

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΑΞΙΩΝ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΚΥΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε. (Η ΤΡΑΠΕΖΑ) ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟ 10 ΜΑΪΟΥ 2014 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΠΟ 12 ΜΑΪΟΥ 2014 ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Η Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας πραγματοποιήθηκε, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, με καταβολή μετρητών και την έκδοση και διάθεση με Ιδιωτική Τοποθέτηση σε ειδικούς επενδυτές, 1.136.363.637 νέων, κοινών, άυλων, ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και με τιμή διαθέσεως €2,20, ανά μετοχή («Νέες Μετοχές») σύμφωνα με την απόφαση της από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. και την από 12 Μαΐου 2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ ΕΝΕΚΡΙΝΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΜΟΝΟΝ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΟΥ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ ΚΑΘΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΚ) 809/2004 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΑΦΕΘΕΙ ΚΕΝΗ

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο και οι πληροφορίες που περιλαμβάνει δεν συνιστούν προσφορά κινητών αξιών σε οποιαδήποτε δικαιοδοσία στην οποία η ισχύουσα νομοθεσία δεν θα επέτρεπε τέτοια προσφορά. Οι κινητές αξίες που περιγράφονται στο παρόν δεν έχουν εγγραφεί και δεν θα εγγραφούν στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σύμφωνα με το Securities Act ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο σχετικό νόμο οποιασδήποτε πολιτείας των Ηνωμένων Πολιτειών ή άλλης δικαιοδοσίας. Οι ως άνω κινητές αξίες δεν μπορούν να προσφερθούν ή να πωληθούν στις Ηνωμένες Πολιτείες, εκτός από τις περιπτώσεις ή συναλλαγές που εξαιρούνται από τις προϋποθέσεις εγγραφής του Securities Act και άλλων σχετικών πολιτειακών και τοπικών νόμων.

Δεν επιτρέπεται η προώθηση ή η διανομή του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή η αναπαραγωγή του καθ' οιονδήποτε τρόπο είτε στο σύνολό του είτε τμήμα αυτού. Μη συμμόρφωση με την ως άνω οδηγία ενδέχεται να καταλήξει σε παράβαση του Securities Act ή άλλων σχετικών περί κινητών αξιών νόμων που ισχύουν σε άλλες δικαιοδοσίες. Σε περίπτωση που αποκτήσατε πρόσβαση στο παρόν σε αντίθεση με τις ως άνω απαγορεύσεις, δεν σας επιτρέπεται και δεν έχετε τη δυνατότητα να αγοράσετε κινητές αξίες που περιγράφονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο.

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΑΦΕΘΕΙ ΚΕΝΗ

Πίνακας περιεχομένων

1	Περίληπτικό σημείωμα	9
2	Παράγοντες κινδύνου	28
2.1	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας	28
2.2	Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και τη λήψη κρατικής ενίσχυσης	40
2.3	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη μεταβλητότητα των Παγκόσμιων Χρηματοοικονομικών Αγορών	44
2.4	Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα	45
2.5	Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου εκτός Ελλάδας	55
2.6	Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις αγορές	60
2.7	Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Αύξηση	62
3	Έγγραφο αναφοράς	63
3.1	Υπεύθυνα πρόσωπα	63
3.2	Τακτικοί Ορκωτοί Ελεγκτές	64
3.3	Επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες	70
3.4	Πληροφορίες για την Τράπεζα	80
3.4.1	Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις	81
3.5	Επενδύσεις	89
3.5.1	Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια στοιχεία, ακίνητα επενδύσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013	89
3.5.2	Επενδύσεις σε συμμετοχές	89
3.5.3	Επενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις	90
3.5.4	Συμβατικές υποχρεώσεις	90
3.5.5	Δεσμεύσεις εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης	90
3.6	Επισκόπηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας	93
3.6.1	Εισαγωγή	93
3.6.2	Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ομίλου	93
3.6.3	Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα	96
3.6.4	Στρατηγική	101
3.6.5	Τραπεζικές δραστηριότητες στην Ελλάδα	103
3.6.6	Τραπεζικές δραστηριότητες στο εξωτερικό	113
3.6.7	Λοιπές δραστηριότητες Ομίλου	125
3.6.8	Νέα προϊόντα και υπηρεσίες	128
3.6.9	Τραπεζικά δίκτυα διανομής στην Ελλάδα	128
3.6.10	Έκθεση σε Ευρωπαϊκές χώρες με σημαντικό οικονομικό και δημοσιονομικό πρόβλημα	129
3.7	Κατανομή εσόδων	130
3.7.1	Γεωγραφική κατανομή καθαρών λειτουργικών εσόδων	130
3.7.2	Ανάλυση καθαρών λειτουργικών εσόδων ανά τομέα δραστηριότητας	131
3.8	Οργανωτική διάρθρωση	133
3.9	Ακίνητα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός	135
3.10	Κεφάλαια	136
3.10.1	Πηγές κεφαλαίων	136
3.10.2	Άντληση κεφαλαίων	137
3.10.3	Περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων	144
3.10.4	Ταμειακές ροές	145
3.10.5	Διαχείριση κινδύνων	146
3.10.6	Κεφαλαιακή επάρκεια	161
3.10.7	Πιστοληπτική διαβάθμιση	163
3.11	Προβλέψεις ή εκτιμήσεις κερδών	164
3.12	Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και ανώτερα διοικητικά στελέχη	164
3.12.1	Διοικητικό Συμβούλιο και ανώτερα διοικητικά στελέχη	164

3.12.2	Εποπτικά και διαχειριστικά όργανα	183
3.12.3	Δηλώσεις μελών διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και ανωτέρων διοικητικών στελεχών	193
3.12.4	Σύγκρουση συμφερόντων	198
3.13	Αμοιβές και οφέλη	198
3.14	Τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου – Εταιρική διακυβέρνηση	199
3.15	Υπάλληλοι	203
3.16	Κύριοι μέτοχοι	208
3.17	Ίδιες μετοχές	209
3.18	Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	210
3.18.1	Διεταιρικές συναλλαγές	210
3.18.2	Συναλλαγές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανωτάτων διοικητικών στελεχών της Τράπεζας και του Ομίλου χρήσεων 2011-2013	212
3.19	Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου, τη χρηματοοικονομική του θέση και τα αποτελέσματά του	213
3.19.1	Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	214
3.19.2	Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012	219
3.19.3	Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013	233
3.19.4	Σημαντικές αλλαγές στην Οικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου	251
3.19.5	Μερισματική πολιτική	251
3.19.6	Δικαστικές και διαιτητικές διαδικασίες	253
3.20	Επιλεγμένα στατιστικά στοιχεία και άλλες πληροφορίες	254
3.20.1	Μέσα υπόλοιπα των τοκοφόρων στοιχείων Ενεργητικού & Παθητικού και επιτόκια	254
3.20.2	Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων και ενεργητικού	256
3.20.3	Ενεργητικό	256
3.20.4	Παθητικό	284
3.21	Πρόσθετες πληροφορίες	285
3.21.1	Μετοχικό κεφάλαιο	285
3.21.2	Καταστατικό	287
3.21.3	Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας	288
3.21.4	Η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις στην παγκόσμια οικονομία	323
3.21.5	Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα	329
3.21.6	Ανταγωνισμός	331
3.22	Επιλεγμένοι μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α. όροι σχετιζόμενοι με την τραπεζική δραστηριότητα στην Τουρκία και στην Νοτιοανατολική Ευρώπη	334
3.23	Σημαντικές συμβάσεις	334
3.24	Πληροφορίες για τις συμμετοχές	335
3.25	Πληροφορίες για τις τάσεις	336
3.26	Έγγραφα σε παραπομπή και έγγραφα στη διάθεση του κοινού	338
3.26.1	Έγγραφα σε παραπομπή	338
3.26.2	Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού	339
4	Σημείωμα μετοχικού τίτλου	342
4.1	Βασικές πληροφορίες	342
4.1.1	Δήλωση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης	342
4.1.2	Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος	342
4.1.3	Οι όροι της Διεθνούς Προσφοράς	343
4.1.4	Λόγοι της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου και χρήση αντληθέντων κεφαλαίων	345
4.2	Πληροφορίες σχετικά με τις μετοχές της Τράπεζας	345
4.2.1	Δικαιώματα μετόχων	345
4.2.2	Φορολογία μερισμάτων	350
4.2.3	Φορολογία του κέρδους από την πώληση μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών	351
4.2.4	Φόρος Δωρεάς και Κληρονομιάς	352
4.2.5	Φορολόγηση Δανεισμού Μετοχών	352

4.3	Αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα Εισαγωγής των Νέων Μετοχών	352
4.4	Δαπάνες της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου	353
4.5	Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)	353
5	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΟΡΩΝ	355

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΑΦΕΘΕΙ ΚΕΝΗ

1 Περιληπτικό σημείωμα

Η κάτωθι εισαγωγή στο Περιληπτικό Σημείωμα απαιτείται προκειμένου να παράσχει καθοδήγηση στους αναγνώστες του Περιληπτικού Σημειώματος.

Οι απαιτήσεις γνωστοποίησης στα Περιληπτικά Σημειώματα, ορίζονται ως «Στοιχεία». Τα στοιχεία αυτά αριθμούνται σε Τμήματα (Α.1-Ε.7).

Το παρόν Περιληπτικό Σημείωμα περιέχει όλα τα Στοιχεία τα οποία απαιτείται να συμπεριληφθούν ως περίληψη σε τέτοιου είδους κινητές αξίες και του Εκδότη. Επειδή κάποια Στοιχεία δεν απαιτείται να αναφερθούν, ενδέχεται να υπάρχουν κενά στην αρίθμηση κάποιων Στοιχείων.

Παρότι ενδέχεται για ένα Στοιχείο να απαιτείται να εισαχθεί στο Περιληπτικό Σημείωμα λόγω του είδους των κινητών αξιών και του Εκδότη, είναι πιθανόν να μην δύναται να χορηγηθεί πληροφόρηση σχετικά με το Στοιχείο αυτό. Στην περίπτωση αυτή συμπεριλαμβάνεται μια συνοπτική περιγραφή στο Περιληπτικό Σημείωμα με την αναφορά «Δε συντρέχει».

Ενότητα Α — Εισαγωγή και προειδοποιήσεις		
A.1	Προειδοποιήσεις:	
	<ul style="list-style-type: none"> - Το παρόν Περιληπτικό Σημείωμα πρέπει να εκλαμβάνεται ότι αποτελεί εισαγωγή του Ενημερωτικού Δελτίου, - ο επενδυτής πρέπει να βασίσει οποιαδήποτε απόφασή του να επενδύσει σε κινητές αξίες στη μελέτη του Ενημερωτικού Δελτίου ως συνόλου, - σε περίπτωση που προσφυγή σχετική με τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο παραπεμφθεί σε δικαστήριο, ο ενάγων επενδυτής ενδέχεται, βάσει της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, να υποχρεωθεί να αναλάβει τα έξοδα μετάφρασης του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου πριν από την έναρξη της νομικής διαδικασίας, και - αστική ευθύνη αποδίδεται μόνο στα πρόσωπα εκείνα που υπέβαλαν το Περιληπτικό Σημείωμα, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε μετάφρασής του και ζήτησαν την κοινοποίησή του σύμφωνα με το άρθρο 18 του Ν.3401/2005, αλλά μόνον αν το Περιληπτικό Σημείωμα είναι παραπλανητικό, ανακριβές ή ασυνεπές, όταν διαβάζεται μαζί με τα υπόλοιπα μέρη του Ενημερωτικού Δελτίου, ή δεν παρέχει, όταν διαβάζεται μαζί με τα υπόλοιπα μέρη του Ενημερωτικού Δελτίου, κύριες πληροφορίες ως βοήθεια στους επενδυτές που εξετάζουν το ενδεχόμενο να επενδύσουν σε αυτές τις κινητές αξίες.	
Ενότητα Β — Εκδότης και ενδεχόμενος εγγυητής		
Α) Η Τράπεζα		
B.1	Νόμιμη και εμπορική επωνυμία του εκδότη.	Η νόμιμη επωνυμία του εκδότη είναι « Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. » (εφεξής η «Τράπεζα» ή «Εθνική Τράπεζα» ή «ΕΤΕ» ή «Εκδότρια») και ο διακριτικός του τίτλος «ΕΤΕ» και «National Bank of Greece».
B.2	Έδρα και νομική μορφή του εκδότη, νομοθεσία βάσει της οποίας ενεργεί ο εκδότης και χώρα σύστασης.	Η Τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και συστάθηκε ως ανώνυμη εταιρεία σύμφωνα με το Ελληνικό δίκαιο (αριθμ. Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) 237901000). Η Τράπεζα διατηρεί την έδρα της στην Αθήνα, επί της οδού Αιόλου 86. Οι μετοχές της εισήχθησαν προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο Αθηνών («Χ.Α.») το 1880. Οι μετοχές της Τράπεζας σε μορφή American Depositary Receipts («ADRs») έχουν επίσης εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 1999.
B.3	Περιγραφή της φύσης των τρεχουσών πράξεων και των κυριότερων δραστηριοτήτων του εκδότη - και σχετικοί κύριοι παράγοντες - αναφέροντας τις σημαντικότερες κατηγορίες προϊόντων που	Ο Όμιλος της ΕΤΕ (εφεξής ο «Όμιλος») όπως παρουσιάζεται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, δραστηριοποιείται, κυρίως, στους ακόλουθους τομείς: <ul style="list-style-type: none"> • επιχειρηματική και επενδυτική τραπεζική • λιανική τραπεζική (συμπεριλαμβανομένης της στεγαστικής πίστης) • χρηματοδοτική μίσθωση και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων • χρηματιστηριακή μεσιτεία, διαχείριση περιουσίας και επιχειρηματικές

	<p>πωλήθηκαν ή/και υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, και προσδιορισμός των κυριότερων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο εκδότης.</p>	<p>συμμετοχές</p> <ul style="list-style-type: none"> • ασφαλιστικές δραστηριότητες • ακίνητη περιουσία και συμβουλευτικές υπηρεσίες <p>Διαθέτει εκτεταμένο δίκτυο 540 καταστημάτων στην ελληνική επικράτεια (31 Δεκεμβρίου 2013), καθώς και σημαντική παρουσία σε 11 χώρες (Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία, Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας («ΠΓΔΜ»), Κύπρο, Νότια Αφρική, Αίγυπτο, Μάλτα και το Ηνωμένο Βασίλειο) μέσω υποκαταστημάτων και θυγατρικών εταιρειών. Ειδικότερα, την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι δραστηριότητες του Ομίλου στο εξωτερικό διαθέτουν 1.235 υποκαταστήματα και απασχολούν το 61,6% του συνόλου του προσωπικού.</p> <p>Ο μέσος αριθμός εργαζομένων του Ομίλου για την περίοδο από την 1 Ιανουαρίου μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 36.306 (2012: 33.988) και για την Τράπεζα σε 12.020 (2012: 11.641).</p>
<p>B.4α</p>	<p>Περιγραφή των σημαντικότερων πρόσφατων τάσεων που επηρεάζουν τον εκδότη και των αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται.</p>	<p>Η αναμενόμενη σταδιακή ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας από το 2014 εκτιμάται ότι θα σηματοδοτήσει το τέλος μιας εξαιρετούς περιόδου ύφεσης. Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθούν το 2014 καθώς αναμένεται η σταθεροποίηση στην οικονομική δραστηριότητα λόγω της ενίσχυσης του κλάδου εξαγωγών, του τουρισμού, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση της εισροής των πόρων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων και της σταδιακής εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου και με την ομαλοποίηση των συνθηκών χρηματοδότησης της οικονομίας. Άλλοι παράγοντες που αναμένεται να συμβάλουν στην ανάκαμψη, περιλαμβάνουν την επιτάχυνση στην υλοποίηση των προγραμματισμένων αποκρατικοποιήσεων μέσω κυρίως της έλευσης ξένων επενδύσεων και της επανεκκίνησης των σημαντικών έργων υποδομής. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και προκλήσεις για το 2014 σχετίζονται με το υψηλό ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα, την επίδραση της αναμενόμενης αλλαγής στη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας και στην επιτυχή ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και στην επίδρασή τους στην ελληνική οικονομία (πηγή: EU Commission Winter 2014 forecasts). Επίσης, αναμένεται ότι το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Τουρκία κατά τη διάρκεια του 2014 θα ομαλοποιηθεί, ενώ στη ΝΑ Ευρώπη παρά την αυξημένη αβεβαιότητα και κινδύνους, περιλαμβανομένης της πολιτικής αστάθειας, αναμένεται ότι η πλειοψηφία των οικονομικών συνθηκών της εν λόγω περιοχής αναμένεται να παρουσιάσουν σχετική ανάκαμψη (IMF, World Economic Outlook, April 2014).</p> <p>Στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι υποχρεώσεις του Ομίλου προς πελάτες στην Ελλάδα (εξαιρουμένων της Probank A.E. («Probank») και της First Business Bank («FBB»)) αυξήθηκαν €0,8 δισ., παρά τη μείωση που σημειώθηκε τον Απρίλιο του 2013, κυρίως λόγω της ανησυχίας των καταθετών αναφορικά με την εφαρμογή του προγράμματος χρηματοδοτικής στηρίξεως στην Κύπρο από την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Η απόκτηση της Probank και της FBB αύξησαν την καταθετική βάση του Ομίλου κατά €4,0 δισ. Κατά τη διάρκεια του 2014, η τάση είναι η καταθετική βάση του Ομίλου να αυξηθεί, ως αποτέλεσμα της σταδιακής βελτίωσης στις μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, παρά τη ύπαρξη των δημοσιονομικών πιέσεων σε συνδυασμό με τον αρνητικό αποταμιευτικό ρυθμό του ελληνικού νοικοκυριού και την αυξανόμενη χρήση των δεδομένων των καταθέσεων από τις φορολογικές αρχές για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Στην Τουρκία, οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν το 2013 κατά TL 5,1 δισ. και η τάση είναι η αύξηση να συνεχιστεί το 2014. Στην ΝΑ Ευρώπη, οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν το 2013 οριακά και η τάση είναι να υπάρξει οριακή αύξηση το 2014.</p> <p>Το χαμηλό επίπεδο εκταμιεύσεων νέων δανείων το 2013 σε συνδυασμό με την αποπληρωμή των υφιστάμενων χορηγήσεων, οδήγησε σε απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα. Η τάση απομόχλευσης αναμένεται να συνεχιστεί στο δανειακό χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής λόγω των υψηλών αποπληρωμών, αλλά ενδέχεται να αντιστραφεί για το δανειακό επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, λόγω της επιλεκτικής χορήγησης δανείων στην Ελλάδα σε κλάδους πιστοδοτήσεων με υψηλό περιθώριο κέρδους. Η τάση για το 2014 είναι για την Τουρκία να υπάρξει περαιτέρω ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ για την ΝΑ Ευρώπη να υπάρξει οριακή αύξηση των νέων δανείων, λόγω της προβλεπόμενης βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών, με μοναδική ίσως εξαίρεση την Κύπρο λόγω της σχετικής οικονομικής κατάστασης.</p> <p>Αναφορικά με την ποιότητα του ενεργητικού, τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στην Ελλάδα αυξήθηκαν το 2013, ωστόσο με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το 2012, λόγω της μικρότερης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας και η τάση είναι να διατηρηθεί η μείωση του ρυθμού αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών το 2014. Κατά συνέπεια, η τάση είναι οι νέες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου το 2014 να είναι μειωμένες σε σχέση με το 2013. Στην Τουρκία, η τάση είναι οι νέες</p>

	<p>προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών να αυξηθούν ανάλογα με την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ στην ΝΑ Ευρώπη να μειωθούν σε σχέση με το 2013.</p> <p>Ως αποτέλεσμα της αύξησης της καταθετικής βάσης (συμπεριλαμβανομένων των καταθέσεων πελατών από την Probank και FBB) καθώς και της σταδιακής πρόσβασης σε χρηματοδότηση από τη διατραπεζική αγορά, την 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €20,7 δισ. από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012, με μηδενική χρηματοδότηση από τον ELA. Η Τράπεζα απόκτησε ξανά πρόσβαση στις διεθνείς αγορές με την έκδοση τον Απρίλιο του 2014 πενταετούς ομολογιακού δανείου ύψους €750 εκατ. με επιτόκιο 4,375% και απόδοση κατά την έκδοση 4,5% και λήξης το 2019. Ως αποτέλεσμα, η τάση για τον Όμιλο είναι περαιτέρω μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα κατά το 2014 καθώς η Τράπεζα αποκτά πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και αυξάνονται οι καταθέσεις.</p> <p>Η παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας συνέχισε να επηρεάζει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους το 2013. Ωστόσο, η τάση είναι τα καθαρά έσοδα από τόκους του Ομίλου το 2014 να βελτιωθούν, ως αποτέλεσμα της μείωσης του επιτοκίου χορηγήσεων της ΕΚΤ που έλαβε χώρα το τέταρτο τρίμηνο του 2013, της βελτίωσης του περιθωρίου των προθεσμιακών καταθέσεων και των εκταμιεύσεων νέων επιχειρηματικών δανείων.</p> <p>Τα έσοδα από προμήθειες μειώθηκαν σημαντικά κατά τα τελευταία έτη (κυρίως αφορούν τη διαχείριση χαρτοφυλακίων, την επενδυτική τραπεζική και τις ασφαλιστικές εργασίες), εξαιτίας της υψηλής εξάρτησής τους από το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις οικονομικές επιδόσεις και τα επίπεδα δραστηριότητας των χρηματαγορών. Το 2014, ο Όμιλος στοχεύει σε βελτίωση των εσόδων από προμήθειες σε σχέση με το 2013, ως αποτέλεσμα της αναμενόμενης βελτίωσης του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.</p> <p>Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του προγράμματος της εθελούσιας αποχώρησης τον Δεκέμβριο του 2013 όπου εκτιμάται ότι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ., καθώς και των πρωτοβουλιών για περιορισμό του κόστους, η τάση για τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου το 2014 είναι να μειωθούν περαιτέρω.</p> <p>Η χρηματοοικονομική επίδοση του Ομίλου στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί, δεδομένου ότι το 2014 ενδέχεται να σηματοδοτήσει την έναρξη της οικονομικής ανάκαμψης στην Ελλάδα. Ωστόσο, ο Όμιλος στοχεύει στη συνέχιση της ανοδικής τάσης των «κερδών προ φόρων και προβλέψεων» του 2013.</p> <p>Την 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημέρωσε την Τράπεζα για τις κεφαλαιακές της ανάγκες, ύψους υπό το βασικό σενάριο €2,2 δισ. και €2,5 δισ. με βάση το δυσμενές σενάριο για το διάστημα των 3,5 ετών (από 1 Ιουλίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2016). Η μελέτη της BlackRock Solutions («BlackRock») ανέδειξε ότι οι αναμενόμενες ζημιές του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμώνται από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο του 2016 σε €5,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε €8,4 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Η μελέτη ανέδειξε, επίσης, τις αναμενόμενες ζημιές του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου υπό ακραίο σενάριο, για τα 3,5 χρόνια, σε €6,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε € 11,2 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Για το εξωτερικό, η μελέτη της Blackrock ανέδειξε ότι οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε €4,0 δισ. και υπό το ακραίο σενάριο σε €4,5 δισ.</p> <p>Το ποσό το οποίο ενσωματώθηκε στην άσκηση προσομοίωσης της Τράπεζας της Ελλάδος ανήλθε σε €8,7 δισ. υπό το βασικό σενάριο για την Ελλάδα υπό ακόμα συντηρητικότερη προσέγγιση (με προσαύξηση των παραμέτρων κινδύνου για το χρονικό διάστημα που καλύπτει η άσκηση από την Τράπεζα της Ελλάδος). Για το εξωτερικό οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε €3,1 δισ.</p> <p>Η τελική εκτίμηση της Τράπεζας της Ελλάδος για κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ύψους υπό το βασικό σενάριο €2,2 δισ., όπως αναφέρονται ανωτέρω βασίστηκε στην παραδοχή ότι η Τράπεζα θα παράξει κεφάλαιο με ίδια μέσα κατά την περίοδο Ιούνιος 2013 με Δεκέμβριο 2016 ύψους €1,5 δισ. βασιζόμενη σε μία κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος συντηρητική αναπροσαρμογή των σχεδίων αναδιάρθρωσης που υπεβλήθησαν από τις τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «2013 Stress Test of the Greek Banking Sector, Μάρτιος 2014»).</p> <p>Κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος η Τράπεζα παρουσίασε σχέδιο κεφαλαιακής</p>
--	---

		<p>επάρκειας στην Τράπεζα της Ελλάδος, περιγράφοντας τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει για να αντιμετωπίσει τις κεφαλαιακές της ανάγκες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε το σχέδιο την 11 Απριλίου 2014. Το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει κεφαλαιακές ενέργειες που ανέρχονται στο ποσό των €1.040 εκατ. Περίπου το μισό ποσό αναφέρεται σε ολοκληρωθείσες κεφαλαιακές ενέργειες σχετικά με την πώληση του Αστέρα Βουλιαγμένης και το υψηλότερο από το αναμενόμενο όφελος από το πρόγραμμα εθελουσίας που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2013. Από τις εναπομείνουσες κεφαλαιακές ενέργειες περίπου το μισό αφορά στην πώληση μη τραπεζικών δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα και το υπόλοιπο μισό στη μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου υψηλού κινδύνου. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε την εφαρμογή των ως άνω ενεργειών για το ποσό των €1.040 εκατ. και της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μέσω έκδοσης μετοχών (συμπεριλαμβανομένου του ποσού υπέρ το άρτιον) για το εναπομείναν ποσό €1.143 εκατ. Πέραν της πλήρωσης των κεφαλαιακών αναγκών ύψους €1.143 εκατ., η Τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει το κεφάλαιο της επιυπτόν κατά ποσό €1.357 εκατ. προκειμένου να ενισχύσει τον Basel III CET1 δείκτη και να διατηρήσει την ευελιξία της προκειμένου να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, εφόσον κριθεί σκόπιμο και ληφθούν οι σχετικές εγκρίσεις.</p> <p>Αναφορικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, την 31 Οκτωβρίου 2012 η Ελλάδα υπέβαλε (μέσω του Υπουργείου Οικονομικών) σχέδιο αναδιάρθρωσης για την Τράπεζα στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σύμφωνα με το Ν.3864/2010. Λόγω των μετέπειτα συγχωνεύσεων, αποκτήσεων και διαρθρωτικών αλλαγών που έλαβαν χώρα στην ελληνική τραπεζική αγορά και την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας το 2013, το ήδη υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης θεωρήθηκε ότι δεν αντιπροσώπευε πλέον αρκετά την υφιστάμενη κατάσταση της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ζήτησε την επανυποβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Τράπεζα κατέθεσε το Δεκέμβριο του 2013 στο ΤΧΣ και στην Τράπεζα της Ελλάδος, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας στις ασκήσεις προσομοίωσης του 2014 και το οποίο χρησιμοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος –με την επιφύλαξη των προσαρμογών που έκανε και των κριτηρίων που χρησιμοποίησε– προκειμένου να αξιολογήσει τη δυνατότητα της Τράπεζας να εξασφαλίσει κεφάλαια με ίδια μέσα για την περίοδο από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο 2016, προσχέδιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το ως άνω προσχέδιο περιελάμβανε τη δέσμευση της Τράπεζας να διαθέσει σημαντικό ποσοστό μειοψηφίας στη Finansbank.</p> <p>Το επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2014 μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης και μόλις οι συζητούμενες δεσμεύσεις οριστικοποιηθούν μεταξύ της Ελλάδας και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο ως άνω επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα θα αναλάβει, μεταξύ άλλων δεσμεύσεων, να διαθέσει σημαντικό ποσοστό μειοψηφίας στη Finansbank. Το σύνολο των δεσμεύσεων θα εξειδικευτούν με την ολοκλήρωση των συζητήσεων με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δεν υφίσταται εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.</p> <p>Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I Ratio) την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 10,3%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, ο δείκτης ανέρχεται σε 14,8%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και τις κεφαλαιακές ενέργειες που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, ο δείκτης ανέρχεται σε 18,2%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, τις κεφαλαιακές ενέργειες που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank (για τις οποίες αναμένεται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος) και για την πλήρη εφαρμογή των επιπτώσεων της Basel III, ο δείκτης ανέρχεται σε 11,7%.</p> <p>Επίσης, στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εποπτείας (Single Supervisory Mechanism -SSM) είναι σε εξέλιξη η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου από την ΕΚΤ, ενώ εντός του 2014 αναμένεται να ολοκληρωθεί και μια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ σε συνεργασία με την ΕΒΑ.</p>
B.5	<p><i>Εάν ο εκδότης είναι μέλος ομίλου, περιγραφή του ομίλου και της θέσης που κατέχει σε αυτόν ο εκδότης.</i></p>	<p>Η Τράπεζα δεν ενοποιείται από άλλη εταιρεία. Η Τράπεζα στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ενοποίησε 86 εταιρείες με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και 13 εταιρείες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Εκτός Ελλάδας, ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε 11 χώρες (Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Σερβία, Αλβανία, ΠΓΔΜ, Κύπρο, Νότια Αφρική, Αίγυπτο, Μάλτα και Ηνωμένο Βασίλειο) μέσω υποκαταστημάτων και θυγατρικών εταιρειών.</p>

<p>B.6</p>	<p><i>Στο βαθμό που είναι γνωστό στον εκδότη, το όνομα κάθε προσώπου το οποίο κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, ποσοστό του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου του εκδότη που πρέπει να κοινοποιείται δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας του εκδότη, καθώς και το ύψος της συμμετοχής που κατέχει το πρόσωπο αυτό.</i></p> <p><i>Διευκρινίζεται εάν οι κύριοι μέτοχοι του εκδότη κατέχουν διαφορετικά δικαιώματα ψήφου, εφόσον υπάρχουν.</i></p> <p><i>Να αναφερθεί εάν και από ποιον ο εκδότης κατέχεται ή ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, στο βαθμό που ο εκδότης γνωρίζει τις σχετικές πληροφορίες, και να περιγραφεί η φύση αυτού του ελέγχου.</i></p>	<p>Με βάση τις γνωστοποιήσεις που έχουν αποσταλεί στην Τράπεζα δυνάμει του Ν. 3556/2007, κανένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο δεν κατέχει κοινές μετοχές της ΕΤΕ, που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό ίσο ή μεγαλύτερο του 5% του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από αυτήν την κατηγορία μετοχών της Τράπεζας, με εξαίρεση το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΤΧΣ») που κατείχε ποσοστό 84,4% την 31 Μαρτίου 2014, με περιορισμένη, ωστόσο, άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου αυτών.</p> <p>Περαιτέρω μέχρι την 8 Μαΐου 2014, δυνάμει του Ν. 3556/2007, έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα, με χρονολογική σειρά τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • η Τράπεζα ενημέρωσε στις 4 Ιουλίου 2013, κατ' εφαρμογή του Ν.3556/2007 και κατόπιν της από 3.7.2013 γνωστοποίησης του ΤΧΣ, το εν λόγω από 27.6.2013 κατέχει 2.022.579.237 δικαιώματα ψήφου, που απορρέουν από ισάριθμες κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές και αντιστοιχούν σε ποσοστό 84,39% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των ανωτέρω μετοχών υπόκειται στους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 7α του Ν.3864/2010 περιορισμούς. • Η Τράπεζα ανακοίνωσε στις 4 Ιουλίου 2013, σύμφωνα με τον Ν.3556/2007 και κατόπιν της από 2.7.2013 γνωστοποίησης του κοινωφελούς ιδρύματος JOHN S. LATSIS PUBLIC BENEFIT FOUNDATION, ότι το εν λόγω ίδρυμα από 27.6.2013 κατέχει 24.710.549 δικαιώματα ψήφου, που απορρέουν από ισάριθμες κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές και αντιστοιχούν σε ποσοστό 1,03% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας. Επίσης, το ανωτέρω ίδρυμα κατέχει τίτλους παραστατικούς δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών («warrants»), που αντιστοιχούν σε 191.823.745 δικαιώματα ψήφου (8,00% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας). Εάν ασκηθούν τα δικαιώματα που απορρέουν από τα warrants, τα δικαιώματα ψήφου του ανωτέρω ιδρύματος θα ανέλθουν συνολικά σε 216.534.295 και θα αντιστοιχούν στο 9,03% του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας. <p>Σημειώνεται ότι κατά την 31 Μαρτίου 2014 δεν υπάρχουν μέτοχοι οι οποίοι, ενεργώντας ατομικά, να έχουν σύμφωνα με το Κ.Ν. 2190/1920 και το καταστατικό της Τράπεζας τη δυνατότητα να εμποδίζουν τη λήψη αποφάσεων επί θεμάτων που απαιτούν απαρτία και πλειοψηφία δύο τρίτων στις Γενικές Συνελεύσεις των κοινών μετόχων της Τράπεζας. Τα ειδικά δικαιώματα του ΤΧΣ σύμφωνα με το άρθρο 7^α του Ν.3864/2010 και του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 3723/2008 περιγράφονται κατωτέρω στην ενότητα Γ.4.</p>
-------------------	---	---

<p>B.7</p>	<p>Επιλεγμένες ιστορικές κύριες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τον εκδότη, οι οποίες παρέχονται για κάθε οικονομική χρήση της περιόδου που καλύπτουν οι ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες και για κάθε μεταγενέστερη ενδιάμεση οικονομική περίοδο που συνοδεύεται από συγκριτικά στοιχεία που αντιστοιχούν στην ίδια περίοδο της προηγούμενης χρήσης¹ ή υποβολή ωστόσο των ισολογισμών τέλους χρήσεως είναι αρκετή για να πληρωθεί η απαίτηση περί συγκρίσιμων πληροφοριών από τον ισολογισμό.</p> <p>Αυτό πρέπει να συνοδεύεται από αφηγηματική περιγραφή της σημαντικής αλλαγής στη χρηματοοικονομική κατάσταση του εκδότη και των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης κατά τη διάρκεια ή μετά την περίοδο που καλύπτουν οι ιστορικές κύριες χρηματοοικονομικές πληροφορίες</p>	<p>Οι επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρατίθενται στην παρούσα ενότητα έχουν εξαχθεί από τις ελεγμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013.</p> <p>Οι ετήσιες ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (Δ.Π.Χ.Α.) όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΕΕ»).</p> <p>Σημειώνεται ότι, λόγω αναμορφώσεων τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2012 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2013 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2012. Ειδικότερα οι αναμορφωμένες ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων της χρήσεως 2012 καθώς και η αναμορφωμένη ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν την αναδρομική εφαρμογή νέων λογιστικών αρχών ήτοι την εφαρμογή του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19 (παροχές στο προσωπικό).</p> <p>Επιπρόσθετα, τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2011 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011, λόγω της αναταξινόμησης της αποτίμησης του πιστωτικού κίνδυνου («CVA») των παραγώγων από το ενεργητικό στο παθητικό.</p> <p>Πέραν των ανωτέρω, την 10 Μαΐου του 2013 και την 26 Ιουλίου του 2013, η Τράπεζα απέκτησε τα υγιή περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της FBB και της Probank, αντίστοιχα. Ωστόσο, οι ανωτέρω αποκτήσεις δεν θεωρούνται σημαντικές για τον Όμιλο καθότι αντιπροσωπεύουν το 3,2% του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013.</p> <table border="1" data-bbox="502 1041 1444 1478"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης</th> <th colspan="3">31 Δεκεμβρίου</th> </tr> <tr> <th>2011**</th> <th>2012***</th> <th>2013</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Εκατ. €*</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα</td> <td>6.294</td> <td>9.122</td> <td>6.758</td> </tr> <tr> <td>Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών⁽¹⁾</td> <td>71.496</td> <td>69.135</td> <td>67.250</td> </tr> <tr> <td>Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων</td> <td>10.688</td> <td>8.315</td> <td>17.477</td> </tr> <tr> <td>Λοιπά στοιχεία ενεργητικού⁽²⁾</td> <td>18.254</td> <td>18.226</td> <td>19.445</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Ενεργητικού</td> <td>106.732</td> <td>104.798</td> <td>110.930</td> </tr> <tr> <td>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα</td> <td>34.108</td> <td>33.972</td> <td>27.897</td> </tr> <tr> <td>Υποχρεώσεις προς πελάτες</td> <td>59.544</td> <td>58.722</td> <td>62.876</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων⁽³⁾</td> <td>13.333</td> <td>14.146</td> <td>12.283</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Παθητικού</td> <td>106.985</td> <td>106.840</td> <td>103.056</td> </tr> <tr> <td>ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας⁽⁴⁾</td> <td>(723)</td> <td>(2.284)</td> <td>7.111</td> </tr> <tr> <td>Μη ελέγχουσες συμμετοχές</td> <td>84</td> <td>70</td> <td>683</td> </tr> <tr> <td>Προνομούχοι τίτλοι⁽⁵⁾</td> <td>386</td> <td>172</td> <td>80</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ***</td> <td>(253)</td> <td>(2.042)</td> <td>7.874</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων</td> <td>106.732</td> <td>104.798</td> <td>110.930</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις</p> <p>** Όπως περιγράφεται στη σημείωση 50 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, ορισμένα ποσά της χρήσης 2011 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 (βλ. ενότητα 3.19.2 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012»)</p> <p>*** Όπως περιγράφεται στη σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ορισμένα ποσά της χρήσης 2012 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. ενότητα 3.19.3 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013»)</p> <p>Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή</p> <p><u>Σημειώσεις:</u></p> <p>⁽¹⁾ Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011, τα "Δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών" περιλαμβάνουν δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.959 εκατ., €5.903 εκατ., και €5.704 εκατ. αντίστοιχα μετά από προβλέψεις απομείωσης. Η σχετική πρόβλεψη απομείωσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012, 2011 ανέρχονταν σε €0 εκατ., €493 εκατ. και €480 εκατ., αντίστοιχα.</p> <p>⁽²⁾ Περιλαμβάνονται (i) ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες, (ii) απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, (iii) ακίνητα επενδύσεων, (iv) συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, (v) υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία, (vi) ενσώματα πάγια στοιχεία(vii), απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους, (viii) απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες, (ix) απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος(x) λοιπά στοιχεία ενεργητικού, και (xi) μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση (για τη χρήση 2011 και 2013).</p>	Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31 Δεκεμβρίου			2011**	2012***	2013	Εκατ. €*				ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	6.294	9.122	6.758	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ⁽¹⁾	71.496	69.135	67.250	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.688	8.315	17.477	Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽²⁾	18.254	18.226	19.445	Σύνολο Ενεργητικού	106.732	104.798	110.930	ΠΑΘΗΤΙΚΟ				Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108	33.972	27.897	Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.544	58.722	62.876	Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων ⁽³⁾	13.333	14.146	12.283	Σύνολο Παθητικού	106.985	106.840	103.056	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας ⁽⁴⁾	(723)	(2.284)	7.111	Μη ελέγχουσες συμμετοχές	84	70	683	Προνομούχοι τίτλοι ⁽⁵⁾	386	172	80	Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ***	(253)	(2.042)	7.874	Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	106.732	104.798	110.930
Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31 Δεκεμβρίου																																																																																
	2011**	2012***	2013																																																																														
Εκατ. €*																																																																																	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ																																																																																	
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	6.294	9.122	6.758																																																																														
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ⁽¹⁾	71.496	69.135	67.250																																																																														
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.688	8.315	17.477																																																																														
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού ⁽²⁾	18.254	18.226	19.445																																																																														
Σύνολο Ενεργητικού	106.732	104.798	110.930																																																																														
ΠΑΘΗΤΙΚΟ																																																																																	
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108	33.972	27.897																																																																														
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.544	58.722	62.876																																																																														
Σύνολο λοιπών υποχρεώσεων ⁽³⁾	13.333	14.146	12.283																																																																														
Σύνολο Παθητικού	106.985	106.840	103.056																																																																														
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ																																																																																	
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας ⁽⁴⁾	(723)	(2.284)	7.111																																																																														
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	84	70	683																																																																														
Προνομούχοι τίτλοι ⁽⁵⁾	386	172	80																																																																														
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων ***	(253)	(2.042)	7.874																																																																														
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	106.732	104.798	110.930																																																																														

⁽³⁾ Περιλαμβάνονται (i) παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, (ii) υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, (iii) λουιές δανειακές υποχρεώσεις, (iv) ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις, (v) υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους, (vi) υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό, (vii) φόρος εισοδήματος, (viii) λοιπά στοιχεία παθητικού, και (ix) υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνονται (i) μετοχικό κεφάλαιο (όπου την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 & 2011 ανερχόταν σε 2.396.785.994 και 956.090.482 μετοχές αντίστοιχα, ονομαστικής αξίας €0,30 και €5,00 ανά μετοχή, αντίστοιχα, και 12.639.831 για το 2013, τις 25.000.000 (για το 2011 και 2012) εξαγοράσιμες προνομioύχες μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος ονομαστικής αξίας €0,30, οι οποίες εκδόθηκαν τον Ιούνιο 2008 καθώς και τις 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομioύχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, οι οποίες εκδόθηκαν τον Μάιο 2009 και το Δεκέμβριο 2011 (70 εκατ. και 200 εκατ. εξαγοράσιμες προνομioύχες μετοχές, αντίστοιχα)), (ii) διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, (iii) ίδιες μετοχές και (iv) αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον.

⁽⁵⁾ Αντιπροσωπεύει προνομioύχους τίτλους; άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος έκδοσης της κατά 100% θυγατρικής NBG Funding Ltd, με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας.

Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων	Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου,		
	2011**	2012***	2013
Εκατ. €*			
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	494	495	529
Σύνολο λουιτών καθαρών εσόδων/(εξόδων) ⁽¹⁾	36	(331)	80
Συνολικά έσοδα και αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	4.373	3.529	3.766
Δαπάνες προσωπικού	(1.616)	(1.380)	(1.530)
Σύνολο λουιτών εξόδων ⁽²⁾	(955)	(969)	(1.042)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3.439)	(2.966)	(1.373)
Απομείωση αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(11.783)	(187)	-
Συνολικά έξοδα	(17.793)	(5.502)	(3.945)
Ζημιές προ φόρων	(13.420)	(1.973)	(179)
Φόροι	1.095	(158)	986
Καθαρά κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(12.325)	(2.131)	807
Αναλογούντα σε μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	19	(4)	(2)
Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας	(12.344)	(2.127)	809
Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικών Εσόδων			
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(12.325)	(2.131)	807
Λουιτά συνολικά έσοδα/(έξοδα), μετά από φόρους	792	573	(1.168)
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα, μετά από φόρους	(11.533)	(1.558)	(361)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	20	(3)	(5)
Μετόχους της Τράπεζας	(11.553)	(1.555)	(356)

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

** Όπως περιγράφεται στη σημείωση 50 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, ορισμένα ποσά της χρήσης 2011 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 (βλ. ενότητα 3.19.2 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012»)

*** Όπως περιγράφεται στη σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ορισμένα ποσά της χρήσης 2012 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. ενότητα 3.19.3 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013»)

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται (i) αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, (ii) καθαρά λουιτά έσοδα/(έξοδα), (iii) καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες και (iv) αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται (i) γενικά διοικητικά και λουιτά λειτουργικά έξοδα, (ii) αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λουιτών άυλων περιουσιακών στοιχείων, (iii) αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων και (iv) χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών.

Ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη περιόδου αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας ύψους €809 εκατ. κατά το έτος 2013, έναντι σημαντικών ζημιών ύψους €2.127 εκατ. όπως αναμορφώθηκαν για το 2012 και με ζημιές ύψους €12.344 εκατ. για το 2011. Σε αυτή τη βελτίωση συντέλεσε η καλύτερευση του εγχώριου οικονομικού κλίματος, επιτρέποντας τη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών, ο αντιλογισμός απομειώσεων του έτους 2012 που αφορούσαν απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο και η εξάλειψη των υψηλών διαπραγματευτικών ζημιών του προηγούμενου έτους, καθώς και η αναγνώριση πρόσθετης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ύψους €1.104 εκατ. ύστερα από επανεκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Ιδιαίτερα θετική στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων ήταν η συμβολή της Τουρκίας μέσω της θυγατρικής της Finansbank, με κέρδη περιόδου ύψους €439 εκατ., παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην αγορά της Τουρκίας κατά το β' εξάμηνο του έτους, ενώ οι θυγατρικές της Νοτιοανατολικής Ευρώπης η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ,

Ρουμανία, Σερβία («NAE-5») συνέβαλαν με κέρδη περιόδου €32 εκατ., έναντι ζημιών περιόδου ύψους €65 εκατ. το 2012. Τα αποτελέσματα του 2012 επηρεάστηκαν δυσμενώς από τις συνεχιζόμενες υψηλές προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων και τη μείωση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων, λόγω του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης από τον μηχανισμό ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance, «ELA»).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €3.157 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 μειωμένα σε σχέση με το ποσό των €3.365 εκατ. την ίδια περίοδο του 2012 και σε σχέση με το ποσό των €3.843 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011.

Η μείωση κατά 6,2% το 2013 σε σχέση με το 2012 οφείλεται κυρίως στη μείωση των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ως αποτέλεσμα της απομόχλευσης στην Ελλάδα και της μείωσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω του PSI. Η μείωση των τόκων και συναφών εξόδων οφείλεται στο μειωμένο κόστος χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ήτοι ο λόγος καθαρά έσοδα από τόκους προς το μέσο όρο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού) του Ομίλου ανήλθε σε 3,4% για το 2013 (θετικά επηρεασμένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank που ανήλθε σε 6,2%) από 3,6% το 2012.

Η μείωση κατά 12,4% το 2012 σε σχέση με το 2011 οφείλεται κυρίως στη μείωση των θέσεων σε ομόλογα λόγω του PSI, και λόγω του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης από τον ELA και παρά την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και των περιθωρίων του Ομίλου από τις δραστηριότητες στην Τουρκία. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ήταν 3,6% το 2012 για τον Όμιλο (ωφελημένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank ύψους 6,5%), αμετάβλητο με το 2011. Τα καθαρά έσοδα από τόκους από τις δραστηριότητες στη NAE-5 μειώθηκαν κατά 24,7% σε €253 εκατ. στο δωδεκάμηνο του 2012, από €336 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011 λόγω της αύξησης του κόστους χρηματοδότησης, της μείωσης των επιτοκίων χορηγήσεων –ακολουθώντας την πτώση των επιτοκίων αγοράς– και της επίδρασης της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο διαμορφώθηκε στο 3,2% από 3,9% για την ίδια περίοδο του 2011.

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικών κινδύνων που αφορούν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, που αναγνωρίστηκαν την περίοδο 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.135 εκατ. (ή €1.628 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης), έναντι ποσού €2.545 εκατ. (ή €2.532 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης) το αντίστοιχο διάστημα του 2012 (μείωση κατά 55,4%), ως αποτέλεσμα της σημαντικά μικρότερης αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση το 2013 και τον αντιλογισμό πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορούσε σε δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Οι δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά 10,9% και ανήλθαν σε €1.530 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2013 από €1.380 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία ύψους περίπου €193 εκατ. το οποίο πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2013 και στο οποίο συμμετείχαν άνω των 2.500 υπαλλήλων. Εκτιμάται, επιπλέον, ότι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ.

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 αυξήθηκαν κατά €78 εκατ. ή 10,6%, σε σχέση με τη ίδια περίοδο του 2012, όπου ανήλθαν σε €811 εκατ. κυρίως εξ αιτίας της επέκτασης του δικτύου καταστημάτων της θυγατρικής Finansbank.

Το 2012 οι δαπάνες προσωπικού σε επίπεδο Ομίλου μειώθηκαν κατά 13,8% σε σχέση με το 2011. Η μείωση στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη, ανήλθε στο 21,8% λόγω μείωσης του προσωπικού κυρίως λόγω συνταξιοδότησης και λόγω της μείωσης των μισθών και επιδομάτων. Επίσης τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 8,4% από το 2011. Μείωση επίσης επιτεύχθηκε και στις λειτουργικές δαπάνες στην NAE-5 κατά 8,2% για την αντίστοιχη περίοδο. Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε €2.357 εκατ. μειωμένα κατά 8,1% έναντι του 2011, κυρίως εξαιτίας της δραστηρικής περιστολής των λειτουργικών δαπανών στην Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.551 εκατ., και υπολογίστηκαν ως η ζημία προ φόρων, ποσού €179 εκατ., μετά την αφαίρεση των «προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων», ποσού €1.373 εκατ., του «χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών», ποσού €5 εκατ. και των «αποσβέσεων και διαγραφών των άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων», ποσού €20 εκατ. και μετά την αφαίρεση των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων όπως το κόστος του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης

στην Ελλάδα, ποσού €193 εκατ., της απομείωσης της εύλογης αξίας της υποχρέωσης από την έκδοση καλυμμένων ομολογιών οι οποίες επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ποσού €140 εκατ. (η συνολική ζημία το 2013 ανήλθε σε €210 εκατ. εκ της οποίας ποσό €140 εκατ. θεωρήθηκε ως μη επαναλαμβανόμενη ζημία διότι προήλθε από τη σημαντική μείωση στην αγορά του πιστωτικού περιθωρίου της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2013).

Οι ζημίες προ φόρων περιόδου, κατά το δωδεκάμηνο του 2013, διαμορφώθηκαν σε €179 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 90,9% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων περιόδου ύψους €1.973 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2012.

Για το 2012, τα κέρδη προ προβλέψεων ανήλθαν σε €1.050 εκατ. και υπολογίστηκαν ως η ζημία προ φόρων, ποσού €1.973 εκατ., μετά την αφαίρεση των «προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων», ποσού €2.966 εκατ., την απομείωση της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ποσού €187 εκατ., του «χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών», ποσού €5 εκατ. και των «αποσβέσεων και διαγραφών των άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων», ποσού €22 εκατ. και μετά την αφαίρεση των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων όπως του κέρδους από την πώληση του 51,0% της συμμετοχής στη Finans Emeklilik ποσού €157 εκατ. Οι ζημίες προ φόρων, κατά το δωδεκάμηνο του 2012, διαμορφώθηκαν σε €1.986 εκατ. (πριν την αναμόρφωση για την αναδρομική εφαρμογή του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19), σημειώνοντας μείωση 85,2% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων ύψους €13.420 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2011.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο του ενεργητικού του Ομίλου αυξήθηκε κατά 5,9% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 και διαμορφώθηκε σε €110.930 εκατ. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων το οποίο αυξήθηκε κατά 110,2% και διαμορφώθηκε σε €17.477 εκατ., κυρίως λόγω των ομολόγων Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («ΕΤΧΣ») ποσού €8.661 εκατ. που εισφέρθηκαν από το ΤΧΣ στην Τράπεζα στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησής της τον Ιούνιο του 2013 και €462 εκατ. από την απόκτηση της FBB. Σημειώνεται ότι, τα ομόλογα αυτά δεν μπορούν να πουληθούν παρά μόνο να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρο για παροχή ρευστότητας.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (προ πρόβλεψης απομείωσης) την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €76.103 εκατ. (έναντι €76.905 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012), εκ των οποίων €52.413 εκατ. αφορούν το εγχώριο χαρτοφυλάκιο, €16.217 εκατ. το χαρτοφυλάκιο της Τουρκίας και €7.473 εκατ. το χαρτοφυλάκιο της ΝΑ Ευρώπης. Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (προ πρόβλεψης απομείωσης) σε επιχειρήσεις και δημόσιο διαμορφώθηκαν σε €32.914 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 43,2% του συνόλου, ενώ τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (προ πρόβλεψης απομείωσης) της λιανικής τραπεζικής ανήλθαν σε €43.189 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 56,8% του συνόλου. Τέλος, τα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια αποτελούν το 29,6% και το 11,3% του συνολικού χαρτοφυλακίου, αντίστοιχα. Την 10 Μαΐου 2013, η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που αποκτήθηκαν από την FBB ανήλθαν σε €779 εκατ., ενώ την 26 Ιουλίου 2013 η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που αποκτήθηκαν από την Probank ανήλθαν σε €2.152 εκατ.

Όσον αφορά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου το 2013, οι νέες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στην Ελλάδα σημείωσαν πτώση κατά 56,5% σε ετήσια βάση στα €1.549 εκατ. ενώ κατά το 2012, που αποτέλεσε την κορύφωση της κρίσης στην Ελλάδα, είχαν ανέλθει σε €3.559 εκατ. Αποτέλεσμα αυτών, ήταν η διενέργεια μειωμένων προσαρμοσμένων προβλέψεων σε επίπεδο Ομίλου κατά 35,7%, ύψους €1.628 εκατ., έναντι €2.532 εκατ. το προηγούμενο έτος. Εντούτοις, ο προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για τον Όμιλο βελτιώθηκε στο 56,0%, έναντι 54,3% ένα έτος νωρίτερα. Επιπλέον, ο προσαρμοσμένος δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2013 σε 22,5%, έναντι 19,0% ένα έτος νωρίτερα.

Σημειώνεται ότι την 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος, υπό το πρίσμα της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης, της αύξησης των καταθέσεων, τη μείωση του δείκτη αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, την απόκτηση των υγιών περιουσιακών στοιχείων της FBB και της Probank και τη βελτίωση της απόδοσης της Τράπεζας συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις, η Τράπεζα προχώρησε σε επανεξέταση της αξιολόγησής της σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Η αναθεωρημένη αξιολόγηση, η οποία έλαβε υπόψη τα ανωτέρω γεγονότα, βασίστηκε σε αναλυτικές οικονομικές προβλέψεις μέχρι και το 2015 και σε συντηρητικές παραδοχές σχετικά με την ανάπτυξη έως το 2018 και μετέπειτα. Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις

προβλέψεις είναι η σταδιακή μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, μείωση του κόστους των καταθέσεων, αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, σημαντική μείωση στα λειτουργικά έξοδα λόγω της υλοποίησης του προγράμματος εθελούσιας εξόδου το Δεκέμβριο 2013. Βασιζόμενη στα ανωτέρω η Διοίκηση κατέληξε ότι αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €2.409 εκατ. (έναντι €1.297 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012) για τον Όμιλο, μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματοποιήσιμη. Από το ποσό αυτό, €1.958 εκατ. αφορά στις ζημιές από το PSI, οι οποίες, σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, για φορολογικούς λόγους, αποσβένονται ισόποσα σε 30 έτη και θεωρούνται εκπιπτόμενη δαπάνη. Η αύξηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης κατά €1.112 εκατ. ήτοι ποσοστιαία κατά 85,7%, περιλαμβάνει ποσό €372 εκατ. που οφείλεται στην αύξηση του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα από 20% το 2012 σε 26% το 2013. Η υπόλοιπη αύξηση προέρχεται κυρίως από την Τράπεζα και οφείλεται: (α) στην αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, ύψους €158 εκατ. επί φορολογικών ζημιών και κυρίως (β) στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των επενδυτικών χρεογράφων ύψους €1.273 εκατ. η οποία κυρίως προέρχεται από αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί της ζημίας του PSI που δεν είχε αναγνωρισθεί τις προηγούμενες χρήσεις. Οι ανωτέρω αυξήσεις αντισταθμίστηκαν κυρίως: (α) από τη μείωση κατά €322 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των παραγώγων (β) από τη μείωση κατά €160 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και (γ) από τη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά €57 εκατ. επί των παροχών προς το προσωπικό.

Η αύξηση των καταθέσεων βελτίωσε το δείκτη ρευστότητας (προσαρμοσμένα δάνεια προς καταθέσεις) στο 97,5%, έναντι 107,7% το Δεκέμβριο του 2012. Ο δείκτης προσαρμοσμένων δανείων (εξαιρουμένου του δανείου προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.959 εκατ.) προς καταθέσεις για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 90,0% -βελτιωμένος κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση. Ο αντίστοιχος δείκτης για τη ΝΑΕ-5, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 99,0%, βελτιωμένος κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, ενώ έχει μειωθεί περίπου κατά το ήμισυ από τα προ κρίσης επίπεδα. Στην Τουρκία, η αύξηση των καταθέσεων κατά 16,0% ετησίως (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία) υπερέβη την αύξηση των δανείων (+12,9% ετησίως, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία), ενώ σημαντική βελτίωση σημειώθηκε και στο μείγμα των καταθέσεων, μέσω ενίσχυσης κατά 65,5% σε ετήσια βάση των χαμηλού κόστους καταθέσεων όψεως (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία).

Οι υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ και Κεντρικές Τράπεζες και οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή *geros* αντιστοιχούσαν σε 74,2% και σε 16,9%, αντίστοιχα του συνόλου των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ οι καταθέσεις ταμειυτηρίου, προθεσμίας και όψεως (συμπεριλαμβανομένων των τρεχούμενων και των λοιπών καταθέσεων) αντιστοιχούσαν σε 28,2%, 57,1% και 14,7%, αντίστοιχα του συνόλου των υποχρεώσεων προς πελάτες. Την 10 Μαΐου 2013, η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποκτήθηκαν από την FBB ανήλθαν σε €1.066 εκατ., ενώ την 26 Ιουλίου 2013 η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποκτήθηκαν από την Probank ανήλθαν σε €2.983 εκατ.

Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων, συμπεριλαμβανομένων και των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή *geros*, της απομόχλευσης των στοιχείων ενεργητικού, την 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €20,7 δισ. από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, το σύνολο του ενεργητικού του Ομίλου μειώθηκε κατά 1,8% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2011 και διαμορφώθηκε σε €104.798 εκατ. Μείωση κατά μόλις 2,2% σημείωσαν τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (προ πρόβλεψης απομείωσης) του Ομίλου, τα οποία στο τέλος του 2012 ανήλθαν σε €76.905 εκατ. έναντι €78.616 εκατ. το Δεκέμβριο του 2011, παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η μείωση του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση των χορηγήσεων προ προβλέψεων στην Τουρκία το δωδεκάμηνο του 2012, η οποία ανήλθε σε 15,5%, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

Οι καταθέσεις ανήλθαν σε €58.343 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 παρουσιάζοντας οριακή μείωση 0,7% σε σχέση με το 2011.

Το 2011 και 2012, ο Όμιλος υλοποίησε σειρά ενεργειών, οι οποίες ως στόχο είχαν την προσαρμογή του επιχειρηματικού του μοντέλου στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που αντιμετώπισε η ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ενίσχυσε την κεφαλαιακή του θέση τόσο μέσω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά €1,0 δισ. το Δεκέμβριο του 2011, μέσω της έκδοσης εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, όσο και μέσω της επαναγοράς μέρους των καλυμμένων ομολογιών και

		<p>προνομιούχων τίτλων τον Ιανουάριο του 2012, από την οποία προέκυψε κέρδος €302 εκατ., ενίσχυσε τις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και περιέστειλε σημαντικά τις λειτουργικές του δαπάνες. Επιπρόσθετα, στο τέταρτο τρίμηνο του 2012, ο Όμιλος κατέγραψε κέρδος προ φόρων ύψους €279 εκατ. λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας στο πρόγραμμα επαναγοράς των ομολόγων που είχαν εκδοθεί για το PSI από το Ελληνικό Δημόσιο και επίσης κατέγραψε κέρδος €157 εκατ. από την πώληση του 51,0% της θυγατρικής της Finansbank που δραστηριοποιείται στον κλάδο των ασφαλειών.</p>
B.8	<p>Οι επιλεγμένες κύριες άτυπες (pro-forma) χρηματοοικονομικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή αναφορά στο γεγονός ότι λόγω της φύσης τους, οι άτυπες (pro-forma) χρηματοοικονομικές πληροφορίες αφορούν μια υποθετική κατάσταση και, ως εκ τούτου, δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική χρηματοοικονομική θέση ή τα αποτελέσματα της εταιρείας.</p>	<p>Δε συντρέχει.</p>
B.9	<p>Όταν γίνεται πρόβλεψη ή εκτίμηση κερδών, δηλώνεται το ποσό.</p>	<p>Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι δεν υφίσταται οποιαδήποτε ανακοίνωση πρόβλεψης ή εκτίμησης κερδών για την τρέχουσα ή για επόμενες χρήσεις.</p>
B.10	<p>Περιγραφή της φύσης τυχόν επιφυλάξεων στην έκθεση ελέγχου για τις ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες</p>	<p>Δε συντρέχει.</p>
B.11	<p>Εάν το κεφάλαιο κίνησης του εκδότη δεν επαρκεί για τις τρέχουσες απαιτήσεις του εκδότη πρέπει να συμπεριληφθεί επεξήγηση.</p>	<p>Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου ΕΤΕ θα επαρκεί για τις τρέχουσες δραστηριότητες του Ομίλου για τους επόμενους 12 μήνες.</p>
Ενότητα Γ – Κινητές αξίες Παραρτήματα		
Γ.1	<p>Περιγραφή του είδους και της κατηγορίας των κινητών αξιών που προσφέρονται ή/και εισάγονται προς διαπραγμάτευση, συμπεριλαμβανομένου οποιουδήποτε αριθμού αναγνώρισης κινητών αξιών.</p>	<p>Οι Νέες Μετοχές της Τράπεζας που προσφέρονται με το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο είναι νέες, κοινές, άυλες, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές εκπεφρασμένες σε Ευρώ, οι οποίες θα εισαχθούν στην Κύρια Κατηγορία της Αγοράς Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών και θα εκδοθούν βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και του Καταστατικού της Τράπεζας. Ο Κωδικός ISIN (International Security Identification Number) της κοινής μετοχής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος είναι GRS003013000.</p>
Γ.2	<p>Νόμισμα στο οποίο είναι εκφρασμένες οι κινητές αξίες.</p>	<p>Οι μετοχές της Τράπεζας διαπραγματεύονται σε Ευρώ.</p>

<p>Γ.3</p>	<p>Ο αριθμός μετοχών που εκδόθηκαν και έχουν ολοσχερώς εξοφληθεί, και των μετοχών που εκδόθηκαν αλλά δεν έχουν εξοφληθεί. Η ονομαστική αξία ανά μετοχή, ή αναφορά του γεγονότος ότι οι μετοχές δεν έχουν ονομαστική αξία.</p>	<p>Μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €2.414 εκατ. και διαιρείται α) σε 3.533.149.631 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία, β) σε 12.639.831 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές Ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία.</p>
<p>Γ.4</p>	<p>Περιγραφή των δικαιωμάτων που συνδέονται με τις κινητές αξίες.</p>	<p>Κάθε μετοχή της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών) ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις του εταιρικού και του χρηματιστηριακού δικαίου και το Καταστατικό της Τράπεζας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από αυτές που προβλέπουν οι ισχύουσες διατάξεις, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του που αφορούν στις προνομιούχες μετοχές που έχει εκδώσει η Τράπεζα.</p> <p>Ειδικότερα, όσον αφορά στις προνομιούχες μετοχές που η Τράπεζα έχει εκδώσει βάσει του Ν. 3723/2008, οι εν λόγω μετοχές ενσωματώνουν τα προνόμια που αναφέρονται στον Ν.3723/2008, όπως ισχύει σήμερα. Όσον αφορά στις προνομιούχες εξαγοράσιμες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού Μερίσματος (εφεξής οι «Προνομιούχες Μετοχές») τα προνόμια των κατόχων τους συνίστανται, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού της Τράπεζας στα ακόλουθα:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) στην προνομιακή απόληψη, πριν από τις Κοινές Μετοχές και (εφόσον υφίσταται) άλλη κατηγορία προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα προνόμια των οποίων περί απολήψεως μερίσματος έπονται αυτών των Προνομιούχων Μετοχών, ποσού μερίσματος κατ' έτος εκπεφρασμένου σε Ευρώ (το οποίο δύναται να ορίζεται ότι ισούται με ποσό Δολαρίων ΗΠΑ), το οποίο ποσό μερίσματος δύναται να καταβάλλεται από την Τράπεζα σε Δολάρια ΗΠΑ («Μέρισμα ΠΑΨ»), (ii) στην προνομιακή απόληψη του Μερίσματος ΠΑΨ και εκ ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 (β) του Κ.Ν. 2190/1920 και μέχρι εξαντλήσεως των ποσών αυτών και (iii) στην προνομιακή απόληψη εκ του προϊόντος της εκκαθάρισης της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ το άρτιο αποθεματικών που σχηματίστηκαν από την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών) πριν από τις Κοινές Μετοχές και τις Απαιτήσεις που έπονται κατά Κατάταξη ποσού εκπεφρασμένου σε Ευρώ, που ισούται με την ονομαστική αξία και το υπέρ το άρτιο που έχουν καταβληθεί κατά την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών, το οποίο ποσό δύναται να υπολογίζεται επί τη βάση σταθερού ποσού Δολαρίων ΗΠΑ και το οποίο η Τράπεζα δύναται να καταβάλλει σε Δολάρια ΗΠΑ («Ποσό Εκκαθάρισης ΠΑΨ»). • Οι Προνομιούχες Μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και δεν εκδίδονται ως μετατρέψιμες σε Κοινές Μετοχές. Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται άνευ δικαιώματος ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του νόμου. • Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται ως εξαγοράσιμες από την Τράπεζα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920. <p>Δεν υφίστανται ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων, με εξαίρεση τα προνόμια του Ελληνικού Δημοσίου ως κατόχου των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας δυνάμει του Ν. 3723/2008, όπως ισχύει, του ΤΧΣ ως μετόχου της Τράπεζας, δυνάμει του Ν.3864/2010, όπως ισχύει και των κατόχων των Προνομιούχων Μετοχών (ως ανωτέρω αυτές ορίζονται).</p> <p>Πέραν των ανωτέρω, με την από 10.07.2013 Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ (Relationship Framework Agreement), όπως ισχύει σήμερα, ρυθμίζονται οι σχέσεις της Τράπεζας με το ΤΧΣ για όσο χρόνο το τελευταίο κατέχει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 33% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.</p>
<p>Γ.5</p>	<p>Περιγραφή τυχόν περιορισμών στην ελεύθερη μεταβίβαση των κινητών αξιών.</p>	<p>Σύμφωνα με το άρ. 3 παρ. 7 της υπ' αρ. 38/2012 ΠΥΣ, το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στους τίτλους παραστατικούς δικαιωμάτων κτήσης μετοχών της Τράπεζας μετοχές, για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των εν λόγω τίτλων, με την επιφύλαξη των μεταβιβάσεων που λαμβάνουν χώρα συνεπεία άσκησης των δικαιωμάτων</p>

		<p>αγοράς από τους κατόχους των warrants.</p> <p>Με την εξαίρεση του ανωτέρω περιορισμού, δεν υφίστανται άλλοι περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβαση των μετοχών της Τράπεζας.</p>
Γ.6	<p><i>Αναφορά του κατά πόσο οι προσφερόμενες κινητές αξίες αποτελούν ή θα αποτελέσουν αντικείμενο αίτησης εισαγωγής προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά και της ταυτότητας όλων των ρυθμιζόμενων αγορών, στις οποίες οι κινητές αξίες αποτελούν ή πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο διαπραγμάτευσης.</i></p>	<p>Οι Νέες Μετοχές θα εισαχθούν προς διαπραγμάτευση αποκλειστικά στην Αγορά Αξιών της Ελληνικά Χρηματιστήρια – Χρηματιστήριο Αθηνών Α.Ε. Συμμετοχών και ειδικότερα στην Κύρια Κατηγορία της Αγοράς Αξιών.</p>
Γ.7	<p><i>Περιγραφή της μερισματικής πολιτικής.</i></p>	<p>Η Τράπεζα δεν έχει καταβάλει μερίσματα στους κοινούς μετόχους το 2009, 2010, 2011, 2012 και 2013 για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2008, 2009, 2010, 2011 και 2012, αντίστοιχα, (ενώ έχει καταβάλει μέρισμα στους Κατόχους Προνομιούχων Μετοχών ΠΑΨ για τη χρήση 2009) και για όσο διάστημα συμμετέχει στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας βάσει του Ν. 3723/2008 και στο πρόγραμμα της ανακεφαλαιοποίησής της σύμφωνα με το Ν. 3864/2010 ή για όσο διάστημα δεν διαθέτει διανεμητέα κατά την ισχύουσα νομοθεσία κεφάλαια, ενδέχεται να μην είναι σε θέση να καταβάλει μερίσματα στους μετόχους της. Η Τράπεζα δεν θα πληρώσει μέρισμα επί των κοινών μετοχών για το έτος 2013.</p> <p>Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το άρθρο 1 υποπερίπτωση Δ' περ. 2β' του Ν. 4093/2012, η σταθερή απόδοση 10% είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, εκτός του άρθρου 44Α του Κ.Ν. 2190/1920, πλην της περιπτώσεως και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο.</p> <p>Σύμφωνα περαιτέρω με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη λήψη κεφαλαίων κρατικής ενίσχυσης από τις ελληνικές τράπεζες, δεν επιτρέπεται η Τράπεζα να διανείμει μερίσματα ή να πληρώσει κουπόνια κινητών αξιών έκδοσής της ή να χρησιμοποιήσει αποθεματικά της για αυτό το λόγο μέχρι τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσής της, εκτός αν η ως άνω καταβολή εκπληρώνει νόμιμη υποχρέωση της Τράπεζας ή η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χορηγεί σχετική εξαίρεση.</p>

Ενότητα Δ — Κίνδυνοι

Δ.1

Κύριες πληροφορίες σχετικά με τους βασικούς κινδύνους που αφορούν ειδικά στον εκδότη ή στον τομέα δραστηριότητάς του.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας

- Η αβεβαιότητα που απορρέει από την ελληνική δημοσιονομική κρίση έχει, και πιθανόν θα συνεχίσει να έχει, αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.
- Οι πιέσεις της ύφεσης που προκαλούνται και από τα μέτρα του δεύτερου προγράμματος για την ελληνική οικονομία που εισήχθη το Μάρτιο του 2012 και όπως τροποποιήθηκε το Νοέμβριο του 2012 (το «Πρόγραμμα») είχαν και ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.
- Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανάγκη της Τράπεζας για πρόσθετα κεφάλαια και ρευστότητα, που ενδέχεται να προκύψουν από αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο και μεγαλύτερων απομειώσεων, καθώς και της επιδείνωσης της ποιότητας χαρτοφυλακίου σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις.
- Ενδέχεται να έχουμε έλλειμμα κεφαλαίων εάν επανεκτιμήσουμε δυσμενέστερα την αξία των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων.
- Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου κεφαλαιακής επάρκειας.
- Η Τράπεζα ενδέχεται να μην ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των ενεργειών του σχεδίου κεφαλαιακής επάρκειας εάν αυτό συμβεί, ενδέχεται να οδηγήσει στην εφαρμογή μέτρων επιμερισμού βαρών (bail-in) στους μετόχους της Τράπεζας και στην απόκτηση μετοχών από το ΤΧΣ χωρίς περιορισμό στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.
- Η αποπληρωμή των €1.350 εκατ. προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τελεί υπό την έγκριση της Τράπεζα της Ελλάδος
- Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές έχει περιοριστεί και η Τράπεζα είναι σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος για τη χρηματοδότησή της, και μπορεί να υπάρξουν επιπτώσεις από αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις. Η απώλεια καταθέσεων και η παρατεταμένη ανάγκη για πρόσθετη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μπορεί να οδηγήσουν στην εξάντληση των διαθέσιμων εξασφαλίσεων για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη ρευστότητα της Τράπεζας.
- Τυχόν περαιτέρω εκροή των κεφαλαίων από καταθέσεις πελατών θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές ρευστότητας της Τράπεζας.
- Αρνητικά αποτελέσματα στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Τράπεζας μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον αυξήσεις κεφαλαίου ή απώλεια της εμπιστοσύνης του κοινού στην Τράπεζα.
- Η επιδείνωση της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων εξαιτίας των δυσμενών χρηματοοικονομικών συνθηκών μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τη μελλοντική κερδοφορία της Τράπεζας αλλά και την κεφαλαιακή της επάρκεια.
- Το κόστος δανεισμού της Τράπεζας καθώς και η πρόσβαση σε ρευστότητα και κεφάλαια, ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από μία σειρά υποβαθμίσεων της

πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας.

- Η Τράπεζα δεν διανέμει μέρισμα στους μετόχους της και μπορεί να μην είναι σε θέση να διανέμει μέρισμα στο μέλλον.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και τη λήψη κρατικής ενίσχυσης

- Περιορισμοί στη λειτουργική αυτονομία της Τράπεζας λόγω της λήψης κρατικής ενίσχυσης
- Η κρατική ενίσχυση που έλαβε η Τράπεζα τα προηγούμενα έτη ήταν προσωρινά εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπόκειται σε περαιτέρω έρευνα υπό τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων
- Το ΤΧΣ ως μέτοχος έχει συγκεκριμένα δικαιώματα σχετικά με τη λειτουργία της Τράπεζας και στο μέλλον το ΤΧΣ θα μπορούσε να αποκτήσει άνευ περιορισμών άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα
- Το Ελληνικό Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να ασκεί και ασκεί σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη μεταβλητότητα των Παγκόσμιων Χρηματοοικονομικών Αγορών

- Ο Όμιλος είναι ευάλωτος στις διαταραχές και στη μεταβλητότητα των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών αγορών.
- Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους που πιθανώς να ενσκήψουν σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα

- Οι υφιστάμενες διακυμάνσεις και η αστάθεια των αγορών έχουν επιφέρει και θα μπορούσαν να συνεχίσουν να επιφέρουν σημαντικές ζημιές στις εμπορικές και επενδυτικές δραστηριότητες του Ομίλου.
- Η αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου.
- Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας από τόκους και επιπλέον να έχουν και άλλες αρνητικές επιπτώσεις.
- Η Τράπεζα αντιμετωπίζει σημαντικό ανταγωνισμό από ελληνικές και ξένες τράπεζες
- Η νομοθεσία περί πτώχευσης φυσικών προσώπων και άλλοι νόμοι που διέπουν τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα, στην Τουρκία και σε διάφορες χώρες της ΝΑ Ευρώπης μπορεί να περιορίσουν τη δυνατότητα του Ομίλου να εισπράττει από τα δάνεια σε καθυστέρηση.
- Αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών μπορεί να περιορίσουν τις προμήθειες που ο Όμιλος χρεώνει σε κάποιες από τις τραπεζικές συναλλαγές του.
- Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου υπάγεται σε περίπλοκη νομοθεσία, η οποία μπορεί να επηρεάσει τις εποπτικές και κεφαλαιακές απαιτήσεις του.
- Ο Όμιλος ενδεχομένως να υπόκειται στις διατάξεις της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών στο μέλλον.
- Ο Όμιλος ενδέχεται να υπόκειται στην προταθείσα κοινοτική οδηγία για τον υποχρεωτικό διαχωρισμό συγκεκριμένων τραπεζικών δραστηριοτήτων, όπου ενδέχεται να δημιουργήσουν επιπλέον κόστη λειτουργίας και επιπλέον

κεφαλαιακές ανάγκες, χωρίς να γίνουν εμφανή τα οφέλη της διαφοροποίησης.

- Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό της ΕΚΤ (ECB Single Supervisory Mechanism (SSM))
- Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από την προταθείσα κοινοτική οδηγία για τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών
- Η απώλεια των υψηλόβαθμων στελεχών μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στη δυνατότητα της Τράπεζας να εφαρμόσει τη στρατηγική της.
- Η Τράπεζα ενδεχομένως να μην έχει τη δυνατότητα πρόσληψης ή διατήρησης έμπειρων ή/και καταρτισμένων στελεχών.
- Η Τράπεζα, όπως όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων κάθε είδους, τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως, μπορούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της.
- Η Τράπεζα ενδέχεται να έχει μελλοντικές υποχρεώσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία.
- Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα αντιμετωπίζει απεργιακές κινητοποιήσεις, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τις δραστηριότητες του Ομίλου.
- Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας, λειτουργικό κίνδυνο και ασφαλιστικό κίνδυνο.
- Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο, και πιθανή υποτίμηση οποιουδήποτε από τα νομίσματα στα οποία δραστηριοποιείται θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του χαρτοφυλακίου δανείων και των λειτουργικών αποτελεσμάτων και των δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Οι στρατηγικές οικονομικής αντιστάθμισης ενδέχεται να μην αποσοβήσουν την επέλευση ζημιών.
- Τα λειτουργικά συστήματα και τα δίκτυα του Ομίλου υπήρξαν, και θα συνεχίσουν να είναι, εκτεθειμένα στους συνεχώς εξελισσόμενους κινδύνους της κυβερνοασφάλειας και των τεχνολογικών υποδομών, οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών πελατών ή συνεργατών, την απώλεια της εταιρικής φήμης, επιπλέον κόστος στον Όμιλο, την επιβολή κανονιστικών κυρώσεων και οικονομικών απωλειών.
- Το δανειακό χαρτοφυλάκιο ενδέχεται να συνεχίζει να συρρικνώνεται.
- Επιπλέον φόροι ενδέχεται να επιβληθούν στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της.

Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου εκτός Ελλάδας

- Η δραστηριοποίηση στην Τουρκία έχει συνεισφέρει σημαντικά στα κέρδη περιόδου του Ομίλου αλλά ενέχει μακροοικονομικούς και πολιτικούς κινδύνους.
- Τυχόν απώλεια της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στις τραπεζικές δραστηριότητες της Finansbank δύναται να οδηγήσει σε μία αυξανόμενη εκροή των κεφαλαίων που προέρχονται από καταθέσεις πελατών και σε αύξηση του κόστους χρηματοδότησης.
- Τυχόν επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Finansbank δύναται να έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

- Το κόστος δανεισμού της Finansbank και η πρόσβαση σε αγορές κεφαλαίων μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά από τυχόν πιστοληπτικές υποβαθμίσεις, με επίπτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.
- Η Finansbank αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στην τουρκική τραπεζική αγορά από ιδιωτικές τράπεζες και δημόσια χρηματοοικονομικά ιδρύματα, γεγονός που ενδέχεται να επηρεάσει την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.
- Το τραπεζικό σύστημα της Τουρκίας ήταν εκτεθειμένο κατά το παρελθόν σε συνθήκες σημαντικής μεταβλητότητας, οι οποίες αν μελλοντικά επανέλθουν θα έχουν επίπτωση στο τραπεζικό σύστημα της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένης και της Finansbank.
- Αν απαιτηθεί από τη Finansbank να τηρήσει τα κεφάλαιά της σε υψηλότερα επίπεδα απ' ό,τι αναμένεται από την αγορά, αυτό θα μπορούσε να έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.
- Ο Όμιλος έχει σημαντικές διεθνείς δραστηριότητες στην ΝΑ Ευρώπη με συνέπεια να εκτίθεται σε κίνδυνο δυσμενών πολιτικών, κυβερνητικών ή οικονομικών εξελίξεων στις χώρες αυτές.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις αγορές

- Δεν μπορεί να υπάρξει εξασφάλιση ότι η Τράπεζα θα εξακολουθήσει να ικανοποιεί τα κριτήρια των ποσοστών ευρείας διασποράς των κανόνων εισαγωγής του Χ.Α. ή NYSE στην περίπτωση που το ΤΧΣ εισφέρει περαιτέρω κεφάλαια στην Τράπεζα.
- Οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην αξία της μετοχής της Τράπεζας.
- Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη ρευστότητα από άλλα μεγάλα χρηματιστήρια.
- Ενδέχεται η ρευστότητα της μετοχής να είναι περιορισμένη εξαιτίας του ποσοστού κοινών μετοχών που έχει συγκεντρώσει το ΤΧΣ.
- Η άσκηση των warrants ή μελλοντικές πωλήσεις κοινών μετοχών θα μπορούσαν να μειώσουν την τιμή της μετοχής
- Η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Τράπεζας παρουσίαζε και παρουσιάζει διακυμάνσεις.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Αύξηση

- Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας μπορεί να αλλάξει σημαντικά λόγω της συμμετοχής του ΤΧΣ και του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας στο μέλλον και οι μέτοχοι μπορεί να υποστούν σημαντική μείωση της συμμετοχής τους.
- Η τιμή διαπραγμάτευσης των κοινών μετοχών της Τράπεζας στο Χ.Α. ενδέχεται να μειωθεί.
- Η τιμή των κοινών μετοχών ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από επιπρόσθετες πωλήσεις κοινών μετοχών από υφιστάμενους ή μελλοντικούς μετόχους πριν ή μετά την Αύξηση.

Ενότητα Ε – Προσφορά		
A) Νέες Μετοχές		
E.1	<i>Τα συνολικά καθαρά έσοδα και εκτίμηση των συνολικών εξόδων της έκδοσης/ προσφοράς, συμπεριλαμβανομένων των κατ' εκτίμηση εξόδων που χρεώνονται στον επενδυτή από τον εκδότη ή τον προσφέροντα.</i>	Τα καθαρά συνολικά έσοδα της παρούσας αύξησης (η «Αύξηση»), ανέρχονται σε €2,4 δισ., με εκτιμώμενα έξοδα έκδοσης €0,1 δισ.
E.2a	<i>Λόγοι της προσφοράς και της χρήσης των εσόδων, εκτιμώμενο καθαρό ποσό των εσόδων.</i>	<p>Στις 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε τα αποτελέσματα της άσκησης εκτίμησης κεφαλαιακών αναγκών που διενήργησε για καθεμία από τις ελληνικές τράπεζες. Οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας εκτιμήθηκαν στο ύψος των €2.183 εκατ. σύμφωνα με το Βασικό Σενάριο. Σε απάντηση της εκτίμησης αυτής, η Τράπεζα προσδιόρισε δυνητικές ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου τις οποίες σκοπεύει να υλοποιήσει. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει κρίνει ότι οι ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων (πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου) ύψους €1.040 εκατ. μπορούν να περιληφθούν στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας.</p> <p>Σύμφωνα με την απόφαση της από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, η Τράπεζα θα χρησιμοποιήσει τα αντληθέντα κεφάλαια ύψους €2,5 δισ. προκειμένου:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. Να καλύψει το κεφαλαιακό έλλειμμα μεταξύ των εγκεκριμένων ενεργειών για την ενίσχυση κεφαλαίων (ύψους €1.040 εκατ.) και των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών ύψους €2.183 εκατ. ήτοι ποσό €1.143 εκατ., ii. Να ενισχύσει την κεφαλαιακή της θέση, ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία σε ενέργειες για τη διαμόρφωση της κεφαλαιακής της βάσης ενόψει της εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας III, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να υποβάλει αίτηση να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου ύψους €1.350 εκατ. όταν αυτό κριθεί σκόπιμο.
E.3	<i>Περιγραφή των όρων και προϋποθέσεων της προσφοράς.</i>	Με την από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και την από 12 Μαΐου 2014 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η άντληση κεφαλαίων από την Τράπεζα ποσού €2,5 δισ. με αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας (η «Αύξηση»), συμπεριλαμβανομένης και της υπέρ το άρτιο διαφοράς), με καταβολή μετρητών και κατάργηση των δικαιωμάτων προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων, με την έκδοση και διανομή 1.136.363.637 νέων κοινών ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, άυλων μετοχών (οι «Νέες Μετοχές»), ονομαστικής αξίας ίσης προς €0,30 εκάστης και με τιμή διάθεσης €2,20 ανά Νέα Μετοχή (η «Τιμή Διάθεσης»). Η ως άνω Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε, περαιτέρω, τη διάθεση, η οποία δεν συνιστά δημόσια προσφορά κατά τις διατάξεις της οικείας εφαρμοζόμενης νομοθεσίας, του συνόλου των Νέων Μετοχών σε θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές στο εξωτερικό με τη διαδικασία διεθνούς βιβλίου προσφορών (book building) (η «Διεθνής Προσφορά»).
E.4	<i>Περιγραφή τυχόν συμφερόντων που επηρεάζουν σημαντικά την έκδοση/ προσφορά, περιλαμβανομένων των συγκρουόμενων συμφερόντων.</i>	Δεν συντρέχει.
E.5	<i>Όνομα του προσώπου ή της οντότητας που προσφέρεται να πωλήσει την κινητή αξία. Συμφωνίες υποχρεωτικής</i>	Δεν συντρέχει.

	διακράτησης: ενδιαφερόμενα μέρη και περίοδος υποχρεωτικής διακράτησης.																																													
E.6	Ποσό και ποσοστό της άμεσης μείωσης της διασποράς που προκύπτει από την προσφορά. Εάν η προσφορά εγγραφής γίνεται σε υφιστάμενους μετόχους, να αναφερθεί το ποσό και το ποσοστό της άμεσης μείωσης της διασποράς εάν οι μέτοχοι αυτοί δεν εγγράψουν τη νέα προσφορά.	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Μέτοχοι</th> <th colspan="2">Πριν την Αύξηση</th> <th colspan="2">Μετά την Αύξηση</th> </tr> <tr> <th>Αριθμός κοινών μετοχών</th> <th>(%)</th> <th>Αριθμός κοινών μετοχών</th> <th>(%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΤΧΣ (με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψηφού)</td> <td>2.022.323.827</td> <td>84,4%</td> <td>2.022.323.827</td> <td>57,2%</td> </tr> <tr> <td>Νομικά & φυσικά πρόσωπα εξωτερικού</td> <td>217.729.712</td> <td>9,1%</td> <td>217.729.712</td> <td>6,2%</td> </tr> <tr> <td>Νομικά & φυσικά πρόσωπα εσωτερικού</td> <td>125.632.186</td> <td>5,2%</td> <td>125.632.186</td> <td>3,6%</td> </tr> <tr> <td>Ασφαλιστικά ταμεία εσωτερικού</td> <td>23.820.309</td> <td>1,0%</td> <td>23.820.309</td> <td>0,7%</td> </tr> <tr> <td>Λοιπά σχετιζόμενα του Δημόσιου τομέα νομικά πρόσωπα εσωτερικού</td> <td>7.279.960</td> <td>0,3%</td> <td>7.279.960</td> <td>0,2%</td> </tr> <tr> <td>Ιδιωτική Τοποθέτηση σε ειδικούς επενδυτές</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>1.136.363.637</td> <td>32,2%</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>2.396.785.994</td> <td>100,0%</td> <td>3.533.149.631</td> <td>100,0%</td> </tr> </tbody> </table>	Μέτοχοι	Πριν την Αύξηση		Μετά την Αύξηση		Αριθμός κοινών μετοχών	(%)	Αριθμός κοινών μετοχών	(%)	ΤΧΣ (με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψηφού)	2.022.323.827	84,4%	2.022.323.827	57,2%	Νομικά & φυσικά πρόσωπα εξωτερικού	217.729.712	9,1%	217.729.712	6,2%	Νομικά & φυσικά πρόσωπα εσωτερικού	125.632.186	5,2%	125.632.186	3,6%	Ασφαλιστικά ταμεία εσωτερικού	23.820.309	1,0%	23.820.309	0,7%	Λοιπά σχετιζόμενα του Δημόσιου τομέα νομικά πρόσωπα εσωτερικού	7.279.960	0,3%	7.279.960	0,2%	Ιδιωτική Τοποθέτηση σε ειδικούς επενδυτές	-	-	1.136.363.637	32,2%	Σύνολο	2.396.785.994	100,0%	3.533.149.631	100,0%
Μέτοχοι	Πριν την Αύξηση			Μετά την Αύξηση																																										
	Αριθμός κοινών μετοχών	(%)	Αριθμός κοινών μετοχών	(%)																																										
ΤΧΣ (με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψηφού)	2.022.323.827	84,4%	2.022.323.827	57,2%																																										
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εξωτερικού	217.729.712	9,1%	217.729.712	6,2%																																										
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εσωτερικού	125.632.186	5,2%	125.632.186	3,6%																																										
Ασφαλιστικά ταμεία εσωτερικού	23.820.309	1,0%	23.820.309	0,7%																																										
Λοιπά σχετιζόμενα του Δημόσιου τομέα νομικά πρόσωπα εσωτερικού	7.279.960	0,3%	7.279.960	0,2%																																										
Ιδιωτική Τοποθέτηση σε ειδικούς επενδυτές	-	-	1.136.363.637	32,2%																																										
Σύνολο	2.396.785.994	100,0%	3.533.149.631	100,0%																																										
E.7	Εκτιμώμενα έξοδα που χρεώνονται στον επενδυτή από τον εκδότη ή τον προσφέροντα.	Δεν υφίστανται έξοδα που χρεώνονται στον επενδυτή από τον εκδότη.																																												

2 Παράγοντες κινδύνου¹

Εκτός από τις πληροφορίες που περιέχονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο για την Τράπεζα και τον Όμιλο, οι επενδυτές πρέπει να λάβουν υπόψη τους και τους ακόλουθους επενδυτικούς κινδύνους, προτού λάβουν οποιαδήποτε απόφαση επένδυσης στις μετοχές της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών). Εάν επέλθει οποιοδήποτε από τα γεγονότα που περιγράφονται παρακάτω, ενδέχεται να υπάρξουν ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις για τη χρηματοοικονομική θέση και τα αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου, και ανάλογα, ενδέχεται να μειωθεί η αξία και η τιμή πώλησης των μετοχών της (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών), με συνέπεια την απώλεια μέρους ή και του συνόλου οποιασδήποτε επένδυσης σε μετοχές. Επιπρόσθετα, είναι πιθανό οι ακόλουθοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες να μην είναι οι μόνοι που ενδέχεται να αντιμετωπίσει η Τράπεζα και ο Όμιλος. Πρόσθετοι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που επί του παρόντος δεν είναι γνωστοί ή θεωρούνται επουσιώδεις, ενδέχεται να επιδράσουν δυσμενώς στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας και του Ομίλου. Σημειώνεται τέλος, ότι η σειρά παράθεσης των κινδύνων δεν παραπέμπει σε αξιολόγησή τους όσον αφορά στη βαρύτητα ή την πιθανότητα πραγματοποίησης καθενός από αυτούς.

Επιπλέον, το Ενημερωτικό Δελτίο περιλαμβάνει δηλώσεις που αφορούν στις δραστηριότητες της Τράπεζας και του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται, όπως ισχύουν κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου και αφορούν στο μέλλον και οι οποίες από τη φύση τους ενέχουν κινδύνους και αβεβαιότητες. Ως συνέπεια αυτών των κινδύνων και αβεβαιοτήτων, οι δηλώσεις αυτές μπορεί να μην υλοποιηθούν. Σχετικώς, οι δυνητικοί επενδυτές πρέπει να γνωρίζουν ότι η Τράπεζα έχει βασίσει τις δηλώσεις αυτές στις παρούσες συνθήκες, εκτιμήσεις και προβλέψεις της σχετικά με μελλοντικά γεγονότα και μόνο σε στοιχεία που είναι γνωστά σε αυτήν μέχρι την ημερομηνία του Ενημερωτικού Δελτίου.

2.1 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας

Η αβεβαιότητα που απορρέει από την ελληνική δημοσιονομική κρίση έχει, και πιθανόν θα συνεχίσει να έχει αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013, το 49,4% των καθαρών εσόδων από τόκους του Ομίλου και το 68,9% των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης προήλθαν από την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του PSI το Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2012 και της επαναγοράς των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος κατείχε €4,8 δισ. σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου που αντιπροσωπεύουν το 4,4% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου και το 24,2% των ομολόγων του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Ως εκ τούτου, η ποιότητα του ενεργητικού, η οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου εξαρτώνται σημαντικά από τις μακροοικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα.

Στο έκτο έτος της ύφεσης, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές μακροοικονομικές πιέσεις (για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα στοιχεία που αναφέρονται στην τρέχουσα παράγραφο ανατρέξτε στις σελίδες 12 έως και 22 της Έκθεσης της ΕΕ για την αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Ιούλιος 2013: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2013/pdf/ocp159_en.pdf). Κατά τα τελευταία τέσσερα χρόνια, η Ελληνική Δημοκρατία έχει αναλάβει σημαντικά διαρθρωτικά μέτρα για την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας και την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μέσω του Προγράμματος οικονομικής προσαρμογής που συμφωνήθηκε με το ΔΝΤ, την ΕΚΤ και την ΕΕ (η «Τρόικα») για την υλοποίηση των πολιτικών δημοσιονομικής προσαρμογής και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων με στόχο την ανάπτυξη. Πιέσεις που προκύπτουν από τη συνεχιζόμενη δημοσιονομική προσπάθεια για την επίτευξη ενός μεγάλου πρωτογενούς πλεονάσματος στον κρατικό προϋπολογισμό συμπεριλαμβανομένης της πολιτικής κόπωσης και της πιθανής ανάδειξης των κοινωνικών εντάσεων, πιθανές καθυστερήσεις στις αποφάσεις της Ευρωζώνης για την εξασφάλιση της βιωσιμότητας του ελληνικού δημόσιου χρέους και επαρκή μεσοπρόθεσμη χρηματοδότηση για τη χώρα, σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους βαθιά ριζωμένους διαρθρωτικούς περιορισμούς, θα μπορούσαν να επιβραδύνουν ή να αντιστρέψουν την οικονομική ανάκαμψη και να πυροδοτήσουν επιπρόσθετη αβεβαιότητα. Ειδικότερα:

---

¹ Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

- Παρά την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος της επαναγοράς χρέους το Δεκέμβριο του 2012, την αξιοσημείωτη πρόοδο στη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και την προσαρμογή στην αγορά εργασίας και του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, η ελληνική οικονομία εξακολουθεί να αντιμετωπίζει σημαντικές μακροοικονομικές προκλήσεις. Η αβεβαιότητα σχετικά με τη βιωσιμότητα του χρέους και η ικανότητα για έγκαιρη μετάβαση σε ένα νέο βιώσιμο, προσαρμοσμένο στις εξαγωγές, μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης, το οποίο θα ενισχύσει τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη βελτίωση της δυναμικής του δημόσιου χρέους, παραμένει υψηλή.
- Η ανάγκη να επιβάλει πρόσθετα μέτρα λιτότητας με τη μορφή πρόσθετων διορθωτικών περικοπών για να αντισταθμίσει πιθανές αποκλίσεις στην εφαρμογή του κρατικού προϋπολογισμού του 2014 (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στις σελίδες 19 έως και 24 της Έκθεσης της ΕΕ για την αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Ιούλιος 2013, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2013/pdf/ocp159_en.pdf) ενόψει των ασθενέστερων από την αναμενόμενη απόδοση εσόδων της κυβέρνησης για το μεγαλύτερο μέρος του 2013 και η συνεχής μείωση των εσόδων του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης θα μπορούσε να καθυστερήσει την οικονομική ανάκαμψη, ενισχύοντας το φαύλο κύκλο της αποδυνάμωσης του οικονομικού κλίματος, μειώνοντας τη ρευστότητα, μειώνοντας τις ιδιωτικές δαπάνες και ενισχύοντας μια περαιτέρω μείωση των οικονομικών και της αποτίμησης της ακίνητης περιουσίας (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα 1 της Έκθεσης του ΔΝΤ για την ενεργοποίηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Μάρτιος 2012: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>).
- Η χρηματοδότηση που παρέχεται στην Ελληνική Δημοκρατία στο πλαίσιο του Προγράμματος δεν επαρκεί για να καλύψει τις χρηματοδοτικές ανάγκες της Ελλάδας μετά το τρίτο τρίμηνο του 2015 και μετά, και το έλλειμμα θα μπορούσε να αυξηθεί, εάν τα έσοδα από την ιδιωτικοποίηση ήταν κατώτερα των προσδοκίων (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα 83 της Έκθεσης του ΔΝΤ για την ενεργοποίηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Μάρτιος 2012: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>). Με βάση το ανωτέρω, δεν είναι βέβαιο αν η χρηματοδότηση θα αυξηθεί από τους Ευρωπαίους εταίρους και το ΔΝΤ ή αν θα υπάρξουν περαιτέρω τροποποιήσεις στο ελληνικό δημόσιο χρέος που θα μειώσουν περαιτέρω το κόστος εξυπηρέτησης του χρέους, καθώς αυτό εξαρτάται από την απόδοση της Ελλάδας στα πλαίσια του Προγράμματος και τη δυνατότητα συμφωνίας για νέες προϋποθέσεις. Επιπλέον, το ΔΝΤ θεωρείται ότι έχει ήδη εξαντλήσει τα όριά του στην παροχή χρηματοδότησης προς την Ελλάδα. Εξάλλου, οι απόψεις που εκφράζονται σήμερα στην Ευρώπη, όπως αποδεικνύεται από τα γεγονότα του περασμένου έτους στην Κύπρο, δείχνουν ότι ένα ευρύτερο φάσμα πιστωτών θα μπορούσε να εγγυηθεί για να καλυφθούν οι σχετικές ανάγκες χρηματοδότησης. Ακόμη και η προοπτική μιας τέτοιας εξέλιξης θα μπορούσε να λειτουργήσει αποσταθεροποιητικά για την ελληνική οικονομία.
- Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Τρόικα, η Ελλάδα έχει ελάχιστο έως μηδενικό περιθώριο απορρόφησης πρόσθετων δυσμενών πληγμάτων ή αποκλίσεων κατά την εφαρμογή του Προγράμματος. Αν η εφαρμογή της πολιτικής απαιτήσει περισσότερο από τον προβλεπόμενο χρόνο ή δεν ανταποκριθεί στις προσδοκίες, ή η οικονομία χρειαστεί περισσότερο από τον προβλεπόμενο χρόνο ανταπόκρισης στις μεταρρυθμίσεις της αγοράς εργασίας και στις άλλες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα, ή αν οι δημοσιονομικές επιπτώσεις της ύφεσης είναι σοβαρότερες απ' ό,τι προβλέπεται κατά τα επόμενα έτη, το πιθανό αποτέλεσμα θα είναι να διαρκέσει περισσότερο η κρίση χρέους απ' όσο προβλέπει η ανάλυση του Προγράμματος μετά τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.
- Η μη επιτυχή εφαρμογή του Προγράμματος μέχρι τη λήξη του το 2016 (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα 82 της Έκθεσης του ΔΝΤ για την ενεργοποίηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Μάρτιος 2012: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>) ενδέχεται να οδηγήσει σε διακοπή του προγράμματος στήριξης από το ΔΝΤ και την ΕΕ, ή μπορεί να υπονομεύσει μια πιθανή συμφωνία για την παροχή πρόσθετης μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης και την ελάφρυνση του χρέους της ελληνικής κυβέρνησης το 2014. Μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να δημιουργήσει συνθήκες για νέο πιστωτικό γεγονός όσον αφορά στο χρέος του Ελληνικού Δημοσίου ή να το οδηγήσει σε στάση πληρωμών των οφειλών του, που θα περιλαμβάνουν τόσο χρεόγραφα που διαπραγματεύονται σε αγορές όσο και τα διακρατικά δάνεια από κράτη-μέλη της ευρωζώνης.

- Ακόμα και αν η Ελλάδα εφαρμόσει με επιτυχία το Πρόγραμμα, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ προβλέπεται να παραμείνει άνω του 170% του ΑΕΠ έως το 2015 (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα 65 της Έκθεσης του ΔΝΤ για την αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Ιούλιος 2013: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>), σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της ΕΕ κατά την πρόσφατη αξιολόγηση (τέταρτη) του αναθεωρημένου Προγράμματος και παραμένει αβέβαιο το αν η ελληνική οικονομία θα επιτύχει ρυθμούς ανάπτυξης επαρκείς ή ακόμα αν θα περιορίσει τη συρρίκνωσή της, ώστε να αμβλυνθούν οι περιορισμοί της χρηματοδότησης του Ελληνικού Δημοσίου, χωρίς την επίτευξη νέας συμφωνίας με τους εταίρους της ΕΕ και το ΔΝΤ για πρόσθετη ελάφρυνση του δημόσιου χρέους κυρίως προς τον κρατικό τομέα, ήτοι με τη μείωση των δανειακών υποχρεώσεων της Ελλάδας στο ΔΝΤ και την Ευρωζώνη. Η ελάφρυνση αυτή μπορεί να επιτευχθεί με τροποποίηση των όρων των διακρατικών δανείων, με περαιτέρω αναδιάρθρωση των Ελληνικών ομολόγων που κατέχει το Ευρωσύστημα, με διαγραφή διακρατικών δανείων ή των δανείων από το ΕΤΧΣ, ή με συνδυασμό όλων των παραπάνω μεθόδων. Εάν δεν συμφωνηθεί ένας αξιόπιστος τρόπος αποκατάστασης της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του χρέους και κάλυψης ενδεχομένων επιπρόσθετων αναγκών της χώρας (ακόμη και λόγω εξωγενών παραγόντων) για εξωτερική χρηματοδότηση κατά τα επόμενα έτη, ενδέχεται να επέλθει πιστωτικό γεγονός όσον αφορά στο χρέος του Ελληνικού Δημοσίου πριν από την ολοκλήρωση του Προγράμματος.
- Περαιτέρω αστάθεια στη σημερινή κυβέρνηση συνασπισμού (που εξελέγη στις 17 Ιουνίου 2012), ή συρρίκνωση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας της με την απόσυρση ενός από τα δύο μέρη (μετά την αποχώρηση της «Δημοκρατικής Αριστεράς», τον Ιούνιο του 2013) που στηρίζει το Πρόγραμμα, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν σημαντικούς κινδύνους για την εφαρμογή του Προγράμματος. Επιπρόσθετα, η δέσμευση των κρατών-μελών της Ευρωζώνης για παροχή μακροπρόθεσμης στήριξης στην Ελλάδα με αποδεκτούς όρους υπόκειται σε σημαντικούς κινδύνους σχετικούς όχι μόνο με τη δυνατότητα της Ελλάδας να αποφύγει περαιτέρω αποκλίσεις από την εφαρμογή του Προγράμματος, αλλά και με την αυξανόμενη δημόσια δυσανεμία στις χώρες αυτές που συμμετέχουν στην υποστήριξη της Ελλάδας.
- Οι μεγάλες ζημιές που υπέστησαν οι ιδιώτες πιστωτές από την ανταλλαγή PSI, σε συνδυασμό με το υψηλό επίπεδο του ελληνικού δημόσιου χρέους, ακόμη και μετά το PSI και την επιτυχή ολοκλήρωση της επαναγοράς του χρέους το Δεκέμβριο του 2012 (άνω του 120% του ΑΕΠ μέχρι το 2020), (για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα 65 της Έκθεσης του ΔΝΤ για την αναθεώρηση του 2ου Προγράμματος Σταθεροποίησης, Ιούλιος 2013: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>) καθιστούν τη βελτίωση του κλίματος στην αγορά καθώς και μια σημαντική προς τα πάνω αναθεώρηση των αξιολογήσεων δημόσιου χρέους εξαιρετικά απίθανη βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα εκτός εάν νέες αποφάσεις που θα παράσχουν σημαντική μακροπρόθεσμη ανακούφιση στο ελληνικό δημόσιο χρέος ληφθούν από τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης. Στο πλαίσιο αυτό, οι αποτιμήσεις των ελληνικών περιουσιακών στοιχείων (και συνεπώς, έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις που προϋπολογίστηκαν στο Πρόγραμμα), καθώς και η συνεχιζόμενη ικανότητα της Ελλάδας να έχει πρόσβαση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, εξακολουθούν να υπόκεινται σε σημαντική αβεβαιότητα.
- Η ανάκαμψη του κλίματος στην ελληνική οικονομία και τα πρώτα σημάδια οριακής αύξησης της βάσης των ιδιωτικών καταθέσεων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα (από το δεύτερο εξάμηνο του 2012 μέχρι το Φεβρουάριο του 2014), θα μπορούσαν να υπονομευθούν από βραδύτερους ρυθμούς υλοποίησης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και εντάσεις στη στρατηγική δημοσιονομική προσαρμογή.
- Η συμφωνία bail-in μεταξύ Τρόικας και Κύπρου, που επιτεύχθηκε στις 25 Μαρτίου 2013, σχετικά με την οικονομική βοήθεια ύψους €10 δισ. (57% του ΑΕΠ της Κύπρου) (Πηγή: Δελτίο Τύπου ΔΝΤ No.13/103, 3 Απριλίου 2013, <http://www.imf.org/external/np/sec/pr/2013/pr13103.htm>), αναμένεται να επιβαρύνει υπέρμετρα τις πραγματικές και οικονομικές συνθήκες της κυπριακής οικονομίας μέσα στα επόμενα χρόνια και θα μπορούσε να έχει μια έμμεση επίδραση στις μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η πρόσφατη οικονομική αναταραχή και η αυξημένη αβεβαιότητα στην Κύπρο μπορεί να έχουν αντίκτυπο στην Ελλάδα, κυρίως μέσω του εξωτερικού εμπορίου και των άμεσων ξένων επενδυτικών καναλιών (με την Ελλάδα να είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις αγορές της Κύπρου και οι κυπριακές αγορές ο κορυφαίος προορισμός των εξαγωγών ελληνικών αγαθών). Επιπλέον, η κατάσταση στην Κύπρο δημιουργεί κίνδυνο μετάδοσης της παρατεταμένης τραπεζικής κρίσης και της βαθιάς ύφεσης στην Κύπρο. Υπάρχει η πιθανότητα αυξημένης συστημικής αναταραχής που προέρχεται από τη διαχείριση και τη στρατηγική ανάλυση των αποφάσεων του Eurogroup, με ανασφάλιστους πιστωτές / καταθέτες και μετόχους να υφίστανται ένα άνευ προηγουμένου

ποσό ζημιών και τη σχετική πρόοδο προς την πραγματική τραπεζική ένωση να υπόκειται σε σημαντικές αβεβαιότητες και καθυστερήσεις.

Για περισσότερες πληροφορίες σε σχέση με τα κύρια στοιχεία για την κάθε αναμόρφωση καθώς και για τους σημαντικούς κινδύνους του Προγράμματος, βλ. ενότητα 3.6.3 «*Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα*» και ενότητα 3.21.4 «*Η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις στην παγκόσμια οικονομία*».

Η αβεβαιότητα που επικρατεί σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος και τη μείωση του κρατικού χρέους έχει επηρεάσει άμεσα τα επίπεδα των κεφαλαίων, τη ρευστότητα και την κερδοφορία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ελλάδα, και συνεπώς και της Τράπεζας. Ειδικότερα:

- οι ζημίες που προκλήθηκαν από το PSI οδήγησαν σε σημαντικές ανακεφαλαιοποιήσεις των ελληνικών τραπεζών τον Ιούνιο του 2013, οι οποίες καλύφθηκαν από πόρους που διατέθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος (με αποτέλεσμα της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας, το 84,4% του κοινού μετοχικού κεφαλαίου κατέχεται από το ΤΧΣ),
- η επαναγορά των ομολόγων από το Ελληνικό Δημόσιο το Δεκέμβριο του 2012 στερεί από τις ελληνικές τράπεζες μελλοντικά έσοδα και κέρδη από την ενδεχόμενη αύξηση της εύλογης αξίας των ομολόγων,
- υπάρχει περιορισμένη ρευστότητα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, λόγω του αποκλεισμού από τις ιδιωτικές αγορές χρηματοδότησης από τα τέλη του 2009 και της δραματικής συρρίκνωσης των εγχώριων καταθέσεων από το 2010 (33,2% συνολικά για την περίοδο μέχρι τον Φεβρουάριο του 2014, με εξαίρεση μια ελαφρά ανάκαμψη κατά 3,1% μεταξύ του Ιουλίου 2012 και του Φεβρουαρίου 2014 σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος), (πηγή: βάση δεδομένων για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, στοιχεία καταθέσεων, http://www.bankofgreece.gr/BoGDocuments/Καταθέσεις_τομέα.xls) και την έντονη εξάρτηση από τη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος, και
- έντονος ανταγωνισμός για καταθέσεις, και επομένως αύξηση του σχετικού κόστους.

Η τυχόν αδυναμία του Προγράμματος να πετύχει τη σημαντική βελτίωση της ελληνικής οικονομίας θα έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες για την Τράπεζα. Σε περίπτωση που επέλθει και νέο πιστωτικό γεγονός σχετικό με το χρέος του Ελληνικού Δημοσίου ή υπάρξει περαιτέρω αναδιάρθρωσή του, θα επηρεαστούν σημαντικά τα εποπτικά κεφάλαια της Τράπεζας λόγω της άμεσης έκθεσής της στο χρέος του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και λόγω των έμμεσων επιπτώσεων του πιστωτικού γεγονότος στην εμπιστοσύνη των επενδυτών, και η Τράπεζα θα αναγκαστεί να αντλήσει επιπρόσθετα κεφάλαια με αποτέλεσμα τη σημαντική απομείωση ή/και την εξάλειψη της συμμετοχής των υφιστάμενων μετόχων. Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει καμία εξασφάλιση ότι η Τράπεζα θα μπορέσει να αντλήσει τα αναγκαία πρόσθετα κεφάλαια με αποδεκτούς όρους.

Ακόμη και αν το Πρόγραμμα εφαρμοστεί με επιτυχία, η ελληνική οικονομία μπορεί να μην πετύχει σταθερή και ισχυρή ανάπτυξη που είναι αναγκαία για την ελάφρυνση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της χώρας και των αγορών. Παρά το Πρόγραμμα, η ελληνική οικονομία θα συνεχίσει να επηρεάζεται από τον πιστωτικό κίνδυνο των άλλων χωρών της ΕΕ, την πιστοληπτική ικανότητα των εμπορικών αντισυμβαλλομένων διεθνώς και τις επιπτώσεις που προκύπτουν από αλλαγές στο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, το οποίο μπορεί να συμβάλει στους συνεχείς φόβους των επενδυτών σχετικά με την ικανότητα της Ελλάδας να τηρήσει όλες τις οικονομικές της δεσμεύσεις (βλ. παράγοντα «—Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανάγκη της Τράπεζας για πρόσθετα κεφάλαια και ρευστότητα, που ενδέχεται να προκύψουν από αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, και μεγαλύτερων απομειώσεων»). Επιπλέον, η συνεχιζόμενη ύφεση στην ελληνική οικονομία θα έχει σημαντικές ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της.

Οι πιέσεις της ύφεσης στην Ελλάδα που προκαλούνται από τα μέτρα του Προγράμματος είχαν και ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου εξαρτάται από το επίπεδο των τραπεζικών, οικονομικών και χρηματοοικονομικών προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει ο Όμιλος, καθώς και από την δυνατότητα των πελατών του να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους. Ειδικότερα, τα επίπεδα ζήτησης για καταθέσεις και δανεισμό εξαρτώνται σημαντικά από την εμπιστοσύνη των πελατών, τις τάσεις στον εργασιακό τομέα, καθώς και τη διαθεσιμότητα και το κόστος της χρηματοδότησης.

Έπειτα από τη συνολική μείωση της οικονομικής παραγωγής κατά 24,3% την περίοδο 2009-2013 (Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ: http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/Other/A0704_SEL84_TS_QQ_01_2000_04_2013_04_P_G R.xls) η οικονομική δραστηριότητα το 2014 αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,6% σε ετήσια βάση σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην πρόσφατη έκθεση αξιολόγησης του Προγράμματος.

Η παρατεταμένη περίοδος δυσμενών οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα έχει σημαντική αρνητική επίπτωση στη ρευστότητα, την επιχειρηματική δραστηριότητα και την οικονομική κατάσταση των οφειλετών της Τράπεζας, γεγονός που με τη σειρά του συντελεί στην περαιτέρω αύξηση του δείκτη δανείων σε καθυστέρηση, στην απομείωση της αξίας των δανείων και άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας ενώ οδηγεί σε μειωμένη ζήτηση για δανεισμό γενικά και σε αυξημένες εκροές καταθέσεων. Ειδικότερα, ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση ανω των 90 ημερών σε σύγκριση με τα αναπροσαρμοσμένα δάνεια προ προβλέψεων απομείωσης στην Ελλάδα έχει αυξηθεί από 23,1% στις 31 Δεκεμβρίου 2012, σε 27,4% στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Τα δάνεια σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά μειώθηκαν το 2013, και ενώ αναμένεται να εμφανιστούν τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης κατά το 2014, είναι πιθανό να μειωθούν περαιτέρω. Οι πελάτες της Τράπεζας ενδέχεται να μειώσουν σημαντικά την ανοχή τους απέναντι στους κινδύνους που παρουσιάζουν τα μη καταθετικά επενδυτικά προϊόντα, όπως μετοχές, ομόλογα και αμοιβαία κεφάλαια, γεγονός το οποίο θα είχε αρνητικό αντίκτυπο στα έσοδα της Τράπεζας από αμοιβές και προμήθειες.

Σε ένα περιβάλλον συνεχιζόμενης αναταραχής της αγοράς, επιδεινούμενων μακροοικονομικών συνθηκών και αυξανόμενης ανεργίας, σε συνδυασμό με μειούμενες καταναλωτικές δαπάνες, επιχειρηματικές επενδύσεις, και επιδείνωση του πιστοληπτικού προφίλ των εταιρικών και ιδιωτών δανειοληπτών, η αξία των περιουσιακών στοιχείων που έχει λάβει ως εξασφαλίσεις σε δάνεια η Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένων κατοικιών και άλλων ακινήτων, θα μπορούσε να οδηγηθεί σε περαιτέρω σημαντική μείωση. Μία τέτοια μείωση μπορεί να οδηγήσει σε απομείωση της αξίας των δανείων ή στην αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση. Οποιοδήποτε από τα δύο θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίπτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Τέλος, εάν το Πρόγραμμα δεν εφαρμοστεί με επιτυχία (ειδικά σε ότι αφορά στις σχεδιαζόμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις) ή εάν απαιτηθούν πρόσθετα μέτρα λιτότητας, πέρα από αυτά που έχουν συμφωνηθεί στο Πρόγραμμα για να αντισταθμίσουν πιθανές αποκλίσεις από τους στόχους του Προγράμματος, η οικονομική δραστηριότητα μπορεί να καταγράψει μικρότερη του αναμενόμενου απόδοση το 2014, με αποτέλεσμα την καθυστέρηση της ανάκαμψης και την αρνητική επίπτωση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα, τις προοπτικές και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Υπάρχουν κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανάγκη της Τράπεζας για πρόσθετα κεφάλαια και ρευστότητα, που ενδέχεται να προκύψουν από αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο και μεγαλύτερων απομειώσεων.

Η Τράπεζα και ο Όμιλος είναι υποχρεωμένοι από τις εποπτικές αρχές στην Ελλάδα και τις υπόλοιπες χώρες όπου έχουν εποπτευόμενες δραστηριότητες να διατηρούν επαρκή κεφάλαια. Στο βαθμό που ο Όμιλος έχει εποπτευόμενες δραστηριότητες σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Περιοχής (European Economic Area, «ΕΕΑ»), θα υπόκεινται στις ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις που προσδιορίζονται από την Ελληνική εποπτική αρχή, εκτός από τις θυγατρικές του Ομίλου που δραστηριοποιούνται σε χώρες, όπου οι κεφαλαιακές απαιτήσεις τους επιβάλλονται και προσδιορίζονται από τις κατά τόπους εποπτικές αρχές. Η Τράπεζα, επίσης, υπόκειται σε κεφαλαιακές απαιτήσεις και απαιτήσεις σχετικά με τη ρευστότητα, σε χώρες όπου έχει υποκαταστήματα, συμπεριλαμβανομένων των χωρών εντός της ΕΕΑ. Υπάρχει ο κίνδυνος η Τράπεζα, οι εποπτευόμενες θυγατρικές και τα υποκαταστήματά της να μην έχουν επαρκή κεφάλαια για να ικανοποιήσουν τις ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη ρευστότητα. Επιπρόσθετα, οι ελάχιστες κεφαλαιακές απαιτήσεις αυξάνονται και μπορεί να αυξηθούν περαιτέρω στο μέλλον ή οι μέθοδοι υπολογισμού των διαθέσιμων κεφαλαίων να τροποποιηθούν. Αντίστοιχα, οι απαιτήσεις σχετικά με τη ρευστότητα μπορεί να γίνουν αντικείμενο ενδελεχέστερης παρακολούθησης και αυτό μπορεί να επιβαρύνει τις ανάγκες του Ομίλου για ρευστότητα στις περιοχές όπου δραστηριοποιείται.

Ο Όμιλος παρουσίασε σημαντική μείωση των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων του το 2011 και το 2012. Ο Όμιλος συμμετείχε στο PSI και ως αποτέλεσμα, κατέγραψε ζημιές απομείωσης στο χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και σε δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €11,8 δισ. το 2011 και σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου €0,2 δισ. το 2012. Περαιτέρω, λόγω των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα, ο Όμιλος απομείωσε επίσης την έκθεσή του προς το Ελληνικό Δημόσιο που δεν σχετίζεται με το PSI κατά ποσό €571 εκατ. το 2011, ενώ το 2012 ο Όμιλος απομείωσε αντίστοιχα την

έκθεσή του κατά ποσό €2 εκατ. Οι απομειώσεις είχαν σημαντική αρνητική επίδραση στην κεφαλαιακή θέση του Ομίλου, καταλήγοντας σε ζημίες ποσού €12,3 δισ. και €2,1 δισ. το 2011 και το 2012, αντίστοιχα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου να υποχωρήσει κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (αρνητικός 6,1% την 31 Δεκεμβρίου 2012) και κατά συνέπεια, η Τράπεζα να ζητήσει κεφαλαιακή στήριξη από το ΤΧΣ.

Την 31 Μαρτίου 2013 η Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καθιέρωσε νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων – («Core Tier I» ή «CT1») και Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Common equity Tier I, αντίστοιχα για τον Όμιλο και την Τράπεζα και εισήγαγε το όριο του 20% του δείκτη CT1 για τη αναγνώριση των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με την Πράξη 36/23.12.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργήθηκε η υποχρέωση το ποσό των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων που αναγνωρίζεται εποπτικά ως CT1 να μην υπερβαίνει το 20% των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του πιστωτικού ιδρύματος. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης CT1 του Ομίλου αυξήθηκε σε 10,3% (έναντι 7,8% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε proforma βάση που περιλαμβάνει τα €9.756 εκατ. της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013), κατόπιν της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας, τον Ιούνιο του 2013, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ., των αναλογούντων στους μετόχους της Τράπεζας κερδών κατά το 2013, ύψους €809 εκατ. και της υλοποίησης από τη Διοίκηση βασικών ενεργειών, όπως της μεταβίβασης του 66,0% από το 100% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., των ασκήσεων διαχείρισης στοιχείων παθητικού, της απομόχλευσης και μείωσης κινδύνων και της επαναγοράς μέρους των εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαιώματα ψήφου. Εάν ο Όμιλος δεν πληροί τον ελάχιστο δείκτη των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων στο μέλλον, ενδέχεται να υπαχθεί σε μέτρα που η Τράπεζα της Ελλάδος έχει εξουσία να επιβάλλει σύμφωνα με το Ν. 4261/2014, συμπεριλαμβανομένου του διορισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος επιτρόπου στην Τράπεζα (βλ. Ενότητα 3.21.3. «Το Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Τράπεζας» για τις αρμοδιότητες που έχει η Τράπεζα της Ελλάδος).

Περαιτέρω, πριν την ανάληψη της εποπτικής και κανονιστικής της αρμοδιότητας επί των τραπεζών της Ευρωζώνης τον Νοέμβριο 2014, η ΕΚΤ διεξάγει εκτενή αξιολόγηση των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών (περιλαμβανομένης της Τράπεζας) που περιλαμβάνει έλεγχο της ποιότητας των στοιχείων τους και ασκήσεις προσομοίωσης με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας των ισολογισμών. Η ως άνω αξιολόγηση αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Οκτώβριο του 2014. Η διαδικασία περιλαμβάνει τρία επίπεδα: τα πρώτα δύο αφορούν στην εκτίμηση του εποπτικού κινδύνου και στον έλεγχο της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων ενώ το τρίτο, που θα γίνει σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών («EBA»), θα περιλαμβάνει ασκήσεις προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες με βασικά και δυσμενή σενάρια. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ανακοίνωσε τις κεφαλαιακές ανάγκες σε σχέση με το δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (EBA Common Equity Tier I), που ανέρχεται σε 8,0% και 5,5%, σύμφωνα με τους κανόνες CRD IV, για το βασικό και δυσμενή σενάριο, αντίστοιχα. Η εν λόγω αξιολόγηση ενδέχεται να οδηγήσει σε επιπλέον κεφαλαιακές ανάγκες για την Τράπεζα.

Περαιτέρω επιδείνωση των συνθηκών αγοράς τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την ποιότητα τόσο του δανειακού όσο και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και να οδηγήσει στο μέλλον σε μεγάλες απομειώσεις. Η πιθανή επιδείνωση της ποιότητας των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας ενδέχεται να ξεπεράσει τις εκτιμήσεις της και να δημιουργήσει νέες κεφαλαιακές ανάγκες.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα και η Τράπεζα της Ελλάδος, στις ασκήσεις προσομοίωσης του 2014 για την Τράπεζα, έλαβαν ως δεδομένο κατά την εκτίμηση των κεφαλαίων της Τράπεζας κεφαλαιακή εισφορά ύψους €290 εκατ. από το ΤΧΣ για τις κεφαλαιακές ανάγκες που προέκυψαν από την απόκτηση της FBB και της Probank το 2013. Σε περίπτωση που το εν λόγω ποσό δεν καταβληθεί από το ΤΧΣ στην Τράπεζα, είτε λόγω αλλαγής στην ισχύουσα νομοθεσία είτε για κάποιο άλλο λόγο, η Τράπεζα θα πρέπει να καλύψει και αυτό το κεφαλαιακό έλλειμμα. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2013, ο Όμιλος αναγνώρισε πρόσθετες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €865 εκατ., οι οποίες δεν ελήφθησαν υπόψη στην τελευταία αξιολόγηση των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς η τελευταία βασίστηκε σε στοιχεία 30 Ιουνίου 2013 και οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν επιπλέον κεφαλαιακές απαιτήσεις. Ωστόσο, αυτές οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις εξαρτώνται από μελλοντικές περιστάσεις που μπορεί να μην επέλθουν. Εάν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις δεν ανακτηθούν στον απαιτούμενο βαθμό και εάν η Τράπεζα δεν έχει τη δυνατότητα να αντλήσει το απαιτούμενο κεφάλαιο, συμπεριλαμβανομένου του κεφαλαίου που η Τράπεζα θα αντλήσει με την Αύξηση, ενδέχεται να υποχρεωθεί τόσο να μειώσει περαιτέρω τα σταθμισμένα, έναντι κινδύνων, στοιχεία της όσο και να διαθέσει κύριες ή συμπληρωματικές δραστηριότητες, κάτι που ενδεχόμενα να μη γίνει εγκαίρως ή να μη γίνει σε τιμές ελκυστικές για την Τράπεζα. Αδυναμία της Τράπεζας να διατηρήσει τους δείκτες των ελάχιστων εποπτικών κεφαλαίων μπορεί να οδηγήσει σε λήψη διοικητικών μέτρων ή άλλες κυρώσεις, οι οποίες με τη σειρά τους ενδέχεται να έχουν ουσιαστική αρνητική επίδραση στα λειτουργικά

αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και τις προοπτικές της Τράπεζας (βλ. ενότητα 3.2.1.3. «Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Τράπεζας- Κανονιστικό Πλαίσιο» για περισσότερες λεπτομέρειες). Εάν απαιτηθεί από την Τράπεζα να ενισχύσει την κεφαλαιακή της θέση, ενδέχεται να μην μπορέσει να αντλήσει περαιτέρω κεφάλαια από τις αγορές ή να διαθέσει εμπορεύσιμα στοιχεία. Αυτό ενδεχομένως να οδηγήσει σε περαιτέρω υποχρεωτικές ανακεφαλαιοποιήσεις από το ΤΧΣ υπό το Ν.3864/2010, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν.4254/2014, γεγονός που θα οδηγούσε σε σημαντική μείωση της συμμετοχής ή/και σε πλήρη απαλοιφή των δικαιωμάτων των κοινών μετόχων, και σε επαύξηση της πιθανότητας το ΤΧΣ να ασκεί πλήρη έλεγχο στην Τράπεζα.

Η αποτελεσματική διαχείριση των εποπτικών κεφαλαίων του Ομίλου είναι σημαντική ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς του, η οργανική ανάπτυξή του καθώς και η συνέχιση της στρατηγικής του. Οποιαδήποτε μεταβολή που θα περιορίζε τη δυνατότητα του Ομίλου να διαχειριστεί αποτελεσματικά τον ισολογισμό του και τις πηγές εποπτικών κεφαλαίων του, για παράδειγμα, μειώσεις στα κέρδη και στα κέρδη εις νέον ως αποτέλεσμα των διαγραφών ή εναλλακτικά, αυξήσεις στα σταθμισμένα έναντι κινδύνου στοιχεία, καθυστερήσεις στη διάθεση συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων ή αδυναμία συμμετοχής σε κοινοπρακτικά δάνεια λόγω των οικονομικών συνθηκών ή εναλλακτικά, στην πρόσβαση σε πηγές χρηματοδότησης, μπορεί να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στην οικονομική του κατάσταση και στα εποπτικά του κεφάλαια.

Η Τράπεζα ενδέχεται να μην ολοκληρώσει με επιτυχία το σύνολο των ενεργειών του σχεδίου κεφαλαιακής επάρκειας· εάν αυτό συμβεί, ενδέχεται να οδηγήσει στην εφαρμογή μέτρων επιμερισμού βαρών (bail-in) στους μετόχους της Τράπεζας και στην απόκτηση μετοχών από το ΤΧΣ χωρίς περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

Τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης του 2014 («2014 Stress Tests» ή «2014 Ασκήσεις προσομοίωσης»), η διεξαγωγή των οποίων ήταν απαίτηση του Προγράμματος, ανακοινώθηκαν στις 6 Μαρτίου 2014. Οι σημαντικοί παράγοντες για τις κεφαλαιακές ανάγκες ήταν οι εκτιμήσεις για τις ζημιές από τις χορηγήσεις επί του συνόλου των δανείων που χορηγήθηκαν στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και η εκτιμώμενη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου, δηλαδή κέρδος προ προβλέψεων και ενέργειες ενίσχυσης κεφαλαίων των τραπεζών, βασιζόμενα σε συντηρητικές προσαρμογές των σχεδίων αναδιάρθρωσης (όπως ο χαρακτηρισμός αυτός έχει γίνει από την Τράπεζα της Ελλάδος) τα οποία είχαν υποβληθεί από τις ελληνικές τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και η εφαρμογή ορίου 20% του δείκτη CT1 για τη αναγνώριση των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους, το οποίο απεικονίστηκε στον δείκτη CT1 την 31 Δεκεμβρίου 2013 από την Τράπεζα της Ελλάδος κατά την άσκηση προσομοίωσης του 2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποίησε τα αποτελέσματα της ανεξάρτητης διαγνωστικής μελέτης που διεξήχθη από την BlackRock στο δανειακό χαρτοφυλάκιο στην Ελλάδα και το εξωτερικό των ελληνικών τραπεζών. Όσον αφορά στην Τράπεζα, η Τράπεζα της Ελλάδος καθόρισε τις κεφαλαιακές ανάγκες στο ποσό των €2,2 δισ. υπό το βασικό σενάριο (με στόχο δείκτης CT1 ύψους 8%) και στο ποσό των €2,5 δισ. υπό το δυσμενές σενάριο (με στόχο δείκτης CT1 ύψους 5,5%). Η Τράπεζα παρουσίασε στην Τράπεζα της Ελλάδος τελικό σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας, περιγράφοντας τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει για να αντιμετωπίσει τις κεφαλαιακές της ανάγκες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε το ως άνω σχέδιο στις 11 Απριλίου 2014.

Σύμφωνα με το σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας, η Τράπεζα προτίθεται να καλύψει τις κεφαλαιακές ανάγκες που καθορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος μέσω της Αύξησης που περιγράφεται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο και της εφαρμογής ορισμένων δράσεων ποσού €1.040 εκατ., στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και η διάθεση μη τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων του χρηματοοικονομικού τομέα και η μείωση δανειακού χαρτοφυλακίου υψηλού κινδύνου (βλ. ενότητα 3.4.1 «Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις-Κεφαλαιακές Ανάγκες» για περισσότερες πληροφορίες για το σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας).

Η Τράπεζα ενδέχεται να μην ολοκληρώσει επιτυχώς τις κεφαλαιακές ενέργειες που περιλαμβάνονται στο σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας. Σε περίπτωση μη επιτυχούς ολοκλήρωσης όλων των ενεργειών που περιλαμβάνει το σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας και, εφόσον εκτιμηθεί από την αρμόδια εποπτεύουσα αρχή σε μελλοντική επαναξιολόγηση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας ότι εξακολουθεί να υφίσταται κεφαλαιακό έλλειμμα η Τράπεζα ενδέχεται να αναζητήσει το απαραίτητο κεφάλαιο από το ΤΧΣ, εφόσον η Τράπεζα αποτύχει να εξεύρει τα απαραίτητα κεφάλαια μέσω εθελοντικών ενεργειών ή από ιδιώτες επενδυτές ή νέας διαδικασίας άντλησης κεφαλαίων. Σε αυτήν την περίπτωση σύμφωνα με το πρόσφατα αναθεωρημένο θεσμικό πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης (μετά τη θέση σε ισχύ του Ν.4254/2014 και της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 11/2014), το απαραίτητο κεφάλαιο δύναται να παρασχεθεί από το ΤΧΣ, μετά την εφαρμογή μέτρων «επιμερισμού βαρών» (bail-in), (βλ. ενότητα 3.2.1.3. «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας - Χορήγηση της Κεφαλαιακής Ενίσχυσης από το ΤΧΣ στο πλαίσιο του τροποποιημένου σχεδίου ανακεφαλαιοποίησης και Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης πριν την συμμετοχή του ΤΧΣ»).

Τα εν λόγω μέτρα (bail-in), σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις του Ν. 4254/2014, δύναται να εφαρμοστούν πρώτα σε κατόχους κοινών μετοχών (συμπεριλαμβανομένων των Νέων Μετοχών που προσφέρθηκαν με τη Διεθνή Προσφορά), εν συνεχεία, αν χρειάζεται, σε κατόχους προνομιούχων μετοχών και άλλων τίτλων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1, και, τελευταία αν χρειάζεται, σε πιστωτές μειωμένης εξασφάλιση, με αποτέλεσμα τη ζημία ή και την απαλοιφή των δικαιωμάτων των επενδυτών αυτών των κατηγοριών. Περαιτέρω, στο πλαίσιο μιας ανακεφαλαιοποίησης από το ΤΧΣ υπό το νέο θεσμικό πλαίσιο, το ΤΧΣ θα αναλάμβανε μετοχές χωρίς περιορισμό στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου και, ως εκ τούτου, θα ασκούσε πλήρη έλεγχο στην Τράπεζα.

Η αποπληρωμή των €1.350 εκατ. προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου τελεί υπό την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος

Πιθανή αποπληρωμή των €1.350 εκατ. προνομιούχων μετοχών που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο της συμμετοχής της Τράπεζας στον Πυλώνα Ι του σχεδίου ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, παρότι δεν αποτελεί μέρος του σχεδίου κεφαλαιακής επάρκειας το οποίο εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος, θα μπορούσε να οδηγήσει σε ενίσχυση της ευελιξίας της Τράπεζας στην διαχείριση των κεφαλαίων της, καθώς οι εν λόγω μετοχές δεν αναγνωρίζονται στον υπολογισμό του δείκτη CT1 στο πλαίσιο της πλήρους εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας III. Οποιαδήποτε αποπληρωμή αυτών των προνομιούχων μετοχών υπόκειται στην προηγούμενη έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας»). Ως εκ τούτου, εάν η Τράπεζα της Ελλάδος δεν εγκρίνει την αποπληρωμή, η Τράπεζα μπορεί να μην είναι σε θέση να ενισχύσει την ανωτέρω ευελιξία της στη διαχείριση των κεφαλαίων της.

Περαιτέρω, εφόσον δεν καταφέρει η Τράπεζα να αντλήσει αρκετά κεφάλαια από την Αύξηση και να ολοκληρώσει τις κεφαλαιακές ενέργειες που περιγράφονται στο σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας (βλ. ενότητα 3.6.3. «Το Μακροοικονομικό Περιβάλλον στην Ελλάδα – Blackrock – Κεφαλαιακές Ανάγκες») η Τράπεζα ενδέχεται να μην έχει αρκετά κεφάλαια για να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου. Τέλος, στο βαθμό που η Τράπεζα δεν αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, πιθανή μετατροπή των προνομιούχων μετοχών σε κοινές μετοχές (είτε το Ελληνικό Δημόσιο κρατήσει τη κυριότητα αυτών είτε τις μεταβιβάσει) μπορεί επίσης να αλλάξει σημαντικά την κεφαλαιακή σύνθεση της Τράπεζας. (βλ. ενότητα 2.7 «Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Αύξηση- Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας μπορεί να αλλάξει σημαντικά λόγω της συμμετοχής του ΤΧΣ και του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας στο μέλλον και οι μέτοχοι μπορεί να υποστούν σημαντική μείωση της συμμετοχής τους»).

Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές έχει περιοριστεί και η Τράπεζα είναι σε μεγάλο βαθμό εξαρτημένη από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος για τη χρηματοδότησή της, και μπορεί να υπάρξουν επιπτώσεις από αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις.

Η συνεχιζόμενη οικονομική κρίση έχει επιδράσει αρνητικά στην πιστοληπτική αξιολόγηση της Τράπεζας, καθυστέρησε την επιστροφή της στις αγορές για χρηματοδότηση και έχει αυξήσει το κόστος αυτής της χρηματοδότησης καθώς και την ανάγκη για παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων σε συμφωνίες επαναγοράς κι άλλες συμβάσεις εξασφαλισμένης χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένων και αυτών με την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος. Παρότι η Τράπεζα, στις 30 Απριλίου 2014, εξέδωσε ομόλογο (senior unsecured bond) ύψους €750 εκατ., με ημερομηνία λήξης το 2019, σταθερού επιτοκίου 4,375% και απόδοσης κατά την έκδοση 4,5%, οι ανησυχίες σχετικά με την συνεχιζόμενη επίδραση των αρνητικών αυτών συνθηκών μπορεί να προκαλέσουν μεσοπρόθεσμα περαιτέρω καθυστέρηση στη δυνατότητα της Τράπεζας να λάβει χρηματοδότηση από τις κεφαλαιαγορές.

Η σφοδρότητα της πίεσης στα δημόσια οικονομικά που αντιμετωπίζει το Ελληνικό Δημόσιο έχει περιορίσει την πρόσβαση της Τράπεζας στις κεφαλαιαγορές για χρηματοδότηση εξαιτίας των ανησυχιών των αντισυμβαλλόμενων τραπεζών και άλλων δανειστών, ειδικότερα για χρηματοδότηση χωρίς εξασφάλιση και χρηματοδότηση από τη βραχυπρόθεσμη διατραπεζική αγορά. Μέχρι πρόσφατα, αυτές οι αγορές είχαν στην ουσία κλείσει για όλες τις ελληνικές τράπεζες από τα τέλη του 2009. Ως αποτέλεσμα, οι ληξιπρόθεσμες διατραπεζικές υποχρεώσεις δεν έχουν ανανεωθεί, ή ανανεώθηκαν μόνο με υψηλότερο κόστος. Περαιτέρω, οι εκροές καταθέσεων που ξεκίνησαν στο τέλος του 2009 συνεχίζουν να ασκούν πίεση στην ρευστότητα πολλών ελληνικών τραπεζών.

Η καθαρή χρηματοδότηση της Τράπεζας από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος μέσω του μηχανισμού ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance «ELA»), ο οποίος έχει λιγότερο αυστηρούς κανόνες σχετικά με τις εξασφαλίσεις αλλά υψηλότερο κόστος χρηματοδότησης, αυξήθηκε σημαντικά λόγω κρίσης, αν και μειώθηκε το 2013, αντικατοπτρίζοντας την απώλεια πρόσβασης σε χρηματοδότηση από τις αγορές, καθώς και την απότομη μείωση των καταθέσεων. Κατά την 31

Δεκεμβρίου 2013, η ανωτέρω χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €20,7 δισ., ενώ δεν υπήρξε καθόλου χρηματοδότηση μέσω του ΕΛΑ, έναντι €30,9 δισ. το Δεκέμβριο του 2012 όπου ήταν αποκλειστικά μόνο ΕΛΑ, ενώ τα δεσμευμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία στην ΕΚΤ ανέρχονταν σε €27,0 δισ. (συμπεριλαμβανομένων και του Πυλώνα II & III στο πλαίσιο του Ν. 3723/2008), (βλ. Σημείωση 37 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 για ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων που έχουν δεσμευθεί). Σημειώνεται, ότι κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 χρηματοοικονομικά στοιχεία ονομαστικής αξίας ύψους €29,7 δισ. ήταν διαθέσιμα για περαιτέρω άντληση ρευστότητας.

Η ρευστότητα που λαμβάνει η Τράπεζα από την ΕΚΤ ή την Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί επίσης να επηρεαστεί αρνητικά από τις αλλαγές στους κανονισμούς της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος. Το ποσό της χρηματοδότησης που είναι διαθέσιμο από την ΕΚΤ ή την Τράπεζα της Ελλάδος είναι συνδεδεμένο με την αξία των εξασφαλίσεων που παρέχει η Τράπεζα, συμπεριλαμβανομένης της αγοραίας αξίας των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου που κατέχει η Τράπεζα, η οποία επίσης μπορεί να μειωθεί. Εάν η αξία των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας μειωθεί, τότε το ποσό της χρηματοδότησης που δύναται να αντλήσει από την ΕΚΤ ή την Τράπεζα της Ελλάδος θα είναι αντιστοίχως μειωμένο. Επιπρόσθετα, αν η ΕΚΤ ή η Τράπεζα της Ελλάδος αναθεωρήσουν τις απαιτήσεις τους για τις παρεχόμενες εξασφαλίσεις ή αυξήσουν τις απαιτήσεις τους σχετικά με τη διαβάθμιση των χρηματοπιστωτικών μέσων που παρέχονται σε αυτές ως εξασφάλιση, ώστε τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα να μην γίνονταν αποδεκτά ως παρεχόμενες εξασφαλίσεις, το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας θα μπορούσε να αυξηθεί και θα περιοριζόταν η πρόσβαση σε ρευστότητα. Η ΕΚΤ έχει θεσπίσει χρονικούς περιορισμούς (τα τέλη Φεβρουαρίου 2015) στη χρήση ομολόγων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο ως αποδεκτές εξασφαλίσεις.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα χρησιμοποιεί τις καλυμμένες ομολογίες της ως εξασφάλιση προς την ΕΚΤ ή την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι καλυμμένες ομολογίες της Τράπεζας ενδέχεται να πάψουν να γίνονται αποδεκτές ως εξασφάλιση στο μέλλον, σε περίπτωση περαιτέρω υποβάθμισης της πιστοληπτικής διαβάθμισης ή τροποποίησης των κανόνων της ΕΚΤ ή της Τράπεζας της Ελλάδος που επιτρέπουν σήμερα τη χρήση τους ως εξασφάλιση. Περαιτέρω υποβάθμιση ή απόσυρση της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Ελλάδας μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει να αντλεί κεφάλαια στα υφιστάμενα επίπεδα χρηματοδότησης από την ΕΚΤ, την Τράπεζα της Ελλάδος ή από άλλες πηγές.

Η απώλεια καταθέσεων και η παρατεταμένη ανάγκη για πρόσθετη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μπορεί να οδηγήσουν σε εξάντληση των διαθέσιμων αποδεκτών εξασφαλίσεων για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα και μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τη ρευστότητα της Τράπεζας.

Τυχόν περαιτέρω εκροή των κεφαλαίων από καταθέσεις πελατών θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και στις προοπτικές ρευστότητας της Τράπεζας.

Ιστορικά, μία από τις σημαντικότερες πηγές κεφαλαίων της Τράπεζας είναι οι καταθέσεις των πελατών της. Δεδομένου ότι η Τράπεζα στηρίζεται στις καταθέσεις αυτές για το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησής της, εάν οι καταθέτες αποσύρουν τα κεφάλαιά τους με ρυθμό ταχύτερο από αυτόν που οι οφειλότες της Τράπεζας αποπληρώνουν τα δάνειά τους, ή αν η Τράπεζα δεν έχει τη δυνατότητα να διασφαλίσει την αναγκαία ρευστότητα με άλλα μέσα, ενδέχεται να μην έχει την ικανότητα να διατηρήσει τα υπάρχοντα επίπεδα χρηματοδότησης χωρίς να αυξήσει σημαντικά το κόστος χρηματοδότησης ή χωρίς να ρευστοποιήσει κάποια από τα περιουσιακά της στοιχεία, ή χωρίς να αυξήσει την χρηματοδότησή της από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος με ειδικούς όρους. Συγκεκριμένα, το 2011 και 2012 οι εκροές στις καταθέσεις πελατών ήταν €8,5 δισ. και €0,8 δισ. αντίστοιχα, ενώ το 2013 η εισροή ανήλθε σε €4,2 δισ.

Η συνεχιζόμενη χρηματοδότηση του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τράπεζας από τις καταθέσεις, εξαρτάται και από παράγοντες που δεν ανήκουν στην σφαίρα ελέγχου της Τράπεζας, όπως η ανησυχία των καταθετών για την οικονομία γενικά, τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ή την Τράπεζα ειδικά, τη σημαντική περαιτέρω επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα που έχει ως αποτέλεσμα την μείωση της διαθεσιμότητας κεφαλαίων για καταθέσεις καθώς και τη διαθεσιμότητα και το εύρος των εγγυήσεων των καταθέσεων. Επιπλέον, ο κίνδυνος της εφαρμογής των αλλαγών στο πλαίσιο στήριξης των πιστωτικών ιδρυμάτων, απαιτώντας τη συμμετοχή των αντίστοιχων μετόχων τους, των πιστωτών τους και των ανασφάλιστων καταθετών τους (τα μέτρα «bail-in») ή / και πρωτοβουλίες για τη φορολόγηση των καταθέσεων, μπορεί επίσης να επηρεάσουν τη διαθεσιμότητα των καταθέσεων. Οποιοσδήποτε από αυτούς τους παράγοντες από μόνος του ή συνδυαστικά θα μπορούσε να οδηγήσει στη συνεχή μείωση της ικανότητας της Τράπεζας να έχει πρόσβαση στο μέλλον σε χρηματοδότηση που προέρχεται από τις καταθέσεις πελατών με ευνοϊκούς όρους, γεγονός που θα επιδρούσε στην ικανότητα της Τράπεζας να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές της, να ικανοποιήσει τις ελάχιστες απαιτήσεις ρευστότητας και να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στα αποτελέσματα της Τράπεζας, στην οικονομική της

κατάσταση και στις προοπτικές της. Ασυνήθιστα υψηλά επίπεδα εκροών καταθέσεων θα μπορούσαν να οδηγήσουν την Τράπεζα ή οποιοδήποτε μέλος του Ομίλου να μην είναι σε θέση να συνεχίσει την λειτουργία του χωρίς περαιτέρω χρηματοδότηση, την οποία μπορεί να μην είναι σε θέση να εξασφαλίσει.

Αρνητικά αποτελέσματα στις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Τράπεζας μπορεί να οδηγήσουν σε επιπλέον αυξήσεις κεφαλαίου ή απώλεια της εμπιστοσύνης του κοινού στην Τράπεζα.

Ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων που αναλύουν τον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο έχουν δημοσιευθεί και αναμένεται να συνεχίσουν να δημοσιεύονται από εθνικούς και διεθνείς εποπτικούς φορείς. Για παράδειγμα, πριν την ανάληψη της αρμοδιότητάς του από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό («Single Supervision Mechanism, (SSM)»), η ΕΚΤ θα διεξάγει ελέγχους της ποιότητας των στοιχείων ενεργητικού και ασκήσεις προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας, μέχρι τον Οκτώβριο του 2014. Δεν έχει διευκρινιστεί προς το παρόν πως οι ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών θα επηρεάσουν την κεφαλαιακή επάρκεια της Τράπεζας. Σε περίπτωση απώλειας εμπιστοσύνης προς τον τραπεζικό κλάδο από τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων σε σχέση με την Τράπεζα ή το ελληνικό τραπεζικό σύστημα ή την αντίληψη της αγοράς ότι οι ασκήσεις αυτές δεν είναι αρκετά ενδελεχείς, μπορεί να έχουν αρνητική επίδραση στο κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας και συνεπώς, μπορεί να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στα αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου. Πέραν των ανωτέρω, οποιαδήποτε μελλοντική άσκηση προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες ενδέχεται να οδηγήσει σε υποχρέωση της Τράπεζας να αντλήσει επιπλέον κεφάλαια, τα οποία, αν εισφερθούν από το ΤΧΣ ή άλλους επενδυτές ενδέχεται να καταλήξουν στη σημαντική μείωση της συμμετοχής ή και στην απαλογή των δικαιωμάτων των υφιστάμενων μετόχων, συμπεριλαμβανομένων των μετόχων που θα αποκτήσουν Νέες Μετοχές στην παρούσα Αύξηση.

Η επιδείνωση της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων εξαιτίας των δυσμενών χρηματοοικονομικών συνθηκών μπορεί να επηρεάσει δυσμενώς τη μελλοντική κερδοφορία της Τράπεζας αλλά και την κεφαλαιακή της επάρκεια.

Η επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας καθώς και η οικονομική κρίση στην Ελλάδα έχουν οδηγήσει στην αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση και σε σημαντικές μεταβολές στην εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας.

Σημαντικό μέρος των δανείων της Τράπεζας σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα έχουν εξασφαλιστεί με βάρη επί ακίνητης περιουσίας, κινητών αξιών, πλοίων, προθεσμιακών καταθέσεων και απαιτήσεων. Ειδικότερα, καθώς τα στεγαστικά δάνεια είναι ένα από τα κύρια στοιχεία του ενεργητικού της Τράπεζας, η Τράπεζα είναι σε μεγάλο βαθμό εκτεθειμένη στις εξελίξεις στην αγορά ακινήτων, ειδικά στην Ελλάδα. Από το 2002 έως το 2007, η ζήτηση για δάνεια απόκτησης κατοικίας και δάνεια χρηματοδότησης ακινήτων στην Ελλάδα αυξήθηκε σημαντικά κυρίως λόγω, μεταξύ άλλων, της οικονομικής ανάπτυξης, της μείωσης των ποσοστών ανεργίας, των δημογραφικών και των κοινωνικών τάσεων και των ιστορικά χαμηλών επιτοκίων στην Ευρωζώνη. Κατά το τέλος του 2007, η αγορά των στεγαστικών δανείων στην Ελλάδα άρχισε να προσαρμόζεται, λόγω της μεγάλης προσφοράς, των υψηλών επιτοκίων και της επιταχυνόμενης μείωσης στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών. Από το 2009 η οικοδομική δραστηριότητα άρχισε να συρρικνώνεται με αυξανόμενο ρυθμό. Οι τιμές των ακινήτων άρχισαν να μειώνονται το 2009 και η μείωση συνεχίστηκε με αυξανόμενο ρυθμό την περίοδο 2010-2013 (καταγράφοντας μια κορύφωση -34% στο τέταρτο τρίμηνο του 2013 σε σύγκριση με το αποκορύφωμά τους το 2008, σύμφωνα με το «Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας» που δημοσίευσε η Τράπεζα της Ελλάδος, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014). Ο ρυθμός μείωσης των ως άνω τιμών αναμένεται να επιβραδυνθεί το 2014 καθώς η συρρίκνωση του διαθέσιμου εισοδήματος θα συνεχίζει με σημαντικά μειούμενο ρυθμό, ενώ το υψηλό απόθεμα σε διαθέσιμες προς πώληση κατοικίες, οι μικρές ροές χορήγησης και το υψηλό ποσοστό ανεργίας που έφθασε 27,3% το 2013 (βάσει της έκθεσης του ΔΝΤ «IMF World Economic Outlook», Ιανουάριος 2014), θα καθυστερήσει περαιτέρω τη σταθεροποίηση της αγοράς, με τις καθυστερήσεις των στεγαστικών δανείων να αυξάνονται περαιτέρω.

Συνεχιζόμενη πτωτική πορεία της ελληνικής οικονομίας ή επιδείνωση των οικονομικών συνθηκών σε οποιονδήποτε από τους τομείς δραστηριότητας όπου οι οφειλέτες της Τράπεζας δραστηριοποιούνται ή στις αγορές όπου βρίσκονται οι υπέγγυες εξασφαλίσεις, μπορεί να οδηγήσουν σε μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων, σε επίπεδα κατώτερα του οφειλόμενου υπολοίπου κεφαλαίου των δανείων, ειδικά εκείνων που χορηγήθηκαν τα έτη πριν την κρίση. Μείωση στην αξία των εξασφαλίσεων ή αδυναμία της Τράπεζας να λάβει συμπληρωματικές εξασφαλίσεις, ενδέχεται να υποχρεώσουν την Τράπεζα, να προβεί σε πρόσθετες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Επιπλέον, η μη ανάκτηση των προσδοκώμενων ποσών από τον εκπλειστηριασμό των υπέγγυων ακινήτων, καθώς και η αναστολή της διενέργειας πλειστηριασμών που έχει επιβληθεί από την εγχώρια νομοθεσία, ενδέχεται να προκαλέσουν

ζημιές που θα επιδεινώσουν ουσιαστικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. Ειδικότερα από την 1 Ιουλίου 2010, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, αναστέλλεται η επίσημη πλειστηριασμών για απαιτήσεις μέχρι €200.000 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2013. Η επίσημη των πλειστηριασμών αναστάληκε, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Ν. 4224/2013, που τροποποίησε τους παραπάνω περιορισμούς, από την 1 Ιανουαρίου 2014 μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2014 για ακίνητη περιουσία που αποτελεί την πρώτη κατοικία των οφειλετών, με αντικειμενική αξία μέχρι €200.000 με την προϋπόθεση ότι ισχύουν αθροιστικά τα παρακάτω κριτήρια: (α) το ετήσιο οικογενειακό καθαρό εισόδημα του οφειλέτη είναι μικρότερο από €35.000, (β) η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας και άλλων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη δεν υπερβαίνει τα €270.000, από τα οποία η συνολική αξία των καταθέσεων του οφειλέτη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό την 20 Νοεμβρίου 2013 δεν υπερβαίνει τις €15.000. (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Περιορισμοί στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης παρασχεθεισών εξασφαλίσεων»).

Επιπροσθέτως, η αύξηση της μεταβλητότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές ή δυσμενείς μεταβολές στην εμπορευσιμότητα των περιουσιακών στοιχείων που κατέχει η Τράπεζα μπορούν να επηρεάσουν την δυνατότητα της να αποτιμά κάποια από τα περιουσιακά της στοιχεία. Η αξία που τελικά θα ανακτάται από την Τράπεζα θα εξαρτάται από την εύλογη αξία που θα προσδιορίζεται τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή και μπορεί να διαφέρει σημαντικά από την τρέχουσα αξία. Οποιαδήποτε μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων μπορεί να αναγκάσει τον Όμιλο να αναγνωρίσει πρόσθετες ζημιές απομείωσης, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τα κεφάλαια του Ομίλου.

Το κόστος δανεισμού της Τράπεζας καθώς και η πρόσβαση σε ρευστότητα και κεφάλαια, ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από μία σειρά υποβαθμίσεων της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας.

Η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας, από το 2009, έχει υποστεί μια σειρά υποβαθμίσεων και το 2010 ταξινομήθηκε στην χαμηλότερη επενδυτική βαθμίδα. Η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας αξιολογήθηκε και από τους τρεις οργανισμούς αξιολόγησης, σε βαθμίδα λίγο πάνω από την βαθμίδα «Default» ενεργοποιώντας τις ρήτρες συλλογικής δράσης για τα Ελληνικά ομολόγα, που υπόκεινται στο ελληνικό δίκαιο, τον Φεβρουάριο του 2012. Πιο συγκεκριμένα, η πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας μειώθηκε σε «Selective Default –SD» από την Standard & Poors (στις 27 Φεβρουαρίου 2012), σε «Restricted Default – RD» από την Fitch (στις 9 Μαρτίου 2012) και σε βαθμίδα «C» από την Moody's (στις 2 Μαρτίου 2012). Μετά την ολοκλήρωση της ανταλλαγής των Ελληνικών ομολόγων, που υπόκεινται στο ελληνικό δίκαιο, η Fitch ανέβασε την βαθμίδα αξιολόγησης σε «B-» (στις 13 Μαρτίου 2012) και η Standard & Poors σε «CC» (στις 2 Μαΐου 2012). Εν συνεχεία, στις 17 Μαΐου 2012 η Fitch χαμήλωσε την βαθμίδα της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας σε «CCC» εξαιτίας των επερχόμενων εκλογών. Στις 21 Μαρτίου 2014 η Standard & Poors επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας σε «B-/B» με σταθερές προοπτικές.

Η Standard & Poors τον Δεκέμβριο 2012 χαμήλωσε την βαθμίδα της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας σε «Selective Default –SD» σε συνέχεια της πρόσκλησης των κατόχων των νέων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου που εκδόθηκαν κάτω από το PSI, να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα επαναγοράς («buyback»). Ωστόσο στις 18 Δεκεμβρίου 2012, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του πλειστηριασμού σχετικά με το buyback, η Standard & Poors αναβάθμισε την μακροχρόνια πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας κατά 6 βαθμίδες σε «B-» και την βραχυχρόνια σε «B» με σταθερές προοπτικές, επισημαίνοντας ότι αυτή η αναβάθμιση στηρίζεται στην ισχυρή δέσμευση της Ελληνικής κυβέρνησης να επιτύχει δημοσιονομική προσαρμογή. Στις 14 Μαΐου 2013, η Fitch αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας σε «B-». Στις 29 Νοεμβρίου 2013 η Moody's αναβάθμισε την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας σε «Caa3» λόγω της βελτίωσης της δημοσιονομικής προοπτικής.

Μια περαιτέρω υποβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας μπορεί να συμβεί στην περίπτωση αποτυχίας εφαρμογής του Προγράμματος ή στην περίπτωση που το Πρόγραμμα αποτύχει να παράξει τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Αντίστοιχα το κόστος του κινδύνου για την Ελλάδα, θα αυξηθεί περαιτέρω με αρνητική επίδραση στο κόστος του κινδύνου για τις ελληνικές τράπεζες, συμπεριλαμβάνοντας την Τράπεζα, την επιχειρηματική δραστηριότητα την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματά τους. Περαιτέρω υποβαθμίσεις της πιστοληπτικής ικανότητας της Ελλάδας μπορεί να έχουν ως αποτέλεσμα αντίστοιχη μείωση της πιστοληπτικής ικανότητας της Τράπεζας και ως αποτέλεσμα θα έχει την αύξηση του κόστους δανεισμού και της πρόσβασης σε ρευστότητα.

Η Τράπεζα δεν διανέμει μέρισμα στους μετόχους της και μπορεί να μην είναι σε θέση να διανέμει μέρισμα στο μέλλον.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008 σε συνδυασμό με τους Ν.4063/2012, Ν.3965/2011, Ν.3844/2010 και Ν.3756/2009, η Τράπεζα δεν κατέβαλε μέρισμα στους κατόχους κοινών μετοχών το 2013 για τη χρήση 2012, και το έτος

2012 για τη χρήση 2011 και το έτος 2011 για τη χρήση 2010, αντίστοιχα. Επιπλέον, η Τράπεζα δεν θα πληρώσει μέρος επί των κοινών μετοχών για το έτος 2013.

Η διανομή μερισμάτων, ως συνεπεία της συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, δε θα μπορεί να υπερβεί το ποσοστό 35% των διανεμητέων κερδών της Τράπεζας (σε μη ενοποιημένη βάση) για όσο χρονικό διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, ενώ ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου, που έχει διοριστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μπορεί να ασκήσει δικαίωμα αρνησικυρίας επί εταιρικών αποφάσεων αναφορικά με τη διανομή μερίσματος και αμοιβών. Επίσης, για όσο διάστημα η Τράπεζα συμμετέχει στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης του Ν. 3864/2010, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ, που έχει διοριστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας επί αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με τη διανομή μερίσματος και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους.

Σύμφωνα με τις περαιτέρω δεσμεύσεις που έχει αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, λόγω της λήψης κεφαλαίων κρατικής ενίσχυσης από τις ελληνικές τράπεζες, δεν επιτρέπεται η Τράπεζα να διανείμει μερίσματα ή να πληρώσει κουπόνια κινητών αξιών έκδοσης της ή να χρησιμοποιήσει αποθεματικά της για αυτό το λόγο μέχρι τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσής της, εκτός αν η ως άνω καταβολή εκπληρώνει νόμιμη υποχρέωση της Τράπεζας ή η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χορηγήσει σχετική εξαιρέση.

Τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα εξέδωσε 25.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ύψους USD 625 εκατ. άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ δικαιώματος λήψης σωρευτικού μερίσματος, οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 18 Ιουλίου 2013 ενέκρινε την ακύρωση 12.360.169 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, μετά την ολοκλήρωση της επιτυχούς επαναγοράς τους. Ως εκ τούτου, παραμένουν 12.639.831 μη σωρευτικής απόδοσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης. Εάν η Τράπεζα διαθέτει διανεμητέα κέρδη, κάθε προνομιούχος μετοχή δικαιούται ετήσιο σταθερό μέρος USD 2,25 ανά μετοχή σε μετρητά. Το μέρος για τις ως άνω μετοχές καταβάλλεται κατά προτεραιότητα πριν από την διανομή τυχόν διανεμητέων κερδών που είναι κατά τα άλλα διαθέσιμα στους κοινούς μετόχους. Δεν έχει καταβληθεί μέρος σε αυτές τις προνομιούχες μετοχές από τον Μάρτιο του 2011 και δε θα καταβληθεί μέρος για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, καθώς σύμφωνα με το καταστατικό της Τράπεζας και τις διατάξεις του άρθρου 44α σε συνδυασμό με τα άρθρα 42γ και 43 του Κ.Ν. 2190/1920 απαγορεύεται η διανομή μερίσματος όταν δεν υπάρχουν επαρκή διανεμητέα κέρδη. Επίσης, σύμφωνα με τη νομοθεσία αναφορικά με το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας οι τράπεζες που συμμετέχουν στο πρόγραμμα επιτρέπεται, για τις χρήσεις 2008 έως και 2012, να διανείμουν μέρος στους κοινούς μετόχους μόνο υπό τη μορφή κοινών μετοχών, αποκλεισμένων των ιδίων μετοχών. Παρά το γεγονός ότι μέχρι την ημερομηνία έγκρισης του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου δεν έχει ψηφιστεί κάποιος νόμος που να επιβάλει παρόμοιο περιορισμό για τη διανομή μερίσματος για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013, τέτοιος περιορισμός μπορεί να προκύψει στο μέλλον, όπως συνέβη και με τα μερίσματα των προηγούμενων χρήσεων.

Η συμμετοχή της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας επίσης περιλαμβάνει την έκδοση σταθερής απόδοσης προνομιούχων μετοχών στο Ελληνικό Δημόσιο (€350 εκατ. τον Ιανουάριο του 2009 και €1.000 εκατ. το Δεκέμβριο του 2011). Ο Ν. 4093/2012 προβλέπει ότι η σταθερή απόδοση του 10% επί των ως άνω προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με το Ν.3723/2008, καταβάλλεται σε κάθε περίπτωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, (εκτός του άρθρου 44α, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται η πληρωμή μερισμάτων απουσία επαρκών διανεμητέων κεφαλαίων), πλην της περιπτώσεως και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο και της περιπτώσεως εφαρμογής των περιορισμών του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως συνέβη στη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013.

Η Τράπεζα ενδέχεται να χρησιμοποιήσει μέρος των αντληθσομένων από την έκδοση και πώληση των Νέων Μετοχών για να εξαγοράσει τις εξαγοράσιμες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει λάβει προηγουμένως την έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος προς τούτο. Αν η Τράπεζα δεν λάβει την απαιτούμενη έγκριση και οι ως άνω μετοχές δεν εξαγοραστούν, θα παραμείνουν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου μια σταδιακά σωρευτική αύξηση 2% κατ' έτος επί της σταθερής απόδοσης 10% δύναται να επιβληθεί στην Τράπεζα και οι περιορισμοί στη διανομή μερίσματος που αναφέρονται ανωτέρω θα εξακολουθήσουν να ισχύουν. Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου αναφέρονται στην ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας».

Πληροφορίες σχετικά με πιθανές επιπτώσεις στην περίπτωση της εξαγοράς των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου αναφέρονται στον κίνδυνο 2.7 «*Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Αύξηση — Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας μπορεί να αλλάξει σημαντικά λόγω της συμμετοχής του ΤΧΣ και του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας στο μέλλον και οι μέτοχοι μπορεί να υποστούν σημαντική μείωση της συμμετοχής τους*».

2.2 Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και τη λήψη κρατικής ενίσχυσης

Περιορισμοί στη λειτουργική αυτονομία της Τράπεζας λόγω της λήψης κρατικής ενίσχυσης

Με την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών η Τράπεζα υπόκειται στο ευρωπαϊκό καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων. Βάσει των εν λόγω κανόνων, οι εργασίες της Τράπεζας περιορίζονται κατά τρόπο ώστε η κρατική ενίσχυση να μην οδηγεί σε στρέβλωση του ανταγωνισμού. Σύμφωνα προς τις δεσμεύσεις που ανέλαβε το Ελληνικό Δημόσιο έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις υπό αναδιάρθρωση ελληνικές τράπεζες, δεν επιτρέπεται στην Τράπεζα χωρίς τη λήψη έγκρισης από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η καταβολή τόκου ή μερίσματος επί τίτλων εκδόσεως της ή η διανομή αποθεματικών ή να βρεθεί σε τέτοια κατάσταση μέχρι το τέλος της περιόδου αναδιάρθρωσης εκτός αν η ως άνω καταβολή εκπληρώνει νόμιμη υποχρέωση της Τράπεζας.

Πέραν των ανωτέρω, δεν επιτρέπεται επίσης στην Τράπεζα η απόκτηση συμμετοχών σε οποιαδήποτε επιχείρηση εκτός αν η τιμή αγοράς είναι κατώτερη από συγκεκριμένες οριοθετημένες τιμές ή η απόκτηση λάβει χώρα κατά τη συνήθη λειτουργία της Τράπεζας ή απαιτείται να λάβει χώρα σύμφωνα με τη νομοθεσία για την ενοποίηση του τραπεζικού κλάδου. Υφίστανται περαιτέρω περιορισμοί στις πρακτικές χορηγήσεων που η Τράπεζα ακολουθεί καθώς και προϋποθέσεις παρακολούθησης των κινδύνων τις οποίες η Τράπεζα πρέπει να πληροί.

Οι δεσμεύσεις του Ελληνικού Δημοσίου έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφορούν, μεταξύ άλλων, την τοποθέτηση Επιτρόπου Παρακολούθησης («Monitoring Trustee» ή «Επίτροπος Παρακολούθησης») σε κάθε τράπεζα υπό αναδιάρθρωση. Ο Επίτροπος Παρακολούθησης ενεργεί για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό την εξασφάλιση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις προαναφερόμενες δεσμεύσεις και επιβλέπει την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται (για τις αρμοδιότητες, τα δικαιώματα, το περιεχόμενο και την έκταση της παρακολούθησης του Επιτρόπου βλ. ενότητα 3.21.3 «*Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Επίτροπος Παρακολούθησης (Monitoring Trustee)*»). Η ελεγκτική εταιρεία Grant Thornton διορίστηκε Επίτροπος Παρακολούθησης της Τράπεζας την 16 Ιανουαρίου 2013. Οι αρμοδιότητες του Επιτρόπου Παρακολούθησης επηρεάζουν τη διακριτική ευχέρεια της διοίκησης της Τράπεζας η οποία πλέον υπόκειται σε περαιτέρω εποπτεία οι οποίες ενδέχεται να επηρεάσουν επιχειρηματικές επιλογές και αναπτυξιακές κινήσεις και συνεπώς τελικώς να περιορίσουν τη λειτουργική ευελιξία του Ομίλου.

Η κρατική ενίσχυση που έλαβε η Τράπεζα τα προηγούμενα έτη ήταν προσωρινά εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπόκειται σε περαιτέρω έρευνα υπό τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων

Ο Όμιλος συμμετείχε στο PSI και ως αποτέλεσμα, κατέγραψε ζημιές απομείωσης στο χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και σε δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €11,8 δισ. το 2011 και ζημιές απομείωσης στο χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου €0,2 δισ. το 2012. Οι ζημιές αυτές επηρέασαν δυσμενώς την κεφαλαιακή θέση του Ομίλου και ως αποτέλεσμα ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου υποχώρησε κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% (αρνητικός 2,6% την 31 Δεκεμβρίου 2011) και η Τράπεζα αναγκάστηκε να ζητήσει κεφαλαιακή στήριξη από το ΤΧΣ.

Στις 20 Απριλίου 2012, το ΤΧΣ έδωσε στην Τράπεζα επιστολή με την οποία δεσμεύτηκε να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας το 2013. Στις 28 Μαΐου 2012, η Τράπεζα σύναψε Σύμβαση Προεγγραφής (η «Σύμβαση Προεγγραφής»), η οποία τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012 και η οποία αντικατέστησε την επιστολή δέσμευσης βάσει της οποίας το ΤΧΣ προκατέβαλε στην Τράπεζα €7.430 εκατ. ομόλογα ΕΤΧΣ έναντι του συνολικού ποσού που χρειαζόταν η Τράπεζα για την ανακεφαλαιοποίησή της, καταβάλλοντας επιπλέον ομόλογα ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας €2.326 εκατ. Κατά συνέπεια το συνολικό ποσό των ομολόγων έκδοσης ΕΤΧΣ που έλαβε η Τράπεζα από το ΤΧΣ ανήλθε σε €9.756 εκατ. (σε μορφή ομολόγων ΕΤΧΣ).

Στις 27 Ιουλίου 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε προσωρινά τη βοήθεια προς διάφορες ελληνικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας, για την ανακεφαλαιοποίησή τους με τη μορφή επιστολής δέσμευσης του ΤΧΣ και της σχετικής προκαταβολής έναντι της ανακεφαλαιοποίησης. Στην ίδια απόφαση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε προκαταρκτικά τα κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την Ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων, όπως (α) η

καταλληλότητα, (β) η αναγκαιότητα και (γ) η αναλογικότητα. Τελικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε επίσημη έρευνα για πιο λεπτομερή εκτίμηση και για να επιτρέψει σε τρίτα μέρη να υποβάλουν σχόλια.

Τον Ιούνιο του 2013, η Τράπεζα ολοκλήρωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου για το ποσό των €9.756 εκατ. Μετά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας, η Τράπεζα και το ΤΧΣ συνήψαν την Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας («Σύμβαση Πλαίσιο») η οποία διέπει τη σχέση της Τράπεζας με το ΤΧΣ, η οποία αντικατέστησε τη Σύμβαση Προεγγραφής, πλην συγκεκριμένων συμφωνιών οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν παρά τη λήξη της (για περισσότερες πληροφορίες για τη Σύμβαση Προεγγραφής και τη Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»).

Το ποσό που τελικά εισεφέρθη στην Τράπεζα το 2013 από το ΤΧΣ μετά την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου για την ανακεφαλαιοποίηση της ανέρχεται σε €8.677 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013. Μαζί με τις μη μεταβιβάσιμες εξαγοράσιμες μετοχές που εκδόθηκαν και κατέχονται από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του Προγράμματος ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, το συνολικό ποσό κρατικής ενίσχυσης που έλαβε η Τράπεζα με άλλη μορφή πλην κρατικών εγγυήσεων και παροχής ρευστότητας ανερχόταν την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε €10,0 δισ.

Η έγκριση της κρατικής ενίσχυσης από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαιτεί την έγκριση ενός αναδιατυπωμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης το οποίο περιορίζει περαιτέρω τη λειτουργική αυτονομία της Τράπεζας. Την 31 Οκτωβρίου 2012 η Ελλάδα υπέβαλε (μέσω του Υπουργείου Οικονομικών) σχέδιο αναδιάρθρωσης για την Τράπεζα στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με το Ν. 3864/2010. Λόγω των μετέπειτα συγχωνύσεων, αποκτήσεων και διαρθρωτικών αλλαγών που έλαβαν χώρα στην ελληνική τραπεζική αγορά και την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας το 2013, το ήδη υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης θεωρήθηκε ότι δεν αντιπροσώπευε πλέον αρκετά την υφιστάμενη κατάσταση της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ζήτησε την επαναυποβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2014, μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης και, μόλις οι συζητούμενες δεσμεύσεις οριστικοποιηθούν μεταξύ της Ελλάδας και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ως άνω δεσμεύσεις θα εξειδικευτούν με την ολοκλήρωση των συζητήσεων με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δεν έχει ακόμα εγκριθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας. Η εφαρμογή οποιουδήποτε μέτρου συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε σχέση με το τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορεί να επηρεάσει σημαντικά τις επιχειρηματικές μας δραστηριότητες, τα λειτουργικά έξοδα και την οικονομική μας κατάσταση.

Στο πέρας αυτής της επίσημης έρευνας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενδέχεται να καταλήξει ότι η βοήθεια που παρείχε το ΤΧΣ στην Τράπεζα:

- (i) συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων και, συνεπώς, πρέπει να επιτραπεί («θετική απόφαση»). Η εν λόγω θετική απόφαση θα μπορούσε να υπόκειται σε άλλες (πλέον αυτών του σχεδίου αναδιάρθρωσης της Τράπεζας) προϋποθέσεις, οι οποίες θα προταθούν από το Ελληνικό Δημόσιο ή
- (ii) δεν συμμορφώνεται με τους ισχύοντες κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, με αποτέλεσμα την απαίτηση επιστροφής από το ΤΧΣ του συνόλου ή μέρους της ενίσχυσης που κατέβαλε το ΤΧΣ στην Τράπεζα («αρνητική απόφαση»).

Μια αρνητική απόφαση ή μια θετική απόφαση με υπερβολικές επιπλέον προϋποθέσεις για την κεφαλαιακή αναδιάρθρωση της Τράπεζας ενδέχεται να επηρεάσει σημαντικά τους κεφαλαιακούς δείκτες του Ομίλου και να περιορίσει την πρόσβασή του στη χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος.

Δεδομένης της προόδου στην προετοιμασία του σχεδίου αναδιάρθρωσης και βάσει της επικοινωνίας της Τράπεζας, με το ΤΧΣ και με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Τράπεζα σκοπεύει να δεσμευθεί έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να διαθέσει μέρος των περιουσιακών στοιχείων της Τράπεζας ή θυγατρικών της, συμπεριλαμβανομένων αποεπενδύσεων, (βλ. ενότητα 3.4.1 «Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις-Σχέδιο αναδιάρθρωσης που θα υποβληθεί και συμφωνηθεί με την DG COMP» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου για περισσότερες πληροφορίες) για τις δεσμεύσεις της Τράπεζας. Η εφαρμογή αυτών των μέτρων από την Τράπεζα ενδέχεται να έχει σημαντική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας. Περαιτέρω, ο χρόνος εφαρμογής αυτών ενδέχεται να βλάψει τους μετόχους της Τράπεζας. Για παράδειγμα δεσμεύσεις για τέτοιες διαθέσεις μπορεί να αναληφθούν από την Τράπεζα σε μη ελκυστικές αποτιμήσεις ή σε περιόδους δυσμενών συνθηκών στην αγορά. Τυχόν αδυναμία της Τράπεζας να εκπληρώσει τους βασικούς όρους του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί ή να εφαρμόσει το σχέδιο αναδιάρθρωσης, ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα,

ανάλογα με την έκταση της αποτυχίας, στην εκκίνηση έρευνας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κατάχρηση της παρασχεθείσας στην Τράπεζα από το Ελληνικό Δημόσιο κρατικής ενίσχυσης η οποία με τη σειρά της ενδέχεται να καταλήξει στην επιστροφή του συνόλου ή μέρους της κρατικής ενίσχυσης ή/και στην επιβολή περαιτέρω όρων, όπως έγινε και σε προηγούμενες περιπτώσεις τραπεζών στην Ευρωπαϊκή ένωση που είχαν λάβει κρατική ενίσχυση. Περαιτέρω, ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα την πλήρη άσκηση από το ΤΧΣ των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα (βλ. παράγοντα «*Το ΤΧΣ ως μέτοχος έχει συγκεκριμένα δικαιώματα σχετικά με τη λειτουργία της Τράπεζας και στο μέλλον το ΤΧΣ θα μπορούσε να αποκτήσει πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα*»).

Το ΤΧΣ ως μέτοχος έχει συγκεκριμένα δικαιώματα σχετικά με τη λειτουργία της Τράπεζας και στο μέλλον το ΤΧΣ θα μπορούσε να αποκτήσει άνευ περιορισμών άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα

Αρχικά με βάση τους όρους της Σύμβασης Προεγγραφής, και της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας, έπειτα, που διέπει τις σχέσεις μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ, το ΤΧΣ ως μέτοχος της Τράπεζας, έχει συγκεκριμένα δικαιώματα που σχετίζονται με τη λειτουργία της Τράπεζας. Παρά το γεγονός ότι η Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας προβλέπει ότι τα αρμόδια όργανα της Τράπεζας για τη λήψη αποφάσεων θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζουν ανεξάρτητα, μεταξύ άλλων, την εμπορική στρατηγική και την πολιτική της Τράπεζας, η εποπτεία και τα δικαιώματα αρνησικυρίας που κατέχει ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ που έχει διοριστεί στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας (από τον Ιούνιο του 2012 σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010), περιορίζουν τη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης της Τράπεζας.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010, ο διορισμένος από το ΤΧΣ εκπρόσωπος έχει το δικαίωμα: (α) να ασκήσει το δικαίωμα αρνησικυρίας εναντίον οποιασδήποτε απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου (i) σχετικά με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου, του Διευθύνοντος Συμβούλου, και άλλων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των Γενικών Διευθυντών και των αναπληρωτών τους (ii) σε περιπτώσεις όπου η εν λόγω απόφαση θα έθιγε σοβαρά τα συμφέροντα των καταθετών ή θα επηρέαζε αρνητικά τη ρευστότητα της Τράπεζας, τη φερεγγυότητα της και/ ή τη χρηστή και ορθή λειτουργία, συμπεριλαμβανομένης της επιχειρηματικής στρατηγικής και διαχείρισης ενεργητικού / παθητικού (iii) που αναφέρεται σε θέματα για τα οποία ο περιορισμός των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει δεν ισχύει και τα οποία επηρεάζουν σημαντικά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στο πιστωτικό ίδρυμα (β) να αιτηθεί την αναβολή συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου για τρεις εργάσιμες ημέρες για να λάβει οδηγίες από την Εκτελεστική Επιτροπή, κατόπιν διαβούλευσης με την Τράπεζα της Ελλάδος, (γ) να αιτηθεί τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου, (δ) να εγκρίνει το διορισμό του Οικονομικού Διευθυντή της Τράπεζας, (ε) να συγκαλεί τη Γενική Συνέλευση των μετόχων του πιστωτικού ιδρύματος εντός των συντεταγμένων προθεσμιών που προβλέπονται στο Ν. 3864/2010 και (στ) να έχει ελεύθερη πρόσβαση σε όλα τα βιβλία και στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος. Συνεπώς, λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης, το ΤΧΣ έχει τη δυνατότητα να ασκήσει σημαντική επιρροή στις λειτουργίες της Τράπεζας.

Πέραν των προβλέψεων του Ν. 3864/2010 και σύμφωνα με τη Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας, το ΤΧΣ έχει δικαιώματα πληροφόρησης σχετικά με συγκεκριμένα θέματα που αφορούν στην Τράπεζα. Περαιτέρω, το ΤΧΣ έχει δικαίωμα να ορίσει τουλάχιστον ένα μέλος στην Επιτροπή Ελέγχου, στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, στην Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών και στην Επιτροπή Υποψηφιοτήτων. Τέλος, η Τράπεζα οφείλει να λάβει την προηγούμενη έγκριση του ΤΧΣ για θέματα που χαρακτηρίζονται ως ουσιώδη στη Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας.

Συνεπώς, υφίσταται ο κίνδυνος να ασκήσει το ΤΧΣ τα ως άνω δικαιώματά του κατά τρόπο ώστε να ασκήσει επιρροή στην Τράπεζα, ενώ ενδέχεται να διαφωνήσει με κάποιες από τις αποφάσεις της Τράπεζας σχετικά με τη διανομή μερισμάτων, τις πολιτικές για τις επιπλέον παροχές και άλλες εμπορικές και διαχειριστικές αποφάσεις, γεγονός το οποίο θα καταλήξει σε περιορισμό της λειτουργικής ευελιξίας του Ομίλου.

Περαιτέρω, το ΤΧΣ θα μπορούσε στο μέλλον να ασκήσει πλήρως το δικαίωμα ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα με αποτέλεσμα το ΤΧΣ να ελέγχει τον Όμιλο. Σύμφωνα με το αρ. 7α του Ν. 3864/2010, όπως σήμερα ισχύει, το ΤΧΣ έχει δικαίωμα πλήρους άσκησης δικαιωμάτων ψήφου επί των μετοχών που ήδη κατέχει εάν με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ διαπιστωθεί ότι οι σημαντικές υποχρεώσεις που προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή που προωθούν την υλοποίησή του ή που περιγράφονται στη Σύμβαση Πλαίσιο Συνεργασίας δεν εκπληρώνονται.

Πέραν των ανωτέρω, η Τράπεζα οφείλει εντός των επόμενων μηνών να υποβάλλει επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (βλ. παράγοντα «*Η κρατική ενίσχυση που έλαβε η Τράπεζα τα προηγούμενα έτη ήταν προσωρινά εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπόκειται σε περαιτέρω έρευνα υπό τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων*»). Το ΤΧΣ ενδέχεται να συμπεριλάβει περαιτέρω όρους ή να

τροποποιήσει υπάρχοντες με τους οποίους η Τράπεζα οφείλει να συμμορφώνεται. Οι όροι αυτοί δεν μπορούν να εκτιμηθούν από την Τράπεζα εκ των προτέρων (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο της Τράπεζας»). Εάν η Διοίκηση της Τράπεζας στο μέλλον δεν εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της από το σχέδιο αναδιάρθρωσης, το ΤΧΣ θα μπορούσε να αποκτήσει πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα.

Το Ελληνικό Δημόσιο έχει τη δυνατότητα να ασκεί και ασκεί σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας.

Το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει άμεσα το σύνολο των 270.000.000 μη μεταβιβάσιμων εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου που έχει εκδώσει η Τράπεζα σύμφωνα με τον Πρώτο Πυλώνα του Ν. 3723/2008 για το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας»). Η ανωτέρω άμεση συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΤΕ παρέχει στο Ελληνικό Δημόσιο, μεταξύ άλλων, δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων, διορισμού εκπροσώπου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, ο οποίος έχει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και για την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου έχει επίσης δικαίωμα να παρίσταται στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων και να ασκεί, κατά τη διεξαγωγή της συζήτησης και τη λήψη των αποφάσεων, δικαίωμα αρνησικυρίας για τα ως άνω ζητήματα και ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία.

Υπάρχει περαιτέρω ο κίνδυνος το Ελληνικό Δημόσιο να χρησιμοποιήσει τα δικαιώματά του ώστε να ασκήσει επιρροή στην Τράπεζα, ενώ μπορεί και να διαφωνήσει με συγκεκριμένες αποφάσεις του Ομίλου για τη διανομή μερισμάτων, πολιτικές παροχών και άλλες εμπορικές και διαχειριστικές αποφάσεις ενδεχόμενα που αν πραγματοποιηθούν θα περιορίσουν τελικά τη λειτουργική ευελιξία του Ομίλου.

Η Τράπεζα ενδέχεται να χρησιμοποιήσει μέρος των αντληθέντων κεφαλαίων από την έκδοση και διάθεση των Νέων Μετοχών για να εξαγοράσει τις εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, υπό την προϋπόθεση ότι θα έχει λάβει προηγουμένως της έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος προς τούτο. Αν η Τράπεζα δεν λάβει την απαιτούμενη έγκριση και οι ως άνω μετοχές δεν εξαγοραστούν, θα παραμείνουν στην κατοχή του Ελληνικού Δημοσίου διατηρώντας τη δυνατότητά του να ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα, όπως αναφέρεται ανωτέρω. Τα εν λόγω δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου ισχύουν ανεξάρτητα από τα δικαιώματα του ΤΧΣ (βλ. ανωτέρω παράγοντα κινδύνου «Το ΤΧΣ ως μέτοχος έχει συγκεκριμένα δικαιώματα σχετικά με τη λειτουργία της Τράπεζας και στο μέλλον το ΤΧΣ θα μπορούσε να αποκτήσει πλήρη άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου των μετοχών που κατέχει στην Τράπεζα»).

Εάν οι οικονομικές συνθήκες δεν βελτιωθούν ή συνεχίσουν να χειροτερεύουν ή η οικονομική κατάσταση του Ομίλου χειροτερεύσει, περαιτέρω κυβερνητικές ή διακυβερνητικές παρεμβάσεις μπορεί να λάβουν χώρα. Οποιαδήποτε τέτοια περαιτέρω παρέμβαση, συμπεριλαμβανομένου του ΤΧΣ, ενδέχεται να έχει ουσιαστική δυσμενή αντίκτυπο στα συμφέροντα των λοιπών κατόχων κινητών αξιών έκδοσης της Τράπεζας, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Τράπεζας ενώ ενδέχεται να μειώσει ή / και να εξαλείψει τα δικαιώματα των υπόλοιπων μετόχων της Τράπεζας.

Πέραν των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο και το ΤΧΣ έχουν συμφέροντα και σε άλλα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ενδιαφέρον για την ευρωστία του ελληνικού τραπεζικού συστήματος και άλλων τομέων δραστηριότητας εν γένει. Τα εν λόγω συμφέροντα μπορεί να μην συμβαδίζουν πάντα με τα εμπορικά συμφέροντα του Ομίλου ή των μετόχων αυτού.

2.3 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη μεταβλητότητα των Παγκόσμιων Χρηματοοικονομικών Αγορών

Ο Όμιλος είναι ευάλωτος στις διαταραχές και στη μεταβλητότητα των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών αγορών.

Μετά από μια μακρά περίοδο ύφεσης σε πολλές οικονομίες σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένης της Ευρώπης, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη έχει επιστρέψει αλλά με σχετικά συγκρατημένο ρυθμό. Πολλές από τις οικονομίες με τις οποίες η Ελλάδα έχει ισχυρές εξαγωγικές σχέσεις, κυρίως χώρες της ζώνης του Ευρώ, συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν σημαντικές οικονομικές δυσχέρειες. Η δραστηριότητα παραμένει εξαρτημένη σε υψηλές προσαρμοστικές μακροοικονομικές πολιτικές και υπόκειται σε κίνδυνο ύφεσης, καθώς έχει μειωθεί κατά πολύ οποιοδήποτε περιθώριο για αντισταθμιστικά μέτρα και έχουν ανακύψει δημοσιονομικές δυσκολίες. Σε πολλές ανεπτυγμένες οικονομίες αυτοί που διαμορφώνουν τις πολιτικές που θα ακολουθηθούν έχουν δημόσια αναγνωρίσει την ανάγκη να υιοθετηθούν επείγοντως αξιόπιστες στρατηγικές για να συγκρατήσουν το δημόσιο χρέος και τα υπερβάλλοντα δημοσιονομικά ελλείμματα και να τα φέρουν σε πιο διατηρήσιμα επίπεδα. Η εφαρμογή αυτών των πολιτικών ενδέχεται να περιορίσει την οικονομική ανάκαμψη με αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου.

Στις χρηματοοικονομικές αγορές οι ανησυχίες ανέκυψαν λόγω της σταδιακής διεύρυνσης των περιθωρίων συμβάσεων ανταλλαγής κινδύνου αθέτησης («CDS») κρατικών ομολόγων χωρών της ζώνης του Ευρώ, οι οποίες εμφάνισαν μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα. Η αυξανόμενη αβεβαιότητα λόγω των μακροοικονομικών και χρηματοοικονομικών επιπτώσεων από τα μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα οδήγησε τους επενδυτές να μειώσουν τις θέσεις τους σε αυτές τις χώρες. Η συνεχής μείωση των επενδύσεων ενδέχεται να καθυστερήσει την οικονομική ανάκαμψη με αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της ικανότητάς της να χρηματοδοτήσει τις δραστηριότητές του.

Τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου, τόσο από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα όσο και από το εξωτερικό, επηρεάστηκαν στο παρελθόν και μπορεί να συνεχίσουν να επηρεάζονται και στο μέλλον ουσιωδώς από πολλούς παράγοντες διεθνούς φύσεως, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών και των ρυθμιστικών κινδύνων, των συνθηκών των δημοσίων οικονομικών, της διαθεσιμότητας και του κόστους άντλησης κεφαλαίου, της ρευστότητας των παγκόσμιων αγορών, του επιπέδου και της μεταβλητότητας των τιμών των μετοχών, των τιμών των εμπορευμάτων και των επιτοκίων, των συναλλαγματικών αξιών, της διαθεσιμότητας και του κόστους δανεισμού, του πληθωρισμού, της σταθερότητας και της φερεγγυότητας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και άλλων εταιρειών, της ψυχολογίας των επενδυτών και της εμπιστοσύνης τους στις χρηματοοικονομικές αγορές ή από συνδυασμό των ανωτέρω παραγόντων.

Δυσμενείς εξελίξεις μπορεί να προκύψουν από περαιτέρω σημαντική επιδείνωση των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών, συμπεριλαμβανομένης της πιστοληπτικής αξιολόγησης άλλων χωρών της ΕΕ όπως η Ιρλανδία, η Πορτογαλία, η Κύπρος, η Ισπανία, ή διεθνών τραπεζών, καθώς και την περαιτέρω επιδείνωση της ελληνικής οικονομίας. Οποιοδήποτε τέτοιο γεγονός μπορεί να επιφέρει ανησυχίες σχετικά με τη δυνατότητα της Ελλάδας να αντεπεξέλθει στις χρηματοδοτικές της ανάγκες. Οι εξελίξεις αυτές μπορεί να επηρεάσουν άμεσα και σημαντικά:

- τη λογιστική αξία του χαρτοφυλακίου του Ομίλου σε ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου,
- τις ζημιές απομείωσης για απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο,
- τη δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί κεφάλαια για κάλυψη των ελάχιστων εποπτικών κεφαλαιακών απαιτήσεων, και
- τη δυνατότητα πρόσβασης της Τράπεζας σε ρευστότητα.

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κινδύνους που πιθανώς να ενσκήψουν σε άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται συστηματικά με άλλους φορείς του χώρου των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματιστών και διαμεσολαβητών, εμπορικών τραπεζών, επενδυτικών τραπεζών, αμοιβαίων κεφαλαίων και hedge funds και άλλων θεσμικών πελατών. Οι πιέσεις για την παροχή πιστώσεων σε κράτη έχουν επηρεάσει τα ελληνικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, περιορίζοντας τις χρηματοδοτικές τους δραστηριότητες και αποδυναμώνοντας την κεφαλαιακή τους επάρκεια λόγω της μείωσης της αγοραίας αξίας των κρατικών και άλλων επενδύσεων σταθερού εισοδήματος. Αυτές οι ανησυχίες ως προς την ρευστότητα επηρέασαν αρνητικά και μπορεί να συνεχίσουν να επηρεάζουν αρνητικά τις χρηματοοικονομικές συναλλαγές μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων γενικά. Πολλές από τις συνήθεις συναλλαγές τις οποίες συνάπτει ο Όμιλος, ενδέχεται να την εκθέτουν σε σημαντικό

πιστωτικό κίνδυνο, σε περίπτωση αδυναμίας εκπλήρωσης των υποχρεώσεων από κάποιον από τους αντισυμβαλλομένους της. Λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό επίπεδο αλληλεξάρτησης μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, η Τράπεζα είναι και θα συνεχίσει να υπόκειται στον κίνδυνο της επιδείνωσης της εμπορικής της και οικονομικής της ευρωστίας, ή της παρατηρούμενης ευρωστίας, έναντι άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Επίσης, ο πιστωτικός κίνδυνος μπορεί να επιταθεί όταν η εξασφάλιση που έχει δοθεί δεν μπορεί να ρευστοποιηθεί ή ρευστοποιείται σε τιμές που δεν είναι επαρκείς για να ανακτηθεί πλήρως το ποσό του δανείου ή η έκθεση σε παράγωγα. Τυχόν περιέλευση σε αδυναμία εκπλήρωσης υποχρεώσεων από κάποιον από τους σημαντικούς χρηματοπιστωτικούς αντισυμβαλλομένους του Ομίλου, ή προβλήματα ρευστότητας στον τομέα των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, γενικά, θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση και την κεφαλαιακή θέση της Τράπεζας.

2.4 Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα

Οι υφιστάμενες διακυμάνσεις και η αστάθεια των αγορών έχουν επιφέρει και θα μπορούσαν να συνεχίσουν να επιφέρουν σημαντικές ζημιές στις εμπορικές και επενδυτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Ο Όμιλος διατηρεί θέσεις στο εμπορικό και επενδυτικό χαρτοφυλάκιο, που αφορούν στις αγορές χρεογράφων, συναλλάγματος, μετοχών και σε λοιπές αγορές. Αυτές οι θέσεις θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά από την συνεχιζόμενη αστάθεια των χρηματοοικονομικών και άλλων αγορών και την κρίση του Ελληνικού Δημοσίου χρέους, δημιουργώντας τον κίνδυνο να επέλθουν σημαντικές ζημιές. Σημαντικές μειώσεις σε εκτιμώμενες ή πραγματικές αξίες των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου έχουν προκύψει από προηγούμενα γεγονότα στην αγορά.

Η συνεχιζόμενη αστάθεια και ο περαιτέρω κατακερματισμός συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών αγορών μπορούν να επιδράσουν στα λειτουργικά αποτελέσματα, στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου και στις προοπτικές του. Στο μέλλον αυτοί οι παράγοντες μπορούν να έχουν επίδραση στις καθημερινές αποτιμήσεις των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου του χαρτοφυλακίου χρεογράφων διαθεσίμων προς πώληση και του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που έχουν προσδιοριστεί στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Επιπλέον, οποιαδήποτε περαιτέρω μείωση των αποδόσεων των στοιχείων του επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου θα μπορούσε να οδηγήσει σε περαιτέρω ζημιές απομείωσης συμπεριλαμβανομένων των ομόλογων Ελληνικού Δημοσίου. Το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο χρεογράφων του Ομίλου αντιπροσωπεύει την 31 Δεκεμβρίου 2013 το 15,8% του ενεργητικού του Ομίλου. Ο Όμιλος επίσης κατέχει χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση και χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις. (Βλ. Σημείωση 22 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013). Η υφιστάμενη αστάθεια μπορεί επίσης να επιφέρει ζημιές σε ένα ευρύ φάσμα στοιχείων του εμπορικού χαρτοφυλακίου και των παραγώγων, όπως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης και λοιπά δομημένα προϊόντα. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την έκθεση στον κίνδυνο αγοράς σε αυτά τα χαρτοφυλάκια (βλ. ενότητα 2.6 «Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις αγορές»).

Η αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις μελλοντικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ή 180 ημερών για στεγαστικά δάνεια, ποσού €15.817 εκατ. αντιπροσωπεύουν το 22,5% των προσαρμοσμένων δανείων προ προβλέψεων απομείωσης του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης για τις δραστηριότητες στην Ελλάδα ποσού €12.739 εκατ. ήταν 27,4% (βλ. ενότητα 3.20.3.6 «Δάνεια σε καθυστέρηση και προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» και 3.19.4 «Σημαντικές Αλλαγές στην Οικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου»). Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα και οι δυσμενείς συνθήκες στις περισσότερες χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, μπορεί να προκαλέσουν περαιτέρω δυσμενείς επιπτώσεις στην πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών του Ομίλου, με συνέπεια την αύξηση των προσωρινών και οριστικών καθυστερήσεων. Σύμφωνα με τον Ν. 3869/2010, οι ιδιώτες που αποδεδειγμένα βρίσκονται σε αδυναμία εξυπηρέτησης των οφειλών τους (με εξαίρεση εκείνες που οφείλονται σε δόλο) μπορούν να ζητήσουν τη ρύθμιση των οφειλών τους ή και τη διαγραφή τμήματός τους, με την υποβολή σχετικού αιτήματος στα αρμόδια δικαστήρια (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»). Την 31 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά αιτήματα δικαστικού συμβιβασμού είχαν υποβάλει 40.369 πελάτες με οφειλές €1.838 εκατ., ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2012, 25.003 πελάτες με οφειλές €839 εκατ. Επίσης, οι δυσχέρειες για τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων έχουν αυξηθεί λόγω της οικονομικής κρίσης αλλά και εξαιτίας της υφιστάμενης νομοθεσίας που αφορά στην αποτίμηση των εξασφαλίσεων που εκποιούνται με τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης για ακίνητα αντικειμενικής αξίας έως €200.000 που χρησιμοποιούνται ως κύριες κατοικίες από τους δανειολήπτες, όπου η νομοθεσία απαγορεύει τις αναγκαστικές εκτελέσεις

εάν ισχύουν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια: α) ο δανειολήπτης δηλώνει ετήσιο οικογενειακό εισόδημα κάτω των €35.000 και β) η συνολική αξία της περιουσίας (κινητής και ακίνητης) του δανειολήπτη δεν υπερβαίνει τις €270.000 εκ των οποίων το σύνολο των καταθέσεων του στην Ελλάδα και το εξωτερικό στις 20 Νοεμβρίου 2013 δεν υπερβαίνει τις €15.000 (Βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»). Οι μελλοντικές προβλέψεις απομείωσης δανείων για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά αρνητικά την κερδοφορία του Ομίλου.

Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας από τόκους και επιπλέον να έχουν και άλλες αρνητικές επιπτώσεις.

Τα επιτόκια είναι ιδιαίτερα ευαίσθητα και σε παράγοντες που είναι εκτός της σφαίρας ελέγχου της Τράπεζας συμπεριλαμβανομένης της νομισματικής πολιτικής καθώς και εγχωρίων και διεθνών οικονομικών και πολιτικών συνθηκών. Δεν είναι βέβαιο ότι νέα γεγονότα δεν θα επηρεάσουν ξανά τις συνθήκες διαμόρφωσης των επιτοκίων στην Ελλάδα και στις άλλες αγορές όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Το κόστος χρηματοδότησης της Τράπεζας επιβαρύνεται λόγω της αυξημένης χρηματοδότησης της Τράπεζας από την ΕΚΤ και τις δύσκολες συνθήκες ρευστότητας στην εγχώρια αγορά καταθέσεων.

Όπως συμβαίνει με όλες τις τράπεζες, οι διακυμάνσεις στα επιτόκια της αγοράς μπορεί να επηρεάσουν με διαφορετικό τρόπο τα επιτόκια που η Τράπεζα χρεώνει στις έντοκες απαιτήσεις της σε σχέση με αυτά που καταβάλλει για τις έντοκες υποχρεώσεις της. Αυτή η διαφορά θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των καθαρών εσόδων της Τράπεζας από τόκους. Δεδομένου ότι η πλειοψηφία των χορηγήσεων της Τράπεζας επανατιμολογείται μέσα σε ένα έτος, τυχόν άνοδος των επιτοκίων μπορεί να προκαλέσει αύξηση της πρόβλεψης απομείωσης δανείων, αν οι πελάτες δεν μπορούν να επαναχρηματοδοτηθούν σε ένα περιβάλλον υψηλότερων επιτοκίων. Επιπλέον, μια αύξηση στα επιτόκια μπορεί να δυσχεράνει τη δυνατότητα των πελατών του Ομίλου να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες.

Η Τράπεζα αντιμετωπίζει σημαντικό ανταγωνισμό από ελληνικές και ξένες τράπεζες.

Η γενική δυσκολία άντλησης ρευστότητας από τη διατραπεζική αγορά από την αρχή της οικονομικής κρίσης έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση του ανταγωνισμού για την προσέλκυση καταθέσεων στην Ελλάδα. Επίσης, η Τράπεζα αντιμετωπίζει ανταγωνισμό από ξένες τράπεζες στις δραστηριότητες της εκτός Ελλάδας, πολλές από τις οποίες διαθέτουν πόρους σημαντικά υψηλότερους από τους δικούς της. Στο μέλλον, ενδέχεται η Τράπεζα να μην είναι σε θέση να συνεχίσει να ανταγωνίζεται επιτυχώς τις ελληνικές και ξένες τράπεζες. Οι ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίσταται ο Όμιλος μπορεί να έχουν σημαντική αρνητική επιρροή στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση του Ομίλου και τα λειτουργικά αποτελέσματα.

Η νομοθεσία περί πτώχευσης φυσικών προσώπων και άλλοι νόμοι που διέπουν τα δικαιώματα των πιστωτών στην Ελλάδα, στην Τουρκία και σε διάφορες χώρες της ΝΑ Ευρώπης μπορεί να περιορίσουν τη δυνατότητα του Ομίλου να εισπράττει από τα δάνεια σε καθυστέρηση.

Η νομοθεσία περί πτώχευσης φυσικών προσώπων, οι οποίοι δεν είναι έμποροι (συμπεριλαμβανομένου του Ν. 3869/2010, σχετικά με τη ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων) και άλλοι νόμοι και κανονισμοί για τα δικαιώματα των πιστωτών εν γένει διαφέρουν σημαντικά σε κάθε χώρα που δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Σε κάποιες χώρες, οι νόμοι προστατεύουν λιγότερο τους πιστωτές σε σύγκριση με τα καθεστώτα πτώχευσης στην Δυτική Ευρώπη και στις Η.Π.Α. Εάν η παρούσα οικονομική κρίση επιμείνει ή επιδεινωθεί, οι πτωχεύσεις θα αυξηθούν ή οι εφαρμοστέοι νόμοι μπορεί να αλλάξουν για να περιορίσουν την επίδραση της ύφεσης στους οφειλέτες είτε είναι επιχειρήσεις είτε καταναλωτές. Αυτές οι αλλαγές μπορεί να έχουν δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική του κατάσταση.

Αλλαγές στη νομοθεσία για την προστασία των καταναλωτών μπορεί να περιορίσουν τις προμήθειες που ο Όμιλος χρεώνει σε κάποιες από τις τραπεζικές συναλλαγές του.

Αλλαγές στην νομοθεσία περί προστασίας του καταναλωτή στην Ελλάδα, στην Τουρκία και σε όποια άλλη χώρα δραστηριοποιείται ο Όμιλος μπορεί να περιορίσει τις αμοιβές τις οποίες χρεώνει ο Όμιλος για συγκεκριμένα προϊόντα και υπηρεσίες, όπως στεγαστικά δάνεια, μη εξασφαλισμένα δάνεια και πιστωτικές κάρτες. Εάν τέτοιες αλλαγές εφαρμοστούν μπορούν να μειώσουν τα κέρδη περιόδου του Ομίλου και το ποσό αυτής της μείωσης δεν μπορεί να εκτιμηθεί σήμερα. Τέτοιες αλλαγές μπορεί να έχουν δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική του κατάσταση.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου υπάγεται σε περίπλοκη νομοθεσία, η οποία μπορεί να επηρεάσει τις εποπτικές και κεφαλαιακές απαιτήσεις του.

Ο Όμιλος υπόκειται σε νόμους που αφορούν στην παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, κανονισμούς, διοικητικές πράξεις και κανόνες δεοντολογίας σε κάθε χώρα στην οποία δραστηριοποιείται. Όλα αυτά έχουν αλλάξει και υπόκεινται σε αλλαγές, ιδίως στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον όπου παρατηρούνται πρωτόγνωρα επίπεδα κυβερνητικής παρέμβασης και αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης. Ανταποκρινόμενες στην παγκόσμια οικονομική κρίση, οι εθνικές κυβερνήσεις, καθώς και διακρατικοί οργανισμοί, όπως η ΕΕ, έχουν αρχίσει να εφαρμόζουν σημαντικές αλλαγές στο υπάρχον κανονιστικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για κεφαλαιακή επάρκεια, ρευστότητα και του εύρους των τραπεζικών εργασιών (αναφορικά με το κανονιστικό πλαίσιο, βλ. ενότητα 3.21.3. «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»). Τον Ιούνιο του 2013, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης υιοθέτησε μία νέα νομοθετική δέσμη γνωστή ως CRD IV – το οποίο ενσωματώνει τις κύριες τροποποιήσεις που είχαν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III) το Δεκέμβριο του 2010. Παρά το γεγονός ότι οι νέοι κανονισμοί είναι άμεσα εφαρμόσιμοι σε όλα τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2014, οι αλλαγές υπό την CRD IV θα εφαρμοστούν σταδιακά κυρίως μεταξύ 2014 με 2019 (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας- Κεφαλαιακή επάρκεια»). Παρότι είναι δύσκολο να προβλεφθούν με βεβαιότητα οι συνέπειες της πλήρους ενσωμάτωσης και εφαρμογής της CRD IV, οι αλλαγές που προκύπτουν από την ενσωμάτωση δύναται να οδηγήσουν σε αύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων και του κεφαλαιακού κόστους της Τράπεζας.

Εξαιτίας αυτών και άλλων πιθανών μελλοντικών αλλαγών στο κανονιστικό περιβάλλον των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων απαιτήσεων επιβληθεισών από τη συμμετοχή της Τράπεζας σε κρατικά σχέδια ή σχέδια των εποπτικών φορέων της αγοράς, όπως το σχέδιο ενίσχυσης ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας), η Τράπεζα θα υπαχθεί σε επιπλέον κανονιστικές διατάξεις στην Ελλάδα, την Τουρκία, τη ΝΑ Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες. Ισχύουσες και μελλοντικές εποπτικές απαιτήσεις μπορεί να διαφέρουν ανάμεσα σε κάθε μία από αυτές τις περιοχές και ακόμα και απαιτήσεις που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Περιοχή (European Economic Area, «ΕΕΑ») μπορεί να ισχύσουν ή να εφαρμοστούν με διαφορετικό τρόπο σε διαφορετικές περιοχές.

Η συμμόρφωση με το νέο κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας έχει αυξήσει τις εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις και τις ανάγκες σε ρευστότητα και μπορεί να αυξήσει το κόστος για τον Όμιλο, να επαυξήσει τις υποχρεώσεις δημοσίευσης πληροφοριών, να περιορίσει κάποιες συναλλαγές, να επηρεάσει τη στρατηγική του Ομίλου και να ελαττώσει ή να απαιτήσει την τροποποίηση επιτοκίων και εξόδων που χρεώνονται σε δανειακά και άλλα προϊόντα, γεγονός που θα μπορούσε να μειώσει τις αποδόσεις των επενδύσεων, των περιουσιακών στοιχείων και των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου. Επίσης, ο Όμιλος ενδέχεται να αντιμετωπίσει αυξημένες δαπάνες συμμόρφωσης και περιορισμούς στη δυνατότητα επιδίωξης ορισμένων επιχειρηματικών ευκαιριών. Το νέο κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να έχει ευρύ πεδίο εφαρμογής ή να έχει ακούσιες επιπτώσεις για το διεθνές και το ελληνικό χρηματοοικονομικό σύστημα ή τις δραστηριότητες του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του ανταγωνισμού, της αύξησης της αβεβαιότητας στις αγορές ή της εύνοιας ή δυσμένειας συγκεκριμένων τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επιπλέον, τροποποιήσεις στη νομοθεσία σχετικά με συμμόρφωση στις φορολογικές διατάξεις όπως για τη συμμόρφωση με τη διάταξη για τη «Συμμόρφωση για Φόρους Αλλοδαπών» («Foreign Account Tax Compliance Act») («FATCA») ενδέχεται να αυξήσει τις δαπάνες συμμόρφωσης. Η Τράπεζα δε δύναται να προβλέψει την επίδραση των ανωτέρω αλλαγών στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τις ταμειακές ροές ή τις μελλοντικές προοπτικές της Τράπεζας.

Ο Όμιλος ενδεχομένως να υπόκειται στις διατάξεις της οδηγίας για την ανάκαμψη και την εξυγίανση των τραπεζών στο μέλλον.

Στις 6 Μαΐου 2014, το Συμβούλιο της ΕΕ υιοθέτησε το κείμενο οδηγίας που προβλέπει τη δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού πλαισίου για την ανάκαμψη και εξυγίανση των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επενδυτικών εταιριών («οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση ή «ΑΚΕ»). Οι εξουσίες που παρέχονται στις αρχές βάσει της ΑΚΕ χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: α) προπαρασκευαστικά στάδια και σχέδια για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων εμφάνισης ενδεχόμενων προβλημάτων (προετοιμασία και πρόληψη) β) σε περίπτωση εμφάνισης αρχικών προβλημάτων, εξουσίες για την αναχαίτιση της επιδεινούμενης κατάστασης μιας τράπεζας σε αρχικό στάδιο, ούτως ώστε να αποφευχθεί η αφερεγγυότητα (έγκαιρη παρέμβαση) και γ) εάν η αφερεγγυότητα ενός ιδρύματος αποτελεί λόγο ανησυχίας ως προς το γενικό δημόσιο συμφέρον, ένα σαφές μέσο για την αναδιοργάνωση ή την εκκαθάριση της τράπεζας με συντεταγμένο τρόπο, διατηρώντας ταυτόχρονα τις κρίσιμες λειτουργίες της και περιορίζοντας, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, κάθε έκθεση των φορολογουμένων σε απώλειες σε περίπτωση αφερεγγυότητας (εξυγίανση).

Η ΑΚΕ περιλαμβάνει τέσσερα μέσα και εξουσίες εξυγίανσης: (α) την πώληση δραστηριοτήτων, η οποία επιτρέπει στις αρχές εξυγίανσης την πώληση ενός ιδρύματος, είτε στο σύνολο είτε σε τμήματα των δραστηριοτήτων του, με εμπορικούς όρους χωρίς να απαιτείται η συναίνεση των μετόχων ή η συμμόρφωση με διαδικαστικές απαιτήσεις που διαφορετικά θα ίσχυαν, (β) δημιουργία μεταβατικού ιδρύματος, με την οποία δίνει τη δυνατότητα στις αρχές εξυγίανσης να μεταφέρουν το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος σε μία οντότητα υπό κρατικό έλεγχο, (γ) διαχωρισμό περιουσιακών στοιχείων, ο οποίος επιτρέπει στις αρχές εξυγίανσης τη μεταφορά απομειωμένων ή προβληματικών περιουσιακών στοιχείων σε ένα όχημα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που θα επιτρέψει τη διαχείριση τους σε βάθος χρόνου και (δ) διάσωση με ίδια μέσα (bail-in), η οποία δίνει στις αρχές εξυγίανσης την εξουσία να διαγράψουν τις απαιτήσεις των ανώτερων μη εξασφαλισμένων πιστωτών και των πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης ενός πτωχευμένου ιδρύματος και τη μετατροπή των μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων σε μετοχικό κεφάλαιο (βάσει ορισμένων παραμέτρων ως προς το ποιες απαιτήσεις θα είναι επιλέξιμες σε διάσωση με ίδια μέσα). Εκτός από την επιλογή διάσωσης με ίδια μέσα, που αναμένεται να εφαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2016, συζητείται ότι τα μέτρα που παρατίθενται στην ΑΚΕ (συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας των αρμόδιων αρχών να ενοποιήσουν όλα τα μη κοινά μέσα του κεφαλαίου της κατηγορίας I και της κατηγορίας II) θα εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου 2015.

Οι αρμοδιότητες που καθορίζονται στην ΑΚΕ θα επηρεάσουν το πώς διοικούνται τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επενδυτικές εταιρίες, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα δικαιώματα των πιστωτών. Είναι ωστόσο πολύ νωρίς για να προβλέψει κανείς όλες τις επιπτώσεις της ΑΚΕ, και δεν μπορεί να υπάρξει καμία διαβεβαίωση ότι, εφόσον ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, οι μέτοχοι και οι εν δυνάμει επενδυτές δεν θα επηρεασθούν αρνητικά από τις δράσεις που θα ληφθούν στα πλαίσια αυτής της οδηγίας. Επιπλέον, δεν μπορεί να υπάρξει καμία διαβεβαίωση ότι, η ΑΚΕ ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο, η εφαρμογή της δεν θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στα αποτελέσματα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Ομίλου, τα περιουσιακά του στοιχεία, τις ταμειακές του ροές και την οικονομική του κατάσταση, καθώς και στις δραστηριότητες χρηματοδότησης του Ομίλου και στα προϊόντα και τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος.

Ο Όμιλος ενδέχεται να υπόκειται στην προταθείσα κοινοτική οδηγία για τον υποχρεωτικό διαχωρισμό συγκεκριμένων τραπεζικών δραστηριοτήτων

Στις 29 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε πρόταση για νέο κανονισμό μετά τις εισηγήσεις που δημοσιεύτηκαν την 31 Οκτωβρίου 2012 από την Ομάδα Liikanen για τον υποχρεωτικό διαχωρισμό συγκεκριμένων τραπεζικών δραστηριοτήτων. Ο προταθείς κανονισμός (ο οποίος μπορεί να τροποποιηθεί περαιτέρω) περιλαμβάνει νέους κανόνες προκειμένου να παύσουν οι μεγαλύτερες και πλέον περίπλοκες τράπεζες να ασκούν τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό. Οι νέοι κανόνες θα δίνουν επίσης στις αρμόδιες αρχές την εξουσία να απαιτήσουν από αυτές τις τράπεζες να διαχωρίσουν αυτές τις δραστηριότητες από την επιχειρηματική δραστηριότητα της αποδοχής καταθέσεων, εφόσον η ενασχόλησή τους με τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό υπονομεύει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Μαζί με αυτή την πρόταση, η Επιτροπή υιοθέτησε μέτρα που στοχεύουν στην αύξηση της διαφάνειας των συγκεκριμένων συναλλαγών.

Ο προταθείς κανονισμός θα εφαρμόζεται σε ευρωπαϊκές τράπεζες που τελικά θα χαρακτηρίζονται ως διεθνείς συστημικά σημαντικές τράπεζες ("G-SIBs") ή που θα υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια για τρία συνεχόμενα έτη: α) συνολικά περιουσιακά στοιχεία ίσα ή υπερβαίνοντα τα €30 δισ., β) σύνολο εμπορικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ίσο ή υπερβαίνοντα τα €70 δισ. ή 10% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων. Στις τράπεζες που πληρούν μία από τις ως άνω προϋποθέσεις θα απαγορεύεται αυτόματα να διαπραγματεύονται για ίδιο λογαριασμό, ορίζοντάς τες στενά ως δραστηριότητες που δεν σκοπεύουν στην αντιστάθμιση κινδύνου ή που δεν έχουν σύνδεση με ανάγκες πελατών. Επιπροσθέτως, αυτές οι τράπεζες δεν θα επιτρέπεται να συμμετέχουν σε hedge funds, ή σε οντότητες που ασκούν τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό ή χρηματοδοτούν hedge funds. Άλλες εμπορικές και επενδυτικές τραπεζικές δραστηριότητες – συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διαπραγμάτευσης, χρηματοδότησης εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών και κεφαλαίων ιδιωτικών συμμετοχών, επένδυσης και χρηματοδότησης περίπλοκων τιτλοποιήσεων, πωλήσεων και διαπραγμάτευσης παραγώγων – δεν θα υπόκεινται στην απαγόρευση, ωστόσο, ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο διαχωρισμό.

Η απαγόρευση διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό θα εφαρμοστεί από 1 Ιανουαρίου 2017 και ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των υπόλοιπων δραστηριοτήτων διαπραγμάτευσης από την 1 Ιουλίου 2018.

Εάν ο υποχρεωτικός διαχωρισμός επιβληθεί, δεν μπορούν να αποκλειστούν επιπλέον κόστη για τον Όμιλο, σε σχέση με υψηλότερα κόστη λειτουργίας και επιπλέον κεφαλαιακές ανάγκες λόγω του διαχωρισμού, χωρίς τα οφέλη της διαφοροποίησης. Λόγω της σχετικά περιορισμένης διαπραγματευτικής δραστηριότητας, οι ελληνικές τράπεζες θα

μπορούσαν να τεθούν σε μειονεκτική θέση σε σχέση με τους ευρωπαϊούς ανταγωνιστές τους. Ως εκ τούτου, η οδηγία θα μπορούσε να οδηγήσει σε ολιγοπώλιο όπου μόνον οι μεγάλοι παίκτες θα ήταν σε θέση να υποστηρίξουν το διαχωρισμό της δραστηριότητας της διαπραγμάτευσης και του κόστους που αυτό θα συνεπάγεται. Επιπλέον περιπλέκεται το ζήτημα ανωτέρω και δημιουργείται αβεβαιότητα σχετικά λόγω του υψηλού κινδύνου να αναπτυχθούν διαφορετικές προσεγγίσεις στο θέμα εντός της Ευρώπης.

Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό της ΕΚΤ (ECB Single Supervisory Mechanism (SSM))

Την 15 Οκτωβρίου 2013, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε κανόνες για τη δημιουργία του ενιαίου μηχανισμού εποπτείας (ο «Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας της ΕΚΤ») για τράπεζες της Ευρωζώνης και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, που θα παρέχουν στην ΕΚΤ, σε συνδυασμό με τις τοπικές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της ευρωζώνης, αρμοδιότητα απευθείας εποπτείας επί τραπεζών με «συστημική σημασία» στην ευρωζώνη. Στις τράπεζες με συστημική σημασία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, κάθε τράπεζα της ευρωζώνης η οποία: (i) έχει περιουσιακά στοιχεία περισσότερα των €30 δισ. ή (ii) περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν τουλάχιστον το 20% του ΑΕΠ του εν λόγω κράτους ή (iii) έχουν αιτηθεί ή έχουν λάβει απευθείας ενίσχυση από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Χρηματοοικονομικής Σταθερότητας ή τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η ΕΚΤ θα έχει επίσης το δικαίωμα να επιβάλλει χρηματικές κυρώσεις και να επιβάλλει δεσμευτικά θεσμικά πρότυπα. Η Τράπεζα θα είναι συστημικής σημασίας για την Ευρωζώνη.

Πριν τον Οκτώβριο του 2014, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα διεξαγάγει σειρά ασκήσεων προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τη ρευστότητα επιλεγμένων τραπεζών (συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας), συμπεριλαμβανομένων ασκήσεων προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες και ασκήσεις ελέγχου ποιότητας περιουσιακών στοιχείων, και θα διασφαλίσει ότι, όταν η ΕΚΤ ξεκινήσει να ασκεί τις εποπτικές τις αρμοδιότητες το Οκτώβριο του 2014, οι τακτικές ασκήσεις προσομοίωσης θα εξακολουθήσουν να συνεχίζονται για να εκτιμηθεί η αντοχή των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Οι εθνικές εποπτικές αρχές θα συνεχίσουν να είναι υπεύθυνες για εποπτικά ζητήματα για τα οποία δεν θα είναι υπεύθυνη η ΕΚΤ, όπως προστασία του καταναλωτή, νομιμοποίηση χρήματος από παράνομες δραστηριότητες, υπηρεσίες πληρωμών και υποκαταστήματα τραπεζών τρίτων χωρών. Η ΕΚΤ, από την άλλη θα είναι αποκλειστικά αρμόδια για την προληπτική εποπτεία, η οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την εξουσία (i) να αδειοδοτεί ή να αποσύρει την άδεια όλων των συστημικής σημασίας τραπεζών στην ευρωζώνη, (ii) να εκτιμά την απόκτηση ή διάθεση συμμετοχών σε άλλες τράπεζες (iii) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με όλους τους προληπτικούς όρους που τίθενται εν γένει από την ευρωπαϊκή τραπεζική νομοθεσία (iv) να θεσπίζει, όπου χρειάζεται, υψηλότερες προϋποθέσεις πρόληψης για συγκεκριμένες τράπεζες για να προστατεύσει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα σύμφωνα με τους κανόνες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (v) να θεσπίσει ισχυρές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικών ελέγχων για την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας και (vi) να παρεμβαίνει σε πρώιμα στάδια όπου υπάρχει κίνδυνος για τη βιωσιμότητα μιας τράπεζας, σε συνεργασία με τις σχετικά αρμόδιες αρχές εξυγίανσης.

Για να ενισχυθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα των πρακτικών στην Ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα συνεχίσει να αναπτύσσει το ενιαίο βιβλίο εποπτικών κανόνων που θα εφαρμόζεται στα κράτη μέλη (ο «Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών»). Ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί.

Ο CRD IV Κανονισμός περιλαμβάνει συγκεκριμένες αναθέσεις στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ώστε αυτή να αναπτύξει σχέδια κανονιστικών ή εφαρμοστικών προτύπων καθώς και οδηγιών και εκθέσεων σχετικά με τη ρευστότητα, προς ενίσχυση της κανονιστικής εναρμόνισης στην Ευρώπη μέσω του ενιαίου Βιβλίου Κανόνων. Ειδικότερα, ο CRD IV Κανονισμός αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί ποιοι είναι οι κατάλληλοι ορισμοί των ρευστοποιήσιμων στοιχείων για τον ασφαλή Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας. Περαιτέρω, ο CRD IV Κανονισμός προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα ενημερώνει την Επιτροπή για τις λειτουργικές απαιτήσεις κατοχής ρευστοποιήσιμων στοιχείων. Ο CRD IV Κανονισμός αναθέτει περαιτέρω στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί για την επίδραση της απαίτησης κάλυψης της ρευστότητας στο επιχειρηματικό προφίλ και το προφίλ των κινδύνων των τραπεζικών ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη σταθερότητα στις χρηματοοικονομικές αγορές, στην οικονομία και στη σταθερότητα της προσφοράς τραπεζικού δανεισμού.

Τα ανωτέρω ζητήματα εθίγησαν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σε δύο εκθέσεις που δημοσιεύτηκαν το Δεκέμβριο του 2013: (i) η εκτίμηση της επίδρασης της απαίτησης κάλυψης της ρευστότητας και (ii) κατάλληλοι ενιαίοι ορισμοί των εξαιρετικά υψηλής ποιότητας περιουσιακών στοιχείων, των υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων περιουσιακών στοιχείων και των λειτουργικών απαιτήσεων για ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Οι ως άνω εκθέσεις περιλαμβάνουν κάποιες συστάσεις

προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το σκοπό της επικείμενης ανατεθείσας πράξης τον Ιούνιο του 2014. Δεν είναι κατά τούτο βέβαιο ποια θα είναι η τελική μορφή αυτών των πράξεων. Επίσης, το εποπτικό όργανο της Επιτροπής της Βασιλείας εξέδωσε τον Ιανουάριο του 2013 περαιτέρω προσθήκες στο κείμενο με τίτλο «Basel III Συμφωνία για το Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας και Εργαλεία Παρακολούθησης του Κινδύνου Ρευστότητας», καθορίζοντας συγκεκριμένες απόψεις σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας και τη χρήση της δυνατότητας παροχής ρευστότητας από την Κεντρική Τράπεζα.

Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από την προταθείσα κοινοτική οδηγία για τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Την 14 Φεβρουαρίου 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε νομοθετική πρόταση για νέο φόρο επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Η πρόταση ακολούθησε την εξουσιοδότηση του Συμβουλίου να προχωρήσει με την υιοθέτηση αυτού του φόρου μέσω ενισχυμένης συνεργασίας, ήτοι να περιοριστεί η υιοθέτηση σε 11 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Παρότι η εφαρμογή αρχικά αναμενόταν για την 1 Ιανουαρίου 2014, η διαδικασία καθυστέρησε.

Δεδομένης της ανησυχίας που εξεφράσθη από επιχειρηματικούς συλλόγους και το χρηματοοικονομικό τομέα, δεν είναι σαφές πώς αυτός ο φόρος θα προχωρήσει και πότε θα εφαρμοστεί. Εάν εφαρμοστεί, η επίδραση στην «πραγματική οικονομία» όπως τώρα αναμένεται – ειδικά για τις επιχειρήσεις – μπορεί να είναι σοβαρή, καθώς πολλές χρηματοοικονομικές συναλλαγές γίνονται για λογαριασμό επιχειρήσεων που θα επιβαρυνθούν με τον εν λόγω φόρο. Για παράδειγμα, ο ως άνω φόρος θα αύξανε το κόστος για την πώληση και μεταβίβαση ενός εταιρικού ομολόγου ενώ ευρέως αναγνωρίζεται ότι πρέπει να δοθούν κίνητρα για την πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές των εταιρικών εκδόσεων.

Η απώλεια των υψηλόβαθμων στελεχών μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην δυνατότητα της Τράπεζας να εφαρμόσει τη στρατηγική της.

Στα υφιστάμενα υψηλόβαθμα στελέχη της Τράπεζας συμπεριλαμβάνονται ορισμένα διοικητικά στελέχη με σημαντικές ικανότητες και εμπειρία στους τραπεζικούς τομείς όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα. Η συνεχιζόμενη επίδοση της επιχειρηματικής δραστηριότητας της Τράπεζας και η ευχέρεια της να εφαρμόσει την επιχειρησιακή της στρατηγική θα εξαρτηθεί, σε μεγάλο βαθμό, από τις προσπάθειες των υψηλόβαθμων στελεχών. Για παράδειγμα, η αλλαγή κυβέρνησης στην Ελλάδα ή στην περίπτωση μεταβίβασης του ελέγχου της Τράπεζας στο ΤΧΣ μετά την ολοκλήρωση του σχεδίου ανακεφαλαιοποίησης, μπορεί να οδηγήσει σε αποχώρηση κάποιων υψηλόβαθμων στελεχών. Η αποχώρηση σημαντικού αριθμού υψηλόβαθμων στελεχών, μπορεί να έχει ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας.

Η Τράπεζα ενδεχομένως να μην έχει τη δυνατότητα πρόσληψης ή διατήρησης έμπειρων ή/και καταρτισμένων στελεχών.

Η ανταγωνιστική θέση της Τράπεζας εξαρτάται εν μέρει στην ικανότητα της να συνεχίσει να προσελκύει, διατηρεί και προσφέρει κίνητρα σε καταρτισμένο και έμπειρο υπαλληλικό και διοικητικό προσωπικό. Τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Τουρκία και στην ΝΑ Ευρώπη, ο ανταγωνισμός στον τραπεζικό κλάδο για προσωπικό με την αναγκαία τεχνογνωσία είναι έντονος, εξαιτίας της σχετικά μικρής εγχώριας διαθεσιμότητας ικανών επαγγελματιών. Προκειμένου να προσλάβει καταρτισμένο και έμπειρο προσωπικό και να ελαχιστοποιήσει την πιθανότητα αποχώρησής του, η Τράπεζα προσφέρει αμοιβές που βρίσκονται σε συνάρτηση με τις εξελισσόμενες τάσεις στις σχετικές αγορές εργασίας. Σύμφωνα με τους όρους του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, όπως ισχύει και εφαρμόζεται, απαγορεύεται στην Τράπεζα να καταβάλει πρόσθετες αμοιβές (bonus) στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, στον αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο, στους Γενικούς Διευθυντές ή σε τυχόν αναπληρωτές αυτών. Σε κάθε περίπτωση, οι αποδοχές των παραπάνω στελεχών, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν την αντίστοιχη αμοιβή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Περαιτέρω, λόγω της οικονομικής κρίσης καθώς και των εποπτικών περιορισμών για την καταβολή πρόσθετων αμοιβών (bonus), η Τράπεζα, περιόρισε τις πρόσθετες αμοιβές, γεγονός το οποίο μπορεί να αποτρέψει την διατήρηση ή πρόσληψη καταρτισμένου και έμπειρου προσωπικού. Συνεπώς, αδυναμία πρόσληψης και διατήρησης καταρτισμένου και έμπειρου προσωπικού στην Ελλάδα, στην Τουρκία και στη ΝΑ Ευρώπη ή αδυναμία επιτυχούς διαχείρισης του υπάρχοντος προσωπικού μπορεί να έχει ουσιώδη δυσμενή αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στις προοπτικές της Τράπεζας. Αυτός ο κίνδυνος είναι αυξημένος λόγω της τρέχουσας οικονομικής κατάστασης στην Ελλάδα.

Η Τράπεζα, όπως όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, είναι εκτεθειμένη στον κίνδυνο απάτης και παράνομων δραστηριοτήτων κάθε είδους, τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν εγκαίρως, μπορούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της.

Η Τράπεζα, στις περιοχές που δραστηριοποιείται, υπόκειται σε κανόνες και κανονισμούς που συνδέονται με την καταπολέμηση του ξεπλύματος μαύρου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η συμμόρφωση με τους ανωτέρω κανόνες και κανονισμούς συνεπάγεται αυξημένο κόστος και προσπάθεια. Μη συμμόρφωση με τους ανωτέρω κανόνες και κανονισμούς μπορεί να έχει σημαντικές επιπτώσεις, τόσο νομικές όσο και στη φήμη της Τράπεζας. Παρόλο που η Τράπεζα εκτιμά ότι οι πολιτικές και οι διαδικασίες που εφαρμόζει στον τομέα της αντιμετώπισης των ανωτέρω κινδύνων είναι επαρκείς για να εξασφαλίσουν τη συμμόρφωση με την εφαρμοστέα νομοθεσία, δεν μπορεί να εγγυηθεί ότι αυτές (οι πολιτικές και οι διαδικασίες) θα συμμορφώνονται σε κάθε στιγμή με όλους τους κανόνες που αφορούν το ξέπλυμα μαύρου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως εφαρμόζονται σε όλο τον Όμιλο και το προσωπικό του σε κάθε περίπτωση. Πιθανή παραβίαση, ή ακόμα και υπόνοια παραβίασης αυτών των κανόνων, μπορεί να έχει σημαντικές νομικές και οικονομικές επιπτώσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να έχουν ουσιώδες και αρνητικό αποτέλεσμα στη δραστηριότητα, την οικονομική κατάσταση, τα λειτουργικά αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας.

Η Τράπεζα ενδέχεται να έχει μελλοντικές υποχρεώσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία.

Η Τράπεζα και ορισμένες από τις θυγατρικές της ασφαλίζουν το προσωπικό τους σε δικά τους συνταξιοδοτικά ταμεία. Οι εισφορές που καταβάλλει η Τράπεζα και ορισμένες θυγατρικές της σε αυτά τα συνταξιοδοτικά ταμεία είναι σημαντικές. Επιπλέον, η Τράπεζα, όπως και αρκετές θυγατρικές της, προσφέρει και άλλες παροχές μετά την συνταξιοδότηση, στις οποίες περιλαμβάνεται η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη. Σε ενοποιημένη βάση, οι καθαρές υποχρεώσεις της Τράπεζας σε προγράμματα καθοριζόμενων παροχών την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν στα €530 εκατ. που υπολογίστηκαν με βάση συγκεκριμένες παραδοχές. Αυτές περιλαμβάνουν παραδοχές για τις κινήσεις των επιτοκίων οι οποίες μπορεί να μην πραγματοποιηθούν. Τυχόν διαφοροποίηση των παραδοχών αυτών ενδέχεται να προκαλέσει σημαντική αύξηση των υποχρεώσεων αυτών. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες υποχρεώσεις που απορρέουν από τα συνταξιοδοτικά προγράμματα και οι αναλογιστικές παραδοχές βάση των οποίων καθορίζονται, (βλ. ενότητα 3.15 «Υπάλληλοι»).

Τυχόν αλλαγές στη νομοθεσία, αναφορικά με τις συντάξεις και τις συναφείς υποχρεώσεις καθώς και αυτές του Προγράμματος, ενδέχεται να αυξήσουν τις υποχρεώσεις της Τράπεζας ή των θυγατρικών της σε εισφορές για την κάλυψη αναλογιστικών ή λειτουργικών ελλειμμάτων των ταμείων συντάξεως.

Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα αντιμετωπίζει απεργιακές κινητοποιήσεις, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τις δραστηριότητες του Ομίλου.

Οι περισσότεροι εργαζόμενοι της Τράπεζας συμμετέχουν σε συνδικαλιστικές οργανώσεις και ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα αντιμετωπίζει απεργίες που αφορούν κυρίως σε θέματα μισθών και συντάξεων. Οι τραπεζικοί υπάλληλοι ανά την Ελλάδα απήργησαν 12 ημέρες το 2013. Το 2014, οι τραπεζικοί υπάλληλοι απήργησαν 1 ημέρα (έως τις 14 Απριλίου 2014), κατά κύριο λόγο για να εκφράσουν την αντίθεσή τους στα μέτρα λιτότητας που εφαρμόστηκαν λόγω του Προγράμματος. Τα εργατικά συνδικάτα των τραπεζών, κατά κανόνα, συμμετέχουν στις γενικές απεργίες, οι οποίες έχουν αυξηθεί. Παρατεταμένη εργασιακή αναταραχή ενδέχεται να έχει ουσιώδη δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας στην Ελλάδα, άμεσα ή έμμεσα, για παράδειγμα στην προθυμία ή στη δυνατότητα της Ελληνικής Κυβέρνησης να πραγματοποιήσει τις αλλαγές που είναι αναγκαίες για να εφαρμόσει με επιτυχία το Πρόγραμμα.

Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας, λειτουργικό κίνδυνο και ασφαλιστικό κίνδυνο.

Η Τράπεζα, λόγω της φύσης των εργασιών της, είναι εκτεθειμένη σε μια σειρά από κινδύνους, οι σπουδαιότεροι από τους οποίους είναι ο πιστωτικός κίνδυνος, ο κίνδυνος αγοράς, ο κίνδυνος ρευστότητας, ο λειτουργικός κίνδυνος και ο ασφαλιστικός κίνδυνος. Αδυναμία της Τράπεζας να διαχειριστεί αποτελεσματικά κάποιον από τους παραπάνω κινδύνους, έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στην χρηματοοικονομική επίδοση όσο και στη φήμη της Τράπεζας.

- ***Πιστωτικός κίνδυνος.*** Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε

χρηματοστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. (βλ. ενότητα 2.4 «—Η αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις μελλοντικές δραστηριότητες και τα αποτελέσματα του Ομίλου»)

- **Κίνδυνος αγοράς.** Ο κίνδυνος αγοράς προέρχεται από την αβεβαιότητα σε σχέση με τις μεταβολές των επιτοκίων, των τιμών των μετοχών και των ομολόγων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Μεταβολές στα επίπεδα επιτοκίων, στις καμπύλες απόδοσης και στα περιθώρια επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν το καθαρό περιθώριο επιτοκίων της Τράπεζας. Διακυμάνσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες επηρεάζουν την αξία του ενεργητικού και του παθητικού της Τράπεζας, στο βαθμό που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και μπορεί να επηρεάσουν τα έσοδα της Τράπεζας από πράξεις συναλλάγματος. Η απόδοση των χρηματοοικονομικών αγορών και οι χρηματοοικονομικές συνθήκες γενικότερα, ενδέχεται να προκαλέσουν διακυμάνσεις στην αξία του επενδυτικού και εμπορικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου. Ο Όμιλος έχει υιοθετήσει μεθόδους διαχείρισης κινδύνων, προκειμένου να μετριάσει και να ελέγξει τους ανωτέρω, αλλά και άλλους κινδύνους αγοράς στους οποίους είναι εκτεθειμένα τα χαρτοφυλάκια του. Ωστόσο, είναι δύσκολο να προβλεφθούν με ακρίβεια τυχόν μεταβολές στις οικονομικές συνθήκες και τις συνθήκες της αγοράς και οι συνέπειες που οι μεταβολές αυτές θα ήταν δυνατόν να έχουν στην οικονομική επίδοση και στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας. (βλ. παράγοντα κινδύνου στην ενότητα 2.4 «— Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο, και πιθανή υποτίμηση οποιουδήποτε από τα νομίσματα στα οποία δραστηριοποιείται θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του χαρτοφυλακίου δανείων, και των λειτουργικών αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του Ομίλου» και «—Οι διακυμάνσεις των επιτοκίων ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά τα καθαρά έσοδα της Τράπεζας από τόκους και επιπλέον να έχουν και άλλες αρνητικές επιπτώσεις»).
- **Κίνδυνος ρευστότητας.** Κίνδυνος ρευστότητας είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές. Αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο απρόβλεπτων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή είτε η έγκαιρη ρευστοποίηση θέσεων είτε η ρευστοποίηση αυτών με ικανοποιητικούς όρους. Η ισχυρότατη πίεση που δέχτηκε το Ελληνικό Δημόσιο στα δημόσια οικονομικά του έχει περιορίσει την πρόσβαση της Τράπεζας στις αγορές, η οποία σχεδόν αποκλειστικά βασίζεται στην ΕΚΤ και στην Τράπεζα της Ελλάδος (βλ. επίσης ανωτέρω παράγοντα κινδύνου στην ενότητα 2.1 «—Η ικανότητα της Τράπεζας να δανειστεί στις κεφαλαιαγορές έχει περιοριστεί δραστικά και η Τράπεζα είναι πλήρως εξαρτημένη από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος, για τη χρηματοδότησή της και μπορεί, λόγω των αρνητικών δημοσιονομικών εξελίξεων, να υπάρξουν επιπτώσεις από αλλαγές στον κανονισμό της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος και των κεντρικών τραπεζών αναφορικά με τις αποδεκτές εξασφαλίσεις έναντι χρηματοδότησης όπως ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και εγγυήσεις»).
- **Λειτουργικός κίνδυνος.** Ο λειτουργικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας από ανεπάρκεια ή αστοχία εσωτερικών διαδικασιών ή από εξωτερικά γεγονότα, είτε εσκεμμένα, είτε τυχαία, είτε από φυσικές αιτίες. Τα γεγονότα που συνδέονται με τις εσωτερικές διαδικασίες περιλαμβάνουν ενδεικτικά απάτες υπαλλήλων, λάθη υπαλλήλων ή λάθη στην τήρηση αρχείων και αστοχίες και παραβιάσεις των πληροφοριακών συστημάτων. Τα εξωτερικά γεγονότα περιλαμβάνουν πλημμύρες, πυρκαγιές, σεισμούς, εξεγέρσεις ή τρομοκρατικές ενέργειες, απάτη από τρίτους και δυσλειτουργία εξοπλισμού. Τέλος, ο Όμιλος ενδέχεται να μην συμμορφωθεί με κανονιστικές διατάξεις ή κανόνες επιχειρηματικής δεοντολογίας.
- **Ασφαλιστικός κίνδυνος.** Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα ή η σφοδρότητα των ζημιών είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των πελατών, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Παρά το γεγονός ότι η Διοίκηση πιστεύει ότι οι πολιτικές που ακολουθεί σχετικά με τη διαχείριση και τη μείωση των κινδύνων είναι επαρκείς, υπάρχει πιθανότητα οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου να μην είναι απόλυτα αποτελεσματικές για την πρόληψη του συνόλου των περιπτώσεων απάτης ή για να μας επιτρέψουν να μετριάσουμε να διαχειριστούμε πλήρως τους κινδύνους αυτούς. Επιπρόσθετα, η συνεχιζόμενη μεταβλητότητα λόγω δυνάμεων της αγοράς που δεν μπορούν να ελεγχθούν θα μπορούσε να προκαλέσει επιδείνωση στην ρευστότητα της Τράπεζας. Αυτή η επιδείνωση θα μπορούσε να αυξήσει το κόστος χρηματοδότησης και να περιορίσει την ικανότητα της Τράπεζας να αυξήσει το δανειακό της χαρτοφυλάκιο και κατά συνέπεια το σύνολο του ενεργητικού της, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας.

Η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε συναλλαγματικό κίνδυνο, και πιθανή υποτίμηση οποιουδήποτε από τα νομίσματα στα οποία δραστηριοποιείται θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στα περιουσιακά στοιχεία του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου του χαρτοφυλακίου δανείων και των λειτουργικών αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Ορισμένα από τα δάνεια που χορηγούνται από τον Όμιλο αφορούν σε νομίσματα εκτός από το ευρώ. Υποτίμηση των νομισμάτων στα οποία δραστηριοποιείται ή στα οποία έχει δανειακή έκθεση μπορεί να οδηγήσει στην ανάγκη αναγνώρισης ζημίας απομείωσης. Επιπλέον, ο Όμιλος ενδέχεται να υποστούν πρόσθετες πιστωτικές ζημιές καθώς ορισμένοι δανειολήπτες εκτίθενται σε καταβολές τόκων δανείων που αφορούν σε ξένο νόμισμα, ενώ το εισόδημα τους απορρέει από δραστηριότητες σε τοπικό νόμισμα.

Κάθε σημαντική υποτίμηση της αξίας οποιουδήποτε νομίσματος στο οποίο ο Όμιλος δραστηριοποιείται ή στο οποίο έχει δανειακή έκθεση, θα δυσχεράνει την αποπληρωμή των δανείων από τους πελάτες του και θα μπορούσε να αυξήσει τον πιστωτικό κίνδυνο και τα ποσοστά αθέτησης που συνδέονται με τους συγκεκριμένους πελάτες. Επιπλέον, σημαντικές διακυμάνσεις σε οποιοδήποτε νόμισμα στο οποίο ο Όμιλος δραστηριοποιείται και ιδίως στην Τούρκικη λίρα, θα μπορούσαν να προκαλέσουν δυσμενείς συναλλαγματικές επιπτώσεις στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και ιδίως να επηρεάσει τα αποτελέσματα χρήσεως και την κατάσταση οικονομικής θέσης. Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων του Ομίλου και η χρηματοοικονομική του κατάσταση, τα οποία απεικονίζονται σε ευρώ, θα μπορούσαν επίσης να επηρεαστούν δυσμενώς από μια σχετική εξασθένηση του νομίσματος οποιασδήποτε άλλης χώρας στην οποία ο Όμιλος λειτουργεί σε σχέση με το ευρώ.

Αντίστροφα, μια υποτίμηση του ευρώ έναντι άλλων νομισμάτων που αφορούν σε χορηγήσεις προς πελάτες, θα επέφερε αύξηση της αξίας του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου, με αποτέλεσμα την αύξηση της αξίας του σταθμισμένου ενεργητικού και μια αρνητική επίδραση στους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου. Οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών θα μπορούσαν να έχουν σημαντικές επιπτώσεις επί των θέσεων του ισολογισμού του Ομίλου και, μακροπρόθεσμα, επί των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων του, τα οποία απεικονίζονται σε ευρώ.

Οι στρατηγικές οικονομικής αντιστάθμισης ενδέχεται να μην αποσοθήσουν την επέλευση ζημιών.

Εάν ορισμένα από τα προϊόντα και στρατηγικές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος για την οικονομική αντιστάθμιση των κινδύνων αγοράς στους οποίους εκτίθεται αποδειχθούν αναποτελεσματικά, τότε ο Όμιλος ενδέχεται να υποστεί ζημιές. Αρκετές από τις στρατηγικές αντιστάθμισης που υιοθετεί ο Όμιλος βασίζονται σε ιστορικά υποδείγματα και συσχετίσεις. Κατά συνέπεια, μη αναμενόμενες εξελίξεις στις επιμέρους αγορές θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αποτελεσματικότητα των στρατηγικών αντιστάθμισης του Ομίλου. Επιπλέον, ο Όμιλος δεν αντισταθμίζει οικονομικά το σύνολο των κινδύνων που απορρέουν από όλες τις επιμέρους αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται ή το σύνολο όλων των κινδύνων στους οποίους εκτίθεται. Ενδεικτικά, η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη σε διακυμάνσεις της τουρκικής λίρας και δεν αντισταθμίζει οικονομικά πάντα αυτή την έκθεση. Η Τράπεζα δεν έχει αντισταθμίσει τον πιστωτικό κίνδυνο από τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου.

Τα λειτουργικά συστήματα και τα δίκτυα του Ομίλου υπήρξαν, και θα συνεχίσουν να είναι, εκτεθειμένα στους συνεχώς εξελισσόμενους κινδύνους της κυβερνοασφάλειας και των τεχνολογικών υποδομών, οι οποίοι θα μπορούσαν να έχουν ως αποτέλεσμα τη δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών πελατών ή συνεργατών, την απώλεια της εταιρικής φήμης, επιπλέον κόστος στον Όμιλο, την επιβολή κανονιστικών κυρώσεων και οικονομικών απωλειών.

Ένα σημαντικό τμήμα των δραστηριοτήτων του Ομίλου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ασφαλή επεξεργασία, αποθήκευση και διαβίβαση εμπιστευτικών και άλλων πληροφοριών, καθώς και την παρακολούθηση ενός μεγάλου αριθμού πολύπλοκων συναλλαγών σε συνεχόμενη βάση. Ο Όμιλος τηρεί έναν εκτεταμένο αριθμό προσωπικών

πληροφοριών, για τους πελάτες του λιανικού χαρτοφυλακίου, τους επιχειρηματικούς και τους κρατικούς πελάτες και συνεργάτες και πρέπει να καταγράφει και να απεικονίζει επακριβώς τις συναλλαγές αυτών. Αυτές οι δραστηριότητες υπήρξαν, και θα συνεχίσουν να είναι, αντικείμενο ενός αυξανόμενου κινδύνου κυβερνο-επιθέσεων, η φύση του οποίου συνεχώς εξελίσσεται.

Τα πληροφοριακά συστήματα, το λογισμικό αυτών και τα δίκτυα του Ομίλου υπήρξαν και θα συνεχίσουν να είναι εκτεθειμένα σε κινδύνους μη εξουσιοδοτημένης πρόσβασης, απώλειας ή καταστροφής δεδομένων (συμπεριλαμβανομένων των εμπιστευτικών πληροφοριών των πελατών), υφαρπαγής λογαριασμών, μη διαθεσιμότητας υπηρεσιών, ιών υπολογιστών, ή άλλου κακόβουλου κώδικα, κυβερνοεπιθέσεων και άλλων συμβάντων. Αυτές οι απειλές είναι δυνατό να προέρχονται από ανθρώπινο λάθος, απάτη ή κακή βούληση εκ μέρους των υπαλλήλων ή συνεργαζόμενων εταιρειών, ή μπορεί να οφείλονται σε τυχαία τεχνολογική αστοχία. Εάν ένα ή περισσότερα από αυτά τα γεγονότα συμβούν, μπορούν να οδηγήσουν στη δημοσιοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών των πελατών, στην απώλεια της εταιρικής φήμης του Ομίλου στους πελάτες του και στην αγορά, στην επιβολή πρόσθετων εξόδων (όπως επισκευή των συστημάτων ή προσθήκη νέου προσωπικού ή τεχνολογιών προφύλαξης) και στην επιβολή κανονιστικών κυρώσεων και οικονομικών απωλειών, τόσο στον Όμιλο όσο και στους πελάτες του. Τέτοια γεγονότα θα μπορούσαν επίσης να προκαλέσουν προσωρινή διακοπή ή δυσλειτουργία στις δραστηριότητες του Ομίλου (όπως την έλλειψη διαθεσιμότητας των online τραπεζικών συστημάτων του Ομίλου), όπως επίσης και στις εργασίες των πελατών, συνεργατών του ή άλλων συνεργαζόμενων εταιρειών. Δεδομένου του όγκου των συναλλαγών στον Όμιλο, ορισμένα λάθη ή ενέργειες είναι δυνατό να επαναλαμβάνονται ή να κλιμακώνονται πριν εντοπιστούν και διορθωθούν και, κατά συνέπεια, να αυξήσουν περαιτέρω αυτά τα κόστη και τις συνέπειες.

Επιπλέον, οι τρίτες εταιρείες με τις οποίες ο Όμιλος συνεργάζεται κάτω από αυστηρές συμφωνίες και συμβατικές υποχρεώσεις, μπορεί επίσης να αποτελέσουν πηγή για κινδύνους σχετικούς με την κυβερνοασφάλεια και τις τεχνολογικές υποδομές. Ο Όμιλος συνεργάζεται και αναθέτει σε τρίτες εταιρείες έναν περιορισμένο αριθμό υποστηρικτικών εργασιών, όπως η εκτύπωση των λογαριασμών των πιστωτικών καρτών, γεγονός το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την αποθήκευση και επεξεργασία συγκεκριμένων προσωπικών στοιχείων. Παρόλο που ο Όμιλος υιοθετεί μια σειρά από ενέργειες για την εξάλειψη της έκθεσής του σε κινδύνους από παροχή υπηρεσιών από εξωτερικούς φορείς, όπως η μη παροχή πρόσβασης στα παραγωγικά συστήματα στις συνεργαζόμενες εταιρείες, καθώς και η λειτουργία ενός αυστηρά ελεγχόμενου πληροφοριακού περιβάλλοντος, περιστατικά όπως η μη ελεγχόμενη πρόσβαση, η καταστροφή ή η απώλεια δεδομένων από ηλεκτρονικά εγκλήματα του κυβερνοχώρου μπορούν να συμβούν, με αποτέλεσμα την ύπαρξη παρόμοιων συνεπειών και δαπανών για τον Όμιλο όπως αυτές που συζητήθηκαν παραπάνω.

Παρότι ο Όμιλος διατηρεί σχετική ασφαλιστική κάλυψη που μπορεί, με την επιφύλαξη των όρων και των προϋποθέσεων των ασφαλιστικών συμβολαίων, να καλύψει ορισμένες πτυχές των κινδύνων του κυβερνοχώρου όπως είναι η ηλεκτρονική απάτη και το οικονομικό έγκλημα, η ασφαλιστική αυτή κάλυψη μπορεί να μην είναι επαρκής για να καλύψει όλες τις σχετικές συνέπειες.

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο ενδέχεται να συνεχίζει να συρρικνώνεται.

Στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας στην Ελλάδα ενδέχεται να συνεχίσει να μειώνεται και το δανειακό χαρτοφυλάκιο του Ομίλου στο εξωτερικό μπορεί να μην πετύχει τα ιστορικά ποσοστά ανάπτυξης ή μπορεί ακόμα και να μειωθεί. Επιπλέον, στις αγορές που στοχεύει η Τράπεζα υπάρχει περιορισμένος αριθμός πελατών με υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση. Οι εξελίξεις σχετικά με το δανειακό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας θα επηρεαστούν, ανάμεσα σε άλλους παράγοντες, από την κατάσταση της ελληνικής οικονομίας λόγω της οικονομικής κρίσης και του Προγράμματος. Η συνεχιζόμενη μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου σε συνδυασμό με την αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση μπορεί να περιορίσει τα καθαρά έσοδα από τόκους, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να έχει σημαντική αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα αποτελέσματα της Τράπεζας.

Επιπλέον φόροι ενδέχεται να επιβληθούν στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της.

Λόγω της αβεβαιότητας της επιτυχούς εφαρμογής του Προγράμματος είναι πιθανή η επιβολή νέων φόρων και η κλιμάκωση των υφιστάμενων. Τον Ιανουάριο 2013, ψηφίστηκε ο Ν. 4110/2013, ο οποίος προβλέπει ότι από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά ο συντελεστής φορολογίας αυξάνεται σε 26%. Αναφορικά δε στα κέρδη που εγκρίνονται προς διανομή από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά, ο συντελεστής παρακράτησης μειώνεται στο 10%.

Περαιτέρω, κατά τη συνάντηση κορυφής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε την 17 Ιουνίου 2010, οι αντιπρόσωποι συμφώνησαν ότι οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα πρέπει να προωθήσουν ένα σύστημα επιβολής τελών και φόρων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, το οποίο να προάγει τη δίκαιη κατανομή του κόστους της παγκόσμιας

οικονομικής κρίσης. (βλ. ενότητα 2.4 «—Ο Όμιλος ενδέχεται να επηρεαστεί από την προταθείσα κοινοτική οδηγία για τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών»)

Η πιθανή επιβολή νέων φόρων στην Τράπεζα ή η τυχόν αύξηση των φορολογικών συντελεστών μπορεί να έχει σημαντικά δυσμενή επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα αποτελέσματα της Τράπεζας.

2.5 Κίνδυνοι που συνδέονται με την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου εκτός Ελλάδας

Η δραστηριοποίηση στην Τουρκία έχει συνεισφέρει σημαντικά στα κέρδη περιόδου του Ομίλου αλλά ενέχει μακροοικονομικούς και πολιτικούς κινδύνους.

Οι δραστηριότητες μέσω της Finansbank, θυγατρικής της Τράπεζας στην Τουρκία, αντιπροσωπεύουν το 23,1% των προσαρμοσμένων δανείων και απαιτήσεων κατά των πελατών προ πρόβλεψων απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 25,6% την 31 Δεκεμβρίου 2012 και αντιπροσωπεύουν 41,2% των καθαρών εσόδων από τόκους και συνεισέφεραν €440 εκατ. για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 37,8% και €668 εκατ., αντίστοιχα, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012. Ως αποτέλεσμα, ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος σε λειτουργικούς κινδύνους στην Τουρκία, στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι ακόλουθοι:

- Η Τουρκία είναι αντιμέτωπη με μια ιδιαίτερα δύσκολη χρονιά λόγω των παγκόσμια δυσμενέστερων συνθηκών ρευστότητας από την αποκλιμάκωση της αγοράς χρεογράφων από την Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ («Fed») το Δεκέμβριο του 2013, τις εκτεταμένες ανάγκες εξωτερικής χρηματοδότησης, και το φορτωμένο εκλογικό χρονοδιάγραμμα (τοπικές εκλογές του Μαρτίου του 2014 και προεδρικές εκλογές που θα διεξαχθούν τον Αύγουστο). Η μεγάλη πολιτική κρίση έφερε πρόσφατα επιπλέον αβεβαιότητα στο δύσκολο αυτό περιβάλλον. Αυτή η αβεβαιότητα ενισχύθηκε από το Δεκέμβριο του 2013, όταν η 14-μηνών έρευνα διαφθοράς στα ανώτερα κλιμάκια της κυβέρνησης ανακοινώθηκε από τις τουρκικές δικαστικές αρχές. Αυτό οδήγησε στην παραίτηση τριών ανώτερων υπουργών της κυβέρνησης Ερντογάν. Επιπλέον, η παρέμβαση της αστυνομίας σε μια ομάδα οικολόγων που διαμαρτύρονταν για ένα έργο της κυβέρνησης στα τέλη Μαΐου ξεκίνησε μια σειρά βίαιων διαμαρτυριών (γνωστές και ως «Gezi Park» διαμαρτυρίες) κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2013. Ωστόσο, το κυβερνών κόμμα AKP κατάφερε να έρθει μπροστά στις τοπικές εκλογές του Μαρτίου, διατηρώντας τον έλεγχο των δημάρχων στις δύο μεγαλύτερες πόλεις της Τουρκίας, γεγονός που καθυσάχασε τις αγορές σχετικά με την πολιτική σταθερότητα. Ωστόσο, στην πορεία μέχρι τις προεδρικές εκλογές του Αυγούστου παρόμοιες πολιτικές αναταραχές που μπορούν να οδηγήσουν σε αυξημένη μεταβλητότητα των χρηματοπιστωτικών αγορών δεν μπορούν να αποκλειστούν. Η παρατεταμένη περίοδος υψηλής αβεβαιότητας θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στην οικονομική ανάπτυξη, τον πληθωρισμό και την τουρκική λίρα, και ως εκ τούτου, στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Finansbank, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά της αποτελέσματα.
- Ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης πολιτικής αναταραχής στη Μέση Ανατολή, ιδιαίτερα σε Συρία και Αίγυπτο, οι πολιτικοί και οικονομικοί κίνδυνοι γύρω από την εξωτερική πολιτική της Τουρκίας παραμένουν αυξημένοι. Η παρούσα κατάσταση στη Μέση Ανατολή συνεχίζει να είναι εύθραυστη. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορούν να έχουν επίδραση στην τουρκική οικονομία και τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία.
- Από τις αρχές της δεκαετίας του '80, η τουρκική οικονομία πέτυχε τη μετάβασή της από ένα πολύ προστατευμένο και κατευθυνόμενο από το κράτος σύστημα σε μια πιο ελεύθερη οικονομία σημειώνοντας ανάπτυξη από το 1992, κατά μέσο όρο 4,2% ετησίως (πηγή: ετήσια στοιχεία από World Economic Outlook Database, Απρίλιος 2014, ΔΝΤ http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/01/weodata/weorept.aspx?sy=1992&ey=2019&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=186&s=NGDP_RPCH&grp=0&a=&pr.x=49&pr.y=12, και υπολογισμός του μέσου όρου από την Εθνική Τράπεζα). Εντούτοις, η τουρκική οικονομία αντιμετώπισε σειρά οικονομικών κρίσεων, όπως κατά τα έτη 2000 και 2001, καθώς και μακροοικονομικές ανισορροπίες, όπως σημαντικά ελλείμματα στον προϋπολογισμό, ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών, υψηλά ποσοστά πληθωρισμού και υψηλά επιτόκια. Η οικονομία της Τουρκίας είναι εκτεθειμένη στις επιδράσεις των συνεχιζόμενων παγκόσμιων πιστωτικών δυσκολιών, έχοντας αντιμετωπίσει τέσσερα συνεχόμενα τρίμηνα βαθιάς ύφεσης μεταξύ του τέταρτου τριμήνου του 2008 και του τρίτου τριμήνου του 2009 πριν την άνοδο του ΑΕΠ της κατά 9,2% το 2010, 8,8% το 2011 και 2,2% το 2012 (πηγή: τριμηνιαία και ετήσια στοιχεία από Turkish Statistical Institute, http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1063). Παρά την ευρωπαϊκή οικονομική κρίση, ο ρυθμός ανάπτυξης της τουρκικής οικονομίας για το 2013, ανήλθε στο 4,0% (πηγή: ετήσια στοιχεία

από Turkish Statistical Institute, http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1063). Παρόλα αυτά, οι προοπτικές ανάπτυξης για την Τουρκία το 2014 φαίνεται να παρεμποδίζονται σε μεγάλο βαθμό από την κλιμάκωση των εγχώριων πολιτικών κινδύνων και της συρρίκνωσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών. Περαιτέρω αρνητικές εξελίξεις στην τουρκική οικονομία θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επιχειρησιακή στρατηγική της Finansbank και να έχουν σημαντική αρνητική επίπτωση στις δραστηριότητες, την οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα της Finansbank και του Ομίλου.

- Η Τουρκία εξακολουθεί να εξαρτάται από εξωτερικές πηγές χρηματοδότησης και η οικονομία της είναι ιδιαίτερος εκτεθειμένη σε τυχόν μεταβολές της παγκόσμιας δραστηριότητας και των επενδυτικών προσδοκιών. Την περίοδο 2010 – 2013, το έλλειμμα των τρεχουσών συναλλαγών της Τουρκίας (ως ποσοστό του ΑΕΠ) ήταν κατά μέσο όρο 7,5% και διαμορφώθηκε σε 7,9% το 2013 (πηγή: ετήσια στοιχεία από World Economic Outlook Database, Απρίλιος 2014, ΔΝΤ, http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2014/01/weodata/weorept.aspx?sy=2010&ey=2013&scsm=1&ssd=1&sort=country&ds=.&br=1&c=186&s=NGDPD%2CBCA_NGDPD&grp=0&a=&pr.x=58&pr.y=12). Παρόλα αυτά, καθώς οι παγκόσμιες αποδόσεις αυξάνονται και οι πολιτικές εντάσεις κλιμακώνονται, το επίπεδο του εξωτερικού ελλείμματος που μπορεί να αντέξει η Τουρκία μπορεί να μειωθεί και η μετάβαση σε ένα στενότερο εξωτερικό έλλειμμα να πραγματοποιηθεί λόγω ενός ασθενέστερου νομίσματος. Καθώς οι ισολογισμοί είναι ευάλωτοι σε υποτίμηση του νομίσματος λόγω θέσεων πώλησης σε ξένο νόμισμα, οι ζημιές που προκύπτουν από τις κινήσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών είναι πιθανό να οδηγήσουν σε περικοπές στις επενδυτικές δαπάνες. Επιπλέον, οι πολιτικές εντάσεις και η αστάθεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές είναι πιθανό να επηρεάσουν αρνητικά την εμπιστοσύνη των καταναλωτών και των επιχειρήσεων. Οι εξελίξεις αυτές αναμένεται να επηρεάσουν αρνητικά την ανάπτυξη της Τουρκίας. Επιπλέον, η αδυναμία της τουρκικής λίρας και η απροθυμία της Κεντρικής Τράπεζας της Δημοκρατίας της Τουρκίας («CBRT») να εφαρμόσει σημαντικές αυξήσεις των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων έχουν οδηγήσει σε επιδείνωση των προοπτικών για τον πληθωρισμό. Ο ρυθμός του δείκτη τιμών καταναλωτή ήταν 7,4% στο τέλος του 2013, και αναμένεται να αυξηθεί σε 8% στα τέλη του 2014, σύμφωνα με έρευνα προσδοκιών της CBRT το Μάρτιο 2014 (πηγή: στοιχεία 2013 από Turkish Statistical Institute, http://www.turkstat.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1014 και πρόβλεψη τέλους 2014, μηνιαία στοιχεία σύμφωνα με έρευνα προσδοκιών της CBRT (Survey of Expectations Descriptive Statistics), <http://evds.tcmb.gov.tr/yeni/cbt-uk.html>). Εάν οι μακροοικονομικές προοπτικές εξακολουθήσουν να επιδεινώνονται, η οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της Finansbank και του Ομίλου θα μπορούσαν να επηρεαστούν αρνητικά.
- Ιστορικά, η ισοτιμία του νομίσματος της Τουρκίας έναντι του ευρώ και άλλων νομισμάτων παρουσιάζει έντονες διακυμάνσεις. Για παράδειγμα, η τουρκική λίρα υποτιμήθηκε κατά 25,3% έναντι του ευρώ και κατά 20,4% έναντι του αμερικανικού δολαρίου μεταξύ 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2013. Από την ολοκλήρωση της εξαγοράς της Finansbank από τον Όμιλο στις 18 Αυγούστου 2006 μέχρι τις 20 Ιανουαρίου 2014, η τουρκική λίρα υποτιμήθηκε κατά 56,8% έναντι του ευρώ και κατά 46,0% έναντι του αμερικανικού δολαρίου. Αυτές οι διακυμάνσεις ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την αξία της επένδυσης στη Finansbank και την εν γένει κερδοφορία του Ομίλου. Στο παρελθόν έχουν ληφθεί μέτρα από τον Όμιλο για να μειωθεί η έκθεση του Ομίλου στις συναλλαγματικές διακυμάνσεις της τουρκικής λίρας και υπάρχει η πρόθεση να συνεχιστεί η εφαρμογή παρόμοιων μέτρων. Όμως η κάλυψη αυτή μπορεί να μην είναι διαθέσιμη με όρους τόσο ευνοϊκούς όσο στο παρελθόν ή να μην είναι διαθέσιμη καθόλου.
- Ο Όμιλος πιστεύει ότι τα επίπεδα μακροοικονομικού και πολιτικού κινδύνου στην Τουρκία είναι υψηλότερα από ότι σε άλλες χώρες, με πιο ανεπτυγμένες οικονομίες και τραπεζική αγορά και οι οποίες είναι ήδη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αν και ο Όμιλος έχει την άποψη ότι μακροπρόθεσμα υπάρχουν σημαντικά περιθώρια ανάπτυξης της τραπεζικής αγοράς στην Τουρκία, βραχυπρόθεσμα αυτή η ανάπτυξη μπορεί να μην επιτευχθεί ή, εάν επιτευχθεί, η Finansbank μπορεί να μη δύναται να ωφεληθεί από αυτήν. Δυσμενής μακροοικονομικά και πολιτικά γεγονότα, που θα μπορούσαν να περιορίσουν την οικονομική ανάπτυξη της Τουρκίας ή να παρεμποδίσουν την ανάπτυξη της τραπεζικής αγοράς, μπορεί να έχουν αρνητική επίδραση στη λειτουργία της Finansbank και ενδεχομένως και στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση του Ομίλου. Επιπλέον, νέοι νόμοι και κανονισμοί έχουν υιοθετηθεί ή προταθεί που επηρεάζουν ή μπορεί να επηρεάσουν τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία. Για παράδειγμα, η CBRT έθεσε τις απαιτήσεις για αποθεματικά για την περίοδο Ιανουάριο με Μάιο 2013. Επίσης, η CBRT έθεσε συντελεστές για αποθεματικά και επέβαλε ανώτατα όρια για επιτόκια

υπερημερίας σχετικά με υπεραναλήψεις και εταιρικές πιστωτικές κάρτες. Ομοίως, η Κανονιστική και Εποπτική Τραπεζική Αρχή της Τουρκίας («Banking Regulation and Supervision Agency (BRSA)»), επέβαλε μια σειρά νέων κανονισμών, που κατά κύριο λόγο αφορούν στην καταναλωτική πίστη και τις πιστωτικές κάρτες, συμπεριλαμβανομένων των περιορισμών σχετικά με τις απαγορεύσεις ορισμένων αμοιβών και προμηθειών που μπορεί να χρεώνονται στους πελάτες. Πιθανή αδυναμία της Finansbank να ανταποκριθεί επαρκώς σε αυτές ή άλλες μελλοντικές τροποποιήσεις στο κανονιστικό πλαίσιο μπορεί να επηρεάσει την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

- Η CBRT πήρε μέτρα για την σύσφιξη της νομισματικής πολιτικής κατά τη διάρκεια μιας επείγουσας Συνάντησης για την Νομισματική Πολιτική τον Ιανουάριο του 2014 και είναι έτοιμη να την περιορίσει περαιτέρω εάν οι πιέσεις για υποτίμηση δεν εξαλειφθούν. Εν μέσω εντατικοποίησης πωλήσεων στις αναδυόμενες αγορές, η CBRT, αύξησε σημαντικά το επιτόκιο χρηματοδότησης (CBRT effective funding rate), κατά 280 μονάδες βάσης από τον Ιανουάριο 2014 κατά μέσο όρο 7,2%, κατά την έκτακτη Συνάντηση Νομισματικής Πολιτικής του Ιανουαρίου (πηγή: υπολογισμός μέσου όρου Ιανουαρίου από Εθνική Τράπεζα με βάση μηνιαία στοιχεία από Central Bank of Turkey, www.tcmb.gov.tr/yeni/eng/, Financial Market Data, Weighted Average Cost of the CBRT Funding). Αυτή η επιθετική παρέμβαση στις αγορές ξένου νομίσματος δεν κατάφερε να συγκρατήσει την υποτίμηση της τουρκικής λίρας, γεγονός που μπορεί να συνεχίσει να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη, τον πληθωρισμό και την κερδοφορία του τραπεζικού συστήματος. Η βιωσιμότητα του Τουρκικού τραπεζικού συστήματος, και κατ' επέκταση της Finansbank, θα επηρεαστεί αρνητικά από την αποδυναμωμένη δανειοδοτική δραστηριότητα και τον περιορισμό του καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου, αντανακλώντας το γεγονός ότι η ανοδική αναπροσαρμογή των δανειακών επιτοκίων είναι πιθανό να πάρει δύο τρίμηνα ενώ η ανοδική αναπροσαρμογή των επιτοκίων των καταθέσεων, είναι οιοσεί άμεση.

Τυχόν απώλεια της καταναλωτικής εμπιστοσύνης στις τραπεζικές δραστηριότητες της Finansbank δύναται να οδηγήσει σε μία αυξανόμενη εκροή των κεφαλαίων που προέρχονται από καταθέσεις πελατών και σε αύξηση του κόστους χρηματοδότησης.

Ιστορικά, μία από τις σημαντικότερες πηγές κεφαλαίων της Finansbank είναι οι καταθέσεις ιδιωτών. Όλες οι καταθέσεις ιδιωτών είναι βραχυπρόθεσμες (ο μέσος όρος ωρίμανσης των καταθέσεων ιδιωτών το Δεκέμβριο 2013 ήταν 62,5 ημέρες), γεγονός που θα μπορούσε να ενέχει κίνδυνο ρευστότητας για την Finansbank σε περίπτωση που οι ιδιώτες πελάτες αποσύρουν σημαντικά ποσά ή δεν διατηρήσουν τις προθεσμιακές καταθέσεις τους μετά τη λήξη τους. Μολονότι οι καταθέσεις πελατών παρουσίασαν αύξηση 16,3% την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 (σε Τουρκική Λίρα), τυχόν απώλεια της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στις τραπεζικές δραστηριότητες της Finansbank θα μπορούσε να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των επιπέδων ανάληψης καταθέσεων σε σύντομο χρονικό διάστημα ή σε αύξηση των επιτοκίων των καταθέσεων ιδιωτών και ως εκ τούτου, σε σημαντική αύξηση του κόστους χρηματοδότησης. Επιπλέον, η Finansbank βασίζεται ιδιαίτερα σε λοιπούς τύπους βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων ως πηγές χρηματοδότησης. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το 52,8% των δανειακών υποχρεώσεων και των υποχρεώσεων από πιστωτικούς τίτλους της Finansbank είχαν ωρίμανση κατώτερη του ενός έτους. Δεδομένης της εξάρτησής της από πηγές βραχυπρόθεσμης ρευστότητας, δεν υφίστανται εγγυήσεις ότι η Finansbank, σε περίπτωση αιφνίδιας ή μη αναμενόμενης έλλειψης κεφαλαίων στο τραπεζικό σύστημα ή αλλού, θα έχει τη δυνατότητα να διατηρήσει τα επίπεδα χρηματοδότησής της και τους υφιστάμενους εμπορικά αποδεκτούς όρους χρηματοδότησης.

Τυχόν επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου της Finansbank δύναται να έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

Η οικονομική ύφεση του 2009 είχε αρνητική επίδραση στην οικονομική κατάσταση μέρους της επιχειρηματικής και λιανικής πελατείας της Finansbank και σε κάποιες περιπτώσεις, επηρέασε την ικανότητά της να εξυπηρετήσει και να αποπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και σε αυξημένες προβλέψεις για δανειακές απώλειες. Σταδιακά, η Finansbank έχει αυξήσει την έκθεσή της σε πελάτες λιανικής, των οποίων τα δάνεια είθισται να αποφέρουν υψηλότερα έσοδα από τόκους, αλλά τείνουν να παρουσιάζουν υψηλότερα επίπεδα αθέτησης από εκείνα της επιχειρηματικής πελατείας. Δε διασφαλίζεται ότι η συνεχιζόμενη μείωση της αγοραστικής δύναμης των καταναλωτών, η υψηλή ανεργία, η μειωμένη κερδοφορία των επιχειρήσεων, οι αυξανόμενες περιπτώσεις χρεωκοπίας ή/και η επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου των επιχειρηματικών πελατών δε θα οδηγήσει σε συνεχιζόμενη αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση της Finansbank στο

μέλλον, γεγονός το οποίο θα μπορούσε να έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

Το κόστος δανεισμού της Finansbank και η πρόσβαση σε αγορές κεφαλαίων μπορεί να επηρεαστούν αρνητικά από τυχόν πιστοληπτικές υποβαθμίσεις.

Τυχόν μείωση στις τρέχουσες πιστοληπτικές διαβαθμίσεις της Finansbank ή των κύριων θυγατρικών της από τους οίκους αξιολόγησης δύναται να οδηγήσει σε αύξηση του κόστους δανεισμού της Finansbank και σε περιορισμένη πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου, καθώς και να ενεργοποιήσει την απαίτηση για την παροχή πρόσθετων εξασφαλίσεων για συμβάσεις παραγώγων χρηματοπιστωτικών μέσων και για λοιπές εξασφαλισμένες πράξεις χρηματοδότησης. Επομένως, τυχόν υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Finansbank ή οποιασδήποτε από τις θυγατρικές της θα μπορούσε να επηρεάσει ουσιωδώς αρνητικά τη δυνατότητα της Finansbank να αντλεί χρηματοδότηση και συνεπώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου. Επιπρόσθετα, τυχόν υποβάθμιση της πιστοληπτικής διαβάθμισης της Τράπεζας ή της Τουρκίας μπορεί να επηρεάσει την δυνατότητα της Finansbank να αντλεί χρηματοδότηση και συνεπώς την επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

Η Finansbank αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό στην τουρκική τραπεζική αγορά από ιδιωτικές τράπεζες και δημόσια χρηματοοικονομικά ιδρύματα.

Η τουρκική τραπεζική αγορά είναι ιδιαίτερος ανταγωνιστική και τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί συγκέντρωση του κλάδου. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο αριθμός των τραπεζών με άδεια λειτουργίας στην Τουρκία ανερχόταν σε 45 (εξαιρουμένης της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας και τεσσάρων «τραπεζών συμμετοχής» (ήτοι, τραπεζικών οργανισμών χωρίς επιτόκια)).

Ένας περιορισμένος αριθμός αυτών έχει σημαντική παρουσία στην αγορά. Σύμφωνα με τις δημοσιευμένες αναφορές της Τραπεζικής Ομοσπονδίας της Τουρκίας την 30 Σεπτεμβρίου 2013 οι μεγαλύτερες επτά ιδιωτικές τράπεζες της Τουρκίας κατείχαν το 58,1% του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου και 56,9% του συνολικού ενεργητικού. (Πηγή: *The Banks Association of Turkey, Σεπτέμβριος 2013*, <http://www.tbb.org.tr/en/banks-and-banking-sector-information/statistical-reports/20>).

Ο έντονος ανταγωνισμός δύναται να ασκήσει αυξημένη πίεση στη Finansbank να επεκτείνει το φάσμα και την ανταγωνιστικότητα των προσφερόμενων προϊόντων και υπηρεσιών της και να μειώσει τα περιθώρια κέρδους της. Επιπλέον, η άνοδος του ανταγωνισμού στην τουρκική τραπεζική αγορά όσον αφορά στην τιμολογιακή πολιτική μέσω της προσφοράς προϊόντων με σημαντικά χαμηλότερες τιμές δύναται να επηρεάσει τη συμπεριφορά και το βαθμό αφοσίωσης των καταναλωτών. Τυχόν αδυναμία διατήρησης της αφοσίωσης των πελατών ή της προσφοράς ανταγωνιστικών προϊόντων υψηλής ποιότητας και ευρέως φάσματος, καθώς και της παροχής διαρκούς ποιοτικής εξυπηρέτησης των πελατών, θα μπορούσε να επιδράσει αρνητικά στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου. Για παράδειγμα, η Finansbank μπορεί να μην πραγματοποιήσει την αναμενόμενη απόδοση από την επένδυσή της στο δίκτυο καταστημάτων, το οποίο επεκτάθηκε από 522 καταστήματα το 2011, σε 582 το 2012 και σε 674 το 2013. Επιπλέον, οι δημόσιες τουρκικές τράπεζες, ιστορικά, είχαν πρόσβαση σε χαμηλό κόστος δανεισμό μέσω των σημαντικών καταθέσεων της τουρκικής κυβέρνησης, γεγονός το οποίο τους έχει προσδώσει σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα έναντι των ιδιωτικών τραπεζών.

Η αυξημένη έκθεση της Finansbank στον έντονο ανταγωνισμό σε κάθε βασικό τομέα της δραστηριότητάς της, δύναται, μεταξύ άλλων, να περιορίσει τη δυνατότητά της να αυξήσει την πελατειακή της βάση, να διατηρήσει την αφοσίωση των πελατών της, να μειώσει το ρυθμό ανάπτυξης του ενεργητικού της, καθώς και των περιθωρίων κέρδους της από τις προσφερόμενες υπηρεσίες και να αυξήσει τον ανταγωνισμό σε ό,τι αφορά τις επενδυτικές ευκαιρίες. Επομένως, δεν διασφαλίζεται ότι η διατήρηση των υφισταμένων ή η αύξηση των επιπέδων ανταγωνισμού δεν θα έχει ουσιώδεις δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, τα λειτουργικά αποτελέσματα και την οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

Το τραπεζικό σύστημα της Τουρκίας ήταν εκτεθειμένο κατά το παρελθόν σε συνθήκες σημαντικής μεταβλητότητας.

Οι σημαντικές διακυμάνσεις του τουρκικού νομίσματος και των αγορών συναλλάγματος κατά τα έτη 1994, 1998 και 2001, σε συνδυασμό με τις θέσεις πώλησης συναλλάγματος που είχαν λάβει πολλές τουρκικές τράπεζες εκείνη την περίοδο, επηρέασαν την κερδοφορία και τη ρευστότητα συγκεκριμένων τραπεζών. Το 2001, το γεγονός αυτό οδήγησε στη χρεωκοπία αρκετών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Μετά το τέλος της κρίσης αυτής, η κυβέρνηση υλοποίησε δομικές

αλλαγές στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Τουρκίας με σκοπό να ενισχύσει τον ιδιωτικό (ήτοι μη κυβερνητικό) τραπεζικό τομέα, προκειμένου να μπορέσει να ανταγωνιστεί πιο αποτελεσματικά τις τράπεζες που ελέγχονταν από το κράτος. Παρ' όλες τις αλλαγές που έγιναν, ο τουρκικός τραπεζικός τομέας παραμένει ευάλωτος στις διακυμάνσεις. Στην περίπτωση που τα μακροοικονομικά στοιχεία της Τουρκίας, και ιδιαίτερα αυτά του τραπεζικού τομέα, εκτεθούν σε μία ακόμα περίοδο συνθηκών μεταβλητότητας, το γεγονός αυτό θα μπορούσε να οδηγήσει σε περισσότερες χρεωκοπίες τραπεζών, περιορισμένη ρευστότητα και έλλειψη εμπιστοσύνης για το τραπεζικό σύστημα της Τουρκίας.

Αν απαιτηθεί από τη Finansbank να τηρήσει τα κεφάλαιά της σε υψηλότερα επίπεδα απ' ό,τι αναμένεται από την αγορά, αυτό θα μπορούσε να έχει ουσιαστικές δυσμενείς επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση της Finansbank και του Ομίλου.

Η Finansbank, υπόκειται σε τραπεζικούς και άλλους κανονισμούς στην Τουρκία, ειδικότερα εκείνους της BRSA. Σύμφωνα με τον τουρκικό νόμο, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κάθε τράπεζας πρέπει να είναι μεγαλύτερος ή ίσος του 8% σύμφωνα με το πλαίσιο του Κανονισμού για τη Μέτρηση και Αξιολόγηση της Επάρκειας των Κεφαλαίων των Τραπεζών. Παρόλο που το ελάχιστο ποσοστό για το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας είναι το 8%, η BRSA έχει δηλώσει δημόσια ότι, όπως ήδη ισχύει, θα εξακολουθήσει να απαγορεύει σε τράπεζες με δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας μικρότερο του 12% να ανοίγουν νέα υποκαταστήματα. Σύμφωνα με αυτές τις οδηγίες, η Finansbank υποχρεούται να διατηρεί δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας μεγαλύτερο του 12%, καθώς σκοπεύει περιοδικά να ανοίγει νέα υποκαταστήματα. Επιπλέον, η CBRT είναι εξουσιοδοτημένη να αυξάνει τον ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας ή να θέτει διαφορετικούς δείκτες για κάθε τράπεζα, λαμβάνοντας υπόψη τα εσωτερικά συστήματα ελέγχου των τραπεζών, καθώς επίσης τα στοιχεία του ενεργητικού και τη χρηματοοικονομική διάρθρωσή τους.

Από τον Ιούνιο του 2012, οι Τουρκικές τράπεζες υποχρεούνται να υπολογίζουν και να αναφέρουν την κεφαλαιακή τους επάρκεια σε συμμόρφωση με τη Βασιλεία II, όπως υιοθετήθηκε στην Τουρκία. Στο πλαίσιο της Βασιλείας II, όπως έχει ενσωματωθεί στο τουρκικό δίκαιο, οι κεφαλαιακές απαιτήσεις, οι απαιτήσεις ρευστότητας, μόχλευσης, αξιολόγησης κινδύνου αντισυμβαλλομένου είτε πρέπει να ενσωματωθούν είτε αναμένεται να ενσωματωθούν σταδιακά από το 2014 έως το 2019. Παρόλο που η επίπτωση στους κεφαλαιακούς δείκτες της Finansbank από την εφαρμογή της Βασιλείας II ήταν θετική, οι απαιτήσεις που συνδέονται με τη Βασιλεία III, μπορεί να έχουν αρνητική επίπτωση στους κεφαλαιακούς δείκτες της Finansbank. Οι πιθανές αλλαγές που συνδέονται με την Βασιλεία III, καθώς επίσης το ενδεχόμενο αβεβαιότητας στις χρηματαγορές, μπορεί να οδηγήσουν σε αλλαγές της νομοθεσίας ή στις προσδοκίες της αγοράς, οι οποίες μπορεί με τη σειρά τους να υποχρεώσουν τις τράπεζες να διατηρήσουν υψηλότερα επίπεδα κεφαλαίων από ό,τι προβλέπεται σήμερα. Επίσης, οι ορισμοί των ιδίων κεφαλαίων μπορεί να υπόκεινται σε επιπλέον αλλαγές. Πιθανές επιπλέον αλλαγές σαν αυτές μπορεί να υποχρεώσουν τη Finansbank να διατηρεί δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας μεγαλύτερο από το 12% που απαιτείται σήμερα από τη BRSA. Το γεγονός αυτό θα μπορούσε να έχει σημαντικό αρνητικό αντίκτυπο στην επιχειρηματική ευελιξία της Finansbank ή στη δυνατότητα υλοποίησης της στρατηγικής ανάπτυξης και θα μπορούσε να επιφέρει μείωση της ανάπτυξης εσόδων, το οποίο, με τη σειρά του, θα μπορούσε να επιφέρει ουσιαστικές δυσμενείς επιπτώσεις στη δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα της Finansbank και του Ομίλου.

Ο Όμιλος έχει σημαντικές διεθνείς δραστηριότητες στην ΝΑ Ευρώπη με συνέπεια να εκτίθεται σε κίνδυνο δυσμενών πολιτικών, κυβερνητικών ή οικονομικών εξελίξεων στις χώρες αυτές.

Εκτός από τις δραστηριότητες στην Ελλάδα και την Τουρκία, η Τράπεζα έχει ήδη σημαντική παρουσία στη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την ΠΓΔΜ, τη Σερβία, την Αλβανία καθώς και σε άλλες αναπτυσσόμενες οικονομίες. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην NAE-5 αντιπροσωπεύουν το 10,7% των προσαρμοσμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σύγκριση με το 11,0% την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 9,5% των καθαρών εσόδων από τόκους για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 9,3% για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην NAE-5 είναι εκτεθειμένες στον κίνδυνο δυσμενών πολιτικών, κυβερνητικών ή οικονομικών εξελίξεων στις χώρες αυτές. Επιπλέον, οι περισσότερες χώρες εκτός Ελλάδος, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, είναι «αναδυόμενες οικονομίες», στις οποίες αντιμετωπίζει ιδιαίτερους λειτουργικούς κινδύνους.

Οι παράγοντες αυτοί θα μπορούσαν να έχουν ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στην οικονομική κατάσταση και στα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Επιπλέον, η δραστηριότητα του Ομίλου στην NAE-5 τον εκθέτει σε συναλλαγματικό κίνδυνο. Τυχόν υποτίμηση των νομισμάτων, στα οποία οι θυγατρικές του Ομίλου στην NAE-5 αποκτούν το εισόδημά τους ή αποτιμούν τα περιουσιακά

τους στοιχεία, σε σχέση με την τιμή του ευρώ, ενδέχεται να επηρεάσει δυσμενώς την οικονομική θέση και τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου.

Η οικονομική κρίση στην Ελλάδα ενδέχεται:

- να επηρεάσει ουσιαστικά αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα των θυγατρικών του Ομίλου στην ΝΑ Ευρώπη,
- να αυξήσει τις ανησυχίες των καταθετών σε αυτές τις χώρες για την πιστοληπτική ικανότητα του Ελληνικού Δημοσίου και της Τράπεζας, ενδεχόμενο το οποίο μπορεί να επηρεάσει την πρόθεσή τους να παραμείνουν πελάτες των θυγατρικών της Τράπεζας στο εξωτερικό και
- να καταλήξει σε κυβερνητική παρέμβαση από τις κατά τόπους αρχές.

2.6 Κίνδυνοι που σχετίζονται με τις αγορές

Δεν μπορεί να υπάρξει εξασφάλιση ότι η Τράπεζα θα εξακολουθήσει να ικανοποιεί τα κριτήρια των ποσοστών ευρείας διασποράς των κανόνων εισαγωγής του Χ.Α. ή NYSE στην περίπτωση που το ΤΧΣ εισφέρει περαιτέρω κεφάλαια στην Τράπεζα.

Δεν μπορεί να εξασφαλιστεί ότι η Τράπεζα θα εξακολουθήσει να πληροί τα κριτήρια των ποσοστών ευρείας διασποράς των κανόνων εισαγωγής μετοχών του Χ.Α. Σε περίπτωση που το ΤΧΣ παράσχει περαιτέρω κεφαλαιακή ενίσχυση και το εν λόγω κριτήριο δεν πληρούται πλέον. Σε αυτή την περίπτωση, το Χ.Α. έχει το δικαίωμα να αλλάξει την κατηγορία διαπραγμάτευσης της μετοχής της Τράπεζας και να τις κατατάξει στην κατηγορία διαπραγμάτευσης «Κατηγορία Χαμηλής Διασποράς» ή ακόμα και στην «Κατηγορία Μετοχών Προς Διαγραφή». Εάν το κριτήριο του ποσοστού ευρείας διασποράς εξακολουθεί να μην ικανοποιείται για περίοδο ενός περίπου έτους, το Χ.Α. έχει το δικαίωμα να κινήσει διαδικασίες διαγραφής των κοινών μετοχών της Τράπεζας από το Χ.Α.

Το NYSE μπορεί να προβεί σε διαγραφή των ADRs, εάν η Τράπεζα δεν πληροί κατ' εξακολούθηση ορισμένα κριτήρια εισηγμένων εταιριών, ιδιαίτερα το κριτήριο που αφορά την τιμή της μετοχής (price condition). Σύμφωνα με το κριτήριο αυτό, εάν η τιμή των ADRs πέσει κάτω από USD1 για συνεχόμενη περίοδο 30 ημερών διαπραγμάτευσης, τα ADRs θεωρούνται ότι δεν πληρούν το κριτήριο και υπόκεινται σε πιθανή αναστολή και διαδικασία διαγραφής από το NYSE.

Οι διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών μπορεί να έχουν σημαντική επίδραση στην αξία της μετοχής της Τράπεζας.

Η αγοραία αξία της μετοχής της Τράπεζας που διαπραγματεύεται στο Χ.Α. εκφράζεται σε ευρώ. Διακυμάνσεις στη συναλλαγματική ισοτιμία μεταξύ του ευρώ και άλλων νομισμάτων, μπορεί να επηρεάσει την αξία των μετοχών της Τράπεζας σε σχέση με το τοπικό νόμισμα των επενδυτών στις Ηνωμένες Πολιτείες και σε άλλες χώρες που δεν έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως νόμισμά τους. Επιπλέον, τα μερίσματα σε μετρητά καταβάλλονται στους κατόχους των κοινών μετοχών της Τράπεζας σε ευρώ και γι' αυτό υπόκεινται στις διακυμάνσεις των συναλλαγματικών ισοτιμιών όταν μετατρέπονται στο τοπικό νόμισμα των επενδυτών, συμπεριλαμβανομένου του δολαρίου Ηνωμένων Πολιτειών.

Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη ρευστότητα από άλλα μεγάλα χρηματιστήρια.

Η κύρια αγορά στην οποία διαπραγματεύεται η μετοχή της Τράπεζας είναι το Χ.Α. Το Χ.Α. παρουσιάζει χαμηλότερη ρευστότητα από άλλες μεγάλες αγορές της Δυτικής Ευρώπης και των Ηνωμένων Πολιτειών. Ως εκ τούτου, οι επενδυτές ίσως δυσκολευτούν να αξιολογήσουν την ιστορική απόδοση των κοινών μετοχών βασιζόμενοι στις προηγούμενες τιμές διαπραγμάτευσης του Χ.Α. Το 2013, η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών στο Χ.Α. ανήλθε σε €87 εκατ., ενώ τους πρώτους τρεις μήνες του 2014 ήταν €108 εκατ. Συγκριτικά, η μέση ημερήσια αξία συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αξιών του Λονδίνου ανήλθε σε 4,0 δισ. λίρες Αγγλίας το 2013.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 η συνολική χρηματιστηριακή αξία του συνόλου των μετοχών που έχουν εισαχθεί στο Χ.Α. ανερχόταν σε €66,5 δισ., ενώ την 31 Μαρτίου 2014 ήταν €75,1 δισ. Η χρηματιστηριακή αξία των κοινών μετοχών της Τράπεζας που είχαν εισαχθεί στο Χ.Α. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Μαρτίου 2014 ανήλθε σε €9,4 δισ. και €9,3 δισ. αντίστοιχα, αντιπροσωπεύοντας ποσοστό 14,1% και 12,5% αντίστοιχα της κεφαλαιοποίησης όλων των εισηγμένων εταιριών στο Χ.Α. Η Τράπεζα δεν μπορεί να εγγυηθεί για τη μελλοντική ρευστότητα της μετοχής της στην αγορά.

Ενδέχεται η ρευστότητα της μετοχής να είναι περιορισμένη εξαιτίας του ποσοστού κοινών μετοχών που έχει συγκεντρώσει το ΤΧΣ

Το ΤΧΣ είναι και θα εξακολουθήσει να είναι και μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης ο πιο σημαντικός μέτοχος της Τράπεζας. Αυτή η συγκέντρωση ιδιοκτησίας μαζί με την αβεβαιότητα αν οι όροι της αγοράς θα επιτρέψουν τη διάθεση των κοινών μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ μέσω της άσκησης των warrants, ενδέχεται να αποθαρρύνει, να καθυστερήσει ή και να αποτρέψει τους κατόχους των warrants από την άσκηση των δικαιωμάτων τους. Λόγω του πιθανού χαμηλού όγκου συναλλαγών των κοινών μετοχών, ενδέχεται να είναι δύσκολο ένας επενδυτής να πουλήσει τις κοινές μετοχές του στην τιμή και τη στιγμή που εκείνος θα επιλέξει, γεγονός το οποίο ενδέχεται να έχει ως αποτέλεσμα ο επενδυτής να λάβει χαμηλότερη τιμή για τις μετοχές από ότι σε περίπτωση που οι εν λόγω μετοχές διαπραγματεύονται πιο ενεργά στο ΧΑ. Δεν μπορεί η Τράπεζα να διασφαλίσει ό,τι η αγορά για τις κοινές μετοχές θα παρουσιάσει ρευστότητα στο μέλλον ή ότι ο όγκος συναλλαγών των κοινών μετοχών δεν θα μειωθεί περαιτέρω στο μέλλον.

Η άσκηση των warrants ή μελλοντικές πωλήσεις κοινών μετοχών θα μπορούσαν να μειώσουν την τιμή της μετοχής

Κατά την ημερομηνία του παρόντος, 245.748.580 warrants έχουν εκδοθεί από το ΤΧΣ που δίνουν το δικαίωμα στους κατόχους τους να αποκτήσουν για κάθε ένα Warrant 8,22923881005499 Κοινές μετοχές, συνολικά εκπροσωπόντων 2.022.323.827 (ή 84,4%) του συνόλου των κοινών μετοχών της Τράπεζας. Τα warrants μπορούν να ασκηθούν εντός περιόδου 54 μηνών από την έκδοσή τους ήτοι την 26 Ιουνίου 2013. Περαιτέρω, μετά την πάροδο των 36 μηνών υποχρεωτικής διακράτησης από την ημερομηνία έκδοσης των warrants, το ΤΧΣ ενδέχεται να πωλήσει ή να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα warrants κοινές μετοχές, με την προϋπόθεση της προηγούμενης ειδοποίησης των κατόχων των warrants. Σύμφωνα με το νόμο για το ΤΧΣ, αυτό πρέπει να διαθέσει εντός 5 ετών (με δυνατότητα παράτασης) από την έκδοσή τους (ήτοι την 26 Ιουνίου 2013) τις ως άνω κοινές μετοχές. Εάν ασκηθεί οποιοδήποτε από τα υφιστάμενα warrants ή το ΤΧΣ πωλήσει ή δώσει ένδειξη ότι προτίθεται να πωλήσει σημαντικά ποσά των κοινών μετοχών, η τιμή διαπραγμάτευσης των κοινών μετοχών θα μπορούσε να πέσει σημαντικά ακόμα και κάτω από την τιμή εγγραφής της παρούσας Αύξησης. Η Τράπεζα δεν δύναται να προβλέψει την όποια επίδραση θα έχει στην αγοραία τιμή των κοινών μετοχών της Τράπεζας η άσκηση των warrants ή μελλοντικές πωλήσεις των κοινών μετοχών της Τράπεζας από το ΤΧΣ ή τη διαθεσιμότητα αυτών των μετοχών προς πώληση. Με την ολοκλήρωση της Αύξησης, το σύνολο των κοινών μετοχών που θα έχει εκδώσει η Τράπεζα θα ανέρχονται σε 3.533.149.631 κοινές μετοχές.

Η χρηματιστηριακή τιμή της μετοχής της Τράπεζας παρουσίαζε και παρουσιάζει διακυμάνσεις.

Η τιμή της μετοχής της Τράπεζας παρουσίασε διακυμάνσεις στο παρελθόν και ενδέχεται να παρουσιάσει και στο μέλλον έντονες διακυμάνσεις εξαιτίας πολυάριθμων παραγόντων, ορισμένοι εκ των οποίων είναι εκτός του ελέγχου της Τράπεζας. Ορισμένοι τέτοιοι παράγοντες είναι:

- Η γενική κατάσταση της ελληνικής οικονομίας και το έλλειμμα του προϋπολογισμού,
- Η παρατηρούμενη σταθερότητα της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης,
- Οι πραγματικές ή αναμενόμενες διακυμάνσεις στα λειτουργικά αποτελέσματα της Τράπεζας,
- Τα λειτουργικά αποτελέσματα των ανταγωνιστών της Τράπεζας,
- Ενδεχόμενες αλλαγές στο κανονιστικό πλαίσιο των Τραπεζών,
- Οι αναμενόμενες ή πραγματοποιηθείσες πράξεις επί μεγάλου αριθμού μετοχών της Τράπεζας στην αγορά,
- Οι μεταβολές στις χρηματοοικονομικές εκτιμήσεις των αναλυτών,
- Οι συνθήκες και προοπτικές του τραπεζικού κλάδου σε Ελλάδα και Ευρώπη,
- Η κατάσταση της οικονομίας της Τουρκίας και κάθε άλλης χώρας όπου δραστηριοποιείται η Τράπεζα, και
- Η γενική κατάσταση των αγορών κινητών αξιών (κυρίως δε αυτής της Ελλάδας, της Τουρκίας, της NAE-5 και του κλάδου των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών).

Η τιμή της μετοχής μπορεί επίσης να εκτεθεί σε αστάθεια λόγω της εκ του νόμου δέσμευσης του ΤΧΣ να διαθέσει μέρος ή το σύνολο των μετοχών του στην Τράπεζα εντός ορισμένου χρονικού ορίου. Επιπρόσθετα, οι εκτιμήσεις των χρηματιστών ως προς την αξία της μετοχής της Τράπεζας μπορεί να μην αντικατοπτρίζουν την πραγματική της αξία σε μια δεδομένη στιγμή, και οι επενδυτές επομένως θα πρέπει, να μην βασίζονται υπέρμετρα σε αυτές τις εκτιμήσεις, ως δείκτη της μελλοντικής ανάπτυξης ή της κερδοφορίας της Τράπεζας.

2.7 Κίνδυνοι που σχετίζονται με την Αύξηση

Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας μπορεί να αλλάξει σημαντικά λόγω της συμμετοχής του ΤΧΣ και του Ελληνικού Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας στο μέλλον και οι μέτοχοι μπορεί να υποστούν σημαντική μείωση της συμμετοχής τους.

Το ΤΧΣ είναι ο σημαντικότερος μέτοχος της Τράπεζας κατέχοντας το 84,4% του συνόλου των κοινών μετοχών της Τράπεζας κατά την 30 Απριλίου 2014.

Δυνάμει του ιδρυτικού του νόμου το ΤΧΣ οφείλει να διαθέσει τις κοινές μετοχές της Τράπεζας που θα κατέχει εντός καταρχήν περιόδου πέντε ετών που ξεκινά από τις 26 Ιουνίου 2013 ενώ έχει δικαίωμα να διαθέσει τις κοινές μετοχές της Τράπεζας και νωρίτερα υπό κάποιες προϋποθέσεις. Περαιτέρω, με το πέρας της περιόδου των 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης κατά την οποία ισχύει η υποχρεωτική διακράτηση, που λήγει τον Ιούνιο 2016, το ΤΧΣ έχει δικαίωμα να πωλήσει ή να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα warrants κοινές μετοχές της Τράπεζας, υπό την προϋπόθεση ότι δίνει ειδοποίηση στους κατόχους των warrants. (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας»)

Η διάθεση των κοινών μετοχών του ΤΧΣ, είτε από το ΤΧΣ είτε ως συνέπεια άσκησης των warrants, θα αλλάξει σημαντικά τον τύπο και τη σύνθεση της μετοχικής βάσης της Τράπεζας και ενδέχεται να οδηγήσει στη συγκέντρωση σημαντικών ποσοστών κοινών μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου σε συγκεκριμένους επενδυτές, που ενδεχομένως να τους επιτρέπουν την άσκηση πλήρους ελέγχου της Τράπεζας. Περαιτέρω, και στο βαθμό που δεν αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές που κατέχονται από το Ελληνικό Δημόσιο βάσει του Ν. 3723/2008 στο πλαίσιο της παρούσας Αύξησης, μια πιθανή μετατροπή των προνομιούχων μετοχών που κατέχει το Ελληνικό Δημόσιο, δυνάμει του Ν. 3723/2008 σε κοινές μετοχές (είτε το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί την κυριότητα ή τις διαθέτει) μπορεί επίσης να μεταβάλλει σημαντικά το είδος και τη σύνθεση της βάσης των μετόχων μας.

Η τιμή διαπραγμάτευσης των κοινών μετοχών της Τράπεζας στο Χ.Α. ενδέχεται να μειωθεί.

Η χρηματιστηριακή τιμή της κοινής μετοχής της Τράπεζας ενδέχεται να διαμορφωθεί σε επίπεδα χαμηλότερα της τιμής διάθεσης των Νέων Μετοχών. Στην περίπτωση που αυτό συμβεί, αφού οι επενδυτές λάβουν μέρος στην Αύξηση, η Τράπεζα δεν μπορεί να εγγυηθεί στους επενδυτές της ότι θα έχουν τη δυνατότητα να πωλήσουν τις Νέες Μετοχές τους σε τιμή ίση ή μεγαλύτερη από αυτή της τιμής διαθέσεως. Επιπλέον, οι επενδυτές θα μπορούν να μεταβιβάσουν τις Νέες Μετοχές που θα προκύψουν από την Αύξηση, μόνο μετά την πίστωση των εν λόγω μετοχών στους λογαριασμούς αξιών τους και έναρξης διαπραγμάτευσής τους στην ΕΧΑΕ έπειτα από την έγκριση της Αύξησης.

Η εισαγωγή και διαπραγμάτευση των Νέων Μετοχών στο Χ.Α. εξαρτάται από την υποβολή από την Τράπεζα ορισμένων εγγράφων στο Χ.Α., συμπεριλαμβανομένης και της έγκρισης του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για την τροποποίηση του άρθρου του Καταστατικού της Τράπεζας που αφορά στο μετοχικό της κεφάλαιο, καθώς και την εξέταση αυτών και την έγκριση της εισαγωγής των Νέων Μετοχών από το Χ.Α. Συνεπώς, η εισαγωγή και διαπραγμάτευση των Νέων Μετοχών στο Χ.Α. μπορεί να μην πραγματοποιηθεί στον εκτιμώμενο χρόνο.

Η τιμή των κοινών μετοχών ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά από επιπρόσθετες πωλήσεις κοινών μετοχών από υφιστάμενους ή μελλοντικούς μετόχους πριν ή μετά την Αύξηση.

Η πώληση σημαντικού αριθμού κοινών μετοχών στην αγορά πριν ή μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης, ή η γνώση ότι τέτοια πώληση είναι δυνατόν να λάβει χώρα, ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά την τιμή των κοινών μετοχών και τη δυνατότητα της Τράπεζας να αντλήσει κεφάλαια μέσω μιας μελλοντικής δημόσιας προσφοράς κοινών μετοχών της.

3 Έγγραφο αναφοράς

3.1 Υπεύθυνα πρόσωπα

Στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο περιέχονται και παρουσιάζονται με εύληπτο και κατανοητό τρόπο όλες οι πληροφορίες που είναι απαραίτητες, προκειμένου οι επενδυτές να είναι σε θέση με εμπεριστατωμένο τρόπο να αξιολογήσουν τα περιουσιακά στοιχεία, τις υποχρεώσεις, τη χρηματοοικονομική κατάσταση, τα αποτελέσματα και τις προοπτικές της Τράπεζας και των θυγατρικών της (στο εξής, ο «Όμιλος»), καθώς και τα δικαιώματα που απορρέουν από τις κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου μετοχές της.

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο αποτελείται από α) το Περιληπτικό Σημείωμα, β) τους Παράγοντες Κινδύνου, γ) το Έγγραφο Αναφοράς, δ) το Σημείωμα Μετοχικού Τίτλου για τις Νέες Μετοχές της Τράπεζας, και ε) Παράρτημα «Γλωσσάρι όρων».

Η σύνταξη και διάθεση του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς ενέκρινε το περιεχόμενο του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου μόνο κατά το μέρος που αφορά στην κάλυψη των αναγκών πληροφόρησης του επενδυτικού κοινού, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004, όπως ισχύουν, της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές ισχύουν και θα είναι διαθέσιμο στο επενδυτικό κοινό σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, www.hcmc.gr, του Χρηματιστηρίου Αθηνών, www.ase.gr και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. www.nbg.gr, σύμφωνα με το άρθρο 14, παρ. 2 (β), (γ), (δ) του Ν. 3401/2005, όπως ισχύει. Επίσης, το Ενημερωτικό Δελτίο θα είναι διαθέσιμο στο επενδυτικό κοινό και σε έντυπη μορφή εφόσον ζητηθεί.

Το Ενημερωτικό Δελτίο περιέχει κάθε πληροφορία της οποίας η δημοσιοποίηση προβλέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως ισχύει, και η οποία αφορά στην Τράπεζα, τον Όμιλο, στην Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και στην εισαγωγή των νέων μετοχών προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η Τράπεζα, τα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου και τα φυσικά πρόσωπα, που είναι υπεύθυνα για τη σύνταξη του Ενημερωτικού Δελτίου, βεβαιώνουν ότι αυτό έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ν. 3401/2005, όπως ισχύει.

Οι μέτοχοι και επενδυτές που ενδιαφέρονται για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις για την Τράπεζα, μπορούν να απευθύνονται κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες στο Μέγαρο Μελά, Αιόλου 93, Αθήνα, τηλ. 210 334 3416 (κ. Ιωάννη Νικολάου).

Η Τράπεζα, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα υπεύθυνα πρόσωπα, εκ μέρους της Τράπεζας που επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, είναι υπεύθυνοι για το σύνολο των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου που έχουν περιληφθεί στο Ενημερωτικό Δελτίο.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2011, 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2013 που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από την ενότητα 20.1 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντάχθηκαν από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ. Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις έχουν ελεγχθεί από Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2011 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έχουν εγκριθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις την 28 Ιουνίου 2012 και την 12 Ιουλίου 2013, αντίστοιχα. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013, έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 20 Μαρτίου 2014 και η έγκρισή τους από την Τακτική Γενική Συνέλευση αναμένεται μέχρι την 30 Ιουνίου 2014.

Τα υπεύθυνα πρόσωπα από πλευράς Τράπεζας, τα οποία επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, είναι οι κ.κ.:

- Πόλα Χατζησωτηρίου, Γενική Διευθύντρια Οικονομικών, τηλ. 210 33 43 051.
- Γεώργιος Αγγελίδης, Διευθυντής Οικονομικών Υπηρεσιών, τηλ. 210 36 95 429.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, τα υπεύθυνα πρόσωπα από πλευράς Τράπεζας που επιμελήθηκαν τη σύνταξη του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δηλώνουν ότι έχουν λάβει γνώση και συμφωνούν με το περιεχόμενό του και βεβαιώνουν υπεύθυνα ότι, αφού έλαβαν κάθε εύλογο μέτρο για το σκοπό αυτό, οι πληροφορίες που περιέχονται στο Ενημερωτικό Δελτίο είναι, εξ όσων γνωρίζουν, αληθείς και δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα μπορούσαν να αλλοιώσουν το περιεχόμενό του.

3.2 Τακτικοί Ορκωτοί Ελεγκτές

Η Τράπεζα ελέγχεται από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές.

Οι δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και του Ομίλου έχουν ελεγχθεί από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή κ. Εμμανουήλ Α. Πηλείδη με Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ.: 12021 για τις χρήσεις 2011 και 2012 και από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή κ. Εμμανουήλ Α. Πηλείδη με Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ.: 12021 και από την Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή κα. Μπεάτε Ράντουλφ με Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ.: 37541 για τη χρήση 2013, της ελεγκτικής εταιρείας «Deloitte Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Α.Ε., Ορκωτών Ελεγκτών», Φραγκοκκλησιάς 3α και Γρανικού, 151 25 Μαρούσι, Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ.: Ε120.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 και 2013 συντάχθηκαν από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. Σημειώνεται ότι ο Όμιλος εφαρμόζει τα Δ.Π.Χ.Α. από την 1 Ιανουαρίου 2005, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ.

Οι εκθέσεις ελέγχου των άνω Νομίμων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, μαζί με τις αντίστοιχες δημοσιευμένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 και 2013 των οποίων αποτελούν μέρος, θα πρέπει να διαβάζονται σε συνάρτηση με τις οικονομικές καταστάσεις και περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.nbg.gr.

Ουδείς από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές έχει παραιτηθεί ή ανακληθεί από την άσκηση των καθηκόντων του για την περίοδο που καλύπτουν οι ιστορικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες (ήτοι, 2011, 2012 και 2013). Επίσης, ουδείς εκ των παραπάνω τακτικών Νόμιμων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας δε συνδέεται και δε διατηρεί οποιοδήποτε συμφέρον ή σχέση με την Τράπεζα.

Στη συνέχεια παρατίθενται οι εκθέσεις ελέγχου των Τακτικών Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013.

Εκθέσεις Ελέγχου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή επί των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων των Χρήσεων 2011, 2012 και 2013

Ακολούθως, παρατίθενται αυτούσιες οι εκθέσεις ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2011, 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2013:

Χρήση 2011

ΈΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η Τράπεζα) και των θυγατρικών της (συνολικά ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2011, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων,

σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2011 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στην σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις επιπτώσεις των ζημιών απομείωσης από την αναδιάρθρωση του Ελληνικού χρέους στα εποπτικά και λογιστικά κεφάλαια της Τράπεζας και του Ομίλου, στις προγραμματισμένες ενέργειες για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στις υφιστάμενες αβεβαιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 20 Απριλίου 2012
Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Εμμανουήλ Α. Πηλείδης
Α.Μ. ΣΟΕΛ 12021

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία
Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ Ε 120

Χρήση 2012

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η Τράπεζα) και των θυγατρικών της (συνολικά ο Όμιλος), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2012, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε

να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια. Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2012 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Θέμα έμφασης

Χωρίς να διατυπώνουμε επιφύλαξη στη γνώμη μας, εφιστούμε την προσοχή σας στη σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων όπου γίνεται αναφορά στις προγραμματισμένες ενέργειες που είναι σε εξέλιξη για την αποκατάσταση της κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στις υφιστάμενες αβεβαιότητες οι οποίες θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την αρχή της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας ανακεφαλαιοποίησης.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2013

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης

A.M. ΣΟΕΛ 12021

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία

Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι

A.M. ΣΟΕΛ Ε 120

Η σημείωση 2.2 των οικονομικών καταστάσεων στην οποία αναφέρεται στο θέμα έμφασης της Έκθεσης Ελέγχου για τη χρήση 2012 των Ανεξάρτητων Νόμιμων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, παρατίθεται κατωτέρω:

«Η ελληνική οικονομική κρίση είχε ως αποτέλεσμα την αναγνώριση στο 2011 και στο 2012, ζημιών λόγω απομείωσης σε μια σειρά περιουσιακών στοιχείων όπως ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και δανείων, οι οποίες επηρέασαν αρνητικά την κατάσταση οικονομικής θέσης, τα αποτελέσματα, τις ταμειακές ροές και τους εποπτικούς δείκτες της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, η κρίση επηρέασε αρνητικά την δυνατότητα της Τράπεζας να αντλεί ρευστότητα από την διατραπεζική αγορά. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ») και η Τράπεζα της Ελλάδος («ΤτΕ») («Ευρωσύστημα») είναι οι βασικοί τροφοδότες ρευστότητας της Τράπεζας.

Η δυνατότητα της Τράπεζας να συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα εξαρτάται από α) την άντληση επαρκών κεφαλαίων για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής θέσης της Τράπεζας και του Ομίλου η οποία παραμένει αρνητική και β) την συνέχιση άντλησης ρευστότητας από το Ευρωσύστημα.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 50% του μετοχικού κεφαλαίου, το Δ.Σ. της εταιρείας υποχρεούται εντός έξι μηνών από τη λήξη της χρήσης να συγκαλέσει Γενική Συνέλευση προκειμένου να λάβει μέτρα για την βελτίωση του παραπάνω δείκτη. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 2190/1920, όταν το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων εταιρείας γίνει κατώτερο από το 10% του μετοχικού κεφαλαίου και η Γενική Συνέλευση του προαναφερθέντος άρθρου 47 δεν πάρει αποφάσεις βελτίωσης του δείκτη, παρέχεται η δυνατότητα σε όποιον έχει έννομο συμφέρον, μέσω δικαστικής απόφασης, να προκαλέσει την λύση της εταιρείας.

Ειδικότερα, η Διοίκηση, προκειμένου να καταλήξει ότι ο Όμιλος και η Τράπεζα μπορούν να συνεχίσουν την επιχειρηματική δραστηριότητά τους στο προσεχές μέλλον, έλαβε υπόψη της ότι τα παραπάνω προβλεπόμενα από τον Ν. 2190/1920 καλύφθηκαν από το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών και ότι το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το δεύτερο μνημόνιο για την Ελλάδα, το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το συμβούλιο των υπουργών οικονομικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Eurogroup») κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012 («το Πρόγραμμα»).

Το Πρόγραμμα το οποίο έχει ήδη εγκριθεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο («ΔΝΤ»), την ΕΚΤ και την Ευρωπαϊκή Ένωση («η Τρόικα»), με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις που ανέρχονται σε €50 δισ., βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα:

- i. Από 1 Ιανουαρίου 2012 και μέχρι οι Τράπεζες να επιτύχουν το ελάχιστο προβλεπόμενο ύψος δεικτών, επιτρέπεται από την Τράπεζα της Ελλάδος να λειτουργούν με συντελεστή κύριων στοιχείων βασικών ιδίων κεφαλαίων μικρότερο του προβλεπόμενου.
- ii. Οι τράπεζες που θα θεωρηθούν βιώσιμες από την Τράπεζα της Ελλάδος με βάση τα επιχειρηματικά και κεφαλαιακά σχέδια, θα έχουν την δυνατότητα να προβούν σε αύξηση κεφαλαίου. Το υπόλοιπο των αναγκών κεφαλαίων θα καλυφθεί από το Τ.Χ.Σ με αύξηση κεφαλαίου μέσω κοινών μετοχών ή/και μέσω μετατρέψιμων ομολογιών, με όρους τέτοιους που να δίνονται κίνητρα στους ιδιώτες μετόχους για να συμμετάσχουν στην αύξηση.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι η συνέχιση της υιοθέτησης της αρχής της συνέχισης της επιχειρηματικής δραστηριότητας κατά τη σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων για τον Όμιλο και την Τράπεζα είναι κατάλληλη διότι:

- i. παρόλο που η Τράπεζα δεν έχει λάβει διαβεβαιώσεις εντούτοις έχει βάσιμες προσδοκίες ότι θα αντλεί ρευστότητα μέσω του Ευρωσυστήματος,
- ii. οι προσωρινοί ελάχιστοι κεφαλαιακοί δείκτες που ορίστηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος και την ΕΚΤ, όπως προαναφέρθηκε, δίνουν χρόνο στην Τράπεζα προκειμένου να αντλήσει τα απαραίτητα κεφάλαια από τους ιδιώτες ή να αντλήσει κεφάλαια από το Τ.Χ.Σ.,
- iii. η Τράπεζα υπέβαλε το επιχειρηματικό και κεφαλαιακό σχέδιο στην Τράπεζα της Ελλάδος το οποίο περιλαμβάνει το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των μέτρων που αφορούν στην κεφαλαιακή ενίσχυση και περιγράφονται σε αυτό και με βάση το σχέδιο αυτό αξιολογήθηκε ως βιώσιμη,
- iv. την 28 Μαΐου 2012, το Τ.Χ.Σ. συνεισέφερε ομόλογα εκδόσεως Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας («Ε.Τ.Χ.Σ.»), ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €7.430 εκατ., ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας,
- v. την 9 Νοεμβρίου 2012, με την υπ' αριθμόν 38/9.11.2012 Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου (ΦΕΚ Α' 223/2012) ορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις αύξησης κεφαλαίου των τραπεζών που εντάσσονται στο πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης,
- vi. την 20 Δεκεμβρίου 2012, η Τράπεζα της Ελλάδος με επιστολή της προς την Τράπεζα, γνωστοποίησε την υπ' αριθμόν 52/23/26.10.2012 απόφαση της Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της ΤτΕ, σύμφωνα με την οποία οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ανέρχονται σε €9.756 εκατ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ύψους

€7.430 εκατ. που λήφθηκαν ως προκαταβολή έναντι αύξησης κεφαλαίου από το Τ.Χ.Σ. (βλ. προηγούμενη παράγραφο), τα συμπληρωματικά κεφάλαια που απαιτούνται ανέρχονται σε €2.326 εκατ.,

- vii. την 21 Δεκεμβρίου 2012, το Τ.Χ.Σ. χορήγησε ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. ονομαστικής αξίας συνολικού ποσού €2.326 εκατ., ως συμπληρωματική προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας από το Τ.Χ.Σ.

Επίσης, το Τ.Χ.Σ. θα καλύψει το ποσό της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ή του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου που δεν θα αναληφθεί από τους υφιστάμενους μετόχους και λοιπούς επενδυτές και η υποχρέωσή του αυτή ισχύει μέχρι την 30 Απριλίου 2013. Η Διοίκηση, βάσει του γεγονότος ότι η Τράπεζα έχει λάβει από το Τ.Χ.Σ. ομόλογα Ε.Τ.Χ.Σ. αξίας €9.756 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, εκτιμά ότι η δέσμευση του Τ.Χ.Σ. θα παραταθεί πέραν της 30 Απριλίου 2013, εάν η Τράπεζα δεν έχει ολοκληρώσει την αύξηση κεφαλαίου μέχρι τότε.

Λαμβάνοντας υπόψη τις παραπάνω προκαταβολές / δεσμεύσεις των €9.756 εκατ. από το Τ.Χ.Σ., ο αναμορφωμένος δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, ανέρχεται σε ποσοστό 9,0%.»

Σημειώνεται ότι, με τα στοιχεία της κεφαλαιακής επάρκειας του Ομίλου της 31 Δεκεμβρίου 2012, και αφού ληφθεί υπόψη η Αύξηση, ο δείκτης των κύριων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων επί των σταθμισμένων κατά κίνδυνο στοιχείων του ενεργητικού, σύμφωνα με την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, ανέρχεται σε 7,8%. Ο Όμιλος έχει ήδη δρομολογήσει ενέργειες οι οποίες σκοπεύουν στη βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειάς του χωρίς ωστόσο να επαρκούν και θα προβεί σε πρόσθετες ενέργειες, για τις οποίες είναι ενήμερη η Τράπεζα της Ελλάδος, με σκοπό τη περαιτέρω βελτίωση της κεφαλαιακής επάρκειάς του και την ικανοποίηση του ορίου 9% για τον εν λόγω δείκτη (βλ. ενότητα 3.10.6 «Κεφαλαιακή επάρκεια», ενότητα 6.1.1. «Δήλωση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης» και ενότητα 2.1. «Κίνδυνοι που σχετίζονται με τη μη ικανοποίηση των εποπτικών κριτηρίων κεφαλαιακής επάρκειας»).

Χρήση 2013

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Προς τους Μετόχους της ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.

Έκθεση επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.» (η «Τράπεζα») και των θυγατρικών της (συνολικά «ο Όμιλος»), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2013, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων, συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ρών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Ευθύνη της Διοίκησης για τις Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις εσωτερικές δικλίδες, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Ευθύνη του Ελεγκτή

Η δική μας ευθύνη είναι να εκφράσουμε γνώμη επί αυτών των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφωνόμαστε με κανόνες δεοντολογίας, καθώς και να σχεδιάζουμε και διενεργούμε τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το εάν οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις εταιρικές και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους ανακρίβειας των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνου, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν

από τη διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της ελεγκτικής μας γνώμης.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2013 και τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Θεμάτων

- α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3δ του άρθρου 43α και 3στ του άρθρου 107 του Κ.Ν.2190/1920.
- β) Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 108 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920.

Αθήνα, 31 Μαρτίου 2014

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Εμμανουήλ Α. Πηλείδης Μπεάτε Ράντουλφ
Α.Μ. ΣΟΕΛ : 12021 Α.Μ. ΣΟΕΛ : 37541

Deloitte.

Χατζηπαύλου, Σοφιανός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία
Φραγκοκκλησιάς 3α & Γρανικού, 151 25 Μαρούσι
Α.Μ. ΣΟΕΛ Ε 120

Οι ανωτέρω εκθέσεις έχουν αναπαραχθεί πιστά και δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

3.3 Επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες

Οι επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες που παρατίθενται κατωτέρω έχουν εξαχθεί από τις ελεγμένες ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων που ενσωματώνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο με τη μέθοδο της παραπομπής.

Οι ετήσιες ελεγμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από ΕΕ. Η ανάγνωση των επιλεγμένων χρηματοοικονομικών πληροφοριών θα πρέπει να γίνεται σε συνδυασμό με την ενότητα 3.19 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου, τη χρηματοοικονομική του θέση και τα αποτελέσματά του» καθώς και τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις που ενσωματώνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο με τη μέθοδο της παραπομπής.

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 51 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013, σημειώνεται ότι, λόγω αναμορφώσεων τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2012 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2013 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2012. Ειδικότερα οι αναμορφωμένες ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικών εσόδων της χρήσεως 2012 καθώς και η αναμορφωμένη ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31 Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν την αναδρομική εφαρμογή νέων λογιστικών αρχών ήτοι την εφαρμογή του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19 (παροχές στο προσωπικό).

Για τον ίδιο λόγο, τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2011 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011.

Πέραν των ανωτέρω, την 10 Μαΐου του 2013 και την 26 Ιουλίου του 2013, η Τράπεζα απέκτησε τα υγιή περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της FBB και της Probank, αντίστοιχα. Ωστόσο, οι ανωτέρω αποκτήσεις δεν θεωρούνται σημαντικές για τον Όμιλο καθότι αντιπροσωπεύουν το 3,2% του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Οικονομικής Θέσης	31 Δεκεμβρίου		
	2011 ⁽⁶⁾	2012 ⁽⁷⁾	2013
Εκατ. €*			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	6.294	9.122	6.758
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ⁽¹⁾	71.496	69.135	67.250
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.688	8.315	17.477
Σύνολο λουτών στοιχείων ενεργητικού ⁽²⁾	18.254	18.226	19.445
Σύνολο Ενεργητικού	106.732	104.798	110.930
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108	33.972	27.897
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.544	58.722	62.876
Σύνολο λουτών υποχρεώσεων ⁽³⁾	13.333	14.146	12.283
Σύνολο Παθητικού	106.985	106.840	103.056
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας ⁽⁴⁾	(723)	(2.284)	7.111
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	84	70	683
Προνομιούχοι τίτλοι ⁽⁵⁾	386	172	80
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	(253)	(2.042)	7.874
Σύνολο Παθητικού και Ιδίων Κεφαλαίων	106.732	104.798	110.930

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011, τα "Δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών" περιλαμβάνουν δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.959 εκατ., €5.903 εκατ., και €5.704 εκατ. αντίστοιχα. Η σχετική πρόβλεψη απομείωσης κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012, 2011 ανέρχονταν σε €0 εκατ., €493 εκατ. και €480 εκατ., αντίστοιχα.

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται (i) ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες, (ii) απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, (iii) ακίνητα επενδύσεων, (iv) συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, (v) υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία, (vi) ενσώματα πάγια στοιχεία(vii), απαιτήσεις από αναβαλλόμενος φόρος, (viii) απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες, (ix) απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος(κ) λοιπά στοιχεία ενεργητικού, και (xi) μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση για τη χρήση 2011 και 2013.

⁽³⁾ Περιλαμβάνονται (i) παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, (ii) υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους, (iii) λυτές δανειακές υποχρεώσεις, (iv) ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις, (v) υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους, (vi) υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό, (vii) φόρος εισοδήματος, (viii) λοιπά στοιχεία παθητικού, και (ix) υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

⁽⁴⁾ Περιλαμβάνονται (i) μετοχικό κεφάλαιο (όπου την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 & 2011 ανερχόταν σε 2.396.785.994 και 956.090.482 αντίστοιχα, ονομαστικής αξίας €0,30 και €5,00 ανά μετοχή, αντίστοιχα., τις 25.000.000 (για το 2011 και 2012) και τις 12,6 εκατ. (για το 2013) εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος ονομαστικής αξίας €0,30, οι οποίες εκδόθηκαν τον Ιούνιο 2008 καθώς και τις 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, οι οποίες εκδόθηκαν τον Μάιο 2009 και το Δεκέμβριο 2011 (70,0 εκατ. και 200,0 εκατ. εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, αντίστοιχα)), (ii) διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, (iii) ίδιες μετοχές και (iv) αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον.

⁽⁵⁾ Αντιπροσωπεύει προνομιούχους τίτλους, άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος έκδοσης της κατά 100% θυγατρικής NBG Funding Ltd, με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας.

⁽⁶⁾ Όπως περιγράφεται στη σημείωση 50 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, ορισμένα ποσά της χρήσης 2011 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 (βλ. ενότητα 3.19.2 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012»)

⁽⁷⁾ Όπως περιγράφεται στη σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ορισμένα ποσά της χρήσης 2012 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. ενότητα 3.19.3 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013»).

Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Αποτελεσμάτων	Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012 ⁽³⁾	2013
Εκατ. €*			
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	494	495	529
Σύνολο λοιπών καθαρών εσόδων/(εξόδων) ⁽¹⁾	36	(331)	80
Συνολικά έσοδα και αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	4.373	3.529	3.766
Δαπάνες προσωπικού	(1.616)	(1.380)	(1.530)
Σύνολο λοιπών εξόδων ⁽²⁾	(955)	(969)	(1.042)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3.439)	(2.966)	(1.373)
Απομείωση αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(11.783)	(187)	-
Συνολικά έξοδα	(17.793)	(5.502)	(3.945)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(13.420)	(1.973)	(179)
Φόροι ⁽³⁾	1.095	(158)	986
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(12.325)	(2.131)	807
Αναλογούντα σε μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	19	(4)	(2)
Αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας	(12.344)	(2.127)	809
Στοιχεία Ενοποιημένης Κατάστασης Συνολικών Εσόδων			
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	(12.325)	(2.131)	807
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα), μετά από φόρους	792	573	(1.168)
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα, μετά από φόρους	(11.533)	(1.558)	(361)
Αναλογούντα σε:			
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	20	(3)	(5)
Μετόχους της Τράπεζας	(11.553)	(1.555)	(356)

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σημειώσεις:

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται (i) αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου, (ii) καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα), (iii) καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες και (iv) αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

⁽²⁾ Περιλαμβάνονται (i) γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα, (ii) αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, (iii) αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων και (iv) χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών.

⁽³⁾ Όπως περιγράφεται στη σημείωση 51 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ορισμένα ποσά της χρήσης 2012 έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα ποσά της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 (βλ. ενότητα 3.19.3 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013»).

Επιλεγμένοι Χρηματοοικονομικοί Δείκτες

Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου,

	2011	2012	2013
Δείκτες κερδοφορίας:			
Καθαρό Επιτοκιακό Περιθώριο	3,6%	3,6%	3,4%
Κόστος προς Έσοδα	58,1%	65,8%	67,6%
Κόστος πιστωτικού κινδύνου (μ.β.)	318	315	208
Απόδοση επί του Ενεργητικού (Μ.Ο.) – μετά από φόρους (ROA)	-	-	0,9%
Απόδοση επί των Ιδίων Κεφαλαίων (Μ.Ο.) - μετά από φόρους (ROE)	-	-	33,5%
Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας:			
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity)	-	7,8%	10,3%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I Ratio)	-	7,8%	10,3%
Δείκτης Βασικών Κεφαλαίων (Tier I)	-	8,7%	10,8%
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	-	9,2%	11,2%
Pro forma ^(α) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων Core Tier I Ratio	-	-	11,2%
Pro forma ^(β) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων Core Tier I Ratio	-	-	14,8%
Pro forma ^(γ) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων Core Tier I Ratio	-	-	18,2%
Pro forma EBA Common Equity Tier I – Πλήρης εφαρμογή Basel III	-	-	11,7%
Σύνολο σταθμισμένου βάσει κινδύνου Ενεργητικού (εκατ. €)	64.248	64.521	55.685
Στοιχεία Ποιότητας Δανειακού Χαρτοφυλακίου			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης (εκατ. €)	78.616	76.905	76.103
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκατ. €)	71.496	69.135	67.250
Προσαρμοσμένα Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης (εκατ. €)	72.432	70.509	70.144
Προσαρμοσμένα Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκατ. €)	65.793	63.232	61.291
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση (εκατ. €)	8.858	13.402	15.817
Συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης (εκατ. €)	7.120	7.770	8.853
Συσσωρευμένες προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης (εκατ. €)	6.640	7.277	8.853
Προβλέψεις απομείωσης χρήσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκατ. €)	2.664	2.545	1.135
Προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης χρήσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκατ. €)	2.185	2.532	1.628
Δείκτης δανείων σε καθυστέρηση	11,3%	17,4%	20,8%
Προσαρμοσμένος δείκτης δανείων σε καθυστέρηση	12,2%	19,0%	22,5%
Δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	80,4%	58,0%	56,0%
Προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	74,9%	54,3%	56,0%
Δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης	9,1%	10,1%	11,6%
Προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης	9,2%	10,3%	12,6%
Δείκτες ρευστότητας			
Δείκτης ρευστότητας	16,7%	17,4%	14,5%
Καθαρός δείκτης χρηματοδοτικής σταθερότητας	80,0%	72,7%	87,1%
Δείκτης δανείων προς καταθέσεις	120,1%	117,7%	107,0%
Προσαρμοσμένος δείκτης δανείων προς καταθέσεις	110,5%	107,7%	97,5%
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προς σύνολο ενεργητικού	73,7%	73,4%	68,6%
Προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προς σύνολο ενεργητικού	61,6%	60,3%	55,3%
Στοιχεία ανά μετοχή			
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή – Βασικά, (€)	(65,08)	(10,62)	0,62
Κέρδη/(ζημιές) ανά μετοχή – Προσαρμοσμένα, (€) ⁽¹⁾	(65,08)	(10,62)	0,62

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή με εξαίρεση το δείκτη κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity και Core Tier I) και το συνολικό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας και τα στοιχεία ανά μετοχή (εκτός από τα ίδια κεφάλαια ανά μετοχή) που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) και των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ και μετά από προβλέψεις απομείωσης που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

⁽¹⁾ Σύμφωνα με το ΔΛΠ 33, ο αριθμός σταθμισμένων μετοχών προσαρμόστηκε αναδρομικά για τα έτη 2011 και 2012 λόγω της έκδοσης τον Ιούνιο 2013 2.274.125.874 νέων μετοχών ονομαστικής αξίας €0,30 ανά μετοχή, στην τιμή €4,29 ανά μετοχή.

Ο τρόπος υπολογισμού των παραπάνω δεικτών παρατίθεται κατωτέρω:

Δείκτες κερδοφορίας	
Καθαρό Επιτοκιακό Περιθώριο	Καθαρά έσοδα από τόκους προς το μέσο όρο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού (ο μέσος όρος των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού υπολογίζεται ως το άθροισμα των υπολοίπων των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού στο τέλος του προηγούμενου έτους και στο τέλος του έτους αναφοράς καθώς και των ενδιάμεσων τριμήνων, δια τον αριθμό των περιόδων (5 περιόδου)).

Δείκτης Κόστος προς Έσοδα	Ο δείκτης Κόστος προς Έσοδα ισοδυναμεί με το σύνολο του λειτουργικού κόστους της περιόδου (δηλ. δαπάνες προσωπικού, γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα, αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων και αποσβέσεις άυλων περι/κών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων) διαιρεμένο με τα καθαρά λειτουργικά έσοδα της περιόδου και την αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.
Κόστος πιστωτικού κινδύνου (μ.β.)	Ο δείκτης κόστους πιστωτικού κινδύνου ισοδυναμεί με τις προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης διαιρούμενες με το μέσο προσαρμοσμένο υπόλοιπο δανείων (μέσος όρος προσαρμοσμένου υπολοίπου των δανείων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και στο τέλος του έτους αναφοράς).
Απόδοση επί του Ενεργητικού (Μ.Ο.) – μετά από φόρους (ROA)	Η απόδοση επί του Ενεργητικού (Μ.Ο.) ισοδυναμεί με τα καθαρά κέρδη περιόδου διαιρούμενα με το μέσο όρο των στοιχείων του ενεργητικού κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και στο τέλος του τρέχοντος έτους καθώς και των ενδιάμεσων τριμήνων, δια τον αριθμό των περιόδων (5 περίοδοι).
Απόδοση επί των Ιδίων Κεφαλαίων (Μ.Ο.) - μετά από φόρους (ROE)	Η απόδοση επί των ιδίων κεφαλαίων (Μ.Ο.) ισοδυναμεί με τα καθαρά κέρδη περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας διαιρούμενα με το μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας (μέσος όρος των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και κατά το τέλος του έτους αναφοράς).
Δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας	
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity)	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013 για το έτος 2012, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού. Ο δείκτης για το 2012 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, το συνολικό ποσό €9.756 εκατ. της ανακεφαλαιοποίησης, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013.
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I Ratio)	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013 για το έτος 2012, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού. Ο δείκτης για το 2012 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, το συνολικό ποσό €9.756 εκατ. της ανακεφαλαιοποίησης, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013.
Δείκτης Βασικών Κεφαλαίων (Tier I)	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013 για το έτος 2012, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού. Ο δείκτης για το 2012 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, το συνολικό ποσό €9.756 εκατ. της ανακεφαλαιοποίησης, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013.
Συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας	Σύμφωνα με και την ΠΕΕ 13/28.3.2013 για το έτος 2012, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού. Ο δείκτης για το 2012 περιλαμβάνει, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, το συνολικό ποσό €9.756 εκατ. της ανακεφαλαιοποίησης, που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013.
Pro forma ^(α) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων Core Tier I Ratio	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, περιλαμβάνοντας τις επιπτώσεις σε Pro forma βάση των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank, για τις οποίες αναμένεται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος, αλλά και το όφελος από την συμφωνία πώλησης του Αστέρα Βουλιαγμένης, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού.
Pro forma ^(β) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων Core Tier I Ratio	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού.
Pro forma ^(γ) Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων	Σύμφωνα με την ΠΕΕ 13/28.3.2013, όπως τροποποιήθηκε με την ΠΕΕ 36/23.12.2013 για το έτος 2013, προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, τις επιπτώσεις σε Pro

Core Tier I Ratio	forma βάση των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank και τις ενέργειες ενίσχυσης κεφαλαίου, που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, ως ποσοστό επί των σταθμισμένων στοιχείων Ενεργητικού.
Pro forma EBA Common Equity Tier I – Πλήρης εφαρμογή Basel III	Προσαρμοσμένος για την πλήρη εφαρμογή των επιπτώσεων της Basel III, λαμβάνοντας υπόψη την παρούσα Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank και τις εγκεκριμένες κεφαλαιακές ενέργειες από την Τράπεζα της Ελλάδος ύψους €1.040 εκατ. Αν και η Basel III μέσω της CRD IV τέθηκε σε ισχύ στην ΕΕ από 1 Ιανουαρίου 2014, ορισμένες διατάξεις σχετικά με τους δείκτες CET1 θα υπόκεινται σε μεταβατική περίοδο και υπόκεινται σε ερμηνείες από τη ρυθμιστική αρχή. Ως αποτέλεσμα ο υπολογισμός του δείκτη CET1 είναι δυνατόν να μην είναι άμεσα συγκρίσιμος. Κατά συνέπεια η πλήρης εφαρμογή της Basel III δεν πρέπει να εξετάζεται μεμονωμένα ή συγκριτικά μεταξύ Τραπεζών που υπόκεινται κάτω από διαφορετικές δικαιοδοσίες. Ο δείκτης CET1 της Τράπεζας αφορά εκτίμηση σύμφωνα με την τρέχουσα αντίληψη των κανόνων της CRD IV εφαρμοσμένοι σε ελληνικούς τραπεζικούς ομίλους και τα αποτελέσματα των οποίων δεν έχουν ακόμα εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι νέοι αυτοί κανόνες είναι πολύπλοκοι και η εφαρμογή τους μπορεί να είναι διαφορετική από την τρέχουσα εκτίμηση της Τράπεζας.
Στοιχεία Ποιότητας Δανειακού Χαρτοφυλακίου	
Προσαρμοσμένα Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης εξαιρουμένου του δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο (βλ. παρακάτω ενότητα 3.3.1.1 «Αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.» αναφορικά με τον όρο προσαρμοσμένα δάνεια).
Προσαρμοσμένα Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά από πρόβλεψη απομείωσης εξαιρουμένου του δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο.
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση (εκατ. €)	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά).
Συσσωρευμένες προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης (εκατ. €)	Συσσωρευμένη προσαρμοσμένη πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, εξαιρουμένου του δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο (βλ. παρακάτω ενότητα 3.3.1.1 «Αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.» αναφορικά με τον όρο προσαρμοσμένα δάνεια).
Προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης χρήσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκατ. €)	Προβλέψεις απομείωσης χρήσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών εξαιρουμένου του δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο (βλ. παρακάτω ενότητα 3.3.1.1 «Αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.» αναφορικά με τον όρο προσαρμοσμένα δάνεια).
Δείκτης δανείων σε καθυστέρηση	Ο δείκτης δανείων σε καθυστέρηση ισούται με τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά) διαιρεμένα με τα δάνεια προ πρόβλεψης απομείωσης κατά το τέλος της περιόδου.
Προσαρμοσμένος δείκτης δανείων σε καθυστέρηση	Ο προσαρμοσμένος δείκτης δανείων σε καθυστέρηση ισούται με τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά) διαιρεμένα με τα προσαρμοσμένα δάνεια προ πρόβλεψης απομείωσης κατά το τέλος της περιόδου.
Δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	Ο δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ισούται με την πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διαιρούμενες προς τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά) στο τέλος της περιόδου αναφοράς.
Προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης	Ο προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ισούται με την προσαρμοσμένη πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διαιρούμενες προς τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά) στο τέλος της περιόδου

δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	αναφοράς.
Δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης	Ο δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης ισούται με την πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διαιρούμενη προς τα δάνεια κατά το τέλος της περιόδου.
Προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης	Ο προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών από προβλέψεις απομείωσης ισούται με την προσαρμοσμένη πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διαιρούμενη προς τα προσαρμοσμένα δάνεια κατά το τέλος της περιόδου.
Δείκτες ρευστότητας	
Δείκτης ρευστότητας	Ο δείκτης ρευστότητας ισοδυναμεί με το ταμείο, απαιτήσεις από πιστωτικά ιδρύματα λήξης εντός 30 ημερών και ρευστοποιήσιμα χρεόγραφα προσαρμοσμένα για εκδόσεις καλυμμένων ομολογιών διαιρούμενων με υποχρεώσεις λήξεως εντός 12 μηνών συμπεριλαμβανομένων του 80% των σωρευτικών υπολοίπων των καταθέσεων όψεως, τρεχούμενων και ταμειυτηρίου.
Καθαρός δείκτης χρηματοδοτικής σταθερότητας	Ο Καθαρός δείκτης χρηματοδοτικής σταθερότητας («NSF») ισούται με τα σταθερά διαθέσιμα κεφάλαια διαιρούμενα με τα απαιτούμενα σταθερά κεφάλαια. Ο NSF εκτιμά το ποσό των πλέον μακροπρόθεσμων σταθερών πηγών χρηματοδότησης του Ομίλου σε σχέση με τη δυνατότητα ρευστοποίησης των χρηματοδοτούμενων στοιχείων ενεργητικού και των απαιτήσεων ρευστότητας που θα προκύψουν από ενδεχόμενες, εκτός στοιχείων οικονομικής θέσης, δεσμεύσεις και υποχρεώσεις. Το πρότυπο απαιτεί ένα ελάχιστο ποσό χρηματοδότησης το οποίο αναμένεται να είναι σταθερό σε ορίζοντα πέραν του έτους βασιζόμενο στους δείκτες κινδύνου ρευστότητας που αφορούν στοιχεία του ενεργητικού και στοιχεία εκτός οικονομικής θέσης τα οποία είναι εκτεθειμένα σε κίνδυνο ρευστότητας.
Προσαρμοσμένος δείκτης δανείων προς καταθέσεις	Ο δείκτης δάνεια προς καταθέσεις ισούται με τα προσαρμοσμένα δάνεια μετά από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών διαιρούμενα με τις υποχρεώσεις προς πελάτες.
Προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προς σύνολο ενεργητικού	Τα προσαρμοσμένα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών προς το σύνολο ενεργητικού ισούται με τα προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών διαιρούμενα προς το σύνολο του ενεργητικού στο τέλος της περιόδου αναφοράς.

3.3.1.1 Αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.

Το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο περιλαμβάνει αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α., και συγκεκριμένα σε «προσαρμοσμένα δάνεια» ή «προσαρμοσμένες χορηγήσεις», «προσαρμοσμένα δάνεια μετά από προβλέψεις» ή «προσαρμοσμένες χορηγήσεις μετά από προβλέψεις», «προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών», «προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου έναντι δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών», και «κέρδη προ προβλέψεων» και κατά συνέπεια δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι υποκαθιστούν άλλα ποσά που έχουν υπολογιστεί σύμφωνα με όσα ορίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.

Ο Όμιλος ορίζει ως «προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών», «προσαρμοσμένα δάνεια» ή «προσαρμοσμένες χορηγήσεις», τα «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» εξαιρουμένου του 30 έτους τοκοχρεωλυτικού δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο ονομαστικής αξίας €5.400 εκατ., που λήγει το Σεπτέμβριο του 2037 (βλ. ενότητα 3.20.3.2 «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών») και «προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» και τις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μειωμένες κατά το ποσό που αφορούν στο ανωτέρω δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο. Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τον όρο «προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» για τις περιόδους που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, ώστε να διακρίνονται τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου σε σχέση με το ανωτέρω δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο. Τα προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης ανέρχονται σε €72.432 εκατ., €70.509 εκατ. και €70.144 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, αντίστοιχα. Οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ανέρχονται σε €6.640 εκατ. και €7.277 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012, αντίστοιχα,

ενώ με 31 Δεκεμβρίου 2013 οι προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων δεν περιείχαν πρόβλεψεις που να αφορούν το ανωτέρω δάνειο. Συνεπώς τα «προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά από προβλέψεις», «προσαρμοσμένα δάνεια μετά από προβλέψεις» ή οι «προσαρμοσμένες χορηγήσεις μετά από προβλέψεις» ανέρχονται σε €65.793 εκατ., €63.232 εκατ. και €61.291 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου έναντι δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» διαμορφώνονται σε €2.186 εκατ., €2.532 εκατ. και €1.628 εκατ., την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, αντίστοιχα. Σημειώνεται, ότι οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου έναντι δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, περιείχαν τον αντιλογισμό της πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορούσε το εν λόγω δάνειο προς το ελληνικό Δημόσιο.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος ορίζει ως «κέρδη προ προβλέψεων», τη ζημία προ φόρων μετά την αφαίρεση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων και των διαφόρων μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων στα αποτελέσματα. Για το 2013, τα κέρδη προ προβλέψεων υπολογίστηκαν ως η ζημία προ φόρων, ποσού €179 εκατ., μετά την αφαίρεση των «προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων», ποσού €1.373 εκατ., του «χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών», ποσού €5 εκατ. και των «αποσβέσεων και διαγραφών των άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων», ποσού €20 εκατ. και μετά την αφαίρεση των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων όπως το κόστος του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης στην Ελλάδα, ποσού €193 εκατ., της απομείωσης της εύλογης αξίας της υποχρέωσης από την έκδοση καλυμμένων ομολογιών οι οποίες επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, ποσού €140 εκατ. (η συνολική ζημία το 2013 ανήλθε σε €210 εκατ. εκ της οποίας ποσό €140 εκατ. θεωρήθηκε ως μη επαναλαμβανόμενη ζημία διότι προήλθε από τη σημαντική μείωση στην αγορά του πιστωτικού περιθωρίου της Τράπεζας κατά τη διάρκεια του 2013).

Για το 2012, τα κέρδη προ προβλέψεων υπολογίστηκαν ως η ζημία προ φόρων, ποσού €1.973 εκατ., μετά την αφαίρεση των «προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων», ποσού €2.966 εκατ., την απομείωση της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, ποσού €187 εκατ., του «χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών», ποσού €5 εκατ. και των «αποσβέσεων και διαγραφών των άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων», ποσού €22 εκατ. και μετά την αφαίρεση των μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων όπως του κέρδους από την πώληση του 51,0% της συμμετοχής στη Cigna Finans Pension and Life A.S. ποσού €157 εκατ.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τον όρο «κέρδη προ προβλέψεων», προκειμένου να ενισχυθεί η συγκρισιμότητα των οικονομικών αποτελεσμάτων μεταξύ των περιόδων αναφοράς, εξαιρώντας τα μη επαναλαμβανόμενα γεγονότα, όπως περιγράφονται ανωτέρω. Ωστόσο ενδέχεται άλλες εταιρείες να μην κάνουν πανομοιότυπους υπολογισμούς για τον προσδιορισμό των κερδών προ προβλέψεων. Η παρουσίαση των κερδών προ προβλέψεων ενδέχεται να μην είναι συγκρίσιμη με όρους με παρόμοια ονομασία που χρησιμοποιούν άλλες εταιρείες.

3.3.1.2 Ορισμένοι επιλεγμένοι, μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α., χρηματοοικονομικοί όροι

Οι ακόλουθοι επιλεγμένοι, μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α., χρηματοοικονομικοί όροι αφορούν στην τραπεζική μας δραστηριότητα. Οι όροι αυτοί δεν προβλέπονται από τα Δ.Π.Χ.Α. Ένας μη προβλεπόμενος από τα Δ.Π.Χ.Α. όρος, ορίζεται ως ο όρος ο οποίος επιμετρά ιστορικές ή μελλοντικές χρηματοοικονομικές αποδόσεις, τη χρηματοοικονομική θέση ή τις ταμειακές ροές και ο οποίος εξαιρεί ή περιλαμβάνει ποσά τα οποία συγκριτικά με τα Δ.Π.Χ.Α. θα επιμετρώνταν με διαφορετικό τρόπο. Ο Όμιλος πιστεύει ότι οι μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α., χρηματοοικονομικοί όροι που χρησιμοποιεί επιτρέπουν μία περισσότερο ουσιαστική ανάλυση της χρηματοοικονομικής θέσης και των λειτουργικών αποτελεσμάτων της Τράπεζας. Παρόλα αυτά, οι μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α., χρηματοοικονομικοί όροι που χρησιμοποιούνται δεν υποκαθιστούν τους όρους που ορίζουν τα Δ.Π.Χ.Α.

Ο Όμιλος ορίζει ως «Εγχώρια προσαρμοσμένα επιχειρηματικά δάνεια (περιλαμβανομένου του Δημόσιου Τομέα) προ προβλέψεων απομείωσης» τα δάνεια προ προβλέψεων απομείωσης που χορηγήθηκαν σε επιχειρηματικούς πελάτες στην Ελλάδα εξαιρουμένου του δανείου προς το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αναφέρεται στην ανωτέρω ενότητα 3.3.1.1 «Αναφορές σε συγκεκριμένα μεγέθη που δεν οίζονται από τα Δ.Π.Χ.Α.». Τα εγχώρια προσαρμοσμένα επιχειρηματικά δάνεια προ προβλέψεων απομείωσης ανήλθαν σε €15.674 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012, ενώ τα αντίστοιχα της 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €17.252 εκατ. και κατά τις ημερομηνίες αυτές αποτελούσαν το 35,1% και 37,1% των εγχώριων προσαρμοσμένων δανείων προ προβλέψεων απομείωσης αντιστοίχως.

Η αύξηση του εγχώριων δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών το 2013, ήταν μειωμένη κατά 56,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη αύξηση το 2012 και ανήλθε σε €1.549 εκατ. έναντι €3.559 εκατ. το 2012. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση, κατά 37,7%, του κόστους πιστωτικού κινδύνου του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου, από 486 μ.β. το 2012 σε 303 μ.β. το 2013.

Ο Όμιλος ορίζει ως «Εγχώριες δαπάνες προσωπικού» τις δαπάνες που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα, με εξαίρεση το κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου. Οι εγχώριες δαπάνες προσωπικού κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013 ανήλθαν σε €987 εκατ. (προσαρμοσμένες για τις μη-επαναλαμβανόμενες αποσβέσεις του κόστους προϋπηρεσίας, το οποίο ανήλθε σε €170 εκατ.), €904 εκατ. και €821 εκατ. αντίστοιχα. Το κόστος του προγράμματος της εθελουσίας εξόδου κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθε σε €193 εκατ., αντίστοιχα. Δεν υπήρξε κόστος προγράμματος εθελουσίας εξόδου κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012. Η Διοίκηση εκτιμά ότι η μελλοντική εξοικονόμηση λόγω του προγράμματος εθελουσίας εξόδου θα ανέρχεται σε περίπου €155 εκατ. ετησίως. Λαμβάνοντας υπόψη την εξοικονόμηση από το ανωτέρω πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου, οι εγχώριες δαπάνες προσωπικού για το 2013 θα ανέρχονταν σε €666 εκατ.

Τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.551 εκατ., σε σχέση με τις προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ύψους €1.628 εκατ. κατά την ίδια περίοδο.

Οικονομικές επιδόσεις χρήσεων 2011 – 2013

Ο Όμιλος παρουσίασε κέρδη περιόδου αναλογούντα σε μετόχους της Τράπεζας ύψους €809 εκατ. κατά το έτος 2013, έναντι σημαντικών ζημιών ύψους €2.127 εκατ. όπως αναμορφώθηκαν για το 2012 και με ζημίες ύψους €12.344 εκατ. για το 2011. Σε αυτή τη βελτίωση συνετέλεσε η καλύτερη του εγχώριου οικονομικού κλίματος, επιτρέποντας τη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επισφαλειών, ο αντιλογισμός απομειώσεων του έτους 2012 που αφορούσαν απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο και η εξάλειψη των υψηλών διαπραγματευτικών ζημιών του προηγούμενου έτους, καθώς και η αναγνώριση πρόσθετης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ύψους €1.104 εκατ. ύστερα από επανεκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Ιδιαίτερα θετική στη διαμόρφωση των αποτελεσμάτων ήταν η συμβολή της Τουρκίας μέσω της θυγατρικής της Finansbank, με κέρδη περιόδου ύψους €439 εκατ., παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην αγορά της Τουρκίας κατά το β' εξάμηνο του έτους, ενώ οι θυγατρικές της NAE-5 η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία) συνέβαλαν με κέρδη περιόδου €32 εκατ., έναντι ζημιών περιόδου ύψους €65 εκατ. το 2012. Τα αποτελέσματα του 2012 επηρεάστηκαν δυσμενώς από τις συνεχιζόμενες υψηλές προβλέψεις για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων και τη μείωση των καθαρών επιτοκιακών εσόδων, λόγω του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης από τον μηχανισμό ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance, «ELA»).

Τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €3.157 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 μειωμένα σε σχέση με το ποσό των €3.365 εκατ. την ίδια περίοδο του 2012 και σε σχέση με το ποσό των €3.843 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011.

Η μείωση κατά 6,2% το 2013 σε σχέση με το 2012 οφείλεται κυρίως στη μείωση των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ως αποτέλεσμα της απομόχλευσης στην Ελλάδα και της μείωσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω του PSI. Η μείωση των τόκων και συναφών εξόδων οφείλεται στο μειωμένο κόστος χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (ήτοι ο λόγος Καθαρά έσοδα από τόκους προς το μέσο όρο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού) του Ομίλου ανήλθε σε 3,4% για το 2013 (θετικά επηρεασμένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank που ανήλθε σε 6,2%) από 3,6% το 2012.

Η μείωση κατά 12,4% το 2012 σε σχέση με το 2011 οφείλεται κυρίως στη μείωση των θέσεων σε ομόλογα λόγω του PSI, και λόγω του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης από τον ELA και παρά την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και των περιθωρίων του Ομίλου από τις δραστηριότητες στην Τουρκία. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ήταν 3,6% το 2012 για τον Όμιλο (ωφελημένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank ύψους 6,5%), αμετάβλητο με το 2011. Τα καθαρά έσοδα από τόκους από τις δραστηριότητες στη NAE-5 μειώθηκαν κατά 24,7% σε €253 εκατ. στο δωδεκάμηνο του 2012, από €336 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011 λόγω της αύξησης του κόστους χρηματοδότησης, της μείωσης των επιτοκίων χορηγήσεων –ακολουθώντας την πτώση των επιτοκίων αγοράς– και της επίδρασης της απομόχλευσης του

δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο διαμορφώθηκε στο 3,2% από 3,9% για την ίδια περίοδο του 2011.

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικών κινδύνων που αφορούν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, που αναγνωρίστηκαν την περίοδο 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.135 εκατ. (ή €1.628 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης), έναντι ποσού €2.545 εκατ. (ή €2.532 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης) το αντίστοιχο διάστημα του 2012 (μείωση κατά 55,4%), ως αποτέλεσμα της σημαντικά μικρότερης αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση το 2013 και τον αντιλογισμό πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορούσε σε δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο.

Οι δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά 10,9% και ανήλθαν σε €1.530 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2013 από €1.380 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία ύψους περίπου €193 εκατ. το οποίο πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2013 και στο οποίο συμμετείχαν άνω των 2.500 υπαλλήλων. Εκτιμάται, επιπλέον, ότι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ.

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 αυξήθηκαν κατά €78 εκατ. ή 10,6%, σε σχέση με τη ίδια περίοδο του 2012, όπου ανήλθαν σε €811 εκατ. κυρίως εξ αιτίας της επέκτασης του δικτύου καταστημάτων της θυγατρικής Finansbank.

Το 2012 οι δαπάνες προσωπικού σε επίπεδο Ομίλου μειώθηκαν κατά 13,8% σε σχέση με το 2011. Η μείωση στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερη, ανήλθε στο 21,8% λόγω μείωσης του προσωπικού κυρίως λόγω συνταξιοδότησης και λόγω της μείωσης των μισθών και επιδομάτων. Επίσης τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα στην Ελλάδα μειώθηκαν κατά 8,4% από το 2011. Μείωση επίσης επιτεύχθηκε και στις λειτουργικές δαπάνες στην NAE-5 κατά 8,2% για την αντίστοιχη περίοδο. Τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε €2.357 εκατ. μειωμένα κατά 8,1% έναντι του 2011, κυρίως εξαιτίας της δραστηκής περιστολής των λειτουργικών δαπανών στην Ελλάδα.

Σημειώνεται ότι τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου, για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.551 εκατ. έναντι €1.050 εκατ. το 2012.

Οι ζημίες προ φόρων περιόδου, κατά το δωδεκάμηνο του 2013, διαμορφώθηκαν σε €179 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 90,9% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων περιόδου ύψους €1.973 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2012.

Οι ζημίες προ φόρων, κατά το δωδεκάμηνο του 2012, διαμορφώθηκαν σε €1.986 εκατ., σημειώνοντας μείωση 85,2% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων ύψους €13.420 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2011.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο του ενεργητικού του Ομίλου αυξήθηκε κατά 5,9% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 και διαμορφώθηκε σε €110.930 εκατ. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στο χαρτοφυλάκιο επενδύσεων το οποίο αυξήθηκε κατά 110,2% και διαμορφώθηκε σε €17.477 εκατ., κυρίως λόγω των ομολόγων ΕΤΧΣ ποσού €8.661 εκατ. που εισφέρθηκαν από το ΤΧΣ στην Τράπεζα στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησής της τον Ιούνιο του 2013 και €462 εκατ. από την απόκτηση της FBB. Σημειώνεται ότι, τα ομόλογα αυτά δεν μπορούν να πουληθούν παρά μόνο να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρο για παροχή ρευστότητας.

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €76.103 εκατ. έναντι €76.905 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012, εκ των οποίων €52.413 εκατ. αφορούν το εγχώριο χαρτοφυλάκιο, €16.217 εκατ. το χαρτοφυλάκιο της Τουρκίας και €7.473 εκατ. το χαρτοφυλάκιο της ΝΑ Ευρώπης. Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης σε επιχειρήσεις και δημόσιο διαμορφώθηκαν σε €32.914 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 43,2% του συνόλου, ενώ τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης της λιανικής τραπεζικής ανήλθαν σε €43.189 εκατ. και αντιστοιχούσαν σε 56,8% του συνόλου. Τέλος, τα στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια αποτελούν το 29,6% και το 11,3% του συνολικού χαρτοφυλακίου, αντίστοιχα. Την 10 Μαΐου 2013, η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που αποκτήθηκαν από την FBB ανήλθαν σε €779 εκατ., ενώ την 26 Ιουλίου 2013 η εύλογη αξία των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που αποκτήθηκαν από την Probank ανήλθαν σε €2.152 εκατ.

Όσον αφορά την ποιότητα του δανειακού χαρτοφυλακίου του Ομίλου το 2013, οι νέες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στην Ελλάδα σημείωσαν πτώση κατά 56,5% σε ετήσια βάση στα €1.549 εκατ. ενώ κατά το 2012, που αποτέλεσε την κορύφωση της κρίσης στην Ελλάδα, είχαν ανέλθει σε €3.559 εκατ. Αποτέλεσμα αυτών, ήταν η διενέργεια μειωμένων προσαρμοσμένων προβλέψεων σε επίπεδο Ομίλου κατά 35,7%, ύψους €1.628 εκατ., έναντι €2.532 εκατ. το προηγούμενο έτος. Εντούτοις, ο προσαρμοσμένος δείκτης κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για τον Όμιλο βελτιώθηκε στο 56,0%, έναντι 54,3% ένα έτος

νωρίτερα. Επιπλέον, ο προσαρμοσμένος δείκτης δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου διαμορφώθηκε στο τέλος Δεκεμβρίου 2013 σε 22,5%, έναντι 19,0% ένα έτος νωρίτερα.

Σημειώνεται ότι την 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος, υπό το πρίσμα της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης, της αύξησης των καταθέσεων, τη μείωση του δείκτη αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, την απόκτηση των υγιών περιουσιακών στοιχείων της FBB και της Probank και τη βελτίωση της απόδοσης της Τράπεζας συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις, η Τράπεζα προχώρησε σε επανεξέταση της αξιολόγησής της σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Η αναθεωρημένη αξιολόγηση, η οποία έλαβε υπόψη τα ανωτέρω γεγονότα, βασίστηκε σε αναλυτικές οικονομικές προβλέψεις μέχρι και το 2015 και σε συντηρητικές παραδοχές σχετικά με την ανάπτυξη έως το 2018. Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις προβλέψεις είναι η σταδιακή μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, μείωση του κόστους των καταθέσεων, αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, σημαντική μείωση στα λειτουργικά έξοδα λόγω της υλοποίησης του προγράμματος εθελούσιας εξόδου το Δεκέμβριο 2013. Βασίζόμενη στα ανωτέρω η Διοίκηση κατέληξε ότι αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €2.409 εκατ. (έναντι €1.297 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012) για τον Όμιλο, μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματοποιήσιμη. Από το ποσό αυτό, €1.958 εκατ. αφορά στις ζημιές από το PSI, οι οποίες, σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, για φορολογικούς λόγους, αποσβένονται ισόποσα σε 30 έτη και θεωρούνται εκπιπόμενη δαπάνη. Η αύξηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης κατά €1.112 εκατ. ήτοι ποσοστιαία κατά 85,7%, περιλαμβάνει ποσό €372 εκατ. που οφείλεται στην αύξηση του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα από 20% το 2012 σε 26% το 2013. Η υπόλοιπη αύξηση προέρχεται κυρίως από την Τράπεζα και οφείλεται: (α) στην αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, ύψους €158 εκατ., επί φορολογικών ζημιών και κυρίως (β) στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των επενδυτικών χρεογράφων ύψους €1.273 εκατ. η οποία κυρίως προέρχεται από αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί της ζημίας του PSI που δεν είχε αναγνωριστεί τις προηγούμενες χρήσεις. Οι ανωτέρω αυξήσεις αντισταθμίστηκαν κυρίως: (α) από τη μείωση κατά €322 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των παραγώγων (β) από τη μείωση κατά €160 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και (γ) από τη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά €57 εκατ. επί των παροχών προς το προσωπικό.

Η αύξηση των καταθέσεων βελτίωσε το δείκτη ρευστότητας (προσαρμοσμένα δάνεια προς καταθέσεις) στο 97,5%, έναντι 107,7% το Δεκέμβριο του 2012. Ο δείκτης προσαρμοσμένων δανείων (εξαιρουμένου του δανείου προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €5.959 εκατ.) προς καταθέσεις για την Ελλάδα διαμορφώθηκε σε 90,0% – βελτιωμένος κατά 11 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση. Ο αντίστοιχος δείκτης για τη ΝΑΕ-5, ο οποίος διαμορφώθηκε στο 99,0%, βελτιωμένος κατά 14 ποσοστιαίες μονάδες σε ετήσια βάση, κυμαίνεται σε επίπεδα χαμηλά σε σχέση με τα αντίστοιχα του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές, ενώ έχει μειωθεί περίπου κατά το ήμισυ από τα προ κρίσης επίπεδα. Στην Τουρκία, η αύξηση των καταθέσεων κατά 16,0% ετησίως (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία) υπερέβη την αύξηση των δανείων (+12,9% ετησίως, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία), ενώ σημαντική βελτίωση σημειώθηκε και στο μείγμα των καταθέσεων, μέσω ενίσχυσης κατά 65,5% σε ετήσια βάση των χαμηλού κόστους καταθέσεων όψεως (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία).

Οι υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ και Κεντρικές Τράπεζες και οι καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή repos αντιστοιχούσαν σε 74,2% και σε 16,9%, αντίστοιχα του συνόλου των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενώ οι καταθέσεις ταμειωτηρίου, προθεσμίας και όψεως (συμπεριλαμβανομένων των τρεχούμενων και των λοιπών καταθέσεων) αντιστοιχούσαν σε 28,2%, 57,1% και 14,7%, αντίστοιχα του συνόλου των υποχρεώσεων προς πελάτες. Την 10 Μαΐου 2013, η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποκτήθηκαν από την FBB ανήλθαν σε €1.066 εκατ., ενώ την 26 Ιουλίου 2013 η εύλογη αξία των υποχρεώσεων προς πελάτες που αποκτήθηκαν από την Probank ανήλθαν σε €2.983 εκατ.

Επιπρόσθετα, ως αποτέλεσμα της αύξησης των καταθέσεων, συμπεριλαμβανομένων και των καταθέσεων πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή repos, της απομόχλευσης των στοιχείων ενεργητικού, την 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €20,7 δισ. από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, το σύνολο του ενεργητικού του Ομίλου μειώθηκε κατά 1,8% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2011 και διαμορφώθηκε σε €104.798 εκατ. Μείωση κατά μόλις 2,2% σημείωσαν τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ πρόβλεψης απομείωσης του Ομίλου, τα οποία στο τέλος του 2012 ανήλθαν σε €76.905 εκατ. έναντι €78.616 εκατ. το Δεκέμβριο του 2011, παρά τις δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η μείωση του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση των χορηγήσεων προ προβλέψεων στην Τουρκία το δωδεκάμηνο του 2012, η οποία ανήλθε σε 15,5%, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

Οι καταθέσεις ανήλθαν σε €58.343 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 παρουσιάζοντας οριακή μείωση 0,7% σε σχέση με το 2011.

Το 2011 και 2012, ο Όμιλος υλοποίησε σειρά ενεργειών, οι οποίες ως στόχο είχαν την προσαρμογή του επιχειρηματικού του μοντέλου στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που αντιμετώπισε η ελληνική οικονομία. Συγκεκριμένα, ενίσχυσε την κεφαλαιακή του θέση τόσο μέσω της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου κατά €1,0 δισ. το Δεκέμβριο του 2011, μέσω της έκδοσης εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών, η οποία καλύφθηκε εξ ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο, όσο και μέσω της επαναγοράς μέρους των καλυμμένων ομολογιών και προνομιούχων τίτλων τον Ιανουάριο του 2012, από την οποία προέκυψε κέρδος €302 εκατ., ενίσχυσε τις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και περιέστειλε σημαντικά τις λειτουργικές του δαπάνες. Επιπρόσθετα, στο τέταρτο τρίμηνο του 2012, ο Όμιλος κατέγραψε κέρδος προ φόρων ύψους €279 εκατ. λόγω της συμμετοχής της Τράπεζας στο πρόγραμμα επαναγοράς των ομολόγων που είχαν εκδοθεί για το PSI από το Ελληνικό Δημόσιο και επίσης κατέγραψε κέρδος €157 εκατ. από την πώληση του 51,0% της θυγατρικής της Finansbank που δραστηριοποιείται στον κλάδο των ασφαλειών.

3.4 Πληροφορίες για την Τράπεζα

Η Τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και οι μετοχές της εισήχθησαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 1880. Οι μετοχές της Τράπεζας (σε μορφή ADRs) έχουν επίσης εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης από το 1999. Η Τράπεζα έχει την έδρα της στην οδό Αιόλου 86, Αθήνα, ((Γ.Ε.ΜΗ.) 237901000), τηλ.: 210 334 1000, www.nbg.gr. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα μπορεί να ιδρύει υποκαταστήματα, πρακτορεία και γραφεία αντιπροσωπείας οπουδήποτε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Η Τράπεζα κατά τη διάρκεια των 173 ετών λειτουργίας της, έχει επεκτείνει το φάσμα των τραπεζικών υπηρεσιών που προσφέρει, και καλύπτει όλα τα σύγχρονα τραπεζικά προϊόντα. Επιπλέον, η διάρκεια της Τράπεζας σύμφωνα με το Καταστατικό της είναι μέχρι τις 27 Φεβρουαρίου του 2053, αλλά μπορεί να επεκταθεί περαιτέρω με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων.

Η Τράπεζα μαζί με τις θυγατρικές της παρέχουν ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, το οποίο περιλαμβάνει λιανική και επιχειρηματική τραπεζική, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων, διαχείριση και εκμετάλλευση ακινήτων, χρηματιστηριακές, επενδυτικές και ασφαλιστικές υπηρεσίες διεθνώς. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην Ελλάδα, την Τουρκία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Νοτιοανατολική Ευρώπη («ΝΑ Ευρώπη») στην οποία περιλαμβάνονται οι Βουλγαρία, Ρουμανία, Αλβανία, Σερβία και FYROM, την Κύπρο, τη Μάλτα, την Αίγυπτο και τη Νότια Αφρική.

Στο πλαίσιο της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων του Ομίλου, η Τράπεζα ίδρυσε το 1891 την Εθνική Ελληνική Εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων Α.Ε. και το 1927 την Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. («ΕΚΤΕ»).

Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος, ως κεντρικής τράπεζας στην Ελλάδα, το 1928, η Τράπεζα, πέραν της εμπορικής της τραπεζικής δραστηριότητας, ήταν υπεύθυνη για την έκδοση του εθνικού νομίσματος. Η Τράπεζα επέκτεινε περαιτέρω τις δραστηριότητές της όταν, το 1953, συγχωνεύτηκε με την Τράπεζα Αθηνών Α.Ε. Στις 2 Οκτωβρίου 1998, η Τράπεζα συγχώνευσε την ΕΚΤΕ με σκοπό τη βελτίωση της παραγωγής εσόδων, την πραγματοποίηση συνεργειών μείωσης κόστους και την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών στεγαστικής πίστης στους πελάτες της Τράπεζας.

Το Δεκέμβριο του 2002, η Τράπεζα απέκτησε πλήρως και ενσωμάτωσε τις δραστηριότητες της Εθνικής Τράπεζας Επενδύσεων και Βιομηχανικής Ανάπτυξης («ΕΤΕΒΑ»), μιας επενδυτικής τράπεζας η οποία ήταν θυγατρική της Τράπεζας. Ως μέρος της συνεχιζόμενης προσπάθειας του Ομίλου για τη βελτίωση της διάρθρωσης του χαρτοφυλακίου του και για την αποτελεσματική αντίδραση στις μεταβολές των εγχώριων και αλλοδαπών αγορών, το Δεκέμβριο του 2005 η Τράπεζα απέκτησε πλήρως και ενσωμάτωσε τις δραστηριότητες της θυγατρικής της με αντικείμενο τη διαχείριση χαρτοφυλακίου τίτλων, Εθνική Εταιρία Επενδύσεων Χαρτοφυλακίου Α.Ε.

Οι προσπάθειες της Τράπεζας για την περαιτέρω συγκέντρωση των λειτουργιών της και τη βελτίωση της συνολικής της διάρθρωσης οδήγησαν επίσης στην απορρόφηση της, κατά 100% θυγατρικής της, Εθνικής Ακινήτων Α.Ε. στις 31 Μαρτίου 2006 ενώ στις 17 Μαρτίου 2008 ολοκληρώθηκε η απόσχιση του αποθηκευτικού κλάδου της Τράπεζας και η απορρόφηση αυτού από την κατά 100% θυγατρική της, Εθνική Συμβουλευτική Επιχειρηματικών Συμμετοχών Ανώνυμος Εταιρεία, η οποία στη συνέχεια μετονομάστηκε σε Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος, στην οποία εισφέρθηκε ο αποθηκευτικός κλάδος της Τράπεζας. Η Τράπεζα συγχώνευσε επίσης μέσω απορρόφησης την Εθνική Διοικήσεως και Οργανώσεως Α.Ε. («ΕΑΕΔΟ»), με ημερομηνία ισχύος την 31 Μαρτίου 2007.

Την 14 Ιανουαρίου 2010, η έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εισφορά, με ημερομηνία 30 Σεπτεμβρίου 2009, ακίνητης περιουσίας της Τράπεζας λογιστικής αξίας €615 εκατ., που αντιστοιχεί σε 241 ακίνητα,

στην ανώνυμη εταιρεία επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία με την επωνυμία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. Η εισφορά της ακίνητης περιουσίας αντιπροσωπεύει εισφορά σε είδος έναντι υποχρέωσης κάλυψης κεφαλαίου από την Τράπεζα, ως μοναδικού μετόχου της ανωτέρω εταιρείας. Η ακίνητη περιουσία που εισφέρθηκε περιλαμβάνει γήπεδα και κτίρια αναπόσβεστης λογιστικής αξίας, την 31 Δεκεμβρίου 2013, €348 εκατ. και €236 εκατ. αντίστοιχα, ενώ η εμπορική τους αξία εκτιμήθηκε σε €665 εκατ. από ανεξάρτητους ορκωτούς εκτιμητές την 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εισφορά σε μετρητά στο μετοχικό κεφάλαιο ανήλθε σε €132 χιλιάδες. Για τη μεταβίβαση μέρους της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. (βλ. ενότητα 3.4.1 «Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις»). Επί του παρόντος, η πλειοψηφία των ακινήτων μισθώνονται από την Τράπεζα βάσει μακροχρόνιων μισθώσεων.

Επιπρόσθετα, ο Όμιλος έχει αυξήσει την παρουσία του στη ΝΑ Ευρώπη. Συγκεκριμένα, τον Οκτώβριο του 2003, ο Όμιλος απέκτησε τη Banca Romaneasca S.A. («Banca Romaneasca») στη Ρουμανία και το 2005 απέκτησε την Eurial Leasing IFN S.A., μια Ρουμάνικη εταιρεία χρηματοδοτικής μίσθωσης αυτοκινήτων η οποία μετονομάστηκε αργότερα σε NBG Leasing IFN S.A. Αυτές οι εξαγορές αποτέλεσαν τη συνέχεια της επέκτασης των τραπεζικών δραστηριοτήτων του Ομίλου μέσω των εξαγορών των Storanska Banka AD-Skorje («Storanska Banka») στην ΠΓΔΜ και της United Bulgarian Bank AD-Sofia («UBB») στη Βουλγαρία το 2000.

3.4.1 Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις

Η Εξαγορά της Finansbank

Το 2006, ο Όμιλος προέβη στη μεγαλύτερη διεθνή εξαγορά που έχει κάνει μέχρι σήμερα. Στις 18 Αυγούστου 2006, ο Όμιλος εξαγόρασε το 46% των κοινών μετοχών και το 100% των ιδρυτικών τίτλων της Finansbank, που δραστηριοποιείται στην εμπορική και λιανική τραπεζική. Στις 29 Ιανουαρίου 2007, η Τράπεζα απέκτησε περαιτέρω 43,44% των κοινών μετοχών της Finansbank. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος κατείχε το υπόλοιπο 99,81% του μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank. Στις 5 Απριλίου 2007, η Τράπεζα πώλησε το 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank στην International Finance Corporation («IFC»). Αυτή η αυμμετοχή στο κεφάλαιο υπόκειται σε δικαίωμα προαίρεσης αγοράς (call option) ασκητέο από την Τράπεζα και σε δικαίωμα προαίρεσης πώλησης (put option) (στην Τράπεζα) ασκητέο από την IFC εντός επτά ετών (βλ. ενότητα 3.25 «Σημαντικές συμβάσεις»).

Επενδύσεις και άλλες συναλλαγές επί συμμετοχών

Την 29 Ιουνίου 2011, η Τράπεζα απόκτησε το 49,9% των μετοχών της CPT Investments Ltd από την Credit Suisse A.G. Το συνολικό τίμημα ανήλθε στο ποσό των €588 εκατ. εκ των οποίων ποσό €43 εκατ. καταβλήθηκε σε μετρητά ενώ το υπόλοιπο ποσό ύψους €545 εκατ. αφορά σε αναδοχή χρέους από την Credit Suisse AG. Ποσό €776 εκατ. (το οποίο αφορά τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων της CPT Investments Ltd που αναλογούσαν στις μη ελέγχουσες συμμετοχές) αφαιρέθηκε από τις μη ελέγχουσες συμμετοχές. Η διαφορά, ύψους €188 εκατ. μεταξύ της μείωσης των μη ελεγχουσών συμμετοχών και του τιμήματος της εξαγοράς, αναγνωρίστηκε απευθείας στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου ως εξής: ποσό €38 εκατ. χρεώθηκε στο λογαριασμό «Αποθεματικό διαθεσίμων προς πώληση αξιογράφων» και ποσό €226 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Αποτελέσματα εις νέον». Μετά την εν λόγω απόκτηση η Τράπεζα κατείχε το 100% των μετοχών της CPT Investments Ltd. Το πρώτο τρίμηνο του 2014 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκκαθάρισης της εταιρείας και η Τράπεζα προέβη στη λύση της.

Την 20 Ιουλίου 2011, τα Διοικητικά Συμβούλια της Ethnodata A.E. και της κατά 100% θυγατρικής της Ethnorlan A.E., ενέκριναν τη συγχώνευση των δύο εταιρειών, με απορρόφηση της δεύτερης από την Ethnodata A.E. Η ημερομηνία ισολογισμού μετασηματισμού ορίστηκε η 30 Ιουνίου 2011. Η συγχώνευση ολοκληρώθηκε την 25 Νοεμβρίου 2011.

Την 19 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού SPITI PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AGORAZO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων.

Την 22 Σεπτεμβρίου 2011, η Τράπεζα ίδρυσε στο Ηνωμένο Βασίλειο την Εταιρεία Ειδικού Σκοπού AUTOKINITO PLC. Σκοπός της Εταιρείας, στην οποία η Τράπεζα είναι ο βασικός δικαιούχος, είναι η τιτλοποίηση καταναλωτικών δανείων για αγορά αυτοκινήτου.

Την 12 Δεκεμβρίου 2011, κατόπιν της από 4 Αυγούστου 2011 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank, αυξήθηκε το μετοχικό κεφάλαιο της Finansbank κατά TL 120 εκατ. (TL 116 εκατ. με καταβολή μετρητών και TL 4 εκατ. με

κεφαλαιοποίηση αποθεματικών). Η ταμειακή συνεισφορά του Ομίλου ανήλθε σε TL 110 εκατ. η οποία προήλθε από επανεπένδυση μερισμάτων.

Το Δεκέμβριο του 2011, ολοκληρώθηκε η λύση της θυγατρικής εταιρείας ETEBA Bulgaria AD.

Κατά τη διάρκεια του 2011, η Finansbank πώλησε 20,88% από το ποσοστό της στην Finans Investment Trust αντί TL 5 εκατ. Κατόπιν της συναλλαγής αυτής, το ποσοστό του Ομίλου στην εταιρεία ανέρχεται σε 54,56%, ενώ τα κέρδη εις νέο και οι μη ελέγχουσες συμμετοχές αυξήθηκαν κατά €1 εκατ. και €2 εκατ. αντίστοιχα.

Την 15 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε το 10,2% της Banca Romaneasca από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης («EBRD»), μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης, όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβαση μεταξύ των μετόχων, μεταξύ της Τράπεζας και της EBRD. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26 εκατ.

Από την 1 Ιουλίου 2012, το κατάστημα της Τράπεζας στην Αλβανία μετατράπηκε και ενοποιείται ως θυγατρική εταιρεία με την επωνυμία Banka NBG Albania Sh.a., στην οποία συμμετέχει η Τράπεζα κατά 100%.

Την 27 Σεπτεμβρίου 2012, η Τράπεζα κάλυψε την αύξηση κεφαλαίου της Εθνικής Ασφαλιστικής με €500 εκατ.

Την 4 Οκτωβρίου 2012, η Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. ίδρυσε την ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε., στην οποία κατέχει ποσοστό 100%. Το κεφάλαιο που εισέφερε ανήλθε σε €5 εκατ.

Την 19 Οκτωβρίου 2012, η NBG Leasing IFN αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά RON 67 εκατ. Στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου συμμετείχε η Banca Romaneasca με παραίτηση του δικαιώματος προτίμησης της Τράπεζας η οποία ήταν ο μοναδικός μέτοχος. Μετά την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η Banca Romaneasca κατέχει το 93,57% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Την 29 Οκτωβρίου 2012, η θυγατρική εταιρεία Interlease E.A.D., Sofia, απόκτησε μέσω άσκησης δικαιώματος κατασχέσεως εξ υποθήκης το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας Hotel Perun – Bansco EOOD. Το τίμημα ανήλθε σε BGN 12 εκατ.

Την 16 Νοεμβρίου 2012, η Finansbank πώλησε την κατά 100% θυγατρική της Finans Consumer Finance αντί τιμήματος TL 4 εκατ.

Την 9 Νοεμβρίου 2012, ολοκληρώθηκε η πώληση του 51,0% των μετοχών της Finans Pension, θυγατρικής της Finansbank, προς τη Cigna Nederland Gamma B.V. αντί τιμήματος TL 203 εκατ. Η Finansbank διατήρησε στην κατοχή της το υπόλοιπο 49,0% των μετοχών της εταιρείας και συμφώνησε με τη Cigna Nederland Gamma B.V. να διαχειρίζονται από κοινού τη Finans Pension η οποία μετονομάστηκε Cigna Finans Pension and Life A.S.

Την 14 Δεκεμβρίου 2012, Εθνική Leasing Α.Ε. («Εθνική Leasing») αύξησε το μετοχικό της κεφάλαιο κατά €46 εκατ., με τη συμμετοχή των μετόχων της, της Τράπεζας και της Εθνικής Κεφαλαίου Α.Ε., συμμετέχοντας από κοινού στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου καταβάλλοντας σε μετρητά €43 εκατ. και €3 εκατ., αντίστοιχα.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 32,86% της Finans Investment Trust αντί τιμήματος TL 6 εκατ. Ο Όμιλος κατέχει το 83,3% της εταιρείας.

Μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012, η Finansbank εξαγόρασε ποσοστό 4,61% της Finans Leasing αντί τιμήματος TL 22 εκατ. Μετά την ολοκλήρωση, ο Όμιλος θα κατέχει το 95,3% της εταιρείας.

Εξαγορά της Eurobank Εργασίας Α.Ε.

Την 5 Οκτωβρίου 2012, η Εθνική Τράπεζα ανακοίνωσε προαιρετική δημόσια πρόταση μέσω ανταλλαγής μετοχών (η «Πρόταση») για την απόκτηση του συνόλου των υφιστάμενων κοινών ονομαστικών μετοχών, ονομαστικής αξίας €2,22 Ευρώ ανά μετοχή, έκδοσης της Eurobank με σχέση ανταλλαγής 58 νέες εκδοθείσες κοινές ονομαστικές μετοχές της Τράπεζας για 100 μετοχές της Eurobank. Η Πρόταση εγκρίθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς την 10 Ιανουαρίου 2013 και η περίοδος αποδοχής έληξε ολοκληρώθηκε την 15 Φεβρουαρίου 2013. Κατά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της Πρότασης, μέτοχοι της Eurobank εισέφεραν το 84,4% των μετοχών σύμφωνα με τους όρους της Πρότασης. Βάσει των παραπάνω, εκδόθηκαν 271 εκατ. νέες κοινές μετοχές της Εθνικής Τράπεζας. Η εύλογη αξία των μετοχών που εκδόθηκαν ως αντάλλαγμα για την απόκτηση των μετοχών της Eurobank ανήλθε σε €273 εκατ. και υπολογίστηκε με βάση την τιμή κλεισίματος στο Χ.Α. της μετοχής της Εθνικής Τράπεζας στις 15 Φεβρουαρίου 2013. Τα σχετικά με την απόκτηση κόστη ανήλθαν σε €17 εκατ.

Την 28 Μαρτίου 2013, η Τράπεζα της Ελλάδος έστειλε επιστολές στην Τράπεζα και τη Eurobank, δηλώνοντας ότι η κάθε τράπεζα θα έπρεπε να προχωρήσει σε ανακεφαλαιοποίηση και να την έχει ολοκληρώσει μέχρι το τέλος Απριλίου 2013, ζητώντας τους να ξεκινήσουν τις απαραίτητες ενέργειες. Την 1 Απριλίου 2013, η Τράπεζα, μαζί με την Eurobank, έστειλαν στην Τράπεζα της Ελλάδος επιστολή ζητώντας επίσημη επιμήκυνση της περιόδου ανακεφαλαιοποίησης έως τις 20 Ιουνίου 2013. Σε αυτή την επιστολή, η Τράπεζα δήλωσε ότι η επιμήκυνση αυτή θα της έδινε τον απαραίτητο χρόνο για να ολοκληρωθεί η συγχώνευση με την Eurobank και να προχωρήσουν σε ανακεφαλαιοποίηση σαν ένα ενιαίο πιστωτικό ίδρυμα. Το αίτημα αυτό δεν εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Την 7 Απριλίου 2013, η Τράπεζα της Ελλάδος ανακοίνωσε ότι η διαδικασία της ανακεφαλαιοποίησης για τις τέσσερις βασικές τράπεζες (ΕΤΕ, Eurobank, Alpha, Πειραιώς) θα προχωρήσει κανονικά. Την 8 Απριλίου 2013, η Τράπεζα και η Eurobank εξέδωσαν δελτίο τύπου δηλώνοντας ότι σε συμφωνία με τις εποπτικές αρχές, οι δύο τράπεζες θα ανακεφαλαιοποιηθούν πλήρως και ανεξάρτητα η μία από την άλλη και ότι η διαδικασία της συγχώνευσης αναστέλλεται.

Την 22 Απριλίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Eurobank ανακοίνωσε ότι θα προτείνει στη Γενική Συνέλευση των μετόχων της 30 Απριλίου 2013 με θέμα την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας, να γίνει κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων υπέρ του ΤΧΣ. Την 30 Απριλίου 2013, η πρόταση εγκρίθηκε από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Συνεπώς, η ανακεφαλαιοποίηση της Eurobank μέσω του ΤΧΣ η οποία ολοκληρώθηκε την 31 Μαΐου 2013, προκάλεσε τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής της Τράπεζας στο μετοχικό κεφάλαιο της Eurobank στο 1,2% με το ΤΧΣ να μην έχει περιορισμό στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου από τις αποκτηθείσες μετοχές της Eurobank, αντιπροσωπεύοντας το 98,6% του μετοχικού κεφαλαίου την συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Συνεπεία των ανωτέρω, την 31 Μαΐου 2013, η συμμετοχή στη Eurobank λογιστικοποιήθηκε ως Διαθέσιμη προς Πώληση («ΔΠΠ») επένδυση.

Λόγω των ανωτέρω εξαιρετικά σπάνιων γεγονότων, η Διοίκηση βασιζόμενη στις διατάξεις της παραγράφου 19 του Δ.Λ.Π. 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων», έκρινε ότι για την περίοδο από 15 Φεβρουαρίου μέχρι 31 Μαΐου 2013, ο λογιστικός χειρισμός που απεικονίζει πιο πιστά την ουσία της συναλλαγής για τον Όμιλο, είναι η παρουσίαση της συμμετοχής στη Eurobank στο κόστος μείον προβλέψεις απομείωσης αντί της παρουσίασης με βάση τις διατάξεις του Δ.Π.Χ.Α 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων», Δ.Λ.Π. 27 «Ενοποιημένες και Ατομικές Οικονομικές Καταστάσεις» και Δ.Π.Χ.Α. 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες». Στην τελευταία περίπτωση η Eurobank θα ενοποιούνταν πλήρως για πολύ σύντομη χρονική περίοδο, επηρεάζοντας τη χρηματοοικονομική επίδοση και τις ταμειακές ροές του Ομίλου, γεγονός που θα καθιστούσε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου παραπλανητικές για τους ενδιαφερόμενους χρήστες, λαμβάνοντας υπόψη ότι μετά την αποενοποίηση, ο Όμιλος απεικονίζει τη Eurobank ως «Διαθέσιμη προς πώληση» επένδυση.

Η Διοίκηση πιστεύει ότι τα ανωτέρω είναι σύμφωνα και με το Πλαίσιο Κατάρτισης και Παρουσίασης των Οικονομικών Καταστάσεων όπου στο κεφάλαιο «Ποιοτικά Χαρακτηριστικά των Οικονομικών Καταστάσεων» αναφέρεται ότι τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που καθιστούν τις πληροφορίες, που παρέχονται με τις οικονομικές καταστάσεις, χρήσιμες στους χρήστες είναι η σαφήνεια, η συνάφεια, η αξιοπιστία και η συγκρισιμότητα. Επίσης στην παράγραφο 35, του ίδιου κεφαλαίου αναφέρεται ότι οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις είναι αναγκαίο να αποδίδονται και να παρουσιάζονται σύμφωνα με την ουσία και την οικονομική πραγματικότητά τους και όχι μόνο με τη νομική τους μορφή. Η ουσία είναι ότι η Eurobank μετά την ανακεφαλαιοποίησή της και εντός του 2013 ελέγχεται από το ΤΧΣ και η Τράπεζα έχει στην κατοχή της ποσοστό συμμετοχής 1,2%. Συνεπώς, η ενοποίηση των στοιχείων της Eurobank στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου για μία σύντομη χρονική περίοδο, θα δυσκόλευε την κατανόηση των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου. Επίσης, δεν θα διευκόλυνε στη λήψη αποφάσεων και οι πληροφορίες δεν θα απεικόνιζαν την ουσία της συγκεκριμένης συναλλαγής, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα γεγονότα που συνέβησαν σε σχέση με αυτή τη συναλλαγή.

Επιπλέον, λόγω της «οιονεί πώλησης» της συμμετοχής στη Eurobank το δεύτερο τρίμηνο του 2013 και της ταξινόμησης της ως «Διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο» η απόκλιση από τα ανωτέρω αναφερόμενα πρότυπα δεν έχει επίδραση στην ενοποιημένη καθαρή θέση και στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων της περιόδου που αναλογούν στους μετόχους του Ομίλου της ΕΤΕ, εκτός από την ανακατανομή των κονδυλίων των αποτελεσμάτων της Eurobank, η οποία ανακατανομή εντούτοις δε θεωρείται σημαντική.

Αστήρ Παλάς Βουλευμένης Α.Ε.Ε.

Την 16 Ιανουαρίου 2013, η Τράπεζα σε συμφωνία με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), προκήρυξε ανοικτή διεθνή διαγωνιστική διαδικασία για την εξεύρεση επενδυτή, στο πλαίσιο της σκοπούμενης από κοινού αξιοποίησης της Αστήρ Παλάς Βουλευμένης Α.Ε.Ε. και λοιπών περιουσιακών στοιχείων του

Ομίλου ΕΤΕ και του ΤΑΙΠΕΔ στη χερσόνησο «Μικρό Καβούρι» της Βουλιαγμένης (στο εξής, η «Διαδικασία»). Την 9 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP ("JERMYN") υπέβαλε την υψηλότερη προσφορά ποσού €400 εκατ. για το 90% των μετοχών της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. όπως ο αριθμός θα έχει διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Η Τράπεζα, έχοντας εξασφαλίσει την έγκριση του ΤΧΣ, την 10 Φεβρουαρίου 2014, ανακοίνωσε την JERMYN ως τον προτιμώμενο επενδυτή, ενώ η σχετική έγκριση δόθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ στις 13 Φεβρουαρίου 2014. Η υπογραφή της σύμβασης αναμένεται μετά την έγκριση της συναλλαγής από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Οι αιρέσεις για την ολοκλήρωση της συναλλαγής θα πρέπει να πληρωθούν εντός 15 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης των ως άνω μετοχών. Ο αγοραστής έχει δικαίωμα να παρατείνει την ως άνω περίοδο για επιπλέον 9 μήνες. Ως εκ τούτου, τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. και της Αστήρ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε., η οποία ανήκει εξ ολοκλήρου στην Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. αναταξινομήθηκαν στην κατηγορία «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες» σύμφωνα με το Δ.Π.Χ.Α. 5.

Εφόσον ολοκληρωθεί η Διαδικασία, η Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. θα παύσει να είναι θυγατρική της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα, τον Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα σύναψε δεσμευτικό προσύμφωνο πώλησης της 100% θυγατρικής της εταιρείας Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. Η πώληση θα οριστικοποιηθεί με το πέρας συγκεκριμένων διαδικασιών.

Εξαγορά της ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε.

Την 15 Φεβρουαρίου 2013, η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. απέκτησε το 100% των μετοχών και τον έλεγχο της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε., ιδιοκτήτριας ακινήτου επιφάνειας 29.900 τ.μ. σε οικόπεδο επιφάνειας 35.670 τ.μ., που βρίσκεται στην Παιανία Αττικής. Κατά την ημέρα εξαγοράς το κτίριο ήταν μισθωμένο. Το τίμημα που καταβλήθηκε σε μετρητά ήταν €56 εκατ. Η εξαγορά πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επενδυτικής πολιτικής της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. και στα πλαίσια των συνήθων δραστηριοτήτων της για να ενισχύσει τη θέση της στην αγορά ακινήτων.

Απόκτηση των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της First Business Bank («FBB») και της Probank Α.Ε. («Probank»)

Την 10 Μαΐου 2013, η Τράπεζα κατόπιν της υπ' αριθμόν 10/1/10.05.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, απέκτησε, χωρίς τίμημα, το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της FBB η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση. Η Τράπεζα της Ελλάδος, με την 13/7.11.2013 απόφασή της οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της FBB και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €457 εκατ. Το ΤΧΣ κάλυψε την ανωτέρω διαφορά με ισόποσης ονομαστικής αξίας ομόλογα ΕΤΧΣ.

Την 26 Ιουλίου 2013, η Τράπεζα, κατόπιν της υπ' αριθμόν 12/1/26.07.2013 απόφασης της Επιτροπής Μέτρων Εξυγίανσης της Τράπεζας της Ελλάδος, απέκτησε, χωρίς τίμημα, το «υγιές» τμήμα των στοιχείων ενεργητικού και των υποχρεώσεων της Probank η οποία βρίσκεται σε ειδική εκκαθάριση. Η Τράπεζα της Ελλάδος, με την 15/30.12.2013 απόφασή της οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Probank και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €563 εκατ. Το ΤΧΣ κάλυψε το ανωτέρω άνοιγμα ισόποσα, με εισφορά στην Τράπεζα μετρητών.

Δεδομένου ότι η Τράπεζα απέκτησε το δίκτυο των 19 και των 112 καταστημάτων της FBB και της Probank αντίστοιχα μαζί με το προσωπικό τους καθώς και όλες τις λειτουργίες του δικτύου τους, όπως συναλλαγές πελατών, καταθέσεις και δάνεια, οι συναλλαγές αυτές θεωρούνται ως ενιαίο σύνολο δραστηριοτήτων και περιουσιακών στοιχείων οι οποίες υπό καθεστώς διαχείρισης μπορούν να αποφέρουν οικονομικά οφέλη στην Τράπεζα και συνεπώς πληρούν τον ορισμό της συνένωσης επιχειρήσεων του Δ.Π.Χ.Α. 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων».

Μεταβίβαση μέρους της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.

Την 25 Νοεμβρίου 2013, η Τράπεζα, έπειτα από τη συναίνεση του ΤΧΣ και την έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Directorate General for Competition («DG COMP»)), υπέγραψε με την εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II B.V. συμφωνία μεταβίβασης του 66,0% από την 100% συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. σε τρέχουσες αποτιμήσεις (NAV), αντί συνολικού τιμήματος €653 εκατ., εκ των οποίων ποσό €74 εκατ. σχετίζεται με την εισφορά σε είδος. Συγκεκριμένα, η εισφορά σε είδος αφορά το 100% των μεριδίων της επί της εταιρείας Nash S.r.l. η οποία είναι κάτοχος ακινήτων στην Ιταλία. Η εύλογη αξία της εισφερθείσας εταιρείας ανήλθε σε €74 εκατ. (ακίνητα εύλογης αξίας €68 εκατ. και απαιτήσεις εύλογης αξίας €6 εκατ.).

Την 30 Δεκεμβρίου 2013, έπειτα από τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΤΧΣ κλπ), ολοκληρώθηκε η ανωτέρω συναλλαγή. Η Τράπεζα διατηρεί το 34% στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Α.Π., καθώς και τον έλεγχο, βάσει σχετικής συμφωνίας των μετόχων και κατά συνέπεια την ενοποιεί στις οικονομικές της καταστάσεις.

Επιπρόσθετα, τις 20 Μαρτίου 2014, η ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Α.Π. προέβη στην απόκτηση του 100% του αμοιβαίου κεφαλαίου με την επωνυμία «Fondo Picasso» ιδιοκτήτριας κτηρίων γραφείων τα οποία βρίσκονται στη Ρώμη και το Μιλάνο, Ιταλίας.

Προαιρετική πρόταση για πέντε σειρές Υβριδικών Τίτλων

Η Τράπεζα στις 23 Μαΐου 2013 ανακοίνωσε τα αποτελέσματα της προαιρετικής πρότασης, η οποία ξεκίνησε την 8 Μαΐου και έληξε την 22 Μαΐου 2013, για την απόκτηση έως και του συνόλου των πέντε διαφορετικών σειρών προνομιούχων τίτλων (υβριδικοί τίτλοι) μη σωρευτικού μερίσματος άνευ δικαιώματος ψήφου έκδοσης της θυγατρικής NBG Funding Limited και για τους οποίους η Τράπεζα έχει χορηγήσει εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας. Βάσει των συνολικών ονομαστικών ποσών των τίτλων που εγκύρωσ προσφέρθηκαν στην προαιρετική πρόταση, η Τράπεζα υπολόγισε ότι το τελικό συνολικό ονομαστικό ποσό (σε εκατ.) για κάθε σειρά που έγινε αποδεκτό για επαναγορά είναι ως ακολούθως:

Τίτλοι	Τιμή απόκτησης	Συνολική ονομαστική αξία αποδεκτή για επαναγορά σύμφωνα με την Πρόταση	Συνολική ονομαστική αξία που δεν βρίσκεται στην κατοχή της Τράπεζας μετά την ημερομηνία διακανονισμού ⁽¹⁾
Σειρά Α	40%	€37	€19
Σειρά Β	40%	€20	€18
Σειρά C	40%	USD 25	USD 14
Σειρά D	40%	€13	€22
Σειρά E	40%	GBP 1	GBP 9

⁽¹⁾ Για κάθε Σειρά, καθορισμένη ως υφιστάμενη συνολική ονομαστική αξία της σχετικής Σειράς μείον (α) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα πριν την έναρξη της σχετικής Πρότασης και (β) των Τίτλων που έχουν αγοραστεί από την Τράπεζα σύμφωνα με την Πρόταση.

Το κέρδος που προέκυψε από την επαναγορά των υβριδικών τίτλων για την Τράπεζα και τον Όμιλο, ανήλθε σε €55 εκατ.

Η ημερομηνία διακανονισμού για την επαναγορά από την Τράπεζα των τίτλων που εγκύρωσ προσφέρθηκαν ήταν η 27 Μαΐου 2013 και η επαναγορά χρηματοδοτήθηκε από υφιστάμενη ρευστότητα της Τράπεζας.

Ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας τον Ιούνιο του 2013

Τον Ιούνιο του 2013, η Τράπεζα ολοκλήρωσε επιτυχώς την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ., εκ των οποίων €1.079 εκατ. καλύφθηκαν από ιδιώτες επενδυτές και €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ με εισφορά σε είδος τίτλων εκδόσεως του ΕΤΧΣ. Το ΤΧΣ πλέον κατέχει το 84,4% των κοινών μετοχών της Τράπεζας και έχει περιορισμένα δικαιώματα ψήφου και περιορισμό στην πώληση των μετοχών. Επιπλέον, οι ιδιώτες επενδυτές έλαβαν, χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση, ένα παραστατικό τίτλο δικαιωμάτων κτήσεως κοινών μετοχών (Warrant) που εξεδόθη από το ΤΧΣ για κάθε μία κοινή ονομαστική μετοχή για την οποία ενεγράφησαν. Οι κάτοχοι των warrants δικαιούνται να αποκτήσουν 8,23 νέες κοινές μετοχές κυριότητας του ΤΧΣ σε προκαθορισμένη τιμή.

Συμφωνίες μετόχων της Τράπεζας

Αναφορικά με συμφωνίες μετόχων οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών της Τράπεζας ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από αυτές, το ΤΧΣ συμφώνησε προς το άρθρο 7 παρ. 4 Ν.3864/2010 και τις προβλέψεις της ΠΥΣ 38/2012 (όπως αυτή τροποποιήθηκε από την ΠΥΣ 6/2013) εξέδωσε στις 26 Ιουνίου 2013 245.779.626 Τίτλους Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσεως Μετοχών (warrants) που χορηγήθηκαν σε ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν στην ως άνω αναφερόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Η διαπραγμάτευση των warrants στο Χρηματιστήριο Αθηνών ξεκίνησε στις 27 Ιουνίου 2013.

Ειδικότερα, τα warrants είναι μεταβιβάσιμες κινητές αξίες και δεν υφίστανται περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβασή τους. Κάθε Warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του να αγοράσει 8,22923881005499 κοινές μετοχές που διαθέτει το ΤΧΣ, λόγω της συμμετοχής του στην παραπάνω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Τα warrants δεν προσφέρουν δικαιώματα ψήφου στους δικαιούχους ή κατόχους αυτών.

Τα δικαιώματα αγοράς κοινών μετοχών τα οποία ενσωματώνονται στα warrants δύνανται να ασκούνται κάθε έξι μήνες, με πρώτη ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται έξι μήνες από την έκδοση των warrants και τελευταία ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται πενήντα τέσσερις μήνες από την έκδοση των warrants. Δικαιώματα Αγοράς που δεν έχουν ασκηθεί έως και την τελευταία ημερομηνία άσκησης σύμφωνα με τα ανωτέρω θα παύουν

αυτοδικαίως να ισχύουν, και, τα αντίστοιχα warrants θα ακυρώνονται από το ΤΧΣ. Η διαδικασία άσκησης των Δικαιωμάτων Αγοράς και η εκκαθάρισή τους καθώς και κάθε μεταβολή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κατόχων των warrants που τυχόν λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια ισχύος των warrants θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών αντίστοιχα, τουλάχιστον 10 ημέρες πριν από κάθε ημερομηνία άσκησης των warrants.

Η τιμή άσκησης του δικαιώματος αγοράς που αντιστοιχεί σε κάθε Warrant για την απόκτηση Νέων Μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ, θα ισούται με €4,29 πλέον δεδουλευμένων τόκων με ετήσιο επιτόκιο 3%, πλέον περιθωρίου:

- 1% (100 μονάδων βάσης) για το πρώτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 2% (200 μονάδων βάσης) για το δεύτερο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 3% (300 μονάδων βάσης) για το τρίτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης,
- 4% (400 μονάδων βάσης) για το τέταρτο έτος από την Ημερομηνία Έκδοσης, και,
- 5% (500 μονάδων βάσης) για το εναπομείναν διάστημα

επί του αριθμού των νέων Μετοχών που δικαιούται να αποκτήσει ο κάτοχος του Warrant κατά την άσκηση του δικαιώματός του. Η τιμή άσκησης θα αναπροσαρμόζεται ανάλογα σε περίπτωση εταιρικών πράξεων και θα ανακοινώνεται από την Τράπεζα, στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, αντίστοιχα. Η τελευταία ημερομηνία άσκησης δηλαδή η 27 Δεκεμβρίου 2017 είναι και η ημερομηνία λήξης των warrants.

Μετά τους 36 μήνες από την έκδοση των warrants (ήτοι τον Ιούνιο του 2016), το ΤΧΣ δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να μεταβιβάσει τις υποκείμενες κοινές μετοχές σε τρίτους χωρίς να οφείλει οποιαδήποτε αποζημίωση σε κατόχους των warrants που επιλέξουν να μην αποκτήσουν τις μετοχές αυτές.

Μετά τη λήξη της πρώτης περιόδου Άσκησης (27 Δεκεμβρίου 2013) ασκήθηκαν συνολικά 31.046 warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του ΤΧΣ. Τα ασκηθέντα warrants αντιστοιχούν σε 255.485 κοινές μετοχές, ήτοι το 0,011% των κοινών μετοχών. Το αναλογούν ποσό το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα warrants προς το ΤΧΣ ανέρχεται σε €1 εκατ.

Συνεπεία των ανωτέρω, τα εκδοθέντα warrants τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανέρχονται πλέον σε 245.748.580, ενώ οι μετοχές της Τράπεζας που αντιστοιχούν σε αυτά τα warrants και τις οποίες κατέχει το ΤΧΣ ανέρχονται σε 2.022.323.827.

Κεφαλαιακές ανάγκες

Την 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημέρωσε την Τράπεζα για τις κεφαλαιακές της ανάγκες, ύψους υπό το βασικό σενάριο €2,2 δισ., όπως προέκυψαν από τις ασκήσεις προσομοίωσης το 2014. Η Τράπεζα της Ελλάδος κατέληξε σε αυτήν την εκτίμηση, με την παραδοχή ότι η Τράπεζα θα παράξει κεφάλαιο με ίδια μέσα την περίοδο Ιούνιος 2013 με Δεκέμβριο 2016 ύψους €1,5 δισ. βασιζόμενη σε μία κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος συντηρητική αναπροσαρμογή των σχεδίων αναδιάρθρωσης που υπεβλήθησαν από τις τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «2013 Stress Test of the Greek Banking Sector, Μάρτιος 2014»).

Κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα παρουσίασε στην Τράπεζα της Ελλάδος τελικό σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας, περιγράφοντας τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει για να αντιμετωπίσει τις κεφαλαιακές της ανάγκες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε το ως άνω σχέδιο στις 11 Απριλίου 2014. Το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει κεφαλαιακές ενέργειες που ανέρχονται στο ποσό των €1.040 εκατ. Περίπου το μισό ποσό αναφέρεται σε ολοκληρωθείσες κεφαλαιακές ενέργειες σχετικά με την πώληση του Αστέρα Βουλιαγμένης (βλ. ανωτέρω) και το υψηλό αναμενόμενο όφελος από το πρόγραμμα εθελουσίας που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2013. Από το υπόλοιπο όφελος από τις κεφαλαιακές ενέργειες περίπου το μισό αφορά διάθεση μη τραπεζικών περιουσιακών στοιχείων του χρηματοοικονομικού τομέα και το υπόλοιπο μισό τη μείωση δανειακού χαρτοφυλακίου υψηλού κινδύνου. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε την εφαρμογή των ως άνω ενεργειών για το ποσό των €1.040 εκατ. και της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μέσω έκδοσης μετοχών (συμπεριλαμβανομένου του ποσού υπέρ το άρτιον) για το εναπομείναν ποσό €1.143 εκατ. Πέραν της πλήρωσης των κεφαλαιακών αναγκών ύψους €1.143 εκατ., η Τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει το κεφάλαιο της επιπλέον κατά ποσό €1.357 εκατ. προκειμένου να ενισχύσει τον Basel III CET1 δείκτη και να διατηρήσει την ευελιξία της προκειμένου να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, εφόσον κριθεί σκόπιμο και ληφθούν οι σχετικές εγκρίσεις (βλ. ενότητα 3.6.3. «Το μακροοικονομικό Περιβάλλον στην Ελλάδα-Blackrock- Κεφαλαιακές Ανάγκες» και ενότητα 3.10.6 «Κεφαλαιακή επάρκεια»).

Σχέδιο αναδιάρθρωσης που θα υποβληθεί και συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Όπως και τα υπόλοιπα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα που έλαβαν ενίσχυση από το ΤΧΣ και το Ελληνικό Δημόσιο, η Τράπεζα υπόκειται στο ευρωπαϊκό καθεστώς των κρατικών ενισχύσεων. Βάσει των εν λόγω κανόνων, οι εργασίες της Τράπεζας περιορίζονται κατά τρόπο ώστε η κρατική ενίσχυση να μην οδηγεί σε στρέβλωση του ανταγωνισμού.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος συμμετείχε στο PSI και ως αποτέλεσμα, κατέγραψε ζημιές απομείωσης στο χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και σε δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €11,8 δισ. το 2011 και ζημιές απομείωσης στο χαρτοφυλάκιο ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου €0,2 δισ. το 2012. Ως αποτέλεσμα αυτών των ζημιών, η Τράπεζα αναγκάστηκε να ζητήσει κεφαλαιακή στήριξη από το ΤΧΣ.

Στις 20 Απριλίου 2012, το ΤΧΣ έδωσε στην Τράπεζα επιστολή με την οποία δεσμεύτηκε να συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας το 2013. Στις 28 Μαΐου 2012, η Τράπεζα σύναψε σύμβαση προεγγραφής, η οποία τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012 και η οποία αντικατέστησε την επιστολή δέσμευσης βάσει της οποίας το ΤΧΣ προκατέβαλε στην Τράπεζα €7.430 εκατ. ομόλογα ΕΤΧΣ, έναντι του συνολικού ποσού που χρειαζόταν η Τράπεζα για την ανακεφαλαιοποίησή της, και στη συνέχεια κατέβαλε επιπλέον ομόλογα ΕΤΧΣ ονομαστικής αξίας €2.326 εκατ. Κατά συνέπεια το συνολικό ποσό των ομολόγων έκδοσης ΕΤΧΣ που είχε λάβει η Τράπεζα την 31 Δεκεμβρίου 2012 από το ΤΧΣ ανήλθε σε €9.756 εκατ. Το ποσό που τελικά εισεφέρθη στην Τράπεζα το 2013 από το ΤΧΣ μετά την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου και την αφαίρεση της συμμετοχής των ιδιωτών επενδυτών (ύψους €1.079 εκατ.) για την ανακεφαλαιοποίηση της ανήλθε σε €8.677 εκατ. Μαζί με τις μη μεταβιβάσιμες εξαγοράσιμες μετοχές που εκδόθηκαν και κατέχονται από το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του Προγράμματος ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, το συνολικό ποσό κρατικής ενίσχυσης που έλαβε η Τράπεζα με άλλη μορφή πλην κρατικών εγγυήσεων και παροχής ρευστότητας ανερχόταν την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε €10,0 δισ.

Στις 27 Ιουλίου 2012, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε προσωρινά τη βοήθεια προς διάφορες ελληνικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας, για την ανακεφαλαιοποίησή τους με τη μορφή επιστολής δέσμευσης του ΤΧΣ και της σχετικής προκαταβολής έναντι της ανακεφαλαιοποίησης. Στην ίδια απόφαση, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέτασε προκαταρκτικά τα κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την Ευρωπαϊκή νομοθεσία περί κρατικών ενισχύσεων, όπως (α) η καταλληλότητα, (β) η αναγκαιότητα και (γ) η αναλογικότητα. Τελικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ξεκίνησε επίσημη έρευνα για πιο λεπτομερή εκτίμηση και για να επιτρέψει σε τρίτα μέρη να υποβάλουν σχόλια.

Η έγκριση της κρατικής ενίσχυσης από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής απαιτεί την έγκριση ενός αναδιατυπωμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης. Την 31 Οκτωβρίου 2012 η Ελλάδα υπέβαλε (μέσω του Υπουργείου Οικονομικών) σχέδιο αναδιάρθρωσης για την Τράπεζα στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σύμφωνα με το Ν.3864/2010. Λόγω των μετέπειτα συγχωνεύσεων, αποκτήσεων και διαρθρωτικών αλλαγών που έλαβαν χώρα στην ελληνική τραπεζική αγορά και την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας το 2013, το ήδη υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης θεωρήθηκε ότι δεν αντιπροσώπευε πλέον αρκετά την υφιστάμενη κατάσταση της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ζήτησε την επανυποβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2014, μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης, μόλις οι συζητούμενες δεσμεύσεις οριστικοποιηθούν μεταξύ της Ελλάδας και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι ως άνω δεσμεύσεις θα εξειδικευτούν με την ολοκλήρωση των συζητήσεων με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δεν έχει ακόμα εγκριθεί το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.

Ωστόσο, στο ως άνω αναδιατυπωμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα θα αναλάβει, μεταξύ άλλων δεσμεύσεων, να διαθέσει σημαντικό ποσοστό μειοψηφίας της Finansbank. Η εν λόγω δέσμευση περιελήφθη στο προσχέδιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης που κατέθεσε η Τράπεζα στο ΤΧΣ το Δεκέμβριο του 2013 και στην Τράπεζα της Ελλάδος για τους σκοπούς της αξιολόγησης των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας στις ασκήσεις προσομοίωσης του 2014 και το οποίο χρησιμοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος –με την επιφύλαξη των προσαρμογών που έκανε και των κριτηρίων που χρησιμοποίησε– προκειμένου να αξιολογήσει τη δυνατότητα της Τράπεζας να εξασφαλίσει κεφάλαια με ίδια μέσα για την περίοδο από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο 2016. Σημειώνεται ότι, δεν υφίσταται εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας κατά την ημερομηνία έγκρισης του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Επιπρόσθετα των ανωτέρω δεσμεύσεων, η Τράπεζα ενδέχεται να απαιτηθεί να δεσμευτεί και για τα ακόλουθα, μεταξύ άλλων, στο αναθεωρημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της, αντικατοπτρίζοντας τις δεσμεύσεις που έχουν αναληφθεί από το Ελληνικό Δημόσιο προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το Δεκέμβριο του 2011, όσον αφορά στις τράπεζες υπό αναδιάρθρωση,

με το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής («Memorandum of Economic and Financial Policies»), όπως περιλαμβάνεται στην πρώτη έκθεση του δεύτερου Προγράμματος της στήριξης της Ελληνικής οικονομίας («First Review of the Second Economic Adjustment Programme for Greece»):

- i. τη διασφάλιση ενός αποτελεσματικού και επαρκούς συστήματος εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με την εταιρική νομοθεσία και τους κανόνες εποπτείας της Τράπεζας της Ελλάδας και του ΤΧΣ,
- ii. την εφαρμογή πολιτικής παροχής πιστώσεων που εξασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση των δανειοληπτών, συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών με τους συνδεδεμένους πιστούχους (connected borrowers), την εποπτεία της εφαρμογής της πολιτικής παροχής πιστώσεων με κατάλληλα μέσα για τη διαχείριση κινδύνων και την ενσωμάτωση στην πολιτική παροχής πιστώσεων κανόνων για την τιμολογιακή πολιτική των δανείων και κανόνων για τη ρύθμιση και αναδιάρθρωση των δανείων,
- iii. την εφαρμογή της πολιτικής μείωσης του κόστους για να διασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα και κερδοφορία της Τράπεζας,
- iv. την εφαρμογή μιας ισορροπημένης πολιτικής μείωσης των λειτουργικών δαπανών με σκοπό την ενίσχυση της μακροπρόθεσμης κερδοφορίας της Τράπεζας, όπως η ολοκλήρωση του προγράμματος της εθελουσίας εξόδου της Τράπεζας που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2013, με εκτιμώμενο ετήσιο όφελος στις λειτουργικές δαπάνες ύψους €155 εκατ.
- v. την ευθυγράμμιση της πολιτικής αποδοχών με την πολιτική διαχείρισης κόστους και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα διαχείρισης κινδύνων,
- vi. τους περιορισμούς πληρωμής μερισμάτων, κουπονιών σε μετοχές και τίτλους έκδοσης της Τράπεζας που χαρακτηρίζονται ως ίδια κεφάλαια με εξαίρεση την περίπτωση νομικής υποχρέωσης για πληρωμή (των μερισμάτων ή των κουπονιών) τους περιορισμούς στην Τράπεζα για άσκηση δικαιώματος αγοράς (call option) των παραπάνω μετοχών και τίτλων, αν η άσκηση του παραπάνω δικαιώματος θα οδηγήσει σε μείωση των ίδιων κεφαλαίων. Εξαιρείται των περιορισμών η επαναγορά ομολόγων από την Τράπεζα που εγκρίνεται από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,
- vii. τους περιορισμούς για αποκτήσεις άλλων εταιριών από τις τράπεζες (acquisition ban), επιτρέπονται οι αποκτήσεις εταιριών για την αποκατάσταση της χρηματοοικονομικής ισορροπίας και την εξασφάλιση αποτελεσματικού ανταγωνισμού, έπειτα από έγκριση της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιπλέον, εξαιρούνται οι αποκτήσεις με αντίτιμο που αναλογεί σε ποσοστό 0,01% των συνολικών κεφαλαίων της Τράπεζας (ή συνολικά σε ποσοστό 0,025% σε περίπτωση περισσότερων αποκτήσεων) καθώς και οι αποκτήσεις στο πλαίσιο άσκησης τραπεζικών εργασιών σχετικά με την αναδιάρθρωση των δανείων, και
- viii. τους περιορισμούς χρησιμοποίησης για διαφημιστικούς σκοπούς των μέτρων κρατικών ενισχύσεων.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα δεν τηρήσει τις δεσμεύσεις που θα αναλάβει με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ενδέχεται να ανακαλέσει την έγκρισή της και επιβάλλει πρόσθετα μέτρα. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας, σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι βασικές δεσμεύσεις που ανέλαβε η Τράπεζα με το σχέδιο αναδιάρθρωσης ή που προάγουν την εφαρμογή του, το ΤΧΣ μπορεί να εξασκήσει χωρίς περιορισμό τα δικαιώματα ψήφου σε σχέση με το ποσοστό συμμετοχής του στις κοινές μετοχές της Τράπεζας. (Επίσης βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο-Η Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας» και ενότητα 2 «Παράγοντες κινδύνου- Η κρατική ενίσχυση που έλαβε η Τράπεζα τα προηγούμενα έτη ήταν προσωρινά εγκεκριμένη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υπόκειται σε περαιτέρω έρευνα υπό τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων» του παρόντος Ενημερωτικού.

Σημειώνεται ότι, η Τράπεζα δεσμεύεται να γνωστοποιήσει τα βασικά στοιχεία και τις παραδοχές του εγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης στο πλαίσιο του Ν.3340/2005

Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος

Μέχρι την 28 Ιουνίου 2013, ημέρα λήξης της προσφοράς, 12.360.169 ADSs προσφέρθηκαν εγκύρως τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 49,4% των υφιστάμενων ADSs κατά την ημερομηνία λήξης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της προσφοράς, η συνολική αξία των αγορασθέντων ADSs ανήλθε σε USD155 εκατ. και η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 3 Ιουλίου 2013. Συνεπώς, κατόπιν της παραπάνω αγοράς, 12.639.831 ADSs βρίσκονται σε κυκλοφορία. Η Τράπεζα ακύρωσε τα ADSs και τις Προνομιούχες Μετοχές που αντιπροσωπεύονται από τα ADSs, κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων που έλαβε.

Πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου της Τράπεζας

Στις 19 Δεκεμβρίου του 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε την εφαρμογή ενός προγράμματος εθελουσίας εξόδου. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων ήταν από τις 20 Δεκεμβρίου του 2013 έως τις 30 Δεκεμβρίου του 2013. Περίπου 2.500 εργαζόμενοι συμμετείχαν στο εν λόγω πρόγραμμα, ενώ το συνολικό κόστος την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθε σε €193 εκατ. Επιπλέον, εκτιμάται, ότι η αντίστοιχη μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση από το 2014, θα προσεγγίσει τα €155 εκατ.

3.5 Επενδύσεις

3.5.1 Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια στοιχεία, ακίνητα επενδύσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται οι πραγματοποιηθείσες επενδύσεις σε ενσώματα πάγια στοιχεία, ακίνητα επενδύσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία κατά την τριετία 2011-2013.

Επενδύσεις σε ενσώματα πάγια στοιχεία, ακίνητα επενδύσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2011	2012	2013
<i>(ποσά σε € εκατ.)*</i>			
Ακίνητα επενδύσεων, Γήπεδα, Οικόπεδα και Κτίρια	103	35	258
Μεταφορικά μέσα και εξοπλισμός	94	88	92
Βελτιώσεις σε μισθωμένα ακίνητα τρίτων	16	21	25
Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	9	4	3
Λογισμικό	65	84	63
Λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	12	26	1
Σύνολο επενδύσεων	299	258	442

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: : Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, της χρήσης 2012 και της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Όπως προκύπτει από τον παραπάνω πίνακα, οι επενδύσεις του Ομίλου κατά το 2013 ανήλθαν σε €442 εκατ. έναντι €258 εκατ. το 2012 και €299 εκατ. το 2011. Ο Όμιλος πραγματοποίησε τα τελευταία χρόνια σημαντικές επενδύσεις στην Τουρκία όπου υλοποιήθηκε σημαντικό αναπτυξιακό πρόγραμμα του δικτύου.

3.5.2 Επενδύσεις σε συμμετοχές

Το σύνολο των επενδύσεων σε συμμετοχές της Τράπεζας κατά τις χρήσεις 2011-2013 χρηματοδοτήθηκε με ίδια κεφάλαια της Τράπεζας.

Το σύνολο των επενδύσεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Επενδύσεις στο μετοχικό κεφάλαιο ενοποιούμενων θυγατρικών εταιρειών (ποσά σε € εκατ.)**

A/A	Εταιρεία	2011*	2012*	2013*	Διευκρινίσεις
1	Εθνική Leasing A.E.	-	46	-	***
2	The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	-	7	-	***
3	NBGI Private Equity Ltd	-	-	1	***
4	NBG Finance Plc	36	7	11	***
5	NBG Securities Romania S.A.	-	-	-	***
6	Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	-	500	-	Συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου €151 εκατ. μετρητά και €349 εκατ. σε ομόλογα
7	ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	-	-	-	***
8	Διόνυσος Α.Ε.	-	-	-	***
9	ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	-	-	1	***
10	Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	-	-	-	***
11	NBG International Holding BV	10	-	-	***
12	NBG Leasing IFN S.A. (πρ. EURIAL)	5	-	-	***
13	Finansbank A.S. Group	48	-	-	Συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου
14	CPT Investments Ltd	588	-	-	Εξαγορά ποσοστού 49,9% μειοψηφίας
15	NBG Finance (Dollar) Plc	-	-	-	***
16	NBG Finance (Sterling) Plc	26	30	6	***
17	Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	-	-	68	Συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου με εισφορά ακίνητης περιουσίας
18	Banka NBG Albania Sh.A.	-	3	-	***

Επενδύσεις στο μετοχικό κεφάλαιο ενοποιούμενων θυγατρικών εταιρειών (ποσά σε € εκατ.)**

A/A	Εταιρεία	2011*	2012*	2013*	Διευκρινίσεις
19	ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε.	-	5	-	Ίδρυση εταιρείας από τον ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. με ποσοστό 100%
20	Κτημ/κή Κατ/κή Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	-	-	2	***
21	Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	-	-	1	***
22	ARC Management Two EAD	-	-	-	Ίδρυση εταιρείας Real Estate στη Βουλγαρία
23	SC ARC Management One SRL	-	-	-	Ίδρυση εταιρείας Real Estate στη Ρουμάνια
ΣΥΝΟΛΟ		713	598	90	

* Στα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται έξοδα συναλλαγών

** Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

*** Συμμετοχή σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα, βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 που έχουν συνταχθεί από τη Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Αναλυτικά στοιχεία για τις σημαντικότερες από τις ανωτέρω επενδύσεις αναφέρονται στην ενότητα 3.4 «Πληροφορίες για την Τράπεζα» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.5.3 Επενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις

Την 5 Απριλίου 2007, το International Finance Corporation ("IFC") αγόρασε το 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank από την Τράπεζα. Η συμφωνία περιλάμβανε δικαίωμα προαίρεσης πώλησης για το IFC «put option» και δικαίωμα προαίρεσης αγοράς των μετοχών από την Τράπεζα «call option». Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, το δικαίωμα προαίρεσης πώλησης του IFC θα μπορούσε να έχει ασκηθεί, αλλά δεν έχει ασκηθεί έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, ενώ το δικαίωμα προαίρεσης αγοράς για την Εθνική Τράπεζα αρχίζει, την ημερομηνία που θα παραδοθούν στο IFC οι ετήσιες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Finansbank για το οικονομικό έτος που λήγει μετά τις 5 Απριλίου 2014 και λήγει την ημερομηνία όπου το IFC παύει να κατέχει μετοχές της Finansbank Για περισσότερες λεπτομέρειες βλ. ενότητα 3.23 «Σημαντικές συμβάσεις»). Το εν λόγω δικαίωμα προαίρεσης την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε €250 εκατ.

Πέρα των ανωτέρω, η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι δεν έχει αναλάβει άλλες ισχυρές δεσμεύσεις για επενδύσεις και δεν υπάρχουν σημαντικές επενδύσεις της Τράπεζας που βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης.

3.5.4 Συμβατικές υποχρεώσεις

Οι συμβατικές υποχρεώσεις του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 συνοψίζονται ως ακολούθως:

Συμβατικές υποχρεώσεις	Έως 1 έτος	1 έως 3 έτη	3 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
	(ποσά σε € εκατ.)*				
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27.491	295	46	108	27.940
Υποχρεώσεις προς πελάτες	62.643	542	107	19	63.311
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	2.058	1.627	380	81	4.146
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις	91	150	111	129	481
Ασφαλιστικά αποθεματικά και υποχρεώσεις	674	367	256	1.107	2.404
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	290	26	38	176	530
Δικαιώματα προαίρεσης πώλησης χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει η μειοψηφία	250	-	-	-	250
Σύνολο	93.497	3.007	938	1.620	99.062

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α.

3.5.5 Δεσμεύσεις εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης

α. Υποχρεώσεις εκτός ισολογισμού- Δανειακές δεσμεύσεις

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο των συνήθων χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων του, υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών του και συμμετέχει σε χρηματοπιστωτικά μέσα που ενέχουν εκτός ισολογισμού κινδύνους, ώστε να εξυπηρετήσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες των πελατών του. Οι συμβατικές δεσμεύσεις αφορούν σε υποχρεώσεις από εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές. Οι υποχρεώσεις από εγκεκριμένες μη εκταμιευμένες δανειακές συμβάσεις είναι συμφωνίες χορηγήσεων που προϋποθέτουν τη μη αθέτηση των αναγραφόμενων όρων της συμφωνίας. Οι ενέγγυες πιστώσεις προς εκτέλεση αφορούν τη χρηματοδότηση από την Τράπεζα της εμπορικής συμφωνίας μεταφοράς αγαθών στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό, με

απευθείας πληρωμή του συναλλασσόμενου, με τον οποίο ο πελάτης της Τράπεζας έχει συνάψει τη συμφωνία. Οι ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές αφορούν σε δεσμεύσεις υπό όρους, και εκδίδονται από τον Όμιλο προκειμένου να παρασχεθεί εγγύηση για την εκπλήρωση από τον πελάτη των όρων της συμφωνίας (βλ. Σημείωση 37 των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013). Όλες οι προαναφερθείσες συμφωνίες σχετίζονται με τις συνήθεις χρηματοδοτικές δραστηριότητες του Ομίλου.

Στην περίπτωση μη καλής εκτέλεσης από τον αντισυμβαλλόμενο του χρηματοπιστωτικού μέσου που αφορά σε εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις, ενέγγυες και ανοιχθείσες πιστώσεις προς εκτέλεση, καθώς και εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές, ο κίνδυνος έκθεσης σε ζημιές που αντιμετωπίζει ο Όμιλος αντιπροσωπεύεται από την ονομαστική αξία των χρηματοπιστωτικών μέσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Όμιλος ακολουθεί την ίδια πιστωτική πολιτική με αυτή που ακολουθεί για τους εντός ισολογισμού κινδύνους.

Τα εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης χρηματοπιστωτικά μέσα του Ομίλου, τα οποία ενέχουν πιστωτικό κίνδυνο, συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
	<i>(ποσά σε € εκατ.)</i>		
Εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια*	1.686	25	10
Δικαιούχοι ενέγγυων πιστώσεων προς εκτέλεση	590	594	593
Ανοιχθείσες ενέγγυες πιστώσεις & εκδοθείσες εγγυητικές επιστολές	5.970	5.587	5.665
Σύνολο	8.246	6.206	6.268

* Οι εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια αφορούν όρια που δεν μπορούν να ακυρωθούν άνευ όρων ανά πάσα στιγμή χωρίς προειδοποίηση ή δεν προβλέπουν αυτόματη ακύρωση εξαιτίας της χειροτέρευσης της φερεγγυότητας του δανειολήπτη και συμπεριλαμβάνονται στον υπολογισμό των Σταθμισμένων για Κίνδυνο Στοιχείων Ενεργητικού με το ισχύον εποπτικό πλαίσιο. Οι συνολικές εγκεκριμένες δανειακές συμβάσεις και πιστωτικά όρια περιλαμβάνουν για τον Όμιλο ποσό €12.327 εκατ. το 2013, €14.518 εκατ. το 2012 και €14.679 εκατ. το 2011.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011 και των χρήσεων 2012 και 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

β. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού

	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
	<i>(ποσά σε € εκατ.)</i>		
Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού	33.383	33.843	16.884

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος έχει δεσμεύσει κυρίως για σκοπούς χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και από άλλες κεντρικές τράπεζες τα παρακάτω στοιχεία:

- χρεωστικούς τίτλους του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ποσού €15.979 εκατ., και
- δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ύψους €905 εκατ.

Επιπρόσθετα των στοιχείων που περιλαμβάνονται στον ανωτέρω πίνακα, η Τράπεζα έχει ενεχυριάσει για απόκτηση ρευστότητας από το Ευρωσύστημα:

- τίτλους κυμαινόμενου επιτοκίου ποσού €14.798 εκατ., που έχουν εκδοθεί με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας II) και κατέχονται από την Τράπεζα,
- ειδικά ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου ποσού €847 εκατ., τα οποία απέκτησε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 (πυλώνας III), με κάλυμμα δάνεια.

Πλέον των δεσμευμένων στοιχείων που απεικονίζονται στον παραπάνω πίνακα, κατά τη διάρκεια της δωδεκάμηνης περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος ενεχυρίασε περιουσιακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ύψους €322 εκατ. λόγω εγγύησης έναντι κινδύνου αθέτησης πληρωμής του Ελληνικού Δημοσίου.

γ. Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις

	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εως ένα (1) έτος	88	89	91
Από ένα (1) έτος έως και πέντε (5) έτη	260	259	261
Πέραν των πέντε (5) ετών	141	137	129
Σύνολο	489	485	481

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α.

Το μεγαλύτερο μέρος των δεσμεύσεων από λειτουργικές μισθώσεις της Τράπεζας αφορά σε δεσμεύσεις προς την Εθνική Πανγαία Α.Ε.Α.Π., εταιρεία του Ομίλου που δραστηριοποιείται σε επενδύσεις σε ακίνητα. Γενικά, οι λειτουργικές μισθώσεις έχουν διάρκεια έως 25 έτη, με δικαίωμα ανανέωσης της μίσθωσης μετά τη λήξη. Η Τράπεζα έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα καταγγελίας για το μεγαλύτερο μέρος των μισθώσεων για 15 έτη, ενώ για ορισμένες μισθώσεις έχει παραιτηθεί από το δικαίωμα καταγγελίας για 25 έτη.

δ. Λοιπές δεσμεύσεις - Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό- Προγράμματα καθορισμένης εισφοράς

Ταμείο Σύνταξης Προσωπικού της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Δυνάμει του Ν.3655/2008 που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2008, το ταμείο κύριας σύνταξης της Τράπεζας, το οποίο ήταν πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, εντάχθηκε στον κύριο κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την 1 Αυγούστου 2008. Σύμφωνα με το Ν.3655/2008, η Τράπεζα θα καταβάλει €26 εκατ. στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ετησίως για 15 έτη, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2009. Σύμφωνα με το Νόμο, οι εργοδοτικές εισφορές της Τράπεζας, θα μειώνονται ισόποσα κάθε 3 έτη, ξεκινώντας από το 2013, ώστε το ποσοστό εισφοράς να μειωθεί από το 26,5% στο 13,3% για τους εργαζόμενους που ανήκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό Ταμείο πριν την 1 Ιανουαρίου 1993. Οι εργοδοτικές εισφορές για τους εργαζόμενους που εντάχθηκαν σε οποιοδήποτε ασφαλιστικό ταμείο μετά την 1 Ιανουαρίου 1993, θα παραμείνουν στο 13,3%. Κατά συνέπεια και με βάση τα ανωτέρω, το ποσό των €26 εκατ. θα καταβάλλεται στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τα επόμενα 10 έτη.

Επικουρικό Ταμείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Το 2005 και το 2006, ψηφίστηκαν νόμοι που επιτρέπουν την υπαγωγή των επικουρικών ταμείων των τραπεζών στο Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων («ΕΤΑΤ»). Η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι, προκειμένου τα εν λόγω επικουρικά ταμεία να υπαχθούν στο ΕΤΑΤ, θα πρέπει ο εργοδότης να καταβάλει ένα ποσό, που θα υπολογιστεί βάσει ειδικής οικονομικής μελέτης που θα ανατεθεί από το Υπουργείο Οικονομικών βάσει της νομοθεσίας αυτής.

Το Επικουρικό Ταμείο της Τράπεζας προβλέπει καθορισμένες εργοδοτικές εισφορές ύψους 9% επί του συνόλου των αποδοχών. Οι παροχές καθορίζονται βάσει των ετών υπηρεσίας στην Τράπεζα και του τελικού συντάξιμου μισθού των εργαζόμενων. Βάσει του Ν.3371/2005, οι εργαζόμενοι που προσλαμβάνονται μετά την 1 Ιανουαρίου 2005 ασφαλιζονται στο Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών («ΕΤΕΑΜ»). Η Τράπεζα πληρώνει τις προβλεπόμενες εισφορές της στο ΕΤΕΑΜ από την 1 Μαΐου 2007.

Δυνάμει του Ν.4052/2012 (ΦΕΚ Α' 41) συστάθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης («ΕΤΕΑ») και έναρξη λειτουργίας την 1 Ιουλίου 2012. Στο ΕΤΕΑ εντάσσονται, μεταξύ άλλων, το ΕΤΕΑΜ και με βάση τις μεταβατικές διατάξεις του ανωτέρω νόμου (ΦΕΚ Α' 256/2012) από 1 Ιανουαρίου 2013 εντάσσεται υποχρεωτικά το ΕΤΑΤ ως προς την επικουρική ασφάλιση.

Τον Απρίλιο του 2006, η Τράπεζα υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με το Ν.3371/2005, όπως τροποποιήθηκε, για την υπαγωγή του επικουρικού ταμείου συνταξιοδότησεως των εργαζόμενων της στο ΕΤΑΤ. Κατά συνέπεια, ενδέχεται η Τράπεζα να κληθεί να καταβάλει σημαντικό ποσό στο ΕΤΕΑ για την υπαγωγή αυτή και να έχει επίπτωση στην οικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου.

ε. Φορολογικές υποχρεώσεις

βλ. ενότητα 3.19.1.2 «Φορολογικοί Έλεγχοι»

στ. Νομικά θέματα

βλ. ενότητα 3.19.6 «Δικαστικές και διαιτητικές διαδικασίες»

3.6 Επισκόπηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας²

3.6.1 Εισαγωγή

Η Τράπεζα είναι από τα μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα και διατηρεί σημαντικό ρόλο στον κλάδο λιανικής τραπεζικής της χώρας με περισσότερους από 10,8 εκατ. καταθετικούς λογαριασμούς, με περισσότερους από 2,8 εκατ. δανειακούς λογαριασμούς, 540 καταστήματα και 1.398 ΑΤΜ την 31 Δεκεμβρίου 2013. Εκτός Ελλάδος, ο Όμιλος εστιάζει τις δραστηριότητές του κυρίως στην Τουρκία και τη ΝΑ Ευρώπη, όπου δραστηριοποιείται σήμερα στη Βουλγαρία, τη Σερβία, τη Ρουμανία, την Αλβανία, την Κύπρο και τη ΠΓΔΜ. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες του ένα ευρύ φάσμα ολοκληρωμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, οι οποίες περιλαμβάνουν:

- επιχειρηματική και επενδυτική τραπεζική
- λιανική τραπεζική (συμπεριλαμβανομένης της στεγαστικής πίστης)
- χρηματοδοτική μίσθωση και πρακτόρευση επιχειρηματικών απαιτήσεων
- χρηματιστηριακή μεσιτεία, διαχείριση περιουσίας και επιχειρηματικές συμμετοχές
- ασφαλιστικές δραστηριότητες
- ακίνητη περιουσία και συμβουλευτικές υπηρεσίες

Επιπλέον, ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε διάφορους άλλους τομείς, περιλαμβανομένων των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων.

Η Τράπεζα είναι η κύρια επιχειρησιακή εταιρεία του Ομίλου και αντιπροσωπεύει το 65,4% του ενεργητικού του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013. Οι υποχρεώσεις της Τράπεζας αναλογούν στο 71,5% των υποχρεώσεων του Ομίλου κατά την ίδια ημερομηνία. Παρότι η Τράπεζα διεξάγει το μεγαλύτερο μέρος των τραπεζικών δραστηριοτήτων του Ομίλου, υποστηρίζεται από εννέα τραπεζικές θυγατρικές του εξωτερικού: Finansbank, UBB, Banca Romaneasca, Stopanska Banka, Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad («Vojvodjanska»), NBG Cyprus Ltd. («NBG Cyprus»), Banka NBG Albania Sh.a. («NBG Albania»), South African Bank of Athens Ltd. («SABA»), και τη NBG Bank Malta Ltd.

3.6.2 Ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα του Ομίλου

Καλά εδραιωμένη θέση στην Ελληνική τραπεζική αγορά, με ισχυρό εμπορικό όνομα, επωφελούμενη από τη διαφοροποιημένη έκθεση στην Τουρκία και την ΝΑ Ευρώπη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ήταν ένα από τα μεγαλύτερα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα με διαφοροποιημένη παρουσία στην Ελλάδα (69,5% του συνολικού ενεργητικού), στην Τουρκία (21,6% του συνολικού ενεργητικού) και στη ΝΑ Ευρώπη (8,9% του συνολικού ενεργητικού).

Η Τράπεζα, στην Ελλάδα, χαίρει φήμης για την αξιοπιστία της και επωφελείται της αναγνώρισης του ισχυρού εμπορικού σήματός της. Η Τράπεζα ιδρύθηκε το 1841 και ήταν η πρώτη εταιρεία που εισήχθη στο Χ.Α. το 1880 Κατά την 173 ετών λειτουργία της, η ισχύς της φήμης της και της εμπορικής της αναγνώρισης παρέχουν στην Τράπεζα πλεονέκτημα στην προσέλκυση εργασιών τόσο από πελάτες λιανικής όσο και από επιχειρήσεις, επιτρέποντάς της να αναπτύξει μια ευρεία και πιστή βάση πελατών στην Ελλάδα. Παρέχει τραπεζικές υπηρεσίες σε σημαντικό μέρος του ελληνικού πληθυσμού, με περισσότερους από 10,8 εκατ. καταθετικούς λογαριασμούς (δεύτερη μεγαλύτερη τράπεζα στην Ελλάδα σε καταθετικούς λογαριασμούς κατέχοντας μερίδιο αγοράς ύψους 24,7% την 31 Δεκεμβρίου 2013) (πηγή για το σύνολο της αγοράς: <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας-Τεύχος 154, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014, Πίνακας IV.11.1 σελ 98) και περισσότερους από 2,8 εκατ. δανειακούς λογαριασμούς που αποτελούν το 21,2% της συνολικής αγοράς δανείων την 31 Δεκεμβρίου 2013 (πηγή για το σύνολο της αγοράς: <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας-Τεύχος 154, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014, Πίνακας IV.15 σελ 106). Η διείσδυση της Τράπεζας στην ελληνική αγορά και τα 540 καταστήματα της επιτρέπουν να καλύψει τις εγχώριες απαιτήσεις λιανικής τραπεζικής και επίσης να πραγματοποιήσει σταυροειδείς πωλήσεις μη τραπεζικών προϊόντων (όπως ασφαλιστικά προϊόντα και διαχείριση περιουσιακών στοιχείων).

Μέσω των διεθνών της δραστηριοτήτων, η Τράπεζα επωφελείται μιας καθιερωμένης περιφερειακής πλατφόρμας η οποία προσφέρει διαφοροποίηση και προοπτικές ανάπτυξης. Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε επτά αναπτυσσόμενες χώρες που

² Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

γειτονεύουν με την Ελλάδα, ήτοι στην Τουρκία, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, τη Σερβία, την ΠΓΔΜ, την Κύπρο και την Αλβανία, με σύνολο 1.200 καταστημάτων περίπου, που παρέχουν πρόσβαση σε συνολικό πληθυσμό 118 εκατ. (Πηγή: «IMF World Economic Outlook database», Απρίλιος 2014). Η παρουσία του Ομίλου σε αγορές εκτός Ελλάδος παρέχει πρόσθετες ευκαιρίες για την αποτελεσματική χρήση των κεφαλαίων της και την εκμετάλλευση της αποκτηθείσας εμπειρίας σε όλο το εύρος των εργασιών της. Σύμφωνα με τη Διοίκηση οι αγορές αυτές είναι ιδιαίτερα ελκυστικές καθώς το χαμηλό κατά κεφαλή εισόδημα, οι χαμηλοί δείκτες δανεισμού προς ΑΕΠ και ο Ευρωπαϊκός προσανατολισμός υποδηλώνουν σημαντική προοπτική ανάπτυξης.

Η θυγατρική της Τράπεζας στην Τουρκία, η Finansbank, είναι μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές ιδιωτικές τράπεζες στη χώρα κατέχοντας την πέμπτη θέση με βάση το σύνολο του ενεργητικού (πηγή: The Banking System in Turkey Quarterly Statistics by Banks, Ranked by Total Assets, Σεπτέμβριος 2013, <http://www.tbb.org.tr/en/banks-and-banking-sector-information/statistical-reports/20>) και την έκτη θέση με βάση τον αριθμό των καταστημάτων, σύμφωνα με την Ένωση Τραπεζών της Τουρκίας (πηγή: The Banking System in Turkey Quarterly Statistics by Banks, Branches and Employees, Δεκέμβριος 2013, <http://www.tbb.org.tr/en/banks-and-banking-sector-information/statistical-reports/20>).

Ιστορικά, η Finansbank έχει επιδείξει ουσιαστική δυνατότητα να αποδίδει υψηλή κερδοφορία μετά το κόστος πιστωτικού κινδύνου. Πρόσφατα η Finansbank μεταφέρει το ενδιαφέρον της από την εταιρική τραπεζική στη λιανική και εσχάτως στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις («ΜΜΕ») ώστε να επωφεληθεί των πλέον ελκυστικών επιχειρηματικών ευκαιριών. Πρόσφατα, ο Όμιλος επέκτεινε το δίκτυό του στην Τουρκία και με τη διευρυμένη παρουσία του πιστεύει πως είναι σε θέση να εκμεταλλευτεί πλήρως την ανάκαμψη της Τουρκικής οικονομίας.

Αποτελεσματικές εγκριτικές διαδικασίες και συντηρητική πολιτική σχηματισμού προβλέψεων. Οι πιστοδοτικές πολιτικές της Τράπεζας ήταν παραδοσιακά συντηρητικές και έχουν ως αποτέλεσμα την ύπαρξη δανειακού χαρτοφυλακίου, αποτελούμενο, κατά μεγάλο μέρος, από δάνεια σε μεγάλους εταιρικούς πελάτες καλυμμένα σε υψηλό βαθμό με εξασφαλίσεις, στεγαστικά δάνεια με χαμηλό δείκτη δανείου προς αξία υποθήκης και σχετικά χαμηλή έκθεση σε μη εξασφαλισμένες καταναλωτικές χορηγήσεις και λιγότερο εδραιωμένες μικρές επιχειρήσεις. Η Τράπεζα δεν έχει έκθεση σε δομημένα πιστωτικά ή άλλα υψηλής απόδοσης προϊόντα. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το ποσοστό των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών του Ομίλου προς τα συνολικά προσαρμοσμένα δάνεια προ προβλέψεων απομείωσης ήταν 22,5%, ενώ η κάλυψη αυτών από προβλέψεις ήταν 56,0%, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι εξασφαλίσεις.

Επιπλέον, σύμφωνα με την πρόσφατη δημοσίευση από την Τράπεζα της Ελλάδος των αποτελεσμάτων των ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων και των αποτελεσμάτων της διαγνωστικής μελέτης της Blackrock (βλ. ενότητα 3.6.3 «*Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα-Blackrock*») η Τράπεζα έχει μικρότερες πιστωτικές απώλειες (*lifetime credit loss projections*) έναντι των άλλων Ελληνικών συστημικών τραπεζών, καθώς επίσης και περισσότερες προβλέψεις έναντι των απωλειών αυτών, για το δανειακό χαρτοφυλάκιο στην Ελλάδα (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, «*2013 Stress Test of the Greek banking sector*» Μάρτιος 2014), που θα έχει σαν πιθανό αποτέλεσμα χαμηλότερες ζημιές στο μέλλον. Ως εκ τούτου, η Τράπεζα πιστεύει πως είναι πιθανόν να επωφεληθεί από τυχόν ανακτήσεις καθώς η ελληνική οικονομία επιστρέφει στην ανάπτυξη.

Υγιής ισολογισμός βάσει κεφαλαιακής θέσης και ρευστότητας

Η παρούσα Αύξηση κεφαλαίου, και οι εγκεκριμένες κεφαλαιακές ενέργειες από την Τράπεζα της Ελλάδος, έχουν δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για ισχυρή κεφαλαική βάση και εκτιμάται ότι έχουν αντιμετωπίσει τις βασικές κεφαλαιακές προκλήσεις της Τράπεζας. Με την παρούσα Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και με τα οφέλη από τις ενέργειες ενίσχυσης κεφαλαίων ύψους €1.040 εκατ. που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, ο δείκτης Κύριων Βασικών Ίδιων Κεφαλαίων (EBA Common Equity Tier I), βάσει της πλήρους εφαρμογής του πλαισίου της Βασιλείας III, σύμφωνα με την οδηγία CRD IV, όπως ισχύει 31 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τους κανόνες που θα ισχύουν το 2024, διαμορφώνεται σε 11,7%. (pro forma) με στοιχεία 31 Δεκεμβρίου 2013. Ο pro forma δείκτης Κύριων Βασικών Ίδιων Κεφαλαίων (CT1), προσαρμοσμένος με την αύξηση κεφαλαίου, τις εγκεκριμένες από την Τράπεζα της Ελλάδος κεφαλαιακές ενέργειες και την εφαρμογή της μεθόδου IRB για το δανειακό χαρτοφυλάκιο της λιανικής της Finansbank, υπολογίζεται σε 18,2%. Αυτό παρέχει κεφαλαιακή ευελιξία στη Τράπεζα και τη δυνατότητα επιλογής να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, όποτε κι εφόσον η Τράπεζα θεωρήσει ότι είναι κατάλληλες οι συνθήκες να προχωρήσει στην ενέργεια αυτή. Επιπλέον, η ενισχυμένη κεφαλαιοποίηση θα βελτιώσει την εικόνα της Τράπεζας σε επενδυτές ομολόγων και οργανισμών αξιολόγησης, γεγονός το οποίο θα διευκολύνει την πρόσβαση της Τράπεζας στις αγορές ομολόγων και με ανάλογα θετικά αποτελέσματα στο κόστος χρηματοδότησης, όπως ήδη προκύπτει από τη μεγάλη ζήτηση από τους διεθνείς επενδυτές ομολόγων κατά την πρόσφατη έκδοση από την Τράπεζα του ομολόγου (senior unsecured bond) σταθερού επιτοκίου ύψους €750 εκατ. και απόδοση 4,5% κατά την έκδοση.

Επιπρόσθετα η Τράπεζα επωφελείται από την ισχυρή της ρευστότητα. Οι καταθέσεις πελατών του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν €62,9 δισ., που αντιστοιχεί σε αναλογία δανείων προς καταθέσεις 97,5% (ο προσαρμοσμένος δείκτης εγχώριων δανείων προς καταθέσεις ήταν 90,0%). Η Τράπεζα εκτιμά ότι η μεγάλη καταθετική βάση προσφέρει μία αρκετά μεγάλη και σχετικά φθηνή πηγή ρευστότητας, ειδικά καθώς οι καταθέσεις ιστορικά επικεντρώνονται στις καταθέσεις ταμειευτηρίου και όψεως. Η καταθετική βάση της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2013, αποτελείται σε ποσοστό 51% από καταθέσεις ταμειευτηρίου και όψεως σε σχέση το 32% του συνόλου των καταθέσεων της αγοράς (εξαιρουμένης της Τράπεζας) (πηγή για το σύνολο της αγοράς: <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας-Τεύχος 154, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014, Πίνακας IV.10 και Πίνακας IV.11.1, σελ 97 και 98). Η Τράπεζα το 2013 πέτυχε σημαντική μείωση στη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα (κατά €10,2 δισ. σε σχέση με το 2012, από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €20,7 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013), συμπεριλαμβανομένου και του μηδενισμού της έκθεσης στον ΕΛΑ – επιτυγχάνοντας η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα ως προς το σύνολο του ενεργητικού να περιοριστεί σε 11,4% (εξαιρουμένων των ομολόγων του ΕΤΧΣ). Θεωρώντας ότι μεσοπρόθεσμα η οικονομία θα σταθεροποιηθεί και ότι θα μπορεί να αντλήσει κεφάλαια από τις αγορές χρέους, ο Όμιλος αναμένεται ότι θα είναι σε θέση να μειώσει περαιτέρω στο μέλλον την εξάρτησή του για χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα. Στις διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου έχει παρατηρηθεί μία εξίσου θετική τάση στην προσέλευση καταθέσεων. Το σταθερά μειούμενο χρηματοδοτικό κενό είναι εμφανές στο δείκτη δανείων προς καταθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των ομολόγων σε τουρκική λίρα, ο οποίος στην Τουρκία για τη Finansbank μειώθηκε στο 109,2% την 31 Δεκεμβρίου 2013 (βάσει των BRSA ατομικών οικονομικών καταστάσεων της Finansbank) ενώ στην NAE-5 ανήλθε σε 99,0% την 31 Δεκεμβρίου 2013 από άνω του 160% στα τελευταία 4 χρόνια. Η ρευστότητα του Ομίλου αναμένεται ότι θα δημιουργήσει μια σταθερή βάση για την υλοποίηση των μακροπρόθεσμων στρατηγικών ανάπτυξης της Τράπεζας όταν οι οικονομικές συνθήκες βελτιωθούν.

Δυνατότητα να αξιοποιεί ευκαιρίες στην αγορά, διατηρώντας παράλληλα ισχυρά κριτήρια διαχείρισης κινδύνου. Η ποιότητα των υπηρεσιών προς τους πελάτες της Τράπεζας, που υποστηρίζονται από τις υγιείς εγκριτικές πολιτικές και την ισχυρή και σταθερή ρευστότητα της Τράπεζας, της δίνουν τη δυνατότητα να επικεντρωθεί στη σύναψη νέων εργασιών με ελκυστικά περιθώρια στην Ελλάδα και στην Τουρκία. Η Τράπεζα έχει, για παράδειγμα, ξεκινήσει με επιτυχία το 2014 εκστρατεία προώθησης επιχειρηματικών δανείων αποσκοπώντας στην χορήγηση νέων πιστώσεων ύψους €3 δισ. περίπου. Η εν γένει θέση της Τράπεζας, (χαμηλές προβλέψεις για ζημιές από απομειώσεις δανείων σύμφωνα με την έκθεση της BlackRock, υψηλές υφιστάμενες προβλέψεις και χαμηλότερο δείκτη δανείων προς καταθέσεις) αναμένεται να της προσδώσει πλεονέκτημα στην αξιοποίηση της αυξανόμενης ζήτησης σε ελκυστικές κατηγορίες πελατών, καθώς η ελληνική οικονομία αποκαθίσταται, διατηρώντας παράλληλα αυστηρά κριτήρια διαχείρισης κινδύνου και εγκρίσεων.

Στην Τουρκία, η Finansbank έχει, ιστορικά, επιδείξει την ικανότητά της να αναπτύσσεται πετυχαίνοντας ισχυρά περιθώρια απόδοσης (μετά το κόστος πιστωτικού κινδύνου). Η Finansbank έχει σημαντική παρουσία σε κατηγορίες λιανικής με υψηλά περιθώρια κέρδους (πιστωτικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια) και πρόσφατα επέδειξε την ικανότητά της να επεκτείνεται στις ελκυστικές αγορές των επιχειρήσεων και των ΜΜΕ, οι οποίες αποτελούν το 43,3% του δανειακού χαρτοφυλακίου της στο τέλος του 2013 από 36,2% στο τέλος του 2012. Μέσω των διαφοροποιημένων εργασιών της, η Τράπεζα διαθέτει μια ελκυστική βάση ώστε να πετύχει περαιτέρω ανάπτυξη που θα υποστηριχθεί από την αναμενόμενη χρηματοοικονομική ανάκαμψη στη Ελλάδα και στην Τουρκία.

Κέρδη προ προβλέψεων. Τα κέρδη προ προβλέψεων αυξήθηκαν το 2013 κατά 47,7% παρά τις πιέσεις της χρηματοπιστωτικής κρίσης με την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων για την αύξηση των εσόδων όσο και για τη μείωση των εξόδων.

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο στις εγχώριες δραστηριότητες βελτιώθηκε από τις 251 μ.β. το τρίτο τρίμηνο του 2013 στις 260 μ.β. το τέταρτο τρίμηνο του 2013 κυρίως λόγω της έγκαιρης ανατιμολόγησης των εγχώριων δανείων που ξεκίνησε κατά την έναρξη της κρίσης, σε συνδυασμό με την επιλεκτική επέκταση των επιχειρηματικών πιστοδοτήσεων. Σε επίπεδο Ομίλου, το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ήταν 326 μ.β. το τέταρτο τρίμηνο του 2013 σε σχέση με 325 μ.β. το τρίτο τρίμηνο του 2013 παρά τις αντίξοες χρηματοοικονομικές συνθήκες στην Τουρκία.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα πέτυχε την ανατιμολόγηση των υφιστάμενων καταθέσεων με χαμηλότερο κόστος, ενώ συνέχισε την προσέλκυση νέων καταθέσεων, με δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης καθώς, μέσω της ανατιμολόγησης, επιτυγχάνεται σταδιακή μείωση του κόστους των καταθέσεων. Τα έσοδα από προμήθειες παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με αυτά προ κρίσης, αλλά η Διοίκηση εκτιμά ότι θα υπάρξει περιθώριο βελτίωσης στις προμήθειες (χορήγηση δανείων, τραπεζοασφαλιστικές υπηρεσίες, διαχείριση περιουσιακών στοιχείων), καθώς το μακροοικονομικό περιβάλλον

θα συνεχίσει να βελτιώνεται. Ο Όμιλος έχει επωφεληθεί επιπλέον από τη διασπορά και ανθεκτικότητα των δραστηριοτήτων της Τράπεζας στο εξωτερικό.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, η Τράπεζα έχει, επίσης, επιδείξει ικανότητα στην προσαρμογή των δαπανών. Τα τελευταία τέσσερα έτη, η Τράπεζα έχει επικεντρωθεί επιτυχώς σε συνεχή προσπάθεια περιορισμού των δαπανών, η οποία έχει οδηγήσει σε μείωση του εγχώριου κόστους προσωπικού, εξαιρουμένου του κόστους του προγράμματος εθελούσιας εξόδου και της απόκτησης της Probank και της FBB, κατά 27% περίπου. Αυτό έχει επιτευχθεί οργανικά κυρίως μέσω προγραμμάτων εθελούσιας εξόδου του προσωπικού, περιορισμού των υπερωριών, βελτιστοποίησης των Γενικών Διοικητικών Εξόδων και επανασχεδιασμού των διαδικασιών. Πέρα από αυτό, το πρόγραμμα της εθελούσιας εξόδου που ολοκληρώθηκε το 2013 εκτιμάται ότι θα συνεισφέρει επιπλέον περιορισμό στο κόστος του προσωπικού στην Ελλάδα κατά €155 εκατ. από το 2014 (που ισοδυναμεί με περίπου 20% επιπλέον περιορισμό στο κόστος προσωπικού στην Ελλάδα για το 2013, εξαιρουμένου του κόστους του προγράμματος εθελούσιας εξόδου).

Ισχυρή θέση που επιτρέπει την αύξηση κερδοφορίας και οδηγεί σε κεφαλαιακές αποδόσεις. Επιπρόσθετα της μεγάλης αύξησης των κερδών προ προβλέψεων τα τελευταία τρίμηνα, έχει βελτιωθεί και το κόστος ανάληψης πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου. Το εγχώριο κόστος ανάληψης πιστωτικού κινδύνου βελτιώθηκε σημαντικά το 2013, με τα δάνεια σε καθυστέρηση για περισσότερες από 90 ημέρες να εμφανίζουν μείωση σε ετήσια βάση κατά 56,5% και από €3.559 εκατ. το 2012, ανήλθαν σε €1.549 εκατ. το 2013, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα την αντίστοιχη μείωση των προβλέψεων.

Οι ανωτέρω παράγοντες συντέλεσαν ώστε η Τράπεζα να είναι η πρώτη μεταξύ των συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα, όπου στο δεύτερο και στο τέταρτο τρίμηνο του 2013, τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου καλύπτουν και ξεπερνούν το κόστος ανάληψης πιστωτικού κινδύνου (πηγή: παρουσιάσεις των ελληνικών τραπεζών για το τέταρτο τρίμηνο του 2013). Αυτό συνέβη επειδή το κόστος ανάληψης πιστωτικού κινδύνου μειώθηκε κατά 35,7% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ τα προ προβλέψεων κέρδη αυξήθηκαν περίπου κατά 47,7% για την ίδια περίοδο.

Η Τράπεζα είναι σε ισχυρή θέση που της επιτρέπει την αύξηση κερδοφορίας μέσα από στρατηγικές επιχειρηματικές πρωτοβουλίες (για περισσότερες πληροφορίες βλ. ενότητα 3.6.4. «Στρατηγική») και αυστηρές πολιτικές διαχείρισης κινδύνου. Οι σωρευμένες προβλέψεις της Τράπεζας για τα δάνεια προσφέρει περαιτέρω προοπτικές για την ανάκαμψη της κερδοφορίας και κεφαλαιακές αποδόσεις, εφόσον το μακροοικονομικό περιβάλλον συνεχίζει να βελτιώνεται, συντελώντας στην ποιοτική βελτίωση του δανειακού της χαρτοφυλακίου.

3.6.3 Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα³

Πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις

Σε συνέχεια της κρίσης χρέους στην Ελλάδα που ξεκίνησε το 2009 και της απότομης επιδείνωσης της οικονομικής και μακροοικονομικής κατάστασης, ενεργοποιήθηκε τον Μάιο του 2010 ο μηχανισμός οικονομικής στήριξης με κοινή στήριξη από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης με όρους που εκτείνονται έως το 2015 και ο οποίος σχηματοποιήθηκε στη βάση εφαρμογής ενός πολύ αυστηρού προγράμματος οικονομικής αναπροσαρμογής. (Βλ. επίσης ενότητα 3.21.4 «Η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις στην παγκόσμια οικονομία»). Επιπλέον, σε συνέχεια της αναδιάρθρωσης του δημοσίου χρέους τον Φεβρουάριο 2012, ενεργοποιήθηκε τον Μάρτιο 2012 ένα δεύτερο πρόγραμμα οικονομικής στήριξης της Ελλάδας για την περίοδο 2012-2016, βασισμένο στη χρηματοδότηση από το ΔΝΤ και την Ευρωζώνη, με την επιβολή πρόσθετων όρων προσαρμογής. Το 2013 ήταν ο τέταρτος χρόνος έντονης αναπροσαρμογής για την ελληνική οικονομία, η οποία στόχευε στην εξάλειψη των σημαντικών ελλειμμάτων στον κυβερνητικό προϋπολογισμό και στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, καθώς και στην αντιμετώπιση του σημαντικού διαρθρωτικού ελλείμματος της οικονομίας. Σε αυτό το πλαίσιο, η επίδραση της αναπροσαρμογής των οικονομικών προγραμμάτων σε όρους απώλειας παραγωγικότητας, απασχόλησης και διαθέσιμου εισοδήματος ήταν ιστορικά πολύ υψηλή αφού οι υπάρχουσες διαρθρωτικές αγκυλώσεις και σύντομη περίοδο των μέτρων προσαρμογής ενίσχυσαν το υφεσιακό αποτέλεσμα και το κοινωνικό κόστος των μέτρων λιτότητας.

Επίσης, στο 2013, οι πολιτικές αναπροσαρμογής ξεκίνησαν να αποδίδουν καρπούς επιτυγχάνοντας πρωτογενές πλεόνασμα στον κυβερνητικό προϋπολογισμό ύψους 1,9% (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ Δελτίο Τύπου, 14 Απριλίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0701/PressReleases/A0701_SEL03_DT_AN_00_2014_01_P_EN).

³ Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

pdf) επί του ΑΕΠ (εξαιρουμένου του κόστους στήριξης του τραπεζικού συστήματος, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛ.ΣΤΑΤ για το 2013 και τα οποία υποβλήθηκαν στην EUROSTAT τον Απρίλιο του 2014), κατά ένα χρόνο νωρίτερα από τους στόχους του Προγράμματος. Επιπλέον, το εξωτερικό ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών παρουσίασε πλεόνασμα της τάξης του 0,7% επί του ΑΕΠ (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>), για πρώτη φορά τα τελευταία εξήντα χρόνια. Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών μειώθηκε κατά 15,6% του ΑΕΠ (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) μεταξύ 2008 και 2013. Η οικονομική αναπροσαρμογή βασίζεται σε ένα αξιόπιστο μείγμα μόνιμων περικοπών δαπανών, οι οποίες υπερκάλυψαν τις συνεχιζόμενες – αν και μειούμενες – διολισθήσεις των κυβερνητικών εσόδων. Οι ισχυρές επιδόσεις του τουριστικού τομέα, οι μειούμενες εισαγωγές και η σταθερή βελτίωση του κόστους ανταγωνιστικότητας είναι μεταξύ των εξωγενών παραγόντων που ωθούν την αναπροσαρμογή. Το γενικό έλλειμμα της κυβέρνησης μειώθηκε κατά 13,5% του ΑΕΠ (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 14 Απριλίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0701/PressReleases/A0701_SEL03_DT_AN_00_2014_01_P_EN.pdf) κατά την περίοδο 2009 έως 2013, ενώ το πρωτογενές γενικό έλλειμμα της κυβέρνησης μειώθηκε κατά 12% του ΑΕΠ (πηγή: ΔΝΤ, Fiscal Monitor, Απρίλιος 2014, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fm/2014/01/pdf/fm1401.pdf>). Το κυκλικά προσαρμοσμένο πρωτογενές ισοζύγιο βελτιώθηκε κατά περισσότερο από 16% του ΑΕΠ (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast, Χειμώνας 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf) μεταξύ 2009 και 2013, το οποίο είναι σημαντικά υψηλότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Σημαντική πρόοδος στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις συντελέστηκε τα τελευταία τέσσερα χρόνια από το 2009 έως το 2013, ιδιαίτερα σε βασικούς τομείς όπως το συναξιοδοτικό σύστημα, τα δίκτυα βιομηχανιών και η αγορά εργασίας. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, αντιστρέφοντας μεγάλο μέρος των ανισοτήτων που συσσωρεύτηκαν την προηγούμενη δεκαετία, καθώς επίσης αυξάνουν την αξιοπιστία και την επίτευξη των ελληνικών οικονομικών προσαρμογών. Οι ανωτέρω εξελίξεις συνέβαλαν στη σταδιακή ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος και στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης των επενδυτών και των αγορών αναφορικά με το αναπτυξιακό δυναμικό και τις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Ενδεικτικά, από την κορύφωση της κρίσης τον Ιούνιο του 2012 έως το τέλος του 2013, έλαβαν χώρα οι ακόλουθες εξελίξεις:

α) ταχεία αποκλιμάκωση των περιθωρίων μεταξύ του Ελληνικού και του Γερμανικού δεκαετούς ομολόγου της τάξεως των 1.800 μονάδων βάσης, σε λιγότερο από 500 μονάδες βάσης (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>),

β) αύξηση 90% στην αξία των μετοχών (όπως αποτιμάται από τον Σύνθετο Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών) (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>),

γ) αύξηση 8,1% στις συνολικές καταθέσεις του τραπεζικού συστήματος (€14,2 δισ.) (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) και

δ) σημαντική μείωση της εξάρτησης των Ελληνικών τραπεζών από τη χρηματοδότηση από το Ευρωσυστήμα (μείωση 46,2%) (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Ευρωσύστημα, Οικονομική Κατάσταση, Ιούνιος 2012, http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/financialstat201206_en.pdf & <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/isol2013.pdf>).

Μετά από έξι συνεχή χρόνια ύφεσης, από τα τέλη του 2013 η ελληνική οικονομία εμφανίζει σημάδια σταθεροποίησης. Μεταξύ του 2008 και 2013, η ελληνική οικονομία είχε χάσει σχεδόν το 25% του ΑΕΠ (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf), αλλά αυτό αναμένεται να αρχίσει να αυξάνεται και πάλι το 2014. Η ετήσια συρρίκνωση του ΑΕΠ για το 2013, ήταν μικρότερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις του προγράμματος σταθερότητας ((3,9)% (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf) έναντι των αρχικών εκτιμήσεων (4,2)% (πηγή Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 13/241, Ιούλιος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>).

Η ιδιωτική κατανάλωση συνεχίζει να ακολουθεί πτωτική τάση ((6,0)% το 2013 σε σύγκριση με (9,3)% το 2012) (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf), η οποία αντανakλά συνδυαστικά την επίδραση από την προσαρμογή στους μισθούς (6,9)% και την συρρίκνωση στην απασχόληση ((3,9)% το 2013) (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) και από τα μειούμενα επίπεδα της ακίνητης περιουσίας των νοικοκυριών (οι τιμές ακινήτων το Δεκέμβριο 2013 ήταν μειωμένες κατά 34% σε σχέση με την αρχή του 2008 (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) χαμηλότερες από την αρχή του 2008. Αφετέρου, οι συνθήκες στον επιχειρηματικό τομέα παρουσιάζουν βελτίωση (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και Ευρωπαϊκή Επιτροπή) κυρίως στους κλάδους που σχετίζονται με τον τουρισμό, ενώ ο βαθμός χρησιμοποίησης της παραγωγικής δυναμικότητας στους εξαγωγικούς τομείς της βιομηχανίας τείνει να επιστρέφει προς το μακροχρόνιο μέσο όρο του. Ωστόσο, δεν ευνοούνται ιδιαίτερα οι επενδύσεις στον επιχειρηματικό τομέα, εξαιτίας των συνθηκών ρευστότητας που εξακολουθούν να είναι περιοριστικές, παρά την αξιοσημείωτη επιτάχυνση στη διαδικασία εκκαθάρισης των οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα και την έγκαιρη εκτέλεση του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων.

Οι καθαρές εξαγωγές έχουν συνεισφέρει 2,1% στην αύξηση του ΑΕΠ το 2013 (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf), λόγω της περαιτέρω μείωσης των εισαγωγών ((5,3)% το 2013 (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf) σε σύγκριση με το 2012) και των ισχυρών εξαγωγών στον τομέα τουριστικών υπηρεσιών. Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκαν μόνο κατά 2% σε σύγκριση με το 2012 (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf), σε σταθερούς όρους, αντανakλώντας τη στασιμότητα των εμπορευματικών εξαγωγών στο πλαίσιο των δυσχερών οικονομικών συνθηκών στην Ευρωζώνη.

Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας συνεχίζουν να είναι δυσμενείς, παρά την αξιοσημείωτη επιβράδυνση στο ρυθμό μείωσης της απασχόλησης κατά (2,5)% (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Ανακοίνωση Τύπου, 13 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0101/PressReleases/A0101_SJO01_DT_QQ_04_2013_01_F_EN.pdf) το τέταρτο τρίμηνο του 2013 έναντι (4,5)% (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) το πρώτο εννεάμηνο του 2013 σε σύγκριση με την ίδια περίοδο το 2012, σύμφωνα με τα στοιχεία από την ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Εντούτοις, το ποσοστό ανεργίας αυξήθηκε σε βάθος 45ετίας στο υψηλό του 27,4% (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 13 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0101/PressReleases/A0101_SJO01_DT_QQ_04_2013_01_F_EN.pdf), το τέταρτο τρίμηνο του 2013, ενισχύοντας τις εντάσεις στο ισοζύγιο των νοικοκυριών κι επιχειρήσεων, ενώ η ανεργία στους νέους έφθασε το 58% (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ., Δελτίο Τύπου, 13 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0101/PressReleases/A0101_SJO01_DT_QQ_04_2013_01_F_EN.pdf), το υψηλότερο ποσοστό στη ζώνη του ευρώ. Ωστόσο, η έντονη και παρατεταμένη μείωση στη δραστηριότητα και τη μονάδα κόστους εργασίας ((6,4)% το 2013 σε σύγκριση με το 2012 και (13,1)% σωρευτικά από το 2009), καθώς και η μείωση του εργατικού κόστους κατά περίπου 17% από το 2009 έχουν ενισχύσει τις αποπληθωριστικές τάσεις στην οικονομία, με τον πληθωρισμό να εισέρχεται σε αρνητικό έδαφος το 2013 ((0,9)% σε σύγκριση με το 2012 και (0,6)% το 2014 σε σύγκριση με το 2013 (πηγή: Ευρωπαϊκή Έπιτροπή, European Economic Forecast, Χειμώνας 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf)). Η τάση αυτή ενισχύεται περαιτέρω από τη συνεχή επίπτωση της προσαρμογής των μισθών στις τελικές τιμές στους τομείς που επικεντρώνονται στην εργασία, σε συνδυασμό με αυξανόμενα οφέλη της βελτίωσης της αποδοτικότητας του κόστους στον τομέα παραγωγής αγαθών, ιδίως σε τομείς όπου η προσαρμογή της εγχώριας ζήτησης είναι σοβαρή, για παράδειγμα, τα διαρκή καταναλωτικά αγαθά. Οι μεταρρυθμίσεις της αγοράς έχουν οδηγήσει σε μείωση 22% του κατώτατου μισθού (32% για τους νέους εργαζόμενους) και σε ένα νέο μηχανισμό καθορισμού αυτού. Στο δημόσιο τομέα, ο μέσος μισθός μειώθηκε κατά 23% μεταξύ του 2010 και του 2012 (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Έκθεση του Διοικητή για το έτος 2013, σελίδα 78, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/ekthdkth2013.pdf>).

Οι συνθήκες ρευστότητας στην αγορά παραμένουν δυσμενείς. Οι τράπεζες συνεχίζουν την απομόχλευση, καθώς ο δανεισμός σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά μειώθηκε κατά 5,0% και 3,5% (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) αντίστοιχα σε

σύγκριση με το 2012, και η προσαρμογή της υφιστάμενης πίστωσης προς τον ιδιωτικό τομέα σε ακαθάριστους όρους ξεπερνά το (13,5)% (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>) από το 2009, ενώ εξαιρουμένων των προβλέψεων κατά την ίδια χρονική περίοδο μειώθηκε κατά 24,5% (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>).

Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί στο μέτωπο της βελτίωσης του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών αδυναμιών της οικονομίας, όπως αποδεικνύεται και από την κατάταξη της Ελλάδας σε διεθνείς έρευνες του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, όπως η «Going for growth» έρευνα του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης («ΟΟΣΑ»), στον τομέα των διαρθρωτικών αλλαγών. Ομοίως, σημαντική βελτίωση έχει καταγραφεί στην κατάταξη του «Doing Business Index» το οποίο συντάσσει η Παγκόσμια Τράπεζα, όπου η Ελλάδα κατέχει την 72η θέση από την 78η το 2012, λόγω της απλούστευσης της διαδικασίας ίδρυσης νέων επιχειρήσεων και την εξάλειψη των απαιτούμενων ελάχιστων κεφαλαίων. Παράλληλα, τέθηκε σε ισχύ σημαντική νομοθεσία για να εξορθολογήσει την λειτουργία, να μειώσει το μέγεθος του Δημόσιου Τομέα καθώς και να βελτιώσει τη δημοσιονομική διαχείριση και τον αποτελεσματικό έλεγχο του κόστους.

Η ελληνική οικονομία αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε ένα κρίσιμο σημείο, όπου επιχειρείται η μετάβαση της οικονομίας μέσω ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου το οποίο θα δίνει έμφαση στην παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών κατευθυνόμενων προς το εξωτερικό. Η βιωσιμότητα του νέου δημοσιονομικού σχεδίου εξαρτάται από την υλοποίηση δομικών μεταρρυθμίσεων όπως η ανάκαμψη του τραπεζικού συστήματος και η επιστροφή στις χρηματοοικονομικές συναλλαγές. Η επιτυχημένη εφαρμογή του οικονομικού προγράμματος που έχει συμφωνηθεί μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης της ΕΚΤ της ΕΕ και του ΔΝΤ αποτελεί τον κρίσιμο παράγοντα για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας. Η πολιτική σταθερότητα είναι σημαντικότερη επίσης, καθώς μια πιθανή διάσπαση της κυβέρνησης συνασπισμού, ή η διατάραξη του κοινωνικού και πολιτικού ιστού της κοινωνίας λόγω των προωθούμενων μεταρρυθμίσεων, μπορεί να προκαλέσει σημαντικό εμπόδιο στην υλοποίηση του προγράμματος προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας.

Το ΔΝΤ αναμένει η Ελλάδα να έχει πρωτογενές πλεόνασμα 1,5% (πηγή: ΔΝΤ, Fiscal Monitor, Απρίλιος 2014, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/fm/2014/01/pdf/fm1401.pdf>) το 2014 το οποίο θα είναι το πρώτο έτος μιας θετικής αλλαγής του ελληνικού ΑΕΠ μετά από έξι χρόνια ύφεσης. Η βελτίωση αυτή αναμένεται ότι θα βασίζεται κυρίως στα εξής: (α) στην επιβράδυνση της μείωσης του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος και της κατανάλωσης, (β) στη θετική συμβολή της εξωτερικής ζήτησης υποστηριζόμενη από την εξαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών τουρισμού, (γ) στην αξιοποίηση των πόρων και των πηγών της ΕΕ και των κονδυλίων αναδιάρθρωσης της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για τη χρηματοδότηση των επενδύσεων σε υποδομές και σε μικρές και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεις, (δ) στην επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων και (ε) στην μικρή αύξηση των επιχειρηματικών επενδύσεων στον τομέα των κατασκευών, με εξαίρεση τις κατοικίες, όπως προκύπτει από τη βελτίωση των δεικτών της επενδυτικής ζήτησης. Οι διεθνείς θετικές τάσεις στην οικονομική δραστηριότητα, και ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, αναμένεται να ωφελήσουν την ελληνική οικονομία το 2014. Οι οικονομίες της Ευρωζώνης αναμένεται να παρουσιάσουν θετικό ρυθμό ανάπτυξης της τάξης του 1,2% το 2014 μετά από μια ύφεση (0,4)% το 2013 (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, European Economic Forecast Winter 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf). Η νομισματική πολιτική αναμένεται να παραμείνει χαλαρή με τα επιτόκια να παραμένουν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα και υφίσταται αυξανόμενη πιθανότητα ότι η ΕΚΤ θα εφαρμόσει μέτρα νομισματικής χαλάρωσης, που θα περιλαμβάνουν αγορά κρατικού ή/και ιδιωτικού χρέους (Πηγή: ΕΚΤ, President of the ECB, Introductory statement to the press conference on monetary policy decisions - April 2014, <http://www.ecb.europa.eu/press/pressconf/2014/html/is140403.en.html>).

BlackRock

Τον Ιούλιο του 2013, η Τράπεζα της Ελλάδος έδωσε εντολή στη BlackRock, εταιρεία επενδυτική, συμβουλευτική και διαχείρισης κινδύνου με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες, να διεξάγει ανεξάρτητη διαγνωστική άσκηση στο εγχώριο δανειακό χαρτοφυλάκιο των μεγαλύτερων ελληνικών τραπεζών, περιλαμβανομένης της Τράπεζας. Η άσκηση αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της δέσμευσης που ανέλαβε η Τράπεζα της Ελλάδος από το Πρόγραμμα και ήταν παρόμοια σε έκταση με την άσκηση που διενεργήθηκε από την BlackRock το 2012 για το δανειακό χαρτοφυλάκιο των συστημικών τραπεζών.

Μεθοδολογία

Η διαγνωστική μελέτη της BlackRock συμπεριέλαβε τέσσερα υποέργα - Αξιολόγηση Ποιότητας Χαρτοφυλακίου, Αναμενόμενες Ζημίες Πιστωτικού Κινδύνου, Αξιολόγηση των Προβληματικών Στοιχείων Ενεργητικού και Χαρτοφυλάκιο Δανείων Εξωτερικού ((ονομαστικά, Asset Quality Review (AQR), Credit Loss Projections (CLP), Troubled Assets Review (TAR)

και Foreign Loan Book (FLB)) – και διεξήχθη με υπόλοιπα 30 Ιουνίου 2013 σύμφωνα με παραδοχές και προβλέψεις που βασίζονται σε δημόσια πληροφόρηση έως και το τελευταίο τρίμηνο 2013. Σε αντίθεση με τον σκοπό της διαγνωστικής άσκησης του 2011 σε αυτή τη μελέτη η BlackRock έλαβε εντολή να αντλήσει δεδομένα από ευρύτερες πηγές και να επεκτείνει το πεδίο δράσης της, συμπεριλαμβάνοντας στη μελέτη της και επτά μικρότερες Ελληνικές Τράπεζες, πέραν των τεσσάρων συστημικών τραπεζών (και των εν Ελλάδι και αλλοδαπών θυγατρικών τους) που είχε συμπεριλάβει η αρχική μελέτη. Η Τράπεζα της Ελλάδος θέλησε να ευθυγραμμίσει τη μεθοδολογία της BlackRock με τις αναμενόμενες μεθοδολογίες της ΕΚΤ, η οποία ξεκίνησε την αξιολόγηση της ποιότητας χαρτοφυλακίου των τραπεζών της ΕΕ ως μέρος ολοκληρωμένης μελέτης. Προκειμένου να ολοκληρωθεί το αίτημα, η BlackRock επέκτεινε το πεδίο δράσης και την μεθοδολογία των υποέργων και προχώρησε σε:

- Συνάντηση με στελέχη τραπεζών και ολοκληρωμένη/συνολική επαναξιολόγηση για ένα δείγμα 128 μεγάλων επιχειρήσεων ως δανειζομένων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 37% του συνόλου των πιστωτικών υπολοίπων των μεγάλων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το υποέργο για την Αξιολόγηση της Ποιότητας Χαρτοφυλακίου (AQR),
- Εφαρμογή εξειδικευμένων οικονομετρικών μοντέλων για κάθε κατηγορία δανειακού χαρτοφυλακίου, περιλαμβάνοντας αποτελέσματα που προέκυψαν από τα υποέργα AQR και TAR, σε συνδυασμό με τις αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου (CLP),
- Συμμετοχή σε συναντήσεις ενδεδειγμένου ελέγχου, διεξαγωγή δειγματοληπτικών ελέγχων φακέλων δανείων και επιτόπιων επισκέψεων σε ότι αφορά την Αξιολόγηση των Προβληματικών Στοιχείων Ενεργητικού (TAR), και
- Εξέταση της ποιότητας ενεχύρων και προσδιορισμός μιας ανεξάρτητης αποτίμησης επί των παραγόντων πιστωτικού κινδύνου σε ότι αφορά το χαρτοφυλάκιο δανείων εξωτερικού,

Η BlackRock ολοκλήρωσε το διαγνωστικό έλεγχο στις αρχές του 2014. Η μελέτη ανέδειξε δύο σενάρια, βασικό και ακραίο, και ανά σενάριο ότι οι αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού κινδύνου (CLP) θα επέλθουν είτε σε διάστημα 3,5 χρόνων, είτε κατά τη διάρκεια του δανειακού χαρτοφυλακίου. Όσον αφορά στην Τράπεζα, οι αναμενόμενες ζημιές του πιστωτικού κινδύνου στο εγχώριο δανειακό χαρτοφυλάκιο, υπό το βασικό σενάριο, για τα 3,5 χρόνια (ήτοι από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο του 2016), εκτιμώνται σε €5,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε €8,4 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Η μελέτη ανέδειξε, επίσης, τις αναμενόμενες ζημιές του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου υπό ακραίο σενάριο, για τα 3,5 χρόνια, σε €6,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε € 11,2 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Για το εξωτερικό, η μελέτη της Blackrock ανέδειξε ότι οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε €4,0 δισ. και υπό το ακραίο σενάριο σε €4,5 δισ.

Το ποσό το οποίο ενσωματώθηκε στην άσκηση προσομοίωσης της Τράπεζας της Ελλάδος ανήλθε σε €8,7 δισ. υπό το βασικό σενάριο για την Ελλάδα υπό ακόμα συντηρητικότερη προσέγγιση (με προσαύξηση των παραμέτρων κινδύνου για το χρονικό διάστημα που καλύπτει η άσκηση από την Τράπεζα της Ελλάδος). Για το εξωτερικό οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε € 3,1 δισ.

Κεφαλαιακές Ανάγκες

Τον Μάρτιο 2014, στο πλαίσιο των ασκήσεων προσομοίωσης της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε, μαζί με την έκθεση της BlackRock, τα αποτελέσματα της άσκησης εκτίμησης κεφαλαιακών αναγκών που διενήργησε για καθεμία από τις ελληνικές τράπεζες. Οι ως άνω ασκήσεις διεξήχθησαν το τελευταίο τρίμηνο του 2014 με βάση τα οικονομικά στοιχεία των τραπεζών για την 30 Ιουνίου 2013. Οι κύριοι παράγοντες για την εκτίμηση των κεφαλαιακών αναγκών ήταν τα CLPs επί του συνόλου των δανείων που χορηγήθηκαν στην Ελλάδα και το εξωτερικό και τα εκτιμώμενα κέρδη προ προβλέψεων των τραπεζών, με βάση μια συντηρητική αναπροσαρμογή (κατά τη εκφρασθείσα γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος) των σχεδίων αναδιάρθρωσης που είχαν κατατεθεί από τις τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος. Οι κεφαλαιακές ανάγκες που προέκυψαν για το σύνολο των ελληνικών τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων των τεσσάρων συστημικών, σύμφωνα με τις ασκήσεις προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων, εκτιμήθηκαν από την Τράπεζα της Ελλάδος σε €6,4 δισ. σύμφωνα με το βασικό σενάριο και σε €9,4 δισ. με βάση το δυσμενές σενάριο (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «2013 Stress Test of the Greek Banking Sector, Μάρτιος 2014»). Οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας εκτιμήθηκαν στο ύψος των €2,2 δισ. σύμφωνα με το βασικό σενάριο και €2,5 δισ. σύμφωνα με το ακραίο σενάριο για την περίοδο των 3,5 ετών (Ιούνιος 2013 με Δεκέμβριο 2016). Η BlackRock εκτίμησε πως οι αναμενόμενες ζημιές πιστωτικού

κινδύνου της Τράπεζας κατά τη διάρκεια της ζωής του εγχώριου χαρτοφυλακίου την 30 Ιουνίου 2013, υπό το βασικό σενάριο, ανήλθαν σε 18,1%.

Η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποίησε τα αποτελέσματα του υποέργου CLP της διαγνωστικής μελέτης Blackrock για να εκτιμήσει τις κεφαλαιακές ανάγκες των τραπεζών. Ως προληπτικό μέσο η Τράπεζα της Ελλάδος χρησιμοποίησε την, κατά την ίδια, συντηρητική στάση της σε ό,τι αφορά τις προβλέψεις για τις Ελληνικές τράπεζες, συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας, ζητώντας οι τράπεζες να διατηρούν προβλέψεις που στο τέλος του 2016 θα είναι επαρκείς ώστε να καλύψουν α) τουλάχιστον 95% των μέχρι τη λήξη (των δανείων) ζημιών που προέβλεψε η BlackRock σύμφωνα με το βασικό σενάριο και 85% των ζημιών του δυσμενούς σεναρίου και β) τουλάχιστον 52% των μη εξυπηρετούμενων δανείων που προέβλεψε η BlackRock στο τέλος της περιόδου των 3,5 ετών σύμφωνα με το βασικό σενάριο.

Για τους σκοπούς υπολογισμού των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας, η συντηρητική προσέγγιση της Τράπεζας της Ελλάδος οδήγησε στην κάλυψη των αναμενόμενων ζημιών πιστωτικού κινδύνου για το Ελληνικό χαρτοφυλάκιο κατά 104% και κατά 85% για το βασικό και το δυσμενές σενάριο της Blackrock, αντιστοίχως.

Επιπρόσθετα, σε ό,τι αφορά τις Αναβαλλόμενες Φορολογικές Απαιτήσεις, η προσέγγιση της Τράπεζας της Ελλάδος ήταν συντηρητική και σύμφωνη με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε το 2011 (δηλ. ανώτατο όριο υφιστάμενων Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων στο 20% των Συνολικών Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων και μη αναγνώριση νέων Αναβαλλόμενων Φορολογικών Απαιτήσεων στον χρονικό ορίζοντα της άσκησης).

Η Τράπεζα της Ελλάδος εκτίμησε, με βάση το βασικό σενάριο, τη δημιουργία κεφαλαίου με ίδια μέσα της Τράπεζας για την περίοδο Ιούνιο 2013 με Δεκέμβριο 2016, στο ποσό των €1.451 εκατ. στο πλαίσιο της αξιολόγησης των δεσμεύσεων του σχεδίου κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «2013 Stress Test of the Greek Banking Sector, Μάρτιος 2014»). Τα κέρδη προ προβλέψεων του Ομίλου το 2013 ανήλθαν σε €1.551 εκατ. Συνεπώς η Τράπεζα εκτιμά πως η εσωτερική ικανότητα για δημιουργία κεφαλαίων που έχει υιοθετηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος είναι σημαντικά μειωμένη συγκριτικά με τις τρέχουσες εκτιμήσεις για κέρδη προ προβλέψεων για την περίοδο των 3,5 ετών.

Κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα παρουσίασε στην Τράπεζα της Ελλάδος τελικό σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας, περιγράφοντας τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει για να αντιμετωπίσει τις κεφαλαιακές της ανάγκες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε το ως άνω σχέδιο στις 11 Απριλίου 2014 (βλ. ενότητα 3.4.1. «Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις- Κεφαλαιακές ανάγκες»).

3.6.4 Στρατηγική

Η προηγούμενη χρονιά σηματοδεύτηκε από σημαντικές εξελίξεις στην Ελληνική οικονομία. Η οικονομία της Ελλάδος παρέμεινε σε ύφεση το 2013 (το ΑΕΠ συρρικνώθηκε κατά 3,8%), ωστόσο ήταν ηπιότερη από προηγούμενες χρονιές και πιο χαμηλή από τις αρχικές προβλέψεις από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ΔΝΤ και από αυτή που χρησιμοποιήθηκε από την Blackrock στα βασικά και δυσμενή σενάρια. Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΑΕΠ αναμένεται να ανακάμψει κατά 0,6% το 2014 και να ενισχυθεί περαιτέρω το 2015 κατά 2,9%. Σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα η εμπιστοσύνη βελτιώνεται και τα πρώτα σημάδια ανάπτυξης εμφανίζονται (πλεόνασμα ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κατά 0,7% του ΑΕΠ και πρωτογενές πλεόνασμα 1,5% του ΑΕΠ το 2013).

Η Τράπεζα στοχεύει να εκμεταλλευτεί τα ανταγωνιστικά της πλεονεκτήματα ώστε να συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας και ταυτόχρονα να συνεχίσει να επωφελείται από τη διαφοροποίηση και την προοπτική ανάπτυξης που προσφέρει η διεθνής της παρουσία. Η στρατηγική του Ομίλου ώστε να ανταπεξέλθει στις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες επικεντρώνεται στις παρακάτω προτεραιότητες:

Ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης. Περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης μέσω της παρούσας Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου και μέσα από το σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας που η Τράπεζα έχει συμφωνήσει με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η κεφαλαική βάση του Ομίλου μειώθηκε εξαιτίας της συμμετοχής του στο PSI (οι συνολικές ζημιές απομείωσης προ φόρων για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και τα δάνεια που ανταλλάχθηκαν ανήλθαν σε €11,8 δισ.) και έχει αποκατασταθεί μετά την αύξηση κεφαλαίου της Τράπεζας που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013 μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ., εκ των οποίων €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές και €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ και την παρούσα Αύξηση ύψους €2,5 δισ. Επιπλέον, ο Όμιλος βελτίωσε την κεφαλαιακή του βάση μέσα από τις ασκήσεις διαχείρισης παθητικού (την επαναγορά καλυμμένων ομολογίων και υβριδικών τίτλων, επαναγορά των προνομιούχων μετοχών) και την πώληση των μη βασικών περιουσιακών στοιχείων, όπως η διάθεση του 66,0% της συμμετοχής του Ομίλου από το 100% που κατείχε στην θυγατρική Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. Επιπλέον η Τράπεζα

σκοπεύει να εφαρμόσει περαιτέρω ενέργειες που ενισχύουν την κεφαλαιακή της βάση. Από τις ενέργειες αυτές, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει εγκρίνει ενέργειες ύψους €1.040 εκατ. για να περιληφθούν στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας, ως ενέργειες που δύναται να υλοποιηθούν στο εγγύς μέλλον, συμπεριλαμβανόμενης και της πώλησης της θυγατρικής ΑΣΤΗΡ Παλάς που αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 2014 και της επίδρασης του προγράμματος εθελουσίας εξόδου που ολοκληρώθηκε το 2013.

Ενίσχυση των προ προβλέψεων εσόδων. Η Τράπεζα επικεντρώνεται στην περαιτέρω βελτίωση των προ προβλέψεων κερδών μέσω ενός συνδυασμού επιχειρηματικών πρωτοβουλιών με στόχο τη βελτίωση των εσόδων και μέτρων περιστολής του κόστους.

Η Τράπεζα επιδιώκει να επωφεληθεί από τη βελτίωση του μακροοικονομικού κλίματος στην Ελλάδα, προσφέροντας τη δυνατότητα για ανάκαμψη των οργανικών εσόδων (καθαρά έσοδα από τόκους και καθαρά έσοδα από αμοιβές και προμήθειες). Οι πρωτοβουλίες ενίσχυσης των εσόδων περιλαμβάνουν τις εκλεκτικές εγχώριες εκταμιεύσεις σε τομείς υψηλού περιθωρίου, την ανάκαμψη των εσόδων από τις αμοιβές μέσω της τραπεζοασφαλιστικής δραστηριότητας και τη χορήγηση δανείων και την επιτυχή εφαρμογή των ανατιμολογήσεων των εγχώριων καταθέσεων. Επιπλέον, η Τράπεζα επιδιώκει να συνεχίσει να επωφελείται από τη διαφοροποίηση που προσφέρουν οι διεθνείς της δραστηριότητες και από τις θετικές προοπτικές που απορρέουν από την εξομάλυνση στο μακροοικονομικό περιβάλλον της Τουρκίας μέσω της θυγατρικής της Τράπεζας Finansbank.

Επίσης η Τράπεζα έχει μειώσει τις λειτουργικές της δαπάνες στην εγχώρια αγορά χάρη στον ανασχεδιασμό των διαδικασιών της με στόχο των εξορθολογισμό των δαπανών προσωπικού και τη βελτιστοποίηση των κεντρικών και διοικητικών λειτουργιών.

Η Τράπεζα έχει μειώσει τα λειτουργικά της έξοδα στην εγχώρια αγορά κατά 4,8% το 2013 σε σύγκριση με το 2012 ή κατά €64 εκατ., (εξαιρώντας το κόστος του προγράμματος της εθελουσίας εξόδου που ολοκληρώθηκε τον Δεκέμβριο του 2013 και περιλαμβάνοντας τις προσαρμογές για την αρχική ενοποίηση της FBB και της Probank, του εφάπαξ κόστους ολοκλήρωσης της συγχώνευσης και έκτακτους φόρους). Το πρόγραμμα της εθελουσίας εξόδου που ολοκληρώθηκε από την Τράπεζα τον Δεκέμβριο του 2013 αναμένεται να μειώσει σημαντικά τις δαπάνες προσωπικού της Τράπεζας.

Διατήρηση της ισχυρής ρευστότητας. Η Τράπεζα επιδιώκει να διατηρήσει τον χαμηλό προσαρμοσμένο δείκτη δανείων προς καταθέσεις στην εγχώρια αγορά όπου την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 97,5%. Για να επιτευχθεί αυτό, η Τράπεζα επιδιώκει να συνεχίσει να προσελκύει καινούργιες καταθέσεις μέσω του δικτύου των καταστημάτων της στην Ελλάδα, εκμεταλλευόμενη τη σταδιακή ανάκαμψη του μακροοικονομικού και τραπεζικού περιβάλλοντος. Η Τράπεζα συνεχίζει να επικεντρώνεται στις καταθέσεις (ταμειυτηρίου και τρεχούμενους) τις οποίες θεωρεί ως το πιο ελκυστικό τμήμα της καταθετικής αγοράς και στις οποίες κατέχει ήδη ισχυρή θέση.

Σε διεθνές επίπεδο, στόχος της Τράπεζας είναι να διαχειρίζεται τις δραστηριότητές της μέσω της αυτοχρηματοδότησης. Το 2013 η Τράπεζα μείωσε το δείκτη των δανείων προς καταθέσεις σε πέντε κύριες λειτουργίες στις χώρες της νοτιανατολικής Ευρώπης (NAE-5) σε ένα μέσο όρο 99,0% (από 132,4% το 2011). Ο δείκτης δανείων προς καταθέσεις της Finansbank, συμπεριλαμβανομένων των ομολογιακών δανείων σε τουρκική λίρα, ανήλθε σε 109,2% στο τέλος του 2013 (βάσει των BRSA ατομικών οικονομικών καταστάσεων της Finansbank), με τα επιπλέον δάνεια να χρηματοδοτούνται τοπικά στις διατραπεζικές αγορές. Η Τράπεζα έχει καταφέρει ιστορικά να αναπτύξει τις καταθέσεις της σύμφωνα με την πορεία αύξησης των δανείων της και ως εκ τούτου διατηρεί υγιή δείκτη δανείων προς καταθέσεις και αναμένει το ίδιο και στο μέλλον.

Προκειμένου να διαφοροποιήσει τη δομή χρηματοδότησής της, η Τράπεζα επιδιώκει επίσης να χρησιμοποιήσει άλλες πηγές ρευστότητας, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και τη διατραπεζική χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, στις 30 Απριλίου 2014, η Τράπεζα άντλησε €750 εκατ. μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης από τις διεθνείς χρηματαγορές. Η έκδοση έγινε μέσω της NBG Finance Plc, 100% θυγατρική της Τράπεζας, στο πλαίσιο του ύψους €5,0 δισ. Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δανεισμού που φέρει την εγγύηση της Τράπεζας. Το εκδοθέν ευρωμόλογο αποτελεί κύριο, μη διασφαλισμένο χρέος, (Senior, Unsecured, Reg-S bond), φέρει σταθερό τοκομερίδιο 4,375% ετησίως και ημερομηνία λήξης την 30 Απριλίου 2019, ενώ η απόδοση του ομολόγου κατά την έκδοση διαμορφώθηκε στο 4,5%. Επιπρόσθετα, την 25 Απριλίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομόλογο (senior unsecured bond) σταθερού επιτοκίου ύψους USD500 εκατ. που λήγει σε πέντε χρόνια και φέρει επιτόκιο 6,25%.

Διατήρηση ποιότητας ενεργητικού και ενεργητική διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση με σκοπό τη μεγιστοποίηση εισπραξιμότητας. Για να αντιμετωπίσει την οικονομική κρίση, η Τράπεζα αναθεώρησε και αυστηροποίησε τα πιστοδοτικά της κριτήρια. Το ενισχυμένο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου υποστηρίζεται από την ανώτερη διοικητική

ομάδα της Τράπεζας και στηρίζει την ισχυρή πιστοδοτική κουλτούρα μέσα στον οργανισμό της. Η Τράπεζα επιδιώκει να διατηρήσει επαρκή διαφοροποίηση στο δανειακό της χαρτοφυλάκιο σε διάφορα δανειακά προϊόντα και τομείς δραστηριότητας.

Επιπλέον, η Τράπεζα στοχεύει στην ενεργητική διαχείριση των απαιτήσεων σε καθυστέρηση, με τη χρήση προϊόντων αναδιάρθρωσης οφειλών διαφόρων τύπων, που θα στοχεύουν σε λιανικούς και επιχειρηματικούς πελάτες. Πρόθεση του Ομίλου είναι η συνέχιση της ομαλούς εξυπηρέτησης των οφειλών και η ενίσχυση της εισπραξιμότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις οικονομικές δυνατότητες των πελατών όπως έχουν διαμορφωθεί λόγω της γενικότερης κρίσης.

Επίσης, καταβάλλονται προσπάθειες για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μηχανισμών ανάκτησης καθυστερούμενων επιχειρηματικών δανείων. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα έχει δημιουργήσει μονάδα εταιρικών πιστοδοτήσεων ειδικής διαχείρισης, αφιερώνοντας εξειδικευμένους πόρους και προσαρμοσμένο μηχανισμό στήριξης για την αποτελεσματική διαχείριση των επιχειρηματικών δανείων της. Αυτή η μονάδα θα αξιοποιήσει την βαθιά γνώση του υποκείμενου χαρτοφυλακίου με σκοπό την εύρεση βιώσιμων και συμφερούσων λύσεων για τους οφειλέτες, οι οποίοι συμβάλλουν συνολικά στο στρατηγικό στόχο για ισχυρή παρουσία των επιχειρήσεων και βελτίωση της κερδοφορίας.

Οι μεσοπρόθεσμοι οικονομικοί στόχοι του Ομίλου

Οι μεσοπρόθεσμοι οικονομικοί στόχοι του Ομίλου κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου είναι οι ακόλουθοι:

- αύξηση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε ρυθμό μεγαλύτερο από την αύξηση του ΑΕΠ, επωφελούμενοι από τη διαθέσιμη ρευστότητα, την διαχρονικά καλή τοποθέτηση της Τράπεζας στην αγορά και την αναγνωρισιμότητα του ονόματός της,
- η διατήρηση του δείκτη προσαρμοσμένων δανείων προς καταθέσεις σε ποσοστό μικρότερο του 105%. Ο τρέχων προσαρμοσμένος δείκτης του 97,5% με βάση τα στοιχεία της 31 Δεκεμβρίου 2013, επιτρέπει την ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου, χωρίς υπέρβαση του ως άνω ορίου,
- η επίτευξη καθαρού επιτοκιακού περιθωρίου άνω των 400 μονάδων βάσης, κυρίως μέσω του μειωμένου κόστους χρηματοδότησης (το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο με βάση τα στοιχεία για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ανέρχεται σε 326 μονάδες βάσης),
- η επίτευξη δείκτη κόστους προς έσοδα περίπου στο 45%, κυρίως μέσω της αύξησης των καθαρών εσόδων από τόκους και των καθαρών εσόδων από προμήθειες, σε συνδυασμό με το χαμηλότερο λειτουργικό κόστος ως αποτέλεσμα του προγράμματος εθελουσίας αποχώρησης που ολοκληρώθηκε στην Ελλάδα το Δεκέμβριο του 2013, με εκτιμώμενη μελλοντική ετήσια εξοικονόμηση ύψους €155 εκατ. από το 2014 και μετά (ο εν λόγω δείκτης, όπως έχει υπολογιστεί με βάση τα υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και προσαρμοσμένος ώστε να εξαιρεί από τα καθαρά έσοδα την μη επαναλαμβανόμενη ζημιά από την υποχρέωση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων και από τις δαπάνες προσωπικού το κόστος εθελουσίας αποχώρησης ύψους €193 εκατ., ανήλθε σε 60,3%),
- η επίτευξη δείκτη κόστους πιστωτικού κινδύνου 100 μ.β., έναντι 250 μ.β. για το τρίμηνο που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013,
- η επίτευξη δείκτη απόδοσης επί του ενεργητικού 150 μ.β., εξαιρώντας τα ομόλογα του ΕΤΧΣ και το δάνειο προς την Ελληνική Δημοκρατία (ο δείκτης με βάση τα στοιχεία τέλους έτους 2013 είναι 80 μ.β.).

3.6.5 Τραπεζικές δραστηριότητες στην Ελλάδα⁴

Το μεγαλύτερο μέρος των τραπεζικών δραστηριοτήτων του Ομίλου ασκείται στην Ελλάδα και περιλαμβάνει λιανική, επιχειρηματική τραπεζική και επενδυτική τραπεζική. Οι δραστηριότητες στην Ελλάδα περιλαμβάνουν τις δραστηριότητες της Τράπεζας στην Ελλάδα, την Εθνική Leasing και την Εθνική Factors A.E. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα

---

⁴ Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

(«εγχώριες δραστηριότητες») αντιστοιχούν σε 66,2% των υπολοίπων των προσαρμοσμένων χορηγήσεων προ προβλέψεων απομειώσεις και σε 69,5% των υπολοίπων καταθέσεων κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Εγχώριες δραστηριότητες της Τράπεζας

Οι ακόλουθοι πίνακες περιέχουν λεπτομέρειες των τραπεζικών δραστηριοτήτων της Τράπεζας στην Ελλάδα σε όρους προσαρμοσμένων χορηγήσεων (προσαρμοσμένες χορηγήσεις προ πρόβλεψης απομείωσης) και υποχρεώσεις προς πελάτες κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2013:

31 Δεκεμβρίου 2011	Προσαρμοσμένες χορηγήσεις		Υποχρεώσεις προς πελάτες	
	Ποσό	% του συνόλου	Ποσό	% του συνόλου
	(ποσά σε € εκατ. * εκτός από τα ποσοστά)			
Λιανική τραπεζική ⁽¹⁾	30.339	61,6%	36.209	86,5%
Επιχειρηματική & Επενδυτική τραπεζική	14.778	30,0%	3.552	8,5%
Δημόσιος τομέας ⁽²⁾	4.110	8,4%	2.094	5,0%
Σύνολο	49.227	100,0%	41.855	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση:

⁽¹⁾ Οι χορηγήσεις λιανικής περιλαμβάνουν τα καταναλωτικά δάνεια, τα προσωπικά δάνεια, τη στεγαστική πίστη, τη χρηματοδότηση αγοράς αυτοκινήτου, δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις πιστωτικές κάρτες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα που διέπονται από το Ελληνικό Δημόσιο δίκαιο.

31 Δεκεμβρίου 2012	Προσαρμοσμένες χορηγήσεις		Υποχρεώσεις προς πελάτες	
	Ποσό	% του συνόλου	Ποσό	% του συνόλου
	(ποσά σε € εκατ. * εκτός από τα ποσοστά)			
Λιανική τραπεζική ⁽¹⁾	28.983	64,9%	32.043	82,4%
Επιχειρηματική & Επενδυτική τραπεζική	13.867	31,1%	4.103	10,6%
Δημόσιος τομέας ⁽²⁾	1.807	4,0%	2.736	7,0%
Σύνολο	44.657	100,0%	38.882	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση:

⁽¹⁾ Οι χορηγήσεις λιανικής περιλαμβάνουν τα καταναλωτικά δάνεια, τα προσωπικά δάνεια, τη στεγαστική πίστη, τη χρηματοδότηση αγοράς αυτοκινήτου, δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις πιστωτικές κάρτες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα που διέπονται από το Ελληνικό Δημόσιο δίκαιο. Η μείωση που εμφανίζεται στα δάνειων προς το Δημόσιο τομέα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2011 οφείλεται κυρίως στην ανταλλαγή στα πλαίσια του PSI δάνειων ύψους €1,9 δισ. Συνεπώς την 31 Δεκεμβρίου 2012, τα προαναφερόμενα δάνεια δεν απεικονίζονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

31 Δεκεμβρίου 2013	Προσαρμοσμένες χορηγήσεις		Υποχρεώσεις προς πελάτες	
	Ποσό	% του συνόλου	Ποσό	% του συνόλου
	(ποσά σε € εκατ. * εκτός από τα ποσοστά)			
Λιανική τραπεζική ⁽¹⁾	29.203	62,9%	34.891	79,8%
Επιχειρηματική & Επενδυτική τραπεζική	16.077	34,6%	5.905	13,5%
Δημόσιος τομέας ⁽²⁾	1.175	2,5%	2.931	6,7%
Σύνολο	46.455	100,0%	43.727	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση:

⁽¹⁾ Οι χορηγήσεις λιανικής περιλαμβάνουν τα καταναλωτικά δάνεια, τα προσωπικά δάνεια, τη στεγαστική πίστη, τη χρηματοδότηση αγοράς αυτοκινήτου, δάνεια προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τις πιστωτικές κάρτες.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τις εταιρείες παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας και νομικά πρόσωπα που διέπονται από το Ελληνικό Δημόσιο δίκαιο

Η Τράπεζα αποσκοπεί στην προσέλκυση εγχώριων λιανικών και επιχειρηματικών καταθέσεων μέσω:

- του ευρέως εγχώριου δικτύου υποκαταστημάτων,
- της άριστης εικόνας και φήμης που έχει σε σημαντικό μέρος του πληθυσμού,
- της ευρείας γκάμας προϊόντων και υπηρεσιών που προσφέρει.

Αποταμιευτικά και επενδυτικά προϊόντα

Τα αποταμιευτικά και επενδυτικά προϊόντα της Τράπεζας προσφέρονται τόσο σε Ευρώ όσο και σε ξένα νομίσματα. Σε ανταπόκριση της απαίτησης των πελατών της, η Τράπεζα προσφέρει επενδυτικά προϊόντα με αποδόσεις μεγαλύτερες των

βασικών καταθετικών προϊόντων της. Στα προϊόντα αυτά περιλαμβάνονται προϊόντα εγγυημένου κεφαλαίου, ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και άλλα ομόλογα από το ίδιο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων μεταξύ της Τράπεζας και των πελατών της, καθώς και ένα ευρύ φάσμα προϊόντων αμοιβαίων κεφαλαίων και μεριδίων συλλογικών επενδύσεων τα οποία παρέχονται από την Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. («Εθνική Asset Management»), η οποία ανήκει κατά 100% σε εταιρείες του Ομίλου (βλ. ενότητα 3.6.5.5 «Διαχείριση Ενεργητικού»).

Υπηρεσίες πληρωμών (Cash Management)

Η Τράπεζα προσφέρει υπηρεσίες πληρωμών στους πελάτες της συμμετέχοντας σε όλα τα εγχώρια δίκτυα διατραπεζικών πληρωμών. Η Τράπεζα είναι επίσης άμεσο μέλος των διατραπεζικών δικτύων για Ευρώ TARGET, TARGET2, EBA for Euro 1, Step 1 και Step 2. Ως μέλος του Step 2, η Τράπεζα είναι το κύριο σημείο εισόδου για πληρωμές στην Ευρωζώνη. Για πληρωμές, ιδιαίτερα εκτός Ευρωζώνης, η Τράπεζα διατηρεί ένα παγκόσμιο δίκτυο ανταποκριτριών τραπεζών. Η Τράπεζα έχει ολοκληρώσει την εφαρμογή ενός μεγάλου προγράμματος για τη συγκέντρωση των υπηρεσιών πληρωμών. Οι υπηρεσίες πληρωμών (Cash Management) που προσφέρονται στην Ελλάδα είναι σύμφωνες με το σύστημα του Ενιαίου Χώρου Πληρωμών σε Ευρώ (SEPA) και αξιοποιούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το μεγάλο δίκτυο των καταστημάτων, προσφέροντας στους πελάτες της Τράπεζας τη δυνατότητα διενέργειας άμεσων συναλλαγών, επικεντρώνοντας κυρίως στις ηλεκτρονικές εισπράξεις και πληρωμές.

3.6.5.1 Λιανική τραπεζική

Γενικά

Όλες οι δραστηριότητες λιανικής τραπεζικής του Ομίλου στην Ελλάδα εκτελούνται από την Τράπεζα. Η Τράπεζα προσφέρει στους πελάτες λιανικής πλήθος καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς και ένα ευρύ φάσμα παραδοσιακών υπηρεσιών και προϊόντων.

Η Τράπεζα λόγω της οικονομική κρίσης, υιοθέτησε μια πιο συντηρητική προσέγγιση αναφορικά με τη νέα παραγωγή λιανικής τραπεζικής, με μεγαλύτερη έμφαση σε κριτήρια δανεισμού που μειώνουν τον κίνδυνο. Ως αποτέλεσμα, το υπόλοιπο των δανείων λιανικής τραπεζικής μειώθηκε κατά το 2012 και το 2013 ενώ αναμένεται μικρότερος ρυθμός επέκτασης όλων των προϊόντων το 2014, σε εναρμόνιση με τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα εκτιμώμενα μερίδια αγοράς του Ομίλου στην Ελλάδα σε συγκεκριμένες κατηγορίες λιανικής τραπεζικής (πηγή για το σύνολο της αγοράς: <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>, Στατιστικό Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας-Τεύχος 154, Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2014, Πίνακας IV.11.1 σελ 98).

	31 Δεκεμβρίου	
	2012	2013
Καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες (υπόλοιπα)	20,1%	21,1%
Στεγαστικά δάνεια (υπόλοιπα)	25,3%	26,1%
Καταθέσεις ταμειυτηρίου και όψεως	32,2%	34,6%

Προϊόντα καταναλωτικής πίστης

Από το 2010, η Τράπεζα στοχεύει στην αντιμετώπιση της συνεχιζόμενης επιδείνωσης του δανειακού της χαρτοφυλακίου και την παροχή υποστήριξης σε καταναλωτές που είναι πρόθυμοι να αποπληρώσουν τα δάνειά τους προσφέροντάς τους πιο ανταγωνιστικά προγράμματα με βάση τις ανάγκες τους και τις δυνατότητες αποπληρωμής που διαθέτουν.

Κατά τη διάρκεια του 2013, ο Όμιλος επικεντρώθηκε στην αναδιάρθρωση του καταναλωτικού χαρτοφυλακίου του στην Ελλάδα. Ως αποτέλεσμα, το χαρτοφυλάκιο προϊόντων καταναλωτικής πίστης της Τράπεζας μειώθηκε κατά 0,9% από €4.940 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €4.895 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013. Η εξαγορά της FBB και της PROBANK οδήγησε στην αύξηση του χαρτοφυλακίου καταναλωτικής πίστης και πιστωτικών καρτών κατά €127 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Η Τράπεζα έχει εστιάσει στην αποτελεσματική διαχείριση του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου, μέσα από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση προϊόντων αναδιάρθρωσης, τα οποία προσφέρουν στους δανειολήπτες χαμηλότερη δόση προσαρμοσμένη στο διαθέσιμο εισόδημα του δανειολήπτη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Τα εν λόγω προϊόντα απευθύνονται σε δανειολήπτες που εμφανίζουν τουλάχιστον 90 μέρες καθυστέρησης σε τουλάχιστον έναν δανειακό λογαριασμό ή πιστωτική κάρτα. Με την αναδιάρθρωση, τα καταναλωτικά δάνεια και οι πιστωτικές κάρτες, ενώνονται υπό ένα

καταναλωτικό δάνειο ορισμένου χρόνου, του οποίου οι όροι (διάρκεια ή/και επιτόκιο) μπορούν να βελτιωθούν στην περίπτωση που ο δανειολήπτης προσφέρει ως εξασφάλιση ακίνητο ή καταθέσει προκαταβολή. Στην περίπτωση που λαμβάνονται επιπλέον εξασφαλίσεις, η διάρκεια του δανείου μπορεί να επιμηκυνθεί μέχρι και τα 40 χρόνια. Επιπλέον η Τράπεζα προσφέρει στους δανειολήπτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην ομαλή εξυπηρέτηση του ρυθμισμένου τους δανείου, νέα προϊόντα που προσφέρουν ακόμα χαμηλότερες μηνιαίες δόσεις. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις ρυθμίσεις βλ. ενότητα 3.20.3.6 «*Δάνεια σε καθυστέρηση και προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και Διαγραφές δανείων-Ρυθμίσεις*».

Η Τράπεζα προσφέρει καταναλωτικά προϊόντα με βελτιωμένους όρους δανειοδότησης για όσους καταναλωτές προσφέρουν εξασφαλίσεις (όπως προσημείωση ακινήτου, καταθέσεις σε Ευρώ ή παρακράτηση κυριότητας). Οι αιτήσεις για την υπαγωγή στα συγκεκριμένα προϊόντα εγκρίνονται βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης, τα οποία ενδεικτικά περιλαμβάνουν αυστηρές προϋποθέσεις για την ένταξη στο προϊόν, επισκόπηση της καταθετικής ή επενδυτικής σχέσης του πελάτη με την Τράπεζα και εφόσον απαιτείται, επιδίωξη επιπλέον κατοχυρώσεων (εγγυητής ή/και εξασφαλίσεις).

Το 2013, η Τράπεζα καθιέρωσε ένα νέο σύστημα υποβολής αιτήσεων με εκτεταμένες δυνατότητες. Το εν λόγω σύστημα εφαρμόστηκε αρχικά το Σεπτέμβριο του 2013 στο δίκτυο υποκαταστημάτων και στα τηλεφωνικά κέντρα της Τράπεζας και στη συνέχεια, επεκτάθηκε στο δίκτυο των συνεργατών της, καθώς και στις αιτήσεις στεγαστικών δανείων. Κατόπιν της ολοκλήρωσης της υλοποίησης του συστήματος, οι αιτήσεις λιανικής θα επεξεργάζονται και θα ενοποιούνται μέσω ενός μοναδικού συστήματος.

Προϊόντα στεγαστικής πίστης

Το 2013 ήταν ο έκτος χρόνος συνεχόμενης ύφεσης της Ελληνικής οικονομίας, με υψηλούς ρυθμούς ανεργίας της τάξεως του 27% (Ελληνική Στατιστική Αρχή, <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE>), μείωση εισοδημάτων περισσότερο από 30% και υψηλότερη φορολόγηση που οδήγησαν σε χαμηλότερα διαθέσιμα εισοδήματα. Στη διάρκεια του 2013, οι τιμές των ακινήτων υποχώρησαν κατά 10,5%, έναντι 11,8% για το έτος 2012 και 5,5% το 2011. Από το τρίτο τρίμηνο του 2008, οι τιμές των ακινήτων υπέστησαν αθροιστική μείωση της τάξης του 34,3% ενώ αναμένεται μικρή μείωση και το 2014 (Τράπεζα της Ελλάδος, «Δείκτης Τιμών Κατοικιών (ιστορικές σειρές_αστικές περιοχές)» (<http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/realestate/indices.aspx>)). Αντίστοιχα, ο αριθμός των συναλλαγών μειώθηκε κατά 23,1% το 2013 μετά από μείωση κατά 27,7% το 2012 και 42,5% το 2011 (Τράπεζα της Ελλάδος, «Δείκτης Συναλλαγών οικιστικών ακινήτων με τη διαμεσολάβηση τραπεζών», (<http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/realestate/indices.aspx>)).

Σε αυτήν την οικονομική συγκυρία, ο όγκος των νέων στεγαστικών δανείων περιορίστηκε σημαντικά το 2013 κι ανήλθε σε €28 εκατ. έναντι €48 εκατ. το 2012. Ο μέσος λόγος δανείου προς αξία εξασφάλισης («LTV ratio») των δανείων που εγκρίθηκαν εντός του 2013 ήταν 54,5% σε σχέση με 62,8% που ήταν το 2012. Ο δείκτης δόσης προς εισόδημα («PTI») μειώθηκε σε 21,0% το 2013 σε σχέση με 25,1% το 2012 (ο μέγιστος δείκτης PTI έχει ορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος σε 40%). Το ποσοστό έγκρισης δανείων το 2013 ανήλθε σε 49,0% σε σχέση με 29,0% το 2012 και 35,0% το 2011. Το μέσο περιθώριο τιμολόγησης το 2013 ανήλθε σε 362 μ.β, στα ίδια επίπεδα με το 2012 αλλά υψηλότερο από το αντίστοιχο την περίοδο 2009-2011. Παράγοντες που επηρέασαν τις παραπάνω εξελίξεις είναι η μεγάλη πτώση της ζήτησης και η εφαρμογή αυστηρότερων όρων πιστοδότησης. (Βλ. ενότητα 3.20.3.3 «*Διαχείριση κινδύνων – Διαδικασία έγκρισης δανείων*»).

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων προ προβλέψεων απομείωσης ανήλθε σε €18,6 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 από €18,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου του 2012. Το υπόλοιπο του δανειακού χαρτοφυλακίου των στεγαστικών δανείων την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνει και ποσό ύψους €521 εκατ. που προήλθε από τα αντίστοιχα αποκτηθέντα χαρτοφυλάκια της FBB και της Probank.

Κατά το 2013, τα δάνεια με καθυστέρηση άνω των 180 ημερών συνέχισαν να αυξάνονται, αλλά με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια. Η Τράπεζα εστίασε την προσοχή της στην προληπτική αντιμετώπιση των πελατών με προβλήματα στην ομαλή εξυπηρέτηση των οφειλών τους. Ειδικότερα, για τους απολύτως ενήμερους πελάτες και τους πελάτες με ελαφρά καθυστέρηση εφάρμοσε πρόγραμμα διευκόλυνσης ή αναδιάρθρωσης των οφειλών τους και ταυτόχρονα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου. Επιπλέον, στην περίπτωση μεγαλύτερης καθυστέρησης (άνω των 90 ημερών), η Τράπεζα εφάρμοσε αντίστοιχα προγράμματα ρύθμισης οφειλών τα οποία προσφέρουν τη δυνατότητα καταβολής μέρους της οφειλόμενης δόσης προσαρμοσμένης στο διαθέσιμο εισόδημα του δανειολήπτη. Στα ρυθμισμένα δάνεια δίνεται η δυνατότητα επιμήκυνσης της διάρκειας του δανείου μέχρι και τα 45 χρόνια, με περιθώριο επιτοκίου

αυξημένο κατά 30 μ.β. σε σχέση με την πρότερη τους τιμολόγηση και με ελάχιστο περιθώριο στις 200 μ.β. Σε όλα τα προγράμματα ρύθμισης δεν προβλέπεται διαγραφή κεφαλαίου αλλά αντιθέτως η σταδιακή μείωση του.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το ρυθμισμένο χαρτοφυλάκιο των στεγαστικών δανείων για την Τράπεζα ανήλθε, μετά από προβλέψεις, σε €3.918 εκατ. Η μέση διάρκεια του ρυθμισμένου χαρτοφυλακίου ήταν τα 34 χρόνια ή 8,7 χρόνια περισσότερα από το μη ρυθμισμένο χαρτοφυλάκιο. Αντίστοιχα, το μέσο περιθώριο του ρυθμισμένου χαρτοφυλακίου ανήλθε σε 228 μ.β., αυξημένο κατά 42 μ.β. σε σχέση με το μη ρυθμισμένο χαρτοφυλάκιο.

Από τον Αύγουστο του 2013 τέθηκε σε εφαρμογή ο Ν.4161/2013, σύμφωνα με τον οποίο παρέχεται δυνατότητα διευκόλυνσης σε ενήμερους ή με ελαφρά καθυστέρηση δανειολήπτες οι οποίοι έχουν χαμηλό διαθέσιμο εισόδημα και προσημείωση στην πρώτη κατοικία. Ο νόμος περιγράφει αναλυτικά τις προϋποθέσεις υπαγωγής όπως, ενδεικτικά, 20% μείωση εισοδήματος από το 2009 και συνολική δανειακή υποχρέωση μικρότερη από €150 χιλ. και προβλέπει την διαμόρφωση της πληρωτέας δόσης του δανειολήπτη στο 30% του διαθέσιμου εισοδήματός του για περίοδο έως τέσσερα χρόνια. Επιπρόσθετα, για τους δανειολήπτες με χαμηλό εισόδημα (μικρότερο από €13 χιλ), προβλέπεται η εφαρμογή επιτοκίου ίσου με το επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο με περιθώριο της τάξεως των 75 μ.β.

Καθώς το 2014 αναμένεται να είναι η πρώτη χρονιά με θετική οικονομική ανάπτυξη στην Ελλάδα, η χορήγηση στεγαστικών δανείων αναμένεται να είναι αυξημένη σε σχέση με τα τρία τελευταία έτη.

Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Η Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων διαχειρίζεται την παροχή πιστώσεων σε επαγγελματίες και μικρές επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών μέχρι €2,5 εκατ. και συνολικούς κινδύνους μέχρι €1 εκατ. για πελάτες με Γ' Κατηγορίας Βιβλία και αποτελεί μέρος της δραστηριότητας λιανικής τραπεζικής της Τράπεζας. Αποτελείται από τρία κέντρα πιστώσεων στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα, τα οποία διαχειρίζονται τις αιτήσεις πιστοδότησης με βάση την ισχύουσα πιστωτική πολιτική και τα εγκεκριμένα επίπεδα ευχερειών.

Το 2013, η Τράπεζα επικεντρώθηκε τόσο στην ενεργή διαχείριση του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου όσο και στην ανάληψη νέων στρατηγικών πρωτοβουλιών.

Συγκεκριμένα, το 2013, η Τράπεζα συνέχισε να υποστηρίζει επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολία στην εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων, θέτοντας ευνοϊκούς όρους για τη διαχείριση του χρέους τους, προσφέροντας τα ακόλουθα προϊόντα διαχείρισης του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου:

- (α) Ρυθμίσεις μέσω ενός μεσομακροπρόθεσμου προϊόντος αναδιάρθρωσης το οποίο απευθύνεται σε επιχειρήσεις με τουλάχιστον ένα δάνειο με καθυστέρηση που υπερβαίνει τις 90 ημέρες. Το παραπάνω προϊόν περιλαμβάνει τη χορήγηση περιόδου χάριτος μέχρι 24 μηνών κατά τη διάρκεια της οποίας ο δανειζόμενος πληρώνει μόνο τόκους, την επιμήκυνση της διάρκειας του δανείου μέχρι και τα 20 έτη, την επιλογή του δανειζόμενου να κάνει μια καταβολή, η οποία εάν πληρωθεί το δάνειο σύμφωνα με τους επανακαθορισμένους όρους επιστρέφεται ως έκπτωση καθώς και την αίτηση για χαμηλότερο επιτόκιο με την παροχή νέων εξασφαλίσεων.
- (β) Επαναρυθμίσεις μέσω ενός προϊόντος, το οποίο απευθύνεται σε πελάτες που αντιμετωπίζουν δυσκολία στην τήρηση της ρύθμισης που έχει συμφωνηθεί με την Τράπεζα. Το προϊόν επαναρύθμιση της οφειλής προσφέρεται σε πελάτες με ρυθμισμένο υπόλοιπο σε καθυστέρηση άνω των 60 ημερών με οφειλή πλήρως καλυμμένη (με υφιστάμενες ή νέες εξασφαλίσεις) ή εφόσον έχει καταβληθεί τουλάχιστον το 50% των τόκων του προηγούμενως ρυθμισμένου δανείου.

Κατά την διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου του 2013 η Τράπεζα εισήγαγε νέο προϊόν επαναρυθμίσεων για τους πελάτες που αντιμετωπίζουν προβλήματα στην αποπληρωμή του ήδη επαναρυθμισμένου δανείου τους.

Το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο των ΜΜΕ προ προβλέψεων απομειώσεις την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε €4.338 εκατ. αυξημένο κατά 15,1% σε σύγκριση με €3.768 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012. Το υπόλοιπο του δανειακού χαρτοφυλακίου ΜΜΕ την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνει και ποσό ύψους €782 εκατ. που προήλθε από τα αντίστοιχα αποκτηθέντα χαρτοφυλάκια της FBB και της Probank.

Κατά την διάρκεια του 2013 ο όγκος των νέων δανείων προς τις ΜΜΕ ανήλθε σε €281 εκατ.

Η Τράπεζα προσφέρει χρηματοδοτικές λύσεις που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα επιχειρηματικών αναγκών είτε στην μορφή ορίων για την κάλυψη κεφαλαίου κίνησης είτε στη μορφή βραχυπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου δανεισμού για τη χρηματοδότηση επενδυτικών αναγκών ή για την ενίσχυση της επιχειρηματικής ρευστότητας.

Η Τράπεζα συνέχισε το 2013 να συμμετέχει σε δράσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ρευστότητας των ΜΜΕ στο πλαίσιο της τρέχουσας δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας στην Ελλάδα, μέσω συγχρηματοδοτούμενων και λοιπών προγραμμάτων εγγυοδοσίας. Συγκεκριμένα το 2013 διατέθηκαν τα παρακάτω προϊόντα:

- (α) «Επιχειρηματική Επανεκκίνηση» που αναπτύχθηκε σε συνεργασία με το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ) για τη χρηματοδότηση των μικρών επιχειρήσεων με συνολικό προϋπολογισμό €550 εκατ. (για όλες τις συμμετέχουσες τράπεζες),
- (β) «Νησιωτική Επιχειρηματικότητα» σύμφωνα με το οποίο η Τράπεζα παρέχει δάνειο ύψους €30 χιλ. εκ μέρους και μετά από εξουσιοδότηση από το ΕΤΕΑΝ, το οποίο παρέχει τα κονδύλια για την υλοποίηση του προγράμματος,
- (γ) «Εγγύηση για την έκδοση εγγυητικών επιστολών που εκδίδονται από τις Τράπεζες υπέρ των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων» μέσω του οποίου η Τράπεζα προσφέρει ευκολότερη πρόσβαση σε επιχειρήσεις για την έκδοση Εγγυητικών Επιστολών.

Επιπρόσθετα, το 2013 η Τράπεζα σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων ολοκλήρωσε με επιτυχία το πρόγραμμα χρηματοδότησης των ΜΜΕ και Μεσαίας Κεφαλοποίησης επιχειρήσεων, ύψους €250 εκατ.

Στα πλαίσια των δεσμεύσεων για την ενίσχυση της ελληνικής επιχειρηματικότητας, το 2013 η Τράπεζα εντάχθηκε στο πρόγραμμα παροχής εγγυήσεων σε εμπορικές τράπεζες στα πλαίσια του προγράμματος εγγυήσεων ύψους €200 εκατ. της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων για την διευκόλυνση του διεθνούς εμπορίου.

Τέλος, τον Δεκέμβριο του 2013 η Τράπεζα οριστικοποίησε την συμφωνία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων για την χρηματοδότηση μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων στα πλαίσια του προγράμματος «JEREMIE για γενική επιχειρηματικότητα». Πρόκειται για μια πρωτοβουλία σύμφωνα με την οποία θα διατεθούν στην ελληνική αγορά συνολικά κεφάλαια ποσού €40 εκατ. προερχόμενα κατά 50% από το ΕΣΠΑ 2007-2013 και κατά 50% από κεφάλαια της Εθνικής Τράπεζας.

3.6.5.2 Επιχειρηματική και Επενδυτική Τραπεζική

Γενικά

Το χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών δανείων της Τράπεζας στην Ελλάδα περιλαμβάνει περίπου 48 χιλ. εταιρικούς πελάτες, περιλαμβανομένων ΜΜΕ και τους περισσότερους από τους μεγαλύτερους εταιρικούς ομίλους στην Ελλάδα. Ο Όμιλος προσφέρει στους εταιρικούς πελάτες μια ευρεία σειρά προϊόντων και υπηρεσιών, περιλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και επενδυτικών συμβουλευτικών υπηρεσιών, καταθετικών λογαριασμών, δανείων (εκφρασμένων τόσο σε Ευρώ όσο και σε άλλα νομίσματα), συναλλάγματος, ασφαλιστικών προϊόντων, υπηρεσιών θεματοφυλακής και υπηρεσιών χρηματοδότησης του εμπορίου.

Η Τράπεζα χρηματοδοτεί όλους τους τομείς της οικονομίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα εγχώρια προσαρμοσμένα επιχειρηματικά δάνεια (συμπεριλαμβανομένων των δανείων προς το δημόσιο) ανήλθαν σε €17.267 εκατ., ενώ τα δέκα μεγαλύτερα ενήμερα δάνεια προς μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις ανήλθαν σε €2.394 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 13,9% του συνολικού εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου.

Εκτός από την παροχή χρηματοδοτήσεων, η Τράπεζα υπεισέρχεται σε συμβατικές δεσμεύσεις εκ μέρους των πελατών της με την μορφή ανοιχθείσων ενέγγυων πιστώσεων και εκδοθείσων εγγυητικών επιστολών που ανήλθαν σε €3,9 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Τα τελευταία έτη, έχει σημειωθεί σημαντική αύξηση στην κάλυψη του δανειακού χαρτοφυλακίου με εξασφαλίσεις, προσπάθεια η οποία θα εντατικοποιηθεί το 2014.

Ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης πιστωτικής κρίσης, η Τράπεζα υιοθέτησε μια πιο συντηρητική προσέγγιση όσον αφορά στη χορήγηση νέων επιχειρηματικών δανείων, με επικέντρωση σε μεγάλες επιχειρήσεις χαμηλότερου κινδύνου με καλή πιστοληπτική ικανότητα, ικανοποιητική οικονομική συμπεριφορά και επίπεδα εξασφαλίσεων. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια του 2013, επιτεύχθηκε περαιτέρω απομόχλευση 3,1% στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο. Επιπλέον, το χαρτοφυλάκιο επηρεάστηκε θετικά με την προσθήκη €816 εκατ. και €1.032 εκατ. από την απόκτηση των χαρτοφυλακίων της FBB και της Probank, αντιστοίχως.

Σε πελάτες οι οποίοι θεωρούνται βιώσιμοι (με υψηλή πιθανότητα ανάκαμψης) αλλά έχουν επηρεαστεί από τις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς προσφέρονται τροποποιήσεις των όρων δανειοδότησης. Απαραίτητες προϋποθέσεις για τις τροποποιήσεις αποτελούν η ικανότητα του δανειολήπτη να παρέχει επιπλέον εξασφαλίσεις, η δυνατότητα των μετόχων να εισφέρουν νέα κεφάλαια και η αύξηση στην τιμολόγηση των δανείων.

Χρηματοδότηση ναυτιλίας

Η Ελλάδα είναι ένα ναυτικό έθνος με μακρά παράδοση στην πλοιοκτησία και αποτελεί ένα από τα έθνη που διαθέτουν από τους μεγαλύτερους στόλους και πλοία υπό εθνική σημαία παγκοσμίως. Η ναυτιλία παραμένει ένας από τους πιο σημαντικούς τομείς δραστηριότητας της Ελληνικής οικονομίας και η Τράπεζα αποτελεί έναν από τους κύριους παρόχους χρηματοδότησης της Ελληνικής ναυτιλίας παγκοσμίως. Οι ναυτιλιακές χρηματοδοτικές δραστηριότητες της Τράπεζας πραγματοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά από την ειδική μονάδα της στον Πειραιά.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το ναυτιλιακό χαρτοφυλάκιο ανήλθε σε €1.968 εκατ., εκ των οποίων €340 εκατ. προέρχονται από τα αποκτηθέντα χαρτοφυλάκια της FBB και της Probank. Τα χρηματοδοτικά ανοίγματα προς τη ναυτιλία αντιπροσωπεύουν το 11,4% του εγχώριου προσαρμοσμένου επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου (συμπεριλαμβανομένων των δανείων προς το δημόσιο).

Το σύννηθες χαρτοφυλάκιο ναυτιλιακής χρηματοδότησης και κοινοπρακτικού δανεισμού της Τράπεζας αποτελείται από ναυτιλιακούς ομίλους που ασχολούνται με διαφοροποιημένες ναυτιλιακές δραστηριότητες (ξηρό φορτίο, υγρό φορτίο, σταθερού δρομολογίου, οχηματαγωγά) σε μια συνεχή προσπάθεια για τη βελτίωση της ποιότητας, τη διασπορά του κινδύνου και τη βελτίωση της κερδοφορίας του χαρτοφυλακίου ναυτιλιακής χρηματοδότησης της Τράπεζας. Σχεδόν το σύνολο των ναυτιλιακών δανείων της Τράπεζας εξασφαλίζονται με πλοία τα οποία στην πλειονότητα είναι σύγχρονα.

Λόγω της συνεχιζόμενης οικονομικής κρίσης και των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει μια πιο συντηρητική προσέγγιση στις νέες χρηματοδοτήσεις. Ωστόσο το 2014, αναμένεται αύξηση των μεγεθών μέσω συμμετοχής σε συναλλαγές με διαπιστευμένους πελάτες και αυστηρά κριτήρια ποιότητας εξασφαλίσεων και ποσοστού συμμετοχής.

Ο κλάδος της ναυτιλίας είναι ιδιαίτερα κυκλικός και παρουσιάζει μεταβλητότητα στα έσοδα και στις χρηματικές ροές λόγω των αλλαγών στη ζήτηση και προσφορά για χωρητικότητα στα πλοία. Κατά το 2013, τα ναύλα στους κύριους τομείς της ναυτιλίας παρέμειναν στα χαμηλά επίπεδα του 2012, παρουσιάζοντας ελαφριά αύξηση το τελευταίο τρίμηνο του 2013. Για το 2014, αναμένεται ότι η ναυτιλιακή αγορά θα παρουσιάσει αργή αλλά σταδιακή ανάκαμψη, καθώς είναι επηρεασμένη ακόμα από την αυξημένη προσφορά χωρητικότητας και την περιορισμένη ζήτηση για ναυτιλιακές υπηρεσίες ως αποτέλεσμα των παγκόσμιων χρηματοοικονομικών συνθηκών.

Χρηματοδότηση μεγάλων έργων

Η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά στην υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής με τη συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων μέσω συγχρηματοδοτήσεων και αυτοχρηματοδοτήσεων (Public Private Partnerships-PPPs, Project Finance Initiatives-PFIs) στην Ελλάδα και τη Νοτιοανατολική Ευρώπη, καθώς και σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με διεθνείς οργανισμούς, παρέχοντας συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι συγχρηματοδοτήσεις αναφέρονται στο πλαίσιο της συνεργασίας μεταξύ της Ελληνικής κυβέρνησης με τον ιδιωτικό τομέα για την ανάπτυξη υποδομών και την παροχή υπηρεσιών σε οικονομικές δραστηριότητες που παραδοσιακά ανήκουν στην αρμοδιότητα της κυβέρνησης.

Το χαρτοφυλάκιο Project Finance της Τράπεζας περιλαμβάνει πιστοδοτήσεις μεγάλων έργων υποδομής τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό (Δυτική Ευρώπη, Ηνωμένο Βασίλειο, Η.Π.Α.). Ωστόσο, λόγω της τρέχουσας οικονομικής συγκυρίας, ο ρυθμός ανάπτυξης των εργασιών της Τράπεζας στον τομέα του Project Finance έχει ανακοπεί. Το συνολικό μέγεθος του χαρτοφυλακίου την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήρθε σε €417 εκατ., μειωμένο κατά 3,1% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 κατά την οποία ανερχόταν σε €430 εκατ.

Η μείωση αυτή επήλθε ως αποτέλεσμα εκούσιας προσπάθειας απομόχλευσης που διενεργείται από την Τράπεζα από τις αρχές του 2011, κυρίως για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που αφορούν σε έργα στο εξωτερικό. Κατά το 2013, δε χορηγήθηκαν νέα δάνεια για έργα εκτός Ελλάδος. Αντιθέτως, το εγχώριο χαρτοφυλάκιο δανείων αυξήθηκε κατά τη διάρκεια του έτους, αν και όλα τα μεγάλα έργα υποδομής αυτοκινητοδρόμων, πλην ενός, έχουν παραμείνει στάσιμα από το 2011 λόγω προβλημάτων που ανέκυψαν κατά την εκτέλεσή τους, αλλά και της συνολικής επιδείνωσης της ελληνικής οικονομίας. Γεγονότα που οδήγησαν σε προσωρινή αναστολή των εκταμιεύσεων των εν λόγω δανείων. Η Ελληνική κυβέρνηση πραγματοποιεί προσπάθειες στήριξης των εν λόγω έργων, με αποτέλεσμα την επανεκκίνησή τους και την έναρξη της χρηματοδότησής τους κατά το Δεκέμβριο του 2013. Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα συμμετέχει ενεργά στις διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών είτε ως μέλος επιτροπών έργου είτε ως δανειοδότης.

Μέσω επιχειρησιακής συμφωνίας που υπογράφηκε τον Δεκέμβριο του 2011, η Τράπεζα, λειτουργώντας ως Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης (ΤΑΑ), ανέλαβε τη διαχείριση κεφαλαίων Διαρθρωτικών Ταμείων της ΕΕ (ΕΣΠΑ) στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας JESSICA (Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές) αρχικά για τρεις

Άξονες (εκ των 10 Αξόνων για το σύνολο της Ελλάδας) και ενός τομεακού προγράμματος, συνολικού ύψους €83 εκατ. (32,9% των συνολικών κεφαλαίων υπό το JESSICA για την Ελλάδα). Τα κεφάλαια Jessica, σε συνδυασμό με κεφάλαια της Τράπεζας και ιδιωτικά κεφάλαια, πρόκειται να χρησιμοποιηθούν κατά το 2015 για να πραγματοποιηθούν επικερδής επενδύσεις στην Αττική, τη Δυτική Ελλάδα και τα Ιόνια Νησιά. Η πρώτη φάση της αξιολόγησης (καταλληλότητα για υπαγωγή στη χρηματοδότηση Jessica) ολοκληρώθηκε το 2013 και αφορούσε προτάσεις με συνολικό προϋπολογισμό €44 εκατ. και αίτηση για χρηματοδότηση από το ΤΑΑ ύψους €22 εκατ. Κατά το 2014, το ΤΑΑ θα εστιάσει στην χρηματοοικονομική αξιολόγηση των προτάσεων αυτών με σκοπό την έγκριση των χρηματοδοτήσεων και την αντίστοιχη δέσμευση των κονδυλίων του ΤΑΑ, στην αξιολόγηση των λοιπών εκκρεμών προτάσεων, καθώς και στην εκταμίευση των κονδυλίων του ΤΑΑ.

Χρηματοδοτική μίσθωση

Η Τράπεζα ξεκίνησε τις δραστηριότητες χρηματοδοτικής μίσθωσης το 1990 μέσω της θυγατρικής της, Εθνική Leasing. Η Εθνική Leasing δραστηριοποιείται στη χρηματοδοτική μίσθωση γηπέδων και κτιριακών εγκαταστάσεων, μηχανολογικού και μεταφορικού εξοπλισμού, επίπλωσης και συσκευών, υπολογιστών και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το 71,3% των απαιτήσεων από τις χρηματοδοτικές μισθώσεις της Εθνικής Leasing προερχόταν από τον τομέα των υπηρεσιών και του εμπορίου, το 17,4% από τη βιομηχανία και τη μεταλλουργία, το 9,2% από τον κατασκευαστικό κλάδο και τη διαχείριση ακινήτων και το 2,1% από τους λοιπούς κλάδους.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Εθνική Leasing είχε ενεργητικό €672 εκατ. σε σύγκριση με €720 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, και ζημιές για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι οποίες πριν την εξάλειψη των ενδοεταιρικών συναλλαγών και υπολοίπων, ανέρχονταν σε €4 εκατ. σε σύγκριση με κέρδη περιόδου €11 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012.

Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων από το 1994. Τον Μάιο του 2009 στα πλαίσια της στρατηγικής απόφασης για την περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών Factoring στην Ελλάδα, ιδρύθηκε η Εθνική Factors A.E. με μοναδικό μέτοχο την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος A.E. Η εταιρεία ειδικεύεται σε υπηρεσίες πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και παρέχει πλήρεις υπηρεσίες εγχωρίου, εξαγωγικού και εισαγωγικού Factoring. Η στρατηγική της εστιάζεται στην παροχή ολοκληρωμένων λύσεων Factoring στην επιχειρηματική πελατεία του Ομίλου, μεγιστοποιώντας τα οφέλη συνεργειών με την Τράπεζα και τις λοιπές εταιρείες του Ομίλου. Αποτέλεσμα των προσπάθειών αυτών είναι η δημιουργία μιας ισχυρής και ευρείας πελατειακής βάσης με κερδοφορία και συνεχή διεύρυνση του μεριδίου αγοράς.

Επενδυτική Τραπεζική

Η Διεύθυνση Επενδυτικής Τραπεζικής παρέχει μία πλήρη γκάμα υπηρεσιών στους εξής τρεις κύριους τομείς: συμβουλευτικές υπηρεσίες, κεφαλαιαγορές και δανειακές εκδόσεις ενισχύοντας το μερίδιο αγοράς τα τελευταία χρόνια παρά την ένταση της συνεχιζόμενης χρηματοοικονομικής κρίσης και τον έντονο ανταγωνισμό. Έδρασε ως οικονομικός σύμβουλος στο ΤΑΙΠΕΔ στην ιδιωτικοποίηση του ΟΠΑΠ Α.Ε. και ως διαμεσολαβητής (exchange agent) της Coca-Cola HBC AG σχετικά με την δημόσια προσφορά μετοχών, παρείχε γνωμάτευση στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΤΕ Α.Ε. σχετικά με την πώληση της Cosmo Bulgaria Mobile EAD ("Globul") και έδρασε ως διακανονιστής για τη διεθνή δημόσια προσφορά μετοχών της εταιρείας Ελληνικά Πετρέλαια.

3.6.5.3 Τομέας Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών και Διαχείρισης Περιουσίας

Διαχείριση διαθεσίμων

Η Τράπεζα και όλες οι τραπεζικές θυγατρικές της χειρίζονται τις δικές τους δραστηριότητες διαχείρισης διαθεσίμων. Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν:

- Διαπραγμάτευση τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου και κυβερνήσεων άλλων κρατών,
- Διαπραγμάτευση συναλλάγματος,
- Διατραπεζική διαπραγμάτευση καταθέσεων σε Ευρώ και άλλα νομίσματα,
- Διαπραγμάτευση συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος,

- Συμβάσεις πώλησης και επαναγοράς χρεογράφων,
- Εταιρικά ομόλογα, και
- Παράγωγα προϊόντα, όπως συμβόλαια προαίρεσης και συμβόλαια ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος.

Η υπηρεσία διαχείρισης διαθεσίμων του Ομίλου δραστηριοποιείται σε ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και λειτουργιών κεφαλαιαγοράς, περιλαμβανομένων των ομολόγων και των κινητών αξιών, των διαπραγματευτικών τοποθετήσεων στις διεθνείς χρηματαγορές και αγορές συναλλάγματος και των χρηματοοικονομικών παραγώγων που διαπραγματεύονται χρηματιστηριακά και εξωχρηματιστηριακά. Προμηθεύει το δίκτυο των υποκαταστημάτων με καταθετικά προϊόντα προστιθέμενης αξίας, και η πελατειακή της βάση περιλαμβάνει οργανισμούς, μεγάλες εταιρείες, ασφαλιστικά ταμεία και μεγάλους ιδιώτες επενδυτές. Γενικότερα, η Τράπεζα και οι θυγατρικές της συμμετέχουν σε συναλλαγές παραγώγων για σκοπούς αντιστάθμισης κινδύνου ή ως απάντηση σε συγκεκριμένες απαιτήσεις των πελατών. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται στην πρωτογενή και τη δευτερογενή αγορά διαπραγμάτευσης τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, καθώς και στη διεθνή αγορά ευρωομολόγων και ειδικότερα σε θέματα που άπτονται του ΤΧΣ και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας. Η Τράπεζα είναι ιδρυτικό μέλος της ομάδας Βασικών Διαπραγματευτών Τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου η οποία συστάθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος στις αρχές του 1998 και του Group of EFSF-ESM Securities Primary Dealers που ιδρύθηκε το 2010.

3.6.5.4 Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών

Οι δραστηριότητες διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών της Τράπεζας («Private Banking») παρέχουν σε πελάτες μεγάλης οικονομικής επιφάνειας υπηρεσίες υψηλού επιπέδου και ευρύ φάσμα επενδυτικών επιλογών έπειτα από λεπτομερή αξιολόγηση του επενδυτικού χαρακτήρα των πελατών. Επιπλέον, η Τράπεζα μέσω ειδικευμένων συμβούλων, παρέχει στους πελάτες συνεχή υποστήριξη και άμεση πρόσβαση στα μεγάλα διεθνή χρηματοοικονομικά κέντρα και υπηρεσίες Private Banking με διεθνή εμβέλεια.

Κάθε πελάτης της διεύθυνσης διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών αντιμετωπίζεται ξεχωριστά με βάση τις οικονομικές του ανάγκες και στόχους. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των απαιτήσεων, σκοπός της διεύθυνσης διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών είναι η κατανόηση των προσωπικών επενδυτικών αναγκών των πελατών και η επίτευξη προσωπικής και μακροχρόνιας σχέσης, βασιζόμενη στην εμπιστοσύνη και τη διακριτικότητα. Επίσης, η Εθνική Asset Management παρέχει υπηρεσίες συμβουλευτικής και εξειδικευμένης διαχείρισης περιουσίας, προσθέτοντας σημαντικές λύσεις στις επενδυτικές υπηρεσίες της Τράπεζας. Για πληροφορίες σχετικά με την Εθνική Asset Management, βλ. ενότητα 3.6.5.5 «*Διαχείριση Ενεργητικού*».

Η μονάδα Διαχείρισης χαρτοφυλακίου ιδιωτών το 2008 και το 2010 έλαβε το βραβείο «Best Private Banking in Greece» από το διεθνές, οικονομικό περιοδικό EUROMONEY.

Υπηρεσίες Θεματοφυλακής

Η Τράπεζα παρέχει υπηρεσίες θεματοφυλακής (όπως φύλαξη τίτλων, εκτέλεση πράξεων συναλλαγών, εκτέλεση εταιρικών πράξεων, είσπραξη εισοδημάτων από τίτλους, διευκόλυνση ψήφου διά αντιπροσώπου, υπηρεσίες ανάκλησης φόρων, υπηρεσίες πληρωμών, υπηρεσίες εισαγωγής μετοχών στο Χρηματιστήριο, παραγωγή εξειδικευμένων αναφορών κτλ.) σε αλλοδαπούς θεσμικούς πελάτες της οι οποίοι κατέχουν αξίες εισηγμένες στο Χ.Α., το Χ.Α. Κύπρου και την ελληνική αγορά ομολόγων, καθώς και εκκαθάριση σε εξ αποστάσεως μέλη του Χ.Α., ενώ καλύπτει και όλες τις αγορές του εξωτερικού για τους εγχώριους θεσμικούς πελάτες της που επενδύουν σε αξίες εκτός Ελλάδος. Ειδικότερα, για το χώρο της ΝΑ Ευρώπης, η Τράπεζα χρησιμοποιεί, ως υποθεματοφύλακες, τις θυγατρικές της στις χώρες αυτές.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ενεργούσε ως αντιπρόσωπος για περίπου 55 εγχώριους θεσμικούς πελάτες (τέσσερα αμοιβαία κεφάλαια, μία εταιρεία διαχείρισης κεφαλαίων, 10 ασφαλιστικές εταιρείες, τέσσερις χρηματιστηριακές εταιρείες, 28 συνταξιοδοτικά ταμεία και οκτώ λουπές εταιρείες), 26 αλλοδαπούς θεσμικούς πελάτες και περίπου 308 χιλ. ενεργούς λογαριασμούς θεματοφυλακής.

Σε αναγνώριση της υψηλής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, το 2013, η Τράπεζα βραβεύτηκε για το πέμπτο συνεχές έτος ως «Κορυφαίος Θεματοφύλακας» από το διεθνές περιοδικό «Global Custodian» και έλαβε υψηλή θέση στις Διασυννοριακές/Μη Συγγενείς και Εγχώριες κατηγορίες της έρευνας «Major Markets Survey».

3.6.5.5 Διαχείριση ενεργητικού

Οι δραστηριότητες διαχείρισης ενεργητικού στην Ελλάδα διενεργούνται από την Εθνική Asset Management, η οποία διαχειρίζεται αμοιβαία κεφάλαια και άλλα επενδυτικά προϊόντα που διατίθενται στους πελάτες της Τράπεζας μέσω του εκτεταμένου δικτύου υποκαταστημάτων της. Επιπλέον, παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου για θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές, καθώς και συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες.

Η Εθνική Asset Management διαχειρίζεται 19 επενδυτικά κεφάλαια με έδρα στο Λουξεμβούργο υπό την επωνυμία DELOS, 2 υπό την επωνυμία NBGM και 3 υπό την επωνυμία NBG International SICAV. Η Εθνική Asset Management προσφέρει σε ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές ένα ευρύ φάσμα επενδυτικών προϊόντων (ομόλογα, μετοχές και διαπραγματευτικά προϊόντα) στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο του ενεργητικού υπό διαχείριση από την Εθνική Asset Management ανερχόταν σε €1,3 δισ., στα ίδια επίπεδα με την 31 Δεκεμβρίου 2012. Το μερίδιο αγοράς της στην Ελλάδα ήταν 15,6% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, εν συγκρίσει με 17,2% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012, σύμφωνα με την Ένωση Ελλήνων Θεσμικών Επενδυτών.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τη συνολική αξία των αμοιβαίων κεφαλαίων υπό διαχείριση από την Εθνική Asset Management από το 2011:

	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
	<i>(ποσά σε εκατ. €, εκτός των ποσοστών)</i>		
Αμοιβαία κεφάλαια υπό διαχείριση	912	1.025	977
Μερίδιο αγοράς	17,5%	17,2%	15,6%
Κεφάλαια υπό εν λευκώ διαχείριση	185	246	353
Σύνολο Κεφαλαίων Υπό Διαχείριση	1.097	1.271	1.330

Πηγή: Ένωση Θεσμικών Επενδυτών (κατανομή ενεργητικού αγοράς ανά εταιρεία, http://www.ethe.org.gr/index.php?view=mfmcassetcompany&mfCategory=ALL&newmenu=Y&option=com_statistic&Itemid=21&lang=el).

Χρηματιστηριακή μείωση

Η NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ. («NBS Securities»), ιδρύθηκε το 1988 και αποτελεί τον χρηματιστηριακό βραχίονα της Τράπεζας. Η NBG Securities προσφέρει όλο το εύρος των επενδυτικών υπηρεσιών σε θεσμικούς και ιδιώτες πελάτες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η NBG Securities είχε μερίδιο αγοράς 11,67% των χρηματιστηριακών συναλλαγών με βάση το συνολικό όγκο συναλλαγών στο Χ.Α., και κατατάσσεται δεύτερη με βάση το συνολικό όγκο συναλλαγών, σύμφωνα με στοιχεία του Χ.Α. (πηγή: <http://www.helex.gr/el/web/guest/info-reports-members-market-share-securities>).

Ο ανταγωνισμός στην παροχή υπηρεσιών κεφαλαιαγοράς και συμβουλευτικής στην Ελλάδα είναι αυξημένος, με μεγάλο αριθμό τραπεζών και χρηματιστηριακών οίκων να συμμετέχουν ενεργά σε αυτόν τον τομέα. Η NBG Securities διατηρεί έξι υποκαταστήματα, δύο από τα οποία στο εξωτερικό - Λονδίνο και Λευκωσία, ενώ βρίσκεται στη διαδικασία ίδρυσης υποκαταστήματος στο Βουκουρέστι.

3.6.5.6 Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών (Private equity and Venture Capital)

Με γραφεία στο Λονδίνο, Παρίσι και στην Κωνσταντινούπολη, η εταιρεία NBGI Private Equity Limited («NBGI Private Equity»), θυγατρική της NBGI International Ltd, διαχειρίζεται τα παρακάτω κεφάλαια όπως αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, τα υπό διαχείριση κεφάλαια ανέρχονταν σε περίπου €470 εκατ. σε σχέση με περίπου €453 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών	Ημερομηνία Σύστασης	Κεφάλαια υπό διαχείριση (σε εκατ.)	Γεωγραφική περιοχή
NBG Private Equity Fund LP	Αύγουστος 2000	GBP 25	Ηνωμένο Βασίλειο
NBGI Private Equity Fund II LP	Ιούνιος 2007	GBP 50	Ηνωμένο Βασίλειο
NBGI Private Equity (Tranche II) LP	Αύγουστος 2011	GBP 34	Ηνωμένο Βασίλειο
NBG South Eastern Europe Fund LP	Μάρτιος 2006	€54	N.A. Ευρώπη
NBGI SEE Development Capital Fund LP	Μάρτιος 2007	€36	N.A. Ευρώπη
NBGI SEE Real Estate Fund LP	Οκτώβριος 2009	€95	N.A. & Κεντρική Ευρώπη
NBGI SEE Energy Fund LP	Οκτώβριος 2008	€15	Κυρίως κεντρική & ανατολική Ευρώπη, και επιλεκτικά δυτική Ευρώπη
NBGI Private Equity France Fund LP	Δεκέμβριος 2009	€32	Γαλλία και λοιπές γαλλόφωνες χώρες
NBGI Turkish Private Equity Fund LP	Οκτώβριος 2008	€28	Τουρκία
NBG Technology LP	Οκτώβριος 2001	€30	Κυρίως Ευρώπη
NBGI Technology Fund II LP	Οκτώβριος 2009	€49	Κυρίως Ευρώπη & Η.Π.Α.

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Η Τράπεζα είναι ο μοναδικός επενδυτής των επιχειρηματικών συμμετοχών, με εξαίρεση την NBGI Private Equity Fund II LP και NBG Technology LP στις οποίες συμμετέχουν τρίτοι επενδυτές.

Η NBG Private Equity Fund LP ("UK Fund I") έχει ένα εδραιωμένο ιστορικό αποτελεσμάτων, έχοντας αποεπενδύσει σε 12 από τις 13 συμμετοχές της με συνολικό μεικτό συντελεστή εσωτερικής απόδοσης 34,3% και δείκτη απόδοσης 3,39 από το 2005.

3.6.6 Τραπεζικές δραστηριότητες στο εξωτερικό

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έντεκα χώρες εκτός Ελλάδας. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το διεθνές δίκτυο του Ομίλου αποτελείται από 1.234 τραπεζικές μονάδες εκτός Ελλάδας (συμπεριλαμβανομένων θυγατρικών και των υποκαταστημάτων της Τράπεζας στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Αίγυπτο και στην Κύπρο), τα οποία προσφέρουν τις παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες και χρηματοοικονομικά προϊόντα και υπηρεσίες. Η Τράπεζα διαθέτει εννέα θυγατρικές που δραστηριοποιούνται στην εμπορική τραπεζική στην Τουρκία, τη Μάλτα, τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την ΠΓΔΜ, τη Σερβία, την Κύπρο, την Αλβανία και τη Νότια Αφρική.

Η πολιτική του Ομίλου ΕΤΕ την τελευταία δεκαετία έχει επικεντρωθεί στην παρουσία της Τράπεζας στην Νοτιοανατολική Ευρώπη, με ενδυνάμωση του υφιστάμενου δικτύου και επέκταση σε αναπτυσσόμενες αγορές μέσω εξαγορών και νεοσυσταθειών εταιριών σε καινοτόμες αγορές (greenfield start-ups) που εμφανίζουν μικρή τραπεζική διείσδυση και μεγαλύτερα περιθώρια κέρδους, και αποχώρηση από ώριμες αγορές όπου οι προοπτικές ανάπτυξης είναι περιορισμένες. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα στοχεύει στην ανάπτυξη του τομέα της επιχειρηματικής τραπεζικής προσεγγίζοντας σημαντικά χρηματοοικονομικά κέντρα στα οποία δύναται να παρέχει Ελληνική και Βαλκανική χρηματοδότηση.

3.6.6.1 Επιχειρηματική δραστηριότητα στην Τουρκία— Όμιλος Finansbank

Επιχειρηματική δραστηριότητα στην Τουρκία

Η επιχειρηματική δραστηριότητα στην Τουρκία περιλαμβάνει τις εταιρείες του Ομίλου της Finansbank και την NBG Malta, η οποία κατέχει και χαρτοφυλάκιο δραστηριοτήτων στην Τουρκία.

Το 2013, η επιχειρηματική δραστηριότητα της Τουρκίας συνέβαλε με €439 εκατ. στα κέρδη περιόδου για τον Όμιλο, σε σύγκριση με €668 εκατ. το 2012. Τα κέρδη προ φόρων της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Τουρκία ήταν €542 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου του 2013 και €813 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου του 2012. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το συνολικό ποσό χορηγήσεων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης ήταν €16.217 εκατ. ενώ οι συνολικές καταθέσεις ανήλθαν σε €12.596 εκατ., σε σύγκριση με €18.062 εκατ. και €13.656 εκατ., αντίστοιχα, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012. Το σύνολο του ενεργητικού της επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Τουρκία την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε €23.968 εκατ. αντιπροσωπεύοντας το 21,6% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου σε σύγκριση με €24.907 εκατ. και 23,8% την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Οι χορηγήσεις λιανικής τραπεζικής στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τουρκίας ανήλθαν σε TL 31.720 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε σύγκριση με TL 28.658 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012, ενώ οι καταθέσεις λιανικής τραπεζικής ανήλθαν σε TL 23.327 εκατ. σε σύγκριση με TL 19.206 εκατ. για τις ίδιες ημερομηνίες αντίστοιχα.

Οι χορηγήσεις επιχειρηματικής και εμπορικής τραπεζικής στην επιχειρηματική δραστηριότητα της Τουρκίας ανήλθαν σε TL 16.290 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε σύγκριση με TL 13.879 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2012, λαμβάνοντας υπόψη ότι

οι καταθέσεις της επιχειρηματικής τραπεζικής και εμπορικής τραπεζικής ανήλθαν σε TL 13.965 εκατ. σε σύγκριση με TL 12.956 εκατ. για τις ίδιες ημερομηνίες αντίστοιχα.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το μεγαλύτερο μέρος του ενεργητικού της Finansbank αποτελείται από δάνεια, ακολουθούμενα σε μέγεθος από λουπτά στοιχεία ενεργητικού και χαρτοφυλάκιο χρεογράφων. Σύμφωνα με στοιχεία της BRSA, στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η Finansbank ήταν η τράπεζα με το μεγαλύτερο ποσοστό δανείων και το μικρότερο ποσοστό χρεογράφων ως προς το σύνολο του ενεργητικού της μεταξύ πέντε ομοίων τραπεζών στην Τουρκία. Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα έσοδα από εξυπηρέτηση πελατών, αποτελούμενα από επιτοκιακά έσοδα, αμοιβές και προμήθειες και συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές, ήταν η κύρια πηγή τραπεζικών εσόδων της Finansbank, ακολουθούμενα από έσοδα από χρεογράφα, αποτελούμενα από επιτοκιακά έσοδα χρεογράφων και κέρδη και ζημιές από διαπραγμάτευση κινητών αξιών, εξαιρουμένων των κερδών ή ζημιών από παράγωγα. Για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με στοιχεία της BRSA, η Finansbank άντλησε το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων της από την εξυπηρέτηση πελατών και το μικρότερο μέρος από έσοδα χρεογράφων, σε επίπεδο τράπεζας, μεταξύ πέντε ομοίων τραπεζών στην Τουρκία.

Όμιλος Finansbank

Ο Όμιλος της Finansbank αποτελείται από την Finans Invest, Finans Leasing, Finans Portfolio Management, Finans Investment Trust, Finans Factoring, E-Finans και IBTech. Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, η Finansbank ήταν η πέμπτη μεγαλύτερη ιδιωτική τράπεζα στην Τουρκία με βάση του συνόλου του ενεργητικού της, τις χορηγήσεις και τις καταθέσεις, σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Τραπεζών της Τουρκίας (πηγή: The Banks Association of Turkey, September 2013, <http://www.tbb.org.tr/en/banks-and-banking-sector-information/statistical-reports/20>) και προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων λιανικής, επιχειρηματικής, εταιρικής και ιδιωτικής τραπεζικής, καθώς επίσης και χρηματοδότησης διεθνούς εμπορίου. Επιπλέον, οι θυγατρικές της Finansbank παρέχουν χρηματοδοτική μίσθωση, αγορά κεφαλαίων, χρηματοδότηση επιχειρήσεων και διαχείριση χαρτοφυλακίου. Κατά την 31 Δεκεμβρίου του 2013, η Finansbank λειτουργεί μέσω ενός δικτύου 674 καταστημάτων σε 68 πόλεις, καθιστώντας την έκτη μεγαλύτερη ιδιωτική τράπεζα στην Τουρκία βάση του δικτύου καταστημάτων και την πέμπτη βάσει προσωπικού, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε η Ένωση Τραπεζών της Τουρκίας, (<http://www.tbb.org.tr/en/banks-and-banking-sector-information/statistical-reports/20>). Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η Finansbank και οι θυγατρικές της απασχολούσαν 15.102 υπαλλήλους. Τα τελευταία δύο χρόνια, η Finansbank συνέχισε να εστιάζει την προσοχή της σε MME, μειώνοντας παράλληλα την έκθεσή της σε δάνεια λιανικής και σε πιστωτικές κάρτες.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την επιχειρηματική δραστηριότητα στην Τουρκία την 31 Δεκεμβρίου 2013, 31 Δεκεμβρίου 2012 και 31 Δεκεμβρίου 2011 παρατίθενται στους πίνακες κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011	
	(εκατ. €)	(εκατ. TL)
Σύνολο Ενεργητικού	20.665	50.489
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	14.518	35.469
Υποχρεώσεις προς πελάτες	11.937	29.165
	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011	
	(εκατ. €)	(εκατ. TL)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(146)	(340)
Κέρδη προ φόρων	474	1.101
Κέρδη περιόδου	365	849

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τις χρήσεις 2011-2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνο για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή της Τουρκικής Λίρας σε ΕΥΡΩ στις 31 Δεκεμβρίου 2011 έγινε με ισοτιμία €1,00 = TL2,4432, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ την 31 Δεκεμβρίου 2011 και για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2011, με τη μέση ισοτιμία €1,00 = TL2,3237.

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. TL)	(εκατ. €)	(εκατ. TL)
Σύνολο Ενεργητικού	24.907	58.659	23.968	70.958
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	17.290	40.720	15.549	46.034
Υποχρεώσεις προς πελάτες	13.656	32.161	12.596	37.290

	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. TL)	(εκατ. €)	(εκατ. TL)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(265)	(614)	(335)	(844)
Κέρδη προ φόρων	813	1.880	542	1.365
Κέρδη περιόδου	668	1.545	439	1.106

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τις χρήσεις 2011-2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνο για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή της Τουρκικής Λίρας σε ΕΥΡΩ στις Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1.00 = TL2,9605 και €1.00 = TL2,3551 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = TL 2,5183 και €1,00 = TL 2,3122 αντίστοιχα.

Τραπεζική δραστηριότητα στην Τουρκία – Κανάλια Διανομής

Στις 31 Δεκεμβρίου του 2013, η Finansbank διατηρούσε δίκτυο με 674 υποκαταστήματα, που αποτελείται από 662 υποκαταστήματα, τέσσερα εταιρικά υποκαταστήματα, δύο υποκαταστήματα λιανικής, τέσσερα δορυφορικά και Easy Credit υποκαταστήματα, ένα υποκατάστημα στο Διεθνές Αεροδρόμιο Ατατούρκ στην Κωνσταντινούπολη, καθώς επίσης και ένα υποκατάστημα στο Μπαχρέιν. Ενώ όλα τα εταιρικά υποκαταστήματα περιλαμβάνουν μονάδα λιανικής τραπεζικής, πλέον συγκεκριμένα υποκαταστήματα που βρίσκονται σε περιοχές με ανωτέρου-μεσαίου εισοδήματος κατοίκους λειτουργούν αποκλειστικά σαν υποκαταστήματα λιανικής, Η Finansbank σχεδιάζει να ανοίξει 25 νέα υποκαταστήματα μέχρι το τέλος του 2014. Η Finansbank αναμένει ότι θα ενισχυθεί η διείδυση των υποκαταστημάτων της στην αγορά μέσω της σημαντικής επέκτασης του δικτύου της, ανοίγοντας 25 καταστήματα συνολικά το 2014. Το δίκτυο καταστημάτων της Finansbank έχει αυξηθεί από 522 καταστήματα το 2011, σε 582 το 2012 και 674 το 2013. Με μέση διάρκεια ζωής ενός καταστήματος τα 6,8 χρόνια την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Finansbank κατέχει το νεότερο δίκτυο καταστημάτων ανάμεσα σε πέντε ομοειδείς τράπεζες. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Finansbank είχε την τρίτη θέση, ανάμεσα στις πέντε ομοειδείς τράπεζες, σε δάνεια λιανικής και μικρομεσαίων επιχειρήσεων ανά κατάσταση, και την χαμηλότερη θέση σε καταθέσεις ιδιωτών ανά κατάσταση (Πηγή: Ατομικές Ελεγμένες Οικονομικές καταστάσεις σύμφωνα με την Κανονιστική και Εποπτική Τραπεζική Αρχή της Τουρκίας, Banking Regulation and Supervision Agency).).

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το 70% των συναλλαγών των πελατών της Finansbank έγιναν μέσω εναλλακτικών καναλιών διανομής (internet, phone banking, ATM και IVR). Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο αριθμός των online πελατών της Finansbank ξεπέρασε τα 2,9 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 25,0% ενώ ο συνολικός αριθμός των συναλλαγών μέσω internet banking αυξήθηκε κατά 5,0% σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2012, αντίστοιχα. Το δίκτυο Αυτόματων Ταμειολογιστικών Μηχανών («ΑΤΜ») της Finansbank αυξήθηκε κατά 25,4% το 2013, καθώς ο αριθμός των ΑΤΜ έφτασε τα 2.736 σε σύγκριση με 2.182 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Λιανική Τραπεζική

Οι υπηρεσίες λιανικής τραπεζικής της Finansbank αποτελούνται κυρίως από στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά δάνεια, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταθέσεις και διαχείριση επενδύσεων, καθώς επίσης και ασφαλιστικά προϊόντα.

Τα έσοδα από δραστηριότητες λιανικής τραπεζικής της Finansbank περιλαμβάνουν τα καθαρά έσοδα από τόκους δανείων και προκαταβολών σε πελάτες λιανικής, έσοδα από καταθέσεις ιδιωτών, καθώς επίσης αμοιβές και προμήθειες που έλαβαν στην αναδοχή του δανείου, έσοδα από υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, έσοδα από ασφαλίσεις ζωής και περιουσίας, έσοδα πιστωτικών και χρεωστικών καρτών και έσοδα από συναλλαγές σε μετρητά με πελάτες ή για λογαριασμό πελατών. Η λιανική τραπεζική αποτελεί ένα από τους κύριους μοχλούς ανάπτυξης της Finansbank τα τελευταία έτη και αναμένεται να διατηρήσει βασικό ρόλο στη στρατηγική της.

Οι δραστηριότητες λιανικής της Finansbank επιμερίζονται σε δύο βασικές κατηγορίες: λιανική τραπεζική και πιστωτικές κάρτες. Οι δραστηριότητες της λιανικής τραπεζικής διακρίνονται επιπλέον σε τρεις υπο-κατηγορίες, ήτοι διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τραπεζική πελατών μεγάλης οικονομικής επιφάνειας και τραπεζική τυποποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών:

- Διαχείριση χαρτοφυλακίου ιδιωτών: ο τομέας εξυπηρετεί πελάτες με περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση

από την Finansbank άνω των TL500 χιλ. Οι πελάτες αυτοί οι οποίοι έχουν εξειδικευμένες ανάγκες για χρηματοοικονομικές υπηρεσίες εξυπηρετούνται από συγκεκριμένα στελέχη στα καταστήματα και τα κέντρα Private Banking, τα οποία παρέχουν συμβουλευτικές επενδυτικές υπηρεσίες, προηγμένα επενδυτικά προϊόντα και εξειδικευμένες λύσεις.

- Τραπεζική πελατών μεγάλης οικονομικής επιφάνειας: ο εν λόγω τομέας, με την επωνυμία «Xclusive Banking» ιδρύθηκε το 2009 και εξυπηρετεί πελάτες με περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείριση από την Finansbank μεταξύ TL50 χιλ. και TL500 χιλ. Οι πελάτες αυτοί εξυπηρετούνται από συγκεκριμένα στελέχη στα καταστήματα και τα τηλεφωνικά κέντρα τα οποία τους προσφέρουν ένα ευρύ και ποικίλες φάσμα τραπεζικών και μη παροχών, εξειδικευμένα επενδυτικά προϊόντα, καθώς και καθημερινές επενδυτικές συμβουλές. Ενδεικτικά, από το 2010 έχουν δημιουργηθεί πολλαπλά στοχευμένα κεφάλαια εγγυημένης απόδοσης και έχουν αυξηθεί τα περιουσιακά στοιχεία υπό διαχείρισης από την Finansbank ενώ έχουν ενισχύσει και την αφοσίωση των πελατών. Η Finansbank προσφέρει επίσης μη-τραπεζικές υπηρεσίες και παροχές μέσω του «Club Finans Services Management».
- Τραπεζική τυποποιημένων προϊόντων και υπηρεσιών: Ο τομέας αυτός προσφέρει τυποποιημένα προϊόντα και υπηρεσίες. Η προσέλκυση πελατών πραγματοποιείται μέσω της παροχής καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων, πιστωτικών καρτών και λογαριασμών μισθοδοσίας. Οι σταυροειδείς πωλήσεις στο σημείο πώλησης αποτελούν βασικό σημείο βελτίωσης της κερδοφορίας, εντούτοις η κεντρική διαχείριση των πελατών προάγει επιπλέον τόσο την κερδοφορία όσο και τη διατήρηση των πελατών. Οι εν λόγω δραστηριότητες πραγματοποιούνται από ομάδες στα τηλεφωνικά κέντρα και άλλα εναλλακτικά τραπεζικά κανάλια διανομής όπως το phone banking και το internet banking σε συνδυασμό με τις ενέργειες πώλησης που πραγματοποιούνται από τα καταστήματα. Επιπλέον, η Finansbank σχεδιάζει συγκεκριμένες τυποποιημένες προσφορές οι οποίες ενισχύουν τη διείσδυση επιπλέον προϊόντων στο χαρτοφυλάκιο των πελατών, καθώς και προϊόντα που απευθύνονται σε υπο-μερίδες του εν λόγω τομέα όπως οι συνταξιούχοι και οι μισθωτοί. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο εν λόγω τομέας απασχολούσε 1.608 υπαλλήλους και διέθετε 662 καταστήματα λιανικής.

Στις 31 Δεκεμβρίου του 2013, η Finansbank είχε 12,1 εκατ. πελάτες λιανικής τραπεζικής, σε σύγκριση με 10,8 εκατ. πελάτες λιανικής τραπεζικής κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012. Η συνεχής επέκταση του δικτύου υποκαταστημάτων λιανικής επέτρεψε στην Finansbank να αυξήσει οργανικά την πελατειακή της βάση. Οι καταθέσεις λιανικής αυξήθηκαν κατά 21,6% από TL 19.101 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου του 2012 σε TL 23.236 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου του 2013. Το μερίδιο αγοράς της Finansbank σε προθεσμιακές καταθέσεις ήταν 4,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε σύγκριση με 4,4% στις 31 Δεκεμβρίου 2012, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε η Ένωση Τραπεζών της Τουρκίας.

Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες λιανικής τραπεζικής της Finansbank περιλαμβάνουν δάνεια λιανικής, τα οποία αποτελούνται από στεγαστικά και προσωπικά δάνεια, πιστωτικές κάρτες, δάνεια αυτοκινήτων, υπερανάληψη και άλλα δάνεια, καταθέσεις ιδιωτών, επενδυτικά προϊόντα όπως αμοιβαία κεφάλαια και ασφαλιστικά προϊόντα. Το 2011 η Finansbank είχε 4 εκατ. ενεργούς πελάτες (ήτοι πελάτες με ενεργές πιστωτικές κάρτες τους τελευταίους τρεις μήνες, ή κατόχους άλλων προϊόντων ενεργών τον τελευταίο μήνα) σε σύγκριση με 4,6 εκατ. το 2012 και 5,1 εκατ. το 2013.

Το χαρτοφυλάκιο χορηγήσεων λιανικής της Finansbank αυξήθηκε κατά 10,7% από TL 28.658 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε TL 31.720 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Το χαρτοφυλάκιο στεγαστικών δανείων της Finansbank μειώθηκε κατά 2,3% από TL 6.839 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε TL 6.680 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Το 2013, η Finansbank επικέντρωσε τις προσπάθειές της στη δημιουργία νέων επενδυτικών προϊόντων συνδεδεμένων με το χρυσό που απευθύνονται σε πελάτες λιανικής, καθώς και στην πώληση ομολόγων σε Τούρκικη Λίρα. Μέσω της προώθησης των εν λόγω προϊόντων (όπως «gold accumulation account», «gold-indexed deposit account» και «gold collection day») η Finansbank είχε 257.997 πελάτες σε λογαριασμούς χρυσού το 2013 σε σύγκριση με 88.781 το 2012 αυξάνοντας τον όγκο των αποθεμάτων χρυσού της Finansbank κατά περίπου 59%.

Η Finansbank θεωρεί το Empara.com ως ένα από τα πλέον σημαντικά προϊόντα λιανικής τραπεζικής που προσέφερε κατά το 2012 και 2013. Το Empara.com είναι ένα προϊόν Internet banking το οποίο απευθύνεται σε νέους επαγγελματίες οι οποίοι δεν έχουν χρόνο να επισκεφθούν τα υποκαταστήματα. Από την τοποθέτησή του τον Οκτώβριο του 2012, το Empara.com έχει προσελκύσει άνω των 130 χιλ. πελατών με όγκο καταθέσεων άνω των TL3,0 δισ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Στους εν λόγω πελάτες προσφέρονται ευνοϊκότερα καταθετικά επιτόκια καθώς δεν υφίστανται κόστη που σχετίζονται με τα υποκαταστήματα.

Προϊόντα Πιστωτικών Καρτών

Τα έσοδα της Finansbank είναι από τόκους στα υπόλοιπα πιστωτικών καρτών, στις συναλλαγές με πελάτες, στις αναλήψεις μετρητών, στις ετήσιες συνδρομές των κατόχων πιστωτικών καρτών, καθώς επίσης και από άλλου είδους υπηρεσίες όπως ασφαλιστικές καλύψεις και πληρωμές μέσω πιστωτικών καρτών. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο αριθμός των πιστωτικών καρτών που εκδίδονται από την Finansbank ξεπέρασε τα 5,3 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 9,4% της συνολικής τουρκικής αγοράς πιστωτικών καρτών, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC) της Τουρκίας και ο αριθμός των εμπόρων μελών ανήλθε σε 185.297.

Στην τουρκική αγορά πιστωτικών καρτών, η Finansbank ήταν ο δεύτερος μεγαλύτερος εκδότης πιστωτικών καρτών Visa σε σχέση με τον αριθμό των καρτών που εκδίδονται, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία που δημοσίευσε το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC) της Τουρκίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο αριθμός των εμπορικών πιστωτικών καρτών CardFinans ανήλθε σε 437.198, αντιπροσωπεύοντας το 19,8% της συνολικής τουρκικής αγοράς εμπορικών πιστωτικών καρτών, σύμφωνα πάλι με στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το Διεθνές Εμπορικό επιμελητήριο (ICC) της Τουρκίας. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012, ο αριθμός των σημείων πώλησης ("POS") της CardFinans έφτασε τις 233.715 και αντιπροσωπεύει το 8,0% του συνολικού μεριδίου αγοράς, σύμφωνα πάλι με στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ICC) της Τουρκίας.

Το δανειακό χαρτοφυλάκιο πιστωτικών καρτών του Ομίλου της Finansbank ήταν TL 12.232 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου του 2013, σε σύγκριση με TL 11.991 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου του 2012. Τα έσοδα από προμήθειες του Ομίλου της Finansbank από εργασίες πιστωτικών καρτών ανήλθαν σε TL 386 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013, σε σύγκριση με TL 397 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου του 2012.

Επιχειρηματική Τραπεζική

Από την ίδρυσή της, η Finansbank επικεντρώθηκε στην επιχειρηματική τραπεζική και εξυπηρετεί τους πελάτες της ως συνεργάτης που παρέχει λύσεις. Οι δραστηριότητες της επιχειρηματικής τραπεζικής της Finansbank έχουν ως στόχο τη δημιουργία μακροχρόνιων σχέσεων με τους πελάτες και την ανάπτυξη εξειδικευμένων λύσεων για αυτούς. Η Finansbank εξυπηρετεί τους εταιρικούς πελάτες της μέσω τεσσάρων καταστημάτων που βρίσκονται στην Κωνσταντινούπολη και την Άγκυρα με εξειδικευμένο προσωπικό για να καλύψει τις ανάγκες των πελατών της. Επιπλέον, διαθέτει δίκτυο με γραφείο αντιπροσώπων στην Προύσα, τη Σμύρνη, την Αττάλεια και τα Άδανα. Σε εναρμόνιση με τη συνεχιζόμενη αύξηση των εισαγωγών κατά τη διάρκεια του 2013, η Finansbank προσέφερε διευρυμένη γκάμα προϊόντων εξωτερικού εμπορίου. Η Επιχειρηματική Τραπεζική υποστηρίζει με τις υπηρεσίες της μεγάλους Ομίλους και πολυεθνικές εταιρείες στην Τουρκία με στόχο τη διεύρυνση των προϊόντων εξωτερικού εμπορίου και τη δημιουργία ενός σταθερού πελατειακού προφίλ.

Εμπορική Τραπεζική

Η εμπορική τραπεζική διαθέτει εμπορικούς πελάτες που έχουν ετήσιο κύκλο εργασιών μεταξύ TL 20 εκατ. και TL 300 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου του 2013 ο αριθμός των ενεργών εμπορικών πελατών ανήλθε σε 10.774. Ο στόχος της εμπορικής τραπεζικής είναι η επίτευξη βιώσιμης και κερδοφόρας ανάπτυξης με την κατανόηση των αναγκών των πελατών και την παροχή εξειδικευμένων (Tailor made) λύσεων.

Η εμπορική τραπεζική παρέχει υπηρεσίες στους πελάτες της μέσω 67 καταστημάτων και 16 περιφερειακών γραφείων με ένα αφοσιωμένο προσωπικό πωλήσεων που αποτελείται από 350 εργαζόμενους.

Προϊόντα και υπηρεσίες Επιχειρηματικής Τραπεζικής

Χορηγήσεις πελατών

Η Finansbank προσφέρει χορηγήσεις κυρίως σε Τουρκική Λίρα, Δολάριο ΗΠΑ και Ευρώ. Τα δάνεια σε Τουρκική Λίρα είναι γενικά βραχυπρόθεσμης φύσεως, συνήθως με διάρκειες που κυμαίνονται από μια μέρα μέχρι και 365 ημέρες και δίνονται κατά κύριο λόγο για τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης. Επίσης η Finansbank επεκτείνει τις χορηγήσεις μεσοπρόθεσμης διάρκειας μεταξύ 365 και 730 ημερών κατά κύριο λόγο για να χρηματοδοτήσει ανάγκες κεφαλαίου κίνησης. Επίσης η Finansbank εισήγαγε «Πιστώσεις Επιχειρηματικής Τραπεζικής υπό τη μορφή δόσεων». Οι Πιστώσεις Επιχειρηματικής Τραπεζικής είναι τοκοχρεωλυτικές σε Τούρκικη Λίρα ή ξένο νόμισμα συνδεδεμένες με δείκτη. Επιπλέον, η Finansbank προσφέρει ξένο νόμισμα κυρίως για τη χρηματοδότηση εξαγωγικών δραστηριοτήτων από την Τουρκία

Ωστόσο, η Finansbank επεκτείνει τις μακροπρόθεσμες παροχές σε εταιρικούς πελάτες στην Τουρκία για επενδυτικούς σκοπούς σε διάφορους τομείς της βιομηχανίας και βιοτεχνίας καθώς επίσης και την χρηματοδότηση έργων (project finance). Η Finansbank παρέχει τόσο στις εγχώριες δραστηριότητες όσο και στις δραστηριότητες στο εξωτερικό ταμειακές

διευκολύνσεις σε διάφορες βιομηχανίες με εγγυητικές επιστολές και εγγυήσεις συμμετοχής. Η Finansbank έχει ως στόχο να αυξήσει το μερίδιο αγοράς στις χορηγήσεις και εγγυήσεις, εφαρμόζοντας ανταγωνιστική τιμολογιακή πολιτική, με τη χρήση συμβατικών τραπεζικών προϊόντων καθώς και προϊόντων διαχείρισης διαθεσίμων.

Από την ίδρυση της Finansbank, ο κατασκευαστικός κλάδος υπήρξε ένας από τους τομείς ενδιαφέροντος της, κυρίως λόγω των συναλλαγών ξένου συναλλάγματος των επιχειρήσεων και των εμπορικών τραπεζών που συμμετέχουν. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα δάνεια προς τον κατασκευαστικό κλάδο αντιπροσώπευαν το 16,7% του συνόλου του χαρτοφυλακίου δανείων της Επιχειρηματικής και Εμπορικής Τραπεζικής της Τράπεζας, ο κλάδος τροφίμων, ποτών και καπνού το 7,8%, της κλωστοϋφαντουργίας, υφάσματα, νήματα το 8,1%, σιδήρου και χάλυβα το 6,4%.

Κοινοπραξίες και δομημένες χρηματοδοτήσεις

Το τμήμα των κοινοπραξιών και των δομημένων χρηματοδοτήσεων της Finansbank έχει τον πρωταρχικό ρόλο για την οργάνωση και τη συμμετοχή σε κοινοπρακτικά δάνεια, συμπεριλαμβανομένων ιδιωτικοποιήσεων, εξαγορών και έργων υποδομών, παρέχοντας προσφορές με τους όρους δανεισμού για δάνεια χρηματοδότησης έργων στην τουρκική αγορά. Το τμήμα των κοινοπραξιών και των δομημένων χρηματοδοτήσεων προετοιμάζει τις προτάσεις του δανείου και διαχειρίζεται τη διαδικασία έγκρισης, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων ταμειακών ροών, με την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων. Κατόπιν της έγκρισης των δανείων, η νομική τεκμηρίωση, οι εκταμιεύσεις και η επικοινωνία με τις λοιπές τράπεζες που συμμετέχουν στην κοινοπραξία αποτελούν αρμοδιότητα του τμήματος Κοινοπραξιών και Δομημένων Χρηματοδοτήσεων. Το τμήμα των Κοινοπραξιών και των Δομημένων Χρηματοδοτήσεων εκτελεί την αρχική αξιολόγηση όλων των αιτημάτων παραίτησης/επανεξέτασης και εφόσον απαιτείται, τα προωθεί στα αντίστοιχα πιστοδοτικά τμήματα.

Διαχείριση Διαθεσίμων

Εκτός από την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων, η Finansbank παρέχει υπηρεσίες διαχείρισης μετρητών για την εταιρική, εμπορική και λιανική τραπεζική της.

Οι υπηρεσίες διαχείρισης διαθεσίμων περιλαμβάνουν την άμεση πληρωμή τιμολογίων, προμηθευτών, λογαριασμών κοινής ωφελείας, την κοινωνική ασφάλιση, τις πληρωμές φόρων, τις υπηρεσίες συναλλαγών ξένου συναλλάγματος, των υπηρεσιών εμβασμάτων, καθώς επίσης και λύσεις διαχείρισης μετρητών προσαρμοσμένες μόνο για συγκεκριμένους πελάτες.

Εμπόριο εξωτερικού και χρηματοδοτήσεις εμπορίου

Οι χρηματοδοτικές δραστηριότητες της Finansbank σε ότι αφορά το εμπόριο έχουν συγχωνευτεί υπό τη μονάδα Επενδυτικής Τραπεζικής και Διαχείρισης Διαθεσίμων Ομίλου με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητάς τους. Η εν λόγω μονάδα το 2013 εστίασε στην παροχή εξειδικευμένων και δυναμικών λύσεων προσανατολισμένων στην τεχνολογία προκειμένου να αυξήσει το μερίδιο αγοράς της Finansbank σε εξειδικευμένα προϊόντα για τη χρηματοδότηση εμπορικών δραστηριοτήτων, όπως το Σύστημα Άμεσης Χρέωσης, οι επιταγές και η χρηματοδότηση του εμπορίου.

Η Επενδυτικής Τραπεζικής και Διαχείρισης Διαθεσίμων Ομίλου επικεντρώθηκε επίσης στην ηλεκτρονική τιμολόγηση (E-Invoice). Στα πλαίσια αυτά, η Finansbank ίδρυσε την θυγατρική «eFinans» το Σεπτέμβριο του 2013, η οποία παρέχει διαδικτυακές τραπεζικές εφαρμογές μέσω της διαδικτυακής πύλης e-Invoice filing, e-Ledger application and e-Trade portal. Η Finansbank είναι η πρώτη Τουρκική τράπεζα που ιδρύει τέτοια θυγατρική. Η eFinans σχεδιάζει να προσθέσει επιπλέον υπηρεσίες στο χαρτοφυλάκιό της όπως η e-Archive και η e-Waybill. Η eFinans επιδιώκει να αποκτήσει ηγετική θέση στην αγορά ηλεκτρονικών αιτήσεων προστιθέμενης αξίας.

Τραπεζική μικρομεσαίων επιχειρήσεων

Οι δραστηριότητες τραπεζικής μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Finansbank αποτελούνται κυρίως από ανακυκλούμενες πιστώσεις, τοκοχρεωλυτικά δάνεια, χρηματοδοτήσεις κεφαλαίου κίνησης μέσω λογαριασμών υπεραναλήψεων, χρηματοδότηση εμπορικών ακινήτων και καταθέσεις προθεσμίας. Όντας μία από τις πρώτες τράπεζες στην Τουρκία που εστίασε στον τομέα αυτό, η Finansbank ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το 2003 παρέχοντας υποστήριξη σε μικρές Τουρκικές επιχειρήσεις. Το τμήμα Τραπεζικής Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων εξυπηρετεί επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών έως TL 20 εκατ. Στόχο του αποτελεί η επίτευξη βιώσιμης και επικερδούς ανάπτυξης μέσω του προσδιορισμού των αναγκών των πελατών και της παροχής γρήγορων και εξειδικευμένων υπηρεσιών. Οι δραστηριότητες τραπεζικής μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Finansbank επιμερίζονται στην τραπεζική μεσαίων επιχειρήσεων και την τραπεζική μικρών επιχειρήσεων.

Τραπεζική Μεσαίων Επιχειρήσεων

Πελάτες με ετήσιο κύκλο εργασιών μεταξύ TL 2 εκατ. και TL 20 εκατ. ανήκουν σε αυτήν την κατηγορία. Τα καταστήματα στα οποία εξυπηρετούνται μαζί οι πελάτες λιανικής και οι πελάτες μικρομεσαίας κατηγορίας παρέχουν το σύνολο των τραπεζικών υπηρεσιών. Για τους πελάτες των μεσαίων επιχειρήσεων, η Finansbank προσφέρει τυπικά τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες με ιδιαίτερη έμφαση στις πιστοδοτήσεις κυρίως σε τουρκικές λίρες, δολάρια ΗΠΑ και ευρώ. Τα δάνεια σε τουρκική λίρα είναι κατά κανόνα μικρής διάρκειας, συνήθως με διάρκεια που κυμαίνεται από μία έως 365 ημέρες και αφορούν τη χρηματοδότηση κεφαλαίου κίνησης. Ωστόσο, η Finansbank παρέχει επίσης μεσοπρόθεσμα δάνεια με διάρκεια μεταξύ 365 και 730 ημερών, κυρίως για την χρηματοδότηση των αναγκών σε κεφάλαιο κίνησης. Η Finansbank έχει εισάγει το προϊόν «Credits in the Form of Installments», που είναι στην ουσία τοκοχρεωλυτικά δάνεια σε τουρκική λίρα – ή ξένο νόμισμα συνδεδεμένα σε δείκτη. Επιπλέον, η Finansbank χρηματοδοτεί κυρίως τις εξαγωγές αυτών των πελατών, παρέχοντας εκταμιεύσεις σε ξένο νόμισμα.

Τραπεζική μικρών επιχειρήσεων

Εκτός από τα παραδοσιακά τραπεζικά προϊόντα και υπηρεσίες, η Finansbank διαθέτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών για τη δημιουργία οικονομικών πόρων για συγκεκριμένες ανάγκες των μικρών επιχειρήσεων. Η Διοίκηση της Finansbank πιστεύει ότι, κατά τη διάρκεια της ιστορίας των τραπεζικών εργασιών της Finansbank στον τομέα των μικρών επιχειρήσεων, η Finansbank έχει αναγνωριστεί για τα καινοτόμα προϊόντα και τις υπηρεσίες της. Ενδεικτικά, η υπηρεσία «SME Money in the Pocket», που ξεκίνησε το 2012, επιτρέπει σε κάθε ιδιοκτήτη μικρής επιχείρησης, έστω και αν δεν είναι πελάτης της Finansbank, να υποβάλει αίτηση για δάνειο με την αποστολή μηνύματος από κινητό τηλέφωνο και να μάθει άμεσα την έκβαση της διαδικασίας αίτησης. Με την υπηρεσία αυτή, οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων μπορούν να δανείζονται και να χρησιμοποιούν την ίδια κιόλας μέρα ποσά μέχρι TL 50.000.

Το Μάρτιο του 2010, η Finansbank ήταν η πρώτη τουρκική τράπεζα που υπέγραψε μια συμφωνία συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και η Finansbank υπέγραψαν δύο εγγυητικές συμβάσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Καινοτομίας («ΠΑΚ»), που στοχεύουν στη βελτίωση της πρόσβασης των τουρκικών νεοσύστατων επιχειρήσεων και των μικρών εμπορικών επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση. Εκτός από τις εξασφαλίσεις από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, η Τράπεζα προσφέρει επίσης σε πελάτες που λαμβάνουν δάνεια στο πλαίσιο του ΠΑΚ, ευέλικτες επιλογές αποπληρωμής, μεγαλύτερες περιόδους αποπληρωμής καθώς και κατάλληλα επιτόκια και εκπτώσεις σε ορισμένα άλλα προϊόντα.

Private Banking

Το τμήμα Private Banking της Finansbank βοηθά τους πελάτες να βελτιώσουν την οικονομική τους κατάσταση μέσω εξειδικευμένων επενδυτικών στρατηγικών και προσφέρει στους πελάτες της προθεσμιακές καταθέσεις, αμοιβαία κεφάλαια, ομόλογα αναδυόμενων αγορών, μετοχές εγχώριες ή και διεθνείς, κρατικά ομόλογα, εταιρικά ομόλογα, συνάλλαγμα, παράγωγα, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης, δικαιώματα προαίρεσης και δομημένα προϊόντα. Το τμήμα Private Banking εξυπηρετεί επενδυτές με χαρτοφυλάκιο περιουσιακών στοιχείων αξίας άνω TL 500.000 ή το ισοδύναμο ξένων νομισμάτων σε TL. Το τμήμα Private Banking υποστηρίζει όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες της Finansbank, καθώς επίσης και τη Διαχείριση Χαρτοφυλακίου μέσα από ένα πλέγμα συνεργασίας των θυγατρικών εταιριών Finans Portfolio Management και Finans Invest.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το Private Banking της Finansbank παρείχε επενδυτικά προϊόντα και υπηρεσίες διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων μέσω των 44 ειδικών τμημάτων που βρίσκονται σε υποκαταστήματα της Finansbank σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Τουρκίας.

Θυγατρικές της Finansbank

Οι πιο σημαντικές θυγατρικές της Finansbank είναι οι ακόλουθες:

Finans Invest

Η Finans Invest ιδρύθηκε το Δεκέμβριο του 1996 και ξεκίνησε τη δραστηριότητά της τον Ιανουάριο του 1997. Η εταιρεία παρέχει ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών τόσο σε ιδιώτες όσο και σε θεσμικούς επενδυτές που περιλαμβάνουν επενδυτικές συμβουλευτικές υπηρεσίες, χρηματιστηριακή μεσιτεία, διαχείριση χαρτοφυλακίου, διαχείριση παραγώγων, χρηματιστηριακές υπηρεσίες (συνάλλαγμα, συμβόλαια CFD, εντολές ανοιχτής πώλησης και πώληση επί πιστώσει των μέσων κεφαλαιαγοράς), επενδυτικές υπηρεσίες, επιχειρηματική χρηματοδότηση και διεθνείς επενδυτικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την Τουρκική νομοθεσία μερί Αγορών Κεφαλαίου, οι δραστηριότητες των διαμεσολαβητικών ιδρυμάτων υπόκεινται σε αδειοδότηση από την CMB ως προς την συγκεκριμένη δραστηριότητα που θα πραγματοποιούν τα ιδρύματα αυτά. Η Finans Invest είναι αδειοδοτημένη για την παροχή όλων των δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τις κεφαλαιακές αγορές.

Η εταιρεία κατέχει την όγδοη θέση με βάση το συνολικό όγκο συναλλαγών στο Χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης με μερίδιο αγοράς 3,4%, με βάση την κατανομή των χρηματιστηριακών συναλλαγών των μελών του Χρηματιστηρίου της Κωνσταντινούπολης στις 31 Δεκεμβρίου 2013. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το συνολικό ενεργητικό της Finans Invest ανήλθε σε TL 262 εκατ., (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 272 εκατ.) ενώ τα καθαρά κέρδη περιόδου σε TL 2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 10 εκατ.).

Finans Portfolio Management

Η Finans Portfolio Management ιδρύθηκε το Σεπτέμβριο του 2000. Η Finans Portfolio Management διαχειρίζεται οκτώ ETF, 13 αμοιβαία κεφάλαια, ένα κύριο προστατευμένο κεφάλαιο, εννέα συνταξιοδοτικά κεφάλαια, ένα κεφάλαιο αντιστάθμισης κινδύνου και ένα αμοιβαίο που επενδύει σε άλλα αμοιβαία κεφάλαια. Η Finans Portfolio Management διαχειρίζεται επίσης χαρτοφυλάκια για υψηλού επιπέδου και επιλεγμένους θεσμικούς πελάτες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο ενεργητικού της Finans Portfolio Management ήταν TL 14 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 13 εκατ.) και τα καθαρά κέρδη περιόδου σε TL 1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 1 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2013, τα υπό διαχείριση κεφάλαια της εταιρείας ανήλθαν σε TL 1,1 δισ.

Finans Investment Trust

Η Finans Investment Trust, που ιδρύθηκε το 1995, είναι εταιρεία επενδύσεων κλειστού τύπου, η οποία διαχειρίζεται χαρτοφυλάκια που αποτελούνται από χρηματοπιστωτικά μέσα της κεφαλαιαγοράς και της χρηματαγοράς. Οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης από το 1996 και αυτή τη στιγμή περίπου το 19% των μετοχών της είναι εισηγμένες. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το συνολικό ενεργητικό της Finans Investment Trust ανήλθε σε TL 20 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 23 εκατ.) ενώ παρουσίασε ζημιά περιόδου ύψους TL 2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 4 εκατ.).

Finans Factoring

Η Finans Factoring ιδρύθηκε το 2009. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο του ενεργητικού της Finans Factoring ανήλθε σε TL 536 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 375 εκατ.) ενώ τα καθαρά κέρδη περιόδου σε TL 2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 4 εκατ.). Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, τα εισπρακτέα από πρακτορεύσεις για την Finans Factoring έφτασαν τα TL 523 εκατ. σε σύγκριση με TL 369 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012. Η κατανομή των εισπρακτέων από πρακτορεύσεις σύμφωνα με τον κλάδο την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν: πετρελαϊκές εταιρίες 22,2%, κτίρια και κατασκευές 18,3%, μεταφορές και αποθήκευση 17,4%, κλωστοϋφαντουργία 7,2%, και εμπόριο 4,3%.

EFinans

Η EFinans ιδρύθηκε το 2013. Παρέχει υπηρεσίες ηλεκτρονικής τιμολόγησης και ανήκει στην Finansbank κατά το 51,0%. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 το συνολικό ενεργητικό της EFinans ανήλθε σε TL 6 εκατ.

Finans Leasing

Η Finans Leasing ιδρύθηκε το Μάρτιο του 1990 και είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Κωνσταντινούπολης. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Finans Leasing κατείχε μερίδιο αγοράς 5,1% και συνολικό όγκο εργασιών USD358 εκατ. στον κλάδο χρηματοδοτικών μισθώσεων στην Τουρκία (πηγή: Turkish Leasing Association). Η Finans Leasing έχει ένα διαφοροποιημένο χαρτοφυλάκιο μισθώσεων όσον αφορά τις διάφορες βιομηχανίες με την αναλογία απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις να διαμορφώνεται κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ως ακολούθως: κατασκευές 27,1%, υφαντουργία 16,3%, βιομηχανία 13,2%, υγεία και κοινωνική προσφορά 7,3%, χημικά 6,1%, εκτυπώσεις 5,0%, μεταλλουργία και εξόρυξη 3,9%, γεωργία και δασικές υπηρεσίες 3,7%.

Το σύνολο του ενεργητικού της Finans Leasing την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε TL 1.679 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 1.321 εκατ.) και τα καθαρά κέρδη περιόδου σε TL 42 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 46 εκατ.)

Κατά το 2013, σύμφωνα με τη στρατηγική του 2012, η Finans Leasing εστίαστηκε σε μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αυξάνοντας τον αριθμό των συμβολαίων της κατά 9,4% από 1.613 το 2012 σε 1.764 στις 31 Δεκεμβρίου 2013, με το μέσο μέγεθος συμβολαίου να αυξάνεται κατά 2,7%.

Η Finansbank (Malta) Ltd ιδρύθηκε στις 30 Ιουνίου 2005. Μετά την πώληση της από τη Finansbank στην NBG (Malta) Holdings Ltd το 2009, η Finansbank (Malta) Ltd μετονομάστηκε σε NBG Bank Malta Ltd με ισχύ από την 18 Μαρτίου του 2010.

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία	Κατά την	Κατά την
	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Σύνολο Ενεργητικού	1.150	1.470
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	718	834
Υποχρεώσεις προς πελάτες	394	529
	Για τη χρήση που έληξε την	Για τη χρήση που έληξε
	31 Δεκεμβρίου 2012	την 31 Δεκεμβρίου 2013
	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	1	-
Κέρδη προ φόρων	9	15
Κέρδη περιόδου	8	14

3.6.6.2 Διεθνείς δραστηριότητες

Οι διεθνείς δραστηριότητες της Τράπεζας (πέραν της Finansbank στην Τουρκία και της NBG Bank Malta Ltd) συμπεριλαμβάνουν θυγατρικές τράπεζες σε άλλες επτά χώρες: την UBB στη Βουλγαρία, την Banca Romaneasca στη Ρουμανία, την Storańska Banka στην ΠΓΔΜ, την Vojvodjanska στη Σερβία, την NBG Cyprus στην Κύπρο, την NBG Albania στην Αλβανία και την SABA στη Νότια Αφρική, όπως επίσης και άλλες θυγατρικές, κυρίως στον τομέα των χρηματοδοτικών μισθώσεων. Επιπρόσθετα, η Τράπεζα διαθέτει υποκαταστήματα στο εξωτερικό σε τρεις χώρες, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Αίγυπτο και στην Κύπρο. Οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισέφεραν καθαρά έσοδα από τόκους ύψους €299 εκατ. το 2013 στον Όμιλο (9,5% του συνολικού για τον Όμιλο) και αντιστοιχούν σε €9.910 εκατ. ή 8,9% του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου με αυτή την ημερομηνία. Το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών (προ προβλέψεων απομείωσης) από τις διεθνείς δραστηριότητες στο εξωτερικό ανήρχετο σε €7.472 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 σημειώνοντας μείωση 4,1%. Από το αντίστοιχο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2012 που ανήρχετο σε €7.790 εκατ. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το ύψος των καταθέσεων ανήλθε στα €6.553 εκατ. Το αντίστοιχο ποσό την 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν στα €6.184 εκατ.

Το τραπεζικό δίκτυο της Τράπεζας στο εξωτερικό περιγράφεται κατωτέρω. Στην ανάλυση που ακολουθεί, όλα τα ποσά παρουσιάζονται χωρίς να έχουν εξαιρεθεί οι ενδοεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα.

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.: υποκαταστήματα εξωτερικού

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα είχε 20 υποκαταστήματα στο εξωτερικό σε τρεις χώρες, συμπεριλαμβανομένου ενός στο Ηνωμένο Βασίλειο, ενός στην Κύπρο και 18 στην Αίγυπτο. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μετά από προβλέψεις στα υποκαταστήματα στην Κύπρο και Αίγυπτο ήταν €269 εκατ. και €75 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με €292 εκατ. και €77 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012. Ο πίνακας κατωτέρω παρέχει επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες των υποκαταστημάτων της Τράπεζας στο εξωτερικό (εξαιρουμένου του υποκαταστήματος στο Λονδίνο, το οποίο θεωρείται ότι ανήκει στις εγχώριες δραστηριότητες) την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία υποκαταστημάτων εξωτερικού	Κατά την	Κατά την
	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Σύνολο Ενεργητικού	396	359
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	369	344
Υποχρεώσεις προς πελάτες	174	166
	Για τη χρήση που έληξε την	Για τη χρήση που έληξε
	31 Δεκεμβρίου 2012	την 31 Δεκεμβρίου 2013
	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3)	0
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(2)	6
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	(2)	4

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

UBB

Η UBB είναι εμπορική τράπεζα με κεντρικά γραφεία στην Σόφια, η οποία προσφέρει υπηρεσίες λιανικής και εταιρικής χρηματοδότησης στη Βουλγαρία. Η Τράπεζα απέκτησε το 89,9% του μετοχικού κεφαλαίου της UBB το 2000, και την 31 Δεκεμβρίου 2013 κατέχει το 99,91% της UBB. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το δίκτυο της UBB περιελάμβανε 199 μονάδες: 115 λιανικής τραπεζικής «Κατηγορία 1», 38 λιανικής τραπεζικής & μικρών επιχειρήσεων «Κατηγορία 2», 18 λιανικής τραπεζικής, ΜΜΕ και μικρών επιχειρήσεων «Κατηγορία 3», εννέα ΜΜΕ «Κατηγορία 4» και 19 υποκαταστήματα και λειτουργούσε πάνω από 800 ATMs και πάνω από 10.900 POS τερματικά στην Βουλγαρία.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την UBB την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. BGN)	(εκατ. €)	(εκατ. BGN)
Σύνολο Ενεργητικού	3.270	6.395	3.454	6.755
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	2.352	4.600	2.182	4.267
Υποχρεώσεις προς πελάτες	2.432	4.756	2.660	5.202

	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. BGN)	(εκατ. €)	(εκατ. BGN)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(104)	(204)	(61)	(119)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(24)	(47)	11	22
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	(21)	(42)	10	20

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνον για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Βουλγάρικου Λέβα σε € στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013 έγινε με ισοτιμία €1,00 = BGN 1,9558 δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013 με τη μέση ισοτιμία €1,00 = BGN 1,9558.

Banca Romaneasca

Η Banca Romaneasca είναι εμπορική τράπεζα με έδρα το Βουκουρέστι, η οποία προσφέρει ευρύ φάσμα υπηρεσιών λιανικής, ΜΜΕ και εταιρικής τραπεζικής στη Ρουμανία μέσω του κεντρικού της γραφείου και του δικτύου των 115 υποκαταστημάτων που διαθέτει. Η Τράπεζα απέκτησε την Banca Romaneasca τον Οκτώβριο του 2003 και με 31 Δεκεμβρίου 2013 κατέχει το 99,28% του μετοχικού κεφαλαίου της. Στις 15 Μαρτίου 2012, η Τράπεζα απέκτησε 10,21% της Banca Romaneasca από την EBRD, που ήταν η δεύτερη μεγαλύτερη μέτοχος, μέσω δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς και πώλησης όπως προβλεπόταν με την από 2005 σύμβασης των μετόχων. Το συνολικό τίμημα ανήλθε σε €26 εκατ.

Την 19 Οκτωβρίου 2012, η Banca Romaneasca συμμετείχε στην αύξηση κεφαλαίου της NBG Leasing IFN S.A., της εταιρίας του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην αγορά χρηματοδοτικών μισθώσεων της Ρουμανίας. Ως αποτέλεσμα της παραίτησης του δικαιώματος συμμετοχής στην αύξηση από την Τράπεζα, η Banca Romaneasca κατέχει πια την πλειοψηφία των μετοχών της εταιρίας αφού το ποσοστό της αυξήθηκε στο 93,57%.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την Banca Romaneasca την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. RON)	(εκατ. €)	(εκατ. RON)
Σύνολο Ενεργητικού	2.124	9.439	2.107	9.419
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	1.586	7.049	1.503	6.719
Υποχρεώσεις προς πελάτες	780	3.468	872	3.897

	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. RON)	(εκατ. €)	(εκατ. RON)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(51)	(226)	(17)	(75)
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(53)	(234)	(13)	(57)
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	(46)	(207)	(13)	(57)

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνον για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Ρομανικού Λέι σε ΕΥΡΩ στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1,00 = RON 4,4711 και €1,00 = RON 4,4444 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = RON 4,4129 και €1,00 = RON 4,4518 αντίστοιχα.

Stopanska Banka

Η Stopanska Banka είναι εμπορική τράπεζα με κεντρικά γραφεία στα Σκόπια και έδρα στην ΠΓΔΜ, η οποία προσφέρει ευρύ φάσμα υπηρεσιών λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής στην ΠΓΔΜ. Το 2000, η Τράπεζα απέκτησε έλεγχο της Stopanska Banka και την 31 Δεκεμβρίου 2013 κατείχε ποσοστό 94,64%, ενώ το υπόλοιπο 5,36% κατέχεται από άλλους μικρομετόχους.

Η Stopanska Banka λειτουργεί το μεγαλύτερο δίκτυο υποκαταστημάτων στην ΠΓΔΜ, μέσω ενός πυκνού εθνικού δικτύου από ATMs και τερματικά POS. Σε συνέχεια της αναδιοργάνωσής της, η Stopanska Banka την 31 Δεκεμβρίου 2013 είχε 64 υποκαταστήματα και διατηρεί ηγετική θέση στο ebanking στη ΠΓΔΜ, προωθώντας τη διαδικτυακή και κινητή τραπεζική και προσφέροντας στους πελάτες της λειτουργίες ηλεκτρονικών πληρωμών. Η Stopanska Banka στοχεύει στην συνεχή βελτίωση του δανειακού της χαρτοφυλακίου στοχεύοντας σε υψηλού επιπέδου πελάτες στους τομείς των ΜΜΕ και των μεγάλων επιχειρήσεων.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την Stopanska Banka κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. MKD)	(εκατ. €)	(εκατ. MKD)
Σύνολο Ενεργητικού	1.242	76.358	1.302	80.078
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	758	46.587	802	49.293
Υποχρεώσεις προς πελάτες	964	59.257	1.027	63.169

	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. MKD)	(εκατ. €)	(εκατ. MKD)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(10)	(591)	(7)	(459)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	17	1.029	20	1.250
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	17	1.025	20	1.244

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνον για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Διναρίου ΠΓΔΜ σε ΕΥΡΩ στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1,00 = MKD 61,5006 και €1,00 = MKD 61,5006 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως αυτή ανακοινώθηκε από την Κεντρική Τράπεζα της ΠΓΔΜ την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = MKD 61,5764 και €1,00 = MKD 61,1247 αντίστοιχα.

Vojvodjanska

Το Δεκέμβριο του 2006, η Τράπεζα απέκτησε το 99,40% της τράπεζας Vojvodjanska και τον Οκτώβριο του 2007, έγινε ο μοναδικός μέτοχος της. Το Φεβρουάριο του 2007 το δίκτυο υποκαταστημάτων της Τράπεζας στην Σερβία έγινε θυγατρική με όνομα NBG Beograd. Μετά τις σχετικές αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των μετόχων των εταιρειών Vojvodjanska και NBG Beograd, η τελευταία απορροφήθηκε από την πρώτη και η συγχώνευση ολοκληρώθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2008. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, τα 109 υποκαταστήματα της Vojvodjanska εξυπηρετούν πάνω από ένα 1,2 εκατ. λογαριασμούς ιδιωτών και περίπου 100 χιλ. λογαριασμούς ΜΜΕ και μεγάλων εταιρειών.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την Vojvodjanska κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. RSD)	(εκατ. €)	(εκατ. RSD)
Σύνολο Ενεργητικού	987	112.303	1.035	118.695
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	617	70.199	630	72.244
Υποχρεώσεις προς πελάτες	672	76.447	721	82.661
	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. RSD)	(εκατ. €)	(εκατ. RSD)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(10)	(1.068)	10	1.118
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(14)	(1.547)	16	1.838
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	(14)	(1.592)	16	1.807

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνο για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Σέρβικου Δηναρίου σε ΕΥΡΩ στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1,00 = RSD 114,6789 και €1,00 = RSD 113,7656 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως αυτή ανακοινώθηκε από την Εθνική Τράπεζα της Σερβίας την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = RSD 112,4859 και €1,00 = RSD 112,3596 αντίστοιχα.

NBG Cyprus

Η τράπεζα NBG Cyprus, η οποία εδρεύει στη Λευκωσία, είχε 13 υποκαταστήματα, μια θυρίδα (satellite branch) και ένα γραφείο ξένου συναλλάγματος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013. Από το 2011, έχει επίσης γραφείο ανταποκριτή στην Μόσχα. Η NBG Cyprus παρέχει ευρεία κλίμακα υπηρεσιών επιχειρηματικής και λιανικής τραπεζικής.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την NBG Cyprus κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. €)	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Σύνολο Ενεργητικού	1.078	928		
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	568	518		
Υποχρεώσεις προς πελάτες	867	795		
	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. €)	(εκατ. €)	(εκατ. €)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(32)	(16)		
Κέρδη / (ζημίες) προ φόρων	(5)	(2)		
Κέρδη / (ζημίες) περιόδου	(5)	(2)		

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

NBG Albania

Η NBG Albania, είναι μια εμπορική τράπεζα με έδρα τα Τίρανα, η οποία προσφέρει ευρύ φάσμα υπηρεσιών λιανικής και εταιρικής τραπεζικής στη Αλβανία μέσω του δικτύου των 27 υποκαταστημάτων που διαθέτει. Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Αλβανία ήταν υπό την μορφή υποκαταστήματος της Τράπεζας. Από την 1 Ιουλίου 2012, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρίας, μετατράπηκε από υποκατάστημα σε θυγατρική εταιρεία. Αρχικά η NBG Albania δανειοδοτούσε Έλληνες εταιρικούς πελάτες της Τράπεζας με δραστηριότητες στην Αλβανία. Στη συνέχεια επέκτεινε τις δανειοδοτήσεις της στην εταιρική τραπεζική σε πελάτες που έχουν σημαντικό ρευστοποιήσιμα περιουσιακά στοιχεία, καθώς και σε ιδιώτες, εστιάζοντας κυρίως στο προϊόν των στεγαστικών δανείων.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την NBG Albania κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. ALL)	(εκατ. €)	(εκατ. ALL)
Σύνολο Ενεργητικού	299	41.710	316	44.353
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	187	26.082	174	24.370
Υποχρεώσεις προς πελάτες	222	30.985	240	33.625
	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. ALL)	(εκατ. €)	(εκατ. ALL)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3)	(472)	(2)	(228)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	(1)	(91)	1	92
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	1	75	1	84

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνον για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Λεκ της Αλβανίας σε Ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1,00 = ALL 140,2525 και €1,00 = ALL 139,6648 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = ALL 137,7410 και €1,00 = ALL 136,6120, αντίστοιχα.

SABA

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η τράπεζα SABA, η οποία ιδρύθηκε το 1947, έχει επτά υποκαταστήματα στην Νότια Αφρική. Η SABA προσφέρει παραδοσιακές υπηρεσίες λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής, με ιδιαίτερη έμφαση στην παροχή υπηρεσιών σε ΜΜΕ.

Επιλεγμένες Χρηματοοικονομικές Πληροφορίες σχετικά με την SABA κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012, και για τις χρήσεις που έληξαν την 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω:

Συνοπτικά οικονομικά στοιχεία ⁽¹⁾	Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012		Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. ZAR)	(εκατ. €)	(εκατ. ZAR)
Σύνολο Ενεργητικού	181	2.023	152	2.221
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (μετά από προβλέψεις)	145	1.623	128	1.858
Υποχρεώσεις προς πελάτες	88	980	82	1.192
	Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012		Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013	
	(εκατ. €)	(εκατ. ZAR)	(εκατ. €)	(εκατ. ZAR)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(1)	(14)	(2)	(26)
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων	0	2	(0)	(3)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	0	1	(0)	(2)

Πηγή: Επεξεργασία από τη θυγατρική του Ομίλου οικονομικών στοιχείων προς ενοποίηση βάσει Δ.Π.Χ.Α που έχουν χρησιμοποιηθεί στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και έχουν ελεγχθεί από τους Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές της θυγατρικής για τη χρήση 2012 και 2013. Να σημειωθεί ότι στην ανωτέρω ανάλυση τα ποσά είναι πριν την απαλοιφή των διεταιρικών υπολοίπων με τις λουπές εταιρείες του Ομίλου.

⁽¹⁾ Μόνον για διευκόλυνση του αναγνώστη, η μετατροπή του Ράντ της Νότιας Αφρικής σε Ευρώ στις 31 Δεκεμβρίου 2013 και 31 Δεκεμβρίου 2012 έγινε με τις ισοτιμίες €1,00 = ZAR 14,5666 και €1,00 = ZAR 11,1732 αντίστοιχα, δηλαδή την ισοτιμία αναφοράς, όπως ανακοινώθηκε από την ΕΚΤ την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Δεκεμβρίου 2012 και για τις περιόδους που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 με τις μέσες ισοτιμίες €1,00 = ZAR 12,7307 και €1,00 = ZAR 10,5164 αντίστοιχα.

3.6.6.3 Υπηρεσίες χρηματοδοτικών μισθώσεων

Ως μέρος των τραπεζικών δραστηριοτήτων του Ομίλου στο εξωτερικό, ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες χρηματοδοτικών μισθώσεων μέσω των αλλοδαπών θυγατρικών του Finans Leasing (Τουρκία), Interlease E.A.D. (Βουλγαρία), NBG Leasing IFN S.A. (Ρουμανία) και NBG Leasing d.o.o. (Σερβία).

3.6.7 Λοιπές δραστηριότητες Ομίλου

Πέρα από τις αμιγώς τραπεζικές εργασίες, ο Όμιλος κατέχει σημαντική θέση στον τομέα των ασφαλειών και έχει σημαντική παρουσία στον τομέα της εκμετάλλευσης ακίνητης περιουσίας, καθώς και στον τομέα των ξενοδοχειακών υπηρεσιών.

3.6.7.1 Ασφαλιστικές δραστηριότητες

Η Εθνική ΑΕΕΓΑ προσφέρει εύρος προϊόντων όπως ασφάλιση ζωής, ατυχημάτων και ομαδική και ατομική ασφάλιση υγείας, ασφάλιση πυρός, καταστροφών, πιστωτικού κινδύνου, αυτοκινήτου, πλοίων και φορτίων, και γενική ασφάλιση αστικής ευθύνης.

Η Εθνική ΑΕΕΓΑ προσφέρει ασφαλιστικά προϊόντα μέσω δικτύου 13 καταστημάτων, 170 γραφείων πωλήσεων, 2.404 ασφαλιστικών συμβούλων, οι οποίοι πωλούν αποκλειστικά ασφαλιστικά προϊόντα της Εθνικής ΑΕΕΓΑ, και 1.517 ασφαλιστικών πρακτόρων. Επιπλέον, τα ασφαλιστικά προϊόντα διανέμονται στους καταναλωτές μέσω του εκτεταμένου δικτύου υποκαταστημάτων της Τράπεζας καθώς και με απευθείας πωλήσεις (direct selling)

Τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα μειώθηκαν από €691 εκατ. που ήταν το 2012 σε €563 εκατ. το 2013. Πιο συγκεκριμένα σε επίπεδο Ομίλου Εθνικής ΑΕΕΓΑ στις ασφαλίσσεις κατά ζημιών τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα ανήλθαν σε €278 εκατ. το 2013, σε σύγκριση με €330 εκατ. το 2012. Όσον αφορά στις ασφαλίσσεις ζωής τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα, σε επίπεδο Ομίλου Εθνικής ΑΕΕΓΑ, ανήλθαν σε €297 εκατ. το 2013 έναντι €322 εκατ. το 2012.

Τα ασφάλιστρα τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων ζωής και γενικών ασφαλίσεων στην Ελλάδα ανήλθαν σε €42 εκατ. και €42 εκατ. το 2013 σε σύγκριση με €60 εκατ. και €34 εκατ. αντίστοιχα το 2012. Ο λόγος για την πτώση που σημειώθηκε στα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα ζωής είναι ότι το νέο προϊόν «Εθνική Εφάπαξ» χαρακτηρίστηκε ως επενδυτικό προϊόν. Οι πωλήσεις του συγκεκριμένου προϊόντος ανήλθαν σε €64 εκατ., γεγονός που έκανε τις συνολικές πωλήσεις των τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων ζωής να ανέλθουν σε €106 εκατ. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα βλ. κατωτέρω ενότητα «*Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα*».

Η Εθνική ΑΕΕΓΑ λειτουργεί στην Κύπρο δύο θυγατρικές σε συνεργασία με την NBG Cyprus οι οποίες είναι ενεργές στις ασφάλειες ζωής και σε ασφάλειες γενικών κλάδων. Η Εθνική ΑΕΕΓΑ επίσης δραστηριοποιείται στη Ρουμανία, όπου κατέχει το 94,96% των μετοχών της Societate Comerciala Asigurari Garanta S.A. («Garanta»). Η Garanta προσφέρει προϊόντα ασφάλισης καταναλωτικής πίστης και προσωπικών ατυχημάτων μέσω του δικτύου τεσσάρων τραπεζών, ήτοι της Pireaus Bank Romania, Romextera, ATE Bank και Credit Europe.

Στην Βουλγαρία, η Εθνική ΑΕΕΓΑ, σε κοινοπραξία με την UBB και την American Life Insurance Company, Inc, λειτουργεί την UBB ALICO Life Insurance Company Co (ασφαλίσσεις ζωής) ενώ σε κοινοπραξία με τη UBB και την AIG Central Europe & CIS Insurance Holding Corporation, λειτουργεί την UBB - AIG Insurance Company AD (ασφαλίσσεις γενικών κλάδων). Ο κύριος σκοπός αυτών των εταιρειών είναι να προωθήσουν προϊόντα τραπεζο-ασφάλισης στην αγορά της Βουλγαρίας. Περαιτέρω, η Εθνική ΑΕΕΓΑ, σε συνεργασία με την UBB, λειτουργεί την UBB—Insurance Broker AD, στην οποία η Εθνική ΑΕΕΓΑ κατέχει το 20,00% του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η Εθνική Ασφαλιστική Μεσιτείας Α.Ε., μία Ελληνική εταιρεία ασφαλιστικής μεσιτείας την οποία απέκτησε η Εθνική ΑΕΕΓΑ το 2005, συνεισφέρει στην περαιτέρω επέκταση των υπηρεσιών που προσφέρονται στην αγορά της ναυτιλιακής και αεροπορικής ασφάλισης.

Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα

Η Τράπεζα προσφέρει ασφαλιστικές υπηρεσίες μέσω της θυγατρικής εταιρίας ασφαλιστικής πρακτόρευσης NBG Bancassurance A.E. και το ευρύ δίκτυο καταστημάτων της στην Ελλάδα. Το μεγάλο εύρος τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων που διατίθενται σήμερα, μπορεί να καταταχθεί σε πέντε βασικές κατηγορίες:

- Αποταμιευτικά και Συνταξιοδοτικά προϊόντα: Από τον Ιανουάριο του 2013 ξεκίνησε η προώθηση μιας νέας σειράς επενδυτικών ασφαλιστικών προϊόντων τύπου Unit Linked, με το όνομα «Εφάπαξ Εθνικής», τα οποία απευθύνονται κυρίως στην εύπορη πελατεία της Τράπεζας, με σκοπό τη δημιουργία κεφαλαίου, για μελλοντικές ανάγκες, όπως η ενίσχυση της σύνταξης ή η δημιουργία ενός κεφαλαίου σπουδών για το παιδί.
- Ασφαλιστικά προϊόντα Ζωής και Υγείας, όπως τα προγράμματα «Πρόληψη για Όλους» και «Προστατεύω», τα οποία παρέχουν κάλυψη για διάφορες ιατρικές υπηρεσίες. Το πρόγραμμα «Πρόληψη για Όλους» επικεντρώνεται στην πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη, σε συνεργασία με έναν από τους μεγαλύτερους Ομίλους Διαγνωστικών Κέντρων. Το πρόγραμμα «Προστατεύω» προσφέρει δωρεάν ετήσιο check up, ασφάλεια ζωής έως και €20.000, και επίδομα νοσηλείας €100 ημερησίως, μετά την 3η μέρα νοσηλείας (και μέχρι 30 συνεχόμενες ημέρες), σε ιδιωτικό ή κρατικό νοσοκομείο, στην Ελλάδα ή το εξωτερικό.
- Ασφάλιση Οχημάτων η οποία προσφέρεται σε τρία προσχεδιασμένα πακέτα ασφάλισης (Κλασικό, Έξτρα, Προνομιακό), στα οποία περιλαμβάνονται καλύψεις όπως: Αστική Ευθύνη προς τρίτους για σωματικές βλάβες

και υλικές ζημιές, ζημιές από ανασφάλιστο όχημα, κλοπή, ζημιές από φωτιά, μικτή ασφάλιση, κ.α. Υπάρχει ειδικό σύστημα εκπτώσεων, το οποίο βασίζεται στη συνολική τραπεζική εικόνα του πελάτη (π.χ. σύμφωνα με το πλήθος άλλων τραπεζικών ή τραπεζοασφαλιστικών προγραμμάτων των οποίων είναι κάτοχος). Ακόμα σχεδιάζονται και περαιτέρω συνέργειες με άλλα τραπεζικά προϊόντα, όπως οι πιστωτικές κάρτες για πληρωμή του ασφαλιστρού με άτοκες δόσεις.

- Ασφάλιση Ακινήτου (έναντι ζημιών από φωτιά, σεισμό, πλημμύρα, και συναφείς κινδύνους), η οποία προσφέρεται σε δυο ολοκληρωμένα πακέτα ασφαλιστικών καλύψεων (Βασικό και Πλήρες). Προαιρετικά προσφέρεται επιπλέον κάλυψη περιεχομένου. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα προσφέρεται για ενυπόθηκα και ελεύθερα βαρών ακίνητα, αλλά και για επιλεγμένες κατηγορίες γραφείων ή επιχειρήσεων.
- Ασφαλιστικά προϊόντα σχετιζόμενα με τραπεζικές εργασίες, τα οποία μειώνουν τον κίνδυνο επισφάλειας τόσο για την Τράπεζα όσο και για τους πελάτες. Τα προϊόντα αυτά είναι:
  - Ασφάλιση Ζωής για δανειολήπτες ή/και εγγυητές στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ώστε σε περίπτωση θανάτου να αποπληρώνεται το υπολειπόμενο δάνειο.
  - Ασφάλιση για την προστασία πληρωμών σε πελάτες καταναλωτικών και στεγαστικών δανείων της Τράπεζας. Σύμφωνα με αυτή, καταβάλλεται ένα προκαθορισμένο ποσό που αντιστοιχεί στη μηνιαία δόση του δανείου, σε περίπτωση προσωρινής ανικανότητας ή ακούσιας ανεργίας ή του δανειολήπτη ή/και εγγυητή.

Cigna Finans Pension and Life AS

Η Cigna Finans Pension and Life AS ιδρύθηκε το 2007. Οι εργασίες της Cigna Finans Pension and Life AS περιλαμβάνουν την παροχή ασφαλίσεων ζωής, τη δημιουργία συνταξιοδοτικών αμοιβαίων κεφαλαίων καθώς επίσης και την παροχή συντάξεων. Η Cigna Finans Pension and Life AS ξεκίνησε τη λειτουργία της στον κλάδο ζωής και προσωπικού ατυχήματος το 2007 και στην αγορά ιδιωτικής ασφάλισης το 2008, σε κάθε περίπτωση, μετά την απόκτηση των απαραίτητων αδειών και εγκρίσεων.

Τον Νοέμβριο του 2012, η Finansbank πούλησε το 51,0% της Cigna Finans Pension and Life AS στη Cigna Nederland Gamma B.V. έναντι του ποσού των TL 203 εκατ. και κατοχύρωσε ρήτρα earn out για την καταβολή των μερισμάτων των προνομιούχων μετοχών στη Finansbank. Η Finansbank τώρα κατέχει το 49,0% των μετοχών της Cigna Finans Pension and Life AS. Η Finansbank και η Cigna Finans Pension and Life AS σύναψαν συμφωνία αποκλειστικής πρακτόρευσης διάρκειας 15 ετών που περιλαμβάνει συνταξιοδοτικά προϊόντα και ασφαλίσεων ζωής. Μετά την παραπάνω συναλλαγή η Cigna Finans Pension and Life AS λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της Καθαρής Θέσης.

Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 2013, η Cigna Finans Pension and Life AS είχε δημιουργήσει επτά συνταξιοδοτικά αμοιβαία κεφάλαια και δύο ομαδικά συνταξιοδοτικά προγράμματα. Επιπλέον, στις 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Cigna Finans Pension and Life AS έφτασε τα TL 69 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2012: TL 76 εκατ.).

3.6.7.2 Λοιπές δραστηριότητες

Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και αποθηκών

Η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., η οποία είναι ανώνυμη εταιρεία επενδύσεων σε ακίνητη περιουσία, κατέχει 252 ακίνητα που την 31 Δεκεμβρίου 2013 είχαν λογιστική αξία ίση με €849 εκατ. Η εύλογη αξία των ακινήτων την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανερχόταν σε €932 εκατ. Η πλειοψηφία των ακινήτων είναι μισθωμένα από την Τράπεζα με μακροχρόνια μίσθωση.

Τη 15 Φεβρουαρίου 2013, η Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. απέκτησε το 100% των μετοχών και τον έλεγχο της εταιρείας ΚΑΡΕΛΑ Α.Ε., ιδιοκτήτριας ακινήτου που βρίσκεται στην Παιανία Αττικής. Το κτίριο είναι μισθωμένο για τα επόμενα 32 χρόνια, με εγγυημένη περίοδο 10 έτη. Το τίμημα που καταβλήθηκε σε μετρητά ήταν €56 εκατ.

Το Δεκέμβριο του 2013, έπειτα από τη λήψη των σχετικών εγκρίσεων από τις εποπτικές αρχές (Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, ΤΧΣ κτλ), η Τράπεζα υπέγραψε με την εταιρεία Invel Real Estate (Netherlands) II B.V. συμφωνία μεταβίβασης του 66,0% από την 100% συμμετοχή της στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω συναλλαγής, Τράπεζα διατηρεί το 34,0% στη θυγατρική εταιρεία Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π., καθώς και τον έλεγχο, βάσει σχετικής συμφωνίας των μετόχων. Η συναλλαγή είχε σκοπό την περαιτέρω ενίσχυση της κεφαλαιακής θέσης της

Τράπεζας, ενώ παράλληλα έθεσε τη βάση για την εισαγωγή της Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π. στο Χρηματιστήριο Αθηνών το 2015.

Επιπλέον, η Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., θυγατρική ή οποία ανήκει εξ' ολοκλήρου στην Τράπεζα, παρείχε υπηρεσίες διαχείρισης ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένης της ρευστοποίησης στοιχείων ενεργητικού, διαχειρίστηκε 44 ακίνητα με συνολική καθαρή λογιστική αξία €14 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Η Τράπεζα σκοπεύει να συνεχίσει την εκχώρηση ακινήτων ως μέρος της στρατηγικής της για την εκχώρηση στοιχείων ενεργητικών που δεν σχετίζονται με την κύρια δραστηριότητά της.

Αναφορικά με την πώληση της θυγατρικής εταιρείας Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε., βλ. κατωτέρω «Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις».

Ξενοδοχειακές επιχειρήσεις

Την 16 Ιανουαρίου 2013, η Τράπεζα σε συμφωνία με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε. («ΤΑΙΠΕΔ»), προκήρυξε ανοικτή διεθνή διαγωνιστική διαδικασία για την εξεύρεση επενδυτή, στο πλαίσιο της σκοπούμενης από κοινού αξιοποίησης της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. και λοιπών περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου ΕΤΕ και του ΤΑΙΠΕΔ στη χερσόνησο «Μικρό Καβούρι» της Βουλιαγμένης (στο εξής, η «Διαδικασία»). Την 9 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP («JERMYN») υπέβαλε την υψηλότερη προσφορά ποσού €400 εκατ. για το 90% των μετοχών της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε. όπως ο αριθμός θα έχει διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής. Η Τράπεζα, έχοντας εξασφαλίσει την έγκριση του ΤΧΣ, την 10 Φεβρουαρίου 2014 ανακοίνωσε την JERMYN ως τον προτιμώμενο επενδυτή, ενώ η σχετική έγκριση δόθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ στις 13 Φεβρουαρίου 2014. Η έγκριση της συναλλαγής από το Ελεγκτικό Συνέδριο αναμένεται εντός του δευτέρου εξαμήνου του 2014. Οι αιρέσεις για την ολοκλήρωση της συναλλαγής θα πρέπει να πληρωθούν εντός 15 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης πώλησης των ως άνω μετοχών. Ο αγοραστής έχει δικαίωμα να παρατείνει την ως άνω περίοδο για επιπλέον 9 μήνες.

3.6.8 Νέα προϊόντα και υπηρεσίες

Προϊόντα ρύθμισης

Από το Μάρτιο του 2010, η Τράπεζα έχει δημιουργήσει προϊόντα ρύθμισης δανείων λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής συνεπεία της δυνατότητας ρύθμισης ληξιπρόθεσμων και μη επιχειρηματικών και επαγγελματικών οφειλών φυσικών και νομικών προσώπων προς πιστωτικά ιδρύματα, βάσει του Ν. 3816/2010.

Για περισσότερες πληροφορίες στις ρυθμίσεις δανείων (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Τράπεζας – Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων»),

3.6.9 Τραπεζικά δίκτυα διανομής στην Ελλάδα

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα δραστηριοποιείτο σε όλη την επικράτεια της Ελλάδας μέσω 540 καταστημάτων, μίας μονάδας ιδιωτικής τραπεζικής, μιας μονάδας για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επτά εξειδικευμένων τραπεζικών μονάδων για τον αποκλειστικό χειρισμό των προβληματικών δανείων και των δανείων σε καθυστέρηση. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα διέθετε 1.398 ATM εκ των οποίων 578 είναι τοποθετημένες σε κομβικές τοποθεσίες εκτός καταστημάτων, όπως σουπερμάρκετ, σταθμούς μετρό, εμπορικά κέντρα, νοσοκομεία και αεροδρόμια (57% από τα ATM είναι εξοπλισμένα με μηχανισμό κατάθεσης χρημάτων). Κατά τη διάρκεια του 2013, ο συνολικός αριθμός των συναλλαγών σε ATM ανήλθε σε 104 εκατ. με συνολική αξία €15,6 δισ. Επιπλέον, η Τράπεζα έχει αναπτύξει εναλλακτικά δίκτυα διανομής, όπως πλατφόρμα ηλεκτρονικών τραπεζικών υπηρεσιών μέσω διαδικτύου για χρήση τόσο από εταιρικούς όσο και λιανικούς πελάτες. Κατά τη διάρκεια του 2013, ο συνολικός αριθμός των χρηστών ηλεκτρονικής τραπεζικής αυξήθηκε κατά 15% αγγίζοντας τους 778 χιλιάδες, εκ των οποίων 550 χιλιάδες ήταν επίσης συνδρομητές τηλεφωνικής τραπεζικής. Κατά το ίδιο έτος, ο συνολικός αριθμός ηλεκτρονικών συναλλαγών ανήλθε σε 62,9 εκατ. με συνολική αξία €19,9 δισ. Η Τράπεζα λειτουργεί Κέντρο Εξυπηρέτησης (Contact Center), μέσω του οποίου παρέχει πληροφόρηση και συναλλακτικές υπηρεσίες με τη χρήση φωνής και στελεχωμένο γραφείο υποστήριξης, το οποίο ξεκίνησε τη λειτουργία του το 2007. Το 2012 ξεκίνησε τη λειτουργία ένα νέο υποκατάστημα «i-bank». Συνολικά λειτουργούν τέσσερα υποκαταστήματα «i-bank» (δύο στην Αθήνα και δύο στη Θεσσαλονίκη), τα οποία προσφέρουν όλες τις υπηρεσίες i-bank (τραπεζικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου, κινητού και σταθερού τηλεφώνου, ATM και Αυτόματων Συστημάτων Πληρωμών), αλλά και εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες.

Τα υποκαταστήματα της Τράπεζας βρίσκονται σχεδόν σε κάθε μεγάλη πόλη και κωμόπολη της Ελλάδας. Περίπου 49% των καταστημάτων βρίσκονται στις περιφέρειες Αττικής και Θεσσαλονίκης. Η Τράπεζα βρίσκεται σε συνεχή διαδικασία εξορθολογισμού της οργάνωσης του δικτύου των καταστημάτων της με σκοπό τη μείωση του κόστους, κυρίως με τη συγκέντρωση των υποστηρικτικών λειτουργιών ώστε να απελευθερωθούν περισσότεροι υπάλληλοι για εργασία σε δραστηριότητες πωλήσεων με απευθείας επαφή με τους πελάτες. Επιπλέον, η Τράπεζα συνεχίζει να ενοποιεί υποκαταστήματα ώστε να επιτύχει αντίστοιχη γεωγραφική κάλυψη με χαμηλότερο κόστος. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα λειτουργούσε 264 υποκαταστήματα πλήρους τραπεζικής εξυπηρέτησης και 276 υποκαταστήματα λιανικής τραπεζικής.

Η Τράπεζα συμμετέχει στη ΔΙΑΣ Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. η οποία έχει σήμερα 30 τράπεζες ως μετόχους-άμεσα μέλη περιλαμβανομένης της Τράπεζας. Η ΔΙΑΣ Διατραπεζικά Συστήματα παρέχει διατραπεζικές υπηρεσίες όπως εκκαθάριση επιταγών, δικτύωση ATM, μεταφορές ποσών και υπηρεσίες μισθοδοσίας και συντάξεων προς όφελος των μετόχων-μελών της.

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί ποικιλία μεθόδων προώθησης και διανομής, με σκοπό τη διατήρηση και βελτίωση της θέσης του στην αγορά, περιλαμβανομένης της διαφήμισης μέσω του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης, του τύπου και του διαδικτύου, αλλά και της διανομής έντυπου πληροφοριακού διαφημιστικού υλικού στα υποκαταστήματα. Ως μέρος της στρατηγικής προώθησης, ο Όμιλος επιδιώκει να κεφαλαιοποιεί τις υφιστάμενες σχέσεις με τους πελάτες μέσω σταυροειδών πωλήσεων με στόχο την βελτίωση της γνώσης των πελατών όσον αφορά άλλα προϊόντα που παρέχονται από τις εταιρείες του Ομίλου. Για παράδειγμα, οι πελάτες της στεγαστικής πίστης πληροφορούνται σχετικά με τα ασφαλιστικά προϊόντα του Ομίλου, μέσω των οποίων έχουν τη δυνατότητα να ασφαλιζονται έναντι ζημίας της περιουσίας τους και έναντι γεγονότων και περιστάσεων υπό τις οποίες τυχόν επέλθει αδυναμία στην αποπληρωμή των στεγαστικών δανείων τους. Η στρατηγική προώθησης του Ομίλου περιλαμβάνει επίσης την έμμεση διαφήμιση, σύμφωνα με την οποία, ο Όμιλος έχει συνάψει συμβάσεις αντιπροσώπευσης με επιχειρήσεις λιανικών πωλήσεων, όπως διανομείς αυτοκινήτων και αλυσίδες καταστημάτων πώλησης ηλεκτρονικών ειδών, οι οποίες συμφωνούν να προσφέρουν προϊόντα καταναλωτικής πίστης στους πελάτες τους, για αγορές καταναλωτικών προϊόντων. Έχει επίσης συνάψει συμβάσεις με παρόχους υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα οι οποίες επιτρέπουν στον Όμιλο να προσφέρει στους πελάτες του συγκεκριμένες τραπεζικές υπηρεσίες, όπως ερωτήματα υπολοίπου λογαριασμού, μέσω κινητού τηλεφώνου. Επίσης, παρέχει συγκεκριμένες τραπεζικές υπηρεσίες μέσω διαδικτύου, περιλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων μεταξύ λογαριασμών, των ερωτημάτων υπολοίπου λογαριασμού, της πληρωμής λογαριασμών, της μεσιτείας χρηματιστηριακών συναλλαγών και της εγγραφής σε αρχικές δημόσιες προσφορές στο Χ.Α.

Η Τράπεζα μέσω της νέας πύλης διαδικτυακής πρόσβασης, «i-bank», επιτρέπει στους πελάτες της να επιλέγουν τον ιδανικό τόπο και τρόπο συνεργασίας με την Τράπεζα για άμεση και αξιόπιστη εξυπηρέτηση με χαμηλό κόστος. Η νέα στρατηγική αυτή υλοποιείται σε επίπεδο Ομίλου σε όλες τις χώρες που έχει παρουσία, με στόχο την ομοιομορφία των δικτύων αλλά και την αξιοποίηση της ενιαίας πλατφόρμας για διασυνοριακά προϊόντα και υπηρεσίες.

3.6.10 Έκθεση σε Ευρωπαϊκές χώρες με σημαντικό οικονομικό και δημοσιονομικό πρόβλημα

Οι κάτωθι πίνακες παρουσιάζουν την έκθεση του Ομίλου (ομόλογα, τοποθετήσεις, ενέγγυες πιστώσεις, εγγυητικές επιστολές και δάνεια) στις 31 Δεκεμβρίου 2013 σε Ευρωπαϊκές χώρες (εκτός της Ελλάδας) οι οποίες λαμβάνουν οικονομική βοήθεια από τις χώρες της Ευρωζώνης ή/και το, καθώς και σε εκείνες που έχουν εισάγει αυστηρά μέτρα λιτότητας προκειμένου να βελτιώσουν τους προϋπολογισμούς.

(€ εκατ.)	Χώρες	Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα				Επιχειρήσεις			Λιανική			Συνολική Έκθεση
		Διατρα- πεζικά	Ομό- λογα	Ενέγγυες Πιστώσεις	Εγγυητικές Επιστολές	Ομόλογα	Δάνεια	Ενέγγυες Πιστώσεις	Εγγυητικές Επιστολές	Δάνεια		
Χώρα	Ομόλογα											
Κύπρος	137	8	-	-	-	-	865	4	22	173	1.209	
Ιρλανδία	26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26	
Ιταλία	71	13	6	1	26	9	3	-	-	-	129	
Πορτογαλία	-	-	-	6	2	-	-	-	-	-	8	
Ισπανία	14	10	8	-	15	1	-	-	-	-	48	
Ουγγαρία	7	-	-	-	-	-	21	-	-	-	28	
Σύνολο	255	31	14	7	43	10	889	4	22	173	1.448	

Ο κάτωθι πίνακας παρουσιάζει ενέγγυες πιστώσεις και εγγυητικές επιστολές οι οποίες αποτελούν μη χρηματοδοτούμενα ανοίγματα στις 31 Δεκεμβρίου 2013.

Χώρα (€ εκατ.)	Μη χρηματοδοτούμενα ανοίγματα
Κύπρος	26
Ιταλία	27
Πορτογαλία	8
Ισπανία	15
Σύνολο	74

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, όλα τα ομόλογα Κυπριακού Δημοσίου και τα ομόλογα Κυπριακών επιχειρήσεων που κατέχει η Τράπεζα και ο Όμιλος στο χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση έχουν απομειωθεί στην εύλογη αξία τους. Για τα έντοκα γραμμάτια Κυπριακού Δημοσίου αξίας €110 εκατ. που κατέχει η θυγατρική της Τράπεζας στην Κύπρο στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη δεν έχει γίνει απομείωση ενώ έχουν αποπληρωθεί πλήρως βάσει των σχετικών όρων. Δεν έχει διενεργηθεί απομείωση της αξίας των υπολοίπων ανοιγμάτων που παρουσιάζονται ανωτέρω.

3.7 Κατανομή εσόδων

3.7.1 Γεωγραφική κατανομή καθαρών λειτουργικών εσόδων

Ανάλυση καθαρών λειτουργικών εσόδων κατά γεωγραφική περιοχή για τις χρήσεις 2011-2013

Εκατ. €*	2011	% επί του συνόλου	2012	% επί του συνόλου	2013	% επί του συνόλου
Ελλάδα	2.595	59,4%	1.250	35,4%	1.622	43,0%
Νοτιοανατολική Ευρώπη	420	9,6%	345	9,8%	339	9,0%
Τουρκία	1.290	29,5%	1.859	52,7%	1.744	46,2%
Άλλες χώρες	67	1,5%	73	2,1%	66	1,8%
Καθαρά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	4.372	100,0%	3.527	100,0%	3.771	100,0%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Οι εγχώριες τραπεζικές δραστηριότητες αποτελούν σημαντικό τμήμα των συνολικών τραπεζικών δραστηριοτήτων του Ομίλου και περιλαμβάνουν τους τομείς της λιανικής, επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής. Τα καθαρά λειτουργικά έσοδα από τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου το 2013 ανήλθαν σε €1.622 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 43,0% του συνόλου του Ομίλου σε σχέση με 35,4% το 2012 και 59,4% το 2011.

Ο Όμιλος κατέχει σημαντική θέση στην τραπεζική αγορά της ΝΑ Ευρώπης. Το σύνολο των καταστημάτων του στην περιοχή ανέρχεται σε 558 υποκαταστήματα. Το σύνολο του προσωπικού στην περιοχή ανέρχονταν την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε 7.966 άτομα. Τα καθαρά λειτουργικά έσοδα στο 2013 ανήλθαν σε €339 εκατ., αντιπροσωπεύοντας το 9,0% του συνόλου του Ομίλου σε σχέση με 9,8% το 2012 και 9,6% το 2011.

Στην Τουρκία, η θετική συνεισφορά της Finansbank τόσο σε επίπεδο λειτουργικών εσόδων για τις χρήσεις 2011 -2013 ήταν ιδιαίτερως σημαντική. Στο 2011, 2012 και 2013, τα καθαρά λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε 29,5%, 52,7% και 46,2% αντίστοιχα του συνόλου του Ομίλου. Το σύνολο των καταστημάτων της Finansbank με 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε 674 υποκαταστήματα και με 15.102 άτομα προσωπικό στο σύνολο του Ομίλου της Finansbank, ενώ ο αριθμός πελατών στην περιοχή ανήλθε σε περίπου 12 εκατ.

Για περισσότερες πληροφορίες για τις δραστηριότητες του Ομίλου βλ. ενότητα «3.19.3.1 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων 2012 και 2013-ανάλυση ανά τομέα» και «3.19.2.1 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσεων 2011 και 2012-ανάλυση ανά τομέα».

3.7.2 Ανάλυση καθαρών λειτουργικών εσόδων ανά τομέα δραστηριότητας

Ο Όμιλος έχει αναγνωρίσει τους ακόλουθους επιχειρηματικούς τομείς:

Λιανικής τραπεζικής

Η λιανική τραπεζική περιλαμβάνει όλους τους ιδιώτες καταναλωτές, τους επαγγελματίες, τις μικρομεσαίες και τις μικρές επιχειρήσεις (με ετήσιο τζίρο μέχρι €2,5 εκατ.). Η Τράπεζα, μέσω του εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων που διαθέτει, προσφέρει στους πελάτες της λιανικής τραπεζικής ευρύ φάσμα δανειακών, καταθετικών και επενδυτικών προϊόντων, καθώς επίσης και άλλα παραδοσιακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής

Ο τομέας της επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής περιλαμβάνει τις πιστοδοτήσεις όλων των μεγάλων και μεσαίου μεγέθους επιχειρήσεων, τη χρηματοδότηση της ναυτιλίας και την επενδυτική τραπεζική. Ο Όμιλος προσφέρει στους πελάτες επιχειρηματικής τραπεζικής ευρύ φάσμα προϊόντων και υπηρεσιών, που περιλαμβάνουν την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών χρηματοοικονομικής και επενδυτικής φύσης, τη διαχείριση καταθέσεων, τη χορήγηση δανείων (σε Ευρώ και σε ξένα νομίσματα), υπηρεσίες συναλλάγματος και την υποστήριξη εμπορικών δραστηριοτήτων.

Χρηματαγορών - Κεφαλαιαγορών και διαχείριση περιουσίας

Ο τομέας αυτός περιλαμβάνει τη διαχείριση διαθεσίμων και χαρτοφυλακίου ιδιωτών, τη διαχείριση περιουσίας (αμοιβαία κεφάλαια και αμοιβαία κεφάλαια κλειστού τύπου), υπηρεσίες θεματοφυλακής, υπηρεσίες private equity καθώς και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας.

Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος προσφέρει ευρύ φάσμα ασφαλιστικών προϊόντων μέσω της θυγατρικής εταιρείας Εθνική ΑΕΕΓΑ και άλλων θυγατρικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και στην Τουρκία.

Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας

Οι δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, μέσω της Finansbank και των θυγατρικών της, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου και τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων.

Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου εκτός Τουρκίας, περιλαμβάνουν ευρύ φάσμα παραδοσιακών τραπεζικών υπηρεσιών, όπως τη χορήγηση λιανικών και εμπορικών πιστώσεων, τη χρηματοδότηση εμπορίου, τις υπηρεσίες συναλλάγματος και ανάληψης καταθέσεων. Επιπλέον, ο Όμιλος προσφέρει υπηρεσίες χρηματοδότησης της ναυτιλίας, επενδυτικής τραπεζικής και υπηρεσίες χρηματοοικονομικής μεσιτείας, μέσω του δικτύου καταστημάτων και θυγατρικών που διαθέτει στο εξωτερικό.

Λοιπών δραστηριοτήτων

Περιλαμβάνουν τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και αποθηκευτικές δραστηριότητες καθώς επίσης και τα μη κατανομημένα έσοδα και δαπάνες του Ομίλου (τόκοι δανείων μειωμένης εξασφάλισης, δάνεια προς το προσωπικό κ.λπ.) και συναλλαγές μεταξύ τομέων.

Τα καθαρά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου περιλαμβάνουν καθαρά έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης και αναλύονται ανά τομέα δραστηριότητας για τις χρήσεις 2011-2013 ως ακολούθως:

Ανάλυση καθαρών λειτουργικών εσόδων Ομίλου ανά τομέα δραστηριότητας για τα έτη 2011-2013

Εκατ. €*	2011	% επί του συνόλου	2012	% επί του συνόλου	2013	% επί του συνόλου
Λιανική τραπεζική	1.280	29,3%	1.019	28,9%	694	18,4%
Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	796	18,2%	781	22,1%	740	19,6%
Χρηματοαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	273	6,2%	(752)	(21,3)%	(213)	(5,6)%
Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	248	5,7%	233	6,6%	193	5,1%
Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	1.253	28,7%	1.834	52,0%	1.744	46,2%
Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	487	11,1%	419	11,9%	404	10,7%
Λοιπών δραστηριοτήτων	35	0,8%	(7)	(0,2)%	209	5,6%
Καθαρά λειτουργικά έσοδα Ομίλου	4.372	100,0%	3.527	100,0%	3.771	100,0%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Σημείωση: Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα αναμορφωμένα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Το 2013, τα καθαρά λειτουργικά έσοδα του Ομίλου αυξήθηκαν κατά 6,9% σε σχέση με το 2012. Στον τομέα της λιανικής τραπεζικής, η παρατηρούμενη μείωση των καθαρών λειτουργικών εσόδων κατά €325 εκατ. οφείλεται κυρίως στην μείωση κατά €213 εκατ. της καταναλωτικής πίστης η οποία ξεπερνά την αύξηση της στεγαστικής πίστης και της πίστης προς μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις κατά €77 εκατ. και €35 εκατ., αντίστοιχα. Η Τράπεζα συνέχισε το 2013 τις προσπάθειες ρύθμισης στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων εισάγοντας ευέλικτους όρους αποπληρωμής των ενήμερων δανείων όπως επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων είτε μέσω δυνατότητας «περιόδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για συγκεκριμένο διάστημα. Επιπρόσθετα, τα καθαρά έσοδα από τόκους επηρεάστηκαν αρνητικά από τα αυξημένα επιτόκια καταθέσεων του 2013 που στόχευσαν στην διατήρηση του μεριδίου αγοράς, ως αποτέλεσμα των αυξημένων πιέσεων από άλλες εγχώριες τράπεζες για την προσέλκυση ρευστότητας. Στην επιχειρηματική & επενδυτική τραπεζική τα καθαρά λειτουργικά έσοδα μειώθηκαν κατά €41 εκατ. σε σχέση με το 2012. Εξαιτίας της παρατεταμένης οικονομική κρίσης στην Ελλάδα, η Τράπεζα διατηρεί συντηρητική προσέγγιση σε νέες επιχειρηματικές χρηματοδοτήσεις δίνοντας έμφαση σε μεγάλους επιχειρηματικούς πιστούχους οι οποίοι εκλαμβάνονται ως μειωμένου κινδύνου.

Στον τομέα των Χρηματοαγορών-Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας η βελτίωση των μεγεθών ανήλθε σε €539 εκατ. Η σημαντική αύξηση των κερδών οφείλεται κυρίως στον αντιλογισμό των προβλέψεων, όπως υπολογίσθηκαν κατά το 2012 για απαιτήσεις κατά του Ελληνικού δημοσίου καθώς και στις προβλέψεις απομείωσης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων εξαιτίας του PSI κατά το δωδεκάμηνο του 2012. Ο συγκεκριμένος τομέας παρουσίασε αρνητικά καθαρά έσοδα από τόκους ύψους €101 εκατ. το 2013 σε σχέση με €106 εκατ. το 2012 τα οποία οφείλονται στο μειωμένο κόστος χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα.

Στον τομέα των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων τα καθαρά λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε €193 εκατ. το 2013 σε σύγκριση με €233 εκατ. το 2012, αντικατοπτρίζοντας κυρίως τη μείωση της παραγωγής στους κλάδους γενικών ασφαλίσεων.

Οι τομείς της Λιανικής και της Επιχειρηματικής και Επενδυτικής τραπεζικής συνεισέφεραν το 38,0% των καθαρών λειτουργικών εσόδων του Ομίλου. Η μείωση των καθαρών λειτουργικών εσόδων από τις τραπεζικές δραστηριότητες της Τουρκίας ήταν οριακή κατά €90 εκατ. Επιπλέον, οι δραστηριότητες στην Τουρκία συνεχίζουν την αναπτυξιακή τους πορεία όπου συνεισέφεραν το 46,2% των καθαρών λειτουργικών εσόδων του Ομίλου (βλ. ενότητα 3.19.3.1 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσης 2012 και 2013 - Ανάλυση ανά τομέα»).

3.8 Οργανωτική διάρθρωση

Στους πίνακες που ακολουθούν παρατίθενται οι συμμετοχές του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013. Σημειώνεται ότι η Τράπεζα δεν ενοποιείται από άλλη εταιρεία.

Ενοποιούμενες εταιρείες	Έδρα	Σύνολο συμμετοχής		
		2011	2012	2013
		31 Δεκεμβρίου,		
Θυγατρικές				
NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Leasing Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bancassurance Α.Ε. Ασφαλιστικής Πρακτόρησης	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽¹⁾	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Audatex Ελλάς Α.Ε.	Ελλάδα	70,00%	70,00%	70,00%
National Μεσοτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	95,00%	95,00%	95,00%
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	85,35%	85,35%	85,35%
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλιαγμένης Α.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	-	85,35%	85,35%
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. ⁽⁵⁾	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνodata Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	99,91%	99,91%	99,91%
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	77,76%	77,76%	77,76%
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	100,00%	100,00%	34,00%
Καρέλα Α.Ε.	Ελλάδα	-	-	34,00%
FB Ασφαλιστική Πρακτόρηση Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	-	-	99,00%
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	-	-	100,00%
Profinance Α.Ε.	Ελλάδα	-	-	100,00%
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	-	-	84,71%
Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	-	-	99,98%
Ανθός Properties Α.Κ.Ε.	Ελλάδα	-	-	100,00%
Finansbank Α.Σ. ⁽¹⁾	Τουρκία	99,81%	99,81%	99,81%
Finans Finansal Kiralama Α.Σ. (Finans Leasing) ⁽¹⁾	Τουρκία	94,11%	98,78%	98,78%
Finans Yatirim Menkul Degerler Α.Σ. (Finans Invest) ⁽¹⁾	Τουρκία	99,77%	99,81%	99,81%
Finans Portfoy Yonetimi Α.Σ. (Finans Portfolio Management) ⁽¹⁾	Τουρκία	99,77%	99,81%	99,81%
Finans Yatirim Ortakligi Α.Σ. (Finans Investment Trust) ⁽¹⁾	Τουρκία	54,56%	87,36%	81,26%
IBTech Uluslararası Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri Α.Σ. (IB Tech) ⁽¹⁾	Τουρκία	99,71%	99,81%	99,81%
Cigna Finans Pension and Life Α.Σ. ⁽¹⁾⁽³⁾	Τουρκία	99,81%	-	-
Finans Tuketici Finansmani Α.Σ. (Finans Consumer Finance) ⁽¹⁾⁽⁴⁾	Τουρκία	99,81%	-	-
Finans Faktoring Hizmetleri Α.Σ. (Finans Factoring) ⁽¹⁾	Τουρκία	99,81%	99,81%	99,81%
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri Α.Σ. (E-Finance) ⁽¹⁾	Τουρκία	-	-	50,90%
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	100,00%	100,00%	100,00%
United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	99,91%	99,91%	99,91%
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	99,92%	99,92%	99,92%
UBB Insurance Broker Α.Δ.	Βουλγαρία	99,93%	99,93%	99,93%
UBB Factoring Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	99,91%	99,91%	99,91%
Interlease Ε.Α.Δ., Sofia	Βουλγαρία	100,00%	100,00%	100,00%
Interlease Auto Ε.Α.Δ.	Βουλγαρία	100,00%	100,00%	100,00%
Hotel Perun – Bansko Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	-	100,00%	100,00%
ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	-	-	100,00%
NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	100,00%	100,00%	100,00%
Banca Romaneasca S.A. ⁽¹⁾	Ρουμανία	99,28%	99,28%	99,28%
NBG Factoring Romania IFN S.A. ⁽²⁾	Ρουμανία	99,29%	99,28%	-
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	100,00%	99,33%	99,33%
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	94,96%	94,96%	94,96%
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	-	-	100,00%
Vojvodjanska Banka Α.Δ. Novi Sad	Σερβία	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	100,00%	100,00%	100,00%
Stopanska Banka Α.Δ.-Skopje	F.Y.R.O.M.	94,64%	94,64%	94,64%

Ενοποιούμενες εταιρείες

Σύνολο συμμετοχής

Θυγατρικές	Έδρα	31 Δεκεμβρίου,		
		2011	2012	2013
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ ⁽¹⁾	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Management Services Ltd	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	100,00%	100,00%	100,00%
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	99,71%	99,74%	99,74%
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	100,00%	100,00%	100,00%
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
NBGI Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	100,00%	100,00%	100,00%
Revolver APC Limited (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Revolver 2008-1 Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Spriti Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Autokinito Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
Agorazo Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	-	-	-
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	100,00%	100,00%	100,00%
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	100,00%	100,00%	100,00%
CPT Investments Ltd ⁽¹⁾	Νησιά Cayman	100,00%	100,00%	100,00%
Nash S.r.L.	Ιταλία	-	-	34,00%
Banka NBG Albania Sh.a. ⁽⁶⁾	Αλβανία	-	100,00%	100,00%

(*) Το ποσοστό συμμετοχής περιλαμβάνει και δικαιώματα αγοράς και πώλησης δικαιωμάτων προαίρεσης. Για την Romaneasca έως τον Μάρτιο του 2012.

(1) Υπό εκκαθάριση.

(2) Το Δεκέμβριο του 2013, ολοκληρώθηκε η εκκαθάριση της εταιρείας.

(3) Η Finans Emeklilik ve Hayat A.S. (Finans Pension) από τον Νοέμβριο του 2012 έγινε συγγενής, λόγω πώλησης του 51,0% στην Cigna Nederland Gamma B.V. και μετονομάστηκε σε Cigna Finans Pension and Life AS.

(4) Η εταιρεία πωλήθηκε τον Νοέμβριο του 2012.

(5) Οι εταιρείες ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγαμένης Α.Ε.Ε, ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγαμένης Α.Ε. και Grand Hotel Summer Palace Α.Ε. έχουν ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση».

(6) Το υποκατάστημα ΕΤΕ Τυρώνων από τον Ιούλιο του 2012 έγινε θυγατρική.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011 και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από τη Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Σύνολο συμμετοχής

	Έδρα	31 Δεκεμβρίου,		
		2011	2012	2013
A.E.Δ.Α.Κ. Ασφαλιστικών Οργανισμών (**)	Ελλάδα	20,00%	20,00%	20,00%
ΛΑΡΚΟ Α.Ε. ⁽¹⁾	Ελλάδα	33,36%	33,36%	33,36%
ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε. (**)	Ελλάδα	21,21%	21,21%	21,21%
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (**)	Ελλάδα	39,34%	39,34%	39,93%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	20,89%	20,89%	20,89%
PLANET Α.Ε. (**)	Ελλάδα	33,30%	36,99%	36,99%
ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Ελλάδα	21,83%	21,83%	21,83%
ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε. (**)	Ελλάδα	35,00%	35,00%	35,00%
Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	Τουρκία	33,27%	33,27%	33,27%
Cigna Finans Pension and Life A.S.	Τουρκία	-	48,91%	48,91%
UBB AIG Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	59,97%	59,97%	59,97%
UBB Alico Life Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	59,97%	59,97%	59,97%
Drujestvo za Kasovi Uslugi A.D. (Cash Service Company)	Βουλγαρία	19,98%	19,98%	19,98%

(1) Από το 2010, η ΛΑΡΚΟ Α.Ε. έχει ταξινομηθεί ως «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση».

(2) Υπό εκκαθάριση.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011 και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από τη Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Όσον αφορά στις ενοποιούμενες εταιρείες για τη χρήση 2012 και 2013, καθώς και για τη μέθοδο ενοποίησης, βλ. ενότητα 3.19.1.1. «Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσεων 2011-2013 και ο τρόπος ενοποίησης τους» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Παρόλο που ο Όμιλος διατηρεί την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των εταιρειών UBB AIG Insurance Company A.D. και UBB Alico Life Insurance Company A.D., τα συμφωνητικά μεταξύ των μετόχων ορίζουν ότι όλες οι σημαντικές αποφάσεις λαμβάνονται κοινή συναινέσει όλων των μελών της κοινοπραξίας. Για το λόγο αυτό, ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της καθαρής θέσης που προβλέπεται από την παράγραφο 38 του Δ.Λ.Π. 31.

3.9 Ακίνητα, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο Όμιλος είχε στην ιδιοκτησία του περίπου 2.760 ακίνητα, από τα οποία περίπου 1.794 είναι κτίρια. Αυτά τα ακίνητα είναι, στη μεγαλύτερη πλειοψηφία τους, ελεύθερα από βάρη. Κάποια από τα ως άνω ακίνητα χρησιμοποιούνται από τα υποκαταστήματα και τα γραφεία μέσω των οποίων ο Όμιλος διαχειρίζεται τις δραστηριότητές του. Τα περισσότερα ακίνητα αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα αναγκαστικής εκτέλεσης εμπράγματης εξασφάλισης από υπερήμερα δάνεια. Δεν υπάρχουν περιβαλλοντολογικά ζητήματα για τα οποία ο Όμιλος να είναι ενήμερος και τα οποία μπορούν να επηρεάσουν τη χρήση των ανωτέρω ακινήτων.

Η λογιστική αξία της ακίνητης περιουσίας του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχεται στο ποσό των €2.156 εκατ., έναντι €2.043 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, στους υπολογαριασμούς «ενσώματα πάγια στοιχεία», «ακίνητα επενδύσεων», και «λοιπά στοιχεία ενεργητικού». Η λογιστική αξία των ακινήτων που αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα αναγκαστικής εκτέλεσης εμπράγματης εξασφάλισης από υπερήμερα δάνεια ανερχόταν την 31 Δεκεμβρίου 2013 στο ποσό των €270 εκατ. εκατ. έναντι €213 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και περιλαμβάνεται στις οικονομικές καταστάσεις, στον υπολογαριασμό «λοιπά στοιχεία ενεργητικού».

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι η λογιστική αξία της ακίνητης περιουσίας της κυμαίνεται στα επίπεδα της εύλογης αξίας της. Για ακίνητα που αποκτήθηκαν ως αποτέλεσμα αναγκαστικής εκτέλεσης ο Όμιλος διενεργεί έλεγχο της εύλογης αξίας χρησιμοποιώντας διεθνώς αναγνωρισμένη μεθοδολογία. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται είτε εσωτερικά από ειδικούς εκτιμητές είτε εξωτερικά από πιστοποιημένες διεθνείς εταιρείες αξιολόγησης ή ειδικούς εκτιμητές. Επιπλέον, οι αποτιμήσεις επανελέγχονται για ακραίες τιμές, μέσω μιας τυποποιημένης στατιστικής διαδικασίας. Λόγω των τρεχουσών συνθηκών στην αγορά ακινήτων, πριν από την πώληση περιουσιακών στοιχείων από αναγκαστική εκτέλεση, απαιτείται αποτίμηση που διενεργήθηκε εντός των τελευταίων έξι μηνών. Επιπλέον, όλα τα περιουσιακά στοιχεία ελέγχονται για απομείωση. Στην περίπτωση αυτή ο Όμιλος διενεργεί αποτίμηση, προκειμένου να προσδιορίσει τυχόν απομείωση της αξίας. Η πλήρης επανεξέταση για πιθανή απομείωση της αξίας των σημαντικότερων περιουσιακών στοιχείων από αναγκαστική εκτέλεση γίνεται σε τακτική βάση, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση των ακινήτων και τις συνθήκες της αγοράς. Ο Όμιλος δεν είναι πάντα σε θέση να επιτυγχάνει ολόκληρη την αγοραία αξία ακίνητης περιουσίας την οποία είναι υποχρεωμένος ή θέλει να πωλήσει λόγω διαφοροποιήσεων στην αγορά των ακινήτων και νομικών εμποδίων στην ανοικτή αγορά πώλησης τέτοιων ακινήτων. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαχείριση των ακινήτων του Ομίλου βλ. ενότητα «3.6.7.2 Λοιπές δραστηριότητες — Διαχείριση ακίνητης περιουσίας και αποθηκών».

Πληροφοριακά συστήματα

Από το 2009 υιοθετήθηκε το νέο εμπορικό σήμα i-bank, το οποίο αντικατοπτρίζει την αλλαγή προσέγγισης στην εξυπηρέτηση των πελατών. Τα εναλλακτικά δίκτυα παροχής τραπεζικών υπηρεσιών (δίκτυο ATM, phone banking, internet banking) αναπτύσσονται σε κοινή πλατφόρμα που προάγει τη διαδραστική επικοινωνία και προσφέρει εξαιρετική ταχύτητα και ασφάλεια. Η στρατηγική αυτή υλοποιείται σε επίπεδο Ομίλου σε όλες τις χώρες που έχει παρουσία, με στόχο την ομοιομορφία των δικτύων αλλά και την αξιοποίηση της ενιαίας πλατφόρμας για διασυννοριακά προϊόντα και υπηρεσίες.

Το νέο υπερσύγχρονο Κτήριο Πληροφορικής και Μονάδων Λειτουργικής Στήριξης της Τράπεζας στο Γέρακα Αττικής έχει συνολικής επιφάνειας 38.000 τ.μ., είναι σχεδιασμένο με προδιαγραφές υψίστης ασφαλείας και εξοπλισμένο με μηχανήματα τεχνολογίας αιχμής. Καταλαμβάνοντας 5.000 τ.μ., το Data Center του Ομίλου της Τράπεζας, αποτελεί την «καρδιά» του συγκροτήματος και είναι το μεγαλύτερο στα Βαλκάνια. Εξυπηρετεί τα συστήματα πληροφορικής της Τράπεζας και σταδιακά εντάσσονται τα συστήματα των θυγατρικών του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Το Data Center πιστοποιήθηκε με ISO 20000-1 για τις υπηρεσίες υποδομών που παρέχει στις θυγατρικές του Ομίλου, αποτελώντας μόλις τον τρίτο Οργανισμό στην Ελλάδα με παρόμοια πιστοποίηση.

Όσον αφορά στις εφαρμογές των Πληροφοριακών Συστημάτων, βάσει της στρατηγικής του Ομίλου, όλες οι θυγατρικές τράπεζες θα χρησιμοποιούν το ίδιο βασικό τραπεζικό σύστημα, δηλαδή το TEMENOS T24. Το σύστημα μπορεί να

εξατομικεύεται ανάλογα, με βάση τις ανάγκες του Ομίλου, από ένα Κέντρο (Competence Center). Παρόμοια κέντρα έχουν εγκατασταθεί για βασικά συμπληρωματικά συστήματα, δηλαδή το σύστημα SAP ERP που χρησιμοποιείται από ολόκληρο τον Όμιλο. Οι εξατομικευμένες ανάγκες του Ομίλου σε πληροφοριακά συστήματα και εφαρμογές αποτελούν τη θεμέλια λίθο της σχετικής στρατηγικής του Ομίλου. Ως εκ τούτου, οι ανάγκες αυτές θα καλύπτονται κάθε φορά από κοινές περιφερειακές εφαρμογές, οι οποίες θα αξιολογούνται και επιλέγονται κεντρικά (π.χ. λύσεις για διαχείριση κινδύνου, διαχείριση απάτης, διαχείριση λογιστικής, αντιμετώπιση υποθέσεων χρήματος προερχόμενου από παράνομες δραστηριότητες, κλπ).

Το 2012 ολοκληρώθηκε το μεγάλο έργο αναβάθμισης του Τηλεπικοινωνιακού Δικτύου δεδομένων και φωνής της Τράπεζας με τεχνολογία MPLS η οποία διασφαλίζει πολλαπλάσιες ταχύτητες επικοινωνίας και υψηλότερη διαθεσιμότητα. Παράλληλα, βελτιώνεται το Κεντρικό Σύστημα IRIS με πρόσθετη λειτουργικότητα σε Καταναλωτικά και Επιχειρηματικά Δάνεια, υλοποιείται για το σύνολο του δικτύου καταστημάτων της τράπεζας νέο Σύστημα Διαχείρισης Πελατείας (CRM), ολοκληρώνεται η νέα πλατφόρμα πληρωμών GPP και επεκτείνεται το Σύστημα SAP με λειτουργικότητα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης, Διαχείρισης Προμηθευτών, Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού και Μισθοδοσίας.

3.10 Κεφάλαια

3.10.1 Πηγές κεφαλαίων

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Ομίλου είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με τη μορφή συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repos) με το Ευρωσύστημα και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός. Η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα πραγματοποιείται με την παραχώρηση εξασφαλίσεων.,

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση των θυγατρικών του Ομίλου, η Finansbank είναι κυρίως αυτοχρηματοδοτούμενη μέσω των καταθέσεων της, των συμφωνιών επαναγοράς τίτλων με την Κεντρική Τράπεζα της Τουρκίας και των κεφαλαίων που αντλεί από τη διατραπεζική αγορά. Επιπλέον, την 7 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank ανακοίνωσε την εκκίνηση ενός προγράμματος έκδοσης τίτλων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (MTN) συνολικής ονομαστικής αξίας έως USD 1,5 δισ. ή ισόποσης αξίας σε άλλο νόμισμα συμπεριλαμβανομένης της Τουρκικής Λίρας. Οι υπόλοιπες θυγατρικές είναι ως επί το πλείστον αυτοχρηματοδοτούμενες.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €20,7 δισ., ενώ η χρηματοδότηση μέσω του ΕΛΑ ήταν μηδενική. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η χρηματοδότηση της Τράπεζας μέσω του ΕΛΑ ανήλθε σε €30,9 δισ. (ενώ η χρηματοδότηση μέσω της ΕΚΤ ήταν μηδενική), ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2011 η παροχή ρευστότητας από την ΕΚΤ και κεντρικές τράπεζες ανήλθαν σε €31,3 δισ. Ο σημαντικός περιορισμός της έκθεσης της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα κατά €10,2 δισ. σε σχέση με το 2012, οφείλεται κυρίως στη σταδιακή αύξηση των εγχώριων πελατειακών καταθέσεων.

Για τις συμφωνίες επαναγοράς χρησιμοποιούνται ως εξασφαλίσεις χρεόγραφα του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δάνεια, τίτλοι που έχει εκδώσει ο Όμιλος με τιτλοποιήσεις δανείων, καλυμμένες ομολογίες, τίτλοι που έχει εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, στο πλαίσιο του σχεδίου ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας (βλ. ενότητα 3.5.5 «Δεσμεύσεις εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης-β. Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού» και 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας – Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας») και ομόλογα ΕΤΧΣ που έλαβε από το ΤΧΣ στο πλαίσιο της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας τον Ιούνιο του 2013 καθώς και της κάλυψης του χρηματοοικονομικού ανοίγματος από την απόκτηση των επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της FBB.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013 οι συνολικές καταθέσεις, περιλαμβανομένων και των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μειώθηκαν σε €90,8 δισ. από €92,7 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και από €93,7 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2011. Οι συνολικές καταθέσεις, εξαιρουμένων των υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα αυξήθηκαν σε €62,9 δισ. από €58,7 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και από €59,5 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2011. Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα περιλαμβανομένης και της χρηματοδότησης από την ΕΚΤ και κεντρικές τράπεζες ανήλθε σε €27,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 από €34,0 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και από €34,1 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2011.

Η αύξηση των καταθέσεων πελατών κατά τη διάρκεια του 2013 οδήγησε σε μείωση του κόστους χρηματοδότησης λόγω της μειωμένης εξάρτησης από χρηματοδότηση του Ευρωσυστήματος και, πιο συγκεκριμένα, τη χρηματοδότηση μέσω ΕΛΑ (που χρεώνει υψηλότερο επιτόκιο συν μια αμοιβή για τη χρήση, εκτός από τους τόκους για κεφάλαια). Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011 οι εξασφαλίσεις με την ονομαστική αξία ποσού €27,0 δισ., €45,3 δισ. και €48,1 δισ. αντίστοιχα χρησιμοποιήθηκαν για τη χρηματοδότηση μέσω του Ευρωσυστήματος. Αυτό σχετίζεται με ομολογίες, τα

περιουσιακά στοιχεία των συναλλαγών, τα δάνεια των πελατών και τα ομόλογα που εκδίδονται από τη συμμετοχή μας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011 η ονομαστική αξία των διαθέσιμων αποδεκτών εξασφαλίσεων από το Ευρωσύστημα ήταν €29,7 δισ., €18,0 δισ. και €11,0 δισ. και σχετίζονται με τις καλυμμένες ομολογίες, τιτλοποιήσεις και τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών.

3.10.2 Αντληση κεφαλαίων

Κοινές και προνομιούχες μετοχές

Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος

Την 6 Ιουνίου 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 25.000.000 Εξαγοράσιμων Προνομιούχων Μετοχών Άνευ Δικαιώματος Ψήφου και Άνευ Σωρευτικού Μερισματος, οι οποίες διατέθηκαν στις ΗΠΑ με τη μορφή αμερικανικών μετοχών αποθετηρίου (American Depositary Shares), στην τιμή USD25 ανά προνομιούχο μετοχή. Τα συνολικά έσοδα της προσφοράς ανήλθαν σε USD625 εκατ. ή €403 εκατ. Το ετήσιο μέρισμα ορίστηκε στα USD2,25 ανά προνομιούχο μετοχή. Οι αμερικανικές μετοχές αποθετηρίου (American Depositary Shares) παρίστανται από αμερικανικά αποθετήρια έγγραφα (American Depositary Receipts) και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης.

Την 31 Μαΐου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι έχει υποβάλει πρόταση για την αγορά, έναντι μετρητών, για 22.500.000 εκατ. του συνόλου των 25.000.000 ADSs σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονταν στο σχετικό έγγραφο προσφοράς. Σύμφωνα με τους όρους της Πρότασης, η Τράπεζα προσέφερε σε μετρητά το καθαρό ποσό των USD12,50 ανά ADS. Ο σκοπός της πρότασης ήταν η δημιουργία Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I capital) για την Τράπεζα και η ενίσχυση της ποιότητας της κεφαλαιακής της βάσης.

Μέχρι την 28 Ιουνίου 2013, ημέρα λήξης της Προσφοράς, 12.360.169 ADSs προσφέρθηκαν εγκύρως τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου το 49,4% των υφιστάμενων ADSs κατά την ημερομηνία λήξης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της προσφοράς, η συνολική αξία των αγορασθέντων ADSs ανήλθε σε USD155 εκατ. και η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 3 Ιουλίου 2013. Συνεπώς, κατόπιν της παραπάνω αγοράς, 12.639.831 ADSs βρίσκονται σε κυκλοφορία. Η Τράπεζα ακύρωσε τα ADSs και τις Προνομιούχες Μετοχές που αντιπροσωπεύονται από τα ADSs, κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων που έλαβε.

Εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου

Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 ανά μετοχή, οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 ανά μετοχή, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και β) την ανάκληση της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας στις 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, σε συνέχεια της παραπάνω απόφασης, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00 ανά μετοχή, υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (για περισσότερες πληροφορίες βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Τράπεζας – Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας»).

Κοινές μετοχές

Τον Ιούλιο 2009 και βάσει της από 18 Ιουνίου 2009 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών και δικαίωμα προτίμησης υπέρ των κατόχων υφιστάμενων κοινών μετοχών με αναλογία 2 νέες προς 9 υφιστάμενες κοινές μετοχές. Ειδικότερα αποφασίστηκε η έκδοση 110.367.615 νέων κοινών ονομαστικών μετοχών ονομαστικής αξίας €5,0 και τιμής διάθεσης €11,3 η κάθε μία. Από το ποσό της αύξησης €1.247 εκατ., ποσό ύψους €552 εκατ. εμφανίστηκε στο λογαριασμό «Μετοχικό κεφάλαιο», ενώ το υπόλοιπο αφαιρουμένων των εξόδων αύξησης κεφαλαίου πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Την 18 Φεβρουαρίου 2010, η Β' Έκτακτη Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την

εκχώρηση στο Διοικητικό Συμβούλιο του δικαιώματος για έκδοση ομολογιακών δανείων με ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές κατά τις διατάξεις του άρθρου 3α και 13 του Κ.Ν. 2190/1920 και του άρθρου 5 του Καταστατικού της Τράπεζας, για μία πενταετία και μέχρι ποσού που αντιστοιχεί στο 50% του καταβεβλημένου κατά το χρόνο της εκχώρησης μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ήτοι μέχρι ποσού €1.696 εκατ., αποφασίζοντας κατά την κρίση του τους αναλυτικούς όρους έκδοσης αυτών, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την έκδοση του ομολογιακού δανείου και για τη διαδικασία μετατροπής ομολογιών σε μετοχές.

Την 10 Σεπτεμβρίου 2010, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, αποφάσισε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας:

- με την έκδοση 121.408.315 νέων κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία και τιμή διάθεσης €5,20 η κάθε μία, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων με αναλογία 1 νέα προς 5 παλαιές μετοχές. Από το ποσό της αύξησης €631 εκατ., ποσό ύψους €607 εκατ. εμφανίστηκε στο λογαριασμό «Μετοχικό κεφάλαιο», ενώ το υπόλοιπο €24 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Οι νέες μετοχές διαπραγματεύονται στο Χ.Α. από την 19 Οκτωβρίου 2010.
- με την έκδοση 227.640.590 μετατρέψιμων ομολογιών σε 227.640.590 νέες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία και τιμή διάθεσης €5,20 η κάθε μία, με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων με αναλογία 3 μετατρέψιμες ομολογίες προς 8 παλαιές μετοχές. Οι μετατρέψιμες ομολογίες ήταν άτοκες και μετατράπηκαν σε κοινές μετοχές εντός 7 ημερών από την έκδοσή τους. Από το ποσό της αύξησης €1.184 εκατ., ποσό ύψους €1.138 εκατ. εμφανίστηκε στο λογαριασμό «Μετοχικό κεφάλαιο», ενώ το υπόλοιπο €46 εκατ. πιστώθηκε στο λογαριασμό «Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Οι νέες μετοχές διαπραγματεύονται στο Χ.Α. από την 25 Οκτωβρίου 2010.

Την 23 Νοεμβρίου 2012, η Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε: (i) τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου με μείωση της ονομαστικής αξίας των μετοχών από €5,00 σε €1,00 ανά μετοχή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει και το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού και (ii) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση νέων κοινών μετοχών έναντι εισφοράς σε είδος, ήτοι έναντι μετοχών της Eurobank Ergasias S.A. (η "Eurobank"), μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank, ονομαστικής αξίας εκάστης 2,22 Ευρώ. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12 Φεβρουαρίου 2013. Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,4%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Την 22 Φεβρουαρίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας πιστοποίησε την αύξηση. Συνεπώς, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €271 εκατ. με την έκδοση 270.510.718 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 1,00 Ευρώ η κάθε μία. Η εύλογη αξία αυτών των μετοχών, ως καταβληθέν τίμημα για την απόκτηση της Eurobank ήταν €273 εκατ. και υπολογίστηκε με βάση την τιμή κλεισίματος της μετοχής της Τράπεζας στο Χ.Α., την 15 Φεβρουαρίου 2013.

Την 29 Απριλίου 2013 η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε α) τη συνένωση των κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία 10 παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €1,00 ανά μετοχή, προς 1 νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας ονομαστικής αξίας €10,00 η κάθε μία, β) την μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας (όπως θα έχει διαμορφωθεί μετά το reverse split) από €10,00 σε €0,30, με σκοπό το σχηματισμό ισόποσου ειδικού αποθεματικού, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως τροποποιήθηκε και γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €9.756 εκατ. στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών.

Την 19 Ιουνίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ μέσω των ομολόγων EFSF τα οποία ήδη έχουν ληφθεί από την Τράπεζα εντός του 2012 και την έκδοση 2.274.125.874 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας €0,30 ανά μετοχή. Από το ποσό των €9.756 εκατ. το ποσό των €682 εκατ. μεταφέρθηκε στο μετοχικό κεφάλαιο, ενώ το υπόλοιπο των €9.074 εκατ. μείον τα έξοδα της αύξησης, μεταφέρθηκε στο αποθεματικό υπέρ το άρτιο.

Τιτλοποίηση δανείων

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα, μέσω Εταιρειών Ειδικού Σκοπού, έχει τις ακόλουθες τιτλοποιημένες ομολογίες:

Εκδότης	Περιγραφή	Τιτλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	900 ^{(1), (2)}	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,6%
Revolver 2008 – 1 Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Ανοικτά καταναλωτικά δάνεια και πιστωτικές κάρτες	12 Δεκεμβρίου 2008	Σεπτέμβριος 2020	269 ⁽²⁾	Μηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 2,9%
Titlos Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	Απαιτήσεις από το Δημόσιο	26 Φεβρουαρίου 2009	Σεπτέμβριος 2039	5.100 ⁽³⁾	Εξαμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον 50 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	1.500 ^{(2), (4)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Spiti Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Στεγαστικά δάνεια	20 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2058	250 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 400 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	400 ^{(2)/(5)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6-μηνών πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Autokinito Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Δάνεια αυτοκινήτων	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2023	97 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6- μηνών πλέον περιθωρίου 350 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Α	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	1.250 ^{(2)/(5)}	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6-μηνών πλέον περιθωρίου 300 μ.β.
Agorazo Plc	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου - Κατηγορίας Β	Καταναλωτικά δάνεια	23 Σεπτεμβρίου 2011	Σεπτέμβριος 2033	413 ⁽²⁾	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων και επιτόκιο Euribor 6-μηνών πλέον περιθωρίου 450 μ.β.

⁽¹⁾ Την χρήση 2013, η Revolver 2008 -1 Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α ύψους €636 εκατ. Τα εναπομείναντα χρεόγραφα κατηγορίας Α που κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε €265 εκατ. έχουν αξιολογηθεί ως CCC από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Standard and Poors.

⁽²⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να ανακαλέσει τα χρεόγραφα σε οποιαδήποτε ημερομηνία πληρωμής τόκων και να επανεκδώσει καινούργια ή να τα πωλήσει σε επενδυτές.

⁽³⁾ Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκλησης των χρεογράφων σε οποιαδήποτε ημερομηνία δικαίωματος επαναγοράς, καθώς και το δικαίωμα επανέκδοσης νέας σειράς τίτλων ή πώλησης αυτών προς τους επενδυτές. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 το εναπομείνον ποσό των ομολογιών της Titlos Plc ανέρχεται σε €4.652 εκατ. και έχουν αξιολογηθεί ως Caa3 από τον οίκο πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's.

⁽⁴⁾ Την 20 Μαρτίου 2013, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α, ύψους €66 εκατ. και €90 εκατ., αντίστοιχα. Την 20 Σεπτεμβρίου 2013, η Spiti Plc και Autokinito Plc προέβησαν σε περαιτέρω μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α, ύψους €90 εκατ. και €66 εκατ., αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονται σε €1.210 εκατ. €90 εκατ. αντίστοιχα.

⁽⁵⁾ Η Agorazo Plc προέβη σε μερική αποπληρωμή των χρεογράφων κατηγορίας Α ύψους €163 εκατ. την 15 Μαρτίου 2013, και €192 εκατ. την 16 Σεπτεμβρίου 2013. Το εναπομείνον ποσό κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχεται σε €837 εκατ.

Τα παραπάνω χρεόγραφα διακρατούνται από την Τράπεζα και επομένως δεν περιλαμβάνονται ως υποχρεώσεις στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης.

Καλυμμένες ομολογίες

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, στο πλαίσιο των Προγραμμάτων I και II των καλυμμένων ομολογιών, η Τράπεζα έχει τις παρακάτω Σειρές:

Πρόγραμμα	Αριθμός Σειράς	Τιλοποιημένα δάνεια	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Πρόγραμμα I (1)	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	846 ⁽³⁾	Ετήσια πληρωμή τόκων σταθερού επιτοκίου 3,875%
Πρόγραμμα II (2)	1 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2015	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 170 μ.β.
Πρόγραμμα II (2)	2 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2017	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 200 μ.β.
Πρόγραμμα II (2)	3 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	24 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2019	1.500	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 230 μ.β.
Πρόγραμμα II (2)	4 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	25 Νοεμβρίου 2010	Νοέμβριος 2018	1.100 ⁽⁴⁾	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 210 μ.β.
Πρόγραμμα II (2)	6 ^η Σειρά	Στεγαστικά δάνεια ιδιωτών	6 Μαΐου 2011	Σεπτέμβριος 2014	1.300	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο αναχρηματοδότησης της ΕΚΤ πλέον περιθωρίου 250 μ.β.

⁽¹⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα I") €10 δισ., που θεσπίστηκε την 26 Νοεμβρίου 2008. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση B3 και B+ αντίστοιχα.

⁽²⁾ Πρόγραμμα καλυμμένων ομολογιών ("Πρόγραμμα II") €15 δισ., που θεσπίστηκε την 21 Ιουνίου 2010. Το πρόγραμμα αυτό έχει αξιολογηθεί από τους οίκους πιστοληπτικής διαβάθμισης Moody's και Fitch με πιστοληπτική διαβάθμιση B3 και B αντίστοιχα.

⁽³⁾ Την 1 Αυγούστου 2012 η Τράπεζα προσέβη στην ακύρωση των επαναγορασμένων ομολογιών της Σειράς 3 του Προγράμματος I αξίας €654 εκατ. Τα χρεόγραφα αυτά απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους» (βλ. Σημείωση 33 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013) καθώς έχουν διατεθεί στο σύνολο τους σε εγχώριους και ξένους επενδυτές.

⁽⁴⁾ Την 9 Μαρτίου, 11 Απριλίου και 14 Μαΐου 2012 η Τράπεζα ακύρωσε καλυμμένες ομολογίες ύψους €170 εκατ., €70 εκατ. και €160 εκατ. αντίστοιχα.

Εκτός της 3^{ης} Σειράς του Προγράμματος I, όλες οι ανωτέρω εκδόσεις δεν έχουν διατεθεί σε θεσμικούς επενδυτές, κατέχονται από την ίδια την Τράπεζα και κατά συνέπεια δεν απεικονίζονται στις «Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους».

Πληροφορίες σχετικά με τις καλυμμένες ομολογίες και τις τιλοποιήσεις παρέχονται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας (www.nbg.gr) στη θέση «Investor Relations\Πιστωτικοί Τίτλοι».

Επιπλέον, το 2011 και το 2012, στα πλαίσια του Προγράμματος I & II καλυμμένων ομολογιών, η Τράπεζα προέβη σε ακύρωση των παρακάτω Σειρών:

Αριθμός Σειράς	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία ακύρωσης	Αρχική ονομαστική Αξία	Ποσό ακύρωσης σε εκατ. €
Πρόγραμμα I				
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1,0 δισ.	650
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	6 Μαΐου 2011	€1,0 δισ.	800
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	6 Μαΐου 2011	€1,0 δισ.	350
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	2 Ιουνίου 2011	€1,0 δισ.	150
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	20 Ιουνίου 2011	€1,0 δισ.	300
5 ^η Σειρά	11 Μαΐου 2010	20 Ιουνίου 2011	€1,0 δισ.	650
1 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1,0 δισ.	50 ⁽¹⁾
2 ^η Σειρά	28 Νοεμβρίου 2008	3 Αυγούστου 2011	€1,0 δισ.	50 ⁽¹⁾
3 ^η Σειρά	7 Οκτωβρίου 2009	1 Αυγούστου 2012	€1,5 δισ.	654
Πρόγραμμα II				
4 ^η Σειρά	25 Νοεμβρίου 2010	9 Μαρτίου 2012	€1,5 δισ.	170
4 ^η Σειρά	25 Νοεμβρίου 2010	11 Απριλίου 2012	€1,5 δισ.	70
4 ^η Σειρά	25 Νοεμβρίου 2010	14 Μαΐου 2012	€1,5 δισ.	160

⁽¹⁾ Επαναγορά και ακύρωση καλυμμένων ομολογιών ύψους €50,0 εκατ., όπου η Τράπεζα την 1 Σεπτεμβρίου 2009 τους είχε διαθέσει σε θεσμικούς επενδυτές.

Τον Σεπτέμβριο 2013 ωρίμασε η 5η σειρά του Προγράμματος II η αξία της οποίας ανέρχονταν σε €1.500 εκατ.

Λοιπές Δανειακές Υποχρεώσεις

Οι οικονομικοί όροι των κυριότερων δανειακών υποχρεώσεων την 31 Δεκεμβρίου 2013, είναι οι ακόλουθοι:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Ονομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
NBG	Καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου - 3η Σειρά	7 Οκτωβρίου 2009	Οκτώβριος 2016	EUR	846(1)	-	Ετήσια πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 3,875%
NBG Finance PLC ⁽³⁾	Τίτλος σταθερού επιτοκίου	3 Αυγούστου 2010	Αύγουστος 2020 (πρώρη εξόφληση 2015)	EUR	18	-	Ετήσια πληρωμή με επιτόκιο 7,0% για τα πρώτα 5 χρόνια και 9,5% στη συνέχεια
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Τίτλος Κυμαινόμενου Επιτοκίου	10 Αυγούστου 2010	Ιανουάριος 2014	EUR	10	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 5,50%
Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ομολογίες Κυμαινόμενου Επιτοκίου	2 Δεκεμβρίου 2011	Δεκέμβριος 2017	EUR	46	-	Τριμηνιαία πληρωμή τόκων με επιτόκιο EURIBOR πλέον 5,25%
Finansbank	Τίτλος Σταθερού Επιτοκίου	11 Μαΐου 2011	Μάιος 2016	USD	500	17	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,5%
Finansbank	Eurobond Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	1 Νοεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2017	USD	350	8	Εξαμηνιαία πληρωμή τόκων με σταθερό επιτόκιο 5,15%
Finansbank	Τίτλος κυμαινόμενου επιτοκίου – Σειρά 2012-Γ	20 Δεκεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2024	EUR	50	-	Τριμηνιαία πληρωμή βάση EURIBOR πλέον 3,6%
Finansbank	Τίτλος κυμαινόμενου επιτοκίου – Σειρά 2012-B	20 Δεκεμβρίου 2012	Νοέμβριος 2017	USD	75	-	Τριμηνιαία πληρωμή βάση LIBOR πλέον 3,4%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	19 Απριλίου 2013	Απρίλιος 2014	TL	124	21	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 7,80%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	10 Ιουνίου 2013	Ιούνιος 2015	EUR	35	-	Ετήσια πληρωμή βάση LIBOR πλέον 3,8%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	11 Οκτωβρίου 2013	Ιανουάριος 2014	TL	750	22	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,45%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	25 Οκτωβρίου 2013	Φεβρουάριος 2014	TL	150	3	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,55%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	25 Νοεμβρίου 2013	Μάρτιος 2014	TL	245	11	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 9,02%
Finansbank	Τροποποιημένο Ομολογιακό Δάνειο	27 Νοεμβρίου 2013	Νοέμβριος 2014	USD	167 ⁽⁴⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή βάση LIBOR πλέον 1%

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Όνομαστική αξία σε εκατ.	Ποσό ιδοκατεχόμενων τίτλων από τον Όμιλο (ονομαστική αξία σε εκατ.)	Επιτόκιο
Finansbank	Τροποποιημένο Ομολογιακό Δάνειο	28 Νοεμβρίου 2013	Νοέμβριος 2014	EUR	265 ⁽⁴⁾	-	Τριμηνιαία πληρωμή βάση LIBOR πλέον 1%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	12 Δεκεμβρίου 2013	Απρίλιος 2014	TL	899	35	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 8,69%
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου ⁽²⁾	24 Δεκεμβρίου 2013	Απρίλιος 2014	TL	116	1	Πληρωμή κεφαλαίου και τόκων στην λήξη με σταθερό επιτόκιο 8,97%

⁽¹⁾ Περιλαμβάνονται καλυμμένες ομολογίες σταθερού επιτοκίου που εκδόθηκαν από την Τράπεζα στο πλαίσιο προγράμματος έκδοσης καλυμμένων ομολογιών μέχρι ποσού €10 δισ. και περιγράφονται στη Σημείωση 21 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 και έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2013, ζημιές ποσού €210 εκατ. (2012: μηδέν) προερχόμενα από τις μεταβολές στην εύλογη αξία των ανωτέρω ομολογιών έχουν καταχωρηθεί στα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Ζημιές από μεταβολές της εύλογης αξίας ποσού €236 εκατ. αποδίδονται κυρίως σε μεταβολές στον πιστωτικό κίνδυνο των ομολογιών (2012: κέρδος €3 εκατ.). Τα έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται μαζί με τις μεταβολές της εύλογης αξίας. Η λογιστική αξία και η αποσβέσιμη αξία τους την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανερχόταν σε €810 εκατ. και €850 εκατ. αντίστοιχα (2012: €600 εκατ. και €849 εκατ.).

⁽²⁾ Την 20 Ιανουαρίου 2011, η Finansbank έλαβε την έγκριση από τις αρμόδιες αρχές για την έκδοση στην εγχώρια αγορά τραπεζικών ομολογιών με διάρκεια έως 1 έτος και συνολικής αξίας μέχρι TL 1 δισ.

⁽³⁾ Το ποσό αντιπροσωπεύει το τρέχον ονομαστικό υπόλοιπο, αρχικού ποσού €450 εκατ. που εκδόθηκε στις 23 Ιουλίου 2010, μέσω της θυγατρικής NBG Finance Plc που εδρεύει στην Αγγλία, με εγγύηση της Τράπεζας κι είναι εισηγμένη στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου.

⁽⁴⁾ Στις 27 και 28 Νοεμβρίου 2013 η Finansbank, τροποποίησε την διπλή σειρά ομολογιακών δανείων που υπογράφηκαν στις 29 Νοεμβρίου 2012, βάση των οποίων τα αρχικά ποσά USD 188 εκατ. και €212 εκατ. τροποποιήθηκαν σε USD 167 εκατ. και €265 εκατ. αντίστοιχα.

Οι δανειακές υποχρεώσεις που έληξαν ή εξαγοράστηκαν εντός του 2011, 2012 και 2013 είναι οι ακόλουθες:

Εκδότης	Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Νόμισμα	Όνομαστική αξία σε εκατ. €
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού) NBG Finance Plc	Τίτλοι σταθερού επιτοκίου	24 Μαρτίου 2006	Μάρτιος 2011	USD	110
Finansbank	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας	28 Ιουνίου 2005	Ιούνιος 2011	JPY	30.000
Finansbank	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου με εξασφάλιση υπόλοιπα πιστωτικών καρτών	31 Μαρτίου 2006	Απρίλιος 2011	TL	300
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού) NBG Finance Plc	Τίτλοι Κυμαινόμενου Επιτοκίου Σειράς 2005-A με εξασφάλιση Χαρτοφυλάκιο Εισπρακτικών Δικαιωμάτων (Diversified Payment Rights) της Finansbank	15 Μαρτίου 2005	Φεβρουάριος 2012	USD	500
Finansbank	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου με εγγύηση μειωμένης εξασφάλισης της Τράπεζας	21 Σεπτεμβρίου 2010	Φεβρουάριος 2012	€	80
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	2 Νοεμβρίου 2011	Απρίλιος 2012	TL	150
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	30 Νοεμβρίου 2011	Μάιος 2012	TL	200
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Μαΐου 2012	Νοέμβριος 2012	TL	400
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Ιουνίου 2012	Δεκέμβριος 2012	TL	700
Finansbank (μέσω εταιρείας ειδικού σκοπού) Finansbank	Τίτλοι Σταθερού Επιτοκίου	24 Μαρτίου 2006	Μάρτιος 2013	USD	110
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	14 Σεπτεμβρίου 2012	Μάρτιος 2013	TL	400
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	21 Σεπτεμβρίου 2012	Μάρτιος 2013	TL	500
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	15 Νοεμβρίου 2012	Μάιος 2013	TL	750
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	14 Δεκεμβρίου 2012	Ιούνιος 2013	TL	650
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	27 Δεκεμβρίου 2012	Απρίλιος 2013	TL	600
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	20 Μαρτίου 2013	Σεπτέμβριος 2013	TL	400
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	4 Απριλίου 2013	Σεπτέμβριος 2013	TL	476
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	26 Ιουνίου 2013	Δεκέμβριος 2013	TL	525
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	11 Ιουλίου 2013	Δεκέμβριος 2013	TL	125
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	18 Ιουλίου 2013	Οκτώβριος 2013	TL	105
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	25 Ιουλίου 2013	Νοέμβριος 2013	TL	266
Finansbank	Ομολογίες Σταθερού Επιτοκίου	29 Αυγούστου 2013	Νοέμβριος 2013	TL	578

Σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας

Η Τράπεζα συμμετείχε στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας του Ν. 3723/2008 ως εξής:

Πυλώνας I

Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας.

Την 26 Νοεμβρίου 2010, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την εξαγορά των παραπάνω προνομιούχων μετοχών Ν. 3723/2008 του Ελληνικού Δημοσίου από την Τράπεζα ονομαστικής αξίας €350 εκατ. έναντι μετρητών, υπό την προϋπόθεση λήψης εγκρίσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος και άλλες αρχές.

Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και β) την ανάκληση της απόφασης της 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008.

Την 30 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Πυλώνας II

Στο πλαίσιο παροχής εγγύησης του Ελληνικού Δημοσίου για την έκδοση ομολόγων, η Τράπεζα συμμετείχε στον δεύτερο πυλώνα του σχεδίου ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σύμφωνα με το Ν. 3723/2008, ως εξής:

Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €	Επιτόκιο
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	7 Ιουνίου 2011	Ιούνιος 2014	1.925	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	2 Μαΐου 2013	Μάιος 2016	4.500	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	26 Ιουνίου 2013	Ιούνιος 2015	4.266	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 800 μ.β.
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	12 Δεκεμβρίου 2013	Δεκέμβριος 2014	4.108	Τριμηνιαία καταβολή τόκων με επιτόκιο ίσο με Euribor 3-μηνών προσαυξημένο κατά 1.200 μ.β.
Σύνολο			14.798	

Οι ανωτέρω τίτλοι κατέχονται από την Τράπεζα και συνεπώς δεν περιλαμβάνονται στις υποχρεώσεις στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης του Ομίλου και της Τράπεζας.

Επιπρόσθετα στις 24 Μαΐου 2012 ο Τίτλος Κυμαινόμενου επιτοκίου ονομαστικής αξίας €3.000 εκατ. έληξε.

Κατά την διάρκεια του 2013 οι παρακάτω τίτλοι έληξαν:

Περιγραφή	Ημερομηνία έκδοσης	Ημερομηνία λήξης	Ονομαστική αξία σε εκατ. €
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	26 Απριλίου 2012	Απρίλιος 2013	2.500
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	1.345
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	4 Μαΐου 2010	Μάιος 2013	655
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	28 Ιουνίου 2010	Ιούνιος 2013	4.266
Τίτλοι κυμαινόμενου επιτοκίου	23 Δεκεμβρίου 2010	Δεκέμβριος 2013	4.108

Πυλώνας III

Την 6 Αυγούστου 2013 και 16 Σεπτεμβρίου 2013, η Τράπεζα έλαβε από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους νέα ειδικά ελληνικά κρατικά ομόλογα μηδενικού επιτοκίου τριετούς διάρκειας ύψους €787 εκατ. και €60 εκατ. αντίστοιχα, με

κάλυμμα δάνεια πελατών της. Οι τίτλοι αυτοί μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο ως εξασφάλιση για την άντληση χρηματοδότησης και για το λόγο αυτό περιλαμβάνονται στα στοιχεία εκτός ισολογισμού.

Λοιπές πρόσφατες εξελίξεις

Την 11 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 244 εκατ., που λήγουν τον Μάιο του 2014 και φέρουν επιτόκιο 10,97%.

Την 28 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 171 εκατ., που λήγουν τον Μάιο του 2014 και φέρουν επιτόκιο 11,25%.

Την 14 Μαρτίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 60 εκατ., που λήγουν σε ένα χρόνο και φέρουν επιτόκιο 13,5%.

Την 25 Μαρτίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 63 εκατ., που λήγουν τον Μάρτιο του 2015 και φέρουν επιτόκιο 12,24%.

Στις 26 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα σύναψε συμφωνία χρηματοδότησης με εξασφαλίσεις ύψους €500 εκατ. Η εν λόγω συμφωνία λήγει την 28 Φεβρουαρίου 2017, με αμοιβαία δικαιώματα λήξης, και φέρει επιτόκιο ίσο με Euribor 1 μήνα, προσαυξημένο κατά 275 μ.β. Η χρηματοδότηση είναι εξασφαλισμένη με καλυμμένες ομολογίες (Πρόγραμμα II) οι οποίες έχουν εκδοθεί και διακρατηθεί από την Τράπεζα.

Την 9 Απριλίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 311 εκατ., που λήγουν τον Μάρτιο του 2015 και φέρουν επιτόκιο 11,15%.

Την 16 Απριλίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 187 εκατ., που λήγουν τον Ιούλιο του 2014 και φέρουν επιτόκιο 10,3%.

Την 7 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank ανακοίνωσε την εκκίνηση ενός προγράμματος έκδοσης τίτλων μεσοπρόθεσμης διάρκειας συνολικής ονομαστικής αξίας έως USD 1,5 δισ. ή ισόποσης αξίας σε άλλο νόμισμα συμπεριλαμβανομένης της Τουρκικής Λίρας, μέσα από την έκδοση μίας ή σειράς έκδοσης ομολόγων εκτός Τουρκίας. Στο πλαίσιο αυτό, την 25 Απριλίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομολόγο (senior unsecured bond) σταθερού επιτοκίου ύψους USD 500 εκατ. που λήγει σε πέντε χρόνια και φέρει επιτόκιο 6,25%.

Στις 30 Απριλίου 2014, η Τράπεζα άντλησε €750 εκατ. μεσοπρόθεσμης χρηματοδότησης από τις διεθνείς χρηματαγορές. Η έκδοση έγινε μέσω της NBG Finance Plc, 100% θυγατρική της Τράπεζας, στο πλαίσιο του ύψους €5,0 δισ. Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος Δανεισμού που φέρει την εγγύηση της Τράπεζας. Το εκδοθέν ευρωομολόγο αποτελεί κύριο, μη διασφαλισμένο χρέος, (Senior, Unsecured, Reg-S bond), φέρει σταθερό τοκομερίδιο 4,375% ετησίως και ημερομηνία λήξης την 30 Απριλίου 2019, ενώ η απόδοση του ομολόγου κατά την έκδοση διαμορφώθηκε στο 4,50%.

Την 30 Απριλίου 2014 εξέδωσε ομολογίες σταθερού επιτοκίου ύψους TL 500 εκατ. που λήγουν τον Οκτώβριο του 2014 και φέρουν επιτόκιο 10,87%.

Κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου 2014 έως 31 Μαρτίου 2014, η Finansbank εξέδωσε διάφορα δάνεια σε τουρκικές λίρες, ευρώ, ελβετικό φράγκο, στερλίνα και δολάρια ΗΠΑ, ύψους TL 1.716 εκατ. ενώ κατά την ίδια περίοδο έληξαν δάνεια ύψους TL 991 εκατ., με αποτέλεσμα η καθαρή αύξηση σε δανειακές υποχρεώσεις την 31 Μαρτίου 2014 να ανέρχεται σε TL 725 εκατ. (€240 εκατ.).

3.10.3 Περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων

Δεν υφίστανται περιορισμοί στη χρήση κεφαλαίων οι οποίοι επηρέασαν ή ενδέχεται να επηρεάσουν σημαντικά, κατά άμεσο ή έμμεσο τρόπο τις δραστηριότητες του Ομίλου, πλην όσων προβλέπονται από το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο των τραπεζών (βλ. 3.21.3 «*Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας*») συμπεριλαμβανομένων και των περιορισμών που προβλέπονται από την παρ.3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 περί Ενισχύσεως της Ρευστότητας της Οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοοικονομικής κρίσεως (μη διανομή μερίσματος πέραν του 35% των κερδών) και του άρθρου 28 του Ν. 3756/2009 (απαγόρευση αγοράς ιδίων μετοχών για το χρονικό διάστημα συμμετοχής στα προγράμματα ενισχύσεως της ρευστότητας), (βλ. ενότητα 3.19.5 «*Μερισματική πολιτική*» και 3.21.3 «*Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας- Τράπεζας – Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας*») και του Πλαισίου Συνεργασίας με το ΤΧΣ, το οποίο ετέθη σε εφαρμογή κατόπιν της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας σύμφωνα με τις

διατάξεις του Ν. 3864/2010. (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας- Τράπεζας – Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας»).

3.10.4 Ταμειακές ροές

3.10.4.1 Πληροφορίες για τις ταμειακές ροές του Ομίλου χρήσεων 2011-2013

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει συνοπτικά τις ταμειακές ροές του Ομίλου των χρήσεων 2011-2013:

Συνοπτική ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Εκατ. €*	2011	2012	2013
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.254)	(2.765)	(1.074)
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	1.714	2.469	105
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(1.378)	183	1.201
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(126)	9	(144)
Καθαρή αύξηση/ (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδύναμων	(2.044)	(104)	88

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 και 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα του Ομίλου των χρήσεων 2011-2013:

Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα

Εκατ. €*	2011	2012	2013
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.183	1.613	2.456
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.295	910	974
Τίτλοι εμπορικού χαρτοφυλακίου	1.650	1.433	715
Τίτλοι επενδυτικού χαρτοφυλακίου	143	211	110
Σύνολο	4.271	4.167	4.255

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011, 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) και 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Κατά τη διάρκεια του 2013 το ταμείο και τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα αυξήθηκαν οριακά κατά €88 εκατ. (από €4.167 εκατ. το 2012 σε €4.255 εκατ. το 2013). Η αύξηση αυτή προήλθε κυρίως από τις ταμειακές εισροές από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες οι οποίες ανήλθαν σε €1.201 εκατ. έναντι εισροών €183 εκατ. το 2012 καθώς και από τις ταμειακές εισροές από τις επενδυτικές δραστηριότητες οι οποίες ανήλθαν σε €105 εκατ. έναντι εισροών €2.469 εκατ. το 2012. Οι παραπάνω εισροές αντισταθμίστηκαν πρωτίστως από τις ταμειακές εκροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες οι οποίες ανήλθαν σε €1.074 εκατ. έναντι εκροών €2.765 εκατ. το 2012 και δευτερευόντως από την επίπτωση των αρνητικών συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα οι οποίες ανήλθαν σε €144 εκατ. (€9 εκατ. θετικές συναλλαγματικές διαφορές το 2012) οι οποίες προέκυψαν κυρίως από τη δραστηριότητα στην Τουρκία.

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €1.201 εκατ. οι οποίες οφείλονται α) στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους €841 εκατ. (μετά την αφαίρεση των εξόδων αύξησης κεφαλαίου) και β) στα έσοδα των €543 εκατ. που προήλθαν κυρίως από τη διάθεση του 66,0% της συμμετοχής της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Α.Π., χωρίς απώλεια ελέγχου. Οι παραπάνω εισροές από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες αντισταθμίστηκαν από τις εκροές ποσού €119 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών που έχουν εκδοθεί στις Η.Π.Α.

Οι καθαρές ταμειακές εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν σε €105 εκατ. οι οποίες οφείλονται σε μετρητά που ελήφθησαν από το ΕΤΧΣ (κάλυψη χρηματοδοτικού κενού) ποσού €563 εκατ. κατά την απόκτηση «υγιών» στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας Probank, οι οποίες αντισταθμίστηκαν από τις εκροές των €212 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για την αγορά ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και από τις καθαρές εκροές των €278 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για το χαρτοφυλάκιο επενδύσεων.

Οι καθαρές ταμειακές εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες ύψους €1.074 εκατ. προέκυψαν από α) τις καθαρές εκροές ύψους €4.842 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για την αποπληρωμή του χρέους προς τις τράπεζες (κυρίως σε αποπληρωμές ΕΚΤ) έναντι εκροών €204 εκατ. το 2012, β) τις καθαρές εκροές ύψους €1.617 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για επενδύσεις σε παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα, γ) τις εκροές ύψους €821 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για την πληρωμή των λοιπών υποχρεώσεων, δ) τις εκροές ύψους €525 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για τις υποχρεωτικές

καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες (εισροή €13 εκατ. το 2012), και ε) τις εκροές ύψους €203 εκατ. που χρησιμοποιήθηκαν για την καταβολή του φόρου εισοδήματος (εκροή €123 εκατ. το 2012).

Οι παραπάνω εκροές από λειτουργικές δραστηριότητες αντισταθμίστηκαν από α) τις εισροές €3.774 εκατ. που προήλθαν από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκροή €651 εκατ. το 2012), και β) τις εισροές €1.632 εκατ. που προέκυψαν από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (εκροή €1.401 εκατ. το 2012). Επίσης οι παραπάνω καθαρές εκροές αντισταθμίστηκαν από θετικά μη ταμειακά στοιχεία και άλλες αναπροσαρμογές που ανήλθαν σε €1.774 εκατ. (το 2012 ανήλθαν σε €3.228 εκατ.).

Κατά τη διάρκεια του 2012 τα ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα μειώθηκαν κατά €104 εκατ. (από €4.271 εκατ. το 2011 σε €4.167 εκατ. το 2012). Η μείωση αυτή προήλθε κυρίως από τις ταμειακές εκροές από τις λειτουργικές δραστηριότητες οι οποίες ανήλθαν σε €2.765 εκατ. έναντι εκροών €2.254 εκατ. το 2011. Η καθαρή εκροή στις λειτουργικές δραστηριότητες οφείλεται κυρίως στην αύξηση των λειτουργικών απαιτήσεων για δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκροή €651 εκατ. το 2012 έναντι εισροής €1.565 εκατ. το 2011) και στην εκροή καταθέσεων η οποία συνεχίστηκε και το 2012 και ανήλθε σε €1.156 εκατ. έναντι εκροής ποσού €8.509 εκατ. το 2011. Οι λειτουργικές απαιτήσεις από τη διατραπεζική σημείωσαν μείωση (εκροή €68 εκατ. το 2012 έναντι εκροής €1.603 εκατ. το 2011) και μειώθηκε ο δανεισμός από τη διατραπεζική (εκροή €136 εκατ. το 2012 έναντι εισροής €4.400 εκατ. το 2011). Οι λειτουργικές απαιτήσεις για χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων σημείωσαν αύξηση, στην οποία συμπεριλαμβάνεται και η ανταλλαγή των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του PSI (εκροή €1.401 εκατ. έναντι μείωσης των αντίστοιχων απαιτήσεων το 2011 κατά €583 εκατ.). Οι καθαρές ταμειακές εισροές από επενδυτικές δραστηριότητες το 2012 ανήλθαν σε €2.469 εκατ. έναντι εισροών ύψους €1.714 εκατ. το 2011, κυρίως λόγω των ταμειακών εισροών από τις κινήσεις του επενδυτικού χαρτοφυλακίου οι οποίες κατά το 2012 ανήλθαν σε €2.677 εκατ., έναντι εισροών €1.913 εκατ. το 2011. Οι καθαρές ταμειακές εισροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες το 2012 ανήλθαν σε €183 εκατ. έναντι εκροών ύψους €1.378 εκατ. το 2011, οι οποίες οφείλονταν κυρίως στην αύξηση των καθαρών ροών από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων (καθαρές εισροές €234 εκατ. το 2012 έναντι καθαρών εκροών €1.298 εκατ. το 2011).

3.10.5 Διαχείριση κινδύνων

3.10.5.1 Εισαγωγή

Ο Όμιλος θεωρεί την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων ως βασικό παράγοντα για την ικανότητά του να αποφέρει σημαντικές αποδόσεις σε βάθος χρόνου στους μετόχους του. Στο πλαίσιο αυτό, ο Όμιλος χρησιμοποιεί σημαντικό μέρος των πόρων του, προκειμένου να αναβαθμίσει τις πολιτικές, τις μεθόδους και τις υποδομές του ώστε να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, καθώς και τις επιταγές της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

Ο Όμιλος στοχεύει στην υιοθέτηση των πρακτικών αναφορικά με την διαχείριση κινδύνων, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις σχετικές οδηγίες και εποπτικές απαιτήσεις, όπως προσδιορίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Εποπτεία των Τραπεζών, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τραπεζικών Εποπτών, την Τράπεζα της Ελλάδος και την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, καθώς και τις αποφάσεις των αρμόδιων αρχών που εποπτεύουν τις εταιρείες του Ομίλου.

Το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αποτελείται από διάφορα συστατικά στοιχεία. Συγκεκριμένα, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει συστήσει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, η οποία εποπτεύει όλες τις λειτουργίες διαχείρισης κινδύνων στον Όμιλο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου, αναφέρονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.) και στη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου (Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.), των οποίων προΐσταται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων. Η Διεύθυνση Κανονιστικής Συμμόρφωσης έχει την ευθύνη για όλα τα θέματα συμμόρφωσης σε εσωτερικούς και εξωτερικούς κανόνες, όπως η ισχύουσα Ελληνική και Ευρωπαϊκή, νομοθεσία και οι εποπτικοί κανονισμοί. Η μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου, η οποία αναφέρεται απευθείας στο Διοικητικό Συμβούλιο, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, συμπληρώνει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, δρώντας ως ανεξάρτητο ελεγκτικό όργανο, επικεντρώνοντας στην αποτελεσματικότητα του πλαισίου διαχείρισης κινδύνων και του περιβάλλοντος ελέγχου.

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων διαμορφώνει και εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τη στρατηγική ανάληψης κινδύνων και διαχείρισης των κεφαλαίων της Τράπεζας και του Ομίλου σε ετήσια βάση. Επιπλέον, καθορίζει τις αρχές και εγκρίνει τις πολιτικές που θα πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων και παρακολουθεί την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους.

Από τις 19 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (τουλάχιστον τρεις σε αριθμό), εκ των οποίων η πλειοψηφία (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που καθορίζεται στο Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μετά από εισήγηση Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων έχει την ευθύνη για την επισκόπηση και αξιολόγηση των αναφορών για το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και την αξιολόγηση τους στο πλαίσιο της εγκεκριμένης στρατηγικής και των επιχειρηματικών στόχων του Ομίλου. Στο Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων εισηγείται ο Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Για αναλυτικότερη περιγραφή της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων και τα μέλη της βλ. ενότητα 3.12.2.8 «*Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων*».

Διαχείριση Κινδύνων Ομίλου

Η Τράπεζα, με στόχο την ορθή εκτίμηση, ανάλυση και παρακολούθηση των κινδύνων οι οποίοι απορρέουν από το σύνολο των δραστηριοτήτων της, έχει συστήσει δύο εξειδικευμένες Διευθύνσεις: τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. και τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Όλες οι μονάδες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου αναφέρονται αρμοδίως στις ανωτέρω Διευθύνσεις.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας της, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- την εξειδίκευση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα πιστωτικού κινδύνου με κύρια έμφαση στα συστήματα διαβάθμισης, υποδείγματα αξιολόγησης και παραμέτρους κινδύνου, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- το σχεδιασμό, την εξειδίκευση, την υλοποίηση και την εισήγηση της πολιτικής σε θέματα διαχείρισης κεφαλαίων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης του πιστωτικού κινδύνου, που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου καθώς και την περιοδική επικύρωσή τους, και
- τον υπολογισμό του εποπτικού και εσωτερικού Κεφαλαίου που απαιτείται για την κάλυψη όλων των κινδύνων και την κατάρτιση των σχετικών Κανονιστικών και Εποπτικών αναφορών.

Αντίστοιχα, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. έχει ως αποστολή:

- το σχεδιασμό, εξειδίκευση, εισήγηση και υλοποίηση της πολιτικής σε θέματα αγορών, αντισυμβαλλόμενων, χρηματοοικονομικών και λειτουργικών κινδύνων καθώς και του κινδύνου ρευστότητας, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας,
- την αξιολόγηση της επάρκειας των μεθόδων και συστημάτων αναγνώρισης, μέτρησης και παρακολούθησης των παραπάνω κινδύνων που αναλαμβάνει η Τράπεζα και τα πιστωτικά ιδρύματα του Ομίλου και την περιοδική επικύρωσή τους,
- τη διενέργεια ανεξάρτητων αποτιμήσεων χρηματοοικονομικών προϊόντων και λοιπών στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού της Τράπεζας και του Ομίλου, και
- τον τακτικό χειρισμό, συναφών με την αγορά, τους αντισυμβαλλόμενους, το χρηματοοικονομικό, το λειτουργικό κίνδυνο και το κίνδυνο ρευστότητας, θεμάτων στο πλαίσιο των κατευθύνσεων και των ειδικών αποφάσεων της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και του Συμβουλίου Διαχειριστικής Πολιτικής («ALCO»).

Η οργανωτική διάρθρωση κάθε μίας εκ των δύο Διευθύνσεων περιλαμβάνει συγκεκριμένες Υποδιευθύνσεις, ανάλογα με την κατηγορία του αναλαμβανόμενου κινδύνου και το φάσμα των αρμοδιοτήτων της. Αναλυτικά, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. περιλαμβάνει:

- την Υποδιεύθυνση Ελέγχου Πιστωτικού Κινδύνου,
- την Υποδιεύθυνση Ανάλυσης και Διοικητικής Πληροφόρησης Κινδύνων,
- την Υποδιεύθυνση Κεφαλαιακών Αναφορών, και
- το Τμήμα Επικύρωσης Υποδειγμάτων.

Αντιστοίχως, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. απαρτίζεται από:

- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αγοράς και Ρευστότητας,
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου Αντισυμβαλλομένου, και
- την Υποδιεύθυνση Διαχείρισης Λειτουργικού Κινδύνου.

Οι ανωτέρω Διευθύνσεις αναφέρονται στον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.

Διαχείριση ενεργητικού-παθητικού (ALCO)

Οι πολιτικές διαχείρισης του ενεργητικού/παθητικού και των κινδύνων του Ομίλου αποσκοπούν στη σύνθεση του ισολογισμού κατά τρόπο που αφενός να περιορίζεται ο κίνδυνος ρευστότητας και η έκθεση σε συναλλαγματικό και επιτοκιακό κίνδυνο και αφετέρου να δίνεται στον Όμιλο η δυνατότητα να εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες της αγοράς, οι οποίες θα μπορούσαν να συνεισφέρουν στην κερδοφορία του.

Η πολιτική διαχείρισης ενεργητικού/παθητικού της Τράπεζας και των θυγατρικών της σχεδιάζεται και εφαρμόζεται από κάθε εταιρεία του Ομίλου ξεχωριστά, ενώ η ALCO σχεδιάζει τη γενικότερη πολιτική διαχείρισης των στοιχείων του Ενεργητικού και του Παθητικού. Η ALCO χαράζει τη στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας σε θέματα διάρθρωσης και διαχείρισης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Η ALCO συνεδριάζει τουλάχιστον μια φορά το μήνα και απαρτίζεται από τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο και τους Γενικούς Διευθυντές που εμπλέκονται στην κατανομή των περιουσιακών στοιχείων και τη διαχείριση των κινδύνων της Τράπεζας. Η παρακολούθηση σε καθημερινή βάση της διαχείρισης των στοιχείων του Ενεργητικού/Παθητικού έχει ανατεθεί στη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς της Τράπεζας, η οποία απαρτίζεται από διάφορες υποδιευθύνσεις. Οι θυγατρικές του Ομίλου ασκούν παρεμφερή πολιτική διαχείρισης Ενεργητικού/Παθητικού με αυτή της Τράπεζας.

Αναλυτικά τα μέλη της ALCO αναφέρονται στην ενότητα 3.12.2.2 «Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO)».

Εσωτερικός έλεγχος

Ο εσωτερικός έλεγχος και η επιθεώρηση στην Τράπεζα πραγματοποιείται μέσω μιας ανεξάρτητης Διεύθυνσης, σκοπός της οποίας είναι η παροχή διασφαλίσεων και συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχεδιασμένων να προσφέρουν προστιθέμενη αξία πραγματοποιώντας εφικτές και αποδοτικές συστάσεις προς βελτίωση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας του Ομίλου. Συμβάλλει στην επίτευξη των εταιρικών στόχων μέσω (α) της εισαγωγής μιας συστηματικής, και πειθαρχημένης προσέγγισης για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του πλαισίου της εταιρικής διακυβέρνησης, διαχείρισης κινδύνων και εσωτερικών ελέγχων, (β) προτείνοντας τα κατάλληλα μέτρα για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των διαδικασιών των μονάδων του Ομίλου και (γ) την παρακολούθηση της εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων που συμφωνήθηκαν με τη Διοίκηση.

Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου - Επιθεώρησης ("ΔΕΕΕ") είναι διοικητικά ανεξάρτητη από την υπόλοιπη Τράπεζα και τις μονάδες του Ομίλου. Ο Γενικός Επιθεωρητής διορίζεται και απαλλάσσεται των καθηκόντων του με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, μετά από πρόταση της Επιτροπής Ελέγχου και του Διευθύνοντος Συμβούλου. Για την απόλυση ή αντικατάσταση του Γενικού Επιθεωρητή ενημερώνεται η Τράπεζα της Ελλάδος. Ο Γενικός Επιθεωρητής δίνει αναφορά για τις δραστηριότητες της ΔΕΕΕ απευθείας στην Επιτροπή Ελέγχου σε τακτική βάση και στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω της Επιτροπής Ελέγχου, σε τριμηνιαία βάση.

Σύμφωνα με τον κανονισμό της ΔΕΕΕ, ο οποίος έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, η ΔΕΕΕ είναι εξουσιοδοτημένη να λειτουργεί σε επίπεδο Ομίλου και να συντονίζει και να εποπτεύει τις δραστηριότητες των Μονάδων Εσωτερικού Ελέγχου ("ΜΕΕ") των μονάδων του Ομίλου. Από το 2010 η ΔΕΕΕ της Τράπεζας έχει αναλάβει τις

δραστηριότητες εσωτερικού ελέγχου των βασικών εγχώριων θυγατρικών με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών και την επίτευξη οικονομικών κλίμακας.

Όλες οι ΜΕΕ του Ομίλου χρησιμοποιούν την ίδια:

- μεθοδολογία εσωτερικού ελέγχου που έχει αναπτυχθεί από την ΔΕΕΕ της Τράπεζας και ακολουθεί τις «COSO—ERM» αρχές και τα διεθνή πρότυπα για την επαγγελματική πρακτική του εσωτερικού ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (“IIA”) και τη μεθοδολογία του ελέγχου των πληροφοριακών συστημάτων με βάση το πλαίσιο COBIT όπως έχει συσταθεί από το Ινστιτούτο ελέγχου πληροφοριακών συστημάτων (Information Systems Audit and Control Association (ISACA)).
- διαδικτυακή εφαρμογή η οποία επιτρέπει μια πιο αποτελεσματική διαχείριση των ελεγκτικών δραστηριοτήτων και παρέχει: α) την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο των δραστηριοτήτων ελέγχου σε όλες τις θυγατρικές, β) την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των εσωτερικών ελεγκτών του Ομίλου και γ) την τυποποίηση της μεθοδολογίας ελέγχου.

Τον Οκτώβριο του 2012, η ΔΕΕΕ της Τράπεζας αξιολογήθηκε από ειδικό εξωτερικό εκτιμητή σε σχέση με τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές του IIA, και έλαβε την βαθμολογία του "Generally Conforms ", η οποία είναι η υψηλότερη βαθμολογία που χορηγείται στη σχετική κλίμακα.

3.10.5.2 Διαχείριση συγκεκριμένων κινδύνων

Οι διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου διαχωρίζουν τα ακόλουθα είδη κινδύνων που σχετίζονται με τα χρηματοοικονομικά στοιχεία: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς, κίνδυνο ρευστότητας και ασφαλιστικό κίνδυνο (βλ. Σημείωση 4 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013).

Πιστωτικός κίνδυνος

Πιστωτικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος ζημίας εξαιτίας αδυναμίας του αντισυμβαλλομένου να ανταποκριθεί στους όρους και στις υποχρεώσεις που απορρέουν από οποιαδήποτε σύμβασή του με τον Όμιλο. Προέρχεται από τις δανειοδοτικές δραστηριότητες καθώς και άλλες δραστηριότητες που δημιουργούν έκθεση σε κίνδυνο αθέτησης, όπως οι δραστηριότητες του Ομίλου σε χρηματιστηριακές αγορές, αγορές κεφαλαίου και εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Αυτός είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος που αντιμετωπίζει ο Όμιλος. Η διαδικασία αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών διενεργείται ξεχωριστά από την Τράπεζα και κάθε μία από τις θυγατρικές της. Κάθε μία από τις διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των δανειοληπτών που εφαρμόζεται από τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, συντονίζεται από τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.

Για περισσότερες πληροφορίες για τη διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου της Τράπεζας και των θυγατρικών της βλ. ενότητα 3.20.3.3 «*Διαχείριση κινδύνων-Διαδικασία έγκρισης δανείων*».

Κίνδυνος αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος που προέρχεται από τις αρνητικές μεταβολές των επιτοκίων και των τιμών των μετοχών, των δεικτών εμπορευμάτων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών, καθώς και τη μεταβλητότητά τους. Ο Όμιλος διατηρεί περιορισμένη συναλλακτική δραστηριότητα με στόχο τη βελτίωση της κερδοφορίας του και των υπηρεσιών που παρέχει στην πελατεία. Η δραστηριότητα αυτή συνεπάγεται την ανάληψη κινδύνου αγοράς, τον οποίο ο Όμιλος επιδιώκει να εντοπίζει, να εκτιμά, να παρακολουθεί και να διαχειρίζεται αποτελεσματικά μέσα από ένα πλαίσιο αρχών, διαδικασιών μέτρησης και ορίων, το οποίο διέπει όλες τις συναλλαγές του Ομίλου. Οι σημαντικότερες κατηγορίες κινδύνου αγοράς για τον Όμιλο είναι ο επιτοκιακός, ο μετοχικός και ο συναλλαγματικός κίνδυνος.

Επιτοκιακός κίνδυνος

Ο επιτοκιακός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που αφορά στην πιθανή ζημία στο χαρτοφυλάκιο του Ομίλου εξαιτίας δυσμενών μεταβολών των επιτοκίων. Ο σημαντικότερος κίνδυνος που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται κυρίως από το εμπορικό και διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο χρεογράφων που κατέχει, καθώς και από τα παράγωγα επιτοκιακά προϊόντα, εξωχρηματιστηριακά και διαπραγματεύσιμα σε οργανωμένες αγορές. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα διατηρεί χαρτοφυλάκιο σε Έντοκα Γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου, εκδόσεις του ΕΤΧΣ και κρατικά ομόλογα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ διαθέτει και χαρτοφυλάκιο με ελληνικές και διεθνείς εταιρικές εκδόσεις.

Επιπρόσθετα, η Τράπεζα δραστηριοποιείται στην αγορά εξωχρηματοπιστηριακών παράγωγων προϊόντων με τη σύναψη συμβάσεων ανταλλαγής επιτοκίων, απλής και σύνθετης δομής. Οι εν λόγω συμβάσεις χρησιμοποιούνται τόσο ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου, όσο και για την αποκόμιση κερδών. Επιπλέον, η Τράπεζα αναλαμβάνει θέσεις σε Συμβόλαια Μελλοντικής Εκπλήρωσης επί χρεογράφων και επιτοκίων, κυρίως για σκοπούς αντιστάθμισης και σε μικρότερο βαθμό για την αποκόμιση κερδών.

Η άλλη σημαντικότερη πηγή επιτοκιακού κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου αποτελούν το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της θυγατρικής Finansbank. Ο σημαντικότερος εκ των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακός, μετοχικός, συναλλαγματικός) που ενέχει το χαρτοφυλάκιο της είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος, ο οποίος προέρχεται από τη διατήρηση θέσεων σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου, κυρίως σε TL, αλλά και σε USD και EURO. Επίσης, η θυγατρική συνάπτει Συμβάσεις Ανταλλαγής Επιτοκίων, είτε για την αντιστάθμιση του επιτοκιακού κινδύνου ο οποίος απορρέει από τη διακράτηση θέσεων σε ομόλογα Τουρκικού Δημοσίου σε USD και EURO, είτε για την αποκόμιση κερδών. Ως μέσο αντιστάθμισης, η Finansbank συνάπτει συμβάσεις ανταλλαγής, προκειμένου να αντισταθμίσει τον κίνδυνο επιτοκίων στο χαρτοφυλάκιο του Ευρωμολόγου.

Επιπλέον, η Finansbank αντλεί ρευστότητα σε USD, τα οποία στη συνέχεια μετατρέπει σε TL μέσω Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων σε διαφορετικό Νόμισμα, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τη χορήγηση δανείων στην εγχώρια αγορά. Επισημαίνεται δε ότι, οι εν λόγω συμβάσεις λειτουργούν και ως μέσα αντιστάθμισης του επιτοκιακού κινδύνου του χαρτοφυλακίου τοκοχρεολυτικών δανείων της θυγατρικής.

Μετοχικός κίνδυνος

Ο μετοχικός κίνδυνος αφορά στον κίνδυνο πιθανών ζημιών στο χαρτοφυλάκιο μετοχών και μετοχικών παραγώγων του Ομίλου από δυσμενείς μεταβολές στις τιμές των μετοχών και των μετοχικών δεικτών. Ο Όμιλος κατέχει θέσεις σε μετοχές, η πλειοψηφία των οποίων διαπραγματεύονται στο Χ.Α., και σε παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών που διαπραγματεύονται στο Χ.Α., καθώς και σε διεθνή χρηματιστήρια. Οι μετοχές ταξινομούνται στο εμπορικό ή στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο του Ομίλου. Τα παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών χρησιμοποιούνται αφενός για την αποκόμιση κερδών και αφετέρου για την αντιστάθμιση του κινδύνου ο οποίος προέρχεται από το χαρτοφυλάκιο μετοχών του Ομίλου, καθώς και από τα προϊόντα που διατίθενται στην πελατεία και είναι συνδεδεμένα με την απόδοση κάποιας μετοχής ή κάποιου μετοχικού δείκτη. Σε μικρότερο βαθμό, ο Όμιλος διενεργεί συναλλαγές σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα προϊόντα επί μετοχών και μετοχικών δεικτών, είτε για την αποκόμιση κερδών, είτε για σκοπούς αντιστάθμισης.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο κίνδυνος που αφορά στην ενδεχόμενη ζημία λόγω δυσμενών μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος. Η ανοικτή συναλλαγματική θέση της Τράπεζας προκύπτει κυρίως από τις τρέχουσες (spot, prespot) και προθεσμιακές συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και διακρίνεται σε εμπορική και δομική. Η δομική ανοικτή συναλλαγματική θέση περιλαμβάνει όλα τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας σε ξένο νόμισμα (για παράδειγμα δάνεια, καταθέσεις κ.α.), καθώς και τις συναλλαγές σε συνάλλαγμα που διενεργεί η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς.

Ο συναλλαγματικός κίνδυνος σε επίπεδο Ομίλου απορρέει κυρίως από την τουρκική λίρα, λόγω της Finansbank και από την ανοικτή συναλλαγματική θέση έκαστης θυγατρικής, κυρίως μέσω των συναλλαγών που διενεργούν οι κατά τόπους μονάδες διαχείρισης διαθεσίμων.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται σε όλα τα βασικά νομίσματα, διατηρώντας κυρίως βραχυπρόθεσμες τοποθετήσεις για αποκόμιση κερδών καθώς και για την εξυπηρέτηση των θεσμικών, εταιρικών, εγχώριων και διεθνών πελατών του. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. Το ίδιο ισχύει για όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Μέγιστη Δυνητική Ζημία («ΜΔΖ»)

Η Τράπεζα, εκτιμά τον κίνδυνο αγοράς για το εμπορικό και το διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία της ΜΔΖ, μέσω του συστήματος RiskWatch, της εταιρείας Algorithmics (επί του παρόντος IBM). Συγκεκριμένα, εφαρμόζει τη μεθοδολογία της διακύμανσης-συνδιακύμανσης (variance covariance (VCV)), με χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Σε καθημερινή βάση εκτιμάται η ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακός, μετοχικός, συναλλαγματικός) του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση

χαρτοφυλακίου της Τράπεζας. Κατόπιν ελέγχου του μοντέλου και των παραγομένων εξ' αυτού αποτελεσμάτων, η Τράπεζα έχει λάβει την έγκριση χρήσης του εσωτερικού υποδείγματος από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και από εσωτερικούς και εξωτερικούς ελεγκτικούς φορείς.

Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ χρησιμεύουν τόσο ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, όσο και για εποπτικούς σκοπούς. Ως εργαλείο διαχείρισης κινδύνων, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ αφορούν στο σύνολο του εμπορικού και διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας και προκύπτουν με χρήση 75 σταθμισμένων ημερήσιων παρατηρήσεων ανά παράγοντα κινδύνου για τον υπολογισμό των σχετικών διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων και τη δημιουργία των αρχείων VCV. Ωστόσο, για το διάστημα από 12 Μαρτίου 2012 έως 30 Ιουνίου 2012, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου υπολογίστηκαν με βάση 252 ισοσταθμισμένες παρατηρήσεις. Αιτία αυτής της αλλαγής στη μεθοδολογία ήταν οι έντονες διακυμάνσεις τις οποίες κατέγραφαν οι αποδόσεις των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου την περίοδο μετά το PSI και οι οποίες οφείλονταν στις επικρατούσες οικονομικές συνθήκες και στην έλλειψη ρευστότητας στην ελληνική αγορά ομολόγων. Στην περίπτωση αυτή, η εφαρμογή της σταθμισμένης προσέγγισης θα επέφερε «ακραία» αύξηση των εν λόγω μεταβλητοτήτων, με αποτέλεσμα την υπερεκτίμηση του κινδύνου αγοράς της Τράπεζας. Από την 1 Ιουλίου 2012 και εφεξής, οι μεταβλητότητες των αποδόσεων των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου της Τράπεζας υπολογίζονται με την προηγούμενη μεθοδολογία.

Ως παράγοντες κινδύνου ορίζονται τα επιτόκια, οι τιμές των μετοχικών δεικτών, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες και οι τιμές των εμπορευμάτων. Επί του παρόντος, οι παράγοντες κινδύνου που εμπλέκονται στον υπολογισμό της ΜΔΖ ανέρχονται σε περίπου 1.050. Επιπροσθέτως, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. εκτιμά τη ΜΔΖ του χαρτοφυλακίου της με τη μέθοδο της Ιστορικής Προσομοίωσης, για σκοπούς σύγκρισης.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ. Ακολουθώντας τις διεθνείς πρακτικές, τα όρια αυτά αφορούν τόσο στους επιμέρους κινδύνους (επιτοκιακό, συναλλαγματικό, μετοχικό), όσο και στο συνολικό κίνδυνο αγοράς του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας.

Οι παρακάτω πίνακες απεικονίζουν τη ΜΔΖ της Τράπεζας (99%, 1-day) για τα έτη 2013 και 2012 αντίστοιχα:

	Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 ⁽¹⁾			
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
	€ χιλιάδες			
31 Δεκεμβρίου	5.567	4.498	1.699	2.175
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	58.431	56.981	2.178	2.110
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	100.078	98.249	3.782	5.742
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.567	4.498	1.307	552

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

⁽¹⁾ Κατά τη διάρκεια του 2012, ο υπολογισμός του πίνακα διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων που χρησιμοποιείται στο υπολογισμό της ΜΔΖ, μαζί με τις καμπύλες προεξόφλησης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, αναθεωρήθηκε προκειμένου να ενσωματώσει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω ποσά υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας την αναθεωρημένη μεθοδολογία.

	Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 ⁽¹⁾			
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
	€ χιλιάδες			
31 Δεκεμβρίου	5.094	3.690	2.110	1.087
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	6.986	5.361	2.232	1.874
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	13.201	11.305	4.730	3.429
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	3.296	2.488	1.383	822

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

⁽¹⁾ Κατά τη διάρκεια του 2012, ο υπολογισμός του πίνακα διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων που χρησιμοποιείται στο υπολογισμό της ΜΔΖ, μαζί με τις καμπύλες προεξόφλησης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, αναθεωρήθηκε προκειμένου να ενσωματώσει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω ποσά υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας την αναθεωρημένη μεθοδολογία.

Ο πιο σημαντικός κίνδυνος αγοράς, στην οποία η Τράπεζα είναι εκτεθειμένη, είναι ο επιτοκιακός κίνδυνος ο οποίος προκύπτει κυρίως από τα εμπορικά και διαθέσιμα προς πώληση χαρτοφυλάκια ομολόγων της Τράπεζας, καθώς και από τα παράγωγα χρηματοοικονομικά και τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα επί επιτοκίων. Το ύψος της ΜΔΖ του επιτοκιακού κινδύνου εξαρτάται κυρίως από το επίπεδο και τη μεταβλητότητα των υποκείμενων επιτοκίων και τις θέσεις του χαρτοφυλακίου.

Τον Δεκέμβριο του 2012, μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος επαναγοράς των νέων τίτλων από την Ελληνική Δημοκρατία, το χαρτοφυλάκιο χρεογράφων έκδοσης Ελληνικού Δημοσίου της Τράπεζας μειώθηκε δραστικά, με αποτέλεσμα τη σημαντική μείωση της επιτοκιακής και συνολικής ΜΔΖ. Κατά τη διάρκεια του 2013, οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ παρέμειναν στα ίδια επίπεδα και οι μικρές διακυμάνσεις οφείλονται στις μεταβολές των υποκείμενων επιτοκίων και της μεταβλητότητάς τους, καθώς και στον τερματισμό εξωχρηματιστηριακών παραγώγων (κυρίως Συμβάσεων Ανταλλαγής Επιτοκίων).

Σε επίπεδο Ομίλου, η θυγατρική με τη μεγαλύτερη έκθεση σε κίνδυνο αγοράς είναι η Finansbank, λόγω των θέσεων που διατηρεί σε χρεόγραφα έκδοσης Τουρκικού Δημοσίου στο εμπορικό και στο διαθέσιμο προς πώληση χαρτοφυλάκιο της. Για την παρακολούθηση και αποτελεσματική διαχείριση του κινδύνου αγοράς, η Finansbank υπολογίζει καθημερινά τη ΜΔΖ τόσο του συνολικού, όσο και των επιμέρους κινδύνων (επιτοκιακό, μετοχικό, συναλλαγματικό) του χαρτοφυλακίου της. Ο υπολογισμός αφορά σε χρονικό ορίζοντα μίας ημέρας και διάστημα εμπιστοσύνης 99%. Η εκτίμηση της ΜΔΖ πραγματοποιείται μέσω του ίδιου συστήματος που χρησιμοποιεί και η Τράπεζα, δηλαδή του Riskwatch.

Για τον έλεγχο και τη διαχείριση των αναλαμβανομένων κινδύνων της Finansbank, έχει καθοριστεί πλαίσιο ορίων ΜΔΖ, αντίστοιχο με της Τράπεζας.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank (99%, 1-day) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου του 2012 και 2013, αντίστοιχα:

Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 (1)				
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
		€ χιλιάδες		
31 Δεκεμβρίου	6.288	7.239	292	229
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	11.424	11.349	285	659
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	17.810	18.261	655	1.756
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.907	6.161	94	53

Πηγή: : Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

⁽¹⁾ Κατά τη διάρκεια του 2012, ο υπολογισμός του πίνακα διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων που χρησιμοποιείται στο υπολογισμό της ΜΔΖ, μαζί με τις καμπύλες προεξόφλησης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, αναθεωρήθηκε προκειμένου να ενσωματώσει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω ποσά υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας την αναθεωρημένη μεθοδολογία.

Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013				
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
		€ χιλιάδες		
31 Δεκεμβρίου	16.563	16.495	327	43
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	16.746	16.687	175	442
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	35.079	35.306	521	2.385
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	5.612	5.735	13	24

Πηγή: : Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Η μεταβολή της Συνολικής ΜΔΖ της θυγατρικής Finansbank οφείλεται κυρίως στη μεταβολή της ΜΔΖ για τον επιτοκιακό κίνδυνο. Στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2013, η πολιτική κρίση στην Τουρκία επέφερε σημαντική αύξηση των επιτοκίων και της μεταβλητότητάς τους, με συνέπεια υψηλότερες εκτιμήσεις ΜΔΖ για τη θυγατρική. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου εξαμήνου, καθώς τα επιτόκια παρέμειναν στο ίδιο επίπεδο, οι μεταβλητότητες επέστρεψαν στα προηγούμενα επίπεδα, γεγονός που οδήγησε στη σταδιακή μείωση της επιτοκιακής και της Συνολικής ΜΔΖ. Ωστόσο, στα τέλη του έτους, ξανά λόγω της πολιτικής αστάθειας στη χώρα, τα επιτόκια αυξήθηκαν απότομα, γεγονός που οδήγησε στη διαμόρφωση της ΜΔΖ σε υψηλότερα επίπεδα.

Επιπλέον, η Τράπεζα εκτιμά σε καθημερινή βάση τη ΜΔΖ και σε επίπεδο Ομίλου, λαμβάνοντας δηλαδή υπόψη τα χαρτοφυλάκια τόσο της ίδιας, όσο και της θυγατρικής Finansbank.

Στους πίνακες που ακολουθούν, παρουσιάζονται οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ σε επίπεδο Ομίλου (99%, 1-day) για τα έτη που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου του 2012 και 2013, αντίστοιχα:

Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 ⁽¹⁾				
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
	€ χιλιάδες			
31 Δεκεμβρίου	11.043	10.334	1.690	2.284
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	63.615	61.930	2.287	2.265
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	110.925	109.048	4.015	6.619
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	11.043	10.334	1.383	639

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

⁽¹⁾ Κατά τη διάρκεια του 2012, ο υπολογισμός του πίνακα διακυμάνσεων-συνδιακυμάνσεων που χρησιμοποιείται στο υπολογισμό της ΜΔΖ, μαζί με τις καμπύλες προεξόφλησης των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, αναθεωρήθηκε προκειμένου να ενσωματώσει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ελληνικού Δημοσίου. Τα ανωτέρω ποσά υπολογίστηκαν χρησιμοποιώντας την αναθεωρημένη μεθοδολογία.

Έτος που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013 ¹				
	Συνολική ΜΔΖ	ΜΔΖ Επιτοκιακού Κινδύνου	ΜΔΖ Μετοχικού Κινδύνου	ΜΔΖ Συναλλαγματικού Κινδύνου
	€ χιλιάδες			
31 Δεκεμβρίου	12.686	13.178	2.308	1.057
Μέσος όρος (ημερήσια τιμή)	17.410	15.700	2.281	2.089
Μέγιστο (ημερήσια τιμή)	34.910	33.082	4.757	4.117
Ελάχιστο (ημερήσια τιμή)	9.593	8.492	1.388	793

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Back-testing

Προκειμένου να διασφαλιστεί η αξιοπιστία του υποδείγματος μέτρησης του κινδύνου αγοράς, η Τράπεζα εφαρμόζει καθημερινό πρόγραμμα δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου (backtesting). Ο έλεγχος αφορά μόνο στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας, σύμφωνα με τις οδηγίες της Τράπεζας της Ελλάδος, και συνίσταται στη σύγκριση των «υποθετικών» κερδών/ζημιών ανά ημέρα με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του υποδείγματος της ΜΔΖ για εποπτικούς σκοπούς. Στόχος του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου είναι να διερευνηθεί εάν η υποθετική μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου, εξαιτίας πραγματικών μεταβολών στις τιμές των υποκείμενων παραγόντων κινδύνου αντικατοπτρίζεται στις εκτιμήσεις ΜΔΖ της ημέρας. Η διαδικασία του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου συνοψίζεται ως εξής:

- Υπολογισμός των υποθετικών κερδών/ζημιών στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας μεταξύ των ημερών t και $t+1$,
- Σύγκριση των υποθετικών κερδών/ζημιών με τη ΜΔΖ που υπολογίστηκε για τις θέσεις που υπήρχαν στο κλείσιμο της ημέρας t .

Σε περίπτωση όπου η μεταβολή στην αξία του χαρτοφυλακίου υπερβαίνει την εκτίμηση της ΜΔΖ, τότε σημειώνεται υπέρβαση και αναφέρεται στην Τράπεζα της Ελλάδος εντός πέντε εργάσιμων ημερών. Η Τράπεζα εφαρμόζει τον δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο στις θέσεις που κατέχει κατά το κλείσιμο της ημέρας και δεν λαμβάνει υπόψη ενδοημερήσιες συναλλαγές. Κατά τη διάρκεια του 2013 δεν υπήρξε καμία περίπτωση όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Δοκιμαστικό εκ των υστέρων έλεγχο διενεργεί καθημερινά και η Finansbank, ακολουθώντας παρόμοια διαδικασία με εκείνη που έχει αναπτύξει η Τράπεζα. Κατά τη διάρκεια του 2013, υπήρξαν εννέα περιπτώσεις όπου το αποτέλεσμα του δοκιμαστικού εκ των υστέρων ελέγχου υπερέβη την αντίστοιχη εκτίμηση ΜΔΖ.

Stress Testing

Η εκτίμηση της ΜΔΖ βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες αναφέρονται σε «κανονικές» συνθήκες αγοράς και δε λαμβάνουν υπόψη ακραίες μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνου.

Για την βελτίωση της προβλεπτικής ικανότητας του μοντέλου εκτίμησης ΜΔΖ και την ελαχιστοποίηση της επίδρασης των ανωτέρω περιορισμών, διενεργείται σε εβδομαδιαία βάση πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης (stress testing), που συνίσταται στον υπολογισμό του κέρδους/ζημίας του εμπορικού και του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου της Τράπεζας σε περιπτώσεις ακραίων μεταβολών στις αγορές. Τα σενάρια που εφαρμόζονται έχουν λάβει την έγκριση των εποπτικών αρχών και παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Σενάρια μεταβολής επιτοκίων:

Σενάριο	Περιγραφή	0-3 μήνες	3 μήνες - 5 έτη	>5 έτη
1	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	+200 μ.β.	+200 μ.β.	+200 μ.β.
2	Παράλληλη μετατόπιση της καμπύλης	-200 μ.β.	-200 μ.β.	-200 μ.β.
3	Αύξηση κλίσης της καμπύλης	0 μ.β.	+100 μ.β.	+200 μ.β.
4	Μείωση κλίσης της καμπύλης	+200 μ.β.	+100 μ.β.	0 μ.β.

Σενάριο μεταβολής μετοχικών δεικτών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	-30% για όλους τους δείκτες

Σενάριο μεταβολής συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Σενάριο	Περιγραφή
1	Υποτίμηση ευρώ κατά 30%

Πρόγραμμα προσομοίωσης καταστάσεων κρίσης διεξάγεται και από τη θυγατρική Finansbank, σε μηνιαία βάση. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές για τον επιτοκιακό και τον συναλλαγματικό κίνδυνο και εφαρμόζονται στα στοιχεία τόσο του εμπορικού, όσο και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου της. Τα σενάρια αφορούν σε ακραίες μεταβολές των επιτοκίων και των συναλλαγματικών ισοτιμιών και βασίζονται στις πρόσφατες χρηματοοικονομικές κρίσεις που έχουν λάβει χώρα στην Τουρκία. Τα σενάρια που εφαρμόζονται παρουσιάζονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Σενάρια μεταβολής επιτοκίων:

α) Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Περιγραφή	Καμπύλες κρατικών ομολόγων Τουρκίας και Swap Καμπύλες σε TL		Καμπύλες κρατικών Ευρωομολόγων σε Ευρώ και USD		Καμπύλες επιτοκίων εκτός Τουρκίας
	0-6 μήνες	+250 μ.β.	0-6 μήνες	+80 μ.β.	
Κρίση Ιούνιος - Δεκέμβριος 2013	6 μήνες – 2 έτη	+350 μ.β.	6 μήνες – 5 έτη	+150 μ.β.	0 μ.β.
	>2 έτη	+300 μ.β.	> 5 έτη	+200 μ.β.	
	Ακραίο σενάριο παράλληλης μετατόπισης	+400 μ.β.		+200 μ.β.	

β) Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο

Περιγραφή	Καμπύλες κρατικών ομολόγων Τουρκίας και Swap Καμπύλες σε TL		Καμπύλες κρατικών Ευρωομολόγων σε Ευρώ και USD		Καμπύλες επιτοκίων εκτός Τουρκίας
Σενάριο Βασιλείας		+500 μ.β.		+400 μ.β.	+200 μ.β.

Σενάριο μεταβολής συναλλαγματικών ισοτιμιών:

Περιγραφή	Υποτίμηση
Υποτίμηση TL	5%, 10%, 40%

Περιορισμοί της μεθοδολογίας ΜΔΖ

Η μέθοδος της ΜΔΖ που εφαρμόζει ο Όμιλος βασίζεται σε θεωρητικές παραδοχές, οι οποίες υπό ακραίες συνθήκες αγοράς δύναται να μην αντικατοπτρίζουν τη μέγιστη ζημιά που μπορεί να υποστεί η Τράπεζα. Οι περιορισμοί της μεθοδολογίας συνοψίζονται ως εξής:

- Η χρήση διακυμάνσεων και συσχετίσεων ως μέτρο πρόβλεψης της μελλοντικής συμπεριφοράς παραγόντων κινδύνων δύναται να αποδειχθεί ανεπαρκής σε περιόδους έντονης διακύμανσης στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Ο χρονικός ορίζοντας μίας ημέρας για τον υπολογισμό της ΜΔΖ (ή δέκα ημερών για εποπτικούς σκοπούς) συνεπάγεται ότι το σύνολο του χαρτοφυλακίου μπορεί να ρευστοποιηθεί εντός της περιόδου αυτής. Εντούτοις, η παραδοχή αυτή μπορεί να υποεκτιμά τον κίνδυνο αγοράς σε περιόδους μη επαρκούς ρευστότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές.
- Η ΜΔΖ αναφέρεται σε πιθανές ζημίες στο χαρτοφυλάκιο της Τράπεζας για διάστημα εμπιστοσύνης 99%, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη ζημίες πέρα από το διάστημα αυτό.
- Όλοι οι υπολογισμοί βασίζονται στις θέσεις της Τράπεζας κατά το κλείσιμο κάθε εργάσιμης ημέρας, μη λαμβάνοντας υπόψη τις ενδοημερήσιες συναλλαγές ή τις πραγματοποιηθείσες ζημίες.
- Οι εκτιμήσεις της ΜΔΖ βασίζονται σε μικρές μεταβολές στις τιμές των παραγόντων κινδύνων. Για μεγαλύτερες μεταβολές, η μεθοδολογία δεν θα λάμβανε πλήρως υπόψη την επίδραση τους στην αξία του χαρτοφυλακίου.
- Γίνεται η υπόθεση ότι, οι αποδόσεις επί των μεμονωμένων παραγόντων κινδύνου ακολουθούν κανονική κατανομή. Εάν αυτό δεν ισχύει, η πιθανότητα ακραίων μεταβολών στην αγορά θα μπορούσε να υποεκτιμηθεί.

Κίνδυνος αντισυμβαλλομένου

Η κίνδυνος αντισυμβαλλομένου σε επίπεδο Ομίλου προέρχεται από τις διατραπεζικές συναλλαγές χρηματοδότησης, με ή χωρίς εξασφάλιση, και τις λοιπές συναλλαγές σε εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα και έγκειται στην αδυναμία του αντισυμβαλλομένου σε μία συναλλαγή να τηρήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις έως τον οριστικό διακανονισμό των χρηματοροών της συναλλαγής. Για την αποτελεσματική διαχείριση του εν λόγω κινδύνου, η Τράπεζα έχει θεσπίσει πλαίσιο ορίων αντισυμβαλλομένου, για τον καθορισμό και την παρακολούθηση του οποίου την ευθύνη έχει η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.

Τα όρια κινδύνου αντισυμβαλλομένου καθορίζονται βάσει της πιστοληπτικής διαβάθμισης των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και την κατηγορία προϊόντος. Οι πιστοληπτικές διαβαθμίσεις παρέχονται από τους διεθνώς αναγνωρισμένους οίκους αξιολόγησης Moody's και Standard & Poor's. Σύμφωνα με την πολιτική της Τράπεζας, σε περίπτωση που οι οίκοι διαφωνούν ως προς την πιστοληπτική αξιολόγηση ενός χρηματοπιστωτικού ιδρύματος, λαμβάνεται υπόψη η χαμηλότερη διαβάθμιση.

Τα όρια αντισυμβαλλομένου καλύπτουν όλα τα χρηματοοικονομικά προϊόντα στα οποία δραστηριοποιείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς στη διατραπεζική αγορά. Το πλαίσιο ορίων αναθεωρείται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τις επιχειρηματικές ανάγκες της Τράπεζας και τις επικρατούσες συνθήκες στις διεθνείς και εγχώριες χρηματοοικονομικές αγορές. Παρόμοια δομή ορίων για τη διαχείριση του κινδύνου αντισυμβαλλομένου εφαρμόζεται από όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Ο Όμιλος, με στόχο τον περιορισμό του εν λόγω κινδύνου, τυποποιεί τις σχέσεις του με τους αντισυμβαλλομένους μέσω συμβάσεων International Swaps and Derivatives Association ("ISDA") και Global Master Repurchase Agreement ("GMRA"), οι οποίες εμπεριέχουν όλους τους απαιτούμενους όρους σχετικά με τον συμψηφισμό των εκατέρωθεν απαιτήσεων και υποχρεώσεων και την παροχή των αναγκαίων εξασφαλίσεων μεταξύ των αντισυμβαλλομένων. Επιπρόσθετα, έχει συνάψει με το σύνολο σχεδόν των αντισυμβαλλομένων του που είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, συμβάσεις κάλυψης πιστωτικού κινδύνου (Credit Support Annexes, "CSA"). Με τις συμβάσεις αυτές τίθενται οι όροι και διασφαλίζεται η αμοιβαία παροχή εξασφαλίσεων (μετρητά ή χρεωστικοί τίτλοι) σε ημερήσια βάση σύμφωνα με την τρέχουσα αξία κάθε προϊόντος.

Ο Όμιλος αποφεύγει να αναλαμβάνει θέσεις σε παράγωγα προϊόντα, των οποίων οι αξίες των υποκείμενων στοιχείων έχουν υψηλό βαθμό συσχέτισης με την πιστοληπτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου (wrong-way-risk).

Η εκτίμηση της έκθεσης σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου εξαρτάται από τον τύπο του χρηματοοικονομικού προϊόντος. Για διαπραγματευτικές τοποθετήσεις, η έκθεση σε κίνδυνο ισούται με την ονομαστική αξία κάθε συναλλαγής. Για εξωχρηματοπιστηριακές συναλλαγές, η έκθεση σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου υπολογίζεται με βάση τους Συντελεστές Πιστωτικού Ισοδυνάμου που αντιστοιχούν στη διάρκεια των εν λόγω συναλλαγών και τον τύπο της συναλλαγής.

Επιτοκιακός κίνδυνος στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο

Επιτοκιακός κίνδυνος επί του τραπεζικού χαρτοφυλακίου είναι ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα έσοδα (καθαρά έσοδα από τόκους) και το κεφάλαιο, ο οποίος απορρέει από δυσμενείς μεταβολές των επιτοκίων οι οποίες επηρεάζουν τα στοιχεία του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Η έκθεση σε επιτοκιακό κίνδυνο στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο προέρχεται από την αναντιστοιχία στις ημερομηνίες επαναπροσδιορισμού του επιτοκίου μεταξύ στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού. Το τραπεζικό χαρτοφυλάκιο αποτελείται κυρίως από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες, απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, τίτλους που έχουν κατηγοριοποιηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις και διακρατούμενα στη λήξη, υποχρεώσεις προς πελάτες, υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις, τα οποία καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος. Ο Όμιλος διατηρεί επαρκείς διαδικασίες μέτρησης, παρακολούθησης και ελέγχου του επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου, στις οποίες περιλαμβάνονται:

- Συστήματα μέτρησης επιτοκιακού κινδύνου του τραπεζικού χαρτοφυλακίου. Τα συστήματα αυτά έχουν τη δυνατότητα κάλυψης όλων των βασικών πηγών επιτοκιακού κινδύνου και αξιολόγησης των επιπτώσεων των επιτοκιακών μεταβολών με τρόπο που να συνάδει με το πλαίσιο δραστηριοτήτων του Ομίλου.
- Μέτρηση του βαθμού ευαισθησίας των κερδών και της οικονομικής αξίας των ιδίων κεφαλαίων σε περιπτώσεις καταστάσεων κρίσης.
- Επαρκείς και αποτελεσματικές διαδικασίες και συστήματα πληροφορικής για τη μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και υποβολή αναφορών σχετικά με τα επίπεδα έκθεσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου σε επιτοκιακό κίνδυνο.
- Τεκμηριωμένη πολιτική διαχείρισης του επιτοκιακού κινδύνου στο τραπεζικό χαρτοφυλάκιο.

Συγκέντρωση συναλλαγματικού κινδύνου

Η έκθεση του Ομίλου και της Τράπεζας στον συναλλαγματικό κίνδυνο πριν ληφθεί υπόψη η επίδραση της αντιστάθμισης παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθούν. Σύμφωνα με τη στρατηγική της Τράπεζας, η ανοικτή συναλλαγματική θέση στο τέλος της ημέρας πρέπει να συμμορφώνεται με τα όρια που έχουν τεθεί από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματαγοράς και τη Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών & Λειτουργικών Κινδύνων. Η ίδια πολιτική ισχύει σε όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

Η έκθεση του Ομίλου στον συναλλαγματικό κίνδυνο την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013 είχε ως εξής:

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
<i>Εκατ. €*</i>								
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.148	91	65	-	7	195	576	4.082
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	3.084	766	80	33	68	448	157	4.636
Χρηματ. περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.560	17	-	-	-	37	68	2.682
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.615	214	11	11	23	719	18	3.611
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	52.725	4.404	143	88	1.290	10.812	2.034	71.496
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.425	445	14	-	-	2.418	208	4.510
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.011	-	-	-	-	-	13	1.024
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	5.039	28	-	89	-	-	-	5.156
Ακίνητα επενδύσεων	272	-	-	-	-	-	2	274
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	57	-	-	-	-	1	5	63
Υπεραξία, λογισμικό και άυλα περιουσιακά στοιχεία	213	-	70	-	-	1.687	167	2.137
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.684	-	19	-	-	173	147	2.023
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	684	-	-	-	-	12	5	701
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.866	62	53	25	1	254	76	4.337
Σύνολο Ενεργητικού	78.383	6.027	455	246	1.389	16.756	3.476	106.732

31 Δεκεμβρίου 2011	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.124	525	2	-	36	374	47	34.108
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.372	315	32	191	29	390	2	4.331
Υποχρεώσεις προς πελάτες	41.666	5.101	286	102	68	8.602	3.719	59.544
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	2.221	1.008	-	-	-	183	28	3.440
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.648	-	-	-	1	32	4	2.685
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.451	280	88	27	1	712	41	2.600
Υποχρεώσεις από παροχές προς το προσωπικό	257	-	-	-	-	14	6	277
Σύνολο παθητικού	84.739	7.229	408	320	135	10.307	3.847	106.985
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(6.356)	(1.202)	47	(74)	1.254	6.449	(371)	(253)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
<i>Εκατ. €*</i>								
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.136	779	148	-	9	436	992	4.500
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.653	601	88	25	36	799	116	4.318
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.161	68	9	-	-	56	135	5.429
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.233	193	4	15	4	242	2	3.693
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	48.117	3.754	146	51	1.224	13.959	1.884	69.135
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.557	670	10	-	-	2.488	489	5.214
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	345	-	-	-	-	-	11	356
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	2.745	-	-	-	-	-	-	2.745
Ακίνητα επενδύσεων	277	-	-	-	-	-	3	280
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης *	45	-	-	-	-	106	8	159
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	248	-	95	-	-	1.745	50	2.138
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.617	-	32	-	-	195	125	1.969
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	631	2	-	-	-	-	3	636
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	3.621	64	49	10	1	388	93	4.226
Σύνολο ενεργητικού	72.386	6.131	581	101	1.274	20.414	3.911	104.798

31 Δεκεμβρίου 2012	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	32.381	879	4	-	99	554	55	33.972
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.074	304	35	38	27	291	1	4.770
Υποχρεώσεις προς πελάτες	39.024	5.739	237	222	69	9.447	3.984	58.722
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.295	1.144	1	-	-	1.304	27	3.771
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.454	1	-	-	1	-	4	2.460
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.318	270	93	14	-	1.019	43	2.757
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	342	-	-	-	-	38	8	388
Σύνολο παθητικού	80.888	8.337	370	274	196	12.653	4.122	106.840
Καθαρή συναλλαγματική θέση	(8.502)	(2.206)	211	(173)	1.078	7.761	(211)	(2.042)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

31 Δεκεμβρίου 2013	EURO	USD	GBP	JPY	CHF	TL	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού								
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	3.354	1.071	141	-	11	300	1.033	5.910
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	2.216	417	93	18	29	3	71	2.847
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.733	108	14	-	-	72	160	3.087
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.416	225	6	41	1	982	-	3.671
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	47.701	3.661	144	34	1.220	12.612	1.878	67.250
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διαθ. προς πώληση	1.674	460	5	-	-	1.556	590	4.285
Χαρτ/κιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	253	128	-	-	-	856	-	1.237
Χαρτ/κιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις	11.955	-	-	-	-	-	-	11.955
Ακίνητα επενδύσεων	527	-	-	-	-	-	8	535
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	53	-	-	-	-	81	9	143
Υπεραξία, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	198	-	81	-	-	1.383	47	1.709
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.413	-	44	-	-	187	111	1.755
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	711	6	1	-	-	-	3	721
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	5.298	63	67	2	-	305	90	5.825
Σύνολο ενεργητικού	80.502	6.139	596	95	1.261	18.337	4.000	110.930
31 Δεκεμβρίου 2013								
Στοιχεία Παθητικού								
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	25.722	1.064	14	-	85	988	24	27.897
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	2.433	139	22	2	54	379	-	3.029
Υποχρεώσεις προς πελάτες	44.035	5.590	238	2	66	8.786	4.159	62.876
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους & λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.631	1.242	-	-	1	905	27	3.806
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.395	5	-	-	-	-	4	2.404
Λοιπά στοιχεία παθητικού	1.191	286	124	3	-	864	46	2.514
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	491	-	-	-	-	32	7	530
Σύνολο παθητικού	77.898	8.326	398	7	206	11.954	4.267	103.056
Καθαρή συναλλαγματική θέση	2.604	(2.187)	198	88	1.055	6.383	(267)	7.874

Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Κίνδυνος Χώρας

Ο κίνδυνος χώρας είναι ο υφιστάμενος ή ενδεχόμενος κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο λόγω των γεγονότων που συντελούνται σε μια χώρα, τα οποία βρίσκονται τουλάχιστον έως ένα βαθμό υπό τον έλεγχο της κυβέρνησης, αλλά όχι υπό τον έλεγχο κάποιας εταιρείας ή ατόμου. Οι κύριες κατηγορίες του κινδύνου χώρας περιλαμβάνουν τον κίνδυνο στάσης πληρωμών (sovereign risk), τον κίνδυνο αδυναμίας μετατροπής του εγχώριου νομίσματος σε διεθνή βασικά νομίσματα αποθεμάτων (convertibility risk) και τον κίνδυνο αδυναμίας εξαγωγής αυτών (transfer risk) προκειμένου να αποπληρωθούν υποχρεώσεις στο εξωτερικό. Ως εκ τούτου, στον κίνδυνο χώρας εμπίπτουν όλες οι μορφές διασυννοριακών χρηματοδοτήσεων σε μια χώρα, είτε αυτές αφορούν στην κεντρική κυβέρνηση, είτε σε Πιστωτικά Ιδρύματα (Π.Ι.), είτε σε ιδιωτική επιχείρηση ή ιδιώτη.

Τα στοιχεία εντός και εκτός ισολογισμού τα οποία υπόκεινται σε κίνδυνο χώρας είναι τα παρακάτω:

- οι διατραπεζικές τοποθετήσεις, με ή χωρίς εξασφάλιση, καθώς και οι ισοδύναμοι κίνδυνοι από συναλλαγές σε παράγωγα εξωχρηματοπιστωτικά προϊόντα με Π.Ι. που εδρεύουν στο εξωτερικό,
- η χορήγηση δανείων προς εταιρείες ή Π.Ι., η διακράτηση εταιρικών ομολόγων, καθώς και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων (project finance),
- οι εγχρήματες (funded) και μη-εγχρήματες (unfunded) εμπορικές συναλλαγές,

- οι συμμετοχές στο μετοχικό κεφάλαιο θυγατρικών τραπεζών που εδρεύουν στο εξωτερικό, και
- η διακράτηση κρατικών ομολόγων και η πώληση πιστωτικής προστασίας (credit default swap), όπου η υποκείμενη οντότητα είναι κάποια χώρα.

Στο πλαίσιο αυτό, η Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο. παρακολουθεί την έκθεση της Τράπεζας σε κίνδυνο χώρας, εστιάζοντας κυρίως στις χώρες της ΝΑ Ευρώπης, την Τουρκία, την Αίγυπτο, την Κύπρο, τη Μάλτα και τη Νότιο Αφρική όπου ο Όμιλος έχει παρουσία.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ως κίνδυνος ρευστότητας ορίζεται ως ο υφιστάμενος ή μελλοντικός κίνδυνος για τα αποτελέσματα και το κεφάλαιο ο οποίος απορρέει από την αδυναμία του οργανισμού να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του όταν αυτές καταστούν πληρωτέες χωρίς να υποστεί σημαντικές ζημιές.

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντικατοπτρίζει την πιθανότητα οι ταμειακές εκροές να μην καλύπτονται επαρκώς από ταμειακές εισροές, λαμβάνοντας υπόψη μη αναμενόμενες καθυστερήσεις σε αποπληρωμές (term liquidity risk), ή καταβολές υψηλότερες των αναμενόμενων (withdrawal/call risk). Ο κίνδυνος ρευστότητας περιλαμβάνει τον κίνδυνο μη αναμενόμενων αυξήσεων στο κόστος χρηματοδότησης των περιουσιακών στοιχείων σε κατάλληλες διάρκειες και επιτόκια, καθώς και τον κίνδυνο να μην είναι δυνατή η ρευστοποίηση θέσεων έγκαιρα με εύλογους όρους.

Η διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας αποσκοπεί στην διασφάλιση της ορθής εκτίμησης του κινδύνου σε επίπεδο Ομίλου και της διατήρησής του σε αποδεκτά επίπεδα, καθώς και της πρόσβασης του Ομίλου στις αγορές κεφαλαίου για την κάλυψη των αναγκών της πελατειακής του βάσης, των υποχρεώσεων του που καθίστανται πληρωτέες και των λοιπών κεφαλαιακών του αναγκών, ακόμα και υπό δυσμενείς συνθήκες. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η Τράπεζα διέθετε χρηματοοικονομικά περιουσιακά συνολικής αξίας €14,0 δισ. τα οποία θα μπορούσε άμεσα να χρησιμοποιήσει για την άντληση ισόποσης ρευστότητας μέσω του ΕΛΑ. Συμπληρωματικά του ανωτέρω μηχανισμού, η Finansbank διατηρεί το δείκτη Διαθέσιμα κεφάλαια μέσω συμφωνιών επαναγοράς («ΔΚμΣΕ») προς Σύνολο καταθέσεων στο κατ' ελάχιστο επίπεδο του 9%. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης ΔΚμΣΕ ανερχόταν σε 10,8%, ο οποίος αντιστοιχεί στο ποσό των TL 4 δισ.

Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης έχουν την ευθύνη για την εφαρμογή της στρατηγικής κινδύνου ρευστότητας που εγκρίνεται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τη διαμόρφωση κατάλληλων πολιτικών, μεθόδων και διαδικασιών για τον εντοπισμό, τη μέτρηση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του κινδύνου ρευστότητας, που ανταποκρίνονται στη φύση και στην πολυπλοκότητα των εργασιών της Τράπεζας. Τα εκτελεστικά και ανώτατα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται τακτικά όσον αφορά τα τρέχοντα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο ρευστότητας, προκειμένου να εξασφαλίζουν ότι το προφίλ κινδύνου ρευστότητας του Ομίλου παραμένει εντός των εγκεκριμένων ορίων. Επιπλέον, τα στελέχη της διοίκησης ενημερώνονται σε καθημερινή βάση για την εξέλιξη των καταθέσεων με αναφορές οι οποίες αντικατοπτρίζουν τη σύνθεση, τα λογιστικά υπόλοιπα και τις ημερήσιες διακυμάνσεις τους. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα ο Όμιλος παρακολουθεί το δείκτη προσαρμοσμένων δανείων προς καταθέσεις, ο οποίος την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν 97,5%.

Η ALCO παρακολουθεί τα ανοίγματα στις ημερομηνίες λήξης των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, καθώς και των χρηματοδοτικών απαιτήσεων, βάσει διάφορων παραδοχών, περιλαμβανομένων συνθηκών που δύνανται να έχουν δυσμενή επίδραση στη δυνατότητα της Τράπεζας να ρευστοποιήσει επενδύσεις και θέσεις του εμπορικού χαρτοφυλακίου καθώς και στη δυνατότητα πρόσβασής της στις αγορές κεφαλαίου.

Οι κύριες πηγές ρευστότητας του Ομίλου είναι οι καταθέσεις, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα με τη μορφή συμφωνιών επαναγοράς τίτλων (repos) με την ΕΚΤ και ο μακροπρόθεσμος δανεισμός. Η χρηματοδότηση από τη ΕΚΤ πραγματοποιείται με την παραχώρηση εξασφαλίσεων, κυρίως τίτλων που έχει εκδώσει η Τράπεζα με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, στο πλαίσιο του προγράμματος ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, και ομόλογα ΕΤΧΣ που έχει λάβει από το ΤΧΣ.

Αναφορικά με τη χρηματοδότηση των θυγατρικών του Ομίλου, η Finansbank είναι κυρίως αυτοχρηματοδοτούμενη μέσω των καταθέσεων της, των συμφωνιών επαναγοράς τίτλων με την Κεντρική Τράπεζα και των κεφαλαίων που αντλεί από τη διατραπεζική αγορά. Επιπλέον, την 7 Φεβρουαρίου 2014, η Finansbank ανακοίνωσε την εκκίνηση ενός προγράμματος έκδοσης τίτλων μεσοπρόθεσμης διάρκειας (MTN) συνολικής ονομαστικής αξίας έως USD 1,5 δισ. ή ισόποσης αξίας σε άλλο νόμισμα συμπεριλαμβανομένης της Τούρκικης Λίρας. Στο πλαίσιο αυτό, την 25 Απριλίου 2014, η Finansbank εξέδωσε ομόλογο κύριου χρέους (senior unsecured bond) σταθερού επιτοκίου ύψους USD 500 εκατ. που λήγει σε πέντε χρόνια και φέρει επιτόκιο 6,25%. Οι υπόλοιπες θυγατρικές είναι ως επί το πλείστον αυτοχρηματοδοτούμενες.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανήλθε σε €20,7 δισ., ενώ η χρηματοδότηση μέσω του ΕΛΑ ήταν μηδενική. Ο σημαντικός περιορισμός της έκθεσης της Τράπεζας στο Ευρωσύστημα κατά €10,2 δισ. σε σχέση με τα €30,9 δισ. το 2012, οφείλεται κυρίως στη σταδιακή αύξηση των εγχώριων πελατειακών καταθέσεων.

Ασφαλιστικός κίνδυνος

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που εκδίδει ο Όμιλος περιλαμβάνουν ασφαλιστικό κίνδυνο. Ο κίνδυνος αφορά στην πιθανότητα επέλευσης του ασφαλισμένου γεγονότος και της επακόλουθης ζημιάς. Ο κίνδυνος βασίζεται σε συμπτώσεις και για το λόγο αυτό είναι απρόβλεπτος.

Ο πρωταρχικός κίνδυνος που πιθανόν να αντιμετωπίσει ο Όμιλος από τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που έχει εκδώσει είναι η απόκλιση από τις αντίστοιχες εκτιμήσεις του πραγματικού αριθμού ζημιών, του χρόνου επέλευσής τους και του ύψους της αποζημίωσης. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί γιατί η συχνότητα και/ή η σφοδρότητα των ζημιών δύναται να είναι μεγαλύτερες από τις εκτιμηθείσες. Ανάλογα με το ασφαλιστικό προϊόν, ο κίνδυνος αυτός επηρεάζεται από μεταβολές σε μακροοικονομικά μεγέθη, μεταβολές στη συμπεριφορά των ασφαλισμένων, μεταβολές στη δημόσια υγεία, από πανδημίες και καταστροφικά γεγονότα (σεισμούς, βιομηχανική καταστροφή, φωτιές, εξεγέρσεις, τρομοκρατία, κ.λπ.).

Η έκθεση στους παραπάνω κινδύνους μετριάζεται μέσω της διασποράς τους σε ένα πολυπληθές χαρτοφυλάκιο ασφαλιστηρίων συμβολαίων. Η διασπορά αυτή βελτιώνεται περαιτέρω μέσω της εφαρμογής επιλεκτικής πρακτικής ανάληψης των κινδύνων, κατάλληλης ανασφαλιστικής πολιτικής και εσωτερικών κανόνων λειτουργίας σε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο πολιτικής διαχείρισης κινδύνου. Επιπλέον, η τιμολογιακή πολιτική βασίζεται σε παραδοχές και στατιστικές μελέτες, καθώς και στα εμπειρικά δεδομένα του Ομίλου, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες τάσεις και τις τρέχουσες συνθήκες αγοράς.

Οι ανασφαλιστικές συμβάσεις διακρίνονται σε προαιρετικές, συμβατικές (αναλογικές και μη) και καταστροφικού τύπου (catastrophe reinsurance).

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο Όμιλος, αναγνωρίζοντας τη σπουδαιότητα του λειτουργικού κινδύνου, έχει από το 2006 θέσει ως στόχο τη θέσπιση και τήρηση ενός υψηλής ποιότητας πλαισίου διαχείρισής του σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων του. Ο Όμιλος εφαρμόζει από το 2009 το μηχανογραφικό σύστημα OpVar της εταιρείας Algorithmics. Το εν λόγω σύστημα, συμβάλλει επιτρέπει στον Όμιλο να υπολογίζει, τόσο σε ατομική βάση όσο και σε ενοποιημένη, τις κεφαλαιακές απαιτήσεις λόγω λειτουργικού κινδύνου μέσω της χρήσης ενός εσωτερικού υποδείγματος μέτρησης του λειτουργικού κινδύνου.

3.10.6 Κεφαλαιακή επάρκεια

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013 σύμφωνα με τις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2013
Ίδια κεφάλαια	
Μετοχικό κεφάλαιο	2.073
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11.975
Μείον: Ίδιες μετοχές	(2)
Αποθεματικά και αποτελέσματα εις νέον	(6.935)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	7.111
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	683
Προνομιούχοι τίτλοι	80
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	7.874

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανέρχονταν σε €7.874 εκατ. Επίσης, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα συνολικά εποπτικά κεφάλαια, το σύνολο του σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού και η κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013. Σημειώνεται ότι κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012, ο συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ήταν κάτω από το ελάχιστο όριο του 8% και κατά συνέπεια ο βασικός και συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας υπολογίστηκαν χωρίς να ληφθούν υπόψη τα όρια της ΠΔ/ΤΕ 2630/29.10.2010.

		Όμιλος				
		Βασιλεία II				
Κεφάλαιο (ποσά σε εκατ. €):		31.12.2011 ⁽¹⁾	31.12.2012 ⁽¹⁾	31.12.2012 ⁽²⁾	31.12.2013 ⁽³⁾	31.12.2013 ⁽⁴⁾
Κύρια βασικά κεφάλαια (Common Equity)	(α)	-	-	5.032	5.723	8.223
Κύρια βασικά κεφάλαια (Core Tier I)	(β)	-	-	5.032	5.723	8.223
Βασικά κεφάλαια (Tier I)	(γ)	5.063	5.464	5.594	6.000	8.500
Συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II)		703	355	329	250	250
Συνολικά εποπτικά κεφάλαια (Tier I & Tier II)	(δ)	5.766	5.819	5.923	6.250	8.750
Σταθμισμένο Ενεργητικό έναντι Κινδύνου Αγοράς		2.835	5.464	5.464	2.280	2.280
Σταθμισμένο Ενεργητικό έναντι Πιστωτικού Κινδύνου και Κινδύνου Αντισυμβαλλομένου		55.023	53.868	53.868	48.587	48.586
Σταθμισμένο Ενεργητικό έναντι Λειτουργικού Κινδύνου		6.390	5.189	5.189	4.818	4.819
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	(ε)	64.248	64.521	64.521	55.685	55.685
Δείκτες:						
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity)	α/ε	-	-	7,8%	10,3%	14,8%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I)	β/ε	-	-	7,8%	10,3%	14,8%
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	γ/ε	11,5%	8,5%	8,7%	10,8%	15,3%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	δ/ε	12,6%	9,0%	9,2%	11,2%	15,7%

Σημειώσεις:

(1) Στα αναμορφωμένα κεφάλαια το 2011, έχουν ενσωματωθεί τα κεφάλαια ύψους €7.430 εκατ. που συνεισέφερε το ΤΧΣ με τη μορφή ομολόγων εκδόσεως της ΕΤΧΣ. Στα αναμορφωμένα κεφάλαια και δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας το 2012, έχουν ενσωματωθεί επιπλέον κεφάλαια ύψους €2.326 εκατ. (συνολικό ποσό €9.756 εκατ.). Για σκοπούς συγκρισιμότητας, οι αναμορφωμένοι δείκτες για το 2011 περιλαμβάνουν το συνολικό ποσό €9.756 εκατ.

(2) Ο υπολογισμός έχει γίνει με βάση την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος.

(3) Ο υπολογισμός έχει γίνει με βάση την Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως τροποποιήθηκε από την Πράξη 36/23.12.2013.

(4) Ο υπολογισμός περιλαμβάνει την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, συνολικού ποσού €2,5 δισ.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) και της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Την 31 Μαρτίου 2013 η Πράξη 13/28.3.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καθιέρωσε νέα όρια 9% και 6% για τους δείκτες των Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων – («Core Tier I» ή «CT1») και Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων - Common equity, αντίστοιχα για τον Όμιλο και την Τράπεζα και εισήγαγε το όριο του 20% του δείκτη CT1 για τη αναγνώριση των απαιτήσεων από αναβαλλόμενους φόρους. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, σύμφωνα με την Πράξη 36/23.12.2013 της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, καταργήθηκε το πλαφόν 20% του CT1, στην αναγνώριση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων («Core Tier I») αυξήθηκε σε 10,3%, (31 Δεκεμβρίου 2012: 7,8%), λόγω της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας τον Ιούνιο του 2013, μέσω της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου ύψους €9.756 εκατ. (όπου ποσό ύψους €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές, ενώ η συμμετοχή του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε στο ποσό των €8.677 εκατ.), των κερδών που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας της χρήσης 2013 ύψους €809 εκατ. και της ολοκλήρωσης συγκεκριμένων ενεργειών της Διοίκησης, όπως της μεταβίβασης του 66,0% από 100% της συμμετοχής της Τράπεζας στην Εθνική Πανγαία Α.Ε.Α.Π., της άσκησης διαχείρισης στοιχείων παθητικού, της απομόχλευσης και μείωσης κινδύνων και της επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών που διατέθηκαν στις Η.Π.Α. Επίσης, ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία ολοκλήρωσης ενεργειών (π.χ. μέθοδος IRB για την στάθμιση των δανείων της Finansbank και πώληση της θυγατρικής εταιρίας ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε., οι οποίες αναμένεται να βελτιώσουν περαιτέρω τον δείκτη Core Tier I.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρώπης, προχώρησε στις 26/6/2013 στην έκδοση της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού 575/2013 (γνωστά ως CRD IV), μέσω των οποίων έγινε η ενσωμάτωση και προσαρμογή σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, των αλλαγών εκείνων που έχουν προταθεί από την Επιτροπή της Βασιλείας (Basel III). Οι νέοι κανόνες ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2014.

Στις 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε τα αποτελέσματα της άσκησης εκτίμησης κεφαλαιακών αναγκών που διενήργησε για καθμία από τις ελληνικές τράπεζες (για περισσότερες πληροφορίες, βλ. ενότητα 3.6.3 «Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα- Πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις-Κεφαλαιακές Ανάγκες»). Οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας εκτιμήθηκαν στο ύψος των €2.183 εκατ. σύμφωνα με το Βασικό Σενάριο.

Σε απάντηση της εκτίμησης αυτής, η Τράπεζα προσδιόρισε δυνητικές ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου τις οποίες σκοπεύει να υλοποιήσει. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει κρίνει ότι οι ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων (πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου) ύψους €1.040 εκατ. μπορούν να περιληφθούν στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας.

Η Τράπεζα με την άντληση έως €2,5 δισ. νέων κεφαλαίων επιδιώκει:

- i. Να καλύψει το κεφαλαιακό έλλειμμα μεταξύ των εγκεκριμένων ενεργειών για την ενίσχυση κεφαλαίων (ύψους €1.040 εκατ.) και των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών ύψους €2.183 εκατ. που έχει προσδιορίσει η Τράπεζα της Ελλάδος, ήτοι ποσό €1.143 εκατ.,
- ii. Να ενισχύσει την κεφαλαιακή της θέση υπό συνθήκες πλήρους εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας III «fully loaded Basel III», ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία σε ενέργειες για τη διαμόρφωση της κεφαλαιακής της βάσης, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να υποβάλει αίτηση να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου ύψους €1.350 εκατ. όταν αυτό κριθεί σκόπιμο.

Με την ολοκλήρωση των ενεργειών για την ενίσχυση κεφαλαίων (στις οποίες περιλαμβάνονται οι επιπτώσεις των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank για τις οποίες αναμένεται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος και τις εγκεκριμένες κεφαλαιακές ενέργειες από την Τράπεζα της Ελλάδος ύψους €1.040 εκατ.) και της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα θα διαθέτει δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I) ύψους 18,2% (pro forma) και δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (EBA Common Equity Tier I) ύψους 11,7% (pro forma), βάσει της πλήρους εφαρμογής του πλαισίου της Βασιλείας III, σύμφωνα με την οδηγία CRD IV, σχετικά με τους κανόνες που θα ισχύουν το 2024, με στοιχεία 31 Δεκεμβρίου 2013.

		Pro forma Core Tier I Basel II	Pro forma EBA CET1 – Πλήρης εφαρμογή Basel III
Κεφάλαιο (ποσά σε εκατ. €):		31.12.2013	
Κύρια βασικά κεφάλαια (Common Equity)	(α)	9.017	5.938
Κύρια βασικά κεφάλαια (Core Tier I)	(β)	9.017	-
Βασικά κεφάλαια (Tier I)	(γ)	9.294	6.135
Συμπληρωματικά κεφάλαια (Tier II)		250	109
Συνολικά εποπτικά κεφάλαια (Tier I & Tier II)	(δ)	9.544	6.244
Σύνολο σταθμισμένου έναντι κινδύνων ενεργητικού	(ε)	49.595	50.710
Δείκτες:			
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity)	α/ε	18,2%	11,7%
Δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I)	β/ε	18,2%	-
Δείκτης βασικών ιδίων κεφαλαίων	γ/ε	18,7%	12,1%
Συνολικός δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας	δ/ε	19,2%	12,3%

3.10.7 Πιστοληπτική διαβάθμιση

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η τρέχουσα πιστοληπτική διαβάθμιση της Τράπεζας όπως έχει αξιολογηθεί από τους διεθνείς οίκους των Moody's Investors Services Limited («Moody's»), Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited («Standard and Poor's») και Fitch Ratings Ltd («Fitch»):

Διεθνής οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης	Μακροπρόθεσμη η Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Βραχυπρόθεσμη Πιστοληπτική Διαβάθμιση	Προοπτική	Χρηματοοικ/κή Θέση – Τράπεζα	Χρηματοοικ/κή Θέση – Τίτλοι μειωμένης εξασφάλισης	Χρηματοοικ/κή Θέση – Προνομιούχες μετοχές
Moody's	Caa1	Not Prime	Stable	E	Caa3	Ca
Standard and Poor's	CCC	C	Negative	—	CC	CC
Fitch	B-	B	Stable	WD	—	C

Οι ημερομηνίες πιστοποίησης είναι οι εξής: Moody's 11 Δεκεμβρίου 2013, Standard and Poor's 31 Ιουλίου 2013 και Fitch 13 Ιουνίου 2013.

Πηγή: Εκθέσεις και δελτία τύπου των ανωτέρω Διεθνών Οίκων Πιστοληπτικής Αξιολόγησης. Η Τράπεζα θεβαιώνει ότι οι πληροφορίες αυτές έχουν αναπαράχθει πιστά και ότι, εξ όσων γνωρίζει και είναι σε θέση να θεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από τους ανωτέρω Οίκους, δεν υπάρχουν παραλείψεις που θα καθιστούσαν τις

Οι Moody's, Standard and Poor's και Fitch είναι εταιρείες εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο και έχουν εγγραφεί σύμφωνα με τον Κανονισμό 1060/2009, σύμφωνα με σχετική λίστα που έχει αναρτήσει η European Securities Market Authority "ESMA" με τελευταία ημερομηνία επικαιροποίησης την 3 Ιουνίου 2013.

3.11 Προβλέψεις ή εκτιμήσεις κερδών

Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι δεν υφίσταται οποιαδήποτε ανακοίνωση πρόβλεψης ή εκτίμησης κερδών για την τρέχουσα ή για επόμενες χρήσεις. Η Τράπεζα ενημερώνει το επενδυτικό κοινό σχετικά με τα οικονομικά της στοιχεία μέσω τακτικών και έκτακτων επίσημων Δελτίων Τύπου, παρέχοντας ισότιμη και έγκυρη πληροφόρηση, βάσει των υποχρεώσεων της που απορρέουν από το εποπτικό πλαίσιο της κεφαλαιαγοράς στην Ελλάδα.

3.12 Διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και ανώτερα διοικητικά στελέχη

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας τα κύρια διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και ανώτερα διοικητικά στελέχη είναι τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές και οι επιτροπές όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.12.2 «Εποπτικά και διαχειριστικά όργανα»).

3.12.1 Διοικητικό Συμβούλιο και ανώτερα διοικητικά στελέχη

Η Τράπεζα διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο το οποίο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη στρατηγικής κατεύθυνσης, την εποπτεία της Διοίκησης και τον επαρκή έλεγχο της Τράπεζας, με απώτερο στόχο τη μεγιστοποίηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας και την προάσπιση του γενικότερου εταιρικού συμφέροντος, σύμφωνα την τρέχουσα νομοθεσία και το θεσμικό πλαίσιο συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων του Πλαισίου Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας –Επίτροπος Παρακολούθησης (Monitoring Trustee)»).

Λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβεί τα τρία έτη με δυνατότητα επανεκλογής. Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει κατά την Τακτική Γενική Συνέλευση του έτους, στο οποίο συμπληρώνεται η τριετία από την εκλογή τους. Η Γενική Συνέλευση καθορίζει κάθε φορά τον ακριβή αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αποτελείται κατ' ελάχιστον από 9 ως 15 μέλη και πρέπει πάντα να είναι περιττός αριθμός) και προσδιορίζει τα ανεξάρτητα μέλη του. Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας συμμετέχουν ως μέλη ένας εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου και ένας εκπρόσωπος του ΤΧΣ, σε εφαρμογή των Ν. 3723/2008 και Ν. 3864/2010 αντίστοιχα (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας – Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας»). Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης ορίζει ειδικά τον ελάχιστο αριθμό των εκτελεστικών, καθώς και των ανεξαρτήτων και μη - εκτελεστικών μελών.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ανακληθούν οποτεδήποτε από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Σε περίπτωση που κάποιο μέλος, παύσει να μετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο, λόγω παραίτησης, θανάτου ή έκπτωσης για οποιοδήποτε λόγο, και εφόσον η αναπλήρωσή του δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά μέλη, που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση, τα υπόλοιπα μέλη μπορούν είτε να εκλέγουν προσωρινά άλλον για να καλύψει την κενή θέση για τον υπόλοιπο χρόνο ως τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαταστάθηκε, είτε να συνεχίζουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των υπολοίπων μελών είναι τουλάχιστον εννιά. Σε περίπτωση προσωρινής εκλογής νέου μέλους, η εκλογή ισχύει για το υπόλοιπο της θητείας του μέλους που αντικαθίσταται και η κάλυψη της θέσης ανακοινώνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο στην αμέσως προσηγή Γενική Συνέλευση, η οποία μπορεί να αντικαταστήσει τους εκλεγέντες ακόμη και αν δεν έχει αναγραφεί σχετικό θέμα στην Ημερήσια Διάταξη. Σε κάθε περίπτωση, τα εναπομείναντα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ανεξάρτητα από τον αριθμό τους, μπορούν να προβούν σε σύγκληση Γενικής Συνέλευσης με αποκλειστικό σκοπό την εκλογή νέου Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του, με απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρό του και το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας, ο οποίος διευθύνει τις εργασίες αυτής. Ακόμη, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκλέγει Αντιπρόεδρο ή Αντιπροέδρους και Αναπληρωτή ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατόν να εκλεγεί και Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας, ο δε Αντιπρόεδρος ή Αντιπρόεδροι του

Διοικητικού Συμβουλίου είναι δυνατόν να εκλεγεί/ούν και Αναπληρωτής ή Αναπληρωτές Διευθύνοντες Σύμβουλοι της Τράπεζας. Ωστόσο, η Τράπεζα παρακολουθώντας τις διεθνείς εξελίξεις σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης και στο πλαίσιο υιοθέτησης βέλτιστων πρακτικών και της συνεχής διαδικασίας επικαιροποίησης του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, διαχωρίζει τον ρόλο του Προέδρου από αυτόν του Διευθύνοντος Συμβούλου.

Η συγκρότηση του Διοικητικού Συμβουλίου σε σώμα γίνεται στην πρώτη συνεδρίασή του, η οποία συγκαλείται μετά από κάθε εκλογή μελών από τη Γενική Συνέλευση, καθώς και σε κάθε περίπτωση κενώσεως της θέσης του Προέδρου ή του Διευθύνοντος Συμβούλου για οποιοδήποτε λόγο. Μέχρι της εκλογής νέου Προέδρου ή Διευθύνοντος Συμβούλου από το Διοικητικό Συμβούλιο, τα σχετικά καθήκοντα ασκούνται από τον Αναπληρωτή του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει όπως προβλέπεται από την ελληνική νομοθεσία, το Καταστατικό της Τράπεζας και τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς επίσης και από τις διατάξεις της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας προς τον Monitoring Trustee και συγκαλείται (α) από τον Πρόεδρο, με πρόσκληση που κοινοποιείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τουλάχιστον τρεις εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην πρόσκληση πρέπει να αναγράφονται, απαραίτητα και με σαφήνεια, τα θέματα της Ημερήσιας Διάταξης και, διαφορετικά αποφάσεις δεν δύναται να ληφθούν στη συνεδρίαση αν δεν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και κανένα μέλος δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων, ή (β) από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του κατόπιν αίτησης από δύο μέλη, εντός προθεσμίας επτά ημερών από την υποβολή της αίτησης προς τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, ή (γ) από τον Πρόεδρο, κατόπιν αίτησης του Εκπροσώπου του ΤΧΣ εντός προθεσμίας επτά ημερών από την υποβολή της αίτησης προς τον Πρόεδρο. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου δεν προβεί στη σύγκληση του Συμβουλίου κατόπιν αίτησης δύο μελών ή του εκπροσώπου του ΤΧΣ εντός της ανωτέρω προθεσμίας, τότε τα δύο μέλη ή ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ αντίστοιχα δύναται να συγκαλέσουν το Διοικητικό Συμβούλιο εντός πέντε ημερών από τη λήξη της ως άνω επταήμερης προθεσμίας. Η εν λόγω πρόσκληση πρέπει να κοινοποιείται σε όλα τα μέλη του Συμβουλίου.

Οποιοδήποτε μέλος μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο να συμπεριλάβει ένα ή περισσότερα θέματα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης του Συμβουλίου. Δύο ή περισσότερα μέλη μπορούν να απαιτήσουν από τον Πρόεδρο να συμπεριλάβει ένα ή περισσότερα θέματα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης του Συμβουλίου. Ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ δύναται επίσης να συμπεριλάβει θέματα στην ημερήσια διάταξη και, για το σκοπό αυτό, πρέπει να αποστέλλει στον Πρόεδρο του Συμβουλίου εγγράφως τα προτεινόμενα / επιπρόσθετα θέματα τουλάχιστον δύο εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Στην περίπτωση που ο Πρόεδρος δεν συμπεριλάβει όλα τα προτεινόμενα θέματα στην ημερήσια διάταξη, ο Εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει το δικαίωμα να συγκαλέσει τη συνεδρίαση εντός πέντε ημερών από τη λήξη της επταήμερης προθεσμίας, καλώντας όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, αν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των μελών. Ουδέποτε όμως ο αριθμός των παρόντων μελών μπορεί να είναι μικρότερος από πέντε. Στο Καταστατικό της Τράπεζας ορίζονται οι προϋποθέσεις για την αντιπροσώπηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κατά τη λήψη των αποφάσεων.

Αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο εκπροσωπεί την Τράπεζα δικαστικά και εξωδίκως και μπορεί, με απόφασή του, να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του, εν όλω ή εν μέρει, περιλαμβανομένου του δικαιώματος εκπροσώπησης, στον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους, σε ένα ή περισσότερα μέλη του, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές της Τράπεζας, τους Διευθυντές και υπαλλήλους της Τράπεζας, καθώς και σε τρίτα πρόσωπα εν γένει, καθορίζοντας συγχρόνως με την απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα για τα οποία παραχωρούνται αυτές οι εξουσίες. Εξαιρούνται τα θέματα που απαιτούν συλλογική ενέργεια του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Τράπεζα δεσμεύεται στις συναλλαγές της είτε με μία είτε με δύο εξουσιοδοτημένες υπογραφές. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να χορηγήσει έγκυρα δικαίωμα μοναδικής υπογραφής μόνο στο Διευθύνοντα Σύμβουλο, στους Αναπληρωτές Διευθύνοντες Συμβούλους και σε Γενικούς Διευθυντές της Τράπεζας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι, ενδεικτικά, αρμόδιο για την:

- Εξέταση και έγκριση της στρατηγικής κατεύθυνσης της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένου και του πολυετούς επιχειρησιακού σχεδίου, του ετήσιου προϋπολογισμού και των μεγάλων στρατηγικών αποφάσεων, και την παροχή σχετικής καθοδήγησης στη Διοίκηση της Τράπεζας και του Ομίλου.

- Εξέταση της εταιρικής δομής του Ομίλου, την παρακολούθηση τυχόν κινδύνων που απορρέουν από τη δομή αυτή και διασφάλιση της συνεκτικότητας και αποτελεσματικότητας του συστήματος της εταιρικής διακυβέρνησης του Ομίλου.
- Συμμετοχή της Τράπεζας σε άλλες τράπεζες στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό ή εκποίηση συμμετοχών της σε αυτές.
- Ίδρυση υποκαταστημάτων, πρακτορείων και γραφείων αντιπροσωπείας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
- Σύσταση σωματείων, ιδρυμάτων του άρθρου 108 ΑΚ και συμμετοχή σε εταιρείες του άρθρου 784 ΑΚ.
- Έγκριση του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.
- Ονομασία των Γενικών Διευθυντών, Βοηθών Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Τράπεζας κατόπιν πρότασης του Διευθύνοντος Συμβούλου.
- Εξέταση και έγκριση των ετήσιων και ενδιάμεσων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας.
- Έκδοση ομολογιακών δανείων πάσης φύσεως, εκτός εκείνων για τα οποία ορίζεται, από τον ελληνικό νόμο, ως αποκλειστικά αρμόδια η Γενική Συνέλευση.
- Έγκριση και ανασκόπηση του Κώδικα Δεοντολογίας για τους υπαλλήλους του Ομίλου της Τράπεζας.
- Έγκριση της Πολιτικής Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Έγκριση και αναθεώρηση της Πολιτικής Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου, κατόπιν απόφασης των μη εκτελεστικών Μελών του, ύστερα από εισήγηση της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου.

Το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας υποστηρίζεται από τις αρμόδιες Επιτροπές (Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, Επιτροπή Ελέγχου, Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, Επιτροπή Στρατηγικής), οι οποίες έχουν συσταθεί και λειτουργούν για το σκοπό αυτό, η λειτουργία των οποίων είναι σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο συμπεριλαμβανομένων και των διατάξεων του Πλαισίου Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Υποψηφιότητες μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια για την καταλληλότητα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου υπάγονται σε συγκεκριμένους κανόνες που έχουν θεσπιστεί και προβλέπονται από το Καταστατικό της Τράπεζας, τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου που έχει βασιστεί στις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Ο κάθε προτεινόμενος υποψήφιος πληροί κριτήρια μέσω των οποίων εξασφαλίζεται εν γένει η βέλτιστη διακυβέρνηση και καθοδήγηση της στρατηγικής της Τράπεζας σε οικονομικά, επιχειρηματικά και θέματα πολιτικής.

Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 εδ. (β) και το άρθρο 18 παρ. 2 του Καταστατικού της Τράπεζας, η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για την εκλογή των μελών και τυχόν αναπληρωματικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και για τον ορισμό των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών. Κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 παρ. 3 του Καταστατικού της Τράπεζας και του άρθρου 18 παρ. 7 του Ν. 2190/1920 «Περί Αωνυμικών Εταιρειών», σε περίπτωση κατά την οποία λόγω παραίτησης, θανάτου ή έκπτωσης, για οποιοδήποτε λόγο, ένα Μέλος παύσει να μετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο και εφ' όσον η αναπλήρωσή του δεν είναι εφικτή από αναπληρωματικά Μέλη που έχουν τυχόν εκλεγεί από τη Γενική Συνέλευση, τα υπόλοιπα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν είτε να εκλέγουν προσωρινά άλλον για να καλύψει την κενή θέση για τον υπόλοιπο χρόνο ως τη λήξη της θητείας του μέλους που αντικαταστάθηκε, είτε να συνεχίσουν τη διαχείριση και εκπροσώπηση της Τράπεζας χωρίς αντικατάσταση των ελλειπόντων μελών, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός των υπόλοιπων μελών είναι τουλάχιστον εννέα.

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Ν. 2190/1920 «Περί Αωνυμικών Εταιρειών», κάθε μέτοχος μπορεί να προτείνει έναν υποψήφιο για το Διοικητικό Συμβούλιο στη Γενική Συνέλευση των Μετόχων και το δικαίωμα αυτό (δηλαδή να προτείνει έναν υποψήφιο στη Γενική Συνέλευση), δίνεται επίσης στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για το σκοπό αυτό, σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, το Διοικητικό Συμβούλιο, επικουρούμενο από την Επιτροπή Εταιρικής

Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, προτείνει στη Γενική Συνέλευση τους υποψηφίους για το Διοικητικό Συμβούλιο με βάση την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με την οποία απαιτείται τα υποψήφια μέλη να πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια ("fit and proper"). Δεν είναι απαραίτητο το Διοικητικό Συμβούλιο να υποβάλει ξεχωριστή πρόταση για τις θέσεις του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντα Συμβούλου.

Μετά την εκλογή των νέων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, το Διοικητικό Συμβούλιο στην εναρκτήρια συνεδρία του εκλέγει από τα μέλη του, με απόλυτη πλειοψηφία, τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, ο οποίος διαχειρίζεται την Τράπεζα. Σύμφωνα με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, η Τράπεζα διαχωρίζει αυτούς τους δύο ρόλους. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να εκλέγει Αντιπρόεδρο και Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο/Συμβούλους.

Κατά την επιλογή και πρόταση προς τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων των υποψηφίων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, ή κατά τον διορισμό νέων μελών κατ' αντικατάσταση αποχωρησάντων μελών του, το Διοικητικό Συμβούλιο επιδιώκει να υποψηφίους οι οποίοι διαθέτουν ένα συγκεκριμένο προφίλ σύμφωνα με την Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου, και των οποίων η εκλογή διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο, ως συλλογικό όργανο, έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- Γνωρίζει σε βάθος το χρηματοπιστωτικό σύστημα και περιλαμβάνει στη σύνθεσή του μέλη που υπηρετούν ή έχουν υπηρετήσει σε ηγετικές θέσεις σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς.
- Διαθέτει σημαντική εμπειρία στον επιχειρηματικό και επαγγελματικό κόσμο, καθώς και στον ευρύτερο κοινωνικό χώρο, περιλαμβάνοντας μεταξύ των μελών του στελέχη που διατελούν ή έχουν διατελέσει πρόεδροι, διευθύνοντες σύμβουλοι ή ανώτατα διοικητικά στελέχη σε μεγάλους οργανισμούς και των οποίων η ικανότητα να διαμορφώνουν κρίση επί σημαντικών και λεπτών θεμάτων, όπως αυτά επί των οποίων το Διοικητικό Συμβούλιο καλείται να λάβει αποφάσεις, είναι ευρέως αναγνωρισμένη.
- Έχει πλήρη κατανόηση της δομής και της δυναμικής της πελατείας της Τράπεζας, καθώς και των κύριων αγορών στις οποίες δραστηριοποιείται ο Όμιλος σήμερα.
- Διαθέτει σημαντική διεθνή εμπειρία και είναι σε θέση να συμβάλει στις αναπτυξιακές προοπτικές της Τράπεζας στην συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή δραστηριοποίησής της.
- Διαθέτει κατάλληλη εμπειρία σε χρηματοοικονομικά θέματα, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσει αποτελεσματικά την εποπτεία ενός Ομίλου που προσφέρει ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και δραστηριοποιείται σε διεθνές επίπεδο.
- Εξασφαλίζει, κατά το δυνατόν, επαρκή εκπροσώπηση των δύο φύλων.

Τα πρόσωπα που εξελέγησαν το 2012 ως νέα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ως ανώτατα στελέχη της Τράπεζας ανταποκρίνονται πλήρως στα προσόντα και τα υψηλά πρότυπα που θέτει η Τράπεζα στο εσωτερικό πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησής της, διαθέτουν σημαντική επιχειρηματική και επαγγελματική εμπειρία και των οποίων η ικανότητα να λαμβάνουν αποφάσεις επί σημαντικών και λεπτών επιχειρηματικών θεμάτων, όπως αυτά επί των οποίων το Διοικητικό Συμβούλιο και τα ανώτατα στελέχη καλούνται να λαμβάνουν, είναι ευρέως αναγνωρισμένη. Όλα τα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τα ανώτατα στελέχη είχαν ήδη προσφέρει τις υπηρεσίες τους στην Τράπεζα (ή είχαν υπηρετήσει στο παρελθόν) μέσα από διάφορες βαθμίδες της ιεραρχίας, έχοντας με αυτόν τον τρόπο πλήρη αντίληψη της δομής και της δυναμικής του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας και των κύριων αγορών στις οποίες ο Όμιλος δραστηριοποιείται. Ειδικότερα, ο κ. Γεώργιος Ζανιάς (Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου) είχε επίσης εκλεγεί στο παρελθόν (Ιανουάριος 2010) ως Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, ο κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς (Διευθύνων Σύμβουλος) ήταν ήδη Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας από το Νοέμβριο του 2010, ενώ ήταν και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας από το 2006 (προηγουμένως και για 15 χρόνια κατείχε διευθυντικές θέσεις στην Τράπεζα), ενώ ο κ. Πέτρος Χριστοδούλου (Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος) διετέλεσε Γενικός Διευθυντής της Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων και επίσης Group Treasurer της Τράπεζας και του Ομίλου από το 1998. Όλοι οι παραπάνω είναι επιφανή μέλη της ελληνικής επιχειρηματικής κοινότητας και της κοινωνίας (βλ. επίσης ενότητα 3.12.1.1 για τα βιογραφικά σημειώματα).

Σχετικά με τη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, δύο αλλαγές έλαβαν χώρα το 2013 και μία αλλαγή το 2014. Ειδικότερα, στις 9 Απριλίου 2013 ο Σεβασμώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος παρατήθηκε από τη θέση του ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και στις 19 Δεκεμβρίου 2013 ο κύριος Παναγιώτης – Αριστείδης Θωμόπουλος εκλέχθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο, ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του

Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Επιπρόσθετα, στις 20 Φεβρουαρίου 2014 ο κύριος Ιωάννης Γιαννίδης παραιτήθηκε από μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και ο κύριος Δημήτριος Αφεντούλης εκλέχθηκε ως μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Αξιολόγηση της απόδοσης του Διευθύνοντος Συμβούλου, του Διοικητικού Συμβουλίου και των Επιτροπών του

Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει ένα σύστημα αυτο-αξιολόγησης για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των εργασιών αυτού και των Επιτροπών του, βάσει μεθόδου που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία χρόνια η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

Αποζημίωση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο διαμορφώνει πρόταση που υποβάλλεται στη Γενική Συνέλευση όσον αφορά στην αποζημίωση των μελών του για τις υπηρεσίες που παρέχουν. Η πρόταση αυτή καταρτίζεται με βάση την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας, τον Κανονισμό της Επιτροπής Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου και τις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου, με τρόπο που αντανάκλα επαρκώς το χρόνο και την προσπάθεια που αναμένεται να καταβάλλουν τα μέλη ώστε να συμβάλλουν στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά και ταυτόχρονα προάγει την αποδοτικότητα των εργασιών του Διοικητικού Συμβουλίου. Οι αμοιβές του Προέδρου, του Διευθύνοντος Συμβούλου και του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου καθορίζονται από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με την παρ. 3γ, του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 και την παρ. 3β, του άρθρου 10 του Ν. 3864/2010, οι εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΧΣ μπορούν, μεταξύ άλλων, να ασκήσουν βέτο στη διαδικασία λήψης απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και των Βοηθών Γενικών Διευθυντών. Σύμφωνα με το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης ελληνικών τραπεζών όπως ισχύει, απαγορεύεται η Τράπεζα να δώσει έκτακτες παροχές στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το Διευθύνοντα Σύμβουλο, τον Αναπληρωτή Διευθύνοντα Σύμβουλο, τους Γενικούς Διευθυντές ή τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει η αποζημίωση του προαναφερθέντος προσωπικού να ξεπεράσει την αποζημίωση του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

Αναφορικά με τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η Τράπεζα, όπως αναφέρεται και ανωτέρω, έχει υιοθετήσει Πολιτική Αποδοχών για τον καθορισμό των αμοιβών τους στο ευρύτερο πλαίσιο προσδιορισμού των αμοιβών ανωτάτων διοικητικών στελεχών που έχει σκοπό την προώθηση της αξιοκρατίας και τη διαμόρφωση νοοτροπίας προσανατολισμένης στην απόδοση. Να σημειωθεί ότι κατά τη διάρκεια του 2013 δεν χορηγήθηκαν μεταβλητές αποδοχές στον Πρόεδρο και στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ οι αμοιβές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου δεν περιλαμβάνουν έκτακτες παροχές σύμφωνα με την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι η αποζημίωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι σύμφωνη με τις δεσμεύσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης (Monitoring Trustee) και τους περιορισμούς που τίθενται από το Ν. 3723/2008.

Συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Η Τράπεζα προσφέρει στα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εισαγωγικό πρόγραμμα ενημέρωσης αναφορικά με θέματα διαχείρισης κινδύνων, παρακολούθησης του επιχειρηματικού σχεδίου της Τράπεζας, χρηματοοικονομικής και λογιστικής, κανονιστικής συμμόρφωσης και εταιρικής διακυβέρνησης, Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας, οργανωτικής δομής και διοίκησης, καθώς και θέματα εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων. Επίσης, στα νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου παρέχεται ενημερωτικό υλικό το οποίο περιλαμβάνει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου στην Τράπεζα. Το εισαγωγικό πρόγραμμα περιλαμβάνει επισκέψεις σε αντιπροσωπευτικά καταστήματα της Τράπεζας και σε θυγατρικές του Ομίλου. Η Τράπεζα παρέχει σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου της επίβλεψης από το Διοικητικό Συμβούλιο, τα οποία είναι συνεχή και αφορούν τις ανωτέρω συνθήκες περιοχές λειτουργίας της Τράπεζας.

Δομή του Διοικητικού Συμβουλίου

Στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό Δημόσιο συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω εκπροσώπου του, ο οποίος έχει το

δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς ανώτατα στελέχη της διοίκησης καθώς και την άσκηση επιρροής στις στρατηγικές αποφάσεις του Ομίλου. Ως εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου σε εφαρμογή του ανωτέρω νόμου έχει οριστεί ο κ. Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης.

Σε εφαρμογή του Ν. 3864/2010 αλλά και της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής, όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, το ΤΧΣ έχει ορίσει τον κ. Χαράλαμπο Μάκκα ως εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ, σύμφωνα και με τα προβλεπόμενα και από το Πλαίσιο Συνεργασίας της Τράπεζας με το ΤΧΣ, έχει δικαίωμα να συμμετέχει στις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου και στην επιτροπή που υποχρεούται να συστήσει η Τράπεζα με μόνη αρμοδιότητα την επίβλεψη εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί από το ΤΧΣ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του προγράμματος αναδιάρθρωσης του τραπεζικού τομέα και ειδικότερα της τήρησης των Δεσμεύσεων του Ελληνικού Δημοσίου όσον αφορά τη λειτουργία της Τράπεζας, η εταιρεία Grant Thornton έχει οριστεί Επίτροπος Παρακολούθησης (Monitoring Trustee), με αντικείμενο την παρακολούθηση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις ανωτέρω Δεσμεύσεις. Ειδικότερα, ο Επίτροπος Παρακολούθησης, είναι επιφορτισμένος με την παρακολούθηση της τήρησης των δεσμεύσεων που αφορούν στη διατήρηση αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικού ελέγχου, την εφαρμογή κατάλληλων πολιτικών πιστοδοτήσεων, καταθέσεων και διαχείρισης κινδύνων, τον περιορισμό κρατικής βοήθειας, την εφαρμογή περιορισμών στην καταβολή μερισμάτων, τοκομεριδίων και αγορών ιδίων χρηματοπιστωτικών μέσων. Επίσης, έχει πρόσβαση σε όλα τα σχετικά αρχεία και δικαίωμα να συζητά με αναλυτές πιστώσεων και στελέχη διαχείρισης κινδύνων.

Αναφορικά με τα δικαιώματα του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου και του εκπροσώπου του ΤΧΣ, (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας – Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας -& -Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας»).

Το παρόν Διοικητικό Συμβούλιο, του οποίου η θητεία λήγει το 2016, εξελέγη (πλην των μελών που ορίζονται από το Ελληνικό Δημόσιο και το ΤΧΣ) από τη Β' Επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας, την 23 Νοεμβρίου 2012 και συγκροτήθηκε σε σώμα με την από 23 Νοεμβρίου 2012 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Ο ακόλουθος πίνακας περιγράφει για κάθε ένα από τους υφιστάμενους συμβούλους τα ονόματά τους και τις δραστηριότητές τους:

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

(Μη Εκτελεστικό Μέλος)

Γεώργιος Π. Ζανιάς

Οικονομολόγος, Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Εκτελεστικά Μέλη

Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Αλέξανδρος Γ. Τουρκολιάς

Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Πέτρος Ν. Χριστοδούλου

Μη Εκτελεστικά Μέλη *

Σταύρος Α. Κούκος

Εκπρόσωπος εργαζομένων, Πρόεδρος ΟΤΟΕ

Ευθύμιος Χ. Κατσίκας

Εκπρόσωπος εργαζομένων

Δημήτριος Ν. Αφεντούλης **

Οικονομολόγος

Ανεξάρτητα Μη Εκτελεστικά Μέλη ***

Στέφανος Χ. Βαβαλίδης

Πρώην μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (EBRD)

Αλεξάνδρα Θ. Παπαλεξοπούλου - Μπενοπούλου

Μέλος Δ.Σ. της TITAN Τσιμέντα Α.Ε.

Πέτρος Κ. Σαμπατακάκης

Οικονομολόγος

Μαρία Α. Φραγκίστα

Διευθύνουσα Σύμβουλος, Franco Compania Naviera S.A.

Παναγιώτης-Αριστείδης Α. Θωμόπουλος ****

Οικονομολόγος

Σπυρίδων Ι. Θεοδωρόπουλος

Διευθύνων Σύμβουλος, Chipita Α.Ε.

Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου

Αλέξανδρος Ν. Μακρίδης

Πρόεδρος Δ.Σ. & Διευθύνων Σύμβουλος της Χρυσαφίδης Α.Ε.

Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Χαράλαμπος Α. Μάκκας

Οικονομολόγος

---

*Στις 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Κ. Γιαννίδης παραιτήθηκε από τη θέση του μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

** Στις 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Δημήτριος Ν. Αφεντούλης εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

*** Στις 9 Απριλίου 2013, ο Μητροπολίτης Ιωαννίνων Θεόκλητος παραιτήθηκε από τη θέση του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

**** Στις 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος εξελέγη μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια του 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας συνεδρίασε συνολικά τριάντα τέσσερις φορές.

Κατά τη διάρκεια του 2013, συνολικά οι Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας συνεδρίασαν σαράντα τρεις φορές.

Ανώτερα διοικητικά στελέχη

Οι Γενικοί Διευθυντές και οι Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων Τράπεζας & Ομίλου – Οικονομικός Σύμβουλος Ομίλου	Πάυλος Μυλωνάς
Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής	Δημήτριος Δημόπουλος
Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης	Μιλτιάδης Σταθόπουλος
Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής	Νέλλη Τζάκου - Λαμπροπούλου
Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης Τράπεζας & Ομίλου	Δαμιανός Χαραλαμπίδης
Γενική Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών Τράπεζας & Ομίλου	Πόλα Χατζησωτηρίου
Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής	Πάνος Γουτάκης
Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας Τράπεζας & Ομίλου	Αριστοτέλης Καρυτινός
Γενικός Διευθυντής Προμηθειών & Ασφαλείας Τράπεζας & Ομίλου	Τηλέμαχος Παλαιολόγος
Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Καταστημάτων	Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος
Γενική Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής Ομίλου	Μαριάννα Πολιτοπούλου
Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης	Πέτρος Φουρτούνης
Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματοαγοράς	Λεωνίδα Φραγκιαδάκης
Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής της Τράπεζας & Ομίλου	Νίκος Χριστοδούλου
Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού	Μαρίνης Στρατόπουλος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου	Αντώνης Αντωνόπουλος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής – Chief Credit Risk Officer	Κωνσταντίνος Βόσικας
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δικτύου	Παναγιώτης Γεωργίου
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης Τράπεζας & Ομίλου	Παναγιώτης Δασμάνογλου
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής	Ανδρέας Έξαρχος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης Τράπεζας & Ομίλου (Γενικός Επιθεωρητής Τράπεζας & Ομίλου)	Γεώργιος Καλορίτης
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης	Δημήτρης Καποτόπουλος
Βοηθός Γενική Διευθύντρια Επικοινωνίας και Μάρκετινγκ Ομίλου	Ιωάννα Κατζηλιέρη-Ζουρ
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οργάνωσης	Άγγελος Κατσίκας
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής	Γεώργιος Κουτσουδάκης
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής Ιδιωτών	Γεώργιος Μαλιγιάννης
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ασφαλιστικών Οργανισμών Προσωπικού ΕΤΕ	Βασίλης Μητράκος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων Τράπεζας & Ομίλου	Αλέξανδρος Μπένος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού	Κωνσταντίνος Μπράτος
Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας	Γεώργιος Φράγκου

Επίσης, στα ανώτερα διοικητικά στελέχη συμπεριλαμβάνεται και ο Dr. Omer A. Aras, ο οποίος είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Finansbank.

Ακολούθως, παρατίθενται σύντομα βιογραφικά σημειώματα των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των Γενικών Διευθυντών της Τράπεζας και των Βοηθών Γενικών Διευθυντών της Τράπεζας.

3.12.1.1 Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Γεώργιος Ζανιάς, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Ο κ. Γεώργιος Ζανιάς γεννήθηκε το 1955 και ορίστηκε μη εκτελεστικός Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Τράπεζας τον Ιούλιο του 2012. Είναι επίσης Πρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και καθηγητής Οικονομικών στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Από το Μάιο μέχρι τον Ιούλιο του 2012 ήταν Υπουργός Οικονομικών και πριν από αυτό (από το 2009), Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων. Ήταν επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας από το 2010 έως το 2012. Υπήρξε μέλος της Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Επιτροπής (EFC) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Euro Working Group (EWG) της Ευρωζώνης (2009-2012). Διετέλεσε για χρόνια Πρόεδρος του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (1996-1998, 2004-2008). Υπήρξε διεθνής εμπειρογνώμονας για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Παγκόσμιας Τράπεζας και των Ηνωμένων Εθνών. Έχει θητεύσει ως Πρόεδρος και Επιστημονικός Διευθυντής του ΚΕΠΕ (1998-2001) και Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (2001-2004). Υπήρξε μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΕΤΧΣ) (2010-2012), των Ελληνικών Χρηματοπιστωτικών (ΕΧΑΕ) (2000-2001) και της Γενικής Τράπεζας (1996). Επίσης, διατέλεσε Governor του ΔΝΤ (2012), της Black Sea and Development Bank και Alternate Governor της EBRD (2001-2004). Κατέχει Διδακτορικό (D.Phil.) από το Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης και έχει σπουδάσει επίσης οικονομικά στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) και το Πανεπιστήμιο του Reading (Μεγάλη Βρετανία).

Αλέξανδρος Τουρκολιάς, Διευθύνων Σύμβουλος

Ο κ. Αλέξανδρος Τουρκολιάς γεννήθηκε το 1946 και ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας τον Ιούνιο του 2012. Από το Νοέμβριο του 2010, διετέλεσε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας και Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ενώ ήταν και Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας από το Σεπτέμβριο του 2006. Είναι Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής, της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοδοτήσεων και του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων. Είναι μέλος της Επιτροπής Στρατηγικής του ΔΣ και διετέλεσε μέλος και της Επιτροπής Διαχείρισης Κινδύνων του Δ.Σ. Είναι επίσης Πρόεδρος της Επιτροπής Διεθνών Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων (ICCC). Είναι επίτιμο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου, Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Στελεχών Ελληνικής Ναυτιλίας XRTC LTD και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Ναυτικής Διαιτησίας. Από το 2004 έως το 2010 διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Εταιρικής και Επενδυτικής Τραπεζικής στην Εθνική Τράπεζα, ενώ το 2002 ανέλαβε Γενικός Διευθυντής Ναυτιλιακών Εργασιών. Στο δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας εντάχθηκε το 1997 ως Διευθυντής Ναυτιλιακών Εργασιών. Από το 1989 έως το 1997, κατείχε τη θέση του Διευθυντή του Κέντρου Ναυτιλιακών Χορηγήσεων και Βοηθού Γενικού Διευθυντή για την Ελλάδα στην τράπεζα Nova Scotia. Στο διάστημα 1977-1988, εργάστηκε στην Bank of America αρχικά ως στέλεχος ναυτιλιακών χορηγήσεων στον Πειραιά, στη συνέχεια ως Vice President, με έδρα το Λονδίνο, υπεύθυνος για τις πιστοδοτήσεις Λονδίνου, Μόντε Κάρλο και Γενεύης και τέλος, ως Αντιπρόεδρος, επικεφαλής Ναυτιλιακών Πιστοδοτήσεων στον Πειραιά. Είναι κάτοχος πτυχίου Πολιτικών Επιστημών από το Πάντειο Πανεπιστήμιο, πτυχίου Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικών Επιστημών από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, μεταπτυχιακού Diploma στη Διοίκηση Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων, καθώς και MPhil in Shipping Economics (τμήμα Maritime Studies) από το University of Wales (Μεγάλη Βρετανία).

Πέτρος Χριστοδούλου, Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος

Ο κ. Πέτρος Χριστοδούλου γεννήθηκε το 1960 και ανέλαβε τον Ιούνιο του 2012 Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας και παράλληλα μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας και της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Στον Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας εντάχθηκε για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο του 1998 και μέχρι τον Ιανουάριο του 2010 κατείχε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων, Χρηματοαγορών και Private Banking. Τον Φεβρουάριο του 2010 ανέλαβε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους. Ξεκίνησε την καριέρα του στον τραπεζικό χώρο το 1985 στην Credit Suisse First Boston (CSFB) στο Λονδίνο και συγκεκριμένα στον τομέα διαπραγμάτευσης ομολόγων και στη συνέχεια το 1987-1988 στην Goldman Sachs στο Λονδίνο, διετέλεσε Επικεφαλής Money Markets Trading. Το διάστημα, από 1989 μέχρι το 1998, ανέλαβε διάφορες διοικητικές θέσεις στην J. P. Morgan στο Λονδίνο, αρχικά ως Αντιπρόεδρος φθάνοντας μέχρι τη θέση του Γενικού Διευθυντή Αναδυόμενων Αγορών. Συμμετέχει ως Πρόεδρος ή μέλος στις ακόλουθες Επιτροπές του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας: στο Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO), στο Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων, στην Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων, στην Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας, στην Επιτροπή Διαφήμισης, στην Επιτροπή Προμηθειών καθώς και στην Επιτροπή Στρατηγικής. Είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.» και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στα Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. Κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Columbia University στη Νέα Υόρκη με διπλή εξειδίκευση σε Χρηματοοικονομικά και Διεθνείς Κεφαλαιαγορές και είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ).

Δημήτριος Αφεντούλης, μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Δημήτριος Αφεντούλης γεννήθηκε το 1966. Σπούδασε Οργάνωση και Διοίκηση Επιχειρήσεων στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών από όπου έλαβε το πρώτο πτυχίο του το 1990. Το 1993 έλαβε μεταπτυχιακό τίτλο στη Διοίκηση των Επιχειρήσεων (MBA) από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Από το 1993 εργάζεται στον Όμιλο Επιχειρήσεων Λάτση. Από το 1993 έως το 1997 εργάστηκε στη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου Λάτση. Την περίοδο 1997-2003 διετέλεσε μέλος και γραμματέας της Ελεγκτικής Επιτροπής του Ομίλου Λάτση. Από το 1997 ανέλαβε καθήκοντα Βοηθού Γενικού Διευθυντή του Ομίλου Λάτση στην Ελλάδα και με αυτή του την ιδιότητα συμμετέχει έως και σήμερα σε διοικητικά συμβούλια εταιρειών συμφερόντων του Ομίλου στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Από το 2005 είναι Μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του Κοινοφελούς Ιδρύματος Ιωάννη Σ. Λάτση κατέχοντας τη θέση του Γραμματέα, εκ της οποίας έχει την κύρια ευθύνη της διοικητικής και οικονομικής λειτουργίας καθώς και της διαμόρφωσης των κοινωφελών προγραμμάτων του Ιδρύματος στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Παράλληλα συμμετέχει σε διοικητικά συμβούλια άλλων μη κερδοσκοπικών οργανισμών και ιδρυμάτων.

Σταύρος Κούκος, μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Σταύρος Κούκος γεννήθηκε το 1954. Είναι πτυχιούχος Οικονομικών Επιστημών της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Θεσσαλονίκης, από όπου αποφοίτησε το 1981. Το 1973 προσλήφθηκε με διαγωνισμό στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Είναι ενεργό μέλος του ΣΥΕΤΕ από την πρόσληψή του στην Τράπεζα, εκλέχθηκε μέλος Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΥΕΤΕ το 1982, Αντιπρόεδρος του ΣΥΕΤΕ από το 1986 μέχρι το 1994 και στη συνέχεια Πρόεδρος, επανεκλεγόμενος συνεχώς από το 1994 μέχρι το 2006. Μέλος Γ.Σ. της ΟΤΟΕ από το 1982, εξελέγη Πρόεδρος της ΟΤΟΕ, ιδιότητα την οποία διατηρεί από το Δεκέμβριο του 2006. Είναι επίσης Πρόεδρος του Ινστιτούτου Εργασίας ΙΝΕ/ΟΤΟΕ από το 2006 και Γραμματέας Διεθνών Σχέσεων της ΟΤΟΕ. Είναι μέλος του Γ.Σ. της ΓΣΕΕ από το 2006 μέχρι σήμερα. Το 2012 εκλέχθηκε εκπρόσωπος των εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας.

Ευθύμιος Κατσίκας, μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Ευθύμιος Κατσίκας γεννήθηκε το 1958 και εργάζεται στην Εθνική Τράπεζα από το 1982. Κατέχει το βαθμό του Τμηματάρχη Α' από το 2006, ενώ το 2009 ονομάστηκε στέλεχος 3ου κλιμακίου. Έχει προσφέρει τις υπηρεσίες του στις Διευθύνσεις Πληροφορικής και Προσωπικού, ενώ συμμετείχε σε επιτροπές και υπηρεσιακά συμβούλια σχετικά με θέματα διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού. Συμμετέχει επίσης στα συνδικαλιστικά όργανα της Τράπεζας και της ΟΤΟΕ.

Στέφανος Βαβαλίδης, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Στέφανος Βαβαλίδης γεννήθηκε το 1946 και είναι τραπεζίτης με τεσσαρακονταετή καριέρα στο διεθνή τραπεζικό χώρο, κατέχοντας υψηλόβαθμες διευθυντικές θέσεις στη Νέα Υόρκη, το Λονδίνο, το Τορόντο και την Αθήνα. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη στο Λονδίνο. Ο κ. Βαβαλίδης έχει διατελέσει στο παρελθόν (1991-1993) υποδιοικητής στην Εθνική Τράπεζα υπεύθυνος για τον τομέα κεφαλαιαγορών, επενδύσεων και διεθνών δραστηριοτήτων, καθώς και Διευθύνων Σύμβουλος στην Smith Barney, υπεύθυνος για τις δραστηριότητές της στο Λονδίνο, καθώς και Διευθυντής κεφαλαιαγορών εξωτερικού. Υπηρέτησε ως ανώτατο στέλεχος σε τράπεζες στη Νέα Υόρκη και το Τορόντο, όπως η Salomon Brothers, η Bank of Montreal, και η Dominion Securities. Διατέλεσε και Ειδικός Σύμβουλος του C.M. Drury, Προέδρου του Συμβουλίου Οικονομικών, Υπουργού Δημοσίων Έργων και Υπουργού Επιστημών και Τεχνολογίας της Κυβέρνησης του Καναδά. Ο κ. Βαβαλίδης κατέχει ΒΑ από το McGill University και MBA από το Concordia University του Καναδά.

Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενοπούλου, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Η κ. Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου-Μπενοπούλου γεννήθηκε το 1966. Αρχικά εργάστηκε στο Παρίσι στον Ο.Ο.Σ.Α. και στην εταιρεία συμβούλων BOOZ, ALLEN&HAMILTON. Από το 1992 εργάζεται στην Α.Ε. ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ ΤΙΤΑΝ, αρχικά στη Διεύθυνση Εξαγωγών και από το 1997 ως Διευθύντρια Στρατηγικού Σχεδιασμού του Ομίλου. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Ταμίας του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου και μέλος Διοικητικού Συμβουλίου της FRIGOGLOSS A.B.E.E. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Μαθηματικών (BA) του Swarthmore College στις ΗΠΑ και Διοίκησης Επιχειρήσεων (MBA) του INSEAD στην Γαλλία.

Πέτρος Σαμπατακάκης, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Πέτρος Σαμπατακάκης γεννήθηκε το 1946. Από το 1999 έως το 2004 διατέλεσε Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων στη Citigroup. Ήταν υπεύθυνος για το σύνολο των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών της εταιρείας και μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης και του Διοικητικού Συμβουλίου της Citicorp. Όλες οι εργασίες του Ομίλου που σχετίζονταν με κινδύνους αγοράς και πιστωτικό και λειτουργικό κίνδυνο υπάγονταν σε αυτόν. Από το 1992 έως το 1997 ήταν επικεφαλής των θυγατρικών παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών του ομίλου American International Group, των υπηρεσιών διαχείρισης διαθεσίμων του ομίλου, καθώς και των εργασιών διαχείρισης κινδύνων αγοράς και πιστωτικού κινδύνου. Διατέλεσε μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και εταίρος της C.V. Starr. Προηγουμένως, υπήρξε επικεφαλής Διαχείρισης Διεθνών Διαθεσίμων και Κεφαλαιαγορών της Chemical Bank (σήμερα JP Morgan Chase), στην οποία προσελήφθη το 1973 στο τμήμα Οικονομικών Μελετών. Μεταξύ των θέσεων του στην Chemical Bank περιλαμβάνονται η εποπτεία των διεθνών υποκαταστημάτων, των εργασιών συναλλάγματος και μετοχών και η διοίκηση της διεύθυνσης χρηματοδοτήσεων και επενδύσεων. Επιπλέον, ήταν υπεύθυνος για τη διαχείριση του συνολικού επιτοκιακού κινδύνου της επιχείρησης και των χαρτοφυλακίων επενδύσεων. Ο κ. Σαμπατακάκης, που γεννήθηκε στην Ελλάδα, έχει λάβει τρία πτυχία από το πανεπιστήμιο Columbia: πτυχίο (BSc), μεταπτυχιακό στη Διοίκηση Επιχειρήσεων και διδακτορικό στα Οικονομικά. Ήταν πρόεδρος της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης Plan International and Child Reach και Επίτροπος στο Κολλέγιο Αθηνών. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ομίλου ΤΙΤΑΝ και Επίτιμο Μέλος της Γενναδείου Βιβλιοθήκης.

Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Η κα Μαρία (Μαρίλυ) Φραγκίστα γεννήθηκε το 1958. Η επαγγελματική της δραστηριότητα άρχισε το 1979 στο τμήμα πωλήσεων της Corais Canning Industry, βιομηχανίας παραγωγής και εμπορίας γεωργικών προϊόντων. Ακολούθως εργάστηκε στο Λονδίνο στην εφοπλιστική εταιρεία Franco Shipping London και στη συνέχεια στην εγκατεστημένη στην Ελλάδα, επίσης εφοπλιστική, Ship Management εταιρεία, Franco Compania Naviera S.A., ως διοικητικό στέλεχος. Από το 1995 είναι διευθύνουσα σύμβουλος της Franco Compania Naviera S.A. Από το 2000 συμμετέχει σε Διοικητικά Συμβούλια διαφόρων θεσμικών οργανώσεων, που ανήκουν στο χώρο της Ναυτιλίας. Είναι μέλος της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών (ΕΕΕ) και Ταμίας / Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Malta International Shipping Council (MISC). Είναι μέλος Φιλανθρωπικών Ιδρυμάτων, Μουσείων και άλλων οργανώσεων Πολιτιστικού χαρακτήρα και από ετών μέλος μη κυβερνητικών οργανώσεων (ΜΚΟ). Η κα Φραγκίστα σπούδασε στο American College of Greece – Deree, έλαβε πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (Bachelor Degree in Business Administration) και γνωρίζει τρεις ξένες γλώσσες.

Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος γεννήθηκε το 1958 και είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita ΑΕ. Ξεκίνησε νωρίς την επιχειρηματική του δραστηριότητα ασχολούμενος από το 1976 με μια μικρή οικογενειακή εταιρεία παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, την Recor Α.Ε. Το 1981 αναλαμβάνει την Γενική Διεύθυνση της Aligel, μιας εισαγωγικής εταιρείας Ζαχαρωδών προϊόντων και παγωτών. Το 1986, αναλαμβάνει Διευθύνων Σύμβουλος στην Interia, εταιρεία παραγωγής και εμπορίας πραλίνας φουντουκιού με σοβαρή εξαγωγική δραστηριότητα. Την ίδια χρονιά, εξαγοράζει το 50% των μετοχών της Chirita, τότε εταιρεία παραγωγής snacks (γαριδάκια), και το 1989 εξαγοράζει και το υπόλοιπο 50%. Το 1990 εισέρχονται επενδυτικά κεφάλαια στην Chirita μέσω του Eurohellenic fund (Olayan, De Benedetti, Alpha Finance και TITAN) και αρχίζει η παραγωγή κρουασάν. Το 1994 η εταιρεία εισάγεται στο Ελληνικό Χρηματιστήριο. Τα επόμενα 16 έτη η εταιρεία αναπτύσσει πολλά νέα προϊόντα και διεθνοποιείται με εξαγωγές σε πολλές χώρες. Το 2006 η Chirita συγχωνεύεται με τη Δέλτα, δημιουργώντας τη Vivartia και το 2007 η Vivartia εξαγοράζεται από τη MIG. Από την 1 Σεπτεμβρίου 2006 έως 15 Απριλίου 2010 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Vivartia ΑΒΕΕ. Το καλοκαίρι του 2010 ο κύριος Θεοδωρόπουλος μαζί με τον όμιλο Olayan, αλλά και με άλλους Έλληνες επιχειρηματίες, εξαγοράζει εκ νέου την Chirita. Σήμερα είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της TITAN ΑΕ και του ΣΕΒΤ. Κατά το παρελθόν έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ένωσης Εισηγμένων Εταιρειών, Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΕΒ και Αντιπρόεδρος της ΕΧΑΕ. Είναι απόφοιτος του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ) και μιλά Αγγλικά και Ιταλικά.

Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος, Ανεξάρτητο μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο κ. Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος γεννήθηκε το 1937 και διαθέτει μακρά εμπειρία στον διεθνή τραπεζικό και οικονομικό κλάδο, καθώς και σε ανώτατες διοικητικές θέσεις. Κατείχε τη θέση του εκτελεστικού Προέδρου του Ελληνικού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (2010-2013) και του Υποδιοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (1994-2009). Επίσης, ήταν μέλος του Συμβουλίου Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος (2009-2010). Από τη θέση του Υποδιοικητή συμμετείχε στο Διοικητικό Συμβούλιο (1994-1998, 2000-2002 και ad hoc 2002-2008) και στο Γενικό Συμβούλιο (1998-2002) της ΕΚΤ. Διετέλεσε μέλος της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων (2002-2010) της ΕΚΤ και της Επιτροπής Αναπληρωτών του ΕΝΙ (1994-1998), καθώς και Αναπληρωτής Διοικητής για την Ελλάδα στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και μέλος της Οικονομικής και Νομισματικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2002-2009). Εργάστηκε στη Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης του ΟΟΣΑ ως οικονομικός εμπειρογνώμων (Senior Economist), υπεύθυνος για τις ετήσιες οικονομικές μελέτες και τις προβλέψεις ευρωπαϊκών χωρών, κατά περιόδους για το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία, το Βέλγιο, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο και τη Γιουγκοσλαβία, οι οποίες δημοσιεύθηκαν στο «Economic Outlook» (1966-1994). Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής του IOBE από το 1996. Ήταν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας Διατραπεζικά Συστήματα Α.Ε. (ΔΙΑΣ) (1995-2011), καθώς και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (1998-2010), του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών (1995-2000) και του Ιδρύματος Α. Ωνάση (1992-1996). Επίσης, διετέλεσε Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής των Ολυμπιακών Αγώνων «Αθήνα 2004 Α.Ε.» (1999-2000). Ο κ. Θωμόπουλος κατέχει πτυχίο και μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στα Οικονομικά από το London School of Economics and Political Science, και έχει παρακολουθήσει το DEA Course του Université de Paris-I.

Αλέξανδρος Μακρίδης, Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου

Ο κ. Αλέξανδρος Μακρίδης γεννήθηκε το 1962. Εργάστηκε από το 1987 ως το 1989 στη Goldman Sachs & Co. στη Νέα Υόρκη, με αντικείμενο δραστηριότητας τις Χρηματοδοτήσεις, τις Συγχωνεύσεις και τις Εξαγορές Επιχειρήσεων. Από το 1991, ανέλαβε Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και Διευθύνων Σύμβουλος στην εταιρεία ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΣ Α.Ε.,

εμπορική εταιρεία βιομηχανικών ειδών, που ιδρύθηκε το 1882. Σπούδασε Οικονομικά και Πολιτικές Επιστήμες στο Yale College (1984), κατέχει πτυχίο (Juris Doctor) στα Νομικά από το Yale Law School (1987) καθώς και πτυχίο (M.B.A.) στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Harvard Business School (1991). Είναι μέλος Διοικητικού Συμβουλίου των Αερογραμμών Αιγαίου (Aegean), μέλος του Γενικού Συμβουλίου του ΣΕΒ, μέλος Διοικητικού Συμβουλίου της Μαθιός Α.Ε. και μέλος του Συμβουλίου του Προέδρου του Yale University για Διεθνείς Δραστηριότητες.

Χαράλαμπος Μάκκας, Εκπρόσωπος του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Ο κ. Χαράλαμπος Μάκκας γεννήθηκε το 1952. Στην μακρά σταδιοδρομία του στον τραπεζικό τομέα από το 1978, ο κ. Μάκκας κατείχε πολλές υψηλόβαθμες θέσεις. Στην Ν. Υόρκη, όπου ξεκίνησε την καριέρα του, είχε διοικητικές θέσεις στην Citibank και Citicorp για 15 χρόνια στους τομείς του Treasury Management, Investment Banking, και Risk Management. Μετέπειτα επέστρεψε στην Ελλάδα όπου, μετά από ένα χρόνο στην Εθνική Τράπεζα ως Global Treasurer, ανέλαβε ως Διευθύνων Σύμβουλος της Bank of America στην Αθήνα για 7 χρόνια. Ακολούθως διεύθυνε την κοινοπραξία της ING με την Τράπεζα Πειραιώς στο Asset Management για άλλα 7 χρόνια, και μετέπειτα εργάστηκε ως Senior Partner σε private equity fund στην Γενεύη για δύο έτη. Έχει επίσης διατελέσει μέλος διοικητικών συμβουλίων διαφόρων εταιρειών του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Σπούδασε με υποτροφίες στο Κολλέγιο Αθηνών (1971), στο Brandeis University στην Βοστώνη (BA, 1975), και στο Columbia University στην Νέα Υόρκη (MA, 1977 και M.Phil, 1978), και έχει διδάξει σε διάφορα πανεπιστήμια στις ΗΠΑ.

3.12.1.2 Γενικοί Διευθυντές

Στη συνέχεια παρατίθενται συνοπτικά βιογραφικά των Γενικών Διευθυντών.

Παύλος Μυλωνάς, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Παύλος Μυλωνάς γεννήθηκε το 1958 και είναι Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων από τον Δεκέμβριο του 2013. Πριν κατείχε τη θέση του Γενικού Διευθυντή Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού από τον Ιούλιο του 2012, ενώ εργάζεται στην Εθνική Τράπεζα από το 2000. Από τον Απρίλιο 2004, τοποθετήθηκε ως Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής & Οικονομικής Ανάλυσης, Οικονομικός και Στρατηγικός Σύμβουλος του Ομίλου και επικεφαλής του τμήματος Σχέσεων με Επενδυτές. Το πεδίο ευθύνης του διευρύνθηκε το Δεκέμβριο του 2010, οπότε και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Στρατηγικής & Διακυβέρνησης. Είναι, μεταξύ άλλων, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας και της επιτροπής ALCO του Ομίλου. Είναι, επίσης, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Vojvodjanska Banka» και Β' Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»» και μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων των «Finansbank A.S.», «Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.», «Εθνική Asset Management ΑΕΔΑΚ», «NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ.» και «United Bulgarian Bank A.D.», καθώς και μη εκτελεστικός πρόεδρος του ΔΣ της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Κύπρου) Λτδ. Επιπρόσθετα είναι μέλος του επιστημονικού συμβουλίου της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών. Από το 1995 έως το 2000, εργάστηκε ως Οικονομολόγος στο Οικονομικό Τμήμα του Ο.Ο.Σ.Α. Κατά την περίοδο 1987-1995, εργάστηκε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Από το 1985 έως το 1987, ήταν Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Οικονομικών του Πανεπιστημίου της Βοστώνης. Ο κ. Μυλωνάς είναι κάτοχος πτυχίου στα Εφαρμοσμένα Μαθηματικά-Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο Brown, καθώς και μεταπτυχιακού και διδακτορικού στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Princeton.

Δημήτριος Δημόπουλος, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Δημήτριος Δημόπουλος γεννήθηκε το 1947 και είναι Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής στην Εθνική Τράπεζα από τον Φεβρουάριο του 2008, Πρόεδρος της «Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» από τον Ιούλιο του 2012 και μέλος, μεταξύ άλλων, της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας, της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοδοτήσεων, του Συμβουλίου Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO) και του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων. Προσελήφθη στην Εθνική Τράπεζα το 1975 όπου έχει διατελέσει Διευθυντής της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μεγάλων Επιχειρήσεων και ως στέλεχος έχει ασχοληθεί με θέματα χρηματοδοτήσεων επιχειρηματικών μονάδων και μεγάλων επενδύσεων σε έργα υποδομής, στον ενεργειακό τομέα και στον τομέα τουρισμού. Είναι Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο της «Εθνική Leasing Α.Ε.» και μέλος στα Διοικητικά Συμβούλια των «NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ.», «Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε.», και «Εθνική Factors Α.Ε.». Ως εκπρόσωπος της Εθνικής Τράπεζας είναι μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΒΕΑ. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών Diploma in Economics από το Πανεπιστήμιο East Anglia της Μ. Βρετανίας.

Μιλτιάδης Σταθόπουλος, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Μιλτιάδης Σταθόπουλος γεννήθηκε το 1944 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών στην Εθνική Τράπεζα τον Φεβρουάριο του 2010, ενώ τον Ιούλιο του 2012 ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Είναι Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας και παρίσταται στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου ως νομικός παραστάτης. Επιπλέον, είναι μέλος της Νομικής Επιτροπής της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, ιδρυτικό μέλος της εταιρείας Τραπεζικού και Χρηματιστηριακού Δικαίου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής. Από τον Φεβρουάριο του 2013 είναι μέλος του Συμβουλίου Εθνικών Κληροδοτημάτων. Επίσης είναι Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΟΠΟΛ»», της «Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.» και της «NBG Bancassurance Α.Ε.» και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΛΑΡΚΟ Α.Ε. και της «ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.». Συμμετέχει στο Νομικό Συμβούλιο της Τράπεζας, σε όλες τις Επιτροπές του Διοικητικού Συμβουλίου (Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, Διαχείρισης Κινδύνων, Στρατηγικής και Ελέγχου) καθώς και στις Επιτροπές Πιστοδοτήσεων και στο Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο. Επίσης είναι Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων και της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας καθώς και Πρόεδρος της Επιτροπής για την Αποτροπή ξηπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Από το 1998 έως το 2010 διετέλεσε Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών της Εθνικής Τράπεζας. Το 1995 ανέλαβε Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών της τής Εθνικής Κτηματικής Τράπεζας της Ελλάδος έως τη συγχώνευσή της με την Εθνική Τράπεζα το 1998. Διετέλεσε για πολλά χρόνια Αντιπρόεδρος και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της χρηματιστηριακής εταιρείας ΔΕΛΦΟΙ. Είναι Δικηγόρος Αθηνών από το 1970, ενώ γνωμοδοτήσεις και άρθρα του έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα νομικά περιοδικά. Ο κ. Σταθόπουλος είναι κάτοχος πτυχίου της Νομικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Νέλλη Τζάκου - Λαμπροπούλου, Γενική Διευθύντρια

Η κα Νέλλη Τζάκου-Λαμπροπούλου γεννήθηκε το 1962 και ορίστηκε Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής από τον Ιούλιο του 2013. Πριν κατείχε τη θέση της Γενικής Διευθύντριας Λειτουργιών, Οργάνωσης και Πληροφορικής στην Εθνική Τράπεζα το Δεκέμβριο του 2012 ενώ από τον Ιούλιο του 2007 ήταν Γενική Διευθύντρια Λειτουργιών στην Τράπεζα. Είναι, μεταξύ άλλων, μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας και της επιτροπής ALCO του Ομίλου. Είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της «NBG Bancassurance Insurance Broker Α.Ε.», Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου των εταιρειών ΔΙΑΣ Α.Ε. (Greek ACH) και «NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ.». Είναι μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων των «Εθνική Factors Α.Ε.», «Εθνodata Α.Ε.». Επιπλέον, είναι μέλος του Euro Banking Association (EBA-Παρίσι), του SEPA High Level Meeting (ECB), του European Financial Management Association (EFMA) Operational Excellence Advisory Council, καθώς και μέλος του Σωματείου «Επιχειρηματικότητα Νέων». Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα, η κα Τζάκου εργάστηκε στη Eurobank EFG-Ergasias από το 1990 έως το 2007, όπου διετέλεσε Γενική Διευθύντρια, υπεύθυνη των Τραπεζικών Εργασιών και της επιχειρηματικής μονάδας Global Transaction Services. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικής Επιστήμης από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Πειραιά, καθώς και κάτοχος MBA από το University of Wales & Manchester Business School.

Δαμιανός Χαραλαμπίδης, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Δαμιανός Χαραλαμπίδης, γεννήθηκε το 1964 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Λειτουργικής Στήριξης της Εθνικής Τράπεζας το Σεπτέμβριο του 2012. Συμμετέχει ως μέλος στην Εκτελεστική Επιτροπή της Εθνικής Τράπεζας και είναι Πρόεδρος στην Επιτροπή Έγκρισης Χαρτοφυλακίου Έργων Οργάνωσης, Πληροφορικής και Τεχνικών Έργων και στην Επιτροπή IT Steering Τράπεζας και Ομίλου. Επιπλέον, είναι, μεταξύ άλλων, μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων. Είναι επίσης μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ελληνικού τμήματος του Institute of Electrical and Technical Engineers. Από τον Μάιο του 2009 ως τον Αύγουστο του 2012, είχε αναλάβει τα καθήκοντα του Chief Operating Officer στη Vodafone Hellas. Στο διάστημα 2005 – 2009 εκτέλούσε καθήκοντα Γενικού Εμπορικού Διευθυντή στην Wind Ελλάς και εν συνεχεία ανέλαβε τη θέση του Chief Operating Officer. Από το 1998 έως το 2005 εργάστηκε στην Cosmote ως υπεύθυνος Προϊόντων και Υπηρεσιών και στη συνέχεια ανέλαβε τη Γενική Διεύθυνση του τομέα αυτού. Ξεκίνησε την καριέρα του το 1991 στην INTRAKOM στους τομείς Έρευνας και Ανάπτυξης και στον τομέα Marketing και Πωλήσεων αργότερα. Είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) Ηλεκτρολόγου & Ηλεκτρονικού Μηχανικού από το Πανεπιστήμιο John Moores του Λίβερπουλ και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (MSc) στα Ψηφιακά Ηλεκτρονικά από το Πανεπιστήμιο του Μάντσεστερ (UMIST).

Πόλα Χατζησωτηρίου, Γενική Διευθύντρια

Η κα Πόλα Χατζησωτηρίου, γεννήθηκε το 1957, και διορίστηκε Γενική Οικονομική Διευθύντρια του Ομίλου τον Ιούλιο του 2013. Είναι μέλος της Ανώτατης Εκτελεστικής Επιτροπής της ALCO, της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας, της Επιτροπής Προβλέψεων και Διαγραφών και του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας. Τον Οκτώβριο του 2013 είχε διοριστεί επίσης ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank. Κατά την περίοδο 1990-2013 εργάστηκε στον

Όμιλο Eurobank, όπου κατείχε τη θέση της Γενικής Διευθύντριας Οικονομικών και Στρατηγικής - Οικονομική Διευθύντρια Ομίλου και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής και της Ομάδας Στρατηγικής Σχεδιασμού και ήταν η Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου. Έχει επίσης διατελέσει Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια και Οικονομική Διευθύντρια της Eurobank, Προϊσταμένη Οικονομικών και Ελέγχου και Επικεφαλής της Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου (Euromerchant Bank), Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια Εσωτερικού Ελέγχου (Ιωάννη Σ. Λάτση Όμιλος Εταιρειών) και Ανώτερος Ελεγκτής (Price Waterhouse & Co, Pannel Fitzpatrick & Co). Η κυρία Χατζησωτηρίου είναι Εγκεκριμένος Ορκωτός Ελεγκτής και μέλος του Ινστιτούτου Εγκεκριμένων Ορκωτών Ελεγκτών Αγγλίας και Ουαλίας (ICAEW).

Πάνος Γουτάκης, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Γουτάκης, γεννήθηκε το 1958, και διορίστηκε Γενικός Διευθυντής Επενδυτικής Τραπεζικής τον Σεπτέμβριο του 2013. Επιπλέον, είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της NBG Securities. Πριν ενταχθεί στην NBG Securities, ήταν σύμβουλος του CEO της Τράπεζας Πειραιώς, υπεύθυνος για τον στρατηγικό σχεδιασμό. Μεταξύ 1990 και 2009 διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος της Morgan Stanley & Co Ltd, Επικεφαλής της Ελλάδας. Ο κύριος Γουτάκης είναι κάτοχος MBA από το Πανεπιστήμιο του Ρότσεστερ και κάτοχος πτυχίου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και Επιχειρήσεων.

Αριστοτέλης Καρυτινός, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Αριστοτέλης Καρυτινός γεννήθηκε το 1956 και είναι Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Είναι επίσης Διευθύνων Σύμβουλος της «Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.» και της «Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»», Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος των «Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.», «Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.», «ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.», «ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.», «ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.», «Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.», «Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.», Πρόεδρος των «Προνομίους Ανώνυμος Εταιρεία Γενικών Αποθηκών Ελλάδος Α.Ε.», «Άκτωρ Facility Management Α.Ε.», Αντιπρόεδρος της «Propindex Ανώνυμη Εταιρεία Δεικτών Ακινήτων» και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου των «Eurobank Properties Α.Ε.Ε.Α.Π.», «Διπλή Ανάπλαση Α.Ε.» και «Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε.». Διαθέτει μακρόχρονη εμπειρία σε τραπεζικές και επενδυτικές δραστηριότητες καθώς έχει εργαστεί επί σειρά ετών σε διευθυντικές θέσεις του ευρύτερου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Πριν ενταχθεί στην Τράπεζα, κατείχε υψηλόβαθμες θέσεις στον Όμιλο Eurobank EFG, όπου διετέλεσε Επικεφαλής του Real Estate του Ομίλου, Διευθυντής Στεγαστικής Πίστης και Διευθύνων Σύμβουλος της Eurobank Properties ΑΕΕΑΠ. Ο κ. Καρυτινός είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, μεταπτυχιακού διπλώματος στην Περιφερειακή Ανάπτυξη από το Πάντειο Πανεπιστήμιο και διδακτορικού τίτλου στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο Warwick.

Τηλέμαχος Παλαιολόγος, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Τηλέμαχος Παλαιολόγος γεννήθηκε το 1950 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Προμηθειών και Ασφαλείας της Τράπεζας και του Ομίλου τον Σεπτέμβριο του 2013 ενώ από τον Δεκέμβριο του 2010 διετέλεσε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ασφαλείας της Τράπεζας και του Ομίλου. Από τον Νοέμβριο του 2011 είναι Πρόεδρος της «Εθνική Leasing Α.Ε.Χ.Μ.», ενώ παράλληλα είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της θυγατρικής της Εθνικής Ασφαλιστικής Α.Ε.Ε.ΓΑ. επίσης, είναι μέλος της Ανωτάτης Επιτροπής Προμηθειών του Ομίλου και της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων. Από τον Μάιο του 2010 έως τον Δεκέμβριο του 2010 διετέλεσε Βοηθός Γενικός Διευθυντής στην Τράπεζα, έχοντας την ευθύνη της Διεύθυνσης Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου και Εξυπηρέτησης Μετόχων ΕΤΕ και του Γραφείου Διοίκησης. Κατά τη διάρκεια της περιόδου 1999-2009 ήταν Γενικός Διευθυντής και Διευθύνων Σύμβουλος στην Εθνική Leasing Α.Ε.Χ.Μ. Από το Δεκέμβριο του 1993 μέχρι τον Μάρτιο του 2002 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Κεφαλαίου Α.Ε. Πριν ενταχθεί στο Όμιλο της Εθνικής Τράπεζας ήταν ανώτατο στέλεχος σε μεγάλους οργανισμούς και επιχειρήσεις. Ο κ. Παλαιολόγος είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών από το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, καθώς και κάτοχος μεταπτυχιακών τίτλων (MSc) στα Οικονομικά της Ανάπτυξης από το Πανεπιστήμιο του Bath και στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Πανεπιστήμιο του Birmingham.

Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος γεννήθηκε το 1955 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Καταστημάτων στην Εθνική Τράπεζα τον Σεπτέμβριο του 2013, ενώ από τον Μάιο του 2008 ήταν Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής στην Τράπεζα. Ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Ασφαλιστικής από τον Σεπτέμβριο του 2012, στην οποία ορίστηκε Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος το Σεπτέμβριο του 2013. Είναι πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου στην Εθνική Factors και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου στην Εθνική Leasing. Την εξαετία 2002-2008 διετέλεσε Διευθυντής Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, έχοντας υπό την εποπτεία του τέσσερα

Επιχειρηματικά Κέντρα. Κατά το διάστημα 2000-2002 ήταν Επικεφαλής του Κέντρου Πιστοδοτήσεων Μεσαίων Επιχειρήσεων, ενώ την περίοδο 1998-2000 ήταν Επικεφαλής του Κέντρου Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Από το 1973 που εντάχθηκε στο δυναμικό της Τράπεζας, έχει εργασθεί σε διάφορες θέσεις σε Καταστήματα, έχοντας πάντα ως αντικείμενο τις πιστοδοτήσεις επιχειρήσεων. Ο Θ. Παναγιωτόπουλος είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων από την Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά, ενώ έχει συμμετάσχει σε επαγγελματικά επιμορφωτικά σεμινάρια με θέμα, ως επί το πλείστον, τις τραπεζικές εργασίες.

Μαριάννα Πολιτοπούλου, Γενική Διευθύντρια

Η κα Μαριάννα Πολιτοπούλου γεννήθηκε το 1969 και ορίστηκε Γενική Διευθύντρια Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής Ομίλου στην Εθνική Τράπεζα τον Ιούλιο του 2010. Είναι μέλος, μεταξύ άλλων, του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων. Έχει εργασθεί εκτενώς στους τομείς των χρηματοοικονομικών, του μάρκετινγκ και της στρατηγικής σε τράπεζες και επιχειρήσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα, κατείχε υψηλόβαθμες θέσεις συμπεριλαμβανομένων των Επικεφαλής της Μονάδας e-Banking/Private Banking της Credit Agricole Luxembourg, Γενική Διευθύντρια της Eurolease A.E. και Διευθύνουσα Σύμβουλος της Eurobank-FPS A.E. Είναι κάτοχος MSc Πολιτικού Μηχανικού από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο με άριστα και MBA από το Wharton School, University of Pennsylvania.

Πέτρος Φουρτούνης, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Πέτρος Φουρτούνης γεννήθηκε το 1955 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης της Εθνικής Τράπεζας τον Ιανουάριο του 2014. Είναι μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου και του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών. Διαθέτει σημαντική και πολύπλευρη εμπειρία στους τομείς της επιθεώρησης, των πιστοδοτήσεων μεγάλων επιχειρήσεων & έργων και της διεθνούς πίστης. Από τον Ιούλιο του 2010 ως τον Ιανουάριο του 2014 είχε οριστεί Γενικός Επιθεωρητής της Εθνικής Τράπεζας και του Ομίλου. Στο διάστημα Αυγούστου 2002 - Ιουλίου 2010 διετέλεσε Διευθυντής των Διευθύνσεων Πιστοδοτήσεων Μεγάλων Επιχειρήσεων, Διεθνών & Ειδικών Πιστοδοτήσεων και Διεθνούς Πίστης Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας. Την περίοδο 1984-1999 εργάστηκε ως Επιθεωρητής της Τράπεζας και διενήργησε ελέγχους σε καταστήματα, μονάδες Διοίκησης και θυγατρικές εταιρείες στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Εντάχθηκε στην Εθνική το 1975 και έως το 1984 εργάστηκε σε καταστήματα του δικτύου. Επίσης, έχει συμμετάσχει ως μέλος σε Διοικητικά Συμβούλια και Ανώτατες Επιτροπές Πιστοδοτήσεων εταιρειών του ομίλου της Τράπεζας, καθώς και σε διαδικασίες προετοιμασίας εξαγορών τραπεζών στο εξωτερικό από την ΕΤΕ. Ο Π. Φουρτούνης είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών (ΑΒΣΘ) καθώς και της επαγγελματικής πιστοποίησης CRMA (Certification in Risk Management Assurance) από το διεθνές Ινστιτούτο Εσωτερικών Ελεγκτών (IIA Global).

Λεωνίδα Φραγκιαδάκης, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Λεωνίδα Φραγκιαδάκης γεννήθηκε το 1966 και είναι Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Διαθεσίμων και Χρηματοαγοράς της Τράπεζας από τον Ιανουάριο του 2009. Είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της «NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.» και Πρόεδρος της Ένωσης Διαπραγματευτών Χρηματοοικονομικών Προϊόντων Ελλάδος (Forex Club Hellas). Είναι μέλος της Επιτροπής Εποπτείας & Ελέγχου των Βασικών Διαπραγματευτών Αγοράς. Επίσης, είναι μέλος της ALCO του Ομίλου της ΕΤΕ και της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας. Απέκτησε Bachelor of Arts in Economics από το Trinity College του Πανεπιστημίου του Cambridge και είναι κάτοχος MBA από το Wharton School of Finance του University of Pennsylvania. Πριν την Εθνική Τράπεζα εργαζόταν στην Credit Suisse First Boston στη Νέα Υόρκη.

Νίκος Χριστοδούλου, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Νίκος Χριστοδούλου γεννήθηκε το 1965 και είναι Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής της Τράπεζας και του Ομίλου (Group CIO) από τον Σεπτέμβριο του 2013. Εντάχθηκε στην Εθνική Τράπεζα το Νοέμβριο του 2011 ως Βοηθός Γενικός Διευθυντής Πληροφορικής της Τράπεζας και του Ομίλου. Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα ήταν Εταίρος (Partner) στην διεθνή εταιρεία Συμβούλων Επιχειρήσεων και Τεχνολογίας Accenture, επικεφαλής των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών της εταιρείας στην Ελλάδα. Από τον Ιούνιο 2013, είναι Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Πληροφορικής και Επικοινωνιών της ΕΕΔΕ. Είναι Πρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο της «Ethnodata» και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Cardlink και της Banca Romaneasca. Έχει διατελέσει μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ICAP και μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής της εταιρείας Επιχειρηματικών Συμμετοχών Attica Ventures. Υπήρξε Πρόεδρος του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας για τέσσερα έτη και Πρόεδρος των Ψηφιακών Ενισχύσεων Α.Ε. για δύο έτη. Είναι Ηλεκτρολόγος Μηχανικός και Μηχανικός Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Πανεπιστήμιο Warwick της Αγγλίας και Διδακτορικού

Διπλώματος (PhD) σε Συστήματα Αποφάσεων από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Επίσης έχει κάνει ερευνητική εργασία στα Πανεπιστήμια INSEAD και Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Μαρίνης Στρατόπουλος, Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Μαρίνης Στρατόπουλος γεννήθηκε το 1964 και ορίστηκε Γενικός Διευθυντής Διεθνών Δραστηριοτήτων τον Φεβρουάριο του 2014. Από τον Αύγουστο του 2010 έως τον Φεβρουάριο του 2014 διατέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος και Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Banca Romaneasca, ενώ τώρα διατελεί Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Έχει επίσης οριστεί Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της NBG Leasing IFN, Αναπληρωτής Πρόεδρος του Ελληνικού Εμπορικού Επιμελητηρίου και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Garanta Insurance και NBG Securities Romania. Στην Banca Romaneasca είναι επίσης Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής, των Επιτροπών Πιστοδοτήσεων και της ALCO. Ξεκίνησε την καριέρα του στον τραπεζικό κλάδο το 1993 στη Xios Bank και στη συνέχεια υπηρέτησε σε διάφορες διευθυντικές θέσεις στον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς, στην Egnatia Bank Romania, στην Egantia Bank, στην National Bank of Greece a.d. Beograd και ως Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Vojvodjanska από το 2007. Κατέχει πτυχίο στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Αμερικάνικο Κολέγιο της Ελλάδας και MSc από το Πανεπιστήμιο του Lancaster.

Omer A. Aras, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Finansbank

Dr. Omer A. Aras, γεννήθηκε το 1954 και είναι ο Πρόεδρος και εκτελεστικό μέλος της Finansbank και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου της Finansbank. Ο κ. Aras αποφοίτησε από το Τμήμα Οικονομικών της Ακαδημίας Οικονομικών και Εμπορικών Επιστημών της Κωνσταντινούπολης το 1975. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (MBA 1978) και Διδακτορικού Διπλώματος (PhD 1981) στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Syracuse University. Για πάνω από τρία χρόνια ήταν μέλος του επιστημονικού προσωπικού του Πανεπιστημίου του Οχάιο και εργαζόταν ως σύμβουλος. Μεταξύ των ετών 1984 και 1987 υπηρέτησε ως Διευθυντής Credit Marketing και Μέλος της Επιτροπής Πιστοδοτήσεων στη Citibank και ήταν επικεφαλής της Yari Kredi Securities. Ο κ. Aras συμμετείχε στην ίδρυση της Finansbank το 1987 και εργάστηκε σε αυτή ως Βοηθός Γενικός Διευθυντής για δύο χρόνια, ως Γενικός Διευθυντής για έξι χρόνια, ως Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και ως Αντιπρόεδρος της Fiba Holding από το 1989 έως το 2006. Μεταξύ του 2003 και 2007 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Turkish Industrialists' Businessmen's Association. Ο Dr. Aras διετέλεσε Αντιπρόεδρος της Finansbank και Διευθύνων Σύμβουλος των εταιρειών του Ομίλου της Finansbank (Finans Leasing, Finans Invest and Finans Portfolio Asset Management) από το Νοέμβριο του 2006 έως τον Απρίλιο του 2010. Είναι επίσης Πρόεδρος της Finans Pension και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ιδρύματος Trustees of Mother Child Education Foundation (AÇEV), του ιδρύματος Hüsnü Mustafa Özyeğin Foundation (HMÖ) και του πανεπιστημίου Özyeğin University.

3.12.1.3 Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές

Αντώνιος Αντωνόπουλος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Αντώνιος Αντωνόπουλος γεννήθηκε το 1955 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ανθρώπινου Δυναμικού Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας τον Δεκέμβριο του 2012. Την πενταετία 2008-2012 διετέλεσε Τομεάρχης και Διευθυντής στην Δ/ση Κεντροποιημένων Εργασιών της Τράπεζας. Κατά το διάστημα 2002-2008 διετέλεσε Περιφερειακός Διευθυντής Καταστημάτων Πελοποννήσου της Τράπεζας. Από το 1973 που εντάχθηκε στο δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας, έχει εργαστεί σε πολλά Καταστήματα ως Υποδιευθυντής και Διευθυντής. Είναι κάτοχος πτυχίου του τμήματος Οικονομικών Επιστημών από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και έχει συμμετάσχει σε πολλά επιμορφωτικά σεμινάρια με θέμα τις Τραπεζικές εργασίες.

Κωνσταντίνος Βόσικας, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Κωνσταντίνος Βόσικας γεννήθηκε το 1968 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής και Chief Credit Risk Officer στην Εθνική Τράπεζα τον Δεκέμβριο του 2013. Είναι μέλος, μεταξύ άλλων, της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοδοτήσεων και του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων. Από το 2010 ήταν Διευθυντής Διεθνούς Πίστης του Ομίλου της ΕΤΕ. Εντάχθηκε στο δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας το 2005, αρχικά στη θέση του Συμβούλου Διοικήσεως για θέματα Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και στη συνέχεια στη θέση του Συμβούλου Διοικήσεως για θέματα Πιστοδοτήσεων του Επιχειρηματικού Χαρτοφυλακίου της ΕΤΕ. Έχει διατελέσει μέλος σε Εποπτικά Συμβούλια θυγατρικών του εξωτερικού και σε Ανώτατες Επιτροπές Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας και του Ομίλου της ΕΤΕ. Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα, κατά το χρονικό διάστημα 1994 έως 2005, απασχολήθηκε σε θέσεις ευθύνης στο χώρο της εταιρικής τραπεζικής, αρχικά στην τράπεζα Midland και κατόπιν στην Εγνατία Τράπεζα, όπου είχε την ευθύνη διαχείρισης σχέσεων με μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις και επενδυτικής τραπεζικής. Κατά το χρονικό διάστημα 1990 έως 1994 απασχολήθηκε στο χώρο της λογιστικής-ελεγκτικής στις εταιρίες Moore Stephens και Arthur Andersen. Το αντικείμενο εργασίας του αφορούσε

οικονομικούς ελέγχους εταιριών από διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, εσωτερικούς ελέγχους, αποτιμήσεις, μελέτες σκοπιμότητας κλπ. Είναι Ορκωτός Λογιστής – Ελεγκτής (CPA), μέλος του Institute of Certified Public Accountants in Ireland, κάτοχος πτυχίου Λογιστικής και Χρηματοοικονομικών από το Deree College και έχει συμμετάσχει σε πολλά επαγγελματικά επιμορφωτικά σεμινάρια στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Παναγιώτης Γεωργίου, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Παναγιώτης Γεωργίου γεννήθηκε το 1956 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δικτύου της Εθνικής Τράπεζας τον Δεκέμβριο του 2012. Συμμετέχει στις επιτροπές ασφαλείας και ξεπλύματος χρήματος της Εθνικής Τράπεζας και είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εκπαιδευτικού Κέντρου της. Είναι επίσης πιστοποιημένο (CFE) μέλος του Association of Certified Fraud Examiners (ACFE), Πρόεδρος από το 2011 του Ελληνικού Ινστιτούτου κατά της απάτης (HACFE) και μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Αθηνών. Υπηρετεί στην Εθνική Τράπεζα από το 1973 και έχει εργαστεί σε διάφορες θέσεις τόσο στο δίκτυο Καταστημάτων όσο και στη Διοίκηση, εξαντλώντας όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας. Διαθέτει, μεταξύ άλλων, πολύπλευρη εμπειρία στον τομέα Εσωτερικού Ελέγχου και ειδικότερα σε θέματα αντιμετώπισης απατών. Στο πλαίσιο αυτό υλοποίησε σχετικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα (Fraud awareness training) ενημέρωσης των υπαλλήλων και στελεχών του ομίλου της Εθνικής Τράπεζας με στόχο την υιοθέτηση κουλτούρας μηδενικής ανοχής (Zero tolerance) σε τέτοια φαινόμενα. Ο Π. Γεωργίου είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών από το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, στο οποίο ολοκληρώνει μεταπτυχιακές σπουδές στην Τραπεζική Διοίκηση. Επιπλέον, συμμετέχει στην επιστημονική ομάδα του προγράμματος μεταπτυχιακού επιπέδου “Postgraduate Level Program in Internal Audit” του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Παναγιώτης Δασμάνογλου, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Παναγιώτης Δασμάνογλου γεννήθηκε το 1963 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου τον Σεπτέμβριο του 2013 και εξελέγη Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και των Επιτροπών του Διοικητικού Συμβουλίου τον Ιανουάριο του 2014. Είναι μέλος, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας και της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης. Από τον Ιούλιο του 2009 διετέλεσε Διευθυντής Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Εθνικής Τράπεζας και των εταιριών του Ομίλου, υπεύθυνος για τη συμμόρφωση του Ομίλου με το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. Από τις θέσεις ευθύνης που ανέλαβε διαχρονικά ως δικηγόρος της Εθνικής Τράπεζας, χειρίστηκε σημαντικές υποθέσεις ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής τραπεζικής νομοθεσίας στις λειτουργίες της Τράπεζας, εγχώριων και διεθνών πιστοδοτήσεων, mergers and acquisitions αποκτώντας αξιόλογη εμπειρία σε όλο το φάσμα των τραπεζικών εργασιών. Συμμετέχει ενεργά επί σειρά ετών στις εργασίες της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ομοσπονδίας και συγκεκριμένα στις Επιτροπές διεθνών τραπεζικών θεμάτων, κανονιστικής συμμόρφωσης, θεμάτων καταναλωτή, νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, παραγώνων και γeros, ενώ συμμετέχει ως μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο του Μεσολαβητή Τραπεζικών & Επενδυτικών Υπηρεσιών καθώς και σε Διοικητικά Συμβούλια εταιριών του Ομίλου της ΕΤΕ και συγκεκριμένα της NBG Securities, της Εθνικής Factors και της Εθνικής Asset Management. Είναι κάτοχος πτυχίου από τη Νομική Σχολή Αθηνών και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο από το Πανεπιστήμιο Βρυξελλών, επίσης έχει λάβει διεθνείς πιστοποιήσεις σε θέματα διεθνούς χρηματοπιστωτικού δικαίου, compliance, καθώς και banking management από το INSEAD Graduate Business School.

Ανδρέας Έξαρχος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Ανδρέας Έξαρχος γεννήθηκε το 1954 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής στην Εθνική Τράπεζα τον Σεπτέμβριο του 2013. Από τον Μάρτιο του 1978 που εντάχθηκε στο προσωπικό της Εθνικής Τράπεζας έχει εργασθεί σε πολλά Καταστήματα Full Banking του Δικτύου. Διαθέτει 16 χρόνια εμπειρία ως Διευθυντής Full Banking Καταστημάτων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τόσο Καταστήματα εξυπηρέτησης επιχειρηματικής πελατείας, όσο και το Κεντρικό Κατάστημα της Εθνικής Τράπεζας. Ο Α. Έξαρχος είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει συμμετάσχει σε πλήθος σεμιναρίων στο εσωτερικό και σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού (City University, INSEAD), ενώ έχει διατελέσει εισηγητής επί θεμάτων Trade Finance στην ΕΤΕ και στην ΕΕΤ.

Γεώργιος Καλορίτης, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Γεώργιος Καλορίτης γεννήθηκε το 1964 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης της Τράπεζας και του Ομίλου (Γενικός Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου) τον Ιανουάριο του 2014. Είναι μέλος, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας και της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων. Εντάχθηκε στην Εθνική Τράπεζα το Σεπτέμβριο του 2006 ως επικεφαλής Τομέα Ελέγχου αρμόδιος για τον έλεγχο των υποστηρικτικών

λειτουργιών και πληροφοριακών συστημάτων του Ομίλου, ενώ παράλληλα του ανατέθηκε η εποπτεία της ομάδας έργου για την υιοθέτηση των διεθνών ελεγκτικών προτύπων από τις Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου του Ομίλου της Εθνικής. Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα διετέλεσε Corporate Security Officer στον Όμιλο της Eurobank και προηγουμένως, Εταίρος (Partner) στη διεθνή εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων Deloitte, επικεφαλής των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων της εταιρείας στην Ελλάδα. Από το 1990 έως το 1996 εργάστηκε ως αναλυτής πληροφοριακών συστημάτων και σχεδιαστής εξειδικευμένων εφαρμογών για τη λήψη διοικητικών αποφάσεων στις πολυεθνικές εταιρείες AT&T και Price Waterhouse με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Από τον Μάιο του 2013 είναι Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών ενώ από το 2002 έως το 2004 διετέλεσε Αντιπρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Ελεγκτών Πληροφοριακών Συστημάτων. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων (MBA) από το Πανεπιστήμιο Saint John's University των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής, μεταπτυχιακού τίτλου MA (Management Information Systems) και πτυχίου BA (Computer Science & Economics) από το Queens College του City University of New York. Είναι πιστοποιημένος εσωτερικός ελεγκτής (Certified Internal Auditor) και πιστοποιημένος ελεγκτής συστημάτων πληροφορικής (CISA).

Δημήτρης Καποτόπουλος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Δημήτριος Καποτόπουλος γεννήθηκε το 1951 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικών Πιστοδοτήσεων Ειδικής Διαχείρισης της Εθνικής Τράπεζας τον Φεβρουάριο του 2014. Διαθέτει σημαντική και πολύπλευρη εμπειρία στους τομείς της χρηματοοικονομικής ανάλυσης, των πιστοδοτήσεων επιχειρήσεων και της διεθνούς πίστης. Ο Δ. Καποτόπουλος προσλήφθηκε στην Εθνική Τράπεζα το 1978 και αρχικά εργάστηκε στο Δίκτυο των Καταστημάτων. Από το 1982 έως το 1992, υπηρέτησε ως αναλυτής πιστοδοτήσεων και διαδραμάτισε εποικοδομητικό ρόλο στη δημιουργία της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μεγάλων Επιχειρήσεων της Εθνικής Τράπεζας το 1993, στην οποία και ορίστηκε Αναπληρωτής Διευθυντής τον Μάιο του 2008. Έχει διατελέσει Διευθυντής της Διεύθυνσης Διεθνών και Ειδικών Πιστοδοτήσεων της Εθνικής Τράπεζας από τον Οκτώβριο του 2010. Ο Δ. Καποτόπουλος είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ενώ έχει συμμετάσχει σε σεμινάρια και workshops με αντικείμενο χρηματοπιστωτικά θέματα και τραπεζικές εργασίες.

Ιωάννα Κατζηλιέρη-Zour, Βοηθός Γενική Διευθύντρια

Η κ. Ιωάννα Κατζηλιέρη-Zour γεννήθηκε το 1961 και ορίστηκε Βοηθός Γενική Διευθύντρια Επικοινωνίας και Μάρκετινγκ του Ομίλου τον Δεκέμβριο του 2012. Είναι επίσης μέλος της Επιτροπής Διαφήμισης του Ομίλου ΕΤΕ και της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης. Πριν ενταχθεί στην Τράπεζα το 2006 ως Βοηθός Γενική Διευθύντρια Λιανικής Τραπεζικής, εργάστηκε στην EFG Eurobank-Ergasias (2004-2006), όπου διετέλεσε Βοηθός Γενική Διευθύντρια, υπεύθυνη Στρατηγικού Μάρκετινγκ Λιανικής Τραπεζικής. Έχει διατελέσει Αναπληρώτρια Γενική Διευθύντρια στην Τράπεζα Millennium όπου εργάστηκε από το 1999 έως το 2004, υπεύθυνη διαφόρων τομέων όπως του Δικτύου Καταστημάτων, της Στεγαστικής Πίστης, των Εναλλακτικών Δικτύων και του Μάρκετινγκ. Έχει επίσης εργαστεί στην Wind Telecommunications (1998-1999) και Pepsico-Ηβη (1995-1998) σαν Marketing Director, καθώς και στην Procter & Gamble, από όπου ξεκίνησε την καριέρα της το 1989. Είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) Οικονομικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο του Bristol και κάτοχος Master's (MSc) Οικονομικών Επιστημών από το London School of Economics.

Άγγελος Κατσίκας, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Άγγελος Κατσίκας γεννήθηκε το 1956 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Οργάνωσης στην Εθνική Τράπεζα το Δεκέμβριο του 2012. Είναι επίσης μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων της Τράπεζας. Εντάχθηκε στο ανθρώπινο δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας το 1975, όπου εργάστηκε αρχικά σε θέσεις στο Δίκτυο της Τράπεζας και στη συνέχεια στις Διευθύνσεις Οργάνωσης, Δικτύου Εσωτερικού, Ανθρώπινου Δυναμικού και Κτηματικής Πίστης. Από το 2006 ήταν επικεφαλής του Τομέα Εταιρικής Τραπεζικής στη Διεύθυνση Απαιτήσεων σε Καθυστέρηση. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών από το Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου της Σχολής Εθνικής Άμυνας (Σ.ΕΘ.Α.) και μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.

Γεώργιος Κουτσουδάκης, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Γεώργιος Κουτσουδάκης γεννήθηκε το 1965 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Εταιρικής Τραπεζικής στην Εθνική Τράπεζα τον Ιανουάριο του 2014. Είναι επίσης μέλος της Επιτροπής Διαχείρισης Κρίσεων της Τράπεζας. Από τον Ιανουάριο έως τον Μάιο του 2013 ήταν Σύμβουλος Διοίκησης στην Alpha Bank και στη συνέχεια Βοηθός Επιτρόπου στην Probank. Κατά την περίοδο 2007-2012 εργάστηκε στην Εμπορική Τράπεζα: από το 2007 ως το 2009 ως Αναπληρωτής Γενικός Διευθυντής Εταιρικής & Επενδυτικής Τραπεζικής, ενώ από το 2009 έως το 2012 διετέλεσε Γενικός Διευθυντής Εταιρικής & Επενδυτικής Τραπεζικής και Private Banking. Από το 2002-2007 ήταν Βοηθός Γενικός Διευθυντής στη Γενική

Τράπεζα. Κατά την περίοδο 1996-2001 εργάστηκε στον τομέα της Επενδυτικής Τραπεζικής στην ΕΤΕΒΑ, ενώ από το 1990 έως το 1996 ανήκε στο δυναμικό της Alpha Finance. Συμμετέχει ως μη εκτελεστικό μέλος στο Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), καθώς και στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΡΙΒΙΤΑ. Ο Γ. Κουτσουδάκης είναι κάτοχος πτυχίου BSc in Economics από το Queen Mary College (Παν/μιο του Λονδίνου).

Γεώργιος Μαλιγιάννης, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Γεώργιος Μαλιγιάννης γεννήθηκε το 1961 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής Ιδιωτών της Εθνικής Τράπεζας τον Ιούλιο του 2013, με αρμοδιότητα τους τομείς Κτηματικής Πίστης, Καταναλωτικής Πίστης και Πιστωτικών Καρτών. Από το Νοέμβριο του 2011 έως τον Ιούλιο του 2013 διετέλεσε Διευθυντής Κτηματικής Πίστης. Εργάζεται στην Εθνική Τράπεζα από το 1999 και έχει πάνω από 30 έτη εργασιακή εμπειρία. Από το 1981 έως το 1989 εργάστηκε στην Κτηματική Τράπεζα στο Κεντρικό Κατάστημα, στη Διεύθυνση Πληροφορικής και από το 1989 για 10 περίπου έτη ως επικεφαλής του Γραφείου Αντιπροσωπείας στο Βανκούβερ Καναδά. Είναι απόφοιτος Οικονομικών σπουδών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών και κατέχει τίτλο MBA από το Πανεπιστήμιο Simon Fraser του Καναδά. Είναι επίσης μέλος του Ινστιτούτου Καναδικών Τραπεζών.

Βασίλης Μητράκος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Βασίλης Μητράκος γεννήθηκε το 1952 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής στην Εθνική Τράπεζα τον Δεκέμβριο του 2012, με αρμοδιότητα θέματα των Ασφαλιστικών Οργανισμών Προσωπικού ΕΤΕ. Από τον Ιούλιο 2009 έως σήμερα διατελεί Διευθυντής των Ασφαλιστικών Οργανισμών Προσωπικού Ε.Τ.Ε., ενώ από τον Ιούνιο 2004 έως τον Ιούλιο 2009 ήταν αρμόδιος σε θέματα Δημοσίων Σχέσεων της Ε.Τ.Ε. Κατά το διάστημα 2001-2006 ήταν Αντιπρόεδρος του Ταμείου Υγείας Προσωπικού Ε.Τ.Ε. (Τ.Υ.Π.Ε.Τ.). Από το 2004 έως το 2007 ήταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΩΝΑΣΕΙΟΥ ΚΑΡΔΙΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ (Ω.Κ.Κ). Διετέλεσε μέλος της Διοίκησης του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Ο.Ε.Ε.), του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Αυτοδιαχειριζόμενων Ταμείων Υγείας Ελλάδος (Ο.Α.Τ.Υ.Ε.). Είναι μέλος του Φιλολογικού Συλλόγου ΠΑΡΝΑΣΣΟΣ. Από το έτος 1978 που εντάχθηκε στην Εθνική Τράπεζα έχει εργαστεί σε Μονάδες του Δικτύου και της Διοίκησης. Είναι κάτοχος πτυχίου Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Πειραιά και μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (Τμήμα Διοίκησης), ενώ έχει συμμετάσχει σε πολλά επιμορφωτικά σεμινάρια με θέματα Τραπεζικές Εργασίες και Κοινωνική Ασφάλιση.

Αλέξανδρος Μπένος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Αλέξανδρος Μπένος γεννήθηκε το 1966 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου τον Σεπτέμβριο 2013. Από το 2010 ήταν Διευθυντής Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου και Αναπληρωτής Επικεφαλής του Προγράμματος Έργων (project manager) «Βασιλεία II» για τον Όμιλο της ΕΤΕ. Εντάχθηκε στο δυναμικό της Εθνικής Τράπεζας το 2000 στη θέση του Συμβούλου Διοικήσεως για θέματα Διαχείρισης Κινδύνων, όπου και ήταν υπεύθυνος συστημάτων και υποδειγμάτων μέτρησης, ανάλυσης και διαχείρισης κινδύνων (Risk Analytics & Architecture). Ο κ. Μπένος έχει διατελέσει Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής του Πανεπιστημίου Πειραιώς από το 2001 έως το 2006. Κατά το χρονικό διάστημα 1993 – 2000 υπηρέτησε πρώτα ως Επίκουρος και κατόπιν ως Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Οικονομικών στο HEC School of Management στη Γαλλία. Διετέλεσε μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου της Πανευρωπαϊκής Ένωσης για την Χρηματοοικονομική Διαχείριση (EFMA) την περίοδο 1996-98 και είναι σήμερα μέλος των επαγγελματικών ενώσεων Econometric Society, American Financial Association (AFA), American Institute of Finance and Management (AIFM) και της Γαλλικής Ένωσης Χρηματοοικονομικής (AFFI). Ο Α. Μπένος είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει Bachelor και Master στα Οικονομικά από το Πανεπιστήμιο του Cambridge και διδακτορικό τίτλο Ph.D. στα Χρηματοοικονομικά από το Πανεπιστήμιο Stanford των ΗΠΑ.

Κωνσταντίνος Μπράτος, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Κωνσταντίνος Μπράτος γεννήθηκε το 1956 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Δραστηριοτήτων Εξωτερικού της Εθνικής Τράπεζας το Δεκέμβριο του 2013. Από τον Απρίλιο του 2012 ως το Δεκέμβριο του 2013 διετέλεσε Διευθυντής της Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων της Τράπεζας. Την περίοδο 2010-2012 εργάστηκε ως Executive Manager στο τμήμα Corporate & Business Banking της θυγατρικής Τράπεζας United Bulgarian Bank AD, ενώ κατά το διάστημα 2005-2010 ήταν Διευθυντής της Διεύθυνσης Δικτύου Εξωτερικού Α' στην Τράπεζα. Κατά την τριετία 2002-2005 κατείχε τη θέση του Second General Manager στη θυγατρική Τράπεζα Storańska Banka AD-Skopje. Επίσης, την περίοδο 1992-2002 κατείχε διευθυντικές θέσεις στα Καταστήματα της Τράπεζας σε Βοστώνη, Βελιγράδι, Σόφια και Βουκουρέστι. Από το 1984 μέχρι το 1992 εργάστηκε ως Επιθεωρητής της Τράπεζας, στο δυναμικό της οποίας εντάχθηκε το 1975 και μέχρι το 1984 εργάστηκε σε καταστήματα του Δικτύου. Είναι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου των NBG Malta Holdings Ltd, NBG Bank Malta

Ltd και Banka NBB Albania, καθώς και του Εποπτικού Συμβουλίου της Stopanska Banka AD Skorje και του Δικτύου Καταστημάτων Αιγύπτου. Επιπρόσθετα είναι Αντιπρόεδρος στο Διοικητικό Συμβούλιο των Banca Romaneasca SA και Vojvodjanska Banka AD, καθώς και μέλος στο Διοικητικό Συμβούλιο της United Bulgarian Bank AD. Είναι κάτοχος πτυχίου Οικονομικών Επιστημών από το Πανεπιστήμιο Πειραιά, ενώ κατέχει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στο Economic Management, με ειδίκευση στο Marketing Management, από το Πανεπιστήμιο Burgas στη Βουλγαρία.

Γεώργιος Φράγκου, Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ο κ. Γεώργιος Φράγκου γεννήθηκε το 1964 και ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής Ακίνητης Περιουσίας της Εθνικής Τράπεζας τον Φεβρουάριο του 2014. Κατέχει πολυετή εμπειρία στους τομείς των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και των FMCG, κατέχοντας καίριες θέσεις στον κλάδο των Ακινήτων, Λειτουργιών και Χρηματοδοτήσεων. Πριν ενταχθεί στην Εθνική Τράπεζα, είχε αναλάβει διάφορες υψηλόβαθμες θέσεις στον Όμιλο Eurobank, συμπεριλαμβανομένης της θέσης του Επικεφαλής του τμήματος Ακίνητης Περιουσίας του Ομίλου με συμμετοχή σε διάφορα Διοικητικά Συμβούλια. Έχει διατελέσει μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Johnson & Johnson Hellas και είχε αναλάβει θέσεις οικονομικής φύσης στην Diageo (Grand Metropolitan / Μεταξά Α.Ε.). Ο κύριος Γ. Φράγκου είναι κάτοχος πτυχίου (BSc) στα Οικονομικά από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου στη Διοίκηση Επιχειρήσεων από το California State University.

3.12.2 Εποπτικά και διαχειριστικά όργανα

Σύμφωνα με τη Διοίκηση της Τράπεζας, στα εποπτικά και διαχειριστικά όργανα της Τράπεζας είναι και οι ακόλουθες 13 επιτροπές: 1) Εκτελεστική Επιτροπή, 2) Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO), 3) Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, 4) Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας, 5) Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, 6) Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων, 7) Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων, 8) Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης 9) Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, 10) Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών, 11) Επιτροπή Ελέγχου, 12) Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων, και 13) Επιτροπή Στρατηγικής. Οι οκτώ πρώτες επιτροπές αποτελούνται από εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, Γενικούς Διευθυντές και Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές. Οι υπόλοιπες πέντε επιτροπές αποτελούνται αποκλειστικά από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου.

Σε εφαρμογή του Ν.3864/2010 αλλά και της από 28 Μαΐου 2012 Σύμβασης Προεγγραφής, όπως τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε την 21 Δεκεμβρίου 2012, η Τράπεζα υποχρεούται να συστήσει επιτροπή με μόνη αρμοδιότητα την επίβλεψη εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης που θα εγκριθεί από το ΤΧΣ και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και στην οποία έχει δικαίωμα να συμμετέχει ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ.

Από τις ανωτέρω επιτροπές οι ακόλουθες έχουν συσταθεί και λειτουργούν κατά την ημερομηνία του παρόντος εγγράφου στην Τράπεζα.

3.12.2.1 Εκτελεστική Επιτροπή

Η Εκτελεστική Επιτροπή συστάθηκε το 2004 από το Διοικητικό Συμβούλιο και λειτουργεί δυνάμει ειδικού Κανονισμού Λειτουργίας, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ με την υπ' αριθμ. 145/2 Μαρτίου 2007 πράξη Διοικήσεως. Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης, που στηρίζει το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας στο έργο του. Η Επιτροπή έχει, αφενός μεν στρατηγικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες που αφορούν στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του Ομίλου και στην παρακολούθηση της εκτέλεσης του επιχειρησιακού σχεδίου της Τράπεζας, αφετέρου δε εγκριτικές αρμοδιότητες, οι οποίες δεν εκχωρούνται ατομικά σε στελέχη της διοίκησης ή σε άλλα συλλογικά όργανα. Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται σήμερα από τα ακόλουθα μέλη:

Εκτελεστική Επιτροπή

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου*
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς**
Μέλος	Νέλλη Τζάκου – Λαμπροπούλου***
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος χωρίς δικαίωμα ψήφου	Μιλτιάδης Σταθόπουλος

*Από 16 Ιουλίου 2013.

**Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως την 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας & του Ομίλου (Chief Risk Officer) ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

***Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

Μετά από πρόσκληση του Προέδρου, στις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι δυνατό να παρίστανται Γενικοί Διευθυντές καθώς και άλλα Στελέχη της Τράπεζας, η παρουσία των οποίων κρίνεται απαραίτητη. Επίσης, στις συνεδριάσεις της Εκτελεστικής Επιτροπής καλείται ανά δύο μήνες ο κ. Omer Aras, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου της Finansbank ο οποίος ενημερώνει την Εκτελεστική Επιτροπή για θέματα διεθνών δραστηριοτήτων και τη Finansbank.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.2 Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής (ALCO)

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 1993. Σκοπός του εν λόγω Συμβουλίου είναι η διαμόρφωση της στρατηγικής και της πολιτικής της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου που δραστηριοποιούνται στο χρηματοπιστωτικό τομέα για θέματα διάρθρωσης των στοιχείων Ενεργητικού και Παθητικού (Asset Liability Management), λαμβάνοντας υπόψη το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τις τρέχουσες συνθήκες στις αγορές χρήματος και κεφαλαίου, καθώς και τα όρια κινδύνου που η Τράπεζα έχει ορίσει. Το εν λόγω Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Ενεργητικού Παθητικού (ALCO)

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς*
Μέλος	Λεωνίδας Φραγκιαδάκης
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος	Νέλλη Τζάκου – Λαμπροπούλου**
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου***

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

***Από 16 Ιουλίου 2013

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.3 Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων συστάθηκε το 2008 και έχει τις πιο κάτω αρμοδιότητες:

- Καθορίζει τα όρια ανάληψης κινδύνων και έγκρισης δαπανών, για τα κατωτέρου διοικητικού επιπέδου συλλογικά όργανα καθώς, και για τα στελέχη των Κεντρικών Υπηρεσιών και των Μονάδων του Δικτύου.
- Αποφασίζει για πιστοδοτήσεις το ύψος των οποίων υπερβαίνει τα όρια που εκάστοτε τίθενται για τα εγκριτικά όργανα του κατωτέρου επιπέδου της Τράπεζας. Επίσης αποφασίζει για τη ρύθμιση ή τη λήψη μέτρων σε σχέση με χρηματοδοτήσεις αντίστοιχου σημαντικού ύψους που δεν παρουσιάζουν ομαλή εξέλιξη ή βρίσκονται σε οριστική καθυστέρηση.
- Αποφασίζει τη σύσταση νέων πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων κατωτέρου επιπέδου, καθώς και την κατάργηση ή τροποποίηση υφιστάμενων ευχερειών πιστοδοτήσεων διοικητικών στελεχών και οργάνων.
- Αποφασίζει την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας των υφιστάμενων συλλογικών πιστοδοτικών εγκριτικών οργάνων κατωτέρου επιπέδου, η οποία υλοποιείται με Πράξη Διοίκησης του Προέδρου ή, σε περίπτωση απουσίας του ή κωλύματος, του Αντιπροέδρου.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς*
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας**

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής καλείται και παρίσταται ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης. Επίσης, μετά από πρόσκληση του Προέδρου, παρίστανται Στελέχη της Τράπεζας και του Ομίλου, η παρουσία των οποίων κρίνεται απαραίτητη.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.4 Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2003, με στόχο τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις υποχρεώσεις που επιβάλλει η χρηματοπιστωτική νομοθεσία των Η.Π.Α. Έργο της είναι ο έλεγχος της ακρίβειας και πληρότητας των πληροφοριών που περιέχονται στις δημόσιες ανακοινώσεις και γενικά στις πάσης φύσεως δημοσιοποιήσεις που πραγματοποιεί η Τράπεζα, περιλαμβανομένων αυτών που περιέχονται στα υποβαλλόμενα στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. πληροφοριακά δελτία. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή είναι αρμόδια να:

- Ελέγχει την πληρότητα και ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχονται στα δελτία που υποβάλλονται στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α.
- Παρακολουθεί τη λειτουργία των διαδικασιών και ελέγχων που ακολουθούνται για την έγκαιρη συγκέντρωση και αξιολόγηση από την Τράπεζα και τις εταιρίες του Ομίλου, των πληροφοριών εκείνων που η σχετική νομοθεσία απαιτεί να δημοσιοποιούνται.
- Αξιολογεί την αποτελεσματικότητα των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να μεριμνά για την διαρκή ανάπτυξη και βελτίωσή τους, σύμφωνα με τα όσα επιβάλλει κάθε φορά η σχετική νομοθεσία.
- Διασφαλίζει ότι οι παραπάνω διαδικασίες και έλεγχοι εφαρμόζονται αποτελεσματικά και ομοιόμορφα σε όλες τις εταιρίες του Ομίλου.
- Παρακολουθεί και ενημερώνει άμεσα τους εξωτερικούς ελεγκτές και την Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας σχετικά με τυχόν σημαντικές αδυναμίες των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και τυχόν περιπτώσεις απάτης στην οποία ενέχονται μέλη της Διοίκησης ή οποιοδήποτε Στέλεχος που έχει την ευθύνη για την εποπτεία ή λειτουργία των διαδικασιών αυτών.
- Διενεργεί περιοδικές αξιολογήσεις όλων των παραπάνω διαδικασιών και ελέγχων και να ενημερώνει εγγράφως τη Διοίκηση της Τράπεζας για τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων.
- Γνωμοδοτεί στη Διοίκηση και τα Στελέχη εκείνα της Τράπεζας που έχουν την υποχρέωση να πιστοποιήσουν τα όσα προβλέπονται στις διατάξεις της νομοθεσίας των Η.Π.Α., για το βαθμό πλήρωσης των απαιτούμενων προϋποθέσεων ώστε να προβούν σε αυτές τις πιστοποιήσεις.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου*
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς***
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος	Νέλλη Τζάκου – Λαμπροπούλου**
Μέλος	Λεωνίδας Φραγκιαδάκης
Μέλος	Γεώργιος Καλορίτης****
Μέλος	Πάνος Δασμάνογλου

*Από 16 Ιουλίου 2013.

**Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

***Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Γνωστοποιήσεων και Διαφάνειας ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

****Από 28 Ιανουαρίου 2014. Έως 28 Ιανουαρίου 2014, Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου ήταν ο κ. Πέτρος Φουρτούνης.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της, δύο τουλάχιστον φορές ετησίως και εκτάκτως όποτε κρίνεται αναγκαίο.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.5 Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2010 με αποστολή τη λήψη αποφάσεων για τη δημιουργία προβλέψεων και τη διενέργεια διαγραφών έναντι πάσης φύσης απαιτήσεων της Τράπεζας, που κρίνονται από την Επιτροπή ότι υπόκεινται σε εκτίμηση απομείωσης της αξίας τους. Συγκεκριμένα, οι αρμοδιότητες της Επιτροπής είναι οι εξής:

- Εξετάζει και αποφασίζει ως προς τις προβλέψεις απομείωσης απαιτήσεων που έχουν αξιολογηθεί από τις αρμόδιες Μονάδες, είτε πρόκειται για αξιολόγηση μεμονωμένων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων είτε για συλλογική αξιολόγηση, καθώς και τις προβλέψεις για τυχόν ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί αλλά δεν έχουν ακόμα αναφερθεί.
- Εξετάζει και αποφασίζει επί προβλέψεων για ζημίες απομείωσης λοιπών απαιτήσεων, εντός και εκτός ισολογισμού στοιχείων, καθώς και χρεωστικών και συμμετοχικών τίτλων.
- Ενημερώνει την Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με τις διενεργηθείσες προβλέψεις και διαγραφές έναντι απαιτήσεων για τις ετήσιες και περιοδικές, ατομικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τράπεζας και του Ομίλου.
- Διασφαλίζει την τήρηση της διαδικασίας διενέργειας προβλέψεων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων.
- Εξετάζει και αποφασίζει τις υποβαλλόμενες διαγραφές απαιτήσεων κατά τα προβλεπόμενα από την πολιτική προβλέψεων.
- Αναφέρει στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου τις τροποποιήσεις που επέρχονται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο σχετικά με τη διενέργεια προβλέψεων απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και τη διαγραφή επισφαλών απαιτήσεων.
- Διαμορφώνει και επικαιροποιεί την πολιτική προβλέψεων και εισηγείται τις σχετικές αλλαγές στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς*
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου**
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας***
Μέλος	Omer Aras

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 16 Ιουλίου 2013.

***Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.6 Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων

Το Συμβούλιο συστάθηκε το 2013 και είναι αρμόδιο για την εποπτεία και διαχείριση όλων των κινδύνων. Είναι αρμόδιο επίσης για τη θεσμοθέτηση πολιτικών σχετικών με τον πιστωτικό κίνδυνο, τον κίνδυνο αγοράς, το λειτουργικό κίνδυνο και τον κίνδυνο φήμης, καθώς και για τη συμμόρφωση με αυτές. Το Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων καθορίζει επίσης το γενικό πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων.

Το Συμβούλιο απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Συμβούλιο Διαχείρισης Κινδύνων

Πρόεδρος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Παύλος Μυλωνάς*
Μέλος	Πόλα Χατζησωτηρίου**
Μέλος	Μαρίνης Στρατόπουλος
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου***
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου
Μέλος	Κωνσταντίνος Βόσικας****

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος του Συμβουλίου Διαχείρισης Κινδύνων ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 16 Ιουλίου 2013.

***Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

****Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Chief Credit Risk Officer ήταν ο κ. Δημήτριος Φραγγέτης.

Οι Γενικοί Διευθυντές Διαχείρισης Διαθεσίμων & Χρηματαγοράς και Νομικών Υπηρεσιών & Εταιρικής Διακυβέρνησης παρίστανται στις συνεδριάσεις ως παρατηρητές.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.7 Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων

Η Επιτροπή συστάθηκε το 2012 και αποσκοπεί στον αποτελεσματικό συντονισμό των ενεργειών που απαιτούνται για την αντιμετώπιση απρόβλεπτων καταστάσεων που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την απρόσκοπτη λειτουργία της Τράπεζας. Συγκεκριμένα, είναι αρμόδια για την ενημέρωση, κινητοποίηση και το συντονισμό των αρμόδιων Μονάδων της Τράπεζας λαμβάνοντας υπόψη τη φύση, την έκταση και το μέγεθος της εκάστοτε κρίσης, καθώς και την επίλυση προβλημάτων που απαιτούν άμεση αντιμετώπιση.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Διαχείρισης Κρίσεων

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος
Μέλος	Δαμιανός Χαραλαμπίδης
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου***
Μέλος	Μαριάννα Πολιτοπούλου
Μέλος	Τηλέμαχος Παλαιολόγος
Μέλος	Νικόλαος Χριστοδούλου
Μέλος	Γεώργιος Κουτσουδάκης*
Μέλος	Παναγιώτης Γεωργίου
Μέλος	Άγγελος Κατσίκας
Μέλος	Γιώργος Καλορίτης**
Μέλος	Δημήτριος Σπυρόπουλος

*Από την 30 Ιανουαρίου 2014. Μέχρι την 27 Σεπτεμβρίου 2013, Βοηθός Γεν. Διευθυντής της Εταιρικής τραπεζικής ήταν ο κ. Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος.

**Από 28 Ιανουαρίου 2014. Έως 28 Ιανουαρίου 2014, Γεν. Επιθεωρητής της Τράπεζας και του Ομίλου ήταν ο κ. Πέτρος Φουρτούνης.

***Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

Η Επιτροπή συγκαλείται κατόπιν πρόσκλησης του Προέδρου της.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.8 Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης

Η Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης συστάθηκε το 2013. Η Επιτροπή διασφαλίζει την επάρκεια των ελέγχων της Τράπεζας και του Ομίλου που επιτρέπουν τη συμμόρφωση με το κανονιστικό πλαίσιο και με τις πολιτικές της Τράπεζας και του Ομίλου. Επιπλέον, εξασφαλίζει ότι η διαχείριση του κινδύνου φήμης είναι σύμφωνη με τη διάθεση ανάληψης κινδύνων που εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας και με τη δημιουργία μακροπρόθεσμης αξίας για τους μετόχους.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης

Πρόεδρος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Μιλτιάδης Σταθόπουλος
Μέλος	Πάυλος Μυλωνάς*
Μέλος	Δημήτριος Δημόπουλος
Μέλος	Νέλλυ Τζάκου-Λαμπροπούλου**
Μέλος	Ιωάννα Κατζηλιέρη Ζουρ
Μέλος	Παναγιώτης Δασμάνογλου

*Από 19 Δεκεμβρίου 2013. Μέχρι την 19 Δεκεμβρίου 2013, ο κ. Μυλωνάς ήταν μέλος της Επιτροπής Κανονιστικής Συμμόρφωσης και Κινδύνου Φήμης ως Γεν. Διευθυντής Στρατηγικής & Δραστηριοτήτων Εξωτερικού. Έως 30 Σεπτεμβρίου 2013, Γεν. Διευθυντής Διαχείρισης Κινδύνων ήταν ο κ. Μιχαήλ Οράτης.

**Από 28 Ιουνίου 2013. Έως 28 Ιουνίου 2013, Γεν. Διευθυντής Λιανικής Τραπεζικής ήταν ο κ. Ανδρέας Αθανασόπουλος.

Ο Πρόεδρος δύναται να προσκαλεί κατά την κρίση του οποιοδήποτε άλλο ανώτατο Στέλεχος της Τράπεζας ή του Ομίλου. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον ανά τρίμηνο και όποτε απαιτείται κατά την κρίση του Προέδρου της.

Τα μέλη της επιτροπής αυτής δεν λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή.

3.12.2.9 Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συστάθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1308/20 Ιουλίου 2006) βάσει των διατάξεων της ΠΔ/ΤΕ 2577/9.3.2006. Σκοπός της Επιτροπής είναι να:

- Διαμορφώνει τη στρατηγική ανάληψης πάσης φύσεως κινδύνων και διαχείρισης κεφαλαίων με τρόπο που ανταποκρίνεται στους επιχειρηματικούς στόχους της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και στην επάρκεια των διαθεσίμων πόρων σε τεχνικά μέσα και προσωπικό.
- Ελέγχει την ανεξαρτησία, επάρκεια και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Μεριμνά για την ανάπτυξη και τη διαρκή αποτελεσματικότητα του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και την ενσωμάτωσή του στη διαδικασία λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, όσον αφορά σε κάθε είδους κινδύνους, συμπεριλαμβανομένου και του λειτουργικού, σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων/μονάδων της Τράπεζας και του Ομίλου.
- Καθορίζει τις αρχές που πρέπει να διέπουν τη διαχείριση των κινδύνων ως προς την αναγνώριση, εκτίμηση, μέτρηση, παρακολούθηση, έλεγχο και αντιμετώπισή τους σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα επιχειρηματική στρατηγική και την επάρκεια των διαθέσιμων πόρων.
- Ενημερώνεται σε τακτική βάση και παρακολουθεί το συνολικό επίπεδο ανάληψης κινδύνων (risk profile) της Τράπεζας και του Ομίλου και καθοδηγεί τη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων ως προς την υλοποίηση της στρατηγικής ανάληψης κινδύνων, και των πολιτικών διαχείρισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης και της συμμόρφωσης με το εκάστοτε εποπτικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας.
- Διασφαλίζει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας ενημερώνεται επαρκώς για όλα τα θέματα που αφορούν τη στρατηγική ανάληψης, το επίπεδο ανοχής και το επίπεδο ανάληψης κινδύνων κατά την εκτέλεση των στρατηγικών και εποπτικών του καθηκόντων.

Από τις 19 Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (τουλάχιστον τρία), που στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) είναι ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής εκλέγονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μετά από εισήγηση της Επιτροπής της Εταιρικής Διακυβέρνησης και Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη πρέπει να διαθέτουν επαρκείς γνώσεις και εμπειρία σε τραπεζικά και χρηματοοικονομικά θέματα, καθώς και στον τομέα της διαχείρισης κινδύνων. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον τέσσερις φορές ετησίως και εκτάκτως, όποτε κρίνεται σκόπιμο από τον Πρόεδρο αυτής. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της και ενημερώνει συνοπτικά το Διοικητικό Συμβούλιο για τις εργασίες της Επιτροπής. Η Επιτροπή τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Η εν λόγω Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων

Πρόεδρος	Παναγιώτης – Αριστείδης Θωμόπουλος
Μέλος	Γεώργιος Ζανιάς
Μέλος	Στέφανος Βαβαλίδης
Μέλος	Πέτρος Σαμπατακάκης
Μέλος (Εκπρόσωπος του ΤΧΣ)	Χαράλαμπος Μάκκας

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων συνεδρίασε επτά φορές. Η Επιτροπή τροποποίησε τον Κανονισμό της προκειμένου να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της Συμφωνίας-Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ. Ο επικαιροποιημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 27 Νοεμβρίου 2013. Κατά το 2013 η Επιτροπή ενημερώθηκε αναλυτικά σε τακτική βάση και γνωμοδότησε για το επίπεδο ανάληψης κινδύνων από την Τράπεζα, ανασκόπησε την Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης Κινδύνων 2012 και ενημέρωσε σχετικά το Δ.Σ. Επίσης εισηγήθηκε στο Δ.Σ. τον ορισμό νέου Γενικού Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνων. Τέλος, έλαβε και αξιολόγησε σημαντικές μεθοδολογίες, οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενό της, όπως το Πλαίσιο Αρχών και Διακυβέρνησης Σχεδίου Συνέχειας Εργασιών, καθώς επίσης γνωμοδότησε επί σημαντικών αποφάσεων που μεταβάλλουν το επιχειρηματικό σχέδιο της Τράπεζας στο πλαίσιο διάθεσης ανάληψης κινδύνων.

Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Τα μέλη της Επιτροπής αυτής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις αμοιβές, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.13 «Αμοιβές και Οφέλη» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2.10 Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών (ΕΑΔΑ) συστάθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5 Μαΐου 2005). Σκοπός της είναι να βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του σχετικά με την προσέλκυση, διατήρηση, αξιοποίηση και εξέλιξη στελεχών και προσωπικού υψηλού επαγγελματικού και ηθικού επιπέδου, την ανάπτυξη αξιολογικού πλαισίου αντικειμενικής αξιολόγησης και δίκαιης ανταμοιβής της στελεχιακής απόδοσης, τη δημιουργία και διατήρηση συνεκτικού συστήματος αξιών και κινήτρων με στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Τράπεζας και του Ομίλου και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του σχεδιασμού και της εφαρμογής της Πολιτικής Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου και των σχετικών διαδικασιών με την ΠΔ/ΤΕ 2650/2012.

Η Επιτροπή αποτελείται αποκλειστικά από μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία είναι τουλάχιστον τρία σε αριθμό και στην πλειοψηφία τους (συμπεριλαμβανομένου του Προέδρου) ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Τα μέλη και ο Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατόπιν εισηγήσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τα μέλη επιλέγονται βάσει των ικανοτήτων και της εμπειρίας τους. Η Επιτροπή περιλαμβάνει ανάμεσα στα μέλη της άτομα που έχουν εμπειρία στον χρηματοοικονομικό τομέα, ενώ ένα τουλάχιστον μέλος της Επιτροπής πρέπει να διαθέτει επαρκή εξειδίκευση, κατάρτιση και επαγγελματική εμπειρία στη διαχείριση κινδύνων και στις δραστηριότητες ελέγχου, προκειμένου να συνδράμει στην ευθυγράμμιση των αποδοχών με το προφίλ κινδύνου και κεφαλαίου της Τράπεζας. Η Επιτροπή δεν δύναται να περιλαμβάνει μέλη τα οποία είναι ανώτατα εκτελεστικά στελέχη σε εταιρείες στις οποίες άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας ή ανώτατα εκτελεστικά στελέχη αυτής κατέχουν θέση από την οποία δύναται να επηρεάσουν τις αμοιβές τους. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά εκθέσεις στο Διοικητικό Συμβούλιο. Ο Πρόεδρος αποφασίζει για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και εξασφαλίζει γενικά την αποτελεσματικότητα της Επιτροπής κατά την εκπλήρωση των

καθηκόντων της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή τροποποίησε τον Κανονισμό της προκειμένου να συμμορφωθεί με τις διατάξεις της Συμφωνίας-Πλαισίου Συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ. Ο επικαιροποιημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24 Οκτωβρίου 2013.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών

Πρόεδρος	Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου*
Μέλος	Γεώργιος Ζανιάς
Μέλος	Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος
Μέλος (Εκπρόσωπος του ΤΧΣ)	Χαράλαμπος Μάκκας

*Ειδική σε θέματα διαχείρισης κινδύνων & δραστηριότητες ελέγχου

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Ανθρώπινου Δυναμικού και Αμοιβών συνεδρίασε επτά φορές.

Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Τα μέλη της Επιτροπής αυτής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις αμοιβές, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.13 «Αμοιβές και Οφέλη» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2.11 Επιτροπή Ελέγχου

Η Επιτροπή Ελέγχου συστάθηκε το 1999 και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, το άρθρο 37 του Ν. 3693/2008 και τις διατάξεις του νόμου Sarbanes-Oxley. Η Επιτροπή έχει ως σκοπό:

- την επισκόπηση της αξιόπιστης κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου και άλλων σημαντικών στοιχείων και πληροφοριών που προορίζονται για γνωστοποίηση,
- την υποβολή προτάσεων στο Διοικητικό Συμβούλιο για το διορισμό ορκωτού ελεγκτή, καθώς και για το ύψος της αμοιβής και των όρων απασχόλησης αυτού με σκοπό το διορισμό του από τη Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, της αντικειμενικότητας και της αποτελεσματικότητας της λειτουργίας του ορκωτού ελεγκτή,
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας και αντικειμενικότητας του ορκωτού ελεγκτή σχετικά με την παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών, καθώς και το ύψος της σχετικής αμοιβής,
- την ανασκόπηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και κανονιστικής συμμόρφωσης της Τράπεζας και του Ομίλου και τη σχετική ενημέρωση του Διοικητικού Συμβουλίου, και
- την παρακολούθηση και τον έλεγχο της ανεξαρτησίας, επάρκειας και αποτελεσματικότητας της λειτουργίας της Δ.Ε.Ε.Ε.Τ.Ο.

Τα μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας κατόπιν προτάσεων της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων προς τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Επιτροπής ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο. Η Επιτροπή απαρτίζεται από πέντε μη εκτελεστικά και στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκ των οποίων το ένα τουλάχιστον είναι ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα με επαρκείς γνώσεις και εμπειρία και σε ελεγκτικά θέματα. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Η ηγεσία των μελών είναι ετήσια και μπορεί να ανανεωθεί απεριόριστα. Η Επιτροπή Ελέγχου απασχολεί εξειδικευμένο σύμβουλο που αναφέρεται απευθείας στον Πρόεδρο της Επιτροπής.

Η Επιτροπή συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον έξι φορές ετησίως ή και έκτακτα, όποτε παρίσταται ανάγκη, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο ανά τρίμηνο ή και σε μικρότερο χρονικό διάστημα, εφ' όσον κρίνεται αναγκαίο. Ο εξωτερικός ελεγκτής ή ο Γενικός Διευθυντής Εσωτερικού Ελέγχου και Επιθεώρησης έχουν δικαίωμα να ζητήσουν συνάντηση με την Επιτροπή. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της.

Η τρέχουσα σύνθεση αυτής της Επιτροπής έχει ως εξής:

Επιτροπή Ελέγχου

Πρόεδρος	Πέτρος Σαμπατακάκης*
Αντιπρόεδρος	Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου - Μπενεπούλου
Μέλος	Στέφανος Βαβαλίδης
Μέλος (Εκπρόσωπος του ΤΧΣ)	Χαράλαμπος Μάκκας
Μέλος (Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου)	Αλέξανδρος Μακρίδης

* Ειδικός σε χρηματοοικονομικά θέματα

Η εκλογή των μελών της εν λόγω Επιτροπής κατά τις διατάξεις του Ν. 3693/2008 έγινε με απόφαση της Β' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης της 12 Ιουλίου 2013 και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων και του Διοικητικού Συμβουλίου. Η θητεία της Επιτροπής ορίστηκε για ένα χρόνο. Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Ελέγχου συνεδρίασε 17 φορές.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με στόχο την εναρμόνισή της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 24 Οκτωβρίου 2013. Η Επιτροπή κατά το 2013 ασχολήθηκε με την ανασκόπηση των τριμηνιαίων και ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Τράπεζας και του Ομίλου, την παρακολούθηση σε τριμηνιαία βάση και την ετήσια αξιολόγηση των εργασιών της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου-Επιθεώρησης της Τράπεζας & του Ομίλου και της Διεύθυνσης Κανονιστικής Συμμόρφωσης της Τράπεζας & του Ομίλου, αξιολογώντας την επάρκεια των συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/06, διενήργησε διαδικασία επιλογής τακτικού εξωτερικού ελεγκτή της Τράπεζας & του Ομίλου, διασφαλίζοντας την ανεξαρτησία, αντικειμενικότητα και αποτελεσματικότητα της λειτουργίας του και υπέβαλε στο Δ.Σ. τις αντίστοιχες προτάσεις για το διορισμό και το ύψος της αμοιβής του εξωτερικού ελεγκτή με σκοπό το διορισμό του από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων. Επίσης, ενημερώθηκε σε τακτική βάση για το εύρος αξιολόγησης και την πρόοδο των εργασιών στο πλαίσιο συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις απαιτήσεις του νόμου SOX (άρθρα 404 και 302), την πορεία των έργων οργάνωσης και πληροφορικής του Ομίλου, την εφαρμογή Πολιτικής Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη της Τράπεζας, τη διακυβέρνηση κινδύνου κανονιστικής συμμόρφωσης και το σχέδιο Πολιτικής Αναφορών Δυσλειτουργιών Τράπεζας & Ομίλου. Τέλος, συνέταξε σε τριμηνιαία και ετήσια βάση εκθέσεις απολογισμού του έργου της, σύμφωνα με το εγκεκριμένο μηνιαίο πρόγραμμα εργασιών της για το έτος.

Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Τα μέλη της Επιτροπής αυτής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις αμοιβές, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.13 «Αμοιβές και Οφέλη» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2.12 Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων συστάθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1259/5 Μαΐου 2005). Σκοπός της είναι να συνδράμει το Διοικητικό Συμβούλιο για να εξασφαλίζει ότι η σύνθεση, η οργάνωση, οι πολιτικές και οι διαδικασίες του συμμορφώνονται με όλες τις σχετικές νομικές και εποπτικές διατάξεις, να επιδιώκει την εφαρμογή βέλτιστων διεθνών προτύπων εταιρικής διακυβέρνησης σε επίπεδο Ομίλου και να διευκολύνει το έργο του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διοίκησης με στόχο την αύξηση της μακροπρόθεσμης αξίας της Τράπεζας.

Η Επιτροπή αποτελείται από τρία τουλάχιστον μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Τα μέλη της Επιτροπής και ο Πρόεδρος της ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Όλα τα μέλη της Επιτροπής είναι μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, και στην πλειοψηφία τους ανεξάρτητα, σύμφωνα με τον ορισμό της ανεξαρτησίας που περιλαμβάνεται στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας. Η θητεία τους είναι ετήσια και μπορεί να ανανεώνεται απεριόριστα. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου αναλαμβάνει *ex officio* την προεδρία της Επιτροπής. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές ετησίως, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει τακτικά αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Η τρέχουσα σύνθεση αυτής της Επιτροπής έχει ως εξής:

Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων

Πρόεδρος	Γεώργιος Ζαυιάς
Μέλος	Ιωάννης Γιαννίδης*
Μέλος	Μαρία Φραγκίστα
Μέλος	Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος
Μέλος (Εκπρόσωπος του ΤΧΣ)	Χαράλαμπος Μάκκας
Μέλος (Εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου)	Αλέξανδρος Μακρίδης

* Στις 20 Φεβρουαρίου 2014, ο κ. Ιωάννης Κ. Γιαννίδης παραιτήθηκε από τη θέση του μη εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου και μέλους της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων συνεδρίασε τέσσερις φορές.

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή αναθεώρησε τον Κανονισμό της με στόχο την εναρμόνισή της λειτουργίας της σύμφωνα με τα όσα ορίζει το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ. Επιπλέον, η Επιτροπή ενημερώθηκε σχετικά με το νέο κανονιστικό πλαίσιο που εισήγαγε η νέα οδηγία της ΕΕ 2013/36 (CRD IV). Ο αναθεωρημένος Κανονισμός εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 27 Νοεμβρίου 2013.

Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις αμοιβές, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.13 «Αμοιβές και Οφέλη» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.2.13 Επιτροπή Στρατηγικής

Η Επιτροπή Στρατηγικής συστάθηκε με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας (συνεδρίαση υπ' αριθ. 1387/29 Σεπτεμβρίου 2009). Σκοπός της είναι να υποστηρίζει τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου στη διαμόρφωση των στρατηγικών επιλογών του Ομίλου, να βοηθά το Διοικητικό Συμβούλιο στη λήψη αποφάσεων σε όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη στρατηγική του Ομίλου και να επιβλέπει τακτικά την εφαρμογή της στρατηγικής από τη Διοίκηση του Ομίλου.

Τουλάχιστον τρία από τα πέντε μέλη της Επιτροπής είναι ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Στην Επιτροπή συμμετέχει ως μέλος ex officio ο Διευθύνων Σύμβουλος. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας. Τα μέλη της ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο βάσει πρότασης του Προέδρου του και κατόπιν διαβούλευσης του τελευταίου με την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Τα μέλη της επιλέγονται βάσει της ικανότητάς τους και της εμπειρίας τους και η θητεία τους είναι ετήσια με δυνατότητα ανανέωσης επ' αόριστο. Η Επιτροπή συνεδριάζει τουλάχιστον τρεις φορές το χρόνο και όσο συχνά χρειάζεται προκειμένου να συζητηθούν θέματα πριν την αξιολόγησή τους από το Διοικητικό Συμβούλιο, τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεών της και υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο σε τακτά χρονικά διαστήματα. Ο Πρόεδρος καθορίζει τα θέματα συζήτησης, τη συχνότητα και τη διάρκεια των συνεδριάσεων και φροντίζει ώστε η Επιτροπή να ασκεί αποτελεσματικά τα καθήκοντά της. Στην Επιτροπή μετέχει χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Γενικός Διευθυντής Νομικών Υπηρεσιών και Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας.

Η Επιτροπή απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη:

Επιτροπή Στρατηγικής

Πρόεδρος	Γεώργιος Ζαυιάς
Μέλος	Αλέξανδρος Τουρκολιάς
Μέλος	Πέτρος Χριστοδούλου
Μέλος	Στέφανος Βαβαλίδης
Μέλος	Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος
Μέλος	Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενεπούλου
Μέλος	Πέτρος Σαμπατακάκης

Κατά τη διάρκεια του 2013, η Επιτροπή Στρατηγικής συνεδρίασε οκτώ φορές και εξέτασε τη στρατηγική αναδιάρθρωσης της Τράπεζας και του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης της FBB και Probank, την πρόταση συγχώνευσης με την Eurobank, καθώς και την ανάκλησή αυτής, τη συμμετοχή στη διαδικασία διάθεσης του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου, και στρατηγικές αποφάσεις που αφορούν στις εταιρείες του Ομίλου της ΕΤΕ.

Ο κανονισμός λειτουργίας της Επιτροπής έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Διοικητικό Συμβούλιο / Επιτροπές).

Τα μέλη της Επιτροπής λαμβάνουν αμοιβή για τη συμμετοχή τους σε αυτή, η οποία συμπεριλαμβάνεται στις αμοιβές, όπως αναφέρονται στην ενότητα 3.13 «Αμοιβές και Οφέλη» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.12.3 Δηλώσεις μελών διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και ανωτέρων διοικητικών στελεχών

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα ανώτερα διοικητικά στελέχη, καθώς και τα μέλη των ανωτέρω Επιτροπών δήλωσαν τα ακόλουθα:

1. Εκτός από τις δραστηριότητές τους που συνδέονται με την ιδιότητά τους και τη θέση τους στην Τράπεζα, και όσων συνδέονται με την ιδιότητα του εταίρου και με συμμετοχές σε διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα και αναφέρονται στο σημείο 3.12.2 της παρούσας ενότητας, δεν ασκούν άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες που να είναι σημαντικές για την Τράπεζα, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
  - Ο κύριος Γεώργιος Ζανιάς είναι Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών σε αναστολή καθηκόντων.
  - Ο κύριος Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος είναι Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος της Εθνικής ΑΕΕΓΑ
  - Ο κύριος Σταύρος Κούκος είναι Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΤΟΕ).
  - Ο κύριος Ευθύμιος Κατσίκας είναι Εκπρόσωπος Εργαζομένων της Τράπεζας.
  - Ο κύριος Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita A.E.
  - Η κυρία Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου είναι Μέλος του Δ.Σ. και Διευθύντρια Στρατηγικού Σχεδιασμού του Ομίλου της TITAN A.E. ΤΣΙΜΕΝΩΝ.
  - Ο κύριος Πέτρος Σαμπατακάκης είναι Μέλος Δ.Σ. της TITAN A.E. ΤΣΙΜΕΝΩΝ.
  - Η κυρία Μαρία Φραγκίστα είναι Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compania Naviera S.A.
  - Ο κύριος Αλέξανδρος Μακρίδης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Μ.Γ. ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΣ Α.Ε.
  - Ο κ. Μιλτιάδης Σταθόπουλος είναι δικηγόρος.
  - Ο κ. Παναγιώτης Δασμάνογλου είναι δικηγόρος.
  - Ο κύριος Μαρίνης Στρατόπουλος έχει την ιδιότητα του Γενικού Διευθυντή (CEO) της Banca Romaneasca S.A.
  - Ο κύριος Αλέξανδρος Μπένος είναι Επισκέπτης Καθηγητής Χρηματοοικονομικών στο M.Sc. HEC School of Management (Γαλλία).
  - Ο κύριος Δημήτριος Αφεντούλης είναι γραμματέας και Μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του κοινωφελούς ιδρύματος "John S. Latsis Public Benefit Foundation" και στέλεχος στην εταιρεία SETE Technical Services S.A.
2. Δεν διατηρούν οικογενειακούς δεσμούς με μέλη των διοικητικών, διαχειριστικών ή εποπτικών οργάνων της Τράπεζας ή διευθυντικά στελέχη της.
3. Δεν διατελούν σήμερα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, ούτε είναι εταίροι σε άλλη εταιρία ή νομικό πρόσωπο, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
  - Ο κύριος Γεώργιος Ζανιάς, με την ιδιότητά του ως Προέδρου του Δ.Σ. της ΕΤΕ συμμετέχει στα Δ.Σ. των: Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, Ίδρυμα Σοφοκλέους Αχιλλόπουλου, Μπάγκειος Επιτροπή, Εθνική Πινακοθήκη-Μουσείο Ανδρέα Σούτζου, Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών, Ελληνοαμερικανικό Εμπορικό Επιμελητήριο.
  - Ο κύριος Αλέξανδρος Τουρκολιάς είναι Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Στελεχών Ελληνικής Ναυτιλίας XRTC Ltd, Μέλος Δ.Σ. της Επιτροπής Ναυτικής Διαιτησίας, Μέλος Δ.Σ. του Ελληνοαμερικανικού Επιμελητηρίου, Μέλος Δ.Σ. Εξωτερικού Συμβουλίου Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Τακτικό Μέλος Δ.Σ. Ιδρύματος Υποστηρίξεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

- Ο κύριος Πέτρος Χριστοδούλου είναι Πρόεδρος Δ.Σ. της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε., Μέλος Δ.Σ. της Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε. (ΕΧΑΕ), Πρόεδρος Δ.Σ. της Εθνικής Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και Μέλος Δ.Σ. της ΑΕΔΑΚ Ασφαλιστικών Οργανισμών.
- Η κύρια Πόλα Χατζησωτηρίου είναι Πρόεδρος Δ.Σ. του Κοινωφελούς Ιδρύματος “Ίδρυμα Eurobank EFG για πρόγραμμα Πυρόπληκτων”, Μέλος Δ.Σ. της Εθνικής Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π και Μέλος Δ.Σ. της Finansbank A.S.
- Ο κύριος Δημήτριος Αφεντούλης είναι Μέλος του Εκτελεστικού Συμβουλίου του κοινωφελούς ιδρύματος John S. Latsis Public Benefit Foundation, Αντιπρόεδρος και Ταμίας Δ.Σ. στο Κοινωφελές Νομικό Πρόσωπο ΠΛΩΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΝΕΡΑΪΔΑ, Ταμίας και Μέλος Δ.Σ. στο ΙΔΡΥΜΑ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΗΛΕΙΩΝ ΙΩΑΝΝΗ Σ. ΛΑΤΣΗ Διευθύνων Σύμβουλος στις εταιρείες ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΛΛΑΣ ΑΘΗΝΑ Α.Ε. και ΣΕΤΕ ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ, Πρόεδρος Δ.Σ. στην PRIVATSEA MARINE SERVICES ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ και στην ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ ΤΕ.ΑΕ., Γραμματέας Δ.Σ. στην ΕΚΑΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑΙ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε., Μέλος Δ.Σ. στην AGORA TRADING ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ – ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ – ΕΜΠΟΡΙΑΣ – ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ, στην ELVEN INTERNATIONAL LTD, BVI, στην ESARA BUSINESS INC, Panama, στην ΚΑΥΤΥ PROPERTY OPPORTUNITY S.A., Panama και στην RIACO INTERNATIONAL LTD, BVI.
- Ο κύριος Σταύρος Κούκος είναι Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Τραπεζοϋπαλλήλων (ΟΤΟΕ).
- Ο κύριος Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος είναι Διευθύνων Σύμβουλος της Chirita A.E. και Μέλος Δ.Σ. σε θυγατρικές εταιρείες της Chirita A.E., Πρόεδρος Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος της Eurohellenic A.E. Επενδύσεων, Μέλος Δ.Σ. της UFIB LIMITED, Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Π.Γ. ΝΙΚΑΣ ΑΒΕΕ, Μέλος Δ.Σ. της PALLAS A.E. Ζαχαρώδη (πρώην Φ. ΛΑΒΔΑΣ Α.Ε. ΚΑΡΑΜΕΛΟΠΟΙΪΑΣ), Αντιπρόεδρος της OLYMPIC HERMES Ανώνυμη Βιομηχανική Εισαγωγική και Εμπορική Εταιρεία Ζαχαρωδών Προϊόντων, Μέλος Δ.Σ. της ΓΟΥΟΝΤΕΡΠΛΑΝΤ (WONDERPLANT) Θερμοκήπια Ανώνυμη Εταιρεία, Πρόεδρος της Πρότυπος Βιομηχανία Παραγωγής Αρωματικών Χώρου (PROVIPAX A.E.), Πρόεδρος της Α.Ε. Κύλινδροι Βαθυτυπίας Καραγιάννης, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της Ι. Μπουτάρης & Υιός Holding A.E., Εταίρος κατά 40% της Β. Μπακαλάς & ΣΙΑ Ο.Ε., Εταίρος κατά 40% της Β. και Κ. Μπακαλάς & ΣΙΑ Ο.Ε., Μέλος Δ.Σ. της BLACK CHERRY A.E. Παροχής Υπηρεσιών Διαφήμισης και Ολικής Επικοινωνίας.
- Η κυρία Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου είναι Μέλος Δ.Σ. της TITAN A.E. ΤΣΙΜΕΝΩΝ, Μέλος Δ.Σ. της FRIGOGLASS A.B.E.E., Μέλος Δ.Σ. του Ιδρύματος Παύλου και Αλεξάνδρας Κανελλοπούλου, Μέλος Δ.Σ. του ALBA ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.
- Η κυρία Μαρία Φραγκίστα είναι Διευθύνουσα Σύμβουλος της Franco Compañia Naviera S.A. και Μέλος Δ.Σ. της Endeavor Greece.
- Ο κύριος Αλέξανδρος Μακρίδης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Μ.Γ. ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΣ Α.Ε., Μέλος Δ.Σ. της ΑΕΡΟΓΡΑΜΜΕΣ ΑΙΓΑΙΟΥ (AEGEAN AIRLINES) Α.Ε. και συμμετέχει με ποσοστό άνω του 5% στην ΓΕΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α.Ε.
- Ο κύριος Χαράλαμπος Μάκκας είναι Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ. της HELBIO INC.
- Ο κύριος Πάνος Γουτάκης είναι Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της NBG Securities ΑΕΠΕΥ και Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Chirita A.E.
- Ο κύριος Δημήτριος Δημόπουλος είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α., Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Εθνικής Leasing Α.Ε., και μέλος των Δ.Σ. των: Εθνική Factors Α.Ε., NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ., Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε. και ΕΒΕΑ.
- Ο κύριος Παύλος Μυλωνάς είναι Αντιπρόεδρος της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α, Μέλος των Δ.Σ. των: Finansbank S.A., Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης, Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., Εθνική Χρηματιστηριακή, United Bulgarian Bank (UBB), Πρόεδρος του Δ.Σ. της Vojvodjanska Banka και Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος της NBG (Cyprus) Ltd.
- Ο κύριος Τηλέμαχος Παλαιολόγος είναι Μέλος των Δ.Σ. των Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α. και Εθνική Leasing Α.Ε.Χ.Μ. και Εκπρόσωπος της Τράπεζας (Ν.Π.) στο Γενικό Νοσοκομείο Παίδων Αθηνών «Παν. & Αγλαΐας Κυριακού».
- Ο κύριος Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εθνικής Factors Α.Ε. και Μέλος των Δ.Σ. των: Εθνική Α.Ε.Ε.Γ.Α., Ευρώπη Α.Ε.Γ.Α., Εθνική Leasing Α.Ε. και Γενική Καλωδίων Α.Ε.

- Η κυρία Μαριάννα Πολιτοπούλου είναι Μέλος του Ελληνικού Συλλόγου Αποφοίτων Σχολής Wharton του Πανεπιστημίου της Pennsylvania (μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα σωματείο).
- Ο κύριος Μιλτιάδης Σταθόπουλος είναι μέλος της Νομικής Επιτροπής της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, Ιδρυτικό μέλος της εταιρείας Τραπεζικού και Χρηματοπιστωτικού Δικαίου και μέλος του Δ.Σ. αυτής, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ Α.Ε., της Εθνικής Κεφαλαίου Α.Ε. και της NBG Bancassurance Α.Ε., Μέλος του Νομικού Συμβουλίου της ΕΤΕ, Μέλος των Επιτροπών Δ.Σ. (Εταιρικής Διακυβέρνησης & Υποψηφιοτήτων, Ανθρώπινου Δυναμικού & Αμοιβών, Διαχείρισης Κινδύνων, Στρατηγικής και Ελέγχου), Μέλος της Επιτροπής Πιστοδοτήσεων, Μέλος του Ανωτάτου Πειθαρχικού Συμβουλίου, Αναπληρωτής Πρόεδρος της Επιτροπής Αντιμετώπισης Κρίσεων και της Επιτροπής Διαφάνειας και Γνωστοποιήσεων, Πρόεδρος της Επιτροπής για την Αποτροπή Ξεπλύματος Χρήματος και χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας, Μέλος του Δ.Σ. της Γενικής Μεταλλευτικής και Μεταλλουργικής Α.Ε. ΛΑΡΚΟ, Μέλος του Δ.Σ. της Αστήρ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε., Μέλος Δ.Σ. της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α., Μέλος της Διοικητικής Επιτροπής του Ιδρύματος "Βοτανικός Κήπος Ιουλίας και Αλεξάνδρου Ν. Διομήδους", Μέλος της Διοικούσας Επιτροπής του Συμβουλίου Εθνικών Κληροδοτημάτων.
- Ο κύριος Μαρίνης Στρατόπουλος είναι μέλος των Δ.Σ. των θυγατρικών της ΕΤΕ που εδρεύουν στην Ρουμανία: Banca Romaneasca S.A., Garanta Asigurari S.A., NBG Securities Romania S.A., NBG Leasing IFN S.A., Εταίρος κατά 100% και διαχειριστής της MS Imobconsulting Srl (Romania).
- Η κυρία Νέλλη Τζάκου Λαμπροπούλου είναι Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της ΔΙΑΣ Α.Ε. και της NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ., Μέλος Δ.Σ. της Εθνική Factors Α.Ε. και του ΣΕΝ (Σωματείο Επιχειρηματικότητας Νέων).
- Ο κύριος Αριστοτέλης Καρυτινός συμμετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο των κάτωθι εταιρειών: Εθνική Παναγία Α.Ε.Α.Π., Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε., Grand Hotel Summer Palace Α.Ε., Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε., ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε., ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε., Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. ΕΚΤΕΝΟΠΟΛ, ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλιαγμένης Α.Ξ.Ε., Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε., ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε., Propindex Α.Ε., Διπλή Ανάπλαση Α.Ε., Καρελά Α.Ε., Nash Srl, Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., Ανθός Α.Ε., ARC Two Management EAD και ARC Management ONE S.R.L.
- Ο κύριος Λεωνίδας Φραγκιαδάκης είναι Μέλος του Δ.Σ. της NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ. και Πρόεδρος της Ένωσης Διαπραγματευτών Χρηματοοικονομικών Προϊόντων Ελλάδος (Forex Club Hellas).
- Ο κύριος Δαμιανός Χαραλαμπίδης είναι Μέλος των Δ.Σ. της Ethnodata Α.Ε. και της Cosmoone.
- Ο κύριος Νικόλαος Χριστοδούλου είναι Εκτελεστικός Πρόεδρος Δ.Σ. της Ethnodata Α.Ε. και μέλος των Δ.Σ. των: Banca Romaneasca S.A., Cardlink και της ΕΕΔΕ.
- Ο κύριος Κωνσταντίνος Βόσικας είναι Μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου της Storanska Banka και του Δικτύου Καταστημάτων Αιγύπτου.
- Ο κύριος Παναγιώτης Γεωργίου είναι Πρόεδρος του μη κερδοσκοπικού σωματείου "Ελληνικό Ινστιτούτο κατά της Απάτης (Hellenic Association of Certified Fraud Examiners) και μέλος Δ.Σ. της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α. και του Εκπαιδευτικού Κέντρου της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΚΕΤΕ) Α.Ε.
- Ο κύριος Παναγιώτης Δασμάνογλου είναι μέλος Δ.Σ. του Μεσολαβητή Τραπεζικών και Επενδυτικών Υπηρεσιών, μέλος Δ.Σ. της NBG Securities Α.Ε.Π.Ε.Υ. και της Εθνικής Factors Α.Ε., Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της Εθνικής Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. και Πρόεδρος Δ.Σ. του Ταμείου Αυτασφάλειας Προσωπικού της Τράπεζας.
- Ο κύριος Γεώργιος Καλορίτης είναι Πρόεδρος του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών-Μη Κερδοσκοπικός Επαγγελματικός Οργανισμός (θέση εθελοντική μη αμειβόμενη).
- Ο κύριος Γεώργιος Κουτσουδάκης είναι μη εκτελεστικό μέλος των Δ.Σ. της Εθνικής Factors Α.Ε., της Finansbank, του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) και της Arivita Α.Ε., και Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος της Probank Leasing Α.Ε.
- Ο κύριος Βασίλειος Μητράκος είναι μέλος του Δ.Σ. του Ταμείου Αυτασφάλειας Προσωπικού ΕΤΕ (Τ.Α.Π.ΕΤΕ), Πρόεδρος της Διαχειριστικής Επιτροπής του Ειδικού Λογαριασμού Επικούρησης ΕΤΕ Π.Π.ΕΘΝΑΚ (Ε.Λ.Ε.Π.ΕΤΕ.Π.Π.ΕΘΝΑΚ) και Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας Πρόσθετης Ασφάλισης Προσωπικού πρώην

Εθνοκάρατας (Ε.Π.ΑΣ.Π.Π.Ε.)

- Ο κύριος Αλέξανδρος Μπένος είναι μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Asset Management A.E.Δ.Α.Κ.
  - Ο κύριος Κωνσταντίνος Μπράτος είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. της NBG Malta Holdings Ltd, της NBG Bank Malta Ltd, της Banka NBG Albania καθώς και του Εποπτικού Συμβουλίου της Stopanska Banka AD και του Δικτύου Καταστημάτων Αιγύπτου, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Banca Romaneasca S.A. και της Vojvodjanska Banka A.E. και μέλος Δ.Σ. της United Bulgaria Bank (UBB) A.D.
4. Δεν διατέλεσαν μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων ή εταίροι σε άλλη εταιρία ή νομικό πρόσωπο, σε οποιαδήποτε στιγμή των πέντε τελευταίων ετών, με τις ακόλουθες εξαιρέσεις:
- Ο κύριος Γεώργιος Ζανιάς διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους από τον Δεκέμβριο του 2009 έως τον Μάιο του 2012.
  - Ο κύριος Αλέξανδρος Τουρκολιάς υπήρξε μέλος του Δ.Σ. της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α., μέλος του Δ.Σ. της NBG Cyprus, μέλος της Steering Committee της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, μέλος του Δ.Σ. της Chirita, μέλος του Δ.Σ. της Empros Lines, μέλος του Δ.Σ. του Χρηματιστηρίου Αθηνών (ΕΧΑΕ), Πρόεδρος της Ένωσης Τραπεζικών και Χρηματοοικονομικών Στελεχών Ελληνικής Ναυτιλίας ΧΡΤC LTD και μέλος του Δ.Σ. της Επιτροπής Ναυτικής Διαιτησίας.
  - Ο κύριος Πέτρος Χριστοδούλου διετέλεσε Γενικός Διευθυντής του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους από τον Φεβρουάριο του 2010 έως τον Ιούνιο του 2012, Μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής της Εθνικής Α.Ε.Ε.Γ.Α. έως τον Ιανουάριο του 2010 και Μέλος της Επενδυτικής Επιτροπής του IOBE έως τον Ιανουάριο του 2010.
  - Η κυρία Πόλα Χατζησωτηρίου συμμετείχε στο Δ.Σ. των εταιρειών Eurobank EFG Cards S.A. (Φεβρουάριος 2003 έως Ιούλιος 2013), Berberis Investments Limited (Μάρτιος 2006 έως Ιούλιος 2013), Eurobank EFG Holding (Luxembourg) S.A. (Ιούλιος 2006 έως Ιούλιος 2013), ERB New Europe Holding B.V (Netherlands) (Μάιος 2007 έως Ιούλιος 2013), Eurobank Cyprus Ltd (Δεκέμβριος 2007 έως Ιούλιος 2013) και Eurobank Tekfen S.A (Ιούνιος 2007 έως Δεκέμβριος 2012).
  - Ο κύριος Παναγιώτης Θωμόπουλος συμμετείχε στο Δ.Σ. του ΤΧΣ από το 2010 έως το 2013.
  - Ο κύριος Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της LAMDA DEVELOPMENTS S.A., Διευθύνων Σύμβουλος της VIVARTIA Ανώνυμη Βιομηχανική & Εμπορική Εταιρεία Προϊόντων Διατροφής και Υπηρεσιών Εστίασης (νυν VIVARTIA HOLDING S.A.), μέλος του Δ.Σ. του Συνδέσμου Ελληνικών Επιχειρήσεων Τροφίμων και μέλος Δ.Σ. της TITAN A.E.
  - Η κυρία Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της Εμπορικής Τράπεζας και της CONCEPT A.E.
  - Ο κύριος Δημήτριος Αφεντούλης διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος & Μέλος Δ.Σ. στην ΦΑΝΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ Α.Ε., Αντιπρόεδρος & Μέλος Δ.Σ. στην ΠΑΝΙΚ – ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και στην ΘΡΑΚΗ Α.Ε. ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΟΥ ΑΓΩΓΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ, Πρόεδρος & Μέλος Δ.Σ. στην ARCANIA ALPHA ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε., στην ΣΕΤΕ ΑΚΙΝΗΤΑ Α.Ε. και στην ARCANIA BETA PROPERTIES A.K.E., Μέλος Δ.Σ. στην ΕΛΠΕ – ΘΡΑΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ Α.Ε., στην CHETWYND HOLDINGS S.A., Panama, στην CLAYBROOK FINANCE INC, BVI, στην COROLE HOLDINGS INC, Panama, στην COURTEAU COMMERCIAL CORP, BVI, στην DUMENCO HOLDINGS INC, στην ELANUS HOLDINGS LIMITED, BVI, στην ELSECAR HOLDINGS INC, BVI, στην MAIRENA INVESTMENTS INC, Panama και στην TIERRALTA HOLDINGS CORP, BVI.
  - Ο κύριος Πάνος Γουτάκης διετέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος του υποκαταστήματος της Morgan Stanley Ελλάδος.
  - Ο κύριος Τηλέμαχος Παλαιολόγος διετέλεσε μέλος Δ.Σ. των Ethnorplan A.E. και Ethnodata A.E.
  - Η κυρία Μαριάννα Πολιτοπούλου διετέλεσε ομόρρυθμη εταίρος με ποσοστό 40% στην Μ. Ι. ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΥ Ε.Ε. και νόμιμη εκπρόσωπος έως την 28.03.2013 και ετερόρρυθμη εταίρος με ποσοστό 80% στην Γ. ΠΟΛΙΤΟΠΟΥΛΟΣ Ε.Ε. η οποία έχει λυθεί.
  - Η κυρία Νέλλη Τζάκου Λαμπροπούλου διετέλεσε μέλος Δ.Σ. της Ethnodata A.E.

- Ο κύριος Αριστοτέλης Καρυτινός συμμετείχε στη διοίκηση των κάτωθι εταιρειών: Άκτωρ Facility Management A.E., Προνομιάχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος, Eurobank Properties Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία.
  - Ο κύριος Πέτρος Φουρτούνης διετέλεσε μέλος Δ.Σ. της Εθνική Factors A.E. έως τον Αύγουστο 2010.
  - Ο κύριος, Δαμιανός Χαραλαμπίδης διετέλεσε μέλος του Δ.Σ. της Zellitron από το 2010 έως το 2012.
  - Ο κύριος Νικόλαος Χριστοδούλου υπήρξε εταίρος της συμβουλευτικής εταιρείας Accenture A.E. και μέλος του Δ.Σ. της ICAP A.E. έως την 1 Νοεμβρίου 2011, καθώς και Πρόεδρος του Δ.Σ. της εταιρείας του Ελληνικού Δημοσίου ΨΗΦΕΝ Α.Ε. έως τον Δεκέμβριο του 2009.
  - Ο κύριος Κωνσταντίνος Βόσικας υπήρξε μέλος του Εποπτικού Συμβουλίου Καταστημάτων Αλβανίας.
  - Ο κύριος Παναγιώτης Δασμάνογλου υπήρξε μέλος του Δ.Σ. της Eurobank Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. από τον Φεβρουάριο έως τον Ιούλιο του 2013.
  - Ο κύριος Γεώργιος Κουτσουδάκης υπήρξε Βοηθός Επιτρόπου της Probank A.E. (2013), Μη Εκτελεστικό Μέλος του Δ.Σ. της Emproriki Bank of Romania (2010-2012), Μη Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. της Euler Hermes (Εταιρεία Ασφαλιστικών Πιστώσεων, θυγατρικής της Euler στην Ελλάδα-μέλος του Ομίλου της Allianz) (2009-2012), Μη Εκτελεστικό Μέλος της Emproriki Leasing (2009-2012), Μη Εκτελεστικός Πρόεδρος της Emproriki Asset Management (2007-2009), Μη Εκτελεστικό Μέλος της Forthnet A.E. (2006-2009).
  - Ο κύριος Αλέξανδρος Μακρίδης υπήρξε μέλος του Δ.Σ. της Μαθιός Α.Ε.
  - Ο κύριος Γεώργιος Φράγκου διετέλεσε συμμετείχε στο Δ.Σ. των εταιρειών IMO Property Investments Bucuresti S.A. (2011-2013), IMO Property Investments ad Beograd (2011-2013), IMO Property Investments Sofia EAD (2011-2013), και διετέλεσε Αντιπρόεδρος Δ.Σ. της Pyrichos Real Estate S.A. (2009-2011).
5. Δεν υφίστανται καταδικαστικές αποφάσεις ποινικού δικαστηρίου εναντίον τους για τέλεση δόλιας πράξης κατά τα πέντε τελευταία έτη.
  6. Δεν συμμετείχαν σε οποιαδήποτε διαδικασία πτώχευσης, αναγκαστικής διαχείρισης ή εκκαθάρισης κατά τη διάρκεια των πέντε τουλάχιστον τελευταίων ετών, πλην του κυρίου Δημητρίου Αφεντούλη, ο οποίος συμμετείχε στην εκκαθάριση του κοινωφελούς ιδρύματος με την επωνυμία «Ίδρυμα Αποκαταστάσεως Ομογενών εξ Αλβανίας».
  7. Δεν έχουν γίνει αποδέκτες οποιασδήποτε δημόσιας επίσημης κριτικής ή/και κύρωσης εκ μέρους των καταστατικών ή ρυθμιστικών αρχών (συμπεριλαμβανομένων τυχόν επαγγελματικών οργανώσεων στις οποίες μετέχουν), και δεν έχουν παρεμποδιστεί από δικαστήριο να ενεργούν με την ιδιότητα του μέλους διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου ενός εκδότη ή να παρέμβουν στην διαχείριση ή στο χειρισμό των υποθέσεων ενός εκδότη κατά τη διάρκεια των πέντε τελευταίων ετών.
  8. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το αξίωμα τους δεν δημιουργούν στο πρόσωπό τους οποιαδήποτε σύγκρουση με ιδιωτικά τους συμφέροντα ή άλλες υποχρεώσεις τους.
  9. Η τοποθέτηση στο αξίωμά τους (εκτός των εκπροσώπων του Ελληνικού Δημοσίου και του ΤΧΣ) δεν είναι αποτέλεσμα οποιασδήποτε ρύθμισης ή συμφωνίας μετόχων της Τράπεζας ή συμφωνίας μεταξύ της Τράπεζας και πελατών της, προμηθευτών της ή άλλων προσώπων.
  10. Πλην των περιορισμών που προκύπτουν από την κείμενη νομοθεσία, δεν υφίσταται στο πρόσωπό τους οποιοσδήποτε συμβατικός περιορισμός ο οποίος αφορά τη διάθεση, εντός ορισμένης χρονικής περιόδου, των κινητών αξιών της Τράπεζας που κατέχουν.
  11. Δεν κατέχουν μετοχές και παραστατικούς τίτλους δικαιωμάτων επί μετοχών (Warrants) της Τράπεζας και δεν συναλλάχθηκαν σε μετοχές ή οποιαδήποτε παράγωγα επί μετοχών της Τράπεζας κατά το τελευταίο έτος, με εξαίρεση όσους αναφέρονται στην ενότητα 3.15 του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

Η επαγγελματική διεύθυνση των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων καθώς και των ανώτερων διοικητικών στελεχών, για τους σκοπούς του παρόντος ενημερωτικού δελτίου, είναι η έδρα της Τράπεζας, Αιόλου 86, 102 52 Αθήνα.

3.12.4 Σύγκρουση συμφερόντων

Δεν υφίστανται περιπτώσεις σύγκρουσης συμφερόντων μεταξύ του Ομίλου και των μελών των διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών οργάνων, καθώς και των ανώτερων διοικητικών στελεχών του.

3.13 Αμοιβές και οφέλη

Αναλυτικά, οι συνολικές μεικτές αμοιβές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, των Γενικών Διευθυντών, των Βοηθών Γενικών Διευθυντών, καθώς και των μελών των εποπτικών, διοικητικών και διαχειριστικών οργάνων της Τράπεζας, που έλαβαν τη χρήση 2013 από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της, παρατίθενται στον πίνακα που ακολουθεί:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Μεικτές αποδοχές (€) ⁽¹⁾	Αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου (€)	Σύνολο καθαρών αμοιβών (€)
Γεώργιος Ζασιάς	Πρόεδρος	270.083	54.000	182.046
Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Διευθύνων Σύμβουλος	271.312	36.000	168.989
Πέτρος Χριστοδούλου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	264.894	36.000	165.484
Στέφανος Βαβαλιίδης	Μέλος	-	45.000	26.460
Ιωάννης Γιαννίδης	Μέλος (μέχρι 20 Φεβρουάριου 2014)	54.478	27.000	46.719
Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ιωαννίνων κ. Θεόκλητος	Μέλος (μέχρι 9 Απριλίου 2013)	-	9.000	5.292
Παναγιώτης-Αριστείδης Θωμόπουλος	Μέλος ⁽²⁾	-	-	-
Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου – Μπενοπούλου	Μέλος	-	45.000	26.460
Πέτρος Σαμπατακάκης	Μέλος	-	45.000	26.460
Μαρία Φραγκίστα	Μέλος	-	30.000	17.640
Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος	Μέλος	-	36.000	21.168
Αλέξανδρος Μακρίδης	Μέλος	-	36.000	21.168
Χαράλαμπος Μάκκας	Μέλος	-	54.000	31.752
Σταύρος Κούκος	Μέλος	80.066	-	41.166
Ευθύμιος Κατσιάκας	Μέλος	54.928	18.000	39.594
Παύλος Μυλωνάς	Γενικός Διευθυντής	260.207	-	135.156
Νέλλη Τζάκου	Γενική Διευθύντρια	191.541	-	104.243
Λεωνίδα Φραγκιαδάκης	Γενικός Διευθυντής	202.599	-	110.284
Αριστοτέλης Καρυτινός	Γενικός Διευθυντής	175.073	-	95.246
Δημήτριος Δημόπουλος	Γενικός Διευθυντής	200.632	-	109.103
Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γενικός Διευθυντής	250.259	-	138.674
Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γενική Διευθύντρια	251.162	-	132.485
Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γενικός Διευθυντής	292.777	-	154.558
Πόλα Χατζησωτηρίου	Γενική Διευθύντρια ⁽³⁾	113.239	-	65.138
Πέτρος Φουρτούνης	Γενικός Διευθυντής	166.764	-	93.060
Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος	Γενικός Διευθυντής	152.218	-	85.114
Νίκος Χριστοδούλου	Γενικός Διευθυντής	203.000	-	106.651
Τηλέμαχος Παλαιολόγος	Γενικός Διευθυντής	165.889	-	96.352
Πάνος Γουτάκης	Γενικός Διευθυντής	231.692	-	126.177
Μιχαήλ Οράτης	Γενικός Διευθυντής (μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2013)	222.348	-	111.640
Ανδρέας Αθανασόπουλος	Γενικός Διευθυντής (μέχρι 28 Ιουνίου 2013)	192.682	-	106.684
Δημήτριος Φραγγέτης	Βοηθός Γενικός Διευθυντής (μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2013)	144.528	-	79.271
Σπυρίδων Μαυρόγαλος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁴⁾	147.512	-	80.799
Άγγελος Κατσιάκας	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	183.776	-	85.421
Παναγιώτης Γεωργίου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	156.725	-	71.837
Παναγιώτης Δασμάνογλου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁵⁾	133.684	-	58.092
Κωνσταντίνος Βόσικας	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁶⁾	132.375	-	67.166
Κωνσταντίνος Μπράτος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁶⁾	119.777	-	58.528
Γεώργιος Μαλλιγιάννης	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁷⁾	139.517	-	62.605
Ιωάννα Κατζηλιέρη-Ζουρ	Βοηθός Γενική Διευθύντρια	175.073	-	95.246
Παναγιώτης Χατζηαντωνίου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής (μέχρι 26 Απριλίου 2013)	116.272	-	61.079
Αλέξανδρος Μπένος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής ⁽⁵⁾	151.100	-	81.710
Ανδρέας Εξαρχος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	184.125	-	82.685
Βασίλης Μητράκος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	183.317	-	85.733
Αντώνιος Αντωνόπουλος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	184.455	-	83.983
Σύνολο		6.420.079	471.000	3.645.118

(1) Περιλαμβάνονται και εργοδοτικές εισφορές.

(2) Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας από τις 19 Δεκεμβρίου 2013.

- (3) Ορίστηκε Γενική Διευθύντρια της Τράπεζας την 16 Ιουλίου 2013.
(4) Ορίστηκε Διευθύνων Σύμβουλος στην Εθνική Ασφαλιστική την 30 Σεπτεμβρίου 2013.
(5) Ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας την 26 Σεπτεμβρίου 2013.
(6) Ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας το Δεκέμβριο του 2013.
(7) Ορίστηκε Βοηθός Γενικός Διευθυντής της Τράπεζας τον Ιούλιο του 2013.

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Στις μεικτές αποδοχές περιλαμβάνονται εργοδοτικές εισφορές συνολικού ποσού €1 εκατ. που καταβλήθηκαν στα ασφαλιστικά ταμεία στα οποία είναι ασφαλισμένοι.

Οι ανωτέρω δεν λαμβάνουν ημερήσια αποζημίωση για εκτός έδρας μετακινήσεις και έξοδα παράστασης.

Ένας από τους Γενικούς Διευθυντές έλαβε για τη χρήση 2013 αποζημίωση αποχώρησης ποσού που ανέρχεται σε €100 χιλ.

Δεν υφίστανται εφάπαξ παροχές που να λαμβάνουν τα παραπάνω πρόσωπα κατά την αποχώρησή τους από συνταξιοδοτικά προγράμματα της Τράπεζας ή/και των συνδεδεμένων της πέραν των όσων προβλέπονται από τους οικείους φορείς κοινωνικής ασφάλισης και δεν υφίστανται συμβατικοί όροι για παροχή οφελών κατά τη λήξη της σχέσης τους με την Τράπεζα και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιρειών. Η Τράπεζα και οι συνδεδεμένες της εταιρείες δεν έχουν προβλέψει ή καταλογίσει στα δεδουλευμένα έξοδα ποσά για συντάξεις, αποζημιώσεις ή παρεμφερή οφέλη των ανωτέρω μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των μελών των προαναφερθέντων επιτροπών. Επίσης, τα ανωτέρω πρόσωπα καλύπτονται για πρόσθετη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη σε κατηγορία του ομαδικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου της Τράπεζας μαζί με άλλα στελέχη του οποίου το κόστος δεν δύναται να αναλυθεί. Στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Γενικούς Διευθυντές και τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, χορηγείται το δικαίωμα χρήσης Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου εντός ορίου μηνιαίων εξόδων κίνησης και κινητού τηλεφώνου. Το συνολικό καθαρό εισόδημα των παραπάνω για τη χρήση Ι.Χ.Ε. αυτοκινήτου και κινητού τηλεφώνου για τη χρήση 2013 ανήλθε σε €359 χιλ. Ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος, και οι Γενικοί Διευθυντές και Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές έχουν τη δυνατότητα εξόφλησης αποκλειστικά επιχειρηματικών δαπανών μέσω εταιρικής κάρτας με βάση συγκεκριμένο πλαίσιο ευχερειών, χωρίς εκ τούτου να απολαμβάνουν οποιουδήποτε ωφελήματος.

Σημειώνεται επίσης ότι, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της Finansbank, Dr. Omer A. Aras, έλαβε από τη Finansbank για τη χρήση 2013 το ποσό των €909.073 (καθαρό ποσό €586.653) ως αμοιβή, αμοιβές Διοικητικού Συμβουλίου €17.488 (καθαρό ποσό €11.235), έκτακτες αμοιβές € 1.717.137 (καθαρό ποσό €1.103.106) και πριμ παραμονής €1.632.673 (καθαρό ποσό €1.048.845).

Σύμφωνα με δήλωση της Διοίκησης της Τράπεζας, πέραν των ανωτέρω αμοιβών, δεν υφίστανται άλλες αμοιβές και οφέλη για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Γενικούς Διευθυντές, τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές και τα μέλη των εποπτικών, διοικητικών και διαχειριστικών οργάνων της Τράπεζας από την Τράπεζα και τις θυγατρικές της εταιρείες.

3.14 Τρόπος λειτουργίας του Διοικητικού Συμβουλίου – Εταιρική διακυβέρνηση

Εισαγωγή

Σύμφωνα με το άρθρο 43α, παράγραφος 3, περίπτωση δ' του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, η Τράπεζα υποχρεούται να συμπεριλαμβάνει ως ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, τη Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης. Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες:

- A. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας,
- B. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Τράπεζα πέρα των προβλέψεων του νόμου,
- Γ. Γενική Συνέλευση και Δικαιώματα των Μετόχων της Τράπεζας,
- Δ. Διοικητικό Συμβούλιο και Λοιπά Διοικητικά, Διαχειριστικά και Εποπτικά Όργανα,
- Ε. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας και Διαχείριση Κινδύνων.

Σημειώνεται ότι τα λοιπά πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από το άρθρο 10 της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2004/25/ΕΕ σχετικά με τις δημόσιες προσφορές εξαγοράς, περιλαμβάνονται στην Επεξηγηματική Έκθεση προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, που αποτελεί ειδικό τμήμα της ετήσιας Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.

Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας

Το πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας, τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, από τους κανονισμούς και το καταστατικό της Τράπεζας, καθώς και από τα όσα ορίζουν το Πλαίσιο Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement – RFA) μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και οι υποχρεώσεις της Τράπεζας απέναντι στον Επίτροπο Παρακολούθησης. Επιπλέον, ως εισηγμένη εταιρεία στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α, η Τράπεζα υποχρεούται σε συμμόρφωση προς τις διατάξεις του νομικού και κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. (Νόμος Sarbanes Oxley) και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α. (SEC) και του Χρηματιστηρίου της Νέας Υόρκης.

Το Φεβρουάριο του 2006, το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας («Δ.Σ.») υιοθέτησε κατευθυντήριο πλαίσιο που περιγράφει τη δομή και πρακτική που ακολουθεί η Τράπεζα σε θέματα εταιρικής διακυβέρνησης. Το κατευθυντήριο πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης βασίστηκε στις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές και συστήνει ένα πλαίσιο το οποίο προάγει τη συνέχεια, τη συνέπεια και την αποτελεσματικότητα του τρόπου λειτουργίας του Δ.Σ. αλλά και της διακυβέρνησης της Τράπεζας και του Ομίλου. Τον Μάρτιο του 2011, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του κατευθυντηρίου πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησης, υιοθετήθηκε από το Δ.Σ. της Τράπεζας ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης της Τράπεζας, ο οποίος εν συνεχεία τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2013 με στόχο την εναρμόνισή του με το Πλαίσιο Συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας και ΤΧΣ, καθώς και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, τον οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί για τους σκοπούς «συμμόρφωσης ή εξήγησης» του Ν. 3873/2010. Σε συμμόρφωση με τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα βρίσκεται στη διαδικασία ολοκλήρωσης της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου, το οποίο εκτιμάται ότι θα εγκριθεί από το Δ.Σ. εντός του 2014, καθώς και αντίστοιχου λογισμικού. Η ολοκλήρωση της ανάπτυξης του Διαγράμματος Εξουσιών και Αρμοδιοτήτων έχει καθυστερήσει λόγω των ασυνθητών συνθηκών τις οποίες αντιμετώπισε το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα κατά τα έτη 2012 και 2013.

Το Δ.Σ. έχει σύστημα αυτοαξιολόγησης της απόδοσης της λειτουργίας του και της λειτουργίας των Επιτροπών του βάσει μεθοδολογίας που έχει διαμορφωθεί και εγκριθεί από την Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων. Κάθε τρία έτη, η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε βάθος από εξωτερικό σύμβουλο, η επιλογή και εποπτεία του οποίου εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής.

Ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Επιπλέον, στο πλαίσιο συμμετοχής της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας σε εφαρμογή του Ν. 3723/2008, το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω εκπροσώπου του. Ο κος Αλέξανδρος Μακρίδης διορίστηκε από το Ελληνικό Δημόσιο ως εκπρόσωπός του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 26 Φεβρουαρίου 2009. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει βάσει του Ν. 3723/2008 δικαίωμα αρνησικυρίας για αποφάσεις με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεις με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, ή αποφάσεις για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους Βοηθούς Γενικούς Διευθυντές, με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι οι αποφάσεις αυτές δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσουν ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας. Επίσης, έχει ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία.

Επίσης, το ΤΧΣ όρισε τον κ. Χαράλαμπο Μάκκα ως εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, την 11 Ιουνίου 2012, σύμφωνα με το Ν. 3864/2010 (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»).

Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Τράπεζα με σκοπό την επίτευξη εταιρικής διακυβέρνησης υψηλού επιπέδου και την ενίσχυση του υφιστάμενου πλαισίου διαχείρισης κινδύνων έχει υιοθετήσει τις ακόλουθες κύριες πρακτικές και πολιτικές εταιρικής διακυβέρνησης, οι οποίες είναι εναρμονισμένες με τις δραστηριότητές της και εξασφαλίζουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών της:

Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας

Η Πολιτική Ανάδειξης Υποψηφιοτήτων Μελών Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας έχει βασιστεί στις διατάξεις του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, καθώς και στον Κανονισμό Λειτουργίας της Επιτροπής Εταιρικής Διακυβέρνησης και Υποψηφιοτήτων.

Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη

Η Πολιτική Αποτροπής Σύγκρουσης Συμφερόντων για τα Ανώτατα Στελέχη αποσκοπεί στην ενίσχυση του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Τράπεζας, καθώς και στην πρόληψη και διαχείριση ενδεχόμενων συγκρούσεων συμφερόντων μεταξύ της Τράπεζας και των Ανώτατων Στελεχών της, οι οποίες δύνανται να ζημιώσουν τη φήμη και τα συμφέροντα τόσο της Τράπεζας, όσο και των πελατών, των Μετόχων και των εργαζομένων της.

Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας

Οι αρχές του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας είναι βασισμένες στις θεμελιώδεις αξίες που ακολουθεί η Τράπεζα κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και λαμβάνουν υπόψη τις κείμενες διατάξεις που απορρέουν από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, βάσει των οποίων η Διοίκηση και το σύνολο του προσωπικού ασκούν τα καθήκοντά τους με στόχο την προστασία των συμφερόντων των εργαζομένων, των πελατών και των μετόχων, την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και τη διατήρηση και ενδυνάμωση της αξιοπιστίας, της φερεγγυότητας και της φήμης της Τράπεζας και του Ομίλου.

Ο Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Ασφαλιστική Κάλυψη μελών των Διοικητικών Συμβουλίων του Ομίλου

Σε συμμόρφωση με τα οριζόμενα στον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, η Τράπεζα έχει συνάψει πολυασφαλιστήριο συμβόλαιο για την κάλυψη της αστικής ευθύνης των μελών Διοικητικού Συμβουλίου και των Διοικητικών Στελεχών όλων των εταιρειών του Ομίλου για την κάλυψη της αστικής ευθύνης της Τράπεζας και των θυγατρικών της από αμέλεια, λάθη ή παραλείψεις των στελεχών και υπαλλήλων της, και για την κάλυψη ζημιών από απάτες, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών απατών.

Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών

Σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών, ο οποίος αναθεωρήθηκε το 2012, είναι η αποφυγή καταστάσεων σύγκρουσης συμφερόντων ή καταστάσεων όπου τα προσωπικά συμφέροντα των Καλυπτόμενων Μερών δεν ταυτίζονται με αυτά της Τράπεζας και του Ομίλου, καθώς και η επίδειξη απόλυτης εχεμύθειας εκ μέρους των Καλυπτόμενων Μερών ως προς τις εμπιστευτικές πληροφορίες που διαχειρίζονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Επίσης, τα Καλυπτόμενα Μέρη δεσμεύονται για την υποβολή πλήρων, αληθών, κατανοητών και εμπρόθεσμων πληροφοριών στις επίσημες αναφορές και τις δημόσιες ανακοινώσεις, σύμφωνα με όσα προβλέπει η εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία ή οι κανονιστικές διατάξεις.

Ο Κώδικας Δεοντολογίας της Διοίκησης και των Οικονομικών Υπηρεσιών έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Κανονισμοί και Αρχές Λειτουργίας).

Πολιτική για την Υποβολή Εμπιστευτικών Αναφορών

Σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του νομικού και του κανονιστικού πλαισίου των Η.Π.Α. και τους κανόνες της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, καθώς και της Πράξης Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2577/09.03.2006, η Τράπεζα έχει υιοθετήσει Πολιτική μέσω της οποίας θεσπίζονται διαδικασίες για την υποβολή, επώνυμα ή ανώνυμα, εμπιστευτικών αναφορών ή παρατηρήσεων από κάθε ενδιαφερόμενο αναφορικά με πράξεις στελεχών της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου, που δημιουργούν αμφιβολίες για αντικανονικές ενέργειες και λογιστικοελεγκτικές πρακτικές μη συμβατές με τη διεθνή πρακτική και τις κείμενες διατάξεις.

Η Επιτροπή Ελέγχου της Τράπεζας έχει την ευθύνη για την καθιέρωση και τη διαρκή παρακολούθηση της εφαρμογής των διαδικασιών αυτών, οι οποίες διασφαλίζουν την εμπιστευτικότητα και το απόρρητο των αναφορών ή παρατηρήσεων που λαμβάνονται.

Στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Διακυβέρνηση / Επικοινωνία / Επικοινωνία με την Επιτροπή Ελέγχου), έχουν αναρτηθεί στοιχεία επικοινωνίας για την υποβολή εμπιστευτικών αναφορών.

Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας

Η Πολιτική της Τράπεζας και του Ομίλου για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας αποσκοπεί στην περαιτέρω ενίσχυση των υφιστάμενων διαδικασιών εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου της, και ειδικότερα του υφιστάμενου πλαισίου επί μέρους κανόνων που έχουν υιοθετηθεί για την καταπολέμηση της δωροδοκίας, όπως αυτό καθορίζεται μέσω των συναφών διατάξεων του Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, και του Κανονισμού Εργασίας της Τράπεζας.

Αναφορά στην Πολιτική για την Καταπολέμηση της Δωροδοκίας γίνεται στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Κανονιστική Συμμόρφωση).

Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου

Η Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου υιοθετήθηκε το 2010 σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010 της Διεύθυνσης Εποπτείας Πιστωτικού Συστήματος της Τραπεζικής της Ελλάδος. Εν συνεχεία, επικαιροποιήθηκε το 2012 ώστε να είναι σε πλήρη συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα στην ΠΔ/ΤΕ 2650/19.01.2012, η οποία και αντικατέστησε την ως άνω Εγκύκλιο Διοίκησης Νο. 7/09.06.2010. Επιπρόσθετα, η Πολιτική είναι σε συμμόρφωση με τον Ν.3723/2008, τον Ν.3864/2010, το Πλαίσιο Συνεργασίας με το ΤΧΣ και τις υποχρεώσεις της Τράπεζας έναντι του Επιτρόπου Παρακολούθησης. Σε κάθε περίπτωση οι αποδοχές του Προέδρου, του Διευθύνοντα Συμβούλου και των λοιπών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και των γενικών διευθυντών και των αναπληρωτών τους δεν μπορούν να υπερβαίνουν το σύνολο των αποδοχών του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Οι πάσης φύσεως πρόσθετες απολαβές (bonus) των ίδιων προσώπων καταργούνται για το χρονικό διάστημα συμμετοχής του πιστωτικού ιδρύματος στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης του Ν. 3864/2010, ενώ για την διανομή μερισμάτων ισχύουν αναλογικά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 παρ.3 Ν. 3723/2008. Πληροφορίες για την Πολιτική Αποδοχών της Τράπεζας και του Ομίλου και τις πρακτικές αποδοχών έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Ενημέρωση Επενδυτών / Ετήσιες Εκθέσεις & Ενημερωτικά Δελτία).

Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου της Τράπεζας

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης προσδιορίζει τους βασικούς άξονες της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του Ομίλου, καθορίζει τις δράσεις της Τράπεζας και των εταιρειών του Ομίλου στο χώρο αυτό και αποτελεί οδηγό για την ανάθεση αρμοδιοτήτων και εξουσιών όσον αφορά το σχεδιασμό, την υλοποίηση και τον έλεγχο αυτών των δράσεων.

Η Πολιτική Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Τράπεζας www.nbg.gr (ενότητα: Ο Όμιλος / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη / Πλαίσιο ΕΚΕ).

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με το ισχύον πλαίσιο Εταιρικής Διακυβέρνησης, το οποίο έχει υιοθετήσει και χρησιμοποιεί, όπως αυτό καθορίζεται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (κυρίως τις διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920, του Ν. 3016/2002, του Ν. 3693/2008, του Ν. 3873/2010, της απόφ. ΕΚ 5/204/2000 και της ΠΔ/ΤΕ 2577/2006), τους κανονισμούς και το Καταστατικό της Τράπεζας καθώς και τις διεθνείς βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης.

3.15 Υπάλληλοι

Η Τράπεζα, την 31 Δεκεμβρίου 2013, απασχολούσε 12.527 υπαλλήλους έναντι 11.493 κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 από τους οποίους 252 και 263 αντίστοιχα είναι απασχολούμενοι στα υποκαταστήματα της Τράπεζας στο εξωτερικό. Επιπλέον, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι θυγατρικές του Ομίλου στην Ελλάδα και στο εξωτερικό απασχολούσαν 25.064 υπαλλήλους, έναντι 23.388 την 31 Δεκεμβρίου 2012. Επιπρόσθετα, ο Όμιλος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 απασχολούσε 299 έκτακτους υπαλλήλους για την κάλυψη κυρίως των ξενοδοχειακών δραστηριοτήτων και ασφαλιστικών δραστηριοτήτων του. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη γεωγραφική κατανομή του προσωπικού του Ομίλου, κατά μέσο όρο, για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013:

Μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο κατά το,			
Χώρα	2011	2012	2013
Ελλάδα	14.291	13.490	13.870
Τουρκία	12.615	12.271	14.296
Βουλγαρία	2.990	2.710	2.741
Σερβία	2.133	1.817	1.771
Ρουμανία	1.567	1.571	1.504
ΠΓΔΜ	1.048	1.019	1.042
Κύπρος	311	362	343
Αλβανία	275	257	261
Αίγυπτος	224	221	211
Νότιος Αφρική	172	157	157
Ηνωμένο Βασίλειο	99	89	84
Μάλτα	23	24	26
Σύνολο	35.748	33.988	36.306

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Ο μέσος όρος του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο κατά τη διάρκεια των χρήσεων που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, ανήλθε σε 35.748, 33.988 και 36.306 άτομα, αντίστοιχα.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει, κατά τη διάρκεια του έτους 2012 και 2013, τον μέσο αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο ανά κυριότερο τομέα δραστηριότητας:

Μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού στον Όμιλο κατά το,		
Τομέας δραστηριότητας	2012	2013
Επιχειρηματική και Λιανική τραπεζική	31.648	34.003
Ασφάλειες	1.049	1.036
Επενδυτική τραπεζική	184	209
Διαχείριση Α/Κ	64	59
Λοιπές θυγατρικές εταιρείες	1.043	999
Σύνολο	33.988	36.306

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Η πλειοψηφία του προσωπικού της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων και ορισμένων διεθυντικών στελεχών, είναι μέλη σε κάποιο συνδικαλιστικό σωματείο του τραπεζικού κλάδου, όπως συνηθίζεται στις περισσότερες ελληνικές επιχειρήσεις. Κάθε ένα από τα εν λόγω σωματεία υπάγεται στην Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος (ΟΤΟΕ), τη μεγαλύτερη συνδικαλιστική οργάνωση του τραπεζικού κλάδου, η οποία με τη σειρά της είναι μέλος της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος (ΓΣΕΕ). Συνήθως, οι συλλογικές διαπραγματεύσεις πραγματοποιούνται μεταξύ των εκπροσώπων των ελληνικών τραπεζών και της ΟΤΟΕ με βάση τις κυβερνητικές εκτιμήσεις για την εξέλιξη του πληθωρισμού και στη συνέχεια υλοποιούνται από την κάθε τράπεζα, συμπεριλαμβανομένης της ΕΤΕ, σε συμφωνία με το δικό της σύλλογο. Στη 1 Ιουλίου 2013 υπεγράφη με την ΟΤΟΕ η νέα συλλογική σύμβαση εργασίας.

Το προσωπικό των ελληνικών τραπεζών συμμετείχε σε απεργίες για τα θέματα των μισθών και των συντάξεων. Το προσωπικό της Τράπεζας σε ολόκληρη την Ελλάδα απέργησε 14 ημέρες το 2012 και 12 ημέρες το 2013, κυρίως για να εκφράσει την αντίδρασή του στο Πρόγραμμα.

Πρόγραμμα Εθελουσίας Εξόδου

Στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου για τον εξορθολογισμό των δραστηριοτήτων και μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας, υλοποιήθηκαν προγράμματα μείωσης του προσωπικού. Συγκεκριμένα στις 19 Δεκεμβρίου του 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου. Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων ήταν από τις 20 Δεκεμβρίου του

2013 έως τις 30 Δεκεμβρίου του 2013 και συμμετείχαν περίπου 2.500 εργαζόμενοι, ενώ το συνολικό κόστος ανήλθε σε €193 εκατ. (βλ. Σημείωση 12 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013). Επιπλέον, εκτιμάται, ότι η αντίστοιχη μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ.

Ασφαλιστικά ταμεία

Δυνάμει του Ν. 3655/2008 που τέθηκε σε ισχύ τον Απρίλιο του 2008, το ταμείο κύριας σύνταξης της Τράπεζας και ο κλάδος κύριας σύνταξης της Εθνικής ΑΕΕΓΑ και ο κλάδος υγείας ενοποιήθηκαν με το κύριο κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ από την 1 Αυγούστου 2008. Σύμφωνα με το Ν. 3655/2008, η Τράπεζα θα καταβάλει €26 εκατ. στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ετησίως για 15 έτη, με έναρξη το Δεκέμβριο του 2009. Τα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη για τους μέχρι την ημερομηνία ένταξης ασφαλισμένους των Ταμείων και κλάδων που εντάσσονται στον κλάδο σύνταξης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, για τους εργαζομένους που έχουν ενταχθεί σε οποιοδήποτε ταμείο πριν την 1 Ιανουαρίου 1993, μειώνονται ισόποσα και σταδιακά, κάθε τρία χρόνια και μέσα σε μια δεκαετία, αρχής γενομένης από 1 Ιανουαρίου 2013, από 26,5% σε 13,3% για την ΕΤΕ και από 20,0% σε 13,3% για την Εθνική Ασφαλιστική.

Επιπλέον το 2005 και το 2006, ψηφίστηκαν νόμοι που επιτρέπουν την υπαγωγή των επικουρικών ταμείων των τραπεζών στο νεοϊδρυθέν Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ). Η σχετική νομοθεσία προβλέπει ότι, προκειμένου τα εν λόγω επικουρικά ταμεία να υπαχθούν στο ΕΤΑΤ, θα πρέπει ο εργοδότης να καταβάλει ένα ποσό, που θα υπολογιστεί με ανεξάρτητη οικονομική μελέτη που θα ανατεθεί από το Υπουργείο Οικονομικών. Τον Απρίλιο του 2006, η Τράπεζα υπέβαλε αίτηση σύμφωνα με το Ν.3371/2005, όπως τροποποιήθηκε, για την υπαγωγή του επικουρικού ταμείου συνταξιοδότησεως των εργαζομένων της στο ΕΤΑΤ (βλ. επίσης ενότητα 2 «Παράγοντες Κινδύνου- Η Τράπεζα ενδέχεται να έχει μελλοντικές υποχρεώσεις προς τα ασφαλιστικά ταμεία»).

Κοινές μετοχές, τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων επί μετοχών (warrants) και πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών

Πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (Stock Option)

Η επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας την 28 Ιουνίου 2007 ενέκρινε τρίτο πρόγραμμα δικαιωμάτων προαίρεσης επί μετοχών (το «πρόγραμμα Γ») προς τα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη της διοίκησης και τους εργαζομένους του Ομίλου. Το πρόγραμμα Γ έχει διάρκεια 8 ετών και λήγει το 2015. Τα δικαιώματα θα έπρεπε να χορηγηθούν μέχρι το 2010. Σημειώνεται ότι, δεν χορηγήθηκαν δικαιώματα στο πλαίσιο του ανωτέρω προγράμματος.

Κοινές μετοχές και warrants

Ακολούθως παρατίθεται πίνακας με τις μετοχές της Τράπεζας, που κατέχουν τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας, καθώς και τα μέλη των ανωτέρων εποπτικών και διαχειριστικών οργάνων κατά την 31 Μαρτίου 2014:

Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα	Αριθμός κοινών μετοχών της Τράπεζας	Αριθμός Warrants της Τράπεζας
Γεώργιος Ζανιάς	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (Πρόεδρος)	2.331	2.331
Αλέξανδρος Τουρκολιάς	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (Διευθύνων Σύμβουλος)	1.112	1.112
Πέτρος Χριστοδούλου	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου (Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος)	-	-
Στέφανος Βαβαλίδης	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Δημήτρης Αφεντούλης	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Αλεξάνδρα Παπαλεξοπούλου - Μπενοπούλου	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Πέτρος Σαμπατακάκης	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Παναγιώτης – Αριστείδης Θωμόπουλος	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Μαρία Φραγκίστα	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	24.058	11.500
Σπυρίδων Θεοδωρόπουλος	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Αλέξανδρος Μακρίδης	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Χαράλαμπος Μάκκας	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	-	-
Σταύρος Κούκος	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	561	387
Ευθύμιος Κατσίκας	Μέλος Διοικητικού Συμβουλίου	1.612	1.112
Μιλτιάδης Σταθόπουλος	Γενικός Διευθυντής	1.622	1.119
Πάυλος Μυλωνάς	Γενικός Διευθυντής	1.270	-
Δαμιανός Χαραλαμπίδης	Γενικός Διευθυντής	-	31.045
Πόλα Χατζησωτηρίου	Γενική Διευθύντρια	-	-
Δημήτριος Δημόπουλος	Γενικός Διευθυντής	3.344	2.307
Αριστοτέλης Καρυτινός	Γενικός Διευθυντής	11.208	7.733
Νέλλη Τζάκου	Γενική Διευθύντρια	1.558	1.436
Πάνος Γουτάκης	Γενικός Διευθυντής	-	-
Λεωνίδας Φραγκιαδάκης	Γενικός Διευθυντής	10.585	5.585
Μαριάννα Πολιτοπούλου	Γενική Διευθύντρια	1.083	747
Πέτρος Φουρτούνης	Γενικός Διευθυντής	9.917	6.964
Τηλέμαχος Παλαιολόγος	Γενικός Διευθυντής	1.316	1.156
Θεοφάνης Παναγιωτόπουλος	Γενικός Διευθυντής	2.863	2.772
Νίκος Χριστοδούλου	Γενικός Διευθυντής	1.418	978
Μαρίνης Στρατόπουλος	Γενικός Διευθυντής	-	-
Ιωάννα Κατζηλιέρη-Ζουρ	Βοηθός Γενική Διευθύντρια	2.372	2.001
Αντώνης Αντωνόπουλος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	5.190
Κωνσταντίνος Βόσικας	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	2.000	2.000
Άγγελος Κατσίκας	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	1.035	1.024
Παναγιώτης Γεωργίου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	1.843	1.713
Παναγιώτης Δασμάνογλου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	7	-
Ανδρέας Έξαρχος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	907
Βασίλης Μητράκος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	222	222
Γεώργιος Καλορίτης	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	6.000	3.000
Δημήτρης Καποτόπουλος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	211
Γεώργιος Κουτσοδάκης	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	-
Γεώργιος Μαλλιγιάννης	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	799	706
Αλέξανδρος Μπένος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	8.464	5.340
Γεώργιος Φράγκου	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	-
Κωνσταντίνος Μπράτος	Βοηθός Γενικός Διευθυντής	-	1.022
Σύνολο		98.600	101.620

Την περίοδο 31.03.2013-31.03.2014, τα κάτωθι μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, Γενικοί Διευθυντές και Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές, απέκτησαν μετοχές της Τράπεζας και Warrants είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω συνδεδεμένων με αυτά πρόσωπα κατά την έννοια του Ν.3340/2005, ως κατωτέρω:

Ημερομηνία Συναλλαγής	Όνοματεπώνυμο	Τεμάχια	Τιμή	Warrant/ κοινή μετοχή	Ποσό	Αγορά/ Πώληση	Ιδιότητα
15.01.2014	Φραγκίστα Μαρία	1.000	1,49	Warrant	1.490,00	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
10.01.2014	Φραγκίστα Μαρία	500	1,53	Warrant	765,00	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
09.01.2014	Φραγκίστα Μαρία	2.926	1,43	Warrant	4.189,18	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
08.01.2014	Φραγκίστα Μαρία	7.900	1,39	Warrant	10.951,00	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
17.12.2013	Καλορίτης Γεώργιος	1.050	1,33	Warrant	1.396,50	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ημερομηνία Συναλλαγής	Όνοματεπώνυμο	Τεμάχια	Τιμή	Warrant/ κοινή μετοχή	Ποσό	Αγορά/ Πώληση	Ιδιότητα
17.12.2013	Καλορίτης Γεώργιος	950	4,18	Μετοχή (Κοινή)	3.971,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
31.10.2013	Χαραλαμπίδης Δαμιανός	23.000	1,51	Warrant	34.730,00	A	Γενικός Διευθυντής
31.10.2013	Χαραλαμπίδης Δαμιανός	8.515	4,15	Μετοχή (Κοινή)	35.337,25	Π	Γενικός Διευθυντής
15.10.2013	Αντωνόπουλος Αντώνιος	1.230	3,96	Μετοχή (Κοινή)	4.870,80	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
15.10.2013	Αντωνόπουλος Αντώνιος	3.960	1,22	Warrant	4.819,06	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
24.09.2013	Παπαλεξοπούλου Αλεξάνδρα	520.100	0,90	Warrant	467.502,02	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
23.09.2013	Παπαλεξοπούλου Αλεξάνδρα	179.200	0,89	Warrant	159.560,19	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
23.09.2013	Παπαλεξοπούλου Αλεξάνδρα	699.300	2,99	Μετοχή (Κοινή)	2.093.391,31	Π	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Χριστοδούλου Νικόλαος	805	4,29	Μετοχή (Κοινή)	3.453,45	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Αντωνόπουλος Αντώνιος	1.230	4,29	Μετοχή (Κοινή)	5.276,70	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Βόσικας Κωνσταντίνος	2.000	4,29	Μετοχή (Κοινή)	8.580,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Τζάκου Ελένη	1.436	4,29	Μετοχή (Κοινή)	6.160,44	A	Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Τουρκολιάς Αλέξανδρος	1.112	4,29	Μετοχή (Κοινή)	4.770,48	A	Διευθύνων Σύμβουλος
27.06.2013	Καποτόπουλος Δημήτριος	111	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παπαλεξοπούλου Αλεξάνδρα	699.300	0,0	Warrant	0,00	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Σταθόπουλος Μιλτιάδης	33	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φουρτούνης Πέτρος	3.360	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Χριστοδούλου Νικόλαος	805	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φουρτούνης Πέτρος	6.964	4,29	Μετοχή (Κοινή)	29.875,56	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φραγκιαδάκης Λεωνίδα	5.585	4,29	Μετοχή (Κοινή)	23.959,65	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φραγκίστα Μαρία	23.826	4,29	Μετοχή (Κοινή)	102.213,54	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Χαραλαμπίδης Δαμιανός	8.045	4,29	Μετοχή (Κοινή)	34.513,05	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Χριστοδούλου Νικόλαος	173	4,29	Μετοχή (Κοινή)	742,17	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Καποτόπουλος Δημήτριος	111	4,29	Μετοχή (Κοινή)	476,19	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παπαλεξοπούλου Αλεξάνδρα	699.300	4,29	Μετοχή (Κοινή)	2.999.997,00	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Σταθόπουλος Μιλτιάδης	33	4,29	Μετοχή (Κοινή)	141,57	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φουρτούνης Πέτρος	3.360	4,29	Μετοχή (Κοινή)	14.414,40	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φραγκιαδάκης Λεωνίδα	42	4,29	Μετοχή (Κοινή)	180,18	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Χαραλαμπίδης Δαμιανός	8.045	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Χριστοδούλου Νικόλαος	173	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Γεωργίου Παναγιώτης	1.713	4,29	Μετοχή (Κοινή)	7.348,77	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Έξαρχος Ανδρέας	907	4,29	Μετοχή (Κοινή)	3.891,03	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Ζανιάς Γεώργιος	2.331	4,29	Μετοχή (Κοινή)	9.999,99	A	Πρόεδρος ΔΣ

Ημερομηνία Συναλλαγής	Όνοματεπώνυμο	Τεμάχια	Τιμή	Warrant/ κοινή μετοχή	Ποσό	Αγορά/ Πώληση	Ιδιότητα
27.06.2013	Πολιτοπούλου Μαρία-Ιωάννα	747	0,0	Warrant	0,00	A	Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Σταθόπουλος Μιλτιάδης	1.119	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Τζάκου Ελένη	1.436	0,0	Warrant	0,00	A	Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Τουρκολιάς Αλέξανδρος	1.112	0,0	Warrant	0,00	A	Διευθύνων Σύμβουλος
27.06.2013	Φουρτούνης Πέτρος	6.964	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φραγκιαδάκης Λεωνίδα	5.585	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Φραγκίστα Μαρία	23.826	0,0	Warrant	0,00	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Έξαρχος Ανδρέας	907	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Ζανιάς Γεώργιος	2.331	0,0	Warrant	0,00	A	Πρόεδρος ΔΣ
27.06.2013	Καλορίτης Γεώργιος	4.050	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Καποτόπουλος Δημήτριος	211	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Καρυτινός Αριστοτέλης	7.733	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Κατζηλιέρη-Ζουρ Ιωάννα	2.001	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Κατσίκας Άγγελος	1.024	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Κούκος Σταύρος	387	0,0	Warrant	0,00	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Καλορίτης Γεώργιος	4.050	4,29	Μετοχή (Κοινή)	17.374,50	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Καποτόπουλος Δημήτριος	211	4,29	Μετοχή (Κοινή)	905,19	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Καρυτινός Αριστοτέλης	7.733	4,29	Μετοχή (Κοινή)	33.174,57	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Κατζηλιέρη-Ζουρ Ιωάννα	2.001	4,29	Μετοχή (Κοινή)	8.584,29	A	Βοηθός Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Κατσίκας Άγγελος	1.024	4,29	Μετοχή (Κοινή)	4.392,96	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Κούκος Σταύρος	387	4,29	Μετοχή (Κοινή)	1.660,23	A	Μέλος Δ.Σ. Μη Εκτελεστικό
27.06.2013	Μαλιγιάννης Γεώργιος	706	4,29	Μετοχή (Κοινή)	3.028,74	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Αντωνόπουλος Αντώνιος	1.230	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Βόσικας Κωνσταντίνος	2.000	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Γεωργίου Παναγιώτης	1.713	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μαλιγιάννης Γεώργιος	706	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μητράκος Βασίλειος	222	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μπένος Αλέξανδρος	5.340	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μπράτος Κωνσταντίνος	1.022	0,0	Warrant	0,00	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παλαιολόγος Τηλέμαχος	1.156	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παναγιωτόπουλος Θεοφάνης	2.772	0,0	Warrant	0,00	A	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μητράκος Βασίλειος	222	4,29	Μετοχή (Κοινή)	952,38	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Μπένος Αλέξανδρος	5.340	4,29	Μετοχή (Κοινή)	22.908,60	A	Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Ημερομηνία Συναλλαγής	Όνοματεπώνυμο	Τεμάχια	Τιμή	Warrant/ κοινή μετοχή	Ποσό	Αγορά/ Πώληση	Ιδιότητα
27.06.2013	Μπράτος Κωνσταντίνος	1.022	4,29	Μετοχή (Κοινή)	4.384,38	Α	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παλαιολόγος Τηλέμαχος	1.156	4,29	Μετοχή (Κοινή)	4.959,24	Α	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Παναγιωτόπουλος Θεοφάνης	2.772	4,29	Μετοχή (Κοινή)	11.891,88	Α	Γενικός Διευθυντής
27.06.2013	Πολιτοπούλου Μαρία-Ιωάννα	747	4,29	Μετοχή (Κοινή)	3.204,63	Α	Γενική Διευθύντρια
27.06.2013	Σταθόπουλος Μιλτιάδης	1.119	4,29	Μετοχή (Κοινή)	4.800,51	Α	Γενικός Διευθυντής
07.06.2013	Γεωργίου Παναγιώτης	1.401	4,39	Μετοχή (Κοινή)	6.150,39	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
07.06.2013	Γεωργίου Παναγιώτης	761	0,04	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	28,92	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
07.06.2013	Κατζηλιέρη-Ζουρ Ιωάννα	653	0,02	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	13,06	Π	Βοηθός Γενική Διευθύντρια
07.06.2013	Κατζηλιέρη-Ζουρ Ιωάννα	1.183	4,32	Μετοχή (Κοινή)	5.110,56	Π	Βοηθός Γενική Διευθύντρια
06.06.2013	Γεωργίου Παναγιώτης	130	9,54	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	1.239,81	Α	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
04.06.2013	Καλορίτης Γεώργιος	820	0,49	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	401,80	Α	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
04.06.2013	Βόσικας Κωνσταντίνος	200	0,29	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	58,40	Α	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
30.05.2013	Τουρκολιάς Αλέξανδρος	500	2,02	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	1.010,08	Α	Διευθύνων Σύμβουλος
30.05.2013	Μητράκος Βασίλειος	226	0,75	Δικαιώματα συμμετοχής σε ΑΜΚ	169,50	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
30.05.2013	Μητράκος Βασίλειος	226	4,52	Μετοχή (Κοινή)	1.021,52	Π	Βοηθός Γενικός Διευθυντής
22.05.2013	Μπένος Αλέξανδρος	11.183	1,05	Μετοχή (Κοινή)	11.697,71	Α	Βοηθός Γενικός Διευθυντής

Το συνολικό ποσοστό των κοινών μετοχών που κατέχουν αθροιστικά τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, οι Γενικοί Διευθυντές και οι Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές την 31 Μαρτίου 2014, ανέρχεται στο 0,0041% του συνόλου των κοινών μετοχών της Τράπεζας.

3.16 Κύριοι μέτοχοι

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 και την 31 Μαρτίου 2014, το καταβλημένο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας ανέρχεται σε €2.072.827.748, και διαιρείται α) σε 2.396.785.994 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία, β) σε 12.639.831 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές Ν. 3723/2008, ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τη σχετική μετοχική σύνθεση της Τράπεζας βάσει των κοινών μετοχών της, σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 31 Μαρτίου 2014:

Μέτοχοι	Αριθμός κοινών μετοχών	Ποσοστό
ΤΧΣ (με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψήφου)	2.022.323.827	84,4%
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εξωτερικού	217.729.712	9,1%
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εσωτερικού	125.632.186	5,2%
Ασφαλιστικά ταμεία εσωτερικού	23.820.309	1,0%
Λοιπά σχετιζόμενα του Δημόσιου τομέα νομικά πρόσωπα εσωτερικού	7.279.960	0,3%
Σύνολο	2.396.785.994	100,0%

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Το Ελληνικό Δημόσιο κατέχει το σύνολο των 270.000.000 προνομιούχων, ονομαστικών, άνευ ψήφου, ενσώματων και εξαγοράσιμων άυλων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 εκάστη, που εκδόθηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3723/2008 «Ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης». Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, παρατίθενται στην ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας- Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας»

Το ΤΧΣ κατέχει 2.022.323.827 κοινές, ονομαστικές, μετά δικαιώματος ψήφου, σύμφωνα με τους διαλαμβανόμενους στη διάταξη του άρθρου 7α του Ν. 3864/2010 περιορισμούς, άυλες μετοχές ονομαστικής αξίας εκάστης ίσης προς €0,30. Κατά την 31 Μαρτίου 2014, κανένας μέτοχος, σύμφωνα με το μετοχολόγιο της Τράπεζας, δεν είχε στην κατοχή του κοινές μετοχές που να αντιπροσωπεύουν ποσοστό δικαιωμάτων ψήφου ίσο ή μεγαλύτερο του 5% πλην του ΤΧΣ το οποίο κατείχε ποσοστό 84,4% με περιορισμένη, ωστόσο, άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του, που αποτελεί και τον σημαντικότερο μέτοχο της Τράπεζας. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ΤΧΣ, τον τρόπο λειτουργίας του καθώς και τα δικαιώματα του ως μετόχου παρατίθενται στην ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας- Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας-Δικαιώματα ΤΧΣ» και στην ενότητα 4.2.1 «Δικαιώματα μετόχων-Δικαιώματα του ΤΧΣ».

Περαιτέρω μέχρι την 8 Μαΐου 2014, δυνάμει του Ν. 3556/2007, έχουν γνωστοποιηθεί στην Τράπεζα, με χρονολογική σειρά τα παρακάτω:

- η Τράπεζα ενημέρωσε στις 4 Ιουλίου 2013, κατ' εφαρμογή του Ν.3556/2007 και κατόπιν της από 3.7.2013 γνωστοποίησε του ΤΧΣ, το εν λόγω από 27.6.2013 κατέχει 2.022.579.237 δικαιώματα ψήφου, που απορρέουν από ισάριθμες κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές και αντιστοιχούν σε ποσοστό 84,39% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας. Η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου επί των ανωτέρω μετοχών υπόκειται στους διαλαμβανόμενους στο άρθρο 7α του Ν.3864/2010 περιορισμούς.
- η Τράπεζα ενημέρωσε στις 4 Ιουλίου 2013, σύμφωνα με τον Ν.3556/2007 και κατόπιν της από 2.7.2013 γνωστοποίησε του κοινωφελούς ιδρύματος JOHN S. LATSIS PUBLIC BENEFIT FOUNDATION, ότι το εν λόγω ίδρυμα από 27.6.2013 κατέχει 24.710.549 δικαιώματα ψήφου, που απορρέουν από ισάριθμες κοινές, ονομαστικές, μετά ψήφου, άυλες μετοχές και αντιστοιχούν σε ποσοστό 1,03% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας. Επίσης, το ανωτέρω ίδρυμα κατέχει τίτλους παραστατικών δικαιωμάτων κτήσεως μετοχών (warrants), που αντιστοιχούν σε 191.823.745 δικαιώματα ψήφου (8,00% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας). Εάν ασκηθούν τα δικαιώματα που απορρέουν από τα warrants, τα δικαιώματα ψήφου του ανωτέρω ιδρύματος θα ανέλθουν συνολικά σε 216.534.295 και θα αντιστοιχούν στο 9,03% του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Τράπεζας.

Η τράπεζα New York Mellon είναι ο θεματοφύλακας των κοινών μετοχών της Τράπεζας που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης υπό τη μορφή ADRs. Την 31 Μαρτίου 2014 το μερίδιο των κοινών μετοχών της Τράπεζας στις Η.Π.Α. υπό τη μορφή ADRs ήταν 2,9% επί του συνόλου των μετοχών.

Η ελληνική νομοθεσία επιτρέπει υπό προϋποθέσεις μία ελληνική εταιρεία να αποκτά και να έχει στην κυριότητά της ίδιες μετοχές, ενώ επιτρέπει και σε θυγατρικές να αποκτούν και να έχουν στην κυριότητά τους μετοχές στην μητρική τους εταιρεία. Οι ίδιες μετοχές, όπως εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, περιλαμβάνουν μετοχές της Τράπεζας, που κατέχονται από θυγατρικές.

Η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας, όπως αυτή θα διαμορφωθεί μετά την ολοκλήρωση της παρούσας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου περιγράφεται στην ενότητα 4.5 «Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.17 Ίδιες μετοχές

Η ελληνική νομοθεσία επιτρέπει, υπό συγκεκριμένες συνθήκες, σε εταιρείες να αποκτούν ίδιες μετοχές είτε άμεσα είτε μέσω προσώπων που ενεργούν για λογαριασμό των εταιρειών ύστερα από ειδική εξουσιοδότηση η οποία παρέχεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων και με όρους και προϋποθέσεις όπως ορίζεται στη σχετική απόφαση, περιλαμβανομένων του ανώτατου αριθμού ιδίων μετοχών που είναι δυνατό να αποκτηθούν, την περίοδο για την οποία παρέχεται η εν λόγω έγκριση (η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τους 24 μήνες) και την ελάχιστη και μέγιστη αξία κτήσης που δύναται να καταβληθεί. Η αγορά κοινών μετοχών από την Τράπεζα, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ενεργεί για λογαριασμό της Τράπεζας υπόκειται σε περιορισμούς οι οποίοι ισχύουν για όλες τις εταιρείες:

- η συνολική ονομαστική αξία των κοινών μετοχών οι οποίες κατέχονται από την Τράπεζα (συμπεριλαμβανομένων των κοινών μετοχών οι οποίες κατέχονται από τρίτα πρόσωπα για λογαριασμό της Τράπεζας) δεν δύναται σε καμία χρονική στιγμή να υπερβαίνει το 10% του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της,
- η απόκτηση των κοινών μετοχών (συμπεριλαμβανομένων των κοινών μετοχών οι οποίες κατέχονται από τρίτα πρόσωπα για λογαριασμό της Τράπεζας) δεν θα πρέπει να έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των ιδίων κεφαλαίων σε ποσό κατώτερο από το μετοχικό κεφάλαιο προσαυξημένο με τα μη διανεμητέα αποθεματικά, και
- οι κοινές μετοχές που αποκτώνται πρέπει να έχουν εξοφληθεί πλήρως.

Από 1 Ιανουαρίου 2009 και μετά η Τράπεζα δεν έχει αποκτήσει ίδιες μετοχές λόγω της συμμετοχής της στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008. Τον Απρίλιο του 2009, διέθεσε μέσω διαδικασίας επιταχυνόμενων προσφορών τις 5.954.000 από τις 6.456.504 ίδιες μετοχές στην τιμή των €13,50 ανά μετοχή ενώ το Σεπτέμβριο του 2009 διέθεσε τις υπόλοιπες μετοχές στην τιμή των €21,40 (για περισσότερες πληροφορίες για τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς στην αγορά και κατοχή ιδίων μετοχών βλ. Ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας – Το Σχέδιο Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας και - Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου).

3.18 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Σύμφωνα με δήλωση της Τράπεζας, δεν υπάρχουν άλλες συναλλαγές με συνδεδεμένα πρόσωπα, όπως αυτά ορίζονται από τον Κανονισμό 1606/2002 και ορίζονται εννοιολογικά στις διατάξεις του σχετικού Δ.Λ.Π. 24, εκτός αυτών που παρατίθενται παρακάτω, σύμφωνα με την ενότητα 19 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.18.1 Διεταιρικές συναλλαγές

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με τις θυγατρικές της για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 έχουν ως εξής:

Θυγατρικές εταιρίες	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εκατ. €*			
Απαιτήσεις	8.216	3.985	3.792
Υποχρεώσεις	3.791	3.401	4.143
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	3.264	2.959	3.148

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Θυγατρικές εταιρίες	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εκατ. €*			
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	209	175	128
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	256	270	196

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών της Τράπεζας με τις συγγενείς με αυτήν εταιρείες και κοινοπραξίες για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 έχουν ως εξής:

Συγγενείς εταιρίες	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εκατ. €*			
Απαιτήσεις	6	7	7
Υποχρεώσεις	8	9	8
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	15	17	8

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Συγγενείς εταιρίες	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εκατ. €*			
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	1	1	1
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	3	6	5

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Τα υπόλοιπα των συναλλαγών του Ομίλου με τις συγγενείς εταιρείες και τις κοινοπραξίες για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013 έχουν ως εξής:

	Όμιλος		
	31 Δεκεμβρίου,		
Εκατ. €*	2011	2012	2013
Απαιτήσεις	8	8	8
Υποχρεώσεις	15	47	35
Εγγυητικές επιστολές, ενδεχόμενες υποχρεώσεις και λοιποί λογαριασμοί τάξεως	15	17	8

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

	Όμιλος		
	31 Δεκεμβρίου,		
Εκατ. €*	2011	2012	2013
Έσοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έσοδα	5	11	34
Έξοδα από τόκους, προμήθειες και λοιπά έξοδα	5	8	8

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Στις συναλλαγές με λοιπά συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνεται το σύνολο των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων της Τράπεζας με τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού της, που έχουν ως εξής:

	Όμιλος			Τράπεζα		
	31 Δεκεμβρίου,			31 Δεκεμβρίου,		
Εκατ. €*	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Απαιτήσεις	414	501	582	414	501	582
Υποχρεώσεις	116	111	134	41	40	62

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι διεταιρικές συναλλαγές που αναφέρονται στις ανωτέρω ενότητες πραγματοποιούνται σε όρους αγοράς, οι δε χορηγήσεις έχουν δοθεί στα πλαίσια των εγκεκριμένων χρηματοδοτικών πολιτικών/διαδικασιών της Τράπεζας και με επαρκείς εξασφαλίσεις και καλύμματα, με εξαίρεση τις ανωτέρω απαιτήσεις με τα ταμεία και λογαριασμούς ασφάλισης του προσωπικού της Τράπεζας.

Σε συνέχεια της εισφοράς από το ΤΧΣ στην Τράπεζα το 2012 ομολόγων του ΕΤΧΣ ύψους €9.756 εκατ. ως προκαταβολή συμμετοχής στην μελλοντική αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, στα πλαίσια σχετικής σύμβασης προεγγραφής και του Ν. 3864/2010 αναφορικά με την ανακεφαλαιοποίηση των ελληνικών τραπεζών, η Τράπεζα θεωρεί ότι είναι συνδεδεμένο μέρος με το ΤΧΣ σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Δ.Λ.Π. 24.

Πλέον των ομολόγων του ΕΤΧΣ ύψους €9.756 εκατ. που εισέφερε το ΤΧΣ στην Τράπεζα κατά την διάρκεια του 2012, η Τράπεζα προχώρησε, το 2012, στην εφάπαξ καταβολή στο ΤΧΣ ποσού ύψους €116 εκατ., σύμφωνα με την τροποποίηση του Ν. 3864/2010 τον Δεκέμβριο του 2012.

Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2013 και ποσό ύψους €1.079 εκατ. καλύφθηκε από ιδιώτες επενδυτές. Η συμμετοχή του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ανήλθε τελικά στο ποσό των €8.677 εκατ. και το υπερβάλλον ποσό επεστράφη από την προκαταβολή. Επιπλέον, η Τράπεζα κατέβαλε στο ΤΧΣ το ποσό των €90 εκατ. ως προμήθεια αναδοχής.

Με την ολοκλήρωση της ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το ΤΧΣ την 31 Δεκεμβρίου 2013, ελέγχει την Eurobank και ασκεί σημαντική επιρροή στην Τράπεζα. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24, το ΤΧΣ και οι ελεγχόμενες από αυτό εταιρίες θεωρούνται συνδεδεμένα μέρη του Ομίλου. Επομένως η Eurobank αυτή θεωρείται ότι αποτελεί συνδεδεμένο μέρος με την Τράπεζα. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι συναλλαγές με την Eurobank, αφορούν σε απαιτήσεις €97 εκατ., υποχρεώσεις €7 εκατ. και έσοδα €7 εκατ. Μετά την ολοκλήρωση της πρόσφατης αύξησης της Eurobank, το ΤΧΣ δεν ασκεί έλεγχο αλλά σημαντική επιρροή και κατά συνέπεια δεν θα θεωρείται η Τράπεζα συνδεδεμένο μέρος με την Eurobank.

Σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων της FBB, το ΤΧΣ, με την 13/7.11.2013 απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος που οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της FBB και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €457 εκατ., κάλυψε την ανωτέρω διαφορά με ισόποσης ονομαστικής αξίας ομόλογα ΕΤΧΣ.

Σε συνέχεια της απόκτησης από την Τράπεζα επιλεγμένων περιουσιακών στοιχείων της Probank, το ΤΧΣ, με την 15/30.12.2013 απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος που οριστικοποίησε την αποτίμηση των αποκτηθέντων στοιχείων του ενεργητικού και του παθητικού της Probank και προσδιόρισε το χρηματοοικονομικό άνοιγμα σε €563 εκατ., κάλυψε το ανωτέρω άνοιγμα ισόποσα, με εισφορά στην Τράπεζα μετρητών.

3.18.2 Συναλλαγές μελών Διοικητικού Συμβουλίου και ανωτάτων διοικητικών στελεχών της Τράπεζας και του Ομίλου χρήσεων 2011-2013

Ο Όμιλος και η Τράπεζα πραγματοποίησαν συναλλαγές με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τους Γενικούς Διευθυντές και τα μέλη των εκτελεστικών επιτροπών της Τράπεζας, μέλη της Διοίκησης θυγατρικών εταιρειών καθώς και στενά συγγενικά μέλη και εταιρείες που ελέγχονται ατομικά ή από κοινού με τα πρόσωπα αυτά. Κατάσταση με τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας παρατίθεται στην ενότητα 3.12.1 «Διοικητικό Συμβούλιο και ανώτερα διοικητικά στελέχη».

Το ύψος των δανείων, των καταθέσεων και των εγγυητικών επιστολών σε ισχύ ανήρχετο, σε επίπεδο Ομίλου, ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου,		
<i>Εκατ. €*</i>	2011	2012	2013
Δάνεια	26	86	88
Καταθέσεις	11	8	12
Εγγυητικές επιστολές εν ισχύ	-	16	16

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σε επίπεδο Τράπεζας, το ύψος των δανείων, των καταθέσεων και των εγγυητικών επιστολών σε ισχύ ανήρχετο ως εξής:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Δάνεια	26	86	87
Καταθέσεις	5	3	4
Εγγυητικές επιστολές εν ισχύ	-	16	16

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σε επίπεδο Ομίλου, οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη ανήλθαν σε:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Συνολικές απολαβές	15	17	16

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις. Στις οικονομικές καταστάσεις τα ποσά παρουσιάζονται σε εκατ. €.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Σε επίπεδο Τράπεζας, οι συνολικές απολαβές σε συνδεδεμένα μέρη, ανήλθαν σε:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Συνολικές απολαβές	8	8	5

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) και της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Όλα τα δάνεια προς τα συνδεδεμένα μέρη (i) χορηγήθηκαν υπό το σύνηθες επιχειρηματικό πλαίσιο, (ii) περιελάμβαναν τους ίδιους όρους, συμπεριλαμβανομένων του επιτοκίου και των εξασφαλίσεων, με παρόμοια δάνεια που χορηγήθηκαν την ίδια περίοδο σε τρίτους, (iii) εξυπηρετούνται κανονικά και καμία πρόβλεψη δεν έχει σχηματιστεί για τα υπόλοιπά τους και (iv) δεν εμπεριέχουν μεγαλύτερο από το σύνηθες κίνδυνο αποπληρωμής ή δεν περιλαμβάνουν άλλα δυσμενή χαρακτηριστικά, εκτός από τις παρακάτω συναλλαγές:

Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια στους υπαλλήλους της με προνομιακούς όρους σε σχέση με δάνεια προς τρίτους και ισχύει μόνο για τους υπαλλήλους και όχι για τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα ή εταιρείες που ελέγχονται από αυτούς. Οι προνομιακοί όροι αναφέρονται κυρίως στο χαμηλότερο σταθερό επιτόκιο ύψους 2,6% για στεγαστικά δάνεια, όπου η εξασφάλιση διέπεται από τους συνήθεις επιχειρηματικούς όρους. Ως εκ τούτου, σε κάποιους Γενικούς Διευθυντές και μέλη των Εκτελεστικών Επιτροπών της Τράπεζας έχουν χορηγηθεί δάνεια με μειωμένο επιτόκιο συνολικού ύψους €6 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 (2012: €6 εκατ. και 2011:10 εκατ.).

3.19 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις του Ομίλου, τη χρηματοοικονομική του θέση και τα αποτελέσματά του

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται πληροφορίες για τα οικονομικά μεγέθη του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας, όπως αυτά προκύπτουν από:

- Τις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α., όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ. Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι (ενότητα 20.1) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνοδεύονται από συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2010. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πληροφορίες της χρήσης 2011 έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 20 Απριλίου 2012, έχουν ελεγχθεί από τους τακτικούς ορκωτούς ελεγκτές λογιστές την 20 Απριλίου 2012 και έχουν εγκριθεί από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας της 28 Ιουνίου 2012. Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας στη θέση /Ενημέρωση Επενδυτών/ Οικονομικά Στοιχεία & Αποτελέσματα.

- β) Τις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι (ενότητα 20.1) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνοδεύονται από συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πληροφορίες της χρήσης 2012 έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 27 Μαρτίου 2013, έχουν ελεγχθεί από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές την 28 Μαρτίου 2013 και από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας την 12 Ιουλίου 2013. Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας στη θέση /Ενημέρωση Επενδυτών/ Οικονομικά Στοιχεία & Αποτελέσματα.
- γ) Τις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2013, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α. Οι εν λόγω οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του Παραρτήματος Ι (ενότητα 20.1) του Κανονισμού (ΕΚ) 809/2004 της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συνοδεύονται από συγκριτικές οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πληροφορίες της χρήσης 2013 έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας την 20 Μαρτίου 2014, έχουν ελεγχθεί από τους Τακτικούς Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές την 31 Μαρτίου 2014 και η έγκριση από την ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αναμένεται μέχρι το τέλος του Ιουνίου 2014. Οι εν λόγω ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα της Τράπεζας στη θέση /Ενημέρωση Επενδυτών/ Οικονομικά Στοιχεία & Αποτελέσματα.

Τα ποσά στο κεφάλαιο 3.19 απεικονίζονται στρογγυλοποιημένα σε εκατ. Ευρώ (εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά).

3.19.1 Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

3.19.1.1 Εταιρείες που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις χρήσεων 2011-2013 και τρόπος ενοποίησής τους

Τα ποσοστά συμμετοχής του Ομίλου επί των ενοποιούμενων εταιρειών με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και τη μέθοδο της καθαρής θέσης την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013 έχουν ως εξής:

A/A	Επωνυμία ενοποιούμενης θυγατρικής	Έδρα	Επωνυμία ενοποιούμενης εταιρείας που κατέχει τις μετοχές	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2011	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2012	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2013	Λόγος ενοποίησης (Κ.Ν. 2190/20)
1	NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
2	Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
		Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	81	81	81	Θυγατρική
			Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. NBG Bancassurance Α.Ε.	17,1	17,1	17,1	
			Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	1,9	1,9	1,9	
3	Εθνική Leasing Α.Ε	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	93,33	93,33	93,33	Θυγατρική
4			Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	6,67	6,67	6,67	
5	Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε. Προνομίουχος Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
6	Γενικών Αποθηκών Ελλάδος NBG Bancassurance Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
7	Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	99,7	99,7	99,7	Θυγατρική
			Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε.	0,3	0,3	0,3	
8	Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-VEN)	Ελλάδα	NBG Greek Fund Ltd	100	100	100	Θυγατρική
9	Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική»	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
10	Audatex Ελλάς Α.Ε. National Μεσοτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	70	70	70	Θυγατρική
11	ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγμένης Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	95	95	95	Θυγατρική
12	ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγμένης Α.Ε.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	85,35	85,35	85,35	Θυγατρική
13	ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγμένης Α.Ε. Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγμένης Α.Ε.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	85,35	85,35	Θυγατρική
14	Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
15		Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
16	Εθνodata Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική

A/A	Επωνυμία ενοποιούμενης θυγατρικής	Έδρα	Επωνυμία ενοποιούμενης εταιρείας που κατέχει τις μετοχές	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2011	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2012	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2013	Λόγος ενοποίησης (Κ.Ν. 2190/20)
17	ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
18	ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	99,91	99,91	99,91	Θυγατρική
19	Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
20	ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
21	Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	77,76	77,76	77,76	Θυγατρική
22	Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
23	Εθνική Factors Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική
24	Εθνική Πανγαία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	34	Θυγατρική
25	Καρέλα Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	34	Θυγατρική
26	FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	99	Θυγατρική
27	Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	95	Θυγατρική
28	Profinance Α.Ε.	Ελλάδα	Profinance Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	5 99,9	Θυγατρική
29	Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	0,1 84,52	Θυγατρική
30	Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	Profinance Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	0,19 99,9	Θυγατρική
31	Ανθός Properties Α.Κ.Ε.	Ελλάδα	Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	-	-	0,08 100	Θυγατρική
32	Finansbank Α.Σ.	Τουρκία	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	82,23	82,23	82,23	Θυγατρική
33	Finans Finansal Kiralama Α.Σ. (Finans Leasing)	Τουρκία	NBG International Holdings B.V. NBG Finance (Dollar) Plc FINANSBANK AS ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	7,9 9,68 64,24 29,87	7,9 9,68 68,91 29,87	7,9 9,68 68,91 29,87	Θυγατρική
34	Finans Yatirim Menkul Degerler Α.Σ. (Finans Invest)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	99,57 0,2	99,61 0,2	99,61 0,2	Θυγατρική
35	Finans Portfoy Yonetimi Α.Σ. (Finans Portfolio Management)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	99,76 0,01	99,8 0,01	99,8 0,01	Θυγατρική
36	Finans Yatirim Ortakligi Α.Σ. (Finans Investment Trust)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	49,26 5,3	82,06 5,3	75,96 5,3	Θυγατρική
37	IBTech Uslulararasi Bilisim Ve Iletisim Teknolojileri Α.Σ. (IB Tech)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ.	99,71	99,81	99,81	Θυγατρική
38	Finans Tuketici Finansmani Α.Σ. (Finans Consumer Finance)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ.	99,81			
39	Finans Faktoring Hizmetleri Α.Σ. (Finans Factoring)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ.	99,81	99,81	99,81	Θυγατρική
40	E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri Α.Σ. (E-Finance)	Τουρκία	Finansbank Α.Σ.	-	-	50,9	Θυγατρική (Κοινοπραξία)
41	NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	NBG International Holdings B.V.	100	100	100	Θυγατρική
42	NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	NBG Malta Holdings Ltd	100	100	100	Θυγατρική
43	United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	99,91	99,91	99,91	Θυγατρική
44	UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	90,78	90,78	90,78	Θυγατρική
45	Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.		Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ.	9,14	9,14	9,14	
46	UBB Insurance Broker Α.Δ.	Βουλγαρία	United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	79,93	79,93	79,93	Θυγατρική
47	UBB Factoring Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	20 99,91	20 99,91	20 99,91	Θυγατρική
47	Interlease Ε.Α.Δ. (Sofia)	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	100	100	100	Θυγατρική

A/A	Επωνυμία ενοποιούμενης θυγατρικής	Έδρα	Επωνυμία ενοποιούμενης εταιρείας που κατέχει τις μετοχές	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2011	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2012	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2013	Λόγος ενοποίησης (Κ.Ν. 2190/20)
48	Interlease Auto E.A.D.	Βουλγαρία	Interlease A.D. (Sofia)	100	100	100	Θυγατρική
49	Hotel Perun - Banskó	Βουλγαρία	Interlease A.D. (Sofia)	-	100	100	Θυγατρική
50	EOOD ARC Management Two EAD (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	NBG International Holdings B.V. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	-	-	100	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
51	NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	A.E.	100	73,12	73,12	Θυγατρική
52			NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	-	26,88	26,88	
	Banca Romaneasca S.A. NBG Factoring Romania IFN S.A.	Ρουμανία	A.E.	99,28	99,28	99,28	Θυγατρική
53		Ρουμανία	Banca Romaneasca S.A.	98,29	98,29	-	Θυγατρική
54			NBG Leasing IFN S.A. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	1	0,99	-	
	NBG Leasing IFN S.A. (τρ. EURIAL)	Ρουμανία	A.E.	100	6,43	6,43	Θυγατρική
55			Banca Romaneasca S.A.	-	92,90	92,90	
	S.C. Garanta Asigurari S.A. ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ	94,96	94,96	94,96	Θυγατρική Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
56		Ρουμανία	NBG International Holdings B.V.	-	-	75	
57			NBG Malta Holdings Ltd ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	-	-	25	
	Vojvodjanska Banka A.D. Novi Sad	Σερβία	A.E.	100	100	100	Θυγατρική
58	NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
59	NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	NBG Leasing IFN S.A. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	100	100	100	Θυγατρική
60	Storanska Banka AD, Skopje	ΠΓΔΜ	A.E.	94,64	94,64	94,64	Θυγατρική
61	NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
62	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
63	Εθνική Χρηματοπιστωτική Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	100	100	100	Θυγατρική
64	NBG Management Services Ltd	Κύπρος	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
65	Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	89,09	89,09	89,09	Θυγατρική
66				10,91	10,91	10,91	
	Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	100	100	100	Θυγατρική
67		Κύπρος	Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	100	100	100	Θυγατρική
68	The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	Ν. Αφρική	A.E.	94,36	94,39	94,39	Θυγατρική
69			Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	5,35	5,35	5,35	
	NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	A.E.	94,67	94,67	94,67	Θυγατρική
70			Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	5,33	5,33	5,33	
	NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	A.E.	100	100	100	Θυγατρική
71	NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	NBG International Ltd ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	100	100	100	Θυγατρική
72	NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	A.E.	100	100	100	Θυγατρική
73	NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
74	NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
75	NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
76	NBGI Private Equity Funds Revolver APC Limited	Ηνωμένο Βασίλειο	NBG Finance Plc ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	100	100	100	Θυγατρική
77	(Special Purpose Entity) Revolver 2008-1 Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	A.E.	-	-	-	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
78	(Special Purpose Entity) Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	-	-	-	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
79	Spiti Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	-	-	-	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
80	Autokinito Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	-	-	-	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
81	Agorazo Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	-	-	-	Εταιρεία Ειδικού Σκοπού
82		Ηνωμένο Βασίλειο		-	-	-	
83	NBGI Private Equity S.A.S. NBGI International Holdings B.V.	Γαλλία	NBGI Private Equity Ltd ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	100	100	100	Θυγατρική
84		Ολλανδία	A.E.	100	100	100	Θυγατρική
85	CPT Investments Ltd	Νησιά Cayman	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ A.E.	100	100	100	Θυγατρική
86	Nash S.r.L.	Ιταλία	Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π. ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ	-	-	34	Θυγατρική
87	Banka NBG Albania Sh.A.	Αλβανία	A.E.	-	100	100	Θυγατρική

A/A	Επωνυμία ενοποιούμενης θυγατρικής	Έδρα	Επωνυμία ενοποιούμενης εταιρείας που κατέχει τις μετοχές	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2011	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2012	Ποσοστό συμμετοχής % 31.12.2013	Λόγος ενοποίησης (Κ.Ν. 2190/20)
88	ΛΑΡΚΟ Γ.Μ.Μ.Α.Ε. *	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	33,36	33,36	33,36	Συγγενής
89	ΕΒΙΟΠ ΤΕΜΠΟ Α.Ε. ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	21,21	21,21	21,21	Συγγενής
90	ΠΑΡΟΦΟΡΙΟΝ Α.Ε. Α.Ε.Δ.Α.Κ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	39,34	39,34	39,93	Συγγενής
91	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	20	20	20	Συγγενής
92	PLANET Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	20,89	20,89	20,89	Συγγενής
93	ΠΥΡΡΙΧΟΣ Α.Ε. ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΑΚΤΩΡ FACILITY MANAGEMENT Α.Ε.	Ελλάδα	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ Α.Ε.	33,3	36,99	36,99	Συγγενής
94	UBB AIG Insurance Company A.D.	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	21,83	21,83	21,83	Συγγενής
95	UBB ALICO Life Insurance Company	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	-	35	35	Συγγενής Συγγενής (Κοινοπραξία)
96	Drujestvo za Kasovi Uslugi AD (Cash Service Company)	Βουλγαρία	ΕΘΝΙΚΗ ΑΕΕΓΑ United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB)	30	30	30	Συγγενής (Κοινοπραξία)
97	Bantas A.S. (Cash transfers and Security Services)	Τουρκία	Finansbank A.S.	29,97	29,97	29,97	Συγγενής
98	Cigna Finans Pension and Life AS	Τουρκία	Finansbank A.S.	19,98	19,98	19,98	Συγγενής
99	Life AS	Τουρκία	Finansbank A.S.	33,27	33,27	33,27	Συγγενής Συγγενής (Κοινοπραξία)
100				99,81	48,91	48,91	

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) και της χρήσης 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από τη Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

* Το 2010 η Ελληνική Κυβέρνηση δημοσιοποίησε την πρόθεσή της να εντάξει τη ΛΑΡΚΟ Α.Ε. στο πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων. Η Τράπεζα αποφάσισε να συνεργαστεί με την Κυβέρνηση για την πώληση της συμμετοχής της στην εταιρεία (33,36%) μέσω της διαδικασίας αυτής. Για το λόγο αυτό αναταξινόμησε την συμμετοχή αυτή από τις «Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις» σε «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση».

3.19.1.2 Φορολογικοί έλεγχοι

Οι εταιρείες του Ομίλου δεν έχουν ελεγχθεί φορολογικά για ορισμένες χρήσεις και επομένως, οι φορολογικές υποχρεώσεις τους για τις χρήσεις αυτές δεν έχουν καταστεί οριστικές. Συνεπώς, ως αποτέλεσμα των ελέγχων αυτών, είναι πιθανόν να επιβληθούν επιπλέον πρόστιμα και φόροι, τα ποσά των οποίων δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια επί του παρόντος. Η Τράπεζα έχει ελεγχθεί φορολογικά μέχρι και τη χρήση 2008. Οι ανέλεγκτες χρήσεις 2009 και 2010 ελέγχονται την περίοδο αυτή από τις φορολογικές αρχές. Οι χρήσεις 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί και η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Τράπεζας, Deloitte Χατζηπαύλου Σοφινός και Καμπάνης Α.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν.2238/1994. Τα σχετικά πιστοποιητικά για το 2011 και 2012, τα οποία δεν είχαν παρατηρήσεις, εκδόθηκαν την 27 Ιουλίου 2012 και 27 Σεπτεμβρίου 2013 αντίστοιχα. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί περαιωμένη την 30 Απριλίου 2014 και η χρήση 2012 θα θεωρηθεί περαιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο, σύμφωνα με το άρθρο 6 της ΠΟΛ.1159/22.7.2011. Οι ενοποιούμενες εταιρείες της αλλοδαπής, φορολογούνται σύμφωνα με τους φορολογικούς νόμους της χώρας που εδρεύουν.

Η Διοίκηση του Ομίλου εκτιμά ότι τυχόν αποτελέσματα φορολογικού ελέγχου των ανέλεγκτων χρήσεων των εταιρειών του Ομίλου που μπορεί να προκύψουν, δεν πρόκειται να επηρεάσουν σημαντικά τη χρηματοοικονομική κατάσταση, την περιουσιακή διάρθρωση, την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές της Τράπεζας και του Ομίλου.

Στους ακόλουθους πίνακες παρατίθενται οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2013:

Θυγατρικές εταιρείες με έδρα στην Ελλάδα	Αρμόδια φορολογική αρχή	Ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις
NBG Securities A.E.Π.Ε.Υ. ^(*)	Ελλάδα	2009-2013
Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε. ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
Εθνική Asset Management A.E.Δ.Α.Κ. ^(*)	Ελλάδα	2009-2013
Εθνική Leasing A.E. ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
NBG Bancassurance A.E. Ασφαλιστικής Πρακτόρευσης ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
Καινοτόμες Επιχειρήσεις Α.Ε. (I-Ven) ⁽²⁾	Ελλάδα	2005-2013
Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
Audatex Ελλάς Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
ΑΣΤΗΡ Παλάς Βουλαγαμένης Α.Ξ.Ε. ^(*)	Ελλάδα	2006-2013
ΑΣΤΗΡ Μαρίνα Βουλαγαμένης Α.Ε.	Ελλάδα	2012-2013
Grand Hotel Summer Palace Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Εκπαιδευτικό Κέντρο Ε.Τ.Ε. Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Εθνodata Α.Ε. ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ»	Ελλάδα	2010-2013
ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Εθνική Factors Α.Ε. ^(*)	Ελλάδα	2010-2013
Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π.	Ελλάδα	-
Καρέλα Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
FB Ασφαλιστική Πρακτόρευση Α.Ε. ⁽²⁾	Ελλάδα	2012-2013
Probank Α.Ε.Δ.Α.Κ.	Ελλάδα	2010-2013
Profinance Α.Ε.	Ελλάδα	2010-2013
Probank Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.	Ελλάδα	2011-2013
Probank Μεσίτες Ασφαλίσεων Α.Ε.	Ελλάδα	2010 -2013
Ανθός Properties Α.Κ.Ε.	Ελλάδα	2009 -2013
Finansbank Α.Σ.	Τουρκία	2008 & 2010-2013
Finans Finansal Kiralama Α.Σ. (Finans Leasing)	Τουρκία	2009-2013
Finans Yatirim Menkul Degerler Α.Σ. (Finans Invest)	Τουρκία	2008-2013
Finans Portfoy Yonetimi Α.Σ. (Finans Portfolio Management)	Τουρκία	2008-2013
Finans Yatirim Ortakligi Α.Σ. (Finans Investment Trust)	Τουρκία	2008-2013
IBTech Uluslararası Bilisim Ve İletisim Teknolojileri Α.Σ. (IB Tech)	Τουρκία	2008-2013
Finans Faktoring Hizmetleri Α.Σ. (Finans Factoring)	Τουρκία	2009-2013
E-Finans Elektronik Ticaret Ve Bilisim Hizmetleri Α.Σ. (E-Finance)	Τουρκία	-
NBG Malta Holdings Ltd	Μάλτα	2006-2013
NBG Bank Malta Ltd	Μάλτα	2005-2013
United Bulgarian Bank Α.Δ. - Sofia (UBB)	Βουλγαρία	2010-2013
UBB Asset Management Inc.	Βουλγαρία	2004-2013
UBB Insurance Broker Α.Δ.	Βουλγαρία	2007-2013
UBB Factoring Ε.Ο.Ο.Δ.	Βουλγαρία	2009-2013
Interlease Ε.Α.Δ., Sofia	Βουλγαρία	2010-2013
Interlease Auto Ε.Α.Δ.	Βουλγαρία	2008-2013
Hotel Perun – Bansko ΕΟΟΔ	Βουλγαρία	2012-2013
ARC Management Two ΕΑΔ (Special Purpose Entity)	Βουλγαρία	2013
NBG Securities Romania S.A.	Ρουμανία	2008-2013
Banca Romaneasca S.A.	Ρουμανία	2008-2013
NBG Factoring Romania IFN S.A.	Ρουμανία	-
NBG Leasing IFN S.A.	Ρουμανία	2008-2013
S.C. Garanta Asigurari S.A.	Ρουμανία	2003-2013
ARC Management One SRL (Special Purpose Entity)	Ρουμανία	2013
Vojvodjanska Banka Α.Δ. Novi Sad (1)	Σερβία	2005-2013
NBG Leasing d.o.o. Belgrade	Σερβία	2004-2013
NBG Services d.o.o. Belgrade	Σερβία	2009-2013
Stopanska Banka Α.Δ.-Skopje	F.Y.R.O.M.	2004-2013
NBG Greek Fund Ltd	Κύπρος	2007-2013
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (Κύπρος) ΛΤΔ	Κύπρος	2006-2013
Εθνική Χρηματοπιστηριακή Κύπρου ΛΤΔ (2)	Κύπρος	-

NBG Management Services Ltd	Κύπρος	2010-2013
Εθνική Ασφαλιστική (Κύπρου) ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2013
Εθνική Γενικών Ασφαλειών Κύπρου ΛΤΔ	Κύπρος	2011-2013
National Insurance Agents & Consultants Ltd	Κύπρος	2008-2013
The South African Bank of Athens Ltd (S.A.B.A.)	N. Αφρική	2012-2013
NBG Asset Management Luxemburg S.A.	Λουξεμβούργο	-
NBG International Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013
NBGI Private Equity Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013
NBG Finance Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013
NBG Finance (Dollar) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2013
NBG Finance (Sterling) Plc	Ηνωμένο Βασίλειο	2008-2013
NBG Funding Ltd	Ηνωμένο Βασίλειο	-
NBGI Private Equity Funds	Ηνωμένο Βασίλειο	2004-2013
Revolver APC Limited (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013
Revolver 2008-1 Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2013
Titlos Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2013
Spiti Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013
Autokinito Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013
Agorazo Plc (Special Purpose Entity)	Ηνωμένο Βασίλειο	2012-2013
NBGI Private Equity S.A.S.	Γαλλία	2008-2013
NBG International Holdings B.V.	Ολλανδία	2013
CPT Investments Ltd ⁽²⁾	Νησιά Cayman	-
Nash S.r.L.	Ιταλία	2009-2013
Banka NBG Albania Sh.a.	Αλβανία	2012-2013

(*) Τα φορολογικά έτη 2011 και 2012 έχουν ελεγχθεί και η χρήση 2013 ελέγχεται την περίοδο αυτή από τους ορκωτούς ελεγκτές και τα σχετικά πιστοποιητικά για το 2011 και 2012 έχουν εκδοθεί. Η χρήση 2011 θα θεωρηθεί περαιωμένη την 30 Απριλίου 2014 και η χρήση 2012 θα θεωρηθεί περαιωμένη, μετά την πάροδο 18 μηνών από την έκδοση των πιστοποιητικών, περίοδο κατά την οποία οι φορολογικές αρχές μπορούν να επανέλθουν για έλεγχο. Οι ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις πριν από το 2011 θα ελεγχθούν από τις φορολογικές αρχές.

(1) Η National Bank of Greece a.d. Beograd η οποία συγχωνεύθηκε με την Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad είναι φορολογικά ελεγμένη μέχρι και το 2000.

(2) Υπό εκκαθάριση.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες συνοπτικές ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

3.19.2 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012

Όπως αναφέρεται στη Σημείωση 51 των ετήσιων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, σημειώνεται ότι, λόγω αναμορφώσεων, τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2012 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2012 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά, στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2013, και κατά συνέπεια στην ενότητα 3.19.3 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013», όπου περιλαμβάνουν την αναδρομική εφαρμογή νέων λογιστικών αρχών ήτοι την εφαρμογή του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19 (παροχές στο προσωπικό).

Συγκεκριμένα, σε επίπεδο Ομίλου οι «Ζημίες μετά φόρων και αναλογούντων σε μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών», μειώθηκαν κατά €13 εκατ., ενώ τα «Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου» και τα «Ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας» μειώθηκαν κατά €(41) εκατ. και €(155) εκατ. αντίστοιχα, ενώ σε επίπεδο Τράπεζας οι «Ζημίες μετά φόρων» μειώθηκαν κατά €10 εκατ. και τα «Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) μετά φόρων» και τα «Ίδια κεφάλαια των μετόχων της Τράπεζας» μειώθηκαν κατά €(24) εκατ. και €(135) εκατ. αντίστοιχα.

3.19.2.1 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσεων 2011-2012

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου-31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012:

Κατάσταση Στοιχείων Ενοποιημένων Αποτελεσμάτων Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,	
	2011	2012
Τόκοι και εξομιούμενα έσοδα	6.587	6.230
Τόκοι και εξομιούμενα έξοδα	(2.744)	(2.865)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365
Έσοδα προμηθειών	707	776
Έξοδα προμηθειών	(213)	(281)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	494	495
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	789	695
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(642)	(564)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	147	131
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(28)	(431)
Καθαρά λοιπά έξοδα	(84)	(33)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	4.372	3.527
Δαπάνες προσωπικού	(1.616)	(1.393)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(721)	(733)
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	(203)	(209)
Αποσβέσεις και διαγραφές άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων	(23)	(22)
Χρηματικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(7)	(5)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(3.439)	(2.966)
Απομείωση αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(11.783)	(187)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	1	2
Ζημίες προ φόρων	(13.420)	(1.986)
Φόροι	1.095	(158)
Ζημίες περιόδου	(12.325)	(2.144)
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	19	(4)
Μετόχους της Τράπεζας	(12.344)	(2.139)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,	
	2011	2012
Ζημίες περιόδου	(12.325)	(2.144)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα):		
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους	1.538	523
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	(743)	106
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους	(9)	-
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών, μετά από φόρους	6	(2)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	792	627
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα περιόδου	(11.533)	(1.517)
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	20	(3)
Μετόχους της Τράπεζας	(11.553)	(1.513)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Επισκόπηση

Οι ζημίες περιόδου του Ομίλου που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, διαμορφώθηκαν σε €2.139 εκατ. από ζημίες €12.344 εκατ. για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 και οφείλονται κατά κύριο λόγο στα μειωμένα καθαρά έσοδα από τόκους και στις συνεχιζόμενες υψηλές προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων. Το 2011 ο Όμιλος λόγω της συμμετοχής του στο PSI αναγνώρισε για τα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, ζημίες απομείωσης προ φόρων, ύψους €11,8 δισ.

Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €3.365 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 μειωμένα κατά 12,4% σε σχέση με το ποσό των €3.843 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011, κυρίως λόγω της μείωσης των θέσεων σε ομόλογα λόγω του PSI, και λόγω του αυξημένου κόστους χρηματοδότησης από τον ΕΛΑ και παρά την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου και των περιθωρίων του Ομίλου από τις δραστηριότητες στην Τουρκία. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ήταν 3,6% για τον Όμιλο (ωφελημένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank ύψους 6,5%) για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, αμετάβλητο σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2011. Τα καθαρά έσοδα από τόκους από τις δραστηριότητες στη ΝΑΕ-5 μειώθηκαν κατά 24,7% σε €253 εκατ. στο δωδεκάμηνο του 2012, από €336 εκατ. την ίδια περίοδο του 2011 λόγω της αύξησης του κόστους χρηματοδότησης, της μείωσης των επιτοκίων χορηγήσεων –ακολουθώντας την πτώση των επιτοκίων αγοράς– και της επίδρασης της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο διαμορφώθηκε στο 3,2% από 3,9% για την ίδια περίοδο του 2011. Τα στοιχεία που απαρτίζουν τα καθαρά έσοδα από τόκους για τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
Έσοδα τόκων από:			
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	107	61	(43,0)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	122	177	45,1
Επενδυτικά χρεόγραφα	1.060	721	(32,0)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	5.298	5.271	(0,5)
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.587	6.230	(5,4)
Έξοδα τόκων από:			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(582)	(766)	31,6
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.967)	(1.963)	(0,2)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(119)	(67)	(43,7)
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(76)	(69)	(9,2)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.744)	(2.865)	4,4
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365	(12,4)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή

Οι τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα μειώθηκαν κατά 5,4% και διαμορφώθηκαν σε €6.230 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, από €6.587 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2011. Τα έσοδα από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στην περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν αμετάβλητα – μείωση 0,5% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011 καθώς η αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου στην Τουρκία κατά €2.988 εκατ. αντιστάθμισε την απομόχλευση στην Ελλάδα κατά €4.571 εκατ. και στη ΝΑ Ευρώπη κατά €384 εκατ. σε ετήσια βάση. Τα προσαρμοσμένα δάνεια προ προβλέψεων απομείωσης ανέρχονταν την 31 Δεκεμβρίου 2012 σε €70.509 εκατ. από €72.432 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011.

Οι τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα αυξήθηκαν κατά 4,4% και διαμορφώθηκαν σε €2.865 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, από €2.744 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2011. Τα έξοδα τόκων από υποχρεώσεις προς πελάτες μειώθηκαν οριακά κατά 0,2% κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, κυρίως λόγω της μείωσης του κόστους των καταθέσεων στην Τουρκία καθώς και των μειωμένων υπολοίπων κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012 στην Ελλάδα. Η μείωση αυτή, οφείλεται κυρίως στη σύνθεση της χρηματοδότησης του Ομίλου από το Ευρωσύστημα. Κατά την διάρκεια του 2012 σημειώθηκε αύξηση της χρηματοδότησης του Ομίλου από τον ΕΛΑ (συγκριτικά με την χρηματοδότηση από την ΕΚΤ), η οποία είχε μεγαλύτερο κόστος και κατά συνέπεια επηρέασε αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους του Ομίλου.

Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου			
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)	2.665	2.545	(4,5)
Λοιπές απαιτήσεις κατά του ελληνικού δημοσίου	39	60	53,8
	2.704	2.605	(3,7)
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)			
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις (εκτός της ζημίας απομείωσης λόγω PSI)	143	10	(93,0)
Μετοχικοί Τίτλοι	393	42	(89,3)
	536	52	(90,3)
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης			
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	33	77	133,3
Απομείωση υπεραξίας	120	142	18,3
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	46	90	95,7
	199	309	55,3
Σύνολο	3.439	2.966	(13,8)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή

Κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, καταχωρήθηκαν προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ύψους €2.966 εκατ. (μη συμπεριλαμβάνοντας τις προβλέψεις απομείωσης από τα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου λόγω του PSI), από €3.439 εκατ. το Δεκέμβριο του 2011, μείωση 13,7%, κυρίως λόγω της μείωσης προβλέψεων απομείωσης χρεογράφων δεδομένου ότι η απομείωση των χρεογράφων πραγματοποιήθηκε το 2011. Αναλυτικότερα:

- Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνων που αφορούν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, που αναγνωρίστηκαν την περίοδο 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012, ανήλθαν σε €2.545 εκατ. έναντι ποσού €2.665 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2011 (μείωση κατά 4,5%). Οι προσαρμοσμένες συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €7.277 εκατ. και αντιπροσωπεύουν το 10,3% των προσαρμοσμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης του Ομίλου. Το υψηλό επίπεδο προβλέψεων απομείωσης, σε επίπεδο Ομίλου, αντικατοπτρίζει τη σημαντική αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση στην Ελλάδα λόγω της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης και τη συντηρητική πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας. Ο δείκτης προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προς δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθε σε 54,3% έναντι 74,9% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011. Στις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων περιλαμβάνονται και προβλέψεις ύψους €60 εκατ. που αφορούν σε λοιπές απαιτήσεις κατά του ελληνικού δημοσίου (€39 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011).
- Οι προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων μειώθηκαν από €536 εκατ. το 2011 σε €53 εκατ. το 2012 κυρίως λόγω της εφάπαξ (one-off) απομείωσης των χρεογράφων που πραγματοποιήθηκε το 2011. Οι προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων το 2012 περιλαμβάνουν (α) ποσό ύψους €10 εκατ. (2011: €143 εκατ.) που αφορά κυρίως σε χρεωστικούς τίτλους Κυπριακών τραπεζών και του Κυπριακού Δημοσίου, κατεχόμενους από την Τράπεζα, ταξινομημένους ως «χαρτοφυλάκιο επενδύσεων διαθέσιμων προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις» των οποίων, στις 31 Δεκεμβρίου 2012, η ανακτήσιμη αξία ήταν χαμηλότερη της λογιστικής τους αξίας και η Τράπεζα αναμένει να τους πουλήσει πριν επανέλθουν στη λογιστική τους αξία και (β) ποσό ύψους €42 εκατ. (2011: €394 εκατ.) που αφορά κυρίως σε μετοχικούς τίτλους των οποίων η μείωση της εύλογης αξίας τους κάτω από το κόστος εκτιμάται ότι είναι σημαντική ή παρατεταμένη.

Στις λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης ύψους €309 εκατ. περιλαμβάνονται (α) ζημίες απομείωσης ύψους €77 εκατ. (2011: €32 εκατ.) επί των ακινήτων επενδύσεων, των ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού και (β) ζημίες απομείωσης υπεραξίας θυγατρικών ύψους €121 εκατ. κυρίως αφορά αυτή που προέκυψε κατά την απόκτηση της Vojvodjanska Banka. Οι προαναφερόμενες

ζημιές απομείωσης οφείλονται κυρίως στη μείωση της ανακτήσιμης αξίας τους έναντι της λογιστικής τους αξίας λόγω της επιδείνωσης της οικονομίας στην Ελλάδα και στις χώρες των Βαλκανίων όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Επιπλέον στις λουπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις, για τις οποίες ο Όμιλος εκτιμά ότι η έκβαση θα είναι αρνητική. Οι προβλέψεις για τις εκκρεμείς νομικές υποθέσεις για την χρήση του 2012 ανήλθαν σε χρησιμοποιημένες προβλέψεις ύψους €5 εκατ. σε σχέση με το σχηματισμό πρόσθετων προβλέψεων ύψους €43 εκατ. το 2011.

Επιπλέον ο Όμιλος, την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, αναγνώρισε στην κατάσταση αποτελεσμάτων πρόσθετες ζημιές απομείωσης της αξίας των ομολόγων, προ φόρων, ύψους €466 εκατ. και οφείλεται στη μεταβολή των πιστωτικών περιθωρίων και της αποτίμησης των νέων τίτλων που προέκυψαν από την ανταλλαγή του PSI στην εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής τους. Στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται ανάλυση της εν λόγω ζημίας προ φόρων:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,	
	2011	2012
Ζημία απομείωσης αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου («ΟΕΔ»), προ φόρων		
Χρεωστικοί τίτλοι και δάνεια που περιλαμβάνονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.465	37
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διακρατούμενα μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	10.318	429
Ζημία απομείωσης αξίας ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου, προ φόρων	11.783	466

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή

Καθαρά μη επιτοκιακά έσοδα

Τα καθαρά μη επιτοκιακά έσοδα ανήλθαν σε €164 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, έναντι €530 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2011. Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν τα μη επιτοκιακά έσοδα κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες ⁽¹⁾	494	495	0,2
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	147	131	(10,9)
Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(28)	(431)	-
Καθαρά λουπά έξοδα	(84)	(33)	(60,7)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	1	2	100,0
Σύνολο μη επιτοκιακών εσόδων	530	164	(69,1)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

⁽¹⁾ Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες περιλαμβάνουν καθαρές προμήθειες θεματοφυλακής, διαμεσολάθησης (π.χ., προμήθειες για τη μεταφορά κεφαλαίων και πράξεων σε συνάλλαγμα), προμήθειες λιανικής και επενδυτικής τραπεζικής.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήλθαν σε €495 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, αμετάβλητα σε σύγκριση με το ποσό των €494 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα καθαρά έσοδα από προμήθειες επιβαρύνονται με τις προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II και στον ΕΛΑ λόγω παροχής ρευστότητας, οι οποίες για την περίοδο 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €211 εκατ. από €159 εκατ. το 2011. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες της λιανικής τραπεζικής σημείωσαν μείωση κατά 12,9% (€88 εκατ. την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012 έναντι €101 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011), ενώ το αρνητικό αποτέλεσμα από τις προμήθειες δραστηριοτήτων χρηματαγορών, κεφαλαιαγορών και διαχείρισης περιουσίας αυξήθηκε κατά 66,4% (αρνητική προμήθεια €178 εκατ. την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012 έναντι αρνητικής προμήθειας €107 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011) και τα έσοδα από προμήθειες Επιχειρηματικής & Επενδυτικής Τραπεζικής αυξήθηκαν κατά 3,7% (€85 εκατ. την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012 έναντι €82 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011).

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €131 εκατ. μειωμένα κατά 10,9% σε σύγκριση με το ποσό των €147 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Η μείωση αυτή οφείλεται σε (α) στην μείωση νέας παραγωγής τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων εφάπαξ καταβολής η οποία με τη σειρά της οφείλεται στον χαμηλότερο βαθμό ιδιωτικής αποταμίευσης εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και των μέτρων λιτότητας (β) στην μείωση της παραγωγής στην αγορά αυτοκινήτων, ως αποτέλεσμα τόσο της οικονομικής κρίσης όσο και του εξορθολογισμού της πολιτικής πωλήσεων στον κλάδο αυτοκινήτων. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα βασικά στοιχεία που απαρτίζουν τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012 αντίστοιχα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
Καθαρά αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη/(ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων	42	(640)	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(82)	30	(136,6)
Καθαρά κέρδη από πώληση μετοχικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	-	2	-
Καθαρά κέρδη από πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	12	19	58,3
Καθαρά κέρδη από πώληση θυγατρικών	-	158	-
Σύνολο	(28)	(431)	-

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή

Η ζημία από χρηματοοικονομικές πράξεις και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε €431 εκατ. κατά το δωδεκάμηνο του 2012, σε σύγκριση με τις ζημιές από χρηματοοικονομικές πράξεις ύψους €28 εκατ. του αντίστοιχου διαστήματος του 2011. Το αρνητικό αποτέλεσμα προέρχεται κυρίως από το αρνητικό καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λοιπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη χρηματοοικονομικών στοιχείων ύψους €640 εκατ. το οποίο οφείλεται κυρίως σε ζημιές ύψους €490 εκατ. από παράγωγα και τη λογιστική αντιστάθμισης επιτοκιακού κινδύνου και στο αρνητικό αποτέλεσμα ύψους €150 εκατ. από τις υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Καθαρά λοιπά έξοδα

Τα καθαρά λοιπά έξοδα ανήλθαν σε €33 εκατ. το 2012 συγκριτικά με τα αντίστοιχα έξοδα €84 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2011, και περιλαμβάνονται μερίσματα, υποχρεωτικές εισφορές για δάνεια και καταθέσεις καθώς και έσοδα/(έξοδα) από μη τραπεζικές εργασίες, όπως κέρδη / (ζημιές) από πωλήσεις ακινήτων, έσοδα από ενοίκια, έσοδα των αποθηκευτικών και ξενοδοχειακών κλάδων, λοιπά έσοδα από διάφορες πηγές και καθαρά αποτελέσματα από τη ρευστοποίηση επενδύσεων του private equity.

Λειτουργικά έξοδα και χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών

Τα λειτουργικά έξοδα και το χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών ανήλθαν σε €2.362 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012, μειωμένα κατά 8,1% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα έξοδα των €2.571 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2011. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν τα λειτουργικά έξοδα και το χρηματοοικονομικό κόστος κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
Δαπάνες προσωπικού	(1.616)	(1.393)	(13,8)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(721)	(733)	1,7
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων	(203)	(209)	3,0
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχειρήσεων	(23)	(22)	(4,3)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(2.563)	(2.357)	(8,1)
Χρηματ/μικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(7)	(5)	(28,6)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων & χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(2.570)	(2.362)	(8,1)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι δαπάνες προσωπικού μειώθηκαν κατά 13,8% και ανήλθαν σε €1.393 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2012 από €1.616 εκατ. κατά την ίδια περίοδο του 2011. Η μείωση στην Ελλάδα, εξαιρουμένης της μη επαναλαμβανόμενης πρόβλεψης για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία ύψους €170 εκατ. το 2011, ανήλθε σε 8,3%, λόγω της μείωσης των αποδοχών στο πλαίσιο της νέας επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης εργασίας αλλά και της αποχώρησης του προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης, ενώ οι δαπάνες προσωπικού της Finansbank, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία, σημείωσαν αύξηση 12,2% για το δωδεκάμηνο του 2012 λόγω της αύξησης του συνολικού αριθμού του προσωπικού.

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα αυξήθηκαν οριακά μόλις κατά €12 εκατ. ή 1,7% το 2012 σε σύγκριση με το 2011, και διαμορφώθηκαν σε €733 εκατ. Σημειώνεται ότι στην Ελλάδα, για το δωδεκάμηνο του 2012, τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα μειώθηκαν κατά 8,4%, από €312 εκατ. σε €286 εκατ.

Ζημίες προ φόρων

Για τους λόγους που περιγράφονται ανωτέρω, οι ζημίες προ φόρων, κατά το δωδεκάμηνο του 2012, διαμορφώθηκαν σε €1.986 εκατ., σημειώνοντας μείωση 85,2% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων ύψους €13.420 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2011.

Φόροι

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	Μεταβολή (%)
Φόροι περιόδου	144	201	39,6
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	8	6	(25,0)
Αναλογών φόρος επί της απομείωσης της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου	(1.033)	-	(100,0)
Αναβαλλόμενοι φόροι	(214)	(49)	(77,1)
Σύνολο	(1.095)	158	(114,4)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι φόροι έξοδα για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 ανήλθαν σε €158 εκατ. έναντι φόρου εσόδου €1.095 εκατ. κατά την ίδια περίοδο του 2011 (συμπεριλαμβανομένου και του αναλογούντα φόρου επί της απομείωσης της αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου ύψους €1.033 εκατ.).

Ο συντελεστής φορολογίας εισοδήματος για την Τράπεζα το 2012 και το 2011 είναι 20%. Τον Ιανουάριο 2013, ψηφίστηκε ο Ν. 4110/2013, ο οποίος προβλέπει ότι από την 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά ο συντελεστής φορολογίας αυξάνεται σε 26%.

Η Διοίκηση εκτίμησε ότι τα μελλοντικά φορολογητέα κέρδη δε θα είναι επαρκή να καλύψουν το σύνολο των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών πριν τη λήξη τους και των εκπεστέων προσωρινών διαφορών και για το λόγο αυτό, σε ορισμένες περιπτώσεις αποφάσισε να μην αναγνωρίσει αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις. Συγκεκριμένα:

- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €1.324 εκατ. επί της απομείωσης λόγω PSI που προέκυψαν το 2011, που θα αναγνωριστεί σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία (δηλαδή επί της διαφοράς της λογιστικής αξίας των προς ανταλλαγή ομολόγων στα φορολογικά βιβλία και της ονομαστικής αξίας των νέων ομολόγων που λήφθηκαν κατά την ανταλλαγή). Σημειώνεται ότι σε συνέχεια της ανταλλαγής των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου, όπως περιγράφεται στη Σημείωση 14 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2012 και σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, που ψηφίστηκε αποκλειστικά για την εφαρμογή του PSI και τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, κάθε διαφορά (ζημία) προερχόμενη από την προαναφερθείσα ανταλλαγή, για φορολογικούς λόγους θεωρείται εκπιπτόμενη δαπάνη και αποσβένεται σε 30 ετήσιες ίσες δόσεις,
- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €185 εκατ. επί των φορολογικών ζημιών του Ομίλου (2011: €195 εκατ.), οι οποίες μπορούν να μεταφερθούν προς συμψηφισμό μέχρι το 2019 για τον Όμιλο,
- δεν αναγνώρισε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου, ύψους €417 εκατ. σε μέρος των εκπεστέων προσωρινών διαφορών.

Το 2013, η Διοίκηση επανεκτίμησε τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και προέβη στην αναγνώριση επιπλέον αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης (Βλ. ενότητα 3.19.3.1 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων χρήσεων 2012 και 2013-Φόροι»).

Ζημίες περιόδου

Ως αποτέλεσμα των παραγόντων που περιγράφονται παραπάνω, οι ζημίες αναλογούσες στους μετόχους της Τράπεζας του δωδεκαμήνου του 2012 στους μετόχους της Τράπεζας ανήλθαν σε €2.140 εκατ., σημειώνοντας μείωση 82,7% σε σύγκριση με τις αναλογούσες ζημίες της ίδιας περιόδου του 2011 που ανήλθαν σε €12.344 εκατ.

Ανάλυση ανά τομέα

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα κέρδη/(ζημίες) προ φόρων ανά τομέα δραστηριότητας για τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012. Η πλήρης ανάπτυξη των αποτελεσμάτων ανά τομέα δραστηριότητας παρατίθεται στη Σημείωση 5 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της περιόδου 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2012.

Περίοδος από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2011

Εκατ. €*	Λιανικής Τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής Τραπεζικής	Χρηματοοικονομικών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης Περιουσίας	Ασφαλιστικών Δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	1.204	776	371	63	387	903	139	3.843
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	101	82	(107)	7	94	314	3	494
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης ⁽¹⁾	(25)	(62)	9	178	6	36	(107)	35
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.280	796	273	248	487	1.253	35	4.372
Άμεσες δαπάνες	(688)	(52)	(65)	(135)	(293)	(656)	(250)	(2.139)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.515)	(2.152)	(10.722)	(633)	(202)	(148)	(282)	(15.654)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	(3)	1	1	-	2	1
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(923)	(1.408)	(10.517)	(519)	(7)	449	(495)	(13.420)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

⁽¹⁾ Έσοδα από ασφαλ. δραστηριότητες, καθ. αποτέλεσμα χρημ/κών πράξεων και τίτλων επενδ. Χαρτοφ/κίου, λοιπά έσοδα (κέρδη από πώληση ακινήτων και ενοίκια) καθώς επίσης και έσοδα από δραστηριότητες private equity και μερίσματα.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Περίοδος από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012

Εκατ. €*	Λιανικής Τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής Τραπεζικής	Χρηματοοικονομικών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης Περιουσίας	Ασφαλιστικών Δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	940	745	(106)	71	312	1.265	138	3.365
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	88	85	(177)	6	90	400	3	495
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης ⁽¹⁾	(9)	(49)	(469)	156	17	169	(148)	(333)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	1.019	781	(752)	233	419	1.834	(7)	3.527
Άμεσες δαπάνες	(615)	(51)	(59)	(119)	(273)	(749)	(29)	(1.895)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.736)	(654)	(247)	(31)	(258)	(286)	(408)	(3.620)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	2	-	2
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	(1.332)	76	(1.058)	83	(112)	801	(444)	(1.986)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

⁽¹⁾ Έσοδα από ασφαλ. Δραστηριότητες, καθ. Αποτέλεσμα χρημ/κών πράξεων και τίτλων επενδ. Χαρτοφ/κίου, λοιπά έσοδα (κέρδη από πώληση ακινήτων και ενοίκια) καθώς επίσης και έσοδα από δραστηριότητες private equity και μερίσματα.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Η μείωση των ζημιών προ φόρων του Ομίλου κατά τη περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2011, προέρχεται κυρίως από την μείωση των ζημιών του τομέα Χρηματοοικονομικών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης Περιουσίας, την εμφάνιση κερδών έναντι ζημιών των τομέων Επιχειρηματικής & Επενδυτικής Τραπεζικής και Ασφαλιστικών Δραστηριοτήτων καθώς και από τη βελτιωμένη αποδοτικότητα των Τραπεζικών Δραστηριοτήτων της Τουρκίας.

Ο τομέας της Λιανικής Τραπεζικής, κατά το δωδεκάμηνο του 2012 παρουσίασε αυξημένες ζημίες προ φόρων ύψους €1.331 εκατ. έναντι €923 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2011. Η αύξηση των ζημιών προ φόρων οφείλεται στη μείωση

των καθαρών εσόδων από τόκους λόγω αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση και αφετέρου στις αυξημένες προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου στα εν λόγω υπόλοιπα. Συγκεκριμένα, η μείωση των συνολικών εσόδων του τομέα Λιανικής Τραπεζικής κατά €260 εκατ. οφείλεται κυρίως στην μείωση κατά €294 εκατ. της καταναλωτικής πίστης η οποία ξεπερνά την αύξηση της στεγαστικής πίστης και της πίστης προς μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις κατά €18 εκατ. και €17 εκατ., αντίστοιχα. Εξάλλου, η Τράπεζα συνέχισε το 2012 τις προσπάθειες ρύθμισης στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων εισάγοντας ευέλικτους όρους αποπληρωμής των ενήμερων δανείων όπως επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων είτε μέσω δυνατότητας «περιόδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για συγκεκριμένο διάστημα. Επιπρόσθετα, τα καθαρά έσοδα από τόκους επηρεάστηκαν αρνητικά από τα αυξημένα επιτόκια καταθέσεων του 2012, που στόχευσαν στην διατήρηση του μεριδίου αγοράς ως αποτέλεσμα των αυξημένων πιέσεων από άλλες εγχώριες τράπεζες για την προσέλκυση ρευστότητας. Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων αυξήθηκαν σε €1.436 εκατ. στο δωδεκάμηνο του 2012 από ποσό €1.180 εκατ. που είχαν σχηματιστεί για την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται στην επιδείνωση της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου εξαιτίας των ιδιαίτερα δυσμενών οικονομικών συνθηκών στην Ελλάδα.

Τα κέρδη προ φόρων του τομέα της Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Τραπεζικής, το δωδεκάμηνο του 2012, ανήλθαν σε €76 εκατ., έναντι ζημιών προ φόρων, ύψους €1.408 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2011. Η εμφάνιση κερδών οφείλεται στη σημαντική μείωση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων από €2.101 εκατ. το 2011 σε €608 εκατ. το 2012, η οποία υπερβαίνει την μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους ύψους €776 εκατ. το 2011 έναντι €745 εκατ. το 2012. Εξαιτίας της παρατεταμένης οικονομική κρίσης στην Ελλάδα, η Τράπεζα διατηρεί συντηρητική προσέγγιση σε νέες επιχειρηματικές χρηματοδοτήσεις δίνοντας έμφαση σε μεγάλους επιχειρηματικούς πιστούχους οι οποίοι εκλαμβάνονται ως μειωμένου κινδύνου. Ο τομέας Χρηματοαγορών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης Περιουσίας παρουσίασε ζημίες προ φόρων €1.058 εκατ. στο δωδεκάμηνο του 2012 σε σχέση με ζημίες προ φόρων ύψους €10.518 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2011. Η σημαντική μείωση των ζημιών οφείλεται κυρίως στην σημαντική μείωση των προβλέψεων για πιστωτικούς και άλλων κινδύνων οι οποίες το 2011 ήταν αυξημένες κατά €10.702 εκατ. αντανακλώντας την απομείωση του χαρτοφυλακίου επενδύσεων (ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου) εξαιτίας του PSI. Ιδιαίτερα, κατά το δωδεκάμηνο του 2012 ο συγκεκριμένος τομέας παρουσίασε αρνητικά καθαρά έσοδα από τόκους ύψους €106 εκατ. οι οποίες οφείλονται στο αυξημένο κόστος χρηματοδότησης στην διάρκεια του έτους (με πηγή τον μηχανισμό ELA αντί της EKT) καθώς και στην επίπτωση του PSI δεδομένης της μειωμένης δημιουργίας εσόδων από τόκους από τις ομολογίες.

Ο τομέας των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων, το δωδεκάμηνο του 2012 παρουσίασε κέρδη προ φόρων ποσού €84 εκατ. έναντι ζημιών προ φόρων την αντίστοιχη περίοδο του 2011 ύψους €519 εκατ. Η βελτίωση των αποτελεσμάτων οφείλεται στην εφάπαξ αύξηση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ύψους €631 εκατ. το 2011 λόγω της απομείωσης των Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου εξαιτίας του PSI ύψους €533 εκατ. Τα συνολικά καθαρά λειτουργικά έσοδα παρέμειναν σε επίπεδα €233 εκατ. το 2012 σε σχέση με €248 εκατ. το 2011, αντικατοπτρίζοντας το βελτιωμένο ποσοστό ζημίας των κλάδων αυτοκινήτου και ζωής τα τελευταία δύο έτη καθώς και την αποτελεσματική μείωση των λειτουργικών δαπανών μέσω συνεργιών με την Τράπεζα.

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου (εξαιρουμένων αυτών της Τουρκίας) σημείωσαν ζημίες προ φόρων €112 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2012 έναντι ζημιών προ φόρων €7 εκατ. το αντίστοιχο δωδεκάμηνο του 2011. Η αύξηση των ζημιών οφείλεται κυρίως στα καθαρά έσοδα από τόκους τα οποία παρουσίασαν μείωση κατά €75 εκατ. και ανήλθαν σε €312 εκατ. από €387 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2011. Η μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους ήταν αποτέλεσμα της απομόχλευσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και της αύξησης του όγκου και κόστους των καταθέσεων στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ομίλου για ανεξάρτητη χρηματοδότηση όλων των θυγατρικών. Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων αυξήθηκαν σε €258 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2012 έναντι €200 εκατ. το αντίστοιχο δωδεκάμηνο του 2011, παρά τα σημάδια σταθεροποίησης της ποιότητας του δανειακού χαρτοφυλακίου, ως αποτέλεσμα της επιδείνωσης της αγοραίας αξίας των εμπράγματων εξασφαλίσεων στην ΝΑ Ευρώπη. Σημαντική μείωση επιτεύχθηκε στις άμεσες δαπάνες οι οποίες ανήλθαν σε €273 εκατ. κατά το δωδεκάμηνο του 2012 έναντι €293 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2011.

Τα κέρδη προ φόρων από τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία αυξήθηκαν κατά 78,4%, σε €801 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2012 από €449 εκατ. το αντίστοιχο δωδεκάμηνο του 2011. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην αύξηση καθαρών εσόδων από τόκους ύψους €1.265 εκατ. το 2012 έναντι €903 εκατ. το 2011, η οποία προέρχεται από την αύξηση των χορηγήσεων και την μείωση του κόστους χρηματοδότησης στην Τουρκία. Σημαντική ήταν επίσης η συνεισφορά από την πώληση του 51,0% της Cigna Finans Pension and Life AS από την οποία προέκυψε κέρδος €157 εκατ. το οποίο οδήγησε σε αύξηση των λοιπών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης σε €168 εκατ. το 2012 σε σύγκριση με €36 εκατ. το 2011. Οι

προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων για δάνεια σε καθυστέρηση στο δωδεκάμηνο του 2012 διαμορφώθηκαν σε €286 εκατ. από €147 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2011, γεγονός που οφείλεται στην αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου της Finansbank και στην επικέντρωση σε προϊόντα υψηλού επιτοκιακού περιθωρίου. Η αντίστοιχη αύξηση των δανείων με καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών βρίσκεται εντός της στρατηγικής της Τράπεζας αναφορικά με την ισορροπία κινδύνου και απόδοσης. Το υψηλότερο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο το οποίο ανήλθε σε 6,5% το 2012, έναντι 5,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2011.

Ο τομέας Λοιπές Δραστηριότητες περιλαμβάνει διαχείριση ακινήτων, ξενοδοχειακές δραστηριότητες και αποθηκευτικών υπηρεσιών και λοιπά μη καταναμημένα έσοδα και έξοδα του Ομίλου και συναλλαγές μεταξύ τομέων. Η ζημία προ φόρων, στο τομέα αυτό κατά το δωδεκάμηνο του 2012 ανήλθε σε €446 εκατ. έναντι €495 εκατ. το 2011 και οφείλεται κυρίως στα υψηλότερα άμεσα κόστη το 2011 ως αποτέλεσμα της μη επαναλαμβανόμενης πρόβλεψης ύψους €170 εκατ. για υπαλλήλους με δικαίωμα νόμιμης αποζημίωσης συνταξιοδότησης.

3.19.2.2 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης των χρήσεων 2011 και 2012

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.082	4.500
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.636	4.318
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.683	5.429
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.611	3.693
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	71.496	69.135
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	10.688	8.315
Ακίνητα επενδύσεων	274	280
Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	-	-
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	42	159
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.137	2.138
Ενσώματα πάγια στοιχεία	2.023	1.969
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.310	1.298
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	701	636
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	242	371
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.807	2.557
Σύνολο ενεργητικού	106.732	104.799
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108	33.972
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.331	4.770
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.544	58.722
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	1.728	2.385
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.712	1.386
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.685	2.460
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	63	84
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	276	230
Φόρος εισοδήματος	52	48
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.486	2.628
Σύνολο παθητικού	106.985	106.686
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	6.138	6.138
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.326	3.326
Μείον: Ίδιες μετοχές	-	-
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(10.187)	(11.593)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(723)	(2.129)
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	84	70
Προνομιούχοι τίτλοι	386	172
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(253)	(1.888)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	106.732	104.799

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ορισμένα ποσά στην προηγούμενη περίοδο έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναταξινομήσεις
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.611	3.749	(138)
Σύνολο ενεργητικού	106.732	106.870	(138)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.331	4.469	(138)
Σύνολο παθητικού	106.985	107.123	(138)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(253)	(253)	-
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	106.732	106.870	(138)

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η εξέλιξη των χορηγήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012	Μεταβολή (%)
Στεγαστικά δάνεια	24.079	23.471	(2,5)
Καταναλωτικά δάνεια	8.664	8.984	3,7
Πιστωτικές κάρτες	5.360	6.725	25,5
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	6.221	6.275	0,9
Λιανική τραπεζική	44.323	45.455	2,6
Χορηγήσεις σε Επιχειρήσεις και Δημόσιο	34.292	31.450	(8,3)
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	78.616	76.905	(2,2)
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.120)	(7.770)	9,1
Σύνολο	71.496	69.135	(3,3)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011, που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή και επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων για τη χρήση 2012 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Μείωση κατά μόλις 2,7% σημείωσαν τα προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης του Ομίλου, οι οποίες στο τέλος του 2012 ανήλθαν σε €70.509 εκατ. έναντι €72.432 εκατ. το Δεκέμβριο του 2011, παρά τις τρέχουσες δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα. Η μείωση του προσαρμοσμένου δανειακού χαρτοφυλακίου της Ελλάδος αντισταθμίστηκε μερικώς από την αύξηση των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων στην Τουρκία το δωδεκάμηνο του 2012, η οποία ανήλθε σε 15,5%, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

Τα υπόλοιπα χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής του Ομίλου το Δεκέμβριο 2012 ανήλθαν σε €45.455 εκατ., αυξημένα κατά 2,6% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2011.

Μείωση κατά 2,5% καταγράφεται στα στεγαστικά δάνεια, με τα υπόλοιπα το Δεκέμβριο του 2012 να ανέρχονται σε €23.471 εκατ.

Σε €8.984 εκατ. διαμορφώθηκαν τα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων στο δωδεκάμηνο του 2012, παρουσιάζοντας αύξηση 3,7%.

Επιπλέον, άνοδο 25,5% παρουσίασαν τα υπόλοιπα των πιστωτικών καρτών, τα οποία διαμορφώθηκαν σε €6.725 εκατ. το Δεκέμβριο του 2012. Η αντίστοιχη αύξηση που σημειώθηκε στην Τουρκία ήταν 34,4% σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

Η σχέση των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ως προς τις προσαρμοσμένες χορηγήσεις διαμορφώθηκε στο 19,0%. Ο Όμιλος, ενόψει της επιδεινούμενης οικονομικής συγκυρίας, διενέργησε προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ύψους €2.966 εκατ. το 2012 (εκ των οποίων €2.605 εκατ. αφορούν προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου) έναντι €3.439 εκατ. το 2011 (εκ των οποίων €2.704 εκατ. αφορούν προβλέψεις για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου). Το ποσοστό κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανήλθε σε 54,3%.

Η μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης αξίας απαιτήσεων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 αναλύεται ως εξής:

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών:	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012
Εκατ. €*		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	3.562	7.120
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	2.664	2.545
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI	1.466	37
Διαγραφές απαιτήσεων	(415)	(454)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	46	19
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	-	(1.502)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(107)	(8)
Συναλλαγματικές διαφορές και λοιπά	(96)	15
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	7.120	7.770

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ανήλθε σε €2.545 εκατ., παρουσιάζοντας μείωση 4,5% σε σύγκριση με τις προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ύψους €2.664 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011. Εξαιρουμένων των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου που αφορούν στο δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο ύψους €480 εκατ. για τη περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011, και €13 εκατ. για τη περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012, η αύξηση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου ανέρχεται σε 15,9%.

Την 31 Δεκεμβρίου 2012, η πρόβλεψη απομείωσης δανείων αντιπροσωπεύει το 54,3% των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2011, το ποσοστό αυτό ανερχόταν σε 58,4% (εξαιρουμένων των προβλέψεων των δανείων που ανταλλαχθήκαν στα πλαίσια του PSI, ύψους €1.466 εκατ.), απεικονίζοντας το υψηλότερο μερίδιο των καλυμμένων εταιρικών και στεγαστικών δανείων, για τα οποία δημιουργείται πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών στο σύνολό τους.

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη χρήση 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011, αναλύεται ως εξής:

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012	%
<i>Εκατ. €*</i>			
Καταθέσεις όψεως πιστωτικών ιδρυμάτων	187	73	(61,0)
Καταθέσεις προθεσμίας πιστωτικών ιδρυμάτων	573	660	15,2
Καταθέσεις διατραπεζικής αγοράς	218	552	153,2
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	31.281	30.905	(1,2)
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή repos	1.334	1.097	(17,8)
Λοιπές καταθέσεις	516	686	32,9
Σύνολο	34.108	33.972	(0,4)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι υποχρεώσεις προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα την 31 Δεκεμβρίου 2012 παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητες σε σχέση με το δωδεκάμηνο του 2011. Η μείωση του δανεισμού από την ΕΚΤ και τις Κεντρικές Τράπεζες αντισταθμίστηκε από την αύξηση του δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά, ο οποίος όμως συνεχίζει να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Υποχρεώσεις προς πελάτες

Οι υποχρεώσεις προς πελάτες του Ομίλου παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Υποχρεώσεις προς πελάτες	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012	%
<i>Εκατ. €*</i>			
Καταθέσεις ταμειυτηρίου	19.298	17.088	(11,5)
Καταθέσεις προθεσμίας	32.768	34.201	4,4
Καταθέσεις όψεως, τρεχούμενοι και λοιπές καταθέσεις	6.666	7.054	5,8
Σύνολο καταθέσεων	58.732	58.343	(0,7)
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή repos	26	11	(57,7)
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	786	368	(53,2)
Σύνολο υποχρεώσεων προς πελάτες	59.544	58.722	(1,4)

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011, που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή και επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων για τη χρήση 2012 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Αθροιστικά, οι καταθέσεις ταμειυτηρίου, οι καταθέσεις προθεσμίας και οι καταθέσεις όψεως, τρεχούμενοι και λοιπές καταθέσεις, ανήλθαν σε €58.343 εκατ. στο τέλος του 2012 παρουσιάζοντας οριακή μείωση 0,7% σε σχέση με το 2011, €58.732 εκατ., και παρά τις έντονες υφειακές πιέσεις στην ελληνική οικονομία. Η μείωση οφείλεται κυρίως στη μείωση των καταθέσεων ταμειυτηρίου κατά 11,5% η οποία δεν αντισταθμίστηκε πλήρως από την αύξηση που παρατηρήθηκε στις υπόλοιπες προαναφερθείσες κατηγορίες.

Η διατήρηση των καταθέσεων στο 2012 σε συνδυασμό με την μείωση των δανείων είχε ως αποτέλεσμα ο δείκτης προσαρμοσμένα δάνεια προς καταθέσεις να ανέλθει στο επίπεδο του 107,7% έναντι 110,5% το 2011.

Στις δραστηριότητες της Finansbank επιτεύχθηκαν θετικές επιδόσεις στα υπόλοιπα καταθέσεων τα οποία εξακολουθούν να αυξάνονται σαν αποτέλεσμα της στρατηγικής της τράπεζας να διευρύνει την καταθετική της βάση, καταγράφοντας

αύξηση 10,2% σε ετήσια βάση και σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία. Η επέκταση της καταθετικής βάσης της Finansbank είχε σαν αποτέλεσμα η σχέση δανείων προς καταθέσεις της Finansbank να διαμορφωθεί σε 121,4% σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία.

3.19.2.3 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων ταμειακών ροών χρήσεων 2011 και 2012

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Ζημίες προ φόρων	(13.420)	(1.986)
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	15.622	3.241
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	226	231
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(140)	(138)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	15.269	3.172
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	218	33
Αναλογία (κερδών)/ ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(1)	(2)
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	7	5
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(3)	(4)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	3	2
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών		(158)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	69	75
Τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	16	45
Προσαρμογές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(37)	15
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	(5)	(34)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών απαιτήσεων:	(1.818)	(2.695)
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	64	13
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(1.603)	(68)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	583	(1.401)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(1.991)	(165)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	1.565	(651)
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(435)	(423)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(2.639)	(1.325)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	4.400	(136)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(8.509)	(1.156)
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	1.926	393
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(92)	(79)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(149)	(177)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(128)	(124)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(87)	(47)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.254)	(2.765)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που πωλήθηκαν	-	37
Απόκτηση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(5)	(14)
Πωλήσεις συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	5	6
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(220)	(244)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	21	7
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(10.174)	(7.869)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	12.087	10.546
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	1.714	2.469
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.474	2.931
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(2.771)	(2.697)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές	(43)	(38)
Διάθεση συμμετοχής σε θυγατρική χωρίς απώλεια ελέγχου	2	-
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	168	121
Αγορά ιδίων μετοχών	(168)	(121)
Μερίσματα πληρωθέντα σε προνομιούχους μετόχους	(24)	-
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	(16)	(3)
Συμμετοχή σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου από μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	2	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(1)	(10)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(1.378)	183
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	(126)	9
Καθαρή αύξηση/(μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	(2.045)	(104)
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	6.315	4.271
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	4.271	4.167

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Για περισσότερες πληροφορίες επί των ταμειακών ροών, βλ. ενότητα 3.10 «Κεφάλαια» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.19.2.4 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις μεταβολές των ενοποιημένων ιδίων κεφαλαίων των χρήσεων 2011-2012

Εκατ. €*	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Ίδιες μετοχές	Αποθεματικό διαθέσιμων προς πώληση αξιολογώσεων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης	Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	Λοιπά Αποθεματικά & αποτ/ματα εις νέον	Σύνολο	Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομ/χοι Τίτλοι	Σύνολο
	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες	Κοινές μετοχές	Προνομιούχες									
1 Ιανουαρίου 2011	4.780	358	2.945	383	(5)	(1.825)	(600)	(448)	(10)	4.076	9.654	1.251	10.905
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538	(729)	(9)	6	(15)	791	1	792
Κέρδη/(ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(12.344)	(12.344)	19	(12.325)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	1.538	(729)	(9)	6	(12.359)	(11.553)	20	(11.533)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	1.000	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-	1.000
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου*	-	-	(2)	-	-	-	-	-	-	(8)	(10)	-	(10)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	(33)	(21)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17)	(17)	-	(17)
Μερίσματα προνομιούχων μετοχών*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	(37)	-	-	-	229	192	(768)	(576)
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	5	-	-	-	-	(5)	-	-	-
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2011 και 1 Ιανουαρίου 2012	4.780	1.358	2.943	383	-	(324)	(1.329)	(457)	(4)	(8.073)	(723)	470	(253)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(10)	627	-	627
Ζημιές περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.140)	(2.140)	(4)	(2.144)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(2.150)	(1.513)	(4)	(1.517)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114	114	(214)	(100)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	-	(3)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	(10)	(13)
(Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(1)	(1)	-	(1)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου 2012	4.780	1.358	2.943	383	-	198	(1.212)	(457)	(6)	(10.116)	(2.129)	242	(1.887)

*Τα ποσά απεικονίζουν την επίδραση από την μεταβολή του αναβαλλόμενου φόρου εξαιτίας της αλλαγής του συντελεστή φορολογίας, από την 1 Ιανουαρίου 2011

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Εντός του δωδεκαμήνου του 2012 δεν υπήρξε μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας.

3.19.3 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013

Για τις εταιρείες που ενοποιούνται με τη μέθοδο της ολικής ενοποίησης και με τη μέθοδο της καθαρής θέσης βλ. Σημείωση 47 των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2013.

Σημειώνεται ότι, λόγω αναμορφώσεων τα οικονομικά στοιχεία της χρήσεως 2012 που περιλαμβάνονται στους κάτωθι πίνακες είναι αυτά που περιλαμβάνονται ως συγκριτικά στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2013 και τα οποία διαφέρουν από αυτά που περιλαμβάνονται στις δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως 2012. Ειδικότερα οι αναμορφωμένες ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνολικού αποτελέσματος της χρήσεως 2012 καθώς και η αναμορφωμένη ενοποιημένη Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31

Δεκεμβρίου 2012 περιλαμβάνουν την αναδρομική εφαρμογή νέων λογιστικών αρχών ήτοι την εφαρμογή του τροποποιημένου Δ.Λ.Π. 19 (παροχές στο προσωπικό) ως ακολούθως:

Την 1 Ιανουαρίου 2013, το αναθεωρημένο Δ.Λ.Π. 19 «Παροχές στο προσωπικό» έχει αναδρομική ισχύ. Με βάση την εκτίμηση της Διοίκησης, οι ζημιές για την περίοδο που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2012 μειώθηκαν κατά €13 εκατ. για τον Όμιλο και τα λοιπά συνολικά έσοδα μειώθηκαν κατά €54 εκατ. για τον Όμιλο, (1 Ιανουαρίου 2012: μείωση στα λοιπά συνολικά έσοδα κατά €114 εκατ. για τον Όμιλο) με την αναγνώριση των αντίστοιχων προσαρμογών στις υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις/ απαιτήσεις. Η καθαρή επίδραση των ανωτέρω προσαρμογών, συμπεριλαμβανομένων και των φορολογικών επιπτώσεων, περιλαμβάνει: α) την πλήρη αναγνώριση των αναλογιστικών ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την αύξηση της καθαρής υποχρέωσης, β) την άμεση αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στην κατάσταση αποτελεσμάτων και την μείωση της καθαρής υποχρέωσης και γ) την αντιστροφή της διαφοράς μεταξύ του κέρδους που προέκυψε από την αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων και του επιτοκίου προεξόφλησης μέσω των λοιπών καθαρών εσόδων.

3.19.3.1 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων αποτελεσμάτων 2012 και 2013

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία αποτελεσμάτων του Ομίλου για τις περιόδους 1 Ιανουαρίου-31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013:

Κατάσταση Ενοποιημένων Αποτελεσμάτων	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,	
	2012	2013
Εκατ. €	<i>(όπως αναμορφώθηκαν)</i>	
Τόκοι και εξομιούμενα έσοδα	6.230	5.520
Τόκοι και εξομιούμενα έξοδα	(2.865)	(2.363)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.365	3.157
Έσοδα προμηθειών	776	793
Έξοδα προμηθειών	(281)	(264)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από προμήθειες	495	529
Έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	695	530
Έξοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	(564)	(463)
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	131	67
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων & τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(431)	(95)
Καθαρά λοιπά έσοδα/(έξοδα)	(33)	113
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	3.527	3.771
Δαπάνες προσωπικού	(1.380)	(1.530)
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(733)	(811)
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(209)	(206)
Αποσβέσεις άυλων περ/κών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων	(22)	(20)
Χρηματ/μικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(5)	(5)
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	(2.966)	(1.373)
Απομείωση αξίας ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου	(187)	-
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2	(5)
Ζημιές προ φόρων	(1.973)	(179)
Φόροι	(158)	986
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) περιόδου	(2.131)	807
Αναλογούντα σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(4)	(2)
Μετόχους της Τράπεζας	(2.127)	809

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Ορισμένα ποσά στην προηγούμενη περίοδο έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Δαπάνες προσωπικού	(1.380)	(1.393)	13
Ζημίες προ φόρων	(1.973)	(1.986)	13
Ζημίες περιόδου	(2.131)	(2.144)	13
Μετόχους της Τράπεζας	(2.127)	(2.140)	13
Ζημίες ανά μετοχή – Βασικά και Προσαρμοσμένα	(10,62)	(10,68)	0,06

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Κατάσταση Συνολικών Εσόδων	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,	
	2012	2013
Εκατ. €*	(όπως αναμορφώθηκαν)	
Καθαρά κέρδη/(ζημίες) περιόδου	(2.131)	807
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα), μετά από φόρους:		
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:		
Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση, μετά από φόρους	522	(91)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από φόρους	107	(1.150)
Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης, μετά από φόρους	(2)	36
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	627	(1.205)
Στοιχεία τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα:		
Επανεκτίμηση της καθαρής υποχρέωσης / περιουσιακού στοιχείου, μετά από φόρους	(54)	37
Σύνολο στοιχείων τα οποία μεταγενέστερα δεν μπορούν να μεταφερθούν στα αποτελέσματα	(54)	37
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου, μετά από φόρους	573	(1.168)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	(1.558)	(361)
Αναλογούνται σε:		
Μετόχους μη ελεγχουσών συμμετοχών	(3)	(5)
Μετόχους της Τράπεζας	(1.555)	(356)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Ορισμένα ποσά στην προηγούμενη περίοδο έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2012		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Ζημίες περιόδου	(2.131)	(2.144)	13
Μεταβολή καθαρής υποχρέωσης προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μετά από φόρους	(54)	-	(54)
Λοιπά συνολικά έσοδα/(έξοδα) περιόδου	573	627	(54)
Συγκεντρωτικά συνολικά έξοδα περιόδου	(1.558)	(1.517)	(41)
Μετόχους της Τράπεζας	(1.555)	(1.514)	(41)

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Επισκόπηση

Τα κέρδη του Ομίλου που αναλογούνται στους μετόχους της Τράπεζας για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, διαμορφώθηκαν σε €809 εκατ. από ζημίες €2.127 εκατ. για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 και οφείλονται κατά κύριο λόγο στη μείωση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις και στις επιπρόσθετες απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους. Το 2012, η υποβάθμιση της ποιότητας του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου ως αποτέλεσμα της έντονης πολιτικής αβεβαιότητας, καθώς και η συνεχιζόμενη ασταθής κατάσταση της οικονομίας των

χωρών της ΝΑ Ευρώπης οδήγησε σε υψηλό επίπεδο προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις. Οι δραστηριότητες στην Τουρκία, παρά τις δυσμενείς επιπτώσεις από την υποτίμηση του τοπικού νομίσματος, συνέχισαν τη στήριξη της κερδοφορίας του Ομίλου. Συγκεκριμένα, το 2013 συνεισέφεραν €544 εκατ. από τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου, σε σύγκριση με €802 εκατ. το 2012.

Καθαρά έσοδα από τόκους

Τα καθαρά έσοδα από τόκους ανήλθαν σε €3.157 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 μειωμένα κατά 6,2% σε σχέση με το ποσό των €3.365 εκατ. την ίδια περίοδο του 2012, κυρίως λόγω της μείωσης των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ως αποτέλεσμα της απομόχλευσης στην Ελλάδα και της μείωσης του επενδυτικού χαρτοφυλακίου λόγω του PSI. Η μείωση των τόκων και συναφών εξόδων οφείλεται στο μειωμένο κόστος χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα. Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο του Ομίλου ανήλθε σε 3,4% (θετικά επηρεασμένο από το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο της Finansbank που ανήλθε σε 6,2% και 6,5% το 2013 και το 2012 αντίστοιχα) για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 από 3,6% την ίδια περίοδο του 2012. Τα στοιχεία που απαρτίζουν τα καθαρά έσοδα από τόκους για τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
Έσοδα τόκων από:			
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	61	37	(39,3)
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	177	130	(26,6)
Επενδυτικά χρεόγραφα	721	469	(35,0)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	5.271	4.884	(7,3)
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.230	5.520	(11,4)
Έξοδα τόκων από:			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(766)	(303)	(60,4)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.963)	(1.907)	(2,9)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	(67)	(104)	55,2
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(69)	(49)	(29,0)
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	(2.865)	(2.363)	(17,5)
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.365	3.157	(6,2)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Οι τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα μειώθηκαν κατά 11,4% και διαμορφώθηκαν σε €5.520 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, από €6.230 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Τα έσοδα τόκων από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου, στην περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 μειώθηκαν κατά 7,3% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012, αντικατοπτρίζοντας το αποτέλεσμα της στρατηγικής της απομόχλευσης μέσω της μείωσης των χορηγήσεων και τις αρνητικές επιπτώσεις της απότομης μείωσης των επιτοκίων δανειοδότησης το 2013, που ήταν συνδεδεμένα με το Euribor (του οποίου τα επίπεδα μειώθηκαν το 2013), παρά τις προσπάθειες ανατιμολόγησης που συνεχίστηκαν και το 2013. Επιπλέον, η αύξηση των εγχώριων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά €1.798 εκατ. λόγω των χαρτοφυλακίων της Probank και της FBB, που αποκτήθηκαν το 2013, αντιστάθμισε εν μέρει την μείωση των τόκων που προήλθε από τη μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου της Τουρκίας κατά €1.845 εκατ. σε σύγκριση με το 2012 και τη μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου της ΝΑ Ευρώπης κατά €248 εκατ. αντίστοιχα, σε σύγκριση με το 2012. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης ανέρχονταν σε €70.144 εκατ. από €70.509 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012. Επίσης, η μείωση των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων από επενδυτικά χρεόγραφα προέρχεται κυρίως από τη μείωση της θέσης της Τράπεζας σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα μειώθηκαν κατά 17,5% και διαμορφώθηκαν σε €2.363 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, από €2.865 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012, κυρίως λόγω της μείωσης της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα μέσω του μηχανισμού ELA (ο οποίος επιπρόσθετα των τόκων για τα δανειζόμενα ποσά, επιβαρύνει την Τράπεζα με σχετική προμήθεια για τη χρήση αυτού), σε σύγκριση με την ΕΚΤ. Τα έξοδα τόκων από υποχρεώσεις προς πελάτες μειώθηκαν κατά 2,9% κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, κυρίως λόγω της μείωσης του κόστους των καταθέσεων ως αποτέλεσμα της ανατιμολόγησης των προθεσμιακών καταθέσεων, παρόλο που οι υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκαν σε €62.876 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31

Δεκεμβρίου 2013, από €58.722 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Είναι αξιοσημείωτο ότι η βελτίωση της καταθετικής βάσης επιτεύχθηκε παράλληλα με τη σημαντική αποκλιμάκωση των επιτοκίων καταθέσεων.

Το αυξημένο κόστος χρηματοδότησης αντισταθμίστηκε από τα υψηλότερα επιτόκια που τιμολογήθηκαν στα χαρτοφυλάκια της λιανικής και επιχειρηματικής τραπεζικής κυρίως λόγω της έλλειψης κεφαλαίων αλλά και του αυξημένου πιστωτικού κινδύνου. Επίσης, το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο εξαρτάται από την αυξημένη βαρύτητα που έχουν οι διεθνείς δραστηριότητες πάνω στο μειούμενο εγχώριο ισοζύγιο. Τέλος, η αύξηση των ημερών καθυστέρησης συνέχισαν να επιδρούν αρνητικά στο καθαρό επιτοκιακό περιθώριο κατά το 2013.

Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων

Κατά την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, καταχωρήθηκαν προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων ύψους €1.373 εκατ., από €2.966 εκατ. το Δεκέμβριο του 2012, μείωση 53,7%, κυρίως λόγω της μείωσης προβλέψεων απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών.

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012 παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
α. Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου			
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	-	1	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	2.545	1.135	(55,4)
Λοιπή έκθεση στο Ελληνικό Δημόσιο	60	(21)	(135,0)
	2.605	1.115	(57,2)
β. Προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων			
Χρεωστικοί τίτλοι του χαρτοφυλακίου επενδύσεων - διαθέσιμα προς πώληση και δάνεια και απαιτήσεις	10	(99)	-
Απομείωση Eurobank	-	265	-
Μετοχικοί Τίτλοι	42	12	(71,4)
	52	178	-
γ. Λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης			
Απομείωση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού	77	16	(79,2)
Απομείωση υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές	142	9	(93,7)
Προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις και λοιπές προβλέψεις	90	55	(38,9)
	309	80	(74,1)
Σύνολο	2.966	1.373	(53,7)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικών κινδύνων που αφορούν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, που αναγνωρίστηκαν την περίοδο 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.135 εκατ. (ή €1.628 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης) έναντι ποσού €2.545 εκατ. (ή €2.532 εκατ. οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης) το αντίστοιχο διάστημα του 2012 (μείωση κατά 55,4%), ως αποτέλεσμα της σημαντικά μικρότερης αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση το 2013 και τον αντιλογισμό πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορούσε σε δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο. Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €8.853 εκατ. και αντιπροσωπεύουν το 12,6% των προσαρμοσμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης του Ομίλου. Ο δείκτης προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προς δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 55,9% έναντι 54,3% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Οι προβλέψεις απομείωσης χρεογράφων αυξήθηκαν από €52 εκατ. το 2012 σε €178 εκατ. το 2013 κυρίως λόγω της απομείωσης ύψους €265 εκατ. της συμμετοχής της Eurobank (βλ. επίσης Σημείωση 46 των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για το 2013, ενσωματωμένη ως παραπομπή στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο). Τα βελτιωμένα αποτελέσματα για τους χρεωστικούς τίτλους του χαρτοφυλακίου επενδύσεων – «διαθέσιμα προς πώληση» και «δάνεια και απαιτήσεις», οφείλονται στον αντιλογισμό πρόβλεψης που αφορά σε απαιτήσεις από το ελληνικό Δημόσιο σε συνέχεια των βελτιωμένων περιθωρίων των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου, ενώ το 2012 ο Όμιλος αναγνώρισε ζημιές €10 εκατ. από πιστωτικούς

τίτλους έκδοσης Κυπριακού Δημοσίου και Κυπριακών τραπεζών, ταξινομημένα κυρίως ως «Αξιόγραφα διαθέσιμα προς πώληση» και ως «Τίτλοι από δάνεια και απαιτήσεις», των οποίων η ανακτήσιμη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2012 ήταν χαμηλότερη του αποσβεσμένου κόστους και η Τράπεζα πιστεύει ότι θα τους πωλήσει πριν ανακτήσουν την αποσβεσμένη αξία. Ποσό ύψους €12 εκατ. αφορά απομείωση μετοχικών τίτλων των οποίων η μείωση της εύλογης αξίας τους κάτω από το κόστος εκτιμάται ότι είναι σημαντική ή παρατεταμένη.

Στις λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης ύψους €80 εκατ. περιλαμβάνονται ζημίες απομείωσης ύψους €16 εκατ. (2012: €77 εκατ.) επί των ακινήτων επενδύσεων, των ενσώματων παγίων στοιχείων, λογισμικού, λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων και λοιπών στοιχείων ενεργητικού και ζημίες απομείωσης της υπεραξίας / συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και θυγατρικές ύψους €9 εκατ., που σχετίζονται κυρίως με τις επενδυτικές δραστηριότητες του private equity του Ομίλου, ενώ το 2012 αναγνωρίστηκε απομείωση ύψους €100 εκατ. από τη Vojvodjanska Banka και €20 εκατ. από τις δραστηριότητες του private equity. Οι προαναφερόμενες ζημίες απομείωσης οφείλονται κυρίως στη μείωση της ανακτήσιμης αξίας τους έναντι της λογιστικής τους αξίας λόγω της επιδείνωσης της οικονομίας στην Ελλάδα και στις χώρες των Βαλκανίων όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Επιπλέον στις λοιπές προβλέψεις και προβλέψεις απομείωσης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις, για τις οποίες ο Όμιλος εκτιμά ότι η έκβαση θα είναι αρνητική. Τα έξοδα για δικαστικές υποθέσεις για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €23 εκατ., έναντι €10 εκατ. το 2012.

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισής της, η υπεραξία επιχειρήσεων αποτιμάται στην αξία κτήσης (βλ. Σημείωση 2.5.2) μείον τις όποιες συσσωρευμένες προβλέψεις από απομείωση της αξίας της. Για σκοπούς ελέγχου απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών («ΜΔΤΡ»). Η κατανομή γίνεται σε εκείνες της ΜΔΤΡ, οι οποίες αναμένεται να επωφεληθούν από την επιχειρηματική συνένωση από την οποία προέκυψε η υπεραξία. Ο έλεγχος αυτός απαιτεί τη διενέργεια παραδοχών και εκτιμήσεων, για τις οποίες η διοίκηση πιστεύει ότι αντικατοπτρίζουν τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς και επιπλέον, είναι ανάλογες των κινδύνων που απορρέουν από τα περιουσιακά στοιχεία που εξετάζονται. Ωστόσο, διαφορετικές εκτιμήσεις και παραδοχές θα οδηγούσαν σε διαφορετικά αποτελέσματα.

Ο Όμιλος αξιολογεί σε ετήσια βάση, ή συχνότερα, τη λογιστική αξία της υπεραξίας των επιχειρήσεων, προκειμένου να διαπιστώσει εάν υφίσταται πιθανή απομείωση της αξίας της. Κατά την αξιολόγηση αυτή, εκτιμάται κατά πόσο η λογιστική αξία της υπεραξίας παραμένει πλήρως ανακτήσιμη. Η εκτίμηση γίνεται συγκρίνοντας τη λογιστική αξία της ΜΔΤΡ στην οποία έχει κατανεμηθεί η υπεραξία με το ανακτήσιμο ποσό της, το οποίο είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μείον εξόδων πώλησης και της αξίας από τη χρήση. Η εύλογη αξία εκτιμάται βάσει της αγοραίας αξίας, εφόσον υπάρχει διαθέσιμη, ή προσδιορίζεται από ανεξάρτητο εκτιμητή ή προκύπτει από μοντέλο αποτίμησης. Κατά την εκτίμηση της εύλογης αξίας και της αξίας από τη χρήση, η διοίκηση του Ομίλου διενεργεί εκτιμήσεις και παραδοχές. Εάν η ανακτήσιμη αξία υπολείπεται της λογιστικής, αναγνωρίζεται μη αναστρέψιμη πρόβλεψη απομείωσης και η υπεραξία απομειώνεται κατά το πλεόνασμα της λογιστικής αξίας της ΜΔΤΡ επί της ανακτήσιμης αξίας.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι ΜΔΤΡ στις οποίες κατανέμεται σημαντική υπεραξία αφορούν στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία. Η υπεραξία αυτή αφορά την εξαγορά της Finansbank, η οποία την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανερχόταν σε €1.211 εκατ. επί συνολικού υπολοίπου υπεραξίας €1.379 εκατ. Το υπόλοιπο ποσό αφορά σε διάφορες θυγατρικές εταιρείες στις οποίες δεν αναλογεί σημαντικό ποσό υπεραξίας σε ατομική βάση. Ο Όμιλος διενήργησε τον έλεγχο των ΜΔΤΡ χρησιμοποιώντας την μεθοδολογία «Αξία λόγω Χρήσης» (value in use) με βάση τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της διοίκησης για την επόμενη 5-ετία, μακροπρόθεσμο ρυθμό ανάπτυξης βασισμένο στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν («ΑΕΠ») της χώρας αναπροσαρμοσμένο με τον πληθωρισμό και το προεξοφλητικό επιτόκιο κινδύνου βασισμένα σε μακροπρόθεσμες αποδόσεις κρατικών ομολόγων και μέσο όρο «βήτα» (beta) αγοράς, αναπροσαρμοσμένο για ανάλογο περιθώριο κινδύνου βασισμένο σε ανεξάρτητη ανάλυση.

Ο προσδιορισμός της ανακτήσιμης αξίας της ΜΔΤΡ που αφορά στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία βασίστηκε στις εξής κύριες παραδοχές: τελικός ρυθμός ανάπτυξης 5,5% (2012: 5,2%), ο οποίος βασίστηκε σε δημοσιευμένες αναλύσεις επενδυτικών οίκων, προεξοφλητικό επιτόκιο προ φόρων 19,0% (2012: 19,6%), το οποίο υπολογίστηκε βασιζόμενο στο μέσο ποσοστό του κόστους κεφαλαίου του τραπεζικού κλάδου στην Τουρκία, όπως δημοσιεύτηκε από επενδυτικούς οίκους, τελικό καθαρό επιτοκιακό περιθώριο 5,2% (2012: 5,8%), τελικό δείκτη κόστους προς έσοδα 46,1% (2012: 47,1%) και τελικό δείκτη κάλυψης δανείων σε καθυστέρηση από προβλέψεις απομείωσης 71,2% (2012: 77,0%), τα οποία βασίστηκαν στις οικονομικές μελλοντικές προβλέψεις της Τράπεζας. Βάσει αυτού του ελέγχου δεν απαιτείται απομείωση στη λογιστική αξία της υπεραξίας και του εμπορικού σήματος που προέκυψαν από την εξαγορά της Finansbank. Η Τράπεζα έχει διενεργήσει ανάλυση ευαισθησίας των κυρίων παραδοχών, βάσει της οποίας δεν προέκυψε ζημιά απομείωσης.

Καθαρά μη επιτοκιακά έσοδα/(έξοδα)

Τα καθαρά μη επιτοκιακά έσοδα ανήλθαν σε €609 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 έναντι €164 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν τα μη επιτοκιακά έσοδα κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
Καθαρά έσοδα από προμήθειες ⁽¹⁾	495	529	6,9
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες	131	67	(48,9)
Αποτέλεσμα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	(431)	(95)	(78,0)
Καθαρά λουπά έσοδα / (έξοδα)	(33)	113	-
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	2	(5)	-
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	164	609	-

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

⁽¹⁾ Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες περιλαμβάνουν καθαρές προμήθειες θεματοφυλακής, διαμεσολάβησης (π.χ., προμήθειες για τη μεταφορά κεφαλαίων και πράξεων σε συνάλλαγμα), προμήθειες λιανικής και επενδυτικής τραπεζικής, προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II και στον ΕΛΑ λόγω παροχής ρευστότητας.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες ανήλθαν σε €529 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σύγκριση με το ποσό των €495 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα καθαρά έσοδα από προμήθειες επιβαρύνονται με τις προμήθειες από εκδόσεις στο πλαίσιο του Προγράμματος Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας (Ν. 3723/2008) – Πυλώνας II και στον ΕΛΑ λόγω παροχής ρευστότητας, οι οποίες για την περίοδο 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €183 εκατ. από €211 εκατ. το 2012. Η μείωση οφείλεται στον περιορισμό της εξάρτησης από τη χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μέσω του μηχανισμού ΕΛΑ. Τα καθαρά έσοδα από προμήθειες της λιανικής τραπεζικής σημείωσαν μείωση κατά 14,8% (€75 εκατ. την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013, έναντι €88 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2012), ενώ τα καθαρά έξοδα από προμήθειες των δραστηριοτήτων χρηματαγορών, κεφαλαιαγορών και διαχείρισης περιουσίας μειώθηκαν κατά 20,9% ή €140 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 από €177 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο 2012 και τα έσοδα από προμήθειες επιχειρηματικής και επενδυτικής τραπεζικής σημείωσαν αύξηση κατά 5,9% ή €90 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013 έναντι €85 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2012.

Τα καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές δραστηριότητες για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €67 εκατ. μειωμένα κατά 48,9% σε σύγκριση με το ποσό των €131 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η μείωση αυτή οφείλεται στη μείωση της παραγωγής στους κλάδους γενικών ασφαλίσεων εξαιτίας της συνεχιζόμενης ύφεσης της Ελληνικής οικονομίας. Η ζημία από χρηματοοικονομικές πράξεις και τίτλους επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανήλθε σε €95 εκατ. κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, έναντι ζημίας €431 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Το αρνητικό αποτέλεσμα προέρχεται κυρίως από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο και από τις λουπές καθαρές μη πραγματοποιημένες ζημιές χρηματοοικονομικών στοιχείων ύψους €286 εκατ. το οποίο οφείλεται κυρίως στο αρνητικό αποτέλεσμα ύψους €354 εκατ. (2012: ζημιές €270 εκατ.) από την αποτίμηση υποχρεώσεων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει τις βασικές παραμέτρους των αποτελεσμάτων χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
Καθαρό αποτέλεσμα εμπορικού χαρτοφυλακίου και λουπά καθαρά μη πραγματοποιημένα κέρδη / (ζημιές) χρηματοοικονομικών στοιχείων	(640)	(286)	(55,3)
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση χρεωστικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	30	104	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μετοχικών τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	2	42	-
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων επενδυτικού χαρτοφυλακίου	19	45	136,8
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) από πώληση θυγατρικών	158	-	(100,0)
Σύνολο	(431)	(95)	(78,0)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Καθαρά λοιπά έσοδα

Τα καθαρά λοιπά έσοδα ανήλθαν σε €113 εκατ. για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012 που ήταν έσοδα ύψους €33 εκατ. και περιλαμβάνουν μερίσματα, υποχρεωτικές εισφορές για δάνεια και καταθέσεις καθώς και έσοδα/(έξοδα) από μη τραπεζικές εργασίες, όπως κέρδη/(ζημιές) από πωλήσεις ακινήτων, έσοδα από νοίκια, έσοδα των αποθηκευτικών και ξενοδοχειακών κλάδων, λοιπά έσοδα από διάφορες πηγές, μερίδια του Ομίλου σε επιχειρήσεις στις οποίες έχουν πραγματοποιηθεί επενδύσεις και καθαρά αποτελέσματα από τη ρευστοποίηση επενδύσεων του private equity.

Λειτουργικά έξοδα και χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών

Τα λειτουργικά έξοδα και χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μη ελεγχουσών συμμετοχών ανήλθαν σε €2.572 εκατ. για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013, αυξημένα κατά 9,5% σε σύγκριση με τα αντίστοιχα έξοδα για την ίδια περίοδο του 2012, τα οποία είχαν ανέλθει σε €2.349 εκατ. Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν τα λειτουργικά έξοδα και το χρηματοοικονομικό κόστος κατά τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013:

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
Δαπάνες προσωπικού	(1.380)	(1.530)	10,9
Γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα	(733)	(811)	10,6
Αποσβέσεις και προβλέψεις απομείωσης αξίας ενσώματων παγίων και άυλων περιουσιακών στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	(209)	(206)	(1,4)
Αποσβέσεις άυλων περ/κών στοιχείων αναγνωρισμένων σε συνενώσεις επιχ/σεων	(22)	(20)	(9,1)
Σύνολο λειτουργικών εξόδων	(2.344)	(2.567)	9,5
Χρηματ/μικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(5)	(5)	-
Σύνολο λειτουργικών εξόδων & χρηματοοικονομικού κόστους δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	(2.349)	(2.572)	9,5

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι δαπάνες προσωπικού αυξήθηκαν κατά 10,9% και ανήλθαν σε €1.530 εκατ. για το δωδεκάμηνο του 2013 από €1.380 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012. Η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στο κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία ύψους περίπου €193 εκατ. το οποίο πραγματοποιήθηκε το Δεκέμβριο του 2013 και στο οποίο συμμετείχαν άνω των 2.500 υπαλλήλων. Εκτιμάται, επιπλέον, ότι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ.

Ο μέσος αριθμός υπαλλήλων σε επίπεδο Ομίλου για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 36.306 υπαλλήλους (ο αντίστοιχος αριθμός για το 2012 ήταν 33.988 υπάλληλοι). Η οριακή καθαρή αύξηση του μέσου αριθμού υπαλλήλων της Τράπεζας οφείλεται κυρίως στην απόκτηση της FBB το Μάιο του 2013 και της Probank τον Ιούλιο του 2013, γεγονός εξ αιτίας των οποίων περίπου 1.250 υπάλληλοι περιήλθαν στο προσωπικό της Τράπεζας, ενώ η συγκεκριμένη αύξηση αντισταθμίσθηκε από την αποχώρηση περίπου 2.500 υπαλλήλων, όπως αναφέρεται ανωτέρω. Συμπληρωματικά, η αύξηση του προσωπικού σε επίπεδο Ομίλου οφείλεται και σε αύξηση του μέσου όρου του προσωπικού της θυγατρικής Finansbank κατά 2.025 υπαλλήλους.

Τα γενικά διοικητικά και λοιπά λειτουργικά έξοδα για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 αυξήθηκαν κατά €78 εκατ. ή 10,6%, σε σχέση με τη ίδια περίοδο του 2012, όπου ανήλθαν σε €811 εκατ. κυρίως εξ αιτίας της επέκτασης του δικτύου καταστημάτων της θυγατρικής Finansbank.

Ο εγχώριος δείκτης αποτελεσματικότητας για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2013, όπως προσαρμόστηκε ώστε να εξαιρεί από τα συνολικά έσοδα τη ζημία από χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποτιμημένες στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και από τις δαπάνες προσωπικού το κόστος του προγράμματος εθελουσίας εξόδου ανήλθε σε 70,3%. Επιπρόσθετα, σε προσαρμοσμένη βάση και λαμβάνοντας υπόψη το ετήσιο όφελος από το ανωτέρω πρόγραμμα ύψους €155 εκατ. ο δείκτης διαμορφώνεται σε 61,5%.

Ζημίες προ φόρων

Για τους λόγους που περιγράφονται ανωτέρω, οι ζημίες προ φόρων περιόδου, κατά το δωδεκάμηνο του 2013, διαμορφώθηκαν σε €179 εκατ., σημειώνοντας μείωση κατά 90,9% σε σύγκριση με τις ζημίες προ φόρων περιόδου ύψους €1.973 εκατ. της αντίστοιχης περιόδου του 2012.

Φόροι

Εκατ. €*	Από 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου,		
	2012	2013	Μεταβολή (%)
Φόροι περιόδου	(201)	(133)	33,8
Διακανονισμός ανέλεγκτων φορολογικά χρήσεων	(6)	-	-
Αναβαλλόμενοι φόροι	49	1.119	-
Σύνολο	(158)	986	-

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Η φορολογική ωφέλεια για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε €986 εκατ. σε σύγκριση με το φόρο (έξοδο) ύψους €158 εκατ. για την ίδια περίοδο του 2012 και οφείλεται κυρίως στην αναγνώριση, κατά το 2013, πρόσθετης αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ύψους €1.104 εκατ. ύστερα από επανεκτίμηση της ανακτησιμότητας της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

Τον Ιανουάριο 2013 ο φορολογικός συντελεστής για τις επιχειρήσεις στην Ελλάδα αυξήθηκε από 20% σε 26% για τις χρήσεις που ξεκινούν από 1 Ιανουαρίου 2013 και μετά. Ως εκτούτου οι καθαρές αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις του Ομίλου αυξήθηκαν κατά €372 εκατ., την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Επιπλέον, σε περίπτωση διανομής κερδών, διενεργείται παρακράτηση φόρου 25% επί των διανεμομένων κερδών. Ωστόσο, για τα κέρδη που εγκρίνονται προς διανομή από την 1 Ιανουαρίου 2014 και μετά, ο συντελεστής παρακράτησης μειώνεται στο 10%.

Σημειώνεται ότι με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος, υπό το πρίσμα της ολοκλήρωσης της ανακεφαλαιοποίησης, της αύξησης των καταθέσεων, τη μείωση του δείκτη αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση πέραν των 90 ημερών, την απόκτηση των υγιών περιουσιακών στοιχείων της FBB και της Probank και τη βελτίωση της απόδοσης της Τράπεζας συγκριτικά με τις προηγούμενες χρήσεις, η Τράπεζα προχώρησε σε επανεξέταση της αξιολόγησής της σχετικά με την ανακτησιμότητα της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης. Η αναθεωρημένη αξιολόγηση, η οποία έλαβε υπόψη τα ανωτέρω γεγονότα, βασίστηκε σε αναλυτικές οικονομικές προβλέψεις μέχρι και το 2015 και σε συντηρητικές παραδοχές σχετικά με την ανάπτυξη έως το 2018. Οι κύριες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν στις προβλέψεις είναι η σταδιακή μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα, μείωση του κόστους των καταθέσεων, αύξηση στα έσοδα από προμήθειες, σημαντική μείωση στα λειτουργικά έξοδα λόγω της υλοποίησης του προγράμματος εθελούσιας εξόδου το Δεκέμβριο 2013. Βασίζομενη στα ανωτέρω η Διοίκηση κατέληξε ότι αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ύψους €2.409 εκατ. (έναντι €1.297 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012) για τον Όμιλο, μπορεί να θεωρηθεί ως πραγματοποιήσιμη. Από το ποσό αυτό, €1.958 εκατ. αφορά στις ζημιές από το PSI, οι οποίες, σύμφωνα με το Ν. 4046/2012, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4110/2013, για φορολογικούς λόγους, αποσβένονται ισόποσα σε 30 έτη και θεωρούνται εκπιπτόμενη δαπάνη. Η αύξηση της αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης κατά €1.112 εκατ. ήτοι ποσοστιαία κατά 85,7%, περιλαμβάνει ποσό €372 εκατ. που οφείλεται στην αύξηση του φορολογικού συντελεστή στην Ελλάδα από 20% το 2012 σε 26% το 2013. Η υπόλοιπη αύξηση προέρχεται κυρίως από την Τράπεζα και οφείλεται: (α) στην αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης, ύψους €158 εκατ., επί φορολογικών ζημιών, εκ των οποίων ποσό €112 εκατ. υπολογίστηκε επί φορολογικών ζημιών προηγούμενων χρήσεων για τις οποίες δεν είχε αναγνωριστεί αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση και ποσό €46 εκατ. αφορά αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί φορολογικών ζημιών που σχηματίστηκαν τη χρήση 2013, και (β) στην αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί των επενδυτικών χρεογράφων ύψους €1.273 εκατ. η οποία κυρίως προέρχεται από αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση επί της ζημίας του PSI που δεν είχε αναγνωριστεί τις προηγούμενες χρήσεις. Οι ανωτέρω αυξήσεις αντισταθμίστηκαν κυρίως: (α) από τη μείωση κατά €322 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των παραγώγων (β) από τη μείωση κατά €160 εκατ. των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων επί των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και (γ) από τη μείωση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων κατά €57 εκατ. επί των παροχών προς το προσωπικό.

Αν η οικονομική δραστηριότητα στην Ελλάδα έχει το 2014 και τις επόμενες χρονιές επιδόσεις χειρότερες από τις αναμενόμενες (Βλ. παράγοντα κινδύνου στην ενότητα 2 «Οι πιέσεις της ύφεσης στην Ελλάδα που προκαλούνται από τα μέτρα του Προγράμματος είχαν και ενδέχεται να έχουν αρνητική επίδραση στην επιχειρηματική δραστηριότητα, στα λειτουργικά αποτελέσματα και στην οικονομική κατάσταση του Ομίλου») και το μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα του Ομίλου είναι μικρότερο από αυτό που αναμένεται σήμερα, είτε λόγω χαμηλότερου εισοδήματος, είτε λόγω ζημιών στην αποτίμηση κεφαλαίων ή αυξημένων προβλέψεων δανείων, ο Όμιλος ενδέχεται να μην μπορεί να αναγνωρίσει επιπλέον αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ή να συνεχίσει να αναγνωρίζει τις αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αποτελούν σήμερα μέρος των κεφαλαίων του, κάτι το οποίο μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στα κεφάλαια του Ομίλου. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος είχε αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις ύψους €2.409 εκατ. από το συνολικό ποσό των €4.912 εκατ. που θα μπορούσε να είχε αναγνωριστεί εάν προβλεπόταν επαρκές μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα ώστε να απορροφηθούν μετέπειτα. Για να πραγματοποιηθούν οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις πρέπει να προκύπτει επαρκές φορολογητέο εισόδημα. Η Διοίκηση αξιολογεί τακτικά εάν η αναγνώριση των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων είναι κατάλληλη στο βαθμό που το μελλοντικό φορολογητέο εισόδημα θα μπορεί να απορροφήσει αυτές τις φορολογικές ζημιές και άλλες αφαιρετέες προσωρινές διαφορές. Αν τα επίπεδα των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων μειωθούν εντός των επομένων ετών, η αξία των περιουσιακών στοιχείων του Ομίλου και τα κεφάλαιά του μπορεί να μειωθούν και έτσι να δημιουργηθούν επιπλέον κεφαλαιακές ελλείψεις.

Κέρδη / (Ζημιές) περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας

Ως αποτέλεσμα των παραγόντων που περιγράφονται παραπάνω, τα αναλογούντα κέρδη περιόδου στους μετόχους της Τράπεζας για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €809 εκατ., έναντι ζημιών ύψους €2.127 εκατ.

Πληροφορίες ανά τομέα δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα κέρδη/(ζημιές) περιόδου προ φόρων ανά τομέα δραστηριότητας για τις περιόδους από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013. Η πλήρης ανάπτυξη των αποτελεσμάτων ανά τομέα δραστηριότητας παρατίθεται στη Σημείωση 5 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της περιόδου 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2013.

Περίοδος από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2012

Εκατ. €*	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρηματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματογορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλιστικών δραστηριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστηριοτήτων	Τραπεζικών δραστηριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστηριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	940	745	(106)	71	312	1.265	138	3.365
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	88	85	(177)	6	90	400	3	495
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης ⁽¹⁾	(9)	(49)	(469)	156	17	169	(148)	(333)
Καθαρά λειτουργικά έσοδα/(έξοδα)	1.019	781	(752)	233	419	1.834	(7)	3.527
Άμεσες δαπάνες	(615)	(51)	(59)	(116)	(272)	(748)	(20)	(1.881)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.736)	(654)	(247)	(31)	(258)	(286)	(409)	(3.621)
Αναλογία κερδών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	-	-	-	2	-	2
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(1.332)	76	(1.058)	86	(111)	802	(436)	(1.973)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

⁽¹⁾ Έσοδα από ασφαλ. δραστηριότητες, καθ. αποτελέσματα χρημ/κών πράξεων και τίτλων επενδ. χαρτοφ/κίου, λοιπά έσοδα (κέρδη από πώληση ακινήτων και ανοίκια) καθώς επίσης και έσοδα από δραστηριότητες private equity και μερίσματα.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2012 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2011) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Περίοδος από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €*	Λιανικής τραπεζικής	Επιχειρη-ματικής & Επενδυτικής τραπεζικής	Χρηματαγορών – Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης περιουσίας	Ασφαλι-στικών δραστη- ριοτήτων	Διεθνών τραπεζικών δραστη- ριοτήτων	Τραπεζικών δραστη- ριοτήτων Τουρκίας	Λοιπών δραστη- ριοτήτων	Όμιλος
Καθαρά έσοδα από τόκους	619	696	(101)	84	299	1.299	261	3.157
Καθαρά έσοδα από προμήθειες	75	90	(140)	7	90	401	6	529
Λοιπά αποτελέσματα εκμετάλλευσης (1)	-	(46)	28	102	15	44	(58)	85
Καθαρά λειτουργικά έσοδα	694	740	(213)	193	404	1.744	209	3.771
Άμεσες δαπάνες	(569)	(50)	(55)	(98)	(260)	(859)	(286)	(2.177)
Κατανομή δαπανών & προβλέψεων	(1.114)	(421)	528	14	(117)	(338)	(320)	(1.768)
Αναλογία κερδών / (ζημιών) από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	-	-	(4)	1	1	(3)	-	(5)
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	(989)	269	256	110	28	544	(397)	(179)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

⁽¹⁾ Έσοδα από ασφαλ. δραστηριότητες, καθ. αποτελέσματα χρημ/κών πράξεων και τίτλων επενδ. Χαρτοφ/κίου, λοιπά έσοδα (κέρδη από πώληση ακινήτων και ανοίκια) καθώς επίσης και έσοδα από δραστηριότητες private equity και μερίσματα.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ανάλυση ανά τομέα

Η μείωση των ζημιών προ φόρων του Ομίλου κατά τη περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2012, οφείλεται κυρίως στη βελτίωση του εγχώριου οικονομικού κλίματος το οποίο συνέβαλε στη μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων, στον αντιλογισμό της πρόβλεψης όπως υπολογίσθηκε κατά το 2012 για απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και στον περιορισμό των υψηλών ζημιών από επενδυτική δραστηριότητα προηγούμενου έτους. Η συνεισφορά της Finansbank ήταν ιδιαίτερα σημαντική παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικράτησαν στην Τουρκική αγορά κατά το δεύτερο μισό του 2013, ενώ ο Τομέας Διεθνών Δραστηριοτήτων κατέγραψε κέρδη προ φόρων για την περίοδο από 1 Ιανουαρίου ως 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σύγκριση με τις ζημιές προ φόρων την αντίστοιχη περίοδο του 2012.

Ο τομέας της Λιανικής Τραπεζικής, κατά το δωδεκάμηνο του 2013 παρουσίασε μείωση ζημιών προ φόρων ύψους €989 εκατ., έναντι €1.332 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2012. Η μείωση των ζημιών προ φόρων οφείλεται κυρίως στη μείωση των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και στην αντίστοιχη μείωση της πρόβλεψης απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου για τα εν λόγω δάνεια. Συγκεκριμένα, η μείωση των συνολικών λειτουργικών εσόδων του τομέα Λιανικής Τραπεζικής κατά €325 εκατ. οφείλεται κυρίως στην μείωση κατά €213 εκατ. της καταναλωτικής πίστης η οποία ξεπερνά την αύξηση των εσόδων της στεγαστικής πίστης και των χορηγήσεων προς μικρομεσαίες και μικρές επιχειρήσεις κατά €77 εκατ. και €35 εκατ., αντίστοιχα. Οι προσπάθειες απομόχλευσης του χαρτοφυλακίου της Λιανικής Τραπεζικής συνεχίστηκαν και κατά το 2013. Η Τράπεζα συνέχισε το 2013 τις προσπάθειες ρύθμισης στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων εισάγοντας ευέλικτους όρους αποπληρωμής των ενήμερων δανείων όπως επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων είτε μέσω δυνατότητας «περίοδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για συγκεκριμένο διάστημα. Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων μειώθηκαν σε €796 εκατ. τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 από ποσό €1.436 εκατ. που είχαν σχηματιστεί για την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η εν λόγω μείωση οφείλεται στην σταδιακή βελτίωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα.

Τα κέρδη προ φόρων του τομέα της Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Τραπεζικής, τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €269 εκατ., έναντι κερδών προ φόρων ύψους €76 εκατ. το δωδεκάμηνο του 2012. Η αύξηση των κερδών οφείλεται κυρίως στη μείωση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων από €608 εκατ. το 2012 σε €375 εκατ. το 2013, η οποία υπερβαίνει την μείωση των καθαρών εσόδων από τόκους ύψους €745 εκατ. το 2012 σε €696 εκατ. το 2013. Η Τράπεζα διατηρεί τη συντηρητική της προσέγγιση σε νέες επιχειρηματικές χρηματοδοτήσεις δίνοντας έμφαση στα δάνεια προς μεγάλες επιχειρήσεις οι οποίοι εκλαμβάνονται ως μειωμένου ρίσκου.

Ο τομέας Χρηματαγορών - Κεφαλαιαγορών & Διαχείρισης Περιουσίας παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους €256 εκατ. κατά το 2013 σε σχέση με ζημιές προ φόρων ύψους €1.058 εκατ. για την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η σημαντική αύξηση των κερδών οφείλεται κυρίως στον αντιλογισμό των προβλέψεων, όπως υπολογίσθηκαν κατά το 2012 για απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου καθώς και στις προβλέψεις απομείωσης του χαρτοφυλακίου επενδύσεων εξαιτίας του PSI κατά το δωδεκάμηνο του 2012.

Ο τομέας των ασφαλιστικών δραστηριοτήτων κατά το 2013 παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους €110 εκατ. σε σύγκριση με €86 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η βελτίωση των αποτελεσμάτων οφείλεται στον έλεγχο του κόστους κυρίως των απαιτήσεων των κλάδων Ζωής και Αυτοκινήτου, στην αποτελεσματική διαχείριση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου, στην ανάπτυξη και προώθηση νέων προϊόντων, στην ενίσχυση του δικτύου πωλήσεων και στην αποτελεσματική συγκράτηση των λειτουργικών δαπανών μέσω της ανάπτυξης των συνεργειών με την Τράπεζα. Τα καθαρά λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε €193 εκατ. το 2013 σε σύγκριση με €233 εκατ. το 2012, αντικατοπτρίζοντας κυρίως τη μείωση της παραγωγής στους κλάδους ιδιοκτησίας και ατυχημάτων ως αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας.

Οι διεθνείς τραπεζικές δραστηριότητες του Ομίλου σημείωσαν κέρδη προ φόρων ύψους €28 εκατ. το 2013 έναντι ζημιών προ φόρων €111 εκατ. το 2012. Η αύξηση οφείλεται κυρίως στη σταθεροποίηση του ρυθμού ανάπτυξης των επισφαλειών, αντικατοπτρίζοντας τη σταθεροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιοχή, καθώς και στη βελτίωση των δανειακών εισπράξεων. Για τον λόγο αυτό οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων μειώθηκαν σε €114 εκατ. το 2013, από €255 εκατ. το 2012. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, επιτεύχθηκε σημαντική μείωση στις άμεσες δαπάνες όπου ανήλθαν σε €260 εκατ. σε σύγκριση με €272 εκατ. με την αντίστοιχη περίοδο του 2012.

Τα κέρδη προ φόρων από τις δραστηριότητες του Ομίλου στην Τουρκία, κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, μειώθηκαν σε €544 εκατ. από €802 εκατ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2012, λόγω των τροποποιήσεων στο κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τον τραπεζικό κλάδο της χώρας και λόγω της αύξησης των επιτοκίων, καθώς και από την πτώση της συναλλαγματικής ισοτιμίας της τούρκικης λίρας έναντι του Ευρώ κατά το 2013. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση καθαρών εσόδων το 2013, καθώς στο 2012 είχε συμπεριληφθεί η σημαντική συνεισφορά του κέρδους ύψους €157 εκατ. από την πώληση του 51,0% της Cigna Finans Pension and Life AS, καθώς και στην αύξηση των άμεσων δαπανών ως αποτέλεσμα της επέκτασης στην Τουρκική αγορά με το άνοιγμα 93 νέων καταστημάτων εντός του 2013. Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων αυξήθηκαν σε €338 εκατ. το 2013, από €286 εκατ. το 2012, ως αποτέλεσμα της έμφασης της ανάπτυξης του δανειακού χαρτοφυλακίου της Finansbank σε προϊόντα υψηλού περιθωρίου και στη συντηρητική πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας.

Ο τομέας Λοιπές Δραστηριότητες περιλαμβάνει τη διαχείριση ακίνητης περιουσίας, τις ξενοδοχειακές και δραστηριότητες αποθηκευτικών υπηρεσιών και λοιπά μη κατανεμημένα έσοδα και έξοδα του Ομίλου και συναλλαγές μεταξύ τομέων. Οι ζημιές προ φόρων, στον τομέα αυτό κατά τη χρήση του 2013 ανήλθαν σε €397 εκατ. (2012: €436 εκατ.). Η μείωση των ζημιών οφείλεται κυρίως στην αύξηση των καθαρών εσόδων από τόκους ύψους €261 εκατ. το 2013, από €138 εκατ. το 2012. Οι άμεσες δαπάνες αυξήθηκαν το 2013 σε €286 εκατ. από €20 εκατ. το 2012, λόγω του προγράμματος εθελουσίας της Τράπεζας που έλαβε χώρα το Δεκέμβριο 2013 με συνολικό κόστος περίπου €193 εκατ.

3.19.3.2 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες επί των ενοποιημένων καταστάσεων οικονομικής θέσης της χρήσης 2012 και 2013

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα ενοποιημένα στοιχεία της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης του Ομίλου με ημερομηνία 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	4.500	5.910
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.318	2.847
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	5.429	3.087
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	3.693	3.671
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	69.135	67.250
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	8.315	17.477
Ακίνητα επενδύσεων	280	535
Συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	159	143
Υπεραξία επιχειρήσεων, λογισμικό και λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία	2.138	1.709
Ενσώματα πάγια στοιχεία	1.969	1.755
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.297	2.409
Απαιτήσεις από ασφαλιστικές δραστηριότητες	636	721
Απαιτήσεις από φόρο εισοδήματος	371	441
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	2.558	2.754
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	221
Σύνολο ενεργητικού	104.798	110.930
ΠΑΘΗΤΙΚΟ		
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	33.972	27.897
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα	4.770	3.029
Υποχρεώσεις προς πελάτες	58.722	62.876
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	2.385	2.199
Λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	1.386	1.607
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	2.460	2.404
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	80	53
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	388	530
Φόρος εισοδήματος	48	46
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2.629	2.406
Υποχρεώσεις σχετιζόμενες με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση	-	9
Σύνολο παθητικού	106.840	103.056
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
Μετοχικό κεφάλαιο	6.138	2.073
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	3.326	11.975
Μείον: Ίδιες μετοχές	-	(2)
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(11.748)	(6.935)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(2.284)	7.111
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	70	683
Προνομούχοι τίτλοι	172	80
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(2.042)	7.874
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	104.798	110.930

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ορισμένα ποσά στην προηγούμενη περίοδο έχουν αναμορφωθεί προκειμένου να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα της τρέχουσας περιόδου σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2012		
	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Απαιτήσεις από αναβαλλόμενους φόρους	1.297	1.298	(1)
Σύνολο ενεργητικού	104.798	104.799	(1)
Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενους φόρους	80	84	(4)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	388	230	158
Σύνολο παθητικού	106.840	106.686	154
Αποθεματικά & αποτελέσματα εις νέον	(11.748)	(11.593)	(155)
Ίδια κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	(2.284)	(2.129)	(155)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(2.042)	(1.888)	(154)
Σύνολο παθητικού και ιδίων κεφαλαίων	104.798	104.799	(1)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Η εξέλιξη των χορηγήσεων του Ομίλου παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013	Μεταβολή (%)
Στεγαστικά δάνεια	23.471	22.505	(4,1)
Καταναλωτικά δάνεια	8.984	8.633	(3,9)
Πιστωτικές κάρτες	6.725	5.691	(15,4)
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	6.275	6.360	1,4
Λιανική τραπεζική	45.455	43.189	(5,0)
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και δημόσιο	31.450	32.914	4,7
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	76.905	76.103	(1,0)
Μείον: Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.770)	(8.853)	(13,9)
Σύνολο	69.135	67.250	(2,7)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Μείωση κατά μόλις 0,5% σημείωσαν τα προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης του Ομίλου, οι οποίες στο τέλος του 2013 ανήλθαν σε €70.144 εκατ. έναντι €70.509 εκατ. το Δεκέμβριο του 2012. Συγκεκριμένα, το εγχώριο δανειακό χαρτοφυλάκιο αυξήθηκε κατά €1.798 εκατ. κυρίως λόγω της ενσωμάτωσης των χαρτοφυλακίων της Probank και της FBB, όπου αντιστάθμισε τη μείωση των δανειακών χαρτοφυλακίων της Finansbank κατά €1.845 εκατ. (ενώ σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία, το χαρτοφυλάκιο της Τουρκίας παρουσίασε αύξηση 12,9%) και της NA Ευρώπης κατά €318 εκατ.

Τα υπόλοιπα χορηγήσεων λιανικής τραπεζικής του Ομίλου το Δεκέμβριο 2013 ανήλθαν σε €43.189 εκατ., μειωμένα κατά 5,0% σε σχέση με το Δεκέμβριο του 2012.

Μείωση κατά 4,1% καταγράφεται στα στεγαστικά δάνεια, με τα υπόλοιπα το Δεκέμβριο του 2013 να ανέρχονται σε €22.505 εκατ.

Σε €8.633 εκατ. διαμορφώθηκαν τα υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων στο δωδεκάμηνο του 2013, παρουσιάζοντας μείωση 3,9%.

Επιπλέον, μείωση 15,4% παρουσίασαν τα υπόλοιπα των πιστωτικών καρτών, τα οποία διαμορφώθηκαν σε €5.691 εκατ. το Δεκέμβριο του 2013.

Η σχέση των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ως προς τις προσαρμοσμένες χορηγήσεις διαμορφώθηκε στο 22,5% έναντι 19,0% το 2012. Ο αντίστοιχος δείκτης για το εγχώριο χαρτοφυλάκιο διαμορφώθηκε στο 27,4%.

Ο Όμιλος, ως αποτέλεσμα της σημαντικά μικρότερης ανάπτυξης των δανείων σε καθυστέρηση το 2013, διενέργησε προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου €1.115 εκατ. έναντι €2.605 εκατ. το 2012. Συγκεκριμένα, οι νέες επισφάλειες σε επίπεδο Τράπεζας σημείωσαν πτώση κατά 56,5% σε ετήσια βάση στα €1,5 δισ. κατά το 2013, ενώ κατά το 2012, που αποτέλεσε την κορύφωση της κρίσης στην Ελλάδα, είχαν ανέλθει σε €3,6 δισ. Επιπρόσθετα, το ποσοστό

κάλυψης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανήλθε σε 55,9%, έναντι 54,3% το 2012 (εξαιρουμένων των προβλέψεων για δάνεια προς το Ελληνικό Δημόσιο).

Η μεταβολή της πρόβλεψης απομείωσης αξίας απαιτήσεων για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναλύεται ως εξής:

Μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών:	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
<i>Εκατ. €*</i>		
Υπόλοιπο 1 Ιανουαρίου	7.119	7.770
Αύξηση / (μείωση) λόγω εξαγοράς / πώλησης θυγατρικής	-	759
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	2.545	1.135
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI	37	-
Διαγραφές απαιτήσεων	(234)	(239)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	18	58
Μεταβολή της παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	(220)	(244)
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(8)	(216)
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	(1.502)	-
Συναλλαγματικές διαφορές	15	(170)
Υπόλοιπο 31 Δεκεμβρίου	7.770	8.853

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου από δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ανήλθε σε €1.135 εκατ., παρουσιάζοντας μείωση 55,4% έναντι €2.545 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Η μείωση όπως αναφέρεται ανωτέρω οφείλεται στην σημαντικά μικρότερη ανάπτυξη των δανείων σε καθυστέρηση καθώς και στον αντιλογισμό πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορά σε δάνειο προς το ελληνικό Δημόσιο.

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Οι υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη χρήση 31 Δεκεμβρίου 2013 και 2012, αναλύεται ως εξής:

Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013	Μεταβολή (%)
<i>Εκατ. €*</i>			
Καταθέσεις όψεως πιστωτικών ιδρυμάτων	73	125	71,2
Καταθέσεις προθεσμίας πιστωτικών ιδρυμάτων	660	1.214	83,9
Καταθέσεις διατραπεζικής αγοράς	552	367	(33,5)
Υποχρεώσεις προς την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και Κεντρικές Τράπεζες	30.904	20.703	(33,0)
Καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων υπό μορφή γeros	1.097	4.713	329,6
Λοιπές καταθέσεις	686	775	13,0
Σύνολο	33.972	27.897	(17,9)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι υποχρεώσεις προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα την 31 Δεκεμβρίου 2013 μειώθηκαν σημαντικά σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 κυρίως λόγω της μείωσης του δανεισμού από την ΕΚΤ και τις Κεντρικές Τράπεζες από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 (όπου αφορούσε χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ) σε €20,7 (όπου αφορούσε χρηματοδότηση από την ΕΚΤ) δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013, όπου εν μέρει αντισταθμίστηκε από την αύξηση του δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά, ο οποίος όμως συνεχίζει να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, καθώς και από τις καταθέσεις πελατών.

Υποχρεώσεις προς πελάτες

Η εξέλιξη των καταθέσεων του Ομίλου παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Υποχρεώσεις προς πελάτες	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013	Μεταβολή (%)
Εκατ. €*			
Καταθέσεις:			
Ταμειυτηρίου	17.088	17.717	3,7
Προθεσμίας	34.201	35.893	4,9
Τρεχούμενοι	2.485	2.744	10,4
Όψεως	4.100	5.338	30,2
Λοιπές	469	572	22,0
Σύνολο καταθέσεων	58.343	62.264	6,7
Καταθέσεις πελατών υπό μορφή γeros	11	23	109,1
Λοιπές υποχρεώσεις προς πελάτες	368	589	60,1
Σύνολο υποχρεώσεων προς πελάτες	379	612	61,5
Σύνολο υποχρεώσεων προς πελάτες	58.722	62.876	7,1

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Οι συνολικές υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκαν κατά 7,1% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 κυρίως λόγω των καταθέσεων συνολικού ύψους €4.049 εκατ. που προήλθαν από τις FBB και Probank κατά την ημερομηνία απόκτησης τους. Συγκεκριμένα, σημειώθηκε άνοδος τόσο στις προθεσμιακές καταθέσεις κατά 4,9%, όσο και στις καταθέσεις ταμειυτηρίου κατά 3,7% αλλά και στους λοιπούς λογαριασμούς (τρεχούμενους όψεως και λοιπούς) κατά 22,7%. Είναι αξιοσημείωτο ότι η βελτίωση της καταθετικής βάσης επετεύχθη παράλληλα με τη σημαντική αποκλιμάκωση των επιτοκίων καταθέσεων. Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκαν σημαντικά μέσω όλων των κυρίων περιοχών δραστηριοποίησης του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι εγχώριες καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 12,5% κυρίως λόγω της απόκτησης των FBB και Probank, όπως αναφέρεται ανωτέρω. Η ΝΑ Ευρώπη αυξήθηκε κατά 9,0% ενώ οι καταθέσεις της Τουρκίας αυξήθηκαν κατά 16,0%, σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία, με τις χαμηλού κόστους καταθέσεις όψεως να αποτελούν αυξημένο ποσοστό των συνολικών καταθέσεων. Ωστόσο, σε επίπεδο Ομίλου, η αύξηση των καταθέσεων από τη Finansbank αντισταθμίστηκε από την πτώση της τούρκικης λίρας έναντι του Ευρώ κατά 20,4%.

Η αύξηση των καταθέσεων στο 2013 σε συνδυασμό με την μείωση των δανείων είχε ως αποτέλεσμα ο δείκτης προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών μετά από προβλέψεις απομείωσης προς καταθέσεις να κατέλθει στο επίπεδο του 97,5% έναντι 107,7% το 2012.

3.19.3.3 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων ταμειακών ροών περιόδων 1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
	(Όπως αναμορφώθηκαν)	
Ταμειακές ροές λειτουργικών δραστηριοτήτων		
Ζημίες προ φόρων περιόδου	(1.973)	(179)
Προσαρμογές για:		
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λοιπές προσαρμογές:	3.228	1.774
Αποσβέσεις ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	231	226
Αποσβέσεις διαφοράς υπέρ / υπό το άρτιο επενδυτικού χαρτοφυλακίου, δανείων & απαιτήσεων και δανειακών υποχρεώσεων	(138)	3
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού και άλλων κινδύνων	3.172	1.430
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	20	216
Αναλογία (κερδών) / ζημιών από συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(2)	5
Χρηματοοικονομικό κόστος δικαιωμάτων προαίρεσης μετοχών μη ελεγχουσών συμμετοχών	5	5
Έσοδα από μερίσματα αξιογράφων επενδύσεων	(4)	(3)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων & ακινήτων επενδύσεων	2	(4)
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση θυγατρικών	(158)	-
Καθαρό (κέρδος) / ζημία από πώληση αξιογράφων επενδύσεων	75	(191)

Εκατ. €	Από 1 Ιανουαρίου έως	
	31 Δεκεμβρίου 2012 (Όπως αναμορφώθηκαν)	31 Δεκεμβρίου 2013
Τόκοι χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων και αποτελέσματα από επαναγορά πιστωτικών τίτλων	45	75
Προσαρμογές αποτίμησης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	14	217
Αρνητική υπεραξία	-	(208)
Λοιπές μη ταμειακές λειτουργικές ροές	(34)	3
Καθαρή (αύξηση) / μείωση λειτουργικών απαιτήσεων:	(2.695)	6.362
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε Κεντρικές Τράπεζες	13	(525)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(68)	1.551
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	(1.401)	1.632
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα ενεργητικού	(165)	23
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(651)	3.774
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	(423)	(93)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) λειτουργικών υποχρεώσεων:	(1.325)	(9.031)
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	(136)	(6.393)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(1.156)	111
Παράγωγα χρηματοπιστωτικά μέσα παθητικού	393	(1.640)
Υποχρεώσεις από παροχές στο προσωπικό	(79)	(29)
Ασφαλιστικά αποθέματα και υποχρεώσεις	(177)	(56)
Φόρος εισοδήματος που καταβλήθηκε	(123)	(203)
Λοιπά στοιχεία παθητικού	(47)	(821)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.765)	(1.074)
Ταμειακές ροές επενδυτικών δραστηριοτήτων		
Απόκτηση θυγατρικών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που αποκτήθηκαν	-	561
Συμμετοχή στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικών εταιρειών	-	-
Πωλήσεις θυγατρικών εταιρειών, εκτός ταμειακών διαθεσίμων και ισοδυνάμων που πωλήθηκαν	37	19
Απόκτηση συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	(14)	-
Εισπραχθέντα μερίσματα από χαρτοφυλάκιο επενδύσεων και συμμετοχές με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	6	8
Απόκτηση ακινήτων επενδύσεων, ενσώματων παγίων στοιχείων, και άυλων περιουσιακών στοιχείων	(244)	(212)
Εισπράξεις από διάθεση ενσώματων παγίων στοιχείων και ακινήτων επενδύσεων	7	7
Απόκτηση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	(7.869)	(8.554)
Εισπράξεις από πώληση και εξόφληση χαρτοφυλακίου επενδύσεων	10.546	8.276
Καθαρές ταμειακές ροές από επενδυτικές δραστηριότητες	2.469	105
Ταμειακές ροές χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων		
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	1.079
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	-	(119)
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	2.931	3.244
Αποπληρωμή πιστωτικών τίτλων, λοιπών δανειακών υποχρεώσεων και προνομιούχων τίτλων	(2.697)	(3.298)
Απόκτηση επιπλέον ποσοστών σε θυγατρικές	(38)	(8)
Διάθεση συμμετοχής σε θυγατρική χωρίς απώλεια ελέγχου	-	543
Εισπράξεις από πώληση ιδίων μετοχών	121	27
Αγορά ιδίων μετοχών	(121)	(29)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	(3)	-
Έξοδα αύξησης κεφαλαίου	(10)	(238)
Καθαρές ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες	183	1.201
Επίπτωση συναλλαγματικών διαφορών στο ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα	9	(144)
Καθαρή αύξηση / (μείωση) ταμείου και ταμειακών ισοδυνάμων	(104)	88
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα έναρξης περιόδου	4.271	4.167
Ταμείο και ταμειακά ισοδύναμα τέλους περιόδου	4.167	4.255

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Κατάσταση Ταμειακών Ροών

Εκατ. €*

31 Δεκεμβρίου 2012

	Αναμορφωμένα ποσά	Δημοσιευμένα ποσά	Αναμορφώσεις
Ζημιές προ φόρων περιόδου	(1.973)	(1.986)	13
Μη ταμειακά στοιχεία που περιλαμβάνονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων & λουιές προσαρμογές	3.228	3.241	(13)
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	20	33	(13)
Καθαρές ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες	(2.765)	(2.765)	-

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Για περισσότερες πληροφορίες επί των ταμειακών ροών, βλ. ενότητα 3.10 «Κεφάλαια» του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.19.3.4 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες για τις μεταβολές της κατάστασης μεταβολών ιδίων κεφαλαίων της 1 Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €	Μετοχικό Κεφάλαιο		Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		Άλλες μετοχές	Αποθεματικό διαβέβαιων αξιολογώσεων	Αποθεματικό συναλ/κών διαφορών	Αντιστάθ-μηση καθαρής επένδυσης ταμειακών ροών	Αντιστάθ-μηση ταμειακών ροών	Παροχές προσωπικού	Λοιπά Αποθεματ κά & αποτ/ματα εις νέον		Μη ελέγχουσες συμμετοχές & Προνομ/χοι	
	Κοινές μετοχές	Προνο-μιούχες	Κοινές μετοχές	Προνο-μιούχες							Σύνολο	Σύνολο	Τίτλοι	Σύνολο
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως δημοσιεύθηκε	4.780	1.358	2.943	383	-	(324)	(1.329)	(457)	(4)	-	(8.073)	(723)	470	(253)
Προσαρμογές λόγω εφαρμογής νέων λογιστικών προτύπων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(114)	-	(114)	-	(114)
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2012 όπως αναμορφώθηκε	4.780	1.358	2.943	383	-	(324)	(1.329)	(457)	(4)	(114)	(8.073)	(837)	470	(367)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(54)	(10)	573	-	573
Ζημιές περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(2.127)	(2.127)	(4)	(2.131)
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	522	117	-	(2)	(54)	(2.137)	(1.554)	(4)	(1.558)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	114	114	(214)	(100)
Μερίσματα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	-	(3)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3)	(3)	(10)	(13)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Ιανουαρίου 2013	4.780	1.358	2.943	383	-	198	(1.212)	(457)	(6)	(168)	(10.103)	(2.284)	242	(2.042)
Λοιπά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(91)	(1.085)	-	36	37	(62)	(1.165)	(3)	(1.168)
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	809	809	(2)	807
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα / (έξοδα) περιόδου	-	-	-	-	-	(91)	(1.085)	-	36	37	747	(356)	(5)	(361)
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	953	-	9.076	-	-	-	-	-	-	-	-	10.029	-	10.029
Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής	(5.014)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5.014	-	-	-
Έξοδα αύξησης μετοχικού κεφαλαίου	-	-	(238)	-	-	-	-	-	-	-	-	(238)	-	(238)
Επαναγορά προνομιούχων μετοχών	-	(4)	-	(189)	-	-	-	-	-	-	74	(119)	-	(119)
Έκδοση και επαναγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	55	55	(91)	(36)
Εξαγορές / πωλήσεις & συμμετοχές σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών & συμμετοχών με τη μέθοδο της καθαρής θέσης (Αγορές) / πωλήσεις ιδίων μετοχών	-	-	-	-	(2)	-	-	-	-	-	26	26	617	643
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2013	719	1.354	11.781	194	(2)	107	(2.297)	(457)	30	(131)	(4.187)	7.111	763	7.874

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση 2013 (που συμπεριλαμβάνουν και τα συγκριτικά της χρήσης 2012) που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Τα ίδια κεφάλαια την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €7.874 εκατ. έναντι αρνητικών ιδίων κεφαλαίων ύψους €2.042 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012. Η μεταβολή οφείλεται στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και της διαφοράς από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο κατά €10.029 εκατ. η οποία προήλθε αφενός από την ανακεφαλαιοποίηση στην οποία συμμετείχαν το ΤΧΣ με εισφορά ομολόγων EFSF ποσού €8.677 εκατ. και ιδιώτες επενδυτές με εισφορά μετρητών ποσού €1.079 εκατ. και αφετέρου από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €273 εκατ. λόγω έκδοσης μετοχών της Τράπεζας και ανταλλαγής αυτών με μετοχές της Eurobank. Επίσης η αύξηση των ιδίων κεφαλαίων οφείλεται και στα κέρδη μετά από φόρους της χρήσης 2013, τα οποία ανήλθαν σε €807 εκατ. Η αύξηση αυτή αντισταθμίστηκε εν μέρει με ζημίες ύψους €1.085 εκατ. που προήλθαν από συναλλαγματικές διαφορές από τη μετατροπή των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της Finansbank λόγω πτώσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας της τουρκικής λίρας έναντι του Ευρώ.

3.19.4 Σημαντικές αλλαγές στην Οικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου

Σύμφωνα με δήλωση της Διοίκησης της Τράπεζας, δεν έχει επέλθει καμία σημαντική αλλαγή στην χρηματοοικονομική θέση της Τράπεζας και του Ομίλου από την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2013 έως την ημερομηνία δημοσίευσης του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, με εξαίρεση τα γεγονότα που αναφέρονται στην ενότητα 3.10.2 «*Άντληση κεφαλαίων-Λοιπές πρόσφατες εξελίξεις*» και την ολοκλήρωση της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου.

3.19.5 Μερισματική πολιτική

Περιορισμοί στην πληρωμή μερισμάτων βάσει νόμου

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία (Κ.Ν. 2190/1920) και το Καταστατικό της Τράπεζας, τα καθαρά κέρδη περιόδου της Τράπεζας διανέμονται με την εξής σειρά:

- (α) Ποσοστό από 5% μέχρι και 20% των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού μέχρι συμπλήρωσης ποσού τακτικού αποθεματικού ίσου προς το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου. Μετά τη συμπλήρωση του ποσού αυτού, η κράτηση παύει να είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση μείωσης του τακτικού αποθεματικού σε ποσό μικρότερο από το μισό (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου από οποιοδήποτε λόγο, η υποχρέωση σχηματισμού τακτικού αποθεματικού γίνεται πάλι υποχρεωτική.

Καθαρά κέρδη περιόδου της Τράπεζας είναι αυτά που προκύπτουν από τα ακαθάριστα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν, μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων, ζημιών, νομίμων αποσβέσεων και κάθε άλλης εταιρικής υποχρέωσης, συμπεριλαμβανομένου και του φόρου εισοδήματος.

- (β) Κρατείται το απαιτούμενο ποσό για την καταβολή του ελάχιστου μερίσματος, που προβλέπεται από το άρθρο 3 του Α.Ν. 148/1967, όπως ισχύει. Με βάση το νόμο αυτό, η Τράπεζα υποχρεούται να διανέμει ελάχιστο μέρισμα, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο του 35% των καθαρών κερδών της σε μη ενοποιημένη βάση, όπως ορίστηκαν ανωτέρω, αφαιρουμένων του ποσού που κρατήθηκε για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού, τυχόν κερδών που προέρχονται από την πώληση συμμετοχών που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 20% του καταβλημένου κεφαλαίου θυγατρικής εταιρείας στο οποίο η Τράπεζα είχε συμμετοχή για τουλάχιστον 10 έτη καθώς και των καθαρών κερδών από αποτίμηση χρηματοπιστωτικών μέσων στην εύλογη αξία τους. Κατά την τακτική Γενική Συνέλευση, πλειοψηφία μετόχων που αντιπροσωπεύει 65% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να λάβει την απόφαση να διανείμει μέρισμα μικρότερο του τεθέντος κατώτατου ορίου σύμφωνα με τον Α.Ν. 148/1967. Σε αυτήν την περίπτωση, το μη διανεμηθέν μέρισμα πρέπει να μεταφερθεί σε ειδικό αποθεματικό το οποίο, εντός τεσσάρων ετών μετά τη Γενική Συνέλευση πρέπει να διανεμηθεί υπό μορφή μερίσματος σε μετοχές. Επίσης, πλειοψηφία που αντιπροσωπεύει το 70% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μπορεί να ψηφίσει υπέρ της διανομής μερίσματος μικρότερου του εκ του νόμου κατώτατου ορίου ή της μη διανομής μερίσματος χωρίς να μεταφερθούν τα σχετικά ποσά σε ειδικό αποθεματικό.
- (γ) Υπό την επιφύλαξη της παραγράφου (β) ανωτέρω, μετά την κράτηση του υποχρεωτικού κατώτατου ποσού μερίσματος, αφαιρείται το ποσό που κατά την κρίση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης πρέπει να μεταφερθεί για το σχηματισμό έκτακτων αποθεματικών και παρακρατείται ποσό για την κάλυψη αμοιβών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας και το υπόλοιπο ποσό των κερδών διανέμεται ως πρόσθετο μέρισμα ή μεταφέρεται στα κέρδη εις νέον.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων για τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να γίνει οποιαδήποτε διανομή στους μετόχους, αν κατά την ημερομηνία λήξης της τελευταίας χρήσης το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας είναι ή θα γίνει, μετά τη διανομή αυτή, κατώτερο από το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου, προσαυξημένου με τα αποθεματικά, τα οποία απαγορεύεται από το νόμο ή το Καταστατικό να διανεμηθούν.

Τα ποσά που διανέμονται στους μετόχους δεν μπορεί να ξεπερνούν το ποσό των μη ενοποιημένων αποτελεσμάτων, μετά από φόρους, της τελευταίας χρήσης που έληξε, προσαυξημένο με τα κέρδη προηγούμενων χρήσεων και με τα αποθεματικά, τα οποία επιτρέπεται να διανεμηθούν και αποφάσισε σχετικά η Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή τους και μειωμένο κατά το ποσό των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και το ποσό που επιβάλλεται να διατεθεί, σύμφωνα με το νόμο ή το Καταστατικό, για το σχηματισμό αποθεματικών. Το προς διανομή ποσό καταβάλλεται στους μετόχους μέσα σε δύο μήνες από την απόφαση της τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις. Η αξίωση του μετόχου για το μέρος παραγράφεται μετά την παρέλευση πενταετίας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ο χρόνος έναρξης της πενταετίας αρχίζει από το τέλος του έτους εντός του οποίου εγκρίθηκε η διανομή μερίσματος από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία η Τράπεζα δύναται επίσης να διανείμει προσωρινό μέρος κατά τη διακριτική ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον 20 τουλάχιστον μέρες πριν την εν λόγω διανομή, υποβληθεί στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας λογιστική κατάσταση της Τράπεζας και δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και μία ημερήσια εφημερίδα ή, αντί της ημερήσιας εφημερίδας, αναρτηθεί στην επίσημη ιστοσελίδα της Τράπεζας και ενημερωθεί αμελλητί το οικείο μητρώο (σύμφωνα με το άρθρο 232 του Ν. 4072/2012). Τα εν λόγω μερίσματα δε δύνανται να υπερβαίνουν το ήμισυ των καθαρών κερδών όπως αυτά ορίζονται από τη λογιστική κατάσταση.

Τρέχοντες περιορισμοί στην πληρωμή μερισμάτων

Πέραν των ανωτέρω, η Τράπεζα λόγω της συμμετοχής της στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας υπόκειται σε επιπλέον περιορισμούς διανομής μερισμάτων. Σύμφωνα με τις ειδικότερες διατάξεις του Ν. 3723/2008 αναφορικά με το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, τα μερίσματα της Τράπεζας δε δύνανται να υπερβαίνουν το ποσοστό 35% που προβλέπει ως ελάχιστο ποσοστό το άρθρο 3 παράγραφος 1 του Α.Ν. 148/1967, όπως ισχύει (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ως άνω πρόγραμμα, βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας»). Περαιτέρω, σύμφωνα με τον νόμο αυτό, ο διορισθείς εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου στο Διοικητικό Συμβούλιο με δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας, έχει τη δυνατότητα να ασκήσει δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης σχετικής με τη διανομή μερισμάτων της Τράπεζας σύμφωνα με τυχόν απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας. Βλ. ενότητα 4.2.1. «Δικαιώματα Μετόχων» για περισσότερες πληροφορίες για τους όρους των προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας σχετικά με την προνομιακή απόληψη μερίσματος, σε περίπτωση διανομής μερίσματος από την Τράπεζα.

Οι περιορισμοί του Ν. 3723/2008 σχετικά με τη διανομή μερισμάτων μέχρι του 35% εφαρμόζονται αναλόγως και για όσο το ΤΧΣ είναι μέτοχος της Τράπεζας. Επίσης, για το ίδιο χρονικό διάστημα, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ που ορίστηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας μπορεί να ασκήσει δικαίωμα αρνησικυρίας επί αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου αναφορικά με, μεταξύ άλλων, τη διανομή μερίσματος και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους.

Σύμφωνα περαιτέρω με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει το Ελληνικό Δημόσιο απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη λήψη κεφαλαίων κρατικής ενίσχυσης από τις ελληνικές τράπεζες, δεν επιτρέπεται η Τράπεζα να διανείμει μερίσματα ή να πληρώσει κουπόνια κινητών αξιών έκδοσής της ή να χρησιμοποιήσει αποθεματικά της για αυτό το λόγο μέχρι τη λήξη της περιόδου αναδιάρθρωσής της, εκτός αν η ως άνω καταβολή εκπληρώνει νόμιμη υποχρέωση της Τράπεζας ή η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής χορηγεί σχετική εξαίρεση.

Με το Ν. 4079/2012 ορίστηκε ότι η απαγόρευση της μη απόκτησης ιδίων μετοχών δεν ισχύει για την επαναγορά προνομιούχων ιδίων μετοχών που έχουν εκδοθεί και ως εξαγοράσιμες, όταν η απόκτηση αυτή έχει σκοπό την ενίσχυση των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις εκάστοτε αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος και έχει δοθεί η σύμφωνη γνώμη της Τράπεζας της Ελλάδος. Κατά την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920, κατά

παρέκκλιση των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγράφου 2 και της παραγράφου 4 του άρθρου 16 και των περιπτώσεων γ και ε της παραγράφου 3 του άρθρου 17β του ίδιου ως άνω νόμου (Κ.Ν. 2190/1920).

Τα μερίσματα των προνομιούχων μετοχών που διαπραγματεύονται στο χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης καθώς και των προνομιούχων μετοχών που εκδόθηκαν σύμφωνα με το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, προηγούνται κατά τη διανομή των κερδών, των κοινών μετοχών. Σύμφωνα με τους όρους της έκδοσης των προνομιούχων εξαγοράσιμων μετοχών άνευ σωρευτικού μερίσματος και άνευ δικαιώματος ψήφου από την Τράπεζα που εκδόθηκαν τον Ιούνιο του 2008, η Τράπεζα απαιτείται να διανέμει μερίσματα στους κατόχους των προνομιούχων μετοχών της πριν τη διανομή τυχόν μερισμάτων στους κοινούς μετόχους της, μειώνοντας έτσι τα διανεμητέα ποσά προς τους κοινούς μετόχους. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι τράπεζες που συμμετέχουν στο σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας μπορούσαν να διανείμουν μέρισμα στους κοινούς μετόχους μόνο με τη μορφή κοινών μετοχών για τις χρήσεις 2008 έως και 2012, εξαιρουμένων των ιδίων μετοχών. Κατά την ημερομηνία του παρόντος, δεν υφίσταται περιορισμός στην πληρωμή μερισμάτων με τη μορφή κοινών μετοχών για τη χρήση του 2013. Ωστόσο, ενδέχεται τέτοιος περιορισμός να επιβληθεί όπως έγινε και τα προηγούμενα έτη.

3.19.6 Δικαστικές και διαιτητικές διαδικασίες

Κατά της Τράπεζας και ορισμένων θυγατρικών της έχουν ασκηθεί δικαστικές αγωγές στα πλαίσια της συνήθους επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους. Οι αγωγές αυτές γενικότερα αφορούν παραβάσεις της νομοθεσίας περί προστασίας των καταναλωτών, της τραπεζικής νομοθεσίας, εργασιακών θεμάτων και λοιπών νόμων. Καμιά από τις αγωγές αυτές δεν είναι σημαντική. Ο Όμιλος και η Τράπεζα, σχηματίζουν προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις όταν πιστεύουν ότι είναι πιθανό να επέλθει ζημιά, η οποία εύλογα μπορεί να εκτιμηθεί. Οι προβλέψεις αυτές ενδέχεται να μεταβληθούν από περίοδο σε περίοδο σε περίπτωση που υπάρξουν νέα δεδομένα. Οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει ο Όμιλος την 31 Δεκεμβρίου 2013, ανέρχονται σε €70 εκατ. και αφορούν τις περιπτώσεις εκείνες που η ζημιά είναι πιθανή και μπορεί να εκτιμηθεί με εύλογη βεβαιότητα. Τα αντίστοιχα ποσά το 2012 ανέρχονταν σε €80 εκατ. Για τις περιπτώσεις που δεν έχει σχηματιστεί σχετική πρόβλεψη, η Διοίκηση δεν είναι σε θέση να εκτιμήσει εύλογα τις πιθανές ζημιές, επειδή η διαδικασία μπορεί να διαρκέσει πολλά χρόνια, βρίσκονται σε πρώιμο στάδιο, υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με το πιθανό τελικό αποτέλεσμα, υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την έκβαση των εκκρεμών προσφυγών και υπάρχουν σημαντικά ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν. Παρόλα αυτά η Διοίκηση από κοινού με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών, εκτιμούν ότι η οριστική διευθέτηση των ανωτέρω υποθέσεων δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στην οικονομική θέση, στα αποτελέσματα και στις ταμειακές ροές του Ομίλου.

Finansbank - Νομικές Διαδικασίες

Έρευνα Επιτροπής Ανταγωνισμού

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Τουρκίας, το Νοέμβριο του 2011, κίνησε έρευνα εις βάρος 12 τραπεζών που δραστηριοποιούνται στην Τουρκία, συμπεριλαμβανομένης της Finansbank, προκειμένου να προσδιορίσει εάν είχαν παραβιάσει τους Τουρκικούς νόμους περί ανταγωνισμού σε ότι αφορά τα επιτόκια, τις αμοιβές και τις προμήθειες των καταθετικών και πιστοδοτικών προϊόντων και των πιστωτικών καρτών. Στις 8 Μαρτίου 2013, η Επιτροπή Ανταγωνισμού της Τουρκίας εξέδωσε την τελική απόφασή της, ήτοι ότι οι τράπεζες υπό έρευνα είχαν παραβιάσει το άρθρο 4 του Νόμου με αριθμό 4054 και όρισε πρόστιμα ανάλογα με τα έσοδα που παρουσίασαν το 2011. Το πρόστιμο της Finansbank ανέρχεται σε 1% των εσόδων της για το 2011, ήτοι TL 54 εκατ. Η Finansbank έκανε χρήση του δικαιώματος έκπτωσης 25%, προπληρώνοντας το 75% του προστίμου (TL 40 εκατ.) εντός ενός μηνός από την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού της Τουρκίας. Η Finansbank έχει εκκινήσει διαδικασίες για την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής στο Διοικητικό Δικαστήριο της Άγκυρας.

Σύμφωνα με τα άρθρα 57 και 58 του Νόμου περί Ανταγωνισμού, οι πελάτες έχουν τη δυνατότητα να προβάλλουν αξιώσεις (μέσω συλλογικών αγωγών) κατά της Finansbank για αποζημιώσεις. Εντούτοις, δεν υφίσταται δεδικασμένο σε Τουρκικό δικαστήριο με επικύρωση ή απόρριψη τέτοιων αξιώσεων από πελάτες και δεν υφίστανται συναφείς τετελεσμένες υποθέσεις.

Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει, λαμβάνοντας υπόψη και τα ανωτέρω, ότι ούτε η Τράπεζα ούτε κανένα άλλο μέλος του Ομίλου εμπλέκεται σε δικαστική ή διαιτητική διαδικασία (συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών οι οποίες εκκρεμούν ή επαπειλούνται και για τις οποίες η Τράπεζα να είναι ενήμερη) η οποία μπορεί να έχει ή μπορεί να είχε κατά τη διάρκεια των 12 προηγούμενων από την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου μηνών σημαντική επίδραση στην χρηματοοικονομική θέση και αποτελέσματα της Τράπεζας και του Ομίλου.

3.20 Επιλεγμένα στατιστικά στοιχεία και άλλες πληροφορίες

Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα ενότητα αναφέρονται στην Τράπεζα και στις θυγατρικές της. Τα στατιστικά δεδομένα που παρουσιάζονται ακολούθως μπορεί να διαφέρουν από τα στοιχεία που εμφανίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, όπως αυτά παρουσιάζονται σε άλλα κεφάλαια του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου. Οι πληροφορίες αυτές προέρχονται από τις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και από πληροφοριακές καταστάσεις που υποβάλλονται στην Τράπεζα της Ελλάδος, σύμφωνα με προβλεπόμενα από το υφιστάμενο ρυθμιστικό πλαίσιο. Η πληροφόρηση αυτή αποτελεί τμήμα της τακτικής χρηματοοικονομικής και διοικητικής πληροφόρησης του Ομίλου προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Τα ποσά που παρουσιάζονται ακολούθως είναι σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Α.

3.20.1 Μέσα υπόλοιπα των τοκοφόρων στοιχείων Ενεργητικού & Παθητικού και επιτόκια

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα μέσα υπόλοιπα και το μέσο επιτόκιο των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού καθώς και οι αντίστοιχοι τόκοι (έσοδα και έξοδα) για τις χρήσεις 2011-2013. Οι ακόλουθοι πίνακες έχουν υπολογισθεί με βάση τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων κάθε τριμήνου για κάθε περίοδο, εκτός εάν αναφέρεται με διαφορετικό τρόπο.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου								
	2011			2012			2013		
	Μέσο υπόλοιπο	Τόκος	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκος	Μέσο επιτόκιο %	Μέσο υπόλοιπο	Τόκος	Μέσο επιτόκιο %
Τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού									
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	5.835	21	0,4%	3.336	8	0,2%	4.159	7	0,2%
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις) ⁽¹⁾	3.555	86	2,4%	4.326	53	1,2%	3.320	30	0,9%
Χρεόγραφα ⁽²⁾⁽³⁾	20.871	1.182	5,7%	15.014	898	6,0%	16.739	599	3,6%
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ^{(3),(5)}	79.608	5.298	6,7%	77.189	5.271	6,8%	76.586	4.884	6,4%
Πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(4.371)			(6.950)			(8.032)		
Σύνολο	105.498	6.587	6,2%	92.915	6.230	6,7%	92.772	5.520	6,0%
Τοκοφόρα στοιχεία παθητικού									
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ⁽¹⁾	31.657	582	1,8%	35.438	766	2,2%	29.949	303	1,0%
Υποχρεώσεις προς πελάτες	63.628	1.967	3,1%	57.317	1.963	3,4%	61.592	1.907	3,1%
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λουπές δανειακές υποχρεώσεις ⁽⁴⁾	3.101	195	6,3%	2.583	136	5,3%	3.042	153	5,0%
Σύνολο	98.386	2.744	2,8%	95.338	2.865	3,0%	94.583	2.363	2,5%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

⁽¹⁾ Η Τράπεζα κατά πάγια πολιτική της υπολογίζει τα μέσα υπόλοιπα ως τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων των λογαριασμών κατά το τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Συνεπώς, για τον υπολογισμό των ετήσιων μέσων υπολοίπων, λαμβάνει πέντε (5) παρατηρήσεις (τέλους προηγούμενης χρήσης, τέλους τρέχουσας χρήσης και τέλους ενδιάμεσων τρίμηνων περιόδων).

⁽²⁾ Τα χρεόγραφα περιλαμβάνουν: (i) «Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων» και (ii) «Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων».

⁽³⁾ Τα μέσα υπόλοιπα δεν περιλαμβάνουν την επίδραση της απομείωσης αξίας των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου και των δανείων με το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τους όρους του PSI, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011.

⁽⁴⁾ Δεν περιλαμβάνονται οι καλυμμένες ομολογίες που έχουν χαρακτηριστεί ως χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων.

⁽⁵⁾ Συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών (180 για στεγαστικά) για τα οποία έχει παύσει ο εκτοκισμός τους.

Ανάλυση της μεταβολής των καθαρών εσόδων από τόκους – Ανάλυση λόγων μεταβολής των μέσων υπολοίπων και των μέσων επιτοκίων

Οι ακόλουθοι πίνακες αναλύουν τη μεταβολή των τόκων και εξομοιούμενων εσόδων και τόκων και εξομοιούμενων εξόδων (καθαρά έσοδα από τόκους), σε αυτή που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων υπολοίπων των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και σε αυτή που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων επιτοκίων. Η μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους που οφείλεται στη μεταβολή των μέσων υπολοίπων, έχει υπολογιστεί, πολλαπλασιάζοντας τη μεταβολή των μέσων υπολοίπων κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους με το μέσο επιτόκιο του προηγούμενου έτους. Η

μεταβολή που οφείλεται στη μεταβολή των επιτοκίων, έχει υπολογιστεί, πολλαπλασιάζοντας τη μεταβολή του μέσου επιτοκίου του τρέχοντος έτους με τα μέσα υπόλοιπα του τρέχοντος έτους. Συνεπώς, η καθαρή μεταβολή των καθαρών εσόδων από τόκους έχει κατανεμηθεί ανάλογα με τη μεταβολή του όγκου των μέσων υπολοίπων και των μέσων επιτοκίων. Οι μεταβολές έχουν υπολογισθεί με βάση τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων κάθε τριμήνου για κάθε περίοδο, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις μεταβολές στα καθαρά έσοδα από τόκους βλ. ενότητα 3.19.2 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012» και «3.19.3 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013».

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2012 σε σχέση με 31 Δεκεμβρίου 2011			31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 31 Δεκεμβρίου 2012		
	Καθαρή μεταβολή	Μεταβολή λόγω όγκου	Μεταβολή λόγω επιτοκίου	Καθαρή μεταβολή	Μεταβολή λόγω όγκου	Μεταβολή λόγω επιτοκίου
Τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού						
Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	(13)	(9)	(4)	(1)	2	(3)
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	(33)	19	(52)	(23)	(12)	(11)
Χρεόγραφα	(284)	(332)	48	(299)	103	(402)
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(27)	(161)	134	(387)	(41)	(346)
Σύνολο	(357)	(483)	126	(710)	52	(762)
Τοκοφόρα στοιχεία παθητικού						
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	184	70	114	(463)	(119)	(344)
Υποχρεώσεις προς πελάτες	(4)	(195)	191	(56)	146	(202)
Υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους και λουτές δανειακές υποχρεώσεις	(59)	(33)	(26)	17	24	(7)
Σύνολο	121	(158)	279	(502)	51	(553)

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Τοκοφόρα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού – Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα μέσα υπόλοιπα των τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και των καθαρών εσόδων από τόκους του Ομίλου, καθώς και το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο για τις χρήσεις 2011-2013. Οι πληροφορίες απορρέουν από τον ανωτέρω πίνακα των μέσων υπολοίπων και επιτοκίων και βασίζονται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τις μεταβολές στα καθαρά έσοδα από τόκους βλ. ενότητα 3.19.2 «Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2011 και 2012» και «3.19.3 Χρηματοοικονομικές πληροφορίες ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων 2012 και 2013».

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Μέσο υπόλοιπο τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	105.498	92.915	92.772
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	6.587	6.230	5.520
Μέσο υπόλοιπο τοκοφόρων στοιχείων παθητικού	98.386	95.338	94.583
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	2.744	2.865	2.363
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365	3.157
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ⁽¹⁾	3,6%	3,6%	3,4%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων, μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

⁽¹⁾ Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο είναι το πηλίκο των καθαρών εσόδων από τόκους δια του μέσου υπολοίπου των τοκοφόρων στοιχείων του ενεργητικού.

3.20.2 Αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων και ενεργητικού

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται επιλεγμένες οικονομικές πληροφορίες και δείκτες για τον Όμιλο για τις αναφερόμενες χρήσεις.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Καθαρά έσοδα από τόκους	3.843	3.365	3.157
Καθαρά κέρδη περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας	(12.344)	(2.127)	809
Μέσο υπόλοιπο τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	105.498	92.915	92.772
Μέσο υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων μετόχων Τράπεζας ⁽¹⁾	4.466	(1.504)	2.413
Καθαρά έσοδα από τόκους ως ποσοστό:			
Μέσου υπολοίπου τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	3,6%	3,6%	3,4%
Μέσου υπολοίπου ιδίων κεφαλαίων μετόχων Τράπεζας ⁽¹⁾	86,1%	-	130,8%
Καθαρά κέρδη περιόδου αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας ως ποσοστό:			
Μέσου υπολοίπου τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	-	-	0,9%
Μέσου υπολοίπου ιδίων κεφαλαίων μετόχων Τράπεζας ⁽¹⁾	-	-	33,5%
Μέσο υπόλοιπο ιδίων κεφαλαίων μετόχων Τράπεζας ⁽¹⁾ ανά σύνολο μέσου υπολοίπου τοκοφόρων στοιχείων ενεργητικού	4,2%	-	2,6%

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων από την Τράπεζα μη ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

⁽¹⁾ Το μέσο υπόλοιπο των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας, υπολογίζεται ως ο αριθμητικός μέσος όρος των ιδίων κεφαλαίων των μετόχων της Τράπεζας στην αρχή και στο τέλος κάθε χρήσης.

3.20.3 Ενεργητικό

3.20.3.1 Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου ανήλθε σε €20,6 δισ., αντιπροσωπεύοντας το 18,5% επί του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου. Η λογιστική αξία των κρατικών ομολόγων ανήλθε σε €18.562 εκατ. ή 90,3% του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου του Ομίλου. Κατά την κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων βάσει των Δ.Π.Χ.Α., ο Όμιλος ταξινόμησε τα χρεόγραφα που κατέχει στις εξής κατηγορίες: Εμπορικό χαρτοφυλάκιο, Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση, Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διακρατούμενο μέχρι την λήξη και Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - δάνεια και απαιτήσεις.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία αυτών των ομολόγων Ελληνικού Δημοσίου και των εντόκων γραμματίων που κατείχε ο Όμιλος (τα οποία περιλαμβάνουν ομόλογα στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο και στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων προς πώληση, διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις) ανερχόταν σε €4,8 δισ. και αντιπροσώπευαν το 4,4% επί του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία του υπό διαχείριση εμπορικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία επένδυσης την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013:

Εκατ. €	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Εμπορικό χαρτοφυλάκιο			
Ομόλογα και λοιπές υποχρεώσεις Δημοσίου	175	207	304
Έντοκα γραμμάτια	2.292	4.885	2.213
Λοιπές ομολογίες	193	287	530
Μετοχές	17	38	33
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	6	12	7
Σύνολο εμπορικού χαρτοφυλακίου	2.683	5.429	3.087

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 και 2013, που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου επενδύσεων διαθέσιμο προς πώληση και την αναπόσβεστη αξία των χαρτοφυλακίων επενδύσεων διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013:

Εκατ. €	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - διαθέσιμο προς πώληση:			
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	-	17	52
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	195	318	491
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	3.041	3.495	2.669
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εντός Ελλάδος	107	164	177
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	27	22	80
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	158	159	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	364	311	307
Σύνολο χρεογράφων	3.892	4.486	3.776
Μετοχές	195	233	235
Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων	422	495	274
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	4.509	5.214	4.285
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη (στο αποσβέσιμο κόστος)			
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	867	120	67
Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου και άλλα αξιόγραφα	56	144	110
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	101	92	941
Ομόλογα εταιρειών με έδρα εκτός Ελλάδος	-	-	10
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	-	-	109
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	1.024	356	1.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – Δάνεια και απαιτήσεις:			
Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου	4.520	2.289	2.467
Ομολογίες κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	6	-	-
Ομόλογα ΕΤΧΣ εισφερθέντα από το ΤΧΣ	-	-	9.123
Ομόλογα εταιριών με έδρα εκτός Ελλάδος	13	-	-
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εντός Ελλάδος	366	284	292
Χρεόγραφα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα εκτός Ελλάδος	250	172	73
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων – δάνεια και απαιτήσεις	5.155	2.745	11.955
Σύνολο χαρτοφυλακίου επενδύσεων	10.688	8.315	17.477

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 και 2013, που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το υπόλοιπο ανά χώρα ομολογιών και εντόκων γραμματίων κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών (πλην Ελλάδας), που κατείχε ο Όμιλος στο χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση και στο χαρτοφυλάκιο των διακρατούμενων μέχρι τη λήξη χρεογράφων στις 31 Δεκεμβρίου 2013:

Εκατ. €	31 Δεκεμβρίου 2013
χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διαθέσιμο προς πώληση	
Τουρκία	1.894
FYROM	299
Ρουμανία	274
ΕΤΧΣ	149
Βουλγαρία	98
Κύπρος	8
Λοιπά	268
Σύνολο Ομολογιών κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	2.990
χαρτοφυλακίου επενδύσεων – διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	
Τουρκία	865
Κύπρος	110
Γαλλία	57
Σύνολο Ομολογιών κυβερνήσεων και δημοσίων επιχειρήσεων άλλων κρατών	1.032

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα.

Για την περίοδο που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, η εύλογη αξία του εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου διαθεσίμων προς πώληση και η αναπόσβεστη αξία του επενδυτικού χαρτοφυλακίου διακρατούμενου μέχρι τη λήξη και χαρτοφυλακίου που έχει ταξινομηθεί ως δάνεια και απαιτήσεις του Ομίλου χρεωστικών τίτλων βάσει ληκτότητας αναλύεται ακολούθως:

Εκατ. €	Έως 1 έτος	Από 1 έτος έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	Σύνολο
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.556	294	197	3.047
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	890	1.606	1.280	3.776
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – Διακρατούμενο μέχρι τη λήξη	110	312	815	1.237
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – Δάνεια και απαιτήσεις	1.640	1.766	8.549	11.955
Σύνολο	5.196	3.978	10.841	20.015

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα.

Αναταξινομήσεις Χρηματοοικονομικών Στοιχείων Ενεργητικού

Το 2013 ο Όμιλος μετέφερε από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη ομόλογα αξίας €617 εκατ., τα οποία σκοπεύει να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

Το 2010, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια και απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων προς πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2010 και δεν έχουν λήξει ή πωληθεί ανέρχεται σε €975 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €371 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναγνωρίστηκαν €19 εκατ. έσοδα από τόκους. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 θα ήταν αυξημένα κατά €4 εκατ. (€3 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων μετά από φόρους θα ήταν αυξημένο κατά €69 εκατ.

Το 2008, ο Όμιλος μετέφερε χρεόγραφα από το χαρτοφυλάκιο διαθεσίμων προς πώληση και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στο χαρτοφυλάκιο δάνεια-και-απαιτήσεις και από το εμπορικό χαρτοφυλάκιο στα χαρτοφυλάκια διαθεσίμων-προς-πώληση και επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία των χρεογράφων που μεταφέρθηκαν το 2008 και δεν έχουν λήξει, πωληθεί ή μεταφερθεί εκ νέου σε άλλο χαρτοφυλάκιο ανέρχεται σε €82 εκατ. Η αγοραία αξία αυτών των χρεογράφων ανέρχεται σε €72 εκατ. Κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναγνωρίστηκαν €2 εκατ. έσοδα από τόκους και αναγνωρίστηκαν ζημίες από απομείωση ποσού €1 εκατ. Εάν οι τίτλοι αυτοί δεν είχαν μεταφερθεί, τα αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων και τίτλων επενδυτικού χαρτοφυλακίου κατά τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 θα ήταν αυξημένα κατά €10 εκατ. (€9 εκατ. μετά από φόρους) και το αποθεματικό αποτίμησης των διαθεσίμων προς πώληση χρεογράφων θα ήταν μειωμένο κατά €9 εκατ.

Το χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων του Ομίλου συμπεριλαμβανομένου και του δανείου προς το Ελληνικό Δημόσιο, την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναλύεται ως εξής:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2013					Σύνολο
	Ελληνικό Δημόσιο	Κράτη Ε.Ε.	Τουρκία και λοιπές χώρες	Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί	Εταιρικά	
Χρεωστικοί τίτλοι:						
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	2.086	434	148	346	33	3.047
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων - Διαθέσιμο προς πώληση	214	656	2.334	312	260	3.776
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων – χαρτοφυλάκιο διακρατούμενο μέχρι τη λήξη και δάνεια και απαιτήσεις	2.535	9.290	865	474	28	13.192
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων και Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	4.835	10.380	3.347	1.132	321	20.015
Δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο	5.959	-	-	-	-	5.959
Σύνολο	10.794	10.380	3.347	1.132	321	25.974

* Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

3.20.3.2 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα προσαρμοσμένα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου ανήλθαν σε €61.291 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013. Τα προσαρμοσμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου προ προβλέψεων απομείωσης δανείων αποτελούνται από 61,6% χορηγήσεις προς ιδιώτες και 38,4% επιχειρηματικές χορηγήσεις, ενώ το 66,2% των προσαρμοσμένων δανείων και απαιτήσεων προ προβλέψεων απομείωσης δανείων του Ομίλου, αφορά την εγχώρια δραστηριότητα.

Ο Όμιλος προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων πίστης σε ελληνικές και ξένες επιχειρήσεις, δημόσιες επιχειρήσεις και ιδιώτες, περιλαμβανομένων ενέγγυων πιστώσεων, μακροπρόθεσμων και βραχυπρόθεσμων δανείων.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα υπόλοιπα των δανείων του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, ανά κατηγορία δανείου και κλάδο δραστηριοποίησης του δανειολήπτη.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
Προς ιδιώτες:			
Στεγαστικά	24.079	23.471	22.505
Πιστωτικές κάρτες	5.360	6.725	5.691
Καταναλωτικά δάνεια	8.664	8.984	8.633
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	6.221	6.275	6.360
Σύνολο	44.324	45.455	43.189
Προς επιχειρήσεις:			
Βιομηχανία και ορυχεία	5.695	5.057	5.367
Βιοτεχνία & επαγγελματίες	1.634	1.509	1.779
Εμπόριο και υπηρεσίες	7.885	7.897	8.643
Κατασκευές και αγορά ακινήτων	2.474	2.527	2.972
Τουρισμός	640	531	869
Ναυτιλία	1.894	1.676	1.995
Μεταφορές και τηλεπικοινωνία	1.234	841	691
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	9.343	7.623	7.104
Λοιπά	3.493	3.789	3.494
Σύνολο	34.292	31.450	32.914
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	78.616	76.905	76.103
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(7.120)	(7.770)	(8.853)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	71.496	69.135	67.250

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2011-2013, ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Επιπρόσθετα, οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τα υπόλοιπα των δανείων του εγχώριου χαρτοφυλακίου και του χαρτοφυλακίου εξωτερικού την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, ανά κατηγορία δανείου και κλάδο δραστηριοποίησης του δανειολήπτη:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
<i>Εγχώριο χαρτοφυλάκιο</i>			
Προς ιδιώτες:			
Στεγαστικά	19.791	18.877	18.575
Πιστωτικές κάρτες	1.551	1.470	1.395
Καταναλωτικά δάνεια	5.103	4.940	4.895
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	3.889	3.768	4.338
Σύνολο	30.334	29.055	29.203
Προς επιχειρήσεις:			
Βιομηχανία και ορυχεία	4.088	3.381	3.812
Βιοτεχνία & επαγγελματίες	658	723	668
Εμπόριο και υπηρεσίες	4.554	4.747	5.457
Κατασκευές και αγορά ακινήτων	1.566	930	1.074
Τουρισμός	512	400	673
Ναυτιλία	1.886	1.659	1.968
Μεταφορές και τηλεπικοινωνία	774	234	244
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	9.227	7.492	6.966
Λοιπά	1.814	2.432	2.348
Σύνολο	25.079	21.998	23.210
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών			
	55.413	51.053	52.413
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(5.770)	(5.999)	(7.110)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	49.643	45.054	45.303

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2011-2013, ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
<i>Χαρτοφυλάκιο εξωτερικού</i>			
Προς ιδιώτες:			
Στεγαστικά	4.288	4.594	3.930
Πιστωτικές κάρτες	3.809	5.255	4.296
Καταναλωτικά δάνεια	3.561	4.044	3.738
Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις	2.332	2.507	2.022
Σύνολο	13.990	16.400	13.986
Προς επιχειρήσεις:			
Βιομηχανία και ορυχεία	1.607	1.676	1.555
Βιοτεχνία & επαγγελματίες	976	786	1.111
Εμπόριο και υπηρεσίες	3.331	3.150	3.186
Κατασκευές και αγορά ακινήτων	908	1.597	1.898
Τουρισμός	128	131	196
Ναυτιλία	8	17	27
Μεταφορές και τηλεπικοινωνία	460	607	447
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	116	131	138
Λοιπά	1.679	1.357	1.146
Σύνολο	9.213	9.452	9.704
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών			
	23.203	25.852	23.690
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(1.349)	(1.771)	(1.743)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	21.854	24.081	21.947

* Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων των χρήσεων 2011-2013, ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή.

Ο Όμιλος απεικονίζει στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης και συγκεκριμένα στη γραμμή «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Χορηγήσεις προς το Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς», τα ακόλουθα:

- Μία δανειακή απαίτηση σταθερού επιτοκίου σε αποσβέσιμο κόστος με ημερομηνία αποπληρωμής το Σεπτέμβριο του 2037. Το δάνειο αυτό σχετίζεται με τη σύμβαση ανταλλαγής επιτοκίων που συνήψε τον Αύγουστο του 2005 η Τράπεζα με το Ελληνικό Δημόσιο, με βάση την οποία η Τράπεζα οφείλει, αρχής γενομένης την 22 Σεπτεμβρίου 2007, να καταβάλλει σταθερές ταμειακές ροές και να εισπράττει κυμαινόμενες

ταμειακές ροές για περίοδο 32 ετών επί ονομαστικού ποσού €5,0 δισ. Κατά την ημερομηνία συμφωνίας, η διαφορά μεταξύ της παρούσας αξίας των σταθερών ταμειακών εκροών και των κυμαινόμενων ταμειακών εισροών ανερχόταν σε €5,1 δισ. και αναγνωρίστηκε από την Τράπεζα ως χρηματοοικονομική απαίτηση στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων. Την 30 Δεκεμβρίου 2008, μετά την ουσιαστική τροποποίηση των όρων της αρχικής συμφωνίας του 2005, η αρχική χρηματοοικονομική απαίτηση αντικαταστάθηκε και στη θέση της αναγνωρίστηκε μία νέα δανειακή απαίτηση με λογιστική αξία €5,4 δισ. Κατά συνέπεια, αρχής γενομένης την 31 Δεκεμβρίου 2008 και εφεξής, η Τράπεζα απεικονίζει στη γραμμή «Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών - Χορηγήσεις προς το Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς», μία δανειακή απαίτηση σταθερού επιτοκίου σε αποσβέσιμο κόστος με ημερομηνία αποπληρωμής το Σεπτέμβριο του 2037. Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία της εν λόγω δανειακής απαίτησης ανερχόταν σε €5.959 εκατ. και δεν περιλαμβάνει σχετική απομείωση. Η σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο που αφορά στην ανωτέρω δανειακή απαίτηση περιλαμβάνει και ένα ενσωματωμένο παράγωγο, το οποίο έχει διαχωριστεί από τη δανειακή απαίτηση και απεικονίζεται σε διακριτή βάση ως παράγωγο χρηματοπιστωτικό μέσο.

- Την 26 Φεβρουαρίου 2009 η Τράπεζα, μέσω της θυγατρικής εταιρείας ειδικού σκοπού Titlos Plc, προχώρησε σε τιτλοποίηση της αναθεωρημένης σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίων. Το Ελληνικό Δημόσιο συμφώνησε να αποδεχθεί την εταιρεία Titlos Plc ως το νόμιμο αντισυμβαλλόμενο της αναθεωρημένης σύμβασης ανταλλαγής επιτοκίων. Κατά συνέπεια, την 26 Φεβρουαρίου 2009 η Τράπεζα εξέδωσε μέσω της εταιρείας Titlos Plc, τίτλους ονομαστικής αξίας €5,1 δισ. κυμαινόμενου επιτοκίου με λήξη το Σεπτέμβριο του 2039. Η καταβολή των τόκων πραγματοποιείται σε εξαμηνιαία βάση και συγκεκριμένα την 20η εργάσιμη ημέρα του Μαρτίου και Σεπτεμβρίου κάθε έτους, με πρώτη καταβολή το Σεπτέμβριο του 2009 και επιτόκιο Euribor έξι μηνών πλέον 50 μονάδων βάσης. Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα ανάκτησης των τίτλων σε οποιαδήποτε ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος επαναγοράς, καθώς επίσης και το δικαίωμα επανέκδοσης νέας σειράς τίτλων ή πώλησης αυτών προς τους επενδυτές. Οι τίτλοι χρησιμοποιήθηκαν στο παρελθόν ως εγγύηση για την άντληση ρευστότητας από την ΕΚΤ. Οι τίτλοι είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Το Χρηματιστήριο Αξιών του Λουξεμβούργου θεωρείται ότι αποτελεί μια οργανωμένη αγορά για τους σκοπούς της οδηγίας 2004/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί αγορών χρηματοπιστωτικών μέσων.
- Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011, δάνεια ύψους €1.949 εκατ. τα οποία συμμετείχαν στην ανταλλαγή του PSI, συμπεριλήφθηκαν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών. Η λογιστική αξία προ προβλέψεων απομείωσης των εν λόγω δανείων στις 31 Δεκεμβρίου 2011 ήταν €484 εκατ. Στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013, τα εν λόγω δάνεια δεν καταχωρούνται πλέον στα Δάνεια προς Επιχειρήσεις - Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς.

Ακολούθως, παρατίθεται σύντομη περιγραφή του τύπου των κατηγοριών των δανείων όπως παρουσιάζονται στις ανωτέρω πίνακες.

Τα στεγαστικά δάνεια περιλαμβάνουν δάνεια με σταθερά και κυμαινόμενα επιτόκια που εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία του δανειολήπτη και για το σύνολό τους σχεδόν έχει γίνει προσημείωση λόγω του μικρότερου κόστους έναντι του κόστους της υποθήκης (βλ. ενότητα 3.20.3.3 «*Διαχείριση Κινδύνων – Διαδικασία έγκρισης δανείων*»). Ο Όμιλος, επίσης, έχει προσφέρει επιδοτούμενα ή εγγυημένα δάνεια από το Ελληνικό Δημόσιο σε δανειολήπτες που πληρούν ορισμένα κριτήρια.

Οι χορηγήσεις πιστωτικών καρτών είναι μη εξασφαλισμένες.

Καταναλωτικά δάνεια προσφέρονται σε ιδιώτες, με εξόφληση σε μηνιαίες δόσεις, με σκοπό τη χρηματοδότηση αγοράς καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών. Η Τράπεζα παρέχει πιστωτικές διευκολύνσεις σε ιδιώτες, βάσει των οποίων εγκεκριμένοι πελάτες μπορούν να πραγματοποιούν αναλήψεις μέχρι το προσωπικό τους πιστωτικό όριο. Τα δάνεια αυτά δεν είναι εξασφαλισμένα. Επίσης συμπεριλαμβάνονται τα δάνεια αγοράς αυτοκινήτων και αφορούν σε ιδιωτικής χρήσης οχήματα και στις περισσότερες περιπτώσεις είναι εξασφαλισμένα.

Οι πολιτικές και διαδικασίες της Τράπεζας ορίζουν την ολοκληρωμένη και επίσημη επαναξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας του πιστούχου και του πλαισίου πιστοδότησης τουλάχιστον σε ετήσια βάση ή όποτε εμφανίζονται σημεία έγκαιρης προειδοποίησης. Ενδεικτικά, σημεία έγκαιρης προειδοποίησης ενδέχεται να είναι: η εξασθένηση της οικονομικής κατάστασης του πιστούχου, η άστοχη οικονομική διαχείριση (νέες επενδύσεις οι οποίες χρηματοδοτούνται μέσω βραχυπρόθεσμου δανεισμού, ακατάλληλη διανομή κερδών, υπερδανεισμός κτλ), αρνητική πληροφόρηση αγοράς (από μέσα μαζικής ενημέρωσης, συνεργάτες κτλ) σχετικά με την ικανότητα του πιστούχου να φανεί συνεπής στις οικονομικές

του υποχρεώσεις, επαναλαμβανόμενες καθυστερήσεις στην αποπληρωμή του δανεισμού και επιδείνωση συναλλακτικής του συμπεριφοράς, απομείωση της αξίας των εξασφαλίσεων. Η συνολική επαναξιολόγηση του πιστούχου σχετίζεται με την διαβάθμισή του η οποία συνδέεται άμεσα με την πιθανότητα αθέτησης (PD) στην αποπληρωμή των υποχρεώσεων του η οποία πιθανότητα αθέτησης λαμβάνεται υπόψη στην αξιολόγηση της ενδεχόμενης ζημίας.

Τα δάνεια προς βιομηχανίες και ορυχεία περιλαμβάνουν χορηγήσεις, κυρίως, σε επιχειρήσεις που ανήκουν στους κλάδους υφαντουργίας, τροφίμων και ποτών, χημικών και εξόρυξης μετάλλων. Τέτοια δάνεια εξασφαλίζονται με ακίνητη περιουσία και άλλα στοιχεία ενεργητικού των δανειοληπτών.

Τα δάνεια προς βιοτέχνες και επαγγελματίες είναι αυτά που χορηγούνται σε επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερο από 50 άτομα, και εξασφαλίζονται με περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας ή περιουσιακά στοιχεία των μετόχων της.

Τα δάνεια σε εμπόριο χορηγούνται σε αμιγώς εμπορικές επιχειρήσεις με εξασφάλιση αποθεμάτων ή περιουσιακών στοιχείων των μετόχων της εταιρείας.

Τα δάνεια προς κατασκευές και αγορά ακινήτων χορηγούνται με σκοπό την υλοποίηση μεγάλης κλίμακας έργων υποδομής που εκτελούνται από ιδιωτικές εταιρείες για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό του Δημοσίου. Τα δάνεια είναι εξασφαλισμένα με προσημειώσεις.

Τα τουριστικά δάνεια χορηγούνται κυρίως σε εταιρείες ανάπτυξης και διαχείρισης ξενοδοχειακών μονάδων και εξασφαλίζονται με εμπράγματα βάρη.

Τα δάνεια προς ναυτιλιακές εταιρείες χορηγούνται, κυρίως, για τη ναυπήγηση πλοίων και, σε μικρότερο βαθμό, για την κατασκευή ναυπηγείων και την αγορά σκαφών και εξασφαλίζονται με εμπράγματα βάρη επί των σκαφών ή άλλα περιουσιακά στοιχεία.

Δάνεια προς το Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς χορηγούνται στην Ελληνική Κυβέρνηση και σε λουτές κυβερνήσεις, Δημόσιους οργανισμούς και δημόσιες επιχειρήσεις.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το υπόλοιπο των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου βάσει ληκτότητας την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Εκατ. €	31 Δεκεμβρίου 2013			Σύνολο
	Έως 1 έτος	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη	
Σύνολο προ πρόβλεψης απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	32.951	18.116	25.036	76.103
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	(8.272)	(376)	(205)	(8.853)
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών	24.679	17.740	24.831	67.250

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013.

Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών σε χώρες του εξωτερικού

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών που χορηγούνται από τα υποκαταστήματα εξωτερικού και τις θυγατρικές τράπεζες του Ομίλου στο εξωτερικό, αντιπροσωπεύουν συγκεκριμένο τοπικό κίνδυνο. Τα υποκαταστήματα της Τράπεζας στην Ελλάδα και στο Λονδίνο χορηγούν, επίσης, ναυτιλιακά δάνεια σε δολάρια, καθώς και δάνεια σε άλλα νομίσματα κατά περίπτωση. Η πιο σημαντική έκθεση του Ομίλου εκτός Ελλάδος κατά την 31 Δεκεμβρίου 2011 και 2012 ήταν προς Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία, ΠΓΔΜ και Κύπρο, ενώ κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ήταν προς Τουρκία, Βουλγαρία, Ρουμανία και ΠΓΔΜ. Τα εν λόγω υπόλοιπα εξωτερικού εμπεριέχουν επιπρόσθετους οικονομικούς και πολιτικούς κινδύνους. Επιπλέον πληροφόρηση σχετικά με τους μακροοικονομικούς και πολιτικούς κινδύνους από την Τουρκία, καθώς και τους κινδύνους που συνδέονται με την διεθνή δραστηριότητα και επέκταση στις αναδυόμενες αγορές, βλ. ενότητα 2 «Παράγοντες κινδύνου»).

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν τα υπόλοιπα των χρηματοοικονομικών στοιχείων σε χώρες του εξωτερικού, στις οποίες δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες και το υπόλοιπό τους προσεγγίζει ή υπερβαίνει το 1% του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου, την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013:

31 Δεκεμβρίου 2011

Εκατ. €*	Χώρα				
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ	Κύπρος
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	1.219	532	375	138	23
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	863	199	11	74	439
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	42	66	-	2	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	14.518	2.807	1.852	732	877
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2.752	59	178	173	78
Σύνολο	19.394	3.663	2.416	1.119	1.417

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

31 Δεκεμβρίου 2012

Εκατ. €*	Χώρα				
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ	Κύπρος
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.297	378	246	138	19
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.340	113	9	39	290
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	61	241	-	3	-
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	17.290	2.546	1.586	756	831
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2.999	101	225	257	148
Σύνολο	23.987	3.379	2.066	1.193	1.288

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2012 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ. €*	Χώρα			
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ
Ταμείο και διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	2.789	229	302	126
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	803	401	8	35
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω αποτελεσμάτων	74	484	-	4
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	15.548	2.303	1.503	800
Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	2.893	129	242	300
Σύνολο	22.107	3.546	2.055	1.265

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

Οι ακόλουθοι πίνακες παρουσιάζουν, την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, το υπόλοιπο των χορηγηθέντων δανείων ανά κατηγορία δανειολήπτη και ανά χώρα του εξωτερικού, στην οποία δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές εταιρείες και το υπόλοιπό τους προσεγγίζει ή υπερβαίνει το 1% του συνόλου του ενεργητικού του Ομίλου.

Εκατ €*	31 Δεκεμβρίου 2011				
	Χώρα				
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ	Κύπρος
Προς ιδιώτες:					
Στεγαστικά	2.561	655	592	119	105
Πιστωτικές Κάρτες	3.650	91	7	44	6
Καταναλωτικά	2.094	569	385	300	57
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.050	916	132	157	-
Σύνολο	9.355	2.231	1.116	620	168
Προς επιχειρήσεις:					
Βιομηχανία και ορυχεία	1.007	156	49	72	245
Βιοτεχνία	773	78	20	-	7
Εμπόριο	2.597	240	78	34	224
Κατασκευές	338	181	46	13	265
Τουρισμός	34	27	15	6	42
Ναυτιλία	4	-	-	-	-
Μεταφορές & τηλεπικοινωνία	238	116	18	1	51
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	55	6	-	-	3
Λοιπά	673	75	649	53	41
Σύνολο	5.719	879	875	179	878
Γενικό σύνολο	15.074	3.110	1.991	799	1.046

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2011 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

Εκατ €*	31 Δεκεμβρίου 2012				
	Χώρα				
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ	Κύπρος
Προς ιδιώτες:					
Στεγαστικά	2.904	627	578	126	104
Πιστωτικές Κάρτες	5.091	89	7	50	6
Καταναλωτικά	2.672	517	325	308	66
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.501	835	16	162	-
Σύνολο	12.168	2.068	926	646	176
Προς επιχειρήσεις:					
Βιομηχανία και ορυχεία	1.087	125	94	70	237
Βιοτεχνία	540	129	-	-	7
Εμπόριο	2.221	249	85	42	432
Κατασκευές	591	190	48	17	101
Τουρισμός	30	29	11	5	41
Ναυτιλία	12	4	-	-	-
Μεταφορές & τηλεπικοινωνία	383	79	22	13	49
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	53	5	-	-	2
Λοιπά	977	58	553	38	44
Σύνολο	5.894	868	813	185	913
Γενικό σύνολο	18.062	2.936	1.739	831	1.089

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2012 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

31 Δεκεμβρίου 2013

Εκατ €*	Χώρα			
	Τουρκία	Βουλγαρία	Ρουμανία	ΠΓΔΜ
Προς ιδιώτες:				
Στεγαστικά	2.256	589	609	134
Πιστωτικές Κάρτες	4.132	85	8	53
Καταναλωτικά	2.403	473	298	331
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	1.924	12	-	23
Σύνολο	10.715	1.159	915	541
Προς επιχειρήσεις:				
Βιομηχανία και ορυχεία	939	231	67	134
Βιοτεχνία	657	245	9	-
Εμπόριο	2.145	442	70	84
Κατασκευές	704	287	321	30
Τουρισμός	66	53	10	10
Ναυτιλία	11	8	-	-
Μεταφορές & τηλεπικοινωνία	232	63	16	10
Δημόσιο και Δημόσιους Οργανισμούς	51	14	-	-
Λοιπά	697	231	246	73
Σύνολο	5.502	1.574	739	341
Γενικό σύνολο	16.217	2.733	1.654	882

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα στοιχείων των δημοσιευμένων ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης 2013 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει Δ.Π.Χ.Α.

3.20.3.3 Διαχείριση κινδύνων – Διαδικασία έγκρισης δανείων

Ο Όμιλος έχει ένα καλά εδραιωμένο πλαίσιο και πολιτικές για τη διαχείριση των πιστωτικών κινδύνων που σχετίζονται με δανεισμό σε όλα τα χρηματοδοτικά κέντρα. Το πλαίσιο και οι πολιτικές περιλαμβάνουν όλα τα στάδια του πιστωτικού κύκλου τα οποία συμπεριλαμβάνουν την αίτηση, αξιολόγηση, έγκριση, τεκμηρίωση, την εκταμίευση, συνεχή παρακολούθηση και τη διαχείριση των προβλημάτων.

Τα ακόλουθα αφορούν την Τράπεζα και τις θυγατρικές τράπεζες: Finansbank, UBB, Banca Romaneasca, Vojvodjanska, Storanska Banka, NBG Cyrgus, NBG Albania και SABA.

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Επιχειρηματική τραπεζική

Η Τράπεζα εφαρμόζει μία κεντροποιημένη διαδικασία έγκρισης χορηγήσεων, η οποία διέπεται από την Πιστωτική Πολιτική για το χαρτοφυλάκιο της Επιχειρηματικής Τραπεζικής. Το χαρτοφυλάκιο Επιχειρηματικής Τραπεζικής, περιλαμβάνει τους πελάτες που διαχειρίζονται οι Μονάδες Επιχειρηματικής Τραπεζικής. Η Πιστωτική Πολιτική περιλαμβάνει βασικές διαδικασίες για την αναγνώριση, τη μέτρηση, την έγκριση και την παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου. Για τον σκοπό αυτό περιλαμβάνει διαδικασίες σχετικά με την επιμήκυνση των χρηματοδοτήσεων και την λήψη αποφάσεων από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα.

Ο Όμιλος έχει καθιερώσει κριτήρια δανειοδότησης τα οποία διαφέρουν ανάλογα με τον κλάδο δραστηριότητας του πιστούχου. Οι κλάδοι στους οποίους απευθύνεται η Τράπεζα είναι η βιομηχανία, το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια, ο κατασκευαστικός κλάδος, ο κλάδος τροφίμων, η κλωστοϋφαντουργία, ο τουρισμός κτλ. Η διαδικασία αξιολόγησης του πιστούχου και της πιστοδότησης είναι πλήρως κεντροποιημένη. Όλοι οι επιχειρηματικοί πελάτες της Τράπεζας αξιολογούνται μέσω της πλατφόρμας Moody's Risk Analyst ("MRA") η οποία αποτελείται από τέσσερα μοντέλα αξιολόγησης τα οποία χρησιμοποιούνται ανάλογα με την διαθεσιμότητα πλήρους χρηματοοικονομικής πληροφόρησης για τον πελάτη και την εξειδίκευση της επιχείρησης. Περίπου 80% των ενήμερων πιστούχων του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου βαθμολογούνται μέσω του τυπικού Corporate Rating Model ("CRM") το οποίο συλλέγει και αναλύει ιστορικά και προβαλλόμενα στο μέλλον οικονομικά στοιχεία λαμβάνοντας ωστόσο υπόψη και ποιοτικές παραμέτρους όπως ο κλάδος δραστηριότητας και η ποιότητα της οργανωτικής δομής και διοίκησης της επιχείρησης. Τα κριτήρια αξιολόγησης του CRM ορίζονται από την Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. Περίπου 10% των πιστούχων του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου αξιολογούνται βάσει εξειδικευμένων μοντέλων (συμπεριλαμβάνεται ο κλάδος της ναυτιλίας και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων -project finance) και άλλων μοντέλων αξιολόγησης (π.χ. για επιχειρήσεις χωρίς καθόλου διαθέσιμα ή περιορισμένα οικονομικά στοιχεία) ενώ για τους υπόλοιπους πελάτες βρίσκεται σε εξέλιξη η πλήρης αξιολόγηση καθώς στο μεγαλύτερο μέρος προέρχονται από τα πρόσφατα αποκτηθέντα χαρτοφυλάκια FBB και Probank. Η Τράπεζα έχει θεσπίσει αρμοδιότητες και πολυεπίπεδες εγκριτικές ευχέρειες οι οποίες βασίζονται στη συνολική έκθεση του

πελάτη σε συνδυασμό με την αξία των εξασφαλίσεων διασφαλίζοντας την εφαρμογή διαδικασιών διπλού ελέγχου (“four-eyes principle”) σε όλη την εγκριτική διαδικασία.

Η εγκριτική διαδικασία βασίζεται σε ποιοτικά (κλάδος δραστηριότητας του πιστούχου και ανταγωνισμός, πληροφόρηση αναφορικά με την διοίκηση της επιχείρησης κτλ) αλλά και ποσοτικά κριτήρια τα οποία απορρέουν από την χρηματοοικονομική πληροφόρηση του πιστούχου. Η Τράπεζα βασίζεται στην αξιολόγηση βασικών δεικτών χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν δείκτες κάλυψης τόκων, εξυπηρέτησης χρέους και διάρθρωσης ενεργητικού και παθητικού, καθώς και στις προοπτικές του πιστούχου και της αγοράς στην οποία δραστηριοποιείται μέσω επιχειρηματικών πλάνων, προϋπολογισμών και μακροοικονομικών δεικτών και ενδείξεων. Η ανάλυση βασίζεται σε στοιχεία όπως επίσημες και δημοσιευμένες χρηματοοικονομικές αναφορές, φορολογικές δηλώσεις, επιχειρηματικά σχέδια, καταστατικά λειτουργίας και προϋπολογισμοί και οποιαδήποτε επιπρόσθετη πληροφόρηση σχετικά με το είδος και το σκοπό της χρηματοδότησης.

Με την παροχή χρηματοδότησης σε μικρότερες επιχειρήσεις, σε εμπορικούς και τα εταιρικούς οφειλέτες, η Τράπεζα λαμβάνει εξασφαλίσεις όπως προσημείωση στα περιουσιακά στοιχεία ή / και στα ακίνητα. Για τις μεγαλύτερες εταιρείες και ιδρύματα, η Τράπεζα απαιτεί τη συμμόρφωση με συγκεκριμένους χρηματοοικονομικούς δείκτες ώστε να υπάρχει διασφάλιση. Σχετικά με τη χρηματοδότηση εμπορικών ακινήτων, η Τράπεζα αναλαμβάνει την εκταμίευση δανείων και παρακολουθεί σε συνεχή βάση την συμμόρφωση με τα πρότυπα διαχείρισης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διαχείρισης των μεγάλων δανείων. Λαμβάνονται υπόψη παράγοντες όπως το περιβάλλον, η τοποθεσία, η ποιότητα και την αναμενόμενη ζήτηση για περιουσιακά στοιχεία, το προφίλ μίσθωσης, η εμπειρία και ποιότητα της διοίκησης. Η Τράπεζα παρακολουθεί ενεργά την ελληνική αγορά ακινήτων καθώς και τη σύνθεση του χαρτοφυλακίου εμπορικών ακινήτων.

Οι χορηγήσεις βασίζονται σε εισηγήσεις, οι οποίες συντάσσονται από τις Μονάδες Επιχειρηματικής Τραπεζικής και υποβάλλονται για έγκριση, κατά τα προβλεπόμενα στην Πιστωτική Πολιτική. Το επίπεδο εγκρίσεων, εξαρτάται κυρίως από το συνολικό προτεινόμενο ποσό και τη διάρκεια των υπό έγκριση χορηγήσεων και την ταξινόμηση του δανειολήπτη και τον κλάδο στον οποίο ανήκει. Όλες οι επιμηκύνσεις χορηγήσεων υπόκεινται στην έγκριση της Διεύθυνσης Πίστης ή του Chief Credit Risk Officer.

Υπάρχουν 11 επίπεδα έγκρισης χορηγήσεων, τα οποία αναλύονται ακολούθως:

- **Επίπεδο 1:** Για χορηγήσεις άνω των €300 εκατ., καθώς και για χορηγήσεις πάνω από €200 εκατ. για πελάτες των θυγατρικών της Τράπεζας εκτός Ελλάδος, η έγκριση δίνεται από την Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων στην οποία προεδρεύει ο Διευθύνων Σύμβουλος, τα μέλη του οποίου ορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.
- **Επίπεδο 2:** Για χορηγήσεις άνω των €70 εκατ. και μέχρι €300 εκατ., η έγκριση δίνεται από την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας – «Επίπεδο Β», η οποία αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή Εταιρικής Επιχειρηματικής και Επενδυτικής Τραπεζικής, τον Chief Credit Risk Officer της Τράπεζας και του Ομίλου του Ομίλου, και τα μέλη της Επιτροπής Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας – «Επίπεδο Α».
- **Επίπεδο 3:** Για χορηγήσεις άνω των €12 εκατ. και μέχρι €70 εκατ., η έγκριση δίνεται από την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας – «Επίπεδο Α», η οποία αποτελείται από τον Γενικό και τον Βοηθό Γενικό Διευθυντή Εταιρικής Τραπεζικής, και τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων Απαιτήσεων σε Καθυστέρηση και Πίστης.
- **Επίπεδο 4:** Για χορηγήσεις άνω των €5 εκατ. και μέχρι €12 εκατ. η έγκριση δίνεται από το εγκριτικό όργανο που αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή Εταιρικής Τραπεζικής και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Πίστης.
- **Επίπεδα 5-11:** Για χορηγήσεις μέχρι €5 εκατ., η έγκριση δίνεται από εγκριτικές ομάδες των Μονάδων με την επιπλέον συμμετοχή στελέχους της Διεύθυνσης Πίστης, όπου προβλέπεται.

Λιανική τραπεζική

Η Τράπεζα προσφέρει ένα πλήρες εύρος προϊόντων λιανικής τραπεζικής από πιστωτικές κάρτες μέχρι χρηματοδότηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Η Γενική Διεύθυνση Λιανικής Τραπεζικής περιλαμβάνει τέσσερις διευθύνσεις: τη Διεύθυνση Κτηματικής Πίστης, τη Διεύθυνση Καταναλωτικής Πίστης, τη Διεύθυνση Καρτών και τη Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων.

Οι πιστωτικές πολιτικές κοινοποιούνται στο σύνολο του προσωπικού μέσω εγχειριδίων και εγκυκλίων, που συμπληρώνονται με ενημερώσεις και οδηγίες για ειδικά θέματα. Η Τράπεζα έχει αναπτύξει Πιστωτική Πολιτική για κάθε

χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής, σύμφωνα με τις βέλτιστες τραπεζικές πρακτικές, η οποία αναθεωρείται τακτικά. Οι πιστωτικές πολιτικές εγκρίνονται από την Επιτροπή Διαχείρισης Κίνδυνων.

Η εγκριτική διαδικασία είναι κεντροποιημένη, με πολλά επίπεδα εγκριτικών οργάνων, ανάλογα με την συνολική έκθεση του πελάτη και τις προσφερόμενες εξασφαλίσεις. Παρά το γεγονός ότι κάθε διεύθυνση έχει εγκριτικές αρμοδιότητες, η εγκριτική διαδικασία εποπτεύεται συνολικά από την Διεύθυνση Πίστης Λιανικής Τραπεζικής («ΔΠΛΤ»), η οποία είναι και θεματοφύλακας της και η οποία εποπτεύεται από τον Chief Risk Officer της Τράπεζας και του Ομίλου. Η έγκριση της ΔΠΛΤ είναι απαραίτητη για χορηγήσεις που υπερβαίνουν τα ανώτατα θεσπισμένα όρια. Η σκοπιμότητα πίσω από αυτή την οργανωτική δομή είναι η εξασφάλιση της ορθής εφαρμογής της πιστωτικής πολιτικής, η επιτάχυνση της διαδικασίας πιστοληπτικής αξιολόγησης των αιτήσεων, με ακρίβεια και συνέπεια, και τον αποτελεσματικό έλεγχο των στοιχείων του πελάτη κατά την διαδικασία της αξιολόγησης.

Οι αιτήσεις που αφορούν σε δάνεια λιανικής τραπεζικής υποβάλλονται στο δίκτυο των καταστημάτων μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών διαβίβασης αιτημάτων, ενώ τηρείται και φυσικός φάκελος πιστοδότησης όπου βασικά έγγραφα αρχειοθετούνται αφού πρώτα πιστοποιηθούν (για παράδειγμα εκκαθαριστικά σημειώματα, αποδεικτικά μισθοδοσίας, βεβαιώσεις τίτλων εξασφαλίσεων, ταυτότητα κτλ). Η κατηγορία κινδύνου κάθε δανείου αξιολογείται αρχικά κατά την ενεργοποίησή του, μέσω μιας ειδικής εφαρμογής αξιολόγησης και στη συνέχεια παρακολουθείται καθ' όλη τη διάρκεια του δανείου μέσω ειδικών συμπεριφορικών μοντέλων. Τα μοντέλα αυτά επιτρέπουν στην Τράπεζα να υπολογίζει βασικές παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου, όπως την πιθανότητα αθέτησης της δανειακής σύμβασης καθώς και την ζημία σε περίπτωση αθέτησης για τα μεγάλα χαρτοφυλάκια λιανικής. Τα συμπεριφορικά αυτά μοντέλα, τα οποία ενσωματώνουν τον συμπεριφορικό δείκτη κάθε πελάτη σε όλα τα προϊόντα λιανικής, χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό για την δημιουργία Πίνακα Πιστοληπτικής Διαβάθμισης της Τράπεζας.

Εκτός από την εφαρμογή αξιολόγησης, η Τράπεζα βασίζεται και σε ένα πλαίσιο προιοντικών κριτηρίων αξιολόγησης όπως ο μέγιστος αποδεκτός δείκτης δόσης προς εισόδημα (PTI), ο μέγιστος αποδεκτός δείκτης δανείου προς αξία εξασφάλισης (LTV), η μέγιστη διάρκεια χρηματοδότησης καθώς και ο συμπεριφορικός δείκτης που λαμβάνονται υπόψη για την ανάλυση και τελική απόφαση από το αρμόδιο εγκριτικό όργανο. Όπως και για το Επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, η ροή της εγκριτικής διαδικασίας προωθεί την αρχή των four eyes principle και μέσα από την διενέργεια περιοδικών επανελέγχων διασφαλίζεται η ποιότητα και πληρότητα της διαδικασίας.

Τέλος, μέσω της ανάπτυξης υποδειγμάτων παρακολούθησης χαρτοφυλακίων, η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. είναι σε θέση να υπολογίσει, να εκτιμήσει και να ελέγξει την αναμενόμενη και μη αναμενόμενη ζημία όλων των χαρτοφυλακίων Λιανικής Τραπεζικής (για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. βλ. ενότητα 3.10.6 «*Διαχείριση κινδύνων*»).

Στεγαστικά δάνεια

Η Τράπεζα έχει υιοθετήσει πιστωτικές πολιτικές για την αντιμετώπιση της κρίσης, που ξεκίνησε το 2008, μέσα από την θέσπιση αυστηρότερων πιστοδοτικών κριτηρίων.

Η Κτηματική Πίστη, πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί για την αξιολόγηση των αιτημάτων, μια ειδική εφαρμογή αξιολόγησης και συμπεριφορικό μοντέλο που ενισχύει την διαδικασία λήψης της τελικής απόφασης. Η βαθμολόγηση της κάθε αίτησης προκύπτει από ένα συνδυασμό κριτηρίων που περιλαμβάνει (α) τα ατομικά δεδομένα του κάθε ενεχόμενου, δανειολήπτη και εγγυητή, όπου η βαθμολόγηση είναι σε ατομικό επίπεδο και (β) χαρακτηριστικά που αξιολογούνται ενιαία σε επίπεδο αίτησης και τα οποία είτε αφορούν τα δεδομένα του δανείου είτε τη πιστοληπτική ικανότητα και φερεγγυότητα των ενεχομένων συνολικά. Για την βαθμολόγηση της κάθε αίτησης λαμβάνονται υπόψη τα ατομικά δεδομένα των ενεχομένων στο δάνειο, δανειολήπτη και εγγυητή, τα δημογραφικά τους στοιχεία, το εισόδημά τους καθώς και η συναλλακτική τους συμπεριφορά τόσο με την Τράπεζα όσο και με το σύνολο του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Η μέγιστη βαθμολογία (application score) που μπορεί να λάβει μια αίτηση είναι 307 ενώ η Τράπεζα αύξησε σταδιακά το μέγιστο βαθμό απόρριψης από 170 το 2008, σε 199 το Φεβρουάριο του 2010. Επιπρόσθετα στοιχεία όπως ο δείκτης PTI και ο δείκτης LTV λαμβάνονται επίσης υπόψη κατά την αξιολόγηση του αιτήματος και την λήψη της τελικής απόφασης.

Ο δείκτης PTI ορίζεται ως ο λόγος των ετήσιων υποχρεώσεων των ενεχομένων, σε δάνεια λιανικής τραπεζικής τόσο στην Τράπεζα όσο και σε άλλες τράπεζες (πχ τοκοχρεωλυτικά δάνεια, όρια πιστωτικών καρτών και ανοικτά δάνεια) αναγόμενες σε ετήσια βάση προς τα ετήσια εισοδήματα των ενεχομένων σταθερού χαρακτήρα. Στην περίπτωση επιχειρηματιών, αυτοαπασχολούμενων, γιατρών, δικηγόρων και δημοσίων υπαλλήλων ή ενεχομένων με εισόδημα άνω των €40 χιλ., η Τράπεζα απαιτεί την προσκόμιση δικαιολογητικών εισοδήματος τριετίας. Από το 2010 και μετά, η Τράπεζα σταδιακά μείωσε τον μέγιστο αποδεκτό δείκτη PTI, ο οποίος σήμερα ανέρχεται σε 35% για απόκτηση ακινήτων και σε 30% για επισκευές και βελτιώσεις.

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική, ο μέγιστος αποδεκτός δείκτης LTV είναι το 75% της αγοραίας αξίας του χρηματοδοτούμενου ακινήτου. Ο μέσος δείκτης LTV των στεγαστικών δανείων που εκταμιεύτηκαν το 2013 ανέρχεται στο 54,5% έναντι 62,8% το 2012, και 67,2% το 2011. Στις 31 Δεκεμβρίου 2013, ο μέσος τρέχων δείκτης LTV του συνολικού στεγαστικού χαρτοφυλακίου ήταν 74,8%.

Εξαιτίας της εφαρμογής των ανωτέρω αυστηρών κριτηρίων αξιολόγησης, ο δείκτης εγκρισιμότητας νέων στεγαστικών δανείων μειώθηκε από 80% που ήταν το 2008, σε 33% το 2011, σε 29% το 2012 και σε 49% το 2013.

Η Τράπεζα αναμένει ότι αυτές οι ενέργειες θα μειώσουν την πιθανότητα αθέτησης των δανειακών συμβάσεων μέσα από την μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων στα επόμενα χρόνια, και θα βελτιώσει επίσης το ποσοστό ζημιάς, καθώς τα μελλοντικά απομειωμένα δάνεια αναμένεται ότι θα είναι καλύτερα εξασφαλισμένα. Ως εκ τούτου, παρά το γεγονός ότι η μεθοδολογία για τον υπολογισμό της πρόβλεψης των επισφαλών δανείων δεν έχει αλλάξει, η Τράπεζα αναμένει ότι η εφαρμογή των αυστηρότερων κριτηρίων χορήγησης δανείων θα μειώσει τις σχετικές προβλέψεις εκφρασμένες ως ποσοστό του συνολικού δανειακού χαρτοφυλακίου και των απομειωμένων δανείων.

Η εγκριτική διαδικασία είναι κεντροποιημένη και διενεργείται από Κτηματική Πίστη και διασφαλίζει τον διαχωρισμό των καθηκόντων και την ενιαία εφαρμογή των κριτηρίων χορήγησης δανείων. Η δανειακή εξασφάλιση έχει συνήθως τη μορφή εγγραφής προσημείωση στο προσφερόμενο ακίνητο σε ποσοστό 120% του εγκεκριμένου δανείου. Σε περίπτωση αθέτησης, η Τράπεζα δύναται να μετατρέψει την προσημείωση σε πλήρη υποθήκη μετά από τελεσίδικη δικαστική εντολή ή απόφαση.

Η εκτίμηση της αγοραίας αξίας του ακινήτου που προσφέρεται ως εξασφάλιση διενεργείται από εγκεκριμένους εκτιμητές, είτε υπαλλήλους της Τράπεζας είτε εξωτερικούς συνεργάτες οι οποίοι δεν εμπλέκονται στην εγκριτική διαδικασία. Οι εκτιμητές διενεργούν επίσης εκτιμήσεις και σε περιπτώσεις ρευστοποιήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά ακινήτων με παρόμοια χαρακτηριστικά. Οι εκτιμητές χρησιμοποιούν συντηρητική προσέγγιση κατά την εκτίμηση των τιμών της αγοράς διαμορφώνοντας ένα σημείο αναφοράς, ως ένδειξη της ελάχιστης τιμής πώλησης για το περιουσιακό στοιχείο – ακίνητο.

Η Τράπεζα προσφέρει ένα ευρύ φάσμα στεγαστικών προϊόντων, κυρίως σε ευρώ, σε ιδιοκτήτες και επενδυτές με κυμαινόμενο, σταθερό, ή σε συνδυασμό σταθερού και κυμαινόμενου επιτοκίου, εξασφαλισμένα με υποθήκη του χρηματοδοτούμενου ακινήτου ή άλλων αποδεκτών ασφαλειών. Το κυμαινόμενο επιτόκιο των στεγαστικών δανείων αναπροσαρμόζονται, με βάση το τρίμηνο Euribor πλέον του περιθωρίου εξαρτώμενο κατά κύριο λόγο από το προφίλ του πελάτη και από τα χαρακτηριστικά του δανείου (π.χ. δείκτης LTV και ΡΤΙ, σκοπός και ποσό δανείου). Η περίοδος χάριτος ποικίλει και μπορεί να φτάσει μέχρι 30 χρόνια (15 χρόνια σε περίπτωση επισκευών ή βελτιστοποιήσεων κατοικιών), και εξαρτάται από την ηλικία του δανειολήπτη. Εκτός από τα προαναφερθέντα προϊόντα, η Τράπεζα δεν προσφέρει υβριδικά ή «sub-prime» δάνεια. Παρόλο που ένας τυπικός ορισμός του «sub-prime» δανείου δεν υφίσταται, η Τράπεζα ορίζει ως «sub-prime» δανειακά προϊόντα που προσφέρονται σε υψηλού κινδύνου οφειλέτες, συμπεριλαμβανομένων και των οφειλετών με ένα ή συνδυασμό παραγόντων υψηλού πιστωτικού κινδύνου, όπως ο υψηλός δείκτης ΡΤΙ και το προηγούμενο ιστορικό δανειακής αποπληρωμής.

Κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013, το 12,3% το στεγαστικό χαρτοφυλακίο, αποτελείται από δάνεια είτε εγγυημένα είτε επιδοτούμενα από το Ελληνικό Δημόσιο. Η οικονομική κρίση που πλήττει την Ελλάδα δεν είχε μέχρι στιγμής συνέπειες στις επιδοτήσεις και εγγυήσεις. Μια περαιτέρω επιδείνωση όμως, των οικονομικών του Ελληνικού Δημοσίου μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την ικανότητά της να πληρώσει τις επιδοτήσεις και να τηρήσει τις εγγυήσεις και ως εκ τούτου η πρόβλεψις για επισφαλή δάνεια ενδέχεται να αυξηθεί στο μέλλον.

Επιδοτούμενα Στεγαστικά Δάνεια

Η Τράπεζα προσφέρει στεγαστικά δάνεια επιδοτούμενα από το Ελληνικό Δημόσιο. Οι επιδοτήσεις είναι διαθέσιμες αποκλειστικά για χρηματοδότηση με σκοπό την απόκτηση ή την κατασκευή της πρώτης κατοικίας του δανειολήπτη.

Το επιδοτούμενο στεγαστικό πρόγραμμα αφορά την επιδότηση του δανειακού επιτοκίου και προσφέρεται για το ήμισυ της διάρκειας του δανείου με μέγιστο αριθμό οκτώ έως δέκα έτη, ανάλογα με τις σχετικές αποφάσεις του Υπουργείου. Η εγκριτική διαδικασία για τα επιδοτούμενα στεγαστικά δάνεια ακολουθεί την ίδια διαδικασία έγκρισης με όλα τα υπόλοιπα, ωστόσο, ο οφειλέτης θα πρέπει να τηρεί ορισμένα κριτήρια που έχουν τεθεί από το Ελληνικό Δημόσιο όπως η οικονομική και οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη προκειμένου να λάβει έγκριση ένταξης στο πρόγραμμα.

Το επιδοτούμενο στεγαστικό πρόγραμμα έχει διακοπεί από τον ΟΕΚ από τα μέσα του 2010. Η επιδότηση υπολογιζόταν ως ποσοστό του επιτοκίου του δανείου και εξαρτιόταν από την οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη και προσφερόταν για εννιά χρόνια. Η διαδικασία έγκρισης ήταν η ίδια που ακολουθείται για τα υπόλοιπα στεγαστικά δάνεια, με εξαίρεση ότι ο

δανειολήπτης έπρεπε να υποβάλει στην Τράπεζα ένα πιστοποιητικό από τον ΟΕΚ, για την έγκριση της ένταξής του στο πρόγραμμα, καθώς και την αξιολόγηση του ακινήτου που διενεργήθηκε από τον ΟΕΚ.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το συνολικό ποσό των επιδοτούμενων από το Ελληνικό Δημόσιο ή τον ΟΕΚ ανέρχεται σε €1.062 εκατ. από €1.541 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και €2.062 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2011. Την 31 Δεκεμβρίου 2013 τα δάνεια που είναι πάνω από 90 μέρες καθυστέρησης του αρχικού κεφαλαίου ή του ποσού των τόκων μειώθηκαν στα €74 εκατ., από €84 εκατ. το 2012 και €126 εκατ. το 2011.

Εγγυημένα Στεγαστικά δάνεια

Τα στεγαστικά δάνεια εγγυημένα από το Ελληνικό Δημόσιο αφορούν δάνεια που χορηγούνται σε πληγέντες από φυσικές καταστροφές (π.χ σεισμούς, πλημμύρες, κατολισθήσεις και πυρκαγιές), σε επαναπαρισμένους Έλληνες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης και σε Έλληνες Ρομά. Το Ελληνικό Δημόσιο εγγυάται τόσο το κεφάλαιο όσο και τους τόκους των συγκεκριμένων δανείων. Οι αιτήσεις των συγκεκριμένων δανείων δεν ακολουθούν τη προβλεπόμενη εγκριτική διαδικασία της Τράπεζας, αντίθετα, όλα τα έγγραφα, μαζί με την αίτηση δανειοδότησης υποβάλλεται στην αρμόδια δημόσια αρχή προς έγκριση. Το ανώτατο ποσό δανείου είναι €60.000, με εξαίρεση τα δάνεια προς τα θύματα των φυσικών καταστροφών, όπου το ποσό του δανείου καθορίζεται από τη δημόσια αρχή.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το συνολικό ποσό των εγγυημένων στεγαστικών δανείων από το Ελληνικό Δημόσιο ανήλθε σε €1.232 εκατ., από €1.322 εκατ. την 31 Δεκέμβριου 2012 και €1.411 εκατ. την 31 Δεκέμβριου 2011. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, τα δάνεια που έχουν πάνω από 90 ημέρες καθυστέρηση στο κύριο κεφάλαιο ή στους τόκους ανέρχονται σε €47 εκατ., σε σύγκριση με €49 εκατ. το 2012 και €47 εκατ. το 2011. Τα εγγυημένα στεγαστικά δάνεια από το Ελληνικό Δημόσιο δεν υπόκεινται σε αναδιάρθρωση.

Καταναλωτικά δάνεια — Πιστωτικές κάρτες

Η εγκριτική διαδικασία για χορήγηση προσωπικών δανείων και πιστωτικών καρτών, είναι κεντροποιημένη χρησιμοποιώντας εξειδικευμένα μοντέλα αξιολόγησης (application scorecards), που αναπτύχθηκαν βάσει ιστορικών δεδομένων. Τα μοντέλα αυτά χρησιμοποιούνται για τον έλεγχο των αιτήσεων προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική και ακριβής λήψη αποφάσεων. Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων καθώς και στρατηγικού marketing εφαρμόζονται εξελιγμένες στατιστικές μέθοδοι.

Η Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο. παράγει, μεταξύ άλλων αναφορών, ανάλυση ωρίμανσης υπολοίπων βάσει της περιόδου εκταμίευσης, του καναλιού διανομής και του τύπου προϊόντος. Για την εκτίμηση της πιθανότητας αθέτησης, τα δάνεια ομαδοποιούνται ανά βαθμίδα αξιολόγησης και ημέρες καθυστέρησης. Σημειώνεται ότι, τα καταναλωτικά δάνεια δεν διαθέτουν εμπράγματα εξασφαλίσεις, εκτός ορισμένων περιπτώσεων, όπως τα δάνεια για αυτοκίνητα.

Χρηματοδοτήσεις ελεύθερων επαγγελματιών και μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων

Η Διεύθυνση Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων έχει δημιουργήσει χρηματοδοτικά κέντρα στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα τα οποία χειρίζονται όλα τα αιτήματα χρηματοδότησης των κατά τόπους ελεύθερων επαγγελματιών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην Ελλάδα, βάσει τυποποιημένων κριτηρίων.

Τα κέντρα αυτά αποτελούνται από εγκριτικές ομάδες που επιβλέπονται από τους αρμόδιους επικεφαλείς. Η πιστωτική αξιολόγηση διενεργείται βάσει ενός εσωτερικού συστήματος αξιολόγησης κινδύνου (SME Risk Rating System) που βοηθά στην λήψη εγκριτικών αποφάσεων. Οι παράμετροι του συστήματος ελέγχθηκαν πρόσφατα κι τροποποιήθηκαν ώστε να ενσωματώνουν τις τρέχουσες μακροοικονομικές συνθήκες. Το σύστημα, αναμένεται να βελτιώσει περαιτέρω την ποιότητα των εγκρίσεων και να επιταχύνει την διαδικασία πιστοληπτικής αξιολόγησης. Πρόσφατα ενσωματώθηκε στο SME Risk Rating System ένα συμπεριφορικό μοντέλο, με στόχο την διαρκή αξιολόγηση της συμπεριφοράς της δανειακής αποπληρωμής του πελάτη ώστε να ενισχυθεί η ποιότητα του υφιστάμενου χαρτοφυλακίου. Η Τράπεζα, επιπλέον, συμμετέχει στην ανάπτυξη «Bureau Score» ειδικά προσαρμοσμένου στις ανάγκες της Διεύθυνσης Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως παράμετρος στην λήψη αποφάσεων αλλά και θεωρείται σημείο αναφοράς (benchmark).

Υπάρχουν τέσσερα εγκριτικά επίπεδα στην Διεύθυνση, ωστόσο πιστοδοτήσεις σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις άνω των €1,5 εκατ. μέχρι €3,0 εκατ. εγκρίνονται από τους Προϊστάμενους Διευθύνσεων Πίστης Λιανικής Τραπεζικής & Πιστοδοτήσεων ΜΜΕ ενώ δάνεια που υπερβαίνουν το ποσό των €3,0 εκατ. εγκρίνονται από το Γενικό Διευθυντή Λιανικής Τραπεζικής και από τον Chief Credit Risk Officer της Τράπεζας και του Ομίλου.

Εξασφαλίσεις

Οι τρέχουσες αξίες των εξασφαλίσεων και οι σχετικές τάσεις στην Ελλάδα παρακολουθούνται και ενημερώνονται με βάση ανεξάρτητες εκτιμήσεις, το δείκτη ακίνητης περιουσίας που δημοσιεύεται για την ελληνική αγορά από ανεξάρτητους φορείς, καθώς και τις επίσημες εκθέσεις που εκπονούνται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Αναφορικά με το χαρτοφυλάκιο στεγαστικών δανείων, μόνο σε πολύ σπάνιες περιπτώσεις αναμένεται η είσπραξη του ανεξόφλητου δανειακού υπολοίπου μέσω της διαδικασίας των πλειστηριασμών, δεδομένου του χαμηλού δείκτη LTV (ο μέσος δείκτης LTV του χαρτοφυλακίου της Τράπεζας ήταν 74,7% κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013) που αποτρέπει τους πελάτες από την αθέτηση των πληρωμών τους της δανειακής ομαλής αποπληρωμής, κάτι που θα επέφερε νομικές συνέπειες σε βάρος τους. Ως εκ τούτου, για σκοπούς υπολογισμού της πρόβλεψης απομείωσης του χαρτοφυλακίου των στεγαστικών δανείων, η Τράπεζα λαμβάνει υπόψη το δείκτη LTV προκειμένου να καθορίσει την πιθανότητα διενέργειας πλειστηριασμών.

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική της Τράπεζας, η αποτίμηση των εξασφαλίσεων παρακολουθείται στενά. Η συχνότητα και το εύρος των εκτιμήσεων καθορίζονται από τα αρμόδια εγκριτικά όργανα και συνήθως πραγματοποιούνται εντός περιόδου δύο ετών.

Παρόμοιες πρακτικές ακολουθούνται και από τη Finansbank, ενώ οι θυγατρικές εταιρείες στα Βαλκάνια, σε γενικές γραμμές, διεξάγουν εκτιμήσεις συχνότερα.

Σύμφωνα με τη μεθοδολογία απομείωσης του Ομίλου, οι υπεύθυνες επιχειρηματικές μονάδες πρέπει να διασφαλίζουν ότι στις περιπτώσεις όπου αναμένονται ταμειακές ροές από τη ρευστοποίηση των εξασφαλίσεων, η αξία αυτών πρέπει να βασίζεται σε πρόσφατη ανεξάρτητη εκτίμηση (εντός του τρέχοντος έτους) από πιστοποιημένο εκτιμητή, εκτός εάν το ανεξόφλητο υπόλοιπο των δανείων υπολείπεται σημαντικά της αξίας των εξασφαλίσεων.

Finansbank

Η Finansbank ακολουθεί παρόμοιες διαδικασίες με την Τράπεζα σε όλα τα στάδια της εγκριτικής διαδικασίας, από την έγκριση των χορηγήσεων, την παρακολούθηση πιστοδοτήσεων και την διαχείριση δανείων σε καθυστέρηση. Το Τμήμα Πιστοδοτήσεων εγκρίνει δάνεια σύμφωνα με τους ισχύοντες κανονισμούς στο πλαίσιο των υιοθετημένων πολιτικών και αρχών της τράπεζας και κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να εξασφαλίσει την εισπραξιμότητα των δανείων, λαμβάνοντας επαρκείς εξασφαλίσεις σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Finansbank έχει το δικαίωμα να χορηγεί δάνεια, εντός των ορίων που έχουν τεθεί από τον Τουρκικό νόμο Τραπεζικών Εργασιών. Επιπρόσθετα, μπορεί να αναθέσει στην Επιτροπή Πιστοδοτήσεων και στη Διοίκηση της τράπεζας ευχέρεια για χορήγηση δανείων μέχρι το 1% και 10% των κεφαλαίων της τράπεζας, αντίστοιχα. Η Διοίκηση της Finansbank μπορεί να εκχωρεί την ευχέρεια χορήγησης πίστωσης στις διευθύνσεις της, στις περιφερειακές μονάδες και στα καταστήματα. Η Διοίκηση της Finansbank είναι αρμόδια πιστοδοτήσεις μέχρι το ποσό των TL 60 εκατ. και οι περιφερειακές μονάδες μέχρι TL 10 εκατ.

Τα δάνεια για ποσά από TL 60 εκατ. μέχρι TL 600 εκατ. εγκρίνονται από την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, η οποία απαρτίζεται από τον Γενικό Διευθυντή και τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank. Δάνεια άνω των TL600 εκατ. εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

UBB

Η UBB έχει υιοθετήσει συστήματα αξιολόγησης κινδύνου, προκειμένου να βελτιώσει την αξιολόγηση, διαχείριση, την έγκριση του πιστωτικού κινδύνου και χρησιμοποιεί την μέθοδο πιστοληπτικής διαβάθμισης για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων έναντι του πιστωτικού κινδύνου. Σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική του Ομίλου, όλοι οι δανειολήπτες του χαρτοφυλακίου της επιχειρηματικής τραπεζικής κατηγοριοποιούνται σε 22-βάθμια κλίμακα χρησιμοποιώντας βαθμονομημένα και εγκεκριμένα συστήματα αξιολόγησης, με τον κάθε βαθμό που αντιστοιχεί σε πιθανότητα αθέτησης. Η κλίμακα, καθώς και η εισήγηση της χορήγησης, βασίζονται τόσο σε ποσοτικά όσο και σε ποιοτικά στοιχεία, που αξιολογούνται και επικυρώνονται από τις υπεύθυνες επιτροπές, οι οποίες αναλύονται στα ακόλουθα οκτώ επίπεδα εξουσιοδότησης που εξαρτώνται από το μέγεθος της συνολικής έκθεσης του δανειολήπτη:

- **Επίπεδο 1:** Πιστωτικοί κίνδυνοι που υπερβαίνουν το 10% των ιδίων κεφαλαίων της UBB και μέχρι το 25% εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της. Η έγκριση θα πρέπει να είναι ομόφωνη σε περίπτωση που το ποσό υπερβαίνει το 15%. Προϋπόθεση για την έγκριση από το Διοικητικό Συμβούλιο είναι η προ-έγκριση από την Επιτροπή Διεθνών Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας.

- **Επίπεδο 2:** Πιστωτικοί κίνδυνοι πάνω από €5 εκατ. και μέχρι €25 εκατ. εγκρίνονται από την Εκτελεστική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της UBB η οποία αποτελείται από το Διευθύνων Σύμβουλο, τον επικεφαλής της Επιχειρηματικής Τραπεζικής, τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Διεθνών Πιστοδοτήσεων του Ομίλου της Τράπεζας και εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων του Ομίλου ο οποίος ορίζεται από τον Γενικό Διευθυντή Διεθνών Δραστηριοτήτων.
- **Επίπεδο 3:** Πιστωτικοί κίνδυνοι πάνω από €1 εκατ. και μέχρι €5 εκατ. εγκρίνονται από την Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της UBB η οποία αποτελείται από το Διευθύνων Σύμβουλο, τον επικεφαλής της Επιχειρηματικής Τραπεζικής και τον επικεφαλής της Διαχείρισης Κινδύνου. Για πιστωτικούς κινδύνους μεταξύ €4 εκατ. και €5 εκατ., απαιτείται συμμετοχή από εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Διεθνών Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας ο οποίος ορίζεται από τον επικεφαλής της Διεύθυνσης.
- **Επίπεδο 4:** Πιστωτικοί κίνδυνοι πάνω από €0,25 εκατ. και μέχρι €1 εκατ. εγκρίνονται από την Ενδιάμεση Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της UBB αποτελούμενη από τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου, τον επικεφαλής της Επιχειρηματικής Τραπεζικής, τον επικεφαλής του Κέντρου Πιστοδοτήσεων Μεγάλων Εταιρικών Πελατών και τον επικεφαλής του Κέντρου Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων και Διεθνών Πιστοδοτήσεων.
- **Επίπεδο 5:** Πιστωτικοί κίνδυνοι πάνω από €0,125 εκατ. και μέχρι €0,25 εκατ. εγκρίνονται από το Διευθυντή του Κέντρου Πιστοδοτήσεων, τον επικεφαλής του Κέντρου Υπηρεσιών (Υπεύθυνο Αναδοχών), τον επικεφαλής της ομάδας αναδοχών και ένα στέλεχος του Τμήματος Πιστοδοτήσεων.
- **Επίπεδα 6-8:** Πιστωτικοί κίνδυνοι κάτω από €0,125 εκατ. εγκρίνονται από εξουσιοδοτημένα στελέχη του Τμήματος Πιστοδοτήσεων και του Τμήματος Επιχειρηματικής Τραπεζικής. Οι τρεις βαθμίδες είναι ορισμένες ανάλογα με το ύψος του πιστωτικού κινδύνου μέχρι €0,125 εκατ., €0,05 εκατ. και €0,025 εκατ. αντίστοιχα. Η Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων της UBB ενέκρινε μια εξαίρεση, σε ότι αφορά την συμμετοχή της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων στο “επίπεδο 8” μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2012.

Η UBB στην εγκριτική διαδικασία των προϊόντων λιανικής τραπεζικής έχει στην διάθεσή της συστήματα αξιολόγησης και πολλαπλά επίπεδα εγκριτικών οργάνων.

Banca Romaneasca

Η Banca Romaneasca έχει υιοθετήσει για τα δάνειά της σύστημα πολλαπλών βαθμίδων έγκρισης, βασιζόμενο στην πιθανότητα αθέτησης, το οποίο αντανακλά και την πιστοληπτική ικανότητα των δανειοληπτών. Το σύστημα έγκρισης πιστοδοτήσεων εξαρτάται από το μέγεθος της συνολικής έκθεσης του πελάτη ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών. Οι εισηγήσεις για τη χορήγηση νέου δανείου, την αύξηση ή την ανανέωση υφιστάμενης δανειακής σύμβασης ετοιμάζονται από τις μονάδες επιχειρηματικής τραπεζικής και υποβάλλονται για έγκριση στο αρμόδιο εγκριτικό όργανο. Τα εγκριτικά όργανα έχουν ως εξής:

- Η Επιτροπή Επιχειρηματικών Χορηγήσεων η οποία έχει τη δυνατότητα έγκρισης χορηγήσεων έως €300 χιλ. Η επιτροπή αποτελείται από το Γενικό Διευθυντή της Επιχειρηματικής Τραπεζικής, τον επικεφαλής και αναπληρωτή επικεφαλής της Εμπορικής Διεύθυνσης και του Γενικού Διευθυντή της Διαχείρισης Κινδύνου. Η έγκριση θεωρείται οριστική όταν φέρει δύο υπογραφές, μια από την Διεύθυνση Επιχειρηματικής Τραπεζικής και μια από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου.
- Ενδιάμεση Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων η οποία εγκρίνει δάνεια πελατών ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών για ποσά μεγαλύτερα των €300 χιλ. και μέχρι €1,5 εκατ. Η έγκριση δίνεται από το Γενικό Διευθυντή της Επιχειρηματικής Τραπεζικής και το Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου.
- Κεντρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων η οποία εγκρίνει επιχειρηματικά δάνεια πελατών ή ομάδας συνδεδεμένων πελατών για τα οποία το μέγεθος της συνολικής έκθεσης είναι μεγαλύτερη των €1,5 εκατ. και μέχρι €25 εκατ. Η επιτροπή αποτελείται από το Διευθύνοντα Σύμβουλο, το Γενικό Διευθυντή της Επιχειρηματικής Τραπεζικής και το Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου. Για ποσά μεγαλύτερα από €7 εκατ. και μέχρι €25 εκατ. απαιτείται επιπρόσθετα η έγκριση του επικεφαλής της Διεύθυνσης Διεθνών Πιστοδοτήσεων του Ομίλου και εκπροσώπου της Διεύθυνσης Διεθνών Δραστηριοτήτων του Ομίλου ο οποίος ορίζεται από τον Γενικό Διευθυντή της Διεύθυνσης.
- Εκτελεστική Επιτροπή της Banca Romaneasca η οποία εγκρίνει επιχειρηματικά δάνεια πελατών ή ομάδας

συνδεδεμένων πελατών για τα οποία το μέγεθος της συνολικής έκθεσης είναι μέχρι το επιτρεπτό νομικό όριο δανεισμού. Η έγκριση δίνεται από Διευθυντές της Τράπεζας. Για ανοίγματα πάνω από €25 εκατ. και μέχρι €200 εκατ. απαιτείται επιπρόσθετα η έγκριση της Διεύθυνσης Διεθνών Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας. Για ανοίγματα πάνω από €200 εκατ. και μέχρι το νομικό όριο δανεισμού απαιτείται επιπρόσθετα η έγκριση της Ανώτατης Επιτροπής Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας. Όλες οι προτάσεις που υποβάλλονται στην Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων πρέπει να φέρουν την έγκριση της Επιτροπής Πιστοδοτήσεων.

Οποιαδήποτε χορήγηση που θα έχει ως αποτέλεσμα την συνολική έκθεση της Banca Romaneasca σε ποσό ίσο ή μεγαλύτερο του 10% των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας, πραγματοποιείται μόνο με την έγκριση της Εκτελεστικής Επιτροπής.

Στην περίπτωση των χορηγήσεων λιανικής, τα μη εξασφαλισμένα δάνεια εγκρίνονται με βάση την έκθεση της τράπεζας ανά αίτηση, ως εξής: για ποσά μέχρι €10.000 η έγκριση δίνεται από το τμήμα χορηγήσεων λιανικής. Για ποσά από των €10.001 και μέχρι €20.000 η έγκριση δίνεται από το Διευθυντή του τμήματος χορηγήσεων λιανικής και υποκαταστημάτων δικτύου και από το Διευθυντή Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου. Για ποσά άνω των €20.001 η έγκριση δίνεται από τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου και τον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή.

Τα καταναλωτικά δάνεια με ενυπόθηκη εξασφάλιση καθώς και τα ενυπόθηκα στεγαστικά δάνεια εγκρίνονται βάσει της συνολικής έκθεσης ομάδας συνδεδεμένων πελατών στο συγκεκριμένο προϊόν, ως εξής: για ποσά έως €60.000 η έγκριση είναι στην αρμοδιότητα του τμήματος χορηγήσεων λιανικής, για ποσά μεγαλύτερα από €60.001 και μέχρι €150.000 η έγκριση δίνεται από το Διευθυντή του τμήματος χορηγήσεων λιανικής και καταστημάτων δικτύου και από το Διευθυντή Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου, για ποσά μεγαλύτερα από €150.001 και μέχρι €500.000 η έγκριση δίνεται από τον Γενικό Διευθυντή Διαχείρισης Κινδύνου και τον Αναπληρωτή Γενικό Διευθυντή.

Stopanska Banka

Η Stopanska Banka εφαρμόζει σύστημα έγκρισης χρηματοδότησης πέντε βαθμίδων για δανειοδότηση σε εταιρίες, συμπεριλαμβανομένων και των Μικρομεσαίων, ανάλογα με το ποσό του δανείου. Η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων εγκρίνει δάνεια, για τα οποία η συνολική έκθεση της Stopanska Banka στον πελάτη είναι μέχρι το ποσό των €100.000. Η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων Επιχειρηματικών πελατών εγκρίνει δάνεια για ποσά από €100.000 μέχρι και €500.000. Η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων εγκρίνει δάνεια για ποσά από €500.000 μέχρι και €3 εκατ. Η Εκτελεστική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων εγκρίνει δάνεια για ποσά από €3 εκατ. και μέχρι ποσού των €10 εκατ. Όλες οι χορηγήσεις που υπερβαίνουν το 10% των εποπτικών κεφαλαίων της Stopanska Banka εγκρίνονται από το Διοικητικό Συμβούλιο της τράπεζας, αφού έχει πρώτα εγκριθεί από την Επιτροπή Διεθνών Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας.

Vojvodjanska

Για εγκρίσεις επιχειρηματικών χορηγήσεων, η Vojvodjanska εφαρμόζει σύστημα πέντε βαθμίδων εγκριτικών οργάνων. Όλες οι εγκρίσεις χορηγήσεων, καθώς και οι λοιπές αποφάσεις των οργάνων της τράπεζας, που εμπριέχουν πιστωτικό κίνδυνο πρέπει να έχουν την έγκριση της αρμόδιας επιτροπής. Σε όλες τις επιτροπές, συμμετέχει εκπρόσωπος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Πιστωτικού Κινδύνου ο οποίος έχει δικαίωμα αρνησικυρίας. Η Εκτελεστική Επιτροπή της Vojvodjanska εγκρίνει χορηγήσεις μέχρι €3 εκατ., ενώ για χορηγήσεις μέχρι €10 εκατ., απαιτείται έγκριση και από τον επικεφαλής της Διεύθυνσης Διεθνών Πιστοδοτήσεων του Ομίλου. Το Διοικητικό Συμβούλιο εγκρίνει τις χορηγήσεις πέρα από τα εγκριτικά όρια των υπόλοιπων οργάνων και έως το ανώτατο επιτρεπτό όριο δανειοδότησης σύμφωνα με τους κανονισμούς της Δημοκρατίας της Σερβίας, με την προϋπόθεση την προηγούμενη έγκριση από την Επιτροπή Διεθνών Επιχειρηματικών Πιστοδοτήσεων του Ομίλου για χορηγήσεις μεταξύ των €10 εκατ. και €200 εκατ. ή η Ανώτατη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας για χορηγήσεις άνω των €200 εκατ. Επιπλέον, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την αρμοδιότητα να εγκρίνει χορηγήσεις προς πολιτικά κόμματα, νομικά πρόσωπα συνδεδεμένα με την τράπεζα, μέσα μαζικής ενημέρωσης και εταιρίες τυχερών παιγνίων.

Για εγκρίσεις χορηγήσεων λιανικής, η Vojvodjanska εφαρμόζει σύστημα πέντε βαθμίδων εγκριτικών οργάνων. Το αρμόδιο εγκριτικό όργανο καθορίζεται από την συνολική έκθεση του πελάτη στην τράπεζα, το είδος του προϊόντος και τον κίνδυνο μη συμμόρφωσης με συγκεκριμένα κριτήρια κινδύνου. Οι αποφάσεις σε όλα τα επίπεδα πρέπει να είναι ομόφωνες και να υπογράφονται από όλα τα μέλη των επιτροπών.

NBG Cyprus

Η NBG Cyprus βελτίωσε και ενίσχυσε τις πολιτικές και διαδικασίες που αφορούν τις εγκρίσεις χρηματοδοτήσεων. Για πιστοδοτήσεις έως και €6 εκατ., ανά πελάτη ή όμιλο πελατών (για εταιρείες, ΜΜΕ, ιδιώτες), αρμόδια είναι η Επιτροπή Πιστοδοτήσεων της Τράπεζας, μέλη της οποίας είναι τοπικά στελέχη της NBG Cyprus. Για ποσά από €6 εκατ. έως €12 εκατ. απαιτείται η έγκριση της Εκτελεστικής Επιτροπής Πιστοδοτήσεων της οποίας δύο από τα πέντε μέλη είναι στελέχη της Τράπεζας (ένας εκ των οποίων προεδρεύει της επιτροπής). Για ποσά μεγαλύτερα από €12 εκατ. η αξιολόγηση και η έγκριση συμβαδίζει με τις αρχές των Επιτροπών πιστοδοτήσεων του Ομίλου.

NBG Albania

Η NBG Albania έχει υιοθετήσει την ακόλουθη διαδικασία έγκρισης για χορηγήσεων προς επιχειρήσεις: Εταιρίες και μικρές επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών μέχρι και €200.000 θεωρούνται ως ιδιώτες πελάτες και τα αιτήματα των δανείων τους (τα οποία περιορίζονται μέχρι του συνολικού ποσού των €150.000) εγκρίνονται από την Επιτροπή Λιανικών Πιστοδοτήσεων:

- Για ποσά μέχρι €15.000 η Επιτροπή Λιανικών Πιστοδοτήσεων Επιπέδου Β.
- Για ποσά από €15.001 έως €150.000 η Επιτροπή Λιανικών Πιστοδοτήσεων Επιπέδου Α.

Οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω των €200.000 θεωρούνται εταιρικοί πελάτες και οι αιτήσεις των δανείων τους εγκρίνονται από τις ακόλουθες επιτροπές με βάση τα ακόλουθα πιστοδοτικά όρια:

- Για ποσά μέχρι €300.000 για ένα μόνο οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται, από την Επιχειρηματική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων.
- Για ποσά από €300.001 έως €1 εκατ. για ένα μόνο οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται, η Εταιρική Επιτροπή Πιστοδοτήσεων.
- Για ποσά από €1.000.001 μέχρι €5 εκατ. για ένα μόνο οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται, η Εκτελεστική Επιτροπή
- Για ποσά άνω των €5 εκατ. για ένα μόνο οφειλέτη ή ομάδα οφειλετών που σχετίζονται με, το Διοικητικό Συμβούλιο.

SABA

Η διαδικασία έγκρισης δανείων στη SABA διενεργείται κεντρικά μέσω της Διεύθυνσης Πιστωτικού Κινδύνου. Οι Διευθυντές Πιστοδοτικών Κέντρων έχουν χρηματοδοτική αρμοδιότητα σε διάφορα επίπεδα, ενώ για τα ψηλότερα επίπεδα χορηγήσεων έγκριση απαιτείται από τοπικές Επιτροπές Πιστοδοτήσεων. Για επίπεδα χορηγήσεων που υπερβαίνουν την αρμοδιότητα των επιτροπών αυτών, η έγκριση λαμβάνεται από την Ανώτερη Επιτροπή Πιστοδοτήσεων, μετά από εισήγηση των τοπικών Επιτροπών.

3.20.3.4 Διαχείριση κινδύνων – Πιστωτικές Πολιτικές

Ο Όμιλος ελέγχει συστηματικά και παρακολουθεί στενά τον πιστωτικό κίνδυνο που αναλαμβάνει η Τράπεζα και κάθε θυγατρική ξεχωριστά. Η Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου συντονίζουν τις πολιτικές και διαδικασίες πιστοδοτήσεων που έχουν συντάξει και ακολουθούν οι θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις Διευθύνσεις Ελέγχου και Διαχείρισης Κινδύνων του Ομίλου, βλ. ενότητα 3.10.6 «Διαχείριση κινδύνων».

Η Τράπεζα

Πλαίσια Πιστοδότησης

Η Πιστωτική Πολιτική καθορίζει το περιεχόμενο των Πλαισίων Πιστοδότησης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, τα οποία ανανεώνονται τουλάχιστον μία φορά το χρόνο ανάλογα με την κατηγοριοποίηση του δανειολήπτη και ύστερα από απόφαση του αρμόδιου Εγκριτικού Οργάνου. Κάθε εισήγηση Πλαισίου Πιστοδότησης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, το σκοπό και το ύψος της προτεινόμενης χορήγησης, τους κύριους όρους και προϋποθέσεις της πιστοδότησης, τους βασικούς κινδύνους και τους τρόπους αντιμετώπισής τους, την αξιολόγηση της επικινδυνότητας και την κατηγοριοποίηση του δανειολήπτη και των λοιπών αντισυμβαλλομένων, και, τέλος, ανάλυση των χρηματοοικονομικών στοιχείων της εταιρείας και του κλάδου στον οποίο δραστηριοποιείται.

Αξιολόγηση κινδύνου και όρια

Σύμφωνα με την Πιστωτική Πολιτική κάθε πιστούχος ή όμιλος πιστούχων του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου κατηγοριοποιείται στη Βαθμίδα Πιστούχου που απεικονίζει το σχετικό κίνδυνο αθέτησης υποχρέωσης στην Κλίμακα Διαβάθμισης της Τράπεζας. Η Κλίμακα αυτή περιλαμβάνει 22 Βαθμίδες Πιστούχου οι οποίες συνδέονται με την πιθανότητα αθέτησης.

Η ταξινόμηση γίνεται με ένα συνδυασμό υποδειγμάτων, αυτοματοποιημένων μεθόδων καθώς επίσης και βαθμολογιών που παρέχονται από Εξωτερικούς Οργανισμούς Πιστοληπτικής Αξιολόγησης («ΕΟΠΑ») και βασίζεται σε ποσοτικούς και ποιοτικούς παράγοντες. Επιπλέον, κάθε υπόδειγμα αξιολόγησης της Τράπεζας και των θυγατρικών της, λαμβάνει υπόψη τον κλαδικό κίνδυνο και τη θέση του πελάτη σε σχέση με τον ανταγωνισμό του. Καθώς η Τράπεζα συμμορφώνεται σταδιακά με την Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων της Βασιλείας II (Internal Ratings – Based «IRB»), οι βαθμίδες συνδέονται με την πιθανότητα αθέτησης του πιστούχου με στόχο την εκτίμηση της αναμενόμενης ζημίας.

Η Τράπεζα διαχειρίζεται την έγκριση επιχειρηματικών χορηγήσεων, ελέγχει την έκθεση της σε πιστωτικό κίνδυνο και διασφαλίζει την συμμόρφωση μέσω της υιοθέτησης κανονιστικού πλαισίου για την θέσπιση ορίων ανά πιστούχο, κλάδο δραστηριότητας και μεγάλα ανοίγματα. Τα όρια πιστούχου συνδέονται άμεσα με την κατηγοριοποίησή του σε Βαθμίδα Πιστούχου.

Διαχείριση προβληματικών δανείων

Η Τράπεζα έχει θεσπίσει και εφαρμόζει ένα σύστημα κατηγοριοποίησης των πιστούχων της Επιχειρηματικής Πίστης προκειμένου να διευκολυνθεί η έγκαιρη αναγνώριση των προβλημάτων και να ληφθούν προληπτικά διορθωτικά μέτρα. Οι επιχειρηματικές μονάδες, ο επικεφαλής του τμήματος πιστοδοτήσεων καθώς και οι αρμόδιες εγκριτικές ομάδες είναι υπεύθυνοι για την διαδικασία κατηγοριοποίησης. Στη διαδικασία αυτή, υπάρχουν πέντε κατηγορίες (Α έως Ε): Χωρίς αρνητικές ενδείξεις, Πιθανή εξασθένιση, Προφανής εξασθένιση, Μη Πιθανή Εξυπηρέτηση και Αδύνατη Εξυπηρέτηση. Η κατηγοριοποίηση του πιστούχου καθορίζει την συχνότητα της επισκόπησής τους και το αρμόδιο εγκριτικό όργανο.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Απαιτήσεων Επιχειρηματικής Πίστης είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την είσπραξη των υπολοίπων σε καθυστέρηση για όλα τα χαρτοφυλάκια επιχειρηματικής πίστης, εξασφαλίζοντας την προληπτική διαχείριση προβληματικών πιστοδοτήσεων και τη μείωση του κόστους.

Πιστοληπτική αξιολόγηση, διαχείριση και έλεγχος στη λιανική τραπεζική

Η Τράπεζα έχει ολοκληρώσει την εκτίμηση των βασικών παραμέτρων πιστωτικού κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της Πιθανότητας Αθέτησης και της Ζημίας σε Περίπτωση Αθέτησης για όλα τα χαρτοφυλάκια Λιανικής. Ως εκ τούτου, η αναμενόμενη απώλεια υπολογίζεται εσωτερικά για όλα αυτά τα χαρτοφυλάκια. Ταυτόχρονα, εφαρμόστηκαν νέα συστήματα διαχείρισης και αξιολόγησης για τις πιστωτικές κάρτες και τα δάνεια αυτοκινήτων, ενώ οι παράμετροι του κινδύνου για τα στεγαστικά δάνεια και τις ΜΜΕ επικαιροποιήθηκαν.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Απαιτήσεων Λιανικής Τραπεζικής είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση και την είσπραξη των υπολοίπων σε καθυστέρηση για όλα τα χαρτοφυλάκια της Λιανικής και επικεντρώνεται στη μείωση των ποσοστών καθυστέρησης, στην έγκυρη αντιμετώπιση ληξιπρόθεσμων οφειλών, στη διαχείριση των προβληματικών δανείων και στη μείωση του κόστους, επιτυγχάνοντας τελικά υψηλότερη κερδοφορία στις δραστηριότητες Λιανικής Τραπεζικής.

Finansbank

Η Επιτροπή Πολιτικής Πιστώσεων επιβλέπει όλη τη διαδικασία πιστοδοτήσεων με την θέσπιση κριτηρίων δανεισμού, πολιτικών του πιστωτικού κινδύνου καθώς επίσης και την ανάθεση αρμοδιοτήτων ανάλογα με το είδος του προϊόντος, ενώ οι εγκριτικές μονάδες πιστοδοτήσεων είναι υπεύθυνες για την καθημερινή λειτουργία του πιστωτικού κινδύνου. Η μονάδα διαχείρισης του πιστωτικού κινδύνου είναι υπεύθυνη για την δημιουργία αποδοτικών και αποτελεσματικών διαδικασιών εσωτερικών πολιτικών καθώς επίσης και για τις διαδικασίες και μεθοδολογίες για τον ορισμό, την ποσοτικοποίηση, την μέτρηση και τον έλεγχο του πιστωτικού κινδύνου.

Η Finansbank έχει καθιερώσει ανώτατα όρια έκθεσης για συγκεκριμένους τομείς και κλάδους έτσι ώστε να διασπείρει τον κίνδυνο και ως εκ τούτου να μειώσει τις επιπτώσεις στο χαρτοφυλακίο χορηγήσεων. Εκτός από συγκεντρωτικά όρια έκθεσης ανά πελάτη, υπάρχουν επίσης και συγκεκριμένα όρια ανά προϊόν. Τα όρια έκθεσης του πιστωτικού κινδύνου του αντισυμβαλλομένου καλύπτουν τις ενδεχόμενες μελλοντικές εκθέσεις που μπορεί να προκύψουν λόγω των διακυμάνσεων της αγοράς.

Η Finansbank μετριάζει ενεργά τον κίνδυνο μέσω της διαχείρισης των εξασφαλίσεων. Για τον σκοπό αυτό όλες οι νομικές και λειτουργικές απαιτήσεις πρέπει να πληρούνται. Ιδιαίτερα, η νομιμότητα των εξασφαλίσεων πρέπει να επιβεβαιώνεται με επαρκή νομικό έλεγχο βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας κάθε χώρας. Εάν η εξασφάλιση παρέχεται από κάποιον τρίτο, η εξασφάλιση αυτή θα πρέπει να διαχωρίζεται από τα στοιχεία του ενεργητικού του. Η εύλογη αξία των εξασφαλίσεων θα πρέπει να αξιολογείται κατ' ελάχιστο κάθε χρόνο, αλλά εκτίμηση σε συχνότερα χρονικά διαστήματα μπορεί να απαιτείται κάθε φορά που υπάρχει ένδειξη ότι η εύλογη αξία της εξασφάλισης έχει μειωθεί σημαντικά.

Η Finansbank έχει δημιουργήσει ένα υγιές εσωτερικό σύστημα βαθμολόγησης με τη χρήση των μοντέλων αξιολόγησης και τις διαδικασίες έτσι ώστε να διασφαλιστεί η αξιοπιστία σε όλους τους τύπους δανείων. Η μονάδα Διαχείρισης Κινδύνων είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση των μοντέλων αξιολόγησης, τον έλεγχο της απόδοσης και σταθερότητάς τους και, όπου είναι απαραίτητο, την βελτίωση τους.

Η διαδικασία αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου της Finansbank απαιτεί την συνεχή παρακολούθηση του πιστωτικού κινδύνου των πελατών για όλη τη διάρκεια του δανείου. Οι εγκριτικές μονάδες πιστοδοτήσεων είναι επιφορτισμένες με τη διατήρηση της ακρίβειας και της ποιότητας των πληροφοριών των πελατών, με την παρακολούθηση της οικονομικής κατάστασης και του επιχειρηματικού κινδύνου τους καθώς επίσης και με την ενημέρωση, αναθεώρηση και αξιολόγηση των πιστωτικών ορίων των πελατών, τουλάχιστον σε ετήσια βάση.

Τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης της Finansbank διασφαλίζουν ότι οι πελάτες με σημαντική επιδείνωση της πιστοληπτικής τους ικανότητας μεταφέρονται σε παρακολούθηση. Ομοίως, ρυθμισμένα δάνεια παρακολουθούνται συστηματικά, σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική.

UBB

Η πορεία των εκκρεμών υπολοίπων των επιχειρηματικών δανείων και η έκθεση σε μεγάλες επιχειρήσεις αναθεωρείται σε συνεχή βάση από τη Διεύθυνση επιχειρηματικής τραπεζικής και το τμήμα πιστοδοτήσεων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνων, σύμφωνα με την πιστωτική πολιτική του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου της UBB.

Η UBB καθιέρωσε τμήμα Διαχείρισης Απαιτήσεων (ανεξάρτητο από την Διεύθυνση Επιχειρηματικής Τραπεζικής) για να εξασφαλίσει την έγκαιρη παρακολούθηση και την κατάλληλη διαχείριση απαιτήσεων σε καθυστέρηση, η αποπληρωμή των οποίων αναμένεται να πραγματοποιηθεί κυρίως μέσω της ρευστοποίησης των εξασφαλίσεων, καθώς και για να εφαρμόσει τις απαραίτητες ενέργειες για την καλύτερη δυνατή είσπραξή τους. Η UBB έχει επίσης τμήμα αναδιάρθρωσης εντός της Διεύθυνσης Επιχειρηματικής Τραπεζικής με αρμοδιότητα τη διαχείριση των εταιρικών χορηγήσεων σε καθυστέρηση οι οποίες αναμένεται να αποπληρωθούν. Η UBB συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Βουλγαρίας που αφορούν στην ταξινόμηση των δανειοληπτών της στις κατηγορίες 1, 2, 3 και 4, βάσει των κριτηρίων που έχουν ορισθεί. Παράλληλα και σύμφωνα με την πολιτική και τις πρακτικές του Ομίλου, η UBB:

- Έχει υιοθετήσει και ένα δεύτερο σύστημα εσωτερικής ταξινόμησης των δανειοληπτών του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, με σκοπό τη βελτίωση του έγκαιρου εντοπισμού και την αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με δανειολήπτες και πιστοδοτήσεις. Όλα τα δάνεια προς επιχειρήσεις επισκοπούνται τουλάχιστον σε ετήσια βάση, ενώ οι κατηγοριοποιημένοι πελάτες κάθε τέσσερις ή έξι μήνες.
- Έχει αναπτύξει ένα Σύστημα Έγκαιρης Προειδοποίησης (Early Warning System).
- Ίδρυσε μία ανεξάρτητη ομάδα για την επισκόπηση της ποιότητας του επιχειρηματικού χαρτοφυλακίου, μέσα εντός της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κινδύνου.

Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνου υποβάλλει σε τριμηνιαία βάση λεπτομερή αναφορά στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνου του Διοικητικού Συμβουλίου της UBB και, τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, η Ανώτατη Εκτελεστική Διοίκηση της UBB παρουσιάζει μια πλήρη αναφορά για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου της UBB προς το Διοικητικό Συμβούλιο της UBB.

Banca Romaneasca

Η Banca Romaneasca, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις διαδικασίες της Κεντρικής Τράπεζας της Ρουμανίας (National Bank of Romania), εφαρμόζει σύστημα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου πέντε βαθμίδων. Παράλληλα και σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου, η Banca Romaneasca υιοθέτησε ένα δεύτερο εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, με σκοπό να ενισχύσει την έγκαιρη αναγνώριση και επίλυση των προβληματικών δανείων. Επιπρόσθετα, η Banca Romaneasca καθιέρωσε το τμήμα Διαχείρισης Απαιτήσεων, με κύριο στόχο την εισήγηση μίας σειράς μέτρων

(συμπεριλαμβανομένων, αλλά όχι μόνο, των ρυθμίσεων) που μπορούν να ληφθούν έτσι ώστε να μειωθεί ο κίνδυνος καθυστέρησης πληρωμών ή να εξασφαλιστεί η έγκαιρη είσπραξη καθυστερημένων πληρωμών.

Stopanska Banka

Σύμφωνα με την πολιτική και τις διαδικασίες του Ομίλου, η τράπεζα εφαρμόζει εσωτερικό σύστημα αξιολόγησης πιστωτικού κινδύνου για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, με σκοπό την αποτελεσματική παρακολούθηση και έγκαιρο εντοπισμό των προβληματικών δανείων. Το σύστημα ταξινόμησης έχει πέντε βαθμίδες (GA, GB, GC, GD και GE). Μόνο οι πελάτες στις διαβαθμίσεις GB, GC, GD και GE θεωρούνται ταξινομημένοι. Σε περίπτωση που ένας πελάτης είναι ταξινομημένος, η επιχειρηματική μονάδα θα πρέπει να προβεί στις ακόλουθες ενέργειες:

- αναθεώρηση του πιστοδοτικού πλαισίου του δανειολήπτη με την Stopanska Banka και τον Όμιλο, ενημερώνοντας την αρμόδια Επιτροπή Πιστοδότησης με σκοπό την λήψη αποφάσεων για τις επόμενες ενέργειες που πρέπει να γίνουν προκειμένου να ενισχυθεί η θέση της Stopanska Banka καθώς για το αν θα διατηρηθεί η υφιστάμενη συνεργασία.
- αναθεώρηση των συμβατικών όρων χορηγήσεων και εξασφαλίσεων σε συνεργασία με τη Νομική Διεύθυνση.
- αναθεώρηση της διαβάθμισης του πελάτη σύμφωνα με την πολιτική διαβάθμισης.

Vojvodjanska

Χορηγήσεις, εγγυήσεις καθώς και εκθέσεις σε κίνδυνο σε στοιχεία εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης ταξινομούνται σε πέντε βαθμίδες σύμφωνα με τον κανονισμό της Κεντρικής Τράπεζας της Σερβίας (National Bank of Serbia). Οι χορηγήσεις ταξινομούνται βάσει της εισπραξιμότητας, τις μέρες καθυστέρησης, την γενική οικονομική κατάσταση του δανειολήπτη και την ποιότητα των εξασφαλίσεων. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Κινδύνων συντάσσει και διανέμει τριμηνιαίες αναφορές, βάσει των οποίων κατηγοριοποιούνται οι πελάτες επιχειρηματικής πίστης. Επίσης, διενεργούνται ενδιάμεσοι επανέλεγχοι και παρουσιάσεις των βασικών ποιοτικών στοιχείων του χαρτοφυλακίου, σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου. Θέματα που σχετίζονται με την πιστωτική ποιότητα, αναφέρονται στην Εκτελεστική Επιτροπή, στο Διοικητικό Συμβούλιο (βάσει κανονιστικού πλαισίου), στην Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων και στην Επιτροπή Ελέγχου.

NBG Cyprus

Η NBG Cyprus αναθεώρησε την πολιτική και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων, έτσι ώστε να είναι εναρμονισμένη με την πολιτική και διαδικασίες ανταποκρινόμενη και στις απαιτήσεις της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου. Η Επιτροπή Προβλέψεων και Διαγραφών της τράπεζας παρουσιάζει ετησίως στην Ανώτερη Επιτροπή Χορηγήσεων του Διοικητικού Συμβουλίου πλήρη αναφορά για την ποιότητα του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων της Τράπεζας.

NBG Albania

Σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου η NBG Albania έχει ένα εσωτερικό σύστημα κατηγοριοποίησης των οφειλετών του εταιρικού της χαρτοφυλακίου, προκειμένου να εξασφαλίσει την έγκαιρη αναγνώριση και αντιμετώπιση των προβλημάτων που σχετίζονται με οφειλέτες. Το σύστημα αυτό χρησιμοποιεί κατηγοριοποίηση σε πέντε βαθμίδες (GA, GB, GC, GD και GE):

- Κατηγορία GA: Οφειλέτες χωρίς αρνητικές ενδείξεις.
- Κατηγορία GB: Οφειλέτες των οποίων η οικονομική κατάσταση έχει αποδυναμωθεί η οποία αν δεν βελτιωθεί, μπορεί να έχει δυσμενείς επιπτώσεις στην ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.
- Κατηγορία GC: Οφειλέτες των οποίων η οικονομική κατάσταση παρουσιάζει εμφανή σημάδια αδυναμίας, με αρνητικές επιπτώσεις στην ικανότητά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Εάν η οικονομική κατάσταση των οφειλετών δεν βελτιωθεί, είναι πολύ πιθανό ότι η τράπεζα θα υποστεί ζημιές στο μέλλον.
- Κατηγορία GD: Οφειλέτες των οποίων η αδύναμη οικονομική κατάσταση υποδηλώνει ότι η οφειλή τους δεν μπορεί να εξοφληθεί ή να εκκαθαριστεί πλήρως.
- Κατηγορία GE: Οφειλέτες των οποίων οι υποχρεώσεις δεν μπορούν να επιστραφούν ή να ρευστοποιηθούν.

Μόνο οι οφειλέτες που ανήκουν στις κατηγορίες GB, GC, GD και η GE θεωρούνται ως «διαβαθμισμένοι» οφειλέτες. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης έχει κατηγοριοποιηθεί στις πιο πάνω κατηγορίες οι αρμόδιες επιχειρηματικές διευθύνσεις πρέπει να:

- Επανεξετάσουν το πιστωτικό πλαίσιο του οφειλέτη με εγκαταστάσεις με την NBG Albania και ο Όμιλος να

αποφασίσει εάν θα συνεχίσει την επιχειρηματική σχέση.

- Επανεξετάσουν όλες τις συμβατικές υποχρεώσεις του οφειλέτη σε συνεργασία με το Νομικό Τμήμα.

SABA

Η SABA επικεντρώνεται σε χορηγήσεις προς μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις στην αγορά της Νοτίου Αφρικής, οι οποίες ορίζονται ως εταιρίες με ετήσιο κύκλο εργασιών που κυμαίνεται από ZAR 10 εκατ. έως ZAR 600 εκατ. Όλες οι χορηγήσεις εξετάζονται ετησίως με βάση τα πιο πρόσφατα οικονομικά στοιχεία και οποιαδήποτε επιπλέον πληροφόρηση για τον πελάτη.

3.20.3.5 Προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών – Μεθοδολογία

Ο Όμιλος διενεργεί προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών, ικανές να απορροφήσουν τις εκτιμώμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου. Η πολιτική διενέργειας προβλέψεων και διαγραφών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που έχει υιοθετηθεί από τον Όμιλο εφαρμόζεται απ' όλες τις θυγατρικές και καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, έχει συσταθεί Επιτροπή Προβλέψεων Απομείωσης και Διαγραφών Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων σε κάθε θυγατρική η οποία αποφασίζει το ποσό των προβλέψεων για τους πελάτες σε ατομική και σε συλλογική βάση. Μέλη των επιτροπών αυτών είναι ανώτατα στελέχη του Ομίλου.

Η πρόβλεψη απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών ενσωματώνει τις μεθόδους μέτρησης, την αναγνώριση των εσόδων και τις γνωστοποιήσεις που προβλέπονται από το Δ.Λ.Π. 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Επιμέτρηση» και το Δ.Π.Χ.Α. 7 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Γνωστοποιήσεις».

Ο Όμιλος εξετάζει εάν υπάρχουν αντικειμενικές ενδείξεις για απομείωση της αξίας των δανείων που θεωρούνται σημαντικά σε ατομική βάση, δηλαδή για πελάτες με υπόλοιπο μεγαλύτερο από €750.000 ή που υπερβαίνει το όριο του 0,1% του συνόλου των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και συλλογικά για δάνεια που δε θεωρούνται σημαντικά.

Σε περιπτώσεις ύπαρξης αντικειμενικών ενδείξεων απομείωσης της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών που καταχωρούνται στο αποσβεσμένο κόστος, το ποσό της ζημίας υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας της απαίτησης και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαφαιρούμενων μελλοντικών ζημιών που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένες με α) το αρχικό πραγματικό επιτόκιο της απαίτησης, εφόσον η απαίτηση είναι σταθερού επιτοκίου, ή β) το τρέχον πραγματικό επιτόκιο, για απαιτήσεις κυμαινόμενου επιτοκίου.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών απαίτησης με εξασφάλιση λαμβάνει υπόψη τις πιθανές ταμειακές ροές από την απόκτηση και πώληση της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από την πιθανότητα πλειστηριασμού.

Για σκοπούς διενέργειας εκτίμησης της απομείωσης, σε συλλογικό επίπεδο, τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατηγοριοποιούνται με βάση ομοειδή χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου. Τα δάνεια σε επιχειρήσεις ομαδοποιούνται βάσει των ημερών καθυστέρησης, του τύπου του δανείου, του τομέα δραστηριότητας της επιχείρησης και του μεγέθους αυτής, του τύπου των εξασφαλίσεων και λοιπών σχετικών χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου. Στεγαστικά και καταναλωτικά δάνεια ομαδοποιούνται αντίστοιχα βάσει των ημερών καθυστέρησης και του τύπου του δανείου. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών σε κοινές ομάδες απαιτήσεων με την έννοια ότι είναι ενδεικτικά της δυνατότητας των πιστούχων να αποπληρώσουν τις οφειλές τους, και συνεκτιμημένα με τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων των ομάδων με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των προβλέψεων απομείωσης της αξίας τους. Τα ιστορικά δεδομένα απομείωσης της αξίας απαιτήσεων αναπροσαρμόζονται με τα τρέχοντα δεδομένα, προκειμένου να απεικονίσουν τις παρούσες συνθήκες οι οποίες δεν υφίσταντο και δεν είχαν επηρεάσει τα ιστορικά δεδομένα όπως αυτά διαμορφώθηκαν και να εξαλείψουν τυχόν ιστορικές επιδράσεις που δεν παρατηρούνται στην παρούσα περίοδο.

Ο Όμιλος εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τη μεθοδολογία και τις παραδοχές που χρησιμοποιούνται στην εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, ώστε να μην υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των πραγματικών και των εκτιμώμενων ζημιών.

Αναφορικά με δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε χώρες με αυξημένο κίνδυνο εξυπηρέτησης του εξωτερικού δανεισμού τους, ο Όμιλος διενεργεί εκτίμηση των οικονομικών και πολιτικών συνθηκών και όπου κρίνεται απαραίτητο διενεργεί πρόσθετη πρόβλεψη σε επίπεδο χώρας.

Ο Όμιλος εξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα τα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών που έχουν υποστεί απομείωση της αξίας τους και τουλάχιστον μία φορά το έτος, διενεργεί επανεξέταση των υφιστάμενων εκτιμήσεων. Οποιοσδήποτε μεταβολές επέλθουν στην αξία και στο χρόνο είσπραξης των αναμενόμενων ταμειακών ροών σε σχέση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις, λαμβάνονται υπόψη για την αναπροσαρμογή του ύψους των προβλέψεων απομείωσης. Πρόσθετες προβλέψεις για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στις προβλέψεις για απομείωση για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου.

Η πρόβλεψη για απομείωση της αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών βασίζεται σε εκτιμήσεις για πιθανές ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου. Οι πραγματοποιηθείσες ζημιές ενδέχεται να αποκλίνουν σημαντικά από τα εκτιμώμενα ποσά, αλλά η συνεπής εφαρμογή της μεθοδολογίας που περιγράφεται παραπάνω θα μειώσει αυτές τις αποκλίσεις. Για να διασφαλιστεί αυτό, αξιολογούνται τα δάνεια και η εφαρμοσμένη σε αυτά μεθοδολογία, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμηση των ποσοστών ζημιών, σε τακτά διαστήματα, με τη χρήση εκτιμήσεων της διοίκησης για τη μεταβαλλόμενη δυναμική του χαρτοφυλακίου.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την μεταβολή πρόβλεψης απομείωσης αξίας δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών κατά τις προηγούμενες τρεις χρήσεις:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
Υπόλοιπο έναρξης 1 Ιανουαρίου	3.561	7.119	7.770
Αύξηση / (μείωση) λόγω εξαγοράς / πώλησης θυγατρικής			759
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	2.664	2.545	1.135
Προβλέψεις απομείωσης λόγω PSI	1.466	37	-
Διαγραφές απαιτήσεων / Μεταβολή της Παρούσας αξίας των ζημιών απομείωσης	(415)	(454)	(483)
Ανακτήσεις απαιτήσεων	46	18	58
Δάνεια που ανταλλάχθηκαν με το PSI	-	(1.502)	-
Πωλήσεις απομειωμένων δανείων	(107)	(8)	(216)
Συναλλαγματικές διαφορές	(96)	15	(170)
Υπόλοιπο τέλος 31 Δεκεμβρίου	7.119	7.770	8.853

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις των χρήσεων 2011, 2012 και 2013, που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Οι προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικών κινδύνων που αφορούν στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών, που αναγνωρίστηκαν την περίοδο 1 Ιανουαρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2013, ανήλθαν σε €1.135 εκατ. έναντι ποσού €2.545 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα του 2012 (μείωση κατά 55,4%), ως αποτέλεσμα της σημαντικά μικρότερης ανάπτυξης των δανείων σε καθυστέρηση το 2013 και τον αντιλογισμό πρόβλεψης ύψους €493 εκατ. που αφορά σε δάνειο προς το ελληνικό Δημόσιο. Οι συσσωρευμένες προβλέψεις απομείωσης την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθαν σε €8.853 εκατ. και αντιπροσωπεύουν το 12,6% των προσαρμοσμένων χορηγήσεων του Ομίλου. Το υψηλό επίπεδο προβλέψεων απομείωσης στα δάνεια και τις απαιτήσεις κατά πελατών, σε επίπεδο Ομίλου, οφείλεται στην εφαρμογή υψηλότερου συντελεστή ζημιών σε όλα τα Ελληνικά δανειακά χαρτοφυλάκια που αντικατοπτρίζει την παρατεταμένη οικονομική ύφεση και τη συντηρητική πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας.

Οι βασικότεροι δείκτες των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για τα έτη, 2011, 2012 και 2013, παρουσιάζονται ακολούθως:

	31 Δεκεμβρίου,		
	2011	2012	2013
		(%)	
Προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων ως ποσοστό των προσαρμοσμένων δανείων	9,2	10,3	12,6
Ανακτήσεις απαιτήσεων έναντι διαγραφών απαιτήσεων κατά το προηγούμενο έτος	15,5	4,5	12,8
Προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων ως ποσοστό των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών	74,9	54,3	56,0

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Το ποσοστό κάλυψης των προσαρμοσμένων δανείων από προσαρμοσμένες προβλέψεις ανέρχεται σε 12,6% τη 31 Δεκεμβρίου 2013 σε σχέση με 10,3% την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 9,2% (ή 7,3% εξαιρουμένων των υπολοίπων και των προβλέψεων απομείωσης των δανείων που ανταλλαχθήκαν στα πλαίσια του PSI) την 31 Δεκεμβρίου 2011, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική αύξηση των δανείων σε καθυστέρηση στην Ελλάδα λόγω της παρατεταμένης οικονομικής ύφεσης και τη συντηρητική πολιτική προβλέψεων της Τράπεζας.

Οι προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων ως ποσοστό των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανέρχεται σε 56,0% στις 31 Δεκεμβρίου 2013 έναντι 54,3% στις 31 Δεκεμβρίου 2012, και 74,9% στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Εάν εξαιρεθούν οι προβλέψεις των δανείων που ανταλλαχθήκαν στα πλαίσια του PSI ύψους €1.466 εκατ. που δεν απεικονίζονται στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών στις 31 Δεκεμβρίου 2012, το ποσοστό κάλυψης από προβλέψεις απομείωσης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών ανέρχεται σε 58,4% στις 31 Δεκεμβρίου 2011. Η μείωση του ποσοστού κάλυψης, εξαιρουμένων των προβλέψεων του PSI, σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 αντικατοπτρίζει την αυξημένη συμμετοχή των στεγαστικών δανείων, στις 31 Δεκεμβρίου 2012 σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2011, στο σύνολο των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών, για τα οποία το μέσο ποσοστό κάλυψης από προβλέψεις είναι χαμηλότερο από το μέσο ποσοστό κάλυψης των λουπών χαρτοφυλακίων λόγω της φύσης του στεγαστικού χαρτοφυλακίου (ύπαρξης προσημείωσης).

3.20.3.6 Δάνεια σε καθυστέρηση και προβλέψεις για απομείωση δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και Διαγραφές δανείων

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών του Ομίλου για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, με βάση τις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 7. Τα απομειωμένα δάνεια είναι τα δάνεια για τα οποία έχει υπολογιστεί πρόβλεψη απομείωσης σε ατομική ή συλλογική αξιολόγηση. Συνεπώς, αποτελούνται από δάνεια τα οποία δεν έχουν όλα χαρακτηριστεί ως δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών. Τα απομειωμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013, περιλαμβάνουν δάνεια για τα οποία ο Όμιλος έχει συναινέσει και προβεί σε ρυθμίσεις λόγω οικονομικών δυσκολιών του οφειλέτη.

31 Δεκεμβρίου 2011	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
<i>Εκατ. €*</i>						
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	17.615	4.986	3.770	3.349	20.166	49.886
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	3.321	1.086	672	762	2.060	7.901
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	3.005	2.545	915	1.594	934	8.993
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	138	47	3	516	11.132	11.836
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	24.079	8.664	5.360	6.221	34.292	78.616
Πρόβλεψη απομείωσης	(606)	(1.352)	(684)	(782)	(3.696)	(7.120)
Σύνολο	23.473	7.312	4.676	5.439	30.596	71.496

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

31 Δεκεμβρίου 2012	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
<i>Εκατ. €*</i>						
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	15.025	4.666	4.876	3.089	18.243	45.899
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.758	944	645	493	1.879	6.719
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	5.549	3.319	1.200	2.147	1.107	13.322
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	139	55	4	546	10.221	10.965
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	23.471	8.984	6.725	6.275	31.450	76.905
Πρόβλεψη απομείωσης	(991)	(1.885)	(915)	(1.096)	(2.883)	(7.770)
Σύνολο	22.480	7.099	5.810	5.179	28.567	69.135

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

31 Δεκεμβρίου 2013	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
<i>Εκατ. €*</i>						
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	13.000	4.062	3.721	3.144	24.236	48.163
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	2.451	922	549	404	1.848	6.174
Απομειωμένα – συλλογική αξιολόγηση	6.900	3.572	1.420	2.489	1.822	16.203
Απομειωμένα – ατομική αξιολόγηση	154	77	1	323	5.008	5.563
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	22.505	8.633	5.691	6.360	32.914	76.103
Πρόβλεψη απομείωσης	(1.013)	(2.221)	(934)	(1.229)	(3.456)	(8.853)
Σύνολο	21.492	6.412	4.757	5.131	29.458	67.250

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την χρονοανάλυση των ληξιπρόθεσμων αλλά μη απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου για τις χρήσεις 2011, 2012 και 2013.

31 Δεκεμβρίου 2011						
Εκατ. €*	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
				Χιλιάδες €		
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.530	683	510	496	1.493	4.712
Από 31-90 μέρες	1.175	364	162	245	358	2.304
Πάνω από 90 μέρες	616	39	0	21	209	885
Σύνολο	3.321	1.086	672	762	2.060	7.901

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Δημοσιευμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης 2011 που έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα βάσει των Δ.Π.Χ.Α. και έχουν ελεγχθεί από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

31 Δεκεμβρίου 2012						
Εκατ. €*	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
				Χιλιάδες €		
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.355	611	540	305	959	3.770
Από 31-90 μέρες	873	291	105	159	322	1.750
Πάνω από 90 μέρες	530	42	-	29	598	1.199
Σύνολο	2.758	944	645	493	1.879	6.719

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2012 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

31 Δεκεμβρίου 2013						
Εκατ. €*	Στεγαστικά δάνεια	Καταναλωτικά δάνεια	Πιστωτικές κάρτες	Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
				Χιλιάδες €		
Ληξιπρόθεσμα μέχρι 30 μέρες	1.349	653	457	261	983	3.703
Από 31-90 μέρες	696	229	92	136	470	1.623
Πάνω από 90 μέρες	406	40	-	7	395	848
Σύνολο	2.451	922	549	404	1.848	6.174

*Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

Πηγή: Επεξεργασία από την Τράπεζα οικονομικών στοιχείων βάσει των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση 2013 ελεγμένων από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών προς επιχειρήσεις και Δημόσιο και προς μικρές επιχειρήσεις ύψους €402 εκατ., €609 εκατ. και €230 εκατ. τα οποία στις 31 Δεκεμβρίου 2013, 2012 και 2011 αντίστοιχα, βρίσκονται σε καθυστέρηση μεγαλύτερη των 90 ημερών εξετάστηκαν για απομείωση σε ατομική βάση. Κατά τον έλεγχο απομείωσης, διαπιστώθηκε ότι η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, συμπεριλαμβανομένων τις ανακτήσιμης αξίας των εξασφαλίσεων, δεν υπολείπεται της λογιστικής αξίας των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών και για τον λόγο αυτόν δεν αναγνωρίστηκε πρόβλεψη απομείωσης.

Τα στεγαστικά δάνεια με καθυστέρηση από 90 έως 180 ημέρες, σύμφωνα με την Πολιτική Προβλέψεων του Ομίλου και με τις πρακτικές της Βασιλείας II, δεν θεωρούνται απομειωμένα και εξετάζονται για απομείωση σε συλλογική βάση.

Προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών-Διαγραφές

Ο κάτωθι πίνακας απεικονίζει τις προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών για τον Όμιλο ανά κατηγορία δανείων για κάθε μία από τις χρήσεις 2011,2012 και 2013:

	31 Δεκεμβρίου,					
	2011		2012		2013	
	Εκατ. €	%	Εκατ. €	%	Εκατ. €	%
Στεγαστικά δάνεια	606	8,5	991	12,8	1.013	11,4
Πιστωτικές κάρτες	684	9,6	914	11,8	934	10,6
Καταναλωτικά δάνεια	1.352	19,0	1.885	24,3	2.221	25,1
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	782	11,0	1.095	14,0	1.229	13,9
Σύνολο πρόβλεψης λιανικής τραπεζικής	3.424	48,1	4.885	62,9	5.397	61,0
Επιχειρηματική τραπεζική και χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	3.696	51,9	2.885	37,1	3.456	39,0
Σύνολο πρόβλεψης	7.120	100,0	7.770	100,0	8.853	100,0

Στον παρακάτω πίνακα απεικονίζεται ανάλυση των διαγραφών δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών καθώς και των ανακτήσεων απαιτήσεων για κάθε μία από τις χρήσεις 2011,2012 και 2013 :

	31 Δεκεμβρίου,					
	2011	% των προσαρμοσμένων δανείων προ προβλέψεων απομείωσης	2012	% των προσαρμοσμένων δανείων προ προβλέψεων απομείωσης	2013	% των προσαρμοσμένων δανείων προ προβλέψεων απομείωσης
		(εκατ. €, εκτός ποσοστών)				
Διαγραφές απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων						
Στεγαστικά δάνεια	71	0,10	88	0,12	104	0,15
Πιστωτικές κάρτες	52	0,07	49	0,07	57	0,08
Καταναλωτικά δάνεια	109	0,15	99	0,14	100	0,14
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	49	0,07	55	0,08	60	0,09
Επιχειρηματική τραπεζική και χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	134	0,19	163	0,23	162	0,23
Σύνολο διαγραφών απομειωμένων δανείων και απαιτήσεων	415	0,58	454	0,64	483	0,69
Ανακτήσεις απαιτήσεων						
Λιανική τραπεζική	43	0,06	14	0,02	54	0,08
Επιχειρηματική τραπεζική και χορηγήσεις σε Δημόσιο Τομέα	3	0,00	4	0,01	4	0,01
Σύνολο ανακτήσεων απαιτήσεων	46	0,06	18	0,03	58	0,09

Ρυθμίσεις

Οι ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που αναγνωρίζεται οικονομική αδυναμία του οφειλέτη να εξυπηρετήσει το δάνειο σύμφωνα με τους αρχικούς όρους της δανειακής σύμβασης. Οι ρυθμίσεις προσβλέπουν στην διευκόλυνση αποπληρωμής των οφειλών ή αναχρηματοδότησης της σύμβασης, συνολικά ή τμήματος αυτής. Αξιολογώντας αυτές τις δυσκολίες, η Τράπεζα τροποποιεί τους όρους της δανειακής σύμβασης ώστε να μπορέσει ο οφειλέτης να εξυπηρετήσει ή να αναχρηματοδοτήσει το δάνειο, είτε ολικώς είτε μερικώς.

Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής (Στεγαστική Πίστη, Καταναλωτική Πίστη, Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις), τα προγράμματα ρύθμισης αφορούν κυρίως σε επιμήκυνση της διάρκειας του αρχικού δανείου σε συνδυασμό με μείωση της δόσης η οποία επιτυγχάνεται είτε μέσω σχήματος κλασματικών δόσεων όπου ο οφειλέτης καταβάλλει ποσοστό της προβλεπόμενης δόσης το οποίο κυμαίνεται μεταξύ 10% και 70% είτε μέσω δυνατότητας «περιόδου χάριτος» με υποχρεωτική καταβολή μόνο τόκων για μέγιστο διάστημα 24 μηνών. Τα συγκεκριμένα προγράμματα παρείχαν επίσης τη δυνατότητα έκπτωσης επί των τόκων του άρθρου 88 Ν. 3601/2007.

Για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο τα προγράμματα ρύθμισης που εφαρμόζονται ποικίλουν μεταξύ επέκτασης διάρκειας δανείου η οποία προσαρμόζεται στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς και στην δυνατότητα αποπληρωμής του δανειολήπτη, παροχής περιόδου χάριτος, συνήθως μέχρι 12 μήνες, ή μετατροπή του είδους δανεισμού από βραχυχρόνιο σε μακροχρόνιο.

Τόσο για το Επιχειρηματικό Χαρτοφυλάκιο, όσο και για τα Χαρτοφυλάκια της Λιανικής Τραπεζικής, στα αντίστοιχα εγχειρίδια Πιστωτικής Πολιτικής υφίστανται καταγεγραμμένες οδηγίες – διαδικασίες με τις οποίες αποτυπώνονται πλήρως το σύνολο των παρεχόμενων προϊόντων ρύθμισης, οι προϋποθέσεις ένταξης των πιστούχων, και ο χειρισμός των αναδιαρθρωμένων και ρυθμισμένων δανείων από το στάδιο της έγκρισης μέχρι και τα στάδια της παρακολούθησης, διαχείρισης και καταγγελίας. Περιγράφονται επίσης με σαφήνεια τα αρμόδια εγκριτικά κλιμάκια καθώς και οι εμπλεκόμενες μονάδες διαχείρισης.

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις τα οποία έχουν ρυθμιστεί διακρίνονται από το υπόλοιπο χαρτοφυλάκιο και παρακολουθούνται ξεχωριστά από την Διοίκηση. Για παράδειγμα, εξετάζεται η εξέλιξη των ρυθμισμένων δανείων βάσει των νέων αθετήσεων, αναγνωρίζονται τα αίτια και όπου απαιτείται επαναπροσδιορίζεται η πολιτική ρυθμίσεων ώστε να εναρμονίζεται με την αρνητική χρηματοοικονομική συγκυρία.

Οι απαιτήσεις οι οποίες έχουν ρυθμιστεί θεωρούνται απομειωμένες μέχρι να παρέλθει η δοκιμαστική περίοδος. Η δοκιμαστική περίοδος λήγει όταν το δάνειο παραμένει σε καθυστέρηση μικρότερη των 30 ημερών για 12 συνεχόμενους μήνες μετά την ρύθμιση. Σε κάθε περίπτωση που διαπιστωθεί παραβίαση των όρων της ρύθμισης σε οποιαδήποτε στιγμή κατά τη διάρκεια της ως άνω περιόδου, αυτό οδηγεί σε επανεκκίνηση της περιόδου που ο πιστούχος θα πρέπει να παραμείνει με την ένδειξη «σε ρύθμιση». Στα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών υπολογίζεται πρόβλεψη απομείωσης ξεχωριστά για κάθε χαρτοφυλάκιο. Η μεθοδολογία υπολογισμού βασίζεται στην παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών εισροών λαμβάνοντας υπόψη την διαθέσιμη πληροφόρηση την στιγμή της εκτίμησης. Για το χαρτοφυλάκιο λιανικής ο υπολογισμός λαμβάνει υπόψη την μέση ετήσια συχνότητα αθέτησης ενώ για το επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται σε εξατομικευμένη βάση ανά δανειολήπτη καθώς η ρύθμιση αποτελεί ένδειξη απομείωσης για εξατομικευμένη αξιολόγηση. Για τους δανειολήπτες οι οποίοι ανήκουν μεν στο επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο αλλά τα υπόλοιπα δεν εμπίπτουν στα κριτήρια εξατομικευμένης αξιολόγησης, η πρόβλεψη απομείωσης υπολογίζεται συλλογικά βάσει της πιθανότητας αθέτησης η οποία αντιστοιχεί στην εσωτερική βαθμίδα διαβάθμισης.

Τα μέτρα ρύθμισης δεν οδηγούν σε αποαναγνώριση του αρχικού δανείου εκτός εάν το δάνειο μεταβάλλεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι όροι της νέας ή τροποποιημένης σύμβασης είναι ουσιαστικά διαφορετικοί από εκείνους της αρχικής σύμβασης. Παράδειγμα σημαντικών αλλαγών στους αρχικούς όρους της σύμβασης, οι οποίες μπορεί να οδηγήσουν στην αποαναγνώριση του αρχικού δανείου είναι ένα μη εξασφαλισμένο δάνειο να γίνεται πλήρως εξασφαλισμένο.

Στις περιπτώσεις αυτές, το νέο δάνειο θα αναγνωρίζεται στην εύλογη αξία και η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του αρχικού δανείου και της εύλογης αξίας του νέου δανείου, εφόσον υπάρχει, αναγνωρίζεται άμεσα στην κατάσταση των συνολικών εσόδων.

Στον παρακάτω πίνακα συνοψίζονται τα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών ανά είδος ρύθμισης:

Ανάλυση Ρυθμίσεων Δανείων και Απαιτήσεων κατά Πελατών, με βάση την πιστωτική τους ποιότητα- Όμιλος

	31.12.2013			31.12.2012		
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	Ρυθμισμένα δάνεια	Ποσοστό Ρυθμισμένων Δανείων
Μη ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	48.163	-	-	45.899	-	-
Ληξιπρόθεσμα μη απομειωμένα	6.174	-	-	6.719	-	-
Απομειωμένα	21.766	10.229	47%	24.287	7.153	29%
Σύνολο πριν από προβλέψεις απομείωσης	76.103	10.229	13%	76.905	7.153	9%
Πρόβλεψη Απομείωσης - Ατομική	(3.293)	(954)	29%	(2.994)	(400)	13%
Πρόβλεψη Απομείωσης- Συλλογική	(5.560)	(1.223)	22%	(4.776)	(890)	19%
Σύνολο	67.250	8.052	12%	69.135	5.863	8%
Ληφθείσες Εξασφαλίσεις	41.579	6.843	16%	42.041	5.215	12%
Προβλέψεις απομείωσης για την κάλυψη πιστωτικού κινδύνου	1.135	73	6%			

Τα ρυθμισμένα δάνεια και απαιτήσεις του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 περιλαμβάνουν υπόλοιπα με καθυστέρηση μικρότερη των 90 ημερών (180 ημέρες για τα στεγαστικά δάνεια) τα οποία έχουν ρυθμιστεί.

	31.12.2013	31.12.2012
Στεγαστικά δάνεια	2.643	2.140
Καταναλωτικά δάνεια	727	724
Πιστωτικές κάρτες	319	80
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	540	481
Χορηγήσεις σε επιχειρήσεις και Δημόσιο	1.504	767
Σύνολο	5.733	4.192

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά κατηγορία

	Όμιλος	
	31.12.2013	31.12.2012
Λιανική Τραπεζική	6.202	4.786
Στεγαστικά δάνεια	3.974	2.964
Καταναλωτικά δάνεια	1.040	940
Πιστωτικές κάρτες	315	74
Χορηγήσεις σε μικρές επιχειρήσεις	873	808
Επιχειρηματική Τραπεζική	1.767	1.057
Μεγάλες επιχειρήσεις	915	619
Μεσαίες επιχειρήσεις	852	438
Δημόσιος Τομέας	83	20
Ελλάδα	83	20
Συνολική καθαρή αξία	8.052	5.863

Ρυθμισμένα Δάνεια και Απαιτήσεις κατά Πελατών ανά Γεωγραφική Περιοχή

	Όμιλος	
	31.12.2013	31.12.2012
Ελλάδα	7.067	5.170
Τουρκία	608	356
Νοτιοανατολική Ευρώπη	375	335
Λοιπές χώρες	2	2
Συνολική καθαρή αξία	8.052	5.863

Οι ανωτέρω γνωστοποιήσεις βάσει της ESMA χρησιμοποιήθηκαν για πρώτη φορά στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 και δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία για την 31 Δεκεμβρίου 2011.

3.20.3.7 Απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο

Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013 ανέρχονταν σε €450 εκατ. και €441 εκατ. αντίστοιχα μετά από προβλέψεις απομείωσης. Οι προβλέψεις απομείωσης που αφορούν στις απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχονται σε €25 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και €4 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013. Οι απαιτήσεις από το Ελληνικό Δημόσιο, απαρτίζονται στις 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2013, κυρίως από δόσεις στεγαστικών δανείων εγγυημένων από το Ελληνικό Δημόσιο, ύψους €231 εκατ. και €307 εκατ. αντίστοιχα οι οποίες έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες, έχει καταπέσει η εγγύησή τους και έχουν διαβιβαστεί στο Ελληνικό Δημόσιο προς βεβαίωση και από απαιτήσεις από τον Οργανισμό Εργατικής Κατοικίας, που αφορούν σε επιδοτήσεις που δεν έχουν αποδοθεί, ύψους €172 εκατ και €98 εκατ. αντίστοιχα. Επιπλέον, υπάρχουν απαιτήσεις που αφορούν σε προμήθειες διαχείρισης Γ' ΚΠΣ και ΕΣΠΑ, ποσού €16 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και €10 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013, καθώς και απαιτήσεις που αφορούν σε λοιπές επιδοτήσεις επιτοκίων, ποσού €22 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 και €4 εκατ. την 31 Δεκεμβρίου 2013.

3.20.4 Παθητικό

3.20.4.1 Καταθέσεις

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι μέσες καταθέσεις και τα μέσα επιτόκια για τις δραστηριότητες του Ομίλου την χρήση 2011, 2012 και 2013.

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011		31 Δεκεμβρίου 2012		31 Δεκεμβρίου 2013	
	Μέσο υπόλοιπο ⁽¹⁾	Μέσο επιτόκιο (%)	Μέσο υπόλοιπο ⁽¹⁾	Μέσο επιτόκιο (%)	Μέσο υπόλοιπο ⁽¹⁾	Μέσο επιτόκιο (%)
Καταθέσεις Ομίλου						
- Καταθέσεις Ταμειυτηρίου	21,343	0.3	17,920	0.3	17,202	0.3
- Καταθέσεις Προθεσμίας	35,419	4.7	32,472	5.2	36,106	4.5
- Καταθέσεις όψεως, τρεχούμενοι και λουιτές καταθέσεις	6,866	3.4	6,925	3.1	8,284	2.6
Σύνολο	63,628	3.1	57,317	3.4	61,592	3.1

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

(1) Η Τράπεζα κατά πάγια πολιτική της υπολογίζει τα μέσα υπόλοιπα ως τον αριθμητικό μέσο όρο των υπολοίπων των λογαριασμών κατά το τέλος κάθε περιόδου αναφοράς. Συνεπώς, για τον υπολογισμό των ετήσιων μέσων υπολοίπων, λαμβάνει πέντε (5) παρατηρήσεις (τέλους προηγούμενης χρήσης, τέλους τρέχουσας χρήσης και τέλους ενδιάμεσων τριμήνων περιόδων).

Στον ακόλουθο πίνακα παρατίθενται τα υπόλοιπα των λογαριασμών «Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα» και «Υποχρεώσεις προς πελάτες» σε επίπεδο Ομίλου, την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013.

Υποχρεώσεις προς πελάτες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	34.108	33.972	27.897
Υποχρεώσεις προς πελάτες	59.544	58.722	62.876
- Ως προς καταθέσεις προθεσμίας	32.768	34.201	35.893
- Ως προς καταθέσεις ταμειυτηρίου	19.298	17.088	17.717
- Ως προς λουιτές καταθέσεις	7.478	7.433	9.266
Σύνολο	93.652	92.694	90.773

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το βραχυπρόθεσμο δανεισμό του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013 ανά ημερομηνία λήξης:

Εκατ. €*	31 Δεκεμβρίου 2011	31 Δεκεμβρίου 2012	31 Δεκεμβρίου 2013
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα:			
Μικρότερες του έτους	27.555	33.643	27.475
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	6.550	292	323
Άνω των πέντε ετών	3	37	99
Σύνολο	34.108	33.972	27.897
Υποχρεώσεις προς πελάτες:			
Μικρότερες του έτους	58.512	57.489	62.239
Μεταξύ ενός και πέντε ετών	829	1.027	621
Άνω των πέντε ετών	203	206	16
Σύνολο	59.544	58.722	62.876
Γενικό Σύνολο	93.652	92.694	90.773

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα την 31 Δεκεμβρίου 2013 μειώθηκαν σημαντικά σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012 κυρίως λόγω της μείωσης του δανεισμού από την ΕΚΤ και τις Κεντρικές Τράπεζες από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012 (όπου αφορούσε χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ) σε €20,7 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2013 (όπου αφορούσε χρηματοδότηση από την ΕΚΤ), όπου εν μέρει αντισταθμίστηκε από την αύξηση του δανεισμού από τη διατραπεζική αγορά, ο οποίος όμως συνεχίζει να παραμένει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, καθώς και από τις καταθέσεις πελατών.

Οι συνολικές υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκαν κατά 7,1% σε σχέση με την 31 Δεκεμβρίου 2012, εμφανίζοντας σταθεροποίηση το τέταρτο τρίμηνο του 2013. Συγκεκριμένα, σημειώθηκε άνοδος τόσο στις προθεσμιακές καταθέσεις

κατά 5,0%, όσο και στις καταθέσεις ταμειωτηρίου κατά 3,7% αλλά και στους λοιπούς λογαριασμούς (τρεχούμενους όψεως και λοιπούς) κατά 22,7%. Είναι αξιοσημείωτο ότι η βελτίωση της καταθετικής βάσης επετεύχθη παράλληλα με τη σημαντική αποκλιμάκωση των επιτοκίων καταθέσεων. Ειδικότερα, οι υποχρεώσεις προς πελάτες αυξήθηκε σημαντικά μέσω όλων των κυρίων περιοχών δραστηριοποίησης του Ομίλου. Συγκεκριμένα, οι εγχώριες καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 12,5%, στη ΝΑ Ευρώπη αυξήθηκαν κατά 9,0%, ενώ οι καταθέσεις της Τουρκίας αυξήθηκαν κατά 16,0% (σε σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία), με τις χαμηλού κόστους καταθέσεις όψεως να αποτελούν αυξημένο ποσοστό των συνολικών καταθέσεων.

Η αύξηση των καταθέσεων στο 2013 σε συνδυασμό με την μείωση των δανείων είχε ως αποτέλεσμα ο δείκτης προσαρμοσμένα δάνεια προς καταθέσεις μετά από προβλέψεις να κατέλθει στο επίπεδο του 97,5% έναντι 107,7% το 2012.

3.21 Πρόσθετες πληροφορίες

3.21.1 Μετοχικό κεφάλαιο

Κοινές Μετοχές

Το κοινό μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε €2.073 εκατ., και διαιρείται σε 2.396.785.994 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία. Η διαμόρφωση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, από την 1 Ιανουαρίου 2011 έως και την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Ημ/νία Γενικής Συνέλευσης ή Διοικητικού Συμβουλίου της έγκρισης	Περιγραφή	Αριθμός νέων μετοχών	Αριθμός μετοχών μετά την αύξηση / μείωση / συνένωση	Ονομ/κή αξία μετοχής σε €	Τιμή διάθεσης μετοχής σε €	Μετρητοίς	Αποθεματικό λόγω μείωσης ονομαστικής αξίας μετοχής σε €	Αύξηση κεφαλαίου σε είδος σε €	Μετοχικό κεφάλαιο μετά την αύξηση / μείωση σε €
23.11.2012	Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής από €5,0 σε €1,0	-	956.090.482	1,00	-	-	3.824.361.928	-	956.090.482
23.11.2012	Αύξηση κεφαλαίου	270.510.718	1.226.601.200	1,00	-	-	-	270.510.718	1.226.601.200
29.04.2013	Συνένωση μετοχών με αναλογία 10:1	-	122.660.120	-	-	-	-	-	1.226.601.200
29.04.2013	Αύξηση της ονομαστικής αξίας της μετοχής από €1,0 σε €10,0 λόγω συνένωσης	-	122.660.120	10,00	-	-	-	-	1.226.601.200
29.04.2013	Μείωση ονομαστικής αξίας μετοχής	-	122.660.120	0,30	-	-	1.189.803.164	-	36.798.036
19.6.2013	Αύξηση κεφαλαίου	2.274.125.874	2.396.785.994	0,30	4,29	-	1.079.135.073	8.676.864.927	719.035.798
10.5.2014	Αύξηση κεφαλαίου	1.136.363.637	3.533.149.631	0,30	2,20	-	-	-	1.059.944.889

Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα

Ειδικότερα, από τη χρήση 2011 έως και σήμερα πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

Με την από 23 Νοεμβρίου 2012 απόφαση της Β' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας αποφασίστηκε:

- η μείωση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά το ποσό των €3.824.361.928 με μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετά ψήφου μετοχών της Τράπεζας από €5,00 σε €1,00 ανά μετοχή, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920, με σκοπό το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού.
- η αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας με έκδοση 320.710.088 νέων κοινών με δικαίωμα ψήφου μετοχών ονομαστικής αξίας €1,00 ανά μετοχή έναντι εισφοράς εις είδος μέχρι 552.948.427 κοινών με δικαίωμα ψήφου ονομαστικών μετοχών της Eurobank ονομαστικής αξίας €2,22 εκάστης, ήτοι με την εισφορά 100 κοινών μετοχών της Eurobank για κάθε 58 νεοεκδοθησόμενες κοινές μετοχές της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης και εφαρμογή του άρθρου 13(α) του Κ.Ν. 2190/1920, σε περίπτωση μερικής κάλυψης της ανωτέρω αύξησης.

Η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε αποκλειστικά από τους μετόχους της Eurobank που αποδέχθηκαν τη δημόσια πρόταση της Τράπεζας, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης υπέρ των παλαιών μετόχων. Η ανωτέρω απόφαση εγκρίθηκε από

το Υπουργείο Ανάπτυξης την 12 Φεβρουαρίου 2013. Επιπλέον, η ανωτέρω αύξηση καλύφθηκε μερικώς (84,4%) με την εισφορά 466.397.790 μετοχών της Eurobank (οι «Εισφερθείσες Μετοχές»).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την από 22 Φεβρουαρίου 2013 συνεδρίασή του, πιστοποίησε την καταβολή του ποσού της Αύξησης, κατόπιν της μερικής κάλυψης αυτής. Κατόπιν τούτου το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας αυξήθηκε κατά €270.510.718.

Με την από 29 Απριλίου 2013, η Β' Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας αποφάσισε τη μείωση του μετοχικού κεφαλαίου κατά €1.189.803.164 μέσω ταυτόχρονης:

- αύξησης της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας από €1,00 σε €10,00 και μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών της Τράπεζας από 1.226.601.200 σε 122.660.120 νέες κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της Τράπεζας, με συνένωση των παλαιών κοινών ονομαστικών μετοχών (reverse split) με αναλογία δέκα (10) παλαιές κοινές μετοχές της Τράπεζας προς μία (1) νέα κοινή μετοχή της Τράπεζας, και
- μείωση της ονομαστικής αξίας εκάστης κοινής ονομαστικής μετά ψήφου μετοχής της Τράπεζας (όπως θα έχει διαμορφωθεί μετά το reverse split) από €10,00 σε €0,30, με σκοπό το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού €1.189.803.164, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 4α του Κ.Ν. 2190/1920.

Η ως άνω μείωση του μετοχικού κεφαλαίου εγκρίθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος και από το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών και Μεταφορών με τις από 20 Μαΐου 2013 και 21 Μαΐου 2013 αποφάσεις τους, αντίστοιχα.

Την 19 Ιουνίου 2013, το Διοικητικό Συμβούλιο πιστοποίησε την καταβολή ποσού €1.079 εκατ. σε μετρητά από τους ιδιώτες επενδυτές και ποσού €8.677 εκατ. από το ΤΧΣ μέσω των ομολόγων EFSF τα οποία ήδη έχουν ληφθεί από την Τράπεζα εντός του 2012 και την έκδοση 2.274.125.874 κοινών μετοχών ονομαστικής αξίας 0,30 Ευρώ ανά μετοχή.

Με την από 10 Μαΐου 2014 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων αποφασίστηκε η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά €2.500 εκατ. με την έκδοση 1.136.363.637 νέων κοινών ονομαστικών μετά ψήφου μετοχών της Τράπεζας με εισφορές σε μετρητά.

Κατά συνέπεια, το Μετοχικό Κεφάλαιο της Τράπεζας κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου ανέρχεται σε €2.414 εκατ. και διαιρείται α) σε 3.533.149.631 κοινές μετοχές, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία, β) σε 12.639.831 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία και γ) σε 270.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες ονομαστικές μετοχές Ν.3723/2008, ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία.

Προνομιούχες μετοχές

Από τη χρήση 2008 έως και σήμερα πραγματοποιήθηκαν τα εξής:

- Κατόπιν απόφασης της από 15 Μαΐου 2008 Β' Επαναληπτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων της Τράπεζας για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, κατά την 6 Ιουνίου 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο προέβη στην έκδοση 25.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών χωρίς δικαίωμα ψήφου και σωρευτικού μερίσματος με ονομαστική αξία €0,30 ανά μετοχή. Οι μετοχές διατέθηκαν με την μορφή ADRs στις Η.Π.Α., στην τιμή των USD 25 ανά μετοχή (€16,11). Το συνολικό ποσό της έκδοσης ανήλθε σε USD 625 εκατ. ή €403 εκατ.
- Την 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00, οι οποίες εκδόθηκαν την 21 Μαΐου 2009, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας. Ως τίμημα το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε ομόλογα εκδόσεώς του ισόποσης (αποτιμηθείσας) αξίας €350 εκατ.
- Την 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε (α) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ποσού €1.000 εκατ. με την έκδοση 200.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008 για την ενίσχυση της

ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας και (β) την ανάκληση της απόφασης της 26 Νοεμβρίου 2010 για την εξαγορά των 70.000.000 προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τον Ν. 3723/2008. Την 30 Δεκεμβρίου 2011, η Τράπεζα εξέδωσε τις 200.000.000 εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00 υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Ως τίμημα το Ελληνικό Δημόσιο μεταβίβασε ομόλογα εκδόσεως του ισόποσης (αποτιμηθείσας) αξίας €1 δισ.

- Την 31 Μαΐου 2013, η Τράπεζα ανακοίνωσε ότι έχει υποβάλει πρόταση για την αγορά, έναντι μετρητών, για 22.500.000 εκ του συνόλου των 25.000.000 ADSs σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφονται στο Έγγραφο Προσφοράς. Σύμφωνα με τους όρους της Πρότασης, η Τράπεζα προσέφερε σε μετρητά το καθαρό ποσό των USD 12,50 ανά ADS. Ο σκοπός της Πρότασης ήταν η δημιουργία Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I) για την Τράπεζα και η ενίσχυση της ποιότητας της κεφαλαιακής της βάσης. Μέχρι την 28 Ιουνίου 2013, ημέρα λήξης της Προσφοράς, 12.360.169 ADSs προσφέρθηκαν εγκύρωσ τα οποία αντιπροσωπεύουν το 49,4% των υφιστάμενων ADSs κατά την ημερομηνία λήξης. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Προσφοράς, η συνολική αξία των αγορασθέντων ADSs ανήλθε σε USD 155 εκατ. και η συναλλαγή ολοκληρώθηκε την 3 Ιουλίου 2013. Συνεπώς, κατόπιν της παραπάνω αγοράς, 12.639.831 ADSs βρίσκονται σε κυκλοφορία. Η Τράπεζα ακύρωσε τα ADSs και τις Προνομιούχες Μετοχές που αντιπροσωπεύονται από τα ADRs, κατόπιν των απαραίτητων εγκρίσεων που έλαβε.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3844/2010 που τροποποίησε τον Ν.3723/2008, οι προνομιούχες μετοχές δεν είναι υποχρεωτικά εξαγοράσιμες. Στην περίπτωση όμως που δεν εξαγοραστούν μετά από πέντε έτη από την ημερομηνία έκδοσής τους και η Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας δεν έχει αποφασίσει την αποπληρωμή τους, η ετήσια απόδοσή τους που σήμερα είναι 10%, προσαυξάνεται σωρευτικά κατά 2% ετησίως.

Τα προνόμια που αντιστοιχούν στις ως άνω δύο κατηγορίες προνομιούχων μετοχών περιγράφονται στην ενότητα 4.2.1 «Δικαιώματα μετόχων».

Με εξαίρεση την παρούσα αύξηση, το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Επομένως, δεν υπάρχει δικαίωμα ή υποχρέωση απόκτησης σε σχέση με εγκεκριμένο αλλά μη εγγεγραμμένο κεφάλαιο, ή για δέσμευση αύξησης του κεφαλαίου.

Δεν υφίσταται δικαίωμα προαίρεσης για το κεφάλαιο οποιουδήποτε μέλους του Ομίλου, ούτε συμφωνία (υπό όρους ή άνευ όρων) που να προβλέπει ότι το κεφάλαιο αυτό θα αποτελέσει το αντικείμενο δικαιώματος προαίρεσης, με εξαίρεση το δικαίωμα προαίρεσης της Τράπεζας για την απόκτηση από το IFC ποσοστού 5% της Finansbank (βλ. ενότητα 3.5.3 «Επενδύσεις για τις οποίες η Τράπεζα έχει αναλάβει ισχυρές δεσμεύσεις» και 3.22 «Σημαντικές Συμβάσεις»).

Η Τράπεζα δεν κατείχε ίδιες μετοχές την 31 Δεκεμβρίου 2013, ενώ οι θυγατρικές της κατείχαν 397.655 ίδιες μετοχές με αξία κτήσης €2 εκατ.

3.21.2 Καταστατικό

Η Τράπεζα ενεργεί στην Ελλάδα και στο εξωτερικό όλες τις τραπεζικές και γενικότερα χρηματοπιστωτικές εργασίες που επιτρέπονται σε ανώνυμες τραπεζικές εταιρείες από την εκάστοτε ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στο μέτρο που επιτρέπεται από την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, η Τράπεζα δύναται να διενεργεί τις ως άνω εργασίες και για λογαριασμό τρίτων ή σε συνεργασία ή κοινοπραξία με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα οποιασδήποτε ιθαγένειας. Αντικείμενο των εργασιών της Τράπεζας, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καταστατικού της, είναι ιδίως:

- (α) η αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων,
- (β) η χορήγηση δανείων ή λουπών πιστώσεων συμπεριλαμβανομένων και των πράξεων πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων και η απόκτηση ή εκχώρηση απαιτήσεων, η λήψη δανείων, πιστώσεων ή εγγυήσεων και η έκδοση ομολογιακών δανείων κάθε είδους,
- (γ) η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing),
- (δ) οι πράξεις διενέργειας πληρωμών, περιλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων,
- (ε) η έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών και χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών),

- (στ) οι εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων,
- (ζ) οι συναλλαγές για λογαριασμό του ίδιου του ιδρύματος ή της πελατείας του που αφορούν μέσα χρηματαγοράς, προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων ή χρηματοπιστωτικά δικαιώματα, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος, κινητές αξίες, χρηματοπιστωτικά μέσα του άρθρου 5 του Ν. 3606/2007,
- (η) οι συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών περιλαμβανομένων ειδικότερα και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεων τίτλων,
- (θ) η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα παροχής συμβουλών καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχώνευσης και της εξαγοράς επιχειρήσεων,
- (ι) η διαμεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές,
- (ια) η διαχείριση χαρτοφυλακίου ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου,
- (ιβ) η φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών,
- (ιγ) η συλλογή και επεξεργασία εμπορικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών,
- (ιδ) η εκμίσθωση θυρίδων,
- (ιε) η έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος,
- (ιστ) η συμμετοχή σε επιχειρήσεις στην Ελλάδα και στην αλλοδαπή,
- (ιζ) η μεσολάβηση στη χρηματοδότηση επιχειρήσεων ή στη συνεργασία μεταξύ τους ή στην κάλυψη μετοχικού κεφαλαίου με δημόσια εγγραφή ή ομολογιακών δανείων και η εκπροσώπηση ομολογιούχων ή άλλων δανειστών. Η διαμεσολάβηση στη διάθεση τραπεζοασφαλιστικών προϊόντων,
- (ιη) η αγορά, πώληση, φύλαξη, διαχείριση ή είσπραξη αξιόγραφων, τίτλων (χρηματιστηριακών ή μη), συναλλάγματος ή ξένων νομισμάτων,
- (ιθ) οι δραστηριότητες, πέραν των προαναφερθεισών, που προβλέπονται στο άρθρο 4 του Ν.3606/2007, όπως εκάστοτε ισχύει,
- (κ) κάθε άλλη χρηματοπιστωτική ή άλλη δευτερεύουσα δραστηριότητα, η άσκηση της οποίας επιτρέπεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Τράπεζα δύναται να συνιστά σωματεία, ιδρύματα του άρθρου 108 Αστικού Κώδικα και εταιρείες του άρθρου 784 Αστικού Κώδικα με πολιτιστικό, μορφωτικό και οικονομικό σκοπό ως και να συμμετέχει σε υφιστάμενες τέτοιες εταιρείες.

3.21.3 Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας

Κανονιστικό Πλαίσιο

Ο Όμιλος ΕΤΕ υπόκειται στο νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, ήτοι στους νόμους, κανονισμούς, διοικητικές πράξεις και πολιτικές της κάθε χώρας στην οποία δραστηριοποιείται και ιδίως της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος είναι η κεντρική τράπεζα της Ελλάδος. Είναι αρμόδια για την παροχή αδειών λειτουργίας και την εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον Ν. 4261/2014 (που αφορά στην πρόσβαση στη δραστηριότητα και την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων), τον Ν. 3746/2009 (που ρυθμίζει το σύστημα εγγύησης καταθέσεων και επενδύσεων), τον Ν. 3691/2008 (για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα), τον Ν. 3862/2010 (που ρυθμίζει τις υπηρεσίες πληρωμών και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα) και άλλους σχετικούς νόμους, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν. Επίσης, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει σύμφωνα με το Ν. 1266/1982 (Όργανα ασκήσεως της νομισματικής, πιστωτικής και συναλλαγματικής πολιτικής και άλλες διατάξεις) κάποιες άλλες κανονιστικές αρμοδιότητες.

Η ΕΚΤ είναι η κεντρική τράπεζα για το Ευρώ και διαχειρίζεται την νομισματική πολιτική της ευρωζώνης. Με στόχο να συσταθεί ένας ενιαίος εποπτικός μηχανισμός για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων στην ευρωζώνη, στις 15 Οκτωβρίου 2013 εκδόθηκε ο Κανονισμός υπ' αριθμ. 1024/2013 ο οποίος αναθέτει στην ΕΚΤ ειδικές εποπτικές αρμοδιότητες επί των πιστωτικών ιδρυμάτων της ευρωζώνης.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω Κανονισμού και με την επιφύλαξη των εκτελεστικών ρυθμίσεων και μέτρων που ορίζονται στο άρθρο 33(2), η ΕΚΤ θα αναλάβει, μεταξύ άλλων, τα κατωτέρω καθήκοντα, στις 4 Νοεμβρίου 2014:

- α) να χορηγεί άδεια λειτουργίας σε πιστωτικά ιδρύματα και να ανακαλεί την άδεια αυτή,
- β) όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα, τα οποία επιθυμούν να ιδρύσουν υποκατάστημα ή να παρέχουν διασυνοριακές υπηρεσίες σε κράτος μέλος που δεν είναι μέλος της Ευρωζώνης, να εκτελεί τα καθήκοντα που θα ανατεθούν στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους υποδοχής,
- γ) να αξιολογεί γνωστοποιήσεις για την απόκτηση και τη διάθεση ειδικών συμμετοχών σε πιστωτικά ιδρύματα,
- δ) να διασφαλίζει συμμόρφωση με τις διατάξεις διά των οποίων επιβάλλονται στα πιστωτικά ιδρύματα απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας στους τομείς, της τιτλοποίησης, των ορίων μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, της ρευστότητας, της μόχλευσης, καθώς και απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και δημοσίευσης πληροφοριών σχετικά με τα εν λόγω θέματα,
- ε) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις οι οποίες υποχρεώνουν τα πιστωτικά ιδρύματα να διαθέτουν άρτιες ρυθμίσεις διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων των ικανοτήτων και του ήθους των προσώπων που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, των διαδικασιών εκτίμησης του κινδύνου, των μηχανισμών εσωτερικού ελέγχου, των πολιτικών και πρακτικών αμοιβής και των αποτελεσματικών διαδικασιών για την εκτίμηση της επάρκειας ιδίων κεφαλαίων, (περιλαμβανομένων των υποδειγμάτων εσωτερικής διαβάθμισης),
- στ) να διενεργεί εποπτικούς ελέγχους, ενδεχομένως και σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή, προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων και, βάσει του εποπτικού ελέγχου, να επιβάλλει ειδικές απαιτήσεις πρόσθετων ιδίων κεφαλαίων, δημοσίευσης, ρευστότητας και άλλα μέτρα,
- ζ) να ασκεί εποπτεία σε ενοποιημένη βάση στις μητρικές των πιστωτικών ιδρυμάτων που είναι εγκατεστημένες σε ένα από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να συμμετέχει στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση,
- θ) να εκτελεί εποπτικά καθήκοντα όσον αφορά τα σχέδια ανάκαμψης και να παρεμβαίνει έγκαιρα όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα ή όμιλος δεν πληρούν ή είναι πιθανό να παραβούν τις ισχύουσες απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας και, μόνο στις περιπτώσεις που επιτρέπονται ρητά από τη νομοθεσία, να επιφέρει διαρθρωτικές αλλαγές ώστε να προλαμβάνει τις οικονομικές πιέσεις ή τις καταρρεύσεις, εξαιρουμένων των εξουσιών εξυγίανσης.

Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες συνιστούν το κεντρικό σύστημα τραπεζών της Ευρωζώνης. Η ΕΚΤ θα εκτελεί τα εποπτικά της καθήκοντα σε συνεργασία με τα εθνικά αρμόδια πιστωτικά ιδρύματα, ήτοι, στην περίπτωση της Ελλάδας, την Τράπεζα της Ελλάδος.

Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων μαζί με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τα πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων θέτουν το νομικό πλαίσιο που διέπει πλέον τη λειτουργία και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Οδηγία 2013/36/ΕΕ ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν. 4261/2014 ο οποίος εφαρμόζεται από 1 Ιανουαρίου 2014, με την εξαίρεση ορισμένων διατάξεων του που αναφέρονται στις απαιτήσεις διατήρησης αποθέματος ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου και ειδικού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας κάθε ιδρύματος, τα παγκοσμίως συστημικά σημαντικά ιδρύματα και λοιπά συστημικά σημαντικά ιδρύματα, την αναγνώριση ποσοστού αποθέματος ασφαλείας συστημικού κινδύνου, τον καθορισμό ποσοστών αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας, την αναγνώριση των ποσοστών αντικυκλικού αποθέματος ασφαλείας άνω του 2,5%, το αντικυκλικό απόθεμα ασφαλείας τρίτης χώρας, τον υπολογισμό ποσοστού ειδικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας κάθε ιδρύματος που εφαρμόζονται από 1 Ιανουαρίου 2016 και ορισμένων διατάξεων του που αναφέρονται στις διοικητικές κυρώσεις και άλλα διοικητικά μέτρα που λαμβάνονται από την Τράπεζα της Ελλάδος που εφαρμόζονται από 5 Μαΐου 2014.

Ο Κανονισμός (ΕΕ) 575/2013 εφαρμόζεται από 1 Ιανουαρίου 2014, με την εξαίρεση ορισμένων διατάξεων του που αναφέρονται στη δυνατότητα παρέκκλισης από την εφαρμογή των απαιτήσεων για την κάλυψη κινδύνων ρευστότητας σε ατομική βάση, τη γνωστοποίηση για τα επίπεδα μόχλευσης και τη σταθερή χρηματοδότηση που εφαρμόζονται από 1

Ιανουαρίου 2015 ή 1 Ιανουαρίου 2016, αντίστοιχα. Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με την εφαρμογή των ανωτέρω, βλ. ενότητα 3.10.6 «Κεφαλαιακή επάρκεια».

Σύμφωνα με το άρθρο 166 του Ν. 4261/2014, οι κανονιστικές αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 3601/2007 (ο οποίος καταργείται με το Ν. 4261/2014), εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του Ν. 4261/2014 ή στον Κανονισμό 575/2013, διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες κανονιστικές αποφάσεις εκδιδόμενες κατ' εξουσιοδότηση του Ν. 4261/2014.

Σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα, μεταξύ άλλων, υποχρεούνται:

- να τηρούν το δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό 575/2013 και την πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος (ΠΔ/ΤΕ) 2595/2007. Στο βαθμό που προβλέπεται από τις μεταβατικές διατάξεις του Κανονισμού 575/2013, το έως σήμερα εφαρμοστέο εθνικό πλαίσιο συνεχίζει να ισχύει. Το εν λόγω πλαίσιο περιλαμβάνει τις ΠΔ/ΤΕ υπ' αριθμ. 2588/2007, 2589/2007, 2590/2007, 2592/2007, 2594/2007, 2630/2010, 2631/2010, 2634/2010, 2635/2010, 2645/2011, 2646/2011, 2661/2012 και 2664/2012 και τις Πράξεις της Εκτελεστικής Επιτροπής 7/10.1.2013, 13/28.03.2013, 36/23.12.2013 όπως έχουν τροποποιηθεί, κατά περίπτωση, και ισχύουν,
- να έχουν αποτελεσματική οργανωτική δομή και επαρκές Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου, διαθέτοντας ανεξάρτητες Λειτουργίες Κανονιστικής Συμμόρφωσης, Εσωτερικής Επιθεώρησης και Διαχείρισης Κινδύνων (σύμφωνα με την ΠΔ/ΤΕ 2577/2006, όπως τροποποιήθηκε δυνάμει μεταγενέστερων αποφάσεων του διοικητή της τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων). Η συμφωνία με τον Επίτροπο Παρακολούθησης και η Συμφωνία Πλαισίου Συνεργασίας περιλαμβάνουν ρυθμίσεις για τη συντήρηση αυτών των Συστημάτων Εσωτερικού Ελέγχου («ΣΕΕ»),
- να υποβάλουν στην Τράπεζα της Ελλάδος περιοδικές αναφορές και αναλύσεις (ΠΔ/ΤΕ 2651/2012, η οποία τροποποιήθηκε από την 95/10/2013 απόφαση της Επιτροπής Ασφαλιστικών και Πιστωτικών Θεμάτων,
- να γνωστοποιούν στοιχεία σε σχέση με την οικονομική τους κατάσταση και την πολιτική διαχείρισης κινδύνων που ακολουθούν,
- να παρέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος κάθε άλλη πληροφόρηση που ζητείται από αυτήν,
- να προβαίνουν (αναφορικά με ορισμένες εργασίες και δραστηριότητες) σε γνωστοποιήσεις προς την Τράπεζα της Ελλάδος ή να ζητούν την προηγούμενη έγκρισή της, σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις σχετικές ΠΔ/ΤΕ, αποφάσεις ή εγκυκλίους της Τράπεζας της Ελλάδος,
- να επιτρέπουν στην Τράπεζα της Ελλάδος να ελέγχει όλα τα βιβλία και τα αρχεία του πιστωτικού ιδρύματος, στο πλαίσιο της ισχύουσας νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένου του Ν. 4261/2014 και των σχετικών ΠΔ/ΤΕ)
- Σε περίπτωση που ένα πιστωτικό ίδρυμα παραβιάσει οποιονδήποτε νόμο ή κανονισμό που εμπίπτει στην εποπτική αρμοδιότητα της Τράπεζας της Ελλάδος, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει την εξουσία:
- να επιβάλει σε αυτό τα απαραίτητα μέτρα για να αρθεί η παραβίαση,
- να επιβάλει πρόστιμα (άρθρο 55Α του Καταστατικού της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 2602/2008 ΠΔ/ΤΕ),
- να ορίσει επίτροπο,
- να ανακαλέσει (όταν δεν υπάρχει συμμόρφωση) την άδεια λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος και τέλος, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να εφαρμόσει τα μέτρα των άρθρων 136-147 του Ν. 4261/2014, όπως ισχύουν.
- Ειδικότερα, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει τις ακόλουθες εξουσίες:
  - (i) Να υποχρεώνει οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα που δεν συμμορφώνεται ή για το οποίο υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις μη συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις του Ν. 4261/2014 ή/και τις σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος να προβεί έγκαιρα στις απαραίτητες ενέργειες ή σε διαρθρωτικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστούν τυχόν ελλείψεις ή αδυναμίες. Σε αυτό το πλαίσιο, και πέρα από άλλα προληπτικά μέτρα (όπως τη μη διανομή ή τον περιορισμό διανομής κερδών), η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να καταρτίζει η

ίδια σχέδιο εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων ή να απαιτεί από πιστωτικό ίδρυμα να προβεί σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή να απαιτεί την προηγούμενη έγκριση από την ίδια (την Τράπεζα της Ελλάδος) για ορισμένες συναλλαγές που κατά την κρίση της δύναται να προβούν επιζήμιες σε βάρος της φερεγγυότητας του πιστωτικού ιδρύματος. Σε σχέση με τα σχέδια ανάκαμψης, η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να ζητήσει από το πιστωτικό ίδρυμα να καταρτίσει και να της υποβάλει σχέδιο ανάκαμψης ακόμα και αν δεν συντρέχει περίπτωση πραγματικής ή δυνητικής αδυναμίας του πιστωτικού ιδρύματος να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις που τίθενται από το Ν. 4261/2014 και/ή τις σχετικές αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος.

- (ii) Να διορίσει επίτροπο σε πιστωτικό ίδρυμα για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες. Αυτή η περίοδος δύναται να παραταθεί με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Ο επίτροπος θα αξιολογεί την εν γένει οικονομική, διοικητική και οργανωτική κατάσταση του πιστωτικού ιδρύματος και θα προβεί σε κάθε απαραίτητη ενέργεια για παράδειγμα για την προετοιμασία εφαρμογής των μέτρων εξυγίανσης του Ν. 4261/2014 ή για την θέση του σε ειδική εκκαθάριση. Ο επίτροπος υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος.
- (iii) Να παρατείνει για περίοδο μέχρι είκοσι (20) εργάσιμων ημερών την εκπλήρωση ορισμένων ή του συνόλου των υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος, μετά το διορισμό επιτρόπου, σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα παρουσιάζει μειωμένη ρευστότητα και τα ίδια κεφάλαιά του δεν επαρκούν. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, η περίοδος των είκοσι (20) ημερών μπορεί να παραταθεί για δέκα (10) επιπλέον ημέρες.
- (iv) Να ενεργοποιήσει τα μέτρα εξυγίανσης προκειμένου να διασφαλίσει την οικονομική σταθερότητα και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη του κοινού στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Ειδικότερα, δύναται να:
  - (α) δώσει εντολή σε επίτροπο διορισμένο σε πιστωτικό ίδρυμα να προβεί σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος εντός ορισμένου χρονικού διαστήματος με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων, (β) να υποχρεώσει πιστωτικό ίδρυμα να μεταβιβάσει ορισμένα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σε άλλο πιστωτικό ίδρυμα ή άλλη οντότητα, (γ) να εισηγηθεί στον Υπουργό Οικονομικών να συστήσει, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα προς το οποίο θα μεταβιβαστεί το σύνολο ή μέρος των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του πιστωτικού ιδρύματος. Το μετοχικό κεφάλαιο του μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος θα καταβληθεί εξ ολοκλήρου από το ΤΧΣ και το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα θα υπόκειται στον έλεγχο του ΤΧΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3864/2010 και, εάν το ΤΧΣ παύσει να υπάρχει, στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου. Το μεταβατικό πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να λειτουργήσει για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) χρόνια, εκτός εάν παραταθεί για δύο (2) ακόμη χρόνια με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος.
- (v) Να διορίσει ειδικό εκκαθαριστή για να διοικήσει το πιστωτικό ίδρυμα, σε περίπτωση που η άδεια λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος ανακληθεί. Η Επιτροπή Πιστωτικών και Ασφαλιστικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος εξέδωσε κανονισμό ειδικής εκκαθάρισης των πιστωτικών ιδρυμάτων (Απόφαση ΕΠΑΘ 21/2/4.11.2011, ΦΕΚ Β' 2498/04.11.2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) που περιέχει ειδικές διατάξεις σχετικά με την εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων.

Ειδικότερα, οι περιπτώσεις στις οποίες η Τράπεζα της Ελλάδος δύναται να λάβει τα μέτρα εξυγίανσης του Ν. 4261/2014, είναι, μεταξύ άλλων, οι ακόλουθες:

- (i) σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα αποτύχει ή αρνηθεί να αυξήσει τα ίδια κεφάλαιά του, ή παρακωλύει με οποιονδήποτε τρόπο τον έλεγχο που ασκείται από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- (ii) σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα διαπράττει σοβαρές ή κατ' εξακολούθηση παραβάσεις νόμων ή των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος, ή όταν υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες για τη χρηστή και συνετή διαχείριση των εταιρικών υποθέσεων, με συνέπεια να τίθενται σε κίνδυνο η φερεγγυότητα του πιστωτικού ιδρύματος, τα συμφέροντα των καταθετών του, εν γένει η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας ή η εμπιστοσύνη του κοινού στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα,
- (iii) σε περίπτωση που το πιστωτικό ίδρυμα έχει ανεπαρκή ίδια κεφάλαια ή δεν είναι σε θέση να εξυπηρετήσει τις υποχρεώσεις του και ειδικότερα να διασφαλίσει τα επιστρεπτέα κεφάλαια που του έχουν εμπιστευθεί οι καταθέτες και οι πιστωτές του,

- (iv) σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο για την προστασία της εμπιστοσύνης του κοινού, ιδίως των καταθετών, στην σταθερότητα και στη σωστή λειτουργία του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος,
- (v) σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο για την πρόληψη συστημικού κινδύνου ή καταστάσεων που δύνανται να αποσταθεροποιήσουν το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών που επικρατούν στην τραπεζική και διατραπεζική αγορά, και
- (vi) σε περίπτωση που είναι αναγκαίο για την σταθεροποίηση ενός πιστωτικού ιδρύματος ή αποτροπής κινδύνου οικονομικής αστάθειας σε πιστωτικό ίδρυμα χάριν της συστημικής ευστάθειας.

Κάθε φορά που η Τράπεζα της Ελλάδος αποφασίζει ότι ένα πιστωτικό ίδρυμα υπάγεται σε μία από τις παραπάνω περιπτώσεις, θα πρέπει να ειδοποιήσει το ΤΧΣ και να του παράσχει πληροφορίες σχετικά με την οικονομική κατάσταση του πιστωτικού αυτού ιδρύματος, καθώς και κάθε άλλη πληροφορία που χρειάζεται το ΤΧΣ προκειμένου το ΤΧΣ να προετοιμάσει τη χρήση των κεφαλαίων του για τη λήψη μέτρων εξυγίανσης ή ανακεφαλαιοποίησης. Οι μέτοχοι ή οι πιστωτές του πιστωτικού ιδρύματος που πιστεύουν ότι η οικονομική τους θέση έχει επιδεινωθεί ως συνέπεια της εφαρμογής ενός μέτρου εξυγίανσης δικαιούνται να ζητήσουν αποζημίωση από το Ελληνικό Δημόσιο ύψους τέτοιου που να τους αποκαθιστά στη θέση που θα είχαν εάν γινόταν απευθείας ειδική εκκαθάριση.

Το θεσμικό πλαίσιο έχει επίσης επηρεαστεί από την λειτουργία του ΤΧΣ και το σχέδιο ανακεφαλαιοποίησης (βλ. ενότητα 3.21.3 – «Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας της Τράπεζας – Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας»).

Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας

Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας, όπως ισχύει σήμερα, περιλαμβάνει τρεις βασικούς πυλώνες, καθένας εκ των οποίων περιγράφεται κατωτέρω:

Πρώτος Πυλώνας για τη διάθεση μέχρι €5 δισ. προκειμένου να αυξηθούν οι δείκτες των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) των πιστωτικών ιδρυμάτων: Ο Πρώτος Πυλώνας αφορά στη διάθεση κεφαλαίων μέχρι €5 δισ. προκειμένου να αυξηθούν οι δείκτες των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) των πιστωτικών ιδρυμάτων. Έναντι των κεφαλαίων που θα διατεθούν, θα εκδοθούν εξαγοράσιμες, μη μεταβιβάσιμες προνομιούχες μετοχές χωρίς δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και χωρίς δικαίωμα ψήφου σταθερή απόδοση 10%. Σύμφωνα με το άρθρο 1 υποπερίπτωση Δ' περ. 2β' του Ν. 4093/2012, η ως άνω σταθερή απόδοση 10% είναι καταβλητέα σε κάθε περίπτωση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, εκτός του άρθρου 44^Α του Κ.Ν. 2190/1920, πλην της περιπτώσεως και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο. Η τιμή έκδοση των προνομιούχων μετοχών πρέπει να είναι η ονομαστική αξία των κοινών μετοχών της τελευταίας έκδοσης κάθε πιστωτικού ιδρύματος.

Οι προνομιούχες μετοχές εξαγοράζονται στην τιμή διάθεσης είτε μετά πάροδο πέντε ετών από την έκδοση είτε κατά τη διακριτική ευχέρεια κάθε συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος σε προγενέστερο χρόνο με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 3723/2008, όπως συμπληρώθηκε από την υπ' αριθ. 54201/Β2884/2008 απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 21861/1259Β/2009 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 825/4.5.2009), η επαναγορά των προνομιούχων μετοχών θα πραγματοποιείται στην αρχική τιμή διάθεσης των προνομιούχων μετοχών με ίσης αξίας ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου ή ίσης αξίας μετρητά. Σε οποιοδήποτε χρόνο επαναγοράς αυτών των προνομιούχων μετοχών με ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου, η ονομαστική αξία των ομολόγων θα πρέπει να είναι ίση με την ονομαστική αξία των ομολόγων που αρχικά εκδόθηκαν για την ανάληψη των προνομιούχων μετοχών και ταυτόχρονα θα πρέπει να λήγουν κατά την ημερομηνία επαναγοράς ή εντός σύντομου χρονικού διαστήματος μέχρι τριών (3) μηνών από την ημερομηνία αυτή. Επιπλέον, κατά την ημερομηνία επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών η τρέχουσα αξία (market price) των ομολόγων θα πρέπει να ταυτίζεται με την ονομαστική τους αξία (nominal value). Σε περίπτωση που αυτό δε συμβεί τότε η τυχόν διαφορά μεταξύ τρέχουσας αξίας και ονομαστικής αξίας των ομολόγων θα διακανονισθεί, μετά από εκκαθάριση, με την καταβολή μετρητών μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και του Ελληνικού Δημοσίου. Κατά την ημερομηνία επαναγοράς των προνομιούχων μετοχών θα καταβληθεί στο Ελληνικό Δημόσιο και η αναλογούσα σταθερή μερισματική απόδοση 10%, εφόσον υπάρχουν κεφάλαια προς διανομή και εφόσον η διανομή αυτή δεν θα είχε ως αποτέλεσμα να μειωθούν τα ίδια κεφάλαια του πιστωτικού ιδρύματος πέραν του νόμιμου ελάχιστου δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας.

Στις 3 Μαΐου 2010, ψηφίστηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο ο Ν.3844/2010 (άρθρο 39), ο οποίος τροποποιεί τον Ν.3723/2008 αναφορικά με την εξαγορά των προνομιούχων μετοχών. Ωστόσο, σε περίπτωση μη εξαγοράς εντός πέντε ετών από την έκδοση ή μη λήψης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση της συμμετέχουσας τράπεζας για την εξαγορά, ο

Υπουργός Οικονομικών θα επιβάλλει, κατόπιν σύστασης της Τράπεζας της Ελλάδος, μία σταδιακά σωρευτική αύξηση 2% κατ' έτος επί της σταθερής απόδοσης 10% που προβλέπεται κατά τη διάρκεια των πέντε πρώτων ετών από την έκδοση των μετοχών Ελληνικού Δημοσίου. Ο Ν. 4093/2012 προβλέπει ότι η σταθερή απόδοση του 10% επί των ως άνω προνομιούχων μετοχών σύμφωνα με το Ν.3723/2008, καταβάλλεται σε κάθε περίπτωση κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει, (εκτός του άρθρου 44α, σύμφωνα με το οποίο απαγορεύεται η πληρωμή μερισμάτων απουσία επαρκών διανεμητέων κεφαλαίων), πλην της περιπτώσεως και στο μέτρο κατά το οποίο η καταβολή του σχετικού ποσού θα οδηγούσε σε μείωση των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων του υπόχρεου πιστωτικού ιδρύματος κάτω από το προβλεπόμενο ελάχιστο όριο και της περιπτώσεως εφαρμογής των περιορισμών του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920, όπως συνέβη στη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013. Λόγω των ανωτέρω, δεν θα καταβληθεί η σταθερή απόδοση 10% για το 2013 σύμφωνα με το άρθρο 44α του ΚΝ 2190/1920. Δυνάμει του αρ. 1 παρ. 1 εδ. 3 του Ν. 3723/2008, όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. 54201/Β2884/2008 Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει σήμερα, οι Τράπεζες θα δύνανται να μετατρέψουν τις προνομιούχες μετοχές σε κοινές ή άλλη κατηγορία μετοχών, εφόσον δεν είναι δυνατή η εξαγορά τους κατά τα ανωτέρω λόγω του ότι δεν πληρούται ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος. Ο δείκτης ανταλλαγής θα καθορισθεί τη στιγμή της ανταλλαγής με βάση τη μέση τιμή των μετοχών αυτών κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών διαπραγμάτευσής τους και τα πλήρη αποτελέσματα της ανταλλαγής στα μετοχικά δικαιώματα θα γίνουν γνωστά εκείνη τη χρονική στιγμή. Σε περίπτωση εκκαθάρισης συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος το Ελληνικό Δημόσιο κατατάσσεται προνομιακά έναντι των λοιπών μετόχων.

Δεύτερος Πυλώνας για την παροχή εγγυήσεων του Ελληνικού Δημοσίου συνολικού ύψους μέχρι €85 δισ.: Εγγυήσεις του Ελληνικού Δημοσίου συνολικού ύψους μέχρι €85 δισ. παρέχονται στο πλαίσιο του Δεύτερου Πυλώνα, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν. 3965/2011. Αυτές οι εγγυήσεις αφορούν νέα δάνεια (εξαιρουμένων των διαπραγματικών καταθέσεων) που θα συναφθούν (με ή χωρίς την έκδοση τίτλων) από πιστωτικά ιδρύματα μέχρι τις 30 Ιουνίου 2014 και έχουν διάρκεια από τρεις μήνες έως τρία έτη. Αυτές οι εγγυήσεις είναι διαθέσιμες στα πιστωτικά ιδρύματα που καλύπτουν τον ελάχιστο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και τα κριτήρια που διαλαμβάνονται στην υπ' αριθ. 54201/Β2884/2008 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, όπως ισχύει σήμερα, και αφορούν στην κεφαλαιακή επάρκεια, το μερίδιο αγοράς, το μέγεθος της εναπομένουσας διάρκειας των υποχρεώσεων και τη συμβολή του πιστωτικού ιδρύματος στην χρηματοδότηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και των στεγαστικών δανείων. Οι όροι για την παροχή των εγγυήσεων προς τα πιστωτικά ιδρύματα περιλαμβάνονται στις υπ' αριθ. 2/5121/2009, 29850/Β.1465/2010 και 5209/Β.237/2012 Αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών.

Τρίτος Πυλώνας για τη διάθεση ειδικών τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου ύψους μέχρι €8 δισ.: Στο πλαίσιο του Τρίτου Πυλώνα διατίθενται ειδικοί τίτλοι του Ελληνικού Δημοσίου ύψους μέχρι €8 δισ. σύμφωνα με το άρθρο 3 του Ν. 3723/2008. Αυτοί οι τίτλοι πρέπει να έχουν διάρκεια έως τρία έτη, να εκδοθούν από τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους («Ο.Δ.Δ.Η.Χ.») μέχρι την 30 Ιουνίου 2014 και να παρέχονται σε συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα που καλύπτουν τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η Τράπεζα της Ελλάδος. Αυτοί οι τίτλοι έχουν μηδενικό επιτόκιο, εκδίδονται στην ονομαστική αξία τους σε πολλαπλάσια του €1.000.000 και διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Εκδίδονται βάσει διμερών συμβάσεων μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος. Οι δανεισθέντες τίτλοι αποπληρώνονται είτε την ημερομηνία λήξης της διμερούς σύμβασης (ανεξαρτήτως της φυσικής λήξης των τίτλων) είτε την ημερομηνία κατά την οποία τα πιστωτικά ιδρύματα παύουν να υπάγονται στο Ν. 3723/2008. Οι συμμετέχουσες τράπεζες που θα έχουν λάβει αυτούς τους τίτλους μπορούν να τους χρησιμοποιούν μόνο ως εξασφάλιση σε πράξεις αναχρηματοδότησης ή πάγιων διευκολύνσεων από την ΕΚΤ ή/και ως εξασφάλιση για χρηματοδοτήσεις μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων. Το προϊόν της ρευστοποίησης αυτών των τίτλων απαιτείται να διατεθεί για την χορήγηση στεγαστικών δανείων και δανείων προς μικρομεσαίες επιχειρήσεις με ανταγωνιστικούς όρους.

Οι τράπεζες που συμμετέχουν στο σχέδιο ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, περιλαμβανομένης της Τράπεζας, είναι υποχρεωμένες να δεχτούν στο Διοικητικό τους Συμβούλιο έναν εκπρόσωπο διορισμένο από το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 3723/2008. Αυτός ο εκπρόσωπος δύναται να ορίζεται ως πρόσθετο μέλος στα υπάρχοντα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων των συμμετεχουσών τραπεζών και θα έχει το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιαστικά η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της συμμετέχουσας τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων. Ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου έχει επίσης δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη αποφάσεων για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ή εφόσον κρίνει ότι η απόφαση αυτή δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιαστικά τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της συμμετέχουσας τράπεζας. Επίσης,

ο εκπρόσωπος του Ελληνικού Δημοσίου πρέπει να έχει ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και στοιχεία, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3. του Ν. 3723/2008, για όσο χρόνο τα πιστωτικά ιδρύματα συμμετέχουν στο σχέδιο ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας, το μέρος δεν μπορεί να υπερβαίνει το 35% των διανεμητέων κερδών (σε ατομική βάση).

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν. 3965/2011, το άρθρο 4 του Ν. 4063/2012 και το άρθρο 78 του Ν. 4144/2013, η διανομή μερίσματος για τις χρήσεις των ετών 2010, 2011 και 2012, αντίστοιχα, περιορίστηκε στη διανομή μετοχών. Για περισσότερες πληροφορίες βλ. ενότητα 3.19.5 «Μερισματική Πολιτική». Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Ν. 3756/2009, για το χρονικό διάστημα συμμετοχής των πιστωτικών ιδρυμάτων στα προγράμματα ενίσχυσης της ρευστότητας του Ν. 3723/2008, δεν επιτρέπεται η επαναγορά ιδίων μετοχών από τις συμμετέχουσες τράπεζες προκειμένου να βελτιώσουν τη ρευστότητά τους. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 4079/2012, η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει για την επαναγορά προνομιούχων ιδίων μετοχών που έχουν εκδοθεί και ως εξαγοράσιμες, όταν η επαναγορά αυτή έχει σκοπό την ενίσχυση των κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων των συμμετεχουσών τραπεζών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις εκάστοτε αποφάσεις γενικής ισχύος της Τράπεζας της Ελλάδος και εφόσον έχει δοθεί η σύμφωνη γνώμη της.

Προς τον σκοπό εποπτείας της υλοποίησης και εφαρμογής του σχεδίου, ο Ν. 3723/2008 προβλέπει τη σύσταση Συμβουλίου Εποπτείας (το «Συμβούλιο») υπό την προεδρία του Υπουργού Οικονομικών, με τη συμμετοχή του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, του Υφυπουργού Οικονομικών αρμόδιου για το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και των εκπροσώπων του Δημοσίου στα Διοικητικά Συμβούλια των συμμετεχόντων πιστωτικών ιδρυμάτων. Το Συμβούλιο θα συνεδριάζει μια φορά το μήνα προκειμένου να συντονίζει την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου και να διασφαλίζει ότι η δημιουργούμενη ρευστότητα θα χρησιμοποιηθεί προς όφελος των καταθετών, των δανειοληπτών και γενικότερα της ελληνικής οικονομίας. Σε περίπτωση που τα συμμετέχοντα πιστωτικά ιδρύματα δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του σχεδίου, επιβάλλονται κυρώσεις από την Τράπεζα της Ελλάδος, ενώ η παρασχεθείσα ρευστότητα δύναται να ανακληθεί ολικά ή μερικά.

Το σχέδιο στήριξης των ελληνικών τραπεζών τροποποιήθηκε από τους Ν. 3844/2010, 3845/2010, 3872/2010, 3965/2011, 4021/2011, 4063/2012, 4093/2012 και 4144/2013 και τις Υπουργικές Αποφάσεις υπ' αριθμ. 13264/Β.527/2010, 29850/Β.1465/2010, 59181/Β.2585/2010, 29264/Β.1377/2011, 57376/Β.2355/2011, 57863/Β.2535/2011, 5209/Β.237/2012, 32252/Β.1132/2012, 57126/Β.2421/28.12.2012, 30089/Β.1785/8.7.2013 και Γ.Δ.Ο.Π.0000075ΕΞ2014/24.1.2014 (ΦΕΚ Β' 116/24.1.2014) οι οποίες κατέστησαν τις προνομιούχες μετοχές του Πρώτου Πυλώνα που αναφέρονται ανωτέρω μη υποχρεωτικά μετατρέψιμες, αύξησαν την απόδοση των προνομιούχων μετοχών του πρώτου Πυλώνα, τροποποίησαν την απαγόρευση καταβολής μερισμάτων, αύξησαν το συνολικό ποσό που μπορεί να χορηγηθεί από το Ελληνικό Δημόσιο από το δεύτερο Πυλώνα, που αναφέρεται ανωτέρω, επέκτειναν το δικαίωμα αρνησικυρίας του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου, παρέτειναν τη διάρκεια του σχεδίου μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2013 για τον πρώτο Πυλώνα και μέχρι τις 30 Ιουνίου 2014 για τον Δεύτερο και τον Τρίτο Πυλώνα και αύξησαν την καταβληθείσα προμήθεια προς το Ελληνικό Δημόσιο για την παροχή εγγυήσεων, σύμφωνα με το δεύτερο Πυλώνα από 1 Ιουλίου 2010 και μετά.

Η συμμετοχή της Τράπεζας στο σχέδιο ενίσχυσης της ελληνικής οικονομίας

Στις 22 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 70.000.000 εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία, με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Στη συνέχεια, στις 22 Δεκεμβρίου 2011, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τράπεζας (α) ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά €1 δισ. με την έκδοση 200 εκατ. εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών ονομαστικής αξίας €5,00 εκάστη με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου και (β) ανακάλεσε την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της 26 Νοεμβρίου 2010 σχετικά με την επαναγορά από την Τράπεζα των 70 εκατ. εξαγοράσιμων προνομιούχων μετοχών υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Στις 30 Δεκεμβρίου 2011, δυνάμει της ανωτέρω αποφάσεως, η Τράπεζα εξέδωσε 200 εκατ. εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές με ονομαστική αξία €5,00 εκάστη. Και οι δύο ανωτέρω περιγραφόμενες εκδόσεις καλύφθηκαν πλήρως από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της μεταφοράς από το Ελληνικό Δημόσιο ισόποσων ελληνικών κρατικών ομολόγων σύμφωνα με το Ν.3723/2008. (βλ. ενότητα 3.2.1.1 -«Το Μετοχικό Κεφάλαιο»).

Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Ίδρυση του ΤΧΣ σύμφωνα με το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης

Το ΤΧΣ ιδρύθηκε με τον Ν.3864/2010, στο πλαίσιο του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας, ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου το οποίο χρηματοδοτείται από κεφάλαια της ελληνικής κυβέρνησης που προέρχονται από πηγές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επαρκής κεφαλαιοποίηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Πρωταρχικός σκοπός του ΤΧΣ, σύμφωνα με το Ν. 3864/2010, είναι η συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος.

Το ΤΧΣ ενεργεί σε συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας που απορρέουν από το Ν. 4046/2012. Στο πλαίσιο εκπλήρωσης του σκοπού αυτού το ΤΧΣ, (α) παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα πιστωτικά ιδρύματα και στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 142 του Ν. 4261/2014, (β) παρακολουθεί και αξιολογεί, για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ, το βαθμό συμμόρφωσης με τα σχέδια αναδιάρθρωσής τους, διασφαλίζοντας παράλληλα την επιχειρησιακή τους αυτονομία, (γ) ασκεί τα δικαιώματα του μετόχου που απορρέουν από την συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση, (δ) διαθέτει μέρος ή το σύνολο των χρηματοπιστωτικών μέσων που έχουν εκδοθεί από τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία συμμετέχει, και (ε) ασκεί τα δικαιώματά του στα μεταβατικά πιστωτικά ιδρύματα που συστήνονται σύμφωνα με το άρθρο 142 του Ν. 4261/2014. Στο σκοπό του ΤΧΣ δεν συμπεριλαμβάνεται η ενίσχυση της ρευστότητας που παρέχεται με βάση το Ν. 3723/2008 ή στο πλαίσιο λειτουργίας της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος.

Η αρχική διάρκεια του ΤΧΣ ορίστηκε για επτά έτη, μέχρι και την 30 Ιουνίου 2017 με δυνατότητα (i) μονοετούς παράτασης σε περίπτωση που στις 30 Ιουνίου 2017 υφίστανται εν ισχύ τίτλοι παραστατικοί δικαιωμάτων κτήσης μετοχών, (ii) το μέγιστο διετούς παράτασης με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδονται εφόσον είναι αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών του ΤΧΣ.

Κεφάλαιο του ΤΧΣ: Σύμφωνα με το Ν. 3864/2010, το εγκεκριμένο μετοχικό κεφάλαιο του ΤΧΣ ανέρχεται στο ποσό των €50 δισ. προερχόμενο από κεφάλαια αντληθέντα στο πλαίσιο του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας από την ΕΕ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δυνάμει του Ν. 3845/2010, καλύπτεται σταδιακά από το Ελληνικό Δημόσιο και ενσωματώνεται σε τίτλους, οι οποίοι δεν είναι μεταβιβάσιμοι μέχρι τη λήξη της διάρκειας του ΤΧΣ (άρθρο 3 του Ν. 3864/2010). Μετά τη λήξη της διάρκειας του ΤΧΣ, εκκαθάρισεως γενομένης, το κεφάλαιο και η περιουσία του ΤΧΣ θα περιέλθει αυτοδικαίως στο Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 3 παρ. 5 του Ν. 3864/2010). Στην περίπτωση εκκαθάρισεως ενός πιστωτικού ιδρύματος, το ΤΧΣ, υπό την ιδιότητά του σαν μέτοχος αυτού του πιστωτικού ιδρύματος θα ικανοποιηθεί μαζί με την Ελληνική Δημοκρατία υπό την ιδιότητά της ως κατόχου των προνομιούχων μετοχών του Ν. 3723/2008, προνομιακά σε σχέση με τους άλλους μετόχους.

Οργανωτικά Ζητήματα: Μετά την τροποποίηση του Ν. 3864/2010 από τον Ν. 4254/2014, το ΤΧΣ διοικείται από δύο όργανα με εξουσία λήψης αποφάσεων, δηλαδή ένα εννιαμελές Γενικό Συμβούλιο και την τριμελή Εκτελεστική Επιτροπή. Ένα από τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου είναι εκπρόσωπος της Τράπεζας της Ελλάδος και ένα είναι εκπρόσωπος του Υπουργείου Οικονομικών ενώ ένα μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής υποδεικνύεται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Στις συνεδριάσεις του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής δύνανται να συμμετέχουν ένας (1) εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ένας (1) εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή οι αναπληρωτές τους ως Παρατηρητές και χωρίς δικαίωμα ψήφου. Εξαιρουμένου του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών στο Γενικό Συμβούλιο και του μέλους που έχει οριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, για το διορισμό των υπολοίπων μελών του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής, καθώς και για την ανανέωση της θητείας τους, απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Euro Working Group.

Ο Διοικητής, οι Υποδιοικητές, τα μέλη συλλογικών οργάνων, οι σύμβουλοι και το προσωπικό της Τράπεζας της Ελλάδος δεν μπορούν να είναι μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής. Σημειώνεται πως μέχρι την πλήρωση των δύο επιπλέον μελών του Γενικού Συμβουλίου που προβλέπει η νέα τροποποίηση του Ν. 3864/2010 για το ΤΧΣ, το ΤΧΣ θα διοικείται από το υφιστάμενο επταμελές Γενικό Συμβούλιο και για το διάστημα αυτό το Γενικό Συμβούλιο τελεί σε απαρτία όταν είναι παρόντα τουλάχιστον τέσσερα (4) μέλη του.

Τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής, πλην του εκπροσώπου του Υπουργείου Οικονομικών, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, λειτουργούν με πλήρη αυτονομία και δεν αναζητούν ή δέχονται οδηγίες από την ελληνική κυβέρνηση ή από άλλο κρατικό φορέα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που εποπτεύεται από την Τράπεζα της

Ελλάδος και δεν υπόκεινται σε κανενός είδους επιρροή. Το Γενικό Συμβούλιο ενημερώνει, μέσω διμηνιαίων ενημερωτικών δελτίων, τον Υπουργό Οικονομικών.

Η θητεία των μελών του Γενικού Συμβουλίου και της Εκτελεστικής Επιτροπής είναι πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί για περίοδο που δεν υπερβαίνει τη διάρκεια του ΤΧΣ.

Το ΤΧΣ επιβλέπει και αξιολογεί την ορθή εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης ή του τροποποιημένου σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Χορήγηση της Κεφαλαιακής Ενίσχυσης από το ΤΧΣ στο πλαίσιο του τροποποιημένου σχεδίου ανακεφαλαιοποίησης

Διαδικασίες Ενεργοποίησης

Σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3864/2010, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, πιστωτικό ίδρυμα που έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί, κατόπιν εισήγησης της Τράπεζας της Ελλάδος, να υποβάλει αίτημα στο ΤΧΣ για κεφαλαιακή ενίσχυση.

Ειδικότερα, η Τράπεζα της Ελλάδος προσδιορίζει το κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος και ζητά από το τελευταίο να υποβάλει σχέδιο αναδιάρθρωσης (ή τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης για τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν ήδη λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση).

Στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή στο τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, απαριθμούνται τα είδη των μέτρων άντλησης κεφαλαίου ή περιορισμού των κεφαλαιακών αναγκών που πρόκειται να αναληφθούν από το πιστωτικό ίδρυμα, ο χρόνος λήψης και η διάρκεια του κάθε μέτρου καθώς και η αναμενόμενη επίδραση αυτού στο κεφαλαιακό έλλειμμα του πιστωτικού ιδρύματος. Τα μέτρα που περιλαμβάνονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης μπορούν να συνίστανται, μεταξύ άλλων, στα εξής:

- α. μη διανομή κερδών,
- β. αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος,
- γ. πωλήσεις στοιχείων ενεργητικού και χαρτοφυλακίων ή κλάδων δραστηριότητας για την άντληση κεφαλαίων,
- δ. πράξεις μεταβίβασης κινδύνου ή τιτλοποίησης χαρτοφυλακίων,
- ε. πράξεις διαχείρισης παθητικού, συμπεριλαμβανομένων εθελοντικών μετατροπών τίτλων υβριδικού κεφαλαίου και τίτλων μειωμένης εξασφάλισης σε τίτλους που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 του πιστωτικού ιδρύματος, οι οποίες θα πρέπει να συμβάλλουν στη δημιουργία κεφαλαίων κατά 100%, αν οι κεφαλαιακές ανάγκες δεν μπορούν να καλυφθούν πλήρως,
- στ. καταγραφή των τίτλων ή υποχρεώσεων επί των οποίων δύναται να επιβληθούν τα υποχρεωτικά μέτρα του άρθρου 6α καθώς και τις διαδικασίες που θα πρέπει να εφαρμοστούν ώστε το πιστωτικό ίδρυμα να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις του άρθρου 6α.

Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει ακόμα να περιγράφει, υπό το πρίσμα συντηρητικών εκτιμήσεων, με ποιο τρόπο το πιστωτικό ίδρυμα θα παραμείνει βιώσιμο για τα επόμενα τρία (3) έως πέντε (5) έτη.

Σε συνέχεια της αξιολόγησης της βιωσιμότητας, η οποία επίσης λαμβάνει υπόψη το ανωτέρω σχέδιο αναδιάρθρωσης (ή τροποποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης), η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει σύσταση στο πιστωτικό ίδρυμα που έχει κριθεί βιώσιμο να υποβάλει στο ΤΧΣ αίτημα για κεφαλαιακή ενίσχυση.

Κατόπιν της έγκρισης του σχεδίου από το ΤΧΣ, αυτό διαβιβάζεται στο Υπουργείο Οικονομικών και υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση.

Κατόπιν της έγκρισης του σχεδίου αναδιάρθρωσης ή του τροποποιηθέντος σχεδίου αναδιάρθρωσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το ΤΧΣ παρέχει την κατά το άρθρο 7 του Ν. 3864/2010 κεφαλαιακή ενίσχυση, μόνο εφόσον η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που προβλέπεται στο άρθρο 6α του Ν. 3864/2010 έχει δημοσιευθεί, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση της νομοθεσίας της ΕΕ περί κρατικών ενισχύσεων και των ακολουθούμενων πρακτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. (για περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης με τη συμμετοχή του ΤΧΣ, βλ. κατωτέρω «Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης πριν την συμμετοχή του ΤΧΣ»).

Προκαταβολή της Κεφαλαιακής ενίσχυσης

Μετά την ενεργοποίηση της κεφαλαιακής ενίσχυσης, το πιστωτικό ίδρυμα μπορεί να καταθέσει αίτημα για προκαταβολή της κεφαλαιακής ενίσχυσης, Ειδικότερα, το ΤΧΣ, μετά από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, δύναται να παράσχει σε πιστωτικό ίδρυμα που έχει καταθέσει αίτηση για ανακεφαλαιοποίηση και έχει κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος, βεβαίωση με την οποία το ΤΧΣ δεσμεύεται ότι θα συμμετάσχει στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του εν λόγω πιστωτικού ιδρύματος μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Το ΤΧΣ, ενόψει της συμμετοχής του σε κεφαλαιακή ενίσχυση πιστωτικού ιδρύματος το οποίο έχει αξιολογηθεί και κριθεί βιώσιμο από την Τράπεζα της Ελλάδος, προκαταβάλλει την εισφορά του ή μέρος της εισφοράς αυτής και μέχρι του ποσού που προσδιορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, με βάση τη διαδικασία των άρθρων 6 και 6(α) του Ν. 3864/2010 ύστερα από απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδας, εφόσον:

- (α) έχει υποβληθεί από το πιστωτικό ίδρυμα αίτημα κεφαλαιακής ενίσχυσης που συνοδεύεται από σχέδιο αναδιάρθρωσης,
- (β) το αίτημα αυτό έχει εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος και έχει γνωστοποιηθεί και εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
- (γ) η Τράπεζα της Ελλάδος κρίνει ότι η προκαταβολή της εισφοράς είναι αναγκαία, προκειμένου να προστατεύεται η σταθερότητα του πιστωτικού συστήματος και να διασφαλίζεται η συνεισφορά του πιστωτικού συστήματος στη ανάπτυξη και την πραγματική οικονομία
- (δ) το πιστωτικό ίδρυμα έχει συνάψει με το ΤΧΣ και το ΕΤΧΣ, ως εκ τρίτου συμβαλλόμενο, σύμβαση προεγγραφής.

Με την υπ' αριθμ. 15/3.5.2012 ΠΥΣ καθορίστηκαν οι ελάχιστοι όροι που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στη σύμβαση προεγγραφής που συννομολογείται μεταξύ του ΤΧΣ, του πιστωτικού ιδρύματος και του ΕΤΧΣ σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3864/2010 (η «Σύμβαση Προεγγραφής»), οι οποίοι πρέπει να περιλαμβάνουν, κατ' ελάχιστο, μεταξύ άλλων:

- Τη δέσμευση των μερών για την τήρηση των κανόνων κρατικών ενισχύσεων και των σχετικών αποφάσεων της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη συμβατότητα της εισφοράς των τίτλων αυτών με την εσωτερική αγορά ως προς τον τρόπο υπολογισμού της αξίας των εισφερόμενων τίτλων και των προβλεπόμενων αποδόσεων με τις οποίες επιβαρύνονται.
- Την αποδοχή εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος των όρων χρήσης των εισφερόμενων τίτλων αποκλειστικά για τη διασφάλιση ρευστότητας μέσω συναλλαγών πώλησης και επαναγοράς με αντισυμβαλλόμενους της αγοράς ή και μέσω της ΕΚΤ και της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος.
- Τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του ΤΧΣ, σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 6 του Ν. 3864/2010, κατά το διάστημα που ακολουθεί την προκαταβολή της εισφοράς του ΤΧΣ έως την πιστοποίηση της καταβολής του μετοχικού κεφαλαίου και τη λήψη εκ μέρους του πιστωτικού ιδρύματος των αναγκαίων εταιρικών αποφάσεων ή εγκρίσεων για την εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων, όπως ιδίως η τοποθέτηση έως δύο εκπροσώπων του ΤΧΣ στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος.
- Την ανάληψη από το πιστωτικό ίδρυμα της υποχρέωσης κάλυψης του κόστους και κάθε σχετικού εξόδου ή επιβάρυνσης υλοποίησης των πράξεων και ενεργειών που προβλέπονται στη σύμβαση προεγγραφής και την προκαταβολή, συμπεριλαμβανομένων, χωρίς περιορισμό, τυχόν φορολογικών υποχρεώσεων.
- Μετά την ολοκλήρωση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, σε περίπτωση μεταβίβασης από το ΤΧΣ κινητών αξιών έκδοσης του πιστωτικού ιδρύματος το δικαίωμα καθενός από τα ΤΧΣ και ΕΤΧΣ να απαιτήσουν την επαναμεταβίβαση τυχόν εισφερθέντων τίτλων έκδοσης του ΕΤΧΣ, σε κάθε περίπτωση με μονομερή γραπτή δήλωση προς το πιστωτικό ίδρυμα.
- Το δικαίωμα του ΤΧΣ και του ΕΤΧΣ να απαιτήσουν την εξασφαλιστική εκχώρηση δικαιωμάτων που τυχόν κατέχει το πιστωτικό ίδρυμα για την επαναγορά τυχόν εισφερθέντων τίτλων έκδοσης του ΕΤΧΣ, σε κάθε περίπτωση με μονομερή γραπτή δήλωση προς το πιστωτικό ίδρυμα.
- Το δικαίωμα του ΤΧΣ να εκχωρήσει ως εξασφάλιση τις απαιτήσεις που απορρέουν από τη σύμβαση προεγγραφής στο ΕΤΧΣ.
- Την ανάληψη από το πιστωτικό ίδρυμα της υποχρέωσης να αποφύγει οποιαδήποτε ενέργεια που θα

προκαλούσε ποσοστιαία απομείωση (dilution) στην προβλεπόμενη συμμετοχή του ΤΧΣ στο κεφάλαιο του, εκτός των προβλεπόμενων στο επιχειρηματικό σχέδιο του πιστωτικού ιδρύματος του άρθρου 6 παρ. 2 του Ν. 3864/2010, ή εφόσον κατά περίπτωση συναινεί εγγράφως το ΤΧΣ, και τη διατήρηση των περιορισμών αυτών για διάστημα τουλάχιστον 18 μηνών μετά την προβλεπόμενη αύξηση κεφαλαίου.

- Τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που εξακολουθούν να υφίστανται μετά τη λήξη ή καταγγελία της σύμβασης προεγγραφής.

Κεφαλαιακή ενίσχυση δίνεται από το ΤΧΣ μόνο κατόπιν έγκρισης της κεφαλαιακής ενίσχυσης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κατόπιν της δημοσίευσης της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6α του Ν. 3864/2010. (για περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης με τη συμμετοχή του ΤΧΣ βλ. κατωτέρω «*Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης πριν την συμμετοχή του ΤΧΣ*»)

Έως την αποδέσμευση της ως άνω εισφοράς για την κεφαλαιακή ενίσχυση του πιστωτικού ιδρύματος, η εισφορά μπορεί να χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για τη διασφάλιση ρευστότητας μέσω συναλλαγών πώλησης και επαναγοράς με αντισυμβαλλόμενους της αγοράς (εξασφαλίζοντας το δικαίωμα επαναγοράς των ιδίων κινητών αξιών στους όρους της συναλλαγής επαναγοράς) ή και μέσω της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή της Τράπεζας της Ελλάδος, στο πλαίσιο του Ευρωσυστήματος. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζεται ο Κανονισμός Λειτουργίας Συστήματος Παρακολούθησης Συναλλαγών επί Τίτλων με Λογιστική Μορφή, όπως ισχύει κάθε φορά.

Αν η συμμετοχή του ΤΧΣ στην κεφαλαιακή ενίσχυση του πιστωτικού ιδρύματος είναι μικρότερη από το ποσό που προκαταβλήθηκε, καθώς και αν η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου δεν πραγματοποιηθεί, το ΤΧΣ έχει αξίωση για επιστροφή του υπερβάλλοντος ή ολόκληρου του ποσού κατά περίπτωση, με επιτόκιο που ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος και γνώμη του ΤΧΣ (για περισσότερες πληροφορίες για τη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης με τη συμμετοχή του ΤΧΣ βλ. κατωτέρω «*Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης πριν την συμμετοχή του ΤΧΣ*»).

Κατά τη διάρκεια της συμμετοχής του ΤΧΣ στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων, τα εν λόγω πιστωτικά ιδρύματα δεν μπορούν να αγοράζουν ίδιες μετοχές χωρίς προηγούμενη συναίνεση του ΤΧΣ.

Επιπρόσθετα, τα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει χορηγηθεί κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ, όφειλαν το 2012 να καταβάλλουν εφάπαξ στο ΤΧΣ χρηματικό ποσό συνολικού ύψους €556 εκατ., σύμφωνα με τον Ν. 3864/2010, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4093/2012. Στο πλαίσιο αυτό η Τράπεζα κατέβαλλε στο ΤΧΣ το ποσό των €116 εκατ.

Διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης πριν την συμμετοχή του ΤΧΣ

Το νέο άρθρο 6Α του Ν. 3864/2010, όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4254/2014, εισάγει μια ειδική διαδικασία για τη συμμετοχή των μετόχων και δανειστών μειωμένης εξασφάλισης στην ανακεφαλαιοποίηση πιστωτικών ιδρυμάτων πριν ή ταυτόχρονα με το ΤΧΣ. Οι λεπτομέρειες της διαδικασίας αυτής αναλύονται στην Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 11/11.04.2014.

Ειδικότερα, εφόσον τα μέτρα που προβλέπονται στο εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος αποτύχουν να καλύψουν το συνολικό κεφαλαιακό έλλειμμα του, όπως αυτό έχει προσδιορισθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, και εφόσον τα μέτρα για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 19 του Ν. 4261/2014 ή τα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 139 επ. του Ν. 4261/2014 είναι δυνατό να προκαλέσουν σημαντικές παρενέργειες στην οικονομία με αρνητικές συνέπειες στους πολίτες, εκδίδεται Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου κατόπιν σχετικής εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος που αποφασίζει την υποχρεωτική εφαρμογή των ειδικών μέτρων που αποβλέπουν στην κατανομή του υπολοίπου του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος στους κατόχους τίτλων κεφαλαίου και άλλους δανειστές μειωμένης εξασφάλισης. Σύμφωνα με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 11/11.04.2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ορίζει έναν ανεξάρτητο αποτιμητή για να αποτιμήσει τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού του πιστωτικού ιδρύματος. Η αποτίμηση αυτή ενσωματώνεται στην εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Τα ανωτέρω υποχρεωτικά μέτρα περιλαμβάνουν:

- α. την απορρόφηση τυχόν ζημιών από τους μετόχους μέχρι του σημείου όπου η αρνητική καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος θα διαμορφωθεί σε μηδενική όπου είναι απαραίτητο, δια της μείωσης της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος, ύστερα από απόφαση του αρμοδίου οργάνου του πιστωτικού ιδρύματος,

- β. τη μείωση της ονομαστικής αξίας των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 και εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης μέχρι του σημείου όπου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος θα είναι ίση με μηδέν, ή
- γ. σε περίπτωση που η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος είναι ανωτέρα του μηδενός, τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1 και, εν συνεχεία, εφόσον είναι απαραίτητο, λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, σε τίτλους κεφαλαίου που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1, ώστε να αποκατασταθεί το αναγκαίο επίπεδο του δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας για τα πιστωτικά ιδρύματα, όπως αυτό ορίζεται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Αντικείμενο των ανωτέρω μέτρων δύνανται να αποτελούν και:

- α. οποιοσδήποτε υποχρεώσεις έχει αναλάβει το πιστωτικό ίδρυμα μέσω της παροχής εγγυήσεων σε σχέση με την έκδοση τίτλων κεφαλαίου ή υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης από τρίτα νομικά πρόσωπα που ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του πιστωτικού ιδρύματος, με την προϋπόθεση ότι οι ως άνω εγγυήσεις κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, και
- β. οποιοσδήποτε απαιτήσεις έναντι του πιστωτικού ιδρύματος λόγω εν ισχύ δανειακών συμφωνιών μεταξύ του πιστωτικού ιδρύματος και των ως άνω τρίτων νομικών προσώπων, οι οποίες κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος.

Οι ανωτέρω τίτλοι ή υποχρεώσεις μετατρέπονται υποχρεωτικά σε τίτλους κεφαλαίου στο πλαίσιο αύξησης κεφαλαίου που αποφασίζεται από το πιστωτικό ίδρυμα, σε περίπτωση μη επίτευξης της οποίας τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις για την ανάκληση της άδειας λειτουργίας του πιστωτικού ιδρύματος ή για τα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 19 και 139 επ. του Ν. 4261/2014) και του Ν. 3458/2006.

Η εν λόγω κατανομή του υπολοίπου του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος στους κατόχους τίτλων κεφαλαίου και υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης γίνεται σύμφωνα με την ακόλουθη σειρά:

- α. κοινές μετοχές,
- β. αν χρειάζεται, προνομιούχες μετοχές και άλλοι τίτλοι που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια κατηγορίας 1,
- γ. αν χρειάζεται, όλες οι λοιπές υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης.

Απαιτήσεις της ίδιας τάξης τυγχάνουν ίσης μεταχείρισης. Αποκλίσεις, τόσο από την ανωτέρω σειρά κατανομής όσο και από τον κανόνα της ίσης μεταχείρισης, δικαιολογούνται όταν υφίστανται αντικειμενικοί λόγοι ύπαρξης σχετικών αποκλίσεων.

Η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 11/11.04.2014 καθορίζει τη σειρά εφαρμογής των σχετικών υποχρεωτικών μέτρων ως κατωτέρω:

(α) μείωση μετοχικού κεφαλαίου η οποία θα πραγματοποιηθεί με μείωση της ονομαστικής αξίας των κοινών μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κ.Ν. 2190/1920, σε συνδυασμό με αύξηση μετοχικού κεφαλαίου δια της οποίας θα εισφερθούν νέα κεφάλαια. Σε περίπτωση μη λήψης του ως άνω μέτρου είναι δυνατή η υπαγωγή του πιστωτικού ιδρύματος στα μέτρα για την ανάκληση της άδειας του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με το άρθρο 19 Ν. 4261/2014 ή/και στα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 139 επ. του Ν. 4261/2014 και τις διατάξεις του Ν. 3458/2006,

(β) εάν είναι αναγκαίο σε συνέχεια των ανωτέρω, μείωση της ονομαστικής αξίας τυχόν προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1, ή μετατροπή αυτών σε κοινές μετοχές.

Ειδικότερα, αν η κεφαλαιακή ενίσχυση που απαιτείται προκειμένου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος να ισούται με μηδέν υπερβαίνει την αξία των προνομιούχων μετοχών, η ονομαστική αξία των τίτλων αυτών μειώνεται κατά το μέγιστο δυνατό. Αν η η κεφαλαιακή ενίσχυση που απαιτείται προκειμένου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος να ισούται με μηδέν δεν υπερβαίνει την αξία των προνομιούχων μετοχών η ονομαστική αξία των τίτλων αυτών μειώνεται κατά τρόπο ώστε να απορροφώνται τυχόν εναπομένουσες ζημιές και κατά το υπόλοιπο μέρος τους, μετατρέπονται σε κοινές μετοχές του πιστωτικού ιδρύματος,

(γ) μείωση της ονομαστικής αξίας των λοιπών τίτλων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος ή μετατροπή τους σε κοινές μετοχές, εάν παρά τη μείωση της ονομαστικής αξίας των προνομιούχων μετοχών και άλλων υποχρεώσεων που

προσμετρώνται στα ίδια κεφάλαια της κατηγορίας 1, η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος εξακολουθεί να είναι αρνητική.

Πιο συγκεκριμένα, αν η κεφαλαιακή ενίσχυση που απαιτείται προκειμένου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος να ισούται με το μηδέν υπερβαίνει την αξία των λοιπών εκδοθεισών υποχρεώσεών του, η ονομαστική αξία των υποχρεώσεων αυτών μειώνεται κατά το μέγιστο δυνατό. Αν η κεφαλαιακή ενίσχυση που απαιτείται προκειμένου η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος να ισούται με το μηδέν δεν υπερβαίνει την αξία των λοιπών εκδοθεισών υποχρεώσεών του, η ονομαστική αξία των τίτλων αυτών μειώνεται κατά τρόπο ώστε να απορροφώνται τυχόν εναπομένουσες ζημιές, και κατά το υπόλοιπο μέρος, μετατρέπονται σε κοινές μετοχές.

Η αξία επί της βάση της οποίας γίνεται η μετατροπή των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης σε κοινές μετοχές εξαρτάται από το αν το ΤΧΣ έχει ήδη παράσχει κεφαλαιακή ενίσχυση στο πιστωτικό ίδρυμα και η συμμετοχή αυτή αντιμετωπίζεται ως κρατική ενίσχυση. Στην περίπτωση αυτή κάθε υποχρέωση μειωμένης εξασφάλισης μετατρέπεται με βάση την εύλογη αξία της.

Οι μειώσεις της ονομαστικής αξίας των μετοχών στις περιπτώσεις (α) και (β) ανωτέρω πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του Κ.Ν. 2190/1920.

Εάν η καθαρή θέση του πιστωτικού ιδρύματος είναι θετική λόγω της εφαρμογής των υποχρεωτικών μέτρων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος αλλά το πιστωτικό ίδρυμα εξακολουθεί να έχει ανάγκη από κεφαλαιακή ενίσχυση προκειμένου να αποκαταστήσει τη συμμόρφωσή του με το ελάχιστο ύψος των εποπτικών κεφαλαίων όπως αυτά ορίζονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, η Τράπεζα της Ελλάδος εισηγείται προς το Υπουργικό Συμβούλιο τη μετατροπή (εν όλω ή εν μέρει) των προνομιούχων μετοχών και των υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος που έχουν εκδοθεί είτε στην Ελλάδα είτε στην αλλοδαπή με την ακόλουθη σειρά: πρώτα τη μετατροπή των προνομιούχων μετοχών και στη συνέχεια τη μετατροπή των λοιπών υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης κατά τη σειρά κατάταξής τους.

Κατ' εξαίρεση και υπό την προϋπόθεση προηγούμενης θετικής απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα άρθρα 107 έως 109 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα ανωτέρω μέτρα μπορεί να μην εφαρμόζονται είτε συνολικά είτε σε σχέση με συγκεκριμένους τίτλους, σε περίπτωση που το Υπουργικό Συμβούλιο κρίνει, κατόπιν εισήγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος, ότι τα μέτρα αυτά δύνανται να θέσουν σε κίνδυνο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και ότι η εφαρμογή των ανωτέρω μέτρων δύνανται να οδηγήσει σε δυσανάλογα αποτελέσματα, όπως στην περίπτωση που η κεφαλαιακή ενίσχυση που πρόκειται να παρασχεθεί από το ΤΧΣ είναι μικρή σε σχέση με το σταθμισμένο έναντι κινδύνων ενεργητικό του πιστωτικού ιδρύματος, ή/και ένα σημαντικό μέρος του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος έχει καλυφθεί μέσω του ιδιωτικού τομέα. Οι κίνδυνοι αυτοί αποτελούν και τους αντικειμενικούς λόγους αποκλίσεων από την σειρά κατανομής του υπολοίπου του κεφαλαιακού ελλείμματος του πιστωτικού ιδρύματος και από τον κανόνα της ίσης μεταχείρισης απαιτήσεων της ίδιας τάξης. Η τελική εκτίμηση των ανωτέρω κινδύνων εναπόκειται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία κρίνει κατά περίπτωση.

Τα ανωτέρω μέτρα που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα για τους σκοπούς της ανακεφαλαιοποίησης που διενεργείται στο πλαίσιο του Ν. 3864/2010, αποτελούν μέτρα εξυγίανσης κατά τον ορισμό του άρθρου 2 της οδηγίας 2001/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4 Απριλίου 2001 για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, που εισήχθη στην ελληνική νομοθεσία με το Ν. 3458/2006.

Η εφαρμογή των μέτρων αυτών, εθελοντικών ή υποχρεωτικών, δεν δύνανται σε καμία περίπτωση:

- α. να αποτελεί αιτία ενεργοποίησης συμβατικών ρητρών οι οποίες τίθενται σε εφαρμογή σε περίπτωση εκκαθάρισης, αφερεγγυότητας ή επέλευσης άλλου γεγονότος, το οποίο δύναται να χαρακτηρίζεται ως πιστωτικό γεγονός ή ισοδύναμο αφερεγγυότητας, και
- β. να λογίζεται ως μη εκπλήρωση ή παράβαση συμβατικών υποχρεώσεων του πιστωτικού ιδρύματος για τη θεμελίωση σπουδαίου λόγου πρόωρης καταγγελίας σύμβασης από αντισυμβαλλομένους του πιστωτικού ιδρύματος. Συμβατικοί όροι που αντίκεινται στα ανωτέρω δεν παράγουν αποτελέσματα.

Οι κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου, υβριδικού κεφαλαίου ή δικαιούχοι άλλων απαιτήσεων μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος, περιλαμβανομένων και αυτών υπέρ των οποίων έχουν, άμεσα ή έμμεσα, παρασχεθεί εγγυήσεις από το πιστωτικό ίδρυμα, που κατατάσσονται ως υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος το οποίο υπόκειται στα εν λόγω ειδικά μέτρα ανακεφαλαιοποίησης/ συμμετοχής των μετόχων και δανειστών μειωμένης εξασφάλισης, δεν θα πρέπει, κατόπιν της εφαρμογής των μέτρων αυτών, να βρίσκονται σε δυσμενέστερη οικονομική θέση

συγκριτικά με τη θέση στην οποία θα βρίσκονταν στην περίπτωση που το εν λόγω ίδρυμα τίθετο εναλλακτικά σε εκκαθάριση.

Στην περίπτωση κατά την οποία η προηγούμενη αρχή δεν τηρηθεί, οι ανωτέρω κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου ή δικαιούχοι άλλων υποχρεώσεων μειωμένης εξασφάλισης έχουν το δικαίωμα να αποζημιωθούν από το Δημόσιο, εφόσον αποδείξουν ότι η οφειλόμενη στην εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων ζημία τους είναι μεγαλύτερη από αυτή που θα είχαν υποστεί στην περίπτωση θέσης του πιστωτικού ιδρύματος σε εκκαθάριση.

Για τη διασφάλιση των ανωτέρω, διενεργείται αποτίμηση, η οποία προσδιορίζει τις απώλειες που θα υφίσταντο οι κάτοχοι των τίτλων ή δικαιούχοι υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου αν, αντί της εφαρμογής των υποχρεωτικών μέτρων, το πιστωτικό ίδρυμα ετίθετο σε εκκαθάριση. Κάθε μορφή δημόσιας οικονομικής ενίσχυσης προς το πιστωτικό ίδρυμα δεν θα λαμβάνεται υπόψη για τους σκοπούς της εν λόγω αποτίμησης. Η αποτίμηση αυτή πραγματοποιείται μετά την εφαρμογή των μέτρων από ανεξάρτητο εκτιμητή που ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσο οι κάτοχοι τίτλων κεφαλαίου, υβριδικού κεφαλαίου και εκδοθέντος χρέους μειωμένης εξασφάλισης του πιστωτικού ιδρύματος θα βρίσκονταν σε ευμενέστερη οικονομική θέση στην περίπτωση που το εν λόγω ίδρυμα είχε τεθεί σε εκκαθάριση αμέσως πριν από την εφαρμογή των υποχρεωτικών μέτρων.

Η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου της παραγράφου 1 δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Περίληψή της δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ελληνική γλώσσα, και σε δύο φύλλα ημερήσιου τύπου, που κυκλοφορούν σε ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους όπου το πιστωτικό ίδρυμα διατηρεί υποκατάστημα ή όπου άμεσα παρέχει διασυνοριακές τραπεζικές ή άλλες χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, στην επίσημη γλώσσα αυτού του κράτους μέλους. Η περίληψη περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α. τους λόγους και τη νομική βάση για την έκδοση της σχετικής Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου,
- β. τα διαθέσιμα ένδικα βοηθήματα κατά της Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και την προθεσμία άσκησής τους,
- γ. τα αρμόδια δικαστήρια ενώπιον των οποίων ασκούνται τα ανωτέρω ένδικα βοηθήματα κατά της Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου.

Είδος Κεφαλαιακής Ενίσχυσης

Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται μέσω συμμετοχής του ΤΧΣ σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου του πιστωτικού ιδρύματος με την έκδοση κοινών μετοχών ή υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών (Contingent Convertible Securities) ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων που θα καλύπτονται από το ΤΧΣ. Η αύξηση αυτή καλύπτεται σε μετρητά ή με ομόλογα του ΕΤΧΣ ή με άλλα χρηματοοικονομικά μέσα του ΕΤΧΣ. Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται σε συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις.

Το ΤΧΣ δύναται να ασκεί, να διαθέτει ή να παραιτείται των δικαιωμάτων του προτίμησης σε περιπτώσεις αύξησης μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοσης μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων ή άλλων μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων των πιστωτικών ιδρυμάτων που αιτούνται την παροχή κεφαλαιακής ενίσχυσης

Η τιμή κάλυψης των μετοχών ή των υπό αίρεση μετατρέψιμων ομολογιών ή άλλων χρηματοοικονομικών μέσων από το ΤΧΣ ορίζεται με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου. Η απόφαση του Γενικού Συμβουλίου βασίζεται, μεταξύ άλλων, σε δύο (2) εκθέσεις αποτίμησης, που διενεργούνται από δύο ανεξάρτητους χρηματοοικονομικούς συμβούλους, οι οποίοι διαθέτουν κύρος και εμπειρία σε αντίστοιχα θέματα και ειδικότερα σε αποτιμήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων.

Δεν επιτρέπεται η διάθεση νέων μετοχών στον ιδιωτικό τομέα σε τιμή κατώτερη της τιμής κάλυψης αυτών από το Ταμείο στο πλαίσιο της ίδιας έκδοσης. Η τιμή διάθεσης στον ιδιωτικό τομέα δύναται να είναι χαμηλότερη της τιμής προηγούμενων καλύψεων μετοχών από το ΤΧΣ, ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής.

Το ΤΧΣ ζητά από τους χρηματοοικονομικούς συμβούλους να λάβουν υπόψη όλες τις σχετικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων κάθε διαθέσιμης αξιολόγησης της ποιότητας του ενεργητικού του πιστωτικού ιδρύματος, των αποτελεσμάτων ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων καθώς και των συνθηκών της αγοράς και θα τους παρέχει κάθε σχετική πληροφορία. Σύνοψη των όρων επιλογής των χρηματοοικονομικών συμβούλων καθώς και των στοιχείων και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε, αναρτώνται και δημοσιεύονται στην επίσημη ιστοσελίδα του ΤΧΣ μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την ολοκλήρωση των συναλλαγών.

Σύμφωνα με το άρθρο 7α παρ. 6 του Ν. 3864/2010, για όσο χρόνο το ΤΧΣ κατέχει μετοχές με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψήφου πέραν των γνωστοποιήσεων που υποβάλλει σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταβολών σημαντικών συμμετοχών σε εισηγμένες εταιρίες του Ν. 3556/2007, γνωστοποιεί στον Εκδότη και στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και οποιαδήποτε μεταβολή στον αριθμό των μετοχών και δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει στα πιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει χορηγήσει κεφαλαιακή ενίσχυση στο τέλος κάθε ημερολογιακού μήνα κατά την διάρκεια του οποίου απέκτησε ή διέθεσε μετοχές, καθώς και το συνολικό αριθμό δικαιωμάτων ψήφου που κατέχει. Ο Εκδότης δημοσιοποιεί τις πληροφορίες του προηγούμενου εδαφίου άμεσα και, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο εντός δύο ημερών διαπραγμάτευσης από την ημερομηνία της παραπάνω γνωστοποίησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 Ν. 3556/2007. Οι διατάξεις των άρθρων 9 παρ. 6, 10 και 11 του Ν. 3556/2007 δεν τυγχάνουν εφαρμογής στο ΤΧΣ. Τα πρόσωπα που αποκτούν ή διαθέτουν σημαντικές συμμετοχές ή ποσοστά δικαιωμάτων ψήφου που αφορούν σε πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία έχει χορηγηθεί κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ, οφείλουν να γνωστοποιούν τις μεταβολές επί των δικαιωμάτων ψήφου που κατέχουν σε περίπτωση που η μεταβολή αυτή επηρεάζει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 9 του Ν. 3556/2007. Η γνωστοποίηση γίνεται με αναφορά στο συνολικό αριθμό δικαιωμάτων ψήφου, πλην αυτών του ΤΧΣ. Με την επιφύλαξη του άρθρου 11 του Ν. 3556/2007, η γνωστοποίηση αυτή αφορά μόνο σε μεταβολές σε δικαιώματα ψήφου επί μετοχών και όχι επί τίτλων παραστατικών δικαιωμάτων κτήσης μετοχών.

Η υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης που προβλέπει το άρθρο 7 παρ. 1 του Ν. 3461/2006 δεν ισχύει σε περίπτωση άμεσης ή έμμεσης απόκτησης από το ΤΧΣ δικαιωμάτων ψήφου, συνεπεία της κεφαλαιακής ενίσχυσης που παρέχεται σύμφωνα με τον παρόντα νόμο, μέσω της συμμετοχής του ΤΧΣ σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου πιστωτικού ιδρύματος ή της άρσης των περιορισμών στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου του ΤΧΣ. Οι μετοχές του ΤΧΣ δεν δύναται να αποτελέσουν αντικείμενο δημόσιας πρότασης, αλλά λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ορίων της ανωτέρω διάταξης του άρθρου 7 παρ. 1 του Ν. 3461/2006.

Δικαιώματα ΤΧΣ

Στις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου που θα λάβουν χώρα με βάση το νέο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης του Ν. 3864/2010 όπως τροποποιήθηκε με το Κ.Ν. 4254/2014, το ΤΧΣ θα αποκτήσει μετοχές χωρίς περιορισμό στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Για τις μετοχές που έχουν αποκτηθεί με βάση το προηγούμενο πλαίσιο ανακεφαλαιοποίησης (Ν. 4051/2012), όπου η προϋπόθεση της ελάχιστης ιδιωτικής συμμετοχής εκπληρώθηκε, το ΤΧΣ θα συνεχίσει να ασκεί περιορισμένα δικαιώματα ψήφου με βάση το άρθρο 7^α παρ. 3 του Ν. 3864/2010, όπως ισχύει (δηλαδή το ΤΧΣ ασκεί το δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνο για τις αποφάσεις τροποποίησης του καταστατικού, περιλαμβανομένης της αύξησης ή μείωσης κεφαλαίου ή της παροχής σχετικής εξουσιοδότησης στο Διοικητικό Συμβούλιο, συγχώνευσης, διάσπασης, μετατροπής, αναβίωσης, παράτασης της διάρκειας ή διάλυσης της εταιρίας μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού, περιλαμβανομένης της πώλησης θυγατρικών, ή για όποιο άλλο θέμα απαιτείται αυξημένη πλειοψηφία κατά τα προβλεπόμενα στο Ν. 2190/1920 περί ανωνύμων εταιρειών) εκτός και εάν διαπιστωθεί, με απόφαση του Γενικού Συμβουλίου του ΤΧΣ, ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού ή περιγράφονται στη «συμφωνία πλαίσιο» μεταξύ ΤΧΣ και πιστωτικού ιδρύματος.

Το ΤΧΣ έχει δικαίωμα να διορίσει έως δύο εκπροσώπους στο Διοικητικό Συμβούλιο του πιστωτικού ιδρύματος που έχει λάβει κεφαλαιακή ενίσχυση από το ΤΧΣ σύμφωνα με το Ν. 3864/2010. Το ΤΧΣ έχει διορίσει επί του παρόντος έναν εκπρόσωπο στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας. Ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ έχει συγκεκριμένες εξουσίες στο πιστωτικό ίδρυμα και ειδικότερα:

- το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας σε συντεταγμένες προθεσμίες σύμφωνα με το Ν. 3864/2010
- το δικαίωμα αρνησικυρίας στη λήψη οποιασδήποτε απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας
  - i) σχετικής με τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, ή
  - ii) εφόσον η υπό συζήτηση απόφαση δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει σοβαρά τη ρευστότητα ή τη φερεγγυότητα ή την εν γένει συνετή και εύρυθμη λειτουργία του

πιστωτικού ιδρύματος (όπως επιχειρηματική στρατηγική, διαχείριση στοιχείων ενεργητικού - παθητικού κλπ.),

- iii) που αφορά εταιρικές πράξεις για τις οποίες δεν ισχύουν τα περιορισμένα δικαιώματα ψήφου του ΤΧΣ και η οποία απόφαση δύναται να επηρεάσει σημαντικά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στο μετοχικό κεφάλαιο του πιστωτικού ιδρύματος.
- το δικαίωμα να ζητεί την αναβολή επί τρεις (3) εργάσιμες ημέρες της συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του πιστωτικού ιδρύματος, προκειμένου να λάβει οδηγίες από την Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΧΣ, η οποία διαβουλεύεται για το σκοπό αυτόν με την Τράπεζα της Ελλάδος,
  - το δικαίωμα να ζητεί τη σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου του πιστωτικού ιδρύματος,
  - το δικαίωμα να εγκρίνει τον Οικονομικό Διευθυντή του πιστωτικού ιδρύματος,
  - το δικαίωμα ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία του πιστωτικού ιδρύματος.

Η Τράπεζα της Ελλάδος με την ιδιότητά της ως αρμόδια αρχή για την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και το ΤΧΣ έχουν δικαίωμα να ανταλλάσσουν εμπιστευτικές πληροφορίες μεταξύ τους, στο μέγιστο βαθμό που αυτό επιτρέπεται από την ισχύουσα νομοθεσία. Βλ. ενότητα 2.2 –«Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ανακεφαλαιοποίηση και την λήψη κρατικής ενίσχυσης– Το ΤΧΣ ως μέτοχος έχει κάποια δικαιώματα σχετικά με τη λειτουργία της Τράπεζας και στο μέλλον θα μπορούσε να αποκτήσει πλήρη άσκηση δικαιωμάτων ψήφου για τις μετοχές που κατέχει στην Τράπεζα και – Το Ελληνικό Δημόσιο έχει την δυνατότητα να ασκεί και ασκεί σημαντική επιρροή σε συγκεκριμένους τομείς της λειτουργίας της Τράπεζας».

Στην περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση, το ΤΧΣ σαν μέτοχος ικανοποιείται κατά προτεραιότητα μαζί με τις Προνομιούχες Μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου και τις μη σωρευτικές απόδοσης, χωρίς δικαίωμα ψήφου εξαγοράσιμες προνομιούχες μετοχές, οι οποίες είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης, πριν από τους υπολοίπους μετόχους.

Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement / «RFA»)

Μετά τη συμμετοχή του ΤΧΣ στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας το 2013, η Τράπεζα και το ΤΧΣ υπέγραψαν τη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας (Relationship Framework Agreement - «RFA») που φέρει ημερομηνία 10 Ιουλίου 2013. Σύμφωνα με τη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας, το ΤΧΣ έχει την υποχρέωση να εποπτεύει (α) την αποτελεσματική διαχείριση της επένδυσης στην Τράπεζα με τρόπο που προστατεύει την αξία της επένδυσής του και ελαχιστοποιεί τον κίνδυνο για τους Έλληνες πολίτες (β) τη λειτουργία της Τράπεζας με όρους αγοράς, (γ) την έγκαιρη επιστροφή της Τράπεζας στην ιδιοκτησία ιδιωτών με ανοιχτούς και διαφανείς όρους, (δ) τη συμμόρφωση με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων. Επιπλέον, το ΤΧΣ επιβλέπει τη συμμόρφωση της Τράπεζας με το σχέδιο αναδιάρθρωσης το οποίο θα συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όταν υποβληθεί το επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης εντός του 2014. Το ΤΧΣ πρέπει σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 3864/2010, να δώσει τη συναίνεσή του στο σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Στη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας προβλέπεται η σχέση μεταξύ της Τράπεζας και του ΤΧΣ και τα ζητήματα που σχετίζονται μεταξύ άλλων με (α) την εταιρική διακυβέρνηση της Τράπεζας, (β) τη σύνταξη του εγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης, (γ) ουσιαστικές υποχρεώσεις από το σχέδιο αναδιάρθρωσης και τη μεταφορά των δικαιωμάτων ψήφου του ΤΧΣ, (δ) επίβλεψη της εφαρμογής του σχεδίου αναδιάρθρωσης και του προφίλ κινδύνου της τράπεζας και (ε) τη συναίνεση του ΤΧΣ για ουσιαστικά ζητήματα όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 3.5.(α) της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας.

Πέραν των ανωτέρω, η Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας αναφέρει ότι με την επιφύλαξη των όρων της, των εφαρμοστέων νομοθετικών διατάξεων και του καταστατικού της Τράπεζας, τα εταιρικά όργανα της Τράπεζας θα συνεχίσουν να καθορίζουν ανεξάρτητα, μεταξύ άλλων, την εμπορική στρατηγική και πολιτική της Τράπεζας (περιλαμβανομένων των εταιρικών πλάνων και των προϋπολογισμών) σε συμμόρφωση με το σχέδιο αναδιάρθρωσης και οι αποφάσεις για την καθημερινή λειτουργία της Τράπεζας θα παραμείνουν στα αρμόδια εταιρικά όργανα της Τράπεζας με βάση τις καταστατικές και εκ του νόμου αρμοδιότητές τους και τις υποχρεώσεις πίστης.

Δυνάμει της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας και για όσο χρόνο κατέχει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 33% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας έχει το δικαίωμα, μεταξύ άλλων, να εισάγει θέματα στην ημερήσια διάταξη της γενικής συνέλευσης των κοινών μετόχων και του Διοικητικού Συμβουλίου και να συμμετέχει σε κάποιες από τις επιτροπές της Τράπεζας: Επιτροπή Ελέγχου,

Επιτροπή Διαχείρισης Κινδύνων, Επιτροπή Εταιρικής Διακυβέρνησης, Επιτροπή Ανθρωπίνου Δυναμικού. Ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ θα έχει τα κατωτέρω δικαιώματα στις Επιτροπές:

- να ζητά την προσθήκη θεμάτων ημερήσιας διάταξης στις συνεδριάσεις των επιτροπών της Τράπεζας στις οποίες συμμετέχει,
- να ζητά τη σύγκληση επιτροπής εντός επτά ημερών από την υποβολή έγγραφης αίτησης που υποβάλλεται στον πρόεδρο της Επιτροπής. Αν ο πρόεδρος της επιτροπής δεν συγκαλέσει την επιτροπή εντός της ανωτέρω προθεσμίας ή δεν περιλάβει όλα τα προτεινόμενα θέματα στην πρόσκληση, ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ θα δύναται να συγκαλέσει την επιτροπή εντός πέντε ημερών από την παρέλευση της ανωτέρω επαήμερης προθεσμίας,
- η Τράπεζα οφείλει να ενημερώνει τον εκπρόσωπο του ΤΧΣ για τις δραστηριότητες και τις αποφάσεις των επιτροπών στις οποίες συμμετέχει και για το σκοπό αυτό οφείλει να γνωστοποιεί εγγράφως τις ημερομηνίες που συνεδριάζουν οι επιτροπές και τα θέματα αυτών. Η Τράπεζα οφείλει εντός δέκα εργάσιμων ημερών από την ολοκλήρωση των επιτροπών να ενημερώνει τον εκπρόσωπο του ΤΧΣ για τις αποφάσεις και τις συνεδριάσεις των σχετικών επιτροπών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας, η Τράπεζα έχει την υποχρέωση να λάβει την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του ΤΧΣ ως προς όλα τα ουσιώδη ζητήματα που αναφέρονται στη σύμβαση αυτή, περιλαμβανομένων μεταξύ άλλων, την πολιτική συνδεδεμένων οφειλετών (connected borrowers) και τις τροποποιήσεις αυτής, όλες τις σημαντικές εταιρικές αποφάσεις (π.χ. αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, συγχωνεύσεις), σημαντικές σε αξία επενδύσεις ή μεταβιβάσεις περιουσιακών στοιχείων, το σχέδιο αναδιάρθρωσης και τις τροποποιήσεις τους και τον διορισμό των ορκωτών ελεγκτών λογιστών.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα δεν τηρήσει τις βασικές δεσμεύσεις που περιλαμβάνονται στο ή που προάγουν την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης, το ΤΧΣ θα ορίσει περίοδο στη διάρκεια της οποίας η Τράπεζα πρέπει να συμμορφωθεί. Εάν μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής το πιστωτικό ίδρυμα εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται και με την προϋπόθεση της λήψης σχετικής απόφασης από το Γενικό Συμβούλιο του ΤΧΣ θα αρθεί ο περιορισμός στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 7α του Ν. 3864/2010, όπως ισχύει.

Το σχέδιο για τη Σύμβαση Πλαισίου Συνεργασίας είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα του ΤΧΣ (www.hfsf.gr).

Διάθεση μετοχών

Με την επιφύλαξη των περιορισμών στις μεταβιβάσεις μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ στα υπό ανακεφαλαιοποίηση πιστωτικά ιδρύματα σύμφωνα με τους όρους των Τίτλων Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών, το ΤΧΣ αποφασίζει τον τρόπο και τη διαδικασία διάθεσης των μετοχών σε χρόνο που κρίνει σκόπιμο και πάντως εντός πενταετίας. Η διάθεση μπορεί να γίνεται τμηματικά ή άπαξ, κατά την κρίση του ΤΧΣ, υπό την προϋπόθεση ότι οι μετοχές διατίθενται εντός των ανωτέρω χρονικών ορίων και σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων. Η διάθεση των μετοχών εντός των ως άνω χρονικών ορίων, δεν μπορεί να γίνεται σε οποιαδήποτε επιχείρηση η οποία ανήκει άμεσα ή έμμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από εισήγηση του ΤΧΣ, δύναται να παρατείνονται οι ανωτέρω προθεσμίες.

Προκειμένου να λάβει την ανωτέρω απόφαση το Γενικό Συμβούλιο του ΤΧΣ λαμβάνει υπόψη έκθεση ενός ανεξάρτητου χρηματοοικονομικού συμβούλου, ο οποίος διαθέτει διεθνώς αναγνωρισμένο κύρος και πείρα σε αντίστοιχα θέματα. Η έκθεση συνοδεύεται από αναλυτικό χρονοδιάγραμμα διάθεσης των μετοχών. Στην έκθεση αιτιολογούνται επαρκώς οι προϋποθέσεις και ο τρόπος διάθεσης των μετοχών καθώς και οι απαραίτητες ενέργειες για την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν. 3401/2005, η διάθεση δύναται να πραγματοποιείται με πώληση μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος στο κοινό ή σε συγκεκριμένο(ους) επενδυτή(ες) ή ομάδα επενδυτών (i) μέσω ανοιχτού διαγωνισμού ή μέσω πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε επιλεγμένους επενδυτές, (ii) με χρηματιστηριακές εντολές, (iii) με δημόσια προσφορά μετοχών με αντάλλαγμα μετρητά ή με ανταλλαγή άλλων κινητών αξιών και (iv) με τη διαδικασία βιβλίου προσφορών (book building).

Το ΤΧΣ δύναται να μειώνει την συμμετοχή του στα πιστωτικά ιδρύματα μέσω αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων, δια της παραίτησης από την άσκηση ή δια της διάθεσης των δικαιωμάτων προτίμησης που του αναλογούν. Η τιμή διάθεσης των μετοχών από το ΤΧΣ και η ελάχιστη τιμή κάλυψης των μετοχών από ιδιώτη επενδυτή (σε

περίπτωση που το ΤΧΣ παραιτείται από την άσκηση ή διαθέτει τα δικαιώματα προτίμησης που του αναλογούν) ορίζεται από το Γενικό Συμβούλιο. Οι οριζόμενες τιμές διάθεσης ή κάλυψης, δύνανται να είναι χαμηλότερες της τιμής κτήσης των μετοχών από το Ταμείο ή της τρέχουσας χρηματιστηριακής τιμής. Αυτό εφαρμόζεται σε όλες τις αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των πιστωτικών ιδρυμάτων (περιλαμβανομένων των αυξήσεων μετοχικού κεφαλαίου που δεν ασκούνται σύμφωνα με το Ν. 3864/2010, όπως ισχύει).

Πληροφόρηση για τους Τίτλους Παραστατικών Δικαιωμάτων Κτήσης Μετοχών (warrants- Τίτλοι ΤΧΣ)

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Ν. 3864/2010 (πριν τροποποιηθεί από το Ν. 4254/2014) και την ΠΥΣ 38/2012 σε συνδυασμό με την ΠΥΣ 6/2013, το ΤΧΣ εξέδωσε και παρέδωσε (δωρεάν) στους ιδιώτες επενδυτές που έλαβαν μέρος στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που έγινε το 2013 σύμφωνα με το Ν. 3864/2010 ένα τίτλο παραστατικό δικαιωμάτων κτήσης μετοχών (τα «warrants») για κάθε μια νέα κοινή μετοχή που ανέλαβε ο ιδιώτης επενδυτής λόγω της συμμετοχής τους στην αύξηση, εφόσον είχε επιτευχθεί το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα στην αύξηση, ήτοι 10% επί του συνολικού ποσού της αύξησης.

Τα warrants είναι μεταβιβάσιμες κινητές αξίες που δεν προσφέρουν δικαιώματα ψήφου στους κατόχους αυτών και δεν υφίστανται περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβαση τους. Σύμφωνα με τις ανωτέρω αναφερόμενες ΠΥΣ κάθε Warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του warrant να αγοράσει από το ΤΧΣ, προκαθορισμένο αριθμό κοινών μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος. Ο αριθμός των κοινών μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος που αντιστοιχεί σε κάθε Warrant υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο τύπο: $X = A/B$, όπου: (X) είναι ο αριθμός των κοινών μετοχών του πιστωτικού ιδρύματος τις οποίες δικαιούται να αγοράσει από το ΤΧΣ ο κάτοχος εκάστου Warrant, (A) είναι ο συνολικός αριθμός των κοινών μετοχών που αναλαμβάνει το ΤΧΣ λόγω της συμμετοχής του στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και (B) είναι ο συνολικός αριθμός των κοινών μετοχών που αναλαμβάνουν οι ιδιώτες λόγω της συμμετοχής τους στην ίδια αύξηση. Τυχόν κλασματικές μετοχές αθροίζονται για όλα τα δικαιώματα αγοράς που ασκεί ο ίδιος δικαιούχος και στη συνέχεια στρογγυλοποιούνται στον πλησιέστερο κατώτερο ακέραιο αριθμό. Σύμφωνα με την ΠΥΣ 38/2012 ο αριθμός των μετοχών που προκύπτει σύμφωνα με τα ανωτέρω αναπροσαρμόζεται ανάλογα σε περίπτωση εταιρικών πράξεων.

Με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου καθορίζεται η μεθοδολογία της υπό στοιχείο ανταλλαγής παραστατικών τίτλων δικαιωμάτων που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 3 της ΠΥΣ 38/2012, όπως προβλέπεται στο άρθρο 8 παρ. 2 σημείο (iii) του Ν.3864/2010 για τέτοιου είδους ανταλλαγές, και της προσαρμογής των όρων και προϋποθέσεων τους, σε περίπτωση αύξησης της ονομαστικής αξίας της μετοχής με μείωση του συνολικού αριθμού των παλαιών μετοχών (reverse split), διάσπασης των παλαιών μετοχών με αναλογία που θα αποφασισθεί από το πιστωτικό ίδρυμα, και προσαρμογής της ονομαστικής αξίας της νέας μετοχής (split), καθώς και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων. Στην περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου χωρίς κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης η προσαρμογή μπορεί να γίνει μόνο στην τιμή εξάσκησης των δικαιωμάτων που ενσωματώνονται στους παραστατικούς τίτλους. Η προσαρμογή μπορεί να γίνει μέχρι του ποσού που αναλογεί στα έσοδα του ΤΧΣ από την πώληση των δικαιωμάτων προτίμησης και πραγματοποιείται μετά την πώληση. Η ως άνω ΠΥΣ προσδιορίζει κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

Το άρθρο 3 της ΠΥΣ 38/9.11.2012, όπως τροποποιήθηκε από την ΠΥΣ 6/2013, προβλέπει ότι για τους σκοπούς της πράξης αυτής και του Ν. 3864/2010 οι φορείς γενικής κυβέρνησης κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 1B του Ν. 2362/1995 και ως αυτοί προσδιορίζονται, βάσει της ως άνω διάταξης, από το Μητρώο φορέων γενικής κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, δεν εμπίπτουν στην έννοια των «ιδιωτών επενδυτών» ούτε στην έννοια του «ιδιωτικού τομέα».

Δεδομένου ότι η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην τελευταία αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας που έλαβε χώρα το 2013 ήταν μεγαλύτερη από ποσοστό 10% επί του συνολικού ποσού της αύξησης, το ΤΧΣ εξέδωσε και παρέδωσε στους ιδιώτες επενδυτές που συμμετείχαν στην αύξηση δωρεάν, έναν τίτλο παραστατικό δικαιωμάτων κτήσης μετοχών για κάθε μετοχή που απέκτησαν από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας.

Κάθε Warrant ενσωματώνει το δικαίωμα του κατόχου του να αγοράσει από το ΤΧΣ 8,22923881005499 μετοχές της Τράπεζας που περιήλθαν στην κυριότητα του ΤΧΣ συνεπεία της συμμετοχής του στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (δικαίωμα προαίρεσης). Τα warrants εκδόθηκαν στις 26 Ιουνίου 2013. Τα warrants δεν δίνουν δικαιώματα ψήφου στους δικαιούχους τους ή τους κατόχους τους.

Το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα δικαιώματα αγοράς μετοχές, για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των warrants, εκτός αν η μεταβίβαση προκύπτει ως αποτέλεσμα της εξάσκησης των warrants. Μετά τη λήξη της ως άνω περιόδου και μέχρι τη λήξη των warrants, το ΤΧΣ δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να

μεταβιβάσει τις υποκείμενες κοινές μετοχές σε τρίτους χωρίς να οφείλει οποιαδήποτε αποζημίωση σε κατόχους των warrants που θα επιλέξουν να μην αποκτήσουν τις μετοχές αυτές.

Τα warrants δύνανται να ασκούνται κάθε έξι (6) μήνες, με πρώτη ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται έξι (6) μήνες από την έκδοση τους και τελευταία ημερομηνία άσκησης την ημερομηνία που έπεται πενήντα τέσσερις (54) μήνες από την ημερομηνία έκδοσης τους.

Οι κάτοχοι των τίτλων δύνανται να ασκήσουν τα warrants και όταν το ΤΧΣ αποφασίσει να μεταβιβάσει τις υποκείμενες μετοχές μετά την αρχική περίοδο των 36 μηνών αλλά όχι κατά την τακτική άσκηση των warrants (ανά έξι (6) μήνες). Δικαιώματα αγοράς βάσει των warrants που δεν έχουν ασκηθεί έως και την τελευταία ημερομηνία άσκησης θα παύουν αυτοδικαίως και θα ακυρώνονται από το ΤΧΣ. Η τελευταία ημερομηνία άσκησης για τα warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας, ήτοι η 26 Δεκεμβρίου 2017, είναι και η ημερομηνία λήξης των warrants.

Η τιμή της άσκησης του δικαιώματος αγοράς που αντιστοιχεί σε κάθε Warrant για την απόκτηση μετοχών που κατέχει το ΤΧΣ (η «Τιμή Άσκησης») ισούται με €4,29, τοκίζομενη επί δεδουλευμένης βάσης με ετήσιο επιτόκιο 3% πλέον περιθωρίου (100 μονάδων βάσης για το πρώτο έτος από την έκδοση των τίτλων, 200 μονάδων βάσης για το δεύτερο έτος, 300 μονάδων βάσης για το τρίτο έτος, 400 μονάδων βάσης για το τέταρτο έτος και 500 μονάδων βάσης για το εναπομείναν διάστημα) επί του αριθμού των μετοχών που δικαιούται να αποκτήσει ο κάτοχος του Warrant κατά την άσκηση του δικαιώματος του. Σε περίπτωση εταιρικών πράξεων η Τιμή Άσκησης αναπροσαρμόζεται ανάλογα.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθενται ενδεικτικές τιμές άσκησης του Warrant, ανά εξαμηνιαία περίοδο, με βάση την Τιμή Διάθεσης €4,29, χωρίς να ληφθούν υπόψη οι εταιρικές πράξεις:

Τιμή διάθεσης Νέων Μετοχών		€4,29			
Περίοδος Άσκησης Warrant	Μήνες	Αρχικό Επιτόκιο	Ετήσια Προσαύξηση Επιτοκίου	Αριθμός Ημερών στην Ετήσια Περίοδο	Τιμή Άσκησης ανά υποκείμενη μετοχή (ενδεικτικό σενάριο σε €)
1	6	3,0%	1,0%	180	4,3758
2	12	3,0%	1,0%	360	4,4616
3	18	3,0%	2,0%	180	4,5689
4	24	3,0%	2,0%	360	4,6761
5	30	3,0%	3,0%	180	4,8048
6	36	3,0%	3,0%	360	4,9335
7	42	3,0%	4,0%	180	5,0837
8	48	3,0%	4,0%	360	5,2338
9	54	3,0%	5,0%	180	5,4054

Η Τράπεζα ανακοίνωσε στις 30 Δεκεμβρίου 2013 (σε συνέχεια των από 16 Δεκεμβρίου 2013 σχετικών ανακοινώσεων σε σχέση με την άσκηση των πιστοποιητικών που αποδεικνύουν τη μετοχική ιδιότητα) ότι μετά το διακανονισμό άσκησης των warrants, περιλαμβανομένων των κλασματικών υπολοίπων μετοχών, ασκήθηκαν συνολικά 31.046 warrants επί μετοχών έκδοσης της Τράπεζας και κατοχής του ΤΧΣ. Τα ασκηθέντα warrants αντιστοιχούν σε 255.485 κοινές μετοχές, ήτοι το 0,011% του συνολικού μετοχικού κεφαλαίου, με αντίστοιχη αύξηση των εν κυκλοφορία μετοχών (free float). Το αναλογούν ποσόν το οποίο καταβλήθηκε από τους ασκήσαντες τα warrants προς το ΤΧΣ ανέρχεται σε €1.118.000. Συνεπεία των ανωτέρω, τα εκδοθέντα warrants τα οποία παραμένουν σε ισχύ ανέρχονται πλέον σε 245.748.580, αντιστοιχούν σε 2.022.323.827 μετοχές της Τράπεζας οι οποίες ανήκουν στο ΤΧΣ.

Η διαδικασία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς από τα warrants και η εκκαθάριση τους καθώς και κάθε μεταβολή στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κατόχων των warrants που τυχόν λάβουν χώρα κατά τη διάρκεια ισχύος των warrants, ανακοινώνεται από την Τράπεζα στην ιστοσελίδα της και στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών του Χ.Α. Επίσης, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 22/12.07.2013 Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος, οι κάτοχοι warrants οφείλουν πριν από την άσκηση του δικαιώματος, εφ' όσον η άσκηση του σχετικού δικαιώματος τους καταστήσει πρόσωπα που καταλαμβάνονται από το άρθρο 23 του Ν. 4261/2014 (δηλαδή κατόχους πλέον του 5% των δικαιωμάτων ψήφου του πιστωτικού ιδρύματος), να τηρήσουν τις υποχρεώσεις ενημέρωσης και προηγούμενης έγκρισης της Τράπεζας της Ελλάδος σύμφωνα με το κεφάλαιο Β (υποβολή σχετικού ερωτηματολογίου), υπόκεινται δε στη διαδικασία εποπτικής αξιολόγησης από την Τράπεζα της Ελλάδος σύμφωνα με το κεφάλαιο Γ της προαναφερόμενης Πράξης Εκτελεστικής Επιτροπής.

Η σύμβαση προεγγραφής μεταξύ του ΤΧΣ, της Τράπεζας και του ΕΤΧΣ με ημερομηνία 28 Μαΐου 2012, επιβάλλει στην Τράπεζα ορισμένους περιορισμούς και δεσμεύσεις ως προς τις κοινές μετοχές της (lock-up undertakings) (οι «Περιορισμοί»), με ισχύ από την αρχική ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Προεγγραφής έως 18 μήνες μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης της Συνολικής Αύξησης, δηλαδή την ημερομηνία παράδοσης των Νέων Μετοχών στους αγοραστές τους (02/07/2013). Το lock up undertaking είναι μια από τις προβλέψεις της σύμβασης προεγγραφής που επιβίωσε παρά τη λήξη της διάρκειάς της.

Ειδικότερα, η Τράπεζα έχει αναλάβει τις εξής υποχρεώσεις:

- (i) να μην προχωρήσει σε οποιαδήποτε συναλλαγή σε σχέση με τις κοινές μετοχές της, όπως έκδοση, πώληση, μεταβίβαση, ενεχυρίαση, εγγραφή βάρους, ή παραχώρηση δικαιώματος προαίρεσης επ' αυτών, ή πώληση με οποιοδήποτε άλλο τρόπο των νομίμων δικαιωμάτων της επί των κοινών μετοχών της,
- (ii) να μη συνάψει συμβάσεις αντιστάθμισης κινδύνου (swap) ή παρεμφερείς συμβάσεις που μεταβιβάζουν τα οικονομικά ωφελήματα από την κυριότητα των κοινών μετοχών της,
- (iii) να μην προβεί σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση κινητών αξιών, μετατρέψιμων ή ανταλλάξιμων σε κοινές μετοχές, και
- (iv) να μη δημοσιοποιήσει την πρόθεσή της να προβεί σε οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ενέργειες, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη έγκριση του ΤΧΣ.

Από τους Περιορισμούς εξαιρούνται οποιεσδήποτε συναλλαγές εκτελούνται κατά τη συνήθη επιχειρηματική δραστηριότητα της Τράπεζας προκειμένου να διευκολυνθούν οι συναλλαγές με πελάτες ή προβλέπονται ρητά στο επιχειρησιακό σχέδιο που υπέβαλε η Τράπεζα σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 2 του Ν. 3864/2010. Επιπρόσθετα, οι Περιορισμοί δεν ισχύουν για την έκδοση μετοχών μετά από μετατροπή μετατρέψιμων χρηματοοικονομικών μέσων των οποίων η εξόφληση εκκρεμεί κατά την ημερομηνία σύναψης της Σύμβασης Προεγγραφής. Τέλος το ΤΧΣ μπορεί να χορηγεί εγγράφως εξαιρέσεις/απαλλαγές από τους Περιορισμούς ή να αποφασίζει κατά τη διακριτική του ευχέρεια να εξαιρέσει ορισμένες κινητές αξίες που υπάγονται στους Περιορισμούς.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Μετά από μακρά διαβούλευση και συνεργασία μεταξύ των διεθνών τραπεζών και των ρυθμιστικών αρχών, τον Ιούνιο του 2006, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία εξέδωσε το αναθεωρημένο πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας, και τις τελικές προτάσεις της για τα νέα πρότυπα κεφαλαιακής επάρκειας, που είναι γνωστά ως «Βασιλεία II». Η Βασιλεία II προωθεί την υιοθέτηση ενισχυμένων πρακτικών στάθμισης του πιστωτικού κινδύνου και προσεγγίζει τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων δια της εισαγωγής μεθόδων οι οποίες λαμβάνουν υπόψη τα ιδιαίτερα επίπεδα των συστημάτων στάθμισης κινδύνου και τις μεθοδολογίες που εφαρμόζουν τα πιστωτικά ιδρύματα.

Το πλαίσιο της Βασιλείας II ενσωματώθηκε στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούνιο του 2006 μέσω των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ (CRD I). Αυτές οι Οδηγίες ενσωματώθηκαν στο Ελληνικό Δίκαιο τον Αύγουστο του 2007 δια του Ν. 3601/2007 ο οποίος καταργήθηκε δυνάμει του Ν. 4261/2014. Μετά την ψήφιση του Ν. 3601/2007, στις 20 Αυγούστου 2007, εκδόθηκαν Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος που καθορίζουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Συμφώνου της Βασιλείας II.

Η Τράπεζα συμμορφώνεται με τους νέους κανονισμούς της Βασιλείας II και εφαρμόζει με συνέπεια το σύνολο των σχετικών κανόνων και κατευθύνσεων των ΠΔ/ΤΕ από την 1 Ιανουαρίου 2008, τόσο σε επίπεδο Τράπεζας, όσο και σε επίπεδο Ομίλου. Η Τράπεζα κάνει χρήση τόσο της δυνατότητας για σταδιακή εφαρμογή της Προσέγγισης Εσωτερικών Διαβαθμίσεων («ΠΕΔ») στα χαρτοφυλάκιά της, όσο και της ευχέρειας για μόνιμη εξαίρεση από την ΠΕΔ ορισμένων κατηγοριών ανοιγμάτων.

Η Τράπεζα έχει αναπτύξει εκτενές και καλώς τεκμηριωμένο σχέδιο μετάβασης "roll-out plan", το οποίο θα μπορούσε να επιτρέψει στον Όμιλο να εφαρμόσει σταδιακά την ΠΕΔ (εκτός από τα ανοίγματα εκείνα που υπάγονται σε μόνιμη εξαίρεση).

Το 2009 εκδόθηκε η Οδηγία 2009/111/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 («CRD II») και οι Οδηγίες 2009/27/ΕΚ και 2009/83/ΕΚ. Οι Οδηγίες 2009/27/ΕΚ, 2009/83/ΕΚ και 2009/111/ΕΚ ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο τμηματικά, με ισχύ από 31.10.2010 οι δύο πρώτες και από 3.10.2011 η τρίτη. Πιο συγκεκριμένα οι δύο πρώτες ενσωματώθηκαν με Πράξεις του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος ΠΔ/ΤΕ 2634/29.10.2010, ΠΔ/ΤΕ 2631/29.10.2010 και ΠΔ/ΤΔ 2632/29.10.2010 με ισχύ από 31.12.2010 (όπως αναφέρεται και στις

σχετικές οδηγίες), ενώ η Οδηγία 2009/111/ΕΚ ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο μέσω διατάξεων του Ν. 4021/2011 (ΦΕΚ/Α/ 218/3.10.2011), που τροποποίησε το Ν. 3601/2007 με ισχύ από την δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 3.10.2011.

Στις 24 Νοεμβρίου 2010, εκδόθηκε η Ευρωπαϊκή Οδηγία 2010/76/ΕΚ («CRD III») η οποία τροποποίησε τις Οδηγίες 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ όσον αφορά τις κεφαλαιακές απαιτήσεις για το χαρτοφυλάκιο συναλλαγών και τις πράξεις επανατιτλοποίησης, καθώς και τον εποπτικό έλεγχο των πολιτικών αποδοχών.

Τον Δεκέμβριο 2010, η Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία δημοσίευσε δύο εκθέσεις για το πλαίσιο προληπτικής εποπτείας («Βασιλεία III: Ένα παγκόσμιο ρυθμιστικό πλαίσιο για πιο ανθεκτικές τράπεζες και τραπεζικά συστήματα», Δεκέμβριος 2010 και «Βασιλεία III: Διεθνές πλαίσιο για τη μέτρηση του κινδύνου ρευστότητας, των προτύπων και της παρακολούθησης», Δεκέμβριος 2010) που περιέχουν το πλαίσιο αναμόρφωσης της κεφαλαιακής επάρκειας και της ρευστότητας της Βασιλείας III. Οι ανωτέρω εκθέσεις, που αποκαλούνται εκθέσεις της Βασιλείας III, αναθεωρήθηκαν μέσω τραπεζικών κανονισμών που υιοθετήθηκαν στις 26 Ιουνίου 2013 μέσω της Οδηγίας 2013/36/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (Οδηγία CRD IV), η οποία ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο δυνάμει του Ν. 4261/2014 και τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για τα πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων (Κανονισμός CRD IV και μαζί με την Οδηγία CRD IV, CRD IV). Η πλήρης ενσωμάτωση ξεκίνησε την 1 Ιανουαρίου 2014 και προβλέπεται να ολοκληρωθεί σταδιακά εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος (οι προϋποθέσεις εν πολλοίς θα τεθούν σε ισχύ μέχρι το 2019 και κάποιες μεταβατικές διατάξεις ελάσσονος σημασίας προβλέπουν για ενσωμάτωση έως το 2024) αλλά είναι πιθανό στην πράξη η ενσωμάτωση στο εθνικό δίκαιο να καθυστερήσει περαιτέρω.

Μερικά από τα κυριότερα σημεία του νέου πλαισίου είναι τα ακόλουθα:

- Ποιότητα και Ποσότητα των Ιδίων Κεφαλαίων: Η CRD IV αναθεώρησε τον ορισμό των εποπτικών κεφαλαίων και των επιμέρους συστατικών στοιχείων τους σε κάθε επίπεδο. Πρότεινε επίσης ως ελάχιστο δείκτη των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity Tier I) το 4,5% και του συνόλου των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I) σε 6% και εισήγαγε συγκεκριμένες απαιτήσεις, κριτήρια και χαρακτηριστικά για τα πρόσθετα στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Additional Tier I) και για τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier II).
- Κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας (Capital Conservation Buffer): Επιπροσθέτων των ελάχιστων δεικτών των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Common Equity Tier I) και του συνόλου των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Tier I), οι τράπεζες θα απαιτηθεί να δημιουργήσουν ένα επιπλέον απόθεμα ύψους έως 2,5% κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων σαν κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας. Σε περίπτωση μείωσης του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας, θα ενεργοποιούνται περιορισμοί στα μερίσματα, στα κεφαλαιακά στοιχεία και στις αμοιβές. Το κεφαλαιακό απόθεμα ασφαλείας έχει σχεδιαστεί ώστε να δώσει κίνητρο στις τράπεζες να απορροφούν ζημιές στη περιόδου κινδύνου
- Αποθεματικό για τον συστημικό κίνδυνο του συστήματος: Σύμφωνα με τον CRD IV, τα κράτη μέλη μπορεί να απαιτούν τη δημιουργία αποθεματικού για την κάλυψη συστημικού κινδύνου στο χρηματοπιστωτικό φορέα προκειμένου να αποφευχθεί και να μετριαστούν οι μακροπρόθεσμοι και όχι κυκλικόι συστημικοί μακρο-προληπτικοί κίνδυνοι που δεν καλύπτονται από τον Κανονισμό για τις Κεφαλαιακές Απαιτήσεις, με την έννοια του κινδύνου διάσπασης στο χρηματοπιστωτικό σύστημα με πιθανότητα να επέλθουν αρνητικές συνέπειες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και την πραγματική οικονομία στο εν λόγω κράτος μέλος. Το αποθεματικό μπορεί να ποικίλει από 1% έως 5% και συνίσταται στα στοιχεία CET 1.
- Αφαιρετικά στοιχεία των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων: Η CRD IV αναθεώρησε τον ορισμό των στοιχείων που θα πρέπει να αφαιρούνται από τα εποπτικά κεφάλαια. Επιπρόσθετα, τα περισσότερα στοιχεία που απαιτούνται σήμερα να αφαιρούνται από τα εποπτικά κεφάλαια θα αφαιρούνται σαν σύνολο από τα κύρια στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων.
- Μεταβατική περίοδος για τα υπάρχοντα πρόσθετα στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων (Additional Tier I) και για τα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier II): Τα κεφαλαιακά στοιχεία που δεν υπάγονται πλέον στα πρόσθετα στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων ή στα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια θα διαγράφονται εντός περιόδου αρχομένης την 1 Ιανουαρίου 2013 και λήγουσας στις 31 Δεκεμβρίου 2021. Η εποπτική αναγνώριση των στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων που συνιστούν ίδια κεφάλαια μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2011

θα απομειώνεται κατά συγκεκριμένο ποσοστό τα χρόνια που επακολουθούν. Τα μέσα που ανακαλούνται θα εξαλείφονται κατά την επέλευση της ημερομηνίας λήξης τους (ήτοι κατά την ημερομηνία άσκησης του δικαιώματος και ανάκλησης), εάν δεν ανταποκρίνονται στα κριτήρια για την υπαγωγή τους στα βασικά ίδια κεφάλαια (Tier I) και στα συμπληρωματικά ίδια κεφάλαια (Tier II). Η μεταβατική περίοδος για υπάρχουσες κεφαλαιακές ενισχύσεις του δημοσίου τομέα θα διαρκέσει μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2017.

- Καμία περίοδος μετάβασης για τα μέσα που έχουν εκδοθεί μετά την 1 Ιανουαρίου 2012. Μόνο τα μέσα που έχουν εκδοθεί πριν τις 31 Δεκεμβρίου 2011 μπορεί να πληρούν τις προϋποθέσεις για μεταβατικές περιόδους, όπως αναλύθηκαν ανωτέρω.
- Αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα (countercyclical buffer): Προκειμένου να προστατευθεί ο τραπεζικός τομέας από την υπερβολική πιστωτική επέκταση, η CRD IV δίνει στα κράτη μέλη το δικαίωμα να προτείνουν επιπρόσθετο απόθεμα 0%-2,5% των κυρίων στοιχείων των βασικών ιδίων κεφαλαίων, το οποίο θα επιβληθεί σε περιόδους υπερβολικής πιστωτικής επέκτασης ανάλογα με τις ισχύουσες εθνικές περιστάσεις. Το αντικυκλικό κεφαλαιακό απόθεμα, όταν εφαρμοστεί, θα εισαχθεί ως επέκταση του κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας.
- Κεντρικοί Αντισυμβαλλόμενοι: Προκειμένου να αντιμετωπιστεί ο συστημικός κίνδυνος που προκύπτει από την αλληλεξάρτηση τραπεζών και άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων μέσω της αγοράς παραγώγων, η Επιτροπή της Βασιλείας ενισχύει τις προσπάθειες της Επιτροπής Συστημάτων Πληρωμών και Διακανονισμού (CPSS) και του Διεθνούς Οργανισμού Επιτροπών Κεφαλαιοαγοράς (IOSCO) να καθιερώσουν ισχυρά πρότυπα για τις υποδομές της αγοράς, συμπεριλαμβανομένων των κεντρικών αντισυμβαλλομένων. Επίσης, εισάγεται παράγοντας στάθμισης κινδύνου 2% σε ορισμένα εμπορικά ανοίγματα προς ειδικούς κεντρικούς αντισυμβαλλομένους (αντικαθιστώντας την τρέχουσα στάθμιση κινδύνου του 0%). Η κεφαλαιοποίηση των ανοιγμάτων των τραπεζών σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους θα βασίζεται εν μέρει στην συμμόρφωση των κεντρικών αντισυμβαλλομένων με τα πρότυπα της IOSCO (εφόσον οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι που δεν συμμορφώνονται θα χαρακτηρίζονται ως διμερή ανοίγματα και δεν θα χαίρουν της προνομιακής κεφαλαιακής μεταχείρισης που αναφέρεται παραπάνω). Όπως αναφέρεται παραπάνω, οι εξασφαλίσεις μίας τράπεζας και τα ανοίγματα λόγω εγγραφής στις τρέχουσες τιμές (mark-to-market exposures) σε κεντρικούς αντισυμβαλλομένους που θα υπάγονται σε αυτές τις αναθεωρημένες αρχές θα υπόκεινται σε στάθμιση κινδύνου 2% και τα ανοίγματα σε καθυστερούμενα κεφάλαια προς κεντρικούς αντισυμβαλλομένους θα κεφαλαιοποιούνται επί τη βάση μίας ευαίσθητης στον κίνδυνο μεταχείρισης τύπου «καταρράκτη» (risk-sensitive waterfall approach).
- Πολλαπλασιαστής συσχέτισης αξίας περιουσιακών στοιχείων για μεγάλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα: Προτείνεται πολλαπλασιαστής της τάξεως του 1,25 στην εφαρμογή της παραμέτρου συσχέτισης όλων των ανοιγμάτων σε πιστωτικά ιδρύματα που πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια που καθορίζονται από την Επιτροπή.
- Πιστωτικός Κίνδυνος Αντισυμβαλλομένου: Η CRD IV αυξάνει τα πρότυπα διαχείρισης πιστωτικού κινδύνου αντισυμβαλλομένου σε διάφορους τομείς, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης του λεγόμενου κινδύνου δυσμενούς συσχέτισης, δηλαδή, περιπτώσεις όπου η έκθεση αυξάνει όταν η πιστωτική ποιότητα του αντισυμβαλλομένου επιδεινωθεί. Για παράδειγμα, η πρόταση περιλαμβάνει κεφαλαιακή επιβάρυνση για πιθανές απώλειες λόγω εγγραφής στις τρέχουσες τιμές (mark-to-market losses) (ήτοι, προσαρμογή πιστωτικής αποτίμησης κινδύνου "CVA") που σχετίζονται με την επιδείνωση της πιστοληπτικής ικανότητας του αντισυμβαλλομένου και τον υπολογισμό του Προσδοκώμενου Θετικού Ανοίγματος, λαμβάνοντας υπόψη παραμέτρους πίεσεως.
- Συντελεστής Μόχλευσης: Η Επιτροπή της Βασιλείας επιβεβαίωσε προηγούμενη δήλωση - δέσμευσή της για έναν μη σταθμισμένο συντελεστή μόχλευσης βασικών ιδίων κεφαλαίων της τάξεως του 3%, που θα ισχύει για όλες τις τράπεζες, στο πλαίσιο του Πυλώνα II, από την 1 Ιανουαρίου 2013, με σκοπό τη μετάβαση του συντελεστή μόχλευσης προς την ελάχιστη απαίτηση του Πυλώνα I έως το 2018 (με την επιφύλαξη τυχόν τελικών προσαρμογών).
- Συστημικά Σημαντικά Ιδρύματα: Τα συστημικά σημαντικά ιδρύματα θα πρέπει να έχουν την ικανότητα απορρόφησης ζημιών πέρα από τα ελάχιστα πρότυπα και οι εργασίες για το θέμα αυτό βρίσκονται σε εξέλιξη. Με βάση το νέο πλαίσιο η τράπεζα μπορεί να υποχρεωθεί να διατηρήσει ένα αποθεματικό ύψους 2% επί της συνολικού ποσού έκθεσης σε κίνδυνο, λαμβάνοντας υπόψη τα κριτήρια για το χαρακτηρισμό της ως

συστημικής τράπεζα. Το αποθεματικό αυτό θα αποτελεί και θα συμπληρώνεται από το κεφάλαιο CET 1.

- Απαιτήσεις Ρευστότητας: Από την 1 Ιανουαρίου 2015 η CRD IV σταδιακά εισαγάγει ένα δείκτη κάλυψης ρευστότητας (ο οποίος συνίσταται σε ποσό μη βεβαρημένων, υψηλής ποιότητας ρευστοποιήσιμων στοιχείων ενεργητικού που πρέπει να κατέχονται από μια τράπεζα ώστε να αντισταθμίσει εκτιμώμενες καθαρές ταμειακές εκροές κατά τη διάρκεια ενός σεναρίου πίεσης διάρκειας 30 ημερών, και θα τεθεί σταδιακά σε εφαρμογή, ξεκινώντας από 60% το 2015, αναμένεται να φτάσει μέχρι το 100% το 2018) και έναν δείκτη καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (ο οποίος συνίσταται σε ποσό μακροπρόθεσμης, σταθερής χρηματοδότησης που πρέπει να κατέχεται από μια τράπεζα πάνω από ένα χρόνο με βάση τους παράγοντες κινδύνου ρευστότητας σε στοιχεία ενεργητικού και σε εκτός ισολογισμού εκθέσεις ρευστότητας) και οποία αναπτύσσεται με στόχο την εισαγωγή του από την 1 Ιανουαρίου 2018. Επιτρέπεται στα κράτη μέλη να διατηρήσουν ή να εισαγάγουν εθνικές ρυθμίσεις μέχρι να εισαχθούν δεσμευτικά κατώτατα όρια από την ΕΕ.

Η Τράπεζα της Ελλάδος δεν έχει εκδώσει κατευθυντήριες ή άλλες κανονιστικές πράξεις για την εφαρμογή των ανωτέρω δεικτών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 575/2013.

Παρότι ο Κανονισμός CRD IV είναι άμεσα εφαρμοστέος σε κάθε κράτος μέλος αφήνει κάποια ερμηνευτικά ζητήματα να επιλυθούν μέσω τεχνικών κατευθύνσεων ενώ κάποια άλλα ζητήματα τα αφήνει στη διακριτική ευχέρεια της αρμόδιας αρχής. Επιπλέον, η CRD IV προβλέπει ότι από τον Οκτώβριο 2014 η ΕΚΤ θα αναλάβει κάποιες εποπτικές αρμοδιότητες που σήμερα ασκούνται από τους εθνικούς φορείς. Δεν είναι σαφές με ποιό τρόπο θα εφαρμοστούν στην Τράπεζα και στον Όμιλο οι νέες απαιτήσεις και προϋποθέσεις της CRD IV και είναι δύσκολο να προβλεφθούν με βεβαιότητα οι συνέπειες της πλήρους εφαρμογής και ενσωμάτωσης της CRD IV στο ελληνικό δίκαιο. Οι αλλαγές που θα προκύψουν από αυτή την ενσωμάτωση μπορεί να οδηγήσουν σε αύξηση των κεφαλαιακών απαιτήσεων και του κεφαλαιακού κόστους για την Τράπεζα.

Πέραν των ουσιαστικών αλλαγών στις κεφαλαιακές απαιτήσεις και στις απαιτήσεις ρευστότητας που εισάγονται από τη Βασιλεία III και το CRD IV, υπάρχουν ποικίλες πρωτοβουλίες, οι οποίες βρίσκονται σε διάφορα στάδια ολοκλήρωσης, οι οποίες ασκούν επιπλέον πιέσεις και θα επηρεάσουν τις εξελίξεις στις ευρωπαϊκές κανονιστικές ρυθμίσεις. Μεταξύ αυτών των πρωτοβουλιών είναι η τροποποίηση της Οδηγίας για τις αγορές χρηματοοικονομικών μέσων και τον κανονισμό για τις αγορές χρηματοοικονομικών μέσων. Η Επιτροπή της Βασιλείας έχει επίσης δημοσιεύσει προτεινόμενες αλλαγές στο υπάρχον πλαίσιο για τις εξασφαλίσεις και αναμένεται ότι αυτό θα υιοθετηθεί προσηχώς.

Φερεγγυότητα II

Η Οδηγία για την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης «Φερεγγυότητα II» (SOLVENCY II, Οδηγία 2009/138/ΕΚ), της 25 Νοεμβρίου 2009, αποτελεί μία θεμελιώδη ανασκόπηση του καθεστώτος κεφαλαιακής επάρκειας του ευρωπαϊκού επιχειρηματικού τομέα των ασφαλίσεων. Με την εφαρμογή της, θα μεταβληθεί σημαντικά η κεφαλαιακή δομή και εν γένει η διαχείριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων κλάδου ζωής του Ομίλου, γεγονός το οποίο θα έχει επίδραση στην κεφαλαιακή δομή του Ομίλου. Η Οδηγία 2013/58 ορίζει ως ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο την 31 Μαρτίου 2015 και την 1 Ιανουαρίου 2016 ως ημερομηνία εφαρμογής της Οδηγίας τους και συνακόλουθα κατάργησης των υφιστάμενων σχετικών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών Οδηγιών.

Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών

Την 15 Οκτωβρίου 2013, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης υιοθέτησε κανόνες για τη δημιουργία του ενιαίου μηχανισμού εποπτείας (ο «Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας της ΕΚΤ») για τράπεζες της Ευρωζώνης και άλλα πιστωτικά ιδρύματα, που θα παρέχουν στην ΕΚΤ, από τις αρχές Οκτωβρίου 2014 και έπειτα, σε συνδυασμό με τις τοπικές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών της ευρωζώνης, αρμοδιότητα απευθείας εποπτείας επί τραπεζών με «συστημική σημασία» στην ευρωζώνη. Στις τράπεζες με συστημική σημασία περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, κάθε τράπεζα της ευρωζώνης η οποία: (i) έχει περιουσιακά στοιχεία περισσότερα των €30 δισ. ή (ii) περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν τουλάχιστον το 20% του ΑΕΠ του εν λόγω κράτους ή (iii) έχουν αιτηθεί ή έχουν λάβει απευθείας ενίσχυση από τον ΕΤΧΣ ή τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας. Η ΕΚΤ θα έχει επίσης το δικαίωμα να επιβάλλει χρηματικές κυρώσεις και να επιβάλλει δεσμευτικά θεσμικά πρότυπα.

Πριν το Νοέμβριο του 2014, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα διεξαγάγει σειρά ασκήσεων προσομοίωσης για τη χρηματοοικονομική κατάσταση και τη ρευστότητα επιλεγμένων τραπεζών, συμπεριλαμβανομένων ασκήσεων προσομοίωσης σε ακραίες συνθήκες και ασκήσεις ελέγχου ποιότητας περιουσιακών στοιχείων, και θα διασφαλίσει ότι,

όταν η ΕΚΤ ξεκινήσει να ασκεί τις εποπτικές της αρμοδιότητες το Νοέμβριο του 2014, οι τακτικές ασκήσεις προσομοίωσης θα εξακολουθήσουν να συνεχίζονται για να εκτιμηθεί η αντοχή των ευρωπαϊκών τραπεζών.

Ειδικότερα, στις 23 Οκτωβρίου 2013, η ΕΚΤ ανακοίνωσε λεπτομέρειες της συνολικής αξιολόγησης (η «Αξιολόγηση») που θα διενεργήσει στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανάληψη της πλήρους εποπτικής ευθύνης ως μέρος του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού. Η αξιολόγηση ξεκίνησε το Νοέμβριο του 2013 και θα απαιτηθούν 12 μήνες για να ολοκληρωθεί. Θα διεκπεραιωθεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές των Κρατών Μελών που συμμετέχουν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό («ΕΕΜ») και θα υποστηριχθεί από ανεξάρτητα τρίτα μέρη σε όλα τα επίπεδα της ΕΚΤ και των αρμόδιων εθνικών αρχών. Η αξιολόγηση αποτελείται από τρία στοιχεία: α) μια αξιολόγηση εποπτικού κινδύνου για τον έλεγχο, ποσοτικά και ποιοτικά, σημαντικών κινδύνων περιλαμβανομένης της ρευστότητας, της μόχλευσης και της χρηματοδότησης, β) μια αξιολόγηση ποιότητας χαρτοφυλακίου («ΑΠΧ»/ «ΑQR») για την βελτίωση της διαφάνειας της έκθεσης των τραπεζών σε κινδύνους μέσω του ελέγχου της ποιότητας του ενεργητικού των τραπεζών, περιλαμβανομένης της επάρκειας του ενεργητικού και της αποτίμησης εξασφαλίσεων και σχετικών προβλέψεων, και γ) ένα stress test με σκοπό την εξέταση της ανθεκτικότητας των ισολογισμών των τραπεζών σε σενάρια αντίξων συνθηκών (stress scenarios). Αυτά τα τρία στοιχεία συνδέονται στενά μεταξύ τους. Η αξιολόγηση θα ολοκληρωθεί με μια συγκεντρωτική δημοσίευση των αποτελεσμάτων σε επίπεδο κρατών και σε επίπεδο τραπεζών, καθώς και τυχόν συστάσεων για εποπτικά μέτρα. Αυτό το ολοκληρωμένο αποτέλεσμα θα ανακοινωθεί πριν από την ανάληψη από την ΕΚΤ του εποπτικού ρόλου της το Νοέμβριο του 2014, και θα περιλαμβάνει τα ευρήματα των τριών πυλώνων της Αξιολόγησης. Στις 31 Ιανουαρίου 2014, η ΕΒΑ ανακοίνωσε ότι το πανευρωπαϊκό stress test θα διενεργηθεί επί ενός δείγματος 124 τραπεζών της ΕΕ οι οποίες καλύπτουν τουλάχιστον το 50% κάθε εθνικού τραπεζικού τομέα, και θα διενεργηθεί στο ανώτατο επίπεδο ενοποίησης. Με δεδομένους τους στόχους του, το πανευρωπαϊκό stress test του 2014 θα διενεργηθεί με την υπόθεση σταθερού ισολογισμού, κάτι που εννοεί ότι κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα της άσκησης δεν θα σημειωθεί νέα ανάπτυξη και το επιχειρηματικό μοντέλο και η ποικιλότητά του θα παραμείνουν σταθερά. Η ανθεκτικότητα των τραπεζών της ΕΕ θα αξιολογηθεί για μια περίοδο τριών ετών (2014-2016). Οι Τράπεζες θα απαιτηθεί να εξετασθούν σε μια κοινή σειρά κινδύνων περιλαμβανομένων: του πιστωτικού κινδύνου, του κινδύνου της αγοράς, του κινδύνου κρατικής στάσης πληρωμών, τιτλοποιήσεων και χρηματοδοτικού κόστους. Στην άσκηση θα υπαχθούν τόσο τα χαρτοφυλάκια συναλλαγών, όσο και τα τραπεζικά χαρτοφυλάκια, περιλαμβανομένων των εκτός ισολογισμού εκθέσεων. Οι αρμόδιες εθνικές αρχές μπορεί να περιλάβουν πρόσθετους κινδύνους καθώς και εξειδικευμένους για κάποιο κράτος κινδύνους πέρα από την πιο πάνω κοινή σειρά κινδύνων, αλλά τα δημοσιευθέντα αποτελέσματα θα πρέπει να επιτρέπουν την κατανόηση της επίδρασης της κοινής σειράς κινδύνων ξεχωριστά. Σχετικά με τα όρια κεφαλαιακής επάρκειας, το κατώφλι που τίθεται για το βασικό σενάριο είναι το 8% των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (κοινές μετοχές της κατηγορίας 1 - Common Equity Tier I), και για το σενάριο δυσμενών εξελίξεων το 5,5% αντίστοιχα. Οι αντίστοιχες Αρμόδιες Εθνικές Αρχές («ΑΕΑ») μπορεί να θέσουν υψηλότερα όρια και να δεσμευτούν επίσημα να προβούν σε συγκεκριμένες ενέργειες επί τη βάση αυτών των υψηλότερων απαιτήσεων. Η εκτέλεση της άσκησης θα απαιτήσει στενή συνεργασία μεταξύ της ΕΒΑ και των ΑΕΑ, συμπεριλαμβανομένης της ΕΚΤ. Συγκεκριμένα, η ΕΒΑ θα είναι υπεύθυνη για το συντονισμό της άσκησης σε συνεργασία με την ΕΚΤ (στην περίπτωση κάποιων κρατών ενταγμένων στον ΕΕΜ) και για την εξασφάλιση αποτελεσματικής συνεργασίας μεταξύ των εποπτικών αρχών των κρατών καταγωγής και υποδοχής. Περαιτέρω, η ΕΒΑ θα παρέχει πανευρωπαϊκούς δείκτες αναφοράς και θα λειτουργήσει ως δεξαμενή δεδομένων για την τελική διενέργεια της κοινής άσκησης. Από την άλλη πλευρά, οι ΑΕΑ θα φέρουν την ευθύνη να επιβλέψουν την άσκηση στις τράπεζες και να ελέγξουν την ποιότητα των αποτελεσμάτων. Η μεθοδολογία και τα σενάρια αναφορικά με τα stress tests δημοσιεύτηκαν στις 29 Απριλίου 2014, και η δημοσίευση των αποτελεσμάτων κάθε τράπεζας αναμένεται να γίνει στο τέλος του Οκτωβρίου του 2014.

Στο ζήτημα της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων, οι εθνικές εποπτικές αρχές θα συνεχίσουν να είναι υπεύθυνες για εποπτικά ζητήματα για τα οποία δεν θα είναι υπεύθυνη η ΕΚΤ, όπως προστασία του καταναλωτή, νομιμοποίηση χρήματος από παράνομες δραστηριότητες, υπηρεσίες πληρωμών, υποκαταστήματα τραπεζών τρίτων χωρών. Η ΕΚΤ, από την άλλη θα είναι αποκλειστικά αρμόδια για την προληπτική εποπτεία, η οποία, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει την εξουσία (i) να αδειοδοτεί ή να αποσύρει την άδεια όλων των συστημικής σημασίας τραπεζών στην ευρωζώνη, (ii) να εκτιμά την απόκτηση ή διάθεση συμμετοχών σε άλλες τράπεζες (iii) να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με όλους τους προληπτικούς όρους που τίθενται εν γένει από την ευρωπαϊκή τραπεζική νομοθεσία (iv) να θεσπίζει, όπου χρειάζεται, υψηλότερες προϋποθέσεις πρόληψης για συγκεκριμένες τράπεζες για να προστατεύσει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα σύμφωνα με τους κανόνες της ευρωπαϊκής νομοθεσίας (v) να θεσπίσει ισχυρές πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης και εσωτερικών ελέγχων για την εκτίμηση της κεφαλαιακής επάρκειας και (vi) να παρεμβαίνει σε πρώιμα στάδια όπου υπάρχει κίνδυνος για τη βιωσιμότητα μιας τράπεζας, σε συνεργασία με τις σχετικά αρμόδιες αρχές εξυγίανσης.

Για να ενισχυθεί η συνοχή και η αποτελεσματικότητα των πρακτικών στην Ευρωζώνη, η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα συνεχίσει να αναπτύσσει το ενιαίο βιβλίο εποπτικών κανόνων που θα εφαρμόζεται στα κράτη μέλη (ο «Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών»). Ωστόσο, ο εν λόγω κανονισμός δεν έχει ακόμα οριστικοποιηθεί.

Ο CRD IV Κανονισμός περιλαμβάνει συγκεκριμένες αναθέσεις στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών ώστε αυτή να αναπτύξει σχέδια κανονιστικών ή εφαρμοστέων προτύπων καθώς και οδηγιών και εκθέσεων σχετικά με τη ρευστότητα, προς ενίσχυση της κανονιστικής εναρμόνισης στην Ευρώπη μέσω του ενιαίου Βιβλίου Κανόνων. Ειδικότερα, ο CRD IV Κανονισμός αναθέτει στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί ποιοι είναι οι κατάλληλοι ορισμοί των ρευστοποιήσιμων στοιχείων για τον ασφαλή Δείκτη Ρευστότητας. Περαιτέρω, ο CRD IV Κανονισμός προβλέπει ότι η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών θα ενημερώνει την Επιτροπή για τις λειτουργικές απαιτήσεις κατοχής ρευστοποιήσιμων στοιχείων. Ο CRD IV Κανονισμός αναθέτει περαιτέρω στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών να συμβουλευθεί για την επίδραση της απαίτησης κάλυψης της ρευστότητας στο επιχειρηματικό προφίλ και το προφίλ των κινδύνων των τραπεζικών ιδρυμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στη σταθερότητα στις χρηματοοικονομικές αγορές, στην οικονομία και στη σταθερότητα της προφοράς τραπεζικού δανεισμού.

Τα ανωτέρω ζητήματα εθίγησαν από την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών σε δύο εκθέσεις που δημοσιεύτηκαν το Δεκέμβριο του 2013: (i) η εκτίμηση της επίδρασης της απαίτησης κάλυψης της ρευστότητας και (ii) κατάλληλοι ενιαίοι ορισμοί των εξαιρετικής υψηλής ποιότητας περιουσιακών στοιχείων και των λειτουργικών απαιτήσεων για ρευστοποιήσιμα στοιχεία. Οι ως άνω εκθέσεις περιλαμβάνουν κάποιες συστάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το σκοπό της επικείμενης αναθεώρησης πράξης τον Ιούνιο του 2014. Δεν είναι κατά τούτο βέβαιο ποια θα είναι η τελική μορφή αυτών των πράξεων. Επίσης, το εποπτικό όργανο της Επιτροπής της Βασιλείας εξέδωσε τον Ιανουάριο του 2013 περαιτέρω προσθήκες στο κείμενο με τίτλο «Basel III Συμφωνία για το Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας και Εργαλεία Παρακολούθησης του Κινδύνου Ρευστότητας», καθορίζοντας συγκεκριμένες απόψεις σχετικά με την αλληλεπίδραση μεταξύ του Δείκτη Κάλυψης Ρευστότητας και τη χρήση της δυνατότητας παροχής ρευστότητας από την Κεντρική Τράπεζα.

Κανονιστικό πλαίσιο κεφαλαιακής επάρκειας στις διεθνείς αγορές δραστηριοποίησης του Ομίλου

Οι ρυθμίσεις για τα τραπεζικά ιδρύματα στην Τουρκία εξελίσσονται παράλληλα με τις παγκόσμιες εξελίξεις και το διεθνές ρυθμιστικό περιβάλλον. Οι απαιτήσεις της Βασιλείας II έχουν τεθεί σε ισχύ στην Τουρκία από τον Ιούνιο του 2012 και οι απαιτήσεις της Βασιλείας III είτε πρέπει να ενσωματωθούν ή αναμένεται να ενσωματωθούν σταδιακά από το 2014 έως το 2019. Επιπλέον, η Σερβία υιοθέτησε πλήρως το πλαίσιο της Βασιλείας II από την 1 Ιανουαρίου 2012. Η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Κύπρος, ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν ήδη υιοθετήσει τον CRD IV.

Πρόσθετες υποχρεώσεις πληροφόρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων

Μετά την υιοθέτηση της Βασιλείας II, εκδόθηκε η υπ' αριθ. 2606/2008 ΠΔ/ΤΕ που εισήγαγε νέες υποχρεώσεις πληροφόρησης για τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα. Η πράξη αυτή αντικαταστάθηκε από την ΠΔ/ΤΕ 2640/2011, η οποία αντικαταστάθηκε με τη σειρά της από την ΠΔ/ΤΕ 2651/2012 η οποία επαναπροσδιορίζει τις περιοδικές υποχρεώσεις πληροφόρησης των πιστωτικών ιδρυμάτων προς την Τράπεζα της Ελλάδος. Οι υποχρεώσεις πληροφόρησης για τα πιστωτικά ιδρύματα αφορούν στην υποβολή αναφορών επί των ακόλουθων θεμάτων:

- Κεφαλαιακή διάρθρωση, ειδικές συμμετοχές, πρόσωπα που έχουν «ειδική σχέση» με το πιστωτικό ίδρυμα, καθώς και χρηματοδοτικά ανοίγματα προς τα πρόσωπα που έχουν ειδική σχέση με το πιστωτικό ίδρυμα.
- Ίδια κεφάλαια και δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας.
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις για πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και κίνδυνο διακανονισμού παράδοσης.
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις για κίνδυνο αγοράς του χαρτοφυλακίου συναλλαγών (συμπεριλαμβανομένου του συναλλαγματικού κινδύνου).
- Πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του των χαρτοφυλακίων των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Κεφαλαιακές απαιτήσεις για λειτουργικό κίνδυνο.
- Μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα και συγκεντρωτικός κίνδυνος.
- Κίνδυνος ρευστότητας.
- Στοιχεία διατραπεζικής αγοράς.

- Οικονομικές καταστάσεις και άλλες χρηματοοικονομικές πληροφορίες.
- Καλυμμένες ομολογίες.
- Συστήματα εσωτερικού ελέγχου.
- Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Συστήματα πληροφορικής.
- Λουτές πληροφορίες.

Η Τράπεζα υποβάλλει κάθε τρίμηνο στην Τράπεζα της Ελλάδος πλήρη σειρά των αναφορών που επιτάσσει το κανονιστικό πλαίσιο τόσο σε επίπεδο Τράπεζας, όσο και σε επίπεδο Ομίλου. Κάποιες από αυτές τις αναφορές υποβάλλονται μηνιαία σε επίπεδο Τράπεζας.

Άλλοι νόμοι και κανονισμοί που εφαρμόζονται στα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα

Επίτροπος Παρακολούθησης («Monitoring Trustee»)

Από τον Ιανουάριο μέχρι το Φεβρουάριο του 2013, τοποθετήθηκαν σε όλα τα υπό αναδιάρθρωση πιστωτικά ιδρύματα, περιλαμβανομένης της Τράπεζας, Επίτροποι Παρακολούθησης («Monitoring Trustees»), οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τις δεσμεύσεις (commitments) που ανέλαβε η Ελληνική Δημοκρατία έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Δεκέμβριο του 2012 στο πλαίσιο του Μνημονίου Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής που περιελήφθη στην την Πρώτη Αξιολόγηση του Δεύτερου Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής για την Ελλάδα.

Οι Επίτροποι Παρακολούθησης είναι αναγνωρισμένες διεθνείς ελεγκτικές εταιρίες ή εταιρίες συμβούλων τις οποίες ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις ικανότητες τους, την ανεξαρτησία τους από τις τράπεζες και την έλλειψη σύγκρουσης συμφερόντων. Σε κάθε πιστωτικό ίδρυμα υπό αναδιάρθρωση ο Επίτροπος Παρακολούθησης εργάζεται για λογαριασμό και υπό την επίβλεψη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σύμφωνα με τους όρους που συμφωνήθηκαν μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Ο Επίτροπος Παρακολούθησης υποβάλλει τριμηνιαίες αναφορές σχετικά με την συμμόρφωση της εταιρικής διακυβέρνησης της Τράπεζας και του ομίλου της στην Ελλάδα καθώς και των εμπορικών πρακτικών τους με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την λειτουργία τους, τις πολιτικές του Ομίλου, την συμφωνία που έχει υπογράψει η Τράπεζα με το ΤΧΣ καθώς και με τις δεσμεύσεις που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης της Τράπεζας. Ο επίτροπος εποπτεύει την λειτουργία του Πιστωτικού Ιδρύματος και αναφέρεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ειδικότερα στους παρατηρητές της Γενικής Διεύθυνσης Διεθνούς ανταγωνισμού. Επίσης, ο Επίτροπος Παρακολούθησης είναι υπεύθυνος για την επίβλεψη της υλοποίησης του σχεδίου αναδιάρθρωσης του πιστωτικού ιδρύματος, σε συμμόρφωση με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περί κρατικών ενισχύσεων.

Οι αρμοδιότητες του Επιτρόπου Παρακολούθησης περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, και την εξακρίβωση της τήρησης των κανόνων ορθής διακυβέρνησης του πιστωτικού ιδρύματος και της χρήσης επιχειρηματικών κριτηρίων για τη λήψη αποφάσεων επί καιρίων πολιτικών της Τράπεζας, ακόμα και εν απουσία εγκεκριμένου σχεδίου αναδιάρθρωσης.

Τέλος, ο Επίτροπος Παρακολούθησης παρακολουθεί στενά τις λειτουργίες του πιστωτικού ιδρύματος και έχει μόνιμη πρόσβαση στα βιβλία και αρχεία της Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, είναι παρατηρητής στις εκτελεστικές επιτροπές και άλλες σημαντικές επιτροπές, συμπεριλαμβανομένων των επιτροπών διαχείρισης κινδύνου και εσωτερικού ελέγχου. Στις 16 Ιανουαρίου 2013 η εταιρεία Grant Thornton ορίστηκε ως Επίτροπος Παρακολούθησης στην Τράπεζα.

Εκτός από τον διορισμό των Επιτρόπων Παρακολούθησης, οι δεσμεύσεις της Ελληνικής Δημοκρατίας αφορούν και στα ζητήματα που αναφέρονται στην ενότητα 3.4.1 «*Σημαντικά γεγονότα και άλλες πρόσφατες εξελίξεις- Σχέδιο αναδιάρθρωσης που θα υποβληθεί και συμφωνηθεί με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής*».

Οι εν λόγω δεσμεύσεις αποτελούν μέρος του συνόλου των δεσμεύσεων που θα αναλάβει η Τράπεζα μέσω του σχεδίου αναδιάρθρωσης, επικαιροποιημένο σχέδιο του οποίου αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2014 προς έγκριση στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στην περίπτωση που η Τράπεζα δεν τηρήσει τις δεσμεύσεις που θα αναλάβει με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, αυτό πιθανόν θα έχει ως αποτέλεσμα την επανεξέταση της εγκριτικής απόφασης και την επιβολή πρόσθετων μέτρων από την Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ο Επίτροπος Παρακολούθησης της Τράπεζας παρακολουθεί τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις δεσμεύσεις αυτές και υποβάλλει σχετικές τριμηνιαίες αναφορές προς την Τρόικα, το ΤΧΣ και την Ελληνική Κυβέρνηση. Επιπλέον, η Τράπεζα δηλώνει ότι σήμερα δεν υπόκειται σε πρόσθετες δεσμεύσεις πέραν όσων αναφέρονται στο παρόν.

Σημειώνεται ότι η Τράπεζα συμμορφώνεται με τις ανωτέρω αναφερθείσες δεσμεύσεις, την εφαρμογή των οποίων παρακολουθεί ο Monitoring Trustee και υποβάλλει σχετικές τριμηνιαίες αναφορές. Με βάση την τελευταία έκθεση του Monitoring Trustee, η οποία κοινοποιήθηκε στην Τράπεζα δεν υπάρχουν ουσιώδεις αποκλίσεις σε σχέση με τις δεσμεύσεις της.

Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων

Το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων άρχισε να λειτουργεί το Σεπτέμβριο του 1995. Σήμερα, με τη ψήφιση του Ν. 3746/2009, όπως ισχύει, το εν λόγω ταμείο λειτουργεί πλέον ως "Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων" ("ΤΕΚΕ"), το οποίο είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και είναι καθολικός διάδοχος του προβλεπόμενου στο άρθρο 2 του Ν. 2832/2000 Ταμείου Εγγύησης Καταθέσεων («ΤΕΚ»). Το ΤΕΚΕ εδρεύει στην Αθήνα και εποπτεύεται από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών. Το ΤΕΚΕ δεν αποτελεί δημόσιο οργανισμό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και ευρίσκεται εκτός δημόσιου τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται. Το ΤΕΚΕ διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο. Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζεται ένας εκ των Υποδιοικητών της Τράπεζας της Ελλάδος. Από τα υπόλοιπα έξι (6) μέλη, ένα (1) προέρχεται από το Υπουργείο Οικονομικών, τρία (3) από την Τράπεζα της Ελλάδος και δύο (2) από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών. Το Διοικητικό Συμβούλιο, απαρτιζόμενο από τα μέλη που προτείνονται από τους ανωτέρω φορείς διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και έχει πενταετή θητεία. Ιδρυτικοί φορείς του ΤΕΚΕ είναι η Τράπεζα της Ελλάδος και η Ελληνική Ένωση Τραπεζών, που συμμετέχουν στο ιδρυτικό κεφάλαιό του με ποσοστό 6/10 και 4/10 αντίστοιχα.

Σύμφωνα με το Ν.3746/2009, το ΤΕΚΕ ιδρύθηκε με σκοπό την καταβολή αποζημιώσεων: (α) στους καταθέτες των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν σε αυτό και ευρίσκονται σε αδυναμία να εκπληρώσουν τις προς αυτούς υποχρεώσεις τους και (β) σε επενδυτές - πελάτες σχετικά με την παροχή συγκεκριμένων επενδυτικών υπηρεσιών από αυτά τα πιστωτικά ιδρύματα, σε περίπτωση που τα ιδρύματα αυτά περιέλθουν σε αδυναμία να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παροχή των υπηρεσιών αυτών. Με το Ν.4021/2011, ο οποίος τροποποίησε το Ν.3746/2009, επεκτάθηκε ο σκοπός του ΤΕΚΕ στην παροχή χρηματοδότησης σε πιστωτικά ιδρύματα που έχουν υπαχθεί στα μέτρα εξυγίανσης των άρθρων 141 και 142 του Ν. 4261/2014.

Έτσι, πέρα από το Σκέλος Κάλυψης Καταθέσεων και το Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων του ΤΕΚΕ, που υπήρχαν ήδη, δημιουργήθηκε περαιτέρω το Σκέλος Εξυγίανσης του ΤΕΚΕ, το οποίο χρηματοδοτείται από εισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων. Όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας στην Ελλάδα είναι υποχρεωμένα να συμμετέχουν στα ανωτέρα σκέλη του ΤΕΚΕ.

Το ανώτατο όριο κάλυψης από το Ν. 3746/2009 που προβλέπεται για κάθε καταθέτη σε ένα πιστωτικό ίδρυμα, του οποίου οι καταθέσεις δεν ανήκουν στην κατηγορία των εξαιρουμένων καταθέσεων, και αφού ληφθεί υπόψη το σύνολο των καταθέσεων του σε ένα πιστωτικό ίδρυμα και συμψηφιστούν οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις του προς αυτό, είναι €100.000. Το ποσό αυτό καταβάλλεται σε Ευρώ ως αποζημίωση σε κάθε καταθέτη, ανεξάρτητα από τον αριθμό των λογαριασμών, το νόμισμα ή τη χώρα λειτουργίας του υποκαταστήματος του πιστωτικού ιδρύματος στο οποίο τηρείται η κατάθεση. Στην περίπτωση κοινού τραπεζικού λογαριασμού, όπως ορίζεται στο Ν. 5638/1932, το μερίδιο κάθε καταθέτη (το οποίο σε περίπτωση αμφιβολίας τεκμαίρεται ότι ισούται με 50%) λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου κάλυψης, όπως αυτό ορίζεται ανωτέρω.

Το ΤΕΚΕ καλύπτει επίσης όλους τους επενδυτές-πελάτες των συμμετεχόντων στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων του ΤΕΚΕ πιστωτικών ιδρυμάτων για απαιτήσεις από επενδυτικές υπηρεσίες που εμπίπτουν στο πλαίσιο εφαρμογής του Ν.3646/2009, έως ποσού τριάντα χιλιάδων (€30.000), για το σύνολο των απαιτήσεων επενδυτή-πελάτη έναντι συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος, ανεξαρτήτως καλυπτόμενων επενδυτικών υπηρεσιών, αριθμού λογαριασμών, νομίσματος και τόπου παροχής της υπηρεσίας. Στην περίπτωση που επενδυτές- πελάτες των συμμετεχόντων στο Σκέλος Κάλυψης Επενδύσεων του ΤΕΚΕ πιστωτικών ιδρυμάτων είναι συνδικαιούχοι της ίδιας απαίτησης καλυπτόμενες, το μερίδιο της απαίτησης που αναλογεί σε κάθε επενδυτή-πελάτη (το οποίο σε περίπτωση αμφιβολίας τεκμαίρεται ότι ισούται με 50%) λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του ανωτάτου ορίου κάλυψης, όπως αυτό ορίζεται ανωτέρω.

Για τους ανωτέρω σκοπούς, το ΤΕΚΕ χρηματοδοτείται από πόρους που περιλαμβάνουν το ιδρυτικό κεφάλαιο, τις αρχικές και τις τακτικές εισφορές των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν υποχρεωτικά στο Ταμείο καθώς και από έκτακτους πόρους που προέρχονται από δωρεές, ρευστοποίηση απαιτήσεων του ΤΕΚΕ, συμπληρωματικές εισφορές και δάνεια.

Τον Ιούλιο του 2010, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέβαλε «Πρόταση για Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου περί των συστημάτων εγγύησης των καταθέσεων». Σε συνέχεια της υιοθέτησης του σχεδίου οδηγίας από το Συμβούλιο στις 3 Μαρτίου 2014, αναμένεται η ψήφιση του από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εντός του Απριλίου του 2014.

Υπηρεσίες Πληρωμών

Η Οδηγία 2007/64/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις υπηρεσίες πληρωμών διασφαλίζει ενιαίους κανόνες για τις πληρωμές σε 30 ευρωπαϊκές χώρες (στην ΕΕ, στην Ισλανδία, τη Νορβηγία και το Λιχτενστάιν). Η εν λόγω Οδηγία ορίζει λεπτομερώς τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται στους χρήστες υπηρεσιών πληρωμών και καθιστά τις πληρωμές ταχύτερες και ασφαλέστερες. Επιτρέπει επίσης σε νέους φορείς, τα λεγόμενα «ιδρύματα πληρωμών» (π.χ. εταιρείες μεταφοράς χρημάτων), να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών παράλληλα με τις τράπεζες ως πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών. Η ως άνω Οδηγία καλύπτει κάθε είδους πληρωμές με ηλεκτρονικά μέσα και χωρίς μετρητά, από μεταφορές πίστωσης και εντολές άμεσης χρέωσης μέχρι πληρωμές με κάρτα (συμπεριλαμβανομένων των πιστωτικών καρτών), εμβάσματα και πληρωμές μέσω κινητού τηλεφώνου και του Διαδικτύου εξαιρουμένων των πληρωμών με μετρητά και επιταγές. Καλύπτονται οι πληρωμές σε οποιοδήποτε ευρωπαϊκό νόμισμα και όχι μόνο σε ευρώ, υπό την προϋπόθεση ότι οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών τόσο του πληρωτή όσο και του δικαιούχου βρίσκονται σε μια από τις 30 χώρες.

Η Οδηγία 2007/64/ΕΚ μεταφέρθηκε στο ελληνικό δίκαιο με το Ν. 3862/2010, σύμφωνα με τον οποίο κάθε πάροχος υπηρεσιών πληρωμών, μεταξύ των οποίων και η Τράπεζα, οφείλει μεταξύ άλλων να διασφαλίζει σε ευπρόσιτη μορφή ένα ελάχιστο επίπεδο πληροφόρησης και διαφάνειας σχετικά με τις παρεχόμενες από αυτόν υπηρεσίες πληρωμών σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις των άρθρων του Ν. 3862/2010. Το νέο νομοθετικό πλαίσιο προβλέπει περαιτέρω σειρά προστατευτικών διατάξεων σχετικά με τα δικαιώματα των χρηστών υπηρεσιών πληρωμών.

Ειδικότερα, οι πελάτες προμηθεύονται, χωρίς χρέωση, σε έγχαρτη ή ηλεκτρονική μορφή, τη σύμβαση πλαίσιο, η οποία περιγράφει με λεπτομέρειες τους όρους παροχής υπηρεσιών πληρωμής, που είναι υποχρεωτικοί εκ του νόμου και που εφαρμόζονται στις ισχύουσες με τους πελάτες συμβάσεις, στην έκταση που αυτές οι συμβάσεις περιλαμβάνουν την παροχή υπηρεσιών πληρωμής, και υπερισχύουν κάθε άλλης αντίθετης συμφωνίας. Οι πελάτες έχουν περαιτέρω το δικαίωμα να προβάλλουν αντιρρήσεις μέσα σε δύο μήνες από την κοινοποίηση σε αυτούς της σύμβασης πλαίσιο. Αν ο πελάτης, παρά την αρχική αποδοχή των όρων, θελήσει να καταγγείλει στη συνέχεια τη σύμβαση, έχει το δικαίωμα να καταγγείλει οποτεδήποτε και αζημίως τη σύμβαση παροχής υπηρεσιών πληρωμής, εκτός αν τα μέρη είχαν συμφωνήσει την τήρηση προηγούμενης συμφωνίας, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να ξεπεράσει τον ένα (1) μήνα.

Πριν και μετά την υπογραφή της εν λόγω σύμβασης, παρέχονται απαραίτητες βασικές πληροφορίες στον πελάτη. Ακολουθώντας, οι πελάτες έχουν εύκολα τη δυνατότητα να συγκρίνουν τους όρους που προσφέρονται και να επιλέξουν την καλύτερη για τις ανάγκες τους επιλογή. Ο πελάτης δεν επιβαρύνεται με οιαδήποτε χρέωση για να του παρασχεθεί η υποχρεωτικά απαιτούμενη πληροφόρηση όπως και πληροφόρηση σχετική με τα διορθωτικά και προληπτικά μέτρα που δύναται να ληφθούν για να εξασφαλίσουν την προσήκουσα εκτέλεση των εντολών πληρωμής.

Οι πελάτες έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν επιστροφή του ποσού που μετεφέρθη στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- μη εξουσιοδοτημένη πίστωση λογαριασμού του πελάτη για αγορά προϊόντων – υπηρεσιών,
- εξουσιοδοτημένη πίστωση λογαριασμού του πελάτη για αγορά προϊόντων – υπηρεσιών στην οποία ωστόσο (α) η εξουσιοδότηση δεν ανέφερε το ακριβές ποσό της συναλλαγής πληρωμής και (β) το ποσό της συναλλαγής πληρωμής υπερέβαινε το ποσό που ευλόγως ανέμενε ο πελάτης λαμβανομένων υπόψη των προηγούμενων συνηθειών εξόδων του, τους όρους της σύμβασης-πλαίσιο και τις σχετικές περιστάσεις της υπόθεσης,
- μη εκτέλεση ή ελαττωματική εκτέλεση της συναλλαγής πληρωμής από την τράπεζα.

Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων

Στις 3 Αυγούστου 2010 δημοσιεύθηκε ο Ν. 3869/2010 (ΦΕΚ Α' 130/3.8.2010) για τη ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις, ο οποίος τροποποιήθηκε κατά βάση από τους Ν. 3996/2011, 4019/2011 και 4161/2013. Ο Ν. 3869/2010 δίνει τη δυνατότητα στους υπερχρεωμένους οφειλέτες που έχουν περιέλθει, χωρίς δόλο, σε αποδεδειγμένη μόνιμη αδυναμία πληρωμής των ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, να υποβάλουν αίτηση για ρύθμιση των οφειλών τους για τέσσερα χρόνια και απαλλαγή από το υπόλοιπο της οφειλής τους σύμφωνα με τους

όρους της ρύθμισης. Στις ρυθμίσεις του νόμου υπάγονται όλα τα φυσικά πρόσωπα, καταναλωτές και επαγγελματίες, και γενικά όλα τα πρόσωπα που δεν έχουν πτωχευτική ικανότητα.

Το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο ρυθμίζει όλα τα χρέη προς τράπεζες (καταναλωτικά, στεγαστικά, επαγγελματικά) καθώς και όλα τα χρέη προς τρίτους, με εξαίρεση οφειλές από αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, οφειλές από φόρους και τέλη προς το Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού, τέλη προς Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και οφειλές από δάνεια που παρασχέθηκαν από Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης υπό τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του Ν. 3586/2007.

Οι οφειλές θα πρέπει να έχουν αναληφθεί πλέον του ενός (1) έτους πριν την υποβολή της σχετικής αίτησης στη γραμματεία του δικαστηρίου και η απαλλαγή του οφειλέτη από τα χρέη του σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3869/2010 μπορεί να γίνει μία φορά.

Σύμφωνα με το Ν. 3869/2010 η διαδικασία περιλαμβάνει κατά βάση τρία στάδια: (α) δυνητική διαδικασία προδικαστικού συμβιβασμού, (β) διαδικασία δικαστικού συμβιβασμού (προδικασία-συμβιβαστική επίλυση διαφοράς), (γ) δικαστική ρύθμιση χρεών.

Για τους σκοπούς του νόμου αυτού τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται μέσα σε δέκα ημέρες από την υποβολή σε αυτά σχετικού αιτήματος του οφειλέτη να του παραδώσουν χωρίς επιβάρυνση αναλυτική κατάσταση των προς αυτά οφειλών του κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα, καθώς και το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή, καθώς και να τον ενημερώσουν εγγράφως για το ποσό που αντιστοιχεί στο 10% της τελευταίας ενήμερης δόσης.

Στην περίπτωση δικαστικού συμβιβασμού, ο οφειλέτης υποβάλλει αίτηση στο κατά τόπο αρμόδιο Ειρηνοδικείο και προσκομίζει αποδείξεις για την περιουσία, το εισόδημά του, τα χρέη καθώς και ένα σχέδιο διευθέτησης.

Από την κατάθεση της αίτησης ρύθμισης και μέχρι την έκδοση της σχετικής δικαστικής απόφασης ο οφειλέτης οφείλει να καταβάλλει μηνιαίως στους πιστωτές του ποσοστό του εισοδήματός του. Συγκεκριμένα, το ποσό που οφείλει να καταβάλλει δεν μπορεί να είναι μικρότερο από το 10% των μηνιαίων δόσεων που όφειλε να καταβάλλει σε όλους τους δανειστές του μέχρι τη στιγμή της υποβολής της αίτησης, το δε ελάχιστο ποσό καταβολής συνολικά στους δανειστές ανέρχεται σε 40 ευρώ μηνιαίως.

Σε περίπτωση που ο οφειλέτης υπαίτιως καθυστερεί την πληρωμή των δόσεων για περισσότερα από τρεις μήνες, το δικαστήριο μπορεί, κατόπιν υποβολής αίτησης πιστωτή που κατατίθεται εντός 4 μηνών από την παράβαση, να διατάξει την ακύρωση του σχεδίου διευθέτησης.

Αν το σχέδιο διευθέτησης δεν γίνει δεκτό από τους πιστωτές ή αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την υποκατάσταση της συγκατάθεσης των πιστωτών που διαφωνούν το δικαστήριο εκκινεί τη διαδικασία για την έκδοση απόφασης για τη ρύθμιση των οφειλών. Αν το δικαστήριο, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες της διαφοράς, κρίνει ότι η περιουσία και το εισόδημα του οφειλέτη δεν επαρκούν ορίζει ένα ποσό το οποίο πρέπει να πληρώσει ο οφειλέτης στους πιστωτές του σε μηνιαία βάση για περίοδο από τρία έως πέντε έτη.

Αν το δικαστήριο κρίνει ότι απαιτείται η ρευστοποίηση της περιουσίας του οφειλέτη διορίζει εκκαθαριστή. Οι απαιτήσεις των πιστωτών που έχουν εμπράγματη ασφάλεια ικανοποιούνται προνομιακά από το προϊόν της ρευστοποίησης. Ωστόσο, ο οφειλέτης δύναται να υποβάλει στο δικαστήριο πρόταση εκκαθάρισης ζητώντας να εξαιρεθεί από την εκποίηση βεβαρημένο ή μη με εμπράγματη ασφάλεια ακίνητο (όχι μόνο σε περιπτώσεις πλήρους κυριότητας αλλά και σε περιπτώσεις ψιλής κυριότητας και επικαρπίας), που χρησιμεύει ως κύρια κατοικία του, εφόσον τούτο δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τις ισχύουσες διατάξεις όριο αφορολόγητης απόκτησης πρώτης κατοικίας, προσαυξημένο κατά πενήντα τοις εκατό. Στην περίπτωση αυτή το δικαστήριο ρυθμίζει την ικανοποίηση απαιτήσεων των πιστωτών σε συνολικό ποσό που μπορεί να ανέρχεται μέχρι και στο ογδόντα τοις εκατό (80%) της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου της κύριας κατοικίας και με περίοδο εξόφλησης που εξαρτάται από τη διάρκεια της σύμβασης και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 35 έτη.

Η προσήκουσα εκπλήρωση από τον οφειλέτη των υποχρεώσεων που επιβάλλονται με την απόφαση που εκδίδεται σε εφαρμογή της διαδικασίας ρύθμισης των χρεών απαλλάσσει τον οφειλέτη από οποιοδήποτε υφιστάμενο υπόλοιπο οφειλής όλων των πιστωτών, περιλαμβανομένων απαιτήσεων πιστωτών που δεν είχαν ανακοινώσει τις απαιτήσεις τους. Κατόπιν αίτησης του οφειλέτη το δικαστήριο πιστοποιεί την εν λόγω απαλλαγή στους πιστωτές. Αν ο οφειλέτης καθυστερεί την εκπλήρωση των υποχρεώσεων από τη ρύθμιση οφειλών για χρονικό διάστημα πλέον των τριών (3) μηνών ή άλλως δυστροπεί επανειλημμένα στην τήρηση της ρύθμισης, το δικαστήριο δύναται να διατάξει την έκπτωση του

οφειλέτη από τη ρύθμιση κατόπιν αίτησης οποιουδήποτε θιγόμενου πιστωτή, η οποία πρέπει να υποβληθεί το αργότερο εντός τεσσάρων μηνών από την επέλευση του λόγου έκπτωσης. Σε περίπτωση που δεν ευοδωθεί απαλλαγή του οφειλέτη από τις οφειλές του με τις διατάξεις του Ν. 3869/2010, οι απαιτήσεις των πιστωτών επαναφέρονται στο ύψος το οποίο θα βρίσκονταν αν δεν είχε υποβληθεί η αίτηση για ρύθμιση οφειλών αφαιρουμένου τυχόν ποσού που καταβλήθηκε από τον οφειλέτη.

Τα δικαιώματα των πιστωτών κατά συνοφειλετών ή εγγυητών δεν επηρεάζονται εκτός αν οι εν λόγω συνοφειλέτες ή εγγυητές υπόκεινται επίσης στην ίδια διαδικασία αφερεγγυότητας. Ο οφειλέτης απαλλάσσεται έναντι των εγγυητών, των εις ολόκληρον υπόχρεων ή άλλων δικαιούχων σε αναγωγή. Τα δικαιώματα των εμπραγμάτων εξασφαλισμένων πιστωτών επί του υπέγγυου αντικειμένου επίσης δεν επηρεάζονται.

Δυνάμει του Ν. 4224/2013 και της Πράξης του Υπουργικού Συμβουλίου υπ' αριθμ. 6/2014, συστάθηκε το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (στο εξής το «Συμβούλιο»), αποστολή του οποίου είναι ιδίως:

- i) η διαμόρφωση πολιτικών σχετικά με την οργάνωση ενός ολοκληρωμένου μηχανισμού αποτελεσματικής διαχείρισης των μη εξυπηρετούμενων ιδιωτικών δανείων,
- ii) οι προτάσεις τροποποιήσεων του υφιστάμενου νομικού πλαισίου σε θέματα ουσίας και διαδικασίας για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας στην επίλυση θεμάτων ιδιωτικού χρέους, συμπεριλαμβανομένης της επιτάχυνσης των διαδικασιών αναφορικά με τις καθυστερούμενες αποπληρωμές και τη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την αγορά ακινήτων,
- iii) η κατάρτιση δράσεων ευαισθητοποίησης για την άμεση και αποτελεσματική ενημέρωση και υποστήριξη των πολιτών και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τη λήψη αποφάσεων επί των ανωτέρω θεμάτων,
- iv) η δημιουργία ενός δικτύου παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για θέματα διαχείρισης οφειλών.

Σύμφωνα με το Ν. 4224/2013 το Συμβούλιο θα ορίζει τις αρχές του «συνεργάσιμου δανειολήπτη» και θα προβαίνει ετησίως με βάση τα ετήσια στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ στην εκτίμηση των «εύλογων δαπανών διαβίωσης», που θα ενσωματωθούν στον Κώδικα Δεοντολογίας για τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων (βλ. ενότητα «Περιορισμοί στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης παρασχεθεισών εξασφαλίσεων»).

Τέλος, προβλέπεται ότι ο Συνήγορος του Καταναλωτή θα διαμεσολαβεί μεταξύ δανειστών και οφειλετών, με σκοπό τη ρύθμιση των μη εξυπηρετούμενων δανείων, ιδίως αναφορικά με θέματα που άπτονται της εφαρμογής του προαναφερθέντος Κώδικα Δεοντολογίας Τραπεζών.

Επιτόκια

Κατά το ελληνικό δίκαιο, τα επιτόκια που εφαρμόζονται σε τραπεζικά δάνεια δεν υπόκεινται σε ανώτατο όριο εκ του νόμου, αλλά πρέπει να συμμορφώνονται με ορισμένες προϋποθέσεις που αποσκοπούν στη διασφάλιση της σαφήνειας και της διαφάνειας, συμπεριλαμβάνοντας και την περίπτωση αναπροσαρμογής. Ειδικότερα, στην ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 «Ενημέρωση των συναλλασσομένων με τα πιστωτικά ιδρύματα για τους όρους που διέπουν τις συναλλαγές τους» και στην υπ' αριθ. 178/19.7.2004 Απόφαση της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος προβλέπεται ότι τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα οφείλουν, μεταξύ άλλων, να διαμορφώνουν τα επιτόκια στο πλαίσιο της αρχής της ανοικτής αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού, συνεκτιμώντας τους κατά περίπτωση αναλαμβανόμενους κινδύνους, και λαμβάνοντας υπόψη ενδεχόμενες μεταβολές στις χρηματοοικονομικές συνθήκες καθώς και στοιχεία και πληροφορίες, τις οποίες οι αντισυμβαλλόμενοι οφείλουν να παρέχουν με ακρίβεια για το σκοπό αυτό. Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι υφίστανται περιορισμοί στον ανατοκισμό. Ειδικότερα, ο ανατοκισμός σε τραπεζικά δάνεια και πιστώσεις επιτρέπεται μόνο εφόσον προβλέπεται ρητά στη σχετική σύμβαση και υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρου 30 του Ν. 2789/2000 και του άρθρου 39 του Ν. 3259/2004, όπως ισχύουν. Περαιτέρω θα πρέπει να σημειωθεί ότι όσον αφορά τον εκτοκισμό δανείων και λοιπών πιστώσεων τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα θα πρέπει να εφαρμόζουν το άρθρο 150 του Ν. 4261/2014 το οποίο, ανεξάρτητα από τη λογιστική αντιμετώπιση σύμφωνα με τα εφαρμοστέα λογιστικά πρότυπα, απαγορεύει στα πιστωτικά ιδρύματα την λογιστικοποίηση των τόκων από δάνεια που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα για χρονική περίοδο μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών ή των έξι (6) μηνών, στην περίπτωση δανείων προς φυσικά πρόσωπα που εξασφαλίζονται πλήρως με ακίνητα.

Εξασφαλίσεις δανείων

Σύμφωνα με το Ν. 4261/2014, τα ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να χορηγούν δάνεια και πιστώσεις σε με εξασφαλίσεις επί ακινήτων και κινητών (συμπεριλαμβανομένων και μετρητών).

Οι διατάξεις του Ν.Δ. 17.7/13.8.1923 αφορούν στη ρύθμιση ζητημάτων εμπράγματης ασφάλειας κατά τη χορήγηση δανείων και ο Ν. 3301/2004 διέπει ζητήματα που σχετίζονται με τις συμφωνίες παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας.

Η ενυπόθηκη χρηματοδότηση από τράπεζες πραγματοποιείται κυρίως με προσημείωση, λόγω του μικρότερου κόστους της προσημείωσης έναντι του κόστους της υποθήκης και της ευχερέστερης εγγραφής της σε σχέση με την υποθήκη. Η προσημείωση δύναται να μετατραπεί σε υποθήκη με βάση τελεσίδικη καταψηφιστική δικαστική απόφαση.

Ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά στην Τράπεζα της Ελλάδος

Το πλαίσιο της τήρησης ελάχιστων υποχρεωτικών αποθεματικών στην Τράπεζα της Ελλάδος έχει τροποποιηθεί σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ευρωσυστήματος. Από τον Ιανουάριο 2012, ο συντελεστής του ελάχιστου υποχρεωτικού αποθεματικού έχει οριστεί, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ευρωσυστήματος, στο 1% για όλες τις κατηγορίες καταθέσεων προς πελάτες που αποτελούν την βάση δεσμεύσεων, με εξαίρεση τις εξής κατηγορίες για τις οποίες ισχύει μηδενικός συντελεστής:

- προθεσμιακές καταθέσεις με συμφωνημένη λήξη άνω των δύο (2) ετών,
- καταθέσεις υπό προειδοποίηση άνω των δύο (2) ετών,
- γeros (συμβάσεις επαναγοράς), και
- χρεόγραφα με συμφωνημένη λήξη άνω των δύο (2) ετών.

Αυτός ο συντελεστής εφαρμόζεται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα.

Περιορισμοί στη διαδικασία αναγκαστικής εκτέλεσης παρασχεθεισών εξασφαλίσεων

Σύμφωνα με τον Ν. 3814/2010 «Κύρωση της από 26.9.2009 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου σχετικά με ΦΠΑ, ληξιπρόθεσμες οφειλές, αναστολή πλειστηριασμών», όπως ισχύει οι πλειστηριασμοί, οι οποίοι επισπεύδονται για την ικανοποίηση απαιτήσεων που δεν υπερβαίνουν το ποσό των €200.000 από πιστωτικά ιδρύματα και εταιρείες παροχής πιστώσεων και από τους εκδοχείς των απαιτήσεων αυτών ανεστάλησαν προσωρινά μέχρι και τις 30 Ιουνίου 2010. Έπειτα από παρατάσεις που δόθηκαν σύμφωνα με τις εφαρμοστέες νομτικές διατάξεις (άρθρο 40 του Ν. 3858/2010, άρθρο 1 του Ν. 3949/2011, άρθρο 46 του Ν. 3986/2011, άρθρο 1 του Ν. 4047/2012 και άρθρο 1 του Ν. 4128/2013) η περίοδος αναστολής των πλειστηριασμών παρατάθηκε έως την 31η Δεκεμβρίου 2013.

Σύμφωνα με το Ν. 4224/2013 η προσωρινή αναστολή πλειστηριασμών ισχύει για το χρονικό διάστημα από 1 Ιανουαρίου 2014 έως 31 Δεκεμβρίου 2014. Πλέον η αναστολή ισχύει για πλειστηριασμούς ακινήτων που χρησιμοποιούνται ως κύρια κατοικία των οφειλετών, εφόσον η αντικειμενική αξία του ακινήτου δεν υπερβαίνει τις διακόσιες χιλιάδες ευρώ (€200.000) και εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι κατωτέρω προϋποθέσεις: (α) το ετήσιο δηλωθέν οικογενειακό εισόδημα του οφειλέτη δεν υπερβαίνει τα €35.000, (β) η συνολική αξία της περιουσίας του οφειλέτη δεν υπερβαίνει τις €270.000 και εξ αυτής το σύνολο των καταθέσεων και κινητών αξιών του οφειλέτη στην Ελλάδα και το εξωτερικό την 20 Νοεμβρίου 2013 δεν υπερβαίνει το ποσό των €15.000. Η περιουσία του οφειλέτη που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού δεν προστατεύεται πλέον από τις διαδικασίες πλειστηριασμού. Κατά τη διάρκεια της αναστολής ο οφειλέτης υποχρεούται να προβαίνει σε μηνιαίες καταβολές στους δανειστές του. Ωστόσο, σε εξαιρετικές περιπτώσεις (π.χ., οφειλέτες χωρίς εισόδημα), είναι δυνατό να μην γίνονται οι σχετικές καταβολές.

Επίσης, σύμφωνα με τον Ν.3869/2010, όπως ισχύει, σχετικά με την ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων, μπορεί να επιβληθούν περιορισμοί στην εκτέλεση εξασφαλίσεων συνεπεία δικαστικής απόφασης που θα εκδοθεί στο πλαίσιο του νόμου αυτού. Την 31 Δεκεμβρίου 2012, οι ανεξόφλητες οφειλές των πελατών της Τράπεζας που είχαν υποβάλει αίτηση στο δικαστήριο για υπαγωγή τους στις διατάξεις του Ν. 3869/2010 ανέρχονταν σε €839 εκατ., ενώ την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε €1.838 εκατ.

Επιπλέον, περιορισμοί στην εκτέλεση μη εξυπηρετούμενων δανείων περιλαμβάνονται στον Κώδικα Δεοντολογίας για τη Διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων ο οποίος έχει τεθεί σε διαβούλευση από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει του Ν. 4224/2013 και αναμένεται να δημοσιευθεί και να τεθεί σε ισχύ εντός των επομένων μηνών και πάντως μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2014.

Πρόγραμμα Διευκόλυνσης

Ο Ν. 4161/2013 θέσπισε ένα πρόγραμμα διευκόλυνσης που επιτρέπει σε φυσικά πρόσωπα που αντιμετωπίζουν οικονομική δυσχέρεια να εξυπηρετήσουν τα δάνεια τους καταβάλλοντας μειωμένες μηνιαίες δόσεις και για συγκεκριμένη

χρονική διάρκεια. Η παροχή του προγράμματος διευκόλυνσης επιτρέπεται μόνο για απαιτήσεις απορρέουσες από συμβάσεις δανειακών προϊόντων με αρχική ημερομηνία σύναψης έως την 30 Ιουνίου 2010 και για τις ενήμερες οφειλές τους, με εμπράγματη εξασφάλιση επί της κύριας κατοικίας και οφειλές προς πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα.

Δικαίωμα να υπαχθούν στο πρόγραμμα διευκόλυνσης έχουν φυσικά πρόσωπα των οποίων το συνολικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ήταν μειωμένο τουλάχιστον κατά 20% σε σύγκριση με τα αποκτηθέντα εισοδήματα κατά το έτος 2009. Οι διατάξεις του Ν. 4161/2013 επιβάλλουν πρόσθετες προϋποθέσεις υπαγωγής που σχετίζονται, μεταξύ άλλων, με την αξία της κύριας κατοικίας του οφειλέτη και το σύνολο της ακίνητης του περιουσίας, καθώς επίσης και το συνολικό ετήσιο οικογενειακό εισόδημα. Οι οφειλέτες που επωφελούνται από το πρόγραμμα διευκόλυνσης υπόκεινται σε συνεχή υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης για κάθε μεταβολή της εισοδηματικής και περιουσιακής τους κατάστασης, και η μη τήρηση της εν λόγω υποχρέωσης επιφέρει την απομάκρυνση τους από το πρόγραμμα διευκόλυνσης. Επιπλέον, θα πρέπει να σημειωθεί ότι το πρόγραμμα διευκόλυνσης παρέχεται εφάπαξ και για μέγιστη διάρκεια 48 μηνών (περίοδος χάριτος). Μετά την πάροδο της περιόδου χάριτος, το πρόγραμμα διευκόλυνσης λύεται αυτόματα και ο οφειλέτης, εάν δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, θα συνεχίσει να εκπληρώνει τις συμβατικές υποχρεώσεις του, όπως είχε αρχικά συμφωνηθεί πριν την ένταξή του στο πρόγραμμα διευκόλυνσης και επέρχεται επιμήκυνση της διάρκειας εκτέλεσης της σύμβασης για χρονικό διάστημα ίσο με αυτό της περιόδου χάριτος.

Τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα υποχρεούνται να απόσχουν από κάθε καταγγελία της υπαχθείσας στο πρόγραμμα δανειακής σύμβασης και από κάθε ατομική δίωξη κατά του οφειλέτη και του εγγυητή. Η αρχική προθεσμία για την υποβολή της αίτησης προκειμένου να ωφεληθούν από τις σχετικές διατάξεις ήταν η 16 Ιανουαρίου 2014. Ωστόσο, δυνάμει της υπ' αριθμόν Ζ1-32/2014 Υπουργικής Απόφασης, υπήρξε παράταση της εν λόγω προθεσμίας για ακόμη τρεις μήνες.

Καταναλωτική πίστη

Τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα υπόκεινται σε ποικίλες νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις και ιδίως στο Ν. 2251/1994, που σκοπό έχουν να προστατεύσουν τους καταναλωτές από τους καταχρηστικούς όρους και προϋποθέσεις. Η νομοθεσία αυτή θέτει κανόνες για την εμπορία από απόσταση και τη διαφήμιση χρηματοοικονομικών υπηρεσιών ενώ παράλληλα απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και παραπλανητικές πράξεις, παραλείψεις και εμπορικές πρακτικές και προσδιορίζονται οι συνέπειες – κυρώσεις που επιβάλλονται σε περίπτωση παραβάσεως των σχετικών κανόνων.

Παράλληλα, ισχύουν κανονιστικές πράξεις της Διοικήσεως που ρυθμίζουν ειδικά ζητήματα σχετικά με την προστασία καταναλωτή, μεταξύ άλλων, η υπ' αριθμ. Ζ1-798/2008 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης για την απαγόρευση αναγραφής γενικών όρων συναλλαγών που έχουν κριθεί καταχρηστικοί με αμετάκλητες δικαστικές αποφάσεις, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις υπ' αριθμ. Ζ1-21/2011 και Ζ1-74/2011 Αποφάσεις του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Επίσης η ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 περιλαμβάνει κάποιες υποχρεώσεις γνωστοποίησης που εφαρμόζονται στην παροχή τραπεζικών υπηρεσιών από τα πιστωτικά ιδρύματα.

Με την υπ' αριθμ. Ζ1-699/2010 Κοινή Υπουργική Απόφαση («ΚΥΑ») ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η οδηγία 2008/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις συμβάσεις καταναλωτικής πίστης και την κατάργηση της προϊσχύουσας οδηγίας 87/102/ΕΟΚ του Συμβουλίου. Η Απόφαση αυτή προβλέπει αυξημένη προστασία του καταναλωτή στο πλαίσιο συμβάσεων καταναλωτικής πίστης και διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την παροχή τυποποιημένης πληροφόρησης κατά τη διαφήμιση, καθώς και την παροχή προσυμβατικής και συμβατικής ενημέρωσης στους καταναλωτές.

Η Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-699/2010 τροποποιήθηκε, κατά το μέρος που αφορά τα πρόσθετα κριτήρια για τον υπολογισμό του συνολικού ετήσιου πραγματικού επιτοκίου, με την Κοινή Υπουργική Απόφαση Ζ1-111/7.3.2012 (ΦΕΚ Β' 627/2012), η οποία ενσωμάτωσε στην ελληνική νομοθεσία τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/90/ΕΕ.

Απαγόρευση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Η Ελλάδα ως μέλος της Διεθνούς Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες (Financial Action Task Force - «FATF») και ως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης συμμορφώνεται πλήρως με τις συστάσεις της FATF και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από το 2012 δεν έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στη νομοθεσία για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες. Ειδικότερα, έχουν γίνει οι κατωτέρω βελτιώσεις στο ρυθμιστικό πλαίσιο

- Τα πρότυπα της FATF έχουν τροποποιηθεί προκειμένου να ενισχυθούν οι απαιτήσεις για καταστάσεις υψηλού

κινδύνου και να επιτρέψουν στους χρηματοπιστωτικούς φορείς να εστιάσουν σε ζητήματα που εμπεριέχουν υψηλούς κινδύνους. Οι τράπεζες πρέπει πρωτίστως να εντοπίσουν, αξιολογήσουν και να καταλάβουν τους κινδύνους της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και από τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας και στη συνέχεια να υιοθετήσουν τα μέτρα για την ελαχιστοποίηση αυτών των κινδύνων. Αυτή η προσέγγιση κινδύνου τους επιτρέπει, εντός του πλαισίου της FATF, να υιοθετήσουν πιο ευέλικτα μέσα αντιμετώπισης, να χρησιμοποιήσουν τους πόρους τους πιο αποτελεσματικά και να εφαρμόσουν μέτρα αποφυγής του κινδύνου ανάλογα με τη φύση των κινδύνων.

- Εν όψει των ανωτέρω, η Επιτροπή Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων της Τράπεζας της Ελλάδος έχει εκδώσει δύο αποφάσεις (υπ' αριθμ. 94/23/15.11.2013 και 95/10/2013) οι οποίες τροποποιούν την απόφαση υπ' αριθμ. 281/5/17.03.2009 «Πρόληψη της χρησιμοποίησης των εποπτευόμενων από την Τράπεζα της Ελλάδος πιστωτικών ιδρυμάτων και χρηματοπιστωτικών οργανισμών για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας» και ενισχύουν το πλαίσιο λειτουργίας των εποπτευόμενων φορέων στην Ελλάδα. Οι τροποποιήσεις κατά βάση εναρμονίζουν τους εφαρμοστέους κανονισμούς στις τροποποιημένες συστάσεις της FATF σε σχέση με τα «Πολιτικές Εκτεθειμένα Πρόσωπα» (ΠΕΠ) κατηγοριοποιώντας τα ΠΕΠ σαν πελάτες υψηλού κινδύνου, εισαγάγουν κριτήρια για τη χρήση απλοποιημένων διαδικασιών ελέγχου επί συναλλαγών ηλεκτρονικού χρήματος και επιβάλλουν επιπλέον υποχρεώσεις για ύποπτες συναλλαγές που έχουν γνωστοποιηθεί στις εποπτευόμενες τράπεζες και σχετικά με τις διασυννοριακές μεταφορές κεφαλαίων και τις πληροφορίες για τα τραπεζικά προϊόντα υψηλού κινδύνου και τους πελάτες.

Foreign Account Tax Compliance Act («FATCA»)

Η FATCA ψηφίστηκε από το Αμερικανικό Κογκρέσο το 2010 ως μέρος της Hiring Incentives to Restore Employment (HIRE) Act. Η FATCA απαιτεί από τα ξένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (Foreign Financial Institutions - «FFIs») – στα οποία συμπεριλαμβάνεται και η ΕΤΕ αλλά και πολλές από τις εταιρείες του Ομίλου της – να υποβάλουν στη Φορολογική Αρχή των ΗΠΑ (Internal Revenue Service –«IRS») στοιχεία αναφορικά με τους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς που τηρούν σε αυτά Αμερικανοί φορολογούμενοι ή αλλοδαπές οντότητες στις οποίες κατέχουν σημαντική συμμετοχή Αμερικανοί φορολογούμενοι.

Με στόχο την αποφυγή της προβλεπόμενης από την FATCA παρακράτησης, ένα «συμμετέχον FFI» θα πρέπει να προβεί σε σύναψη συμφωνίας με το IRS για: (α) τον εντοπισμό των λογαριασμών Η.Π.Α., (β) την αναφορά συγκεκριμένων πληροφοριών στο IRS σχετικά με τους λογαριασμούς Η.Π.Α. και (γ) την παρακράτηση φόρου 30% επί ορισμένων συνδεδεμένων με τις Η.Π.Α. πληρωμών που λαμβάνουν «μη συμμετέχοντα FFIs» και κάτοχοι λογαριασμών που είναι απρόθυμοι να παράσχουν τις απαιτούμενες από τη FATCA πληροφορίες.

Όσα FFIs δεν συνάψουν συμφωνία με το IRS, θα υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου ύψους 30% για ορισμένους τύπους πληρωμών που σχετίζονται με επενδύσεις Η.Π.Α. Οι κανόνες της FATCA θα τεθούν σε εφαρμογή από την 1 Ιουλίου 2014.

Η εγγραφή των FFIs θα γίνει μέσω της ιστοσελίδας της FATCA και μετά την έγκριση τα FFI θα λάβουν ένα ενιαίο αριθμό αναγνώρισης (GIIN) από το IRS. Κάθε μήνα, από τις 2 Ιουνίου 2014, το IRS θα δημοσιεύει λίστα με τους εγγεγραμμένους και εγκεκριμένους FFIs και το GIIN τους. Οι φορείς παρακράτησης θα βασίζονται στη λίστα αυτή για να επιβεβαιώσουν το GIIN ενός FFIs και να μην κάνουν τη σχετική παρακράτηση.

Το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ σε συνεργασία με τις κυβερνήσεις ξένων χωρών προχώρησε στην κατάρτιση δύο εναλλακτικών προτύπων διακρατικών συμφωνιών (Intergovernmental Agreements – εφεξής «IGAs») που διευκολύνουν την αποτελεσματική και αποδοτική εφαρμογή της FATCA και να μειώσουν περαιτέρω τις επιβαρύνσεις των FFIs σε συνεργαζόμενες χώρες. Σύμφωνα με το μοντέλο 1 IGA το μοντέλο αναφοράς 1 FFIs θα αναφέρει συγκεκριμένες πληροφορίες για τους λογαριασμούς των ΗΠΑ στην κυβέρνηση, και θα ακολουθεί αυτοματοποιημένη ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο κυβερνήσεων. Σύμφωνα με το μοντέλο 2 IGA το μοντέλο αναφοράς 2 FFIs θα αναφέρει συγκεκριμένες πληροφορίες για τους λογαριασμούς ΗΠΑ κατευθείαν στο IRS με τρόπο συμβατό με τις κατευθύνσεις της FATCA και θα ακολουθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο κυβερνήσεων Το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ συνεργάζεται με περισσότερες από 80 χώρες σε όλο τον κόσμο για τον περιορισμό της εξωχώριας φοροδιαφυγής. Μέχρι στιγμής, οι κατωτέρω χώρες έχουν υπογράψει ή μονογράψει αυτές τις συμφωνίες. Συγκεκριμένα για το μοντέλο 1 IGA ο Καναδάς, η Κόστα Ρίκα, τα νησιά Καΐμαν, η Δανία, η Γαλλία, η Γερμανία, τα νησιά Γκέρνσεϊ (Guernsey), η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, η Νήσος του Μαν (Isle of Man), η Ιταλία, τα νησιά Τζέρσεϊ (Jersey), η Μάλτα,

ο Μαυρίκιος, το Μεξικό, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Ισπανία και ενώ για το μοντέλο 2 IGA οι Βερμούδες, η Ιαπωνία, ενώ περισσότερες συμφωνίες αναμένεται να υπογραφούν στο άμεσο μέλλον.

Οι χώρες FFIs στο μοντέλο 1 IGA θα έχουν επιπλέον χρόνο πέραν από την 1 Ιουλίου 2014 να εγγραφούν στο IRS και να πάρουν ένα GIIN με σκοπό να εξασφαλίσουν ότι θα περιληφθούν στη λίστα IRS FFI πριν την 1 Ιανουαρίου 2015.

Εν όψει των ανωτέρω η ΕΤΕ έχει ολοκληρώσει το έργο της εκτίμησης αντικτύπου για την ίδια και τις Εταιρείες του Ομίλου εσωτερικού, ενώ έχει ξεκινήσει έργο σε επίπεδο Ομίλου με στόχο τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις απαιτήσεις αναγνώρισης, παρακράτησης και αναφοράς που επιβάλλει το νέο κανονιστικό πλαίσιο.

Λαμβάνοντας υπόψη τον αντίκτυπο που θα έχει η FATCA στις εταιρείες του Ομίλου που θεωρούνται FFIs, καθώς και το γεγονός ότι η υπογραφή διακρατικής συμφωνίας μεταξύ Ελλάδας και IRS αναμένεται να λάβει χώρα πριν το καλοκαίρι του 2014, η Τράπεζα παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις σχετικά με τη FATCA, ενώ παράλληλα συνεργάζεται με όλες τις αρμόδιες αρχές.

Συμμετοχές πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες εταιρείες

Ο Ν. 4261/2014 (ο οποίος αντικατέστησε το Ν. 3601/2007) δεν περιέχει κάποια ρύθμιση για τη συμμετοχή των πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλες εταιρείες. Ο Κανονισμός 575/2013, ο οποίος έχει άμεση εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη (περιλαμβανομένης της Ελλάδας) από 1 Ιανουαρίου 2014, προβλέπει στο άρθρο 89 ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να δημοσιεύσουν την επιλογή τους ανάμεσα στις διαθέσιμες επιλογές που περιλαμβάνονται στο άρθρο 89 του Κανονισμού 575/2013 σχετικά με τις προϋποθέσεις απόκτησης ειδικής συμμετοχής σε άλλες εταιρείες από πιστωτικά ιδρύματα.

Μέχρι σήμερα η Τράπεζα της Ελλάδος δεν έχει δημοσιεύσει τη σχετική επιλογή κατά τα ανωτέρω.

Κατ' έξουσιοδότηση του καταργηθέντος Ν. 3601/2007 είχε εκδοθεί η ΠΔ/ΤΕ 2604/2008, όπως έχει τροποποιηθεί από την Απόφαση 281/10/17.03.2009 της Επιτροπής Τραπεζικών και Πιστωτικών Θεμάτων, η οποία προέβλεπε τις προϋποθέσεις για την απόκτηση ειδικής συμμετοχής ή για την επαύξηση της υφιστάμενης ειδικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο πιστωτικών ιδρυμάτων, χρηματοδοτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών και ανασφαλιστικών εταιρειών, επιχειρήσεων παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, επιχειρήσεων διαχείρισης συστημάτων πληροφορικής, επιχειρήσεων ακίνητης περιουσίας, επιχειρήσεων διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, επιχειρήσεων διαχείρισης συστημάτων πληρωμών, εξωτερικών οργανισμών πιστοληπτικής αξιολόγησης και επιχειρήσεων συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς.

Μετά την ψήφιση του Ν. 4261/2014 δεν είναι σαφές αν και σε ποιο βαθμό εφαρμόζεται η σχετική ΠΔ/ΤΕ 2604/2008, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Υπό την επιφύλαξη των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι νέες και σημαντικές συγκεντρώσεις επιχειρήσεων πρέπει να αναφέρονται στην Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού, κατά τον Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, και να κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφόσον έχουν κοινοτική διάσταση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων επιχειρήσεων, ακολουθώντας τη διαδικασία που ορίζεται σε αυτόν (όπως έχουν συμπληρωθεί με τον Κανονισμό 802/2004).

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Χ.Α. πρέπει να ενημερώνονται στις περιπτώσεις υπέρβασης συγκεκριμένων ορίων συμμετοχών σε εταιρείες εισηγμένες στο Χ.Α. σχετικώς σύμφωνα με τον Ν. 3556/2007, τις σχετικές αποφάσεις της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και τον Κανονισμό του Χρηματιστηρίου.

Συμμετοχές σε ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα

Το άρθρο 23 του Ν. 4261/2014 και οι σχετικές πράξεις του διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, θεσπίζουν συγκεκριμένη διαδικασία γνωστοποίησης στην Τράπεζα της Ελλάδος της πρόθεσης φυσικού ή νομικού προσώπου να αποκτήσει ή να μειώσει συμμετοχή που φθάνει ή υπερβαίνει τα όρια που αναφέρει το άρθρο 24 ανωτέρω (ήτοι, 20%, 1/3 και 50% του συνόλου του μετοχικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου πιστωτικού ιδρύματος που έχει αδειοδοτηθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος), στην οποία περιλαμβάνεται η αξιολόγηση του αποκτώντος ή και η έγκριση, κατά περίπτωση, της ανωτέρω σκοπούμενης απόκτησης.

Η Πράξη της Εκτελεστικής Επιτροπής Νο 22/12.7.2013 της Τράπεζας της Ελλάδος κωδικοποιεί τις ρυθμίσεις για τη διαδικασία για την παροχή άδειας ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα και για την απόκτηση συμμετοχής σε λειτουργούν πιστωτικό ίδρυμα. Η πράξη αυτή καθορίζει την αναγκαία πληροφόρηση για την αξιολόγηση

των εν δυνάμει μετόχων, των εν δυνάμει μελών της διοίκησης και των επικεφαλής των κρίσιμων λειτουργιών του πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές CEBS/2008/214 και EBA/GL/2012/06.

Από το Νοέμβριο του 2014 οι ανωτέρω εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος θα ασκούνται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε συνεργασία με την Τράπεζα της Ελλάδος.

Προτάσεις Ευρωπαϊκών Οδηγιών/Κανονισμού

Οδηγία για την Ανάκαμψη και την Εξυγίανση Πιστωτικών Ιδρυμάτων

Στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ, και αλλού εμφανίζεται αυξημένη πίεση από πολιτικούς και κανονιστικούς κύκλους για την εισαγωγή απαιτήσεων να θεσπίζονται μέτρα εξυγίανσης για χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ως λύση για τα ζητήματα που σχετίζονται με ιδρύματα που χαρακτηρίζονται ως «πολύ μεγάλα για να αποτύχουν».

Στις 6 Μαΐου 2014 το Συμβούλιο της ΕΕ υιοθέτησε την ΑΚΕ («Recovery and Resolution Directive RRD», «RRD»). Οι εξουσίες που παρέχονται στις αρχές βάσει της ΑΚΕ χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες: α) προπαρασκευαστικά στάδια και σχέδια για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων εμφάνισης ενδεχόμενων προβλημάτων (προετοιμασία και πρόληψη) β) σε περίπτωση εμφάνισης αρχικών προβλημάτων, εξουσίες για την αναχαίτιση της επιδεινούμενης κατάστασης μιας τράπεζας σε αρχικό στάδιο, ούτως ώστε να αποφευχθεί η αφερεγγυότητα (έγκαιρη παρέμβαση) και γ) εάν η αφερεγγυότητα ενός ιδρύματος αποτελεί λόγο ανησυχίας ως προς το γενικό δημόσιο συμφέρον, ένα σαφές μέσο για την αναδιοργάνωση ή την εκκαθάριση της τράπεζας με συντεταγμένο τρόπο, διατηρώντας ταυτόχρονα τις κρίσιμες λειτουργίες της και περιορίζοντας, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, κάθε έκθεση των φορολογουμένων σε απώλειες σε περίπτωση αφερεγγυότητας (εξυγίανση).

Η ΑΚΕ περιλαμβάνει τέσσερα εργαλεία και εξουσίες εξυγίανσης: (α) την πώληση δραστηριοτήτων, η οποία επιτρέπει στις αρχές εξυγίανσης την πώληση ενός ιδρύματος, είτε το σύνολο είτε τμήματα των δραστηριοτήτων του, με εμπορικούς όρους χωρίς να απαιτείται η συναίνεση των μετόχων ή η συμμόρφωση με διαδικαστικές απαιτήσεις που διαφορετικά θα ίσχυαν, (β) δημιουργία μεταβατικού ιδρύματος, με την οποία δίνει τη δυνατότητα στις αρχές εξυγίανσης να μεταφέρουν το σύνολο ή μέρος των δραστηριοτήτων ενός ιδρύματος σε μία οντότητα υπό κρατικό έλεγχο, (γ) διαχωρισμό περιουσιακών στοιχείων, ο οποίος επιτρέπει στις αρχές εξυγίανσης τη μεταφορά απομειωμένων ή προβληματικών περιουσιακών στοιχείων σε ένα όχημα διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων που θα επιτρέψει τη διαχείριση τους σε βάθος χρόνου και (δ) διάσωση με ίδια μέσα (bail-in), η οποία δίνει στις αρχές εξυγίανσης την εξουσία να διαγράψουν τις απαιτήσεις των ανώτερων μη εξασφαλισμένων πιστωτών και των πιστωτών μειωμένης εξασφάλισης ενός πτωχευμένου ιδρύματος και τη μετατροπή των μη εξασφαλισμένων απαιτήσεων σε μετοχικό κεφάλαιο (βάσει ορισμένων παραμέτρων ως προς το ποιες απαιτήσεις θα είναι επιλέξιμες σε διάσωση με ίδια μέσα).

Εκτός από το εργαλείο της διάσωσης με ίδια μέσα, που αναμένεται να εφαρμοστεί από την 1 Ιανουαρίου 2016, συζητείται τα μέτρα που παρατίθενται στην ΑΚΕ (συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας των αρμόδιων αρχών να ενοποιήσουν όλα τα μη κοινά μέσα του κεφαλαίου της κατηγορίας I και της κατηγορίας II) να εφαρμοστούν από τα κράτη μέλη από την 1 Ιανουαρίου, 2015.

Οι αρμοδιότητες που καθορίζονται στην ΑΚΕ θα επηρεάσουν το πώς διοικούνται τα πιστωτικά ιδρύματα και οι επενδυτικές εταιρίες, καθώς και, σε ορισμένες περιπτώσεις, τα δικαιώματα των πιστωτών.

Τον Ιανουάριο του 2012 η Τράπεζα της Ελλάδος εξέδωσε την υπ' αρ. 2648/19.01.2012 Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος με την οποία καθορίζονται οι απαιτήσεις για την υποβολή σχεδίου ανάκαμψης και εξυγίανσης από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Προταθείς κανονισμός για τον υποχρεωτικό διαχωρισμό συγκεκριμένων τραπεζικών δραστηριοτήτων

Στις 29 Ιανουαρίου 2014, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε πρόταση για νέο κανονισμό μετά τις εισηγήσεις που δημοσιεύτηκαν την 31 Οκτωβρίου 2012 από την Ομάδα Liikanen για τον υποχρεωτικό διαχωρισμό συγκεκριμένων τραπεζικών δραστηριοτήτων. Ο προταθείς κανονισμός περιλαμβάνει νέους κανόνες προκειμένου να παύσουν οι μεγαλύτερες και πλέον περίπλοκες τράπεζες να ασκούν τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό. Οι νέοι κανόνες θα δίνουν επίσης στις αρμόδιες αρχές την εξουσία να απαιτήσουν από αυτές τις τράπεζες να διαχωρίσουν αυτές τις δραστηριότητες από την επιχειρηματική δραστηριότητα της αποδοχής καταθέσεων, εφόσον η ενασχόλησή τους με τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό υπονομεύει τη χρηματοοικονομική σταθερότητα. Μαζί με αυτή την πρόταση, η Επιτροπή υιοθέτησε παράλληλα άλλα μέτρα που στοχεύουν στο να αυξήσουν τη διαφάνεια των συγκεκριμένων συναλλαγών.

Ο προταθείς κανονισμός θα εφαρμόζεται σε ευρωπαϊκές τράπεζες που τελικά θα χαρακτηρίζονται ως διεθνείς συστημικά σημαντικές τράπεζες ("G-SIBs") ή που θα υπερβαίνουν τα ακόλουθα όρια για τρία συνεχόμενα έτη: α) συνολικά περιουσιακά στοιχεία ίσα ή υπερβαίνοντα τα €30 δισ., β) σύνολο εμπορικών περιουσιακών στοιχείων υποχρεώσεων ίσο ή υπερβαίνοντα τα €70 δισ. ή 10% του συνόλου των περιουσιακών του στοιχείων. Στις τράπεζες που πληρούν μία από τις ως άνω προϋποθέσεις θα απαγορεύεται αυτόματα να διαπραγματεύονται για ίδιο λογαριασμό, ορίζοντάς τες στενά ως δραστηριότητες που δεν σκοπεύουν στην αντιστάθμιση κινδύνου ή που δεν έχουν σύνδεση με ανάγκη πελάτη. Επιπροσθέτως, αυτές οι τράπεζες δεν θα επιτρέπεται να συμμετέχουν σε hedge funds, ή σε οντότητες που ασκούν τη δραστηριότητα της διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό ή χρηματοδοτούν hedge funds. Άλλες εμπορικές και επενδυτικές τραπεζικές δραστηριότητες – συμπεριλαμβανομένης της ειδικής διαπραγμάτευσης, χρηματοδότησης εταιρειών επιχειρηματικών συμμετοχών και κεφαλαίων ιδιωτικών συμμετοχών, επένδυσης και χρηματοδότησης περίπλοκων τιτλοποιήσεων, πωλήσεων και διαπραγμάτευσης παραγώγων – δεν θα υπόκεινται στην απαγόρευση, ωστόσο, ενδέχεται να συμπεριληφθούν στο διαχωρισμό.

Η απαγόρευση διαπραγμάτευσης για ίδιο λογαριασμό θα εφαρμοστεί από 1 Ιανουαρίου 2017 και ο αποτελεσματικός διαχωρισμός των υπόλοιπων δραστηριοτήτων διαπραγμάτευσης από την 1 Ιουλίου 2018.

Προταθείσα κοινοτική οδηγία για τη φορολόγηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών

Την 14 Φεβρουαρίου 2013 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε νομοθετική πρόταση για νέο φόρο επί των χρηματοοικονομικών συναλλαγών. Η πρόταση ακολούθησε την εξουσιοδότηση του Συμβουλίου να προχωρήσει με την υιοθέτηση αυτού μέσω ενισχυμένης συνεργασίας, ήτοι να περιοριστεί η υιοθέτηση σε 11 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Παρότι η εφαρμογή αρχικά αναμενόταν για την 1 Ιανουαρίου 2014, η διαδικασία καθυστέρησε.

Δεδομένης της ανησυχίας που ξεφράσθη από επιχειρηματικούς συλλόγους και το χρηματοοικονομικό τομέα, δεν είναι σαφές πώς αυτό ο φόρος θα προχωρήσει και πώς θα εφαρμοστεί. Εάν εφαρμοστεί, η επίδραση στην «πραγματική οικονομία» όπως τώρα αναμένεται – ειδικά για τις επιχειρήσεις – μπορεί να είναι σοβαρή, καθώς πολλές χρηματοοικονομικές συναλλαγές γίνονται για λογαριασμό επιχειρήσεων που άλλως θα επιβαρυνθούν με τον εν λόγω φόρο. Για παράδειγμα, ο ως άνω φόρος θα αύξανε το κόστος για την πώληση και μεταβίβαση ενός εταιρικού ομολόγου ενώ ευρέως αναγνωρίζεται ότι πρέπει να δοθούν κίνητρα για την πρόσβαση στις κεφαλαιαγορές των εταιρικών εκδοτών.

3.21.4 Η δημοσιονομική κρίση της Ελλάδας και οι συνεχιζόμενες προκλήσεις στην παγκόσμια οικονομία

Για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013, το 49,4% των καθαρών εσόδων από τόκους του Ομίλου και το 66,2% των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών προ προβλέψεων απομείωσης προήλθαν από την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, σε συνέχεια της ολοκλήρωσης του PSI το Μάρτιο και τον Απρίλιο του 2012 και της επαναγοράς των ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου το Δεκέμβριο του 2012, κατά την 31 Δεκεμβρίου 2013 ο Όμιλος κατείχε €4,8 δισ. σε ομόλογα και έντοκα γραμμάτια του Ελληνικού Δημοσίου που αντιπροσωπεύουν το 4,4% του συνολικού ενεργητικού του Ομίλου και το 24,2% των ομολόγων του εμπορικού και του επενδυτικού χαρτοφυλακίου. Ως εκ τούτου, η ποιότητα του ενεργητικού, η οικονομική κατάσταση και τα λειτουργικά αποτελέσματα του Ομίλου εξαρτώνται σημαντικά από τις μακροοικονομικές και πολιτικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα.

Η ελληνική οικονομία εξακολούθησε να αντιμετωπίζει σημαντικές μακροοικονομικές δυσκολίες, που προήλθαν από την προσπάθεια η οποία ξεκίνησε το 2010, να διορθώσει τις σημαντικές δημοσιονομικές ανισορροπίες, οι οποίες επιδεινώθηκαν από την μεγάλη αβεβαιότητα, τη σημαντική συρρίκνωση της οικονομικής δραστηριότητας και τις βαθιά ριζωμένες διαρθρωτικές αδυναμίες που έθεσαν μεγάλα εμπόδια στην επίτευξη των στόχων του Προγράμματος σταθερότητας.

Μετά από έξι συνεχή χρόνια ύφεσης, προς το τέλος του 2013 η ελληνική οικονομία παρουσίασε τα πρώτα σημάδια σταθεροποίησης. Ο ρυθμός μείωσης του ΑΕΠ (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0704/PressReleases/A0704_SEL84_DT_QQ_04_2013_01_P_EN.pdf) επιβραδύνθηκε το 2013, στο 3,9% ετησίως (έναντι μείωσης 7% το 2012), και στο -2,3% το τελευταίο 3μηνο του έτους. Μάλιστα, ο ρυθμός συρρίκνωσης της οικονομικής δραστηριότητας το τελευταίο τρίμηνο του 2013 είναι μικρότερος, σε ετήσια βάση, από το πρώτο τρίμηνο του 2010, με σημαντική θετική συνεισφορά των καθαρών εξαγωγών, αλλά παράλληλα και μια σχετικά λιγότερο αδύναμη εγχώρια ζήτηση. Σε αυτό το πλαίσιο, η ετήσια συρρίκνωση του ΑΕΠ για το 2013 είναι μικρότερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις του Προγράμματος σταθερότητας (-3,9% έναντι αρχικών εκτιμήσεων -

4,2% ετησίως). Ωστόσο, η οικονομική δραστηριότητα συνέχισε καθοδική πορεία κατά το 2013, πιεσμένη από την συνεχιζόμενη περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, μειώσεις μισθών και συντάξεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, καθώς και δυσμενείς οικονομικές συνθήκες στην Ευρωζώνη. Κατά συνέπεια, οι συνθήκες στην αγορά εργασίας παρέμειναν δύσκολες, καθώς το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 27,5% το τέταρτο τρίμηνο του 2013 (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 13 Μαρτίου 2014), αν και τα στοιχεία για την απασχόληση το τελευταίο τρίμηνο του 2013 και τον Ιανουάριο του 2014 έδειξαν κάποια σημάδια σταθεροποίησης (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 13 Μαρτίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0101/PressReleases/A0101_SJO01_DT_QQ_04_2013_01_F_EN.pdf). Οι τάσεις στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθούν το 2014 με το ποσοστό ανεργίας να μειώνεται σε 26% (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Οικονομική Πρόβλεψη, Χειμώνας 2014), λόγω της αναμενόμενης οριακής αύξησης του πραγματικού ΑΕΠ κατά 0,6% (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Οικονομική Πρόβλεψη, Χειμώνας 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf). Στη σταθεροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας το 2014 αναμένεται να συμβάλει ο τομέας των εξαγωγών, ιδίως του τουρισμού, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των εισροών από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ και την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισης των οφειλών της Γενικής Κυβέρνησης προς τον ιδιωτικό τομέα, καθώς και την εξομάλυνση των συνθηκών χρηματοδότησης της οικονομίας (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ευρωπαϊκή Οικονομική Πρόβλεψη, Χειμώνας 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf).

Όσον αφορά τους βασικούς παράγοντες των μακροοικονομικών τάσεων κατά τα τελευταία χρόνια και την ανάγκη για εκτεταμένη αναδιάρθρωση του χρέους το 2012, η περαιτέρω επιδείνωση της οικονομικής δραστηριότητας αντανακλώντας συρρίκνωση του πραγματικού ΑΕΠ κατά (4,9)% το 2010 και (7,1)% το 2011 σε ετήσια βάση (πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 11 Μαρτίου 2014, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/pdf/ee2_en.pdf) σε συνδυασμό με τις προγραμματισμένες εκταμιεύσεις στο πλαίσιο του νέου Προγράμματος και τις μειωμένες πιθανότητες για οικονομική ανάπτυξη και έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις την περίοδο 2012-2016, κυρίως λόγω των δυσμενών συνθηκών της αγοράς, είχαν οδηγήσει σε επιδείνωση της προβλεπόμενης πορείας του δημόσιου χρέους, με τη σχέση του χρέους προς ΑΕΠ να διαμορφώνεται, από 161% στο τέλος του 2011, σε πάνω από 185% το 2012-13 (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 11/351, Δεκέμβριος 2011, <https://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2011/cr11351.pdf>), δημιουργώντας έτσι την ανάγκη για νέα παρέμβαση για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας του χρέους.

Για την αποκατάσταση της βιωσιμότητας των δημοσίων οικονομικών και τη συνέχιση της συμμετοχής της Ελλάδας στην Ευρωζώνη, η χώρα δεσμεύτηκε να εφαρμόσει ένα φιλόδοξο πρόγραμμα διαρθρωτικών και φορολογικών μεταρρυθμίσεων, οι οποίες ενσωματώθηκαν στη συμφωνία για το δεύτερο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής της Ελλάδας που υπογράφηκε τον Μάρτιο του 2012, το οποίο καταρτίστηκε με γνώμονα τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που θα ευνοεί την ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Η ολοκλήρωση του PSI τον Απρίλιο του 2012 συνέβαλε στη σημαντική μείωση του χρέους της χώρας και των αναγκών εξυπηρέτησής του μέσω της μείωσης των επιτοκίων των νέων ομολόγων που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της ανταλλαγής ομολόγων καθώς και τη σημαντική επιμήκυνση της μέσης διάρκειας του χρέους. Το PSI επέτυχε ονομαστική μείωση του χρέους σε επιλέξιμα ομόλογα ύψους €199 δισ., μειώνοντας άμεσα το βάρος του χρέους κατά περίπου 50% του ΑΕΠ, από 161% του ΑΕΠ στο τέλος του 2011 (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 12/57, Μάρτιος 2012, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>). Το κόστος εξυπηρέτησης των σχετικών τόκων μειώθηκε καθώς το μέσο κόστος της εξυπηρέτησης του χρέους του Δημοσίου περιορίστηκε σε επίπεδο κάτω του 2,8% για την περίοδο 2012-2014, έναντι 4,5% το 2011 (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 13/20, Ιανουάριος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr1320.pdf>). Τέλος, οι πληρωμές χρεολυσίων είναι ελάχιστες μέχρι το 2020, λόγω των μακρών περιόδων χάριτος για τα νέα ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου στο πλαίσιο του PSI και του σημαντικού ποσοστού της επίσημης χρηματοδότησης.

Συνολικά, η ολοκλήρωση του PSI οδήγησε σε σημαντική μείωση του ελληνικού χρέους, στο 145% του ΑΕΠ το πρώτο τρίμηνο του 2012 (πηγή: ΟΔΔΧΧ, Δελτίο Δημοσίου Χρέους αρ.66, Ιούνιος 2012, http://www.minfin.gr/contentapi/f/binaryChannel/minfin/datastore/bc/59/78/bc5978c928675ca6dd81f60976051281fc797679/application/pdf/Bulletin_No66.pdf).

Ένα συμπληρωματικό σχέδιο για τη βελτίωση της δυναμικής του δημόσιου χρέους αποφασίστηκε από το Eurogroup στις 27 Νοεμβρίου 2012 (πηγή: Eurogroup Statement on Greece, 27 Νοεμβρίου 2012, http://www.eurozone.europa.eu/media/367646/eurogroup_statement_greece_27_november_2012.pdf). Το σχέδιο αυτό προβλέπει, μεταξύ άλλων, επαναγορά του χρέους από το Ελληνικό Δημόσιο, νέες τροποποιήσεις στους επίσημους όρους των δανείων (μείωση των επιτοκίων για τα διμερή δάνεια και αναβολή των πληρωμών τόκων για δάνεια του EFSF) και

επιστροφή στην Ελλάδα των εσόδων και των κερδών που προκύπτουν από το χαρτοφυλάκιο ελληνικών ομολόγων του Ευρωσυστήματος. Για περισσότερες πληροφορίες, βλ. παρακάτω «Αποφάσεις του Eurogroup της 27 Νοέμβρη 2012 σχετικά με την εκταμίευση της χρηματοδότησης που εκκρεμεί για το 2012 στο πλαίσιο του Προγράμματος, την κάλυψη του μεσοπρόθεσμου χρηματοδοτικού κενού, και την παροχή πρόσθετης ελάφρυνσης του δημόσιου χρέους».

Οι προκλήσεις σχετικά με τη δημοσιονομική κατάσταση στην Ελλάδα (που επιδεινώνονται από την μεγάλη αβεβαιότητα, τη σημαντική μείωση της ζήτησης, και την αποδυνάμωση των ισολογισμών του ιδιωτικού τομέα) επηρέασαν τη ρευστότητα και την κερδοφορία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ελλάδα με αποτέλεσμα:

- τη μείωση των τιμών για τίτλους χρέους του ελληνικού δημόσιου καθώς και των τιμών άλλων χρηματοοικονομικών και ακινήτων περιουσιακών στοιχείων,
- την περιορισμένη ρευστότητα στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα, ως αποτέλεσμα της περιορισμένης πρόσβασης στις διεθνείς αγορές χρήματος και της σημαντικής μείωσης της εγχώριας καταθετικής βάσης από το τέλος του 2009 έως και το τέλος του 2013 (κατά περίπου 35% σωρευτικά (εκτός κυβερνητικών καταθέσεων)), σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος) και της μεγάλης εξάρτησης από τη χρηματοδότηση από την ΕΚΤ και την Τράπεζα της Ελλάδος (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΔΟΣ, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, σελίδα 97, Πίνακας IV.10 Καταθέσεις και συμφωνίες επαναγοράς των εγχώριων μη ΝΧΙ στα λουπά ΝΧΙ στην Ελλάδα, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>)
- τον αυξανόμενο ανταγωνισμό όσον αφορά την προσέλκυση καταθέσεων, και επομένως και του σχετικού κόστους προσέλκυσης καταθέσεων,
- την αρνητική ροή πιστώσεων προς την οικονομία (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>), και
- την αύξηση του ύψους των δανείων σε καθυστέρηση, η οποία αντανάκλα τη σημαντική επίπτωση της ύφεσης στην ικανότητα του ιδιωτικού τομέα να ανταποκρίνεται στις δανειακές του υποχρεώσεις.

Δεύτερο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής, που υποστηρίζεται από κοινού από το ΔΝΤ και τα κράτη μέλη της Ευρωζώνης (όλα τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτή την υποενότητα αντλούνται από την Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 12/57 (Μάρτιος 2012, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>), και την Περιοδική Έκθεση της ΕΕ για την Ελλάδα του Μαρτίου του 2012).

Τον Μάρτιο του 2012, η κυβέρνηση υπέγραψε τη συμφωνία ενεργοποίησης του Προγράμματος, η διάρκεια του οποίου ισχύει μέχρι το 2016 και υποστηρίζεται από κοινού από το ΔΝΤ και τα κράτη μέλη της ευρωζώνης. Το Πρόγραμμα αντικατέστησε το αρχικό πρόγραμμα των €110 δισεκατομμυρίων, που συμφωνήθηκε τον Μάιο του 2010 για την περίοδο 2010-2013, με τη μορφή κοινού πακέτου χρηματοδότησης από το ΔΝΤ και τα κράτη μέλη της ευρωζώνης. Τα διεθνή δάνεια στήριξης που εκταμιεύθηκαν στο πλαίσιο του αρχικού προγράμματος ανήλθαν σε €73 δισ., εκ των οποίων τα €52,9 δισ. προήλθαν από τα κράτη μέλη της ευρωζώνης και τα €19,9 δισ. από το ΔΝΤ.

Συνολικά, στο πλαίσιο του Προγράμματος, για τα έτη 2012-2016 τα κράτη μέλη της ευρωζώνης μέσω του ΕΤΧΣ και το ΔΝΤ δεσμεύτηκαν να δανείσουν τα μη εκταμιευθέντα ποσά του αρχικού προγράμματος, πλέον των €130 δισ., για την πλήρη κάλυψη των αναμενόμενων αναγκών χρηματοδότησης της Ελλάδας κατά την περίοδο 2012 έως 2014. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, το ΕΤΧΣ μπορεί να διαθέσει συνολικά €144,7 δισ., ενώ το ΔΝΤ θα συνεισφέρει €28 δισ. για τέσσερα χρόνια στο πλαίσιο της Διευρυμένης Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης («ΔΧΔ»). Το Πρόγραμμα είναι σε μεγάλο βαθμό εμπροσθοβαρές, ιδίως όσον αφορά τη χρηματοδότηση από τα κράτη μέλη της ευρωζώνης.

Ένα ποσό €75 δισ. εκταμιεύθηκε από τα κράτη μέλη της ευρωζώνης κατά το πρώτο εξάμηνο του 2012, προκειμένου να χρηματοδοτήσει τα €35,7 δισ. των βελτιώσεων του χρέους στο πλαίσιο του PSI, και των δεδουλευμένων τόκων. Συνολικά, μέχρι το τέλος του 2013, η Ελλάδα είχε λάβει από το ΕΤΧΣ €133,0 δισ. (το οποίο περιλαμβάνει τα €48,2 δισ. της χρηματοδότησης του ελληνικού ΤΧΣ, που προορίζονται για την ανακεφαλαιοποίηση και εξυγίανση των τραπεζών, εκ των οποίων χρησιμοποιήθηκαν μέχρι σήμερα περίπου €38 δισ.) από το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης ύψους €144,6 δισ., στο πλαίσιο του Προγράμματος, και €8,5 δισ. σε δάνεια του ΔΝΤ. Η συνολική συνεισφορά του ΔΝΤ ύψους €28 δισ. προγραμματίζεται να καταβληθεί σε 17 ισόποσες δόσεις μέχρι το πρώτο τρίμηνο του 2016 (εκ των οποίων €8,5 δισ. εκταμιεύθηκαν έως τις 31 Μαρτίου 2014).

Οι εκταμιεύσεις της χρηματοδοτικής βοήθειας προς την Ελλάδα υπόκεινται σε τριμηνιαίες αξιολογήσεις κατά τη διάρκεια της συμφωνίας.

Η αποδέσμευση των δόσεων από τους δανειστές θα βασίζεται στην εκπλήρωση ποσοτικών κριτηρίων επιδόσεων και στη θετική αξιολόγηση της προόδου που σημειώθηκε σε σχέση με τα κριτήρια της πολιτικής που τέθηκαν από το μνημόνιο οικονομικής και χρηματοπιστωτικής πολιτικής («ΜΟΧΠ») και το Μνημόνιο που διέπουν το Πρόγραμμα και δεσμεύουν την κυβέρνηση. Επιπλέον, τον Απρίλιο του 2012, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε νέα νομοθεσία που καθορίζει την προτεραιότητα στις υποχρεώσεις εξυπηρέτησης του χρέους από την Κυβέρνηση προς ιδιώτες και επίσημους φορείς του ελληνικού χρέους έναντι οποιασδήποτε άλλης δημοσιονομικής χρήσης της χρηματοδότησης του Προγράμματος. Η Κυβέρνηση έχει δεσμευτεί για παρόμοια χρήση των πρωτογενών πλεονασμάτων του προϋπολογισμού που αναμένονται να επιτευχθούν από το 2014 και μετά.

Το Πρόγραμμα προωθεί επίσης ένα σχέδιο για τη σταθεροποίηση των δημόσιων οικονομικών και τη διαφύλαξη της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ελλάδα. Συνολικά, η εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης (προβλέπονται συγκεκριμένα εκτεταμένες μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας με στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας κόστους και των δυνατοτήτων απασχόλησης) αποτελεί βασική συνιστώσα του Προγράμματος.

Συγκεκριμένα, η στρατηγική του Προγράμματος βασίζεται κατά κύριο λόγο στη μείωση των δαπανών ώστε να επιτευχθεί πρωτογενές πλεόνασμα ποσοστού 1,5% του ΑΕΠ το 2014, και 4,5% του ΑΕΠ μέχρι το 2016 (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 13/20, Ιανουάριος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr1320.pdf>), καθώς και στην έγκαιρη και αποφασιστική εφαρμογή διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων για την ενίσχυση της ανάπτυξης. Το Πρόγραμμα προβλέπει επίσης ταχύτερες προσαρμογές στους ονομαστικούς μισθούς και περικοπές επιδομάτων ώστε να μειωθεί το εργασιακό κόστος και συνεπώς να βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα των τιμών, και έτσι να διευκολυνθεί η μετάβαση της Ελλάδας σε ένα μοντέλο ανάπτυξης που χαρακτηρίζεται από περισσότερες επενδύσεις και εξαγωγές.

Τα βασικά στοιχεία του Προγράμματος είναι τα εξής:

- Άμεσα μέτρα για τη βελτίωση της ελληνικής ανταγωνιστικότητας μέσω μιας εσωτερικής υποτίμησης, διαδικασία που περιλαμβάνει την αποτελεσματικότερη συλλογική διαπραγμάτευση, μείωση του κατώτατου μισθού κατά 22%, μείωση του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, και απελευθέρωση των υπηρεσιών και επαγγελμάτων.
- Μία εμπροσθοβαρής περαιτέρω δημοσιονομική προσαρμογή για την περίοδο 2013-2014, κατά κύριο λόγο βασισμένη σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις των δαπανών, μόνιμα μέτρα για τα έσοδα και βελτιώσεις στην είσπραξη των φόρων, έχει καθοριστεί με στόχο την επίτευξη, τουλάχιστον, πρωτογενούς ισοζυγίου το 2014 και πρωτογενές πλεόνασμα στον προϋπολογισμό της γενικής Κυβέρνησης ύψους 1,5% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του 2014.
- Μέτρα για την αποκατάσταση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού τομέα. Στο πλαίσιο του Προγράμματος, σημαντικοί πόροι (€48,2 δισ., σύμφωνα με την έκθεση του ΔΝΤ «2η Αναθεώρηση του προγράμματος» που είναι ενσωματωμένη στην Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 12/57, Μάρτιος 2012, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2012/cr1257.pdf>) διατέθηκαν και εκταμιεύθηκαν το 2012 και το 2013 για τη στήριξη των τραπεζών ώστε να είναι σε θέση να αντιμετωπίζουν τις συνέπειες της ύφεσης και της αναδιάρθρωσης του δημοσίου χρέους. Περίπου €37 δισ. χρησιμοποιήθηκαν για να καλύψουν το κόστος της ανακεφαλαιοποίησης και εξυγίανσης των ελληνικών τραπεζών μέχρι το τέλος του 2013. Σύμφωνα με τους όρους ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, η επιθυμία για ιδιωτική διαχείριση αλλά και αποτελεσματικό έλεγχο του τραπεζικού τομέα πρέπει να συνοδευτεί από την απαραίτητη προστασία της σημαντικής συμβολής κεφαλαίων των φορολογουμένων.

Η διαδικασία προσαρμογής προβλέπει επίσης την επιτυχή ολοκλήρωση ενός φιλόδοξου προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, το οποίο έχει προσαρμοστεί στις οικονομικές εξελίξεις και τις συνθήκες της αγοράς στο εσωτερικό και στο εξωτερικό και τις επιπτώσεις της ύφεσης στις αποτιμήσεις των περιουσιακών στοιχείων. Παράλληλα, το πρόγραμμα διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει μέτρα για την αύξηση της φορολογικής και δημοσιονομικής αποτελεσματικότητας, την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της χώρας, και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των αγορών εργασίας, προϊόντων και υπηρεσιών.

Την ίδια στιγμή, η Ελλάδα λαμβάνει τεχνική βοήθεια με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας της κυβέρνησης να εφαρμόσει πολιτικές που συντονίζονται από την ειδική ομάδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπό την καθοδήγηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, των κρατών μελών και του ΔΝΤ. Η βοήθεια αφορά διάφορους τομείς που είναι ζωτικής σημασίας για την

επιτυχία του Προγράμματος, όπως την φορολογική διοίκηση και την πάταξη της φοροδιαφυγής, τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, τη δημόσια διοίκηση και τις μεταρρυθμίσεις του επιχειρηματικού περιβάλλοντος.

Αποφάσεις του Eurogroup της 27 Νοέμβρη 2012 (πηγή: Eurogroup Statement on Greece, 27 Νοεμβρίου 2012, http://www.eurozone.europa.eu/media/367646/eurogroup_statement_greece_27_november_2012.pdf) σχετικά με την εκταμίευση της χρηματοδότησης που εκκρεμεί για το 2012 στο πλαίσιο του Προγράμματος, την κάλυψη του μεσοπρόθεσμου χρηματοδοτικού κενού, και την παροχή πρόσθετης ελάφρυνσης του δημόσιου χρέους

Στις 27 Νοεμβρίου 2012, οι υπουργοί Οικονομικών του Eurogroup και ο Διευθύνων Σύμβουλος του ΔΝΤ συμφώνησαν προσωρινά να εκταμιεύσουν το ποσό των €43,7 δισ. των εκκρεμών δόσεων της ΕΕ (για το 2012) του Προγράμματος χρηματοδοτικής στήριξης για την Ελλάδα και συμφώνησαν να προσφερθεί στην Ελλάδα πρόσθετη ελάφρυνση χρέους με σκοπό την αντιστάθμιση των δυσμενών επιπτώσεων των εντονότερων από το αναμενόμενο μακροοικονομικών συνθηκών και τη βραδύτερη επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 4,5% του ΑΕΠ (εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί το 2016 ή δύο χρόνια αργότερα από ό,τι προβλεπόταν στο αρχικό Πρόγραμμα). Η συμφωνία περιλαμβάνει ένα συνδυασμό μέτρων για τη μείωση των αναγκών χρηματοδότησης όπως: μειώσεις επιτοκίων σε διμερή δάνεια, δεκαετή αναστολή πληρωμών τόκων όσον αφορά τα δάνεια του ΕΤΧΣ, και επιστροφή στην Ελλάδα των κερδών της ΕΚΤ και των κρατικών κεντρικών τραπεζών επί ελληνικών ομολόγων. Τα μέτρα αυτά αποσκοπούν στην παροχή επαρκούς ρευστότητας προς την κυβέρνηση για να καλύψει πλήρως το κενό χρηματοδότησης μέχρι τα μέσα του 2014, μετά τη χρήση περίπου €10 δισ. της χρηματοδότησης για την επαναγορά χρέους το Δεκέμβριο του 2012 (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 13/20, Ιανουάριος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr1320.pdf>). Στο πλαίσιο αυτό, η προθεσμία για την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος 4,5% του ΑΕΠ παρατάθηκε για το 2016 αντί του 2014.

Παράλληλα, η επαναγορά χρέους εισήχθη ως στοιχείο της στρατηγικής για τη μείωση του χρέους και ο Ο.Δ.ΔΗ.Χ. («Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους») ανακοίνωσε τους όρους της επαναγοράς στις 3 Δεκεμβρίου 2012. Η επαναγορά επέφερε την ανταλλαγή των 20 καθορισμένων ομολόγων που παραδόθηκαν στους συμμετέχοντες στο PSI ομολογιούχους (με συνολική ονομαστική αξία €62 δισ.) με εξαμηνιαία, άνευ τοκομεριδίου ομόλογα του ΕΤΧΣ. Για κάθε ποσό κεφαλαίου ενός καθορισμένου ομολόγου ύψους €1.000, ο ομολογιούχος έλαβε τίτλους του ΕΤΧΣ ποσού ίσου με 1.000 φορές την τιμή αγοράς εκπεφρασμένη ως ποσοστό της ονομαστικής αξίας του αρχικού ομολόγου PSI. Οι τιμές αγοράς κυμάνθηκαν από 32,2% έως 40,1% ανάλογα με τη λήξη του αρχικού ομολόγου PSI. Το συνολικό σωρευτικό ποσό των ομολόγων ΕΤΧΣ που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της επαναγοράς ανήλθε στα €11,3 δισ. Η επαναγορά έκλεισε στις 11 Δεκεμβρίου 2012.

Η πρόσκληση για τη διαδικασία υποβολής προσφορών για την εξαγορά δημόσιου χρέους απέδωσε συνολικά συμμετοχή αξίας €31,9 δισ. (ή περίπου το 50% των υφιστάμενων ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου με μέση τιμή 33,8% της ονομαστικής αξίας). Μετά την εκκαθάριση της επαναγοράς, το χρέος του Δημοσίου μειώθηκε κατά €21,1 δισ. σε καθαρούς όρους. Η συμφωνία, σε συνδυασμό με άλλα μέτρα στήριξης, φάνηκε ικανή (σύμφωνα με τις τελευταίες εκτιμήσεις του ΔΝΤ και της ΕΕ, πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ.13/241, Ιούλιος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>) να μειώσει το δείκτη χρέους/ΑΕΠ της Ελλάδος κάτω από το 175,1% του ΑΕΠ το 2013 (ΕΛ.ΣΤΑΤ: Δημοσιονομικά στοιχεία για την Ελλάδα για την περίοδο 2010-2013, πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ, Δελτίο Τύπου, 14 Απριλίου 2014, http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A0701/PressReleases/A0701_SELO3_DT_AN_00_2014_01_P_EN.pdf), και να εξασφαλίσει μια πορεία που θα οδηγούσε το χρέος κοντά στο όριο βιωσιμότητας χρέους (124% του ΑΕΠ) που η Τρόικα έχει ορίσει ως βιώσιμο μέχρι το τέλος του 2020 και κάτω από το 110% του ΑΕΠ (πηγή: Έκθεση του ΔΝΤ για την Ελλάδα αριθ. 13/241, Ιούλιος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>) το 2022, υπό την προϋπόθεση ότι θα γίνουν κάποιες επιπλέον διευκολύνσεις από τις χώρες της Ευρωζώνης σύμφωνα με τις αποφάσεις του Eurogroup της 27 Νοεμβρίου 2012 (http://www.eurozone.europa.eu/media/367646/eurogroup_statement_greece_27_november_2012.pdf).

Ενδεχόμενη διάβρωση της συνοχής της παρούσας κυβέρνησης συνεργασίας ή αδυναμία της να προωθήσει τις υπόλοιπες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις εν μέσω έντονης κοινωνικής κόπωσης και να εμπεδώσει τη σημαντική πρόοδο που σημειώθηκε τα προηγούμενα χρόνια στο δημοσιονομικό πεδίο, λόγω δυσμενούς αποτελέσματος για τα πολιτικά κόμματα που συμμετέχουν στην κυβέρνηση συνεργασίας στις προσεχείς (25 Μαΐου 2014) ευρωεκλογές, θα μπορούσε να δημιουργήσει πρόσθετους κινδύνους στην υλοποίηση του Προγράμματος. Μια τέτοια εξέλιξη θα μπορούσε να οδηγήσει στην αναβολή των αποφάσεων επιπλέον στήριξης από τις χώρες της ευρωζώνης, όσον αφορά την παροχή πρόσθετης ελάφρυνσης του χρέους από τον επίσημο τομέα (ευρωζώνη και ΔΝΤ) που θα διασφάλιζε τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του ελληνικού χρέους, και να αποδυναμώσει τη σημαντική βελτίωση του οικονομικού κλίματος και της εμπιστοσύνης των

αγορών για τα οικονομικά επιτεύγματα της Ελλάδας κατά το 2013. Ομοίως, η δέσμευση των κρατών μελών της ευρωζώνης να παράσχουν υπό κατάλληλους όρους μακροπρόθεσμη στήριξη στην Ελλάδα υπόκειται σε περαιτέρω κινδύνους που συνδέονται όχι μόνο με την ικανότητα της Ελλάδας να αποφύγει αποκλίσεις από την εφαρμογή του Προγράμματος, αλλά και με την αυξανόμενη δυσανεμία των πολιτών αυτών των χωρών όσον αφορά τη συνέχιση της στήριξης προς την Ελλάδα.

Οι μεγάλες απώλειες των ιδιωτών από το PSI και την επαναγορά χρέους το Δεκέμβριο του 2012, σε συνδυασμό με το ακόμη υψηλό δημόσιο χρέος μετά το PSI και την ολοκλήρωση της επαναγοράς (πάνω από 120% έως το 2020), καθιστούν βραχυπρόθεσμα απίθανη μια σημαντική αναβάθμιση πολλών βαθμίδων, της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας. Εντούτοις, η αξιοσημείωτη πρόοδος στη δημοσιονομική προσαρμογή και η γενικευμένη βελτίωση του οικονομικού κλίματος, σε συνδυασμό με τις ευνοϊκές οικονομικές και νομισματικές συνθήκες διεθνώς και ιδιαίτερα στην Ευρωζώνη, οδήγησαν σε σημαντική βελτίωση της αποτίμησης των ελληνικών χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (κρατικών ομολόγων και μετοχών) κατά το 2013 και στις αρχές του 2014. Στο πλαίσιο αυτό, για πρώτη φορά μετά την ενεργοποίηση του προγράμματος στήριξης τον Μάιο 2010, η Ελληνική Δημοκρατία κατάφερε να ξαναβγεί στις αγορές τον Απρίλιο 2014 με την πώληση ενός 5ετούς ομολόγου ύψους €3 δισ. με τοκομερίδιο 4,75% (πηγή: Δελτίο Τύπου Υπουργείου Οικονομικών, 10 Απριλίου 2014, <http://www.forin.gr/articles/article/11774/upoik-me-epitokio-475-h-pwlhsh-tou-5etous-omologou-onoastikh-s-aksias-3-dis-eurw>). Η Τράπεζα έχει επίσης επιτύχει πρόσβαση στις αγορές με την έκδοση, στις 30 Απριλίου 2014, ομολόγου κύριου χρέους (senior unsecured bond) ύψους €750 εκατ. και διάρκειας πέντε ετών, με επιτόκιο 4,375%, και απόδοση κατά την έκδοση 4,5%.

Ωστόσο, η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων του Δημοσίου και τα έσοδα από ιδιωτικοποιήσεις που έχουν εγγραφεί στο Πρόγραμμα και τα οποία εξαρτώνται από τις μακροοικονομικές συνθήκες εξακολουθούν να υπόκεινται σε κινδύνους. Τυχόν αδυναμία εφαρμογής του εναπομείναντος μέρους του Προγράμματος μπορεί να οδηγήσει σε τερματισμό της στήριξης από το ΔΝΤ και την ΕΕ (γεγονός που θα δημιουργούσε τις προϋποθέσεις για ένα νέο πιστωτικό γεγονός ή θα οδηγούσε το Δημόσιο σε χρεωκοπία) που θα περιλαμβάνει τόσο εμπορεύσιμους τίτλους όσο και τα επίσημα δάνεια της ΕΕ. Εάν συνέβαιναν τα γεγονότα αυτά, θα είχαν σημαντική δυσμενή επίδραση στις μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, καθώς και στο χρηματοπιστωτικό της σύστημα. Ωστόσο, ο κίνδυνος χρεωκοπίας φαίνεται να έχει μειωθεί σημαντικά σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια, καθώς εκτιμάται ότι υπάρχει πρωτογενές πλεόνασμα από το 2013 (πηγή: δήλωση Eurogroup για την Ελλάδα, 1 Απριλίου 2014, <http://eurozone.europa.eu/media/522033/20140401-eurogroup-statement-Greece.pdf>) και οι χρηματοδοτικές ανάγκες έχουν καλυφθεί πλήρως μέχρι τις αρχές του 2015.

Ωστόσο, ακόμη και αν το Πρόγραμμα εφαρμοστεί με επιτυχία και οι μακροοικονομικές συνθήκες ανταποκριθούν στις προβλέψεις του Προγράμματος, το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ θα παραμείνει σε υψηλά επίπεδα μέχρι το 2020 (σύμφωνα με την τελευταία ανάλυση βιωσιμότητας που διενεργήθηκε από το ΔΝΤ στο πλαίσιο της 4^{ης} Αναθεώρησης του νέου οικονομικού Προγράμματος τον Ιούλιο του 2013, πηγή: Έκθεση ΔΝΤ αρ. 13/241, Ιούλιος 2013, <http://www.imf.org/external/pubs/ft/scr/2013/cr13241.pdf>), ενώ παραμένει αβέβαιο εάν η ελληνική οικονομία θα αναπτυχθεί αρκετά ώστε να στηρίξει τον ρυθμό μείωσης του χρέους που έχει τεθεί ως στόχος και να ελαφρύνει τους μεσοπρόθεσμους περιορισμούς στη χρηματοδότηση της Ελλάδας. Οι ανησυχίες αυτές, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη πίεση που ασκείται στη σταθερότητα της κυβέρνησης συνεργασίας από το εξαιρετικά υψηλό κοινωνικό κόστος της μακροοικονομικής δημοσιονομικής προσαρμογής, δηλώνουν ότι εξακολουθεί να υφίσταται κίνδυνος πιστωτικού γεγονότος πριν από την ολοκλήρωση του Προγράμματος το 2016.

Η αξιοσημείωτη ανάκαμψη του οικονομικού κλίματος από το δεύτερο εξάμηνο του 2012, που συνεχίστηκε και το 2013, και τα πρώτα σημάδια αύξησης των τραπεζικών καταθέσεων των ιδιωτών κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2012 και το 2013 θα μπορούσαν να αποδυναμωθούν από την καθυστέρηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, τις εντάσεις στη στρατηγική δημοσιονομικής προσαρμογής και, το πιο σημαντικό, από ένα νέο γύρο οικονομικών εντάσεων στην Ευρωζώνη σε περίπτωση που η οικονομική ανάκαμψη καθυστερήσει περαιτέρω ή/και η ολοκλήρωση της τραπεζικής ένωσης στην ΕΕ εξακολουθήσει να προχωρά αργά και αποσπασματικά. Έτσι, οι καταθέσεις του ελληνικού τραπεζικού συστήματος συρρικνώθηκαν κατά €0,7 δισ. στην περίοδο Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου 2013 (πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, Δελτίο Οικονομικής Συγκυρίας, τεύχος 154, Ιαν-Φεβρ. 2014, <http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/sdos201401-02.pdf>).

Για την αβεβαιότητα σε σχέση με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα και τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχει στην Τράπεζα, βλ. ενότητα 2 «Παράγοντες Κινδύνου 2.1 - Κίνδυνοι που συνδέονται με την οικονομική κρίση στην Ελλάδα - Η αβεβαιότητα που προκύπτει από την οικονομική κρίση στην Ελλάδα είχε και είναι πιθανό να συνεχίσει να έχει σημαντικές δυσμενείς επιπτώσεις στις δραστηριότητές μας, τα αποτελέσματα χρήσης και την οικονομική μας κατάσταση».

Συνεχιζόμενες προκλήσεις στην παγκόσμια οικονομία

Η απόδοσή της Τράπεζας επηρεάστηκε και εξακολουθεί να επηρεάζεται από τις δύσκολες οικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Κατά τη διάρκεια του 2013, η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη επιταχύνθηκε, ιδίως κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, κυρίως λόγω της ανάπτυξης στις ΗΠΑ και στο Ηνωμένο Βασίλειο. Επιπλέον, η οικονομία της Ευρωζώνης βγήκε από την ύφεση το δεύτερο τρίμηνο του 2013, ενώ η αναπτυξιακή πορεία των αναδυόμενων αγορών έχασε μέρος της δυναμικής της, καθώς αποσυνδέθηκε από την πορεία των ανεπτυγμένων αγορών κατά τη διάρκεια του 2013. Για το 2014, η παγκόσμια οικονομία αναμένεται να διατηρήσει την αναπτυξιακή δυναμική της, με ρυθμό ανάπτυξης 3,7% από 3,0% το 2013 (σύμφωνα με τις Διεθνείς Οικονομικές Προβλέψεις του ΔΝΤ - World Economic Outlook, Ιανουάριος 2014, <http://www.imf.org/external/country/IND/rr/2014/020314.pdf>). Η πρόβλεψη αυτή μπορεί να αλλάξει εξαιτίας ενδεχόμενων αρνητικών οικονομικών και πολιτικών εξελίξεων όσον αφορά την τραπεζική κρίση στην Ευρωζώνη, τη σταδιακή μείωση της τραπεζικής χρηματοδότησης (tapering) στις ΗΠΑ από τη Fed (ή την μείωση της αγοράς στοιχείων ενεργητικού στο πλαίσιο των προγραμμάτων ποσοτικής χαλάρωσης της Fed), την επιβράδυνση της ανάπτυξης της κινεζικής οικονομίας, εν μέσω εντεινόμενων φόβων για το εύθραυστο τραπεζικό σύστημα της Κίνας και την αυξανόμενη ένταση μεταξύ Ουκρανίας και Ρωσίας, καθώς και των συνεχιζόμενων γεωπολιτικών κινδύνων στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική.

Οι συνθήκες στις διεθνείς χρηματοοικονομικές αγορές επίσης βελτιώθηκαν σημαντικά κατά τη διάρκεια του 2013. Οι μετοχές στις αναπτυγμένες αγορές σημείωσαν σημαντική άνοδο, κυρίως στις ΗΠΑ και την Ιαπωνία, ως αποτέλεσμα της εξαιρετικά χαλαρής νομισματικής πολιτικής, ενώ αυτές των αναδυόμενων αγορών παρέμειναν περίπου στα επίπεδα του 2013, εξαιτίας λιγότερο θετικών οικονομικών προοπτικών. Οι αποδόσεις των κρατικών ομολόγων αυξήθηκαν και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, αντανακλώντας τις αυξημένες προσδοκίες για σταδιακή επιβράδυνση της αγοράς στοιχείων ενεργητικού από τη Fed, ενώ οι διαφορές στις αποδόσεις των κρατικών ομολόγων στην περιφέρεια της Ευρωζώνης μειώθηκαν, λόγω των βελτιωμένων δημοσιονομικών προοπτικών στις σχετικές οικονομίες. Στις αρχές του 2014, οι μετοχές των αναπτυγμένων αγορών παρέμειναν στα ίδια επίπεδα (παρά την προσωρινή στρέβλωση των αποδόσεων στις ΗΠΑ λόγω των έκτακτων καιρικών συνθηκών που επικράτησαν για ένα διάστημα), καθώς οι παγκόσμιες δείκτες PMI παρέμειναν υψηλοί, ενώ οι μετοχές των αναδυόμενων αγορών συνέχισαν να υστερούν, λόγω των συνεχιζόμενων ανησυχιών για τις διαρθρωτικές ανισορροπίες σε συγκεκριμένες αναδυόμενες οικονομίες (όπως η Τουρκία και η Βραζιλία). Στην Ευρωζώνη, οι προοπτικές ανάπτυξης φαίνεται να έχουν αυξηθεί κατά το πρώτο τρίμηνο του 2014, παρόλο που οι μεγαλύτερες αποπληθωριστικές πιέσεις, ιδίως στην περιφέρεια, έχουν αυξήσει τις πιέσεις για ανάληψη μέτρων νομισματικής πολιτικής. Μάλιστα, κατά τη διάρκεια του 2013, η ΕΚΤ μείωσε το επιτόκιο αναχρηματοδότησης κατά 50 μ.β. και καθοδήγησε τις προσδοκίες σχετικά με τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης οικονομικής ατονίας και των αυξανόμενων αποπληθωριστικών πιέσεων. Μελλοντικά, η ΕΚΤ αναμένεται να χαλαρώσει περαιτέρω τη νομισματική πολιτική με επιπλέον μειώσεις επιτοκίων και χρήση ευέλικτων εργαλείων πολιτικής. Η Fed έθεσε το θέμα της μείωσης της τραπεζικής χρηματοδότησης (tapering) για πρώτη φορά τον Μάιο 2013, προκαλώντας αρνητική αντίδραση των αγορών. Τελικά, ανακοίνωσε τον Δεκέμβριο 2013 ότι η μείωση θα ξεκινήσει τον Ιανουάριο 2014, και τον Απρίλιο 2014 προχώρησε σε μείωση του ρυθμού αγοράς στοιχείων ενεργητικού σε USD 45 δισ. ανά μήνα. Επιπλέον, η Fed αποφάσισε να εγκαταλείψει την καθοδήγηση των προσδοκιών όσον αφορά τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια, καθώς τον Φεβρουάριο 2014 το ποσοστό ανεργίας στις ΗΠΑ μειώθηκε στο 6,7%. Στο προσεχές διάστημα, η Fed αναμένεται να διατηρήσει τη σταδιακή μείωση της αγοράς στοιχείων ενεργητικού με στόχο να την καταργήσει μέχρι το τέταρτο τρίμηνο του 2014. Στην Ασία, η Τράπεζα της Ιαπωνίας επέκτεινε σημαντικά το πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης τον Απρίλιο 2013, ως μέρος της στρατηγικής της κυβέρνησης να επαναθέσει την οικονομία σε αναπτυξιακή πορεία, και αναμένεται να το επεκτείνει περαιτέρω κατά τη διάρκεια του 2014, για να αντισταθμίσει τις αρνητικές επιπτώσεις της σχεδιαζόμενης περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής.

3.21.5 Ο τραπεζικός κλάδος στην Ελλάδα⁵

3.21.5.1 Επισκόπηση του τομέα τραπεζικών υπηρεσιών στην Ελλάδα

Ο ελληνικός τραπεζικός τομέας αναπτύχθηκε με ταχείς ρυθμούς από τη δεκαετία του 1990, λόγω της θεσμικής απελευθέρωσης και του τεχνολογικού εκσυγχρονισμού. Η τάση αυτή αντιστράφηκε πρόσφατα, ως συνέπεια της

---

⁵ Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

δημοσιονομικής κρίσης της χώρας. Το Δεκέμβριο του 2013, λειτουργούσαν 41 πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, εκ των οποίων 11 ελληνικές εμπορικές τράπεζες και 10 συνεταιριστικές τράπεζες, 20 υποκαταστήματα αλλοδαπών τραπεζών (συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων της Citibank, HSBC και RBS), καθώς και ένα εξειδικευμένο πιστωτικό ίδρυμα, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος⁶).

Γενικές τράπεζες

Παραδοσιακά, οι εμπορικές τράπεζες κυριαρχούσαν στην ελληνική αγορά χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Ωστόσο, λόγω της σημαντικής απελευθέρωσης της ελληνικής αγοράς χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, εξειδικευμένα πιστωτικά ιδρύματα έχουν επεκταθεί στον τομέα της εμπορικής τραπεζικής, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό στην αγορά. Η διάκριση μεταξύ εμπορικών και επενδυτικών τραπεζών έχει πάψει να υφίσταται επίσημα και η Τράπεζα της Ελλάδος έχει κατατάξει τις εμπορικές και τις επενδυτικές τράπεζες ως «γενικές τράπεζες», με εξαίρεση το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (το οποίο είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου που ανήκει εξ ολοκλήρου και ελέγχεται από το Ελληνικό Δημόσιο). Οι γενικές τράπεζες υπέστησαν σε μικρότερο βαθμό τις συνέπειες της επιδείνωσης των συνθηκών διατραπεζικού δανεισμού, καθώς έχουν την ευχέρεια πρόσβασης σε χρηματοδότηση μέσω των καταθέσεων, σε αντίθεση με πιστωτικά ιδρύματα που δεν είναι σε θέση να συγκεντρώσουν τέτοιες καταθετικές βάσεις.

Κατά την τρέχουσα περίοδο υπάρχουν πέντε τράπεζες στις οποίες συμμετέχουν το Ελληνικό Δημόσιο και το ΤΧΣ: Τράπεζα Αττικής, Eurobank, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, Τράπεζα Πειραιώς και Alpha Bank.

Ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος συγχωνεύτηκε κατά το 2012 και το 2013. Τον Ιούλιο του 2012, η Τράπεζα Πειραιώς απορρόφησε το υγιές τμήμα της ΑΤΕ Bank (πηγή: δελτίο τύπου της Τράπεζας Πειραιώς την 27 Ιουλίου 2012). Το 2013, η Alpha Bank απέκτησε την Εμπορική Τράπεζα από την Crédit Agricole (Πηγή: Alpha Bank, δελτίο τύπου την 17 Οκτωβρίου 2012), και το Δεκέμβριο του 2012, η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε το 99,08% των μετοχών της Γενικής Τράπεζας από τη Societe Generale (Πηγή: Τράπεζα Πειραιώς, δελτία τύπου την 14 Δεκεμβρίου 2012 και 1 Μαρτίου, 2013). Τον Μάρτιο του 2013, η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε επίσης όλες τις ελληνικές καταθέσεις, τα δάνεια και τα υποκαταστήματα της Τράπεζας Κύπρου, της Cyrgus Popular Bank («CPB») και της Ελληνικής Τράπεζας, συμπεριλαμβανομένων των δανείων και των καταθέσεων των ελληνικών θυγατρικών τους (leasing, factoring και της Τράπεζας Επενδύσεων στην Ελλάδα («IBG»)) (Πηγή: Τράπεζα Πειραιώς, δελτίο τύπου την 26 Μαρτίου 2013). Τον Απρίλιο του 2013, η Τράπεζα Πειραιώς απέκτησε πλήρως τη Millennium Bank (Πηγή: Τράπεζα Πειραιώς, δελτίο τύπου την 22 Απριλίου 2013) και η Banco Comercial Portugues («BCP») συμμετείχε στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας Πειραιώς. Τον Ιούλιο του 2013, η Eurobank απέκτησε το 100% των νέου Ταχυδρομικού Ταμειοτηρίου και το 100% της νέας Proton Bank (Πηγή: Eurobank, δελτίο τύπου την 15 Ιουλίου 2013). Τέλος, τον Ιούλιο του 2013, η Τράπεζα απέκτησε τα υγιή τμήματα της First Business Bank και Probank. Τον Δεκέμβριο του 2013, η Alpha Bank ανέλαβε τις καταθέσεις τριών συνεταιριστικών τραπεζών, συγκεκριμένα, των συνεταιριστικών τραπεζών της Δυτικής Μακεδονίας, Δωδεκανήσου και Ευβοίας (Πηγή: Alpha Bank, δελτίο τύπου την 8 Δεκεμβρίου 2013).

Αλλοδαπές τράπεζες

Το Δεκέμβριο του 2013, σύμφωνα με στοιχεία της Τράπεζας της Ελλάδος, είχαν παρουσία στην ελληνική τραπεζική αγορά 20 αλλοδαπά ή αλλοδαπών συμφερόντων πιστωτικά ιδρύματα. Ύστερα από τη συμφωνία της Τράπεζας Πειραιώς για την εξαγορά των δραστηριοτήτων των τριών Κυπριακών τραπεζών στην Ελλάδα, τα αλλοδαπά ή αλλοδαπών συμφερόντων πιστωτικά ιδρύματα στην χώρα μειώνονται περαιτέρω. Η πλειοψηφία των αλλοδαπών τραπεζών που λειτουργούν στην Ελλάδα έχουν περιορισμένη παρουσία στη λιανική τραπεζική.

Εξειδικευμένα πιστωτικά ιδρύματα

Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων είναι το μόνο εξειδικευμένο πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο είναι αυτόνομο και έχει συσταθεί ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών. Οι δραστηριότητές του συνίστανται κυρίως στην αποδοχή παρακαταθηκών (σε χρήμα ή σε είδος), την παροχή στεγαστικών δανείων σε οφειλέτες που πληρούν τις προϋποθέσεις (κυρίως δημόσιοι υπάλληλοι) και την υποστήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης.

⁶ <http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Supervision/SupervisedInstitutions/default.aspx>.

Μη-πιστωτικά ιδρύματα

Από τον Απρίλιο του 2002, η ελληνική νομοθεσία επιτρέπει την παροχή υπηρεσιών καταναλωτικής πίστης και δανείων από μη πιστωτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος. Αυτές οι επιχειρήσεις ανταγωνίζονται ευθέως τις εμπορικές τράπεζες στον τομέα της καταναλωτικής πίστης.

3.21.6 Ανταγωνισμός

Η Τράπεζα ανταγωνίζεται άλλες τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και πολλές ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην παροχή υπηρεσιών αμοιβαίων κεφαλαίων, κεφαλαιαγοράς, ασφαλιστικές υπηρεσίες και παροχή συμβουλών. Διεθνώς, η Τράπεζα ανταγωνίζεται με τραπεζικές εταιρείες διαφορετικών μεγεθών και γεωγραφικού βεληνεκούς.

3.21.6.1 Μακροοικονομικό περιβάλλον και επισκόπηση του τομέα τραπεζικών υπηρεσιών στη ΝΑ Ευρώπη και την Τουρκία⁷

Το 2013 στην Τουρκία, ρυθμός ανάπτυξης της οικονομικής δραστηριότητας επιταχύνθηκε σημαντικά και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος παρέμειναν ισχυρές. Εντούτοις, οι εξωτερικές ανισορροπίες διευρύνθηκαν. Η οικονομική ανάκαμψη οφείλεται στην ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης, παρά την περιορισμένη ρευστότητα, καθώς οι αρχές έλαβαν μέτρα για τη συγκράτηση του ρυθμού επέκτασης της πιστωτικής δραστηριότητας στο 15% και τον περιορισμό των αθρών εισροών κεφαλαίου, σε μια προσπάθεια αποφυγής χρηματοοικονομικής αστάθειας. Ως εκ τούτου, ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ εκτιμάται ότι έχει επιταχυνθεί στο 4%² το 2013 από 2,1%³ το 2012. Αρνητική εξέλιξη αποτελεί η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, το οποίο αποτελεί την «αχίλλειο πτέρνα» της οικονομίας, σε 7,9%⁴ του ΑΕΠ το 2013 από 6,2%⁵ το 2012. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι η διεύρυνση του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών το 2013 οφείλεται αποκλειστικά στην προσωρινή επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου του χρυσού. Ο πλούτος των νοικοκυριών και η μόχλευση έχει σημειώσει αύξηση κατά την περίοδο 2006 – 2013, σύμφωνα με στοιχεία του BRSA και του ΔΝΤ, βάσει του κατά κεφαλήν ΑΕΠ και των υποχρεώσεων των νοικοκυριών ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Εν μέσω ισχυρότερης οικονομικής ανάπτυξης και παρά την περιορισμένη ρευστότητα, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού τομέα της Τουρκίας βελτιώθηκαν το 2013 και η επίδοσή του παρέμεινε εντυπωσιακή. Ειδικότερα: i) η απόδοση των (μέσων) ιδίων κεφαλαίων διαμορφώθηκε στο 14,2%⁶ το 2013, ελάχιστα χαμηλότερα από την επίδοση του 15,7%⁷ το 2012, ii) ο λόγος των δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών σε καθυστέρηση για περισσότερες από 90 ημέρες ως προς τα συνολικά δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών (προ προβλέψεων απομείωσης) υποχώρησε στο 2,8%⁸ το Δεκέμβριο του 2013 από 2,9%⁹ το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας μετριάστηκε στο 15,3%¹⁰ το Δεκέμβριο του 2013 από 17,9%¹¹ το Δεκέμβριο του 2012, λόγω της σημαντικής επιτάχυνσης του ρυθμού πιστωτικής επέκτασης (σε 32,2%¹² σε ετήσια βάση το Δεκέμβριο του 2013 από 15,3%¹³ το Δεκέμβριο του 2012), αλλά παρέμεινε σημαντικά υψηλότερα από το ελάχιστο νόμιμο όριο του 8,0%. Ο δανεισμός των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, βάσει στοιχείων του BRSA και του ΔΝΤ, αυξήθηκε κατά την περίοδο 2006 – 2013, τόσο σε όγκο όσο και σε ποσοστό του ΑΕΠ.

Η Τουρκία εξακολουθεί να εξαρτάται από την εξωτερική χρηματοδότηση, και η οικονομία της είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένη στις μεταβολές της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας και την ψυχολογία των επενδυτών και αναμένεται ότι τα τουρκικά περιουσιακά στοιχεία θα συνεχίσουν να είναι ευάλωτα στους παράγοντες αυτούς. Ως εκ τούτου, δεν μπορεί να υπάρξει καμία διαβεβαίωση ότι η Τουρκία δεν θα αντιμετωπίσει αστάθεια στις εγχώριες χρηματοπιστωτικές αγορές. Η πιθανότητα αυτή θα αυξηθεί εάν η διεθνής αναταραχή στις αγορές συνεχιστεί και θα έχει αρνητικό αντίκτυπο στις επιχειρήσεις της Finansbank που θα μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την επιχειρηματική δραστηριότητα του Ομίλου, τα αποτελέσματα των εργασιών ή την οικονομική κατάσταση του.

Το 2013, οι μακροοικονομικές συνθήκες στη Νοτιοανατολική Ευρώπη βελτιώθηκαν. Η οικονομική δραστηριότητα επιταχύνθηκε, οι εξωτερικές ανισορροπίες μετριάστηκαν και οι επιδόσεις του τραπεζικού συστήματος βελτιώθηκαν. Η ισχυρή οικονομική ανάπτυξη και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών οφείλονται στην ισχυρή εξωτερική ζήτηση. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές ενισχύθηκαν σημαντικά το 2013, αντανάκλωντας, μεταξύ άλλων, την αυξανόμενη διείσδυση στις εκτός Ευρώπης ταχέως αναπτυσσόμενες περιοχές, την ενίσχυση της εξαγωγικής βάσης (κυρίως στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, ο οποίος αποτελεί σήμερα το 40%¹⁴ των εξαγωγικών αγαθών της Ρουμανίας, η οποία είναι η

⁷ Οι πληροφορίες από τρίτα μέρη έχουν αναπαραχθεί πιστά και, εξ όσων γνωρίζει η Τράπεζα και είναι σε θέση να βεβαιώσει με βάση τις πληροφορίες που έχουν δημοσιευθεί από αυτό το τρίτο μέρος, δεν υπάρχουν παραλήψεις που θα καθιστούσαν τις αναπαραγόμενες πληροφορίες ανακριβείς ή παραπλανητικές.

μεγαλύτερη οικονομία στη NAE-5), και, σε μικρότερο βαθμό, τη συνεχιζόμενη ασθενή ανάκαμψη της Ευρωζώνης, η οποία είναι ο κύριος εμπορικός εταίρος της περιοχής. Η χαμηλή εσωτερική ζήτηση συνεισέφερε στον περιορισμό των εξωτερικών ανισορροπιών, αντανακλώνοντας, μεταξύ άλλων, χαμηλότερες εισροές κεφαλαίου και συγκρατημένη πιστωτική επέκταση, η οποία οφείλεται στη περιορισμένη χρηματοδότηση του κατά πλειοψηφία υπό ξένο έλεγχο τραπεζικού συστήματος από τις μητρικές τράπεζες και την εφαρμογή αυστηρών κριτηρίων στη χορήγηση δανείων. Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ στη NAE-5 επιταχύνθηκε σε 2,8%¹⁵ σε ετήσια βάση το 2013 από 0,3%¹⁶ το 2012, και η προσαρμογή των εξωτερικών ανισορροπιών, η οποία ξεκίνησε με την παγκόσμια οικονομική και χρηματοοικονομική κρίση του 2009, ενισχύθηκε, με το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών να μειώνεται στο ιστορικά χαμηλό 1,5%¹⁷ του ΑΕΠ το 2013 από 4,8%¹⁸ του ΑΕΠ το 2012 και το πολυετές υψηλό του 15%¹⁹ του ΑΕΠ το 2008.

Εν μέσω ευνοϊκού λειτουργικού περιβάλλοντος, τα θεμελιώδη μεγέθη του τραπεζικού συστήματος στη NAE-5 ενισχύθηκαν και οι επιδόσεις του βελτιώθηκαν. Πράγματι, i) ο τραπεζικός τομέας επέστρεψε στην κερδοφορία κατά το 2013, με τα κέρδη της περιόδου να ανέρχονται σε €716 εκατ.²⁰ έναντι μικρών ζημιών €76 εκατ.²¹ το 2012, ii) ο ρυθμός σχηματισμού μη-εξυπηρετούμενων δανείων επιβραδύνθηκε, με τα προβληματικά δάνεια ως ποσοστό των συνολικών δανείων να επιδεινώνονται με βραδύτερο ρυθμό, κυμαινόμενα μεταξύ 11,6%²² (ΠΓΔΜ) και 24,3%²³ (Αλβανία) το Σεπτέμβριο 2013 έναντι 10,5%²⁴ (ΠΓΔΜ) και 22,8%²⁵ (Αλβανία) το Δεκέμβριο του 2012, και iii) ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας παρέμεινε σχεδόν αμετάβλητος σε ικανοποιητικά επίπεδα, κυμαινόμενος μεταξύ 13,9%²⁶ (Ρουμανία) και 19,9%²⁷ (Σερβία) το Σεπτέμβριο 2013 έναντι 14,9%²⁸ (Ρουμανία) και 19,9%²⁹ (Σερβία) το Δεκέμβριο του 2012.⁸

⁸ Πηγές:

2. Δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Τουρκίας (<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16191>) για το έτος 2013
3. Δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Τουρκίας (<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16191>) για το έτος 2012
4. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα, όσον αφορά στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας για το έτος 2013 (<http://www.tcmb.gov.tr/odemedenge/odmainengyeni.html>) και όσον αφορά στο ΑΕΠ σε δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Τουρκίας για το έτος 2013 (<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16191>). Η μετατροπή του ΑΕΠ από τουρκική λίρα σε δολάρια έγινε με βάση τη μέση ιστορική ισοτιμία της τουρκικής λίρας με το δολάριο για την ίδια περίοδο
5. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα, όσον αφορά στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Τουρκίας για το έτος 2012 (<http://www.tcmb.gov.tr/odemedenge/odmainengyeni.html>) και όσον αφορά στο ΑΕΠ σε δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Τουρκίας για το έτος 2012 (<http://www.turkstat.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16191>). Η μετατροπή του ΑΕΠ από τουρκική λίρα σε δολάρια έγινε με βάση τη μέση ιστορική ισοτιμία της τουρκικής λίρας με το δολάριο για την ίδια περίοδο
6. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2013;Group:Sector>) για το έτος 2013
7. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2012;Group:Sector>) για το έτος 2012
8. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2013;Group:Sector>) για το έτος 2013
9. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2012;Group:Sector>) για το έτος 2012
10. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2013;Group:Sector>) για το έτος 2013
11. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/ABMVC/en#Information:Ratios;Period:December2012;Group:Sector>) για το έτος 2012
12. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/haftalikbulten/BultenYeni.aspx>) για τους μήνες Δεκέμβριο 2013 και Δεκέμβριο 2012
13. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κανονιστικής και Τραπεζικής Αρχής για τον Τραπεζικό Τομέα της Τουρκίας (<http://ebulten.bddk.org.tr/haftalikbulten/BultenYeni.aspx>) για τους μήνες Δεκέμβριο 2012 και Δεκέμβριο 2011
14. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα σε δημοσιευμένα στοιχεία της Στατιστικής υπηρεσίας της Ρουμανίας (http://www.insse.ro/cms/files/arhiva_buletine2014/bsl_1.pdf, σελ. 80) για το έτος 2013
15. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα σε δημοσιευμένα στοιχεία των Στατιστικών Υπηρεσιών της Αλβανίας (http://www.instat.gov.al/media/234901/gva_q4_2013.pdf, σελ. 2), Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/GDP_1.1.3_en.xls, φύλλο: 1.1.3.4), Π.Γ.Δ.Μ. (http://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_en.aspx?rbtxt=31), Ρουμανίας (http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/pib/a13/pib_trim1ve2013_1.pdf) και Σερβίας (http://webzr.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/01/34/95/NR40_072_eng.pdf, σελ. 3) για το έτος 2013
16. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα σε δημοσιευμένα στοιχεία των Στατιστικών Υπηρεσιών της Αλβανίας (<http://www.instat.gov.al/en/themes/national-accounts.aspx?tab=tabs-5>, αρχείο: GVA by economic activities expressed in base year prices (2005=100), values without seasonal adjustment), Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/GDP_1.1.3_en.xls, φύλλο: 1.1.3.4), Π.Γ.Δ.Μ. (http://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_en.aspx?rbtxt=31), Ρουμανίας (http://www.insse.ro/cms/files/statistici/comunicate/pib/a13/pib_trim1ve2013_1.pdf) και Σερβίας (<http://webzr.stat.gov.rs/WebSite/Public/ReportResultView.aspx?rptKey=indld%3d09010302IND01%266%3d5%262%3d201200%2635%3d6%2697%3d40%26sAreald%3d09010302%26dType%3dName%26lType%3dEnglish>) για το έτος 2012

17. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα, όσον αφορά στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε δημοσιευμένα στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=541&periodha_id=5), Βουλγαρίας (http://www.bnb.bg/Statistics/StStatisticalBD/index.htm?FILTERSANDVALUES='FREQ=M;SERIES_DENOM=E;COUNT_AREA=A1'&KEYFAMILY=BOP, επιλογή: Data Type: Net, Item: Current Account, From 01.2013 to 12.2013), Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=16C5679A8986CE4391D1F76413410999>), Ρουμανίας (<http://www.bnr.ro/page.aspx?prid=8637>) και της Σερβίας (http://www.nbs.rs/internet/english/80/platni_bilans.html, επιλογή: Archive\Balance of Payments of Serbia 2007-2013) για το έτος 2013 και όσον αφορά στο ΑΕΠ σε δημοσιευμένα στοιχεία των Στατιστικών Υπηρεσιών της Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/GDP_1.1.3_en.xls, φύλλο: 1.1.3.1), Π.Γ.Δ.Μ. (http://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_en.aspx?rbtxt=31), Ρουμανίας (<http://www.inse.ro/cms/files/statistici/pib%20trim/PIB%20trimestrial%20%20engleza%20-%20trIV2013%20site.xls>, φύλλο: unadjusted series NACE rev.2) και της Σερβίας (http://webzr.stat.gov.rs/WebSite/repository/documents/00/01/34/95/NR40_072_eng.pdf, σελ. 2) και σε εκτίμηση της Τράπεζας για το ΑΕΠ της Αλβανίας για το έτος 2013. Η μετατροπή του ΑΕΠ από τοπικό νόμισμα σε ευρώ για τις παραπάνω χώρες έγινε με βάση τη μέση ιστορική ισοτιμία των αντίστοιχων τοπικών νομισμάτων με το ευρώ για την ίδια περίοδο.
18. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα, όσον αφορά στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε δημοσιευμένα στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=541&periodha_id=5), Βουλγαρίας (http://www.bnb.bg/Statistics/StStatisticalBD/index.htm?FILTERSANDVALUES='FREQ=M;SERIES_DENOM=E;COUNT_AREA=A1'&KEYFAMILY=BOP, επιλογές: Data Type: Net, Item: Current Account, From 01.2012 to 12.2012), Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=16C5679A8986CE4391D1F76413410999>), Ρουμανίας (<http://www.bnr.ro/page.aspx?prid=8637>) και της Σερβίας (http://www.nbs.rs/internet/english/80/platni_bilans.html, επιλογή: Archive\Balance of Payments of Serbia 2007-2013) για το έτος 2012 και όσον αφορά στο ΑΕΠ σε δημοσιευμένα στοιχεία των Στατιστικών Υπηρεσιών της Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/GDP_1.1.3_en.xls, φύλλο: 1.1.3.1), Π.Γ.Δ.Μ. (http://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_en.aspx?rbtxt=31), Ρουμανίας (<http://www.inse.ro/cms/files/statistici/pib%20trim/PIB%20trimestrial%20%20engleza%20-%20trIV2013%20site.xls>, φύλλο: unadjusted series NACE rev.2) και της Σερβίας (<http://webzr.stat.gov.rs/WebSite/Public/ReportResultView.aspx?rptKey=indId%3d090101IND01%2c090101IND02%266%3d1%2635%3d6%262%3d201200%26sArealId%3d090101%26dType%3dName%26IType%3dEnglish>) και σε εκτίμηση της Τράπεζας για το ΑΕΠ της Αλβανίας για το έτος 2012. Η μετατροπή του ΑΕΠ από τοπικό νόμισμα σε ευρώ για τις παραπάνω χώρες έγινε με βάση τη μέση ιστορική ισοτιμία των αντίστοιχων τοπικών νομισμάτων με το ευρώ για την ίδια περίοδο.
19. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα, όσον αφορά στο έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών, σε δημοσιευμένα στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=541&periodha_id=5), Βουλγαρίας (http://www.bnb.bg/Statistics/StStatisticalBD/index.htm?FILTERSANDVALUES='FREQ=M;SERIES_DENOM=E;COUNT_AREA=A1'&KEYFAMILY=BOP, επιλογές: Data Type: Net, Item: Current Account, From 01.2008 to 12.2008), Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=16C5679A8986CE4391D1F76413410999>), Ρουμανίας (<http://www.bnr.ro/page.aspx?prid=3873>) και της Σερβίας (http://www.nbs.rs/internet/english/80/platni_bilans.html, επιλογή: archive\Balance of Payments of Serbia 2007-2013) για το έτος 2008 και όσον αφορά στο ΑΕΠ σε δημοσιευμένα στοιχεία των Στατιστικών Υπηρεσιών της Αλβανίας (<http://www.instat.gov.al/en/themes/national-accounts.aspx?tab=tabs-5>, αρχείο: Main Macroeconomic Indicators), Βουλγαρίας (http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/data/timeseries/GDP_1.1.3_en.xls, φύλλο: 1.1.3.1), Π.Γ.Δ.Μ. (http://www.stat.gov.mk/PrikaziSooptenie_en.aspx?rbtxt=32), Ρουμανίας (<http://www.inse.ro/cms/files/statistici/pib%20trim/PIB%20trimestrial%20%20engleza%20-%20trIV2013%20site.xls>, φύλλο: unadjusted series NACE rev.2) και της Σερβίας (<http://webzr.stat.gov.rs/WebSite/Public/ReportResultView.aspx?rptKey=indId%3d090101IND01%2c090101IND02%266%3d1%2635%3d6%262%3d200800%26sArealId%3d090101%26dType%3dName%26IType%3dEnglish>) για το έτος 2008. Η μετατροπή του ΑΕΠ από τοπικό νόμισμα σε ευρώ για τις παραπάνω χώρες έγινε με βάση τη μέση ιστορική ισοτιμία των αντίστοιχων τοπικών νομισμάτων με το ευρώ για την ίδια περίοδο.
20. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα σε δημοσιευμένα στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=380&periodha_id=3), Βουλγαρίας (http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/bs_201309_a1_en.xls, φύλλο: Income Statements- 2 BS), Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=4A192C7D266B6C4A9B6B79404A043DCE>), Ρουμανίας (<http://www.bnro.ro/Aggregate-Indicators-for-Credit-Institutions-3369.aspx>) και της Σερβίας (http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/english/55/55_4/quarter_report_III_13.pdf, σελίδα 58) για την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2013
21. Στοιχεία επεξεργασμένα από την Τράπεζα βασισμένα σε δημοσιευμένα στοιχεία των Κεντρικών Τραπεζών της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=380&periodha_id=3), Βουλγαρίας (http://www.bnb.bg/bnbweb/groups/public/documents/bnb_download/bs_201212_a1_en.xls, φύλλο: Income Statements- 2 BS), Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=4A192C7D266B6C4A9B6B79404A043DCE>), Ρουμανίας (<http://www.bnro.ro/Aggregate-Indicators-for-Credit-Institutions-3369.aspx>) και της Σερβίας (http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/english/55/55_4/quarter_report_III_13.pdf, σελίδα 58) για το έτος 2012
22. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=4A192C7D266B6C4A9B6B79404A043DCE>) για το μήνα Σεπτέμβριο του 2013
23. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=620&periodha_id=3, άθροισμα των υποκατηγοριών "Sub-standard, Doubtful and Loss loans") για το μήνα Σεπτέμβριο του 2013
24. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Π.Γ.Δ.Μ. (<http://www.nbrm.mk/?ItemID=4A192C7D266B6C4A9B6B79404A043DCE>) για το μήνα Δεκέμβριο του 2012
25. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Αλβανίας (http://www.bankofalbania.org/web/Time_series_22_2.php?evn=aggregate_detaje&evb=aggregate&cregtab_id=620&periodha_id=3, άθροισμα των υποκατηγοριών "Sub-standard, Doubtful and Loss loans") για το μήνα Δεκέμβριο του 2012
26. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρουμανίας (<http://www.bnro.ro/Aggregate-Indicators-for-Credit-Institutions-3369.aspx>) για το μήνα Σεπτέμβριο του 2013
27. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Σερβίας (http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/english/55/55_4/quarter_report_III_13.pdf, σελ. 57) για το μήνα Σεπτέμβριο του 2013
28. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Ρουμανίας (<http://www.bnro.ro/Aggregate-Indicators-for-Credit-Institutions-3369.aspx>) για το μήνα Δεκέμβριο του 2012
29. Δημοσιευμένα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Σερβίας (http://www.nbs.rs/export/sites/default/internet/english/55/55_4/quarter_report_III_13.pdf, σελ. 57) για το μήνα Δεκέμβριο του 2012

3.22 Επιλεγμένοι μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α. όροι σχετιζόμενοι με την τραπεζική δραστηριότητα στην Τουρκία και στην Νοτιοανατολική Ευρώπη

Η Τουρκία δημοσιεύει τις ετήσιες και ενδιάμεσες ατομικές οικονομικές καταστάσεις της, σύμφωνα με τους κανόνες της τουρκικής τραπεζικής εποπτικής αρχής (BRSA), οι οποίοι διαφέρουν μερικώς από τα Δ.Π.Χ.Α. Οι συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της εταιρείας και δεν έχουν ενσωματωθεί στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο. Τα στοιχεία του παρακάτω πίνακα προέρχονται από τις συγκεκριμένες οικονομικές καταστάσεις των ετών 2011, 2012 και 2013. Επιπλέον, ορισμένοι χρηματοοικονομικοί όροι του πίνακα δεν προβλέπονται από τους κανόνες της τουρκικής τραπεζικής εποπτικής αρχής (BRSA). Ένας όρος χαρακτηρίζεται ως μη προβλεπόμενος από το BRSA, όταν επιμετρά παρελθούσα ή μελλοντική απόδοση, χρηματοοικονομική θέση ή ταμιακές ροές και εξαιρεί ή συμπεριλαμβάνει ποσά τα οποία δεν υπήρχαν στις συγκριτικές κατά BRSA οικονομικές καταστάσεις. Ο Όμιλος πιστεύει ότι οι μη προβλεπόμενοι από το BRSA χρηματοοικονομικοί όροι, επιτρέπουν ουσιαστικότερη ανάλυση της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση οι όροι αυτοί δεν υποκαθιστούν τις κατά BRSA ή Δ.Π.Χ.Α. επιμετρήσεις.

	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
Δάνεια (TL εκατ.)	30.271	36.440	42.724
Καταθέσεις (TL εκατ.)	21.283	22.718	26.382
Δάνεια ως ποσοστό των καταθέσεων και των ομολόγων σε TL (%)	103,5%	105,1%	109,2%
Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας (%)	-	18,9%	17,0%
Καθαρά επιτοκιακά έσοδα και προμήθειες ως ποσοστό των επιτοκιακών στοιχείων ενεργητικού συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διαθεσίμων (μ.β)	772	831	753
Κόστος πιστωτικού κινδύνου ⁽¹⁾ (μ.β.)	78	205	194

⁽¹⁾ Ο δείκτης κόστους πιστωτικού κινδύνου της Finansbank (μ.β.) ισοδυναμεί με τις προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης διαρρέουσες με τα μεσοσταθμικά επιτοκιακά στοιχεία ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων μετρητών (μέσος όρος μεσοσταθμικών επιτοκιακών στοιχείων ενεργητικού, συμπεριλαμβανομένων των χρηματικών διαθεσίμων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και στο τέλος του έτους αναφοράς).

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει μη προβλεπόμενους από τα Δ.Π.Χ.Α. χρηματοοικονομικούς όρους σχετιζόμενους με την τραπεζική δραστηριότητα στην NAE-5. Ένας όρος χαρακτηρίζεται ως μη προβλεπόμενος από τα Δ.Π.Χ.Α., όταν επιμετρά παρελθούσα ή μελλοντική απόδοση, χρηματοοικονομική θέση ή ταμιακές ροές και εξαιρεί ή συμπεριλαμβάνει ποσά τα οποία συγκριτικά με τα Δ.Π.Χ.Α. θα επιμετρώνται με διαφορετικό τρόπο. Ο Όμιλος πιστεύει ότι οι μη προβλεπόμενοι από τα Δ.Π.Χ.Α. χρηματοοικονομικοί όροι, επιτρέπουν ουσιαστικότερη ανάλυση της χρηματοοικονομικής θέσης και των αποτελεσμάτων της εταιρείας. Σε κάθε περίπτωση οι όροι αυτοί δεν υποκαθιστούν τις κατά Δ.Π.Χ.Α. επιμετρήσεις.

	31 Δεκεμβρίου		
	2011	2012	2013
Δάνεια προς καταθέσεις (%)	132,4%	113,4%	99,0%
Καθαρό επιτοκιακό περιθώριο (μ.β.)	391	318	323
Κέρδος / (ζημία) περιόδου (€ εκατ.)	-	(65)	32

Τα λειτουργικά έξοδα στην NAE-5 μειώθηκαν από €263 εκατ. τη χρήση 2009 σε €218 εκατ. τη χρήση 2013, μια μείωση της τάξης του 18%. Κατά την ίδια περίοδο, ο αριθμός του προσωπικού μειώθηκε από 9.243 σε 7.051 και ο αριθμός των καταστημάτων μειώθηκε από 700 σε 517 (μείωση κατά 26%).

3.23 Σημαντικές συμβάσεις

Η Διοίκηση δηλώνει ότι κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, ούτε η Τράπεζα ούτε οποιαδήποτε εταιρία του Ομίλου έχει εξάρτηση από εμπορικές ή χρηματοοικονομικές συμβάσεις, η ύπαρξη των οποίων θα επηρέαζε τις επιχειρηματικές δραστηριότητες ή την κερδοφορία της, πλην της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας, που υπεγράφη στις 10 Ιουλίου 2013 με το ΤΧΣ (βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας-Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας»).

Επιπρόσθετα, την 5 Απριλίου 2007, το International Finance Corporation («IFC») αγόρασε το 5% του μετοχικού κεφαλαίου της Finansbank από την Τράπεζα (οι «IFC Μετοχές»). Η συμφωνηθείσα τιμή πώλησης για τις IFC Μετοχές κατεβλήθηκε σε μετρητά και ανήλθε σε USD 259 εκατ. Η ως άνω συμφωνία περιελάμβανε και δικαίωμα προαίρεσης IFC να επαναπωλήσει τις IFC Μετοχές στην Τράπεζα («put option») και δικαίωμα προαίρεσης της Τράπεζας να αγοράσει τις εν λόγω μετοχές («call option»). Περαιτέρω, το IFC δύναται να πωλήσει αυτές τις μετοχές σε τρίτο μέρος μόνον κατόπιν γραπτής συναίνεσης της Τράπεζας. Την 31 Δεκεμβρίου 2013, η λογιστική αξία του δικαιώματος προαίρεσης ανήρχετο σε €250 εκατ.

Καθόλη τη διάρκεια ισχύος του δικαιώματος προαίρεσης πώλησης (η οποία εκκινά από την ημερομηνία που οι οικονομικές καταστάσεις του οικονομικού έτους που έληξε μετά την πέμπτη επέτειο υπογραφής της ως άνω σύμβασης IFC Agreement έχουν παρασχεθεί στο IFC αλλά όχι αργότερα από την πάροδο 6 μηνών μετά τη λήξη του ως άνω οικονομικού έτους, και λήγει την ημερομηνία κατά την οποία το IFC δεν κατέχει μετοχές στην Finansbank), το IFC θα έχει το δικαίωμα να πωλήσει και η Τράπεζα θα είναι υποχρεωμένη να αγοράσει το σύνολο ή κάποιες από τις IFC Μετοχές στην υψηλότερη εκ των ακόλουθων τιμών, της εύλογης αγοραίας αξίας ανά μετοχή, (όπως θα έχει καθοριστεί από μία από εννέα εγνωσμένης φήμης επενδυτικές τράπεζες που θα έχουν από κοινού καθορίσει η Τράπεζα και το IFC) και τη συνολική τιμή ανά μετοχή, ήτοι, το συνολικό ποσό που θα αντιστοιχεί στο κόστος του LIBOR πλέον 25 μονάδων βάσης διαιρούμενου διά του αριθμού των μετοχών. Κατά την ημερομηνία του παρόντος, το put option του IFC είναι δυνατόν να ασκηθεί αλλά δεν έχει ακόμα ασκηθεί.

Καθόλη τη διάρκεια ισχύος του δικαιώματος προαίρεσης αγοράς (η εν λόγω περίοδος εκκινά από την ημερομηνία που οι ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις για το οικονομικό έτος που λήγει 5 Απριλίου 2014 έχουν παρασχεθεί στο IFC και λήγει την ημερομηνία που το IFC δεν κατέχει πλέον μετοχές στη Finansbank), η Τράπεζα θα έχει το δικαίωμα να αγοράσει και το IFC θα έχει δικαίωμα να πωλήσει το σύνολο ή κάποιες από τις IFC Μετοχές στην υψηλότερη από τις ακόλουθες τιμές, ήτοι, της εύλογης αγοραίας αξίας ανά μετοχή (όπως θα έχει καθοριστεί από μία από εννέα εγνωσμένης φήμης επενδυτικές τράπεζες που θα έχουν από κοινού καθορίσει η Τράπεζα και το IFC) και την συνολική τιμή ανά μετοχή, ήτοι, το συνολικό ποσό που αντιστοιχεί στο κόστος του IFC για την απόκτηση των IFC Μετοχών ανατοκίζόμενο σε εξαμηνιαία βάση στο ποσοστό του LIBOR εξαμήνου πλέον 25 μονάδες βάσης διαιρούμενου δια του αριθμού των μετοχών.

Πνευματική Ιδιοκτησία, συμβάσεις και διαδικασίες κατασκευής

Οι δραστηριότητες της Τράπεζας και η κερδοφορία της δεν εξαρτώνται σε σημαντικό βαθμό από διπλώματα ευρεσιτεχνίας, ή άδειες χρήσης, βιομηχανικές, εμπορικές ή χρηματοοικονομικές συμβάσεις ή από νέες διαδικασίες κατασκευής.

3.24 Πληροφορίες για τις συμμετοχές

Σημαντικές θυγατρικές

Από την ανάλυση των στοιχείων των ιδίων κεφαλαίων και της κερδοφορίας των θυγατρικών που ενοποιήθηκαν την 31 Δεκεμβρίου 2011-2013 προκύπτει ότι πλην της Finansbank δεν υπάρχει άλλη θυγατρική της οποίας τα ίδια κεφάλαια, το ενεργητικό και η κερδοφορία να υπερβαίνει το 10% των αντίστοιχων μεγεθών του Ομίλου.

Περιγραφή των δραστηριοτήτων της Finansbank καθώς και τα συνοπτικά οικονομικά στοιχεία της για τις χρήσεις του 2011, 2012 και 2013 αναφέρονται στην ενότητα 3.6.6.1 «Επιχειρηματική δραστηριότητα στην Τουρκία – Όμιλος Finansbank».

Η σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Finansbank την 31 Δεκεμβρίου 2013, έχει ως εξής:

Εκτελεστικά Μέλη

Dr. Ömer A. Aras

Πρόεδρος – Διευθύνων Σύμβουλος Ομίλου

Sinan Şahinbaş

Αντιπρόεδρος

Temel Güzeloğlu

Μέλος – Γενικός Διευθυντής

Μη εκτελεστικά Μέλη

Πόλα Χατζησωτηρίου

Μέλος

Παύλος Μυλωνάς

Μέλος και Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου

Ιωάννης Βαγιονίτης

Μέλος και Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου

Αντώνιος Γραμματικόπουλος

Μέλος

Χρήστος Αλέξης Κομνηνός

Μέλος

Στέφανος Παντζόπουλος

Μέλος

Prof. Dr. Mustafa Aysan

Μέλος και Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου

Mustafa Hamdi Gürtin

Μέλος

Ali Teoman Kerman

Μέλος

Τα μέλη εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων για περίοδο τριών ετών η δε επανεκλογή τους δεν απαγορεύεται. Σημειώνεται ότι οι κ.κ. Πόλα Χατζησωτηρίου και Παύλος Μυλωνάς είναι Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας.

3.25 Πληροφορίες για τις τάσεις

Η αναμενόμενη σταδιακή ανάκαμψη της Ελληνικής οικονομίας από το 2014 εκτιμάται ότι θα σηματοδοτήσει το τέλος μιας εξαετούς περιόδου ύφεσης. Οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθούν το 2014 καθώς αναμένεται η σταθεροποίηση στην οικονομική δραστηριότητα λόγω της ενίσχυσης του κλάδου εξαγωγών, του τουρισμού, σε συνδυασμό με την επιτάχυνση της εισροής των πόρων των ευρωπαϊκών διαρθρωτικών ταμείων και της σταδιακής εξόφλησης των ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του Δημοσίου και με την ομαλοποίηση των συνθηκών χρηματοδότησης της οικονομίας. Άλλοι παράγοντες που αναμένεται να συμβάλουν στην ανάκαμψη, περιλαμβάνουν την επιτάχυνση στην υλοποίηση των προγραμματισμένων αποκρατικοποιήσεων μέσω κυρίως της έλευσης ξένων επενδύσεων και της επανεκκίνησης των σημαντικών έργων υποδομής. Οι κυριότεροι κίνδυνοι και προκλήσεις για το 2014 σχετίζονται με το υψηλό ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα, την επίδραση της αναμενόμενης αλλαγής στη φορολόγηση της ακίνητης περιουσίας και στην επιτυχή ολοκλήρωση των μεταρρυθμίσεων και στην επίδρασή τους στην ελληνική οικονομία (πηγή: EU Commission Winter 2014 forecasts). Επίσης, αναμένεται ότι το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Τουρκία κατά τη διάρκεια του 2014 θα ομαλοποιηθεί, ενώ στη ΝΑ Ευρώπη παρά την αυξημένη αβεβαιότητα και κινδύνους, περιλαμβανομένης της πολιτικής αστάθειας, αναμένεται ότι η πλειοψηφία των οικονομικών συνθηκών της εν λόγω περιοχής αναμένεται να παρουσιάσουν σχετική ανάκαμψη (IMF, World Economic Outlook, April 2014).

Στη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013, οι υποχρεώσεις του Ομίλου προς πελάτες στην Ελλάδα (εξαιρουμένων της Probank και της FBB αυξήθηκαν €0,8 δισ., παρά τη μείωση που σημειώθηκε τον Απρίλιο του 2013, κυρίως λόγω της ανησυχίας των καταθετών αναφορικά με την εφαρμογή του προγράμματος χρηματοδοτικής στηρίξεως στην Κύπρο από την ΕΕ, το ΔΝΤ και την ΕΚΤ. Η απόκτηση της Probank και της FBB αύξησαν την καταθετική βάση του Ομίλου κατά €4,0 δισ. Κατά τη διάρκεια του 2014, η τάση είναι η καταθετική βάση του Ομίλου να αυξηθεί, ως αποτέλεσμα της σταδιακής βελτίωσης στις μακροοικονομικές συνθήκες στην Ελλάδα, παρά τη ύπαρξη των δημοσιονομικών πιέσεων σε συνδυασμό με τον αρνητικό αποταμιευτικό ρυθμό του ελληνικού νοικοκυριού και την αυξανόμενη χρήση των δεδομένων των καταθέσεων από τις φορολογικές αρχές για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής. Στην Τουρκία, οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν το 2013 κατά TL 5,1 δισ. και η τάση είναι η αύξηση να συνεχιστεί το 2014. Στην ΝΑ Ευρώπη, οι καταθέσεις πελατών αυξήθηκαν το 2013 οριακά και η τάση είναι να υπάρξει οριακή αύξηση το 2014.

Το χαμηλό επίπεδο εκταμιεύσεων νέων δανείων το 2013 σε συνδυασμό με την αποπληρωμή των υφιστάμενων χορηγήσεων, οδήγησε σε απομόχλευση του δανειακού χαρτοφυλακίου στην Ελλάδα. Η τάση απομόχλευσης αναμένεται να συνεχιστεί στο δανειακό χαρτοφυλάκιο λιανικής τραπεζικής λόγω των υψηλών αποπληρωμών, αλλά ενδέχεται να αντιστραφεί για το δανειακό επιχειρηματικό χαρτοφυλάκιο, λόγω της επιλεκτικής χορήγησης δανείων στην Ελλάδα σε κλάδους πιστοδοτήσεων με υψηλό περιθώριο κέρδους. Η τάση για το 2014 είναι για την Τουρκία να υπάρξει περαιτέρω ανάπτυξη του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ για την ΝΑ Ευρώπη να υπάρξει οριακή αύξηση των νέων δανείων, λόγω της προβλεπόμενης βελτίωσης των οικονομικών συνθηκών, με μοναδική ίσως εξαίρεση την Κύπρο λόγω της σχετικής οικονομικής κατάστασης.

Αναφορικά με την ποιότητα του ενεργητικού, τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών στην Ελλάδα αυξήθηκαν το 2013, ωστόσο με χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το 2012, λόγω της μικρότερης ύφεσης της ελληνικής οικονομίας και η τάση είναι να διατηρηθεί η μείωση του ρυθμού αύξησης των δανείων σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών το 2014. Κατά συνέπεια, η τάση είναι οι νέες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών του Ομίλου το 2014 να είναι μειωμένες σε σχέση με το 2013. Στην Τουρκία, η τάση είναι οι νέες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών να αυξηθούν ανάλογα με την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου, ενώ στην ΝΑ Ευρώπη να μειωθούν σε σχέση με το 2013.

Ως αποτέλεσμα της αύξησης της καταθετικής βάσης (συμπεριλαμβανομένων των καταθέσεων πελατών από την Probank και FBB) καθώς και της σταδιακής πρόσβασης σε χρηματοδότηση από τη διατραπεζική αγορά, την 31 Δεκεμβρίου 2013, η χρηματοδότηση από το Ευρωσύστημα μειώθηκε σε €20,7 δισ. από €30,9 δισ. την 31 Δεκεμβρίου 2012, με μηδενική χρηματοδότηση από τον ΕΛΑ. Η Τράπεζα απόκτησε ξανά πρόσβαση στις διεθνείς αγορές με την έκδοση τον Απρίλιο του 2014 πενταετούς ομολογιακού δανείου ύψους €750 εκατ. με επιτόκιο 4,375% και απόδοση κατά την έκδοση 4,5% και λήξης το 2019. Ως αποτέλεσμα, η τάση για τον Όμιλο είναι περαιτέρω μείωση της χρηματοδότησης από το Ευρωσύστημα κατά το 2014 καθώς η Τράπεζα αποκτά πρόσβαση στις διεθνείς αγορές και αυξάνονται οι καταθέσεις.

Η παρατεταμένη ύφεση της ελληνικής οικονομίας συνέχισε να επηρεάζει αρνητικά τα καθαρά έσοδα από τόκους το 2013. Ωστόσο, η τάση είναι τα καθαρά έσοδα από τόκους του Ομίλου το 2014 να βελτιωθούν, ως αποτέλεσμα της μείωσης του επιτοκίου χορηγήσεων της ΕΚΤ που έλαβε χώρα το τέταρτο τρίμηνο του 2013, της βελτίωσης του περιθωρίου των προθεσμιακών καταθέσεων και των εκταμιεύσεων νέων επιχειρηματικών δανείων.

Τα έσοδα από προμήθειες μειώθηκαν σημαντικά κατά τα τελευταία έτη (κυρίως αφορούν τη διαχείριση χαρτοφυλακίων, την επενδυτική τραπεζική και τις ασφαλιστικές εργασίες), εξαιτίας της υψηλής εξάρτησής τους από το μακροοικονομικό περιβάλλον, τις οικονομικές επιδόσεις και τα επίπεδα δραστηριότητας των χρηματαγορών. Το 2014, ο Όμιλος στοχεύει σε βελτίωση των εσόδων από προμήθειες σε σχέση με το 2013, ως αποτέλεσμα της αναμενόμενης βελτίωσης του οικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα.

Ως αποτέλεσμα της εφαρμογής του προγράμματος της εθελούσιας αποχώρησης τον Δεκέμβριο του 2013 όπου εκτιμάται ότι η μείωση του κόστους μισθοδοσίας της Τράπεζας σε ετήσια βάση θα προσεγγίσει τα €155 εκατ., καθώς και των πρωτοβουλιών για περιορισμό του κόστους, η τάση για τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου το 2014 είναι να μειωθούν περαιτέρω.

Η χρηματοοικονομική επίδοση του Ομίλου στην Ελλάδα είναι πολύ δύσκολο να προβλεφθεί, δεδομένου ότι το 2014 ενδέχεται να σηματοδοτήσει την έναρξη της οικονομικής ανάκαμψης στην Ελλάδα. Ωστόσο, ο Όμιλος στοχεύει στη συνέχιση της ανοδικής τάσης των «κερδών προ φόρων και προβλέψεων» του 2013.

Την 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος ενημέρωσε την Τράπεζα για τις κεφαλαιακές της ανάγκες, ύψους υπό το βασικό σενάριο €2,2 δισ. και €2,5 δισ. με βάση το δυσμενές σενάριο για το διάστημα των 3,5 ετών (από 1 Ιουλίου 2013 έως 31 Δεκεμβρίου 2016). Η μελέτη της BlackRock Solutions («BlackRock») ανέδειξε ότι οι αναμενόμενες ζημιές του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμώνται από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο του 2016 σε €5,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε €8,4 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Η μελέτη ανέδειξε, επίσης, τις αναμενόμενες ζημιές του εγχώριου δανειακού χαρτοφυλακίου υπό ακραίο σενάριο, για τα 3,5 χρόνια, σε €6,2 δισ. και κατά τη διάρκεια της ζωής του χαρτοφυλακίου σε € 11,2 δισ. (υπό την προσέγγιση υπολογισμού κατά τη χρονική στιγμή ρευστοποίησης του ενεχύρου «on a when realised basis»). Για το εξωτερικό, η μελέτη της BlackRock ανέδειξε ότι οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε €4,0 δισ. και υπό το ακραίο σενάριο σε €4,5 δισ.

Το ποσό το οποίο ενσωματώθηκε στην άσκηση προσομοίωσης της Τράπεζας της Ελλάδος ανήλθε σε €8,7 δισ. υπό το βασικό σενάριο για την Ελλάδα υπό ακόμα συντηρητικότερη προσέγγιση (με προσαύξηση των παραμέτρων κινδύνου για το χρονικό διάστημα που καλύπτει η άσκηση από την Τράπεζα της Ελλάδος). Για το εξωτερικό οι αναμενόμενες ζημιές του δανειακού χαρτοφυλακίου, υπό το βασικό σενάριο, εκτιμάται ότι θα ανέλθουν από τον Ιούνιο 2013 έως τον Δεκέμβριο του 2016 σε €3,1 δισ.

Η τελική εκτίμηση της Τράπεζας της Ελλάδος για κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας ύψους υπό το βασικό σενάριο €2,2 δισ., όπως αναφέρονται ανωτέρω βασίστηκε στην παραδοχή ότι η Τράπεζα θα παράξει κεφάλαιο με ίδια μέσα κατά την περίοδο Ιούνιος 2013 με Δεκέμβριο 2016 ύψους €1,5 δισ. βασιζόμενη σε μία κατά την κρίση της Τράπεζας της Ελλάδος συντηρητική αναπροσαρμογή των σχεδίων αναδιάρθρωσης που υπεβλήθησαν από τις τράπεζες στην Τράπεζα της Ελλάδος (Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος «2013 Stress Test of the Greek Banking Sector, Μάρτιος 2014»).

Κατόπιν αιτήματος της Τράπεζας της Ελλάδος η Τράπεζα παρουσίασε σχέδιο κεφαλαιακής επάρκειας στην Τράπεζα της Ελλάδος, περιγράφοντας τις ενέργειες που προτίθεται να αναλάβει για να αντιμετωπίσει τις κεφαλαιακές της ανάγκες. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε το σχέδιο την 11 Απριλίου 2014. Το εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνει κεφαλαιακές ενέργειες που ανέρχονται στο ποσό των €1.040 εκατ. Περίπου το μισό ποσό αναφέρεται σε ολοκληρωθείσες κεφαλαιακές ενέργειες σχετικά με την πώληση του Αστέρια Βουλιαγμένης και το υψηλότερο από το αναμενόμενο όφελος από το πρόγραμμα εθελουσίας που ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2013. Από τις εναπομείνουσες κεφαλαιακές ενέργειες περίπου το μισό αφορά στην πώληση μη τραπεζικών δραστηριοτήτων του χρηματοοικονομικού τομέα και το υπόλοιπο μισό στη μείωση του δανειακού χαρτοφυλακίου υψηλού κινδύνου. Η Τράπεζα της Ελλάδος ενέκρινε την εφαρμογή των ως άνω ενεργειών για το ποσό των €1.040 εκατ. και της αύξησης μετοχικού κεφαλαίου μέσω έκδοσης μετοχών (συμπεριλαμβανομένου του ποσού υπέρ το άρτιον) για το εναπομείναν ποσό €1.143 εκατ. Πέραν της πλήρωσης των κεφαλαιακών αναγκών ύψους €1.143 εκατ., η Τράπεζα αποφάσισε να αυξήσει το κεφάλαιο της επιπλέον κατά ποσό €1.357 εκατ. προκειμένου να ενισχύσει τον Basel III CET1 δείκτη και να διατηρήσει την ευελιξία της προκειμένου να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου, εφόσον κριθεί σκόπιμο και ληφθούν οι σχετικές εγκρίσεις.

Αναφορικά με το σχέδιο αναδιάρθρωσης, την 31 Οκτωβρίου 2012 η Ελλάδα υπέβαλε (μέσω του Υπουργείου Οικονομικών) σχέδιο αναδιάρθρωσης για την Τράπεζα στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού σύμφωνα με το Ν.3864/2010. Λόγω των μετέπειτα συγχωνύσεων, αποκτήσεων και διαρθρωτικών αλλαγών που έλαβαν χώρα στην ελληνική τραπεζική αγορά και την ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας το 2013, το ήδη υποβληθέν σχέδιο αναδιάρθρωσης θεωρήθηκε ότι δεν αντιπροσώπευε πλέον αρκετά την υφιστάμενη κατάσταση της Τράπεζας. Ως αποτέλεσμα, η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ζήτησε την επανυποβολή του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Η Τράπεζα κατέθεσε το Δεκέμβριο του 2013 στο ΤΧΣ και στην Τράπεζα της Ελλάδος, για τους σκοπούς της αξιολόγησης των κεφαλαιακών αναγκών της Τράπεζας στις ασκήσεις προσομοίωσης του 2014 και το οποίο χρησιμοποίησε η Τράπεζα της Ελλάδος –με την επιφύλαξη των προσαρμογών που έκανε και των κριτηρίων που χρησιμοποίησε– προκειμένου να αξιολογήσει τη δυνατότητα της Τράπεζας να εξασφαλίσει κεφάλαια με ίδια μέσα για την περίοδο από τον Ιούνιο 2013 έως το Δεκέμβριο 2016, προσχέδιο του σχεδίου αναδιάρθρωσης. Το ως άνω προσχέδιο περιελάμβανε τη δέσμευση της Τράπεζας να διαθέσει σημαντικό ποσοστό μειοψηφίας στη Finansbank.

Το επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας αναμένεται να υποβληθεί εντός του 2014 μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης και μόλις οι συζητούμενες δεσμεύσεις οριστικοποιηθούν μεταξύ της Ελλάδας και της Γενικής Διεύθυνσης Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στο ως άνω επικαιροποιημένο σχέδιο αναδιάρθρωσης, η Τράπεζα θα αναλάβει, μεταξύ άλλων δεσμεύσεων, να διαθέσει σημαντικό ποσοστό μειοψηφίας στη Finansbank. Το σύνολο των δεσμεύσεων θα εξειδικευτούν με την ολοκλήρωση των συζητήσεων με τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Κατά την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, δεν υφίσταται εγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας.

Ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων (Core Tier I Ratio) την 31 Δεκεμβρίου 2013 ανήλθε σε 10,3%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, ο δείκτης ανέρχεται σε 14,8%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και τις κεφαλαιακές ενέργειες που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, ο δείκτης ανέρχεται σε 18,2%. Προσαρμοσμένος για την Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, τις κεφαλαιακές ενέργειες που έχουν εγκριθεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, των μεθοδολογικών αλλαγών στο μοντέλο υπολογισμού του σταθμισμένου ενεργητικού της Finansbank (για τις οποίες αναμένεται η έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος) και για την πλήρη εφαρμογή των επιπτώσεων της Basel III, ο δείκτης ανέρχεται σε 11,7%.

Επίσης, στο πλαίσιο του Ενιαίου Μηχανισμού Εποπτείας (Single Supervisory Mechanism -SSM) είναι σε εξέλιξη η αξιολόγηση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου από την ΕΚΤ, ενώ εντός του 2014 αναμένεται να ολοκληρωθεί και μια άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων από την ΕΚΤ σε συνεργασία με την ΕΒΑ.

3.26 Έγγραφα σε παραπομπή και έγγραφα στη διάθεση του κοινού

3.26.1 Έγγραφα σε παραπομπή

Τα ακόλουθα έγγραφα ενσωματώνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο με τη μέθοδο της παραπομπής, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 809/2004 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων:

- Η ετήσια οικονομική έκθεση για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2011 στην οποία περιλαμβάνονται οι εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και δημοσιευμένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις σε Ενοποιημένη και Ατομική Βάση της 31 Δεκεμβρίου 2011 που συντάχθηκαν βάσει των Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή είναι διαθέσιμα στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Τράπεζας: <http://www.nbg.gr/>
- Η ετήσια οικονομική έκθεση για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2012 στην οποία περιλαμβάνονται οι εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και δημοσιευμένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις σε Ενοποιημένη και Ατομική Βάση της 31 Δεκεμβρίου 2012 που συντάχθηκαν βάσει των Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή είναι διαθέσιμα στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Τράπεζας: <http://www.nbg.gr/>
- Η ετήσια οικονομική έκθεση για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 στην οποία περιλαμβάνονται οι δημοσιευμένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις σε Ενοποιημένη και Ατομική Βάση της 31 Δεκεμβρίου 2013 που συντάχθηκαν βάσει των Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση

Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή είναι διαθέσιμα στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Τράπεζας: <http://www.nbg.gr/>

Επισημαίνεται ότι λουπές πληροφορίες στο διαδικτυακό τόπο της Τράπεζας, πλην των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στις παραπάνω αναφερόμενες διευθύνσεις, δεν αποτελούν μέρος του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου.

3.26.2 Έγγραφα στη διάθεση του επενδυτικού κοινού

Κατά τη διάρκεια ισχύος του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, ήτοι, 12 μήνες από τη δημοσίευσή του, τα ακόλουθα έγγραφα θα βρίσκονται στη διάθεση του επενδυτικού κοινού στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα:

- Το Καταστατικό της Τράπεζας είναι διαθέσιμο στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα.
- Απόσπασμα του Πρακτικού της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των κοινών μετόχων της Τράπεζας που συνεδρίασε την 10 Μαΐου 2014.
- Επικυρωμένο Αντίγραφο του Πρακτικού της από 10 Μαΐου 2014 Ιδιαίτερης Συνελεύσεως του Προνομιούχου μετόχου Bank of New York Mellon και θεματοφύλακα των μετοχών ΠΑΨ.
- Επικυρωμένο Αντίγραφο του Πρακτικού της από 12 Μαΐου 2014 Ιδιαίτερης Συνελεύσεως του Προνομιούχου μετόχου Ελληνικού Δημοσίου.
- Απόσπασμα του πρακτικού της από 12 Μαΐου 2014 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- Η Κ-2-2244/13.5.2014 του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας με την οποία εγκρίθηκε και καταχωρήθηκε η τροποποίηση του άρ.4 του Καταστατικού της Τράπεζας.
- Η Κ-2-2258/13.5.2014 του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας με την οποία καταχωρήθηκε η από 12 Μαΐου 2014 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας.
- Οι εγκεκριμένες από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και δημοσιευμένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις σε Ενοποιημένη και Ατομική Βάση της 31 Δεκεμβρίου 2012 και της 31 Δεκεμβρίου 2011 που συντάχθηκαν βάσει των Δ.Π.Χ.Α., καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή είναι διαθέσιμα στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα. Οι δημοσιευμένες ελεγμένες Οικονομικές Καταστάσεις σε Ενοποιημένη και Ατομική Βάση της 31 Δεκεμβρίου 2013 που συντάχθηκαν βάσει των Δ.Π.Χ.Α. όπως έχουν υιοθετηθεί από την ΕΕ, καθώς και η αντίστοιχη Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή είναι διαθέσιμα στα γραφεία της Τράπεζας στη διεύθυνση Αιόλου 86, 102 32 Αθήνα, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Τράπεζας: <http://www.nbg.gr/>.
- Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιριών (βλ. ενότητα 3.8 «*Οργανωτική διάρθρωση*») που περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τις χρήσεις 2011-2013 ως εξής:
  - Για τη χρήση 2013-2012: Εθνική Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ., Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB), Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (Όμιλος), ΑΣΤΗΡ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε., Finansbank A.S. (Όμιλος), Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad, Εθνική Παναγία Α.Ε.Ε.Α.Π., The South African Bank of Athens Ltd., NBG International Ltd, NBGI Private Equity Limited, Interlease E.A.D., Banca Romaneasca S.A., NBG Leasing d.o.o.
  - Για τις χρήσεις 2012-2011: Εθνική Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ., Εθνική Κεφαλαίου Α.Ε., Εθνική Asset Management Α.Ε.Δ.Α.Κ., Εθνική Leasing Α.Ε., Εθνική Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε., Προνομιούχος Α.Ε. Γενικών Αποθηκών Ελλάδος, NBG BANKASSURANCE Α.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΟΡΕΥΣΗΣ, The South African Bank of Athens Ltd, NBG Cyprus Ltd, Stopanska Banka A.D.-Skopje, United Bulgarian Bank A.D. - Sofia (UBB), NBG International Ltd, NBGI Private Equity Limited, NBG FINANCE PLC, Interlease E.A.D., NBG ASSET MANAGEMENT LUXEMBOURG S.A., NBG FUNDING Ltd, Banca Romaneasca S.A., Ανώνυμος Ελληνική Εταιρεία Γενικών Ασφαλειών «Η Εθνική» (Όμιλος), ΑΣΤΗΡ Παλλάς Βουλιαγμένης Α.Ε.Ε., Grand Hotel Summer Palace Α.Ε., Εκπαιδευτικό Κέντρο ΕΤΕ Α.Ε., Εθνodata Α.Ε., ΚΑΔΜΟΣ Α.Ε., ΔΙΟΝΥΣΟΣ Α.Ε., Κτηματική Κατασκευαστική Α.Ε. «ΕΚΤΕΝΕΠΟΛ», ΠΡΟΤΥΠΟΣ Κτηματική Τουριστική Α.Ε., Ελληνικά Τουριστικά Έργα Α.Ε., Εθνική Κτηματικής Εκμετάλλευσης Α.Ε., NBG INTERNATIONAL HOLDINGS B.V., Finansbank A.S.

(Όμιλος), Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad, NBG Leasing d.o.o., NBG FINANCE (Dollar) PLC, NBG FINANCE (Sterling) PLC, ΕΘΝΙΚΗ FACTORS Α.Ε. ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΝΓΑΙΑ Α.Ε.Ε.Α.Π.

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΑΦΕΘΕΙ ΚΕΝΗ

4 Σημείωμα μετοχικού τίτλου

4.1 Βασικές πληροφορίες

4.1.1 Δήλωση για την επάρκεια του κεφαλαίου κίνησης

Η Διοίκηση της Τράπεζας δηλώνει ότι η Τράπεζα και ο Όμιλος θα είναι σε θέση να συνεχίσουν την επιχειρηματική τους δραστηριότητα και ότι το κεφάλαιο κίνησης του Ομίλου θα επαρκεί για τις τρέχουσες δραστηριότητές του για τους επόμενους 12 μήνες.

4.1.2 Ίδια κεφάλαια & χρηματοοικονομικό χρέος

Στους πίνακες που ακολουθούν, οι οποίοι έχουν συνταχθεί από την Τράπεζα, παρουσιάζονται η κεφαλαιακή διάρθρωση και το καθαρό χρηματοοικονομικό χρέος του Ομίλου σύμφωνα με τα στοιχεία των δημοσιευμένων οικονομικών καταστάσεων της 31 Δεκεμβρίου 2013.

Η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013 αναλύεται ως ακολούθως:

Κεφαλαιακή διάρθρωση Ομίλου	31 Δεκεμβρίου 2013
A. ΧΡΕΟΣ	(ποσά σε € εκατ.)*
A1. Βραχυπρόθεσμος Δανεισμός	29.289
Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι	742
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	1.197
Υποχρεώσεις προς υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εξαιρουμένων των καταθέσεων όψεως	27.350
A2. Μακροπρόθεσμος Δανεισμός	2.289
Καλυμμένες ομολογίες	810
Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι	647
Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	391
Μειωμένης Εξασφάλισης στοιχεία παθητικού	19
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	422
Σύνολο χρέους (A1+A2)	31.578
B. Ίδια Κεφάλαια Ομίλου	
Μετοχικό Κεφάλαιο	2.073
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	11.975
Μείον: Ίδιες μετοχές	(2)
Τακτικό Αποθεματικό	392
Λοιπά αποθεματικά και κέρδη εις νέον	(7.327)
Ίδια Κεφάλαια μετόχων Τράπεζας	7.111
Μη ελέγχουσες συμμετοχές	683
Προνομιούχοι τίτλοι	80
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων και μη ελεγχουσών συμμετοχών	7.874

*Τυχόν διαφορές μονάδων οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις

Πηγή: Επεξεργασία μη ελεγμένων από ορκωτό Ελεγκτή λογιστή στοιχείων της Τράπεζας.

Την 31 Δεκεμβρίου 2013, το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου ανήλθαν σε €7.874 εκατ. και το χρηματοοικονομικό του χρέος σε €31.578 εκατ.

Επιπλέον, στον ανωτέρω πίνακα συμπεριλαμβάνονται οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ ύψους €20,7 δισ. και οι οποίες εξασφαλίζονται με δεσμευμένα στοιχεία. Η ανάλυση των δεσμευμένων στοιχείων παρατίθενται Σημείωση 37 των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2013.

Αναφορικά με τις κεφαλαιακές ανάγκες και την κεφαλαιακή επάρκεια βλ. ενότητες 3.6.3 «Το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα- Πρόσφατες μακροοικονομικές εξελίξεις-Κεφαλαιακές Ανάγκες» και 3.10.6 «Κεφαλαιακή επάρκεια», αντίστοιχα.

Στον πίνακα που ακολουθεί προσδιορίζονται οι καθαρές χρηματοοικονομικές απαιτήσεις του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2013:

Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις Ομίλου		31 Δεκεμβρίου 2013
<i>(ποσά σε € εκατ.)</i>		
I	Ταμείο και ταμειακά διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες εξαιρουμένων των υποχρεωτικών καταθέσεων	2.456
II	Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (μετά από προβλέψεις)	2.847
III	Χαρτοφυλάκιο επενδύσεων	17.477
IV	Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	3.087
V	Συνολική ταμειακή ρευστότητα (V=I+II+III+IV)	25.867
VI	Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα εξαιρουμένων των καταθέσεων όψεως	27.772
VII	Ομολογιακά δάνεια και δανειακές υποχρεώσεις	3.787
VIII	Υποχρεώσεις μειωμένης εξασφάλισης	19
IX	Σύνολο Δανειακών Υποχρεώσεων και υποχρεώσεων προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (IX = VI+VII+VIII)	31.578
X	Καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις (X = V-VI-IX)	(5.711)

Πηγή: Επεξεργασία μη ελεγμένων από ορκωτό Ελεγκτή λογιστή στοιχείων της Τράπεζας.

Όπως παρουσιάζεται ανωτέρω, την 31 Δεκεμβρίου 2013, η ρευστότητα του Ομίλου ανερχόταν σε €25.867 εκατ. ενώ οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις σε €31.578 εκατ. Ως εκ τούτου, οι καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου ανερχόταν την 31 Δεκεμβρίου 2013 σε €5.711 εκατ. Οι καθαρές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις περιλαμβάνουν ποσό €20,7 δισ. που αφορά σε υποχρεώσεις προς την ΕΚΤ και εξασφαλίζονται με δεσμεύσεις στοιχείων Ενεργητικού. Ανάλυση των δεσμευμένων στοιχείων Ενεργητικού παρατίθεται στην Σημείωση 37δ «Δεσμευμένα στοιχεία ενεργητικού» των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013.

Για τις ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Τράπεζας βλέπε ενότητα 3.5.5. «Δεσμεύσεις εκτός κατάστασης οικονομικής θέσης».

Η Διοίκηση του Ομίλου δηλώνει ότι, δεν έχει επέλθει σημαντική μεταβολή στα ίδια κεφάλαια και στη χρηματοοικονομική θέση του Ομίλου από την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2013 έως την ημερομηνία του παρόντος Ενημερωτικού Δελτίου, πέρα των όσων αναφέρονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο όπου περιλαμβάνεται και η παρούσα Αύξηση (βλ. ενότητα 3.19.4 «Σημαντικές αλλαγές στην Οικονομική Θέση της Τράπεζας και του Ομίλου»).

4.1.3 Οι όροι της Διεθνούς Προσφοράς

Με την από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας και την από 12 Μαΐου 2014 συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας αποφασίστηκε, μεταξύ άλλων, η άντληση κεφαλαίων από την Τράπεζα ποσού €2,5 δισ. με αύξηση του κοινού μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας (η «Αύξηση», συμπεριλαμβανομένης και της υπέρ το άρτιο διαφοράς), με καταβολή μετρητών και κατάργηση των δικαιωμάτων προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων, με την έκδοση και διανομή 1.136.363.637 νέων κοινών ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, αϋλων μετοχών (οι «Νέες Μετοχές»), ονομαστικής αξίας ίσης προς €0,30 εκάστης και με τιμή διάθεσης €2,20 ανά Νέα Μετοχή (η «Διάθεση»). Η ως άνω Έκτακτη Γενική Συνέλευση αποφάσισε, περαιτέρω, τη διάθεση, η οποία δεν συνιστά δημόσια προσφορά κατά τις διατάξεις της οικείας εφαρμοζόμενης νομοθεσίας, του συνόλου των Νέων Μετοχών σε θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές στο εξωτερικό με τη διαδικασία διεθνούς βιβλίου προσφορών (book building) (η «Διεθνής Προσφορά»):

ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΥΞΗΣΗ 3.533.149.631

ΕΚΔΟΣΗ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ 1.136.363.637

Ονομαστική Αξία Μετοχής €0,30

ΤΙΜΗ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ €2,20

ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΜΕ ΜΕΤΡΗΤΑ €2,500 δισ.

Ειδικότερα, κατά την από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας αποφασίσθηκε η Τράπεζα να αντλήσει κεφάλαια συνολικού ύψους €2,5 δισ., δυνάμει αυξήσεως (εφεξής η «Συνολική Αύξηση», συμπεριλαμβανομένου του υπέρ το άρτιο ποσού) δια καταβολής μετρητών, με την έκδοση και διανομή 1.136.363.637 νέων κοινών, ονομαστικών μετά πλήρους δικαιώματος ψήφου, αϋλων μετοχών (εφεξής οι «Νέες Μετοχές»),

i. Ονομαστικής αξίας ίσης προς Ευρώ 0,30 εκάστης,

ii. Τιμής διάθεσης ίσης προς €2,20 εκάστης. Σημειώνεται ότι για τον προσδιορισμό της Τιμής Διάθεσης των Νέων Μετοχών από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ελήφθη υπόψη η τιμή διάθεσης που προέκυψε από τη διαδικασία υποβολής προσφορών από θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές στο βιβλίο προσφορών (book building) της Διεθνούς

Προσφοράς. Η εν λόγω διαδικασία πραγματοποιήθηκε προ της συνεδρίασης της ως άνω Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης και αφορούσε στο σύνολο της Αύξησης,

iii. Με την πλήρη κατάργηση, σύμφωνα με την κατ' άρθρο 13 παρ. 10 εδ. δεύτερο Κ.Ν. 2190/1920 υποβληθείσα Ενιαία Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, του συνόλου των δικαιωμάτων προτίμησης των κοινών (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ του ΤΧΣ εκδόσεων από την Τράπεζα βάσει του Ν. 3864/2010) και των προνομιούχων άνευ δικαιώματος ψήφου, μετοχών εκδόσεως της τελευταίας και

iv. Με τη διάθεση, η οποία δεν συνιστά δημόσια προσφορά κατά τις διατάξεις της οικείας εφαρμοζόμενης νομοθεσίας, από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τραπεζής του συνόλου των Νέων Μετοχών σε θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές στο εξωτερικό με τη διαδικασία διεθνούς βιβλίου προσφορών (book building).

Περαιτέρω, αποφασίσθηκε η αποκλειστική διάθεση του καθαρού ποσού της Συνολικής Αυξήσεως, (ήτοι, μετ' αφαίρεση των δαπανών εκδόσεως) προς ενίσχυση των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας (βλ.ενότητα 4.1.4. «Λόγοι της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου»).

Κατά την από 12 Μαΐου 2014 Ειδική Συνέλευση του (μοναδικού) προνομιούχου μετόχου της Τράπεζας, εγκρίθηκε η πραγματοποίηση της Αύξησης με τους ως άνω όρους, η τροποποίηση του άρθρου 4 του καταστατικού, καθώς και η κατάργηση του συνόλου των δικαιωμάτων προτίμησης των προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, που έχουν εκδοθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3723/2008.

Σύμφωνα με την από 10 Μαΐου 2014 οι κάτοχοι των ΠΑΨ μετοχών της Τράπεζας ενέκριναν την Αύξηση, συμπεριλαμβανομένης της κατάργησης των δικαιωμάτων προτίμησης και της σχετικής τροποποίησης του καταστατικού της Τράπεζας.

Κατόπιν ολοκλήρωσε διαδικασία βιβλίου προσφορών, που έλαβε χώρα την 8 Μαΐου 2014, διατέθηκαν εκτός Ελλάδος σε θεσμικούς και άλλους ειδικούς επενδυτές το σύνολο των Νέων Μετοχών που εκδόθηκαν στο πλαίσιο της Αυξήσεως, που ως εκ τούτου καλύφθηκε πλήρως, ενώ το συνολικό ποσό της Αυξήσεως, ύψους €2,5 δισ. καταβλήθηκε ήδη στον ειδικό λογαριασμό της Τράπεζας που ανοίχθηκε για το σκοπό αυτό, όπως πιστοποιήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του κ.ν. 2190/1920 από το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας κατά την από 12 Μαΐου 2014 συνεδρίασή του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας στην από 12 Μαΐου 2014 συνεδρίασή του πιστοποίησε την καταβολή της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου κατά €340.909.091,10 με την έκδοση 1.136.363.637 νέων, κοινών, ονομαστικών, μετά δικαιώματος ψήφου, άϋλων μετοχών, ονομαστικής αξίας και τιμής διαθέσεως εκάστης ίσης προς €0,30, καθώς και την καταβολή της διαφοράς μεταξύ της τιμής διαθέσεως και της ονομαστικής αξίας, συνολικού ύψους €2.159.090.910,30, η οποία πιστώθηκε στον ειδικό λογαριασμό «ως διαφορά από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο». Η εν λόγω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ) στις 13 Μαΐου 2014 με την υπ' αριθμ Κ2-2258/13.5.2014 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας.

Η δε τροποποίηση του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, εγκρίθηκε δυνάμει της υπ' αριθ. Κ2-2244/13.5.2014 αποφάσεως του Υφυπουργού Ανάπτυξης & Ανταγωνιστικότητας και καταχωρήθηκε στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) στις 13 Μαΐου 2014.

Οι κάτοχοι των Νέων Μετοχών θα δικαιούνται του μερίσματος που αντιστοιχεί σε αυτές τις μετοχές για τα κέρδη της χρήσης 2014 και εφεξής, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν. 3723/2008 για όσο χρονικό διάστημα η Τράπεζα υπάγεται στις διατάξεις αυτού του νόμου ή τυχόν άλλων νόμων (βλ. ενότητα 3.19.5 «Μερισματική πολιτική»).

Σύμφωνα με την απόφαση 26 του Χ.Α., όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε περίπτωση αύξησης μετοχικού κεφαλαίου εισηγμένης εταιρίας με ιδιωτική τοποθέτηση και κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των παλαιών μετόχων, δεν πραγματοποιείται προσαρμογή της τιμής και παραμένει ως τιμή εκκίνησης, η τιμή κλεισίματος της μετοχής της προηγούμενης ημέρας.

Η Εκδότρια δηλώνει ότι τήρησε όλες τις νόμιμες διαδικασίες ως προς τη σύγκληση και διεξαγωγή Γενικής Συνέλευσης της 10 Μαΐου 2014 που αποφάσισε, μεταξύ άλλων, την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου και δεσμεύεται ότι θα τηρήσει τις νόμιμες διαδικασίες αναφορικά με την αύξηση αυτή και αναφορικά με οποιαδήποτε τροποποίηση του προορισμού των νέων κεφαλαίων, καθώς και ότι για κάθε επιπρόσθετη σχετική πληροφορία θα ενημερώνει το επενδυτικό κοινό, την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το Δ.Σ. του Χ.Α.

4.1.4 Λόγοι της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου και χρήση αντληθέντων κεφαλαίων

Στις 6 Μαρτίου 2014, η Τράπεζα της Ελλάδος δημοσίευσε τα αποτελέσματα της άσκησης εκτίμησης κεφαλαιακών αναγκών που διενήργησε για καθμία από τις ελληνικές τράπεζες. Οι κεφαλαιακές ανάγκες της Τράπεζας εκτιμήθηκαν στο ύψος των €2.183 εκατ. σύμφωνα με το Βασικό Σενάριο. Σε απάντηση της εκτίμησης αυτής, η Τράπεζα προσδιόρισε δυνητικές ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου τις οποίες σκοπεύει να υλοποιήσει. Η Τράπεζα της Ελλάδος έχει κρίνει ότι οι ενέργειες για την άντληση κεφαλαίων (πέραν της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου) ύψους €1.040 εκατ. μπορούν να περιληφθούν στο πρόγραμμα κεφαλαιακής ενίσχυσης της Τράπεζας.

Σύμφωνα με την απόφαση της από 10 Μαΐου 2014 Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας, η Τράπεζα θα χρησιμοποιήσει τα αντληθέντα κεφάλαια ύψους €2,5 δισ. προκειμένου:

- i. Να καλύψει το κεφαλαιακό έλλειμμα μεταξύ των εγκεκριμένων ενεργειών για την ενίσχυση κεφαλαίων (ύψους €1.040 εκατ.) και των συνολικών κεφαλαιακών αναγκών ύψους €2.183 εκατ. ήτοι ποσό €1.143 εκατ.,
- ii. Να ενισχύσει την κεφαλαιακή της θέση, ώστε να διαθέτει μεγαλύτερη ευελιξία σε ενέργειες για τη διαμόρφωση της κεφαλαιακής της βάσης ενόψει της εφαρμογής των κανόνων της Βασιλείας III, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να υποβάλει αίτηση να αποπληρώσει τις προνομιούχες μετοχές του Ελληνικού Δημοσίου ύψους €1.350 εκατ. όταν αυτό κριθεί σκόπιμο.

(βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας - Το σχέδιο ενίσχυσης της ρευστότητας της Ελληνικής οικονομίας» για περισσότερες πληροφορίες για τους όρους αποπληρωμής των προνομιούχων μετοχών του Ν. 3723/2008)

Με την επιτυχή ολοκλήρωση των ενεργειών για την ενίσχυση κεφαλαίων (ύψους €1.040 εκατ.) και της Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου, η Τράπεζα θα διαθέτει δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (Core Tier I) ύψους 18,2% (pro forma) και δείκτη Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων (EBA Common Equity Tier I) 11,7% (pro forma), με στοιχεία 31 Δεκεμβρίου 2013, βάσει της πλήρους εφαρμογής του πλαισίου της Βασιλείας III, σύμφωνα με την οδηγία CRD IV, όπως ισχύει 31 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με τους κανόνες που θα ισχύουν το 2024.

4.2 Πληροφορίες σχετικά με τις μετοχές της Τράπεζας

Οι κοινές μετοχές της Τράπεζας είναι άυλες, ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου, εκπεφρασμένες σε Ευρώ, και διαπραγματεύονται στο Χ.Α. και στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης (New York Stock Exchange) με τη μορφή αμερικανικών πιστοποιητικών αποθετηρίου (American Depositary Receipts). Οι μετοχές της Τράπεζας έχουν εκδοθεί βάσει των διατάξεων του Κ.Ν. 2190/1920 και του Καταστατικού της Τράπεζας. Επίσης, η Τράπεζα έχει εκδώσει 25.000.000 εξαγοράσιμες, προνομιούχες ονομαστικές μετοχές άνευ δικαιώματος ψήφου και άνευ σωρευτικού μερίσματος ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία υπό τη μορφή αμερικανικών μετοχών αποθετηρίου (American Depositary Shares), οι οποίες έχουν εισαχθεί προς διαπραγμάτευση υπό τη μορφή αμερικανικών πιστοποιητικών αποθετηρίου (American Depositary Receipts) στο Χρηματιστήριο Αξιών της Νέας Υόρκης και 270.000.000 εξαγοράσιμες, προνομιούχες ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας €5,00 η κάθε μία με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφιστάμενων μετόχων υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τις αναλυτικές διατάξεις του Ν. 3723/2008.

Ο Κωδικός ISIN (International Security Identification Number) της κοινής μετοχής της Τράπεζας είναι GRS003013000.

Αρμόδιος φορέας για την τήρηση του σχετικού αρχείου των άυλων μετοχών είναι η εταιρεία με την επωνυμία Ελληνικό Κεντρικό Αποθετηρίων Τίτλων Α.Ε. (η «ΕΛΚΑΤ») επί της Λεωφόρου Αθηνών 110, 104 42 Αθήνα.

Η μονάδα διαπραγμάτευσης των μετοχών στο Χ.Α. είναι η μία κοινή ονομαστική μετοχή.

4.2.1 Δικαιώματα μετόχων

Κάθε μετοχή της Τράπεζας ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από το νόμο και το Καταστατικό της Τράπεζας, το οποίο δεν περιέχει διατάξεις περισσότερο περιοριστικές από αυτές που προβλέπει ο νόμος, υπό την επιφύλαξη των διατάξεών του που αφορούν στις προνομιούχες μετοχές που έχει εκδώσει η Τράπεζα.

Σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της Τράπεζας:

- Τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από κάθε μετοχή της Τράπεζας ανήκουν σε αυτόν που είναι εγγεγραμμένος ως μέτοχος στα αρχεία της Ελληνικό Κεντρικό Αποθετηρίων Τίτλων Α.Ε. (η «ΕΛΚΑΤ»).
- Οι μετοχές είναι αδιαίρετες. Σε περίπτωση συγκυριότητας σε μετοχή, τα δικαιώματα των συγκυρίων ασκούνται

μόνο από κοινό εκπρόσωπο. Οι συγκύριοι ευθύνονται αλληλέγγυα και σε ολόκληρο για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την κοινή μετοχή.

- Με την απόκτηση της μετοχής, ο μέτοχος αποδέχεται το Καταστατικό της Τράπεζας, τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων της και τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της.

Περαιτέρω, δεν υφίστανται ειδικά δικαιώματα υπέρ συγκεκριμένων μετόχων, με εξαίρεση τα δικαιώματα του ΤΧΣ δυνάμει του ν. 3864/2010 και της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας και τα προνόμια των κατόχων προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα οποία, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καταστατικού της συνίστανται στα ακόλουθα:

- (α) Προνομιούχες Εξαγοράσιμες Ονομαστικές Μετοχές άνευ Δικαιώματος Ψήφου και άνευ Σωρευτικού Μερισίματος (εφεξής οι «Προνομιούχες Μετοχές»):

Τα προνόμια των Προνομιούχων Μετοχών συνίστανται (i) στην προνομαϊκή απόληψη, πριν από τις Κοινές Μετοχές και (εφόσον υφίσταται) άλλη κατηγορία προνομιούχων μετοχών της Τράπεζας, τα προνόμια των οποίων περί απολήψεως μερίσματος έπονται αυτών των Προνομιούχων Μετοχών, ποσού μερίσματος κατ' έτος εκπεφρασμένου σε Ευρώ (το οποίο δύναται να ορίζεται ότι ισούται με ποσό Δολαρίων ΗΠΑ), το οποίο ποσό μερίσματος δύναται να καταβάλλεται από την Τράπεζα σε Δολάρια ΗΠΑ («Μέρισμα ΠΑΨ»), (ii) στην προνομαϊκή απόληψη του Μερισίματος ΠΑΨ και εκ ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 (β) του Κ.Ν. 2190/1920 και μέχρι εξαντλήσεως των ποσών αυτών και (iii) στην προνομαϊκή απόληψη εκ του προϊόντος της εκκαθάρισης της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων των υπέρ το άρτιο αποθεματικών που σχηματίστηκαν από την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών) πριν από τις Κοινές Μετοχές και τις Απαιτήσεις που έπονται κατά Κατάταξη ποσού εκπεφρασμένου σε Ευρώ, που ισούται με την ονομαστική αξία και το υπέρ το άρτιο που έχουν καταβληθεί κατά την έκδοση των Προνομιούχων Μετοχών, το οποίο ποσό δύναται να υπολογίζεται επί τη βάση σταθερού ποσού Δολαρίων ΗΠΑ και το οποίο η Τράπεζα δύναται να καταβάλλει σε Δολάρια ΗΠΑ («Ποσό Εκκαθάρισης ΠΑΨ»).

- Οι Προνομιούχες Μετοχές δεν παρέχουν δικαίωμα σωρευτικού μερίσματος και δεν εκδίδονται ως μετατρέψιμες σε Κοινές Μετοχές. Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται άνευ δικαιώματος ψήφου, πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται υποχρεωτικά εκ του νόμου.
- Η έγκριση της καταβολής Μερισίματος ΠΑΨ προς τις Προνομιούχες Μετοχές πραγματοποιείται σε ετήσια βάση κατά την απόλυτη διακριτική ευχέρεια της τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας από τα κεφάλαια που δύναται να διανεμηθούν κατά την έννοια του άρθρου 44 (α) παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 κατά την τρέχουσα χρήση στους μετόχους της Τράπεζας. Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στα 8 και 9, του εδαφίου μζ της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του Καταστατικού της Τράπεζας, δεν πραγματοποιείται καταβολή Μερισίματος ΠΑΨ στους Προνομιούχους Μετόχους, εφόσον είτε το άθροισμα των ήδη διανεμηθέντων ή των εγκεκριμένων προς διανομή ποσών (i) μερίσματος προς τους Προνομιούχους Μετόχους, και (ii) για Συντρέχουσες Απαιτήσεις Μερισίματος κατά το τρέχον οικονομικό έτος υπερβαίνει τα Διανεμητέα Κεφάλαια του 44α, είτε η Τράπεζα της Ελλάδος έχει ζητήσει εγγράφως τη μη διανομή μερίσματος (συμπεριλαμβανομένων ποσών μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με το άρθρο 45 παρ. 2 (β) του ΚΝ 2190/1920) προς τους Κοινούς και Προνομιούχους Μετόχους της Τράπεζας.
- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44α παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 εφόσον η Τράπεζα ή οιαδήποτε θυγατρική πραγματοποιεί καταβολή ποσών (πλην της δωρεάν διανομής μετοχών ή άλλων Απαιτήσεων που Έπονται κατά Κατάταξη) για Συντρέχουσες Απαιτήσεις, η Τράπεζα υποχρεούται στην καταβολή ποσού Μερισίματος ΠΑΨ (κατ' αναλογία του ποσού που καταβάλλεται για Συντρέχουσες Απαιτήσεις) για την χρονική περίοδο, για την οποία πραγματοποιήθηκε η εν λόγω καταβολή προς Συντρέχουσες Απαιτήσεις.
- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44α παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920, η Τράπεζα υποχρεούται στην καταβολή του συνολικού ποσού Μερισίματος ΠΑΨ, εφόσον η Τράπεζα ή θυγατρική της Τράπεζας προέβη στην εξόφληση Απαιτήσεων που Έπονται κατά Κατάταξη (συμπεριλαμβανομένων αποκτήσεων ιδίων μετοχών ή Απαιτήσεων που Έπονται κατά Κατάταξη). Η καταβολή του συνολικού ποσού Μερισίματος ΠΑΨ πραγματοποιείται κατά την αμέσως επόμενη Ημερομηνία Καταβολής Μερισίματος ΠΑΨ, η οποία συμπίπτει ή έπεται της ημερομηνίας κατά την οποία η Τράπεζα ή οιαδήποτε θυγατρική της Τράπεζας προέβη στην εξόφληση κατά τα ανωτέρω. Η Τράπεζα, ωστόσο, δεν υποχρεούται σε καταβολή Μερισίματος ΠΑΨ, εφόσον (i) η εν λόγω εξόφληση Απαιτήσεων που Έπονται κατά Κατάταξη από την Τράπεζα ή την θυγατρική της πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 16 Κ.Ν. 2190/1920 και (ii) κατόπιν της εν λόγω αποκτήσεως ο συντελεστής φερεγγυότητας της Τράπεζας τόσο σε ατομική όσο και σε ενοποιημένη βάση όσο και ο συντελεστής των κυρίων βασικών ιδίων κεφαλαίων προς τα σταθμισμένα στοιχεία του ενεργητικού

ικανοποιούν τα εκάστοτε απαιτούμενα από την Τράπεζα της Ελλάδος κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας (συμπεριλαμβανομένων των Πράξεων Διοικητή και Εγκυκλίων της Τράπεζας της Ελλάδος) όρια.

- Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 44α παρ. 2 του Κ.Ν. 2190/1920 η Τράπεζα καταβάλλει προς έκαστο Προνομιούχο Μέτοχο τα Πρόσθετα Ποσά Λόγω Παρακράτησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν άρθρο
- Οι Προνομιούχες Μετοχές εκδίδονται ως εξαγοράσιμες από την Τράπεζα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17β του Κ.Ν. 2190/1920. Η Τράπεζα δικαιούται να προβαίνει στην εξαγορά των Προνομιούχων Μετοχών κατά την Αρχική Ημερομηνία Εξαγοράς, καθώς και καθ' οιανδήποτε επόμενη ημερομηνία, απευθύνοντας σχετική πρόσκληση προς το σύνολο των Προνομιούχων Μετόχων. Η εξαγορά πραγματοποιείται με την καταβολή προς έκαστο Προνομιούχο Μέτοχο ποσού ίσου με το Ποσό Εξαγοράς. Η απόφαση για την εν λόγω εξαγορά προϋποθέτει τη συναίνεση της Τράπεζας της Ελλάδος.

(β) Προνομιούχες Μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου (εφεξής οι «Προνομιούχες Μετοχές ΕΔ»)

Οι Προνομιούχες Μετοχές ΕΔ έχουν τα εξής προνόμια:

- Δικαίωμα απόληψης σταθερής απόδοσης λογιζόμενης με ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) επί της τιμής διαθέσεως εκάστης των Προνομιούχων Μετοχών ΕΔ στο Ελληνικό Δημόσιο:

1. Πριν από τις Κοινές Μετοχές.
2. Πριν από τα ποσά μερίσματος που διανέμονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008.
3. Ανεξαρτήτως διανομής ποσών μερίσματος προς τους λοιπούς μετόχους της Τράπεζας, και εφόσον κατόπιν καταβολής της εν λόγω απόδοσης οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας της Τράπεζας σε απλή και ενοποιημένη βάση ικανοποιούν τους εκάστοτε οριζόμενους από την Τράπεζα της Ελλάδος ελάχιστους δείκτες.

Η σταθερή απόδοση υπολογίζεται δεδουλευμένη σε ετήσια βάση, αναλογικά προς το χρόνο παραμονής του Ελληνικού Δημοσίου ως προνομιούχου μετόχου, και καταβάλλεται εντός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της αντίστοιχης χρήσης από την Τακτική Γενική Συνέλευση, τελεί δε υπό την προϋπόθεση ύπαρξης διανεμητέων ποσών κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 44α του Κ.Ν. 2190/1920 και ειδικότερα κερδών της τελευταίας ή και προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικών, εφόσον έχει προηγηθεί σχετική απόφαση περί διανομής τους από την Γενική Συνέλευση των Κοινών Μετοχών της Τράπεζας. Επί ανεπαρκείας των ως άνω διανεμητέων ποσών, παρέχεται δικαίωμα προνομιακής (προ των κοινών μετόχων) απολήψεως της ως άνω αποδόσεως έως εξαντλήσεως των ποσών αυτών. Οι νέες προνομιούχες μετοχές δύναται να εξαγοραστούν από την Τράπεζα στην τιμή διάθεσης, μετά πάροδο πέντε ετών ή και σε προγενέστερο χρόνο, με έγκριση της Τράπεζας της Ελλάδος. Στην περίπτωση παρόδου της πενταετίας και εφόσον δεν έχει προηγηθεί απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Τράπεζας για την επαναγορά των προνομιούχων μετοχών, επιβάλλεται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μετά από εισήγηση της Τράπεζας της Ελλάδος, προοδευτικά σωρευτική προσαύξηση ποσοστού 2% κατ' έτος στο προβλεπόμενο στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Ν. 3723/2008 ετήσιου δικαιώματος σταθερής απόδοσης που παρέχεται στο Ελληνικό Δημόσιο.

- Δικαίωμα ψήφου στη Γενική Συνέλευση των προνομιούχων μετόχων στις περιπτώσεις που ορίζει ο Κ.Ν. 2190/1920.
- Δικαίωμα συμμετοχής στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, μέσω ενός εκπροσώπου του, που ορίζεται ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.
- Δικαίωμα αρνησικυρίας του ορισθέντος ως μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου εκπροσώπου του Δημοσίου στη λήψη αποφάσεων με στρατηγικό χαρακτήρα ή αποφάσεων με τις οποίες μεταβάλλεται ουσιωδώς η νομική ή χρηματοοικονομική κατάσταση της Τράπεζας και για την έγκριση των οποίων απαιτείται απόφαση της συνέλευσης των μετόχων ή απόφαση για τη διανομή μερισμάτων και την πολιτική παροχών προς τον Πρόεδρο, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τους Γενικούς Διευθυντές και τους αναπληρωτές τους, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και Οικονομικών ή εφόσον ο εκπρόσωπος κρίνει ότι η απόφαση αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να θέσει σε κίνδυνο τα συμφέροντα των καταθετών ή να επηρεάσει ουσιωδώς τη φερεγγυότητα και την εύρυθμη λειτουργία της Τράπεζας.

- Δικαίωμα παράστασης στη Γενική Συνέλευση των κοινών μετόχων της Τράπεζας και δικαίωμα αρνησικυρίας του εν λόγω ορισθέντος ως πρόσθετο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, κατά τη συζήτηση και τη λήψη απόφασης για τα ίδια ως άνω θέματα.
- Δικαίωμα του εκπροσώπου του Ελληνικού Δημοσίου ελεύθερης πρόσβασης στα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, στις εκθέσεις αναδιάρθρωσης και βιωσιμότητας, στα σχέδια για μεσοπρόθεσμες ανάγκες χρηματοδότησης της Τράπεζας, καθώς επίσης και σε στοιχεία που αφορούν το επίπεδο παροχής χορηγήσεων στην πραγματική οικονομία, για τους σκοπούς του Ν. 3723/2008.
- Δικαίωμα προνομαϊκής ικανοποίησης από το προϊόν εκκαθάρισης έναντι όλων των άλλων μετόχων, σε περίπτωση που η Τράπεζα τεθεί σε εκκαθάριση.

Επιπλέον, σύμφωνα με το ισχύον Καταστατικό της Τράπεζας:

- Οι μέτοχοι έχουν δικαίωμα προτίμησης σε κάθε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο, όπως ορίζεται στο Άρθρο 13, παράγραφος 7 του Κ.Ν. 2190/1920. Επίσης, προβλέπεται ότι εάν η Τράπεζα έχει ήδη εκδώσει μετοχές περισσότερων κατηγοριών, στις οποίες τα δικαιώματα ψήφου ή συμμετοχής στα κέρδη ή τη διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης είναι διαφορετικά μεταξύ τους, είναι δυνατή η αύξηση του κεφαλαίου με μετοχές μιας μόνο από τις κατηγορίες αυτές. Στην περίπτωση αυτή, το δικαίωμα προτίμησης παρέχεται στους μετόχους των άλλων κατηγοριών μόνο μετά τη μη άσκηση του δικαιώματος από τους μετόχους της κατηγορίας, στην οποία ανήκουν οι νέες μετοχές.
- Παρέχονται τα ακόλουθα δικαιώματα μειοψηφίας:
  1. Με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να συγκαλεί έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ορίζοντας ημέρα συνεδρίασης αυτής, η οποία δεν πρέπει να απέχει περισσότερο από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία επίδοσης της αίτησης στον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου. Η αίτηση περιέχει το αντικείμενο της Ημερησίας Διάταξης.
  2. Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, ο Πρόεδρος της Συνέλευσης οφείλει να αναβάλει μία μόνο φορά τη λήψη αποφάσεων της Γενικής Συνέλευσης, τακτικής ή έκτακτης, ορίζοντας ημέρα συνεδρίας για τη λήψη των αποφάσεων αυτών εκείνη που ορίζεται στην αίτηση των Μετόχων και που δεν μπορεί, πάντως, να απέχει περισσότερο από τριάντα (30) ημέρες από την ημερομηνία αναβολής. Η μετ' αναβολή Γενική Συνέλευση αποτελεί συνέχιση της προηγούμενης και δεν απαιτείται η επανάληψη των διατυπώσεων δημοσίευσης της πρόσκλησης των Μετόχων. Σε αυτή μπορούν να μετάσχουν και νέοι Μέτοχοι, τηρουμένων των διατάξεων των άρθρων 12 και 13 παρ. 1 του παρόντος Καταστατικού.
  3. Ύστερα από αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η λήψη αποφάσεων πάνω στα θέματα της Ημερησίας Διάταξης της Γενικής Συνέλευσης ενεργείται με ονομαστική κλήση.
  4. Μετά από αίτηση οποιουδήποτε Μετόχου, η οποία υποβάλλεται στην Εταιρεία πέντε (5), τουλάχιστον, πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση τις αιτούμενες συγκεκριμένες πληροφορίες για τις υποθέσεις της Εταιρείας, στο μέτρο που αυτές είναι χρήσιμες για την πραγματική εκτίμηση των θεμάτων της Ημερησίας Διάταξης. Επίσης, με αίτηση Μετόχων, οι οποίοι εκπροσωπούν το ένα εικοστό (1/20) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να ανακοινώνει στη Γενική Συνέλευση, εφ' όσον είναι τακτική, τα ποσά που, κατά την τελευταία διετία, καταβλήθηκαν σε κάθε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους Διευθυντές της Εταιρείας καθώς και κάθε παροχή προς τα πρόσωπα αυτά από οποιαδήποτε αιτία ή σύμβαση της Εταιρείας με αυτούς. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά. Τέτοιος λόγος μπορεί να είναι, κατά τις περιστάσεις, η εκπροσώπηση των αιτούντων Μετόχων στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με τις παραγράφους 3 ή 6 του άρθρου 18 Κ.Ν.2190/1920.
  5. Μετά από αίτηση Μετόχων, που εκπροσωπούν το ένα πέμπτο (1/5) του καταβεβλημένου Μετοχικού Κεφαλαίου, η οποία υποβάλλεται στην Τράπεζα πέντε (5) τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από τη Γενική Συνέλευση, το Διοικητικό Συμβούλιο υποχρεούται να παρέχει στη Γενική Συνέλευση πληροφορίες για την

πορεία των εταιρικών υποθέσεων και την περιουσιακή κατάσταση της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να αρνηθεί την παροχή των πληροφοριών για αποχρώντα ουσιώδη λόγο, ο οποίος αναγράφεται στα Πρακτικά.

6. Στις περιπτώσεις του δευτέρου εδαφίου της ανωτέρω παραγράφου 4, καθώς και της ανωτέρω παραγράφου 5, τυχόν αμφισβήτηση ως προς το βάσιμο ή μη της αιτιολογίας άρνησης παροχής των πληροφοριών επιλύεται από το αρμόδιο δικαστήριο της έδρας της Τράπεζας, με απόφασή του. Με την ίδια απόφαση, το δικαστήριο υποχρεώνει την Τράπεζα να παράσχει τις πληροφορίες που αρνήθηκε.
  7. Σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, οι αιτούντες Μέτοχοι οφείλουν να αποδείξουν τη μετοχική τους ιδιότητα και τον αριθμό των μετοχών που κατέχουν κατά την άσκηση του σχετικού δικαιώματος. Τέτοια απόδειξη αποτελεί και η κατάθεση των μετοχών, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 28 Κ.Ν. 2190/1920.
- Κάθε μέτοχος μπορεί να ζητήσει δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών της Τράπεζας (Άρθρο 27 παρ. 1 του Κ.Ν. 2190/1920).
  - Το μέρισμα κάθε μετοχής πληρώνεται στους μετόχους της Τράπεζας μέσα σε δύο (2) μήνες από την ημερομηνία της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης που ενέκρινε τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις κατά τα ειδικότερα οριζόμενα από τη Γενική Συνέλευση ή το Διοικητικό Συμβούλιο.

Δικαιώματα του ΤΧΣ

Βλ. ενότητα 3.21.3 «Θεσμικό Πλαίσιο λειτουργίας της Τράπεζας – Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας – Δικαιώματα ΤΧΣ».

Πέραν των δικαιωμάτων που το ΤΧΣ κατέχει με βάση το Ν. 3864/2010, όπως ισχύει δυνάμει της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας, το ΤΧΣ, για όσο χρόνο κατέχει μετοχές που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον 33% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας έχει επιπλέον τα δικαιώματα που αναφέρονται στο άρθρο 3 της Σύμβασης Πλαισίου Συνεργασίας, μεταξύ των οποίων και τα ακόλουθα:

- ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ συμμετέχει στις Επιτροπές Διοικητικού Συμβουλίου της Τράπεζας, δηλαδή στις Επιτροπές Ελέγχου, Διαχείρισης Κινδύνων, Αποδοχών, Υποψηφιοτήτων,
- ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ δύναται να ζητά την προσθήκη θεμάτων ημερήσιας διάταξης στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών της Τράπεζας στις οποίες συμμετέχει,
- ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ δύναται να ζητά την προσθήκη θεμάτων ημερήσιας διάταξης σε Γενική Συνέλευση που συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας,
- το ΤΧΣ διατυπώνει την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του αναφορικά με έναν αριθμό θεμάτων που χαρακτηρίζονται ως ουσιώδη, μεταξύ των οποίων: (α) το σχέδιο αναδιάρθρωσης και οποιεσδήποτε τροποποιήσεις αυτού, (β) η πολιτική συνδεδεμένων οφειλετών (connected borrowers) και τυχόν τροποποιήσεις, αναθεωρήσεις ή παρεκκλίσεις από αυτή, (γ) σημαντικές σε αξία συναλλαγές και εταιρικοί μετασχηματισμοί καθώς και (δ) ο διορισμός των τακτικών ελεγκτών της Τράπεζας,
- το ΤΧΣ δύναται να προβαίνει σε ετήσια αξιολόγηση του Διοικητικού Συμβουλίου και να εισηγείται προτάσεις για την καλύτερη λειτουργία του.

Τέλος, η Τράπεζα πρέπει να λαμβάνει προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του ΤΧΣ για κάθε σημαντικό θέμα, που προβλέπεται από τη Σύμβαση Πλαίσιο, το νόμο ή το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας. Κατά την άσκηση των καθηκόντων του ο εκπρόσωπος του ΤΧΣ λαμβάνει υπόψη του την επιχειρηματική αυτονομία του πιστωτικού ιδρύματος.

Εάν διαπιστωθεί, ότι παραβιάζονται ουσιώδεις υποχρεώσεις του πιστωτικού ιδρύματος οι οποίες προβλέπονται στο σχέδιο αναδιάρθρωσης ή προάγουν την υλοποίηση αυτού, τότε το ΤΧΣ παρέχει προθεσμία στο πιστωτικό ίδρυμα να συμμορφωθεί. Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης, και μετά από απόφαση των μελών του Γενικού Συμβουλίου του Ταμείου, το ΤΧΣ θα ασκεί χωρίς περιορισμό τα δικαιώματα ψήφου στην Γενική Συνέλευση της Τράπεζας σύμφωνα και με το άρθρο 7α παρ. 2 του Ν. 3864/2010.

Το αναλυτικό κείμενο του RFA είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΤΧΣ www.hfsf.gr.

Τέλος, δεν υφίστανται:

- περιορισμοί στην ελεύθερη μεταβίβαση των κοινών μετοχών (με την εξαίρεση του περιορισμού που προβλέπεται στο αρ. 3 παρ. 7 της υπ' αρ. 38/2012 ΠΥΣ, σύμφωνα με το οποίο το ΤΧΣ δεν δύναται να μεταβιβάσει τις υποκείμενες στα warrants μετοχές, για περίοδο 36 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των εν λόγω τίτλων, με την επιφύλαξη των μεταβιβάσεων που λαμβάνουν χώρα συνεπεία άσκησης των δικαιωμάτων αγοράς από τους κατόχους των warrants και της διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 8 του Ν. 3864/2010, όπως τροποποιημένος ισχύει) ούτε δεσμευτικές προσφορές εξαγοράς ή/και κανόνες υποχρεωτικής εκχώρησης και υποχρεωτικής εξαγοράς των κοινών μετοχών της Τράπεζας,
- δημόσιες προτάσεις τρίτων για την εξαγορά του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατά την τελευταία και τρέχουσα χρήση, και
- δικαιώματα προαίρεσης για το κεφάλαιο της Τράπεζας ούτε συμφωνίες (υπό όρους ή άνευ όρων) που να προβλέπουν ότι το κεφάλαιο αυτό θα αποτελέσει το αντικείμενο δικαιώματος προαίρεσης.

4.2.2 Φορολογία μερισμάτων

Το θεσμικό πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος στην Ελλάδα τροποποιήθηκε σημαντικά και αναδιαμορφώθηκε από το Νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Ν. 4172/2013 όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 4223/2013 και το Ν. 4254/2014, ο Νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος), ο οποίος αντικατέστησε το ν προηγούμενο κώδικα φορολογίας εισοδήματος (Ν. 2238/1994, για το εισόδημα που πραγματοποιείται εντός του 2013). Ο Νέος Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος εφαρμόζεται σε εισόδημα που πραγματοποιείται από την 1 Ιανουαρίου 2014 και έπειτα.

Σύμφωνα με το Νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, στα μερίσματα που εισπράττονται από φυσικό πρόσωπο που είναι (α) φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, (β) φορολογικός κάτοικος αλλοδαπής, θα παρακρατείται φόρος ύψους 10% (εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά σε εφαρμοστέα συνθήκη για την αποφυγή διπλής φορολογίας). Τον εν λόγω φόρο θα παρακρατεί η Εταιρεία που καταβάλλει το μέρισμα. Με την παρακράτηση θα εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το συγκεκριμένο εισόδημα. Στην περίπτωση φυσικού προσώπου που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος, τα εισοδήματα χαρακτηρίζονται ως εισόδημα από κεφάλαιο και δηλώνονται στην ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος του εν λόγω μετόχου.

Εάν ο μέτοχος είναι (α) νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα ή (β) νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα με φορολογική κατοικία στην αλλοδαπή που έχει με μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, και οι εν λόγω μετοχές είναι ουσιαστικά συνδεδεμένες με ή ανήκουν στο ελληνικό υποκατάστημα τότε ο παρακρατούμενος φόρος θα είναι 10%. Το μέρισμα που πληρώνεται στον μέτοχο φορολογείται ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα και δηλώνεται στην ετήσια φορολογική δήλωση του εν λόγω μετόχου. Ο παρακρατηθείς φόρος ύψους 10%, πιστώνεται έναντι του φόρου εισοδήματος του ίδιου προσώπου για τη συγκεκριμένη χρονιά από αυτού του είδους το εισόδημα (ο οποίος σύμφωνα με το Νέο Κώδικα Εισοδήματος είναι 26%) και σε περίπτωση που το παρακρατηθέν ποσό είναι μεγαλύτερο του ετήσιου φόρου, τότε δημιουργείται πιστωτικό φορολογικό υπόλοιπο για τον εν λόγω μέτοχο.

Αν ο μέτοχος είναι νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που δεν είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδος (και που δεν διατηρεί μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα με την οποία είναι συνδεδεμένες οι μετοχές), το μέρισμα που πληρώνεται σε αυτόν υπόκειται σε παρακράτηση φόρου ύψους 10% (ή σε χαμηλότερο ποσοστό παρακράτησης εφόσον αυτό προβλέπεται σε ειδική σύμβαση για την αποφυγή διπλής φορολογίας). Με την παρακράτηση εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση για το συγκεκριμένο εισόδημα. Κατά μια άλλη ερμηνευτική εκδοχή μπορεί περαιτέρω να γίνει δεκτό ότι ο ανωτέρω μέτοχος απαλλάσσεται από την παρακράτηση. Κατά μία άλλη ερμηνεία, η παρακράτηση του 10% δεν εξαντλεί την φορολογική υποχρέωση ενός τέτοιου μετόχου (άρθρο 64 παρ. 3). Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, ο μέτοχος που είναι νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα και φορολογικός κάτοικος χώρας η οποία έχει συνάψει Σύμβαση για την Αποφυγή της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος με την Ελλάδα και δεν έχει μόνιμη εγκατάσταση στην χώρα μας, μπορεί να τύχει της προστασίας που προβλέπει η Διμερής Συνθήκη, υπό την προϋπόθεση ότι θα προσκομίσει το κατάλληλο πιστοποιητικό φορολογικής κατοικίας. Η Διμερής Συνθήκη με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής δεν προβλέπει απαλλαγή ή μείωση από τον ελληνικό φόρο επί του μερίσματος.

Σύμφωνα με τη σχετική εξαίρεση που ισχύει στο Νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2011/96, εξαιρούνται από τη φορολόγηση τα μερίσματα που λαμβάνονται από εταιρεία, η οποία μεταξύ άλλων, έχει έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και η οποία συμμετέχει σε ελληνική εταιρεία με ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον ύψους 10% για αδιάλειπτη περίοδο 2 ετών.

4.2.3 Φορολογία του κέρδους από την πώληση μετοχών εταιρειών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιούνται από μεταβιβάσεις εισηγμένων μετοχών από φυσικά πρόσωπα που κατέχουν λιγότερο από 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη δεν υπόκεινται σε φορολόγηση ως κεφαλαιακά κέρδη ανεξάρτητα από το αν τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος.

Δυνάμει του Νέου Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τα κεφαλαιακά κέρδη που πραγματοποιούνται από μεταβιβάσεις εισηγμένων μετοχών από φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τουλάχιστον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη και τα οποία είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και δρουν εκτός του πεδίου της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας θα υπόκεινται σε φόρο ποσοστού 15%, μετά το συμψηφισμό των σχετικών ζημιών των προηγούμενων πέντε ετών από την πώληση των εισηγμένων ή μη μετοχών, μεριδίων σε προσωπικές εταιρείες και κρατικών ομολόγων και εντόκων γραμματίων ή εταιρικών ομολόγων. Ο εν λόγω φόρος εξαντλεί τη φορολογική υποχρέωση για το συγκεκριμένο εισόδημα. Γενικά, το εν λόγω φορολογητέο εισόδημα θα ισούται με τη διαφορά μεταξύ των τιμών απόκτησης και πώλησης των ίδιων μετοχών. Η τιμή απόκτησης και η τιμή πώλησης των μετοχών καθορίζονται από τα δικαιολογητικά έγγραφα συναλλαγών, που εκδίδονται από το αρμόδιο πιστωτικό ίδρυμα ή την εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών οι οποίες κατατίθενται στην ΕΧΑΕ κατά την ημέρα διακανονισμού της συναλλαγής.

Σύμφωνα με το Νέο Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος τα κεφαλαιακά κέρδη από πώληση μετοχών που εισπράχθησαν από φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τουλάχιστον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη και που είναι φορολογικοί κάτοικοι άλλων χωρών με τις οποίες η Ελλάδα έχει σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας απαλλάσσονται από τη φορολόγηση εισοδήματος στην Ελλάδα, υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι έχουν υποβάλλει στις φορολογικές αρχές της Ελλάδος τα έγγραφα που απαιτούνται από την εφαρμοστέα σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας για να αποδείξουν τη φορολογική τους κατοικία.

Αν τα κεφαλαιακά κέρδη πραγματοποιούνται από μεταβιβάσεις εισηγμένων μετοχών από φυσικά πρόσωπα που κατέχουν τουλάχιστον 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου του εκδότη και τα οποία είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και δρουν εντός του πεδίου της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας θα υπόκεινται σε φόρο ποσοστού 26% για τις πρώτες €50.000 και 33% από εκεί και έπειτα, προστιθέμενων όλων των ετήσιων επιχειρηματικών κερδών και αφαιρούμενων από το σύνολο τυχόν ζημιών εντός του ίδιου οικονομικού έτους (το ανώτερο εντός πέντε ετών) από την εν λόγω εγχώρια επιχειρηματική δραστηριότητα και τυχόν εξόδων που εκπίπτουν. Η απόφαση 1105/11.04.2014 του Υπουργείου Οικονομικών διευκρινίζει τις συνθήκες υπό τις οποίες τεκμαίρεται ότι τα φυσικά πρόσωπα αποκτούν κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα μέσω της μεταβίβασης των εισηγμένων μετοχών.

Κεφαλαιακά κέρδη από διάθεση μετοχών που πραγματοποιείται από νομικές οντότητες με φορολογική κατοικία ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα με την οποία εγκατάσταση συνδέονται τα σχετικά κέρδη, θα υπόκεινται στον εταιρικό φόρο ποσοστού 26%, αν ο δικαιούχος τηρεί λογιστικά βιβλία με διπλογραφικό σύστημα στην Ελλάδα ή 26% για τα πρώτα €50.000 και 33% από εκεί και έπειτα, αν η νομική οντότητα τηρεί λογιστικά βιβλία χωρίς διπλογραφικό σύστημα στην Ελλάδα.

Κεφαλαιακά κέρδη από την πώληση μετοχών που πραγματοποιούνται από νομικές οντότητες που είναι φορολογικοί κάτοικοι χωρών με τις οποίες η Ελλάδα έχει εν ισχύ σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας δεν υπόκεινται σε φορολόγηση στην Ελλάδα υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι έχουν υποβάλλει στις φορολογικές αρχές της Ελλάδος τα έγγραφα που απαιτούνται από την εφαρμοστέα σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας για να αποδείξουν τη φορολογική τους κατοικία και ότι η σχετική σύμβαση αποκλείει τη φορολόγηση των κερδών αυτών στην Ελλάδα. Οι νομικές οντότητες που δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι οποίες έχουν φορολογική κατοικία είτε σε χώρα με την οποία η Ελλάδα δεν έχει εν ισχύ σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας είτε σε χώρα που έχει εν ισχύ σύμβαση αποφυγής διπλής φορολογίας με την Ελλάδα αλλά η σύμβαση αυτή δεν εξαιρεί τη φορολόγηση των σχετικών κεφαλαιακών κερδών στην Ελλάδα μπορεί να γίνει ερμηνευτικά δεκτό ότι είτε δεν υπόκεινται σε φορολόγηση κεφαλαιακών κερδών στην Ελλάδα είτε ότι έχουν όμοια φορολογική αντιμετώπιση με τις νομικές οντότητες που είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδος και ως εκ τούτου να φορολογούνται ως κατωτέρω (i) με φόρο ποσοστού 26%, αν ο δικαιούχος τηρεί λογιστικά βιβλία με διπλογραφικό σύστημα στην Ελλάδα ή (ii) 26% για τα πρώτα €50.000 και (iii) 33% για το υπερβάλλον, αν η νομική οντότητα τηρεί λογιστικά βιβλία χωρίς διπλογραφικό σύστημα στην Ελλάδα.

Η νομοθεσία για τη φορολόγηση των κεφαλαιακών κερδών από την πώληση των μετοχών είναι καινούρια και για το λόγο αυτό οι επενδυτές θα πρέπει να συμβουλευτούν τους δικούς τους συμβούλους για τη φορολόγηση της μεταβίβασης μετοχών σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση.

Επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 2 τοις χιλίοις (2‰) στην πώληση μετοχών της Τράπεζας. Ο φόρος υπολογίζεται επί της αξίας πώλησης και βαρύνει τον πωλητή των μετοχών, επιβάλλεται δε και στις χρηματιστηριακές και στις εξωχρηματιστηριακές πωλήσεις των εν λόγω μετοχών.

Κόστη μεταβίβασης

Η εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.» χρεώνει ένα τέλος (σήμερα ύψους 0,0325%) στον αγοραστή και στον πωλητή για να καλύψει το κόστος διακανονισμού της συναλλαγής. Η εξωχρηματιστηριακή πώληση και μεταβίβαση εισηγμένων μετοχών υπόκειται επίσης σε τέλος ύψους 0,0325% (€20 κατ' ελάχιστον) ή 0,08% (το οποίο μετράται με βάση την τιμή που έχει συμφωνηθεί από τα μέρη στη σχετική συναλλαγή είτε με βάση την τιμή κλεισίματος της αγοράς για τις αντίστοιχες μετοχές την ημερομηνία της σχετικής συναλλαγής, όποια από τις δύο είναι υψηλότερη) το οποίο χρεώνεται στον αγοραστή και τον πωλητή από την εταιρεία «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΤΙΤΛΩΝ Α.Ε.» για να καλύψει το κόστος διακανονισμού της συναλλαγής. Ο πωλητής και ο αγοραστής επίσης πληρώνουν μια ελεύθερα διαπραγματεύσιμη προμήθεια στους χρηματιστές.

Χαρτόσημο

Η έκδοση και μεταβίβαση μετοχών και η πληρωμή των μερισμάτων στην Ελλάδα δεν βαρύνονται με τέλος χαρτοσήμου.

4.2.4 Φόρος Δωρεάς και Κληρονομιάς

Σύμφωνα με το άρθρο 29 του Ν. 2961/2001, όπως ισχύει κατόπιν της τροποποίησής του από το Ν. 3842/2010, η απόκτηση εισηγμένων μετοχών στο Χρηματιστήριο Αθηνών αιτία θανάτου, δωρεάς ή γονικής παροχής υπόκειται σε φόρο, ο οποίος υπολογίζεται ανάλογα με τη συγγενική σχέση του δικαιούχου με τον δωρητή/κληρονομούμενο και με βάση ανά κατηγορία δικαιούχου κλίμακα με προοδευτικούς συντελεστές φορολογίας.

4.2.5 Φορολόγηση Δανεισμού Μετοχών

Το άρθρο 4 του Ν. 4038/2012 επέβαλε φόρο συναλλαγής 2% στο δανεισμό μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών που πραγματοποιείται εξωχρηματιστηριακά, εξαιρούμενης κάθε σχετικής σύμβασης και κάθε συναφούς πράξης σε τέλος χαρτοσήμου. Ο ανωτέρω φόρος υπολογίζεται επί της αξίας των μετοχών που δανείζονται και βαρύνει τον δανειστή, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και ανεξάρτητα αν έχουν απαλλαγή από οποιονδήποτε φόρο ή τέλος από διατάξεις άλλων νόμων

4.3 Αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα Εισαγωγής των Νέων Μετοχών

Το αναμενόμενο χρονοδιάγραμμα της ολοκλήρωσης της Διεθνούς Προσφοράς είναι το ακόλουθο:

Ενέργεια	Ημερομηνία
Έγκριση Ενημερωτικού Δελτίου από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς	13 Μαΐου 2014
Δημοσίευση ανακοίνωσης του τρόπου και του τόπου διάθεσης του Ενημερωτικού Δελτίου στο Η.Δ.Τ.	13 Μαΐου 2014
Δημοσίευση εγκεκριμένου Ενημερωτικού (ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΧΑ, της ΕΚ και της Τράπεζας)	13 Μαΐου 2014
Δημοσίευση της ανακοίνωσης για τον τρόπο και τον τόπο διάθεσης του Ενημερωτικού Δελτίου, σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν. 3401/2005.	14 Μαΐου 2014
Έγκριση από την Επιτροπή/ Δ.Σ. της Ε.Χ.Α.Ε. για την εισαγωγή προς διαπραγμάτευση των Νέων Μετοχών.	16 Μαΐου 2014*
Ανακοίνωση στο ΗΔΤ και στην ιστοσελίδα της Ε.Χ.Α.Ε. για την ημερομηνία διαπραγματεύσεως των Νέων Μετοχών	16 Μαΐου 2014*
Πίστωση από την ΕΛΚΑΤ των Νέων Μετοχών στους Λογαριασμούς Δικαιούχων στο ΣΑΤ	19 Μαΐου 2014*
Έναρξη διαπραγμάτευσης των Νέων Μετοχών	20 Μαΐου 2014*

* Τελεί υπό την αίρεση της σύγκλησης του Δ.Σ./Επιτροπής της Ε.Χ.Α.Ε. τις ανωτέρω ημερομηνίες

Σημειώνεται ότι το παραπάνω χρονοδιάγραμμα εξαρτάται από πολλούς αστάθμητους παράγοντες και ενδέχεται να μεταβληθεί. Σε κάθε περίπτωση θα υπάρξει ενημέρωση του επενδυτικού κοινού με σχετική ανακοίνωση.

4.4 Δαπάνες της Αύξησης του Μετοχικού Κεφαλαίου

Ανάλυση δαπανών	€ εκατ.
Αμοιβές Ορκωτών Ελεγκτών	1,1
Αμοιβές Νομικών Συμβούλων	1,7
Αμοιβές Χρηματοοικονομικών Συμβούλων	75,0
Δικαιώματα Χρηματιστηρίου & Ε.Χ.Α.Ε. ⁽¹⁾	0,8
Πόρος Κεφαλαιαγοράς	0,5
Εισφορά Επιτροπής Ανταγωνισμού	0,3
Φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίου	3,4
Διάφορα έξοδα ⁽²⁾	5,0
Σύνολο	87,8

⁽¹⁾ Τα δικαιώματα Χρηματιστηρίου και ΕΧΑΕ και ο πόρος υπέρ Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς έχουν υπολογιστεί με Τιμή Διαθέσεως €2,20

⁽²⁾ Έξοδα μεταφορικών και ταξιδίων, εκτυπωτικά και λοιπά.

4.5 Μείωση ποσοστού συμμετοχής (Dilution)

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζεται η μετοχική σύνθεση της Τράπεζας σύμφωνα με το μετοχολόγιο της 31 Μαρτίου 2014, πριν και μετά την ολοκλήρωση της Αύξησης:

Μέτοχοι	Πριν την Αύξηση		Μετά την Αύξηση	
	Αριθμός κοινών μετοχών	(%)	Αριθμός κοινών μετοχών	(%)
ΤΧΣ (με περιορισμένη άσκηση δικαιωμάτων ψήφου)	2.022.323.827	84,4%	2.022.323.827	57,2%
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εξωτερικού	217.729.712	9,1%	217.729.712	6,2%
Νομικά & φυσικά πρόσωπα εσωτερικού	125.632.186	5,2%	125.632.186	3,6%
Ασφαλιστικά ταμεία εσωτερικού	23.820.309	1,0%	23.820.309	0,7%
Λοιπά σχετιζόμενα του Δημόσιου τομέα νομικά πρόσωπα εσωτερικού	7.279.960	0,3%	7.279.960	0,2%
Ιδιωτική Τοποθέτηση σε ειδικούς επενδυτές	-	-	1.136.363.637	32,2%
Σύνολο	2.396.785.994	100,0%	3.533.149.631	100,0%

Τυχόν αποκλίσεις στα σύνολα από το άθροισμα των επιμέρους μεγεθών οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις
Πηγή: Επεξεργασία οικονομικών στοιχείων από την Τράπεζα.

Στον ανωτέρω πίνακα, για τον υπολογισμό της “Μείωσης ποσοστού συμμετοχής – “Dilution” δεν έχει ληφθεί υπόψη η μετατροπή των warrants που εκδόθηκαν από το ΤΧΣ σε κινητές αξίες πλην όσων μετετράπησαν ήδη σε μετοχές κατά την πρώτη ημερομηνία ασκήσεώς τους, ήτοι την 27 Δεκεμβρίου 2013.

ΑΥΤΗ Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΑΦΕΘΕΙ ΚΕΝΗ

5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΟΡΩΝ

«ADRs» νοούνται τα Αμερικανικά Αποθετήρια Έγγραφα, American Depositary Receipts, μέσω των οποίων οι μετοχές της Τράπεζας έχουν εισαχθεί στο Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης

«ADSs» νοούνται οι Αμερικανικές Μετοχές Αποθετηρίου, American Depositary Shares

«ALCO» νοείται το Συμβούλιο Διαχειριστικής Πολιτικής της Τράπεζας

«AQR» νοείται η Αξιολόγηση της Ποιότητας Χαρτοφυλακίου, Asset Quality Review

«BlackRock» νοείται η BlackRock Solutions

«BRSA» νοείται η Κανονιστική και Εποπτική Τραπεζική Αρχή της Τουρκίας, Banking Regulation and Supervision Agency

«CBRT» νοείται η Κεντρική Τράπεζα της Δημοκρατίας της Τουρκίας

«CLP» νοούνται οι Ζημίες Πιστωτικού Κινδύνου, Credit Loss Projections

«Common Equity Tier I» ή «CET1» νοείται ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

«Core Tier I» ή «CT1» νοείται ο δείκτης Κύριων Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων

«CPB» νοείται η Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου

«CRM» νοείται το Corporate Rating Model

«CSA» νοούνται οι Συμβάσεις Κάλυψης Πιστωτικού Κινδύνου, Credit Support Annexes

«Deloitte» νοείται η ελεγκτική εταιρεία «Χατζηπαύλου Σοφινός & Καμπάνης Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών & Συμβούλων Επιχειρήσεων»

«DG COMP» νοείται η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, Directorate General for Competition

«EBA» νοείται ο δείκτης κύριων βασικών ιδίων κεφαλαίων και η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (European Banking Authority)

«ECB» νοείται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

«EEA» νοείται η Ευρωπαϊκή Οικονομική Περιοχή ή European Economic Area

«ELA» νοείται ο μηχανισμός παροχής έκτακτης ενίσχυσης ρευστότητας Emergency Liquidity Assistance

«ESMA» νοείται η European Securities Market Authority

«Eurobank» νοείται η ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS A.E.

«Eurogroup» νοείται το Συμβούλιο των Υπουργών Οικονομικών της Ευρωζώνης

«FATCA» νοείται το Foreign Account Tax Compliance Act

«FATF» νοείται η Διεθνής Ομάδα Χρηματοοικονομικής Δράσης για την Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες, Financial Action Task Force

«FBB» νοείται η First Business Bank

«First Review of the Second Economic Adjustment Programme for Greece» νοείται η πρώτη αναθεώρηση του Προγράμματος της δεύτερης οικονομικής προσαρμογής για την Ελλάδα

«Fitch» νοείται η Fitch Ratings Ltd

«FLB» Foreign Loan Book

«GMRA» νοείται η Global Master Repurchase Agreement

«ICC» νοείται το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο της Τουρκίας

«IFC» νοείται ο Διεθνής Οργανισμός Χρηματοδότησης (International Finance Corporation)

«ISDA» νοείται ο International Swaps and Derivatives Association

«ISIN» νοείται ο International Security Identification Number

«JERMYN» νοείται η JERMYN STREET REAL ESTATE FUND IV LP

«JESSICA» νοείται η Κοινή Ευρωπαϊκή Υποστήριξη για Βιώσιμες Επενδύσεις σε Αστικές Περιοχές

«Memorandum of Economic and Financial Policies» νοείται το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής

«Monitoring Trustee» νοείται ο Επίτροπος Παρακολούθησης, ο οποίος ενεργεί για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με σκοπό την εξασφάλιση της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τις προαναφερόμενες δεσμεύσεις και επιβλέπει την εφαρμογή του σχεδίου αναδιάρθρωσης και της συμμόρφωσης της Τράπεζας με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων που εφαρμόζονται.

«Moody's» νοείται η Moody's Investors Services Limited

«NSF» νοείται ο Καθαρός δείκτης χρηματοδοτικής σταθερότητας

«NYSE» νοείται το Χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης

«POS» νοείται ο αριθμός των σημείων πώλησης

«PSI» ή «Private Sector Involvement» νοείται το πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων στα πλαίσια της εθελοντικής συναλλαγής διαχείρισης υποχρεώσεων με συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα

«Repos» νοούνται οι συμφωνίες επαναγοράς

«RFA» νοείται το Πλαίσιο Συνεργασίας, Relationship Framework Agreement

«SABA» νοείται η South African Bank of Athens Ltd.

«SEC» νοείται η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς των Η.Π.Α.

«SSM» νοείται ο Ενιαίος Μηχανισμός Εποπτείας, Single Supervisory Mechanism

«Standard and Poor's» νοείται η Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited

«Storanska Banka» νοείται η Storanska Banka AD-Skopje

«TAR» νοείται η Αξιολόγηση των Προβληματικών Στοιχείων Ενεργητικού, Troubled Assets Review

«UBB» νοείται η United Bulgarian Bank AD-Sofia

«Vojvodjanska» νοείται η Vojvodjanska Banka a.d. Novi Sad

«Warrant» νοείται ο τίτλος ως παραστατικό δικαιωμάτων κτήσης μετοχών

«ATM» νοούνται οι Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές

«ΑΕΑ» νοούνται οι Αρμόδιες Εθνικές Αρχές

«Αύξηση» νοείται του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέσω έκδοσης νέων, κοινών, ονομαστικών, μετά ψήφου μετοχών, με καταβολή σε μετρητά και με κατάργηση του δικαιώματος προτίμησης των υφισταμένων μετόχων, σύμφωνα με το άρθρο 13 Κ.Ν. 2190/1920, μέχρι του ποσού των €2,5 δισ.

«ΑΚΕ» νοείται η οδηγία για την ανάκαμψη και εξυγίανση (Recovery and Resolution Directive)

«Βασικά Ίδια Κεφάλαια ή Tier I» νοούνται τα βασικά ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα, όπως ορίζονται στην ΠΔ/ΤΕ 2630.

«Βασιλεία II» νοούνται οι τελικές προτάσεις σχετικά με το αναθεωρημένο πλαίσιο για την κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών που εκδόθηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

«Βασιλεία III» νοούνται οι τελικές προτάσεις σχετικά με την αναμόρφωση των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των απαιτήσεων ρευστότητας των τραπεζών που εκδόθηκαν από την Επιτροπή της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία.

«Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ή DG Comp» νοείται η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

«Γενικό Συμβούλιο του ΤΧΣ» νοείται το όργανο διοίκησης του ΤΧΣ που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 2 του Ν. 3864/2010.

«ΓΣΕΕ» νοείται η Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος

«Δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών» νοούνται τα δάνεια σε καθυστέρηση άνω των 90 ημερών και 180 ημερών για τα στεγαστικά δάνεια.

«Δ.Δ.Χ.Λ.Κ.Τ.&Ο.» νοείται η Διεύθυνση Διαχείρισης Χρηματοοικονομικών και Λειτουργικών Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου

«Δ.Ε.Δο.Κ.Τ.&Ο.» νοείται η Διεύθυνση Ελέγχου και Δομής Κινδύνων της Τράπεζας και του Ομίλου

«ΔΕΕΕ» νοείται η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου – Επιθεώρησης της Τράπεζας

«Δεύτερο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής» νοείται το πρόγραμμα οικονομικών και δημοσιονομικών πολιτικών για την Ελλάδα, το οποίο συμφωνήθηκε μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Τρόικας τον Μάρτιο του 2012 και διαδέχθηκε το Πρώτο Πρόγραμμα Οικονομικής Προσαρμογής.

«Διαγνωστική μελέτη» νοείται η διαγνωστική μελέτη του δανειακού χαρτοφυλακίου ελληνικών τραπεζών και η άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (stress tests) που διενήργησε η BlackRock κατ' εντολή της Τράπεζας της Ελλάδος στο πλαίσιο του Προγράμματος Οικονομικής Προσαρμογής.

«Διοικητικό Συμβούλιο ή Δ.Σ.» νοείται το διοικητικό συμβούλιο της Τράπεζας ή, ανάλογα με την περίπτωση και τα συμφραζόμενα, έτερων νομικών προσώπων.

«ΔΛΠ» νοούνται τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

«ΔΝΤ» νοείται το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

«ΔΠΛΤ» νοείται η Διεύθυνση Πίστης Λιανικής Τραπεζικής

«ΔΠΧΑ» νοούνται τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς

«Δ.Σ.» νοείται το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας

«2014 Ασκήσεις προσομοίωσης» νοούνται τα αποτελέσματα των ασκήσεων προσομοίωσης του 2014, «2014 Stress Tests»

«Εγχώρια προσαρμοσμένα επιχειρηματικά δάνεια (περιλαμβανομένου του Δημόσιου Τομέα)» ορίζονται τα δάνεια που χορηγήθηκαν σε επιχειρηματικούς πελάτες στην Ελλάδα εξαιρουμένου του δανείου προς το Ελληνικό Δημόσιο, όπως αναφέρεται στην ενότητα 3.3 «Επιλεγμένες χρηματοοικονομικές πληροφορίες».

«Εγχώριες δαπάνες προσωπικού» ορίζονται οι δαπάνες που αφορούν στο ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται στις δραστηριότητες του Ομίλου στην Ελλάδα, με εξαίρεση το κόστος του προγράμματος εξόδου από την υπηρεσία.

«ΕΕ» νοείται η Ευρωπαϊκή Ένωση

«ΕΚΤ» νοείται η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

«ΕΚΤΕ» νοείται η Εθνική Κτηματική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

«Εκτελεστική Επιτροπή της Εθνικής Τράπεζας» νοείται η εκτελεστική επιτροπή (senior executive committee) είναι το ανώτατο όργανο διοίκησης με εγκριτικές αρμοδιότητες, που στηρίζει το Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας στο έργο του.

«Εκτελεστική Επιτροπή του ΤΧΣ» νοείται το όργανο διοίκησης του ΤΧΣ που αναφέρεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3 του Ν. 3864/2010.

«ΕΛΚΑΤ» νοείται το Ελληνικό Κεντρικό Αποθετηρίων Τίτλων Α.Ε.

«ΕΛ.ΣΤΑΤ.» νοείται η Ελληνική Στατιστική Αρχή

Επενδυτές του Ιδιωτικού Τομέα: νοούνται, σύμφωνα με την ΠΥΣ 6/2013, επενδυτές που δεν αποτελούν φορείς της γενικής κυβέρνησης, κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 1B του Ν. 2362/1995, και ως αυτοί προσδιορίζονται, βάσει της ως άνω διάταξης, από το μητρώο φορέων γενικής κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.

«Ενημερωτικό Δελτίο» νοείται το παρόν Ενημερωτικό Δελτίο το οποίο συντάχθηκε σύμφωνα με τον Ν. 3401/2005 για τους σκοπούς της εισαγωγής των Νέων Μετοχών στο Χ.Α.

«Επίτροπος» νοείται ο επίτροπος που έχει οριστεί στην Τράπεζα και έχει ως στόχο τη συμμόρφωση της Τράπεζας με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει η Ελληνική Κυβέρνηση απέναντι στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς τις υπό αναδιάρθρωση ελληνικές τράπεζες στο πλαίσιο του Προγράμματος.

«ΕΣΠΑ», Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

«ΕΤΑΤ» νοείται το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων

«ΕΤΕ» νοείται η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

«Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις» νοούνται οι ετήσιες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας για τις χρήσεις που έληξαν στις 31 Δεκεμβρίου 2011, 2012 και 2013, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, ελέγχθηκαν από τον

Ορκωτό Ελεγκτή, εγκρίθηκαν από τα αρμόδια εταιρικά όργανα της Τράπεζας και δημοσιεύθηκαν σύμφωνα με τις εφαρμοστές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

«ΕΧΑΕ» νοείται η εταιρεία Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.

«ΕΟΠΑ» νοούνται οι Εξωτερικοί Οργανισμοί Πιστοληπτικής Αξιολόγησης

«ΕΤΑΤ» νοείται το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων

«ΕΤΕΑ» νοείται το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης

«ΕΤΕΑΜ» νοείται το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών

«ΕΤΕΑΝ» νοείται το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης ΑΕ

«ΕΤΧΣ» ή «ΕFSF» νοείται το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

«Ευρωζώνη» νοούνται τα κράτη μέλη της ΕΕ τα οποία έχουν υιοθετήσει το ευρώ ως κοινό νόμισμα.

«Ευρωσύστημα» νοείται η ΕΚΤ και ο μηχανισμός ρευστότητας (Emergency Liquidity Assistance) «ΕΛΑ» μέσω της Τράπεζας της Ελλάδος.

«Ευρωπαϊκή Επιτροπή» νοείται η επιτροπή της ΕΕ

«η Τρόικα» νοείται το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

«Κανονισμός 809/2004» νοείται ο Κανονισμός (ΕΚ) αριθμ. 809

«κέρδη προ προβλέψεων» νοείται η ζημία προ φόρων μετά την αφαίρεση των προβλέψεων απομείωσης για την κάλυψη του πιστωτικού και άλλων κινδύνων και των διαφόρων μη επαναλαμβανόμενων στοιχείων στα αποτελέσματα.

«Κινητές Αξίες» νοούνται τα δικαιώματα προτίμησης τα δικαιώματα προτίμησης, οι νέες μετοχές και τα warrants.

«Κοινές Μετοχές» νοούνται οι άυλες κοινές ονομαστικές μετοχές εκδόσεως της Τράπεζας, ονομαστικής αξίας €0,30 η κάθε μία.

«Κοινοί Μέτοχοι» νοούνται οι κάτοχοι Κοινών Μετοχών.

«Κόστος πιστωτικού κινδύνου (μ.β.)» νοείται ο δείκτης κόστους πιστωτικού κινδύνου που ισοδυναμεί με τις προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης διαιρούμενες με το μέσο προσαρμοσμένο υπόλοιπο δανείων (μέσος όρος προσαρμοσμένου υπολοίπου των δανείων κατά το τέλος του προηγούμενου έτους και στο τέλος του έτους αναφοράς).

Κύρια Στοιχεία των Βασικών Ιδίων Κεφαλαίων ή Core Tier I Capital: Νοούνται τα κύρια στοιχεία των βασικών ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν στην Ελλάδα, όπως ορίζονται στην Πράξη 13/2013.

«μ.β.» νοούνται οι μονάδες βάσης στα επιτόκια

«ΜΔΖ» νοείται η Μέγιστη Δυνητική Ζημία

«ΜΕΕ» νοούνται οι Μονάδες Εσωτερικού Ελέγχου

«Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (ΜΟΧΠ) (Memorandum of Economic and Financial Policies)». Πέραν των όσων προβλέπονται από το Ν. 3864/2010, οι σχέσεις της Τράπεζας με το ΤΧΣ θα ρυθμίζονται περαιτέρω μέσω ενός Πλαισίου Συνεργασίας, όπως προβλέπεται και από το Μνημόνιο Οικονομικής και Χρηματοπιστωτικής Πολιτικής (Memorandum of Economic and Financial Policies).

«ΜΜΕ» νοούνται οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

«ΝΑΕ-5» νοείται η Νοτιοανατολική Ευρώπη η οποία περιλαμβάνει τις χώρες Αλβανία, Βουλγαρία, ΠΓΔΜ, Ρουμανία, Σερβία

«ΝΑ Ευρώπη» νοείται η Νοτιοανατολική Ευρώπη

«Ο.Δ.ΔΗ.Χ.» νοείται ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους

«ΟΕΔ» νοούνται τα Ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου

«ΟΕΚ» νοείται ο Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας

«Όμιλος» όπως παρουσιάζεται στην ενότητα 3.8 «Οργανωτική διάθρωση

«ΟΟΣΑ» νοείται ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

«ΟΤΟΕ» νοείται το γενικό σωματείο των εργαζομένων στον τραπεζικό τομέα, Ομοσπονδία Τραπεζοϋπαλληλικών Οργανώσεων Ελλάδος

«ΠΑΚ» νοείται το Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Καινοτομίας

«ΠΓΔΜ» νοείται η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας

«ΠΔ/ΤΕ» νοείται η Πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος

«ΠΔ/ΤΕ 2630» νοείται η υπ. αριθμ. 2630/29.10.2010 ΠΔΤΕ με θέμα «Ορισμός των ιδίων κεφαλαίων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν την έδρα τους στην Ελλάδα».

«ΠΕΕ» νοείται η Πράξη Εκτελεστικής Επιτροπής της Τράπεζας της Ελλάδος

«ΠΕΔ» νοείται η Προσέγγιση Εσωτερικών Διαβαθμίσεων

«Πρόγραμμα» νοείται το δεύτερο πρόγραμμα για την ελληνική οικονομία που εισήχθη το Μάρτιο του 2012 και τροποποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2012.

«Πρόγραμμα Ανακεφαλαιοποίησης» νοείται το πρόγραμμα ανακεφαλαιοποίησης των ελληνικών τραπεζών, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της χρηματοοικονομικής βοήθειας σύμφωνα με το Πρόγραμμα, το οποίο ψηφίστηκε από την Ελληνική Βουλή την 14 Φεβρουαρίου 2012 και υιοθετήθηκε από το Eurogroup κατά τις συναντήσεις του την 21 Φεβρουαρίου και 13 Μαρτίου 2012, περιλαμβάνει προγραμματισμένες εκταμιεύσεις ύψους €50 δισ. και βρίσκεται στη φάση της υλοποίησης του από την Τράπεζα της Ελλάδος και το ΤΧΣ.

«Πρόγραμμα Επαναγοράς» (ή «buyback») νοείται το πρόγραμμα επαναγοράς συγκεκριμένων επιλέξιμων ΟΕΔ τα οποία εκδόθηκαν δυνάμει του PSI με αντάλλαγμα χρεόγραφα του ΕΤΧΣ, το οποίο ξεκίνησε και ολοκληρώθηκε το Δεκέμβριο του 2012.

«Προνομιούχες Μετοχές» νοούνται οι Προνομιούχες Εξαγοράσιμες Ονομαστικές Μετοχές άνευ Δικαιώματος Ψήφου και άνευ Σωρευτικού Μέρισματος.

«Προνομιούχες Μετοχές ΕΔ» νοούνται Προνομιούχες Μετοχές υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου που εκδοθήκαν από την Τράπεζα στα πλαίσια του Ν.3723/2008 «Προσαρμοσμένα δάνεια» ή «Προσαρμοσμένες χορηγήσεις» νοούνται τα «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» εξαιρουμένου του 30-έτη τοκοχρεωλυτικού δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο ονομαστικής αξίας €5.400 εκατ., που λήγει το Σεπτέμβριο του 2037.

«Προσαρμοσμένα δάνεια» ή «προσαρμοσμένες χορηγήσεις», τα «δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών» εξαιρουμένου του 30 έτους τοκοχρεωλυτικού δανείου στο Ελληνικό Δημόσιο ονομαστικής αξίας €5.400 εκατ., που λήγει το Σεπτέμβριο του 2037

«Προσαρμοσμένες προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» και «προσαρμοσμένες προβλέψεις δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών» νοούνται οι προβλέψεις απομείωσης δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών μειωμένες κατά το ποσό που αφορούν στο δάνειο προς το Ελληνικό Δημόσιο.

«ΠΥΣ» νοείται η Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου

«ΣΑΤ» νοείται το Σύστημα Άυλων Τίτλων της ΕΛΚΑΤ.

«Σύμβαση Προεγγραφής» νοείται η από 28 Μαΐου 2012 και η 21 Δεκεμβρίου 2012 Κωδικοποιημένη Σύμβαση Προεγγραφής μεταξύ της Τράπεζας, του ΤΧΣ και του ΕΤΧΣ.

«Σχέδιο Αναδιάρθρωσης» νοείται το σχέδιο αναδιάρθρωσης της Τράπεζας σύμφωνα με το Ν.3864/2010.

«ΤΑΙΠΕΔ» νοείται το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.

«ΤΕΚΕ» νοείται το Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων και Επενδύσεων

«ΤΕΚΕ» νοείται το ελληνικό Ταμείο Εγγυήσεων Καταθέσεων και Επενδύσεων

«Τράπεζα» νοείται η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε.

«ΤτΕ» νοείται η Τράπεζα της Ελλάδος

«ΤΧΣ» νοείται το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

«Χ.Α.» νοείται το Χρηματιστήριο Αθηνών